

"A..K.. Adam" Resmî Gazete'de

Adnan Keskin 12.09.2012

12 Eylül darbesinin 32. yıldönümünde ortaya çıkan öyle bir anı var ki "vay anasını" dedirtecek cinsten. Hem de Resmî Gazete'de. Faşist darbenin mimarı Kenan Evren'e "Vay, a....k....adamı" diyerek küfretmekle suçlanan vatandaşa ait mahkeme kararı, 1982'de Resmî Gazete'de yayımlanmış. Hem de bizim yazdığımız gibi değil, sansürlenmeden, açık açık. Ve dahası bu "ayıp" ifadeden 30 yıl sonra bugün bile Başbakanlık Resmî Gazete Arşivi'nde yer alıyor ve kelime aramasıyla bu karara ulaşılabililiyor.

Cepte gezen anı

Taraf'a bu eğlenceli, ancak ahlaklı nesiller yetiştirmeyi kendisine görev edinen darbeler ile sonraki iktidarların ne kadar da dikkatsiz olduklarını gösteren Resmî Gazete kupürünü, 30 yıldır cebinde taşıyan bir vatandaş ulaştırdı. Okuduğumuzda biz de eğlendik. İşte, halen devletin arşivinde yer alan o mahkeme kararının hikâyesi:

Sen misin paşaya...

Gazetede halen duran mahkeme kararına göre gerçek olay, Samsun'da 23 Aralık 1981'de yaşandı. Bu tarihte Adnan A. ve Ercan İ. isimli vatandaşlar lokantada içki içerken, açılan TRT ekranını da izlemeye koyuldular. Derken Evren ekrana davet etti. Muhbirin iddiası o ki; Ercan İ. konuşmasını dinlediği Evren'e öfkelenip, (a.. k.. adamı) diyerek küfretti. Rakı arkadaşı Adnan A. da "helal olsun" diyerek bu küfre onay verdi. Muhbirin şikayeti üzerine bu vatandaşlar aleyhine Samsun Sulh Ceza Mahkemesi'nde "devlet başkanına gıyabında hakaret" suçlamasıyla dava açıldı.

Sarhoştum, hatırlamıyorum

Gel gör ki, muhbir vatandaş (Kamil E.) mahkemedeki ifadesinde şaşı ve şunları söyledi: "Sanıkların Evren'e hakaret ettiklerini bilmiyorum, lokantada ben de içkiliydim. Bir küfür duydum ve bu küfrün Kenan Evren'e edilmiş zannı ile şikayetçi olmuştum."

Muhbirin şahit olarak gösterdiği isimler de mahkemede "Biz de devlet başkanına hakaret ettiklerine dair duyguya müstenit hiçbir bilgimiz' yok deyince mahkeme iki sanık hakkında beraat kararı verdi.

Bu ne dalgınlık

Mahkeme, itiraz olmayınca kesinleşen beraat kararını daha sonra adres yokluğu nedeniyle yayın için Resmi Gazete'ye gönderdi. İşte, asıl komedi de burada yaşandı. Mahkeme kararı, 17905 sayılı 21 Aralık 1982 tarihli Resmî Gazete'de şöyle yer aldı: "Her ne kadar olay tarihi olan 23/12/1981 günü sanık Adnan A. ve Ercan İ.'nin Şükrü Eren'in çalıştırdığı lokantada içki içtikleri bir sırada televizyonun açılması ile televizyon seyrine başladıkları ve televizyonda Devlet Başkanı Kenan Evren'in konuştuğu bir sırada sanıklardan Ercan İşcan'ın Devlet Başkanı'nı gastederek 'amına koyduğumun adamı' demek suretiyle küfür ettiği, diğer sanık Adnan A'nın helal olsun demek suretiyle bu küfrü teyit eder mahiyette beyanda bulunduğu..."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asker Türkiye

Adrienne Woltersdorf 19.12.2010

Gelin, Türkiye'nin imajı hakkında bir anket yapalım:

a) Türkiye dışına tırnağına kadar silahlanmış askerî bir güçtür.

b) Türkiye yükselmekte olan bir hizmet toplumdur.

Sorular kulağa garip geliyor, değil mi?

Ama böyle bir anketle, Çin'de Türkiye imajının oluşturulmasına katkıda bulunabilirdiniz.

Şu anda bu yönde adımlar size sorulmadan atılıyor.

Geçenlerde Çin'de İngilizce yayımlanan, devlet denetimindeki büyük günlük gazete *China Daily*'yi karıştırırken, 2010'da dünyada yapılan "en büyük 10 askerî manevra"nın listesine rastladım.

Gazete bunlara "savaş oyunu" diyor.

Çin ile Türkiye'nin 8 kasımdaki ortak askerî manevrası listenin altıncı sırasında.

İddiaya göre, manevra iki ülke arasında karşılıklı anlayışın geliştirilmesini ve iki ordu arasındaki iletişimin iyileştirilmesini hedefliyor.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun Çin'e terörle mücadelede destek sözü vermesi de cabası.

Ankara ile Pekin'in yeni ilişkisinde, "yumuşak güç"ten çok, askerî işbirliği ön plana çıkıyor.

Tarihî anlamda bu şaşırtıcı olmayabilir.

Tarihin karanlık dönemlerinde Çin ve Türk kavimlerinin yüzyıllarca birbiriyle savaştığını bilmeyen yok.

Çin'deki kolektif hafıza, "Çin topraklarına dalan, muhteşem savaş yeteneğine sahip ama uygarlıktan pek nasibini almamış" o komşuları *barbar* olarak görüyor.

Oysa çağdaş Türkiye, Çin'in daha çok uzak olduğu demokratik kazanımlara uzunca bir süredir sahip.

Bu nedenle olsa gerek, Türkiye toplumu, Çin'deki sivil toplum için ilginç bir model.

Gerçi Türkiye'de hâlâ azınlıklar üzerinde baskı var ve iç savaş devam ediyor ama toplum, iktidara aç bir orduyu hukuk devleti denetimi altına alma yolunda ilerliyor.

Totaliter bir rejimden çoğulcu demokrasiye nasıl geçilebileceğini Anadolu gösteriyor.

Fakat Çin hükümeti buna ilgi göstermiyor.

Tam da bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının, hükümetlerinin 21. yüzyılın yeni süper gücü ile ilişkisine büyük dikkat göstermesi şart.

Çünkü artık Çin çok uzaklarda, esrarengiz tapınaklarla dolu bir ülke değil.

Eskiden kullanılan, "Çin'de bir pirinç çuvalı devrilse, kimi ilgilendirir" sözü tarih oldu.

Çin kapımıza dayandı.

Artık Çin Avrupa'da, Yunanistan'da, Pire Limanı'nın antrepolarında.

Yakında da büyük altyapı projeleriyle Türkiye'ye gelecek.

Ticaret iyi bir şey ve iç içe geçen ilişkiler yeni perspektifler ve istikrar sağlıyor.

Ama bir soru da giderek önem kazanıyor:

Çin nedir?

İkinci soru:

Burada, Avrupa'da, bir yandan cüzdanını sallayan Çin'le ilişkiye geçerken, diğer yandan ruhumuzu satmamak için ne yapmalıyız?

Çekirdek Avrupa buna yanıt arıyor.

Londra, Paris ve Berlin'de avro zayıfken, Çin'in duyduğu yatırım açlığı endişe yaratıyor.

Avrupa'nın çevre bölgelerinde, Polonya, Bulgaristan ve Yunanistan'da ise, Pekin'in yeni uyanan ilgisi selamlanıyor ve bu darlık günlerinde kendilerine yardım eden zengin kurtarıcıya teşekkür ediliyor.

Ya Türkiye hükümeti?

Boğaz sahillerinde mali krizden eser yok.

Buna rağmen, bütün bu saydığımız Avrupa ülkeleri arasında Pekin'e en büyük iç politik iyiliği yapıp, karşılığında olabilecek en asgari ekonomik faydayı elde eden Ankara.

Ankara, hassas bir konu olan Uygur sorununda tamamen Pekin'in yanında yer aldı.

Bunun karşılığında da Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun Kaşgar'daki tarihî İdka Camii'ni gezmesine ve Urumçi'de medyatik bir namaz kılmasına izin verildi.

Tabii Ankara, Başbakan Erdoğan'ın, 2009 yazında yaptığı ve Çin güvenlik kuvvetlerinin protestocu Uygurlara müdahalesini "soykırım"a benzettiği açıklamasının, Pekin ile "ticarete zarar verdiği"ni de kabullenmek zorunda kaldı.

Ama zaten demir yumrukla yönetilen ekonomik mucize ülkesi Çin'le ilişkilerin güç tarafı da bu.

Çin hükümeti gelecekte de dış dünyadan gelen ve hoşuna gitmeyen eleştirileri ekonomik araçlarla cezalandıracak.

Peki, biz, sadece baskıyla işleyen bir pazarın unsurları mı, yoksa siyasetçiler yeni gelir kaynakları ararken, kararlara katılan vatandaşlar olmak mı istiyoruz?

Herkesin kendi adına yanıtlaması gereken soru bu.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kıskaç

Adrienne Woltersdorf 16.01.2011

Bugünlerde Orta Asya'da gezenler birçok bölgede inşaat faaliyetinin yoğunluğundan hayrete düşüyor.

Eskiden, artık bakımsızlıktan yıkılmaya yüz tutmuş Rus yerleşim merkezlerinin bulunduğu yerlere yaşam geri dönüyor.

Beton ve cam kullanılan çağdaş binalar göğe yükseliyor.

Bölge, sanki altın bulunmuş gibi geliyor.

Herkesin ağzında Çin yatırımları ve her gün bölgeye mal taşıyan binlerce kamyon var.

Çin fabrikalarından Orta Asya'ya her gün plastik eşya, giyim eşyası ve ucuz elektronik cihazlar akıyor.

Pakistan, Afganistan ve Güneydoğu Asya'da birkaç yıldır gözlemlenebilen bir gelişme bu bölgede tekrarlanıyor: Çin'in varlığı giderek artıyor.

Orta Asyalıların günlük yaşamının da, Avrupalılarınki gibi Çinlileştiği söylenebilir.

Çinli stratejistler için burada önemli olan sadece ticaret değil.

Amaç bu dev ülkenin batı cephesinde daha fazla varlık göstermek.

Hindistan, Vietnam ve Japonya gibi güney ve güneydoğudaki komşular, Çin'in komşularıyla ilişkilerini nasıl tasavvur ettiğini geçtiğimiz yıllarda açıkça hissetti.

Pekin'in talepleri kaba bir tonda dillendirildi.

Güney Çin Denizi'nde hâkimiyetin kendilerinde olduğunu vurgulamak için Pekin generallerinin ufak çatışmalar arzu ettiği izlenimi yayıldı.

Çin, eski İpek Yolu'nun geçtiği bölgelerde de yaşamsal çıkarlara sahip.

Tabii gözünü enerji kaynaklarına ve yeni pazarlara dikmiş durumda.

Fakat Rusya ve ABD'yi çeşitli Türk uluslarının yaşadığı bu bölgeden uzaklaştırma ve bu şekilde de, Çin'e korku salan Uygurların yaşadığı Sincan Eyaleti'nde istikrar sağlama perspektifi de Pekin için bir o kadar önemli.

Bir zamanlar Çin'in baskılarıyla kendi topraklarından uzaklaştırılan Türk kavimlerinin yerleştiği; yüzyıllardan beri Rusya'nın kendi iktidar bölgesi olarak gördüğü; Türk milliyetçilerinin devasa bir Türk İmparatorluğu kurma hayalleri beslediği; Soğuk Savaş'ın bitiminden beri ABD'nin enerji kaynaklarına büyük ilgi gösterdiği ve Suudi Arabistan'ın Vahabiliği yaymak için büyük paralar harcadığı bölgeye şimdi de Çin giriyor.

Bir süre önce Çinli General Liu Yaju, "Orta Asya, gök kubbenin günümüz Çin'ine gönderdiği en büyük pasta" dedi.

Bu sözler, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan'ın, 19. yüzyılda İngiltere'yle Rusya arasında yaşanan "Büyük Oyun" gibi tekrar süper güçlerin kapıştığı alan olacağına işaret ediyor.

Şimdi Türkiye de bu önemli bölgede aktif ve beceriksiz Avrupa ülkeleri arasında belli bir yetenekle bölgeye giriyor.

Bölge hakkında fazla bilgisi olmayan AB ülkeleri bugüne kadar Orta Asya'da nasıl hareket edebilecekleri konusunda herhangi bir düşünce geliştiremedi.

Oysa Orta Asya'da yapılacak çok iş var.

Özellikle de orada yaşayan insanların desteğe ihtiyacı var.

Ne Rusya, ne Çin, ne de ABD bölgede insan haklarına ilgi gösteriyor.

Aksine, büyük tekeller petrol kuyuları ve boru hatları lisanslarıyla, generaller de askerî seçeneklerle ilgilenirken, ne yapacağını şaşırmış yerli halk imamlara terk ediliyor.

Onlar da, yıllardan beri oraya büyük miktarlarda akan Suudi parasıyla giderek daha köktendinci oluyor.

Uzmanlar, tehlike çanları çalıyor görüşünde.

Geçtiğimiz yıl ilk defa Kazakistan ve Kırgızistan'da bazı kentlerde Çin'den gelen büyük yatırımlara karşı gösteriler yapıldı.

Orta Asya insanı, Çinlilerden korkuyor.

Bu korkuları bilen Çin, sadece kamyonlar ve petrol arama araçlarıyla gelmiyor bölgeye.

Çin yönetiminin strateji belgeleri, Rusya ve Batı'nın genel pasifliğinden yararlanmak istediklerini gösteriyor.

Açıkça insanların kalbini ve beynini kazanmaya oynuyorlar.

Tabii, bu şekilde, ilişki ağlarını güçlendirmeyi ve kendi ülkelerindeki Uygurları daha iyi kuşatmayı da umuyorlar.

Bu nedenle Pekin'deki siyasetçiler bir yandan yeni tüketim fırsatları sunarken, diğer yandan da Orta Asya'yı resmî kültür enstitüleri olan Konfüçyüs Enstitüleri'yle donatıyorlar.

Bu enstitüler, son yıllarda Çin'in "yumuşak güç" olarak adlandırılan dış politikasının başarılı bir aracı haline geldi.

Türkiye'nin bu devasa bölgeyi sadece işadamlarına ve geçmiş günlerin hayalini kurmaktan başka bir şey yapamayan Turancılara bırakmaması çok önemli.

Orta Asya'da yaşayan insanların hak gözeten ve demokrat ortaklara ihtiyacı var.

Türkiye'nin onlara sunacağı çok şey var.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kahire fobisi

Adrienne Woltersdorf 21.02.2011

Çin'in en güçlü 20 adamının her gün nasıl karabasanlar gördüğünün ipucunu internet veriyor.

Yanlış anlamayın, Politbüro üyelerinin kendini nasıl hissettiğini *Google*'dan arayıp bulmak olanaksız.

Birincisi, **Çin'de artık Google yok.**

Gerçekten de 450 milyon kullanıcıyla artık dünyanın en büyük internet toplumu olan Çin'de kimse sizin, benim yaptığımız gibi aradığınızı *Google*'dan bulamıyor.

İkincisi, hep kasılmış duran Devlet Başkanı Hu Cinto'nun etrafındaki güçlü ekibin iç yaşantısını dünyada bilen kimse yok.

Pekin'de dedikoduların ne kadar yaygın olduğunu tahmin edebilirsiniz, herhalde.

Takım elbiseli 20 adam dev gibi bir imparatorluğu sollama şeridine sokmuş ama kimse nerede oturduklarını bile bilmiyor.

Çin, komplo teorisyenleri için bir cennet.

Yine de, Pekin'in nabzını internette gayet iyi tutmak mümkün.

Merkez'deki, kimsenin pek tanımadığı güçlü adamlar durmaksızın sinyaller yayıyor, çeşitli daire ve bakanlıklar da bu sansür talimatlarını ânında uyguluyor.

Şirket binalarında, internet sunucularında ve cep telefonu şirketlerinde bulunan küçük sansür orduları, ellerinde tabu sözcüklerin yeni listeleri, müşterilerinin elektronik postalarını, bloglarını, sayfalarını ve kısa mesajlarını tarıyor.

Bloglarına koydukları bir yazının ya da “hatalı” bir sözcük kullandıkları bir elektronik postalarının birden kaybolduğunu gören uyanık kullanıcılar her gün “yukarıdakilerin” nelerden korktuğunu anlayabiliyor.

Bütün bunlar o kadar Orwell’ı hatırlatıyor ki, kimileri Çinternet’ten ya da gezegenimizin en büyük intranetinden söz ediyor.

Fakat Kuzey Afrika’da demokrasi taleplerinin yükseldiği günden beri, Kahire’deki devrimci dalgaların kesinlikle Çin’deki liderlerin karabasanları arasında bulunduğunu anlamak için internete bakmak bile gerekmiyordu.

O nedenle “Mısır” sözcüğünün Çin internetinde 14 gün sansürlenmesi ve bu yüzden bu ülkede **bulunamaması** bir o kadar şaşırtıcı oldu.

Bu çaresiz tepki ve tüm Çin medyasının Tunus ve Kahire haberlerini verirken sadece Komünist Parti’ye ait haber ajansı *Şinhua*’nın tedarik ettiği malzemeyi kullanmasına izin verilmesi çok anlamlıydı.

Belli ki, saat başı bütün kıtalar için yatırım planı kararları alan Pekin’in 20 güçlü adamının tekrar kendine gelebilmesi için iki hafta gerekti.

İslam dünyasındaki ayaklanmanın Çin’deki resmî yansıması öncelikle tamamen “kargaşa” unsuru üzerinde yoğunlaştı.

Zaten bu, Pekin’in kendi halkını kontrolde tutmak için devamlı kullandığı ayak oyunu.

Onlarca yıldır iktidar sahiplerinin ayakta tuttuğu efsaneye göre, “başka her yönetim sisteminin ister istemez neden olacağı kargaşadan büyük Çin topraklarını koruyabilen tek güç, Komünist Parti’nin sert eli”.

Ancak Pekin’in önlemleri, birçok meraklının yine de Mısır’da olanları internette coşkuyla tartışmasını önleyemedi.

Bunu yaparken sansür yazılımlarını şaşırtmak için de Çincenin hoş bir özelliğinden yararlandılar.

“Mısır” ve “Mübarek” sözcüklerini yazarken, okunduğunda aynı sesi veren başka işaretler kullandılar.

Bilgi akışını tamamen durdurmanın kendine güvensizlik yansıttığını Politbüro yavaş da olsa anlar anlamaz, ülkeyi birden bir başmakale seli bastı.

Bu başmakalelerin hepsinde de, Kuzey Afrika’daki kitlesel ayaklanmaların, Arap halklarının Batı’nın baskıcı ve sömürgeci müdahalelerine isyanı olduğu savunuluyordu.

Kuzey Afrika’daki diktatörlerin aksine, Çin Komünist Partisi Çin’de de çok büyük iç sorunlar olduğunu itiraf ediyor.

Fakat bunların temelde Arap devletlerindekiyle aynı nitelikte olduğunu, yani, iyi eğitimli birçok gencin perspektiften yoksun olması, düşünce özgürlüğünün bulunmaması, yoksulluk ve seçkinlerin ayyuka çıkmış yolsuzlukları olduğunu ise kimse açıkça konuşmak istemiyor.

Aksine, devlet güdümlü basın yorumcuları, bu sorunlar nedeniyle Çin’de kimsenin sokağa dökülmesi gerekmediğini, çünkü Parti’nin sorunların farkında olduğunu ve şu anda çözmekle uğraştığını yazıyor.

Gerçekteyse, göstericileri sokaklardan uzak tutmak için Pekin hiçbir masraftan kaçınmıyor.

Sadece geçtiğimiz yıl Çin’in iç güvenlik için yaptığı harcama yüzde 9 artarak, 75 milyar doları buldu.

Bu rakam, bu ülkenin ordusu için yaptığını söylediği harcamanın aynısı.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç sürpriz

Adrienne Woltersdorf 17.04.2011

 Üç sürpriz Ocak başında **radara yakalanmayan bir Çin savaş uçağının görüntülerinin** internette dolaşması Batılı askerî uzmanları çılgına çevirdi. Birkaç gün önce, bu kez resmî Çin haber ajanslarının yayımladığı ve **bir Çin uçak gemisini gösteren fotoğraflar** heyecan yarattı. Aralık ayında da **Çin’in balistik füzeler denediği** duyulmuştu. DF-21 adını taşıyan bu füzeler, bir uçak gemisini delip geçecek güce sahip.

Artık Çinli generaller rahatça hava atabiliyor. **Son aylarda yaptıkları bu üç sürprizin, en azından Pasifik’te güçler dengesini değiştirmesi mümkün. Batılı askerî uzmanlar ve Pentagon, ilerlemenin süratinden şaşkın.** 70’li yılların sonunda katıldığı son savaşta Halk Kurtuluş Ordusu’nun stratejisi çukurlar kazmak ve pirinç saklamaktan ibaret iken, şimdi radara yakalanmayan uçaklar ve siber savaşlardan söz ediyor.

Fakat ABD’li generallerin endişesinin büyük olduğu belli. Washington’dan Fort Irwin’e kadar mantar gibi yayılan ve “Çin savunması” başlığı taşıyan konferanslar bunun göstergesi. Çünkü bugüne kadar manevra kitaplarında adı geçmeyen, dişine tırnağına kadar silahlı ve niyeti henüz belli olmayan bir ordu aniden ortaya çıktı. Ancak **ABD’li generalleri en çok rahatsız eden, uydu temelli savaşlarını sürdürmek için kullandıkları elektronik parçaların hepsinin Çin’de üretilmesi.**

Çin’in attığı adımların anlamı henüz açık değil. Tartışılmaz olan, yeni ateş gücüyle Çin’in süper devlet statüsüne sahip olmak istediğini vurguladığı. Pekin’in istatistiklerine pek güvenilmemesi de bu durumu pek değiştirmiyor.

Birkaç yıldan beri Washington’un şahinleri Çin’in savunma bütçesinin hızla büyüdüğü uyarısını yapıyor. **Pekin bu yıl sadece savunma bütçesini yüzde 12,7 arttırmak istiyor.** Öte yandan, Halk Meclisi Sözcüsü Li Jaoşing, her yıl olduğu gibi bu yıl da, Çin’in savunma politikasının sadece “savunma” amaçlı olduğunu ve başka devletleri tehdit etmediğini savunuyor.

Geçen yıl Güney Çin Denizi’ndeki gövde gösterisi ve kimsenin yaşamadığı bir ada yüzünden Japonya’yla neredeyse savaşa tutuşması, komşularının Çin’in barışseverliğine inancını güçlendirmede. Çin hükümeti usanmadan, başka ülkelere, özellikle de ABD’ye kıyasla, yaklaşık 65 milyon avro olan savunma harcamalarının

“görece düşük” olduğunu belirtiyor. Bunun genel bütçe içindeki payının yüzde altı olduğuna işaret ediyor. Bu, gözardı edilebilecek bir tez değil, çünkü Çin’in çok düşük bir seviyeden yola koyulduğu unutulmamalı.

Fakat ABD’li uzmanlar, Çin’in rakamları bilerek küçülttüğü kanısında. Onların tahminine göre, Çin, 2,3 milyon askeri için, resmî olarak açıkladığının iki-üç katı harcama yapıyor. Neden?

“Biz farklı hesaplıyoruz” diye yanıtlıyor Çinliler. Pekin’de birçok yönetici kendi istatistik ve hükümet rakamlarına güvenmiyor. Ancak Çinlileri asıl sinirlendiren, onlar durumun normalleştiğine inanırken, kendi yükselişlerinin Batı’da bir tehdit olarak algılanması. **Amerikan Kongresi ABD’nin Pasifik Bölgesi’ndeki üstünlüğünün sona ermesinden endişe ederken, Pekin, yüzyıllarca olduğu gibi Asya’da yine kendisinin üstün olmasının zamanının geldiğini düşünüyor.** Çin vatandaşları için bu, 19. yüzyılda sömürgecilerin savaş gemileri kullanarak kendilerini aşıladığı günlerin nihayet aşılması anlamına geliyor.

Çin’in, 80’li yıllarda Ukrayna’dan satın aldığı eski Sovyet uçak gemisi “Varyag”ı yenileyerek ortaya çıkarması karşısındaki tepkiler belki de fazla abartılı. Yönlendirilebilen füzeler çağında geleceğin deniz savaşlarının kolayca batırılabilen uçak gemileriyle yapılmayacağını herkes biliyor. O zaman neden gösteriş yapıyorlar?

Pentagon’a yakın “DoD Buzz” adlı blog bile bunun sosyetik yönüne işaret ediyor ve Hollywood filmlerinin çok güzel olduğunu hatırlatıyor. Bir uçak gemisinin kaptan köşkünde çekilen o sahnelerde yakışıklı, cildi güneşte yanmış bir amiral kahve fincanını masaya bırakıyor. ABD donanmasının altın rengi logosu parlıyor. “Teröristler kendi kaşındı” diye homurdanıyor, “Alpha 2-6, göster onlara gününü!”

Cebinden para taştan hangi general böyle bir oyuncağa sahip olmak istemez ki?

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sosyalizm 3.0

Adrienne Woltersdorf 23.05.2011

Çin’de “kızıl” olmak yine “moda”. Bir süre önce yeni evlenen bir çift düğün töreninde “kızıl şarkılar” söyledi. Mao Ze Dong’un iç savaştaki karargâhı ve Çin Devrimi’nin sembolik doğum yeri olan Yan’an’ı ziyaret eden yüzlerce insan komünistlerle düşmanlarının savaşlarını yeniden oynuyor. Ülkenin ilk 10 “kızıl turizm” merkezi artan ilgiye karşılık vermekte zorlanıyor. Gelecek ay, Mao’nun doğduğu Hunan Vilayeti’nde bir “Kızıl Kültür Festivali” düzenlenecek.

Çin’de neler oluyor? Bu olanlar, hergün gelen, Çin’in süper devlet olmaya başladığı, milyonlarca köylü kızının insanlıkdışı koşullarda Apple iPod’larının montajını yaptığı, zincirlerinden kurtulmuş bir kapitalizm haberleriyle ne kadar uyumlu? Veya, ölçülemeyecek boyutlarda döviz rezervleri, Pekin’de Ferrari süren milyarderler ve polo oynayan Komünist Parti yöneticileriyle bu olanlar nasıl bağdaşiyor?

Çin hükümeti, iyi bir porsiyon kızıl kültürün, huzursuzlanmaya başlayan Çin halkının direniş arzusunu törpülemeye yardımcı olabileceğine inandığı için hararetle kızıl bayrak sallıyor. Halk, otuz yıllık reform politikasının kesintisiz baskısı ve büyüyen eşitsizliklerle çoktandır inliyor.

Ama halkın kendisi de bir çeşit kızıl nostalji yaşıyor gibi. Çin’e özgü komünizmin kolay günlerine dönüş özlemi içinde: Daha az suç, daha fazla dürüstlük. Taksi şöförleri Mao’yu trafik meleği olarak kutsuyor. Her yerde

hediyelik Mao'lar satılıyor. Maocuların sorumlu olduğu temizlik kampanyaları, açlıklar ve Kültür Devrimi felâketi bir kenara itilmiş gibi.

Bu popülist retro-kızıl akımın akıl babası partinin güçlü yöneticilerinden, Çongşing kenti parti örgütü şefi ve politbüro üyesi Bo Şilai. 30 milyon nüfusuyla Çin için bile kalabalık bir kent sayılan Çongşing'de akşamları dünya artık sadece kızıl. Bo, televizyonda yayınlanan tüm ucuz dizi ve polisyeyi yayından kaldırdı. Televizyon aracılığıyla parti tarihi öğretiliyor. Çünkü bu yıl Çin Komünist Partisi kuruluşunun 90. yıldönümünü kutluyor.

Üst düzey bir parti yöneticisinin oğlu olan Bo Şilai'nin Pekin'de yüksek bir makama gelme şansı, Çongşing'de kriminaliteye karşı benzersiz bir kampanya başlattığından beri çok yükseldi. Onun vatandaşlara kızıl şarkılar söyleme zorunluğu getirmesi ve Marksizmi yeniden canlandırması Pekin'deki iktidar sahiplerinin hoşuna gidiyor. Kentteki 13 milyon cep telefonu kullanıcısına Bo düzenli olarak, Mao'nun küçük Kızıl Kitap'ından alıntılarla dolu kısa mesajlar gönderiyor. "Başkan Mao'nun şu sözünü seviyorum: Dünya hepimizin, hepimizin birlikte çalışması gerek" türünden mesajlar bunlar.

Pekin hükümetinin şu anda vermek istediği mesajlar da, tam da bu mesajlar. Çünkü dışarıdan bakıldığında kaslarını oynatan, kendine güvenen, başarılı ve ihtiraslı bir üşke gibi de görünse, perde arkasına bakıldığında yeni Çin'in iktidar merkezinde derin bir endişenin yayılmaya başladığı görülüyor.

Önümüzdeki yıl Pekin'de rutin yönetim değişikliği gerçekleşecek. Dışarıdan bakanlara bu tek parti hükümeti monolitik bir blok gibi görünse de, içte ideolojik çatlaklar ortaya çıkıyor. Siyasi çizgiler arasındaki mücadele parti organlarında ve günlük gazetelerde sürdürülüyor. Solcular ve liberallerin öfkeli yorumları tokuşuyor.

Bo'nun sosyalist Disneyland'i, "Çin'e özgü sosyalizm"ın hunhar ekonomik liberalizminin doğurduğu toplumsal sorunları çözme denemesi. Birçok Çinli, ülkelerinin ekonomisi hızla gelişirken siyasetinin durduğundan şikayet ediyor.

Yeni Solcu'ların ve Maocu sertlik yanlılarının, Çongşing'in kapitalist reformlardan geri dönüşün bir modeli olduğuna emin oldukları görülüyor. Devletçi ekonomiye dönülmesini, yoksullukla mücadeleye ağırlık verilmesini ve Maocu teorilerin yeniden canlandırılmasını talep ediyorlar. Eski düşüncelerin, bu dev imparatorluğun gelecek senaryosu olabileceğini öne sürüyorlar. Sağcılar ise buna hararetle direniyor ve güçlkle elde edilenlerin yeniden eski hatalara kurban olabileceğini savunuyor.

En azından şunu söylemek olanaklı: Çin'de şenlik bitti. Otuz yıllık ekonomik liberalleşmeden geriye kalan, çözülmemiş büyük toplumsal sorunlar. Bunları çözmek için Mao'nun küçük kızıl kitabından biraz daha fazlasına ihtiyaç duyulacak.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tek hak

Adrienne Woltersdorf 19.06.2011

İstanbul mu, Pekin mi? Bu iki megakentten hangisinin trafiği sizce daha belalı? Kusura bakmayın, Sayın Trafik Canavarları, ancak ikinci oldunuz. Çünkü Pekin'de bir yerden bir başka yere gitmeye çalışan herkes, disiplinli kızıl kitleler imajının sadece bir yanılgı olduğunu bilir. Orada dört şeritli bir yol ânında 16 şeritli bir metal akıntısına dönüşür. Kavşaklarda bu metal yığınları, dosdoğru ve asla bir milim bile sapmaksızın karşı yönden

gelen benzer bir yığındaki araçların kaportalarına yönelir. Aralarında da binlerce yaya, el arabası ve motosiklet olur. Böyle bir ortamda bazılarının bir arabanın çatısından diğerine atlayarak evinin yolunu bulmaya çalışmasına şaşmamak gerek. Kısacası, Pekin’de her gün anarşi denemesi yapılır.

Çin halkının anarşi potansiyelinden kimse hükümetteki parti kadar korkmaz. Başa geçtikleri günden beri komünist iktidar sahiplerinin, kullarının daha demokrasiye hazır olmadığını söylemesinin açıklaması da burada yatıyor. Tabii bu tek parti, ülkeye demokrasi getirmek istiyor. Uzun vadede hedef bu. Fakat insanların buna ne zaman hazır olduğuna sadece kendileri karar verebiliyor.

O gün gelene kadar da Çin’de parti her sorunu “tek”ler politikasıyla çözüyor. Bu nedenle uzun süredir sadece tek çocuğa değil, tek köpeğe ve tek arabaya izin veriliyor. Bu da tek parti hükümeti ve herkese tek gerçek mantığıyla tamamen uyumlu.

Fakat bu imparatorluğun giderek karmaşıklaşan sorunlarıyla artık “tek” çözümleriyle başedilemiyor. Bu nedenle Komünist Parti yıllardan beri yerel düzeyde demokrasiyi deniyor. Nükleer fizikçilerin, atomların büyük çarpışmasını önleyebilmek için denetimli küçük çarpışmalar gerçekleştirmesini andırıyor bu. Çin’de de aynı şekilde taban demokrasisine izin var ve deneniyor.

Önümüzdeki ay başlayıp, yılsonuna kadar sürecektir bir dönemde Çin’de yerel seçimler yapılacaktır. Sandalyelerin yüzde 20’si zaten hükümetin yerel temsilcilerine ayrılmış durumda. Geri kalan yüzde 80’i içinse, partinin seçim komitesinin önceden incelediği adaylar yarışacak. Resmî rakamlara göre, sadece bu yıl içinde 900 milyon seçmen, iki milyon belediye meclisi üyesi ve muhtar seçecek.

Bu kez yeni olan, sıradan vatandaşların birdenbire bu makamlara ilgi göstermeye başlaması ve aday olduklarını –Barack Obama misali- oldukça profesyonel şekilde internette açıklaması. Aday yelpazesi avukatlardan fabrika işçilerine, profesörlerden seyyar satıcılara kadar uzanıyor. Siyasi süreçlere bu kadar çok ilgi gösterilmesi tepedekilerin sadece kuşkulanasına neden olacağından, bu adayların birçoğu sanal dünyada amaçlarını dikkatli bir dille, hükümetin “tabanın sesini duymasına yardımcı” olmaya çalışmak olarak açıklıyor. Yine de, parti adayı olmadıklarını belli etmek için kendilerini “bağımsız aday” olarak tanımlıyorlar.

Fakat bu kadar demokratik gelişkinlik Çin’in bazı bölgelerinde sevinçle karşılanmıyor. Güney Çin’deki bir kadın aday, Liu Ping, önce sıkıştırıldı, ardından tutuklandı. Bunun üzerine bunu *twitter* üzerinden epeyce yaydı (Çin “intranet”inde buna *twitter* değil *weibo* deniyor.) Sonunda yerel yetkililer onun adını bir gerekçe göstermeden aday listesinden sildi. Fakat bu olay skandala dönüştü ve birçok başka vatandaşın daha aday olmasına neden oldu.

Büyük bir dikkatle başlattığı bu yerel denemede internetin tüm dünyanın izlediği bir sahne olarak kullanılması partinin aklındaki seçim tablosuna uymuyor. Partinin etkili gazetesi *The Global Times*, mayıs sonunda yayımladığı bir makalede bağımsız adayları “internetten uzak durmaları” için uyardı ve “gerçekliğe geri dönmeye” çağırdı. Açıklamaları şöyle: Bağımsız adayların çoğu Batı’nın fazla etkisi altındaymış, yani, geleneksel olarak daha çok bir uzlaşma kültürüne sahip olan Çin’e Batı örneği bir çatışma kültürü dayatmak istiyorlarmış.

Çin trafiğini biraz gözlemleyen herkes, bütün bunların uzun yıllara dayanan Konfüçyüs’çü bir uzlaşma kültürü olduğundan kuşku duyar. *Global Times* makalesine adaylardan birinin verdiği yanıt tepedekileri herhalde hiç de yatıştırmamıştır. “Çatışmacı değiliz, sadece daha iyi yaşamak istiyoruz” diyor bu aday, “İstediğim tek şey, Çin’in 1,3 milyar vatandaşından biri olarak haklarımdan yararlanmak!” Mao olsa, “Aman Tanrım” diye yanıt verirdi, “Hemen tek hak politikasına geçelim!”

Oyunun kuralı

Adrienne Woltersdorf 18.07.2011

"Pazar" diyenin, "dünya çapında" hareket etmek isteyen, dünyada geçerli kuralları da kabul etmesi lazım.

Oyunun kuralı bu.

Oysa Çin, bu kuralı devamlı reddederek Batı dünyasını ürkütüyor.

Pekin, bir yandan büyük uluslararası kuruluşlara ve dünya pazarına dâhil olmak, diğer yandan da bunu kendi kurallarıyla yapmak istiyor.

Pekin'deki komünistlerin artık tamamen evrenselliğe karşı olduğunu söylemek mümkün.

Kötü mü bu?

Çin gibi, farklı kültürlere sahip halkların farklı hareket etmesi olanaklı olmamalı mı?

Sadece siyasi ahlâkı ilgilendiren insan hakları konusunda bile, bunun yanıtı "hayır!".

Bir de reel politikaya bakalım.

Örneğin, iklim değişikliği ya da internet konusunda Batılı politikacılar evrensel çıkarların ulusal egemenlikten önde geldiğini söylüyor.

Çin gibi, üstelik dünyanın fabrikası olarak iklime ve doğal çevreye muazzam zarar veren büyük bir ülke bu alanda sorumluluktan kaçamaz.

Eğer Çin, karbondioksit salınımı konusunda dünya çapında bir uzlaşmaya katılmazsa, bu hepimizin sorunu olur.

İnternette durum biraz daha karışık.

Herkes, internetin herkese açık olduğundan hareket ediyordu.

2010 yılında Google şirketi sansür nedeniyle Çin'i terk ettiğinde Pekin'de eleştirel bir konuşma yapan Hillary Clinton, interneti, dünya çapında aynı kurallara tabi olmadığı takdirde ticaret ve iletişimin felç olacağı, "dünyanın yeni sinir sistemi" olarak tanımlıyordu.

Bu da akla yakın geliyor.

Fakat mali sistem, ekonomi ve her şeyden önce de nükleer silahlar gündeme gelince Batılı politikacılar tam aksine, kademeli özel anlaşmalarla yetiniyor.

Çünkü statüko işlerine geliyor.

Tabii, internetin evrenselliği üzerinde ısrarla durulmasının ardında öncelikle güvenlik çıkarları yatıyor olması akla yatkın.

Batılılar, Çin kaynaklı hacker saldırılarının güvenliklerini tehdit ettiğini düşünüyor.

Pekin'deki stratejistlerin, yaşam koşulları farklı olduğu halde, dünya çapında kuralların aynı olması yönündeki talepleri birer tuzak, hatta internet sözkonusu olduğunda bilişim emperyalizmi, kısacası, dünyada varolan güçler dengesini korumaya çalışanların retorik bir saldırısı olarak görmesi hiç de şaşırtıcı değil.

Bu tür tepkiler göstererek Pekin, kendileri de uzun zamandır IMF'in, Dünya Bankası'nın ve iklim koruma kuruluşlarının yüzüne kapıyı kapatmak isteyen daha başka kalkınmakta olan ülkeleri ve eşik ülkelerini arkasına alabiliyor.

Kopenhag'da yapılan İklim Konferansı'nda Brezilyalı bir bakan bu duyguyu şöyle özetledi:

"Batı, eşik ülkelerini tatlı yemeye davet ediyor!" Yani, Batı yemeği bitirmiş, şimdi hesabı onlarla paylaşmak istiyor.

Alman filozofu Immanuel Kant'ın söz ettiği "dünya insan hakları" günümüzde yeni bir anlam kazanıyor, çünkü küreselleşme sayesinde dünyanın bir noktasında yaşanan bir haksızlık, başka yerlerde de hissediliyor.

Kapitalist yönelimli Pekin, buna Marksist bir ideolojik eleştiri getirerek tepki gösteriyor ve yüksek sesle, evrensel kurallarla dünyada egemenliğin kimin elinde olacağını soruyor.

Öte yandan, Pekin'in bu haklı hegemonya eleştirisinin de kendi çıkarlarını korumaya yönelik olduğu açıkça belli oluyor.

Çünkü bin türlü duvar örerek ayakta kalmaya çalışanlar hep otoriter rejimler.

Bu nedenle, sonuçta artık olanaklı olmadığı halde, bir kültürü koruma bahanesiyle hep evrenselliğe karşı çıkmak moda oluyor.

Unutulmasın, internet sansürüne, "yurtsever" oldukları gerekçesiyle bütün Çinliler karşı çıkmıyor.

Çin "intranet"i hakkında devamlı başgösteren tartışmalar bunu gösteriyor.

Tabii, bu tartışmaların yapıldığı internet forumlarında sık sık Batı politikasının "sahte"liği ve "yalancılığı"ndan da şikâyet ediliyor.

Ama kimin daha sahtekâr olduğunun belirlenmesi ne insan haklarını ne de çevre sorunlarını çözmediğinden, Çin'le ilişkilerde bu önemli sorunları nasıl konuşabileceğimizi düşünmemiz ve gerçekten iki tarafın da kabul edebileceği çözümler bulmamız gerekiyor.

Tabii, hepimiz tüm insanların haklarını savunuyorsak...

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sporun arka planı

Ahmet Talimciler 25.08.2013

Bu pazar ve her pazar **Arka Plan** adını verdiğim bu köşede sizlerle ülkemizdeki ve dünyadaki spora/ futbola dair olup bitenleri paylaşmaya çalışacağım. Amacımın hiçbir zaman klasik maç yorumu yapmak ya da ülkemizde sıkça yapıldığı gibi kişiler üzerinden klişeler üretmek olmadığını daha en başından belirtmek isterim.

Sporun/ futbolun toplumsal boyutları ile ülke insanı için nasıl bir yerde durduğunu bu köşede ortaya koyacağız. Sosyolojik bütünün bir parçası olarak spor, toplumsal yaşamın vazgeçilmez alanlarından bir tanesidir. Sosyal bir olgu olduğu için toplumsal yapı bütünlüğünde anlam kazanmakta ve toplumların uzun yıllar boyunca geçirmiş oldukları toplumsal değişimlerden etkilenmektedir. Spor kurumu aracılığıyla içinde yaşadığımız toplumsal yapının minik bir minyatürünü inceleme olanağına sahip oluruz. Toplumsal bir kurum olarak sporu incelediğimizde spor birimleri ile diğer kurumlar arasındaki bağlantıları, insanların günlük bireysel aktivitelerinden grupsal ve toplumsal aktivitelerine dek bir dizi değişimi gözlemleyebiliriz. İşte tam da bu noktadan hareketle burada yer alacak olan yazıların bir taraftan gündeme dair gelişmelere yönelik olarak şekilleneceğini, bir diğer taraftan ise ülkemizdeki spor ve futbol kültürüne dair olup bitenler hakkında olacağını söyleyebiliriz.

DEĞİŞEN SPOR VE SPORCULAR

Spor endüstrisinin tüm dünyada hatırı sayılır bir ekonomik getiri alanı hâlini almasının ardından spor olgusunun değişim süreci hız kazanmıştır. Bu yeni durum beraberinde spor organizasyonlarından, naklen yayınlara ve tabii ki sporcularla birlikte izleyicilere de etkide bulunmuştur. Spor ve sportif etkinlikler artık **'katılımdan çok izleme'** üzerine kuruludur ve katılım boyutu yerini izleme/ seyretme boyutuna bırakmıştır. Sporun izleme temelli bir etkinlik hâline dönüşmesinin ardından televizyon aracılığıyla profesyonel spor ve sporcular ön plana çıkartılmışlardır.

Sporcular artık sadece spor sahalarında yaptıkları ya da yapmadıklarıyla değil, hayatlarının geri kalan her aşaması ile medyaya konu olmakta ve birer rol modeli hâline getirilmektedirler. Geçmişte sporcuların performansı ön planda iken yeni dönemde performans kadar onlara atfedilen imajlara uygun saç şekilleri, gözlükleri, tırnaklarına sürdükleri ojeleri, giydikleri kıyafetlerine kadar pek çok şey de etkili olmaktadır. Şöhretler üzerinden yaratılan imajlar, reklamcılık endüstrisi ve sponsorluk anlaşmaları aracılığı ile tüketim ideolojisinin spor üzerinden yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmaktadır. Özellikle çocuk ve gençler için bu yıldızların, yaşam tarzı, tüketim alışkanlıkları, kullandıkları markalar, çok yakından takip edilmekte ve **'onlar gibi'** olmanın yolları, medyanın yapmış olduğu yayınlar aracılığı ile bu kitleye aktarılmaktadır. Görsellik çağında kitlelerin duygularının ortaya çıkartılmasında ve tüketime yönlendirilmelerinde yıldızlara büyük iş düşmektedir.

Sporcu şöhretler üzerinden geniş kitlelerle buluşan tüketim ideolojisi için spor artık milyarlarca dolarlık bir yatırım alanıdır. Günümüzde sporu konuştuğumuz her an, aynı zamanda ekonomiyi, medyayı ve siyasi bağlantıları da konuşmak durumunda kalıyoruz. Böylesine önemli getirileri olan bir alanı anlayabilmenin yolu, sporun içinde yapıldığı toplumun ideolojik ve kültürel yapılarla kurmuş olduğu bağlantıları görebilmekten geçmektedir.

Yayın hayatına başladığı günden itibaren **'Yeni Türkiye'**nin kurulmasında etkin bir rol üstlenen **Taraf** Gazetesi'nin, spor sayfasında yer alma fırsatını bana verdiği için **Neşe Düzel'e** müteşekkirim.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gündeme CAS bombası düştü!

Önce **Fenerbahçe'nin iki yıl**, ardından **Beşiktaş'ın da bir yıl Avrupa kupalarından men edilme** cezalarının CAS tarafından açıklanmasının ardından bazı yayın organlarında "**CAS Bombası**" ifadesine sıkça başvuruldu. Fenerbahçe'ye verilen iki yıl men cezası sonrasında şike süreci boyunca ön planda yer alan bazı isimlerin sert açıklamaları dikkat çekiciydi. Filmi geriye sarıp son iki yılda olup bitenlere daha yakından baktığımızda ortaya çıkan resmin gündelik hayatımızdaki '**hallederiz abi**' mantığının futboldaki uzantısından başka bir şey olmadığını rahatça söyleyebiliriz. Şike süreci Türk futbolu açısından bir arınma dönemini başlatabilirdi ancak futbolun iktidarı üzerinden kendi iktidarlarını perçinlemeyi tercih eden kulüp başkanları ve medyanın kanaat önderi yorumcuları, olan biteni kısa sürede bambaşka bir aşamaya taşıyiverdiler. Şikenin ahlaki boyutu bir anda yerini futbol ekonomisine bırakıverdi ve kısa bir süre içerisinde hep aynı isimlerden benzer yorumları dinlemeye başladık. Önce yargılamanın sonucunun beklenmesi gerektiğini belirtenler ardından spor hukuku yargılamasının beklenmesi gerektiğini söylediler. İlk üç ay öylesine yoğun bir enformasyon bombardımanı altında geçildi ki, ülke gündeminin en önemli maddesi bir anda şike süreci hâline dönüştü. Sözkonusu takımın Fenerbahçe ve bu operasyonun iki numaralı ismi olarak Fenerbahçe kulübü başkanının olması bir anda işin rengini, boyutunu değiştirdi. Şiddeti önleme için yasal düzenlemeler getirilmesi konusunda Meclis'teki partilere ziyaretler gerçekleştiren kulüpler, çıkartılan yasanın ne denli ağır hükümler içerdiği gerçeği ile karşılaştıklarında yeniden Ankara'nın yolunu tuttular. Taraftarlar ve medyanın keskin yorumcuları için ağırlaştırılmış hükümler içeren yasa, Cumhurbaşkanı'nın vetosu sonrasında bütçe görüşmeleri sırasında üstelik önce dört ardından üç partinin mutabakatı ile yeniden çıkartıldı.

Futbol Federasyonu'nun UEFA ile yürüttüğü görüşmeler sonrasında süreci en az hasarla atlatabilme hayallerinin Ankara'daki genel kurulda suya düşmesinin arkasından bir köşe yazarının ifadesiyle "**Yumurtayı dik tutacak bir Federasyon başkanı**" aranmış ve bütün düzenlemeler bu çerçevede yeniden oluşturulmuştur. **Şike Sahaya Yansımamış** ifadesi sonrasında mahkemenin Fenerbahçe'nin başkanı ve iki yöneticisi hakkında verdiği cezalar kafaları bulandırmış ancak UEFA cephesinden herhangi bir girişim olmadığı için her şey normale dönmüştür! Rüyadan UEFA'nın Fenerbahçe ile Beşiktaş kulüplerine Avrupa kupalarından men cezası vermesi ile uyanıverdik. Yaz aylarını kulüplerimizin CAS yargılama süreci içerisinde nasıl savunma verdikleri ve Avrupa kupalarına katılıp katılmayacakları tartışmaları ile geçirdikten sonra çarşamba günü Fenerbahçe, cuma günü ise Beşiktaş'ın men edilmeleri ile yine kendimize döndük. Önümüzdeki dönem şampiyonluk kupası tartışmaları içerisinde geçmeye devam edecek, umarız bu kez Futbol Federasyonu sorunları ötelemek, ya da halının altına süpürmek yerine çözmeyi tercih eder ve bu doğrultuda gerekli adımları atma yolunda hareket eder.

3 Temmuz 2011 tarihinden bugüne kadar yaşadıklarımız her açıdan çok önemli dersleri ihtiva etmekte ve üzerinde derinlemesine düşünülmesi gereken deneyimleri içermektedir. Bu sürecin getirip götürdüklerini spor hukuku, medya, kulüp yönetimleri, teknik direktörler, futbolcular, taraftarlar ve siyasal iktidar açısından sorgulanmaya ihtiyacı bulunmaktadır. Bu sorgulamayı bugün yapmazsak "**Gündeme bomba düştü**" ifadelerini kullanmaya daha çok devam ederiz.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol kabaresi devam ediyor

Geçtiğimiz günlerde temsili 32 kısım birden futbol kabaresi programlarının birinde “**Sezon sonunda Beşiktaş şampiyon olsun anıırım**” diyebilenlere de şahit olduk. Futbol medyasının hızla gazetecilikten uzaklaştığı ve futboldan çok her şeyin konuşulduğu kabare programları bütün hızlarıyla devam ediyor. Ülke gündeminde futbolun son yıllarda işgal ettiği yer arttıkça, bu programların içeriğinde de hep aynı isimler ve konular yer almaya başladılar. Sürekli olarak bomba haberlerin ön plana çıkartıldığı, erkeksi bir dilin egemen olduğu bu yayın anlayışında, stüdyo içi kavga ve gürültülerin de eksik olmadığını hatırlatmalıyız. Program formatında genelde Türk ortaoyunu geleneğindeki Hacivat ve Karagöz tiplerine uygun kişiler seçilmekte ve bu kişiler kendi doğrularını çoğu zaman tıpkı mahalle kahvesinde konuşur bir dille ifade etmek suretiyle seviyeyi en alt düzeyde tutmaktadırlar. Görüntünün olmadığı bir formatta kendilerini var edebilmek için her hafta türlü gösterileri sahneye koyan program erbabı açısından en önemli figür hiç kuşkusuz **Fenerbahçe** ve **Aziz Yıldırım**. Bu programlarda yorumcuların sık sık kimleri tanıdıklarını söylemelerinin yanı sıra bu kişilerle geçmişte yaşadıkları birtakım husumetleri de yorumlarına taşımaları kavga sürecini pekiştirmektedir.

Hayatın giderek magazin bir boyut hâlinde gösterilmesi sadece televizyondaki diziler, haberlerle sınırlı değildir. Aynı zamanda televizyon ekranlarında uzun bir zaman dilimini kapsayan futbol programları da bu magazinleşmenin önemli birer parçasıdır. Futbolun erkek kimliğinin şekillenmesindeki etkilerini göz önünde bulundurduğumuzda, bu programlarda sık sık “**adam gibi adam, delikanlı, cesur vb.**” ifadelere yer verilmesi tesadüf değildir. Eleştiri yapmaktan öteye hakaret boyutunu ön plana çıkartan ve bunu yaparken de karşısındaki aşağılayan program formatlarının televizyon ekranlarını adeta birer kabareye çevirmeleri, üzerinde durulması gereken bir noktadır. Çünkü Türk futbolu ve onun geleceği adına sürekli olarak konuşan ve çoğu zaman da ‘**boş ve yanlış konuşan**’ bu kişiler, ülke futboluna ve onun geleceğinde telafisi son derece güç olacak düşmanlıklar yaratmaktadırlar. Bunun en iyi örneği geçtiğimiz yıl yaşadığımız şike süreci boyunca bu programlarda takınılan tutumlar ve yapılan abartılı yorumlardır. Şike sürecini Futbol Federasyonu’nun iyi yönetilmediğini biliyoruz, ancak bu sürecin gerilmesinde ve takımlar arasında husumet yaratılmasında yapılan programların hiç mi suçu yok! Daha fazla rating ve tiraj uğruna özellikle **Fenerbahçe** ve **Trabzonspor** taraftarlarına şirin görünmeye çalışan yorumcuların kullandığı ifadeler, bu takımların oynadıkları karşılaşmalarda şiddet olarak hepimize geri döndü. Futbol sahalarında yaşanan şiddetin önlenmesi amacıyla çıkartılan 6222 sayılı yasanın sadece taraftarların yaptığı olaylara uygulanması adaletsizliği artırmaktadır. Çünkü başta yöneticiler olmak üzere bazı futbol yorumcuları ve takım yazarları takımlararası rekabeti ve şiddeti körükleyecek söylemleri sık sık kullanmalarına karşın farklı bir muameleye uğramaktadırlar.

Her konu hakkında fikri olduğunu zannedip konuşmanın şehvetine kapılanların ekranlarda boy gösterdiği bir ülkede futbolun sağlıklı bir zeminde yürüyebilmesinin olanağı bulunmamaktadır. Çünkü hiç gereği yok iken ortamı geren “**anıırım, mayo giyerim**” gibi sözleriyle rekabet yerine düşmanlık ve nefret tohumlarının futbol sahalarına ekilmesinde bu kabarecilerin büyük etkisi olmaktadır. Ekranlardaki futbol kabaresi devam ettikçe, oynanan bu oyunun en büyük kaybedenleri hiç kuşkusuz futbolu gerçekten seven futbolseverlerdir.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küçülen sporumuz, şişen egolarımız

Olimpiyatlar'ı neden kaybettik hengâmesi altında yine asıl gündemimizi kaçırdık. Nasıl kaçırmayalım ki, bir tarafta Olimpiyatlar'ı alamadığımız için sevinme haklarını abartanlar öte yanda ise spor ruhu ile uyuşmayan **'kına yüklü açıklamalar'** bulunuyordu. Aslında tüm bu tepkiler tam da bizi yansıtıyordu; çabuk öfkelenen, karşısındakinin duygu ve düşüncelerini değil kendisinininkileri öne çıkartan ruh hâlinin ete kemiğe bürünmüş durumuydu, tüm bu olup bitenler. Ne yazık ki sistemsizliği sistem olarak gören anlayışımız bir kez daha bize oyun oynuyordu! Ama biz yine yaşananlar sonrasındaki gelişmelerle gerçek anlamda yüzleşmek yerine etrafından dolanmayı tercih ediyorduk! Olimpiyat Oyunları'nı organize etmenin ne denli önemli olduğunu önce sportif boyutlar yerine siyasal/ideolojik boyutlar üzerinden açıklama yoluna giderek aslında nerede durduğumuzu da net bir biçimde ortaya koyuyorduk. Ancak ne acıdır ki Olimpiyatlar'ın ilk kez bir Müslüman ülkede düzenlenmesi hayalimizi yıkan oyların bir kısmı yine Müslüman ülkelerden geliyordu. Her fırsatta muhafazakâr demokrat olmakla övünen iktidarımızın sportif alanda özellikle şike ve doping konusunda takındığı tavrın, Batı'nın spor ahlakı tarafından yerle bir edilmesi de oldukça manidardır. Spor tesislerini vaat edilen tarihten önce hazır etmek, yurdun dört bir yanını stadyumlarla donatmak sporun geniş kitleler ile buluşması anlamını taşımamaktadır. Başbakanımızın İstanbul ve spor âşığı olması önemlidir, ancak sporun daha geniş kitleler ile buluşması için kişilerin değil sistemlerin varlığı ön planda tutulmalıdır.

Geçtiğimiz pazar günü sporumuzun en önemli sponsorlarından olan Ülker Grubu adına **Murat Ülker**'in açıklamaları gözden kaçtı; **"2015'e kadar futbol kulüp yönetimleri bu kötü gidişi düzeltirlerse, futbol eski itibarına kavuşursa desteklemeye devam ederiz. Bu ortamda neyi destekleyeceğiz"** diyordu. Eski itibarına kavuşma sorununun altında 3 Temmuz 2011 tarihinde başlayan ve hâlen etkisini devam ettiren şike sürecinin yansımaları bulunuyor. En büyük sponsorun elini çekmesi takımlar açısından oldukça önemli bir kayıp olacaktır. Öte yandan son naklen yayın ihalesi ile Avrupa'nın en çok gelir dağıtan televizyon kurumlarından birisi olan **Digitürk**'ün durumundaki belirsizliğin de önümüzdeki dönemde kulüpler açısından sıkıntı kaynağı olacağını hatırlatalım. Türkiye'de futbol giderek şişen bir balon hâlini almıştır ve abartılı rakamlar üzerinden gerçekleştirilen transfer bedelleri eninde sonunda kulüp yönetimlerini içinden çıkılmaz bir aşamaya getirecektir. UEFA ve FIFA'nın ülkemizdeki kulüp yönetimlerinin ekonomik yapılarındaki belirsizlikleri sık sık gündeme taşımaları tesadüf değildir. Futbol lokomotifinin peşine takılan Türkiye sporunun önümüzdeki dönemde yaşaması muhtemel küçülmeden takımlar düzeyinde etkilenmesi, zaten sıkıntılar içinde yaşama savaşı veren pek çok spor dalının ve bu dallardaki sporcuların işlerinin iyice zorlaşmasına yol açacaktır.

Bu ülkede sporun ve futbolun önündeki en büyük engel her şeyi bildiğini zanneden ve şişkin egoları ile günü kurtarmayı maharet bilenlerdir. Önümüzdeki on, on beş yıl için tüm ülkeyi kapsayan ve çocuklarımızı spora yönlendiren bir zihniyet devrimini hayata geçirmeliyiz. Böylesi bir adım, sportif mekânlar inşa etmekten çok daha fazla yaratıcı ve işlevsel olacaktır. Farklılıklarını olduğu gibi kabullenen ve onları birarada yaşatabilme iradesini gösterebilen bir Türkiye, her açıdan daha yaşanır ve daha demokrat bir ülke olarak, dünya spor kamuoyunda da gerçekten hak ettiği yere erişebilecektir.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derbi değil futbol tatil edildi

Ahmet Talimciler 23.09.2013

Galatasaray seyircisinin olmadığı ancak olaylar nedeniyle maçın tatil edildiği bir derbiyi hep birlikte izledik. Maçın son on dakikası içinde Beşiktaş tribünlerinde başlayan kavganın sonrasında bir grup seyircinin sahayı işgal etmesi ile birlikte futbol tatil çıkarıldı bunun yerine ise yine garip yorumlar içeren programlarda 'biz neden böyleyiz!' tartışmalarının yanıtları arandı. Çıkan olayları maçın sonunda kırmızı kart gören Felipe Melo'ya atfeden ve ekran başındaki seyirciler için hedef şaşırtan yorumculardan bazıları işi öylesine ileriye götürdüler ki, futbol adına bir kez daha utandım. Yazıktır, günahtır, bu ülkede gerçekten futbolu keyif içerisinde izleyemeyecek miyiz? Maçın yerine olayların geçtiği, futbola dair güzelliklerin değil seyirci taşkınlıklarının ön plana çıkartıldığı bir futbol ikliminde sağlıklı bir futbolun olmayacağı aşikardır. Ancak unutmamalıyız ki futbol sahaları toplumsal hayatımızın birer yansımasıdır ve Gezi olayları sonrası, stadyumlar ve taraftarlar arası kutuplaşma düzeyi de artmıştır. Saha içerisinde yaşananları kendi pencerelerinden 'normalleştirmeye çalışan' zihniyet hem futbola hem de toplumsal barışa zarar vermektedir. "Polisimizi kutluyorum, katliam yapmadılar!" diyebilen, "Olayları çıkartanlar marjinal gruplardır" yorumunun üzerine atlayarak konuşanların futbol kabaresine devam ettiği bir ülkede daha uzun bir süre derbilerden çok olayları konuşmaya devam ederiz. □

Maçın oynandığı gün gazetemizdeki Arka Plan köşemde 'Derbiler Rakip Takım Taraftarlarına Kapatıldığında Sorun Çözülüyor' başlığını kullanmıştım. Futbol sahalarında ortaya çıkan şiddetin arka planında rakip taraftarların tribünlere gelip gelmemelerinin olmadığını net bir biçimde bir kez daha görmüş olduk. "Futbolu ne yazık ki futboldan başka her şeye benzettik ve karşılıklı saygıyı içeren, rakibine/ötekine hoşgörüyü içeren bir oyunu, kendi kişisel çıkarlarımız ve hesaplarımız uğruna şiddet ve nefret tohumları içeren bir alana dönüştürdük. Futbol sahalarından ya da salonlardan rakip takım taraftarlarının dışlanması, onların yok sayılması; sorunun çözümünü sağlayamaz. Tam tersine tribünlerde rakip taraftar grubuna ayrılan yerin artırılması ve farklılıkların daha fazla kabullenebileceği ortamların yaratılması ile şiddet sarmalının etkisi kırılabilir".

Futbol ve futbol sahalarında yaşananlar aslında olayın görünen yada başka bir deyişle görünmesine müsaade edilen boyutudur. Asıl gerçeklik için daha derinlere inmek ve olan biteni yakalamak gerekmektedir. Bu yapılmadığı müddetçe de, çıkartılan yada çıkartılacak yasalarla futbol sahalarındaki şiddetin önüne geçilemez.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olacağı buydu!

Ahmet Talimciler 29.09.2013

Futbolu el birliği ile içinden çıkılmaz bir hâle sürükledikten sonra yine dönüp dolaşıp işi önleyebilmek amacıyla daha fazla yaptırımlara ihtiyaç var noktasına geldiğimiz için, futbolu yöneten herkesi kutlamak gerekir. Toplumsal hayatta yaşanan gerginliğin stadyumlara taşınmasıyla birlikte tribünleri de hızla bölmeyi başaranlar şimdi geldiğimiz noktada durumu kurtarabilmek için bildik cezai tedbirleri artırma yolunda adımlar atmaya başladılar. Hatta yapacaklarını kuvvetlendirebilmek ve kamuoyunu ikna edebilmek için 6222 sayılı yasaya dayandırdıkları taraftar gruplarına yönelik şikâyetlerin olduğu gerekçesiyle çok sayıda kişiyi gözaltına aldılar bile. Spor Bakanı'nın birkaç gün önce gazetelere yansıyan açıklamaları dikkat çekici; "**Gerekirse yüz tanıma sistemleri devreye sokulabilir, hapis cezaları getirilmeli** (ve tabii ki) **Türkiye böyleli görüntüleri hak etmiyor**". Bakanın söyledikleri içinde "**herkesin sorumlulukları yerine getirmesi gerektiği**" ifadesinin de

altını çizmek gerekiyor, çünkü maalesef ülkemizde yönetsel zafiyetleri yerine getirenlere herhangi bir şey olmuyor. Hiç kimse sorumluluklarının sonucunda meydana gelen görüntülerin hesabını vermiyor. Kötü yönetimin şiddeti beslediği ve şiddetin oluşmasında etkili olduğunu görmezden gelmekten artık vazgeçmeliyiz. Hayatımızın her alanındaki çapsızlıkları stadyumlara da taşıyor ve daha sonra yaşananlar konusunda **“en sert tedbirler alınmak suretiyle olan bitenin önüne geçeceğiz”** ifadelerini her defasında kullanmaya devam ediyoruz.

Son iki yıldır futbol sahalarında yaşanan gelişmeler sonrasında düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği fikri dolaşıma sokulmuştu ve bu düşüncenin ete kemiğe büründürülmüş modeli ise rakip takım taraftarlarına deplasman yasağı uygulaması olarak hayata geçirilmişti. **Pazar gecesi rakip takım taraftarlarının olmamasına karşı şiddetin karşılaşmanın önüne geçtiği bir derbi yaşadık.** Galatasaray yöneticisi **Lütfü Arıboğan** ve bazı futbol yorumcuları **“iyi ki Galatasaray taraftarı yoktu”** ifadelerini kullanmaktan geri durmadılar. Hâlbuki bu açıklamaları ile ne kadar garip bir futbol/spor zihniyetine hizmet ettiklerini bir kez daha gözler önüne koymuş oldular. Futbol sahalarında ortaya çıkan şiddetin nedeni rakip takım taraftarlarının varlığı ya da yokluğu olmadığı pazar gecesi bir kez daha kanıtlanmış oldu. Rakibiniz olmadan futbolu güzelleştiremediğinizi görmediğiniz ve her defasında şiddeti şiddetle bastırma yolunu tek çözüm olarak yansıttığınız sürece futbolu futbol olmaktan çıkarmaya devam edersiniz.

Futbol sahalarında yaşanan şiddetle mücadele etmenin yolu kendine özgü bir toplum maketi oluşturan stadyumları tektipleştirmekten ziyade demokratik bir alan hâline dönüştürmekten geçecektir. Hayatın her alanında kendisi gibi düşünmeyenleri susturmaya çalışan **‘yandaşlık’**la yaftalayan **‘faşizan zihniyetle’** ve onların her alandaki uzantıları ki bunlar bazen üniversitelerde özgürlük konusunda ahkâm kesmeyi kimselere bırakmayan üniversite hocaları gibi şakşakçılar bile olabiliyor. Kuralların ortak aklı temsil ettiğini ve herkesi bağladığını net bir biçimde ortaya koymak zorundayız. Bu uğurda futbolu ve toplumsal hayatımızı kirleten tüm özgürlük karşıtlarına hak ettikleri cevabı vermeliyiz. Aksi takdirde futbol sahalarındaki şiddet ve bölünme sadece orası ile sınırlı kalmayacaktır. Futbolun bir bölen hâline dönüşmemesi için futbola ve hayatımıza sahip çıkmalıyız.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir paket de spora açılmalı!

Ahmet Talimciler 06.10.2013

Demokratikleşme paketini tartıştığımız şu günlerde, dikkatimizi gündelik hayatımızla yakından ilgili olan spora/futbola çevirmek şaşırtıcı gibi gelebilir. Ancak ülkenin içinde bulunduğu ruh hâlinin stadyumlar üzerinden toplumsal hayatla buluştuğuna sık sık tanık olduğumuz için bu durum hiç de gereksiz olmayacaktır. Spor- siyaset ilişkileri konusunda çekinceli konuşan, buna karşı net bir biçimde bu ilişkiden yana davranan Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının, bu alan üzerinde de demokratik bir yapılanmayı hayata geçirecek adımları atmasına gereksinim duyulmaktadır. AKP iktidarı dönemi boyunca sporun devletleştirilme süreci hızlanmış ve kendisi **‘özerk’** olan buna karşı bütün yapılanması ile hükümete bağlı federasyonlardan oluşan bir spor örgütlenmesi gerçekleştirilmiştir. Başbakan’ın sık sık iktidarlarının hareket alanını daraltmakla itham ettiği bürokratik model, spor örgütlenmesinde bu dönem içerisinde fazlasıyla kendisine yer bulmuştur. Daha

önce de yine bu köşede Başbakan'ın spor aşkının tek başına yeterli olmayacağını dile getirmiştım. Kişiler üzerinde yükselen sistemlerin ömürlerinin kısa vadeli olduğunu tarihsel deneyimler fazlasıyla göstermektedir. Tekadam költünün iliklerine kadar işlediği bir ülkede Başbakan'ın futbola ve spora bu kadar müdahil olmasına da şaşırmamak gerekir. Asıl şaşıırılması gereken spora siyaset bulaştırılmasının diyenlerin bizzat sporu siyasi örgütlenmenin etkin bir alanı olarak kullanıyor olmalarıdır. Şampiyon olan takımın kupasının başbakanın talimatı ile verilebildiği, Milli Takım teknik direktörünün seçiminde yine başbakanın etkili olduğu bir ülkede, sporun da daha demokratik bir yapılanma üzerinde yeniden inşa edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Sporu sadece tesis inşa etmek ve başvurulmuş organizasyonları yerine getirmek üzerinden gören zihniyet yapısının sporun asli sorunları ile ilgilenebilmek için ortak akli harekete geçirmeye ihtiyacı bulunmaktadır. Spor politikamızın bürokratik hantallıkla birlikte gençlerimizi sporun dışında tuttuğunu, doping, şike ve liyakat sorunlarını aşamadığını görmek zorundayız. Belki de bütün bu sorun ve sıkıntıların da ötesinde bu ülkede yaşayan bütün insanlarımıza daha sağlıklı bir yaşama olanağı yaratacak spor yapılanmasını bir türlü başaramadığımızı görmeliyiz. Spor költürü oluşturma doğrultusunda adımlar atmak ve küçük yaşlardan itibaren sporcu yetiştirecek organizasyonları hayata geçirmek yerine spor tesisi inşaatlarını ön plana çıkartan gençlik ve spor bakanlığı anlayışını da artık değiştirmeliyiz. Değiştirmemiz gerekenlerin başında da ödöl yönetmeliğimiz geliyor, bu yönetmeliğin genç sporcularımızı madalya ile birlikte kazanılacak yüksek meblağlar içeren ödüllere odakladığını ve bu uğurda doping yapmalarının önünü açtığını ve sonuçlarının ağır olduğunu fark etmeliyiz. Doping, şike ve yasadışı bahis sporun ruhu ile bağdaşmayan ve sporun gerçek değerlerinden uzaklaşmasına yol açan virüslerdir. Ülkemizin spor alanında daha fazla madalya almayı hedeflemeden önce daha fazla sporcu yetiştirmeyi ve bu sporcuları fair-play ruhuna uygun bir biçimde yarışmalara hazırlamayı hedeflemeliyiz. Elde ettikleri başarılar sonrasında isimlerini spor tesislerine verdiğimiz sporcularımızın dopingli olmaları, kendilerini rol modeli olarak gören gençlerimiz açısından hayalkırıklığı yaratmaktadır. Adalet ve Kalkınma Partisi sporu demokratikleştirecek ve bütün toplumu bu doğrultuda kucaklayacak bir paketi hayata sokmalıdır. Ülke insanının pek çok alanda ayrıştığı bir noktada, sporun birleştirici ve farklılıkların hoşgörü ile birarada barınabildiği gerçeğini stadyumlardan başlayarak toplumsal hayatımıza taşımamız gerekir.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Para cezası ile yönete(meye)nler

Ahmet Talimciler 13.10.2013

Profesyonel Disiplin Kurulu perşembe günü 31 maddeden oluşan kararlarını açıkladı. Herkesin dikkatini yoğunlaştırdığı konu **Fenerbahçe** ile **Trabzonspor** maçının sonrasında yaşananların ne kadarının cezaya dönüşeceği ve kulüplerin hangi cezalara çarptırılacağıydı. Maçın maddi faturası her iki kulüp açısından da bir hayli pahalı oldu: Fenerbahçe kulübü yüz yirmi bin lira, Trabzonspor kulübü ise toplamda yüz iki bin lira ödemeye mahkûm oldular.

Trabzonspor açısından bir diğer önemli gelişme ise kulübün başkanı **İbrahim Hacıosmanoğlu**'nun 30 günlük hak mahrumiyeti cezasına çarptırılmasıydı. Verilen kararların tamamını incelediğinizde karşınıza çıkan tablonun hiç de iç acıcı olmadığı gerçeği ile karşılaşılırsınız. Toplamda dört yüz kırk iki bin liralık para cezası, dört yöneticiye verilen yüz doksan günlük hak mahrumiyeti cezası ve on yedi sporcu ile teknik sorumluya verilen

kırk bir maçlık müsabakadan men cezaları. Arada beş kulübün de ihtar cezası ile haftayı tamamladıklarını hatırlatalım.

Futbol sahalarında yaşanan şiddet görüntüleri sonrasında TFF tarafından en sık başvuru alan enstrümanın para cezası olduğunu ve çıkartılan yasal düzenlemelerde de sürekli olarak işin maddi boyutunun ön plana çekildiğini uygulamalar fazlasıyla göstermekte.

Fakat tüm bu para ve men cezalarına rağmen futbol sahalarındaki şiddet olgusunda azalma yaşanmıyor tam tersine şiddet daha fazla kendisini hissettiriyor. İşin asıl can yakıcı noktası ise pansuman tedbirler ile yönetmeye çalışanların sorumluluklarını yerine getirmedikleri için futbol sahası içinde ya da yakınında meydana gelen ölümler oluyor. 1991 yılında Beşiktaş taraftarı **Murat Aydemir** maç bitiminde üzerinde Beşiktaş atkısı taşıdığı için, 2003 yılında Karşıyaka tribünlerinde **Murat Kongo** tribün içinde yaşanan bir tartışma nedeniyle, 2004 yılında **Cihat Aktaş** İnönü Stadyumu'nda bıçaklanarak ve 2013 yılında Fenerbahçe taraftarı **Burak Yıldırım** derbi çıkışında evine doğru giderken metrobüs yolunda öldürüldü.

Futbolu, hayatın güzelliklerinin bir parçası hâline getirmek yerine yukarıda sıraladığım isimler ve onların aileleri için yıkıma dönüştüren etmen insan hayatına atfedilen değerin bu ülkede ne yazık ki son derece ucuz olmasıdır. Hiç kimsenin hesap vermediği bir toplumsal iklimde bazen futbol adına bazen töreler, bazen de hiçbir neden olmadan insanlarımızı kaybetmeye devam ediyoruz. Futbolu yönettiğini zannedenler futbol sahalarının içinde ve dışında yaşanan şiddet dalgasını, yaşanan bütün gelişmeler sonrasında sadece orada olan olaylardan kaynaklanan bir saik olarak görmeye devam ediyorlar. Oysa bu ülkenin ve bu ülke insanlarının şiddetle dansı çok uzun zamandan bu yana hayatın her alanında sürüyor. Yasal düzenlemelerin gerçekten adaleti sağlamasını arzuluyorsanız, çıkarttığınız yasaları herkese eşit bir biçimde uygulayacak ve kararlarınızın arkasında duracak bir iradeyi hayata geçirmek zorundasınız. Üzerinden neredeyse bir ay geçtikten sonra Beşiktaş ile Galatasaray arasında oynanan karşılaşmanın sonucunu tescil etme yoluna gidiyorsanız, adaleti herkese eşit sağlayacağınıza kimseyi inandıramazsınız!!!

Son iki yıldır ülkenin en önemli kulüplerinden ikisi arasındaki kupa polemliğini halının altına süpürerek geçiştirdiğiniz için sorunlar kangren hâline dönüştü. Futbol sahalarında meydana gelen şiddetin en önemli müsebbiplerinin her defasında yöneticiler olduğunu söylemeyi sürdüreceğim çünkü yaşanan bütün gelişmeler ülkemizin kulüp yöneticilerinin söylediklerinin, yaptıklarının ve yapacaklarının yanlarına kâr kalmasına devam edeceğini gösteriyor. Taraftarların birbirleri ile yaşadıkları gerilime odaklananların gözlerini biraz da protokol tribünlerine ve başkanların demeçlerine çevirmelerinin vakti geldi de geçiyor. Öfke ve gerilimi tırmandıran tek adam yönetimleri sürdükçe daha çok para cezaları ile şiddeti ortadan kaldırmaya devam edip, futbolu yönetiyormuş gibi yaparız.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeşeren umutlar başka bahara kaldı

Ahmet Talimciler 20.10.2013

2014 Dünya Kupası grup eleme karşılaşmalarında son dört maça girerken kaybolmuş olan umutların, **Fatih Terim**'in teknik direktörlüğe getirilmesinin ardından yeniden canlanması spor kamuoyuna, "**acaba olur mu?**"

dedirtmişti. Ancak son maça taşınan play-off hayalleri suya düştü! Şapkamızı önümüze koyup klişelerden kurtulmanın (şanssızlık oldu, olmayınca olmuyor, mucize gerçekleşmedi vb.) zamanı çoktan geldi. Bütün hayatını finallere odaklayan bir anlayışın, sistemsizliği sistem hâline dönüştürmesi çok normaldir. Normal olmayan davranış ise bu ve buna benzer mücadelelere çıkan insanlara yüklenen abartılı değerdir. Benzer sıkıntıyı hayatın her alanında yaşayan insanların ülkesidir Türkiye ve bu ülkede yaşayan insanların işi gerçekten çok zordur. Çünkü sistemlerin ön planda olduğu ve bu doğrultuda işleyen ülkelere karşı tamamen duygusallık temelinde ilerlemeye çalışan, motivasyonu **'tarih sizi yazacak'** üzerinden yürüyen insanların ülkesidir burası. Oynadığı dokuz maçın sekizini kazanan ve sadece bir maçını beraberlikle tamamlayan Hollanda millî takımı ile oynanan karşılaşmayı **"Sıklık Portakal- Sık Bakalım- Soymak ya da Soymamak- Hollanda cinsi ineklerle maçımız var. Bu bayram Holstein keselim"** başlıklarıyla okuyucuları ile buluşturan bir spor medyasına sahip olduğumuzu da bu vesile ile bir kez daha hatırlatalım.

Spor medyasını dikkatli izleyenlerin rahatlıkla görebilecekleri yayın anlayışı her maçta olduğu gibi bu karşılaşma öncesinde de tekrar edildi. Kendi ülkesinin futbol takımını yerlere göklere sıdıramayan bir yayıncılık anlayışının en çok başvurduğu konu hakemlerdir ve bu karşılaşma öncesinde de sabıkalı hakem ifadeleri çok sık kullanıldı.

2002 sonrası gidilemeyen üç Dünya Kupası ve arada bir Avrupa Şampiyonası elemeleri, ülke futbolu açısından hiç de iç açıcı olmayan bir performansa sahibiz, ancak hiç kimse asıl sorunlarla ilgilenmek istemiyor. Futbol ülkesi olduğunu iddia eden yetmiş beş milyondan fazla nüfuslu bir ülke millî takımının büyük çoğunluğunu kendi ülke sınırları içerisinde yetiştiremiyor. Ülke insanına spor yaptıramayan, altyapılarından sporcu yetiştiremeyen insanların ülkesi olan Türkiye'nin, sportif alanda umutlarını hep başka bahara taşıması şaşırtıcı olmamalıdır. Çünkü burada hayatımızın diğer bütün alanlarında olduğu gibi geçici yaklaşımlar devrededir ve Millî Takım'ın başına gelen yeni bir teknik direktör ile mucizeler gerçekleştirilebilir. Gerçekleşmezse de, **"olsun şanssızlık"** diyerek geçiştirebilirsiniz ya da **"keşke başından itibaren Fatih hoca Millî Takım'ı çalıştırsaydı işte o zaman giderdik"** diyebilirsiniz. Çalışıp, emek harcıyıp sistemli bir yapıyı hayata geçirmek yerine son bir maçla tüm yaşananları unutturmaya çalışan zihniyet aslında gündelik hayatımızın birebir yansımasından başka bir şey değildir. Bu örnekler en çok futbol üzerinden hayatımıza sokulur, çünkü futbolun en önemli özelliği, içinde sonucun belirsizliği ilkesini taşımaya devam etmesidir. Son bir maçla bütün sıkıntılar unutulabilir, bütün yanlışların üzeri örtülebilir, bütün umutsuzluklar sona erebilir. Ülkenin birlik ve beraberliği sağlanabilir, kardeşlik yeniden tesis edilebilir vb. gibi pek çok ama pek çok örnek daha verilebilir. Futbolun toplumsal yaşamımızın bir minyatürü olduğunu son dönemde yaşadığımız pek çok örnek bizlere defalarca gösterdi ve göstermeye de devam edecek. Futbolda yaşadıklarımızın hayatlarımızın diğer alanlarında yaşadıklarımızla bağlantılı olduğu gerçeğini idrak ettiğimiz gün, başarı ya da başarısızlığın sadece ve sadece 90 dakika ile sınırlı olmadığını anlayabilir ve bu doğrultuda yeniden planlayıp harekete geçirebilirsek umutları başka baharlara ertelemekten yaşamayı başarabiliriz. Ya da her seferinde yeniden işi mucizelere bırakıp, gerçekler yerine kendi yarattığımız kurgular üzerinden hayatlarımızı sürdürmeye devam ederiz.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir görüntünün düşündürdükleri

Salı gecesi **Şampiyonlar Ligi**'nde **Arsenal** ile **Borussia Dortmund** arasında oynanan karşılaşmanın son dakikalarına doğru ekrana yansıyan bir görüntüyü sizlerle paylaşmak istiyorum: **Saçları bembeyaz olmuş, yaşları yetmişin üzerindeki iki kadının yağmur altında maç izleme sahnesi.** Türkiye'de seyircisiz maç oynama cezasının kaldırılıp onun yerine kadın ve çocukların stadyumlara ücretsiz alınmasını, uygarlığın neredeyse en uç noktası gibi gördük ve görmelerini talep ettik. Oysaki gerçek sporseverlik ve futbolseverliğin altında yatan asıl noktayı es geçtiğimizi bir türlü göremedik. Futbol sahalarında yaşanan şiddete karışmadığı hâlde cezalandırılan erkeklerin yerine kadın ve çocukların tribünlere alınması uygulaması, futbol sahalarımızda şiddetin ortadan kalkmasına vesile ol(a)madı. Hatta tam tersine bu karşılaşmaların bazılarında yaşanan küfürler o kadar had safhaya vardı ki, bundan bizzat Başbakan bile şikâyetçi oldu. Bazen bir fotoğraf, bazen de bir anlık görüntü yaşadıklarınıza dair çok şeyi konuşmadan anlatabilmenize vesile olur. Salı gecesi gördüğüm yetmişli yaşları geçmiş iki kadının maç izleme ânı ülkemizdeki spor/futbol kültürünün nerede durduğunu sorgulamamız açısından çok yerinde dersleri içeriyordu. Aynı yaş grubundaki ülkemiz kadınlarının benzer biçimde maçları takip ettiklerini gördüğümüz gün, muhtemelen ülkemizdeki spor/futbol kültüründe olduğu kadar toplumsal hayatın içinde kadının yeri ve statüsünde de önemli farklılıkların yaşandığına şahit olacağız.

Ülkemizin önde gelen futbol kulüplerinin birbirleri ile rekabetleri sırasında arkalarında yirmi beş milyonluk taraftar desteğinin bulunduğu dair açıklamalarına karşın tribünlerini İngiltere'nin bazı dördüncü lig takımları kadar bile dolduramadığı gerçeğinin arkasında da yine yukarıdaki görüntünün yansımalarını bulabiliriz.

Söylenenlere aldanmayın bu ülkede kimsenin gerçek anlamda futbolu sevdiği falan yok! Bu doğrultuda ağzını açan herkes, öncelikle kendi takımını hatta hatta kendi zihninde tahayyül ettiği, olmasını istediği takımı seviyor. Hiç kimsenin derdi daha iyi bir futbol seyretmek, futbolun keyifli görüntülerini izlemek, futbolun yarattığı karşılıklı mücadeleden doğan hazzı yaşamak falan değil. Galip gelemim, kupayı alalım ve daima rakiplerimizi alt edelim derdindeyiz. Bütün bunların olabilmesi için ne gerekiyorsa da yapılabilir, bu doğrultuda elini masaya vuran ve kulübünün çıkarlarını savunmak için her şeyi yapabilen başkanlara ihtiyaç duyarız. Türkiye'de futbolun 1980 sonrası yaşadığı dönüşümle birlikte birden fazla Fenerbahçe yaratmasının arkasında yer alan saik, dönemin ruhuna özgü başkan modellerini yaratan toplumsal ortamın ta kendisi olmuştur.

"Benim memurum işini bilir" anlayışının futboldaki uzantısı **"Benim başkanım kulübün çıkarları için her ne gerekiyorsa onu yerine getirir/ getirmelidir!"** şeklinde tezahür etmiştir. Bize özgü futbol zihniyeti, gerçek anlamda futbolsever kitlenin yaşayabileceği ortamın yaratılması yerine kulüp taraftarlığı penceresinden üretilen yoz bir fanatizmin yine bu otuz yıl içerisinde serpilip büyümesini sağlamıştır. Taraftar grupları kendi iktidarlarının büyümesine kapılıp gerçek tutkuları olan futbolun en önemli unsuru olan rakip taraftarların oyundan dışarıda tutulmasına ve kendilerinin de yavaş yavaş çizgi dışına itilmelerine seyirci kalmışlardır. Yetmiş yaşındaki bembeyaz saçlı iki kadın taraftarın izlediği karşılaşma sadece bir maç olmanın ötesinde toplumsal kültürün farklı açılardan nasıl gerçekleşebildiğinin de bir göstergesidir.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe neyi seçiyor

3 Kasım Pazar günü Fenerbahçe kulübü üyeleri kulübün yeni (eskimeyen) başkanını seçmek için kongreye oy vermeye gidecekler. Son iki haftadır basın toplantıları üzerinden yapılan açıklamaları dikkatle izlediğimizde, bu kongrenin sadece bir yönetim değişikliği meselesi olmadığını bundan çok daha önemli 3 Temmuz sürecinin hesaplaşması olduğunu görüyoruz. Fenerbahçe kulübü başkanı **Aziz Yıldırım** da zaten bu noktaya sık sık vurgu yapıyor. 3 Temmuz sürecini şike yapıp yapmama meselesinden ustaca uzaklaştıran Yıldırım, sonucu belli olan bir seçim sürecinde yine benzer manevralar yapmaya devam ediyor. "**Darağacında olsak bile son sözümüz Fenerbahçe**" diyerek Metris cezaevinden mektuplar yollayan Yıldırım, 1 Kasım Cuma günü yaptığı toplantının bitiminde yine benzer cümleler kurmaya devam etti: "**Aziz Yıldırım Fenerbahçeli olmak için değil, Fenerbahçeli ölmek için buradadır.**" İşin içerisine ölümü ve kendinizi feda etmeyi koyduğunuzda buna atfedilecek değerlerin de değiştiğini görebilirsiniz. Akıllı değil duyguları ön planda tutan cümlelerdir bunlar ve Fenerbahçe'de taraftarlara yönelik bütün açıklamalar hep bu yaklaşım üzerinden yürütülmüştür/ yürütülmektedir. Fenerbahçe Spor Kulübü hiç tartışmasız ülkemizin en büyük spor kulübüdür ve yaşadığı şike sürecine rağmen ayakta kalabilmeyi hatta yaşadıklarından güçlenerek çıkabilmeyi başarabilmiştir. Bunda hiç kuşkusuz en büyük pay sahibi ise Aziz Yıldırım'dır ve kendisi bırakmadığı ya da yargı kararları ile bırakmak zorunda kalmadığı sürece Aziz Yıldırım kulüp başkanı olarak görevini sürdürecektir.

İşte tam bu noktada Fenerbahçe kongre üyeleri ve milyonlarca taraftarı asıl sorunla karşı karşıya bırakılmış olmaktadır. Fenerbahçe gibi ülke sporunu yönlendiren bir kulübün seçimlerinin '**şike yapmış olup olmamak ile kulübün üzerindeki lekeyi kaldırmak**' arasında sıkışmış olması büyük bir talihsizliktir. Oysa yüz altı yaşını tamamlayan bir çınarın, ardındaki potansiyeli bir dünya kulübü hâline dönüştürecek alternatifleri devreye sokabilecek yönetsel zihniyetleri tartışmaları ve bu doğrultuda bir tercih yapmalarını beklemek herkesin hakkıydı. Çünkü bu doğrultuda atacakları her adım sadece kendi kulüplerinin menfaatlerini değil aynı zamanda ülke sporunun gideceği doğrultunun belirlenmesi açısından da önem arz edecekti. Ne yazık ki ülkenin en büyük spor kulübü 3 Temmuz hesaplaşmasının arkasında '**kupayı verip vermeme, Galatasaray tarafından istenen başkan adayı olup olmama ya da Fenerbahçe'nin sözü edilen sezonda şike yapıp yapmadığı**' gibi soruların kafa karışıklığı yarattığı toplantıların arkasından yine gerçek gündemi ve geleceğini kaçıyor!

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbolumuz, bizi yansıtıyor!

Ahmet Talimciler 10.11.2013

Modern anlamda futbol ilk kez İngiltere'de oynanmaya başlanmış olmasına karşın tüm dünyada heyecan uyandırmış ve kısa bir süre içerisinde dünyanın en ilgi çeken spor dallarından birisi hâline dönüşmüştür. Her futbol ekolünün, kendine özgü bir yaklaşım biçimi olarak futbola kattığı ve kendi kültürünün yansımaları şeklinde yorumlayabileceğimiz bir oyun tarzı bulunmaktadır. **Brezilya** ile **Almanya** milli takımları karşı karşıya geldiğinde bu iki ekol ve bu iki kültürün karşılaşması futbol sahalarındaki mücadele biçimlerine de yansımaktadır. Futbol sahasının içinin yanı sıra dışında yaşananlar da ülkelerin kültürel deneyimlerinden etkilenmekte ve futbolu kendi yaşayış kalıplarına göre biçimlendirmektedir.

Bir futbol ekolüne sahip olmayan, buna karşın kültürel zenginliğini futbola ve futbol sahalarına yansıtan **Türkiye** açısından duruma baktığımızda, sadece futbola dair olup bitenler üzerinden bile ülkede yaşananlara

dair pek çok şey öğrenebiliriz. Çok daha fazla örnek verilebilecek bir alanı sadece yerel rekabetin doruk noktası olarak adlandırılan karşılaşmalar üzerinden izlemeye çalışalım. Pazar günü oynanacak olan ve medyamız tarafından '**dünya derbisi**'(!) olarak lanse edilmek suretiyle adeta bir klişe hâline getirilen yüz dört yıllık rekabetin tek taraflı total bir anlayışa nasıl dönüştürüldüğüne dikkat etmeliyiz. Bu durumu, sadece maçlarda yaşanan olaylar nedeniyle alınan güvenlik gerekçesi ile açıklayamayız. Bu, aslında son otuz yıl içerisinde toplumsal hayatımızda yaşadığımız kopuşun futbol sahalarındaki uzantısıdır. Herkesin kendisinin haklı olduğunu düşündüğü ve kimsenin bir başkasının hakkını savunmadığı bir toplumsal ortam içerisinde '**ötekinin hakları**' sözkonusu olamayacağı gibi '**rakip takım taraftarının**' varlığı da sözkonusu olmayacaktır. Mahallemizden komşuluk ilişkilerimizi uzaklaştırmaya başladığımız günden bugüne, sahalamızdan rakiplerimizi uzaklaştırdığımızı ve tek tipleştiğimizi de unutmamalıyız. **Fenerbahçe- Galatasaray, Trabzonspor- Fenerbahçe, Beşiktaş- Bursaspor ve Karşıyaka- Göztepe** karşılaşmalarında rekabet yerine düşmanlık prim yapıyorsa, bu takımların taraftarları sadece kendi takımlarının haklı ve büyük(!) oldukları gibi bir ruh hâlini hayatlarının her alanına yayıyorlarsa; futbolu da kendimize benzettiğimizi rahatlıkla söyleyebiliriz.

Aslında her toplumun futbolu ve futbol kültürü kendi kültürünün bir yansımasıdır. Futbol sahalarında yaşananlara bir avuç kendisini bilmez, ya da bunlar şu/bu takımın taraftarları olamazlar şeklinde yorum yapmayı artık bırakalım. Bizim futbolumuz tam da yaşantılarımızın bir yansımasıdır, futbolumuza ve oradaki tartışmalara bakın; oradan toplumsal hayatın diğer alanları ile ne kadar çok örtüştüğünü göreceksiniz.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nelerle uğraşıyoruz ve neleri kaçıırıyoruz

Ahmet Talimciler 17.11.2013

Son yılların en sıkıcı buna karşın en az gergin dünya derbisini(!) geride bıraktık. Maç sonunda futbolcuların önceki yılların aksine sarmaş dolaş bir görüntü vermeleri ve forma değiş tokuşu yapmaları dikkat çekiciydi. Her ne kadar bu durum maçı tiraj ve rating kaygıları ile izleyen kesimler açısından sıkıntı verici olsa da, uzun yıllardır görmeye hasret kaldığımız görüntüleri tekrar spor kamuoyuna hatırlatmış oldu. Saha içindeki dostluğun tribünlerde karşılığının benzer şekilde karşılığını bulduğunu ise ne yazık ki söyleyemiyoruz.

Fenerbahçe taraftarları bu karşılaşmada yapmış oldukları kötü tezahürat nedeniyle takımlarının bir sezonda üçüncü kez Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'na sevk edilmelerine yol açtılar. Rakip takım taraftarlarının olmadığı ve takımınızın on dört yıldır ezeli rakibine karşı kaybetmediği bir ortamda bile böylesi bir sonucun yaratılması üzerinde durmalıyız. Çünkü futbolu futbol gibi yaşamayı ve futbol üzerinden birbirimize karşı olan öfkelerimizi nasıl ve nereye yerleştirebileceğimizi bir türlü beceremiyoruz. En küçük bir davranıştan büyük anlamlar çıkartma konusunda müthiş maharetli bir milletiz vesselam. Ancak bunları yaparken futbolun hayata dair bir oyun olduğunu ve futbol üzerinden birbirimizi daha iyi anlayabileceğimiz gerçeğini sürekli olarak ıskalıyoruz. Keşke bu kadarla kalsak, giderek son yıllarda futbol üzerinden yarattığımız gerçekliklerle birbirimize olan düşmanlıklarımızı ve nefretimizi artırıyor, bölünüyoruz.

Bu haftaya dair bir parantez de geçen yıl **Final Four** turnuvasının finalinde sahaya pet şişe atmak suretiyle şampiyonluğu elleriyle rakibine teslim eden **Karşıyaka Spor Kulübü**'nün taraftarlarına açmalıyız. Çünkü onlar yaşadıklarından bir türlü ders çıkart(a)mamışlar. Çarşamba gecesı **ULEB Eurocup** mücadelesinde İsrail ekibi aleyhine tezahüratlarda bulunan ve sahaya çakı atan taraftarların maçın sonuna doğru şarap şişesi atmak suretiyle maçı kendi aralarında kavga ile noktalamaları, bu ülkede taraftarların bir bölümünün her nedense bir türlü uslanmadıklarını gösteriyor. Stadyumlar ve spor salonları toplumsal ruh hâlinin yansıtıldığı alanlardır ve buralarda göstermiş olduğumuz davranışların aslında içinde yaşadığımız toplumdakilerden çok da farklı olmadıklarını anladığımız zaman, sporun hayatın neden önemli bir göstereni olduğunu da anlayabileceğiz. Hatta anlamakla kalmayacak rekabet, oyun, mücadele gibi kavramların gündelik hayatımızı da şekillendiren değerler olarak korunması ve kulanması gerektiğini öğreneceğiz. Ne yazık ki bu doğrultuda önümüzde daha kat etmemiz gereken çok yol var!

Türkiye'de futbol basınının yüz aklarından birisi olan sevgili **Doğın Koloğlu**'na Allahtın rahmet, yakınlarına başsağlığı dilerim.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yetmez ama evet!

Ahmet Talimciler 24.11.2013

Türkiye'de sporun son yıllarda giderek daha fazla kan kaybetmesine ve uluslararası arenada köşeye sıkışmasına neden olan doping skandalları konusunda Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın son dönemde uygulamaya soktuğu sıfır tolerans politikası, üzerinde durulmayı hak ediyor. Birbiri arkasına atletizm, halter ve vücut geliştirme sporcularından gelen doping haberleri ile başı iyice ağrıyan bakanlık, önce ödül yönetmeliğini gözden geçirme yoluna gitti ki bu son derece önemli bir adımdı. Olimpiyat şampiyonu olan bir sporcunun bir milyon liraya yakın bir ödül almasını sağlayan düzenlemenin genç sporcular için parayı ön plana almalarına vesile olduğunu söylemeye herhalde gerek yok. Hayatınızın vuruşunu yapmanızı sağlayacak olan ödüle giden yolda her şeyin mubah olabileceği düşüncesi ağır basacaktır. 1980 sonrası uygulamaya konan ve toplumsal ahlakın yerle bir olmasına yol açan bireyselci mantığın, spor alanındaki etkilerin son yıllarda fazlasıyla yaşıyoruz. Milli takım kampında bulunan atletlerin doping kontrolünden kaçmak için kampı pencerelerden terk etmeleri, Olimpiyat madalyası kazanan sporcularınızın kendi ülkenizde düzenlenen Akdeniz Oyunları takımına bile çağrılmaması sadece bizim dikkatimizi çekmiyor, Dünya Anti Doping Ajansı'nın (WADA) da ilgisini çekiyor.

Geçtiğimiz ay bir vücut geliştirme sporcusunun kullandığı yasak maddeler sonrasında ölmesi ile yasadışı doping ilaçları tekrar gündeme geldi. Ülkemizin bu türden ilaçlara ulaşabilmek isteyenler açısından son derece uygun bir ortam sunduğunu ve bu konuda özellikle antrenörlerin de aracı bir rol oynadığını gazetelerden öğrendik. Spor Genel Müdürlüğü yaptığı teftişlerde bu doğrultuda doping ilacı satımında rol oynayan yedi antrenörün belgelerinin ömür boyu iptal edilmesini ve bir-beş yıl arası hapis cezası ile yargılanmalarını istedi. Spor sahalarda yaşadığımız doping sorunu ile mücadele yolunda atılan bu adımların önemli bir caydırıcılık yaratacağına inanıyorum, ancak tüm bu yapılacak olan düzenlemeler buzdağının yüzeyde kalan kısmını içermektedir. Asıl sıkıntı daha derinlerde yatmaktadır ve ülkemizde spora dair algıları gözden geçirmeden ve spordaki fosilleşmiş bürokratik mekanizmaları ortadan kaldırmadan doping sorununu çözebilmek mümkün

görünmemektedir. Sportif alanda elde edilen başarılar imrenme etkisi yaratır ve çocukların medyada yer alan şöhretlerin yaptığı spor dallarına yönelmelerini sağlar. Doping yapmış sporcusunun adını bu çocukların yetişmesine vesile olacak tesislere veren bir ülkenin dopingle kararlı bir şekilde mücadele edebilmesi inandırıcı olmayacaktır. Sporu madalya ve başarı ile algılayan ve bu doğrultuda kazanmak için her yola başvurulması gerektiğini düşünen zihniyetle sadece yasalar aracılığıyla mücadele edemezsiniz! Topyekûn bir zihniyet değişimine ihtiyacımız var ve bunun yolu sporu yeniden tanımlamaktan geçiyor.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seyircisiz maç komedisi artık sona ermeli

Ahmet Talimciler 01.12.2013

Türkiye’de, toplumsal hayatın diğer alanlarda olduğu gibi futbol alanında da sorunları gerçek anlamda çözmek yerine geçiştirme yoluna gitme uygulaması, bize özgü garabetler yaratmaya devam ediyor. Şike sürecinin yaşandığı dönemde Futbol Federasyonu’nun **‘seyircisiz maç oynama cezasını’** kaldırmak suretiyle bu karşılaşmaları **‘kadın ve çocuklara’** yönelik olarak oynatma kararı, yaşanan hengâme içerisinde dünyaya örnek gösterilecek uygulama olarak lanse edilmişti. Oysa ki böylesi bir uygulama daha başından itibaren kadınları **‘ötekileştiren’** ve futbol sahalarında yok farz eden erkeksi zihniyet kalıplarının yansımasından başka bir şey değildi. Ne yazık ki ülkemizdeki kadın örgütleri bu çifte standart konusunda seslerini yeterince yükseltmediler ve kendilerine reva görülen bu yaklaşımı kabullendiler.

Pazartesi gecesi **Beşiktaş** ile **Torku Konyaspor** arasında oynanan karşılaşmada tribünlerde yer alan az sayıdaki kadın ve çocukların sesleri ekranlarda yankılanırken, tribünlerde açılan bir pankart durumu özetliyordu: **“BU MAÇ SEYİRCİSİZ İSE BİZ NEYİZ!”**

Futbol ve futbol sahalarında yaşananlar, aslında olayın görünen ya da başka bir deyişle görünmesine müsaade edilen boyutudur. Asıl gerçeklik için daha derinlere inmek ve olan biteni yakalamak gerekmektedir. Bu yapılmadığı müddetçe de, çıkarılan ya da çıkarılacak yasalarla futbol sahalarındaki şiddetin önüne geçilemez. Olayların önlenmesi için çıkarılan **‘şiddet yasaları’** sonucunda verilen cezalarda topluca tüm taraftarların cezalandırılması mantığı, özü itibarıyla olay çıkartan kesimlerin işine yaramakta, mağduriyet psikolojisini/ edebiyatını güçlendirmektedir. Şiddet kullanarak istedikleri sonuçları elde edebilen grupların bu süreçteki asıl kazanımları genç kitlenin gözünde yüceltilmeleridir. Bu durum öylesine büyük bir kartopu etkisi yaratmaktadır ki, **‘eğer bizim istediğimiz yapmazsanız sahayı kapattırırız, olay çıkartır, ceza aldırırız’** tehditleri futbol/ kulüp sevgisinin önüne geçebilmektedir. Böylesi bir anlayışın meşrulaştırılmasına olanak sağlayan **‘seyircisiz oynama’** gibi tuhaf uygulamalar da işin tuzu biberi görevini üstlenmektedir. Olaylara karışmayan ve takımını desteklemek isteyen taraftarlar ise yaşananlar sonrasında gerçek anlamda cezalandırılmakta ve mağdur edilmektedirler.

Güvenlik güçlerinin sayısının artırılması ya da rakip takım taraftarlarının stadyumlara, spor salonlarına alınmaması spor sahalarındaki şiddeti ortadan kaldırmamaktadır. Şiddetle mücadele edeceksek hep birlikte topyekûn bir anlayış içerisinde adaleti ve eşitliği ön plana çıkartacak bir stratejiyi hayata geçirmek

durumundayız. Yaşanan tüm gelişmelerin odak noktasını stadyumlarda ve spor sahalarındaki taraftarların/ insanların haklarının korunması olduğu gerçeğini gözardı etmemeliyiz.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sporda/ futbolda şiddetin gösterdikleri

Ahmet Talimciler 08.12.2013

Sporda/ futbolda yaşanan şiddeti konuşmaktan kendimizi bir türlü alamamamıza rağmen geçtiğimiz hafta sonu yine üzücü olaylarla yüzleşmek zorunda bırakıldık. Bu kez yaşananlar ucuz atlatıl(a)madı ve **Denizlispor** taraftar grupları arasında meydana gelen tartışma **bir taraftarın ölümüne, dokuz taraftarın yaralanmasına ve on bir taraftarın gözaltına alınmasına** neden oldu. İki taraftar grubu arasında yaşanan çekişme öncesi gazetelere yansıyan **taraftarların pompalı tüfeklerle verdikleri pozlar** dikkat çekiciydi. Çünkü fotoğrafa dikkatli bir şekilde baktığınızda **ellerinde silahlarla poz veren taraftarların sanki avdan dönen avcı edası ile durdukları** görülmüyordu. Deplasmana maça giden taraftarların **'futbol'** uğruna birbirlerine girmediklerini ve yaşananların arkasında çok daha farklı nedenler olduğunu artık görmek zorundayız. Taraftar gruplarının kendilerine seçtikleri isimlerden başlayarak, gündelik hayatın içinde üretilen **militer duyguların ve şiddetin spor sahalarında dolaşıma girmesine** uygun bir zemin yarattığı gerçeği ile yüzleşmeliyiz. Kendilerine **'Cephe-Ordu'** isimleri verebilen ve takımlarının **'askerleri'** olduğuna inanan kitlelerin alt kadrolarını adeta savaşa sürer gibi davrandıklarını, güvenlik güçleri ile ya da rakip takım taraftarları ile yaşadıkları olaylarda sık sık görüyoruz. Kahramanlık öyküleri olarak anlattıklarının büyük çoğunluğu **'pusu kültürünün'** günümüze yansımından başka bir şey değildir. Olsun asıl önemli olan bu genç erkeklerin **'erkekliklerini'** önce rakiplerine sonra da herkese gösterebilmiş olmalarıdır, bunun için her fırsatı kullanmaktan çekinmezler. Tıpkı cumartesi günü Kadınlar Voleybol Ligi'nde **Galatasaray Daikin** ile **Fenerbahçe** takımları arasında oynanan ve Fenerbahçe taraftarlarının olmadığı bir karşılaşmanın küfürlü tezahüratlar nedeniyle yarıda bırakılmasında olduğu gibi. Ezeli rakibinin birkaç yöneticisi ile voleybolcularından oluşan kafiye ağza alınmayacak küfürler saçarak taraftar olduğunu zanneden ve böylece tatmin olan erkeklerden (futbol taraftarlarından) bahsediyoruz. **"Sizi en çok neyin sinirlendirdiği"** şeklinde sorulan soruya, **"Rakip taraftarların küfür etmesi"** diyerek yanıt verenlerin. **"Siz aşağıdakilerden en çok hangisini yaparsınız"** sorusuna **"Küfredirim"** yanıtını vermesi manidardır.

Türkiye'de futbol/ spor sahalarının, toplumsal hayatın içindeki şiddetin yansıtıldığı mekânlar olarak kullanıldığını ve bu doğrultuda çıkan olaylar ile bu olayları çıkaranlar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmamız gerektiği gerçeği ile yüzleşmeliyiz. Bu kişiler kimlerdir? Gündelik hayatlarında nasıl davranmaktadırlar? Alkol, uyuşturucu vb. maddeler kullanıp kullanmadıkları ile şiddete yaklaşımlarının nasıl olduğunu daha fazla alan çalışması yaparak saptamalıyız. Futboldaki şiddetin önüne geçebilmek için her defasında suya yazılan yazılar yazmaktan vazgeçip, bu alanda çalışanların önlerini sonuna kadar açmalıyız.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Marka değeri çamura saplandı

Ahmet Talimciler 15.12.2013

Türkiye'nin 1980 sonrası yaşadığı hızlı değişim süreci futbolu da etkiledi ve futbolun toplumsal hayatımız içerisinde işgal ettiği yer her geçen yıl biraz daha arttı. Özerklik sonrası Futbol Federasyonu'nun gelirlerinde yaşanan artış, ülke içindeki futbolun daha kaliteli ve izlenilebilir hâle gelmesine ne yazık ki harcanmadı! Futbol Federasyonu son dönemde 'marka değeri' adı altında birtakım uygulamalara ve düzenlemelere girişti. Ancak bütün imaj çalışmalarının geldiği nokta salı gecesi Türkiye'nin en modern stadyumlarından birisi olarak gösterilen Türk Telekom Arena Ali Sami Yen Spor Kompleksi'nde çamura saplanıverdi. Tarafların birbirini suçlamaları ülke içinde alışık olduğumuz ve her ne hikmetse bir türlü sonucun alınmayacağı bir durumdur! Buna karşılık imajdan söz edenlerin dikkatlerini dünyaya rezil olmak düşüncesi yerine ülke insanlarına en sağlıklı koşullarda futbol izleyebilme haklarına çevirmeleri gerekiyor. Kış koşullarına uygun olan bir bilemediniz iki stadyumumuz var buna karşılık geri kalan bütün stadyumlarımız tam anlamıyla Allah'a emanet bir yapı arz ediyor. Futbolcularına milyonlarca liralık yatırım yapan anlı şanlı kulüplerimizin içinde bulunduğumuz teknoloji çağında kolaylıkla halledilebilecek organizasyonları hayata geçirmemeleri ve her şeyi devletten beklemeleri de işin bir başka boyutudur.

Durum sadece zeminin kötülüğünden ibaret değil elbette, işin bir de tribün boyutu var ki, orada vaziyet ne yazık ki çok daha feci. Sözkonusu olan son derece ilkel koşullar içerisinde maç seyretmek zorunda bırakılan ve adeta hapisane gibi inşa edilen yapıların içerisine saatler önce tıklan taraftarlar/ insanlar. Futbolumuz değişti, Avrupa ile başa baş mücadele edebilecek hâle geldi! Ancak ne yazık ki bu oyunun en önemli aktörü olan taraftarlara olan bakışımız bir türlü değişmedi/ geliş(e)medi. Avrupalı olma konusunda mangalda kül bırakmayan kulüplerimizin, taraftarlarını tribünlerde adeta donmaya terk etmeleri üzerinde dikkatle durmalıyız. Çünkü bir taraftan müşteri konumuna yükseltmek ve takımları için para harcamasını istediğiniz bir kitle var. Öte yandan ise kulüpler olarak sizler üzerlerinize düşen yükümlülükleri yerine getirmiyorsunuz. Avrupa'nın en pahalı üçüncü ligi olan Spor Toto Süper Ligi'nin neden bu kadar az sayıda insan tarafından izlendiği konusunu biraz da stadyuma gitmeyi göze alamayan insanları, nasıl oraya çekebiliriz noktasından yaklaşarak aşabiliriz. Marka değerini yüceltenler önce insan anlayışını devreye sokmalı ve stadyumlarımızı bir an önce insani bir atmosferde maç seyredebilecek mekânlara dönüştürmelidirler. Aksi takdirde önümüzdeki yıllarda stadyuma gelen bu kitleleri de çok ama çok aramak zorunda kalacaklardır.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çivisi çıkan sadece futbolumuz mu

Ahmet Talimciler 22.12.2013

Şike sürecinin ülke futbolu üzerinde yarattığı derin etkilerin ceremesini hep birlikte çekmeye devam ediyoruz. Yaşadıkları ile hesaplaşmayan ve sonuçları ortaya koyamayan bir toplumsal kültürün yansımaları ne yazık ki çok daha acı sonuçlarla yüzünüze çarpmaya devam ediyor. Türkiye'de futbol, kutuplaşmanın aracı bir alan olarak her geçen gün daha fazla kitleler arasındaki husumetin açılmasına neden oluyor. Tabii ki bütün bunların

yaşanmasında ülkenin içinden geçmekte olduğu politik ayrışmanın da büyük etkisi var ve **Gezi Parkı** sonrası, futbol işte bu ayrışma kültürünün kendisini en fazla hissettirdiği alanların başında geliyor. **Beşiktaş**'ın karşılaşmalarında sürekli olarak olmayacak olayların yaşanması kuşkuları artırıyor. Gerçekten de Beşiktaş'ın gerek **Galatasaray** ile Olimpiyat Stadyumu'nda oynadığı karşılaşmada sahaya girenler gerekse de **Kasımpaşa** karşılaşmasında sahaya girmekle kalmayıp **Fernandes**'e tekme atmak suretiyle ortalığı karıştıran '**meczip**'a kadar bütün yaşananlar futbol dışı nedenlerin yansımaları. Buna karşılık bütün bu yaşananlardan en fazla zararlı çıkan ise Beşiktaş kulübüdür. Kulübün başına gelenler sadece bunlarla da sınırlı değil, dünyada eşi benzeri olmayan bir futbolcunun elindeki bir topa birlikte Beşiktaş'ın atağını ceza sahası içinde kesmesi de yine bu maçta yaşandı. Üstelik bu acayip eylemi yapan anlaşıldığı üzere bize çok çabuk uyum sağlayan Hollandalı bir futbolcuydu.

Kuralların yerle bir olduğu, herkesin kendi hakkının peşinden koştuğu bir yapının futbolda da benzer sonuçlara yol açması kaçınılmazdır. Dürüstlüğün ve adaletin peşinde koşanların önünün kesildiği, buna karşılık gayri ciddiliğin ve kural dışılığın önünün açıldığı bir yerde futbol da kendi payına düşeni fazlasıyla alır! **Fernandes**'e sevgilerini sunmak için sahaya girdiğini söyleyen zatın açıklamalarını alkışlar eşliğinde ve sevgi gösterileri ile yaptığı bir ülkede, hakikaten işimiz çok ama çok zor! Bütün bu rasyonel olmayan davranışlara eşlik eden ve futboldaki yapının en önemli sorumlusu olan Futbol Federasyonu Başkanı'nın açıklamalarıyla, kendi hakkı olduğunu savunmak için giderek daha kışkırtıcı söylemler kullanan **Trabzonspor** kulübü başkanının demeçleri adeta birbirini tamamlıyor. Herkesin kendisini haklı gördüğü ve kendi hakkını bir diğerine kabul ettirmeye çalıştığı rejimlerin adı demokrasi değildir. Gerçi daha önceki Federasyon başkanlarımızdan birisi de futbolda demokrasi yoktur dememiş miydi?

Futbol üzerinden yaşanan şiddete vurgu yapmaya devam ediyoruz, ancak düşmanlık boyutundaki mücadele spor salonlarında da iliklerimize kadar işlemeyi sürdürüyor. **Pınar Karşıyaka** ile **Galatasaray Liv Hospital** takımları arasındaki husumet giderek daha fazla çirkinleşmeye ve sporun ruhuna hiç yakışmayan bir hâl almaya başladı. Eyyamcı yönetim zihniyetinin her alanda olduğu gibi spor sahalarında da şiddeti beslediğini unutmayalım.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Normalleşemeyen ülkenin insanları

Ahmet Talimciler 29.12.2013

Bu topraklarda işler bir türlü '**normal**' seyrinde ilerleyemiyor ve bu yüzden de bir türlü istediğimiz yerlere ulaşamıyoruz. Gerçi istediklerimiz gerçekleşmediğinde var olan siyasal kültürümüz sonucunda '**hesap verebilme**' gibi bir temayülümüz olmadığı için bahanelerimiz hemen devreye girmektedir: Birlik ve beraberliğimizi bozmaya çalışan iç ve dış mihraklar, bizi çekemeyenler, güçlenmemizden rahatsız olanlar vb. gibi. Gündelik hayatımızda ne kadar doğru ve dürüst olduğumuzu söylersek söyleyelim aslında işlerimizin ilerleyebilmesi ve tamamlayabilmesi için bu doğruluk ve dürüstlükten kaçınmak gerektiğinde kaçınmamayı normalleştiren bir anlayışımız var. Daha iyi yaşamak, daha iyi hizmet almak istiyoruz ve bunun karşılığında bizim hizmet için başımıza getirdiğimiz siyasal erkin demokratik ülkelerde olduğu gibi kurallar ile kendi iktidarını bağlaması gerektiğini her nedense görmek istemiyoruz. Kendimi bildim bileli siyasilerimizin ağzından

hiç ama hiç düşmeyen klişelerden birisi olan '**tüyü bitmemiş yetimin hakkını kimseye yedirmeyeceğiz**' laflarına '**demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesi**' gerektiği ve partilerin bunun için canla başla çalışacağı sözleri karışıp durmaktadır. Ama bu sözlerin ardından hemen içinde bulunduğumuz şartlar ile bu şartların ülke insanı ve yönetimleri üzerinde yarattığı olumsuzluklar hatırlatılmakta ve '**normalleşme**' bir başka bahara ertelenmektedir.

Gündemin her dakika toz duman olduğu ve ülke içinde kurumlara özellikle de siyasal partilere güvenin erozyona uğradığı bir dönemden geçiyoruz. Kurumların birbirleri ile amansız mücadelesi sırasında bir dönem kendini dördüncü güç olarak lanse eden medyanın aslında ne kadar zavallı ve pespaye bir araç olduğuna tanıklık ediyoruz. Türkiye'de medya içinde bulunduğumuz dönemde bilinmeyen hiçbir şeyi ortaya koymayarak, hep bilinen şeyleri tekrarlayarak hatta işine gelmeyen kısımları sansürleyerek varlığını sürdürüyor. Demokratik hak ve özgürlüklerin evrensel standartlara ulaşmamasında ve ülke insanlarının daha iyi yaşam koşullarında yaşamamasında medyanın çok ama çok önemli bir rolü bulunmaktadır. Bir türlü normalleşemeyen insanların ülkesi olan Türkiye'yi söylem olarak '**yeni**' ancak icraat olarak '**eski**' günlerdeki yapı beklemektedir: Anti demokratik yapılarda şiddeti bastırmak vardır. Şiddeti temelinde gereksiz hâle getirme düşüncesi yoktur.

Ne yazık ki ülkemiz ve ülkemiz insanlarını daha baskıcı, yasaklarla dolu ve yine normalleşemeyen günler ve her açıdan zorlu geçecek olan bir yıl bekliyor. Umarım önümüzdeki yıl hepimiz için daha umut, barış, demokrasi ve refah içinde geçen bir yıl hâlini alır. Aksi takdirde ülkenin ikili bir ayrışma içerisine girmesi hepimiz açısından çok daha sıkıntılı günlerin yaşanmasına ve kaos dolu günlere neden olur. Ülke gündemi bu kadar gerginlikler içerirken bu yaşananların futbola yansımaması imkânsızdır ve tribünleri de çok daha gergin bir atmosfer bekliyor.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaşananlar sadece futbola dair mi, yoksa!

Ahmet Talimciler 05.01.2014

Türkiye'de sık sık üç alana kışlaya, camiye ve spora siyasetin sokulmaması gerektiği fikri söylenir durur. Ancak ülke gündemi bu alanları öylesine siyaset içi bir yapı hâline dönüştürür ki, bunları söyleyenler de aslında söylediklerinin arkasında durmak yerine, durumu geçiştirmeyi yeğlerler.

17 Aralık sonrası ülkemizdeki kurumlar arası fiili çatışma durumunun yarattığı gerginlik, kamuoyuna yansıyan '**paralel devlet**' tartışmalarını beraberinde getirdi.

Yargının siyasal bir yapı içinde taraflı bir şekilde hareket ettiğini savunanların arkasından **Fenerbahçe** kulübü avukatları '**şike davası**' ile ilgili yeniden girişimde bulundular. Tam bu sırada sezonun son karşılaşmasında **Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadyumu**'nda ülke içinde yaşanan gelişmelere yönelik protestolar ve hükümet istifa talepleri işin boyutunu bambaşka bir aşamaya taşıdı. Ekranlarda futbol yorumcusu olarak bulunan ancak şike süreci boyunca yaptığı görüşmeler ve açıklamalar ile bambaşka bir rol üstlenen futbolumuzun '**şeytan**' **Rıdvan**'ı, **NTV** ekranlarında '**Başbakan'ın bunları hak etmediğini ve 3 Temmuz sürecinde herkesten daha fazla Fenerbahçelilik gösterdiğini, ayrıca bütün ayrıntıları Başkan Aziz Yıldırım'ın da bildiğini**' söyledi.

Şike sürecinde yaşanan gelişmeleri tekrar düşünülmesi gerektiğine yönelik bir yazı yazmayı düşünürken, Başbakan'ın Fenerbahçe yöneticisi **Mahmut Uslu** ve **Rıdvan Dilmen** ile birlikte iki saat süren bir görüşme gerçekleştirdikleri haberi dikkatimi çekti. Futbola siyaset karışmasının diye ağzını açanların, futbolu kendi siyasal ikballeri uğruna sürekli olarak el altında tutmayı alışkanlık hâline getirdikleri bir ülkede, yaşadıklarımızın futbol üzerinden açıklanamayacağı son derece açık bir gerçeklik olarak karşımızda durmaktadır. Ancak işin bir de kulüp yönetimleri boyutu var ki, asıl üzerinde durulması ve ülke futbolunun temizlenmesi açısından üzerine gidilmesi gereken düzenlemelerin hassasiyetle yapılması gereken alan aslında tam da orası.

Çünkü kulüp yönetimlerinin yaşanan gelişmeler içerisinde nerede durdukları ve nasıl bir anlayış içerisinde futbolu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmakta oldukları işin karanlık boyutunu oluşturmakta.

Öte yandan toplumsal hayatımızda ve futbolumuzda yaşadığımız tüm bu sakatlıkların bir de arka planı var ki, işin asıl vahim boyutu orada tezahür etmekte ve yaşadıklarımızı 'normalleştirme' alışkanlıklarımız, bütün olup bitenlerin üzerinin kapatılması ile sonuçlanmasını sağlamakta. 3 Temmuz sürecine dair olup bitenlerin arkasında 'şike üzerinden hesaplaşma' mantığı arayanlar için son dönemdeki gelişmeler kendilerince ne kadar haklı bir yerde durduklarını gösteriyor. Buna karşın iki buçuk yıldır yaşadığımız her şey yine yanımıza kâr olarak kalmaya devam ediyor. Futbol üzerinden insanlar arası nefret ve düşmanlık körükleniyor, şiddet bileniyor ve tüm bu yaşadıklarımızın aslında bize dair futbol gerçeği olduğu masalına inanmamız bekleniyor. Hâlbuki yaşananlar öylesine travma etkisi yaratıcı ki, kimsenin özellikle de futbolu yönettiğini iddia edenlerin umurlarında bile değil, tüm bu olan bitenler. Arada geçmiş dönemde başlarına geleceklere tekrar müsaade etmeyeceklerini söyleyen Beşiktaş Kulübü Başkanı **Fikret Orman** gibi isimlerin olması da, umut vermiyor. Eğer bir hesaplaşma yaşanacak ve bir 'aklanma' olacaksa, bunun topyekûn bir biçimde ve bütün pislikleri ortadan kaldıracak, ucu nereye dokunursa dokunsun gidilerek yapılması gerekiyor. Aksi durumda halının altına süpürmeye ve dejavu yaşamaya devam ederiz.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçekleri izleyemez ve öğrenemezsiniz!

Ahmet Talimciler 12.01.2014

Paralel devlet tartışmaları sonrasında özel yetkili mahkemeler tarafından görülen davalara ilişkin yapılan girişimlerin içerisinde yer alan şike davası üzerine de farklı açıklamalar gelmeye devam ediyor. Türkiye'de futbol- siyaset arasındaki ideolojik ilişkinin gözümüzün içine kadar sokulduğu 3 Temmuz süreci sonrası yaşananlar ve bütün olup bitenlerin medyadaki yansıma biçimi gelecekte incelemelere konu olacak bir nitelik arz etmektedir. 3 Temmuz sonrası ülke gündemini meşgul eden şike ve onun dolayısıyla hayatlarımıza dâhil edilen pek çok konunun halledilmediği hatta kısa bir süre sonra ekonomik değerler gerekçe gösterilerek üzerinin örtüldüğü bir dönemi yaşamaya devam ediyoruz. Ülkemizde hemen hemen bütün önemli konularda âdet olduğu üzere, konunun kendisini tartışabilme şansımız ve konunun bütünü hakkında bilgi sahibi olabilme şansımız ne yazık ki bulunmamaktadır. Medyadan haberleri öğrenmek istediğimiz her dakika biraz daha fazla gerçekliklerden uzaklaş(tırıl)mış olmaktadır. Medya üzerinden değerler transferi gerçekleştirildikçe, tarafsızlıktan kop(arıl)makta, taraflı yorumcular, yayınlar, programlar, uzmanlar, gazeteler medya sayesinde herhangi bir yerinde yer almadığımız kavganın/ kavgaların yandaşı konumuna düşürülmekteyiz. Toplumsal

hayatın her alanında şike yapmakta herhangi bir beis görmeyenlerin tıpkı şike sürecinde olduğu gibi diğer zamanlarda da yaşadıklarımızı normalleştirme girişiminde olmaları hiç de şaşırtıcı olmamalıdır.

Bu ülkede normalleştirme konusunda en önemli açılımı sağlayan anahtar hiç kuşkusuz 1980 sonrası kendisine verilen rolü fazlasıyla yerine getiren futbol olmuştur. Futbol üzerinden ülke insanının 'normalleşmesi' teklif edilmiş ve stadyumlar bu doğrultuda kullanılmıştır. Taraftar aidiyetlerinin ön plana çıkartıldığı, özellikle Fenerbahçe ve Galatasaray takımları arasındaki rekabetin keskinleştirildiği bir ortamın yaratılmasında en büyük pay hiç kuşkusuz medyanın olmuştur. Taraftarı olduğu kulübü yazan yazar modelini futbol alanında başlatan medyamız, ilerleyen yıllarda aynı payeye siyaset ve ekonomi yazarlarının yanı sıra içinden geçtiğimiz dönemde gazeteleri ve televizyonları da eklemiştir. Yanı başında olup bitenlerden bihaber kitleler için ülke gündeminden bihaber olan futbol takımları ve futbolcular biçilmiş kaftandır. Kimse bize neden biz bu 3 Temmuz sürecinde bütün bu olup bitenleri yaşadık ve ardından futbolun siyaset ile kurduğu bağlantı da neden taraftarların istenmeyen adam ilan edildiklerini ayrıntıları ile öğrenmemizin önünü aç(a)madı. Çünkü '**gerçekleri izlediniz**' sözleri sonrası yeni sloganımız artık "**gerçekleri izleyemezsiniz, öğrenemezsiniz hatta öğrenmek bile istemezsiniz**"dir.

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaos daha da büyüyecek

Ahmet Talimciler 19.01.2014

3 Temmuz 2011 tarihinden itibaren Türkiye'de gündemin en önemli maddelerinden birisi hâline gelen **şike davasında** son noktayı Yargıtay koydu ve durum eskisinden daha da kötü bir hâle büründü. Son günlerdeki '**paralel devlet**' tartışmalarının gölgesinde açıklanan **şike kararı ile birlikte futboldaki kaosun tırmanacağı bir döneme giriyoruz**. Bu dönemin en önemli aktörü hiç kuşkusuz yine Fenerbahçe kulübü başkanı **Aziz Yıldırım** olacaktır. Başkan Aziz Yıldırım, Yargıtay'ın kararı açıklaması sonrasında kamuoyu ile paylaştığı açıklamada önümüzdeki dönemde Fenerbahçe'nin en önemli neferlerinden birisi olarak sözkonusu zihniyet ile mücadeleye devam edeceğini dile getirmektedir. Başkanın yargılanma sürecinde yazdığı mektuplarda vurguladığı "**Cumhuriyetin son kalesi Fenerbahçe**" ifadeleri gözönüne alındığında ve yine aynı dönemde taraftarların açtığı pankartlardaki "**Cemaat Fenerle Başa Çıkamaz**" ifadeleri, şimdi daha fazla önem kazanmaktadır.

Fenerbahçe Spor Kulübü önümüzdeki günlerde tıpkı şike süreci içerisindeki tartışmalarda olduğu gibi küme düşme tartışmasını yeniden açabilir ve naklen yayın balonunu patlatabilir! Madem biz kirliyiz ve sizler hepiniz temizsiniz o hâlde bizim, sizlerin olduğu temiz havuzda olmamız doğru değildir, diyerek havuzun tipasını çekebilirler. **İşte o zaman Galatasaray dışındaki bütün kulüpler açısından naklen yayın sorunsalı ve gelir problemi baş gösterecektir.** Özellikle tek gelir ve geçim kaynakları olarak Lig TV'den gelen paralara bakan kulüpler açısından süreç daha başından itibaren çekilmez bir hâl alacaktır. **Fenerbahçe'nin çekildiği bir ligde Galatasaray'ın büyük bir ihtimalle şampiyon olması durumu ezeli rekabetteki nefretin dozajının artmasına neden olacaktır.** Kupanın kime verileceği ya da yeniden yargılama yapıp yapılmayacağı meseleleri durumu daha da karmaşık hâle getirmektedir. Tabii en büyük felaket senaryosu ise UEFA'nın bu karar sonrası

TFF'ye kararınızı yeniden gözden geçirin şeklinde bir uyarıda bulunması durumunda olacaktır. Başbakan'ın "**üç yıl Avrupa'ya gitmeyiz**" sözünün gerçek olma ihtimalinin bulunduğu günler takımlarımızı bekliyor. Böylesi bir karar ise ülke içindeki takımlar arasındaki husumetin ve gerilimin daha da artmasının yanı sıra tartışmaların siyasal boyuta taşınmasına da vesile olacaktır.

Şike süreci ilk başladığında sadece sportif bedeli olan bir olay sözkonusu iken içinde bulunduğumuz dönemde ne yazık ki artık sadece sportif bir bedel ödemekle kalmayacağız, artık bu kararın tarafları olarak herkes aynı zamanda siyasal bedel de ödemek zorunda olacaklardır! Önümüzdeki dönemde üç seçim aşamasını yaşayacak olan Türkiye'de milyonlarca taraftarı olan bir takım hakkında kararlar alabilme meselesi futbol sahalarının siyaset ile olan ilişkisinin daha da ısınması ile sonuçlanacaktır. **Henüz 'dip yapmadık' ancak adım adım oraya doğru yaklaşıyoruz ve her adımda biraz daha fazla futbol üzerinden ayrışıyoruz.**

talimciler@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Artık bizim de bir hikâyemiz var!

Aliye Çınar Köysüren 15.07.2013

Gezi Parkı olayları, herşey bir yana, bir ihtiyacı da karşıladı. Çünkü yeni neslin bir hikâyeye ihtiyacı vardı ve bu olaylar bunu sağladığı için fazlaca benimsendi. Babasından ve dedesinden polis ve asker olayları ve de duvar yazıları duyan gençlik, şimdi kendi anlatıları olarak bunu gördüler.

Dahası bu kuşak, bundan böyle apolitik hiç değildi. Artık büyükleri onlara, "**siz beşikteyken biz duvar yazıları yazıyorduk. Şimdi siz ise duvar kenarlarındaki banklarda idealistsizliğinizi teşhir ediyorsunuz**" diyemeyeceklerdi. Onlar da Gezi'de politik bir duruş sergiledikleri gibi, neredeyse iktidara çekidüzen verdirmişlerdi.

Böylece çocukları da onları kahraman olarak görebileceklerdi. Belki de babaları, yaralı oluşlarını örtbas etmek için, yeni nesle politik duruşunuz yok, bizim çektiklerimiz... diyorlardı. Örtcekleri garebet ne olursa olsun, bunların da bir savunma mekanizması vardı...

Öte yandan bu hikâyeleri toplumsal hafıza neredeyse mitleşiyordu. Onların ne kadar gerçek olduğu veya ne şekilde cereyan eden olaylar olduğu önemli değildi. Önemli olan toplumsal hafızanın, dahası 70'li- 90'lı kuşağın nasıl anımsadığıydı ve onlar üzerinde nasıl etki bıraktığıydı. Zira onlar babalarını mücadele veren kahramanlar olarak görüyorlardı ve kendilerinin de böyle anlatıları olmalıydı. İşte Gezi Parkı direnişi tam da anımsadıkları hikâyeye örtüşüyordu.

Ortak hafıza ortak eylem

Tıpkı kendilerinden önceki kuşağın kimliklerinin teşekkülünde yaşadıkları önemliyse, bu olaylarla da şimdikilerin kim olduğu ayan beyan olmuştu. Bu bir fırsattı ve dört elle sarılmalıydılar ki, nitekim öyle oldu. Bu

nedenle, eylemler için oturup karar alma vs. yoktu. Katılımcı gençleri, ortak hafıza, ortak eyleme zorladı.

Dahası bu eylemler, ülkede eksen kaymasına dair de önemli bir sağlama yapıyordu. Zira toplumun **azınlık** veya **çoğunluk** kesitinde yer alışı, travmatik ve kırılma olayları belirlemektedir. Azınlık gruplar genellikle olumsuz travmalara tutunur; oysa çoğunluk grup olumlu yaşanmışlıkları merkeze alır. Türkiye’de sol ve sağ tendelerin durumunda da benzer hatırlamalar son derece önemli olmuştur.

Osmanlı mirası üzerinden yükselen yeni Türkiye’de Batılılaşma trendine rağmen taban ve piramidin orta kısmı kendilerini büyük ölçüde muhafazakâr olarak tanımlamışlardır. İlkın, Osmanlı yapısı içindeki **farklı etnik ve dinî gruplar** açısından bakıldığında, onlar ötekiydi ve azınlık konumundaydı. Azınlık gruplar sürekli kendilerini tanımlamada olumsuz travmalara tutunmuşlardır. Mesela bu bağlamda Osmanlı yapısı içindeki **Alevi toplulukları** anımsayabiliriz. Onlar şehirleşme projesi kapsamında asimile edilirken, bunu ötekileştirme olarak algıladılar. **Kerbela olayını** bilsinler veya bilmesinler, oradaki acıyı yeniden kanatarak kimliklerini kavradılar. Sonra ulusculuk cereyanıyla modern Türkiye’ye yerleştirilmeye çalışılan **Milliyetçilik ve Türk(çü)lük akımıyla da, Türk olmayanlar kendilerini azınlık hissetmişlerdi**. Yakın dönemde gündeme gelen Dersim isyanlarını bu bağlamda anımsayabiliriz.

Bir başka **ötekileştirme politikasına** gelince; **muhafazakârlığın olumsuzlaştırılması**dır. Başlangıçta modernleşmenin tohumları atılırken özellikle dinî ve muhafazakâr kisveler ötelenmek istendi. Bu kimliğe sahip bir başbakan olan **Adnan Menderes**’in idamı, muhafazakârların devrimlerde aldıkları yaranın en acı veren çıban versiyonuydu. Bu olaylarla onlar, kendilerini ev sahibi konumundan, misafir (azınlık) pozisyonuna düşmüş hissetmeye başlayacaklardı.

Muhafazakârların kendi aralarında kilitlenmeleri ve Batılılaşmaya direnç göstermelerinde bu ve benzeri olaylar olumsuz travma işlevi gördü. **Kemalizm savunucuları ve modernistler** kendilerini, gayet akıllı ve bilgili gördüklerinden, ülkenin kaderini belirleyecek gücü de başkaları elinde bulunduramazdı. Sayıca olmasa da, eğitim, para vs. açısından daha güçlüydüler. Bunun için demokrasinin işleyişinde önemli olan seçme hakkında, **“kimin verdiği oy”** tartışması bile yapıldı. Öyle ya, çobanın oyuyla, Beyoğlu’nda yaşayan birinin oyu aynı olamazdı! Bu nedenle eğitimsiz hatta köylüce olan muhafazakârların kelle sayısının çokluğuna rağmen, onlar kalite bakımından azınlıktılar. Dolayısıyla bu hesapta çoğunluk kendileriydi.

Sözünü ettiğimiz sol ve sağın direnme veya kurban verme olayları şimdiye kadar şu veya bu şekilde birbirine paralel ve asimetrik işlemiştir. Eksen kayması stratejilerini ve sarkacın ne tarafa yöneldiğini bu tür olayların nasıl hatırlandığından gözlemleyebiliriz. Bir yanda, örneğin **Menderes** ve **Özal** olayı, öte yanda Deniz Gezmiş ve **Ahmet Kaya** gibi kişilere uygulanan baskıcı yaptırımlar hafızalarda canlı tutulmuştur. Bu travmaların hangisinin, ne zaman ve ne şekilde öne çıktığı, kimin güçlü veya kimin zayıf olduğunu da göstermiştir.

Gelinen son noktada **Gezi Parkı**’nda yaşanan olaylar, azınlık veya çoğunluk olma refleksinin devamıydı. Muhafazakârlar, Adnan Menderes olayını hatırlatarak Başbakan’ın kahramanlığını ilan ettiler. Bu olumsuz travmaya tutunmakla, azınlık olarak gösterilmeye karşı dirençlerini ifşa etmiş oldular. Eylemleri yapanlar da Kemalizmin ve modern Türkiye’nin çocukları olarak, gericiilerden daha güçlü olduklarını ve hiç de az olmadıklarını gösterdiler. Hatta bu eylemleriyle muhafazakârları olumsuz travmayı hatırlamaya bile zorladılar. Bu bağlamda onlar, **Menderes, Özal** ve **Erdoğan** üçgenini çizerek, devrimler, sonrası ve gelinen noktayı kendi zaviyelerinden özetlediler. Bu hikâyeyi hatırlatabilecek bir gücü kendinde gören yeni neslin sol ve ona yakın duruşları, cevabı kendinde gizli şu soruyu sordular: **“Kim bizim politik olmadığımızı söyleyebilir?”** Onlar da böylece, Türkiye siyasi tarihinde bir kırılma eşiğinde yer alacak olan eylemci adsız kahramanlardı!

Gezi Parkı ve değişimin sancısı

Aliye Çınar Köysüren 22.07.2013

Son günlerde ülke gündeminin merkezine yerleşen Gezi Parkı olayları, bize herşeyden önce muhalefeti yanına almış gibi gözükse de, muhalefete karşı bir protestonun izlenimini vermektedir.

İktidara karşı bir despotizmden dem vuruyorsa eylemciler, esasında ana muhalefete şunu demek istiyorlar: **"Sen hakkıyla hesap sormadığın için, senin yerine biz protestoya kalkıştık."** Bu, öncelikle demokrasideki tıkalı damarları göstermektedir.

Ancak yaşanan olaylar, darbe görünümü verse de, darbe olaylarının geri dönemeyecek şekilde kovulduğunu göstermektedir. Asker de sivil vatandaş gibi olup bitenleri izlemektedir.

Söylemlerin, muhalefet ve iktidarın sendelediği bir anda, olağandışı durumdan güç alınılabilirdi. İşin aslı eylemlere sahip çıkılsaydı, profesyonelleri masum gençlerden ayırmak kolay olacaktı. Getirilmek istenen demokrasiye dört kulak ve göz açtırılıp, **"istediğiniz nedir? Bizim sayemizde buralara geldik, geliyor oluşumuzda hepimizin çabası büyük"** denebilseydi...

Eğer bu başarılabilseydi, despotizmin anlamı da çözünürlük kazanır ve anlam kargaşası da giderilmiş olurdu. Zira beğenelim ya da beğenmeyelim, ülke vatandaşının yarısının onayladığı bir iktidar için, yönetim bakımından bir baskıdan söz edilemez. Yüzde birlik bir dilimin onayladığı bir lider iktidarda olsaydı, o zaman baskıdan bahsedilebilirdi.

Ancak eleştiriyi rafa kaldıran bir duruş için bir başka kategori ve başlığın şüphesiz açılması gerekirdi. Diyebiliriz ki eylemciler Kemalizm olarak isim bulan Batıcı duruşun canlı olduğunu göstermiş oldular. Otoriteryanizme direnç gösterirken de, zımnen İslamcı dünya görüşüne karşı olduklarını beyan ettiler. Bu tavır gerçekte, Türk modernleşmesinin yeni çocuklarıdır. Böylece sözkonusu modernizm, köksüz başlangıcıyla birlikte, yeni kökler ve dallar verdiğini göstermiş oldu.

Eylemciler bir tür kırılmayı haber verip geri çekilseydi çok daha etkin bir direnme olurdu. Çünkü protestoların asıl işi, işaret etmek yani sorunlu damarı göstermektir. Oysa yaşanan olaylarda eylemciler kangrenli bölge olarak düşündükleri despotizme şiddetle karşılık vererek çözümün değil, çözümsüzlüğün bir parçası olmaya namzet olduklarını göstermiş oldular.

Gerçekte bu tepki bile ülke genelindeki sol çizgilerin duruşunu özetlemektedir. Çünkü sözkonusu yapı büyük oranda, muhafazakâr bir iktidarı istememenin ötesinde, yapılan iyi veya kötü bütün politikalara bir direniş göstermektedir. Ülkede iyiye giden oluşumlara da gözü kapalı bir tepki vardır. Bu tepkinin hâl tercümesi şudur: **"İyi olsa bile, ülke menfaatine olsa dahi, yapılan bütün yenilikleri, gelişmeleri AKP yapmasın, yaparsa da biz onu yok hükmünde görüyoruz."**

Grup içindeki yeni neslin bu kadar direnmesine gelince, onların hikâyesinin tamamını okuyabildiklerini söylemek mümkün değildir. Büyük ölçüde içlerindeki isyana bir kanal ve bir ortam gördüler ve kendilerini Gezi Parkı'nda buldular. Onların isyanını besleyecek iyi bir slogan da icat edilmişti ki, adı doğa sevgisi ve çevrecilikti. Anlatıyı bilen de bilmeyen de **"ağaç sevgisizliği mi var?., bunun karşındayım"** diyerek parkta sabahlamayı göze

almıştı. Onlara göre, otoriteryan İslamcılık ile kendilerine çapulcu dense de, barbar, incelikten ve hümanizmden yoksun Müslümanlık keşişiyordu. Böylece kapitalizmin bir çarkı olan AVM'ler de sanki muhafazakârlığın bir icadı gibi gösterilmeye çalışılıyordu.

Esasında bütün bu yaşananlar, baskı ve despotizm üzerinden yükselen modern Türkiye'nin yeni bir dönemece girerken, bu yapılardan uzaklaşmak isteğine rağmen, eski kamburlarının farklı kisvelerle yeniden yeniden gece yarısı baskını yaptığına bir tanıktır. Son on yılda bu despotik ögelerden uzaklaşmaya çalışıldıysa da, kılık değiştirerek sistemin değişmediği vurgunu yapıldı zaman zaman. İşte Gezi Parkı olayları bu despotizme itiraz ederken, olayın taraftarları büyük ölçüde **"despotizm olacaksa, bizim baskıcı duruşumuz daha ehvendi, en azında ilerici alfabelerle yazılmıştı amentüsü"**, demek istemektedirler. Ne olursa olsun, sonuçta devrimle doğan pek çok yapı ilelebet tatile gönderilmiş gözükmemektedir. Bu, modern Türkiye'de bir kırılmanın adıydı. Ancak otoriteryanizm varlığını sürdürmekteydi.

Gezi Parkı eylemleri de nerden beslenirse beslensin verdiği göstergelerle, otoriteryanizme bir dirençti ve ikinci kırılma adresiydi yaşananlar. İlk kırılma, ülke rejiminin olağanlaşmaya mecbur bırakılan dikte yapısında, ikincisi ise iktidarın uygulamasında var olan otoriteryan yetkeye karşı gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bu bir iktidar sorunundan ziyade, sistemin manipülasyona direnç gösteren baskıcı yapılanmasıyla ilgilidir. İnşa edilmiş bir yapıya, sadece dokuya uygun ilaveler yapılabilir. Temelden farklı ilaveler olması mümkün değildir. Böylece Gezi Parkı olayları ta başta kurgulanan despotik sisteme varıncaya kadar bir itirazdır. Dolayısıyla kökten değişme ihtiyacına işaret eden eylemler, yeni dünya, dahası yeni Türkiye'nin habercisidir.

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunundan Alevilik meselesine

Aliye Çınar Köysüren 30.07.2013

Değişmeye mecbur olan Türkiye'nin en kırılgan sorunları Gezi Parkı'nda aleni oldu. Bu olaylar, ülkenin gerilimlerini veya dirençlerini, açık etti. Ötekileştirici bir olgu olarak milliyetçi ögelerden ziyade kültürel ve nispeten dinî motifler gün yüzüne çıktı.

Kırılgan zeminlerin olağandışı durumlarda açık olması elbette yeni değildi. Ancak farklı olan, **ırkçılık üzerinden yükselen ötekileştirme yavaş yavaş kan kaybederken, kültürel ötekileştirme canlanmaya başlamaktadır**. Taksim olayları üzerinden Kürt sorunundan ziyade sol ideolojiyi arkasına alan Alevilik meselesinin konuşulması da bunu göstermektedir.

Hatta muhafazakâr kesim, Gezi olaylarının kumpasını, **Menderes, Özal ve Erdoğan**'ın kader birliğini vurgulayarak bozdular. Dinle bağları olan bu üç lider de sömürgeciliğe direnç gösterdiler. Bunlar için atılan, **"astınız, zehirlediniz, yedirmeyiz!"** sloganı, Kemalistlerin sömürü odaklarıyla işbirliği yaptığını ima ediyordu. Eskiden bunlar konuşulamazken, şimdi pankartlara yazılması, hakkın iade-i itibarının vaktinin geldiğini göstermektedir. Buradaki hak, sekülerizmin sorgulanmasıyla dünyada güç kazanmaya başladı.

Günümüzde terör örgütleri faaliyetlerinde, kan milliyetçiliği yerine, kültürel azınlığı ve ötekini merkeze almaktalar ve bu minvalde örgütlenmektedirler. Çünkü sadece ülkemizde değil, dünyada etnisite, varlığını

gizliden gizliye sürdürse de, zayıflamaktadır. Çünkü çokkültürlülük ve farklı etnik yapılar, çoğu toplumlar için kaçınılmaz bir olgudur; dolayısıyla dışlayıcılıktan ziyade entegrasyon ön plandadır.

Kısacası artık **ötekileştirici unsur olarak kültürel örüntüler öne çıkmaktadır**. Zaten Alevilik olgusunu da kültürel bir yapı olarak düşünebiliriz. Çünkü günümüzdeki Aleviler'in **Kerbela** travmasına tutunarak kimliklerini tanımladıklarını söylemek zordur. Türk-İslam yapılanması içinde kendilerini "**öteki**" kültür olarak kavramışlardır.

Hâlihazırda ise, "**ülke muhafazakârlaşıyor mu**" sorusu sorulurken, dominant ve meşru olan dinî ve kültürel yapı vurgulandıkça ve önemsendikçe, azınlık olan "**öteki**" dış bilememektedir. Hatta **sömürü güçleri** sömürmenin ABC'sini çok iyi bildikleri için, bu fırsatı iyi kullanmaktadırlar.

İktidarın kendini muhafazakâr olarak tanımladığını düşünürsek ve halkın meşru yapısı olarak da bunu öne sürerse, bu bağlam ve ortamdan Alevilerin ajitasyon duyması normaldir.

Mesela Alevilik kültürel hafızasına uzak olan, hatta kendilerini ateist olarak tanımlayanlar bile, **Yavuz Sultan Selim** köprüsü projesine tepki gösterdiler. Zira ortak hafıza onları doğru olsun veya olmasın öyle hatırladıkları geçmiş bir katliama gönderiyordu.

Bugün Yavuz Sultan Selim ismi, yarın **Madımak olayı**, seneye **Dersim isyanı** derken, yaşanan bir gerilim, var olan nasıra değdikçe acı duyulacak ve isyan kaçınılmaz olacaktır.

Peki, çözümsüz bir sorun mu bu? **Alevi açılımı ile başlayan çalışmalar belki de sorunu çok iyi göstermekteydi**. Yanlış giden bir şeyler vardı; bir şeyler yapılmalıydı... Derinlerdeki yara, yarın bedeli büyük bilançolara gebeydi. Ancak bu açılımlar da gerçekte sorunu kapatmaktan başka bir işe yaramadı. Hukuki düzenlemeye gitmenin yerine, gönül almaya! yönelik jestler tercih edildi.

Cemevlerine resmî bir statü verilmesi gündeme gelince, belki de "**Alevilerin gerçekte ne kadar ibadetle bağlı var?**" tepkisi gündeme geldi. Ancak karşı kutupta, "**Camiler ne kadar kültür merkezi işlevi görüyor veya ne kadar deruni dindara hizmet ediyor**" sorusu da pekâlâ sorulabilirdi; sorulmadı!

Alevileri görmezden gelerek ya da "**asla (Sünnilik!) rücu ederlerse sorun kalmaz**" tarzındaki yok sayıcı tutumlarla bir yere varılamaz. Bu, tavırlarla, temelsiz, "**hepimiz Aleviyiz**" sloganına tutuklu kalırız.

Bu bağlamda gündeme gelen ilköğretimde din dersi sorunu da ideolojik bir kisveyle örtüldü. Alevilik bir kültürel yapı olarak algılansa idi, karşısındaki zorunlu verilen Sünni paradigmayla ilişkili öğretiler de bir tür kültürel bilgilenme boyutuna kayacaktı.

Konuya bir de Aleviler perspektifinden bakmaya çalışırsak, "**acaba azınlık olma psikolojisi bu topluluk için bir yazgı mı?**" **Çünkü bazı insanlar gibi, topluluklar ve gruplar da, olumsuzluğa yönelmeye ve azınlık olmaya meyyaldir.**

Belki de kendilerini Sünni-Alevi olarak tanımlayan Aleviler, aykırı ve ayırksı olmaktan dönenlerdir. Ruhsal dinamikleri olumsuzluğa değil de, olumluya ayarlı olamaz mı?

Esasında sekülerleşme maceramıza ve sol ideolojiye eklemlenen bu kişilerin Alevilik anlatısıyla olumlu veya olumsuz bir dertleri yokken, onları, ülkenin diğer yarısı, hatta çoğunluğu ötekileştirmekte, illaki Alevi kimliğini onlar zorlamaktadırlar.

Belki de burada **asıl üzerinde durulacak olanlar muhafazakârlardır**. Mesela Almanya ve Hollanda'da yaşayan gurbetçilerin kızları Alevi bir vatandaşımızla evlense, ciddi sorun yapıyor. Oysa aynı gurbetçinin, kızı-

oğlu, bir Avrupalıyla evlense bu kadar sorun olmuyor. Acaba kendi vatandaşımızı bu kadar ötelemek de neyin nesi?

Muhafazakârların zorunlu **dışlayıcı mantalitelerini** iyi anlamak gerekiyor. Zira Kürtleştirme durumunda da, bu algı oldukça etkindir. Doğru dürüst Kürtçe bilmeyen, Kürt sorunuyla tanışık olmayan bir genç, öğrenci yurduna kaydolduktan sonra neredeyse militan Kürt kesiliyor. Doğrusu şimdiye kadar değil de, niçin diğer öğrenciler tarafından buna zorlanmaktadır?

Asıl soru şu olmalı: Neden insanları kategorize etmeyi seven bir algı tarzımız var? Ötekileştirme hangi ruhsal yapımızdan gelmektedir? Dahası muktedir olanlar da neden bunu türlü manipüasyonla sürdürmektedirler? Acaba bizim kültürel hafızamızdaki şizofrenik yarık ötelemeyi mi emretmekte? Yoksa demokrasi ve eşitlik bizim bünyeye uygun değil midir? Nedir meselenin aslı? Öyle ki, bizi bizden iyi tanıyan bölücü ve sömürgeci güçler, toplumun bu kodlarıyla iyi oynamaktadırlar...

Eğri oturabiliriz, takiiye de yapabiliriz; ancak bundan böyle doğru söylemeye mecburuz gibi...

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bir vatandaş tipi mi doğuyor

Aliye Çınar Köysüren 21.08.2013

Devrimle kurulan Türkiye'nin muteber vatandaş profili seküler bir tipteydi. Bu model uzunca bir süre var oldu ve var olmaya devam ediyor. Ancak son zamanlarda başka bir olay üzerinden değil de, Gezi Parkı olayları üstünden **yeni bir vatandaşlık** provası yapıldığı ileri sürüldü. **Yeni bir dönemeçte olduğumuz tartışılmaz:** Ancak Gezi olayları bu denli bir kırılmaya mı gebe idi?

Semt parklarındaki akşam forumlarını ve Ramazan'la birlikte Beyoğlu'nda kurulan **yeryüzü iftar sofrasını** Gezi Park hareketinin izinde **yaratıcı mekân siyasetinin** en güzel örnekleri, dahası bunu da '**yeni bir vatandaşlık yazılımı**' olarak okumak ne kadar mümkündür?

Görünüşe bakılırsa seküler gençliğin yaptığı bu eylemler dinin sınırlarını ihlal etmekte ve dindarlığın sadece kendilerini dindar olarak tanımlayanlara has olmadığını göstermektedir. Ancak biraz daha derinlere inerek bu tartışmanın pek de sahici olmadığını itiraf etmek zorunda kalırız. Bir kere, **Şerif Mardin**'in ifadesiyle Türkiye modernleşmesi "**kültürün kişilik yaratıcı katında yeni bir anlam yaratmadığı ve yeni bir fonksiyon görmediği için**" Kemalist ideolojiye yaslanan seküler gençliğin kendi deruni yapılanmalarını da aşarak dindarlığın sınırlarını ihlal ettiğini ifade etmek oldukça zordur.

Beyaz Türklerin beslendiği ideoloji kültürde devingen olarak yeniden üretimi tetikleyecek bir ufuk olamamıştır. Bu nedenle modernleşme süreci dönüştürücü olmaktan ziyade, çerçeve çizici, şabloncu yani şekilci bir çark işlevi görmüştür. **Laiklik bir bakıma at gözlüğü üretmiştir.** Bu gözlükten, bu gençliğin, ne gördüğünü ve ufkunun ne olduğunu kestirmek için kâhin olmaya gerek yoktur.

İşin aslı modernist ideoloji, kişilik teşekkülünün boyutlu ve katmanlı yapılanmasına bir maya ve çekirdek koyamamıştır. **Bu yapılanmadaki ‘ben idraki’ daha ziyade imajinatiftir.** Hâl böyle olunca **bu gençlik kendi değil, taklit ettiği bir profilin yansımasıdır.** Elbette burada reaksiyon da önemlidir: Ebeveynlerinin reaksiyonlarını ve dirençlerini devam ettirmeye yazgılılar bir bakıma. **Eşkâlini tam olarak kestiremedikleri yobazlarla onlar da kavgalılar.**

Zihniyet açısından baktığımızda ise sekülerizm, otoriteryan bir zihniyeti üstünde varlık göstermektedir: **Bilgi bakımından ise kapalı zihinlilik diyebileceğimiz (dogmatik) bir özellik sergilemektedir.** Bu gençler ebeveynlerine göre nispeten biraz daha toleranslı olabilir. Ancak sonuç itibarıyla beslendikleri ideoloji, karşı düşünceye zerre kadar tahammül edememektedir.

Mesela hâlihazırdaki iktidara karşı direnci bu bağlamda anabiliriz. **Yapılan gelişmeleri görmezden gelme de tam olarak gözü kapalı olma durumudur.** Her şeyi söyleyebiliriz ancak son on yılda ülkede bazı konularda iyileşmelerin olduğunu teslim etmezsek, bunun adı ya körlük ya da kapalı zihinlilik olacaktır. Sağlık sektöründeki çoğu düzenlemeler, ulaşımdaki iyileştirmeler, alım gücünün yükselmesi vs. insan olma bakımından onurumuzu koruyan düzenlemelerdir.

İşin özü, **Gezi Parkı’nda olanları, AKP’ye karşı gençlerin reaksiyonu olarak okumak mümkündür:** Muhafazakârlara, din sizin tekelinizde değil demeye getirilen bir tepkidir bu. Onlar bu tepkiyi ebeveynlerinden çokça görmüşlerdir. Dolayısıyla yeni de değildir. **“Güya dinden söz ediyorlar, yaptıkları işler pek de nâhoş”,** sözünü dün büyükleri, bugün ise bu gençler dillendiriyorlar.

Meseleye bir başka açıdan baktığımızda ise, **Türkiye sekülerizminin muhafazakârlığı tanımak veya kabul etmek zorunda kaldığı sonucuna ulaşabiliriz.** Çünkü bu eylemler, ülkenin tabanı ya da kahir ekseriyetinin koruduğu değerleri tiye almanın bir yere götüremeyeceğinin ironik itirafıdır.

Öte yandan bu gençler, muhafazakârlara ayna da tuttular. **“Şekilci bir dindarlıksa mesele, evet buyurun biz de sizin gibiyiz”** dediler. Zaten ülkede deruni ve gerçek anlamda İslam’a dâhil olanların kıtlığı olduğunu da göstermiş oldular.

Bütün bunlardan sonra, sözünü ettiğimiz modernleşme esnek bir algı ve dönüştürücü bir idrak oluşturmadığı için bu gençlerin yaptığı eylemleri taklit veya imajinatif başlığı altında okumuştuk. Muhafazakâr mahalleden seküler metropole göçen **Ahmet Hakan’ın** tespitinden de bunu saptamak zor değildir. Hakan’a göre bu gençler, yaptıkları pratikleri ve ritüelleri olsa olsa yoga öğretilerinden elde etmişlerdir. Zira onlar, taklit ettikleri dokuya fersah fersah uzak kalmışlardır. Onların bu mahallede yerli olabilmeleri neredeyse imkânsızdır. Zira eğitim sisteminden tutalım da ailelerin ve medyanın sekülerizmin zaptiyesi oluşunu anımsarsak onlara hak vermemek de elde değildir; bugün Müslüman akranlarıyla iftar sofrasına oturduysalar esasında modernitenin yoldaşı yoldaşa ne kadar da yabanileştiğinin resmidir.

DİN ARTIK İPOTEK ALTINDA DEĞİLDİR

Son olarak gençliğin yaptığı bu pratikler **Harvey Cox’un *Seküler Şehir (The Secular City)*** isimli kitabını da haklı çıkarır. Cox’a göre sekülerleşmeyle birlikte din, belirli kesim veya belirli mekânlarla sınırlanmaktan da özgürleşmiş oldu. Meselâ bir tekke kültürü ve yaşantısının, dahası külliye geleneğinin hâkim olduğu durumlardaki dinin etkinliğiyle, seküler dünyadaki durumunu kıyaslayabiliriz. Sözünü ettiğimiz kurumsallaşmada bazı mekânlarda din daha konsantre iken, seküler dünyada bu tarz bir mekânsal tezahürden veya ayırmadan bahsedemeyiz. **Kısacası din belirli çevrelerin ipoteği altında değildir artık.**

Tartışma konusu yaptığımız gençlik de Cox'un işaret ettiği dindarlık alanının eşkâlini veya yayılımını göstermektedir. Kendileri dindar olmasa bile bunun mümkünlüğüne işaret etmektedirler. Hayattaki pek çok şeyi oldukça erken ve hızlı yasayan bu gençlik için farklı arayışlar ortaya çıkacaktır. Bu pratikler sayesinde onlar dindarlığın sınırlarını ihlal etmekten ziyade **kendi sığ dünyaları için boyut arayışı içinde olduklarını göstermektedir**. Zimnen Kemalist profilin kısa devre yaptığı da ifşa olmuştur...

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hegemonya düşerken

Aliye Çınar Köysüren 06.09.2013

Birkaç yüzyıldır hâkimiyetini sürdüren hegemonya çağı miadını doldururken, yeni bir paradigmanın başlangıcını haber vermektedir.

Hâlihazırda varlık gösteren ancak artık tıkanan sistem, oldukça güçlü sahnelerde aktör oldu. Bu etkinlik esasında baş döndürücü bir ivmeyle sahne aldı. Bu öylesine bir baş dönme idi ki, **sömürülenler bile oyunu fark edemediler; içlerindeki şüpheyle birlikte, gelişmelere gıptayla baktılar. Zira teknolojik devrim bu şaşkınlığın hızını tetikledi.**

Modernizm, radikal pozitivizm ve kapitalizm arz-ı endam etti bu âlemde. Bu paradigmalar, hep devam edecek hissi verdi müntesiplerine. Ne zamanki sömürülenler, hegemonyadan boşanmak istedi; iş değişti.

Gücü elinde bulunduranlar, bu değişime neredeyse inanmak istemiyorlardı. **Koskoca bir uygarlık, dahası patronluk daha çok takvim eskitmeliydi.** Ancak Doğu'nun biraz olsun palazlanması işlerine gelmiyordu.

Adaletin ince ayar terazisi Batı'yı sabah uykusunda tedirgin etmeye başlamıştı yavaştan; kâbus gibiydi gördükleri. "Doğu, güç mü kazanmaya başlamıştı ne?" "Doğulular, başka yerlerden mi beslenmeye başlamışlardı?" Kargaşaya rağmen, bir değişim ve canlanmanın olduğu inkâr edilemezdi.

Mesela Türkiye, artık kendinden söz ettirdiği gibi, varlığı da tanınmak zorundaydı. **20 yıl önce Türkiye'ye gelen bir Avrupalı, tekrar şimdilerde gelince şaşkınlığını gizleyemiyordu.** Ne olmuştu bunlara: Sonuçta barbarın tekiydiler. Dış borç gırtlaklarına kadar dayanmıştı. Onurlu bir yaşamları hiç yoktu. Ancak bu defa gördükleri tuhaftı.

Avrupa'nın ekonomik krizden aldığı darbelere rağmen, Türkiye'nin bu krizden teğet geçtiğine pek inanmak istemiyorlardı.

Apaçık gerçekler vardı ülkelerinde: Alım güçleri azalıyordu, enflasyon artıyordu. **Batı ülkeleri, işçilerini ucuz pazarlardan derlerken, kendi vatandaşları çalışmak istiyordu artık. Ancak Doğuluyla aynı ücreti alacak olmanın kaygısı başlamıştı inceden.** Temel soru: "Bütün bunlar geçici bir sendeleme miydi; yoksa ciddi bir gerilemenin ayak sesi miydi?"

Bu esnada **Türkiye'nin gelişmeye başlaması**, kuşku vericiydi. Kendileri değil de, bir başka blok mu sömürecekti, Türkiye'yi? İşin daha korkuncu, Türkiye başka zayıf ülkeleri peşine takıp, Batı'ya karşı birlik mi oluşturacaktı; ya da Batı'yla ortak mı olacaktı?

Hangi soruyu olumlu cevaplarsak cevaplayalım, cazip ancak bağımlı Türkiye, cazibesini, prangalarını daha çok koparak artıracak gibi görünmektedir.

İşin garibi, **Türkiye'de Beyaz Türklerin gördükleri rüya daha tuhaftı. Sanki Batı, ürpertici bir rüya görünce onlar da kâbus görüyorlardı. Sanırsın ki bilinçaltıları birbirlerine bağlı!** Beyaz Türkler'in varoluşlarıyla Batı'nın güçlü oluşu, birbirlerini destekliyor mahiyette gibi.

Daha da tuhaf olan, **Beyaz Türkler, ilericiliği savunurlarken; despotizmin gitmesini, askerî oligarşinin hep var olmasını istemekteler.** Oysa istedikleri sistemler çağın hayli gerisinde kalmıştır.

Esasında Kemalist taife de haksız sayılmaz. Çünkü **Beyaz Türkler, varlık sebeplerini askerî oligarşiye borçlular.** İlk başta, suni olarak yaratılan bu sınıflaşma, tam da istendiği gibi gerçeğe dönüştü. **Amaç, muhafazakârları yönetim erkinin dışında bırakmaktır.** Nitekim başarılı da. Ancak gelinen noktada askerî despotizm mezara gömülünce, bu devrime karşı, karşı devrimciler zuhur etti. Elbette Beyaz Türklerin direncidir bu. **Onlar Gezi Parkı'nda bu kinlerini akıtip, muhafazakârları köylü olarak ilan edip, sözde ilerici ve şehirli olduklarını gösterdiler.**

Ne olursa olsun Kemalistler için, ilerlemenin yörüngesi Batı'ydı. Ancak Batı, emdiği kanın azalmasından kuşku duyunca bir sendeleme yaşadı. Onların sendelemesi şüphesiz bizim batılıların düşmesi anlamına geliyordu. Terside doğru elbette: **Beyaz Türkler varlık sebebini askerî oligarşiden aldığından, askerî oligarşin iptal edilmesi, Batı hegemonyasının cılızlaşması anlamına geliyordu.**

Bu gidişata inanmak istemeyen modern zihniyet/ Batı, Gezi olaylarını adeta Mısır'da olduğu gibi bir iç savaş olarak göstermek istedi. Dahası **Kürt sorununun çözülmesini de hiç istemiyorlardı. Çünkü bu sorun çözülünce Türkiye tartışmasız olarak şahlanacaktı.**

Doğrusu **yaşanmakta olan sancılar bir paradigma değişiminin habercisi olmaktan başka bir şey değildir.** Ancak bu geçiş kolay olmayacaktı; Mısır'da yaşanan demokratikdarbenin; İran'da özgürlük kısıtlanıyor yaygarasının; Suriye'de haksızlığın önüne geçilecek lobisinin amacı, debisi yükselmekte olan ırmağın önünü kesmekti.

Buralarda servis edilen kavramlara bakıldığında da iflasın gizli itirafı görülebilir. **Demokrasi ve insan hakları üzerinden yapılan güzellemelelere, bundan böyle insanların karnının tok olması, yeni bir paradigmanın habercisidir.**

Nedense Batı, **"demokrasi"yi ve "insan hakları"nı** Nijerya'ya değil de; Orta Doğu'ya getirmekte ısrarlı oldu! Ancak sözkonusu ülkenin halkları bunun nasıl kamuflajlı bir sömürü olduğunu fark ettikçe, güç odakları kin doldu.

Bütün korku şu: **16. yüzyılda tohumları atılan modernlik projesinin iflası demek, sistemin çöküşü anlamına geliyordu.** Kısacası insan profilinin iptalinden tutalım da sistemin çarkına çomak sokmaya varıncaya

kadar, şaşalı yapının duraksama olasılığı ürkütücüydü.

Totaliter laiklerin, “tu kaka” dedikleri “öteki”lerle dünyayı eşit biçimde paylaşacak olma düşüncesi, yeterince tuhaftı.

Yüzyıllardır kötü olarak lanse ettikleri bir dünyayla, Doğu’yla nasıl olunur da, ortak olunurdu! Eşit bir paylaşım düşüncesi bile akıllara ziyan bir durumdu. Sanki va’z ettikleri eşitlik anlatısı, bu defa kendilerine tuzak kurmaya hazırlanıyordu!

*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Felsefe Bölümü, Doç. Dr. aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Eğitim sistemi’imiz ya da ‘and’ımız

Aliye Çınar Köysüren 21.09.2013

Eğitim sistemimizin özetini, sentezini, eğrisini ve doğrusunu, “**and**” içerek öğreniyoruz.

Son günlerde üzerinde düşünülmeden, andımızı kaldırma talebi, fizibilite yapmadan, büyük bir market açmaya benzemektedir. Çünkü andımızı iptal edersek, eğitim sisteminde nasıl antreman yapacağız? Bu sisteme nasıl ayak uyduracağız? Sözün özü, **bu ülkenin eğitimi! vatandaşı olmaya, andımızı içerek başlıyoruz.**

Çocuklarımızın eskiden olduğu gibi, hâlâ “**and**” içiyor olması biraz tuhaf geliyor çoğumuza. Ancak ne yapılabilir? Daha da önemli bir mesele, bu konuda herhangi bir şey yaparsak, büsbütün eğitim sistemini değiştirmek zorunda kalmaz mıyız? Zira her şeyden önce, ırkçılığa zorlayan bu uygulamanın, şimdilerde var olması konuşulması gereken bir konu belki de. Fakat sanki **eğitim sistemimizin şifreleri andımızda kodlu** olduğu için, sözünü ettiğimiz tasfiye durumu kolay bir vazgeçiş olmayacak. Çünkü basit bir ezber değil andımız; çocuksu heyecanla karışık, geleceğinilmeklerini barındıran bir kokteyli yemin.

Evet, yine eylül, yine açıldı okullar... Cin gibi bakan afacanlar yenice girdiler eski sisteme; eğitilmek ve öğrenmek üzere. Bu mini mini birler, yeniden ve yine, “**and içerek**” okullu oldular. Neye veya nelere söz verdiler? Niçin and içtiler sahi?

“TÜRK’ÜM”...

Önce, **Türk olduklarına yemin ettiler**. Bu mini bebeler büyüdüklerinde büyük ihtimalle, geriye dönüp, düşünecek vakitleri olursa, şunu soracaklar kendilerine: Biraz da bıyık altından gülerek “**Yahu biz zaten Türk değil miydik de, hep bir ağızdan Türk olduğumuzu haykırdık? Bir şüphe mi vardı?**”

Dahası **Türk olmayanlara da, sanki mış gibi yaşamanın ilk basamağını attırıyoruz**, okullu olduklarında. Sınıfları doldurduklarında, Türk değilsin, ama Türk-müş gibi söz ver; yemin et. Aksi hâlde, bu ülkede yaşaman kolay olmayacaktır. Bir başka ifadeyle çocuklar okula başlarken; onlara ikiyüzlülüğü öğretiyoruz, “**maskeyi düşürmedikçe sorun olmayacağı**” mesajını ta temel atılırken veriyoruz.

“DOĞRUYUM”, “ÇALIŞKANIM”...

İkinci adım olarak, **çocuklar yüksek bir ses tonuyla, “doğruyum” ve “çalışkanım” diyorlar**; ancak kendilerine bu hedef konulurken, evdeki kardeşleri ve ana-babası gerçekten doğru ve çalışkan mı? Bu sorunun cevabı evetse, acaba neden ihtiyaç duyarız and içmeye? Bir yerlerde sanki saklı bir sorun var gibi? **İyi ki çocuklar andı ezbere okuyorlar**, anlayarak okumaya başlasalar, çok ezberi bozarlar; zira **sorgulama ezber bozmanın diğer adıdır**. Mesela, doğru ve dürüst olduğuna and içerken, öğretmeninin yalanını yakalayınca hemen yakasına yapışacaktır; ya da ikiyüzlülüğü küçücükken öğrenmiş olacaktır. Tek sıra hâlinde ipe dizilir gibi sıralanan çocuklar, etraflarına baktıklarında, **çalışkanlığın diğer adının kaytarma olduğunu** çok geçmeden göreceklerdir. Sosyal kaytarma diye bir kavram duyarsa büyüdüğünde, anımsar gibi olacak uzaktan, büyüklerin kaytararak kendilerini nasıl etkilediğini.

Uygulama ve teori farklılığını da doğrudan deneyimleyecek çocuk. Çünkü sağına soluna baktığında, yetişkinlerin yaptıkları ve söylediklerinin taban tabana zıt olduğuna tanık olacak. Dolayısıyla andımız deyip geçmeyelim, neler öğrenmiyoruz ki, and içerken... Türk toplumunu hayata hazırlıyor kendi üslubunca.

Varlığımızı Türk varlığına armağan edecek kadar, coşku havası estirmeyi de o yıllarda öğreniyoruz.

Gerçekte, bu ezberin anlamını, üniversiteyi bitirince metafizik ilgimizi çekiyorsa tam olarak anlayabiliyoruz. Bir kere, **“varlık”** konusu felsefenin en soyut mevzuudur; konunun içine tümel girer, genel girer vs. Bunu kavradıktan sonra, tikel mevzuunu da hazmetmemiz icap eder. Kısacası, tikel bir varlık olan Ahmet’in, genel varlık şablonuna kendini feda etmesini kavrayacağız! Mesleğimiz öğretmekse, ya kavratacağız, ya kavratacağız! Sanıyorum, **bizim üniversite eğitimimiz, bu konuyu, çok çetrefil olduğu için ilkokula havale etmiş benzer.**

Böylece **anlamadan, nasıl ezberleneceğinin de alfabesini sökecektir öğrenci, okula başlar başlamaz.** Koskoca bir eğitim sistemimiz saklı **“and”**ımızda. Onun için andımızı sistemden çıkarırsak, eğitimde de köklü bir değişikliğe gitmemiz gerekecektir.

Hatta Türk tipi davranış kodları da saklı bu minicik yeminde. Saygı gereği, başı dik, elleri yanda asker gibi sıralanan çocuklar, böylece ileriki yıllarda patronun odasına nasıl girileceğini, çalışma ofisine bir yetkili girince ayağa fırlaması gerekeceğini iyi bellemektedir, ufacık çocukken. Ülkede lider olursa, doğulu karizmayı zorlanmadan sergileyecektir.

Dahası **bu tek sıra düzeneğiyle, despotik mantığa da alışmaya başlayacaktır.** İçlerinden biri çıkıp da, neden ipe dizili sayı boncukları gibiyiz diye sorarsa, işi zor olacaktır. İlkın, saygısızlıktan çuvallamıştır. İkincisi, tabuları sorguladığından sınıfta kalmıştır. Üçüncüsü, gerici bir hava estirip, ailesini deşifre ettirecektir. Acaba, evde sisteme karşı bir tavır mı vardır?

Öte yandan **erkek çocuk, çok kolay yoldan askerliğe hazırlanacaktır.** Gençlerimiz, nedensiz ve “niçin”siz, emre itaati minicikken öğrenirse, askerde depresyon riski azalacaktır. Ruhsal sağlığımızı bile garanti altına alan, bir yapı bu. Belki de bireyleri, sosyal devlet olmaya bile hazırlamaktadır. Çünkü sosyal devlet olmanın bir gereği, bireylerine, sağlık ve eğitim sistemi güvencesini aşılmalıdır.

And’ımız daha nelere hazırlamıyor ki bizleri... **Tek tipçiliği de, her hafta başında, aynı ritüeli yerine getirmek üzere toplandığımız, sonrasında sıra sıra sıralandığımız esnasında öğrendik.** Çünkü sağına soluna bakan, sırasında put gibi durmayı idare cezalandırmıştır. Şimdi de, farklı olanları, sistem dışı görmektedir; dahası anormal olarak nitelemektedir. Böylece bizim gibi olmayanları dışlamayı da, okul yıllarında öğrendik.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eğitim sistemimiz düzelmeden asla...

Aliye Çınar Köysüren 04.10.2013

Gelişmekte olan bir Türkiye için hedeflenen büyüme rakamına hemen hemen ulaşılsa da, büyümenin kalitesi konusunda endişelerin olduğu inkâr edilemez.

Bu kaygı, iktisadi terimlerle yorumlanabilir; hatta gizlenebilir. Ancak bu izahlar meselenin odağından kaçmaktan başka bir işe yaramaz. Sözgelimi, üretim ve tüketim dengesi, büyümenin refah düzeyindeki gerçekçi yansıması gibi kavramlar ekseninde, nitelik veya nicelik üzerinde çok şey söylenebilir. Bütün bunlar, teorik ekonomi kapanına sıkışıp kalmaktan veya savunma mekanizmasına tutuklu kalmaktan başka bir şey değildir.

Asıl mesele ve **sahici büyüme, eğitimde köklü iyileşmeye gidilmek suretiyle gerçekleştirilebilir**. Bunu da sadece okullarda verilen eğitimde değişikliklere gidilerek değil; hayat okulundaki tâlimimiz ve bakış açımızın gözden geçirilmesiyle gerçekleştirebiliriz.

KENDİMİZ OLMAK

Her şeyden önce, **"kendimiz olmadan asla gelişemeyiz"**. Biz toplum olarak, ivedilikle başkası değil, kendimiz olmanın yollarını ve imkânlarını öğrenmeliyiz.

İlkokula başlayan çocuğumuza, başka birini örnek ve model gösterip onun gibi olmasını telkin ediyoruz; ona yaklaştıkça ödüllendirip, ondan uzaklaştıkça sessizce cezalandırıyoruz.

Gariptir ki, çocuğumuzun yatkınlıklarını, yoksunluklarını ve fazlalıklarını hiç hesaba katmadan, çoğu zaman, sözde eğitim adına bol bol potansiyellerimizi buduyoruz.

Kendimiz olabilirsek, mutlu olabilmeyi de doğal olarak sergilemeye başlayacağız. **Tolstoy**'un dediği gibi, **"mutluysak, suçlu hissetmeyeceğiz"**. Bizdeki suçluluk duygusunun da temeline inilmesi gerekmektedir. Ödevlerimizi yapmadığımız için, bize biçilen rolleri oynamadığımız için suçluyuz her şeyden önce. Sonrasında da, mış gibi yaşamaya yazgılıyız adeta.

Çünkü bize hedefler konulmakta ve o hedeflere varılınca mutlu olacağımız sanırısı aşılanmaktadır. Pek tabii olarak da, hedefler dışarıdan konulduğu için, ona ulaştıkça **hayalkırıklığı** yaşıyoruz.

Bu sistem içinde, üreten değil kaçan; çalışkan değil kaytaran, kendi olabilen değil gösterişçi, kendiyle yarışan değil kıskanan bireyler yetiştiriyoruz.

Oysa **üretmek** ve **sevmek** sağlıklı olabilmenin iki kıstası derken, **E. From**, belirli bir dünyayı tasvir etse de, ilke olarak önemli iki gerçeğe işaret etmiştir.

Kendi olamayan kişiler üretken olamazlar. Çünkü üretkenlik Tanrı'nın bir lütfudur kullarına ve o, kilden bir bardağa benzer. İnsan ürettikçe, coşkuyla daha çok biçim vermek ister kilden bardağına, ona biçim verdikçe kendisi de terbiye olur. Yaradan da, her iki eserden kıvanç duyar; tıpkı insanın övünç duyması gibi. Yeter ki, kendi karakterince biçim vermeye gönül versin...

Biz kişileri, mizacına uygun olmayan hatta sevemeyeceği işlere mecbur ediyoruz. Böylece üretkenliğin kanallarını anlamsızlık tıkacıyla tıkiyoruz. "Zorla yenilen aş, ya karın ağrıtır ya baş ağrıtmaktadır." **Zorla yapılan iş ise, ya stres üretecektir ya da enerjiyi sömürecektir.** Sonuçta ibre tükenmişliği gösterecektir.

Ne var ki insan severek, kendini ifade edebildiği bir işi icra etse, hayat bayram olmasa da en azından daha anlamlı olur. Dolayısıyla bizim eğitim sistemimiz, meslekleri ve eğitimi, mizaca göre değil, adeta yetenek tırpanlamak ve (insani) sermayeden çalmak üzerine kurmuştur. Başka bir ifadeyle iç çocuğumuzu ya da çocuksu yanımızı yok sayan bir sistem bu. **W. James**'ın ifadesiyle, **çocukluğumuzu kaybettiğimiz için mutsuz oluyoruz.**

Böylece kişinin yaşamında en önemli uğraklardan biri olan işi konusunda bir darboğaz belirince, onu adeta kilitliyoruz. İkinci uğrak diyebileceğimiz eş seçiminde de, başkasının taleplerini dikkate alıyoruz. Kendimiz olmayınca, etrafımızı gönüllüyoruz; **başkası için yaşıyoruz.** "Ne derler?"... bizim için hâla çok önemli algı biçimi. Eskiden "konu komşu ne der" sorusu önemliyken; şimdi ise "facebook takipçileri beğenecek mi" kaygısı sarmıştır ruhumuzu.

Sonrasında gösterişçi oluşumuz da bu kodların bir devamı sanki. Başkaları için giyiniyoruz, başkaları için salonlarımızı döşüyoruz, başkaları için yürüyoruz yollarda bile... böylece başkası olduğumuz için de, imajinatif kimliklerimiz sevmeyi bilmiyor. Çünkü kişiyi kendinden uzaklaştırmayı çok iyi bilen eğitim sistemimiz; önce kendini sevmemeyi belletip, adeta ya müsvedde ya eğreti ya da içi kin dolu tipleri salıveriyor boşluğa.

Hâl böyle olunca, teferruatları merkeze alıp asıl meseleleri unutuyoruz. Çünkü kendimiz olmadıkça, merkezle değil çevreyle meşgul olur hâle geliyoruz; yavaş yavaş yetersizlik hissi kapımızı çalıyor. Adına ister **aşağılık kompleksi** diyelim; ister kıskançlık.. bu nadide inciye de gerdanımıza eğitim sistemimiz armağan ediyor. Kendi olamayanlar **kıskanç** olurlar. Kıskandıkça yalan söylemek bile normal olacak; ve nihayetinde maskeli kişiler çoğalacak.

Maskeli bizler, kendimizle barışık değiliz. İçini boşaltamadığımız bir cerahat gibi, kurtulamadığımız **kin** çöreklenir durur kalbimize. İşte bu keşmekeşlik başlayınca, istesek de, iyiyi ve güzeli göremiyoruz. Çünkü **gizli bir depresif durumda**, hep olumsuz ve eksik olana ilişiyor gözümüz. Psikiyatrinin tam olarak depresyon dediği durum olmasa da, bizim toplumsal yapımız ona yakın karmaşık bir ruhsal örüntü veriyor hepimize. Çünkü içimizde bir coşkusallıktan ziyade, bezginlik, yorgunluk ve isteksizlik hâkim.

Şu hâlde her şeyden önce insan varlığını tanımayı, köreltmeden varlık yapraklarına usulca dokunarak açıp canlandırarak cansuyuna ihtiyacımız var. Bunu öğrendiğimiz zaman, "**fark etme**" kelimesi bizde karşılığını bulacaktır. Fark ettikçe daha çok, fark etmek isteyeceğiz ve kendimizi anlamaya başlayacağız. Böylece **keşke** ve **kaygı** bizi teslim alamayacak; şimdiye dört elle ve gözle sarılacağız... sonra özgüvenimiz gelecek... eğreti bir yaşamın kıyısından, hayatın göbeğine yöneldiğimizde, eğitim, öğretim, çalışma hayatı bizler için zorunluluktan çıkıp, neredeyse hobilerimiz hâline gelecek.

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Protokol paketlenmeseydi!

Aliye Çınar Köysüren 12.10.2013

Şu meşhur paketten bir de birilerinin konumunu ya da otoritesini erişilmez gören algı biçimimizi değiştiren düzenlemeler çıksaydı ne iyi olurdu! Böyle bir düzenleme, paketten çıkmadı; pek tabii olarak da çıkamazdı. Çünkü, öyle sabahtan akşama bir değişiklik, çözülecek bir düğüm değil bu.

Devlet erkânını ya da **"büyük insan"**ı çok yüceltme, kendimizi bu sayede fazlaca cüceleştirme, bize has bir hâl. Âmirler önünde, hele de asker karşısında el-pençe duruşmaya ve selama geçişimizi bir başka topluma kolaylıkla izah edemeyiz!

Eskiler derler ki, kapıdan bir baş girince, minderde oturan her kimse, gelenin büyüklüğünce ayağa kalkar, hürmet ederdi. Hatta **"başköşe"** de sözünü ettiğimiz güç mesafesinin oluşmasında önemli bir sembol olabilir; ancak devlet erkânı önündeki duruşma bambaşka bir hâdise. Sanki hiç hesapsız, sorgusuz sualsiz, küçüklüğü teyit eden bir hazır-oluşa geçme durumu bu.

Evet, Türk toplumunda bu mesafe çok keskindir. Dolayısıyla da belirsizlikleri sevmeyen bir toplumsal algı biçimimiz var. Yücelttiğimiz kişiler, adeta boy sırasına göre belirsizliğin önüne geçer; her bir rütbe veya sınıf, kalın hatlar ve sınır çizer. Ne zaman ki belirsizliği sevmeye başlarız ve baş etmeye muktedir oluruz, o zaman, sözkonusu mesafenin azaltılması, daha doğal bir mecraya kavuşturulması mümkün olabilir.

Bahsettiğim **"güç mesafeleri"** toplumsal yapımızda genel olarak şu sorunları beslemektedir. Bir kere, bizim gizli marazi yönlerimizden biri olan **"ben sorunu"**nu perçinlemektedir. Âmir pozisyonundakiler, sanki her şeyi yapabilirim gibi bir hava estirirken, gerçekte biri olmuşluğun ve bir yere yerleştirilmişliğin kölesi olmaktadır. Çünkü kendisinden beklenen davranış modelleri vardır; sözkonusu kişi artık kostümünü zorlansa da, kendine oturma da taşımak zorundadır. Kısacası başarılı ya da başarısız bir **"oyuncu"**dur bundan böyle.

Dahası sadece bir kişiyi belirli bir çerçeveye sınırlamıyoruz; onun en yakınlarını da kısıtlıyoruz. Mesela koskoca bilmem kimin! karısının, belirlenmiş davranış kalıpları olacaktır. O da rolüne iyi çalışmak zorundadır.

En vahimi de, bu tuzaktan çocuklar bile özgür kalamayacaktır. Çünkü öğretmeninden arkadaşlarına varıncaya kadar hepsi, sözünü ettiğimiz gözlükten bakacaktır onlara. Böylece bu çocuk, iyi şartlar içinde olsa da, kendi içindeki tohumları özgürce yeşertemeyecektir. Belki de, sıradan olanlara içten içe özenecektir; çünkü onlar kumlarda hayal dünyasını mayalayacak; sonsuza hoyratça güvercinlerini uçuracaklardır... kim bilir...

İkinci olarak, bu güç mesafeleri bizi ikiyüzlülüğe sürükleyecektir. Kısacası görünmez bir deformasyon yapmaktadır, toplumsal tabakada. Gerçekçi olmamaya zorlamaktadır insanları. Mesela bir kurumda çalışanlar sadece işlerini iyi yapmaktan sorumlu değiller; aynı zamanda âmirlerini saymak zorundalar. Böylece sadece iyi yaptığımız rollere geçer not verilip, onlar sayılacaktır. Oysa asıl saygı ve sayılma liyakate ve başarıya verilse, işte o zaman çağ atlamış oluruz.

Sonra bu marazi durumumuz bizleri, iltimasa zorluyor. İşini çok iyi yapan kişiler aranan insan olacakken, bu mezhepte daha çok **"ağam, paşam"** diyebilenler öne geçecektir. Hatta torpil kelimesini küçücük çocuk dahi iyi biliyorsa, bu ülkede hak edenden çok, dayısı olan öne çıkacaksa, geliyor oluşumuz sahici değildir. Şairane ve ironik deyişle, **"Ellerinden öpiy Hasso, Yap bize de iltimaso"** sözü, bütün iyileştirmelere rağmen, hâlâ geçerliliğini koruyorsa, daha çok fırın dolusu ekmek tüketeyeceğiz demektir.

Sözünü ettiğimiz yapı içinde, “**pazarlamacı**” tiplerin doğmasına zemin hazırlanacaktır. Hak eden değil de; kendilerini daha çok pazarlayanlar göze görünürse, ciddi açmazlar var demektir.

Bir de olayın traji-komik yönlerine dokunalım: Evvelinde rütbeli beyler, ahirinde, yapayalnız kalacaktır. Çünkü herkesin hürmet ettiği büyük adam, emekli olunca, balona bir toplu iğne batırılması gibi sönecektir. Çünkü saygıyı korktuğumuz için, sevgiyi ise yakın bulduğumuz için gösteririz. Rütbe gidince saygıya gerek kalmayacak; fersah fersah bizden uzaklaştırılan koskocaman adamlara yakınlık veya sevgi de gidecektir.

Bu garabet yapı içinde, hayata değil de; “**büyüklerin**” heykellerine daha çok sarılacağız; onlardan medet umar hâle geleceğiz. Pek tabii olarak ölümler, dirilerden daha makbul olacaktır... Dahası, anma günlerimizin sayısı giderek artacak. Hiç inandırıcı olmasa da, karalar giymiş gibi görünmeye çalışacağız bu günlerde. Çünkü toplumsal hafıza, “**büyük insan**” motifini öyle iyi işlemiştir ki belleklerimize, bir de ölünce daha bir “**badem gözlü**” ve “**sırma saçlı**” olacak, âbidelerimiz. Hâl böyle olunca, aslında hiçbir zaman seküler olmayacağız; sadece ilahlarımız farklı olacaktır.

Evet, büyüklerimiz her şeyin en iyisini ve en doğrusunu bildikleri için, eleştirel akıl da güdük kalır bu yapılanmada. Küçüklere düşen vazife, saygıda kusur etmemek, nankör olmamaktır. Doğal olarak akıl, her zaman başta değil, yaşta ve rütbede olacaktır.

Bu kültür örüntüsünde hayalkırıklıklarımız da çok olacaktır. Çünkü o büyütülen payeleri kendine hedef olarak koyan, biraz da yoksun tabandan gelen biri, varını yoğunu, gecesini gündüzünü, o günlere gelebilmek için verecektir. Bütün rolleri yerine getirerek, hatta hayatın gerisinde kalacak, ulaşınca hedefe... belki de inanılmaz bir hayalkırıklığı yaşayacak ve orada asılı kalacaktır. Nihayetinde “**hangisi hayal, hangisi gerçek**” sorusunu, puslu havalarda sorup duracağız...

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anadilde eğitim

Aliye Çınar Köysüren 31.10.2013

Anadilde eğitim, öyle sanıldığı gibi bizi kendi içimizde bölmez bilakis zenginleştirir. Ancak bu gelişme, görünüşte değil, sahici bir uygulama olarak hayat bulursa, gerçekçi gelişmenin temel taşı olur.

Doğrusu anadilde eğitim verilmeye başlanınca, şimdiye kadar yaptığımız kavganın da gereksizliğini anlamış olacağız.

Yıllardır süregelen kangrenleşmiş bir yaraya, “**beyhude**” imiş diyeceğiz. Mesela bu meramımıza açıklık getirmek için, Kürtçeyi örnek olarak seçebiliriz: Bu gelişmelerle birlikte, **Kürt vatandaşlarımızın koşarak Kürtçe eğitim veren okulları tercih etmediğini şaşırarak müşahade edeceğiz**. Çünkü televizyon ve diğer medya araçları Türkçe olarak toplumun her kesimini adeta etkisi altına almıştır. **Medya, bir tür kültür aşılması yapılmıştır**. Kürt olduğunu söyleyenler de esasında Türkçe düşünmektedir. Çoğunluğun duygularını en iyi ifade ettiği dil Türkçedir. Kendisini Kürt olarak tanımlayan gençlik üzerinde bir araştırma yapacak olsak, **aşklarını en iyi dışa vurdukları dilin, Türkçe olduğunu söyleyeceklerdir**.

Dahası toplumun tarihî ve kültürel belleğini saklayan edebiyat, toplumbilim gibi yazılar da daha ziyade Türkçedir. Hatta Türk olmayan ailelerin eğitimli bireyleri Türkçe eğitim aldığı için, söz sahibi konumdakilerin etkileyici dili de başka bir dil değildir. **Eğitimli kanaat lideri konumundakilerin resmî dili, geriden gelenler için örnek mesabesinde; dolayısıyla sözkonusu büyüklerin dili de Türkçedir.**

Anlatmaya çalıştığımız durumun adı asimilasyon olsun ya da olmasın, sonuçta resmî ideoloji bunu zorunlu kıldı. Yaklaşık **seksen yıllık bir geçmiş** böyle olduğuna göre, **orta yaş ve gençlerin kendi anadillerini iyi kullanabilmeleri bile şüphe götürür bir durumdur.** Anadilde eğitimi, büyük oranda ya **okumak istemeyenler**, ya da bilinçli olarak yönlendirilip önüne **uzmanlaşma gibi hedef konulan çocuklar** tercih edecektir. Her iki kesim de, uçlardır ki, hiçbir zaman azınlık olan bu kesim, genel hakkında bir malumat veremez.

KÜLTÜREL KODLAR, TOPLUMSAL HAFIZA

Anadilde eğitim konusu bir başka normalleşmeyi daha getirecektir. İnsanımızın hemen hepsi modernleşme rüzgârından nasibini almış olmakla, ortak bir kader birliğine sahipse de, her bir grubun kültürel kodları ve toplumsal hafızası, **anadilde eğitim sayesinde kendi geçmişlerini anımsamaya başlayacaktır.** Çünkü kimlik geçmişten kopuk değildir. Her kesimin veya etnik grubun kimliğini de kendi dili taşır. Söz gelimi, Laz kültürü veya Kürt kültürü ve dilleri akıllara geliveren ilk örneklerdir. Onlar, kendi folklorik özelliklerini, fıkralarını, ortak hikâyelerini anımsayabildikleri veya bilebildikleri ölçüde kendi öz- aidiyetlerini de hatırlayacaklardır; ki bu, kendi dilleriyle mümkün olur; bu durum bir tür **uykudan uyanışa** benzer.

Azınlık grupların Kendi dilleri resmileşince, bir araştırma dili olarak üst dil hüviyetine kavuşunca, kültür ve topluma adeta cemre düşecektir. Bu atmosferdeki yeniden filizlenmeler ülkenin kültürel ivmesini fitilleyecektir. Bu da, farklılıkları bir zenginlik olarak görme becerisi ve zenginliği olarak karşımıza çıkacaktır. Mesela Mardin’de birden çok kültürel mozağin biraradalığı, beraberinde toleransı getirmiştir. **Mardin** örneğini genişletebilirsek, sadece dilde özgürlük değil; kültürde canlanma, kimlikte sahiçilik, gelenekte üretkenlik ve karşılıklı etkileşim gibi verimli bir havza doğacaktır.

TANINMA, KABUL EDİLME

Kürtçenin bir dil olarak verilmeye başlamasıyla, Doğu ve Güneydoğu bölgemiz doğal bir canlanma yaşayacaktır. Çünkü Türkiye sınırları içindeki ve yakın çevredeki Kürtlerin dilinin resmî olarak okutulması, kültürlerinin de araştırılmasının yollarını açacaktır. Bunun diğer adı tam olarak tanınma ve kabul edilmedir. Kabul edilen Kürt halkının kültürel hafızası ve tarihi de araştırılmaya başlanacaktır. Dahası bölgedeki, Kürt kimliğine eklenen diğer boyutlar da rahatlıkla konuşulur olacaktır. Mesela Siirt’teki **Arap kimliği**, dahası **Dersim’deki Alevi kültürü** de daha doğal bir mecrada kabul görecektir. Dolayısıyla hemen hemen **aynı tarihin kendi parçasını “öteki” olarak okuma bahtsızlığından da âzade olmuş olacağız.**

Garip değil mi? Bir başka ırkı, toplumu veya ülkeyi “öteki” olarak görmek anlaşılır bir durumken; biz etle kemik gibi birbiriyle şu veya bu şekilde birleşen insanları, **birbirimizi başkası olarak görüyoruz.** Bu insanlar, bir yerde dostken, bir başka muhitte düşman kesilebiliyorlar. Bunu anlamak o kadar da kolay değildir. Bunun ikisinden biri gerçek değil; ya sözkonusu durum suni bir rüzgârın etkisiyle oluşmuş; ya da tam bir duruş sergileyemiyoruz.

Bütün bu tartışmaların bel kemiği olan bir açmazımız da tam olarak görünür olacak. Anadilde eğitim, asıl olarak **bizi beyazlar ve ötekiler şeklinde ayıran, suni ama yaralayıcı ayıracı da kaldırmış olacak.** Zira **Beyaz**

Türkler'in Türklük ısrarı ve üstünlük hezeyanı da yavaştan darbe alacaktır. Böylece "**andımız**"ın kaldırılmasıyla, anadilde eğitim hakkı birbirini büyütecek bir gelişme olacaktır.

DİĞER KİMLİKLER, KÜLTÜRLER, DİLLER

Ülkede yaşayan bütün kimlikler de kendilerini açıkça beyan edip, sözde değil, eylemde doğruluğu gösterip, belki de hodri meydan diyecekler... Mesela Ermeni asıllı olan unutulmaz karakterler, **Yeşilçam**'da kendi kimlikleri içinde anlaşılacaktır. Sinema ve hayat arasındaki çoğu uçurumun nedenini de böylece kavramış olacağız.

Türk kültürünü yansıtabilen çoğu Ermeni oyuncu, tavırlarıyla başka olduklarını göstermektedir. İzleyici de bu mesafeyi, ya oyunun doğası sanmakta; ya da onlar gibi olamadıkları için kendilerini yargılamaktadırlar. Örneğin, "**Hababam Sınıfı**"ndaki, fıkır fıkır, rahat ve kendi olabilen **Adile Naşit**, öz kimliğiyle tanınca, daha anlaşılır olurdu sanki.. Onlar da Türkçe konuşmakla birlikte, aksandan kendilerini ele vermemek için az enerji harcamamışlardır.

Maske ve takiyeye harcadığımız bu enerjileri, daha doğru yerlerde kullansak, ülkemiz için çok daha iyi olmaz mı?

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Umut Kaf Dağı'nın ardında kaldı

Armağan Ükünç 10.09.2009

2010 yazında Güney Afrika'da yer alabilmek adına son kozunu oynamak için Bosna Hersek'e gitti Türk Milli Takımı. İyi oynayan, yıldızları formda olan üstelik psikolojik avantajı da elinde bulunduran taraf ev sahibi Bosna'ydı. Ancak Türkiye, tüm mantık sınırlarını zorlayan bir takım olduğunu daha önce defalarca kanıtlamıştı. Avrupa Şampiyonası'na gidebilmek için Norveç deplasmanına çıkıldığında da şartlar rakip lehineydi. Ya da Avrupa Şampiyonası'ndaki Çek Cumhuriyeti maçında veya Hırvatistan karşısında. Bu takım herkesi yenebilir hissiyatıyla çıkıldı Bosna karşısına.

Maçtan önce, İstanbul ve Trakya'da onlarca can alan sel felaketi için saygı duruşunda bulunuluyordu. Kollardaki siyah bantlar da Milli Takım'ın acısını gösteriyordu da, gönül, hayatını kaybedenleri suçlamak yerine gerekli önlemleri alması gereken yetkililer görmek isterdi o siyah bantlar yerine. Derken ilk düdük çaldı ve maça da çok hızlı başladı Türkiye. Dakikalar henüz dördü gösterirken gelen Emre'nin golü, skor ve moral üstünlüğünü bir anda Türkiye'ye getiriverdi. Ancak golden sonra panikleme gereken Bosna'yken tam tersi oldu. Sahada organize olamayan ve acele tercihlerinde bulunan taraf Milli Takım olunca, ilk uluslararası turnuvasının kıyasına kadar gelmiş olan Bosna Hersek bir duran topta aradığı golü buldu. Golün güzelliğini anlatmaya kelimeler yetmez lakin o dakikada ortaya çıkan klasik Türkiye hastalığından bahsetmeden de geçemeyiz. Servet'in yapıp yapmadığı tartışmalı olan faulünde hakemin üstüne kısa bir depar atan Emre, anında sarı kartı yiyordu. Golden sonra çıldırma sırası kendisine gelen Fatih Terim ise tribünlere yollanınca imam cemaat ilişkisi geliyordu akıllara ister istemez.

İkinci yarıda golü daha çok isteyen taraf Türkiye olsa da, takımın bir oyun planı olmadığı ve her zaman yaptığı gibi anlık parlamalarla işi kotarmaya çalıştığı belli oluyordu. Ancak şans bu kez kırmızı beyazlıların yanında değildi ve Bosna Hersek bir tarih yazarak Güney Afrika'ya gitmeye çok yaklaştı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Birleşme sancısı

Bariş Erkaya 25.10.2008

Aslında Goldman Sachs ile olan ilişkinin temelini kulübün iki iştiraki olan Galatasaray Sportif A.Ş. ile Galatasaray Futbol A.Ş.'nin birleştirilmesi çalışmaları oluşturuyor.

2006 yılında bu iki anonim şirketi tek çatı altında birleştirmek için çalışma başlatan Galatasaray yönetimi, o dönemde önce yaptığı kredi sözleşmesinin şartlarına böyle bir birleşmenin uymadığı gerekçesiyle Denizbank ile problemler yaşamış, daha sonra ise şirketin borsadaki büyük hissedarlarından biri haline gelen QVT Fund'un hedefi haline gelmişti.

QVT Fund böyle bir birleşmenin azınlık hissedarların haklarını elinden aldığı iddiasıyla SPK'ya müracaat ederek bu birleşmenin durdurulmasını istemişti. Fakat SPK birleşmenin durdurulması talebini reddederken Galatasaray Futbol A.Ş.'ye birleşme öncesinde azınlık ortakların haklarının korunması için borsadaki hissedarların elindeki hisseleri satın almak üzere çağrı yapma zorunluluğu getirmişti.

Galatasaray Sportif A.Ş.'nin yaklaşık yüzde 37.05'i borsada yani azınlık hissedarların elinde bulunduğu için böyle bir çağrının maliyeti bugün düşmüş olan son hisse fiyatı üzerinden bile en az 92 milyon YTL'lik bir maliyete ulaşıyor.

2007'nin sonunda bir röportajında Galatasaray'ın toplam borcunun 202 milyon dolar, net borcunun ise 127 milyon dolar olarak açıklayan Adnan Polat, bu borçların finansmanı başta olmak üzere aynı zamanda çağrı için gerekli parayı bulabilmek ve kulüp borçlarına teminat verenlerin kefaletlerini kaldırabilmek için Galatasaray'ın markasını değerlendirerek uluslararası piyasalardaki imkânları değerlendirmek üzere bir çalışma başlattı.

Bu çalışma hem 100 milyon dolar tutarında uzun vadeli yeni kredi bulunmasını hem de Galatasaray adına 50-70 milyon dolar arasında bir şirket tahvili çıkarılmasını kapsıyordu. İşte bu dış finansmanı sağlayabilmek amacıyla ortaya çıkan ve anlaşılan aracı kurum da Goldman Sachs'tı.

Bugünlerde tartışmaya neden olan bu anlaşmaya ilişkin tereddüt, global finansal kriz nedeniyle tüm dünyada kredi koşullarının eskisine göre çok ağır şartlar içeriyor olması. Galatasaray'ın dış finansman kararını verdiği dönemlerdeki kredi maliyetleri, krizin derinleştiği bugünlerde en azından yüzde 20-30 artmış durumda.

Bu maliyet artışının en önemli kanıtı olarak da Akbank, İş Bankası, Garanti Bankası, Yapı Kredi gibi dev Türk bankalarının yeni dış kredi anlaşmalarının altında yazan faiz oranları gösteriliyor. Krediyi muhalif olanlar, bu kredinin geri ödeme koşullarının Galatasaray'ı büyük sıkıntılar altına sokacağı iddiasında.

Buna karşılık Galatasaray'ın artık son aşamaya gelmiş olan birleşme çalışmaları nedeniyle çağrı için gerekli olan minimum 92 milyon YTL'lik parayı bir şekilde bulması da gerekiyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Traven ve Ret Marut

Barış Yarsel 01.12.2010

 Traven ve Ret Marut Elektronik müzik bestecisi, ses manipülasyonlarıyla tanınan, aynı zamanda görsel tasarımcı Alva Noto (gerçek adı Carsten Nicolai) ile Nick Cave and the Bad Seeds ve Einstürzende Neubauten'den bildiğimiz, enteresan kafada musiki üretimi yapan, kendi deyimiyle "ses sanatçısı" Blixa Bargeld, Ret Marut Handshake isimli EP'de birlikte çalışmışlardı. Ekim ayı başında bu kez dolu dolu yeni bir albümle çıkageldiler: Mimikry. Albüm, 2007 yılından beri birlikte hareket eden ikilinin, hele şükür, dünyaya açılmaya karar verdiklerini gösteriyor.

Albümde ilginç olan bir başka taraf ise, Michelangelo Antonioni'nin 1966 yapımı Blow Up filminde de rol almış olan, bugün itibarıyla 71. yaşını süren ikonik model ve oyuncu Veruschka von Lehndorff'un iki şarkıda yer alması. Deneyselliğin, abstract ruh halinin ve emprovizasyonun öne çıktığı albümde, özenle ortaya çıkarılmış gürültü örgüsü, aslında tarifi zor bir müzik diyarı.

Bir edebiyat gizemi

Albümdeki şarkılardan biri Ret Marut Handshake ismini taşıyor. İkili öncelikle şarkının hikâyesine önem veriyor. Blixa'nın okul zamanında sırasına kazıdığı ismi taşıyan Ret Marut, doğum tarihi bilinmeyen ve I. Dünya Savaşı öncesinde Berlin, Danzig ve Düsseldorf'da sahneye çıkmış aktör ve gazeteci. Savaşın başlamasıyla Alman hükûmetine Amerikan vatandaşı olduğunu bildirip savaşa girmeyi reddetmiş ve anarşist görüşleri savunan dergi yayımlamaya başlamış. 1 Mayıs 1939'da Alman Hükûmeti'nce gözaltına alınıp ölüm cezasına çarptırılması sonrasında kaçmış ve ortadan kaybolmuş. Meksika'da devrimci güçlerle savaştığı söylenmiş.

Roman, öykü ve söyleşi yazarı olarak çok sayıda kitabı olan ancak gerçek kimliği hiç açıklanmamış Traven'in kitaplarının konularının da Meksika'da geçtiği düşünüldüğünde, Ret Marut'un Traven olduğu (ya da tam tersi) bugün edebiyat çevrelerince neredeyse kesin olarak kabul edilir. Ayrıca, Traven'in eşinin 1990 yılına New York Times gazetesine verdiği röportajda belirttiğine göre, Traven aslında Ret Marut'tu ancak bunu kocasının isteği üzerine sadece Traven öldükten sonra açıklayabilirdi. İlginç olan nokta ise, Ret Marut'un da kimliğinin tam olarak belli olmamasıdır. Marut Almanlara San Francisco'da 1882'de doğduğunu söylerken, resmi kayıtlarda

ancak 1907 yılına kadar izi vardır. San Fransisko Depremi nedeniyle 1906'ya kadar tüm kayıtların yanmış olmasının da etkisiyle Marut'un bu şehirde doğduğunu iddia etmesinin kimliğini gizlemek için güvenli bir yol olduğunu düşünenler de vardır.

Yoğun ses oyunları ile başlayıp, akustik piyanoya geçen, çok katmanlı kaydedilmiş vokallerle ilerleyen, aniden yol değiştiren gidişatıyla ilginç bir albüm Mimikry. Bir yandan edebiyatın gizemli yazarlarından birine odaklanırken, öte yandan düzenli olmayan parçaların birleştirildiği, kendi içinde kaotik bir düzene eriştiği sesler toplamı.

Yunanistan'ın yeni ozanı: Nalyssa Green

Nalyssa Green genç bir Yunan şarkıcı. Barock ismini verdiği ilk albümünü yakın zamanda çıkardı. Indiefolk ezgileriyle bezeli çalışması bir modern zamanlar ozan örneği olarak dikkat çekiyor. Nalyssa, henüz ünlü olmamış, küçük ama kendine bağlı bir dinleyici kitlesiyle, naif bir şarkıcı. Bir yandan teremin, akordeon, klavye ve gitarları kendi kotarıırken, özellikle Sakura ismini verdiği teremiyle çok güzel bir sound yaratmayı başarıyor.

Albümünde, tıpkı kelime oyunu gibi, barok gibi bir tat var. Biraz karanlık ama tedirgin etmeyen, hüzünlü ama bir yandan yaşama dair umut ve sevinç veren bir sesle, sakince şarkılarını söylüyor. Kendi şarkı sözlerini yazan, kendi şarkılarını besteleyen bu yeni ozana bir şans vermek isteyenler, myspace sayfasına göz atabilirler.

(<http://www.myspace.com/nalyssagreen>)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

OlimpiYATTI!

Berk Güleler 14.09.2011

Eurobasket 2011'e büyük umutlarla giden Dünya ikincisi A Milli Basketbol Takımımız erken havlu attı. İlk turda B. Britanya'nın verdiği hediyeyle Vilnius'tan yer ayırtan Milli Takım, Kaunas'ın yolunu tutamadı.

Bu yüzden Olimpiyat hayali de başka bir bahara kaldı.

İkinci turda oynadığımız maçları değerlendiresek:

Fransa maçı: İlk turdan mucizevî bir şekilde çıkan milliler bu şansı iyi değerlendirmek istiyordu. Maça savunmada iyi başlayan takımımız hücumda etkisiz kalınca skor üretemedi. Son periyoda 15 sayı geride giren 12 Dev Adam, 67-64'le, farkı üç sayıya indirip maça tekrar ortak olduysa da, beş saniye kala kenardan top çıkartamayınca Fransa'ya teslim oldu.

Almanya maçı: Hazırlık maçlarında yenildiğimiz Almanya karşısında yine kötü başladık. Sonradan, Ömer Aşık'ın iyi oyunu ile toparlansak da, Kamann ve Nowitzki ikilisine sürpriz bir isim, Schwelthem de üç sayılık isabetleri ile eşlik edince, sonuç kaçınılmaz oldu. Serbest atış ve üçlük yüzdellerimiz yine başımızı ağrıttı. Çok

tecrübeli oyuncularımız dahi –her maç olduğu gibi– üç sayı çizgisinin gerisinden sıfır çekti. Maçtan önce ağırlık antrenmanı olması, belki bu kötü şutların sebebi olabilir. Fazla “herkül” olmak da bazen işe yaramıyor.

Sırbistan maçı: Her iki takım için de ölüm-kalım maçıydı. Biz yensek Almanya’nın Litvanya’ya yenilmesini bekleyecektik. Ama olmadı. Sırlar bizi yendi, Almanya’da Litvanya’ya yenildi. Bu maçta Teodosic’i durdurmak hücumda etkili olmak şarttı. Nitekim, Teodosic durmadı sayılarını attı, asistlerini yaptı, düşen topları kapıp ribauntları topladı. Biz ne yaptık? Serbest atışları dahi atamadık. Hidayet’in maç başındaki 0/2 serbest atışı belki de erken gelen bir sinyaldi. Ersan’ın kritik anlarda kaçan serbest atışları, Emir, Ender, Hidayet ve Ersan’dan gelen 0/10 üç sayılık atışlar herşeyi anlatıyordu. Toplamda ise 16/29 serbest atış atan Milli Takım’ın karşısında, 13/16 atan bir Sırbistan vardı. Sanki, Sırlar önceden plan yapmış, “sayı attırmayalım faul yapalım, zaten atamıyorlar” demişlerdi. Toplamda üç sayı atışlarımız ise her zamanki gibi çok kötü bir istatistiğe işaret ediyordu. 3/17 atan bir Milli Takım. O üçlüklerden biri girse ya da, 2/2 bir serbest atış, zaferimize yetecekti.

Bu turnuvada –en azından– tecrübeli oyuncularımızın milli formaya “doyduğunu”, çok önemli genç yıldızlara sahip olduğumuzu, Staff kadromuzun A takım seviyesinden ziyade, daha çok altyapı seviyesinde, konusunda uzman olduğunu görmüş olduk.

İnşallah, kadın takımımız Olimpiyat elemelerini geçer de biz de bununla avunuruz.

* (İTO Spor Kulübü Yıldız Takım Oyuncusu)

berk_gulener@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yönetici dur allasen, zaten ortalık karışık

Beyduhan Kenarcı 07.04.2012

Burak Yılmaz’ın attığı golle 2010 yılında Fenerbahçe adına kaçan şampiyonluktan beri yaşanan ve şike soruşturmasıyla beraber artan Fenerbahçe-Trabzonspor gerilimi, geçtiğimiz haftasonu oynanan maçın ardından zirveye ulaştı.

Derbi öncesinde, bu iki güzide kulübümüzün yöneticileri “sağolsunlar” öyle güzel açıklamalar yaptılar, öyle sevgi dolu mesajlar verdiler ki dosta güven, düşmana korku saldılar.

Hemen açıldı eski defterler... Trabzonspor cephesinden, “O şampiyonluk bizim hakkımızdı; geri versinler” açıklaması geldi. Öteki taraftan, “Biz, Trabzonspor’un teşvik primi verdiği bilgisini duyduk. Biz de sıkıntı yok. Asıl onlara bakın. Eski oyuncumuza teşvik primi vermeye çalışmışlar. Karadeniz oyunları için verilen altı milyon liranın beş milyonunu hiç etmişler” ifadesi...

Böyle ne güzel değil mi? Sen ona çamur at, o sana cevap versin, sonra sen bir daha konuş. En sonunda da “Büyük camiamız bu iftiralara şiddetle kınıyor” deyip işin içinden çık.

Siz bu işin içinden çıkıyor ya da yaptığınız yeni bir açıklamayla konunun üstünü bir şekilde kapattığınıza inanıyorsunuz ama bu lafları okuyan, dinleyen taraftar nasıl etkileniyor bunu hiç düşünüyor musunuz?

“Yahu benim gönül verdiğim, cebimdeki üç kuruştan arttırıp maçına gittiğim, formasını aldığım koskoca takımımı ‘yöneten’ koskoca adamlar böyle konuşuyorsa, vardır bir bildikleri. Bunlar birbirinden bu kadar nefret ediyorsa, doğal olarak, öteki takım benim rakibim değil, düşmanımdır” demiyorlar mı?

Diyorlar.

Tam da böyle deyip, böyle düşünüyorlar ki işler bu noktaya geldi. Sizin yüzünüzden birbirlerinden bu kadar nefret etmeye başladılar. Sizin sözleriniz yüzünden rakip takımın taraftarını ötekileştirdiler. Sizin “kamuoyuna duyuru”larınız yüzünden birbirlerinden nefret edip futbolu spor olarak görmek yerine nefret unsuru haline getirdiler.

“Bizim stadımıza kırmızı renkli kıyafetle gelmeyin” diyen de sizdiniz, **“Bizim şehrimizde şampiyonluk kutlaması yapmasınlar”** diyen de sizsiniz.

Futbolu seven, bu oyunla yaşayan, bunu yaşam biçimi haline getiren insanları birbirine hedef gösterenler de ne yazık ki siz oldunuz.

Taraftarı olduğu takımdan başkasını gözü görmeyen insanlar, yöneticilerinin sözlerini dinlediler ve içlerine nefret tohumlarını ektiler.

Haftasonu oynanan maç onlar için sadece bir maç olmaktan çıkıp ötekinden nasıl nefret ettiğini gösterme yarışına döndü.

Maçtan önce sokaklarda neler oldu bilmiyoruz ama maç içinde sahaya atılan bıçak ve karşılaşmanın ardından her iki kulübün de yaptığı açıklamalar, talihsiz olayların yaşanmasına neden olabilecek boyutlara geldi. Yöneticilerin açıklama savaşları, tribünlere sıçradı ve “güzel oyun” dediğimiz futbol iyice kirlenmeye başladı.

Trabzonspor Genel Sekreteri **Hasan Yener**’in, **“Trabzonspor taraftarlarına, Fenerbahçe maçında gösterdikleri olgun tavırdan ötürü teşekkür ediyoruz”** açıklamasına Fenerbahçe Kulübü, **Nihat Özdemir** imzalı bir cevap vererek **“Trabzon’da polis korumasıyla maça çıkabilmek, adeta canını kurtarırcasına uçağa gidebilmek teşekkür edilecek bir hâl aldı”** dedi. **Trabzonspor** ise buna, **“Fenerbahçeliler, bizi Avrupa’ya rezil ettiler. Futbolu Metris’e taşıdılar. Güçlü olanı, haklı göstermeye çalışarak toplumsal reaksiyon yaratacak davranışlarda bulundular”** cevabını verdi.

Yöneticilerin gerdiği ortam, sonunda çığırından çıktı ve taraftarlar internet üzerinden birbirine girdi. Birkaç gece önce sosyal paylaşım sitesi Facebook’a yüklenen bazı fotoğraf ve yorumlar, futbolda nefret ve şiddetin hangi noktaya geldiğini hepimize gösterdi.

Trabzonspor taraftar grubu **Uni-TS**’nin Facebook sayfasında, atkılarında “Karadeniz Teknik Üniversitesi Fenerbahçeliler” yazan beş gencin fotoğrafı yayınlanarak, **“Bu kişileri kaldıkları evde-yurtta bulup öncelikli ellerindeki atkılarını alıp gerekli yaptırımı uygulayan ilk beş arkadaşımıza, gelecek sezonun kombine bileti hediye edilecek”** yazıldı. Bu fotoğrafın altına yorum yapan **bir polis memuru** ise **“İstanbul, Taksim’deyim. Bunları dövüp videoya kaydeden kişiyi âleme çıkartacağım”** yazarak şiddetin ne boyutta olduğunu bir kez daha görmemizi sağladı.

Fenerbahçe taraftar grubu **Uni-Feb** ise, **“Ankara ve İstanbul’daki üniversitelerde Trabzonspor forması giyenlerin başına geleceklerden sorumlu değiliz!”** açıklamasıyla Trabzonsporlulara karşılık verdi.

Futbolda şiddete hayır denmesi gerekirken, yöneticilerin açıklamalarıyla taraftarlar, futbolu spor olmaktan çıkartıp kin ve nefret unsuru haline getirdiler. Bu insanlardan birinin başına kötü bir olay gelse yöneticiler ne diyecek? Nasıl bir "açıklama" yapacaklar? Bu durumu, "Münferit bir olay. Falanca camiaya mâl etmiyoruz" mu diyecekler? Yanan canların vicdan azabını hiç mi hissetmeyecekler?

Sen istediğin kadar kendini parçala tribüncü, taraftar kardeşim. Futbol senin oyunun olmaktan çıktı. Ne yazık ki yöneticilerin elinde kukla oldu.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Amatör (!) branşlar

Beyduhan Kenarcı 16.04.2012

Yıllarca bize spor dendiğinde aklımıza gelen tek şey futbol oldu. Futbolla yatıp, futbolla kalktık, onun için kavga ettik, meyhanelerde, kahvelerde arkadaşlarla hep onun muhabbetini çevirip sadece futbol konuştuk. Sorsanız hepimiz "**sporsever**"dik.

Aslına bakarsan, hiçbirimiz sporsever değiliz. Tek anladığımız, bildiğimiz şey futbol. Üzerinde iki kelam laf çevirebileceğimiz tek şey hep futbol oldu.

Neden "spor" dendiğinde aklımıza gelen tek şeyin futbol olduğunu bilmiyorum. Bunun hakkında bir şey de söyleyemem; onu sosyologlara bırakalım. Onlar düşünsünler.

Tüm spor sevgimizi futbola verdik. Bütün holiganlığımızı, fanatizmimizi hep futbol üzerinden yaşadık. Öfkemizle, nefretimizle hep futbolu kirlettik. Daha doğrusu, birileri bir şeyler söyledi, bizler de onların sözünü dinleyip bu hale getirdik. Birileri kendi rantları ve egoları için bunu istedi, biz de yaptık. Sonra "fanatikler" diye ihale bize kaldı. Bizi bu yola sokanlar sütün çıkmış ak kaşıklar hâlâ.

Futbolun güzelliğini yitirdik. Güzelim futbolu kaybettiğimiz yetmezmiş gibi şimdi "**Amatör Branşlar**"ı da elimizden almaya başladılar.

Daha bir hafta, on beş gün önce **Avrupa Kadınlar Sekizli Finali**'nde oynanan **Galatasaray Medical Park-Fenerbahçe** basketbol maçında yaşananlar ortada. Parkeye atılan maytaplar, meşaleler, konfetiler. Basın için ayrılan bölüme atılan ses bombaları. Bu maçı Avrupa'da izleyen binlerce insan vardı. Gerçekten izliyorlardı. Onlar bizim gibi değil çünkü. Onların bildiği tek spor futbol değil, onlar "sporsever", bizim gibi değiller.

Avrupa'yı bir tarafa bırakalım. Yine bize dönelim.

Geçtiğimiz hafta oynanan **Aroma Kadınlar Voleybol Ligi Final Etabı**'nda yaşananlara ne demeli?

Yine Fenerbahçe- Galatasaray maçı var. **Fenerbahçe Universal- Galatasaray** Kadın Voleybol Takımları sahada. Tribünler tıklım tıklım dolu. "Sporsever"ler, takımlarını desteklemek için yerlerini almışlar. Maç başlıyor. Daha ilk setin yarısı bile olmadan sahaya konfetiler yağıyor. Birkaç sivri zekâlı, o konfetilerin üzerine meşale atıyor. Yahu be adam, zaten kapalı ortamdasın; o meşaleyi yaktığında her yer dumanaltı olacak bunu biliyorsun, bir de gidip o yaktığın meşaleyi konfetilerin üzerine atıyorsun. Konfetiler alev alıyor, hakem voleybolcu kızları soyunma odasına gönderiyor, voleybol maçına "Çevik Kuvvet" geliyor, yetkili abiler tribündeki kendi eserlerine

dönüp "Yapmayın arkadaşlar, yoksa hepinizi dışarı çıkartacaklar" diyor. Neyse ki bu ortama rağmen voleybol maçı bir şekilde tamamlanabiliyor.

Bakın bir şey söyleyeceğim.

Bu kızlar voleybolda, basketbolda siz yokken de parkeye çıkıp oyunlarını bir güzel oynuyorlardı.

Uluslararası alanda yine başarılar kazanıyorlardı. Siz nereden çıktınız yahu? Bu kızlar yabancı takımlarla oynarken tribüne gidip desteğinizi veriyorsunuz, Avrupa'ya deplasmana gidip onları yalnız bırakmıyorsunuz, başarıları için onlara güven veriyorsunuz ama iş **"ezeli rakip, ebedi dost"** muhabbetine gelince neden böyle kırmızı görmüş boğaya dönüşüyorsunuz siz? Neden bu sporun da futbol gibi bozulmasına sebep oluyorsunuz?

Biliyorum suç sizde değil. Sizler, size dikte edileni doğru sandığınız için böyle davranıyorsunuz. Tribündeki rant hastası "abi"leriniz yüzünden siz böylesiniz. Biliyorum, çünkü ben de sizin gibiydim.

Yıllarca voleybol, basketbol, yüzme, hentbol, atletizm gibi spor dallarına hep "amatör branşlar" dendi. Hâlâ da deniyor. Amatör branşlara bir de şu açıdan bakalım. Ne kadar amatörlermiş bir görelim.

Sene 2010. **Fenerbahçe Acıbadem**, Dünya Kulüplerarası Kadınlar Voleybol Şampiyonu olmuş. Aynı takım, CEV Kupası'nda 2008-2009 sezonunda şampiyon, CEV Avrupa Şampiyonlar Ligi'nde 2009-2010 sezonunda ikinci, 2010-2011'de üçüncü, 2011-2012 sezonunda da sponsorunu değiştirerek **Fenerbahçe Universal** adıyla şampiyon olmuş. **Fenerbahçe** Erkek Voleybol Takımı ise 2009 yılında Balkan Kupası şampiyonluğu yaşamış.

Galatasaray Kadın Voleybol Takımı'na gelelim. Galatasaray da, Avrupa Challenge Cup'ta 2010 sezonunda üçüncü olurken, bu yıl CEV Cup'ı ikinci olarak bitirmiş.

Geçelim bir diğer "amatör branş" olan basketbola.

Galatasaray Kadın Basketbol Takımı, FIBA Euro Cup'ta 2008-2009 sezonunun şampiyonu olmuş, sonra da FIBA Europe Super Kupası'nda ikincilik almış.

Fenerbahçe Kadın Basketbol Takımı, FIBA Euroleague'de son dört senede üst üste final four oynayıp 2005 yılında EURO Cup'ta ikinci olmuş.

Her iki takımın da unuttuğum, yazmaya üşendiğim başka uluslararası başarıları da var ama belki de bunlardan en önemlisi **Galatasaray** Tekerlekli Basketbol Takımı. Nam-ı diğer **"Engelsiz Aslanlar"**. 2008, 2009, 2011 Kıtalararası Şampiyon. Hem de hepsi namağlup.

Bir de futbola bakalım. 2000'li yıllarda Avrupa'da kaldırılan kupa sayısı sadece iki. UEFA Kupası ve Süper Kupa. Daha öncesinde de bir şey yok zaten.

Şimdi bakıyorum da, bu **"amatör branşlar"** çok amatörmüş gerçekten. Bence hepsini kapatalım gitsin. Ya da onları kapatmayalım, "amatör" kalsınlar ama tribün kavgaları yüzünden futbol gibi bozulmasınlar.

beyduhan@gmail.com

Platini'nin ipiyle kuyuya mı inilir

Beyduhan Kenarcı 24.04.2012

Dünyanın en önemli spor organizasyonu olan Olimpiyatları düzenlemek her ülkenin hayali olsa gerek. İşin sportif kısmından bakarsak, onbinlerce atlet, binlerce müsabaka, yaklaşık bir ay süren müthiş bir heyecan. Her sporseverin dört gözle beklediği müthiş bir organizasyon var ortada.

Bu oyunların bir de maddi getirileri var tabii. Önümüzdeki en yakın örnek olan 2012 Londra Olimpiyat Oyunları için ülkeye beklenen turist sayısı 8 milyon 800 bin. Bu kadar insanın ülkeye sağlayacağı ekonomik kaynak tarif edilemeyecek büyüklükte.

Türkiye de Olimpiyatları düzenlemek isteyen ülkeler arasındaydı. Hâlâ istiyor olabiliriz; ama göstermelik olarak istiyoruz artık.

2020 Olimpiyat Oyunları'nı düzenlemek için aday olacağımız açıklanmıştı. Sonra, açgözlülükten midir neyse artık, 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nın da Türkiye'de yapılmasını istedik. Hatta Avrupa Şampiyonası için resmî başvuruyu geçtiğimiz günlerde yaptık. Hayırlısı olsun tabii ama bunun için Olimpiyatları harcamaya ne gerek vardı?

Aynı yıl içinde iki büyük spor organizasyonunun tek ülkede yapılmasını beklemek, ne "Polyannacılık"la ne de "olmayacak duaya âmin demek"le ifade edilebilir. Bizler işin sportif tarafından bakıyoruz; EURO 2020 ve 2020 Olimpiyat Oyunları tek ülkede düzenlense sporseverler için herhangi bir sorun teşkil etmez. Ben izleyeceğim spora bakarım ama bu işlerden para kazananlar için durum biraz daha farklı. O parayı kimseye kolay kolay yedirmezler. Hem Olimpiyatlardan hem de Avrupa Şampiyonası'ndan dünyanın parasını kazanacaksın öyle mi? O organizasyonları yönetenler, "senin anan güzel mi?" derler adama. Aslında haklılar da...

Ortada 2011 yılının temmuz ayında açıklanmış Olimpiyat adaylığı varken bir de üstüne aynı yılın UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası'na adaylık koymak kimin fikriyse, onu tebrik etmek lazım.

Ne yazık ki, Türkiye'de Olimpiyat izleme şansımızı en az 12 yıl daha harcadılar. Harcadılar çünkü, **Michel Platini'nin sözüne güvenip EURO 2020'yi almak için Olimpiyat adaylığından çekilecekler.**

İstanbul'da düzenlenen 36. UEFA Olağan Kongresi'nin son günü UEFA Başkanı Platini, **"Türkiye 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nı düzenlemek isterse oyumu Türklerden yana kullanırım. Ama aynı anda Olimpiyatları da isterlerse başka bir ülkeyi tercih ederim"** diyerek ağızlara bir parmak bal çaldı. Sonra da Türkiye Futbol Federasyonu'ndan EURO 2020 için resmî adaylık başvurusu geldi. Dolayısıyla **Olimpiyat adaylığı harcanmış oldu... Platini'nin bir sözü yüzünden.**

Şimdi EURO 2020 adaylığı daha öne çıkacak ve Olimpiyatlar ikinci plana atılacak. Yakında da Olimpiyat adaylığı başvurusundan vazgeçilir zaten.

Avrupa Futbol Şampiyonası için söylenecek bir şey yok. O da çok önemli bir spor organizasyonu tabii ki ama **burada önemli olan kimin sözüne güvenip yola çıktığın.** Ben yaşıma nedeniyle canlı izleme fırsatı bulamasam da biliyorum ki, **Platini müthiş bir futbolcuydu. Ama futbolculuğundan sonra çok kötü bir futbol yöneticisi oldu.**

Hemen hemen her futbolcu, futbolu bıraktıktan sonra teknik direktör, kulüp yöneticisi gibi bir görevde çalışmak ister ama Michel Platini, çitayı yükseğe koyup UEFA Başkanı olmak istedi. Oldu da ama Platini'nin UEFA'ya başkan oluşu bile entrika doluydu. Önceki UEFA Başkanı Lenhard Johansson, görevi bırakacağını açıkladıktan sonra uzun yıllardır UEFA'da Asbaşkanlık görevi yapan **Şenes Erzik, başkanlık yarışındaki rakibi Platini'ye, "Bu benim son dönemim. Bırak ben başkan olayım. Sonra senin önün açık zaten" diyerek müsaade istemişti. Fakat Platini, lobisini kullanıp Şenes Erzik'i geçti ve başkan oldu.** Sonra da futbol, futbol olmaktan çıktı zaten. **Şikeler, teşvikler, dopingler, Platini döneminde arttı. Bunlar arttıkça Platini yönetiminde "sıfır tolerans" diyen UEFA daha da yaptırım uygulayamaz hale geldi.** Belki hatır gönül işleri nedeniyle UEFA bu kadar basiretsiz kaldı, belki de "etliye sütlüye karışmayalım" mantığıyla...

Platini, daha çok reklam geliri için turnuvaların statüleriyle oyuncak gibi oynadı. Şimdi de **Şampiyonlar Ligi'ni 64 takımla oynatmak istiyor.** Güçlüyü daha da güçlü yapmak istiyor. Şampiyonlar Ligi 64 takımla oynansa da kazanabilecek takımlar aşağı yukarı belli zaten. **Amaç, küçük takımlar da kendini gösterebilir değil, büyükler daha da büyüsün.** Zaten UEFA Başkanı Platini, kendi ağzıyla "Bu sene Şampiyonlar Ligi'nde Barcelona-Real Madrid finalinin hayalini kuruyorum" demişti.

1985 yılında Heysel'de tribünlerde hayatını kaybeden 39 insanın cesetleri sahadan daha yeni çıkartılmışken penaltıdan attığı golle Juventus'a kupayı kazandırıp çılgın gibi sevinen adamdan ne bekliyorsunuz ki zaten?

Bu adamın sözüne güvenip, kazanma şansımız olan Olimpiyat adaylığından vazgeçecekler. EURO 2020'yi düzenleyecek ülkenin belli olacağı oylama yapıldığında bir oy farkla kaybedersek şaşırmayın. EURO 2016 oylamasında da öyle olmuştu çünkü.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sen başıma gelen en kötü şey oldun'

Beyduhan Kenarcı 30.04.2012

Futbol gündeminin birinci maddesi, doğal olarak, Etik Kurulu'nun "Futbolda Şike Davası" ile ilgili hazırladığı ikinci rapor ve Federasyon'un bu rapora karşı tutumu. Ancak, geri planda kalsa da en az bu rapor kadar önemli bir şey daha var. O da Beşiktaş'ın içine düştüğü, daha doğrusu, düşürüldüğü durum.

109 yıllık Beşiktaş Jimnastik Kulübü, "küçülme"ye gidiyor.

Beşiktaş'ın yeni başkanı Fikret Orman, başkanlık seçiminin de yapılacağı genel kurul öncesinde "küçülme" kelimesini sık sık kullanmıştı ve eminim ki her Beşiktaşlı bu lafa karşı çıkmıştı. Ancak **geçtiğimiz hafta yaşananlar, Fikret Orman'ın "küçülme"yi istemekte ne kadar haklı olduğunu gösterdi.** Borucun ve düzensizliğin içine batmış olan Beşiktaş'ın küçülmeye gitmekten başka bir çaresi kalmadığını gördük.

Yıllardır saha içinde kayda değer bir başarı gösteremeyen, şampiyonluğa giden rakiplerinin arkasından bakan **Beşiktaş, bir mucize gerçekleşmezse bundan sonraki üç yıl Avrupa'da olamayacak.**

UEFA, Beşiktaş'ı borçlarını ödemeyerek haksız kazanç elde ettiği gerekçesiyle 1 Mayıs tarihinde mahkemeye çağırdı. 1 mayısta Beşiktaş'tan hesap soracaklar. **1 mayısta, muhalif tavrıyla bilinen Beşiktaş taraftarı, Taksim'de yürürken** aklının bir ucunda takımının UEFA'daki mahkemesi olacak.

Fikret Orman, yönetim kurulu üyeleri ve avukatlar nasıl bir savunma yapacak bilemiyoruz ama **mahkemeden çıkacak sonuç, az çok belli oldu.**

Mahkeme çağrısının ardından Beşiktaş Başkanı **Fikret Orman** dahi bir basın toplantısı düzenleyerek mertçe, **"Savunmamızı yapacağız ama raporda yazılanlar doğru. Önceki yönetim bu davranışı maalesef alışkanlık haline getirmiş"** dedi.

Kulübün başkanı bile sonuna kadar saygı duyulacak bir davranışla, dürüstçe bunları söylerken bir de **UEFA Disiplin Müfettişi'nin**, Kontrol ve Disiplin Mahkemesi'ne gönderdiği kanaat mektubu çıktı ortaya.

Müfettiş'in gönderdiği mektupta şu cümleler yazıyordu:

"UEFA Kontrol ve Disiplin Mahkemesi'nin aşağıdaki kararları almasının doğru olacağı görüşündeyim:

1: Beşiktaş, önümüzdeki üç yıl boyunca kalifiye kabul edileceği bir sonraki UEFA yarışmasından itibaren, Avrupa Kupaları'nda men edilmelidir.

2: Beşiktaş Kulübü'nün 300 bin avro para cezası ödemesine hükmedilmelidir."

Yani müfettiş diyor ki, Beşiktaş sahaya çıkıp aslanlar gibi topunu oynayarak şampiyon olsa da, ağzıyla kuş tutsa da, bu zamana kadar o kadar kötü yönetilmiş ve kurallarımızı çiğnemiş ki, bundan sonra bizim düzenlediğimiz turnuvalara katılmasın. Önce kendi içindeki temizliği halletsin.

Artık Beşiktaş'ın önce kendini temizlemesi lazım. Temizliği yapmak da yeni başkan Fikret Orman'a düştü. Hem de elini bu taşın altına sokmak zorunda olmadığı halde... **UEFA'nın Beşiktaş'ı mahkemeye çağırmasının ve muhtemelen alacağı men kararının tek sorumlusu Yıldırım Demirören olduğu halde, bu işi temizlemek Fikret Orman'a kaldı.**

Demirören, 2004'te Beşiktaş Başkanı oldu ve görevi bırakana kadar tam 84 tane transfer yaptı. Transfer ettiği futbolcular içinde hatırı sayılır bir bonservisle satabildiği tek futbolcu **Carew** oldu. Yıldırım Demirören'in sekiz yıllık başkanlık döneminde, sekiz teknik direktör değiştirildi. Öyle sözleşmeler yapıldı ki, örneğin **Del Bosque**, Beşiktaş'tan ayrılırken yedi sülalesine yetecek bir tazminat alarak gitti. Adamcağz emeklilikten sıkılmasa hâlâ evinde oturup paralarını sayacaktı belki de ama onun nasıl bir antrenör olduğunu bilenler İspanya Milli Takımı'nın başına geçirdiler.

Bu arada Beşiktaş, Del Bosque'yi gönderirken arkasından tef çalmıştı; bunu da unutmamak lazım.

Demirören, başkanlığı bıraktığını açıklarken "Kulübün bana olan şu kadar milyon lira borcunu hibe ediyorum" derdiği anda ne kadar da özgüven doluydu. Sanki kulübü kendine, kendisi borçlandırmamış gibi...

Kulübe sağlanamayan bonservis gelirini ve kaptırılan tazminatları bir kenara bırakalım; **Demirören giderayak Beşiktaş'ın geleceğini de mahvetti.**

Şimdi Beşiktaş küçülecek ve üç yıl Avrupa'da olamayacak... Varsın olmasın; Beşiktaş taraftarı (her taraftarın yapacağı gibi) takım amatör kümeye de düşse bu sevdanın peşinden ayrılmaz. Belki taraftar, kulüp "küçülme"ye gidecek diye Fikret Orman'a kırılacak ama Beşiktaş yine eski haline dönecek. Ve bunu daha göreve gelmeden, ne yapacağını bir bir söyleyen Fikret Orman sayesinde yapacak.

Kulübün ne hale sokulduğunu görerek daha mazbatasını alır almaz kendi isteğiyle UEFA'nın kapısını çalıp, Udinese ile yaşanan "Sivok'un bonservisi" krizini çözmeye giden bir başkan, 1 mayıstaki mahkemenin sonucu ne olursa olsun, birkaç sene içinde Beşiktaş'ı yeniden ayağa kaldıracaktır.

Fikret Orman ve yönetimi, bir enkaz devraldı. Enkazı kaldırmak zaman alacak ama sabırlı olmak lazım.

Çok sevilen **Dövüş Kulübü** kitabının sinema uyarlamasının sonlarında şöyle bir sahne vardı: Esas kız, esas oğlana "Sen, hayatımda karşıma çıkan en kötü şey oldun" diyordu... Beşiktaş taraftarları da eski başkanları için böyle hissediyor olmalı.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sen başıma gelen en kötü şey oldun (2)

Beyduhan Kenarcı 06.05.2012

Beşiktaş'ın eski, TFF'nin yeni başkanı Yıldırım Demirören, Türkiye için büyük bir nimet aslında. Konuşacak, yazacak konu bulamadığınızda Demirören, imdada yetişiyor. Geçtiğimiz hafta, biraz Türk futbolunu biraz da Beşiktaş'ı takip eden herkesin az çok bildiği şeylerden bahsederek futboldaki "Demirören Etkisi"ni yazmışım.

Yazımın yayımlandığı gün, beni haklı çıkartan şeylerin gerçekleşmesini görmek güzeldi.

Fikret Orman yavaş yavaş ve zorlanarak da olsa Beşiktaş'ı düzlüğe çıkartacak. Beşiktaş'ı eski güzel günlerine bir şekilde döndürecek demişim.

1 Mayıs günü Orman, UEFA'ya gitti ve benim "mucize" olarak gördüğüm bir başarıya imza atarak Beşiktaş'ı saplanmak üzere olduğu bataktan kurtardı. Bozuk plak gibi aynı şeyleri tekrar etmek istemiyorum ama Fikret Orman gerçekten de hiç zorunda olmadığı halde elini bu taşın altına sokarak büyük sorumluluk aldı. Kendi sorumluluğunda olmayan yanlışları düzeltti ve Beşiktaş'ın geleceğine yeniden ışık tuttu.

Geçen yazıda da belirttiğim gibi, **tüm Beşiktaş taraftarı sabırlı olup Fikret Orman'a güvenmeli.** Göreve geleli çok kısa bir süre olmasına rağmen Beşiktaş'ın yolundaki en büyük taşı kaldıran Fikret Orman ile Beşiktaş'ın önü bundan sonra açık olacaktır.

Fikret Orman ile ilgili fikirlerimi tekrar paylaştıktan sonra Yıldırım Demirören'e, yani Beşiktaş ve Türk futbolunun başına gelmiş olan en kötü şeye geri dönebilirim.

Sanıyorum ki, **dünya tarihinin en büyük "bile bile lades olma" durumu Yıldırım Demirören'in Federasyon Başkanı seçilmesinde yaşandı.**

Kulüp başkanları birbirini mutlaka tanır. Sosyal hayatta birbirlerine yakın olmasalar bile en azından Kulüpler Birliği toplantılarında veya maçlarda yan yana gelip iki satır muhabbet ederler. Haydi diyelim ki bahsettiğim şekillerde de herhangi bir diyalog içine girmiyorlar ama bu başkanlar mutlaka gazete, televizyon, veya radyolar yoluyla birbirlerinin icraatları hakkında bilgi sahibi oluyorlardır. Başkanları geçtim, yedi sekiz yaşındaki bir çocuk bile, hakkında biraz bilgi verdikten sonra, Yıldırım Demirören'in ne kadar kötü bir başkan olduğunu tahmin edebilir diye düşünüyorum. Ama kulüp başkanları ve Türkiye Futbol Federasyonu yetkilileri bunu ne görebildi ne de tahmin edebildi.

Ocak ayında yapılan TFF Genel Kurulu'nda, Disiplin Talimatnamesi'nde yer alan, şike ve teşvikle ilgili uygulama ve kuralları içeren 58. Madde'nin değiştirilmesi için yapılan oylamada, Demirören ile yan yana oturarak "hayır" diye el kaldıran Trabzonspor Başkanı **Sadri Şener**, Galatasaray Başkanı **Ünal Aysal** ve Türkiye liglerinde mücadele eden nice kulübün başkanı şu an "vay ben ne yaptım" diye dizini dövüyor. Yıldırım Demirören başkanlık koltuğunda oturmaya devam ettiği müddetçe de daha çok dövecekler o dizleri.

Ben atasözü ve deyimleri çok severim. Şu an Türk futbolu ve kulüp başkanlarının içinde bulunduğu durumla ilgili aklıma çok güzel sözler geliyor.

Akılsız başın cezasını ayaklar çeker. Kendi düşen ağlamaz. Geçti Bor'un pazarı, sür eşeği Niğde'ye.

Bunlar gibi daha çok söz söylenebilir. Dileyen sonuna eklesin.

Sayın Kulüp Başkanları, siz Yıldırım Demirören'i Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı'na getirirken, Demirören'in Beşiktaş'ı ne hale soktuğuna hiç mi bakmadınız? Bu kadar da bile bile lades olunur mu?

Dört buçuk, beş ay önce 58. Madde değişmesin diye Genel Kurul'da Kulüpler Birliği Başkanı sıfatıyla protokolün en önünde oturup elini "hayır" anlamında havaya kaldıran Demirören'in şimdi bu maddeyi sizlere danışmadan değiştirmesine neden bu kadar şaşırdınız ki?

Bu kadar kısa süre içinde Demirören'in fikrini 180 derece değiştiren ne oldu bilmiyoruz. Başkanlar da bilmiyorlardı ama biz sıradan futbol severler olarak yanılma hakkına sahibiz. Belki birkaç kişi Yıldırım Demirören'in iyi bir Federasyon başkanı olabileceği gibi bir ütopyaya inanmış ve bu yüzden yanılmış olabilir. Ancak yüz küsur yıllık camiaları yöneten başkanların hata yapma lüksü yoktu. Bir hata yapıp Demirören'i Türk futbolunun başına getirdiler; hepimizin başını yaktılar.

Şimdi başta Galatasaray olmak üzere, Trabzonspor ve Bursaspor, 58. Madde değişikliğinin geri çekilmesi için mücadele etmeye çalışıyorlar ama o mücadele de Tahkim Kurulu'ndan geri döndü.

Yine bir deyim yazayım: Yandı gülüm keten helva.

Yazıyı çok sevdiğim futbol yorumcusu Ali Ece'nin sözleriyle kapatayım. Geçtiğimiz hafta içinde Demirören hakkında görüş almak için Ali Abi'yi aramıştım. O gün söylediklerini noktasına virgülüne dokunmadan yazıyorum:

"Yıldırım Demirören'in yaptıkları, yapacaklarının teminatıdır. İnşallah bir gün en nefret ettiğim kulüpler olan **Rangers**, **Lazio** ya da **Hansa Rostock**'a başkan olur."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Işıkları neden kapatmadılar

Beyduhan Kenarcı 21.05.2012

Bu yıl Şampiyonlar Ligi final maçı, Almanya Münih'teki Allianz Arena'da oynandı. Ne büyük tesadüftür ki bir Alman takımı, Avrupa'nın en büyük kupasında final oynama hakkı kazandı. Ve yine ne büyük tesadüftür ki o Alman takımı, hâlihazırda lig, Şampiyonlar Ligi ve kupa maçlarını Allianz Arena'da oynayan Bayern Münih oldu. Üstelik yine tesadüfe bak, ev sahibi takım kendi sahasında kaybetti kupayı.

Bizim, **Süper** kadar olmasa da bu **Final** de önemliydi. Avrupa'nın en büyük kupasıydı bu en nihayetinde. Maç bitti, mevzuata göre resmî olmasa da teknik olarak ev sahibi konumundaki takım kupayı kaybetti; sonra da saha içinde kazananı alkışladı. Akıl başında bir Türk futbolseveri olduğum için tabii ki bizde de bu sahnenin yaşanması gibi hayaller kurmuyorum ama Şampiyonlar Ligi finalinde olanlar bana biraz garip geldi açıkçası.

Kendi ülkende, kendi şehrinde ve en önemlisi kendi stadında Şampiyonlar Ligi finalini kaybediyorsun, sonra rakibi alkışlıyorsun. Buna taraftarının tepki göstermediği yetmezmiş gibi, maç bittikten sonra rakip zaferini sahada doyasıya kutluyor ama sen sesini çıkartmıyorsun. Bu iş böyle olmaz Bayern Münih. Bize bakıp ibret al biraz.

Maç bitti ve kupa rakibin oldu, hemen ışıkları kapatacaksın. Eğer taşkınlık olursa biber gazı devreye girecek, rakip soyunma odasına hapsolacak. Kupayı alabilmek için saatlerce bekleyecek. Kupa törenine gölge düşürmek için zemin sulama sisteminin açılması da tercih edilebilir.

Bayern Münih'liler bunların hiç birini yapmadı. Ben, bir Türk futbolseveri olarak şaşırdım açıkçası... Biz atadan böyle gördük çünkü; gördüğümüz gibi olmayınca da şaşırdım.

Demek ki Şampiyonlar Ligi finali, o kadar da **Süper** bir **Final** değilmiş.

Bayern Münih'e teessüflerimi ilettim ama en az onlar kadar eleştirilmesi gereken Chelsea'yi de unutmamak lazım.

Chelsea yöneticileri, kupayı sahada almak için neden David Cameron'ı aramadınız?

Sonuç olarak, kupa töreni bizdeki gibi değil, olması gerektiği gibi yapıldı. Aradan iki gün geçti ama ben hâlâ şaşkınım. Bu yabancıların işine akıl, sır ermiyor zaten, biz biraz da maça bakalım.

Sürpriz diyebileceğimiz iki takım, yarı finalde dünyanın en iyi takımlarınıeledi. Bayern Münih, belki de final maçının kendi evinde olmasının verdiği motivasyonla yarı finalde Real Madrid'i eleyerek finale yükselmeyi başardı.

Real Madrid ile oynanan ilk maçı son anlarda 2-1 kazanan Bayern, rövanşta da penaltılar sonunda Mourinho'lu, Ronaldo'lu Real'i kupa dışına itmeyi başarmıştı.

Bayern Münih'in yaptığı da önemli bir işti ancak Chelsea, bu yıl adeta peri masalı yazdı.

İngilizler, belki de tüm zamanların en iyi futbol takımı olan Barcelona ile yarı finalde eşleştiğinde hiç kimse buraya kadar gelebileceklerini tahmin etmiyordu. Barça ile oynanan ilk maçta 90 dakika boyunca "Çanakkale geçilmez" taktiğiyle oynayan Chelsea, Drogba'nın golüyle 1-0 kazanmış, ikinci maç için avantaj sağlamıştı.

1-0'lık avantajı yakalayan Chelsea'ye rövanşta hâlâ şans verilmiyor, "Barcelona, Camp Nou'da en az beş yapar" deniyordu. Futbolu biraz takip eden herkesin düşüncesi böyleydi ama İngilizler hepimizi yanılttı. İtalyanlar'ın futbol geleneği Catenaccio'yu günümüze uyarlayan Chelsea, Barcelona'nın baskısı altında ezilerek 2-0 geri düşse de maçı çevirmeyi başararak 90'da Torres'in golüyle durumu 2-2 yaptı ve finale çıktı. Ertesi gün çıkan İngiliz gazetesi *The Sun*, durumu özetliyordu zaten: "Terry kırmızı kart gördü, Chelsea finale çıktı ama en inanılmazı Torres gol attı"

Takımın sahibi Rus para babası Abramoviç yüzünden dünyanın en antipatik takımlarından biri olan Chelsea, bu yıl yaptıklarıyla imajını tazelemeyi başardı. Örneğin dünyanın Arif Erdem'den sonra, kendini yere atmayı en çok seven futbolcusu olan Didier Drogba bile sempatik gelmeye başladı artık bana. Zaten finalin kahramanı da o oldu.

Finali evinde oynayan Bayern Münih, ilk düdükle saldırmaya başladı. Chelsea maç boyunca kalesini savunmaya çalıştı. 83'te Müller'in golü İngilizleri rüyadan uyandırdı derken sahneye Drogba çıktı. 88'de kafayla şut çeken Drogba, skoru eşitledi.

Uzatma devrelerinde penaltı yaptı Drogba. Robben kaçırdı. Maç penaltılara kaldı ve son penaltıyı kullanan Drogba, golü atarak kupayı Chelsea'ye getirdi. 83. dakikadan sonra her şey bitti denirken ayakta kalan Drogba, önemli eksiklerine rağmen Chelsea'ye kupayı getirdi.

Bir Şampiyonlar Ligi daha bitti. Finalde cezalı olan "Bay Chlesea" lakaplı kaptan John Terry forma giyemedi ve Avrupa'nın en büyük kupasını, en çok sevdiğim futbolcu olan, Frank Lampard havaya kaldırdı.

Chelsea'yi sevmem ama adına beste yaptığım Frank Lampard'ın elinde o kupayı görmek beni mutlu etti. Chelsea taraftarları ne kadar mutludur tahmin bile edemiyorum.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Senden ötürü mü, benden ötürü mü

Beyduhan Kenarcı 28.05.2012

Fenerbahçeliler bana kızmasın ama kendilerini biraz eleştirmek istiyorum.

Ne yazık ki Fenerbahçe camiasının büyük bölümü aşırı kendini beğenmeyle beraber, "her şeyi ben bilirim, ben en iyiyim, ben olmazsam olmaz" tavrı içinde. Buna **narsizm** diyebiliriz sanırım.

Bu tesbitle ilgili olarak önümüzdeki en yakın örnek, Fenerbahçe kadın voleybol takımının CEV'den **wild card** alamamasından sonra Ali Koç'un yaptığı açıklamalar gösterilebilir.

Şu açıdan değerlendirdiğimizde Fenerbahçe, **wild card** alamamasına verdiği tepkide haklı diyebiliriz. Geride kalan sezonda Fenerbahçe Universal, CEV Kadınlar Voleybol Şampiyonlar Ligi'ni şampiyon olarak tamamladı. Futbolda, bir organizasyonda şampiyon olan takım, sonraki turnuvaya doğrudan katılma hakkı kazanıyor ama CEV Şampiyonlar Ligi'nde durum böyle değil. Türkiye Ligi'ni ilk iki sırada tamamlayan takımlar zaten turnuvaya doğrudan katılacaklar. Ligi üçüncü bitiren Fenerbahçe Universal de Şampiyonlar Ligi'nin son şampiyonu olduğu için **wild card**'ı cepte gördü ama işler istedikleri gibi gitmedi. CEV, Türkiye'ye vereceği ek kontenjan hakkını Galatasaray'dan yana kullandı.

İşte bu noktada devreye Fenerbahçe camiasının pençesine düştüğü **narsizm** giriyor.

Fenerbahçe eski yöneticisi Ali Koç, katıldığı bir programda, CEV'in aldığı kararı skandal olarak değerlendirdi.

Dikkat! **Narsizm** başlıyor!

Sayın Ali Koç dedi ki, "Şu an Türkiye Kadınlar Voleybol Ligi için ihale yapılıyor. Kadın voleybolu Türkiye'nin en çok izlenen üçüncü sporu oldu. Bunun sebebi Fenerbahçe."

Ali Koç, söylediklerinde kısmen haklı ama es geçtiği bir nokta var. Bunu yapan tek başına Fenerbahçe değildi. Fenerbahçe'nin payı çok büyük tabii ki; fakat Fenerbahçe'nin bu payı sağlamasının ana nedeni kulübün amatör branş olarak değerlendirilen kadın voleybol takımına sponsorlarının verdiği destek. Öncelikle bunu unutmamak lazım.

Sponsor desteğiyle veya değil, Ali Koç'un söylediği gibi, Fenerbahçe, Türkiye'de kadın voleybolu için önemli işler yaptı fakat **wild card**, Galatasaray'a verildi diye CEV'in aldığı kararı skandal olarak nitelendirmek yanlış.

Sonuç olarak CEV, bir kurum. Ve kendi turnuvasını düzenleyen bir kurum. Dolayısıyla, düzenlediği organizasyona ek kontenjanla istediği kulübü dâhil etme hakkını da elinde bulunduruyor.

Galatasaray, **wild card** alabilmek için gerekli yatırımları gayet başarılı şekilde yapmış. Turnuvanın standartlarına uygun, kaliteli bir kadro kuracağının garantisini yetkililere vermiş ve CEV'in takdirini kazanmış. Tüm bunların ardından da **wild card**'ı aldılar.

Yani burada ne Fenerbahçe'nin hakkı yenmiş oldu ne de Galatasaray kayırıldı. Bu bir ek kontenjandı ve CEV, Galatasaray'a "Sen benim için daha uygunsun" dedi.

Fenerbahçeli taraftarların veryansın edip kızmasına hiç gerek yok. Yöneticilerin kızmaya zaten hakkı yok; çünkü bu durumun sorumlusu onlar. Taraftarlar kızacaklarsa, Galatasaray ya da CEV'e değil, yöneticilerine kızsınlar.

Wild card'ın Galatasaray'a verilmesiyle ilgili yapılan açıklamada, Fenerbahçe'nin turnuva kurallarına uymaması gibi nedenler gerekçe olarak gösterildi. Kurallara uymayanlar da tabii ki yöneticiler ve kulüp yetkilileriydi.

Düşünsenize, katılmak için ek kontenjana ihtiyacınız olan turnuvayı düzenleyen kurumun, CEV'in, başkanı Andre Meyer bir toplantı düzenliyor ve Fenerbahçe'den hiçbir yetkili toplantıya katılmıyor. Bu tutumun CEV'in gözünde nasıl bir izlenim bıraktığı az çok tahmin edilebilir sanırım.

Lafın özü, sevgili Fenerbahçeliler, suçluyu uzaklarda aramayın. Suçlular size çok yakın.

Fenerbahçe, ne yazık ki her kulvarda bu ve buna benzer davranışlar sergiliyor. Ego bağımlılığı mı yoksa kendini beğenmişlik mi biliyorum ama Fenerbahçe ve Fenerbahçelilerin en büyük sorunu, kendinden başka her şeyi hiçe sayması.

Futbolda şike soruşturmasının başladığı ilk günden beri konu hakkında kesin yargılara dayalı yorum yapmaktan kaçındım. Hatta iyi niyetli davranarak, "Koskoca Fenerbahçe camiasının hile-hurdaya ihtiyacı mı olurmuş yahu" dedim ancak yapacağımız bir haber nedeniyle tüm **tape'leri** baştan aşağı okuduğumda benim de içime kurt düştü. O konuşmalar, masumane amaçlarla yapılmış olamazdı. Ortada bir yanlış var; yanlış yapanlar var. Fakat yanlış yapanlar kulübünü canı gibi seven Fenerbahçe taraftarları değil, o kulübü babasının çiftliği gibi yönetip adına leke bulaşmasına neden olanlar.

Fenerbahçe taraftarının bir an önce gaflet uykusundan uyanıp kimler yüzünden bu hale geldiğini görmesi lazım.

En azından, polisin size karşı uyguladığı **orantısız güç**çe tepki gösterseydi o inandığınız kişiler, "He tamam o zaman" derdim.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Daha da Süper Lig'i izlemem

Beyduhan Kenarcı 04.06.2012

Adı gibi süper olmayan lîgimiz bitti de doğru düzgün spor seyretmeye başladık. İşim futbolla ve sporla ilgili olmasa dönüp yüzüne bile bakmayacağım Süper Lig'i izlemek bir zulüm hâlini almaya başlamıştı artık. Sonunda bitti de kurtulduk... Ya da sadece kendi adıma konuşayım; kurtuldum.

Sahada oynanan kötü ve keyif vermeyen futbol bir tarafa, şikesiyle, teşvik primiyle, tape'siyle, iddianamesiyle, biber gazıyla, polis şiddetiyle, taraftarın çıkarttığı olaylarıyla, holiganlığıyla, kavgasıyla, gürültüsüyle futboldan daha çok başka şeylerin konuşulduğu, tek kelimeyle berbat bir sezondan kurtulduk. Ya da ben yine sadece kendi adıma konuşayım; kurtuldum...

Sanki futbola dair her şey kötü gitmiyormuş gibi bir de mafyatik adamları ve siyasetçileri soktular işin içine... İyice nefret ettirdiler futboldan.

Koca sezon oynanan maçları hiçe sayıp, **Digitürk**'ün gönlü olsun, biraz daha para kazansın diye Süper Final zırvasını çıkarttılar ortaya. Sezon boyunca verilen bütün emeği bir kalemde silip, altışar maç daha oynattılar. Lîgi anlamsız hale getirdiler, sonra da bize dayattıkları şeyden keyif almamızı beklediler. Aman ne süper oldu.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi bir de **Yıldırım Demirören**'i Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı yaptılar. İpin ucu orada kaçtı zaten.

UEFA bile anladı ne halde olduğumuzu. Önce Beşiktaş'a "Senin borcun var. Seneye Avrupa Kupaları'nda yoksun" dedi. Hemen ardından Bursaspor ve Gaziantepspor da aynı şekilde cezalandırıldı. Alttan alttan sopayı göstermeye başladılar. Önce bu üç takımı saf dışı bıraktılar; yakında sorunu kökten halledip Türkiye Futbol Federasyonu'nu da UEFA üyeliğinden ihraç edebilirler. Ki bunu yapsalar, hiç kimse için o kadar da şaşırtıcı bir durum olmaz. Türk futbolunun içinde bulunduğu bataklık herkesin malumu zaten.

Neyse ki lig bitti de biraz olsun nefes alma fırsatı bulduk. Biraz gerçek spor izleme şansına eristik.

Roland Garros tenis turnuvası devam ediyor, cuma günü **2012 Avrupa Futbol Şampiyonası** başlayacak, ondan sonra da Londra Olimpiyat Oyunları var zaten. Bir de arada **Red Bull**'un düzenlediği **X-Fighters** organizasyonu var... Daha ne olsun.

Bunlar bana yeter. Bunlar sayesinde gündem zehirlenmesini biraz olsun atlatabilirim sanırım.

Önümüzdeki seneden itibaren Digitürk'ün elinde kuklaya dönen Süper Lig'i de izlemem bile. Ancak göz ucuyla, ne olmuş, diye arada bir bakarım belki.

TFF Birinci Lig de iyice güzelleşti zaten. Önümüzdeki sezondan itibaren Birinci Lig'de hem **Adana Demirspor-Adanaspor** hem de **Karşıyaka- Göztepe** derbileri var. Yetmiyor mu? Bana soran olursa, "Bundan iyisi Sam'da kayısı" derim.

Üniversite hayatım boyunca yaşadığım semt olan Karşıyaka'yı ve duruşuna hayran olduğum Adana Demirspor'u ezeli rakipleri karşısında hem de aynı sezon içinde izlemek harika olacak. Bu daha da süper işte. Öteki lig de kavgalarıyla ve davalarıyla bir kenarda dursun. Ben bakmam artık.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neşeli Günler

Beyduhan Kenarcı 11.06.2012

Avrupa Futbol Şampiyonası, sonunda başladı. Cuma ve cumartesi günü oynanan maçlarda Rusya-Çek Cumhuriyeti karşılaşması hariç, çok keyif veren bir futbol yoktu sahada ama ben yine de mutluluktan uçuyorum. Türkiye'de futbol piyasasında yaşanan her şeyi bir anda unuttum.

Sahadaki mücadeleye, maçlardan ve fan zone'lardan gelen fotoğraflara bakıyorum ve içimden diyorum ki, "bu futbol ne güzel şeymiş yahu". Yemin ederim çok özlemişim.

Özlediğim şeye kavuşmuş olmanın mutluluğunu yaşıyorum ama bir yandan da kafam karışık. Çünkü hangi takımı destekleyeceğime karar veremiyorum bir türlü.

Bir tarafta (Yaşım yetmediği için **Cruyff**'a, **Van Basten**'e, **Gullit**'e bağlayıp futbol romantizmi yapmayacağım) Amerika 94'ten sonra en net şekilde hatırladığım turnuva olan **EURO 96**'da kalbime giren Hollanda var. **Bergkamp** ile, **Kluivert** ile, **Edgar Davis** ile o eski zamanların total futbolunu oynayan Portakallar'a hayran

kaldığımda 12 yaşındaydım. Şimdi ki Hollanda'yı sevmek için de **Luuk de Jong** ve **Robin van Persie** gibi nedenlerim var. Hollanda'yı herkes sever. Ben de seviyorum.

Bir diğer tarafta Almanlar var. Nam-ı diğer, Panzerler. Açıkçası Alman Milli Takımı'na son Dünya Kupası'na kadar hiçbir zaman sempati duymamıştım. Ama bu Almanya'yı sevmemek mümkün değil.

Adı, **Neşeli Günler** filminde **Şener Şen**'in kahveye girip **“gibicibi cis marka tıraş bıçağı”** satarken **“Kaleci Maier”** dediği gibi telaffuz edilen genç kaleci **Neuer**, **Mario Götze** ve **Marko Marin** gibi geleceğin en önemli yıldızları arasına girmeye aday geç futbolcular Almanya'yı sevilebilir kılıyor benim için. Ama Almanya'ya sempatiyi en çok arttıran futbolcu tabii ki **Mesut Özil**. Fakat Mesut'u sevmemin nedeni **Zidane gibi “inceci”** olması değil. Mesut'u sevmemin en büyük sebebi iki sezon önce Real Madrid formasıyla Racing Santander'e karşı oynadığı bir maçta hakemin kararını beğenmeyince Türk gibi tepki vermesi. Türk kökenli olması değil; **Türk gibi davranması**.

Almanya'yı da geçelim...

Bir de turnuvanın ev sahiplerinden **Polonya** var. **Obraniak**, **Murawski**, **Piszczek** ve **Lewandowski** gibi yavaş yavaş yıldızı parlamaya başlayan genç futbolcularıyla Polonya'dan çok şey bekliyorum **EURO 2012**'de. Almanlar tarafından devşirilmemiş olsalardı **Miroslav Klose** ve **Lukasz Podolski** de belki de Polonya kadrosunda olacaktı. İşte o zaman İspanya'ya bile dış geçirebilecek bir Polonya izleyebilirdik. Dediğim gibi, ben Polonya'dan bu hâliyle de güzel şeyler bekliyorum.

Şu an hâlâ kafam karışık. Hangi takımı tutacağıma karar veremiyorum.

Sanırım elenene kadar Polonya'yı daha sonra Hollanda'yı, finalde de Almanya'yı destekleyeceğim.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Allah'ını seven defansa gelsin!'

Beyduhan Kenarcı 18.06.2012

Çok zevkli ve çekişmeli maçlarla başlayan 2012 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Yunanistan'ın gruptan çıkmayı başarması bütün keyfimi kaçırdı.

Yunanlara karşı, 2004 yılına kadar, özel bir antipati duymuyordum ama **EURO 2004'ten sonra “futbolun katilleri” olarak görmeye başladım komşuyu**. Portekiz'de düzenlenen **EURO 2004'te hem kendileri oynamayıp, hem de rakibe futbol oynatmayarak, belki de tüm zamanların en zevksiz turnuvasını yaşatmışlardı futbolseverlere**.

Aradan sekiz yıl geçti ve **EURO 2012'de Yunanistan'ın 2004'teki ruhu hortladı**. O ruh, Polonya ve Rusya gibi güzel futbol oynayan takımlar dururken A Grubu'nu ikinci bitirerek çeyrek finale çıkmalarını sağladı.

Bu turnuvada Polonya ile oynadıkları ilk maçta, Yunanistan Teknik Direktörü **Fernando Santos**, takımını **Samaras, Ninis** ve **Gekas** gibi üç forvet oyuncusuyla sahaya çıkarttığında, Yunanistan'ın değiştiğini düşünmüştüm. Sahada üç forvet olunca atak bir futbol oynayacaklarını düşünmek gayet doğaldı ama Santos'un amacı farklıymış.

Klasik 4-3-3 gibi görünen dizilişleri aslında, 4-1-4-1 gibi bir şeymiş. Maç içinde dört defans oyuncusunun önünde bir tane ön libero, onların önünde biri defansif biri de ortanın ortasında oynayan orta saha oyuncusu vardı. 4-3-3'ün sonundaki forvet gibi görünen üçlünün ikisi de bu orta sahanın kanat adamları oldu, en uçta da bir santrafor kaldı. Fernando Santos, Yunanistan'ı değiştirmemişti kısacası. **Hâlâ 2004'ün Yunanistan'ı vardı sahada.** Tek fark isimlerin değişmiş olmasıydı.

Santos tarafından "Kandırıldık" diyeceğim ama Yunanistan'dan futbol oynamasını beklemek biraz safça olurdu zaten.

Gerçekten şanslı takım şu Yunanistan... Turnuvanın açılış maçında Polonya karşısında ilk 30 dakikada durum 3-0 olabileceksen 1-1 berabere kalmayı başardılar. Çek Cumhuriyeti ile oynadıkları maçta şansları ve defansif oyunları işe yaramadı ve 2-1 yenildiler. Şansları yardım etmedi ama Çeklerin kalecisi Petr Cech, EURO 2008'de bize yaptığı kıyağın aynısını Yunanistan'a da yaparak yardım etmeye çalıştıysa da olmadı ve kaybettiler.

Haklarını yemeyeyim; grubun son maçında Rusya karşısında maça iyi başladılar, birkaç pozisyon ürettiler ama sonra yine zaman makinesiyle 2004'e döndüler. Rakip savunmada hata yaptı, **Karagounis** golü attı, ilk yarı 1-0 Yunanistan üstünlüğüyle bitti. Sonrası malum zaten. Koca bir 45 dakika boyunca kendi yarı sahasından çıkmayan ve yerden kalkmayan eski Yunanistan vardı çimlerde.

Bir futbolsever olarak Yunanların çeyrek finale çıkmasına üzüldüm. Hele ki Polonya gibi bir takım dururken çıkmalarına, kahroldum desem yeridir.

2004, hayatımın en güzel yıllarından biriydi. Benim için o yıldaki en kötü şeylerden biri ise Yunanistan'ın oynadığı(!) futboldu. Şimdi yine çıktılar ortaya.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çok sıkıcısının İspanya

Beyduhan Kenarcı 25.06.2012

Aslında her şey ne kadar güzel başlamıştı. Barcelona'nın önünü çektiği sürekli ayağa paslara dayalı oyun stilini ilk izlediğimiz zamanlar ne güzeldi. Barcelona, her maç binlerce pas yapıp, maç başına yüzde 75'lere varan topla oynama yüzdesine ulaştıkça, üst üste 50-60 kez paslaşıp gol attıkça, "Vay vay vay... Futbola bak" diyorduk Kıvanç Tatlıtuğ gibi. Barcelona'ya uzay takımı, oynadıkları futbola da uzay futbolu deniyordu... Ama artık bu oyun stilinden fenalık geldi bana.

Barcelona'dan sonra, Aragones döneminde yavaş yavaş bu sistemle oynamaya başlayan **İspanya** Milli Takımı da **Del Bosque** göreve geldikten sonra tamamen bu oyuna döndü. Dolayısıyla onlar da **Barcelona gibi sıkıcı bir takım oldular.**

Kalelerinde pozisyon vermiyorlar. Zaten sürekli top ayaklarındayken nasıl versinler. **Devamlı pas yapıyorlar.**

Yana, geri, ileri, derinlemesine, uzun... Ne kadar pas çeşidi varsa, bir maç içinde diğerlerine hak geçmesin diye, istisnasız hepsini yapıyorlar. Şut çekmek yok, illa pas yapacaklar. Pas yapmasalar ölürlük çünkü. **Altı pas içinde bile pas deniyorlar.**

Bu oyun stilini izledikçe kendi kendime diyorum ki, **“Sanırım İspanya Milli Takımı futbolcularının hayattaki en büyük ideali, hiç şut çekmeden, paslaşa paslaşa gol atmak”.** Sonunda onu da yaptılar zaten. EURO 2012’de gruplarda oynadıkları son maçta Hırvatistan’a attıkları gol, tam da bahsettiğim gibiydi.

Haklarını yemeyelim. Muhteşem bir goldü. Göze hoş gelen, çok şık paslarla attılar golü ama yine şut yoktu. **Jesus Navas**, topla neredeyse gol çizgisi üzerinde buluştu ve topu 20 santimetreden kaleye vurdu.

İspanyollar iyice abarttı artık.

Gerçekten inanılmaz iyi pas yapıyorlar. Adeta gözleri kapalı pas atıyorlar. **“Tiki taka” dedikleri tek pas oyununu müthiş şekilde oynuyorlar ve her paslarında takım arkadaşlarını buluyorlar**, ama yetti artık. Yıllardır ne Barcelona maçı izlemekten ne de İspanya Milli Takımı’nı seyretmekten keyif alıyorum. Alamıyorum.

Ben ikili mücadele görmek istiyorum sahada. Uzaktan çekilen şutlarla atılan goller izlemek istiyorum.

Topu çıkartmak için kendini yerden yere atan kalecilerin yaptığı plonjonları alkışlamak istiyorum. Ama bu istediklerimin hiçbirini İspanya ve Barcelona maçlarında bulamıyorum. Bu takımların maçlarında bulduğum tek şey, can sıkıntısı oluyor.

EURO 2012 çeyrek finalinde oynanan İspanya-Fransa maçını anlatan TRT spikeri Levent Özçelik bile bir ara dayanamayıp, **“İspanyollar sinir bozucu bir pas trafiğiyle oynuyor”** dedi. Levent bey, TRT terbiyesi almış bir insan olduğu için, hislerini böyle nazik bir şekilde dile getirdi tabii...

Ne yalan söyleyeyim, ben maçı izlerken Levent bey kadar kibar değildim...

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acıların takımı Beşiktaş

Beyduhan Kenarcı 09.07.2012

Bu hafta ne yazacağımı bilmeden oturdum bilgisayarın başına. Normal şartlarda, cumartesi akşamları hangi konu hakkında yazacağımı kafamda tasarlardım. Sonra da cumartesi gecesi, evde sevmediğim takımlar, nefret ettiğim insanlar veya hoşlanmadığım olaylar hakkında dilim döndüğünce bir şeyler yazıyordum. Tamam, çok uzun bir köşe yazarlığı geçmişim yok ama rutinimi bu şekilde yaratmıştım. Bu sefer öyle olmadı. Bizim gazeteden Serkan Ayazoğlu ile takıldık; yazmak için konu belirleyemedim bilgisayarı açtım...

Aklımda herhangi bir konu yoktu ama birden, Yıldırım Demirören ismi ampul gibi çaktı beynimde. Köşeleri nasıl yazıyordum ki zaten? Sevmediğim takımlar, nefret ettiğim insanlar veya hoşlanmadığım olaylar...

Bu yazının konusunda takım var; o takım Beşiktaş. Ama bu sefer sevmediğim değil, uğruna sokaklarda kavga ettiğim, stat önünde sabahladığım, daha 11 yaşındayken polisten jop yediğim, 2004’te futbol tarihinin

en kolpadan penaltıları ile 2-2 berabere kaldığımız Galatasaray maçı yüzünden o zamanki Galatasaraylı kız arkadaşım ile ilk ciddi tartışmamın vesilesi olan takım, Beşiktaş var...

Yazıya konu olacak insan da var. Sadece iki defa yüz yüze görüştüğüm halde, benim takımına yaptıkları yüzünden, sevmek bir kenara dursun, saygı bile duyamadığım Yıldırım Demirören.

İş tek bir maddeye kaldı...Hoşlanmadığım bir olay... O da var. Takımına, Yıldırım Demirören yüzünden verilen bir yıl Avrupa'dan men cezası.

Yazının temasını oluşturacak üç madde hazır. Başlıyorum o zaman...

Neler yaptın Yıldırım Demirören; 109 yıllık camiyı nasıl bu hale soktun? Bizi, milletin dalga geçeceği hale nasıl düşürdün? Bizi nasıl Avrupa'ya rezil ettin Demirören?

Bu camia hep **"Halkın Takımı"** olmakla övünürken sen sırf bir kısım goygoycu taraftarına şirin gözükme için, Quaresma'lara parayı akıtıp kulüpte çalışan emekçinin, sahada ter döken genç topçunun parasını ödemedin.

Kulüpteki o emekçi ve sahadaki o genç çocuk, parasını alamadığı için sana hiç caz yapmadı ama tribünde senden nemalanan adamların **"Beşiktaş'ın Çocuğu"** dediği futbolcular, maaş gecikince soluğu UEFA'da aldı. Normal olan da buydu zaten... UEFA cezamızı açıklamadan sen, TFF'nin başına geçip kendini kurtardın. Olan bize oldu.

Biz acıların takımı olmaya alıştık Demirören. Ama biz acıya, 2-0'dan 3-2 maç vermekle, Şampiyonlar Ligi'nde sekiz gol yemekle, yıllarca şampiyon olamamakla alıştık... Birilerinin düzenbazlık yapıp adımızı kirletmesiyle değil.

Not: Yazının başında "Serkan'la takıldık, yazacak konuyu belirleyemedim" dedim ama tüm bunları kadar spontane ve içime sinerek yazmamı sağlayan insan Serkan oldu. Bi' dahaki sefer benden olsun.

beyduhan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir kızı yok etmek

Bilgehan Uçak 26.07.2012

O kadar cesur bir hareket yaptılar ki milyonlarca Fenerbahçe taraftarının gönlünü fethettiler.

Şövalyece bir davranışla 21 yaşındaki bir kızı altı aydır çalıştığı FBTV 'den, bir buçuk sene önce tuttuğu takım lehine yazdığı tweetler yüzünden atıldı.

Arkasında kimsesi olmayan 21 yaşındaki bir kızı "tuttuğu takım" yüzünden işinden at, sonra ahlak dersi ver. İnsaf! Demek ki, Fenerbahçe yönetimi için televizyonlarında "iyi" bir spiker olmasındansa "Fenerli" bir spiker olması daha önemli.

Tabii bu zorbalık sadece Fener'e ait değil, her yanda karşımıza çıkıyor. Ahmet Samim'den Ali Kemal'e, Ali Akel'den şu son Selin Yağcıoğlu olayına kadar her yerde görüyoruz, hepsi linç edildiler.

Zaten bizim medyayı hep linç etmişler burada.

O kadar kanıksanmış ki bu durum, umursayan yok. Yapamadığı transferlerin acısını 21 yaşındaki bir kızdan, hem de onun daha FBTV’de çalışmazken attığı birkaç tweet yüzünden çıkarıyorsun, sonra ilk fırsatta mağduru oynuyorsun. Olmaz, olamaz.

Neden olmaz biliyor musun, sen küçük bir gömlekçi olsaydın ve kızını güç bela bulduğun bir işten böyle bir sebeple atsalardı ne hissederdin Abdullah Kiğılı? İsyan etmez miydin, ne alakası var demez miydin, kızına destek olmaz mıydın?

O kız senin kızın değil, sen de küçük bir gömlekçi değilsin diye mi susuyorsun?

“Oldu olacak rakip takım taraftarlarını Kadıköy’e de sokmayın” diyeceğim ama yapamazsınız, maçtan önce tribünlere el hareketi çekip, formasındaki amblemi öpen ve taraftardan bir kamyon küfür yiyen Fatih Akyel’i birkaç sene sonra alan siz değil misiniz?

Doğrusu ya, sorunun Galatasaraylılık değil de ilkesizlik olduğunu düşünüyorum. Hanginiz kendi kızınızın çalıştığı işyerinden böyle bir gerekçeyle atılmasını kabul edersiniz? İş gücü olmayan birkaç adam “internet arkeolojisi” yapıp kendine kurban arayacak, siz de onlara ihtiyaçları olan kurbanları vereceksiniz. Selin, bütün hayatını “belki bir gün FBTV ‘de çalışırım, dikkat edeyim” diyerek mi geçirecekti? Galatasaray’ın doktorunu alırken hangi takımı tuttuğunu soruyor musunuz?

Bütün suçu Galatasaraylı olmak bu kızın.

Merak ediyorum ne konuştunuz aranızda, kim teklif etti bu kızın kovulmasını, FBTV ‘nin müdürü nasıl kabullendi? Koca koca adamlar bir masanın etrafına oturup 21 yaşındaki bir televizyoncu adayını kovmayı mı konuştunuz? Haksızlık sadece başkanına yapıldığında mı oluyor Abdullah Bey?

Fenerbahçe daha büyük bir kulüp mü oldu bu kızı kovunca? Sahi, Selin mesela Cumhurbaşkanı Gül’ün kızı olsaydı, gene böyle harcar mıydınız? Başkan içerdeyken haklı bir şekilde tepki gösteren “basın şövalyeleri” neredeler acaba, Lube Ayar nerede, Ercan Saatçi nerede, Rıdvan Dilmen nerede?

Neden iki kelime laf etmezler?

Ahmet Samim’i öldüren, Ali Kemal’i linç eden, Kürt gazetecileri içeri tıkan, Hrant’ı ensesinden kurşunlayan zihniyet, Selin’i tuttuğu takım yüzünden mi kovmayacaktı? Gücü olan, “benim gibi düşünmüyor” dediği bütün gazetecileri yok ediyor.

Geçen gün 21 yaşındaki televizyoncu olmak isteyen bir kızı kovdular. Takım tutmak işten atılma sebebi oldu. Hepimize öğretiler.

Gün gelecek bu gerilim bir yerde patlayacak, taraftarlar arasında savaş çıkacak, insanlar ölecek.

O gün oğulları ölen birkaç annenin çığlığı duyulacak, o çığlığı duyan kaçmaya başlayacak.

“Kendi kanalında, rakip takım taraftarı olan bir kızın çalışmasını istemeyenlere ses çıkarsaydın, bugün bu noktaya gelmezdik” diye hatırlatacak birileri.

Fener yönetimi ise, taraftarına şirin görünüp 3-5 forma fazla satmanın peşinde.

Bir kıza sahip çıkamadıktan sonra milyon değil milyar forma satsan ne olur Abdullah Kiğılı?

twitter.com/bilgehanucak

'Birbuçukuncu cumhuriyet'

Burak Bilgehan Özpek 27.06.2013

Birinci cumhuriyet bize dar geliyordu ve milyonlarca mağdur üretmeyi başarmıştı. Bizler bir türlü onun istediği gibi olamamıştık, o ve onun memurları da bizi pek sevememişlerdi. Kimilerimizin yaşam tarzını beğenmiyorlardı, kimimizin konuştuğu dili. Hatta onlarla aynı yaşam tarzına sahip olsak ve aynı dili konuşsak da kimi zaman söylediğimiz kelimeler hoşlarına gitmiyordu. 1990'lı yılların sonuna doğru geldiğimizde '**birinci cumhuriyet**'in dışarıda bıraktığı her kimlik artık kendi mecrası içerisinde siyasallaşmıştı ve akademisyenler, gazeteciler ve entelektüeller ikinci bir cumhuriyet ihtiyacından bahsediyorlardı.

1923 yılında kurulan ilk cumhuriyet vatandaşlık tanımını Türk kimliği ile özdeşleştirdi ve bu durum zaman içerisinde gittikçe katılaştı. Bu anlayış birçok insanın etnik kimliği ile vatandaşlık hakları arasında seçim yapmasını beraberinde getirdi. Özellikle dönem dizilerinden izlediğimiz ve **Orhan Pamuk** romanlarından okuduğumuz mahcup modernizm ise yine '**birinci cumhuriyet**'in bizler için uygun gördüğü yaşam tarzına işaret ediyordu. Üstelik bu modernizm, 1920'lerin, 30'ların ve 40'ların Avrupalısı'nın günlük yaşamından kesitleri vatandaşlar üzerinde görmek istiyordu. Modernizm ve ulusçuluğun hızlı bir şekilde kök salması için ise devlet aygıtına büyük bir rol atfedilmişti. Devlet çoğu zaman en büyük işveren olmuş, yatırımları bizzat kendisi yapmış, kendine bağımlı bir burjuva sınıfı yaratmak istemiş ve Ankara'yı bütün ekonomik sistemin merkezi hâline getirmişti. Koltuğunun altında dosyalar ile Meclis koridorlarında işe girmek için veya tayin işini çözmek için bekleyen insanlar '**birinci cumhuriyet**'in insan manzaralarıdır. Meclis'e yakın restoranlarda ise ya ihale almak ya da aldığı ihalenin ödeneklerini zamanında tahsil edebilmek için yüksek bir bürokratla ya da milletvekili ile yemek yiyen işadamlarına rastlamak mümkündür. '**Birinci cumhuriyet**' Ankara'sının bu alışlagelmiş manzaraları, ekonomik hayatı kontrol etme yeteneği sayesinde bireyleri ulusçuluk ve modernizm idealleri ile tanıştırmayı ve onları makbul vatandaşa dönüştürmeyi bilinçli bir şekilde amaçlamıştır. Zira kamusal alanın içi insanlara ikbal vadeliyordu ve ikbalin kapısı da '**birinci cumhuriyet**'in ilkelerini benimsemekten geçiyordu. Bütün bu sistemin gardiyanı ise Silahlı Kuvvetler olmuş ve doğrudan ya da dolaylı olarak siyasal sistemi denetlemekten hiç vazgeçmemiştir. Bazen ulusun ve vatanın bütünlüğünü korumak için, bazen ülkeyi karanlık çağlara götürmek isteyen gericiye karşı, bazen sosyalistlerin yıkmakla tehdit ettikleri kapitalizmle alakası olmayan ama bol kapitalin döndüğü sistemi korumak bazen de ülkenin geleneksel uluslararası ittifaklara sadakatini korumak için.

1990'lı yılların sonuna geldiğimiz zaman yakındığımız '**birinci cumhuriyet**' böyleydi ve yeni bir cumhuriyet kurmamız gerektiği tartışılıyordu. İflas eden siyaset, kötü giden ekonomi, sosyal sorunlar, PKK'ya karşı yürütülen ve bitmek bilmeyen bir savaş, '**birinci cumhuriyet**'ten kaçış yolunu da açtı. Aynı günlerde, yine '**birinci cumhuriyet**'in mağdurlarından olan eski İslamcı kadroların Batı, demokrasi ve serbest piyasa ile barışmalarına şahit oluyorduk. Avrupa Birliği'ni artık Hristiyan kulübü olarak görmüyorlardı, Birleşik Devletler de büyük şeytan değildi. '**Birinci cumhuriyet**'in toplumu ve vatandaşların ortak yaşama alanlarını düzenleme gayretlerinden bıkmışlardı. Belki bunun için agresif bir İslamcılıktan vazgeçmişler ve birarada yaşamının kendilerinin de yaşayabilmeleri için en doğru yol olduğuna inanmışlardı. En sıkıntılı zamanlarında onlara yüz çeviren medyanın ahlakını sorguluyor ve kirli iş ilişkilerinden ve devletin kaynaklarının peşkeş çekilmesinden dert yaniyorlardı. Üstelik yalnız değillerdi. Onlara argümanlarını ve fikirlerini veren ve onları '**birinci cumhuriyet**'in gardiyanlarından koruyan aydınlar vardı yanlarında.

2002 yılında '**birinci cumhuriyet**' AKP'nin iktidarıyla büyük bir yara aldı. Hızla ilerleyen Avrupa Birliği süreci ve yapılan reformlar onlara sadece ülke içinde değil uluslararası toplumda da yeni dostlar kazandırdı. Aldıkları popüler destek karşısında Silahlı Kuvvetler siyaseti belirleyen bir aktör olmaktan çıktı ve '**birinci cumhuriyet**'in agresif modernizmi giderek kendi yuvasına çekildi. AKP'nin 2007 ve 2011 seçimlerinde oylarını artırması ise '**birinci cumhuriyet**'in tabutuna çakılan son çivilerdi. Ve AKP kadroları bununla gurur duyuyordu. Belki bunun içindir 31 Mayıs gecesinden itibaren sokaklarda olan insanların neden bu başarılarını takdir etmediklerini ve kendilerini protesto ettiklerini anlamakta zorlanıyorlar.

'Birinci cumhuriyet'in yaşattığı mağduriyet

Şunu gözden geçiriyorlar ki bugün meydanlarda olan milyonlarca insan '**birinci cumhuriyet**'in yaşattığı mağduriyetten nasibi almadan büyüdü. Onların içine doğdukları dünyada başka bir cumhuriyet vardı. Onlar kendilerini katı bir ulusçuluğun ve modernizmin içinde bulmadılar. Bunun yerine gittikçe artan bir muhafazakârlaşma ile tanıştılar. İzledikleri diziler yayından kalkacak korkusunu yaşadılar, evli olmayan iki devlet görevlisinin beraber aynı evde yaşamalarına tepki gösteren RTÜK'ün zorlamasıyla evlendirilen **Behzat Ç.** travmasını yaşadılar, Başbakan'ın eleştirileri üzerine başını kapatan **Hürrem Sultan**'ı gördüler, kızlarının hamile olduğunu ailelerine bildiren bir Sağlık bakanlığı olduğunu öğrendiler gazetelerden, kendilerine kaç çocuk yapmasını hatta bu çocukları hangi yöntemle doğurmaları gerektiğini salık veren bir başbakan dinlediler, metroda sevgilileriyle otururken yapılan anons yüzünden mahcup oldular, utandılar, KPSS'den yüksek puanlar aldılar ancak mülakatlarına karşılığında oturmayı hak etmeyen insanlar geldi ve terlediler, ellerine dosya alıp tanıdık bir milletvekili bulmak zorunda kaldılar ve bu milletvekiliyle görüşmeye giderken usturuplu giyinmeye dikkat ettiler, etek boylarına, saç tıraşlarına ve sakal kesimlerine karar verirken kendilerine aynadan değil AKP'li bir seçmenin gözünden baktılar, kılık kıyafetlerinden dolayı siyasal elitin aşağılamalarına maruz kaldılar, akşam haberlerini izlerken azarlandıklarını hissettiler, kendilerini alkolün zararlarından korumak için yasa çıkartan bir meclisin oturumunu canlı izlediler ve kendi bedenlerinin mülkiyetinin kendilerine ait olmadığını gördüler. Onlara evinizde için dediler ve kamusal alanın dışın ittiler. Kamusal alanda her yaşam tarzına yer yoktu, sadece izin verildiği kadar ve sadece evlerinde özgür olacaklardı.

Yeni cumhuriyet

Protestolar devam ederken '**birinci cumhuriyet**'e de tanıklık etmiş benim yaş kuşağında olan kişiler ise başka bir şeyi farkettiler. Şu anda yaşadığımız cumhuriyette, protesto eylemlerini yayınlamayan medya ve onların patronları aynı '**birinci cumhuriyet**' burjuvası gibi devletin eteğine yapışmış ondan medet umuyordu. Bunun için sessizdiler. Devlet memuru olan bazı arkadaşlarımızın hiç ses çıkartmadığını gördüğümüzde ise anladık ki kamu çarkına girebilmek ve orada yüксеlebilmek için muhafazakâr değerleri benimsemiş olmak gerekiyordu. '**Birinci cumhuriyet**'in gardiyanları olan Silahlı Kuvvetler'in yerini ise polis almıştı bu yeni cumhuriyette ve sistemi onlar koruyorlardı.

Bu **yeni cumhuriyet**, '**birinci cumhuriyet**'ten farklıydı ama '**ikinci cumhuriyet**' hiç değildi. Bunun memurları da bizi hiç sevmiyorlardı. '**Birinci cumhuriyet**'in agresif modernizm tavrı yoktu ortada, üstelik bu tarzı korumayı görev addeden generalleri de hiç görmüyorduk. Buna çok seviniyorduk. Ancak değerler ve aktörler değişse de yöntem değişmemişti. Devlet, ekonomiyi, sosyal hayatı ve bireylerin kimliklerini kontrol etme güdüsünü bırakmamış, itiraz edenleri ise kolluk kuvvetleri vasıtasıyla bastırmaktan vazgeçmemişti. Bu, arada kalmış bir cumhuriyetti; '**birbuçukuncu cumhuriyet**'ti.

Şiddetin Mısır ve Türkiye'deki ahlakı

Burak Bilgehan Özpek 09.07.2013

Mısır'da gerçekleşen askerî darbe Türkiye'de yaşayan bizler için yeni bir tartışma kapısını araladı. Elbette ki hepimizde uyanan bu merakın perçinlenmesinde henüz sona eren Gezi Parkı protestolarının etkisi büyüktü. Zira Tahrir ve Taksim'in daha fazla özgürlük isteyen söylemleri birbiriyle örtüşüyordu. Ve meydanlar arasındaki bu yoldaşlık ilişkisinin karşısında AK Parti ile Müslüman Kardeşler iktidarlarının kadim kardeşliği duruyordu. Ne var ki, Mısır'daki protestolar bir askerî darbeyi tetikledi ve Mursi'nin iktidarına kast etti. Bu durum ise, Gezi Parkı protestolarına karşı çıkan ve hükümeti Sezen Aksu'nun meşhur şarkısında olduğu gibi pamuklara sarmalayıp saran çevreleri hem rahatsız etti hem de rahatlatı.

Rahatsızlığın sebebi, AK Parti'nin Arap Baharı sonrası izlediği dış politikanın ürettiği başarısız sonuçlar ile alakalıydı. Zira yıkılan Firavun rejimlerinin ardından yapılan seçimlerde, AK Parti'yi model alabilecek ve muhtemelen hiyerarşik bir ilişki içerisine girmeyi kabul edebilecek Müslüman Kardeşler destekli partiler iktidara gelmişlerdi. Bu durum AK Parti Türkiye'sini küresel bir aktör hâline getirebilirdi. Bu başarının sonucunda AK Parti, elbette ki iç ve dış politikada hakettiği mükâfatı alacaktı. Ancak Suriye'de yaşanan hayal kırıklığına bir de Mısır eklenmişti artık. Üstelik Mısır'daki darbe bölgesel ve küresel aktörler tarafından alerjik bir tavır ile de karşılanmamıştı.

Öte yandan rahatlamışlardı. Zira protestolar bir darbe ile sonuçlanmıştı ve kolaylıkla Gezi Parkı protestolarına da askerî darbeye zemin hazırlama benzetmesi yapabilirlerdi. Artık Gezi protestolarının suçunu Sırp gizli servisine, telekinezi ile başbakana suikast düzenlemeye çalışan karanlık güçlere ya da Yahudi diasporasına yüklemek gibi itibar görmeyen görüşler dile getirmek zorunda değillerdi. Top onların kaleye en iyi vurdukları noktaya düşmüştü ve gönül rahatlığıyla Mısır'a bakıp Gezi protestocularının asıl amaçlarının Mısır benzeri bir darbeyi kışkırtmak olduğunu iddia edebilirlerdi ve bunu yaptılar da. Ancak tartışma burada bitmemeli.

Şiddetin ve darbenin ahlakı

Askerî darbeler ve müdahalelerle sıkça haşır neşir olmuş bir toplumuz biz. Bir dönem kuvvet komutanlarının yüzlerinde beliren mimikler bile Türk ekonomisinin seyrini belirliyordu. Bizlere nasıl yaşamamızı salık veren ve kendi hayat tarzlarını önümüze model olarak sunan bir askerî bürokrasi ile yaşamak zorunda kaldık yıllarca. Bunların hatıraları hâlâ daha zihinlerimizde. Belki bunun için, Mısır protestolarının bir darbeye sonuçlanması benim de içinde bulunduğum özgürlükçü kesimleri bu darbenin sebepleri ve sonuçları üzerinde kafa yormaktan alıkoyuyor ve darbe olgusunun bizzat kendisine odaklanmamızı sağlıyor. Ve yine bunun için, Mısır'daki darbeyi sahiplenmenin ya da karşı çıkmanın getireceği kâr ve zararları hesaplamadan, bizatihi darbenin ahlakı üzerine kafa yormaya başlıyoruz.

İlk olarak darbeyi yapan kesimin alâmetifarikası nedir diye soruyor ve kolluk kuvvetlerini bizlerden farklı kılan şeyin ellerindeki silahlar olduğunu düşünüyoruz. Silahların ise insanlar arasındaki ilişkileri şiddet yoluyla düzenlemeye yarayan makineler olduğunu buluyoruz. Yani şiddet üretme üstünlüğü olan bir grup yapıyor darbe denen şeyi. Darbeyi yani şiddeti ahlaksız kılan kavram ise onun kim tarafından kime karşı, hangi kutsal niyetle ve ulvi amaçla yapıldığı değil. Bu bizim ilgi alanımıza girmiyor. Zira bu şiddetin, silahı olmayan ve

sadece doğuştan gelen düşünme, konuşma ve kendini ifade etme gibi yetenekleri sayesinde var olmak isteyen bireylere karşı kullanılması onu ahlaksız kılıyor. Yani bize göre şiddet bir barbar ile bir bireyin karşılaştığı zaman ortaya çıkıyor. Bu eşitsizlik durumu ise şiddeti ahlak dışı bir eyleme dönüştürüyor. Dolayısıyla, Mısır'da ya da herhangi bir ülkede kolluk kuvvetlerinin silahsız bir sivil yönetimi şiddet kullanma tehdidiyle devirmesine darbe diyoruz ve bunu kategorik olarak eleştiriyor, ahlaksız ilan ediyoruz.

Sivillere uygulanan şiddet

Ancak şiddeti ahlak üzerinden tanımladığımız zaman henüz daha çok taze olan hatıralarımız da canlanıyor ister istemez. Geçtiğimiz ay boyunca parklara giden ve sokaklara çıkan, ellerinde silah olmayan binlerce insanın maruz kaldığı şiddeti düşünüyoruz. Kolluk kuvvetlerinin Mısır'da savunmasız bir iktidara karşı uyguladığı şiddet kullanma tehdidinin Türkiye'de savunmasız bir muhalefete karşı kullanıldığını hatırlıyoruz. Eğer iktidarı devirmek için kullanılan şiddetin ismi darbe ise muhalefeti bastırmak için kullanılan şiddetin de bir ismi olmalı diye aklımızdan geçiyor. Ve silahsız sivillere karşı uygulanan şiddeti ahlaken mahkûm ediyorsak, bunun sadece sivil iktidarlar için değil aynı zamanda sivil muhalefet için de geçerli olması gerektiğini keşfediyoruz. Diğer bir ifadeyle, bir toplumsal hareketin sokaklara çıkıp kolluk kuvvetlerini göreve çağırmasını ve şiddet yoluyla iktidarı devirmesini istemesi ile evlerinde oturan insanların oyunu almış iktidarın sokaklara kolluk kuvvetlerini çıkartıp sivil muhalefete karşı şiddet uygulaması arasında bir fark görmüyoruz. Ve şu sonuca varıyoruz hatırı sayılır bir çoğunluk desteğine sahip olmak ya da azınlık olmasına rağmen haklı olduğunu düşünmek şiddeti meşrulaştırmaz. Şiddet kategorik olarak ahlak dışıdır.

Bugün Mısır'da gerçekleşen askerî darbe ya da geçtiğimiz ay Türkiye'de polis ve jandarmanın ellerindeki silahlarla kalabalıkları sindirmesi aslında ahlaksız bir şiddet olgusunun iki farklı örneğini teşkil etmektedir. Mısır'da darbeye karşı çıkanlar fakat Türkiye'deki polis ve jandarma şiddetini meşru bulanlar kavramsal bir tutarsızlık yaşamaktadırlar. Türkiye'deki kolluk kuvvetlerinin orantısız şiddetinden şikâyet edip Mısır'daki darbe sürecini destekleyenler de aynı kavramsal tutarsızlığı yaşamaktadırlar. Ne var ki üçüncü bir yol mümkündür ve gayet tutarlıdır. Şiddeti öznesi veya nesnesine bakmaksızın, desteklediğiniz ya da karşı çıktığınız iktidarın ikbal hesaplarına aldirmeden eleştirebilirsiniz. Bu size, hem Mursi hükümetinin otoriter İslamcılığını, hem General El-Sissi'nin askerî darbesini hem de Türkiye'deki kolluk kuvvetlerinin orantısız şiddetini eleştirebileceğiniz geniş bir kavramsal zemin sunacaktır. Belki de kahrolması gereken bağızı şeylerin başında kavramsal tutarsızlığımız gelmelidir.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyücü, sofist, akıl ve devlet

Burak Bilgehan Özpek 20.07.2013

Antik uygarlıklarda bilgiyi keşfetmek pek kolay değildi ancak insanların yağmurun ne zaman yağacağını, nehirlerin ne zaman taşacağını ya da mevsimlerin ne zaman değişeceğini bilmeye ihtiyaçları vardı. Tarlalarında yetişen ürünleri ne zaman ekip biçecekleri bu bilgilere bağlıydı çünkü. Aksi takdirde aç kalabilirlerdi.

Muhtemelen iki alternatif görüş ön plana çıktı. İlk görüşü savunan adam , **"Gözlem yapmalı ve elde ettiğimiz sonuçları bir taş tablete yazmalıyız,"** dedi ve ekledi **"eğer bunu düzenli olarak her gün yaparsak, bir süre**

sonra hangi günlerin yağmurlu hangi günlerin güneşli olduğu bilgisine ulaşırız, böylece ekinlerimiz ani bir sel ya da taşkın ile mahvolmaz". İkinci görüşü savunan adam ise buna bilge süsü verilmiş bir gülümsemeyle karşılık verdi ve **"Atalarımızın göçtüğü göklerin sırrına böyle erişemezsiniz. Ben her gece onlarla sizin bilmediğiniz ve anlamadığınız bir dilde konuşuyorum. Onların dillerini sadece ben anladığım için bana ne zaman yağmur yağacağını ve güneşin açacağını söylüyorlar. Size yağmurun ne zaman yağacağını sadece ben söyleyebilirim,"** dedi. Antik uygarlıkların halkları akıl yoluyla bilgiyi keşfetmeyi öneren görüşü seçmeyi çoğu zaman reddettiler. Onların ilgisini keramet gösteren bir büyücü daha çok çekti ve ona daha çok saygı duydular. Halkın bu büyücüden etkilendiğini gören hükümdarlar ise onu iltifata ve refaha boğdu. Böylece halkın gözünde de meşru bir lider olabildi.

Bilgiye akıl yoluyla ulaşmanın önüne bir başka görüş daha dikildi. Yunan şehir devletlerinde rastlanıyordu bu tip insanlara ve ateşli parlamento tartışmalarında karşılarındakini alt edebilmeleri için zengin ailelerin çocuklarına hitabet dersleri veriyorlardı. Onlara **sofist** denirdi ve gerçeğin ne olduğuyla alakalı değillerdi. Bir düşünce sistematikleri yoktu fakat hitabet ve güzel söz söyleme sanatından çok iyi anlıyorlardı. Anlık bir tartışmada dinleyicilerin algılarını ve duygularını etkileyecek sloganlar üretiyor ve şiirsel bir anlatım ile kendi düşüncelerini kabul ettirmeye uğraşıyorlardı. Uzun tartışmalar, mantıksal çıkarımlar onların işi değildi. Gerçek ve doğru sadece onu kabul edebilecek insan kalabalığının sayısal çoğunluğu arttıkça kendini gösterebilirdi. Asırlar önce büyücüye kaybetmiş olan insanlar, bu kez sofistleri eleştiriyorlardı ve bilginin güzel ve popüler sözlerden bağımsız yalın bir gerçeklik olduğuna işaret ediyorlardı. Ona ulaşmak için hitabete ve kalabalıkların desteğine ise ihtiyacımız yok diyorlardı; **"sadece aklımız ile doğayı ve onun kodlarını keşfedebiliriz".**

Bu üç sınıf hiçbir zaman kaybolmadı. Farklı ülkelerde ve farklı zaman dilimlerinde hep ortaya çıktılar ve aralarındaki mücadele hep sürdü. Biz büyücüleri, sofistleri ve bilim insanlarını en son Gezi Parkı olayları ve sonrasında birarada gördük. Ve Türkiye'deki entelektüel tartışmalar bu figürler üzerinden ilerliyor. Büyücüler eski alışkanlıklarından kurtulamamış bir şekilde hükümdar yani iktidar ile saf tutma eğilimindedir. Gezi Parkı protestolarını bir darbe girişimi olarak değerlendiriyorlar ve **"darbenin kokusunu herkesten önce almak"** gibi bir kerametleri olduğunu söylüyorlar. Büyücüler gözlem yapmayı ve elde ettikleri verilere göre analizler yapmayı sevmezler. Zira bu veriler herkese açık olacağı için onların gerçeği herkesten önce ve doğru bilme yeteneğini anlamsız kılabilir. Dolayısıyla büyücülerin, Gezi Parkı protestolarını darbe girişimi olarak tanımlarken, protestoya katılan insanlar üzerinde anket yapmak, onların darbe ile ilgili fikirlerini anlamamızı sağlayacak sorular bulmak, göstericilerle mülakatlar gerçekleştirmek ya da gösterileri yerinde gözlemlemek gibi bir yöntemle başvurmalarına gerek yok. Büyücü bizlerin bilmediği ve bilmesinin de imkânsız olduğu bir bilgiye sahip ve söylediklerini verilerle ispatlamak yerine söylediği tek şey: **"Bana iman edin çünkü söylediklerim gerçektir ve doğrudur."**

Günümüz sofistlerine ise köşe yazılarında ve sosyal medyada sıkça rastlamak mümkün. Onların her hangi bir veri toplama gibi bir dertleri olmadığı gibi gerçeğin ne olduğu ile ilgili de bir tasaları yok. Zira ilk düşündükleri gerçeğin üreteceği sonuçların, etrafında kümelenedikleri iktidara vereceği zarar. İşte bunun için sloganlardan müteşekkil, herhangi bir neden- sonuç ilişkisi barındırmayan ve önkabuller ile dolu cümlelerle kimi zaman Gezi Parkı protestolarını küçültmeye, karikatürize etmeye ve söz oyunları ile iktidarı korumaya yöneliyorlar. Onlarla tartışamazsınız. Hükümetin Kürt sorununu çözme yöntemini eleştirdiğiniz de aldığınız cevap **"Ne yani gencecik fidan gibi insanlar toprağa düşüp ölsün ve analara ağlasın mı?"** olacaktır. Ya da Gezi parkı olaylarını konuştuğunuzda size muhtemelen **"Mısır sokaklarında gezen tanklar ve darbeci generaller mi istiyorsunuz"** sorusuyla karşılaşacaksınız. Yine Gezi Parkı protestocularını cami ve başörtüsü gibi çoğunluğun kutsal kabul ettiği kavramlarla eleştirmek, ya da milliyetçi kesimlerin desteğini alabilmek için onların dış düşman paranoyalarını komplo teorileriyle provoke etmek günümüz sofistlerinin karakteristiğini ortaya koyar. Antik Yunan'dan bu yana değişen bir şey yoktur; zira gerçek ona inanan kitlenin kalabalıklığıyla ölçülür ve bu

kitleyi etkilemek için bir olgunun sebepleri üzerinde düşünmek gereksizdir. Onun sonuçları daha önemlidir ve hepsinden önemlisi bu sonuçları değerlendirmek hayal gücüyle sınırlı bir spekülasyona ve belagate açıktır.

Gezi olaylarını üreteceği sonuçların kendilerinin ya da savundukları iktidarların ikballerine yapacağı etkiyi önemsemeden anlamak isteyen insanlar da var elbette. Bu insanlar, protestolara destek versin ya da vermesinler, insanların neden can havliyle sokaklara dökülüp hükümeti protesto ettiklerini anlamaya çalışıyorlar. Bunun için bazı kavramsal çerçeveleri var ve argümanlarını birbirine neden- sonuç ilişkisiyle bağlı önermelerle destekliyorlar. Darbenin kokusunu almıyorlar, böyle bir yetenek onlara bahşedilmemiş, binlerce kişinin katıldığı eylemlerdeki münferit vakaları alıp bütün eylemi karalamayı amaçlamıyorlar, cami- başörtüsü- dış mihrak gibi ifadeler kullanarak kendilerine taraftar toplamaya çalışmıyorlar. Onlar sadece, özgürlük diye sokağa çıkan insanların neden isyan ettiklerini anlamak için siyasal otoritenin özgürlük teorisinin temel değişkenleri ile olan ilişkisine bakmayı ve bir sonuç çıkartmayı umuyorlar.

Büyücülerin ve sofistlerin bilgi üretme sürecindeki varlıklarıyla özgür toplumların gelişimi arasında bir ters orantı olduğunu düşünüyorum. Bu toplumların bireylerinin ve devletlerinin büyük oranda bilim insanlarına itibar ettiğini ve fiziksel ve sosyal dünyanın kodlarını akıl yoluyla çözdüklerini veya tartıştıklarını iddia edebilirim. Ulaştıkları medeniyet ve özgürlük seviyesi bunu söylüyor bize. Biz ise keramet gösteren büyücülerin ve laf cambazı sofistlerin bizatihi devlet tarafından taltif edildiği bir toplum olmakta nedense pek ısrarcıyız.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cinler

Burak Bilgehan Özpek 14.08.2013

Bizler mütevazı bir hayat yaşıyoruz ve aslında bu hep böyleydi. Pazar sabahları çizgi film izlemek için erkenden uyanan ve Açık Öğretim Fakültesi öğrencileri için devlet kanalı TRT’de yayınlanan Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin bitmesini sabırsızlıkla bekleyen çocuklarız. Öğretmenlerimizin bize anlattığı tarihî şahsiyetler yerine Hababam Sınıfı’nın hayta talebelerine özendiğimiz için efsanevi lise anılarımız var. Üniversite yıllarımızda, çantamızı sırtımıza alıp Interrail ile Avrupa’yı gezme planları yaparken kendimizi ya memlekette akrabalarımızla karpuz yerken ya da yazlık komşularıyla okey oynayan babamıza yancılık yaparken ve onun üşüyen sırtına hırka getirirken bulduğumuzu ise itiraf etmeliyiz. Çalışma hayatında yerimizi sağlamlaştırdıktan sonra yaptığımız işyeri dedikodularından, cebimiz biraz para görünce yazıldığımız akıllı telefon kampanyalarından, hemen her gün okuduğumuz bedelli askerlik forumlarından ve Facebook iletilerimizin “like”, tweetlerimizin ise “fav” almasının bizde yarattığı heyecan ve mutluluktan ise hiç utanmıyoruz. Tuvalette biriktirdiğimiz mizah dergilerini defalarca okuduğumuz hâlde yine de gülebilmemiz, **Umut Sarıkaya** karikatürlerini ezbere bilmemiz ve biraz içtikten sonra eski sevgililerimizi düşünerek YouTube’dan **Ahmet Kaya** şarkıları açıp dinlememiz ise günlük hayatlarımızda alışkın olduğumuz enstantaneler.

Peki, biz bu kadar var iken, yani dokunduğunuz ekmek, oturduğunuz koltuk ya da ya da ısırdığınız elma kadar gerçek iken neden kimse bizi görmüyor? Mesela neden hiç kimse bizleri görmedi Gezi Parkı protestolarında? Bizler iyi niyetli küçük bir çevreci grup kadar duyarlı değildik ve bizler yine küçük marjinal gruplar kadar da politik değildik. Ama oradaydık, üstelik çok kalabalıktık. Neden çevreciler ve marjinaler görülmeyi başardı fakat bizi kimse görmedi?

Ben cevabı biliyorum. Bizi görmüyorlar çünkü bizler bu ülkenin cinleriyiz. Ve sanırım cinler sadece dinlerin bahsettiği başka bir âlemden gelen şerli varlıklardan ibaret de değil. **Dostoyevski**'nin "**Cinler**" romanındaki nihilistler gibiyiz belki de. Varlığımızla herkesi huzursuz ediyoruz. Çar'ın yakın dostu ve uzaktan akrabası olan şehrimizin valisini, birinci dereceden devlet memuru olan güvenlik amirini, Çar'ın şefkatinden medet uman ve ona inanan halkı ve tabii ki Çar'ın kendisini. Üstelik bizi göremiyorlar çünkü gördükleri zaman kabullenmek zorunda kalacaklar. İlahi dinlere göre cinler başka bir âlemde yaşarlar ve eğer insanlar istemezse onlara musallat olmazlar. Onları insanlar rahatsız eder ve dünyaya çağırırlar. Dolayısıyla, bizi gördüklerini kabul ettikleri anda bizi rahatsız ettiklerini de kabul edecekler; belki bunu istemiyorlar. Ama bizlerin varlığını hissediyorlar ve bu onları huzursuz ediyor; bunun için bir türlü rahat olamıyorlar.

Bizler, yani mütevazı hayatlarında, iktidar âleminin, bürokratik güç oyunlarının ve hiyerarşik karmaşıklığın dışında kalanlar; yani bir halk ozanını, bir roman yazarını, bir Karadeniz fıkrasını, bir çocukluk aşkını ya da bir twitter fenomenini, bütün dünya liderlerine boyun eğdirdiği için taraftarlarınca çok sevilen politik bir liderden daha çok önemseyenler; yani sahip olduğu hayatın bütün mağlubiyetlerini derin stratejik hesapların ve küresel güç mücadelelerinin zafer vadeden görkemli nutuklardan itinayla koruyanlar, başka bir âlemin insanları tarafından rahatsız edildik, onların dünyasına geldik ve o dünyayı huzursuz ediyoruz. Bu dünyanın insanları yaptıklarımız için utanmamız gerektiğini söylüyor. Biz ise onlardan sadece bizi gördüklerini kabul etmelerini istiyoruz.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taziye evi

Burak Bilgehan Özpek 22.08.2013

Çocukken bir yakınımız ölmüştü ve babamla taziyesine gitmiştik. Çok canım sıkılıyordu taziye evlerinde. Televizyon açılmıyor, hiçbir şey konuşulmuyor ve insanlar dakikalarca susuyordu. Bazen birisi çıkıp ölümün zalimliği hakkında birkaç özlü söz ediyor, diğerleri de kafa sallıyor onu onaylıyordu. Etrafta pek çocuk olmuyordu, etrafta pek ses olmuyordu ve duvar saatinin çıkarttığı tıkırtı sesi neredeyse bütün evreni kaplıyordu. Taziye evlerinde benim hayatımı eğlenceli kılan tek şey, ayrı ayrı oturan kadın ve erkekler arasında ulak olarak kullanılmamıydı. Taraflar haberleşmek için beni kullandıkları için kadınların oturduğu taziye evine de sıkça girip çıkıyordum. Kadın tarafı kesinlikle daha dramatikti ve aksiyon dolu sahnelerle şahit olurdum. Bazen bayılan bir kadın tütün kolonyası ile ayıltılmaya çalışılır, bazen yaşlı bir kadın uzun ve dertli bir ağıt yakar ve bazen de toplu hâlde ağlayan kadınların akan gözyaşlarını ve burunlarını kurutmak için birisi içeriden bir tomar peçete getirir dağıtırdı. Babamla gittiğimiz son taziye de farklı manzaralar yoktu. Erkek tarafı susuyor, kadın tarafı ise ağıtlar yakıp ağlaşıyordu.

Ölenin kim olduğu, neden öldüğü, ölümünün geride kalanlar için yaratacağı sorunlar ve bir daha benzer bir ölümün yaşanmaması için neler yapılması gerektiği, bu taziye evlerinin ilgi sahasının dışındaydı. Onlar "**carpe diem**" felsefesine iman etmişlerdi ve sadece ânı yaşıyorlardı. Üzüntülerinin tadını çıkartıyorlardı ve üzüldüklerini birbirlerine göstermek için ya konuşmuyor ya da ağlıyorlardı. Belki gerçekten üzüliyorlardı, kim bilir. Ama şunu çok iyi biliyorum ki, ölüm ânının öncesi ve sonrası kimsenin umurunda değildi. Hiç kimse düşünmek istemiyordu.

Çocukluğumda gittiğim taziye evlerine dair hatıralarım ise yıllar sonra, **Mısır**'da General **Sisi**'nin yaptığı askerî darbeye karşı Türk kamuoyunda yükselen tepki ile beraber tekrar canlandı. Mısır'da geçtiğimiz temmuz ayında bir askerî cunta darbe yaptı ve yönetimi ele aldı. Hemen ardından, şaşırtıcı olmayan bir şekilde, insan hakları ihlalleri gelmeye başladı. Önce düşürülen İhvan hükümetine yakın basın- yayın organları susturuldu. Sonra protestoculara ateş açıldı, yüzlerce insan öldürüldü ve sıkıyönetim ilan edildi. Bütün yaşananlar, entelektüeller için yeni bir düşünce laboratuvarı oluşturmuştu. Mısır'ın başarısız olan demokrasi denemesi, askerî darbenin meşruiyet arayışı için ihvan muhaliflerini istismar etmesi, askerinin denetiminde olan karmaşık ekonomik yapı, uluslararası aktörlerin darbeye yaklaşımları ve darbe sonrası Mısır'ın demokratik ve istikrarlı bir ülke olup olamayacağı iştah kabartan konulardı ve konuşulması gerekiyordu.

Ne var ki bu olmadı. Ülke aniden büyük bir taziye evine döndü. Bu konulara ilgi duyan akademisyenler sahneden çekildi ve televizyonlar neredeyse gün boyu Kahire meydanlarından bolca ambulans sirenleri duyulan canlı yayınlar yapmaya başladılar. Sosyal medyada örgütlenen gruplar toplu hâlde Kahire'ye salavat ve dua gönderme çağrısı yaptılar. Miting meydanlarında ve futbol sahalarında, "**4 işareti**" yapan siyasetçiler ve futbolcular gazetelere manşet oldu. Artık, Mısır da olanların neden meydana geldiğini ve bu durumun ne gibi sonuçlar doğuracağını düşünmekten vazgeçtik. Sadece sevdiğimiz birisinin ölümüne üzülmüş gibi, ağlayanlar ve ölümün zalimliği dışındaki her konuda susanlar gibi, Mısır eşrafından **Müslim** oğlu **İhvan**'ın taziye evinde toplanıyoruz. Üstelik ölüm hakkında düşünenlere ise bizim kadar üzülmedikleri için pek iyi gözle bakmıyoruz. Belki de üzülmeyi düşünmekten daha çok seviyoruz...

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Temiz yüzlü efendiler

Burak Bilgehan Özpek 05.09.2013

Kendimi temiz yüzlü insanların arasında hep rahatsız hissedirim. Bana sorarsanız, Erol Evgin ya da Ahmet Özhan'a benzeyen bu kişilerin var olduğu bir dünyada, bütün rezaletleri ben çıkarmalı, bütün dil sürçmelerini ben yapmalıyım. Masaya bir içki dökülecekse dökmeye, yakışsız bir espri yapılacaksa onu da yapmaya hazırım. Üstelik, kestiğim tavuk yanlışlıkla peruk takmış ünlü bir işadının kafasına fırlayabilir ya da tanınmış ve sosyetik bir hanımefendinin pahalı gece tuvaletine basıp onu çıplak bırakabilirim. Gecenin sonuna doğru sarhoş olup, bütün ezilmişliklerimi uzun uzun anlatarak insanların gecesini mahvetme konusunda da gönüllü olabilirim. Ancak belirtmem izin verin, rahatsızlığımın sebebi kendimi küçük duruma düşürebilecek hareketlerde bulunma konusundaki pervasız tavrım değildir. Temiz yüzlü, melek gibi pak ve her kelimeleri insanlar tarafından büyük bir iştahla dinlenen bu insanların, kusursuz görüntülerinin bozulmalarından korkarım. Onların cemiyete bir tablo gibi sundukları kişilikleri herhangi biri tarafından küçümsenecek diye ödüm kopar. Belki bunun için bütün basit ve ciddiye alınmayan ve hatta küçük görülen her kelimeyi ben etmek isterim.

Bu temiz yüzlü beyefendilere son zamanlarda yaşadığımız şehirde düzenlenen siyasi tartışmalarda sıkça rastlıyoruz. Ciddi takım elbiselerinin içinde, al yanakları ve bembeyaz yüzleri ile yanınıza yaklaşıyor ve herkesin yakından tanıdığı bir siyasetçinin veya bakanın danışmanı olduklarını bir çırpıda ve hiç heyecanlanmadan söylüyorlar. Kendilerini takdim etme merasimleri o kadar doğal ki, danışmanlığı babadan oğla geçen bir meslek sanıyorsunuz ve bu temiz yüzlü çocuğun 13 kuşak ceddinin Türk devletine hizmet ettiğine

inaniyorsunuz hemen. Salondaki herhangi bir aynadan yüzünüzü görünce hak veriyorsunuz neden onların danışman, sizin ise fikirlerine tahammül edilen bir üniversite hocası olduğunuza. Sakalınızın bittiği yerde, göz altı torbalarınız başlıyor. Ayakkabıdaki tercihiniz tabii ki rahat etmek, üstelik bunu hayat felsefesi hâline getirmekle övünüyorsunuz, kot pantolon sizin için icat edilmiş olmalı ve kadife ceketinizle uyumsuz gömlekleri giyme konusunda bir dünya markasısınız. Yine de siz bütün bu rahat kıyafetlerinize rağmen huzursuzken, temiz yüzlü genç memurlar rahatsız kıyafetler içinde son derece mutlu görünürler. Sizin gözleriniz bazen bir noktaya takılıp kalırken, ve düşünmemeniz gereken herşey beyninize sinekler gibi üşüşürken, onlar her zaman dikkatli ve muzafferdirler.

İşte bu beylerin kendilerini gülünç duruma düşürmemeleri milletimizin istikbali için elbette ki çok mühimdir ve ben onların itibarlarını korumayı milli bir vazife addedenlerdenim. Ancak bu temiz yüzlü ve yüksek memuriyet sahibi kişilerin ısrarla kendilerini küçük duruma düşürmelerini ben bile önleyemiyorum. Geçenlerde katıldığım siyasi bir toplantıda söz alan bu temiz yüzlü beylerden birisi şöyle bir cümle etti: **"Komşu ülkelerdeki insanların can güvenliklerini sağlamak için, onları devletlerine karşı giriştikleri silahlı mücadelede desteklemeli; onlara her türlü yardımı sağlamalıyız. Eğer onlar başaramazsa, zalim komşu devletlerin yöneticilerini devirmek için bizim gibi düşünen ülkelerle ittifak yapıp bu ülkelere savaş ilan etmeliyiz. Tarihin bize atfettiği misyon insanların hayatlarını kurtarmaktır ve bunun için savaşı göze almalıyız."**

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pahalı devlet, bedava hürriyet

Burak Bilgehan Özpek 12.09.2013

Klasik fizik kuramları cisimler ile mekânlar arasındaki ilişkiyi incelerken temel bir önermede bulunur ve iki farklı cismin aynı anda aynı yerde bulunamayacağını iddia eder. Bu argüman, çıkış noktası olarak cisimlerin ve mekânların bir maddi varlıkları olduğu ve varlıklarının sınırlarının bulunduğu gerçeğinden hareket eder. Daha somut ifade edersek, bir çay tabağının üzerindeki yuvaya aynı anda iki bardağı sabit bir şekilde yerleştiremezsiniz. Bu fizik prensibi bizlere siyasal iktidar mücadelelerinin özü hakkında bir şeyler söylüyor. Zira iktidara sahip olmak farklı çay bardaklarının aynı çay tabağını ele geçirme çabasından başka bir şey değil.

Devlet yani çay tabağı bazı ülkelerde çok pahalı ve kıymetli bir amaçtır. Bu ülkelerde, siyasal gruplar, yani çay bardakları, bu kıymetli araca sahip olmak, yani onun içine oturmak için birbirleriyle rekabet ederler. Devlete sahip olmak, bütün bürokrasi sınıfını, memur alım süreçlerini ve kamu kaynaklarını dağıtabilme inisiyatifini de beraberinde getirir. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde devletin bu süreçlerdeki ağırlığı arttıkça onun kıymeti de artar ve rekabetin ahlaki azalır. Ortaya çıkan rekabet ise bizlerin bugün siyaset dediğimiz süreci de beraberinde getirir.

Yönetimin seçimlerle belirlendiği fakat pahalı devletlere sahip olan ülkelerde bu rekabetin **"devlete ekonomik olarak bağımlı sınıflar yaratmak"** gibi bir araç üzerinden ilerlediğini görüyoruz. Milyonlarca kamu çalışanı, devlet sayesinde ayakta kalabilen iş dünyası, devlete bağımlı işadamlarının sahip olduğu medya kuruluşları, yetiştirdikleri ürünler için alım fiyatı bekleyen çiftçiler, yaşadıkları ilçenin vilayet yapılmasını arzu eden ve bu

sayede daha fazla merkezî bütçeden pay almak isteyen kasaba eşrafı, yaptığı apartmana bir kat daha çıkmak için belediye başkanına yanaşmaya çalışan müteahhit ve devlet kapısında işe girmek isteyen binlere genç, devleti yöneten siyasal partinin etrafında pervane olurlar. Bu ikbalden medet uman insanların ise hayatta kalabilmek için ne çok zeki ne de çok yetenekli olmasına gerek vardır. Sadık olmak ve devletin fanatik bir uzantısına dönüşmek yeterlidir. Devlet artık sadece binalardan ibaret değildir. Onun sayesinde hayatta kalan insanların hepsi devlettir. Ona sadakatini ispat etmek için işadamlarının satın aldıkları gazete ve televizyonlar devlettir. Onun bir parçası olmak isteyen herkes devlettir. Malını ona satmak isteyen herkes devlettir. Malını onun sayesinde satmak isteyen herkes devlettir. Ve birey kamusal ve siyasal bir varlık hâline dönüşür.

Daha önce de bahsettiğim gibi pahalı devletlerde siyaset iki çay bardağının aynı çay tabağına oturma mücadelesidir. Bunun için iktidardaki siyasi partiler kendi seçmenlerine hep kendilerinin olmadığı bir durumda cehennemî yaşayacakları mesajını verirler. Bireyleri kendi etraflarında kenetlenmeye çağırırlar. Kendilerinden beslenenlere “**beni asla yıpratma ve beni her koşulda destekle**” mesajını verir, kendilerine muhalif olan her sesi bir şekilde susturmayı denerler. Ağzı laf yapan kalem efendileri canhıraş bir şekilde hükümeti savunur, temiz yüzlü genç efendiler bütün ağırbaşlı hâlleriyle muhalifleri karikatürize ederler, medya susar ve hükümeti eleştiren her ses boğulmaya çalışılır. Bütün amaç, pahalı devleti kaptırmamaktır ve bu uğurda her yol mubahtır.

Bizler yaşadığımız ülkede, bahsettiğim ahlak çıtası düşük siyaseti iliklerimize kadar senelerdir hissediyoruz. İktidara gelmek için ara rejim dâhil her yolu mubah gören muhalefet partilerine de, iktidarda kalmak için bütün ekonomik ve sosyal hayatı kumanda etmek isteyen ve buna itiraz edenleri kolluk kuvvetlerinin şiddeti vasıtasıyla susturan iktidar partilerine de şahit olduk. Ne var ki, Türkiye sokaklarında, üniversitelerinde, çalışma ofislerinde, fabrikalarında ve evlerinde devlete bağımlı olmadan yaşamaya çalışan ve onun karmaşık ilişkiler ağına girmeyi istemeyen insanlar artık biraraya geldiğinde ülke ve dünya gündemini meşgul edebilecek kadar kalabalık. Bu insanların talepleri, bizlere klasik fizik kurallarına karşı çıkabileceğimiz bir kavram sunuyor. Bu kavramın ismi hürriyet. Yani, aynı anda sonsuz bir hacme sahip iki cismin var olabileceği kısıtlı olmayan bir düzlem. Yani iki kişinin aynı anda sınırsız bir şekilde tükettiği zaman azalmayacak sınırsız bir mal. Bunun için herhangi bir bireyin hayatını özgürlük alanı olarak görmesi ve onun üzerindeki tek otorite olmayı istemesinin başka bir bireyin de aynı şeyi istemesi ile çelişmesi için bir sebep de yok üstelik.

Ancak burada sorulması gereken bir soru var; o da kendi özgürlükleri için sokaklara çıkan ve “**hayatıma karışma**” diyen insanlar ile evlerinde zor tutulan ve “**devletime karışma**” diyen insanların seçtiği iktidarın nasıl konuşmaya başlayacağı? Bunu başarmak için devleti ucuzlatmak iyi bir başlangıç olabilir mi?

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Varlığının tiryakisi, yokluğunun delisiyim

Burak Bilgehan Özpek 18.09.2013

Herhangi bir nesnenin ya da olgunun hayatımız için ne kadar gerekli olduğunu düşündüğümüz zamanlarda zihnimiz iki farklı cevap hazırlıyor bizlere. Birincisi, sorguladığımız nesne veya olguya sahip olduğumuz için elde ettiğimiz avantajları öne çıkartıyor. Mesela bir makasa sahip olduğumuz zaman elbiselerimizi ve saçlarımızı kesebiliyoruz. Veya bir arkadaşlık ilişkisi içerisinde olmak ve birlikte vakit geçirmek bize keyif verebiliyor, kendimizi arkadaşlarımızın yanında daha güvende hissedebiliyoruz. Ancak zihnimizin verdiği birinci

cevabın bizlere hatırlattığı bir koşul var. O da herhangi bir nesne veya olguya sahip olmanın bir maliyeti olduğu ve onlara sahip olmak için bizlerin bir bedel ödemesi gerektiği. Hayatımızı daha kolay kılacak nesne ve olgularla buluşmamız, yani onlara sahip olmayı istememiz, bu bedelleri ödemeyi göze aldığımız sürece mümkün olur. Dolayısıyla, maliyeti bize vereceği mutluluktan daha fazla olan nesne ve olgulara sahip olmaktan vazgeçeriz veya sahip olma arzumuzu erteleriz. Diğer bir ifadeyle, gereklilik kavramını isteklerimiz ve imkânlarımız çerçevesinde tanımlarız. Tercih bizimdir.

Zihnimizin bize verdiği ikinci cevap ise, sahip olduğumuz nesne ve olgulardan mahrum kaldığımız zaman yaşayacağımız mağduriyetleri hatırlatır. Mesela bir televizyona sahip olmadığımız bir durumda çekeceğimiz sıkıntılar ya da bir sevgilimizin olmadığı zaman yaşayacağımız mutsuzluklar gözümüzün önünde belirir. Dolayısıyla, zihnin ikinci cevabında, bir nesne ve olguya sahip olmak için ödenmesi gereken bedeller yerine, onlardan yoksun olma durumunda ödenecek bedeller vurgulanır. İkinci cevap bizden, sahip olmak için ödeyeceğimiz bedelleri hesaplamamızı öğütmez. Bunun yerine, herhangi bir nesne veya olguya sahip olmak için gerekli bütün bedelleri ödememiz gerektiğini vazeder. Günün sonunda, maliyet parametresi ortadan kalkar ve insan tercihlerini sahip olamama durumunun verdiği korku belirler.

Her iki cevap arasındaki farkın üzerinde durmak gerekir. Birinci cevap, belirli bir nesneye ya da olguya sahip olmak için belirli bir maliyet ödemeyi ya da ödememeyi önemsiyor. Üstelik bahsi geçen nesne ve olguya yaklaşımı da onun işlevinin sağlayacağı avantajları öne çıkartıyor. İşlev beklentisi ise bu avantajların tanımlanabilir bir sınırı olduğunun altını çiziyor. Öte yandan ikinci cevap mantığını, sahip olamama durumunun yaratacağı korku senaryosu üzerine kuruyor. Bu korku senaryosunun ise bir sınırı yok. Yani ikinci cevap, bir nesne ya da olgudan mahrum kaldığınız zaman başınıza gelebilecek felaket öykülerini abartmaya çok müsait. O kadar müsait ki, sahip olmak için ödenebilecek bütün maliyetleri göze almanız gerektiğini ve lazım gelen bütün fedakârlıkları yapmanızı istiyor.

Bu boğucu tartışmayı cevaplar arasındaki farklılaşmayı tespit etmek için yaptık çünkü zihnimizin sahip olmayı seçme ve reddetme eylemleri üzerine verdiği cevaplardan hangisini seçeceğimiz, bizlerin içinde yaşadığımız dünya ve onun sosyal yapıları ile olan ilişkilerimizi de belirler. İçinde yaşadığımız aile ile, sevgilimiz, eşimiz, arkadaşlarımız ile, mahallemiz, toplumumuz ile ve buyruğu altında hayatımızı sürdürdüğümüz devlet ile olan bütün ilişkilerimizi şekillendiren şey zihnimizin hangi cevabı verdiğidir.

Medeniyetin oluşumuyla beraber bahsettiğim sosyal yapılar da zaman için de inşa edildi. Birey kendini sosyal bir inşa süreci içinde buldu ve bizim **“nesneler ve olgular”** dediğimiz şeyleri yarattı. Bütün bunları yaparken, onu bu yaratma sürecine iten tek şey ihtiyaçlarıydı ve hep göze alabildiği maliyetler çerçevesinde sürdürdü bu süreci. Zihnin birinci cevabı, onun eylemlerini belirliyordu. Ne var ki, bireyin kurduğu bütün yapılar ondan daha fazla fedakârlık isteyen iktidarlara dönüştü ve hepsi zihnin ikinci cevabına sığındılar. Kendilerinin olmadığı bir dünyanın felakete sürükleneceğini ve kendilerinin devamı için bireyin kendisini feda etmesi gerektiğini söylediler. Üstelik bu feda etme sürecini soyut kelimelerle süslediler. Kimi zaman sevgi, kimi zaman vatanseverlik, kimi zaman şehadet, kimi zaman hayırlı evlat, kimi zaman efendi insan, kimi zaman cemiyet ahlakı, kimi zaman milli değerler, kimi zaman manevi değerler gibi soyut kelimeleri de kullanmaktan çekinmediler. Bireyin karşısına çıkan her iktidar ondan karşılığını düşünmeden sınırsız bir fedakârlıkta bulunmasını istedi, bunların kutsal kavramlar olduğunu iddia etti ve fedakârlıktan kaçtığı zaman yıkılacak olan yapıların altında kalacağını, onu bekleyen bir cehennem olduğunu savundu.

Bu satırların yazarı, bu makalenin daha ilk kelimesini yazarken bitiremeyeceği bir işe başladığının farkındaydı. Ondaki beklenen, Kemalist dönem eleştirisi yapması, Erdoğan'ı ve muhafazakâr otoriteriyenizmi söz ve mantık oyunları ile mahkûm etmesi, ülkedeki azınlıkların uğradığı haksızlıklar hakkında birkaç kelam etmesi ya da Ortadoğu'nun geleceği hakkında isyan ve kehanet karışımı yazılar yazmasıydı. Ancak o yukarıda sınırsız

bağladığı düğümü gazetenin uyguladığı sıkı kelime limiti politikasından ötürü çözememiş olmanın huzursuzluğuyla şu soruyu soruyor; bugün bizleri mutsuz eden ve artık onun devamı için fedakârlık yapmak istemediğimiz ve onun olmadığı durumda hayatlarımızın bir kâbusa döneceğini düşündüğümüz ancak bir türlü o kâbusu yaşamamıza izin vermeyen yapılar olmasaydı yine onları icat eder miydik?

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siz de mi partiden sıkıldınız

Burak Bilgehan Özpek 01.10.2013

Çok güzel kadınların üzerinde gezinen çok büyük bir lanetleri vardır. Onlar çok güzeldir. Güzellikleri bütün sübjektif yargıların üstündedir ve bütün erkekler onları güzel bulur. Partiden sıkılıp balkona çıktıkları zaman, **“siz de mi partiden sıkıldınız”** diye sormak için yanlarına gitmeyi düşünürsünüz ama balkonun çökme ihtimalini ve balkonu yapan müteahhidin namusunu sorgulamak zorunda kalırsınız. Zira, güzel kadınların etrafı çok kalabalıktır. Korner atışı sırasında, Brezilyalı bir forvet oyuncusunun etrafını saran İtalyan defans oyuncuları kadar kalabalık. Çok güzel kadınların çevresini kuşatan, onları uzaktan imalı bakışlarla süzen ve onlarla bir şekilde sohbet etme imkânı bulan erkeklerin büyük çoğunluğu için, çok güzel kadınlar sadece çok güzel kadınlardır. Onların gözünde çok güzel kadınların bir tarihleri yoktur, hikâyeleri yoktur, yaşamak istedikleri bir gelecek yoktur, anlaşılmaya ihtiyaçları yoktur, anlatmak istedikleri hiçbir şey yoktur. Çok güzel kadınlar sadece o an’a aittirler ve bu durum onların kokusunu kediler gibi alan erkeklerin zihninde bir umut yaratır. Zira, tarih dışı bir olgu olan çok güzel kadınları etkilemek için onlara sunacak ilgi çekici bir karaktere, tutarlı bir değerler sistemine, yaratıcı bir espri anlayışına, alışlagelmişin dışına çıkan yorumlara ve bir erkeği tercih edilebilir kılan diğer özelliklere ihtiyaçları kalmamıştır. Bunun için, çok güzel kadınların etrafında kümelenen yüzlerce erkek görürüz. Hepsi çok güzel kadına sahip olmak ister ve hiçbirinin çok güzel kadına çok güzel olduğunu söylemekten başka bir marifeti yoktur. Zaten onlara göre olmasına da gerek yoktur. Bu durum, çok güzel kadınların lanetidir. Erkeklerin büyük çoğunluğu onlar için rekabet eder ve bu rekabetin içinde olan erkeklerin ilgilendikleri tek şey kadının çok güzel olmasıdır. Güzellik etrafında kümelenmek bir marifet gerektirmediği için sığ bir erkek kalabalığı arasında boğulmak zorunda kalırlar.

Çok güzel kadına sahip olma durumu erkekler için sadece kişisel bir mutluluk gayesi taşımaz çoğu zaman. Kadının çok güzel olma durumu herkes tarafından takdir edileceği için, ona sahip olan erkeğin toplumsal itibarı da tazelenir, güçlenir. Çok güzel kadın ile toplum içinde boy göstermek, sıcak ve nemli bir temmuz öğleden sonrasında, belediye otobüsünün içinde tıklım tıklı bir vaziyette perişan olmuş orta gelirli vatandaşın yanından üstü açık bir spor arabayla hızla geçmeye benzer. Günün sonunda, çok güzel kadınlar, güzel kalmaya devam ettikçe, etraflarında onlar sayesinde toplumsal bir tatmine ulaşmayı uman erkekleri görmeye mahkûm olurlar. Hayatları boyunca onlara çeşitli yöntemlerle ne kadar güzel olduğunu söyleyen yüzlerce erkekle muhatap olurken, güzel olma durumları sona erse bile onları sevmeye devam edebilecek tek bir erkekle bile tanışamayabilirler.

Çok güzel kadınların yaşadığı lanetin ve bana sorarsanız dramın bir benzerini de çok pahalı devletler yaşamaktadır. Çok pahalı devletlerin de etrafında, aynı çok güzel kadınların da başına geldiği gibi, yüzlerce erkek görebilirsiniz. Bu erkekler (çok az da olsa kadınlar), çok pahalı devlete yakın olmak hatta ona sahip olmak için büyük bir rekabet içerisindeyler. Çok pahalı devletin neyi duymaya ihtiyacı olduğu onların

umurunda değildir. Hatta onlara göre çok pahalı devletlerin herhangi bir şey duymaya da ihtiyacı yoktur. Bu ise onlar için bulunmaz bir fırsattır. Zira bu ihtiyacın hâsıl olması, söyledikleri hiçbir derde derman olmayan erkekleri (çok az da olsa kadınları) rekabet dışına itecektir. Dolayısıyla, çok pahalı devletin, ne kadar haklı olduğunu duymaktan başka bir ihtiyacı yoktur ve bunu dibine kadar ve canhıraş bir şekilde söyleyebilecek milyonlarca insan bulmak mümkündür. Bunun sonu da yoktur. Onlar, çok güzel kadınlara yapılan iltifatlara benzer bir şekilde, pahalı devletleri yönetenlere iltifat ederler. Bu iltifatlarını, erkeklerin çok güzel kadınlara yaptığı gibi kokteyllerde ya da balkonlarda da yapmazlar üstelik. Kimi zaman bir televizyon programında, kimi zaman bir gazete köşesinde, kimi zaman da bir sosyal medya hesabında rastlarınız pahalı devlete kur yapan erkeklere (çok az da olsa kadınlara).

İnsanların çok pahalı devletlere neden sahip olmak istediklerinin cevabı ise çok pahalı devletlerin ona sahip olanlara sağlayacağı kişisel ikbal ile alakalıdır. Zira, çok pahalı devletler herhangi bir hayatta kalma becerisi olmayan insanlara tahmin bile edemeyecekleri lütuflar sunabilir. Parlak memuriyetler, kârlı ihaleler, ticari geleceği pahalı devlet yöneticilerinin iki dudağının arasında olan medya kuruluşlarında yüksek maaşlı işler çok pahalı devlete meftun olanları bekler. Çok pahalı devlete yakın olmak hatta biraz daha ileri gidip ona sahip olmak soğuk ve karlı bir şubat günü, belediye otobüsünün içinde tıklım tıklı bir vaziyette perişan olmuş orta gelirli vatandaşın yanından, devasa bir ciple geçmeye benzer. Nihai tahlilde, çok pahalı devletler ve onu yönetenler de talihsizdir. İktidarları boyunca onlara ne kadar başarılı ve mükemmel olduğunu söyleyenlerin arasındadırlar ancak kendilerine duymaya ihtiyaçları olan şeyleri söyleyecek insanlarla karşılaşmaları çok zordur.

Umutlarınızı kırmak istemem ama, çok güzel bir kadını ya da çok pahalı bir devleti, bir balkonda yalnız başına sıkılırken görmeniz çok zor. Onlara asla yaklaşamayacaksınız. Bu yüzden, o kadar da güzel olmayan kadınları ve o kadar da pahalı olmayan devletleri hedeflemeniz sizin menfaatinize; çünkü onlarla konuşabileceksiniz.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasal İslam ve siyasal kadın

Burak Bilgehan Özpek 23.10.2013

Aslında mesele “**sana ne benim ne giydiğimden**” sorusundan daha derin ve bu soru zannedildiğinden daha kadim. Ancak **2013 yazında, bu soru, Türkiye, Mısır ve Tunus kadınları tarafından daha sık sorulmaya başladı**. Üstelik kadınlar bu soruyu meydanlara çıkarak, yüksek sesle, biber gazları ve tazyikli su sıkın polis araçlarına direnerek soruyordu. Tesadüf odur ki, bu ülkelerde kadınların muhatabı siyasal İslamcı gelenekten gelen ve hükümette bulunan politikacıları. Bu politikacılar, ordu destekli, seküler ve baskıcı rejimlere karşı başlattıkları savaşlarını ülke içinde ve dışında sağladıkları geniş tabanlı bir demokrasi koalisyonu ile kazanmışlardı. Günün sonunda, iktidara gelmeyi başardılar ancak bir dönem onlarla ittifak yapmış olan sınıflar ile yollarını ayırma kararını vermiş gözüküyorlardı. Yeni bir gündemleri vardı ve devlete sahip olmanın güveniyle, insanların yaşam tarzını düzenlemek gibi bir işe giriştiler. Bu durumdan ise en çok kadınlar etkilendi, en çok onların tepkisi ses getirdi.

Peki, siyasal İslam son yıllarda vazgeçtiği kuşatmacı söyleme neden geri döndü ve neden kadınları kuşatma eğilimi içerisine girdi? Bu sorunun cevabını vermek için, siyasal İslam'ın seküler devletin baskısı altında yaşadığı

yıllarda kendisine taraftar toplamak için kullandığı roman ve filmlerdeki kadın-erkek ilişkilerine göz atmak yeterli. Zira, kadını İslami prensiplere dönüştürme arzusuna bahsi geçen roman ve filmlerde sıkça rastlamak mümkündür. Eğer, siyasal İslam'ın son zamanlardaki ılımlı tonunu terk ettiğinden ve özüne döndüğünden şüphe ediliyorsa, bu kaynaklara yeniden dönüp bakmak gerekir. Belki böylece, siyasal İslam'ın kadın ile kurduğu sorunlu ilişkiyi daha iyi anlayabiliriz.

HİDAYETE ERME SÜRECİ

Hidayet romanı ve **film**i olarak adlandırılan bu eserler bir hidayete erme sürecini anlatır ve bunu daha ilgi çekici kılmak için aşk gibi bir temaya dokunmaktan imtina etmez. Aşk ilişkisinin kadın tarafının yaşantısı, hayatını değiştirecek erkekle tanışmadan önce gayet ilginçtir. Hidayet romanlarında ve filmlerinde, zengin ve elit tabakaya mensup, dinî pratikleri kuvvetli olmayan, hayatını dinî kurallar ekseninde şekillendirmeyen ancak büyük bir ahlaki bunalım yaşayan kadınlarla karşılaşırız. Bu durum aslında bireylerin dinin yardımı olmadan bir ahlaka sahip olamayacakları ve büyük bir bunalıma sürüklenecekleri ön kabulünü de ortaya koyar. Üstelik elit bir aileye mensubiyet ve yaşanan lüks hayat, dinî değerlerden uzak olmayla ilişkilendirilmektedir. Bu ilişkinin neyi ima ettiği çok açıktır. Siyasal İslamcıların ısrarla uzak tutulduğu laik devlet aslında bir ikbal kapısıdır ve bu kapıdan girebilmek için dinî değerlerden sıyrılmak gerekir. **Şule Yüksel Şenler**'in Beyza'sı, **Emine Şenlikoğlu**'nun Maria'sı ya da **Mesut Uçakan**'ın Serpil'i aslında aynı kadındır. Aileleri ve muhitleri de aynıdır. Bu kadınların hepsi merkezdedir, hepsi varlıklısıdır ve hepsi yaşadıkları hayatın ahlaki boşluklarından mustarıptirler.

... VE KADIN ÖRTÜNMEYE KARAR VERİR

Kurtarıcımız dindar genç bu noktada ortaya çıkar. O mütevazı bir yaşantıya sahiptir. Kenar mahallelerde güçlkle okumuştur, başarılıdır. Fikirleri vardır, değerleri vardır, bir ahlakı vardır ve hepsinden önemlisi bunlar arasında hiçbir uyumsuzluk yoktur. Kusursuz bir bütünlük, aşkınlık ve kendisine güven içindedir. Bu erkeklerin hepsi de aynı kişidir aslında. Bilal'in Abdolvahap'tan, Abdolvahap'ın ise Salih'ten farkı yoktur. Mütebedeyin erkek ile zengin fakat kurtarılmayı bekleyen kadının yolları birleşir ve tabiat dengesine doğru yol alır. Erkek ölümünden, Allah'a kulluk vazifelerinden, geleneklere gösterilen uyumun getireceği huzurdan ve kadına olan aşkından bahseder. Kadın etkilenir ve o zamana kadar ne kadar manasız bir hayat yaşadığını farkeder. İlişkinin son aşaması ise örtünmedir. Kadın, bir erkek vesilesiyle İslam'ı keşfeder ve örtünmeye karar verir. Dönüşüm tamamlanmıştır. Peki, elde edilmek istenen sadece güzel bir kadın mıdır? Yoksa bu kadın siyasal İslam'ın yaşayabilmek için elde etmek ve dönüştürmek zorunda olduğu devleti mi temsil etmektedir?

TAHAMMÜL VE SEFER

Mustafa Kutlu'nun **Ya Tahammül Ya Sefer** kitabı diğer hidayet romanlarıyla kıyaslanmayacak kadar edebî ve derindir. Zaten onun mütebedeyin erkek karakteri Asım, varlıklı bir ailenin kızı olan karısını dönüştürmeyi de başaramamış, kendisi dönüşmüştür. Davayı satmış ve onlardan birisi olmuştur. Yine de Kutlu vazgeçmez ve Asım'ın oğlunu (yani Asım'ın neslini) babasının çizgisinden uzaklaştırır. Onu davaya inanmış bir genç olarak

Asım'ın elinden alır ve satır satır kendisi büyütür. Ancak Kutlu'nun siyasal bir davaya inanmış bir mütebedeyin için sunduğu menüde sadece iki yemek vardır. Birincisi, modern devletin sunduğu lütuflardan faydalanmak uğruna değerlerini satmadan sabırla ve inatla direnmek ve tahammül etmektir. İkincisi ise, satılan değerler karşılığında donatılan masaların örtülerini çekmek ve Ramazan gününde iftar saatini beklemeden oturulan içki sofralarını dağıtmaktır; yani seferdir.

Bugün Ortadoğu'nun protestocu kadınlarını da korkutan budur. Siyasal İslamcı kadroların ellerindeki menüde sadece iki seçeneğin olmasıdır. Çünkü siyasal İslamcı politikacıların tahammülleri sayesinde elde ettikleri iktidarın gücüne dayanarak sefer kararı almalarının önünde hiçbir engel yoktur. Bu yüzden gördükleri her dekoltesi kadını ele geçirdikleri iktidarlarına yönelik bir tehdit olarak algılamalarına ve sefere çıkılacak bir dar-ül harb memleketi olarak görmelerine şaşırmamak gerekir. Üstelik, bu dönüşümün mütevazı ve dindar bir üniversiteli gencin masum aşkıyla değil, makam arabalarıyla dolaşan, dindar bir politikacının aşağılayan üslubu sayesinde olması daha muhtemeldir.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Durup dururken siyasallaşmak

Burak Bilgehan Özpek 15.11.2013

Uzun zamandır yurtdışındaydı. Sanıyorum kötü vedalaşmıştık, belki de hiç vedalaşmamıştık ama tatsız bir şekilde ayrılmıştık birbirimizden, onu biliyorum. Konuşacak o kadar fazla mesele vardı ki ne arayabiliyorduk birbirimizi ne de e-mail yollayabiliyorduk. Farklı ülkelerde ve farklı kıtalarda sadece susuyorduk ve zamanın geçip birçok şeyi bayatlatmasını bekliyorduk. Ama bu olmadı. Ne bayatladı, ne de taze kaldı. Aramızda olan ne varsa herşey aniden siyasallaştı ve ilk temasımız da böyle oldu.

İyi olup olmadığımı soruyordu telefonda. Kendime dikkat etmem gerektiğini salık veriyor ve **Gezi Parkı** için sokaklara dökülen insanların haklı mücadelesine okyanus ötesinden verdiği destekten bahsediyordu. "**İnan, şu an kendimi oraya gelmemek için zor tutuyorum**" diyordu. Geçtiğimiz seneler içinde bu cümleyi ondan duymayı çok istemiştım ama gelmek istediği ülkede sadece ben yoktım artık. Hatta biz de kalmamıştık. Bir ilişkimiz ve bir tarihimiz sanki hiç var olmamıştı. Kırgınlıklar unutulmuş mevzular kapanmış, bütün kavramlar yeniden tanımlanmıştı. Onun için, direnişe destek veren Ankaralı bir arkadaşım sadece ve benim görevim ona olay yerinden sıcaklığı doğru haberler verebilmektir. Üstelik onun dava arkadaşıydım artık. Yani kişisel meselelerimizi ötelemeli ve bizi bekleyen güzel ve aydınlık bir geleceğe doğru yürürken omuz omuza vermeliydik. Aramızda olan herşey, biz bütün kabahatlerimizle, sevgimizle, pişmanlıklarımız ve nefretimizle yaşarken işte böyle durup dururken buharlaştı; yani siyasallaştı. Yolları ayrılmış ve gündelik hayatın kaba oyalanmaları içinde zamanın geçmesini bekleyen binlerce eski sevgili bir gecede birbirinin yoldaşı ve dava arkadaşı oldu; hem de durup dururken.

1 Mayıs, bizim gibiler için sadece bir resmî tatildi ve sabah geç uyanıp kahvaltı için yeni açılan bir pastanede ya da simit sarayında kahvaltı yapmak için güzel bir fırsattı. Meydanlarda halay çeken sendikacı görüntülerini ise sadece televizyonlardan seyretmiştik, hiç çıplak gözle görmemiştik. Milli bayram günlerinde, hükümeti Ata'mıza şikâyet etmek için Anıtkabir'e gitmemiş, asker cenazelerinde hiç tekbir getirmemiştik. Yürürken elimize tutuşturulan ve içinde bolca neo-liberalizm, işgal ve emperyalizm kelimeleri geçen bildirilere ise pek

tahammül edemiyorduk. Cuma namazı çıkışında başörtüsü yasağını sloganlarla protesto etmediğimiz gibi cumhuriyeti koruma mitinglerinin sadece kadın kuaförlerinin işine geldiğini düşünüyorduk. Biz, **Milan Kundera** romanları temposunda sürdürdüğümüz hayatlarımızın içine gömülmüştük. Küresel oyunlar, ülkemizin etrafını saran düşmanlar, mazlum dünya Müslümanları ya da Türkiye'nin hâlihazırda laik olması ve ileride laik kalması temennileri üzerine inşa edilmiş hiçbir ideoloji ilgimiz çekmiyordu. Hayatlarımızı devletten ve devlet olmak isteyen bütün siyasal hareketten arındırmıştık. Birey olmak bize yetiyordu.

Siyasallaşmayı biz istemedik. Bütün televizyon kanallarında, hükümetin her konuda haklı olduğu konusunda mutabık olan dört gazetecinin sohbetlerini izlemekten bıktığımız zaman sesimizi çıkartmadık. İnternette indirdiğimiz Amerikan dizileriyle oyaladık kendimizi. Çocukların ahlaki gelişimi için izlediğimiz diziler yayından kaldırılınca önce bozulduk ama dizi ekibinin sinema filmi için çalışmalarına başlaması bizi rahatlatmıştı. Neticede, sinemaya gidip orada da izleyebilirdik. Porno sitelerin yasaklanmasını da anlayışla karşıladık ve elden ele dolaşan web sitesi adresleri sayesinde bu yasakları da delmeyi başardık. Siyasallaşmaya gerek olmadan yaşamanın yolları bulunabiliyordu. Yaşadığımız şehirler baştan aşağı yenilenirken ağaçların kesilmesine, lise yıllarında okulu asarak gittiğimiz tarihî sinemaların yıkılmasına, bize çocukluğumuzu hatırlatan hangi bina varsa onun aniden yok olup yerine dışı ayna kaplamalı bir avm yapılmasına ve kaldırım olmadan inşa edilen caddelere tanık olduk. Bu da bizi siyasallaşmaya itmedi. Bunun yerine, her şeye rağmen tutunmayı başarmış tarihî lokanta veya pastaneleri keşfetme konusunda yeni bir yetenek geliştirdik.

Sadece hayatlarımızı yaşarken, durduk yere siyasal birer varlığa dönüştük ve bunu biz istememiştik. Bunu siyasal otorite istedi çünkü bizlerin sıradan yaşantılarını görmek onu rahatsız etmişti. O an, devletin sevdiği herşey ne kadar siyasal ise, yani bir ordu, bir tapu dairesi, işlerinden yorgun argın çıkan memurlar, bir resmî gazete, bir kanun hükmünde kararname ne kadar siyasal ise devletin sevmediği herşey de o kadar siyasal bir hâl almıştı. Tekel bayiinden gece yarısı rakı alanlar, dekolte giyen televizyon spikerleri, metroda öpüşenler, güvenlik bürokrasisini eleştiren polisiye bir dizi, kürtaj yaptırmak isteyen kadınlar, evlenmemekte ısrar eden gözde bekârlar ve son olarak da evlerde yaşayan üniversite öğrencileri.

Artık siyasallaştık. Hem de sadece yaşarken, hiçbir politik fikrimiz yokken ve filozofların bu konuda ne düşündüklerini bilmiyorken. Hâlimiz sadece Kürtçe konuştuğu için siyasallaşanlara, sadece başörtüsü taktıkları için siyasallaşanlara, sadece Alevi oldukları için siyasallaşanlara, yani devletin görmekten memnun olmadığı her sıradan insana benziyordu. Üstelik, büyük bir beceri ile yaklaşık bir asırdan beri sıradan insanlardan siyasal muhalifler yaratmayı beceren bir ülkenin vatandaşları olarak artık eski günlerdeki basit ve kişisel sorunlar ile de uğraşmıyorduk. Eski sevgililerimiz artık yoldaşımız ve dava arkadaşımız olmuşlardı ve eski günlere geri dönmek için çözmemiz gereken sorunlara bir yenisi daha eklenmişti.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kolormatik gözlük

Burak Bilgehan Özpek 28.11.2013

Lise yıllarım küçük bir taşra şehrinde geçiyordu ve her sabah okula gitmek için çok geçerli bir sebebim vardı. Cuma günleri dersler bittikten sonra İstiklal Marşı'nı okurken, kantinde köfte sırası beklerken, okul bahçesinde futbol oynarken ya da okul çıkışında kavga ederken hep birisine bakınıyor gibiydim. Babasının tayini yaşadığımız şehre çıkmış ve o da sınıfımıza yeni gelmişti. Derslerde onu seyrediyordum ve ders dışındaki

hemen hemen her yerde, baktığı yerde oluyordum. Medeniydim bir taraftan. Onunla tanışmış ve 90'lı yılların Türkçe pop furasına kapılmış bir genç olarak hangi şarkıcıları beğendiğini sormuştum. Hepsini seviyorum demişti.

Bu yeteri kadar açık bir cevaptı ve Türkçe pop şarkılardan oluşan karışık bir kaset doldurup ona hediye etmem için beni yeteri kadar yüreklendirmişti. Hazırladığım listeyi sokağımızdaki kasetçiye verdim ve tezgâhta duran futbolcu enseli delikanlının *"abi, istersen stüdyoya geç ve kasetten önce senin sesinle ekolu bir giriş yapalım"* teklifini ise reddettim. Karışık kaseti, ona olan ilgimi ve hislerimi anlattığım bir mektupla taçlandırmaya ise aynı gece karar verdim. Okuduğum romanlardan öğrendiğim bazı Osmanlıca kelimeleri yerli yersiz kullanarak ve **Attila İlhan** şiirlerinden bolca alıntı yaparak mektubumu bitirdim. İşin bundan sonraki kısmını ise ajanlık filmlerinden öğrendiklerimle hallettim ve mektubu kaset kapağına iliştirerek kimsenin sınıfta olmadığı bir anda onun mantosunun cebine iliştirdim.

Ne var ki, olaylar, müdürümüz ve kolormatik gözlük takan nur yüzlü **Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi** hocamızın aniden sınıfımıza girmesiyle aniden dramatik bir hâl almıştı. Disiplin gereği arama yapılacağını söylüyorlardı. Herkes yerine oturmalı ve sadece soru sorulunca cevap vermeliydi. Bu, bütün sıraların, ceketlerin ve montların aranması demekti. Sigara içen, bıçak taşıyan ve ideolojik yayın bulunduran öğrencileri avlamak için yapılan bu baskın en çok beni vurmuştu. Amerikan yapımı romantik komediler gibi bir gün düşerken, yani günün **Hugh Grant**'ı olmayı beklerken, kendimi **Midnight Express** filminde işkence görürken bulmuştum. Yazdığım mektup onun mantosunda bulunacak ve benim ismim yazılı olmadığı için bu durumdan o sorumlu tutulacak, aramızda henüz başlamamış olan aşk birden bire kamusal bir hâl alacaktı. Bu manto kimin diye soracaklar, kasete iliştirilmiş mektubun izini sürecekler ve ona ulaşacaklardı. Bunu herkesin ortasında yapacaklardı üstelik, onu mahcup edeceklerdi ve o **"bilmiyorum"** deyince belki bağıracaklar, daha çok üstüne gideceklerdi. O an muhtemelen ben kalkacaktım ayağa ve **"ben yazdım"** diyecektim. Böylece ona duyduğum hisler Tapu Kadastro Müdürlüğü ya da Çimento Fabrikası gibi bir kamu kuruluşuna dönüşecekti.

Karışık Türkçe pop kaseti, içine iliştirilmiş bir aşk mektubu ile beraber başarılı bir operasyonla ele geçirildi. O ve ben yasadışı bir örgüt üyesi olarak etkisiz hâle getirildik. Türk bayrağının altında ve yüzümüzü elimizle kapatarak **TRT** kameralarına poz verdik. Önümüzdeki masaya ise, kaset kapağı, kaset ve mektup kullanılarak, bir şekilde TC yazmayı başarmışlardı. O, benimle konuşmama karşılığında kefaletle serbest kaldı. Benim ise ona 10 metreden fazla yaklaşmam yasaklandı.

O günden sonra aylarca aynı kâbusu gördüm. Kolormatik gözlüklü din öğretmenimiz mektubumu okuyordu herkese. Sınıf arkadaşlarım da kolormatik gözlüklüydü. Din öğretmenimizin arkasında duran okulumuzun bütün öğretmenleri de kolormatik gözlüklüydü. Hatta karışık kasetin ve mektubun muhatabı da kolormatik gözlüklüydü. Herkes beni ayıplıyordu ve ben çok utanıyordum. Din hocamız, beni işaret ederek **"işte bu arkadaşınız"** diyordu, **"bu arkadaşınız âşık oldu. Geceleri hayaller kurdu, hem de şimdi anlatamayacağım hayaller"** (sınıftan gelen ayıplama sesleri ve hocaların cıkcıklamaları). **Bütün bunların sebebi çok açık; kolormatik gözlük takmıyor. Şimdi okulumuz müdürü, kolormatik bir gözlük hediye edecek kendisine".**

Aradan geçen yıllar içinde yaşadığım kâbus gibi olay üzerine çok düşündüm ve bu kâbusu dünya üzerinde milyonlarca insanın farklı şekillerde yaşadığını keşfettim. Sınıfımıza giren müdür yaşadığımız sistem içerisindeki en nihai siyasi otorite, kolormatik gözlüklü din hocamız ise ahlak ve din kurallarını siyasi otorite vasıtasıyla uygulamaya çalışan bir siyasal aktördü. Asıl kâbus ise ben uyuyunca başlıyordu. Benim dışımdaki her öğrenci ve öğretmenin kolormatik gözlük takması, uygulanan baskıya meşruluk kazandırıyor. Bu, bireyin özgürlük sahasının toplum, ahlak ve siyasal otoriteler tarafından kuşatıldığı bir **George Orwell** romanı değildi; biz bu hayatı tecrübe ediyorduk.

İtiraf etmeliyim ki ben de günün sonunda camları renkli gözlüklerden taktım. Hatta lise yıllarında yazdığı mektuplara ve karışık kasetlerine el konulan bütün erkekler camları renkli gözlüklerden taktı. Kendilerine yazılan mektuplardan ve yapılan karışık kasetlerden dolayı sorumlu tutulan ve 'kuyruk sallamakla' suçlanıp aşağılanan bütün kadınlar da camları renkli gözlüklerden taktı. Ama bu sefer sınıf yerine sokaklardaydık; din hocamız ile müdürün ittifakı devam ediyordu ve gözlerimizi korumaya kararlıydık.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çağımızın zorbası ve dört duvar arası

Burak Bilgehan Özpek 14.12.2013

Bir dönem kalabalık masalarda oturup dilim damağım kuruyunca kadar bir şeyler anlatmaya çalışıyordum. İnsanlar değişiyor, mekânlar değişiyor ama benim anlatma çabam hep sabit kalıyordu. Sanılmasın ki, devamlı politik vaazlar veriyordum ve felsefi tartışmalara giriyordum. Çoğu zaman kendimi anlatmanın derdine düşüyordum. O kadar zor işlerin altına giriyordum ki genellikle çocukluğumdan başlamam gerekiyordu. Herhangi bir konuda ne düşündüğümü tam olarak ifade etmek çok güçtü ve hiçbir cümlemi tamamlamıyordum. Aslında kafamda herşey çok netti ama düşüncelerim insanlarla buluştuğu zaman hemen karmaşıklıyor anlatılması güç bir hâl alıyordu. Hayatımın bu dönemini ve çırpınışılarımı ve kalabalık masaları ve yüksek sesle çalan müzikleri ve devamlı kuruyan boğazımı hatırlamak beni çok mutlu etmiyor ama açıkçası kendimi de suçlamıyorum.

Suçlu masamdaki insanlardır. Beni hiç benim istediğim gibi anlamak istemediler. Benim hayatım onların kulaklarına girdiği an onu kendi hayatlarıyla karşılaştırdılar. Eski sevgililerimden bahsettiğim zaman kendi eski sevgilileri geldi akıllarına. Yaşadığım komik bir olayı anlattım ve henüz gülmeyi bitirmeden kendi başlarından geçen daha komik bir olayı anlatmaya başladılar. Beni üzen şeylerden bahsettim, ve hemen herkesin daha üzücü bir hikâyesini dinledim. Bütün hücrelerimle inandığım bir fikrimi dile getirdiğim zaman telaş içerisinde çürütmeye çalıştılar ve bunu o kadar büyük ustalıkla yaptılar ki birkaç dakika sonra neyi savunduğumu unuttum. Aslında tam bu noktada durup sindirilmişliği kabullenseydim ortada hiçbir sorun olmayacaktı. Ama ben inat ettim onlara kendimi anlatmaya.

"Hayır," diyordum "tam olarak öyle değil". Ve anlatmaya devam ediyordum. Bir süre sonra, ben kendimi daha iyi anlattığımı zannettikçe onların beni daha da az anladıklarını farkettim. Bütün eylemlerimin, duygularımın ve fikirlerimin yani onlarla paylaştığım her şeyin onlara göre bir açıklaması vardı ve bunu ben değil sadece onlar bilebilirlerdi. Mesela politik fikirlerime karşı koymak yerine, beni bu fikirleri savunmaya iten benim bilmediğim ve sadece onların keşfettiği bir sebep ileri sürüyorlardı. Onlara göre aslında ben içimde başka türlü düşüncelere sahiptim ama sadece onların bildiği sebeplerden dolayı bu fikirleri savunuyordum. Kötü giden duygusal hayatımın sebebi ise benim hiç aklıma gelmeyen fakat onların keşfettikleri bir şeydi. "Bence sen" ile başlayan cümleler kuruyorlar, ve benim onlarla paylaştığım hayatımın bütün şifrelerini çözüp benim önüme sürüyorlardı. Vazgeçmiyorlardı. Hayatıma dair anlattığım ne varsa, önce bu anlattıklarımın kendileri ile olan ilgisini kuruyorlardı kafalarında ve yine kendilerini o an için mutlu kılacak bir şeyler söyleyip rahatlamak istiyorlardı.

İnsanlar ile temasım ve kendimi onlara anlatma çabam bir zorbalığa kurban gidiyordu. O zamana kadar, zorba diyince aklıma hep akıldışı hareketlerde bulunan ama gücü sayesinde bu akıldışılığı herkese kabul ettiren iriyarı bir adam gelirdi. Ne var ki artık zorba masamda oturan insanların hepsiydi ve bu kelimenin yeni bir tanıma ihtiyacı vardı. Benim için zorba, bir eylemin veya düşüncenin sonuçları kendisine zarar vereceğini anladığı an bu eylemin ve düşüncenin sebeplerini yorumlama tekeline sahip olmak isteyen kişiydi artık. Üstelik, günümüz zorbası iri yapılı bir vahşi de değildi. Gayet medeni giyiniyor, kibar konuşuyordu. Ama onun gelmiş geçmiş bütün zorbalardan daha etkili bir gücü vardı. Kendini anlatmak için çırpınan insanları istediği gibi tanımlama tekeline sahipti. Bu güç, bir süre sonra kendisini anlatmak isteyen insanları susturuyor, küstürüyor ve zorbanın dedikleri itiraz edilmez bir norm olarak kabul ediliyordu.

Dört duvar arasında saatlerce oturup toplumla temas etmeden yaşama becerisi bu zorbalar sayesinde gelişmiştir. Zorbaların dünyası acımasızdır çünkü. Kendinizi anlatmaya başladığınız an, onlar tarafından yeni ve onların kabul edebileceği bir insana dönüştürülürsünüz. En iyisi susmaktır. Böylece geleneksel zorba ile günümüz zorbası arasındaki fark da ortaya çıkar. Geleneksel zorba kendisini rahatsız eden fikir ve eylemlerin sahiplerini zorla zindana atarken, günümüz zorbası insanları kendi isteğiyle herhangi bir fikir ve eylem üretme eyleminden vazgeçirmeyi başarır ve onu kendi odasından çıkamaz hâle getirir.

Kalabalık masalardaki insanların birer zorba olduğunu bir haziran gecesini, onların yanından ayrılıp evime dönerken keşfettim ben. Kalabalık sokaklardan geçtim, slogan atan ve marşlar söyleyen üniversitelileri gördüm. Aynı benim kalabalık masalardaki hâlim gibi bir şey anlatmaya çalışıyorlardı. Bu benzerlik hoşuma gitti. Eve geldim ve onların neden sokakta olduklarını açıklayan zorbalar gördüm televizyonda. Sokağın söyledikleri onları rahatsız etmişti ve aynı benim kalabalık masamdaki zorbalar gibi duyduklarını kendilerini mutlu edecek şekilde yorumluyorlardı. "Bunlar atom bombası yapıyor" diyordu biri öteki "dış güçler" diyordu, bir başkası "iş bildiğiniz gibi değil çok büyük" diyordu. Sunucu "Alman havayolu şirketi de işin içindeymiş" diye araya giriyor, genç olan bir zorba "hepsi var canım, iç-diş ne kadar mihrak ararsan hepsi. Bunların amacı darbe yapmak" diyerek cevap veriyordu. Bir gazete alıyorlardı ellerine ve kameraya göstererek, "işte bu gazetenin asıl amacını, kimlerle ilişkili olduğunu biz gayet iyi biliyoruz" diye imalarda bulunuyorlardı. Masamdaki zorbalardan kaçmış televizyonlardaki zorbaların eline düşmüştüm. Benim eylemlerimi ve fikirlerimi yorumlama tekeli onlardaydı artık ve beni dört duvar arasına göndermeyi yine başarmışlardı.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir ceket ne kadar liberal olabilir

Burak Bilgehan Özpek 25.12.2013

1990'lı yılların siyasi hayatı çok karmaşıktı ve bu, o kadar da kötü bir şey değildi. Mafya babalarının kendi aralarındaki hesaplaşmalarını, kamu bankalarındaki yolsuzluk iddialarını, örtülü ödenekten harcanan paraları, İslami vakıf yöneticilerinin yardım amacıyla toplanan paraları nasıl zimmetlerine geçirdiklerini, belediyelerdeki rüşvet skandallarını mutlaka bir acar gazeteci bulup çıkartıyor ve bunu gazetesinin manşetlerine taşıyabiliyordu. Belki de bu yüzden 1990'lı yıllara güçlü giren siyasi partiler ve aktörler 2002 seçimlerine geldiği zaman itibarlarını kaybettiler ve sahneden silindiler. **Vatandaşların oy kullanma hakları belki**

yolsuzlukların yapılmasını önleyemiyordu ama yolsuzluk yapanları tasfiye etmeye yetiyordu. Böylece yönetici elit değişebiliyordu.

Sanki bu dönemi hiç yaşamamışız gibi, ülkemizde devam eden yolsuzluk soruşturmasıyla ilgili çok hayret verici konuşmalara şahit oluyoruz ve bunları kendilerine “**liberal**” sıfatı yakıştıran gazeteciler ve akademisyenler yapıyor. Kanaatimce bu argüman, yolsuzluk soruşturmasını Ümmet-i Muhammed’e karşı yapılan bir gâvur projesi olarak nitelendiren komplo teorilerinden daha tehlikelidir. Zira, yolsuzluk soruşturmasını destekleyenlere sadece hükümet değil aynı zamanda demokrasi karşıtı etiketi yapıştırmayı amaçlamaktadır. Onlara göre bir hükümet, görev süresi boyunca istediği politikayı izlemekte özgür olmalıdır. Bu politikalar iyi sonuçlar verebileceği gibi ülkeyi cehenneme de çevirebilir. Bunun bedelini ise hükümetler sandıkta öder, sadece halka hesap verir. Diğer bir ifadeyle, bu çevreler için bir hükümetin bireysel özgürlüklere yönelik tacizleri ve yolsuzluk dosyaları seçmenler için bir sorun oluşturuyorsa cevabını mutlaka sandıkta verecek, bu hükümeti cezalandıracaklardır.

Bu argümanın çıkış noktası oy kullananların her koşulda rasyonel davranacaklarını varsaymasıdır. Ancak gözden kaçırdıkları nokta bireylerin bilgi sahibi olmadan rasyonel olamayacaklarıdır. Mesela, ilk girdiğiniz mağazadan belli bir miktar para ödeyerek ceket aldığınız zaman bunun akıllıca bir tercih olduğunu aynı kalitede bir ceketin diğer mağazalarda kaç liraya satıldığını öğrenmeden iddia edemezsiniz. Ya da aldığınız ceketin markasını, hammaddesini, hangi ülkede imal edildiğini bilmeden kaliteli bir ceket için para ödediğinizi öne süremezsiniz. Yani **akıllıca bir tercih yapmak için bilgi alma kanallarının açık olması gerekir.** Dolayısıyla, **hükümete yönelik herhangi bir hak arama teşebbüsüne karşı “cevabınızı sandıkta verin” argümanını savunanların seçim sürecinin oy pusulasını sandığa atma ânından ibaret olmadığını da hesaba katmaları gerekir.**

Yaşadığımız çağın liberal ve demokratları uçurumdan aşağıya düşen bir okul otobüsünün içindeki çocuklar gibi çığlık atarken ve bağırırken bu noktayı gözden geçiriyorlar. **Halkı, iktidarın icraatları konusunda bilgilendirerek para kazanması gereken medyanın, yani yazarak hayatta kalması beklenen yazılı ve görsel basının mevcut hükümet ile kurduğu ticari ilişkiler sayesinde susarak varlığını sürdürebildiğini görmezden geliyorlar.** Her akşam televizyonlara çıkan dört gazetecinin hükümetin ülkeyi bir dünya devleti yaptığı konusunda mutabakata varmaları onlara gülünç gelmiyor. **Askerî vesayet dönemlerinde bile kelleyi koltuğa alıp mücadele eden köşe yazarlarının yerine ilkokul kompozisyonundan hallice yazılar yazan hükümet yanlısı kalemşörları okumaktan utanç duymuyorlar.** Televizyonların, ülkede milyonlarca insan sokaklara dökülmüşken, Çorum’da soba gazından zehirlenen yeni evli bir çiftin haberlerini izletmesini tuhaf bulmuyorlar. **Son 10 yıldır, dört milyona yakın kamu görevlisinin çalıştığı ve kamunun en büyük ekonomik aktör olduğu devlet çarkının hiç yolsuzluğa bulaşmamış olmasını, özgür bir medyanın yokluğu ile değil mevcut hükümetin ahlakıyla açıklamayı seçiyorlar.** Sayıştay raporu olmadan yapılan bütçe görüşmeleri onların meselesi değil. Ve yürütülmekte olan yolsuzluk soruşturmasını devlet içinde kümelenen gizemli ve paralel bir çetenin milli iradeye karşı kurduğu komplo olarak tanımlamaktan geri kalmıyorlar.

Artık biz evrenden ve gerçeklikten kopuk bir düzlemde yaşıyoruz ve ülkemiz liberalleri bunu bir türlü kabul edemiyorlar. Oylarımızı kullanana kadar kusursuz ve mükemmel bir hükümet imajının bombardımanı altında ses çıkartmadan yaşamamızı ve gidip istediğimiz hükümete oy verebileceğimizi söylüyorlar. Diğer bir ifadeyle bizden fiyatını ve kalitesini bilmediğimiz bir ceketin ilk girdiğimiz mağazadan satın almamızın ya da almamamızın rasyonel bir tercih olduğunu iddia ediyorlar. Kendisini liberal olarak nitelendiren bu satırların yazarı, yaşadığı ülkedeki **seçmen davranışlarının bilgiye ulaşım süreçlerindeki hükümet merkezli engellemelerden dolayı rasyonel olamayacağını ve oy verme işleminin bireysel özgürlükler için hiçbir anlam ifade etmediğini** düşünüyor. Ve bunun için, yaşadığımız çağın seçmen profilinin bir siyasi aktörü ya

çok ama çok seven ya da ondan çok ama çok nefret eden insanlardan oluştuğuna şahitlik ediyor. Aklında ise hep şu soru var; **Bir ceketi çok sevmek ya da ondan nefret etmek onun kalitesini ve fiyatını değiştirir mi?**

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet tiyatrosu...

Burak Bilgehan Özpek 08.01.2014

Doğada devlet yoktu; onu biz icat ettik. Herşey, karnımızı doyuracak kadar besinden fazlasını istikrarlı bir biçimde elde etmeyi keşfetmemizle oldu. Artık, yaşantımıza devam etmek için aylarla boğuşmaya, kurtlarla dans etmeye ve bin bir türlü maceraya maruz kalmaya ihtiyacımız yoktu. Otu ve hayvanları ıslah etmeye başlamamızla beraber, hayatta kalma stresimiz de azalmaya başladı. Üstelik, elde ettiğimiz besin bizi hayatta tutmaya yetiyor hatta artıyordu. Bu artık değer, bugün devlet olarak adlandırdığımız kavramın icadını da beraberinde getirdi. Zira, insanların hayatta kalma garantisine kavuşması, onlarda iki yeni düşünce uyandırmış olabilir. Birincisi elde ettikleri garantileri ve refahı kaybetme korkusu. İkincisi ise, bu refahı artırma isteği. Her iki düşünce de bizlerin devleti icat etmesinde önemli bir rol oynadı.

Refahı kaybetme korkusu haksız değildi. Her an bir barbar kabile gelip sizin tarlanızı basabilir, ürünlerinizi alıp sizi köleleştirebilirdi. Bu durum aynı zamanda bir başka gerçeği öne çıkartıyordu. İnsanların hayatta kalabilmeleri için başvurabilecekleri iki yol vardır. Ya, doğanın bilgisini keşfedecekler ve bu sayede yaşantılarını sürdürüp, refahlarını artıracabileceklerdi ya da bilgiye ihtiyaç duymadan kaba kuvvet ile başkasının refahını ele geçireceklerdi. Dolayısıyla, bilgi ve akıl sayesinde var olmayı başaran insanlar kendilerini barbarlardan korumak için bir örgütlenme içerisine girdiler. Önce düzenli maaş alan savaşçılar ve onları idare etmek bir komutan ile anlaştılar ve bütün güvenliklerini onlara emanet ettiler.

Refahı artırma isteği de haksız değildi. Eğer su kaynaklarını doğru kanallar ile buluşturabilirseniz, daha fazla ürün alabileceğiniz tarlalarınız ve susuzluk çekmeyecek hayvanlarınız olabilirdi. Ne var ki, doğanın gerçeklerine kafa tutmak için diğer insanlarla beraber hareket etmek gerekiyordu. Su kanallarını inşa etmek için maaşlı çalışan işçilere, o işçilerin hesaplarını tutacak bir muhasebeciye, proje çizen mühendisler ve bu işleri koordine edecek bir müdüre ihtiyaç vardı. İnsanlar, daha müreffeh bir gelecekte yaşamak için, elde ettikleri ürünlerin bir kısmından feragat edip bu organizasyon şemasını finanse etmeye gönüllü oldular.

Ne var ki, insanların korkularını gidermek ve arzularını gerçekleştirmek için kiraladıkları komutanlar, askerler, müdürler, mühendisler, memurlar ve işçiler kendilerine ihtiyaç duyulmadığı anlarda elde ettikleri düzenli gelirden mahrum olacaklarını biliyorlardı. Mesela, hiç baskına uğramayan bir ülke veya baskına uğramadığı zamanlarda bir ülke vatandaşları gelirlerinin bir kısmını askerlere vermek istemeyebilirlerdi. Ya da su kanalı işi bittikten sonra müdür, mühendis ve muhasebecilerin işine son verilebilirdi. Bu ihtimal devlet dediğimiz doğada olmayan yapıyı doğurdu. Belirli bir zaman zarfında sınırlı bir görevi ifa etmeleri için kiralanan insanlar elde ettikleri sabit geliri kaybetmemek için kendilerine duyulan ihtiyacı acımasızca abarttılar ve kendilerinin ülke için ne kadar önemli ve vazgeçilmez olduğunu anlattılar insanlara.

"Dört tarafımız düşmanlarla çevrili" dedi askerlerden bir tanesi, **"her an baskın yiyebiliriz"**. **"Biz olmasak sizi köle yapacaklar, bizi en iyi şekilde beslemelisiniz"** diye eklediler. Hatta kudretli bir savaşçı olan komutanları **"biraz daha fedakârlık yaparsanız eğer, düşmanı ininden çıkmadan bastırabiliriz"** fikriyle

ortaya çıktı. Kimse hiçbir şey anlamamıştı ve komutan sözlerine açıklık getirdi: “**Onların ülkelerini ele geçirsek, onlar bizi köle yapmadan biz onları köleleştirebiliriz.**” Sadece biraz daha fedakârlık istiyordu komutan. Müdür ise söze karışarak, kendimizi daha güvenli hâle getirmek istiyorsak herkesten düzenli bir para toplanması gerekiyor, bu işi de yapacak insanlar gerek. Ben bu işi organize edebilirim dedi. Korku o kadar büyük ve abartılmış bir şekilde dile getiriliyordu ki, bir ordu ve orduyu besleyecek düzenli vergiyi vermeyi reddeden vatandaşlar yaşadığı ülkenin düşmanı ilan ediliyordu. Onları barbarların ajanı olmakla suçlayanlar çıkıyor ve para vermeyi kabul etmezse herkesi tehlikeye atacağını bağıırıyordu suratlarına. Ver demeye başlamıştı askerler ve memurlar, ver ve bunu bir vazife gibi sorgulamadan, düzenli bir şekilde yap.

Komutan ve Müdür’ün ittifakından sorgulanamaz ve soyut devlet doğdu. Temiz giyinen, her gün sakal tıraşı olan, geleceğe güvenle bakan ve kendilerine bütün vatandaşların korkularını tanımlama ve karşı koyma üstünlüğü atfeden askerî ve sivil bürokrasi doğdu. Artık maaşını bizlerden alan ve bizlere hesap veren bir hizmetkâr yok karşımızda. Bizlerden düzenli bir şekilde vergi vermemizi bekleyen ve bu vergilerin nasıl harcadığını bizlerle paylaşmayı istemeyen kibirli bir efendiyle yaşıyoruz. İsimleri, ideolojileri, söylemleri değişse de aynı soydan gelen bir hanedan tarafından yaklaşık on iki bin senedir yönetiliyor. Üstelik zaman geçtikçe, Komutan ve Müdür’e yeni müttefikler ekleniyor. Onlara itaat etmenin öldükten sonra bizlere cenneti getireceğini müjdeleyen rahipler ve onların, bizlerin parasını canları istedikleri gibi harcamasını milliyetçilik, halkçılık ve demokrasi gibi kutsal kavramlara sığınarak meşrulaştırmaya çalışan büyücüler var yanlarında.

Bu farklı kostümlere sahip figürler asırlardır çok renkli bir kumpanyanın oyuncuları gibi bıkmadan sahneye çıkıyor, aynı tiyatro oyununu sergiliyor ve bizlerden günün her saati pahalı biletler satın alıp onları izlememizi istiyorlar. Aksi takdirde yabancı ülkelere barbar kostümüyle gelen oyuncuların kötü şovlarını izleyeceğimizi söylüyorlar. Ne var ki, bu tip oyunlar konusunda köklü bir geçmişe sahip olan ülkemiz tiyatrosu geçtiğimiz günlerde yeni bir uygulamaya geçtiğini ilan etti. Bizlerden sadece bilet almamız ve oyunu izlememiz beklenmiyor artık. Aynı zamanda, alkışlamamız ve oyuncuları daha başarılı performans sergilemeleri için yüreklendirmemiz de gerekiyor. Haklılar, zira, tiyatroyu ülkemize biz getirdiğimize göre ona sahip çıkacak olan da yine bizleriz.

bbozpek@etu.edu.tr

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çin ‘yardım’ı

Çin Li 19.09.2011

Avrupalılar hiç de fena yaşamıyor ama devletlerinin parası bitiyor. Önce Yunanistan, sonra Portekiz, şimdi de İtalya... Güney Avrupa hükümetleri birbiri ardına çırpılıp ortada kalıyor ve ortalıkta iflas söylentisi dolaşıyor. Borsalar yalpalıyor, çırpınıyor ve ancak Çin’in yardım edeceği duyulduğunda duruluyor.

Yardım mı? Avrupalılar hâlâ Çinlilerden iyi yaşarken mi? Bir eşik ülkesi olan Çin neden önce kendine yardım etmiyor? **Çalışkan Çinliler, daha doğrusu onların her şeyi bilen partisi gelmiş geçmiş en büyük para yığınının üzerinde oturuyor. Tam üç trilyon 200 milyar dolar! Doğrusu, hiç bir işe yaramayan bu kadar çok paraya sahip olmanın tadı yok. Bu durum, Çin’in parasını idare edenlerin başını epeydir ağrıtıyor.**

Şu günlerde Çin internetinde çok kötü ve pahalı bir lokantası olan bir kasabanın hikâyesi yayılıyor. Kasabanın bir sakini bir memura, neden daha iyi ve ucuz bir ikinci lokantaları olmadığını soruyor. Memur, daha gelişmesi

gereken kasaba için bunun daha iyi olduğunu anlatmak için hep yeni tezler geliştiriyor. O zaman da kasabalı, neden lokantanın bütün garsonlarının Mercedes'e bindiğini ve lokantanın kârını başka kasabalara borç olarak verdiklerini öğrenmek istiyor. Bunun üzerine, bunun da kararlaştırılan kalkınma stratejisi olduğu yanıtını alıyor. "Peki, yemeklerin hepsinin içi kum dolu olduğu halde bu kötü aşçılar neden hep kalite belgeleri alıyor" diye sorunca kasabalı, bu kez memur öfkeleniyor: "Kendi kasabandan söz ederken hep kötülüyorsun. Başka kasabalardan söz ederken ise her şey olumlu! Sen kasabanın hainisin!"

Hükümetlerinin Avrupa ve ABD'ye milyarlarca dolar verdiğini, onların devlet tahvillerini almaya söz verdiğini duyan ama **kendileri hep daha fazla ve daha ağır çalışmak zorunda kalan Çinliler kendilerini aldatılmış hissediyor**. Daha iyi bir lokantaya ihtiyaç duyulurken Çin ekonomisinin komünist yöneticileri neden ille başkalarına yardım etmek için çırpınıyor?

Önce "yardım" yerine "yatırım sözcüğünü koyalım. Pekin propagandasının bir kısmından bu şekilde kurtulmak mümkün. Ayrıca AB, Çin'in en büyük ticaret ortağı. Çin'in, yalpalayan süper müşterisinin koltuğuna girmemesi yanlış olur. Ne de olsa, 1,3 milyar Çinlinin ürettiği ihracat mallarını birilerinin satın alması lâzım.

"Zorda kalan dost İtalya"ya yardımdan söz ederken Çin Devlet Başkanı Ven Ciabao önemli şeyler söyledi. Herkesi, en başta da Avrupa hükümetlerini, yardıma karşılık olarak Çin'le olan stratejik ilişkilerini artık gözden geçirmeye çağırdı. "Örneğin, Çin'e tam bir pazar ekonomisi statüsü tanıyabilirler" dedi Ven, yanlış anlamalara hiç yer bırakmayacak şekilde.

Pekin yıllardan beri bu statüyü talep ediyor ve Brüksel'in kapısını aşındırıyor. (2016 yılında bu statü Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ile yapılan anlaşmaya göre, zaten otomatik olarak tanınacak olduğu halde ki, bu da zaten oldukça garip bir durum, sevgili DTÖ.) Fakat Pekin sabırsız. **Tam bir pazar ekonomisi olarak tanınmanın Çin'de sembolik bir önemi var. Pazar ekonomisi olarak kabul edilmek, bu sosyalist ülkenin nihayet dünya ekonomisi içindeki yerini aldığının işareti olacak. Ama bunun bir de çok pratik yararı var: Bu statü, Brüksel'den gelen anti-damping davalarının önünü alacak.**

Oysa Çin'in yapması gereken daha çok ev ödevi var. Örneğin, sübvansiyonlar saydam değil, akılcı bir maaş politikası yok ve fikrî mülkiyet hakları korunmuyor. Çin'in depolarının para dolu olduğu, Avrupa'nın kasalarının ise tamamen boşaldığı günlerde Çin'in eli iyi. Doğu'nun güneşi güçlü ve bu gücünü kullanmak istiyor. Bu haklı ve anlaşılır bir istek. Her ülke aynı şekilde hareket ederdi.

Fakat bir şey daha anlaşılıyor: **Çin hile yapıyor. Çünkü bugüne kadar Çin yapacağını ilan ettiği kadar yardım etmedi.** Son bir buçuk yılda Çin'den sık sık güzel sözler işitildi. **Yunanistan ve Portekiz kendilerine söz verilen para yağmurunu nafil bekledi.** Sonunda ikisi de Avro Bölgesi'nin, AB'nin ve Uluslararası Para Fonu'nun koruma şemsiyesinin altına sığınmak zorunda kaldı.

İspanya, Macaristan ve şimdi İtalya da Doğu'dan mali yardım teklifleri aldı. Ancak Çin'in kısa vadeli yardımlardan çok, uzun vadeli ve stratejik yatırımları tercih ettiği anlaşılıyor. Yunanistan'da limanlara, İspanya'da rüzgâr enerjisine ve helikopter fabrikalarına, İtalya'da teknolojik yatırımlara, Doğu Avrupa'da ise altyapı yatırımlarına yöneliyor. Bunlar hiçbir Avrupa ülkesini iflastan kurtarmaz. Avrupa, sen en iyisi kendine yardım et!

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cüzdan dostluğu

Çin Li 16.10.2011

Yakında bir kez daha “Yeni İpek Yolu” ve Pekin ile Ankara’nın “dostluğu” lafları edilecek.

Başbakan Erdoğan bir süre sonra Çin’e gidiyor malum.

Yani, bütün dünyanın bir dolu dolar almayı umduğu ülkeye...

Pekin’le kurulan bu yeni yakınlık nedeniyle üçüncü bir Boğaz köprüsü, turistler ve tren yollarının yanısıra Türkiye’yi birkaç da tehlike bekliyor.

Eğer arzu ederse Başbakan bu gezisinde Sincan’a da gidebilecek.

Ama köprüyü, turist dolu otobüsleri ve trenleri almak istiyorsa, bu defa 2009 yılındaki gibi istediklerini söyleyemeyecek ve Pekin’in Uygurlara yaptıklarını “soykırım” olarak niteleyemeyecek.

Çünkü Erdoğan orada milliyetçilik yaparsa, Ankara uluslararası planda soyutlanabilir.

Üstelik “pan-Türkist görüşleri savunuyor” şeklinde alaya da alınabilir.

Genel seçimlerden önce AKP’nin milliyetçiliği kabardı. Seçim zaferinden sonra da Kürtlere yönelik politikası sertleşti.

“Türk” bir Türkiye’nin, kendi yaptıklarının aynısını yapan başka ülkelerin azınlık politikasını eleştirmesi çok zor.

Türkiye’nin Kürdistan bölgesi gibi Çin’in Sincan bölgesi de ekonomik bakımdan ülkenin en geri kalmış bölgesi.

Diyarbakır gibi Uygur kentleri Kaşgar veya Urumçi de bir zamanki güzellik ve anlamlarının bir karikatürü durumunda.

Kürtler gibi Çin’deki Uygurlar da ayrımcılığa tabi kalıyor ve toplum dışına itiliyor.

Yanlış anlaşılmasın.

Uygurların dayanışmaya ihtiyacı var.

Hem de çok ihtiyacı var.

Moğollar, Tibetliler ve Miaolar gibi Çin’deki 56 ulusal azınlığın da var.

Bunların hepsi kültürlerinin kabaca “Çinileştirilmesi”nden ve ekonomik kaynaklarının Pekin tarafından sömürülmesinden çekiyor.

Eğer şimdi Ankara Pekin’le ilişkilerini yoğunlaştırmak, Çinli yatırımcıları çekmek ve Çin’in bölgede daha büyük bir rol oynamasını istiyorsa, Sincan’daki Uygurlar konusunda da son derece gerçekçi olmak zorunda.

Bu konuda başkalarının duyguları ne olursa olsun.

Çin bu konulara dış müdahalelere çok saldırgan yanıtlar veriyor.

Sincan Çin’in ne zaman patlayacağı bilinmeyen barut fıçısı.

Ankara'nın bu konuda başka bir yerden destek umması da mümkün değil.

Tam da herkesin ekonomik bunalımı aşmak için Çin'e ihtiyaç duyduğu bir dönemde başka başkentlerde kimse Sincan için Çin'i eleştirmeye istekli değil.

Washington ve Brüksel'de uzun süredir Çin'in istikrarı konusunda duyulan endişe maalesef orada gerçekleşecek demokratik reformlara duyulan ilgiden daha büyük.

Müslüman ülkelerde de durum farklı değil.

Çin'in eleştiren en tanınmış Uygur olan Rabiya Kadir'e Türkiye artık vize veremeyecektir.

Çin'i eleştiren Uygur film yapımcılarının eserlerinin Türkiye'de yapılacak film festivallerinde gösterilmesi mümkün olmayacaktır.

Hele hele pan-Türkist düşünceleri ve bağımsız bir Doğu Türkistan düşüncesini tamamen unutabilirsiniz.

Çin Ankara'yı "tek Çin" politikasını kabul etme noktasına getirdi ve bu politika sadece Tayvan için değil, tüm Çin toprakları için geçerli.

Ayrıca, Türkiye'nin Uygurlara vereceği her destek de bundan sonra Türkiye'ye sadece sorun çıkaracak.

Çünkü bunlar Pekin'in kuşku duymasına ve devamlı yeni cezalar uygulamasına yol açacak.

Son iki yılda Ankara teröre karşı mücadelede de Çin'le işbirliği yapmayı kararlaştırdı.

Bu, Çin'in sözde "İslamcı"lara karşı mücadelesine de destek vermek anlamına gelecek.

Sincan ve Orta Asya uzmanları Pekin'in, Sincan'da El Kaide ve Pakistanlı terör gruplarının eğitildiği iddialarına çok kuşkulu bakıyor.

Sincan'da baskıyı daha da arttırmak için Çin'in bu tür haberleri pompaladığı kuşkusu yaygın.

Cüzdanı şişkin dostlar tabii iyidir.

Fakat onların keyfi kaçtığında, hayatın da tadı kaçır.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fareler ve karıncalar

Çin Li 20.11.2011

Çağdaş ve müreffeh bir yaşama yeni kavuşan Çinliler şimdi her tarafta yerden biten parlıtlı gökdelen ve apartmanların ancak giriş katına girebildiklerini farkediyor.

Bu katlardaki şık Louis Vuitton mağazalarına ve cafelere arkadaki personel girişinden girebiliyorlar.

Çoğu zaman o kapı bile onlara kapalı.

Çünkü dünya sahnesine çıkmaya kalkan Çin halkı parçalanmış durumda.

Bir yanda "fare"ler, diğer yanda "karınca"lar var.

Çin'de bunun anlamını herkes bilir.

Bunlar, Çin'de artık yüzlerce milyarder bulunmasına rağmen, zenginlikten bir türlü pay alamayanlardır.

Oysa Çin'in bir ekonomi mucizesi yaratmasını sağlayanlar bu kapıcı, garson, satıcı ya da postacılar.

Örneğin, "fare"ler 20 milyonluk Pekin nüfusunun üçte birini oluşturuyor.

Yirmi yıl önce Komünist Parti'nin, insanları içinde oturdukları devlete ait daireleri "gönüllü" olarak satın almaya zorladığı bu kentte bugün ortalama bir dairenin kirası 450 dolar.

Bu durumda, "göçebe işçi" denen insanların yeraltına taşınmaktan başka çaresi kalmıyor.

Onlar da, fareler gibi, Pekin'in yeraltı dünyasını dolduruyor ve sadece vardiyaları geldiğinde yeryüzüne çıkıyorlar.

Çünkü onlar, Mao'nun emriyle inşa edilen beş bin 500'den fazla sığınak, depo ve tünelde yaşıyor.

Bugün bu yapılarda bir milyona yakın insanın yaşadığı söyleniyor.

Yatakları yan yana; onları sadece birer perde birbirinden ayırıyor.

Biri uyurken, diğeri gaz tüpünde çorba pişiriyor, bir başkası bir leğende çamaşır yıkıyor.

"Karınca" insanlar ise, Çin'in otuz yıldır izlediği rotanın en büyük mağlupları.

Hep bir karınca gibi çalışkandı onlar.

Hep toplumun kendilerinden beklediğini harfiyen yerine getirdiler.

Şimdi, tozlu varoşlarda birer böcek gibi, derme çatma da olsa kafalarını sokacak bir çatı arıyorlar.

Bunlar, genç ve akıllı, okuyup, diploma almış ama Çin'in devasa iş piyasasında iş bulamayanlar.

Çoğu, ailelerinin yüksekokul mezunu ilk üyesi.

Çoğunun ailesi, çocuklarının eğitim görebilmesi için son yuenlerini bile harcadı.

Çünkü Komünist Parti'nin 90'lı yılların sonundaki reform politikasına göre, iyi eğitim gören her Çinlinin iyi bir işi olacaktı.

Çin'in reformcularının davul zurna çalarak ilân ettiği büyüme politikalarına kapılan Çin üniversiteleri her yıl daha fazla üniversite mezununu iş piyasasına fırlatıp atıyor.

Bugün her yıl altı milyon genç üniversite bitiriyor.

Çin'in hâlâ emekyoğun ekonomisine bu çok fazla geliyor.

Çünkü bütün çarpıcı büyüme rakamlarına rağmen kimse bu kadar çok üniversite mezununa iş bulamıyor.

Bu eğitimli vatandaşların çoğu şimdi konforlu apartman daireleri yerine, Pekin'in epeyce dışındaki Tangliang gibi iflah olmaz semtlerde yaşıyor.

Tangliang ile onların hayalleri arasında sadece tozlu tarlalar ve beş çevre yolu değil, kandırılmış olma duygusu da yatıyor.

Bir çırpıda inşa edilmiş, banyosu ve tuvaleti olmayan beton evlerde yaşıyorlar.

Çoğu, kentte çalışabilecekleri bir iş aramak için her gün birkaç saatlerini yolda harcıyor.

Çin hükümeti, Pekin'in tünellerini kapatacağını ya da Tangliang'ı yıktıracağını defalarca ilân etti.

Çünkü "fare" ve "karınca"lar hem hoşnutsuzluğu arttırıyor, hem de toplumsal kargaşa onlar arasında filizleniyor.

Gerçi Çinli yöneticilerin şu anda bir Arap Baharı'ndan çekinmesi gerekmiyor.

Çinlilerin çoğu hâlâ Çin usulü bir "Amerikan rüyası"na inanıyor.

Çin'in zengin seçkinlerinin öyküleri hâlâ toplumun alt tabakalarının kitlesel olarak sınıf atlayabileceği hayalini besliyor.

Fakat Mısır'da öfkeyi bir saman ateşi gibi bütün ülkeye yayanların iyi eğitimli gençler olduğu Komünist Parti bürolarında biliniyor.

Onların Çinli yaşlılarının üniversitelerde zorunlu okutulan Marksizm-Leninizm dersini bir gün gerçekten iyi dinlemeleri olasılığının da farkındalar.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşçi-köylü cenneti

Çin Li 19.12.2011

Asteriks ve Obeliks artık Çin'de.

Hayır, bu iki isyancı köylünün imparatorluğa karşı mücadelesini anlatan yeni bir çizgi roman yok ortada.

Fakat Çin'de, her şeye muktedir Komünist Partisi'ne direnen bir köy var.

Üstelik o kadar sert direniyorlar ki, Asteriks ve arkadaşları, Güney Çin'deki Guandong eyaletinde yaşayan bu köylü ve balıkçılardan çok şey öğrenebilir.

Maalesef Vukan Köyü'ndeki mücadele Galya'daki gibi muzipliklerle dolu geçmiyor.

Aylardır eyaletin yolsuz memurlarına ve onların marifetlerine direnen bu balıkçı köyünün 20 bin sakini bir haftadan beri bine yakın paramiliter güç tarafından kuşatılmış durumda.

2010 yılında Çin'de yaşanan yaklaşık 180 bin protesto gösterisi içinde Vukan'ın önemi, halkın öfkesinin, yerel memur ve Komünist Parti sekreterlerini köyden kaçırarak kadar büyük olması; köylülerin ilk defa devletin

öngördüğü yapıların dışında örgütlenmesi ve Komünist Parti'nin ilk defa olaylar üzerindeki denetimini bu denli yitirmesi.

Aslında Vukan'da olanlar, son yıllarda Çin'in her tarafında yaşananların bir örneği.

Yerel yöneticiler köy arazisini yasadışı yollarla ele geçirip, büyük yatırımcılara satıyor.

Ardından halk zorla bölgeden sürülüyor.

Cinayetler bile işleniyor.

Kurbanların çoğuna tazminat ödenmiyor.

Ödense de, bu çok küçük bir miktar oluyor.

İnsanlar, yaşamlarını yoksullaştırılmış göçmen işçiler olarak sürdürmek zorunda kalıyor.

Çin'i bir işçi devletinden çok bir köylü devleti yapmak isteyen Mao'ydu.

O, Çin'in hinterlandını ekonomik olarak değerlendiren ve bu dev ulusu besleyen muazzam kitlenin farkındaydı.

Oysa şimdi, tam da o köylüler modernleşmenin kurbanı oluyor.

Özellikle de, Çin'in bir hukuk devleti olmaktan çok uzak olduğunu onlar hissediyor.

Fakat bu kez, Guandong'un yolsuz memurlarının Vukan'ın pirinç tarlalarının çoğunu satmak istediği emlakçi şirketi "Country Garden", köylülerin öfkesini hesaba katmadı.

O öfke, bir hafta önce köyün seçilmiş bir sözcüsünün, kendisini gözaltına alan polise ait binada ölmesiyle taştı.

Ölenin ailesi, cesette yaralar gördüklerini ve tırnaklarının da olmadığını anlatıyor.

Tabii yetkililer bunların hepsini yalanlıyor ve bu şekilde Vukanlıların öfkesini daha da kabartıyor.

Günlerdir köy paramiliter güçlerce kuşatılmış durumda.

Köylüler sürekli göz yaşartıcı bombalar ve sıkılan basınçlı sularla hırpalanıyor.

Balıkçıların ava çıkması engelleniyor, köyün su ve yiyecek temin etmesini sağlayan yollar da tıkanmış halde.

Köyün internet sitesi kapatıldı.

Hükümet isyanı sessizlikle geçiştirmeye çalışıyor.

Fakat bu kez çok geç.

Bazı Batılı muhabirler köye girmeyi başardı ve oradan twitter yoluyla haber geçiyor.

Aşırı yoğun internet sansürüne rağmen Vukan'da olanlar tüm ülkede duyuldu.

Ülkenin gerisinin dayanışması da büyük.

Obeliks'in büyüülü iksiri orada yok.

Vukan'da aynı etkiyi ancak bütün dünyanın bu küçük köye bakması gösterebilir.

Köy sakinleri, kendileriyle yapılan söyleşilerde, gerek olursa ölene kadar aç kalmayı da göze aldıklarını belirtiyor.

Çin'in turbo-kapitalizminde bu bir ilk olmaz.

Acı olan, tam da köylüleri koruması ve beslemesi gereken yetkililerin bu küçük köyü ablukaya almış olması.

Fakat Vukan isyanının, sonuçta Pekin'in otokrasisini yıkacak ülke çapında bir ayaklanmayı ateşlemesi beklenmiyor.

Çünkü Vukanlılar merkeze karşı bir ayaklanma çağrısı yapmıyor.

Daha çok, Pekin'den yardım bekliyor.

Sözcülerinin polis elinde ölümünün saydam bir şekilde soruşturulmasını istiyorlar.

Merkezin, o kötü yerel yöneticileri cezalandırıp, kamu düzenini yeniden sağlayacağını umut ediyorlar.

Fakat medyada provokatör ve düzeni bozan bir çete olarak tanıtılıyorlar.

Yani teknokratlardan oluşan merkez, ne saydamlığı ne de halkın insan onuruna saygı duymayı düşünüyor.

O nedenle hepimizin gözlerini Vukan'a dikmesi gerekiyor.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asya'da köşe kapmaca

Çin Li 15.01.2012

Çin ile ABD arasındaki mücadeleye i-Phone'lar ve süper güç olma tartışmaları hâkim.

Pekin'de cep telefonu satın almak isteyen ve hayal kırıklığına uğrayan binlerce kişi i-Phone dükkânını yumurta yağmuruna tuttu.

Bu heyecanlı kalabalığın kapının önünde oluşturduğu kuyrukları gören Amerikan şirketi ani bir kararla son oyuncuğu 4S'yi sadece internette satmaya karar verdiğinde, müşteriler savaşı açılmasını bile destekleyebilirdi.

Kısa süre önce Amerikan hükümeti yeni savunma stratejisini dünyaya duyurduğunda görüntü çok farklıydı.

Obama'nın boy gösterme stratejisini kısaca, "Avrupa'da ayrılıp, Asya'ya yerleşmek" şeklinde tanımlamak mümkün.

Bu karar Çin için şaşırtıcı olmasa da, bir şok oldu.

Çin internetinde, bunun "tepeden bakan ABD'nin" bir çeşit savaş ilanı olduğu yayılmaya başlandı.

Devlet denetimindeki gazetelerde yeni bir soğuk savaş uyarıları birbirini izledi.

Komünist Partisi'nin propagandacıları, bunun tabii ki engellenmesi gerektiğini söyledi.

Ama Pekin’de yazılan başyazılarda açık bir tehdit de hemen boy gösterdi:

Çin, işlerinin bozulmasına izin vermez!

Bu kadar kendine güvensizlik kokan bir açıklama şaşırtıcı.

Oysa Çin’in, yaklaşık dört milyon askeriyle dünyanın en büyük ordusuna ve bunun için gereken bütçeye sahip olduğu; süper güç olmaya soyunduğu konuşulmuyor muydu?

“Tabii”, diyor Çinli stratejistler.

Ancak onlara göre, ABD Çin’i kuşatıyor.

Bu da hiç mi hiç hoşlarına gitmiyor.

Merkez Komitesi dünyayı şöyle görüyor:

Herşeyden önce, ufak Tayvan, ana kıtadaki dev ülkeyi tehdit ediyor.

Pekin, ABD’nin Kongre kararlarıyla silahlandığı ve zorda kalırsa savunacağını açıkladığı bu adayı 1949 yılından beri kendi bünyesinden ayrılan bir parça olarak görüyor.

Üstelik bu ada kendi kıyılarından sadece 80 kilometre mesafede.

Bu nedenle de, tedbiren, her an Tayvan’a fırlatılabilecek 1000 füze konuşlandırdı.

ABD’nin, Çin’in bir numaralı düşmanı olan Japonya’da da büyük bir üssü var.

Japonlar bu işgal gücünün varlığından memnun olmasa da, Çin’le aralarındaki sularda, Güney Çin Denizi’ndeki ve altında petrol olduğu tahmin edilen bazı kayalıklar nedeniyle iki ülke arasında ilişkiler tekrar gerginleştiğinden beri Tokyo ABD’nin bölgedeki varlığını tekrar arttırmasını arzu ediyor.

Kore Yarımadası’nda da Amerikalılar var.

Burada da pek sevilmiyorlar ama Kuzey Kore’yle süren soğuk savaş nedeniyle onlara tahammül ediliyor.

Ve Moğolistan...

Uzun süre herkesin ihmal ettiği bu göçebe ülkesi, volfram gibi birçok değerli madenin bulunmasından sonra birden kıymete bindi.

Burada Amerikalı yatırımcılarla bölge ülkelerinden müşteriler çekişiyor.

Kurnaz Moğollar da bunu diplomaside kullanıyor.

Birlikte çalışacakları müşteriye güçler dengesine göre seçiyorlar.

Pekin’deki iktidar sahiplerini özellikle Hanoy’un tekrar Washington’la birlikte poz vermeye başlaması öfkeliendiriyor.

Geçen yıl Obama Vietnamlılara dayanamayacakları öneriler yaptı.

Örneğin, üstün bir güce sahip ve dış politikada diplomasiyle fazla vakit kaybetmemekle tanınan komşu Çin’e karşı kullanabilecekleri silahlar vermeyi önerdi.

O âna kadar bilmiyor olsa bile, o anda Çin ABD'nin Asya'ya geri dönmeye kararını anladı.

Aynı şey Avustralya için de geçerli.

Batı Pasifik bölgesinde Amerikan donanması güçlendirileceği için, Obama dünyanın beşinci kıtasını özellikle önemli bir askerî ortak ilan ediverdi.

Fakat Pekin'i küplere bindiren, Hillary Clinton'ın Burma atağı.

Generallerin ülkesi, Pekin'in kan kardeşi.

Orası, beyaz kumsalları ve değerli madenleriyle Çin'in Florida'sı.

O nedenle, Burmalılar Çin'le ortak planladıkları büyük bir baraj projesini durup dururken iptal edip, Amerikan Dışişleri Bakanı'nı kabul edince Çinli diplomatların ağzı açık kaldı.

Ama Çin de puan topluyor.

En samimi dostları olan Pakistan'ı ABD'ye dar ediyorlar.

ABD'nin baş düşmanlarından İran da Pekin'in desteğine güvenebiliyor.

Şayet Washington İran'ın nükleer faaliyeti nedeniyle kararlaştırdığı ambargoyu uygulamaya kalkarsa, Çin İran'ı sonuna kadar desteklemeye hazır.

Soğuk savaş başladı bile.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dipten gelen demokrasi

Çin Li 19.02.2012

Üç olay, Çin'de neler olduğunu sormamıza neden oluyor.

Birincisi, ifadesiz çehrenin tarihe karışması:

Çin'in gelecekteki yeni ve sempatik çehresi, Başkan Yardımcısı Şi Cinping.

Beş günlük ABD gezisinde Şi, Başkan bol bol güldü, ilgiyle birçok soru sordu ve kendi dev ülkesinin sorunlarını açıkça dile getirdi.

Gelecek yıl Şi, Başkan Hu Cinto'nun yerine geçip, belki de dünyanın en güçlü insanı olacak.

Onun Çin'i ABD'ye rakip mi, yoksa bütün dünyanın güvenebileceği bir ortak mı olacak?

Şimdi Şi kılını kıpırdatsa, hararetle bu soruların yanıtı aranıyor.

ABD'nin tarımdan geçinen eyaleti Iowa'da Şi bir aileyi ziyaret etti ve çay içti.

Tam bir Amerikalı gibi rahattı.

Derhal Çin haber ajansları, 1979'da Deng Şiao Ping'in, Teksas'ta, kovboy şapkasıyla nasıl rodeo izlediğini gösteren fotoğraflar yayınladı.

Deng'in şapkası, üç yüz yıl dünyadan kopan Çin'in geri dönüşünü sembolize ediyordu.

Iowa'da içilen çay neyin simgesi?

Gezegенimizin en güçlü ticaret ekseninin doğduğunun mu?

Çin'in çayı, Iowa'nın mısır ekmeğiyle mi buluşuyor?

Çin gazeteleri dikkatli davranarak, haberi birinci sayfanın alt kısmında çok küçük gördü.

Sayfaların üst kısmını ise sert bakışlı Hu Cintoa'nun bir fotoğrafı süsledi.

İkinci olay, Mao'nun *Kızıl Kitap*'ı.

Bu kez Kızıl Kitap 2.0.

Eskiden kitapken, bugün bir "*Kızıl Pad*".

Evet, doğru okudunuz: "*Kızıl Pad*".

Kısa süre önce Çin devlet medyası, ideolojik bilinci sağlam komünistler için i-Pad benzeri bir aygıtın piyasaya çıkışını sevinçle duyurdu.

Android yazılımıyla donanmış bu aygıt, Çin'in kızıl seçkinlerine, örneğin, *Renmin Ribao*'nun, yani parti gazetesinin internet sayfasını başlangıç sayfası olarak sunuyor.

Tamamen *Made in China*.

Kullanıcıyı doğrudan parti platform ve forumlarına taşıyan *app*'ler ya da parti yöneticilerinin bu aygıtta standart olarak sunulan *twitter* sayfaları da cabası.

Şaşırtıcı tek şey, aygıtın hiç de proletaryaya uygun olmayan bedeli:

Bu üstün kızıl teknolojinin fiyatı tam 1.600 Amerikan Doları.

"*Kızıl Pad*", Çin'in esprili internet dünyasına arayıp da bulamadığı fırsatı sundu.

Kullanıcılar, "devlet bütçesinden finanse edilen ve yolsuz kadrolara verilen bir hediye" diyerek, bu aygıtle dalga geçiyor.

Bir kullanıcı, "nihayet işbaşında uyumamanızı sağlayan bir aygıt bulundu" diyor.

Bu alaycı tepkilerden ürken bazı Çin yayın organları, "*Kızıl Pad*" hakkında yayınladıkları, "bu aygıt tüm kadroların gerçek dostu!" türünden yalakça haberleri geri çekerek, kızıl *App*'ler konusunda tamamen susmayı yeğledi.

Nasıl olsa *Apple* şirketi daha hızlı davranarak, *Kızıl Kitap*'ın *app*'ini çoktan ve üstelik ücretsiz sunmuştu.

Çin'in kuzeyinde ülkenin cilasında büyük çizikler oluşurken, güneyinde kimsenin önceden göremediği gelişmeler oldu.

Orada, balıkçı kasabası Vukan'ın sakinleri Çin'de yeni bir çağ açtı.

Küçük sahil kasabası Vukan'ın halkı, geçtiğimiz sonbahar aylarından beri, dünya medyasının gözleri önünde, yolsuz kadroların kendi topraklarını çalmasına karşı direniyor.

Hatta aralık ayında Çin ordusu kasabayı kuşatmış, fakat Vukanlıların yılmadan direnmesi, açlık grevine başlaması ve protestoyu sürdürmesi sonucunda Pekin geri adım atmak zorunda kalmıştı.

Geçtiğimiz hafta kendi girişimiyle kasaba halkı, 1 martta yapılacak kasaba seçimleri için bağımsız bir seçim komitesi seçti.

Uluslararası medyanın gözleri önünde ve bilim insanlarının denetiminde gerçekleşen seçim kusursuzdu.

Birçok Vukanlı yaşamında ilk kez seçim sandığı gördüğünü, ilk kez gerçek adaylar için oy kullanacaklarını anlatıyor.

"Çin'in ilk saydam ve demokratik seçimini yapacağız" diyorlar.

Oysa Çin'in otoriter komünist partisi yıllardır, eğitimsiz köylülerin demokrasiye hazır olmadığını iddia ediyor.

Partinin "*Kızıl Pad*"inde yüzlerce yerde tekrarlanan bu cümleyi Şi Washington'da da söylemiş olabilir.

Ama belli ki Vukanlılar, Mao'nun eski *Kızıl Kitap*'ına bakmış.

Orada Mao, "özgürlük ve demokrasi istiyorsan, onun için mücadele etmelisin" diyor.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İktidar değişikliği

Çin Li 18.03.2012

Çin Komünist Partisi her yenilendiğinde kan dökülür.

Bu, **Mao**'nun önce göklere çıkarılırken, sonra gözden düşen halefi **Lin Biao**'nun uçağını muhtemelen Mao düşürtüğünde de, kızıkların merkezinde iktidar ilişkilerinin açıklığa kavuşturulması için Kültür Devrimi'ne gerek duyulduğunda da böyleydi.

Bu, bundan önceki Başkan **Ciang Zemin** daha kısa süre önce rakibi Pekin Belediye Başkanı'nı 16 yıl hapsedtiğinde de böyleydi.

Şimdiki Başkan **Hu** da rakiplerini saf dışı bırakırken hiç de onlardan altta kalmadı.

Kullanılan yöntemleri iktidarın gücü belirliyorsa, dünyanın en güçlü hükümetlerinden birinde bir kuşak değişikliğine gidileceği açıklandığında, kapalı kapılar ardında neler olup bittiğini tahmin edebilirsiniz.

Sonbaharda gerçekleşecek bu değişikliğin bu defa pürüzsüz ve uyumlu olacağı söyleniyordu.

Ne de olsa **Hu Cinto** ülkesini "uyumlu toplum" şiarı altında yönetiyordu.

Fakat perşembe günü işler değişti.

Çin'in en saygın komünistlerinden **Bo Şilai** işinden kovuldu.

Hırslı Bo, dokuz kişilik Merkez Komite'ye girmek için ciddi bir seçim kampanyası yürütüyordu.

Parti sekreterlerinin, Pekin'de kendilerine bir yer edinene kadar köylerden illere, oradan da büyük kentlere mücadele ederek yükseldiği –ve zaman zaman da tökezlediği– Çin'de bu alışılmadık bir şey değil.

İlginç olan, Bo'nun kovulmasıyla, dış dünyada çok nadir farkedilen bir ideolojik mücadelenin de sonuçlanmış gibi görünmesi.

Hırslı bir iktidar adamı olan Bo, 30 milyonluk metropol Çongçing'i sert bir baba edasıyla yönetirken, bir çeşit **yeni sol pop-komünizmi** icat etmişti.

Sanayi kenti Çongçing sakinlerinin kızıl şarkılar söylemesi gerekmiş, televizyonlar sadece parti tarihi göstermek zorunda kalmış ve geleneksel eşitlik ve eşit paylaşım değerlerinden dem vurulmuştu.

Herşeyin –bu kez modern bir cılayla da olsa– eskisi gibi olması istenmişti.

En azından Bo'nun sol muhafazakâr hayranları bunu umuyordu.

Bo'nun Pekin'deki rakipleri onu neo-marksist bir demagog olarak tanımlıyor.

Ama herkes onun hesaba katılması gerektiğinde hemfikirdi.

Bir anlamda “komünist soylu” bir aileden olması bile buna yetiyordu.

Babası 1949 devriminin önde gelen kahramanlarındandı.

O da bunu sömürüyordu.

O kuşağın değerlerinin propagandasını yapıyor, halkın pazar ekonomisinden bıkmaya başlamasını kullanıyordu.

Bu da Pekin'deki güçlü politikacıların hoşuna gitmiyordu.

Çünkü orada yıllardan beri, “daha fazla pazar mı, daha fazla devlet mi” şeklinde temel bir tartışma sürüyordu.

Bo'nun kovulmasının gerekçesi, geçen ay uzun yıllardır yardımcısı olan Çongçing Polis Şefi **Vang Licun**'un ABD Konsolosluğu'na kaçarak, sığınma talebinde bulunması.

Ülke yönetimi için bu utanç verici bir skandal.

Vang'ın tutuklanmaktan korktuğu söyleniyor, fakat tüm detaylar henüz bilinmiyor.

Zaten bu Bo'nun kovulmasının bahanesiydi sadece.

Kapalı kapılar ardındaki gerçek kavga, Çin'in gelecekte nasıl bir devlet olacağı üzerine.

Gözlemciler, 23 yıl önceki Tiananmen Katliamı'ndan beri en sert siyasi mücadelenin patlak vermesinden korkuyor.

O tarihteki çatışmalar sonunda demokratik reform yandaşları devrilmiş ve otoriter neo-liberaller iktidarı ele geçirmişti.

Şimdi Bo Çongçing'de eski ilkelere döndü:

Yolsuzluğa karşı sert bir kampanyayla özel şirketleri dağıttı, dev gibi devlet işletmeleri kurdu, devlete ait sayısız konut projesi başlattı.

Halk Cumhuriyeti'ndeki reformların kurbanları v e hâlâ yoksul olan milyonlarca insan onu coşkuyla izliyordu.

Pekin'in en rahatsız olduğu özelliği ise herhalde kendi bildiğini yapıyor olmasıydı.

Hayranları, Bo'nun kendisini merkezdeki gri suratlı adamlara harcatmayacak kadar kurnaz olduğunu savunuyor.

Çin'deki iktidar değişikliği daha çok heyecanlı mücadelelere sahne olacak.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İpek Yolu

Çin Li 16.04.2012

Geçen hafta İpek Yolu Festivali gibiydi.

İpek Yolu aşağı, İpek Yolu yukarı...

Batılı bir ülke Çin'le ilişki kurmak ve onun yükselişinden parsa toplamak istediğinde hep bu romantik isim kullanılıyor.

Her defasında da kulağa daha itici geliyor.

Geçen hafta **Başbakan Erdoğan 300 kişilik işadamı ordusuyla Çin'e gittiğinde**, yüzyıllardır bu ticaret hattında hep bulunan bir şey eksik kaldı.

Doğu ile Batı arasında her zaman ve her iki yönde cazip mallarla birlikte özgürce taşınan ilerici düşüncelerden hiç eser yoktu.

Erdoğan Uygurların başkenti Urumçi'yi ziyaret ederken bunlar eksikti.

Bavulunda, Türklerin uzaktan akrabası olan bu insanlara Pekin'in bir mesajını götürdü.

Daha **2009'da Çin'i Uygurlara "soykırım" yapmakla suçlayan Erdoğan, Urumçi'ye ancak 2010 yılından beri usluca ve sarsılmaz biçimde "Tek Çin" politikasını savunduğu için gidebildi.**

Bu, Urumçi'deki Uygurlara eşit haklar verilmemesi, orada saatlerin Pekin'e göre ayarlanması demek.

Çin, Sincan'a yapılacak Türk yatırımlarının, isyanlarla çalkalanan bu Müslüman eyaletteki insanları da, Komünist Partisi'nin ülkenin doğu yarısında başardığı iddia edildiği gibi, mutlu edeceğini hesaplıyor.

İlke aynı: **Kararlara katılma hakkı olmadan ekonomik refah.**

Çin yönetimi, Türk parasına "evet" derken, Türklerin özerklik ve demokrasi düşüncelerine "hayır, teşekkür ederim" diyor.

Çin Komünist Partisi, ülkenin kapitalizme hazır olduğunu ama demokrasiye olmadığını, Çin vatandaşları için neyin iyi olduğunu sadece Komünist Partisi'nin bildiğini savunuyor.

Batılı hükümetlerin kâr peşinde koşarken bu tezleri hiç eleştirmeden sahiplenmesi birçok Çinliyi büyük hayal kırıklığına uğrattıyor.

Ömrünün sonuna kadar Pekin'in bu iddiasına karşı çıkan ve benim büyük hayranlık duyduğum biri, tam da Başbakan Erdoğan Pekin ve Şanghay'da ekonomik ilişkilere övgüler düzerken öldü.

Adı **Fang Licir**'di ve düşündüklerini açıkça söylemekten vazgeçmediği için, Çin'de değil, **Tiananmen Katliamı'ndan sonra sürgünde yaşadığı ABD'de öldü.**

Geçen yıl *New York Times Rewiev of Books*'ta yayımlanan son makalesinde Fang, saygın ABD'li sinolog **Ezra Vogel**'e sertçe karşı çıktı.

Vogel son kitabında Tiananmen Katliamı'nın, yani Çin ordusunun protestocu çocuk ve öğrencilere ateş açmasının bugün bakıldığında haklı görülebileceğini yazmıştı.

Çünkü Vogel'a göre, bu katliamdan sonra Çin'de kendini kabul ettiren neo-liberal reformlar sayesinde yüzmilyonlarca Çinli zengin ve mutlu olmuştu.

Bu çarpık propaganda, eskiden Çin'in önde gelen bilimadamları arasında kabul edilen astro-fizikçi Fang Licir'ı öfkeliendirmişti.

Haklıydı, çünkü **Licir, 1980'li yıllarda Çin demokrasi hareketinin önderlerindendi.**

Astro-fizik araştırmalarında evrenin sonlu olması gerektiği sonucuna vardığından, o tarihte Çin'de savunulan ve doğanın lineer ve sonsuz olduğunu öngören Marksist-Leninist bakış açısıyla çatışmak zorunda kalmış ve baskılara uğramıştı.

Bu durum, o güne kadar siyasetle pek de ilgilenmeyen fizikçiyi küplere bindirdi.

Fang, dar kafalı Çin hükümetini eleştirmeye başladı.

Sadece dünya ve bilimsel çalışmalar için değil, kendi halkı için de demokrasi talep etti.

Yetenekli bir hatip olduğu için Çin'in en önemli demokrasi aktivisti oldu.

Fang akılcı davranılmasını ve Çin'in tüm vatandaşların hakları üzerine inşa edilmesini istiyordu.

Fang Licir gibi sayısız Çinli var.

Köylerinde yolsuzluklara batmış parti kadrolarına karşı protestolar ve eylemler düzenliyorlar, fabrikalarda insan onuruna yaraşır koşullar olmasını talep ediyorlar ve bütün Çin vatandaşları için en iyi olanın ne olduğunu Çin Komünist Partisi'nin herkesten iyi bildiğini düşünmüyorlar.

Erdoğan, bu yüzbinlerce Fang Licir'la görüşmedi.

Hatta görüşmeyi denemedi bile.

Ölmese, Fang herhalde herkesten şu ricada bulunurdu:

Türk-Çin ilişkilerini politikacı ve işadamlarına bırakmayın!

İpek Yolu, dünyanın en büyük düşünce fabrikasıydı, ucuz mallar satılan bir süpermarket değil!

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dağılan imaj

Çin Li 21.05.2012

Büyük olasılıkla ben bu yazıyı yazarken, kör insan hakları savunucusu **Çen Guangçen** de ABD'ye gitmek üzere Pekin'de uçağa biniyor.

Çen'in son dönemde başından geçenlerle, kısa süre önce rejimin hışmına uğrayan Çongçing Parti Sekreteri **Bo Şilai**'nin öyküsü arasında belirgin paralellikler var.

Bu iki vaka sadece, onlarca yıldan beri Çin yönetiminin yaşadığı **en utanç verici skandala** yol açmakla kalmadı.

Aynı zamanda Çin adalet sisteminin zayıflığını da ortaya koydu.

Bunun gerçekte bir adalet "sistemi" olmaktan çok, komünist partinin Çin toplumu üzerindeki hâkimiyetini sağlamlaştırmaya yarayan bir araç olduğunu gösterdi.

Kontrol altında tutulması gereken bir muhalifin hem köy, hem de ilçe için iyi bir gelir kaynağı haline gelmesi nedeniyle Çen Guangçen'in ve tüm ailesinin yıllardan beri kendi köylerinde yasadışı olarak ev hapsinde yaşatıldığı artık biliniyor.

Şimdi Çin yönetimi, eyalet memurlarından, köy sakinlerine kadar bir sürü insanın Çen'in ev hapsinde tutulmasından gelir elde ettiğinin Pekin'de bilinmediğini ileri sürüyor.

Ancak bu inanılması güç bir saçmalık.

Çünkü yıllardan beri internette Çen'in durumu tartışılıyor.

Üstelik başka hiçbir şey de rejimin gözünden kaçmıyor.

Pekin'in bıkıp usanmadan propagandasını yaptığı **"yeni sosyalist köy yaşamı"** ile Çen Vakası'nın hiç ilgisi yok mu?

Kariyerine önce ihtiraslı bir neo-Maocu olarak başlayıp, Pekin'deki neo-liberal iktidar merkezini sinirlendirdikten sonra karısının karıştığı anlaşılan bir cinayet davasının girdabına kapılan **Bo'nun vakasında da garip şeyler oluyor:**

Bo ve karısı Gu Kailai hakkındaki soruşturmayı sorumlu mahkemeler değil, partinin disiplin komitesi yürütüyor!

İnsan ister istemez bir şeylerin güvenceye alınmak istediği hissine kapılıyor.

Belli ki parti, kendi safları dışında bilinmemesi daha iyi olacak bilgilerin dışa yansımından korkuyor.

Çin makamlarının hiçbir gerekçe göstermeden muhabir **Melissa Chan**'ın vizesini uzatmayı reddetmesi nedeniyle *El Cezire* televizyonu İngilizce servisinin Çin bürosunu kapatmak zorunda kalması da Asya'daki bu dev ülkenin süper güç olma iddiasına halel getiriyor.

Bu konuda tek bilinen, Çin yöneticilerinin, *El Cezire*'nin Çin'deki **çalışma kampları hakkında** –üstelik Çin dışında– **hazırladığı bir belgesel film**den rahatsızlık duymuş olduğu.

Televizyonun başka bir muhabir görevlendirmesine de izin verilmedi.

Çin'in hâlâ bir diktatörlük olduğu imajını veren bu haberler beni şu sorunun yanıtını aramaya zorluyor:

Çin daha ne kadar boşa para harcayacak?

Çin hükümeti imajını düzeltmek ve hoş bir görüntü vermek için büyük harcamalar gerçekleştiriyor.

Her yıl pahalı uluslararası Çin Kültür Festivalleri düzenleniyor; Konfüçyüs Enstitüleri adı altında dünya çapında faaliyet gösteren kültür enstitüleri mevcut; *El Cezire* gibi yayın organlarına ve gazetelere ulaşmak için, örneğin, önümüzdeki aylarda devlete ait *China Daily* gazetesinin çıkaracağı özel bir Afrika baskısı gibi muazzam medya atakları gerçekleştiriliyor.

Pekin, heba olan 2008 Olimpiyat Oyunları'ndan bugüne, yıllar içinde biraraya getirmeyi başardığı *yumuşak gücü* en azından Batı dünyasında boşa harcadı.

Haklarını yememek için hemen ekleyeyim:

Bugün dünya kamuoyunun Çin'de Çongking adlı milyonluk bir metropol bulunduğunu ve bu metropolün parti sekreterinin adının Bo Şilai olduğunu biliyor olması bile bir ilerlemedir.

Yakında dünya ticaretinin ikinci büyük gücü olacak bu ülkenin daha fazla ilgiyi hak ettiği de açık.

Yanıt bekleyen soru, Pekin'deki kliğin daha fazla ilgi görmek isteyip istemediği.

Çünkü dünyada oluşan bu yeni Çin merakı, Çin'in bir süper güçte bulunması gereken ahlakî büyüklüğü göstermesi beklentisini de doğuruyor.

Ama şu günlerde yine tutuklanan ya da ezilen muhaliflerin, blogçuların ve gazetecilerin sayısına bakınca, Çin'in kendine güven duygusuyla dünya sahnesine çıkmakta olan bir güç olmadığı belirginleşiyor.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Patates tarlası

Çin Li 17.06.2012

Bu defa cila çizildi.

Bugüne kadar “Çin modeli” bir başarı örneği idi.

Sanki Pekin demokrasiyi ve ekonominin temel kurallarını bir kenara bile itse hep çekici olmaya devam edecekti.

Neo-liberal teorisyen ve patronlar arasında, dikkatli bir şekilde "Singapur modeli" olarak andıkları otokrasi moda olmuştu.

Enerjik Çinliler sanki hiçbir çaba göstermeden bir gecede dünyayı süper otoyollar, hızlı demiryolları ve şık havaalanlarıyla donatıyordu.

Ancak **Çin'in en önem verdiği projelerden biri Avrupa'da bir kurbağa tüneline takıldı.**

Daha net söyleyecek olursak, **bu, Polonya'nın Varşova kentini Berlin'e bağlayan A2 otoyolunda çöktü.**

Oysa Pekin bu yolun, Çin'in Avrupa'daki örnek projesi olmasını planlıyordu.

Kendi ülkesini de, başka gelişmekte olan ülkeleri de yollarla kaplayan Çin, bu kez bu inşaat projesiyle Avrupa'da boy gösterecekti.

Covec üç yıl önce Polonya hükümetinin açtığı ihaleyi kazandığında **Avrupalı inşaat şirketleri, devletin sübvans ettiği ve yönlendirdiği Çin inşaat şirketlerini Brüksel'e şikâyet etti.**

Haklılardı.

Çünkü Çin'in cebi para dolu devletin serbest piyasa kurallarına göre yapılan bir ihaleye karışması haksız bir rekabet oluştuyordu.

(Bu noktada, Batı'daki ihalelerin de pek temiz olduğunun söylenemeyeceğini hatırlatalım.)

Brüksel'in yoğun ve öfkeli itirazlarına rağmen Polonya bu ihaleyi Çinlilere verdi.

Çünkü otoyolun 50 kilometrelik bu kısmının mutlaka Avrupa Futbol Şampiyonası'ndan önce tamamlanmasını istiyordu ve Çin hem asfaltı ucuz ve iyi dökmekle, hem de işini zamanında tamamlamakla tanınıyordu.

Fakat belli ki **Çinli mühendisler, kuralları bol olan ve AB'nin ağır standartlarına uyulması gereken bir projeye de, Avrupalı kurbağalara da henüz hazır değilmiş.**

İtiraz ve uyarılara rağmen ihaleyi alan **Çinli şirketin temsilcileri, AB'de her yol projesinde standart olarak inşa edilen kurbağa tünellerini A2 inşaatında unuttuklarının ortaya çıkması karşısında şaşkına döndü.**

Tek sorun bu da değildi.

Covec'in yönetim yeteneğinin ve mali uzmanlığının eksik olduğu da, şirketin, bu kamu projesinde inşaat planlama ve proje geliştirme süreçlerinin saydam olması gerektiğini dikkate almadığı da ortaya çıktı.

Covec'in Çince konuşan Polonyalı bir eski çalışanı, olanların nedenini, "Afrika'da olduklarını sanıyorlardı" diyerek açıklıyor.

Bu yüzden otoyolun bu kesimi tamamlanamadı.

Polonyalılar öfkeli ve Avrupa Şampiyonası nedeniyle büyük trafik tıkanıklıkları yaşamaktan korkuyor.

Tabii, ister istemez, Çin'in Avrupa ve ABD'nin altyapı ihtiyaçlarını karşılayıp karşılayamayacağı sorusu da soruluyor.

Çünkü Çin Başbakanı Wen Jiabao, tam da bu alanda yakın bir işbirliğinin iki tarafa da büyük avantajlar sağlayacağını hep vurguluyor.

Ona göre, mali krizin tam ortasındaki Batı, Çinli şirketlere yarı fiyata iş verebilir ve karşılığında en kaliteli ürünleri alabilir.

Ancak yarısı Çin devletine ait olan China Overseas Engineering Group Co. şirketinin çıkardığı iş gerçekten de iyi değildi.

Sonuçta Covec işi bırakmak zorunda kaldı.

Yol planlanandan çok daha pahalıya mal olacak.

İnşaatta yaşananlar artık Polonya mahkemelerinin konusu.

Zaman zaman otokrasi fantezileri yaşayan Varşova'nın da kabahati var.

Polonyalılar, AB'de iş yapmak istediği ve zengin olduğu için Çin devletinin her sorunu ezip geçeceğine inanıyordu.

Çin'in Afrika ve Asya'da düzenli olarak mega projeleri başarıyla gerçekleştiriyor olmasına kandılar.

Oysa oralarda yerel şirketlere, "böyle büyük bir Çin şirketiyle çalıştığınız için mutlu olun ve fiyatı yüzde 40 kırın" denerek şantaj yapılıyor!

Fakat **Çin modeli, saydamlığın önem taşıdığı, herşeyin kamuoyu denetimine tabi olduğu ve işçi haklarının demokratik güvenceye bağlandığı ülkelerde işlemiyor.**

Demek bunun anlaşılması için Çin'in Polonya'nın patates tarlalarına gelmesi gerekiyormuş.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir kedinin kaçıışı

Çin Li 15.07.2012

Mini minnacık bir kedi okyanusu aşır ABD'ye gitti. Şimdi bütün Çin, kediyi kısıyor. Nasıl olur da,

kısılanacak ekonomik rakamları yakalamış ve gözü daha da yukarılarda olan bir ulus, yanlışlıkla bir konteynerin içinde, yemsiz, susuz 6 bin 500 deniz mili yol katederek Los Angeles'a taşınan bir kediyle yer değiştirmek ister?

Çin interneti magazin sayfalarında yer alan bu küçük haber hakkında sinik yorumlarla dolu.

"Ni hao" Çince'de "merhaba" demek.

Şimdi Los Angeles'taki bir karantina odasında tekrar beslenip sağlığına kavuşturulmaya çalışılan küçük kediye "Ni Hao" adı verildi.

Sayırsız Çinli internet kullanıcısı bu küçük yasadışı göçmenin "kaçışı"nı selamlıyor.

Biri, "özgürlüğe kavuşmayı başardı" diyor.

Bir diğeri, "çekip yurt dışına gitmenin daha iyi olduğunu üç aylık bir kedicik bile kavradı" diye yazıyor.

Yorumcuların hepsinin, Ni Hao'nun daha iyi bir yere gittiğinde birleştiği görülüyor.

Kısa süredir ABD'nin Yatırımcılar Göç Programı kapsamında ABD vatandaşlığı almaya çalışan varlıklı Çinlilerin de aynı görüşte olduğu anlaşıyor.

Çin tarihini bilenler, yüz yıldan fazla süredir, ülkelerinde kötü gelişmeler bekledikleri her dönemde Çin elitlerinin dış dünyaya açılan bir kaçış yolu aramaya başladıklarını da bilir.

Çin'in geleceği konusunda endişeler büyüyor.

Pekin'de yeni yönetici kuşağının kimlerden oluşacağı yolunda bir ideolojik seçim mücadelesi başladığından beri tozu dumana katan tartışmalar, Çin reform projesinin bugün ne durumda olduğunu da ortaya koyuyor.

Eskiden her yönetim değişikliği öncesinde hangi reformların yapılacağı, bu kez köylülerin mi, yoksa sanayinin mi ön planda olacağı tahmin edilmeye çalışılırken, bugün Çinliler yeni kızıl prenslerin gerçek reformlara niyetli olduğundan bile kuşku duyuyor.

Son haftalarda parti medyasının yeni kuşak parti yöneticilerinin pespembe bir tablosunu çizmeye çalışıyor olması boşuna değil.

Buna göre bu kuşak, Mao'nun Kültür Devrimi için zorla ülkenin köylerine gönderdiği ve kendini bir ülkü uğruna feda etme deneyimini edinmiş bir kuşak.

Sanki bu özellik, büyük bir siyasi bilgelik ve becerinin garantisiymiş gibi...

Otokrasiyle yönetilen Çin gibi bir ülkede her yönetim krizi, her yanlış karar milyonlarca insanın yaşam planını kolayca altüst edebiliyor.

Pekin'de yönetimden ayrılacak kuşağın da, kendi yerlerini alacak olanların Çin tankerini ne yöne ve nasıl yönlendireceğinden emin olmadığı belli oluyor.

Partiye ait Halk Gazetesi'nde bütün sayfayı kaplayan yazılarla, bugüne kadar izlenen reform politikasını ve ekonomik liberalleşmeyi hararetle savunuyorlar.

Birçok Çinli'nin 30 yıldır devam eden acımasız reform sürecinin yarattığı stresten bitkin düştüğü tartışmasız bir gerçek.

Sessiz sedasız şekilde birçok insan, katıksız sosyalist teorinin hakim olduğu "eski güzel günler"deki yaşamı özler ve o yıllarda kendinden geçmiş bir Mao'nun insanlara ne acılar yaşattığını unutuyor.

Bu sayede neo-maocular, neo-solcular ve eski devlet ekonomisinin yandaşları çekicilik kazanıyor.

Oysa bu çevrelerin tezleri zaman zaman kaba olmaktan da öteye geçiyor ve onların sahip olduğu ısrarla iddia edilen siyasi bilgelik ve kavrayışın eksikliği sırtıyor.

Bir süre önce, Çin'in en başarılı gazetesi ve yine partiye ait olan Global Times gazetesi, tüyler ürperten bir yorumla okurlarını şaşırttı.

"Çin çoktan bir çeşit demokrasi oldu" başlığını taşıyan makalenin yazarı, seçimlerin demokrasinin temel unsurlarından biri olmadığını açıklıyordu.

Ona göre, daha çok, eski yöneticilerin koltuklarını birilerine miras bırakmaması yeterliydi ve Çin'de bu olmadığına göre, "Çin çoktan demokratik bir ülke" olmuştu.

Oysa Çin Anayasası, Çin yönetiminin demokratik genel seçimlerle belirlendiğini yazıyor.

İnternetteki sinik yorumculardan birinin işaret ettiği gibi, "şimdi bize, seçimli demokrasilerin sahte olduğunu, gerçek demokrasilerin seçimsiz demokrasiler olduğunu yutturmaya çalışıyorlar."

Ufak Ni Hao, sen en iyisi Los Angeles'ta kal.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çin'den mektup

Çin Li 02.09.2012

Gözlerime inanamıyorum!

Aklınıza bu cümlelerin gelmesi bile iyi değil.

Ama bu cümle en azından, yalnızca algılamanızda bir hata olması olasılığına kapıyı aralıyor.

Şimdi bir de şunu tasavvur edin:

Mahkememe inanamıyorum; bankama inanamıyorum; polis karakoluna inanamıyorum!

Biliyorum, içinizden "zaten inanamıyorum bunlara" diyorsunuz.

Ama bunu derken, bu kurumların gerçek kurumlar olduğundan ve yaptıklarının da gerçek olduğundan hareket ediyorsunuz.

Emin misiniz?

Çin vatandaşı olsanız, size ceza yazan polisin gerçekliğini kontrol etmenizi önerirdim.

Konumuz sahtecilik.

Kapalıçarşı önünde seyyar satıcıların sattığı sahte marka ayakkabılar ve DVD'ler ya da Türk piyasasında büyük bir doğrallıkla pazarlanan bazı marka ürünlerin sahte olması gibi.

Zaman zaman, Beko ya da Siemens ürünlerinden daha iyi görünen garip isimli bir cihazın kısa sürede bozulmasına öfkeleniyor olabilirsiniz.

Belki o anlarda Çin'e ve oradan gelen kötü kopya mallara kızılıyorsunuz.

Oysa bunlar, biz Çinlilerin tüm parasını emen ve bizi sürekli bunalıma sokan şeylerin yanında sevimli birer amatör işi.

Geçen hafta iki önemli işadamı tutuklandı.

Biri sahte gayrimenkul, diğeri sahte yoğurt satmaktan.

Ama bize her gün satılan sahte hazır çorbaların, sahte sütün, (kerpiç ve tatlandırıcılardan yapılmış) sahte sığır etinin yanında bunlar da bir şey değil.

En tehlikelisi sahte ilaç dalgası.

Özellikle, kalp yetersizliği ya da şeker hastalığı gibi kronik hastalıkların tedavisinde kullanılan pahalı ilaçların sahteleri.

Yanlış anlamayın sakın.

Hükümet her hafta bu sahtekârları yakalamak için geniş çaplı operasyonlar düzenlemiyor da değil.

Fakat anlaşılan yeni keşiflere harcadığımız enerjiden fazlasını sahte mal üretmeye harcıyoruz.

Bazıları, yüzlerce yıl, yeni eserler üretmek yerine, büyük ustaların ürünlerini kopya ettiğimizi hatırlatarak, bunun kültürümüzün bir özelliği olduğunu öne sürüyor.

Fakat samimi olun.

Başarılı değil miyiz kopyacılıkta?

Örneğin, **sigara üretimi ve satışı tamamen devlet tekelinde olmasına rağmen, Çin’de yılda 400 milyar sahte sigara üretiliyor.**

Bunların zeki üreticisi, güneydeki Fucian eyaletinde, dışarıdan bakıldığında bir askerî karakola benzeyen bir sigara fabrikası kurmuş.

Hatta işçiler elden düşme askerî üniformalar taşıyor, zaman zaman da avluda sahte askerî törenler bile yapıyormuş.

En büyük eyalet olan Siçuan’da ise polis, eyalet hapisanesinin 1. Blok’u şeklinde kamufle edilmiş yasadışı bir sigara fabrikasını ortaya çıkardı.

Ama bu bile az.

Çin’de polis karakolları, yabancı banka şubeleri ve sanıkların bile sahteleri yapılıyor.

Sanıkların para karşılığı bir dublörlerini duruşmaya gönderdiği ve bunların yine onlara verilen cezayı yattığına da birkaç defa rastlandı.

Bu durumda Çin internetinin politikacı dublörlerini ya da sahte haberleri ortaya çıkarma iddiasında olan bloglarla dolu olmasına şaşmamak gerek.

Bugünlerde, devrilen eski Komünist Parti yöneticisi Bo Şilai’nin kısa süre önce cinayetten mahkûm olan

karısı Gu Kailai'nin de kendi yerine bir dublörünü mahkemede mahkûm ettirdiği dedikodusu dolaşıyor.

Bir süre önce güneybatıdaki Kunming kentinde tamamen gerçek bir Apple dükkânını andıran sahte bir Apple dükkânı ortaya çıktı.

Dükkânın kendini hakarete uğramış sayan sahibi polisteki ifadesinde, kendisinin en azından gerçek Apple malı sattığını ve bu nedenle, bu olayın neden bu kadar büyütüldüğünü anlayamadığını söyledi.

Bir sahtecilik kültüründen söz edilebileceğini devlet televizyonu da kanıtladı.

Sahte habercilik kesinlikle yasak olmasına rağmen CCTV geçen yıl Çin Hava Kuvvetleri'nin bir manevrası hakkında bir röportaj yayınladı ve bunu Amerikan filmi *Top Gun*'dan alınan görüntülerle süsledi.

Not: Bu yazı sahte bir Çinli tarafından yazılmıştır.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Takımadalarda seçim kampanyası

Çin Li 30.09.2012

Adları **Diaoyu Adaları** mıydı, **Senkaku Adaları** mı?

Yoksa **Spratley Adaları** mıydı?

Asya'nın iki devi **Çin** ve **Japonya**'nın neredeyse boğaz boğaza dövüşmesine neden olan adalar gerçekten ufacık kara parçaları.

Çin'in yükselişinin ve buna bağlı hegemonya taleplerinin en açık ortaya çıktığı yer birkaç metrekairelik kaya parçaları.

Evet, bu kayaların altında petrol ve doğalgaz olabileceği söyleniyor ama **Çin birkaç yıldan beri Güney Çin Denizi'nde silahlı devriye gemileriyle gövde gösterisi yaparak, komşularını kızdırıyor.**

Bugüne kadar kimseyi ilgilendirmeyen **kara parçaları 21. yüzyılın başında tüm Asya'yı birbirine katma potansiyeli taşıyor.**

Eskiden sadece balıkçı ve korsanların kullandığı **bu adaların eskiden beri kendine ait olduğunu hiç kimse kanıtlayamıyor** ve bu da sorunu daha karmaşık hâle getiriyor.

İyi ama, **bugünlerde Çinli yetkililer, milliyetçilikle beyni yıkanmış aşırıları neden Japon şirketlerine ve Büyükelçiliği'ne karşı şiddet kullanmaya kışkırtıyor?**

Çin medyası ne derse desin, Çin'i tanıyan herkes, orada bağımsız gösteri yürüyüşü olmayacağını ve her gösterinin tepeden yönlendirildiğini bilir.

Onlarca yıldır Çin'deki en büyük yabancı yatırımcı Japonya'ya şimdi "Yuuuhhh!" çığlıkları eşliğinde taşlarla saldırmanın anlamı ne?

Ekonomik açıdan bu anlamsız görünebilir ancak siyasi açıdan durum farklı.

Olanları, **Çin usulü seçim kampanyası** olarak da adlandırmak mümkün.

Çin generalleri kaslarını oynatıyor ve ülkedeki milliyetçi dalgayla, dış gösteriyor.

Askerler, tesadüfen olacak, “ıssız bir adanın ele geçirilmesi” türünden adlar taşıyan deniz manevraları düzenliyor ve Çin’in ilk uçak gemisini büyük şaşıyla denize indiriyor.

Bu gövde gösterilerinin ekim sonunda yapılacak Komünist Parti Kongresi öncesinde daha da fazla gürültü çıkarması mümkün.

Amaç da, partinin Çinli generallere daha fazla para ve destek vermesini sağlamak.

İki milyonluk ordunun talep listesi uzun:

Daha yüksek maaşlar, ikinci bir uçak gemisi, daha yeni silahlar...

Parti Kongresi Çin’in yeni yönetici kuşağını ve bu arada, Mao’nun **Uzun Yürüyüş**’ünden beri partinin gerçek başkanı olan Askerî Komisyon Başkanı’nı da belirleyecek.

Mao Zedong, “silahların partiye itaat etmesi gerekir” demişti.

Oysa Çin’in sert generallerinin tam da bu noktada bir sıkıntısı olduğu anlaşılıyor.

Eğer Çin kulislerini izleyebilenlerin söylediği doğruysa, **Çin’in sivil siyasi yönetimi geçtiğimiz aylarda bir çeşit askerî darbe korkusu yaşadı.**

Buna neden olan, Çin’in onlarca yıldan beri yaşadığı en büyük siyasi skandal, yani yolsuzluklara bulaşmadığı izlenimini veren ve dev Çongking kentinin güçlü Parti Sekreteri olan **Bo Şilai**’nin düşürülmesi.

Bu skandal bir yıldan beri Çin’in önde gelen tüm yöneticilerini ürkütüyor.

Bo, sadece Güney Çin’de değil, Halk Ordusu’nun oradaki birlikleri arasında da iktidarını sağlamlaştıracak kadar akıllı bir yöneticiydi.

Şimdi yavaş yavaş gün ışığına çıkan bilgiler, **mafya ve yolsuzluklara bulaşan bürokratlara karşı yürüttüğü acımasız kampanyada ele geçirdiği parayla Bo’nun askerlerin desteğini satın aldığını** gösteriyor.

Bo ve ailesi iktidardan düşmeye başladığı günlerde ordunun bir kısmının ona destek verdiği anlaşılıyor.

En azından o dönemde ortaya darbe söylentilerinin çıktığı biliniyor.

Bo’nun sadık bir arkadaşı, **Ju Yongkang**, Çin’in silahlı polis birliklerinin komutanı.

Onun Pekin’deki hükümet merkezinde ateş açtığı ve Merkez Komitesi’nin 1989 yılındaki Tiananmen olaylarından bu yana ilk defa iktidarı yitirme korkusu yaşadığından söz ediliyor.

Tabii bütün bunlar devlet denetimindeki Çin medyasında hiç yer almadı.

Ancak bazı askerî birliklerin rejime bağlı olduklarını yazılı olarak açıklamak zorunda kaldığını herkes izleyebildi.

Kısacası, **Saklı Şehir'in yüksek duvarlarının ardında ve uzak adacıklarda sert yöntemlerle devlete hâkim olma mücadelesi veriliyor.**

Bu size tanıdık gelmiyor mu?

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçim olmayan seçim

Çin Li 04.11.2012

Bu hafta liderini seçecek bir süper gücün seçim kampanyasını tedirginlik, skandallar, entrikalar ve adayların gafları kelimeleriyle anlatmak mümkün.

Çekişmeli seçim kampanyasının ardından, "eskiden herşey daha iyiydi" diyen ideolojik-muhafazakârların mı, yoksa kuşkulu gelecek vizyonları olan liberal reformcuların mı kazanacağı bu hafta belli olacak.

Hayır, salı günü yapılacak ABD başkanlık seçiminden değil, çarşamba günü başlayacak ve sadece dokuz adamın bu dev ülkenin geleceğine karar vereceği **Çin Komünist Partisi Kongresi**'nden söz ediyorum.

Yönetim değişikliği on yılda bir gerçekleşen Çin'de hiç bu kadar çekişme yaşanmamıştı.

30 yıllık süratli ekonomik büyümenin ardından partinin önündeki çözülmemiş sorunlar, Çin'in **Manchester kapitalizmini** aynen tekrarlama kararı aldığı izlenimini doğuruyor:

Yüksek işsizlik, aşırı adaletsiz bir paylaşım, birlikte yüksek bir sermaye birikimi, eğitim yetersizliği, nüfus yaşlanması, kaynak kıtlığı...

Kavgaya neden olan soru basit:

Büyük Başkan **Mao**'nun küçük **Kırmızı Kitap**'ı **bu dağ gibi sorunları çözmeye yeterli mi, yoksa yeni bir şey mi gerekiyor?**

Partinin bugün uygulanan sözde sosyalizmi tanımlamayı sevdiği şekilde, **Çin'e özel yeni bir şey mi gerekiyor?**

Çin'e özel bu **"şey"** bir an önce bulunmazsa, hiçbir seçimle meşruiyet kazanmamış tek parti yönetimi karşısında 1,35 milyar Çinlinin sabrını kaybetmeye başlama tehlikesi var.

Dünyanın ikinci büyük ekonomisinin merkezi **Pekin'de herkesin sıkıntıdan ter dökmesi, internetin çılgınca sansürlenmesi**, Parti Kongresi'nin yapılacağı ve halkın girmesine izin verilmediği hâlde, **"Halkın Büyük Toplantı Salonu"** olarak adlandırılan binanın **çevresinde kanalizasyon kapaklarının kaynak yapılarak sabitlenmesi** ve hatta **posta güvercinlerinin Pekin üzerinde uçmasına bile izin verilmemesi** boşuna değil.

Böyle karmaşık sorunlarla karşı karşıya olan partinin durumunu tanımlamak kolay değil.

Özellikle de, bu partide kapalı kapılar ardında neler yaşandığını hemen hemen kimsenin bilmediği ve hiçbir adayın çözüm önerilerini açıkladığı bir seçim konuşması yapmadığı bir ortamda bu çok zor.

Eski solcular teknokrat reformculara, eski Maocular yeni Maoculara, yeni yetme yöneticiler eski devrimcilerin oğulları oldukları için iktidarın kendilerine miras kaldığına inanan partinin prenslerine karşı mücadele ediyor.

Bunlardan biri, Başkan **Hu Cinto**'nun himaye ettiği prens ve büyük olasılıkla Çin'in yeni güçlü adamı olan **Şi Cinpin**.

Bugüne kadar hiçbir hatası ortaya çıkmayan, fakat hiçbir orijinal düşüncesi de dikkat çekmemiş biri.

2008 Pekin Olimpiyatları'nı mükemmel bir gösteriye dönüştüren, detaylara takılmış, kariyer merdivenlerini kararlılıkla tırmanan, ülkenin özel sektöre ve yabancı yatırımlara daha fazla açılması gerektiği propagandası yapan bir adam.

Öte yanda Başbakan **Ven Ciabao**'nun himayesinde, sosyal konutlar inşa edilmesini, kapsamlı bir sağlık sistemi kurulmasını ve temiz enerji kaynakları kullanılmasını arzulayan, bir çeşit renksiz Obama olarak tanımlanabilecek **Li Kekiyang** var.

"Tepede" kimin iktidar olacağı seçimde oy vermeleri mümkün olmayan Çin vatandaşlarının ise pek umurunda değil.

Halk daha çok, yiyip-içen, seks skandalları yaratan ve yolsuzluk yapmaktan başka işe yaramayan yüzbinlerce parti üyesine öfkeli.

Basın özgürlüğü olsa, gazeteler bu haberlerle dolacak.

Vatandaşlara göre, yeni fikir üretmekte zorlanan partinin oburluğu bitmek bilmiyor.

Çin halkının bu soruna ne kadar pragmatik yaklaştığını ise, ülkenin en güneyindeki küçük Baişun köyü gösteriyor.

Köye her gelen parti yöneticisinin sadece içki masrafının bile 1000 dolar olduğunu gören belediye başkanının aklına mükemmel bir fikir geldi.

Pahalı, fakat parti kadrolarının yıllardan beri içtiği **Sorgum Rakısı** yerine, artık Baişunlular kendi ürettiği pirinci arpayla karıştırıyor ve kendi alkollü içkilerini üretiyor.

Parti yöneticileri arzu ettikleri gibi sarhoş oluyor, harcamalar hızla azalıyor ve kentin anayolunu tamir etmek için gereken para nihayet belediyenin kasasında birikmeye başlıyor.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saç tıraşı

Çin Li 02.12.2012

Çin’de internette geçtiğimiz günlerde “**saç tıraşı**” deyimi peydahlandı.

Çin’de saçlar çok uzun olduğundan değil, ekim sonunda yapılan Parti Kongresi’nin ülkeye yeni komünist liderler kazandırmasından.

Yeni kelime oyunları icat etmekte dünya şampiyonu olan Çin internet topluluğu, **Şi Cinpin**’in önderliğindeki yeni yönetime “**saç tıraşı**” lakabını yakıştırdı.

Çince **saç** kelimesinin karşılığı **mao**.

Evet, büyük devrim önderinin soyadı **Saç**.

Şimdi de **saç tıraş edildi**, yani **Komünist Parti Mao’dan arındırıldı**.

18. Parti Kongresi’nde gerçekten neler olduğu tabii sadece spekülasyonların konusu olabilecek.

Çünkü kemikleşmiş parti yönetiminin uzun zamandır söz verdiği daha fazla saydamlık ve parti içi demokrasi Pekin’de pek görülmedi.

Partinin haber ajansı *Şinhua*, çeşitli seçimler yapıldığını duyurdu ama ayrıntı vermedi.

Bu da, siyasi reformların yeni parti yönetiminin yapılması gereken işler listesinin en üst sıralarında yer almadığını gösteriyor.

Her ne kadar Çin büyükelçiliklerinin tüm dünyada dağıttığı propaganda broşürü “**Beijing Review**” renkli bir başlıkla “**İlerleme sözü**” verdiyse de, 13. Parti Kongresi’nin çeyrek yüzyıl önce verdiği asıl söz hâlâ sıra bekliyor.

Parti daha o zaman daha fazla demokrasi sözü vermişti.

Aday sayısı doldurulacak koltuk sayısından yüzde beş fazla olacaktı ki, aradan “**en iyiler**” seçilebilsin.

O zamandan beri itiraf edelim, sadece Çin’i yakından izleyenler arasında Çin yönetiminin Konfüçyüs kokan bir “**meriokrati**” mi olacağı, yoksa daha çok yolsuzlukların damgasını vurduğu bir “**mediokrati**” mi kalacağı yoğun bir şekilde tartışılıyor.

Çünkü Çin’in yeni yönetiminin neyi temsil ettiği hâlâ bilinmiyor.

Şi Cinpin’in “temiz” olduğu söyleniyor ama partinin üst yönetiminin bütünüyle yolsuzluklara bulaştığından ve ailelerinin anlatılamayacak kadar zenginleştiğinden de kimse kuşku duymuyor.

Bir zamanların kızıl devrimcilerinin torunları ve akrabalarının Çin’in bütün kilit önem taşıyan makamlarını işgal ettiği giderek belirginleşiyor.

Uzun zamandır devlet şirketlerinde bir çeşit aristokrasiye dönüşmüş olan bu birkaç yüz kişilik grup ülkeyi hortumluyor.

Bunun sonu ne olur?

Mediokrasinin meritokrasisi ya da başka bir deyişle “**saç tıraşı**” tabii.

1,3 milyar Çinliyi yönetmeye soyunan bu yedi dövüşçü, parti hiyerarşisinde yavaşça fakat sürekli yükseldi ve bu uzun yolculuklarında hiçbir vizyon veya düşünceyle çatışmamaya özen gösterdi.

Parti sık sık, Politbüro'ya giden zorlu yolu ancak en iyilerin aşabiliyor olmasıyla ve bunu yaparken Batı'da olduğu gibi pazar yerlerini andıran seçim kampanyalarına ve partiler arası mücadeleye gerek duyulmamasıyla övünüyor.

Ancak, reformlar sayesinde zengin olanlar ve yoksullaşanlar şeklinde giderek kutuplaşan bir toplumu bu şekilde serada yetiştirilmiş liderler yönetebilir mi?

Pekin'de şu anda hâkim olan ideolojik renk ne olursa olsun, Şi Cinpin, Komünist Parti'yi kurtarmak için artık bir şey yapılması gerektiğini hissediyor olmalı ki, kısa süre önce **“ülkenin gençleştirilmesi”** konusunda, **“Ulusun Durumuna İlişkin”** türünden önemli bir konuşma yaptı.

Konuşma sırasında Politbüro'nun bütün üyeleri kravatsız şekilde hazır bulundu.

Fakat Şi, bu Çin usulü gençleşmenin nasıl olacağı konusunda tek kelime bile sarf etmedi.

Birçoklarının beklediği gibi, yolsuzluklara karşı büyük bir savaş mı açacak?

İnternette bir yorumcu, “bu her zamanki gibi partinin kendi kendisiyle ilgileneceği ve bizi, halkı, dışarıda mücadele etmek zorunda bırakacağını gösteriyor” diyor.

cinmahallesi@email.de

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sürece dair

Dengir Mir Mehmet Fırat 16.05.2013

Oldum olası nedense **AÇILIM** veya **SÜREÇ** sözcüklerinden bir türlü haz etmedim.

Önce **Kürt Açılımı** daha sonra **Demokratik Açılım** ve nihayetinde **Barış ve Kardeşlik Açılımı** olarak nitelendirdiğimiz dönem ile son olarak **SÜREÇ** olarak nitelendirilen, ülkedeki çatışma durumunun ortadan kaldırılıp barış sağlanması sanki bu deyimlerin ifade edildiği tarihte başlamış yepyeni ve kendiliğinden oluşmuş gelişmelermiş gibi bir algılamayı hep yanlış olarak nitelendirdim. Zira hiçbir siyasi ve sosyal gelişim aniden başlayıp gelişmez/ gelişemez. Mutlaka o gelişmeyi güncelleştiren gelişmeler çok önceden başlamış ve o noktaya gelinmiştir.

2000'li yılların başlarına dikkatlerimizi çevirecek olursak şunları görmemiz kaçınılmazdır. Bugün güncel olarak konuştuğumuz veya yazdıklarımızı 2000'li yılların ortalarında dahi konuşup yazmamız hatta mimiklerimizle dahi ifade etmemiz ağır cezai müeyyidelerle karşı karşıya kalacağı gibi devlete egemen güçler tarafından devlet eliyle meçhul bir cinayete kurban gitmeniz olağan gelişme olarak nitelenirdi.

Asıl süreç Türkiye'nin AB şemsiyesi altında demokratikleşme ve özgürleşme süreci diyeceğimiz ve oldukça çetin geçen bir süreci kapsar. Ve bu sürecin bir sonucu olarak devlet içinde İttihat Terakki'den bu yana

palazlanmış ve hep perde arkasında ülkeyi yönetmiş olan hukuk ve demokrasi dışı devlet içindeki yapılanmalarla hesaplaşma sayfasının açılması ile bugünlere gelinmiştir.

Bu gelişmenin baş aktörü 2002 seçimleri ile hükümeti kuran AK Parti ve onunla birlikte diğer özgürlükçü ve demokrat kişi ve grupların yanında **TARAF**'ın katkıları unutulamaz.

Son günlerde bir türlü mantıklı bir izahını bulamadığım **DEMOKRASİ- BARIŞ** ikilemi veya hangisinin öncelikli olması gerektiği anlamsız tartışmasının temel nedeni bence çok yakın tarihimizi unutmuş olmamız veya dikkate almamamızdır.

Yakın tarih şunu ispatlamıştır ki, ülkede belli bir düzeyde demokratikleşme sağlanmasa ve bir hukuk devletinin temelleri atılmamış olsaydı bugün ne açılmadan ne de süreçten bahsedebilmemiz mümkün olurdu.

Ülkede iç barışın sağlanmaması demokratikleşmenin yavaşlaması ve hatta durması sonucunu doğurmuştur. Barış yönünde ufak adımlar atılmaya başlanmasıyla birlikte yargı paketleri adı altında ufak da olsa demokratikleşme adımlarının hızlandığını yaşadık.

Ülkede barışın sağlanması yönünde 150 yıldır atılamayan önemli adımlar büyük bir cesaretle atılmaya ve hayata geçirilmeye başlanmıştır.

Bu cesareti gösteren ve bekli de siyasi geleceğini tehlikeye atmaktan çekinmeyen Başbakan'a öncelikle teşekkür etmek isterim.

Aynı şekilde barışın tesisi için adım atan diğer tarafı da kutlamak gerektiği kanısındayım.

Barışın tesisi yönünde birinci aşama olarak adlandırılan çatışmazlık süreci ve yurtiçindeki silahlı militanların yurtdışına çıkışları başlamıştır ve umarım ki bu etap en kısa sürede tamamlanarak ikinci ama en zor ancak en kazançlı etaba başlanır.

İkinci aşama olarak Türkiye'nin çağdaş bir demokrasi ve hukuk devleti olma yolundaki atılımının tüm halkımız için mutlu sonuçlar doğuracağını ve toplum arasında yaratılmış olan şüphe ve kopuşları ortadan kaldırarak eşit vatandaşlık paydası altında mutlu ve müreffeh bir toplum yaratacağını hep birlikte görme imkânına kavuşacağız.

Bu ikinci aşamada öncelikle özgürlükleri kısıtlayan TMY, TCK ve bazı özel kanunlardaki hükümlerin düzeltileceğini ama aynı zamanda Siyasi Partiler Yasası ve Seçim kanunlarının düzeltilmenin ötesinde yeniden yazılacağını beklemek abartılı olmayacaktır.

Değiştirilen coğrafi yer isimlerinin iadesi veya her ikisinin birlikte kullanılması, harf yasağı gibi gülünç yasaklar da hemen kaldırılmalıdır.

Bunlar söylerken **DEMOKRATİK, ÖZGÜRLÜKÇÜ, KATILIMCI**, tavizsiz **HUKUK DEVLETİNİ** öngören bir anayasa çalışmasının aksatılmadan yürütülmesi ve hayata geçirilmesi gerektiğini unutmadığımı vurgulamak isterim.

Bu ikinci aşamada devlet bunları hayata geçirmeye başladığı andan itibaren bir daha ele alınmamak üzere silahların gömülmesi gerektiği tartışılmaması gereken bir sonuçtur.

Şu unutulmamalıdır ki, ülkede barışın tesisi bazı çevrelerin bugüne kadar bir şekliyle yürüttükleri halkın iradesi dışındaki ayrıcalıkları ve hatta devlet erkine ortaklıkları bu barışla sona erecektir. Bu nedenle dış güçlerle ülke aleyhine ittifaklar yapmaktan çekinmeyecek olan bu çevrelerin imkânlarının kısıtlanması ise ancak süreci hızlandırmakla mümkün olacaktır. Bu nedenle sürecin hızlandırılması kaçınılmaz bir zarurettir.

Düne bakarak bugünü anlamak (1)

Dengir Mir Mehmet Fırat 23.05.2013

Günümüz Türkiye'sinde ve bölgemizde yeni bir Çağ'a giriyoruz

Bu köklü değişim ileride tarihçiler tarafından belki de bir çağın başlangıcı olarak adlandırılacaktır.

Bu konuyu uzmanlara ve tarihçilere bırakarak, bugünü anlayabilmek için yakın tarihimizi bir siyasetçi olarak değerlendirmek isterim.

Biliyorum ki, bu yazıyı okuyan birçok kişi yüksek sesle söylediklerimin gerçeğe uyuşmadığını düşünecek. Hatta bazı kutsallara, tabulara dokunduğum için şiddetle eleştirileceğim.

Ne var ki Türkiye'de oluşan ve oluşacak olan değişimleri anlayabilmek ancak bazı tabulara dokunmak ve hatta yıkmakla mümkün olabilir.

Bu analizlerim, bir akademisyen tarihçi veya siyaset bilimi uzmanı olmaktan uzak, siyasi pratiği olan bir vatandaşın kişisel analizi olarak algılanır ve değerlendirilirse, kızanlarımın kızgınlık katsayıları belki azalır.

19. yüzyılın sonlarına baktığımızda, İttihat ve Terakki yönetiminin büyük gayretleriyle Osmanlı İmparatorluğu gibi çok inançlı ve çok etnisiteli bir yapıya Türk milliyetçiliği ithal edildi. İmparatorluğu, içine düştüğü çıkmazlardan kurtarmak için Türk, Arap, Kürt, Ermeni, Bulgar, Yunan vb. çeşitli etnik kimlik ve inançtaki insanların kurduğu İttihat Terakki Fırkası ve Osmanlı aydını işte bu süreçte değişime uğramaya başladı.

Çok genç bir subay olan Enver Paşa, padişah damadı olarak ordunun başına geçerken, telgraf memuru Talat Paşa başbakanlık koltuğuna oturdu. Disiplinden yoksun ordunun genç subayları böylece devlet yönetimine geçince, hâkim etnisite olan Türk ve Müslüman unsur, İttihat ve Terakki'yi ana gayesinden uzaklaştırıp, Türk-İslam ve hatta daha sonra pantürk- panislamist bir çizgiye oturtmaktan çekinmedi.

Özellikle Osmanlı'yı 1. Dünya Harbi'ne sürükleyen bu trio, parti içindeki diğer etnisite ve inançtan olan kişileri zamanla dışladılar.

Ne yazık ki Osmanlı yapısını koruma dürtüsüyle biraraya gelen bu farklı unsurlar, dışlanmalarının sonucunda İttihat ve Terakki'den kaptıkları virüsle kendi etnik kimlikleri altında Yunan, Bulgar, Arap, Arnavut, Boşnak, Kürt milliyetçileri ve ülkelerinin siyasi liderleri ve kurulan yeni devletlerin kurucuları olarak tarih sahnesindeki yerlerini aldılar.

SONUÇ, 600 yıllık bir imparatorluğun yıkılması, dokuz milyon kilometrekare olan bir ülkenin parçalanıp onlarca devletin doğması, milyonlarca ölü, yaralı, yetim ve dulun yanı sıra küçülen bu büyük coğrafyadan sığındıkları son yer olarak 800.000 kilometrekarelik yıkık, viran, bazı yerleri işgal altında, fakru zaruret içinde olan bir ANADOLU'ya göç eden milyonlar oldu. Kısacası sonuç, perişan bir Anadolu'ydu.

1920'lerin başlarında Anadolu'da durum maalesef işte buydu.

Anadolu halkının çoğunluğu Müslüman olsa bile, Süryani, Ezidi, Ortodoks, Katolik Hristiyanlar ile az da olsa Hakkâri çevresinde Nasturi inancında olan toplulukların yanında, Türk, Kürt, Arap, Laz, Kafkas kökenliler gibi etnisitelerin olduğu da gözden uzak tutulmamalıdır.

Ancak bu sosyolojik yapıdaki Anadolu'da Fransız işgaline uğrayan Urfa, Antep, Maraş ve Çukurova illerinde 1919 yılından itibaren bölge halkı farklılıkları bir kenara iterek direniş hareketini başlatmış ve Fransız güçlerini püskürtmüşlerdi.

Tüm bu olumsuzluklar karşısında yapılması gereken tek şey vardı. O da, halkın gerçek temsilcilerini belirleyip, toplumda karşılıkları olan bu vekillerin tam yetkiyle ülkenin ve halkın kaderini belirlemesiydi.

Anadolu halkı, hiçbir ayırım yapmadan kendi temsilcilerini seçerek Ankara'ya gönderdi. Bu insanlar, 1921'de kurulan Büyük Millet Meclisi'ni oluşturdular.

Bu temsilciler, kendi inançları ve etnisitelerini saklamadan yöresel ve geleneksel kıyafetleri içerisinde, kimi dinî sarığıyla, kimi aşiretinin simgesi sarığıyla, kimi Lazistan, kimi Dersim Mebusu olarak, âmâ tek bir ülkü etrafında göreve koşup Meclis'e geldiler.

O ülkü de, beraber, kardeşçe, eşit vatandaşlık anlayışı ve özgür biçimde yaşayacakları bir ÜLKE kurmaktı.

Öncelikle bugün başaramadığımızı başardılar. Özgürlükçü, güçlü bir yerel yönetimi öngören ve gerçekten EGEMENLİĞİN KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETE AİT olduğu ve onların temsilcilerinden oluşan Büyük Millet Meclisi'nin tek ve yegâne güç olduğunu belirleyen MECLİS HÜKÜMET sistemini kabul etiler. Ve, sadece 23 kalıcı ve bir geçici maddeden oluşan, ülkemizin ilk ve son halkın iradesiyle yapılmış anayasasını yürürlüğe koydular.

Bugün halkımızın huşu içinde ziyaret etmesi gereken yer, işte o yerdir. Yani Ankara'da şu anda müze olan İlk Meclis Binası'dır.

Eğer orayı ziyaret etme imkânınız olursa, sizlere çok şey anlatacaktır o ilk Meclis'in her biri kahraman vasfını taşıyan vekillerimiz.

O koridorlarda gezinirken, bazen kızdıklarını, "Nedir bu hâliniz! Biz bunun için mi yokluklara katlandık, zulme karşı çıktık" diye kulağınıza fısıldadıklarını duyabilirsiniz.

Üzülmeyin, onlar Atalarımızdır. Bizi daha iyi şartlarda görmek istedikleri için kızıyorlardır. İnanın ki, hâlâ bize güvenip, bizi en sıcak duyguları ile seviyorlardır.

Şimdilik sağlıcakla kalın. Haftaya devam ederiz

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düne bakarak bugünü anlamak (2)

Dengir Mir Mehmet Fırat 30.05.2013

Geçen yazımızla, kısa tarih turumuzda Milli Mücadele döneminin başlangıcına ve ufukta kurulacak olarak gözüken Türkiye Cumhuriyeti Devleti dönemine gelmiştik.

Ancak, böylesine güzel bir sürece, kötü bir başlangıçla, daha önce Osmanlı döneminde birçok kez kırma uğramış bulunan Nasturilerin Hakkâri bölgesindeki son kalıntılarının temizlenme harekâtıyla başlanmıştır.

Fransızların ülkenin Maraş, Antep ile bazı Çukurova illerindeki işgali, yerel milis güçlerince çekilmelerine mecbur kılınmıştı.

Ancak Yunanistan güçleri çıktıkları İzmir'den, fazla bir direnişle karşılaşmadan Ankara istikametine doğru hızla ilerlemektedir.

Meclis kendisine Mustafa Kemal'i başkan seçerek büyük bir yokluk içerisinde çalışmaya başlamıştır.

Gerek Çanakkale savaşlarında gerekse Birinci Dünya Savaşı'nda çeşitli cephelerde savaşan Osmanlı, genç neslinin hemen hemen tamamına yakın bir kısmını kaybetmiş, Anadolu fakr-u zaruret içerisinde.

Ancak, Birinci Millet Meclisi'nin halkta bir karşılığı olduğu için son kalan gençlerini de askere göndermekte tereddüt etmeyen halk, askerlik çağını çok geride bırakmış yaşlıları, hatta kadınlarıyla mücadeleye destek vermiştir. Bütün maddi imkânsızlıklarına rağmen, elindeki son kuruşlarını, evindeki yiyeceğini hatta dede yadigârı kılıcını, tüfeğini oluşturulan orduya vermekte tereddüt etmemiştir.

Bu süreçte bizi ilgilendiren asıl konu, dünün günümüz siyasetini etkileyen etmenleridir.

İstanbul'un galip devletlerce işgali sonrasında İTC'nin (İttihat ve Terakki Cemiyeti) önde gelen askerî bürokrat ve sivil üst düzey mensuplarının bir kısmı bir Alman denizaltısı ile Almanya'ya kaçarken, büyük bir kısmı Ermeni katliamının baş aktörü olan karanlık Teşkilat-ı Mahsusa tarafından Anadolu'ya kaçırılmışlardır.

Teşkilat-ı Mahsusa, bu sevkiyatı kontrolü altındaki Karakol adlı teşkilat vasıtasıyla gerçekleştirmiştir. Anadolu'ya geçen eski İTC mensupları orduda, bürokraside üst düzey görevlere atanmışlardır.

1922'de kesin zaferin kazanılması ve Yunan birliklerinin yurtdışına süpürülmesi ile Mustafa Kemal Paşa (Atatürk) ile İTC'nin Anadolu'daki uzantıları arasındaki hesaplaşma su yüzüne çıkmaya başlamıştır.

Milli Mücadele'nin kazanılmasının kendi sayelerinde olduğunu ifade eden, hatta merkezî hükümetten bağımsız olarak Sovyet yetkilileri ile görüşmekten çekinmeyen Karakol mensuplarının bu davranışı, hesaplaşma sürecinin başlangıcı olmuştur.

Bu konuda daha geniş bilgiye **Milli Mücadelede İttihatçılık** ve **Modernleşen Türkiye'nin Tarihi (Erik Jan Zürcher)** kitaplarından ulaşmak mümkündür.

Zafere imza atan, Birinci Büyük Millet Meclisi Milli Mücadele'yi tamamlamış ve Lozan Barış görüşmelerini başlatıp 15 Nisan 1923 tarihinde son oturumunu yapıp görevini sonlandırmıştır.

İkinci TBMM 11 Ağustos 1923'te seçilip görevini Ağustos 1927'ye kadar devam ettirmiştir.

Bu süreçte Lozan Barış Antlaşması 24 Temmuz 1923 tarihinde imzalanarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti dünya sahnesindeki yerini almıştır.

Mustafa Kemal Paşa konumunu Lozan Antlaşması ile pekiştirmiş, Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nda değişiklik yapılarak Meclis üstündeki denetimini arttırmıştır. Halk Fırkası'nın kurulması ve bu partinin tüm Müdafaa-i Hukuk örgütünü devralması ise bu yapıyı güçlendirmiştir.

Bu süreçte Meclis Hükümet sistemi değiştirilerek seçilmiş bir cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı tarafından atanmış bir başbakan ve bir kabine sistemi yani Parlamenter Hükümet sistemine geçilmiş ve 23 Nisan 1923'te Cumhuriyet ilan edilerek ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal ve başbakanı İsmet İnönü olmuştur.

1 martta yeni yasama yılına başlayan Meclis, Hilafet'i kaldırarak Osmanlı Hanedanı'nı yurtdışına sürdürmüştür.

20 Nisan 1924 tarihinde ise TBMM'de 105 maddeden oluşan yeni bir anayasa yapıldı.

Kuvvetler Birliği'ne dayanan bu anayasa, bir imparatorluk bakiyesi olan yeni cumhuriyetin toplumdaki birden fazla etnisite ve inanç guruplarını yok farz ederek çoğulcu anlayışın terki ile tek ırk ve tek inançtan oluşan Ulus-Devlet anlayışını hayata geçirmeye başladı.

Bugün sıkıntılarını bir şekliyle çekmekte olduğumuz süreç de başlamış oldu.

Başta Şeyh Sait İsyanı olmak üzere Anadolu'da isyanlar baş göstermeye başladı. Bu isyanlar şiddetle bastırılırken, İstiklal Mahkemeleri devlet şiddetini en üst noktaya taşıdı.

Siyasal muhalefet ve muhalif basın 1925'te susturulmuştu.

1926 haziranında İzmir'i ziyaret edecek olan Mustafa Kemal'e karşı bir suikast planı ortaya çıkarıldı.

Daha evvel kapatılmış olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın tüm üst düzey yöneticileri tutuklanıp yargıldılar. Ağustos ayında ise Ankara'da 50'den fazla eski önemli İttihatçı tutuklanıp yargıldılar ve ağır cezalar aldılar.

Muhalif İTC mensupları yanında tüm muhalefet susturulmuş oldu.

Bu arada Güneş Dil Teorisi, kafatası ölçümleri de tüm hızıyla devam ediyordu.

Gelecek hafta görüşmek üzere hoşçakalın...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düne bakarak bugünü anlamak (3)

Dengir Mir Mehmet Fırat 06.06.2013

Ülkenin modernleşmesi adına "**devrim kanunları**" olarak adlandırılan bir dizi yasa ile üstyapıda yapılan köklü değişiklikler sonucu toplumun benimsediği kültür değerleri ve yaşam biçimi alt-üst edilerek dumura uğratıldı.

Bu değişimlere karşı çıkanlar ise "**Takrir-i Sükûn**" Kanunu uyarınca "**İstiklal Mahkemeleri**"nce susturulup, tasfiyeye uğradılar.

Özellikle Kürt toplumu üzerinde baskı ve kısımlar yoğunlaştı. Olağanüstü yetkilerle donatılan "**Bölge Müfettişlikleri**"nin hukuk dışı uygulamalarıyla bölge halkı sindirildi.

Atatürk'ün vefatı ile **İNÖNÜ** dönemi, yani "**MİLLİ ŞEF**" dönemi başlamış oldu.

1923-1927 arasındaki "**Tek Parti Devleti**" dönemini, 1945 yılına kadar devam edecek olan "**Kemalist Tek Parti**" dönemi izledi.

Cumhuriyet Halk Fırkası her bakımdan bir iktidar tekeli kurdu. 1931'deki parti kongresinde Türkiye'nin siyasi sistemi "**Tek Parti Sistemi**" olarak ilan edildi.

1924 Anayasa'sına göre bütün iktidar, ulusun egemenlik iradesinin tek meşru temsilcisi olan TBMM'deydi. Bu sadece biçimsel görüntüden ibaretti. Aslında tek parti egemenliği altındaki Meclis üyeleri fikirlerini ancak kapalı Meclis toplantılarında açıklayabilirlerdi. Grup toplantılarında alınan kararlara milletvekilleri uymak zorundaydı. O bakımdan oylamaların önceden sonucu biliniyordu.

Partiyle devlet özdeşti. Partiyi egemenliği altında tutanlar da partinin fiili genel başkanı olan başbakan ve genel başkan olan cumhurbaşkanıydı.

1930'da bir **"vesayet demokrasisi"** adına izin verilen **"Serbest Cumhuriyet Fırkası"**nın Ekim 1930'da yapılan belediye seçimlerinde 503 belediyeden 30 belediyeyi kazanmasına dahi tahammül edilemeyerek 16 Kasım 1930'da bu parti kapatıldı.

Bu deneyimden sonra **"tek parti"** ülkedeki tüm toplumsal örgütleri kendi denetimi altına aldı ve bir kısmını tasfiye etti. Bunun en dikkat çekici örneği 1924'te kurulan, milli mücadelede etkin olmuş **"Türk Kadınlar Birliği"** Halk Fırkası'nın 1935'teki olağanüstü kongresinde partinin liderliğinin isteği üzerine kendisini feshetti.

Kemalizm, asla tutarlı ve kapsayıcı bir ideoloji olmadı. Kemalizm, bir tutum ve kanılar bütünüydü. Kemalizmin temel ilkeleri 1931 parti programının içine adeta serpiştirilmişti. Bunlar; cumhuriyetçilik, laiklik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik ve inkılâpçılıktı.

Laiklik ve milliyetçilik **"Jön Türk"** ideolojisinin en belirgin özelliğiydi. Laiklik, sadece devletle dinin ayrılması değil; dinin kamu yaşamından çıkarılması ve dinin üzerinde devletin tam denetiminin kurulması olarak algılandı.

Aşırı milliyetçilik yeni bir ulusal kimliğin oluşturulmasında başlıca araç olarak kullanıldı ve dinin yerine ikamesi amaçlandı.

Kurulan Cumhuriyet'in içerisinde **"cumhur"** yani halkın olmayışı, kısacası Cumhuriyet'in demokrasi ayağının yokluğu, devletle toplumu ayırttırdı, devletin toplumu kategorize etmesi sonucunu doğurdu.

Laikliğin çarpıtılmış yorumu, her şeyden önce inançları ve inananları ayırttırdı, onları gözetim altına aldı, toplumsal yaşamdan uzaklaştırarak ötekileştirdi.

Zorunlu uluslaşma hareketi ve bunun temel aracı şoven milliyetçilik, başta Kürtler olmak üzere Türklerin dışındaki diğer halkları ve halk topluluklarını dışladı.

Geriye devleti yöneten sivil ve askerî bürokrasi ile az sayıda seçkin kaldı.

Bu seçkinci ve bürokratik yapı egemen güç olarak devleti ve ulusu yönetti ve bu yönetim biçimini tanrısal bir hak olarak algıladı.

İlerde değinileceği gibi, 1946'da Türkiye'nin çok partili sisteme geçişi ve 1950'den itibaren demokratikleşme sürecindeki siyasi kargaşa ortamının kaynağı; ülkeyi yönetme, yani iktidar erkinin kullanılmasını kendileri için tanrısal bir ayrıcalık olarak gören bu seçkinci, bürokratik elit ile iktidarın meşru kaynağının millet olduğunu savunan ve bu hakkı meşru yollarla ele geçirmeye çalışan halk arasındaki mücadele olduğu gerçeğidir.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonucunda Faşist ve Nazi diktatörlükleri sona erdi.

Savaş sonrasında iki kutuplu bir dünya oluştu. SSCB'nin öncülüğündeki komünist blok ile, ABD'nin öncülüğündeki **"hür ve demokrat"** kesim.

SSCB ile komşu olan Türkiye, SSCB'nin toprak talebi tehdidi karşısında, **"Batı Dünyası"**nın desteğini almak ve NATO askerî güvencesini sağlamak amacıyla çok partili sistemi kabul etti.

1945 seçimlerine, eski CHP'li Bayar ve Menderes'in liderliğinde kurulan Demokrat Parti ile açık oy, gizli tasnif gibi anti-demokratik bir sistemle gidildi..

Haftaya devam etmek üzere...

*

Geçen yazıda Cumhuriyet'in ilanı sehven 23 Nisan olarak yazılmıştı. 29 Ekim 1923 olarak düzeltir, özür dilerim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düne bakarak bugünü anlamak (4)

Dengir Mir Mehmet Fırat 13.06.2013

Türk demokrasi hayatının miladı 14 Mayıs 1950'dir.

Bu tarihte yapılan genel seçimlerde, Demokrat Parti CHP'yi neredeyse silerek tek başına iktidar oldu.

Halk ilk kez özgür iradesiyle belirlediği temsilcilerini seçerek devleti yönetme hakkını elde etti. Ülkeyi büyük bir coşku sardı.

Daha evvel ülkede yasak bölge olarak ilan edilen yöreler üzerindeki bu yasaklar kaldırılmaya başlandı. Daha sonra da yabancılar için yasak bölge olan Doğu illeri üstündeki yasak kaldırıldı.

Devlet vatandaşı ile barışmaya başladı.

TBMM'de mesela Kara Köprü olaylarını araştırıp keyfi olarak öldürülen vatandaşların haklarının aranması yönünde komisyonlar kurulup faaliyete geçti.

Ancak İttihat ve Terakki'nin önde gelenlerinden ve Tek Parti'nin başbakanlarından olan Cumhurbaşkanı Celal Bayar, devri sabık yaratmama bahanesiyle yaşanmış olan ağır hukuk ihlallerinin araştırılması ve ana muhalefeti oluşturan CHP'den hesap sorulmasına mani olarak, telafisi mümkün olmayan bir hataya sebep oldu.

Demokrat Parti'nin iktidara gelişiyle, yıllarca ülkeyi yönetmiş olan bürokratik kesim, iktidar erkini kaybetmesini sindiremedi ve askerî bir darbeye iktidarı yeniden ele geçirmenin çalışması içerisine girdi.

Ne yazık ki, ülkedeki siyasi, ekonomik, kültürel kalkınma hamleleri ile refah, huzur ve istikrarı yakalayan Türkiye'de, iktidardaki DP üçüncü dönemden itibaren muktedir olmanın rehabeti ve sarhoşluğu ile demokrasi ile bağdaşmayacak, çoğulculuğu gözardı eden eylem ve işlemlere girişti.

Çoğunluğu sağlamanın yeterli olduğu kanısı, demokrasinin olmazsa olmazı olan çoğulculuğun bir kenara itilmesi, beraberinde evrensel hukukun çiğnenmesi sonucunu doğurdu.

Halkla, 1950 seçimlerinin rövanşı peşinde koşan bürokratik yapı ve CHP işbirliği ile sivillerin inisiyatifinde yönlendirilmiş toplum hareketlerinin tetiklemesi sonucu 27 Mayıs 1960 tarihinde sivil hükümet bir askerî darbeye devrildi.

Hukuk dışı yöntemlerle devrilen hükümetin başbakanı ve iki bakanı asılarak cinayete kurban edildiler.

Bürokratik ve tepeden inme yapı, halktan 1950 devriminin rövanşını almış oldu.

1961'de askerî yönetimce yapılan yeni anayasa ile kurulacak olan sivil hükümetler üstünde bürokratik vesayet sistemi yasallaştırılmış oldu.

Yapılan genel seçimlerde DP'nin varisi olarak görülen Adalet Partisi tüm bu olanlara rağmen, halkın bir kez daha zaferiyle hükümeti kurdu.

Askerî- bürokratik ağır vesayete rağmen ülke, ekonomik kalkınmada ve halkın refah seviyesinin yükseltilmesinde rekor rakamlara ulaştı.

Ancak Adalet Partisi hükümetlerinin bu başarılarına rağmen, ülkenin demokratikleşmesi ve özgürlüklerin önündeki engellerin kaldırılması ve çoğulcu bir demokrasinin hayata geçirilmesi başaramadı; vesayet rejimi giderek ağırlığını pekiştirdi.

12 Mart 1971'de varolan vesayet askerî fiili müdahale ile sonuçlandı. Halkın seçtiği hükümet yerine askerce atanmış bir hükümet kuruldu.

O günün başbakanının tabiriyle demokrasi ve özgürlüklerin üstü bir şalla örtüldü. Hukuk dışı infazlar ve işkence güncel bir konu olarak gündeme girdi.

Bürokratik yapı bir kez daha halktan rövanş kazanmanın zevkini yaşadı.

1961'de yaptıkları anayasayı da fazlaca demokratik bulmuş olmalı ki, özgürlükleri budadılar.

Ülke kaotik bir ortam içerisinde, derin devlet olarak nitelendirilen hukuk dışı yapılanmaların yönlendirmeleri ile ideolojik kamplara bölünmüş bir kardeş kavgasına girdi.

Bu ortamı gerekçe göstererek, ortamın oluşmasını sağlayanlar bu kez 12 Eylül 1980 tarihinde iktidara el koydular.

Bir kez daha halktan rövanş alınmıştı.

İdamlar, işkenceler, hukuk ihlalleri olağanlaştı.

Bu kez işi daha sıkı tutarak anti demokratik, anti özgürlükçü, evrensel hukuk kurallarını hiçe sayan, ağır vesayet sistemini kuran ve bozuk bir Türkçe ile yazılmış içinde halkın olmadığı 1982 Anayasa'sını yapıp, ülkeyi idare edilemez duruma getirdiler.

Sevdiğim bir benzetme ile, Türkiye'nin anayasa serüveni eski yolcu trenlerindeki düzen gibidir:

1921 Anayasası ile, halkın rahat ve konforlu 1. sınıf kompartımanda seyahat ettiği bir dönemi, 1924 Anayasa'sı ile, halka sizi yandaki 2. sınıf vagona alalım diyerek daha az konforlu kompartımanda seyahat ettirildiği bir dönemi ve 1961 Anayasa'sı ile halkın 3. sınıf pis kokan sıkışık kompartımanda seyahate zorlandığı bir dönemi algıları. Ancak 1982 Anayasa'sı ile halk ıssız bir istasyonda trenden indirilmiştir.

Yönlendirilmek istenen 1983 seçimlerinde halk bir kez daha oyunu bozarak, Turgut Özal'ın kurmuş olduğu Anavatan Partisi'ni iktidara getirdi. Böylece bir kez daha halk iktidara talip oldu.

Özal hükümetleri öncelikle ekonomik devrim diyebileceğimiz değişimlerle, ekonomik liberalizmi hayata geçirdi. Ancak siyasi liberalizm diyebileceğimiz demokrasi ve hukuk devrimini yapamadığından, ekonomik liberalizm vahşi kapitalizme dönüştü.

Gelecek yazıya kadar hoşça kalın...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düneye bakarak bugünü anlamak (5)

Dengir Mir Mehmet Fırat 20.06.2013

Turgut Özal liderliğindeki hükümet, devlet denetimine son vererek, ekonomik gelişmenin önündeki engelleri kaldırdı. Bununla ekonomi, evrensel ekonomik gelişim ve dönüşümlere önemli ölçüde uyumlu bir hâle getirilmiş oldu.

Dünya ekonomik sistemiyle bütünleşmeye giden Türkiye ekonomisi, başta devlet tekeli olmak üzere, birkaç büyük aileye ait, halkı sömüren tekellerin de egemenliğine son vermiş oldu.

Ne var ki ekonomideki yarışmacı liberal anlayış, siyasi ve hukuki alanı kapsamadığı için bir süre sonra kaçınılmaz toplumsal sarsıntılar uç gösterdi.

Yarışmacı ekonomik liberalizm, “**vahşi kapitalizm**”e dönüşmeye başladı. Halkın küçük birikimleri toplanarak, “**hayalî ticaret**”le uğraşan “**bankerlerin**” cebine aktarıldı ve devlet bankalarında soygunlar yapıldı.

Toplumsal denge bozulmaya başladı. Toplumun değer yargıları aşınarak “**para**” yegâne “**değer**” oldu.

Turgut Özal’ın Devlet Başkanı olarak Çankaya’ya çıkmasından sonra, yeniden aktif politikaya dönme isteğinde bulunmasının, boşlanan liberalizmin üstyapısı konumundaki demokrasi ve hukukun üstünlüğünün kurulması ve bununla alt ve üstyapıların uyumlu hâle getirilerek toplumsal dengenin yeniden oluşturulması arzusu olarak algılanabilir.

Turgut Özal’ın ölümünden sonra, Türkiye görülmedik bir biçimde yolsuzluk, vurgun ve rüşvetin alabildiğine güncelleştiği bir dönemi yaşamaya başladı.

Birçok kez askerî müdahale ve darbeleri yaşayan Türkiye bu kez daha kapsamlı, daha hazırlıklı, diğerlerinden daha saldırgan, ve planlayanlarca “**post-modern darbe**” olarak adlandırılan 28 Şubat müdahalesiyle karşı karşıya geldi.

Bu müdahalenin en belirgin özelliği darbeyi gerçekleştiren koalisyonun çok ortaklı olmasıdır. Askerî kesimin öncülüğünde gerçekleştirilen darbe, desteğini yargıdan, medya patronlarından, medya düzenlemecilerinden ve isim sahibi köşe yazarlarından aldı. Aynı biçimde, akademisyenler, işçi ve işveren sendikaları, yarı-resmî meslek kuruluşları, büyük sanayi ve banka patronları gibi önemli güçler de bu bileşenin içindeydi.

Bu darbe hareketi bu güçlü yapısıyla bir kez daha “**toplumsal mühendislik**” ameliyesini yaşama geçirmiş oldu. İşkence ve zulüm ile halk sindirildi. Toplum ayrıştırıldı. İnancılı halk kitlelerinin kutsallarına el atıldı. İnsanlar, kökenlerine ve inançlarına göre fişlendi. Dindarlık nerdeyse ağır suç olarak nitelendirildi. İmam-hatip okullarını kapatmak için tüm meslek okulları kapatıldı. Kuran kurslarına ağır sınırlamalar getirilerek kapatılma durumuna getirildi. Başörtüsünün “**kamusal alanlarda**” kullanılması yasaklanarak, başörtülü öğrencilerin okuldan uzaklaştırılmaları “**kepazeliği**” yaşandı.

Sadece bunlarla kalınmadı; inançları nedeniyle finans kuruluşları dışlandı, sanayicilerin ürünlerine engel kondu. Bu haksızlığa karşı sesini yükselten az sayıdaki yazarlar andıçlandı. Halka yönelik topyekûn psikolojik bir savaş yürütüldü.

Kürt halkı üzerindeki insanlık dışı baskılar azınlık yurttaşlar üzerinde de uygulandı.

Bu kapsamlı toplum mühendisliğinden kısa sürede olumlu sonuçlar bekleyen uygulayıcılarının beklentileri yerini bulmadı.

Bununla darbeciler, toplumu biçimlendirme arzularının kısa bir zaman içinde gerçekleşemeyeceğini ya anladılar, ya da banka yağmalarından paylarına düşeni almakta gecikmemek için süreyi kısa tuttular. Devlet öylesine sınırsız bir yağmaya uğradı ki, Türkiye küçük bir zaman dilimi içinde dünyada eşine az rastlanır bir ekonomik ve siyasal krizle karşı karşıya kaldı. Böylece ekonomik ve siyasal dengeler alt-üst olarak, toplum derinden depremlerle sarsılmaya başladı.

1999 seçimleri ile Türkiye, DSP öncülüğünde MHP ve ANAP'ın ortak olduğu bir koalisyonla yönetilmeye çalışıldı.

Bu koalisyon ideolojileri birbirleriyle uyumlu olmayan partilerin biraraya gelmesiyle oluşan bir ortaklıktı. Tek ortak yönleri, paylaşımındaki paylarıydı. Bu konuda bakanlıkların paylaşımındaki dağılıma bakmak yeterlidir.

Çankaya'da Anayasa Mahkemesi'nin eski başkanı **Ahmet Necdet Sezer** bulunuyordu. Sezer Anayasa Mahkemesi'nin yıllık açılış toplantılarında yaptığı konuşmalarda, hukuk devletine ve bireysel özgürlüklere yaptığı vurgularla geniş bir kesimin takdirini topladı.

Ne var ki, özgürlüğün **"trafik ışıklarında"** kırmızı yandığında durmak, Cumhuriyetçilik ve hakçılığın elde file halk pazarlarında alışveriş yapmakla sınırlı olduğu anlaşıldı. En kötüsü onun demokrasi anlayışının siyasal partilerin kapatılmasına da olanak verdiği sonradan anlaşıldı.

Ancak, MGK toplantısında Anayasa kitapçığının fırlatılması, patlamaya hazır ekonomik krizi zirveye taşıdı. Bunun sonucu olarak koalisyon hükümeti yıkıldı. Bu arada erken seçim kararının alınmış olmasıyla Türkiye'nin yeni bir evreye geçmesine yol verilmesini de takdir etmemek haksızlık olur..

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düne bakarak bugünü anlamak (6)

Dengir Mir Mehmet Fırat 27.06.2013

Türkiye, 2000'li yılların başında yeni bir çağa toplumsal ve ekonomik olarak bir karmaşa içinde girdi.

Cumhuriyet'in kuruluşunu izleyen yıllarda tepeden yönetimin egemen kılınıp kalıcılaştırılması için işe girildi. Toplum ayrıştırılarak dışa itildi. Bunu pekiştirmek için askerî darbeler ve müdahaleler yapıldı. Her türden baskı ve sindirme esas alındı. Ve bu yönetim tarzı ve devlet sistemi Türkiye'yi iflasa sürükledi.

"Milli Görüşçü" Refah Partisi, 16 Ocak 1997'de kapatıldı. Refah Partisi'nin kapatılma tehlikesine karşı 17 Aralık 1997'de kurulan Fazilet Partisi Refah Partisi'nden ayrılan milletvekilleri ile 1999 genel seçimlerine katıldı.

Fazilet Partisi genel seçimler sonucunda 101 milletvekili ile Meclis'te temsil edildi. Yemin töreninde İstanbul Milletvekili **Merve Kavakçı**'nın türbanla genel kurula katılması bahane edilerek C. Başsavcısı **Vural Savaş** tarafından 7 Mayıs 1999 tarihinde partiye kapatılma davası açıldı ve 22 Haziran 2001 tarihinde partinin kapatılmasına karar verildi.

Fazilet Partisi'nin Birinci Olağan Büyük Kongre'sinde gelenekçilerin adayı **Recai Kutan** 633 oyla genel başkan seçilirken, **"Yenilikçi Gurubun"** adayı **Abdullah Gül** 521 Oy almıştı. Yani, bir anlamda **"Milli Görüş"** FP kapanmadan ayrılmaya başlamıştı.

Bu uyumsuz ortam içinde “**Gelenekçiler**” olarak adlandırılan gurup Recai Kutan liderliğinde Saadet Partisi’ni kurarken, “**Yenilikçi Hareket**” olarak adlandırılan ve liderliğini kolektif olarak siyasi yasaklı **Recep Tayyip Erdoğan, Abdullah Gül, Bülent Arınç ve Abdullatif Şener**’in yaptığı “**Adalet ve Kalkınma Partisi**” (**AK Parti**) 14 Ağustos 2001 tarihinde kuruldu.

AK Parti’yi oluşturan kişilerin siyasi inançlarına baktığımızda, çoğunluğu “**Milli Görüş**”ten gelmesine karşın, liberal, sosyal demokrat, milliyetçi ve diğer kökenlerden geldikleri görülür.

Bu kadar değişik düşünceleri biraraya getiren neden, **Demokrat ve Özgürlükçü** söylem ve anlayıştır. Çoğulculuk anlayışının yanında kenara itilmiş, inançları baskı altında olanlar, ezilmiş, aşağılanmış başta Kürtler olmak üzere azınlıklar, ekonomik olanaklardan yoksun kitleler kendilerini kapsayan, söylemlerde ve tüzük ve parti programındaki ifadelerde kendi kurtuluşlarını görüyorlardı.

Parti tüzüğünün 4. maddesi çok kapsamlı ve hiç kimsenin muhalefet şerhi koyamayacağı bir anlamdaydı. 4. Madde 14 bendden oluşuyor. 3. Bend’de, partinin “**insan merkezli**” olduğu, 4. Bend’de “**İnsanların farklı inanç, düşünce, ırk, dil, ifade etme, örgütlenme ve yaşama gibi doğuştan var olan tüm haklara sahip olduklarını bilir ve saygı duyar. Farklı olmanın ayrıştırıcı değil, pekiştirici zenginliğimiz olduğu**” ifadesi yer alıyor. 5. Bend’de “**Birey-devlet ilişkilerinde, demokratik toplum olmanın gereklerine uygun düşmeyen yaklaşımları ve her türlü ayrımcılığı ret eder**” ifadesi; 8. Bend’de “**Bireylerin inandıkları gibi yaşama, düşündükleri gibi ifade etme haklarının tartışılmaz olduğu**”; 13. Bend’de “**Temsili demokrasinin çoğulcu, katılımcı ve yarışmacı niteliğini önemseydiği**” ifadeleri yer alıyor.

Parti programının sonuç bölümünde de, “**Cumhuriyetimizin hukukun üstünlüğüne, insan hak ve özgürlüklerine, duyarlı demokratik bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir.... Partimiz din, dil, mezhep, bölge, etnik köken farkı gözetmeksizin Cumhuriyetin vatandaşlarını birinci sınıf vatandaş olarak görür. AK Parti ideoloji dayatan veya rant dağıtan bir parti değildir, olmayacaktır**” ifadeleri yer almaktadır.

Parti, tüm Türkiye’de hızla teşkilatlandı ve kuruluşundan 15 ay sonra 3 Kasım 2002 seçimlerinde yüzde 34,65 oy alarak **Abdullah Gül** liderliğinde 48. Cumhuriyet Hükümeti’ni kurdu.

Siyasi yasaklı olan **Recep Tayyip Erdoğan** CHP’nin katkısıyla yapılan Anayasa değişikliği ile seçilebilme olanağı elde etti. 8 Mart 2003 yılında Siirt ilinde yapılan ara seçimle milletvekili seçilerek 15 Mart 2003 tarihinde 59. Cumhuriyet Hükümeti’ni kurdu.

Partinin iktidara gelmesiyle, iktidarı yitireceğini anlayan bürokratik egemenler AK Parti’nin ortadan kaldırılması doğrultusunda harekete geçtiler. Bunları basılan hatıra kitaplarında ve devam eden dava dosyalarında görmek mümkündür.

AK Parti tezgâhlanan bu oyunu bozmak yönünde kendisini Avrupa Birliği tam üyeliği hedefine kilitledi. Zaman yitirmeden AB siyasi kriterlerini belirleyen “**Kopenhag Kriterleri**”ni öngören Anayasa ve yasal değişiklikleri yaparak demokratikleşme hamlesini yaptı.

AK Parti 2004 Yerel Seçimleri’nde İl Genel Meclisi’nde yüzde 41,67 oy alarak oylarını artırdı.

2007 Genel Seçimleri öncesinde, cumhurbaşkanlığı krizi, Anayasa Mahkemesi’nin hukuku hiçe sayan kararı ve Genelkurmay’ın 27 Nisan bildirisiyle yaşanan krizler ertesinde yapılan erken seçimlerde AK Parti yine oylarını artırarak yüzde 46,58 oyla hükümeti kurma yetkisini aldı.

Yeni, sivil, demokratik, özgürlükçü ve katılımcı bir anayasa yapma çabaları 12 Mart 2008'de C. Başsavcısı **Abdurrahman Yalçınkaya**'nın "**kes-yapıştır**" yöntemiyle hazırladığı iddianame ile AK Parti'nin kapatılması davası açıldı. 30 Temmuz 2008 tarihinde dava, Parti'ye yapılan Hazine yardımının kesilmesi kararıyla sonuçlandı.

Cumhuriyet mitingleri ve kapatma davası yeni anayasa yapımının akamete uğramasına yol açtı ve demokratikleşme çabalarını yavaşlattı.

2009 Yerel Seçimleri'nde İl Genel Meclisi bazında AK Parti oyları ilk kez azalarak yüzde 38,8 düzeyine geriledi.

Bundan sonraki yazıda AK Parti'nin hükümet olma döneminden iktidar olma dönemine geçiş süreci ele alınacak.

Okurlarımın bu dizi yazıya bir kez daha göz atmalarını diliyorum. Böylece yeni evreyi ve eski ile yeni arasındaki benzerlikleri ya da karşıtlıkları daha iyi görme olanağı elde edilmiş olur.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düne bakarak bugünü anlamak (7)

Dengir Mir Mehmet Fırat 04.07.2013

Türkiye'de çok partili yaşama geçiş demokrasi için bir başlangıç tarihidir. 1950'de yapılan seçimlerde tek partinin iktidarına son verildi. Ama sivil ve askerî bürokrasi iktidarın gerçek sahibi olmaya devam etti. Yıllar yılı iktidarda olan güçlerin bunu bir çırpıda bırakması düşünülemez. Hükümetler, dış politika, dış ve iç güvenlik konularında gerçek anlamda yönetime sahip değildi. Kürt sorununda aynı biçimde karar organı askerî bürokrasiydi. Kırılık kesimde kolluk görevi yapan jandarma bile İçişleri Bakanlığı'na değil Genelkurmay Başkanlığı'na bağlıdır. Hükümetler, memur maaşlarını temin eden, bayındırlık işlerini gören basit bir yapılanmaydı. Kısacası seçimle gelip hükümet kuran hiçbir siyasi parti devleti yöneten sivil bir irade, başka bir değişle iktidar olamadı. Belirleyici güç olan sivil ve askerî kurumlar hiçbir hükümetin kendilerince belirlenen çizginin dışına çıkmasına izin vermediler. Bunun için de "**muhtıralar**" ve "**darbeler**" Türkiye siyasal yaşamının unsurları oldular.

"**Ergenekon davası**" olarak nitelendirilen darbe davasının ilk iddianamesinin açıklandığı 25 Temmuz 2008 tarihi de seçim kazanıp hükümet kuranların iktidar olma sürecinin başlangıcıdır..

Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmalarında "**Bürokratik devletten, Demokratik devlete**" sloganını kullanması bunu anlatır.

Ancak çok önemli adımlar atılmasına karşın iktidar olma sürecinin tamamlandığını söylemek olanaklı değil.

İttihadi ve Terakki döneminde başlatılan "**ulus-devlet**" olma çabaları cumhuriyetin ilanından sonrada tüm hızıyla devam ettirildi. Bununla Müslüman kesim, Aleviler, gayrimüslim azınlıklar dışlandı. Kürt halkı yok sayılarak baskı cenderesine alınıp eritmeye çalışıldı. Uzatmadan söylersek anti-demokratik yönetim bir devlet sistemi olarak egemen kılındı.

Anti-demokratik devlet sistemini ortadan kaldırmadan "**iktidar**" olmanın olanağı yoktur. Anti-demokratik güçleri yenilgiye uğratmak demokratik hak ve özgürlüklerin önündeki engelleri kaldırmakla olanaklıdır.

Kürt sorununun çözülmesi konusunda önemli adımlar atıldı. Ancak uzun yıllara dayalı bu sorunun çözüme ulaşması için daha birçok adımın atılması gerekir. Bu sorun, demokrasinin önündeki en ciddi engeldir ve duraksamaya, savsaklanmaya gelmeyen çözüm gerektiren bir sorundur. Dileğimiz başlatılan sürecin duraksamadan başarıya doğru ilerletilmesidir.

Din ve inanç özgürlüğü tartışılmaz özgürlük alanı içindedir. Alevi sorunu milyonlarca Türk ve Kürdü kapsayan duygusal sömürüye ve kışkırtmaya açık bir sorundur ve çözüm bekliyor. Lozan sözleşmesinin güvencesi altında bulunan gayrimüslim vatandaşların geçmişteki kötü anılarından kurtarılaraq eşit vatandaş olmaları sağlanmalıdır. Bu vatandaşlara reva görülen devlet olanaklarından eşit bir biçimde yararlanamama gibi evrensel insan haklarıyla bağdaşmayan engellerin kalkması gerekir. Bu vatandaşlar neden subay, yargıç, büyükelçi olmasınlar.

Özet olarak söylemek gerekirse, dışlanmış kesimlerin demokratik bir temele dayalı olarak, eşit vatandaşlık ve hukuk devleti garantisi altına alınması gerekir.

Her şeyden önce partiler ve seçim yasalarının demokratikleştirilmesi gerekir. Demokrasilerin vazgeçilmezi siyasi partiler demokratikleştirilmeden ülkenin demokratikleştirilmesi mümkün değildir. Toplumun çeşitli kesimleri Meclis'te temsil olanağına kavuşturulmazsa talepler sokaklarda dile getirilmeye başlanır.

Bu demokratik hedefler konusunda kararlılık gösterilmesi, kışkırtmaları önler. Danışma mekanizması zayıflık belirtisi olarak algılanmamalıdır. Liderlerin uzak görüşlülüğünü, kararlılığını, gerçekçi yaklaşımlarını çoğu zaman kendisini çevreleyen sığ düşünceli bencil unsurlar engeller. Onları hataya sürüklerler..

Yüz elli yıllık bir zamandan beri devletin derinliklerine kök salmış, iktidar olmanın "**sefasını**" süren bir yapılanma iplerin elinden çıkmasına kolay kolay razı olmaz. Hele Suriye, İran ve İsrail gibi ülkelerle ilişkilerin bozuk olduğu bir dönemde, bunlar fırsat yakaladıklarını düşünürler.

28 Şubat "**post-modern**" darbe denemesi, aslında "**pro-modern**" (modern öncesi) bir darbe girişimidir. İktidarı ellerinden kaçıran bürokrasi modern bir darbenin düşüncesindedir. Bunun kaba güç kullanarak ya da tehdit ederek gerçekleştirme şansının ortadan kalktığına bilincinde olduklarından iki yöntem kullanırlar. Bu yöntemlerden biri **İTİBARSIZLAŞTIRMA**; ikincisi de **EKONOMİK YIKIMA SÜRÜKLEMEK**'tir.

İtibarsızlaştırma süreci sürüyor. Yoğun karakol baskınlarında Türkiye'nin değişik yerleşim birimlerine kayıtlı, yaşamını yitiren askerler için düzenlenen cenaze törenleri, Roboski katliamı, Suriye tarafından düşürülen uçak ve Adalet Bakanlığı ve AK Parti Genel Merkezi'ne yönelik saldırı ve Gezi olaylarının içinde yer alan bazı unsurların eylemleri bu itibarsızlaştırma sürecinin parçalarıdır.

Ekonomi üzerinde oynanmaya başlayan oyunlar da "**post-modern**" darbenin ciddi argümanlarıdır.

Bütün bunları, Recep Tayyip Erdoğan gibi güçlü bir liderin önderliğindeki AK Parti gibi Türkiye'nin her tarafında örgütlü büyük bir parti aşar ve aşmalıdır.

Yeter ki demokratik açılımlar karalılıkla sürdürülsün ve Kürt sorununun çözümünde geriye düşülmesin. Ötekileştirilen, hak ve özgürlükleri kısıtlanan tüm kitleler eşit ve özgür vatandaş statüsüne kavuşturulmalıdır.

Bu seri yazımızda vermek istediğimiz mesaj, 150 yıllık perspektif içinde daima belli bir davranışın aynı sonuçları doğuracağı ilkesine vurgu yaparak, tarihin tekerrür etmemesini sağlamaya katkı yapmaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne oluyor

Dengir Mir Mehmet Fırat 11.07.2013

Uzun bir zamandır komşu, yakın bölge ülkelerinde ve ülkemizde önemli gelişmeler yaşanıyor.

Bu olaylar ilk bakışta birbirleriyle ilintisiz görülebilir. Aslında başlangıcı, geçmişe dayalı bu gelişmeler birbirleriyle ilişkilidir. Bu gelişmeler, Birinci Dünya Savaşı'nın galiplerinin yönlendirdiği uzun erimli bir değişim ve oluşumu amaçlamaktadır.

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda galip devletlerce Osmanlı ve Avusturya imparatorlukları tasfiye edildi. Bu imparatorlukların toprakları üzerinde, irili ufaklı yeni devletler oluşturuldu. Oluşturulan bu devletler sınırları içinde değişik halkları, halk topluluklarını, din, mezhep ve inançları barındırıyordu. Bu oluşumlar her an tutuşturulabilecek alev topları durumundaydı.

Özellikle Osmanlı İmparatorluğu egemenliğindeki topraklar "**Sykes-Picot**" Antlaşması'yla Fransa ve İngiltere arasında paylaşılarak burada Suriye, Irak, Suudi Arabistan, Ürdün ve diğer bazı bağımsız devletler oluşturuldu.

Oluşturulan bu devletlerin çoğunun egemen oldukları toprakların altında büyük petrol ve gaz yatakları barınıyor. Geri bir ekonomik ve toplumsal yapısı olan bu ülkelerin yeraltı zenginliklerinin Batı sanayiine aktarılması planlandı.

Böylece bu ülkelerin gerek kendi içlerinde ve gerekse birbirleriyle sürekli bir uyuşmazlık içinde olmaları amaçlandı. Bu uyuşmazlıklar, çelişki ve çatışmalar ister istemez bu ülkeleri kendi aralarında bir silahlanma yarışına soktu. Bununla savaş galibi ülkelerinin ekonomilerinin ağırlık noktasını oluşturan silah sanayiine gerekli bir pazar sağlandı. Elde edilen kârlarla bir yandan bilimsel ve teknolojik ilerlemeler sağlanırken, diğer yandan kendi toplumsal katmanlarına, elde edilen zenginliklerden pay verilerek toplumsal barış sağlandı. Bu durum 21. YY başlarına kadar devam etti.

Savaş galibi devletler sınırlarını belirleyip, kurdukları bu yapay devletlerde yönetimlerin baskıcı niteliğini dikkate almamış, buralarda insan hak ve özgürlüklerini önemsememiştir. Demokrasi, özgürlük, insan hakları vb. önemsenmediği için diktatör yönetimler, baskı ve hukuksuzlukta, bu halkların yazgısı olarak algılandı.

Bilimsel ve teknolojik birikim ve gelişimin sonucu, teknolojik üstünlüğü elinde bulunduran ülkelere bilgi ve iletişim teknolojileri büyük gelişmeler gösterdi. Bu teknoloji ürünlerinin dış pazarlara gereksinimi var. Bu ürünlerin esas ve yaygın alıcıları silah alıcısı olan devletlerden çok bireylerdir. Bu kez bireylerin yaşam düzeylerinin yükseltilmesi kendini dayattı. Bununla sürtüşmelere ve uyuşmazlıklara temellik eden yapay sınırların düzeltilmesi gerekti. Bundan dolayı biçimsel de olsa demokratik görünümlü, ılımlı, radikal eğilimleri olmayan yönetimlerin oluşturulması planlandı.

Baskıcı, diktatörlüklerin alaşağı edilmeleri "**radikal**" grupların desteğiyle sağlandı. Zaman içinde bu radikal gruplar iç ve dış sömürü odaklarına karşı seslerini yükseltince bu kez asker destekli "**karşıt gruplar**" aracılığıyla bunların tasfiyesi planı uygulamaya konuldu.

Şimdi Mısır'da ortaya konan oyun budur. Suriye'de bu süreç devam ediyor. Bu oyunu birinci safhası tamamlanmış olan Tunus ve Libya'da da izlememiz gecikmeyecek. Diğer bazı Kuzey Afrika ve Arap ülkelerinde aynı planla yürütülen olayları görmemiz olası. Irak'ta oyunun sonuna gelindi.

Biz bu olayların benzerini 12 Eylül ve 28 Şubat'ta yaşadık.

2002 yılından başlayarak AK Parti iktidarı döneminde ABD ile iyi ilişkiler kuruldu. AB ile tam üyelik anlaşması çerçevesinde “**Kopenhag kriterleri**” kapsamındaki istemlerin önemli bir kısmı karşılandı. İç çatışma unsurları olan ya da olabilecek Kürt Sorunu, Alevi Sorunu, azınlık haklarının korunması gibi konularda önemli adımlar atıldı. IMF ile yapılan sözleşmelerin hükümleri yerine getirildi ve göreceli olarak ekonomik büyüme, gelişme ve istikrar sağlandı. Bunlara eklenecek birçok toplumsal iyileşmeler sonucudur ki Türkiye ile ilgili planlar bir süreliğine ertelendi. Gelişen son olayları bu meyanda saymak gerekir.

Ancak Türkiye’nin giderek İslam ülkelerinin önderliğine talip olması, daha sonra hedefini daraltarak Sünni İslam liderliğine soyunması, ABD ekonomik çıkarlarına ortak olma arzusu, uluslararası hesaplaşma alanı olma eğilimi gösteren Suriye’de aktif bir politika izlemesi, ABD merkezli sermaye kesimlerinin yanında AB ülkeleri ve bu arada bölgesel güç ve Şii dünyası liderliği iddiasındaki İran ve bazı Arap ülkelerini rahatsız etmeye başladı. Bu kesimler Türkiye’nin ekonomisini doğrudan bozma yanısıra ülke içinde karmaşa yaratacak eylemlerin de teşvikçisi oldular. Buna Türkiye’nin de söylem ve davranışlarıyla yardımcı olduğunun da gözden ırak bulundurulmaması gerekir. Türkiye’de son dönemlerde gelişen olayları bu perspektiften değerlendirmek gerekir.

Türkiye’de hükümet çok ciddi ve toplumu derinden etkileyen, ilerletici ve dönüştürücü adımlar attı. Ancak insanların yaşam tarzlarına müdahaleye taraf olan ve bu konuda ciddi mücadele veren AK Parti’nin toplumun bazı kesimlerinin yaşam biçimine müdahale içeren menfi söylemlerini de hanesine eklemek gerekir. Böylesine zor bir yükü omuzlamış bulunan bir yönetimin dayandığı Meclis çoğunluğunun yorgun düşmesi doğaldır. Dıştan ve içten yapılan baskılarla iktidara engel olunmak istendiği açık. İktidarın yeni ekonomik, toplumsal ve demokratik hamleleri gerçekleştirmesi için atağa geçip, etrafında oluşturulan ve oluşturulmak istenen fırtınalardan daha az etkilenmesi için kanımca 2014 yılında yapılacak olan mahalli seçimlerle birlikte erken genel seçime de gidip güç tazelemesi gerekir..

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasi kültür...

Dengir Mir Mehmet Fırat 18.07.2013

Toplumsal değerler günümüze ulaşana kadar pek çok evrensel ve yerel etkiler altında gelişimini sürdürüp, gelişip dönüşerek biçimlendi. Geçmişte böyle olmadığına göre gelecekte de böyle olmayacak ve evrensel normlar toplumsal değerler üzerinde her zaman dönüştürücü rol oynayacak.

Siyaset de, toplumsal değerler içinde yer alan önemli bir kurumdur. Siyaset kurumu zaman içinde geleneksel bir yapı kazanır. Bu siyasi gelenek yazılı olmamakla birlikte uygulamada yer alır. Demokratik ilkelerin egemen olduğu toplumlarda siyasetin temel yapı taşı olan siyasi partiler, evrensel değerlerle uyumlu olan siyasal gelenekleri kendilerine esas alırlar. Bunun için hep söylendiği gibi demokrasi salt yasalarda yazılı kurallarla yaşama geçirilemiyor.

Türkiye’de siyasi partilerin oluşup toplumda rol oynamaları pek de yeni sayılmaz. Özellikle II. Meşrutiyet’in ilanından sonra partileşme hareketleri hızlandı. Demokratik bir geleneğin olmaması çağdaş bir siyasal yapılanmaya imkân vermedi. Özellikle “**gizlilik**” arınmayan, kendi karşıtlarına hatta birçok yandaşına bile demokratik haklar tanımayan İttihat ve Terakki Cemiyeti, antidemokratik siyasal sistemi kurumlaştırdı. Antidemokratik, tasfiyeci, ceberut yapı siyasal geleneğe dönüştü.

Cumhuriyet'in tek parti dönemi bu sistemi ve ceberut yöntemi sürdürdü. Çok partili siyasal yaşama geçildiğinde Demokrat Parti, koşullarına göre gerek kuruluş aşamasında ve gerekse iktidarının ilk yıllarında kendi içinde demokratik işleyişi reddetmedi. Örneğin, DP kapalı grup toplantısında kabinedeki üç bakana güvensizlik belirtilip bakanlıktan uzaklaştırılınca, Başbakan **Adnan Menderes**, diğer bakanlarını korumak amacıyla yatıştırıcı ve milletvekillerini onore edici bir konuşma yapmak durumunda kalmış ve şöyle demişti: **"Sizler isterseniz hilafeti bile getirebilirsiniz."** Ancak bu durum **İsmet İnönü** CHP'sinin 1957-1960 yılları arasında başlattığı **"kutuplaştırma"** siyaseti sonucu Başbakan Menderes'i **"Vatan Cephesi"** macerasına sürükledi ve yaratılmış olan toplumsal kargaşa içinde 27 Mayıs askerî darbesi yaşandı.

Yeniden çok partili yaşama dönüldüğünde 2002 yılına kadar, partilerin grup toplantıları bir nevi aile içi sorunların tartışıldığı ve kararların alındığı çok önemli toplantılardı. Genelde basına kapalı olarak yapılan bu toplantılarda genel başkanlar toplantının başında medyaya açık kısa bir konuşma ile ülkenin bazı sorunlarını dile getirir bununla ilgili çözümlerden söz ederek birtakım mesajlar verirlerdi. Daha sonra toplantıya kapalı olarak devam edilirdi. Bu kapalı toplantıya sadece milletvekilleri, parti üst düzey yöneticileri ve eğer parti iktidardaysa bakanlar kurulu üyeleri katılarak çalışmalarını sürdürürdü.

Bu kapalı toplantıda, parti yönetimi, parti Meclis grubu ve hükümet ilişkileriyle ilgili sorunlar tartışılıp kararlar alınırdı.

Yılların birikimiyle oluşan bu gelenek 2000'li yıllara gelindiğinde terk edildi. Grup toplantıları, liderlerin birbirlerine hakarete varan suçlamalarına sahne oldu. Bu da ister istemez toplumda yoz bir siyasal kültürün oluşmasına yol açtı. Toplum kutuplaşmaya ve parti içi demokrasi yok olmaya başladı. Toplumu kutuplaştırarak parti tabanını katı lider kültüne bağlı bir grup hâline getirmek olanaklı ve bir siyasi araç olarak kullanılabilir. Ancak, 27 Mayıs örneğinde görüldüğü gibi kutuplaşmalar giderek şiddetini artırabilir ve kontrolden çıkar. Böylesi ortamlar demokrasiyi yok etmek isteyen iç ve dış kesimlerin kışkırtma ve özendirmelerine açıktır ve toplumsal barış ve demokrasiyi tehdit eden sonuçlar doğurabilir.

Türkiye'de yaşanan son olaylara bu açıdan baktığımızda pek iç açıcı bir tablodan söz etmek olanaklı değil.

Geçmişin birikimi olan siyasi geleneklerin, siyasi kültürümüzü oluşturmaktaki etkisini unutmamak ve aksinin istenmeyen sonuçlarını kendi siyasi tarihimizdeki örneklerini hatırlamakta fayda olduğu kanısındayım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortadoğu'da Kürt sorunu

Dengir Mir Mehmet Fırat 25.07.2013

Dünyada ve bölgemizde yaşanan olaylar hızını ve etkinliğini artırarak yeni değişimlere ve oluşumlara yol açıyor. Ortadoğu'da değişimin en belirgin noktasında Kürtler yer alıyor. Kürtler egemenlikleri altında bulundukları Türkiye, Suriye ve İran'da (Kürdistan Federal Bölgesi'nin kuruluşundan önce Irak'ta..) demokratik hak ve özgürlüklerini elde etmek için mücadele veriyorlar. Yakın zamana kadar, Kürtleri yok sayarak baskı ve şiddetle sindirilmesi Türkiye'nin temel siyasetiydi.. İttihat- Terakki yönetimiyle başlayan bu ırkçı, şoven siyaset sürüp geldi. Dünya ölçüsünde savaşlar yaşandı, değişimler oldu, içte kaynaşmalar oldu, hükümetler gitti- geldi ama devletin Kürtler konusundaki siyaseti değişmedi. Türkiye kendi yurttaşı olan Kürtlerin etnik varlığını yok sayması yetmiyormuş gibi, İran, Suriye ve Irak devlet sınırları içinde yaşayan Kürtlerin hak ve özgürlük istemlerine de, karşı tavır aldı. Bu ırkçı siyasete kitle desteği bulmak için halk **"Türkiye'nin parçalanacağı"** fobisi ile koşullandırıldı. Medya mensupları, üniversite öğretim üyeleri, yargı kuruluşları, bürokrasi bu konuda

akla gelecek her aracı kullanarak devletin bu siyasetine destek verdi. Bu çırpınışlar para etmedi. Dünyanın gözü önünde milyonlarca nüfusu olan ve demokratik hak ve özgürlük taleplerini en şeddit baskılara göğüs gererek yükselten bir halkın bu istemleri ne zamana kadar bastırılabilirdi? Şiddet her zaman karşıtlığını getirmekte gecikmez. Böyle de oldu. Baskı, inkâr, kitleleri ırkçılıkla şartlandırma devlet ciddiyetiyle bağdaşmaz. Bu politika iyi bir sonuçta vermez ve vermediği görüldü. Devlet bu kez Kürt sorununun demokratik bir çözüme kavuşması için yola koyuldu. Dileğimiz gerekli demokratik adımların gecikilmeden atılıp yeni yıkımlara olanak hazırlanmamasıdır.

Dünya ölçüsündeki değişimler toplumları dipten dibe sarstı. Sınırlar yeniden belirlendi. İrili ufaklı yeni devletler kuruldu. Yıllar yılı yaşadıkları her devlet yönetimine karşı kendi özel koşulları içinde ulusal demokratik hak isteminde bulunan Kürtler Irak Kürdistanı'nda federal bir yönetim kurdular. Bu yönetim kurulmadan, Türkiye, bilinen siyaseti dolayısıyla bunu engellemek için çabalayıp durdu. Ama dünya yeniden biçimleniliyordu. Buna karşı durmanın hiçbir anlamı yoktu. İtibarsızlaştırma girişimleri, gözdağı vermeler para etmedi. Sonuçta **"kerhen"** de olsa Irak Kürdistanı Bölgesel Yönetimi'yle iyi ilişkiler kurma yolunda adımlar atıldı. Bunun sonucunda birçok Türk ve Türkiyeli Kürt firmalar Irak Kürdistan Federal Bölgesi sınırlarında iş yapmaya başladılar. Bölgede çıkan ve çıkacak olan gaz ve petrolün Türkiye üzerinden pazara ulaştırılması için borular döşenmeye başladı. Gergin politik ortam yerini karşılıklı ekonomik çıkara ve iyi komşuluk ilişkilerine bıraktı. Ne gariptir ki bu karşılıklı iyi ilişkilere karşın şimdi bile resmî olarak Irak Kürdistan Federal Yönetimi değil, **"Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi"** deniyor. Mesut Barzani'nin Erbil'de yapılacak olan bir Kürt konferans çağrısına da Türkiye'den tepki geliyor. Şimdi Suriye'de sıcak gelişmeler var. Kürtler yaşadıkları bölgede seçimlere giderek, **"Batı Kürdistan Özerk Bölgesi"**ni ilan etme hazırlığı içindeler. Türkiye buna izin vermeyeceğini resmî ağızlarından belirtiyor. Bu, doğru ve gerçekçi bir politika değildir ve bir sonuca da ulaşmayacağı belli. Bir kere bu, Suriye'nin kendi iç işlerine yönelik bir durumdur. Başka devletlerin iç işlerine karışmak, kendi iç işlerine de başka devletlerin karışmasına davetiyedir. En doğrusu Türkiye'nin Ortadoğu'da başta Kürtler olmak üzere tüm komşularıyla karşılıklı ekonomik çıkarlar ve iyi komşuluk ilişkilerine dayalı barışçı bir konum içinde olmasıdır. Güç gösterileri, gözdağı vermeler, iç işlerine müdahaleler ülkemizi maceralara sürükleyebilir. Dileğim, Türkiye'nin bölge politikasını gözden geçirerek gerçekçi ve barışçı yeni siyaset üreterek demokratik gelişimini aksatmadan sürdürmesidir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Artık bizim de bir hikâyemiz var!

Doç. Dr. Aliye Çınar Köysüren 15.07.2013

Gezi Parkı olayları, herşey bir yana, bir ihtiyacı da karşıladı. Çünkü yeni neslin bir hikâyeye ihtiyacı vardı ve bu olaylar bunu sağladığı için fazlaca benimsendi. Babasından ve dedesinden polis ve asker olayları ve de duvar yazıları duyan gençlik, şimdi kendi anlatıları olarak bunu gördüler.

Dahası bu kuşak, bundan böyle apolitik hiç değildi. Artık büyükleri onlara, **"siz beşikteyken biz duvar yazıları yazıyorduk. Şimdi siz ise duvar kenarlarındaki banklarda idealistsizliğinizi teşhir ediyorsunuz"** diyemeyeceklerdi. Onlar da Gezi'de politik bir duruş sergiledikleri gibi, neredeyse iktidara çekidüzen verdirmişlerdi.

Böylece çocukları da onları kahraman olarak görebileceklerdi. Belki de babaları, yaralı oluşlarını örtbas etmek için, yeni nesle politik duruşunuz yok, bizim çektiklerimiz... diyorlardı. Örtcekleri garebet ne olursa olsun, bunların da bir savunma mekanizması vardı...

Öte yandan bu hikâyeleri toplumsal hafıza neredeyse mitleştirdi. Onların ne kadar gerçek olduğu veya ne şekilde cereyan eden olaylar olduğu önemli değildi. Önemli olan toplumsal hafızanın, dahası 70'li- 90'lı kuşağın nasıl anımsadığıydı ve onlar üzerinde nasıl etki bıraktığıydı. Zira onlar babalarını mücadele veren kahramanlar olarak görüyorlardı ve kendilerinin de böyle anlatıları olmalıydı. İşte Gezi Parkı direnişi tam da anımsadıkları hikâyeye örtüşüyordu.

Ortak hafıza ortak eylem

Tıpkı kendilerinden önceki kuşağın kimliklerinin teşekkülünde yaşadıkları önemliyse, bu olaylarla da şimdikilerin kim olduğu ayan beyan olmuştu. Bu bir fırsattı ve dört elle sarılmalıydılar ki, nitekim öyle oldu. Bu nedenle, eylemler için oturup karar alma vs. yoktu. Katılımcı gençleri, ortak hafıza, ortak eyleme zorladı.

Dahası bu eylemler, ülkede eksen kaymasına dair de önemli bir sağlama yapıyordu. Zira toplumun **azınlık** veya **çoğunluk** kesitinde yer alışı, travmatik ve kırılma olayları belirlemektedir. Azınlık gruplar genellikle olumsuz travmalara tutunur; oysa çoğunluk grup olumlu yaşamışlıkları merkeze alır. Türkiye'de sol ve sağ tendelerin durumunda da benzer hatırlamalar son derece önemli olmuştur.

Osmanlı mirası üzerinden yükselen yeni Türkiye'de Batılılaşma trendine rağmen taban ve piramidin orta kısmı kendilerini büyük ölçüde muhafazakâr olarak tanımlamışlardır. İlkin, Osmanlı yapısı içindeki **farklı etnik ve dinî gruplar** açısından bakıldığında, onlar ötekiydi ve azınlık konumundaydı. Azınlık gruplar sürekli kendilerini tanımlamada olumsuz travmalara tutunmuşlardır. Mesela bu bağlamda Osmanlı yapısı içindeki **Alevi toplulukları** anımsayabiliriz. Onlar şehirleşme projesi kapsamında asimile edilirken, bunu ötekileştirme olarak algıladılar. **Kerbela olayı**nı bilsinler veya bilmesinler, oradaki acıyı yeniden kanatarak kimliklerini kavradılar. Sonra ulusculuk cereyanıyla modern Türkiye'ye yerleştirilmeye çalışılan **Milliyetçilik ve Türk(çü)lük akımıyla da, Türk olmayanlar kendilerini azınlık hissetmişlerdi**. Yakın dönemde gündeme gelen Dersim isyanlarını bu bağlamda anımsayabiliriz.

Bir başka **ötekileştirme politikasına** gelince; **muhafazakârlığın olumsuzlaştırılması**dır. Başlangıçta modernleşmenin tohumları atılırken özellikle dinî ve muhafazakâr kisveler ötelenmek istendi. Bu kimliğe sahip bir başbakan olan **Adnan Menderes**'in idamı, muhafazakârların devrimlerde aldıkları yaranın en acı veren çıban versiyonuydu. Bu olaylarla onlar, kendilerini ev sahibi konumundan, misafir (azınlık) pozisyonuna düşmüş hissetmeye başlayacaklardı.

Muhafazakârların kendi aralarında kilitlenmeleri ve Batılılaşmaya direnç göstermelerinde bu ve benzeri olaylar olumsuz travma işlevi gördü. **Kemalizm savunucuları ve modernistler** kendilerini, gayet akıllı ve bilgili gördüklerinden, ülkenin kaderini belirleyecek gücü de başkaları elinde bulunduramazdı. Sayıca olmasa da, eğitim, para vs. açısından daha güçlüydüler. Bunun için demokrasinin işleyişinde önemli olan seçme hakkında, **"kimin verdiği oy"** tartışması bile yapıldı. Öyle ya, çobanın oyuyla, Beyoğlu'nda yaşayan birinin oyu aynı olamazdı! Bu nedenle eğitimsiz hatta köylüce olan muhafazakârların kelle sayısının çokluğuna rağmen, onlar kalite bakımından azınlıktılar. Dolayısıyla bu hesapta çoğunluk kendileriydi.

Sözünü ettiğimiz sol ve sağın direnme veya kurban verme olayları şimdiye kadar şu veya bu şekilde birbirine paralel ve asimetrik işlemiştir. Eksen kayması stratejilerini ve sarkacın ne tarafa yöneldiğini bu tür olayların nasıl hatırlandığından gözlemleyebiliriz. Bir yanda, örneğin **Menderes** ve **Özal** olayı, öte yanda Deniz Gezmiş ve **Ahmet Kaya** gibi kişilere uygulanan baskıcı yaptırımlar hafızalarda canlı tutulmuştur. Bu travmaların hangisinin, ne zaman ve ne şekilde öne çıktığı, kimin güçlü veya kimin zayıf olduğunu da göstermiştir.

Gelinen son noktada **Gezi Parkı**’nda yaşanan olaylar, azınlık veya çoğunluk olma refleksinin devamıydı. Muhafazakârlar, Adnan Menderes olayını hatırlatarak Başbakan’ın kahramanlığını ilan ettiler. Bu olumsuz travmaya tutunmakla, azınlık olarak gösterilmeye karşı dirençlerini ifşa etmiş oldular. Eylemleri yapanlar da Kemalizmin ve modern Türkiye’nin çocukları olarak, gericilerden daha güçlü olduklarını ve hiç de az olmadıklarını gösterdiler. Hatta bu eylemleriyle muhafazakârları olumsuz travmayı hatırlamaya bile zorladılar. Bu bağlamda onlar, **Menderes, Özal** ve **Erdoğan** üçgenini çizerek, devrimler, sonrası ve gelinen noktayı kendi zaviyelerinden özetlediler. Bu hikâyeyi hatırlatabilecek bir gücü kendinde gören yeni neslin sol ve ona yakın duruşları, cevabı kendinde gizli şu soruyu sordular: **“Kim bizim politik olmadığımızı söyleyebilir?”** Onlar da böylece, Türkiye siyasi tarihinde bir kırılma eşiğinde yer alacak olan eylemci adsız kahramanlardı!

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gezi Parkı ve değişimin sancısı

Doç. Dr. Aliye Çınar Köysüren 22.07.2013

Son günlerde ülke gündeminin merkezine yerleşen Gezi Parkı olayları, bize herşeyden önce muhalefeti yanına almış gibi gözükse de, muhaletefe karşı bir protestonun izlenimini vermektedir.

İktidara karşı bir despotizmden dem vuruyorsa eylemciler, esasında ana muhalefete şunu demek istiyorlar: **“Sen hakkıyla hesap sormadığın için, senin yerine biz protestoya kalkıştık.”** Bu, öncelikle demokrasideki tıkalı damarları göstermektedir.

Ancak yaşanan olaylar, darbe görünümü verse de, darbe olaylarının geri dönemeyecek şekilde kovulduğunu göstermektedir. Asker de sivil vatandaş gibi olup bitenleri izlemektedir.

Söylemlerin, muhalefet ve iktidarın sendelediği bir anda, olağandışı durumdan güç alınılabilirdi. İşin aslı eylemlere sahip çıkılsaydı, profesyonelleri masum gençlerden ayırmak kolay olacaktı. Getirilmek istenen demokrasiye dört kulak ve göz açtırılıp, **“istediğiniz nedir? Bizim sayemizde buralara geldik, geliyor oluşumuzda hepimizin çabası büyük”** denebilseydi...

Eğer bu başarılabilseydi, despotizmin anlamı da çözümlülük kazanır ve anlam kargaşası da giderilmiş olurdu. Zira beğenelim ya da beğenmeyelim, ülke vatandaşının yarısının onayladığı bir iktidar için, yönetim bakımından bir baskıdan söz edilemez. Yüzde birlik bir dilimin onayladığı bir lider iktidarda olsaydı, o zaman baskıdan bahsedilebilirdi.

Ancak eleştiriyi rafa kaldıran bir duruş için bir başka kategori ve başlığın şüphesiz açılması gerekirdi. Diyebiliriz ki eylemciler Kemalizm olarak isim bulan Batıcı duruşun canlı olduğunu göstermiş oldular. Otoriteryanizme direnç gösterirken de, zımnen İslamcı dünya görüşüne karşı olduklarını beyan ettiler. Bu tavır gerçekte, Türk modernleşmesinin yeni çocuklarıdır. Böylece sözkonusu modernizm, köksüz başlangıcıyla birlikte, yeni kökler ve dallar verdiğini göstermiş oldu.

Eylemciler bir tür kırılmayı haber verip geri çekilseydi çok daha etkin bir direnme olurdu. Çünkü protestoların asıl işi, işaret etmek yani sorunlu damarı göstermektir. Oysa yaşanan olaylarda eylemciler kangrenli bölge

olarak düşündükleri despotizme şiddetle karşılık vererek çözümün değil, çözümsüzlüğün bir parçası olmaya namzet olduklarını göstermiş oldular.

Gerçekte bu tepki bile ülke genelindeki sol çizgilerin duruşunu özetlemektedir. Çünkü sözkonusu yapı büyük oranda, muhafazakâr bir iktidarı istememenin ötesinde, yapılan iyi veya kötü bütün politikalara bir direniş göstermektedir. Ülkede iyiye giden oluşumlara da gözü kapalı bir tepki vardır. Bu tepkinin hâl tercümesi şudur: **“İyi olsa bile, ülke menfaatine olsa dahi, yapılan bütün yenilikleri, gelişmeleri AKP yapmasın, yaparsa da biz onu yok hükmünde görüyoruz.”**

Grup içindeki yeni neslin bu kadar direnmesine gelince, onların hikâyesinin tamamını okuyabildiklerini söylemek mümkün değildir. Büyük ölçüde içlerindeki isyana bir kanal ve bir ortam gördüler ve kendilerini Gezi Parkı’nda buldular. Onların isyanını besleyecek iyi bir slogan da icat edilmişti ki, adı doğa sevgisi ve çevrecilikti. Anlatıyı bilen de bilmeyen de **“ağaç sevgisizliği mi var?., bunun karşındayım”** diyerek parkta sabahlamayı göze almıştı. Onlara göre, otoriteryan İslamcılık ile kendilerine çapulcu dense de, barbar, incelikten ve hümanizmden yoksun Müslümanlık kesiyordu. Böylece kapitalizmin bir çarkı olan AVM’ler de sanki muhafazakârlığın bir icadı gibi gösterilmeye çalışılıyordu.

Esasında bütün bu yaşananlar, baskı ve despotizm üzerinden yükselen modern Türkiye’nin yeni bir dönemece girerken, bu yapılardan uzaklaşmak isteğine rağmen, eski kimburlarının farklı kisvelerle yeniden yeniden gece yarısı baskını yaptığına bir tanıktır. Son on yılda bu despotik öğelerden uzaklaşmaya çalışıldıysa da, kılık değiştirerek sistemin değişmediği vurgunu yapıldı zaman zaman. İşte Gezi Parkı olayları bu despotizme itiraz ederken, olayın taraftarları büyük ölçüde **“despotizm olacaksa, bizim baskıcı duruşumuz daha ehvendi, en azında ilerici alfabelerle yazılmıştı amentüsü”**, demek istemektedirler. Ne olursa olsun, sonuçta devrimle doğan pek çok yapı ilelebet tatile gönderilmiş gözükmektedir. Bu, modern Türkiye’de bir kırılmanın adıydı. Ancak otoriteryanizm varlığını sürdürmekteydi.

Gezi Parkı eylemleri de nerden beslenirse beslensin verdiği göstergelerle, otoriteryanizme bir dirençti ve ikinci kırılma adresiydi yaşananlar. İlk kırılma, ülke rejiminin olağanlaşmaya mecbur bırakılan dikte yapısında, ikincisi ise iktidarın uygulamasında var olan otoriteryan yetkeye karşı gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bu bir iktidar sorunundan ziyade, sistemin manipülasyona direnç gösteren baskıcı yapılanmasıyla ilgilidir. İnşa edilmiş bir yapıya, sadece dokuya uygun ilaveler yapılabilir. Temelden farklı ilaveler olması mümkün değildir. Böylece Gezi Parkı olayları ta başta kurgulanan despotik sisteme varıncaya kadar bir itirazdır. Dolayısıyla kökten değişme ihtiyacına işaret eden eylemler, yeni dünya, dahası yeni Türkiye’nin habercisidir.

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunundan Alevilik meselesine

Doç. Dr. Aliye Çınar Köysüren 30.07.2013

Değişmeye mecbur olan Türkiye’nin en kırılgan sorunları Gezi Parkı’nda aleni oldu. Bu olaylar, ülkenin gerilimlerini veya dirençlerini, açık etti. Ötekileştirici bir olgu olarak milliyetçi öğelerden ziyade kültürel ve nispeten dinî motifler gün yüzüne çıktı.

Kırılgan zeminlerin olağandışı durumlarda açık olması elbette yeni değildi. Ancak farklı olan, **ırkçılık üzerinden yükselen ötekileştirme yavaş yavaş kan kaybederken, kültürel ötekileştirme canlanmaya başlamaktadır.**

Taksim olayları üzerinden Kürt sorunundan ziyade sol ideolojiyi arkasına alan Alevilik meselesinin konuşulması da bunu göstermektedir.

Hatta muhafazakâr kesim, Gezi olaylarının kumpasını, **Menderes, Özal** ve **Erdoğan**’ın kader birliğini vurgulayarak bozdular. Dinle bağları olan bu üç lider de sömürgeciliğe direnç gösterdiler. Bunlar için atılan, **“astınız, zehirlediniz, yedirmeyiz!”** sloganı, Kemalistlerin sömürü odaklarıyla işbirliği yaptığını ima ediyordu. Eskiden bunlar konuşulamazken, şimdi pankartlara yazılması, hakkın iade-i itibarının vaktinin geldiğini göstermektedir. Buradaki hak, sekülerizmin sorgulanmasıyla dünyada güç kazanmaya başladı.

Günümüzde terör örgütleri faaliyetlerinde, kan milliyetçiliği yerine, kültürel azınlığı ve ötekini merkeze almaktalar ve bu minvalde örgütlenmektedirler. Çünkü sadece ülkemizde değil, dünyada etnisite, varlığını gizliden gizliye sürdürse de, zayıflamaktadır. Çünkü çokkültürlülük ve farklı etnik yapılar, çoğu toplumlar için kaçınılmaz bir olgudur; dolayısıyla dışlayıcılıktan ziyade entegrasyon ön plandadır.

Kısacası artık **ötekileştirici unsur olarak kültürel örüntüler öne çıkmaktadır**. Zaten Alevilik olgusunu da kültürel bir yapı olarak düşünebiliriz. Çünkü günümüzdeki Aleviler’in **Kerbela** travmasına tutunarak kimliklerini tanımladıklarını söylemek zordur. Türk-İslam yapılanması içinde kendilerini **“öteki”** kültür olarak kavramışlardır.

Hâlihazırda ise, **“ülke muhafazakârlaşıyor mu”** sorusu sorulurken, dominant ve meşru olan dinî ve kültürel yapı vurgulandıkça ve önemsendikçe, azınlık olan **“öteki”** dış bilememektedir. Hatta **sömürü güçleri** sömürmenin ABC’sini çok iyi bildikleri için, bu fırsatı iyi kullanmaktadırlar.

İktidarın kendini muhafazakâr olarak tanımladığını düşünürsek ve halkın meşru yapısı olarak da bunu öne sürerse, bu bağlam ve ortamdan Alevilerin ajitasyon duyması normaldir.

Mesela Alevilik kültürel hafızasına uzak olan, hatta kendilerini ateist olarak tanımlayanlar bile, **Yavuz Sultan Selim** köprüsü projesine tepki gösterdiler. Zira ortak hafıza onları doğru olsun veya olmasın öyle hatırladıkları geçmiş bir katliama gönderiyordu.

Bugün Yavuz Sultan Selim ismi, yarın **Madımak olayı**, seneye **Dersim isyanı** derken, yaşanan bir gerilim, var olan nasıra değdikçe acı duyulacak ve isyan kaçınılmaz olacaktır.

Peki, çözümsüz bir sorun mu bu? **Alevi açılımı ile başlayan çalışmalar belki de sorunu çok iyi göstermekteydi**. Yanlış giden bir şeyler vardı; bir şeyler yapılmalıydı... Derinlerdeki yara, yarın bedeli büyük bilançolara gebeydi. Ancak bu açılımlar da gerçekte sorunu kapatmaktan başka bir işe yaramadı. Hukuki düzenlemeye gitmenin yerine, gönül almaya! yönelik jestler tercih edildi.

Cemevlerine resmî bir statü verilmesi gündeme gelince, belki de **“Alevilerin gerçekte ne kadar ibadetle bağlı var?”** tepkisi gündeme geldi. Ancak karşı kutupta, **“Camiler ne kadar kültür merkezi işlevi görüyor veya ne kadar deruni dindara hizmet ediyor”** sorusu da pekâlâ sorulabilirdi; sorulmadı!

Alevileri görmezden gelerek ya da **“asla (Sünnilik!) rücu ederlerse sorun kalmaz”** tarzındaki yok sayıcı tutumlarla bir yere varılamaz. Bu, tavırlarla, temelsiz, **“hepimiz Aleviyiz”** sloganına tutuklu kalırız.

Bu bağlamda gündeme gelen ilköğretimde din dersi sorunu da ideolojik bir kisveyle örtüldü. Alevilik bir kültürel yapı olarak algılansa idi, karşısındaki zorunlu verilen Sünni paradigmayla ilişkili öğretiler de bir tür kültürel bilgilendirme boyutuna kayacaktı.

Konuya bir de Aleviler perspektifinden bakmaya çalışırsak, **“acaba azınlık olma psikolojisi bu topluluk için bir yazgı mı?”** Çünkü bazı insanlar gibi, topluluklar ve gruplar da, olumsuzluğa yönelmeye ve azınlık

olmaya meyyaldir.

Belki de kendilerini Sünni-Alevi olarak tanımlayan Aleviler, aykırı ve ayrıksı olmaktan dönenlerdir. Ruhsal dinamikleri olumsuzluğa değil de, olumluya ayarlı olamaz mı?

Esasında sekülerleşme maceramıza ve sol ideolojiye eklemlenen bu kişilerin Alevilik anlatısıyla olumlu veya olumsuz bir dertleri yokken, onları, ülkenin diğer yarısı, hatta çoğunluğu ötekileştirmekte, illaki Alevi kimliğini onlar zorlamaktadırlar.

Belki de burada **asıl üzerinde durulacak olanlar muhafazakârlardır**. Mesela Almanya ve Hollanda'da yaşayan gurbetçilerin kızları Alevi bir vatandaşımızla evlense, ciddi sorun yapıyor. Oysa aynı gurbetçinin, kızı-oğlu, bir Avrupalıyla evlense bu kadar sorun olmuyor. Acaba kendi vatandaşımızı bu kadar ötelemek de neyin nesi?

Muhafazakârların zorunlu **dışlayıcı mantalitelerini** iyi anlamak gerekiyor. Zira Kürtleştirme durumunda da, bu algı oldukça etkindir. Doğru dürüst Kürtçe bilmeyen, Kürt sorunuyla tanışık olmayan bir genç, öğrenci yurduna kaydolduktan sonra neredeyse militan Kürt kesiliyor. Doğrusu şimdiye kadar değil de, niçin diğer öğrenciler tarafından buna zorlanmaktadır?

Asıl soru şu olmalı: Neden insanları kategorize etmeyi seven bir algı tarzımız var? Ötekileştirme hangi ruhsal yapımızdan gelmektedir? Dahası muktedir olanlar da neden bunu türlü manipüasyonla sürdürmektedirler? Acaba bizim kültürel hafızamızdaki şizofrenik yarık ötelemeyi mi emretmekte? Yoksa demokrasi ve eşitlik bizim bünyeye uygun değil midir? Nedir meselenin aslı? Öyle ki, bizi bizden iyi tanıyan bölücü ve sömürgeci güçler, toplumun bu kodlarıyla iyi oynamaktadırlar...

Eğri oturabiliriz, takiyye de yapabiliriz; ancak bundan böyle doğru söylemeye mecburuz gibi...

aliyecinar@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Boynu bükük!

Ebru Kılıçoğlu 02.04.2013

"Herkes Ronaldo'yla beni karşılaştırıyor ama ne ben ne benim arkadaşlarım ne de takım arkadaşlarım böyle bir kıyaslama yapıyor. Ben kesinlikle böyle bir kıyaslama ve ukalalık yapmam. Ronaldo çok büyük bir futbolcu ve dünyanın en büyük yıldızlarından biri. Bana gurur veren şey sadece öyle büyük bir yıldızla biraz olsun yarışıyor olmak."

Sözler **Burak Yılmaz'a** ait. Türkiye'nin "**süperstar**"larından biri olma yolunda ilerleyen, birinci ligde, arasında "**dört büyüklerin de**" bulunduğu yedi takım gezdikten sonra **Fatih Terim** yönetiminde dördüncü baharını yaşayan Burak Yılmaz'a... Tevazu mu? Kesinlikle! Özellikle de "**dalgalanıp da duruldum**" şarkısına uygun bir ego dikkate alındığında!

Öte yandan bu sözlerde, kariyerinin baharını yaşayan Burak adına olmasa bile Türk futbolu adına insanın içini yakan, burnunun direğini sızlatan bir **“kelime oyunu”** saklı.

Zira Burak'ın **“kıyaslandığı” Cristiano Ronaldo** ile arasındaki yaş farkı bir. Boy farkı iki cm. Her ikisi de Burak'ın avantajına! İkisinin de bir birinci lig takımında forma bulma yılı 2002. Her ikisinin de bir sonraki adımı **“büyük takımlar”** oluyor. Burak **Beşiktaş’a** transfer olurken, Ronaldo da **ManU** formasını giymeye başlıyor. Haa tabii ki arada fark var, kabul!

İşte muamma burada başlıyor. Çünkü o **“farkın”** birinde fazla birinde az olduğunu varsaydığımız **“yetenek”** olduğu tartışmalı bir konu! Zira, her iki futbolcu da büyük takımlara transfer olduktan sonra bir tarafa tamamen çok çalışma ve istikrar hâkim oluyor diğer tarafsız çalışmalarını **“kendimi ceza sahasında en iyi nasıl yere bırakırım”** taktikleri üzerine geliştiriyor.

Burak, dersi her kim öğrettiyse (!) biraz yetenek, biraz çalım, azıcık da kurnazlık formülü çerçevesinde kestirmeden futbol oynamaya başlarken, tepeden tırnağa **“yetenek”** olmasına rağmen **Cristiano Ronaldo**, her röportajında altını çizip çizip tekrarladığı gibi **“Çalışıyor, çok çalışıyor, hep çalışıyor”**...

Burak Yılmaz, **“ayaklarını”** zekâsı ve yeteneği ile birleştirerek futbol oynamaya ilk olarak Trabzonspor'da başlıyor. Galatasaray'da **Fatih Terim** yönetiminde ve sayesinde bunu **“olgunlaştırıyor”**... Bu açıdan bakıldığında, bu yazının başında yer alan kelimeleri, tevazu değil gerçek! Zira 2010 yılında başlayan bir kariyerle şu anda Ronaldo ile kıyaslanabilmesi bile bir mucize! Öte yandan sırf bu üç senede kat edilen yol bile gösteriyor ki, eğer akıllı zamanında kemale erseydi, belki de kimbilir şu anda **“Burak'la kıyaslanmak bile bir onur”** diyen taraf Ronaldo'nun bizzat kendisi olurdu.

Onun yerine Ronaldo **“Yeterince çalışırsan, istediğin her şeyi elde edersin. Ama ayakların yere basmalı. Profesyonel olmalısın. Yaptığın işte iyi olmalısın”** diyor... Ve ekliyor: **“Futbolda imkânsız yoktur”**...

Eric Cantona, eski bir röportajında **“Hep kendimi geliştirmek isterdim. Daha iyi bir futbolcu olmak. Erken bıraktım çünkü kendimi daha fazla ‘iyileştiremeyeceğimi’ gördüm. Tutkumu kaybetmişim. Tutku, daha iyi olma isteğinin motivasyonundan geliyor. Tutkuyu kaybedince motivasyonu da kaybediyorsun”** der...

Burak Yılmaz'ın 2010'da tekrar kazandığı tutkusu bugün ona ancak Cristiano Ronaldo ile **“yarışıyor olma”** gururu yaşatmaya yetiyor. Oysa temenni yeteneğini çalışmakla kuvvetlendirmeye devam edip futbolun **“imkânsız”**larını başarması. Kendini Ronaldo ile kıyaslayacak seviyeye tırmanması.

İşin sırrı yetenekte mi yoksa o yeteneği yetiştirmekte mi? Üç yılda geldiği seviye ile Burak cevabı futbolumuz adına zaten veriyor! Ama muamma çözülüyor. Biz de her büyük organizasyon öncesi inatla soruyoruz: “Ey Türk Futbolu, boyunun neden eğri?”...

Malum Türk'üz ya zekiyiz... Bildiniz cevabı değil mi?

ebruka9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bugün **Galatasaray- Real Madrid** maçı varmış... Ligde hepi topu altı hafta kalmış! **Fatih Terim** 11 maç ceza alacakmış. Hakemlere göre **Abay** haklıymış. Türk futbolu kendine bir **"Genç Salih"** yaratmış... Cumartesi gününden bu yana bu konular uçuşuyor havada. Herkes bir fikir beyan ediyor. Benim cevabını en çok merak ettiğim soruysa şu: Cumartesi günü yaşananların toplamında siz ne hissettiniz bir futbolsever olarak acaba?

Çünkü anlaşılan şu ki, **"devlerin"** bile mağdur olduğu ve bu mağduriyeti kimin, nasıl ve ne amaçla yarattığını bir türlü keşfedemediğimiz bir ortamda, **"etkililer"** ve **"yetkililer"** daha da çorba hâline getirecekler bu işi... O zaman iş, futbolu **"ticareti yapılabilir bir malzeme"**ye dönüştüren kişilere, rahmetli **Özhan Canaydın**'ın deyişiyle **"müşterilere"** ya da kendimizi adlandırmayı sevdiğimiz biçimde biz futbolseverlere düşecek sonuçta!

O yüzden samimiyetle merak ediyorum: Sizin tahammülünüz var mı hâlâ? Türkiye Futbol Federasyonu'nun aldığı kararlara? Tahkim Kurulu'nun tavrına ve duruşuna? Tuttuğunuz veya tutmadığınız her takımın maç sonu açıklamasının **"Bize haksızlık yapılıyor. Biz hariç herkes kollanıyor"** edebiyatına? **"Vur"** emrini aldığından bu yana sadece **"öldüren"** hakemlere? Üzerimizden gölgesi bir türlü kalkmayan **"şike"** dosyasına?

Siz bunun neresinde duruyorsunuz acaba? İşin kilidi burada... Zira bunu böylece seyretmeye razıysak eğer o zaman işte tam burada trak! Bunu olduğu gibi **"dağınık"** bırakmak üzerine hiç konuşmamak zamanıdır. Ne olursa olsun, kim kime ne haksızlık yaparsa yapsın ellemeye gerek yok. Zira beyhude çaba... **Fatih Terim**'in dediği gibi **"Adalet herkese lazım"** ama bir başka özlü söze göre ne de olsa **"Her Türk bir gün haksızlığa uğrayacak"** sonuçta!

Haa ama eğer siz de artık, göz göre göre suçluyken güçlü olanlardan sıkıldıysanız, her şeye uydurulan kılıflar artık sizin havsalanıza uymuyorsa, **"Ne diyor bu adam?"** diyor, futbol deyince eğlenmekten ziyade geriliyor ve bundan şikâyet ediyorsanız eğer o zaman küçük de olsa bir umut var!

Zira herkes kendi **"itibarının"** peşine düşmüşken, biz üzerimize yapışan **"koyun"** etiketiyle güzelce seyrederiz olan biteni. Ya bizim itibarımız? İnatla ve illa **"aptal"** yerine konulup konulup sonunda **"ya sabır"**dan **"adam doğru söylüyor abicim"**e mecburi geçiş yapışımız? Tuttuğumuz takımın peşinde bir körleşmeden bahsetmiyorum ben! Sadece tuttuğumuz takımı körü körüne savunalım demiyorum. İğnenin en büyüğü, yanına çuvaldızı da almış sadece bize batarken **"eh bi yeter artık yaa"** demeyecek miyiz bunu soruyorum.

Futboldan hiç ama hiç anlamasa, maç olduğunda **"Vah vah yazık oluyor bu Cemile"**ye diyerek dizisini seyretse dahi, en futbolsevmeyenimizin bile maruz kaldığı **"itibarsızlaştırmaya"** hee diyecek miyiz? Onu anlamak istiyorum. Çünkü o itibar, topyekûn bizi **"Türk"** olarak yurtdışında temsil ediyor. Futbolla alakalı olsak da olmasak da!

Ben kendi payıma, **"Ben bir konuşsam yer yerinden sarsılır"** temalı senaryodan sıkıldım. Haa **"bizde böyle, yerse"** başlıklı tehditten de...

Ya bunu bileceksin bu deveyi güdeceksin ya bu diyardan gideceksin diyen herkese de hatırlatıyorum. **"Bu diyor bizim!"**

Bir eşik var, iki sene önce temmuz ayında atlamak üzere bir kaldırmıştık. Öbür ayağa beton döküldü! İşte o neyse, onu artık atlayalım. O eşikten öte bir yol var, artık o yola koyulalım. Zamanı gelmedi mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neden

Ebru Kılıçoğlu 16.04.2013

Fırat Kocaoğlu, Uğur Demirok, Harun Karadaş, Cihan Can, Anıl Karaer, Ferhat Öztoran, Aydın Yılmaz, Mehmet Güven, Arda Turan, Oğuz Sabankay, Mülâyim Erdem, Cafercan Aksu, Özgürcan Özcan, Uğur Erdoğan...

İsimlerin birçoğu tanıdık değil mi? Özellikle de **Arda Turan**. Peki, onun kadar **"parlak"** olan diğer isimler? Zira **kadro 2005 senesi Galatasaray PAF takımına ait**. O dönemde alınmadık kupa, atılmadık gol bırakmayan isimlere... Bu kadrodan şu anda Galatasaray'ın **"pişmekte olan"** müzmin yedeği **Aydın Yılmaz**'ı saymazsak, hepsi eriyip gitti kariyerlerinde...

Bir bu tarafı var tablonun bizim açımızdan...

Bir de şuradan bakılması gereken bir durumu: iki Alman ve iki İspanyol... UEFA Şampiyonlar Ligi şampiyonunu belirleyecek olan dörtlü bu. Şaşırtıcı mı? Asla... Bilakis aynen beklendiği gibi... Beklenmeyen aslında Galatasaray'ın çeyrek finale kadar yürüebilmesiydi ya da Fenerbahçe'nin yarı final oynaması!

İşin en dibinde, özünde de bu yatıyor aslında... **Messi**'nin **Barcelona**'ya geldiği sene 2004... Takımıyla kontratı 2018'de bitecek... **Puyol** 1999'da gelmiş aynı takıma... Kontratı 2016'da son bulacak. Bir de örneklemeye devam edecek olursak **Xavi** var mesela. 1998'den beri Barcelona'da. İmza attığı kontrata göre daha üç sene oynayacak aynı formayla. İşin özünde işte bu yatıyor aslında: Altyapıdan adam yetiştirebilmek. Mahsusçuktan değil, kelimenin tam manasıyla!

Bir de şuna bakmak gerekiyor: Nerede kaybediyoruz bu çocukları? **Özgürcan Özcan** mesela... En umut vaat eden futbolculardan biriyken, adına methiyeler düzülüp, "aranan forvet modeli" bulunmuşken, hem kendi hem de futbolun ellerinden nasıl kayıp gidebiliyor acaba?

O dönemin PAF takım oyuncularıyla bol bol sohbet etme imkânım olduğu için en azından şu saptamayı yapabiliyorum kendi payıma: Hayal kurmak da bir eğitim işidir! Zira daha o zaman, **"Nedir hedefin"** diye sorduğun zaman verdikleri cevap ele veriyordu hepsini **"Abla, önce bi A takıma çıkalım da!"**... Hemen hepsi ağız birliği etmiş gibi inanıyordu artık aslar arasında forma giymesi gerektiğine... Ve hemen hepsi aynı soruda kilitlenip kalıyordu: **"Diyelim ki A takıma çıktın ya sonra?"**

A takıma çıkmaktan da ötesi

Ya sonra? İşte bu soruya verilecek cevap Türk futbolunun var olduğunu iddia ettiğimiz ama bir türlü de var edemediğimiz geleceğini anlatacak... Ya sonra? En uzak ara hayallerin **"A takıma çıkmak"** olduğu bir memlekette elimizdeki tüm yetenekli çocuklar öğretmemiz gereken bir hedef daha var çünkü. A takıma çıkmaktan daha ötesi olduğunu göstermek, bunu kanıtlamak... Daha da zoru asgarinin yeterli olduğu, hatta asgarinin yettiği bir platformda, **"dahası"** olduğunu göstermek. Evet 4,5'tan 5 alarak da geçebilirsin sınırı sonuçta ama bir de 10 almanın dayanılmaz cazibesi, "muktedir" olmanın keyfi olduğunu göstermek...

İşte bunun neresinde duruyoruz?

Kendi payıma sahalara baktığımda, futboldan **“âkil adam”** seç dediklerinde ancak bir tane seçebiliyorsam ve adı **Drogba**’ysa ve o da Türk Milli Takım formasını giymiyorsa, pek umudum yok benim...

Zira geriye kalan **“âkil”** adamlar, bir kalemde yakabiliyor gemileri. **“Ben böyleyim, napalım”** başlığı altında dokuz maç ceza alabiliyor. Haa bir de başka bakış açısıyla topu yere çarpmaya dokuz maç ceza verilebiliyor... O da ayrııı....

ebru9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demagojik polemik

Ebru Kılıçoğlu 23.04.2013

“Matematiksel olarak şampiyonluk şansımız var ama mantıklı konuşmak gerekiyor. Bu konuda söyleyeceklerim var. Rakibimizle ilgili söyleyeceklerim var. Galatasaray’ın saha içinde de saha dışında da yedi puan farkı azaltabileceğini düşünmüyorum açıkçası. Neyse... O tarafa sonra gireriz. Galatasaray’ın son iki sezondaki bu gücüyle, tırnak içerisinde söylüyorum, bu farkın azalmasına izin vereceğini düşünmüyorum.”

“Saha içinde veya saha dışında puan kaybetmez”

Bir büyük takımın antrenörü üç puan kaybettiği maçtan sonra böyle yorumluyor “takımının” genel durumunu.

Saha içinde puan kaybetmemek... Futbola dair, futbola ait, futbolla ilgili bir yorum. Adil, imasız, net... Bir tahmin, öngörü belki de.

Öte yandan birden bire işin içine **“saha dışı”** giriyor. Ânında karışıyor kafa. Muhtemelen amaç da bu zaten. Önce bir evirip çeviriyor insan durumu kafasında:

Neden böyle diyor acaba? Neye istinaden?

Hayır, iyi niyetli ele alınacak olsa, dili sürçtü diyeceğiz belki, iç sahada ve dış sahada demek istemiş olabilir mi diye irdeleyeceğiz. Ama açıklama çok net: Galatasaray’ın son iki sezondaki bu gücüyle, tırnak içerisinde söylüyorum, bu farkın azalmasına izin vereceğini düşünmüyorum!

Tırnak içinde!

İşte anahtar kelime de tam burada... Neden hep **“tırnak içinde”** kalıyor aslında gerekirse tırnakla kazınıp ortaya çıkartılması gerekenler?

Bu sefer yorum **Aykut Kocaman**'a ait. Yorumlanansa Galatasaray. Ama işin içinde çekişme olduğunda, hep benzer değil mi yorumlar! Çok değil daha iki hafta önce aynı **"tırnak" Fatih Terim** tarafından konulmamış mıydı akıllara?

Sonra da şeytanın avukatlığına soyunuyoruz hep beraber:

Ne demek istedi acaba? Gerçekten ne demek istedi acaba?

Sizi bilmiyorum, beni bıktırıyor bu **"demagojik polemikler"** iyiden iyiye... Komik geliyor.

Dün maç sonrası yorumları izlerken, **"futboldan da âkil adam"** seçilse polemiğine denk geldi bir ara mevzu. Biz dört sıkı futbolsever, kimsenin itiraz etmeyeceğini düşündüğümüz beş adam çıkartabildik aradan. Samimi söylemek gerekirse, aslında hiçbirinden de yüzde yüz emin değiliz aslında! Haaa ekleyelim o beş isime bir tane antrenör ekleyebildik: **Mustafa Denizli**. İtiraz etmeyin! Dedik ya emin değiliz aslında...

Şimdi tablo bu olunca iğnesi olmayanlar memleketinde yaşadığımızı bir kez daha idrak ediyor insan. İğnemiz yok, kendimize batırmadığımızdan hep çuvaldızı saplıyoruz başkalarına!

Başka türlü nasıl açıklanır ki bu durum? Kendi yenildiği, kendi takımının doğru düzgün futbol oynamadığı bir maçtan sonra bir teknik direktör, eğer çıkıp da **"saha dışında puan kaybetmezler bundan sonra"** diyorsa, diyebiliyorsa... Açığı tam buradan koymaya çalışıyorsa, o zaman saha senin de elinde, sen de kaybetme orada puanı madem diyesi gelmiyor mu insanın...

Haa "elimde olmayan dış mihraklar" denecekse de eğer, kaldır kardeşim tırnakları! Sen de kaldır, herkes de kaldırsın... Önce biraz soru işareti, bolca ünlem ve üç nokta olur ama belki sonunda paragraf olur yepyeni bir sayfada...

Haa âkil adam mı demiştiniz futbolumuzda? Transfer edelim! En "akillisi" bu olur bence!

ebruka9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Protokol, biber ve Salih...

Ebru Kılıçoğlu 30.04.2013

Bir hafta sonuna kaç olay sığar?

Biri üç büyük takımdan birinin **"protokol"** tribününden doğuyor.

"Protokol" tribünü **"demir"** copla seyircinin arasına dalıyor.

Şaşıyoruz, kınıyoruz... Adamlar sorgudan sonra bırakılıyor, ayıplıyoruz.

İkincisi Gaziantep'te yaşanıyor. Sahte biletli seyirciyi engellemeye çalışan polis biber gazı kullanıyor. Şaşıyoruz, kınıyoruz... Çocuklar etkileniyor, ayıplıyoruz...

Diğeri Kadıköy’de yaşıyor. Bitiş düdüğü ile beraber Aykut Kocaman imalı açıklamalarına devam ediyor, gelen “imalı” soruya cevaben artık hangi takımın taraftarıysak, ona istinaden şaşıyor, diğer tarafı kınıyor, diğer tarafı ayıplıyoruz.

İnsan protokol tribününe neden yanında demir copla gelir acaba? İnsanın kafasını kurcalayan bir konu bu kesinlikle... Ama esas kafa kurcalayan nokta şu:

Şaşıyoruz... Sanki daha önce hiç olmamış gibi!

Protokol tribününe ilk giren, ilk olay çıkartan yabancılar onlarmış gibi.

Belki bu kadar şiddetlisi bu kadar barizi yaşanmadı ama sonuçta protokol tribününde hadise son derece olası değil mi memlekette...

Aynı durum Gaziantep’te yaşananlar için de geçerli. Hepimizde bir ağzı açık kalma hâli... Çocuklara bakıp bir tühlenme vahlanma... Vali açıklama yapıyor hemen: **“Hassasiyetle araştırmak için”** olayı. Oysa bir özlü deyiş olmadı mı dilimizde **“Her Türk bir gün biber gazını tadacaktır”** diye? Hatta siz söyleyin, bu yazıyı okuyorsanız eğer, zaten çoktan yaşamadınız mı payınıza düşen biber gazı mağduriyetini şu veya bu şekilde?

Bir de son olarak Aykut Kocaman’ın açıklamaları var. Kaldırın Aykut Kocaman’ın görüntüsünü hatta sesini. Açıklamalarını verin X bir takımın teknik direktörüne, kâğıda yazarak. Maç da önemli değil! Herhangi bir maçtan sonra... Bir açıklama yapmayayım... Aleni... Biz ne kadar söylersek söyleyeyim bir yere kadar geliyor... Oklar bana çevriliyor... Bu nedenle konuşmayayım!

Keyif için gittiğim statta demir copla dayak yiyeyim. Şampiyon olacak takımımı destekleyecekken çocuğumla biber gazı teneffüs edeyim... Hadise tazeyken biraz gündemde kalsın. Sonra bir sonraki **“elim ve vahim”** duruma kadar “şimdi ben konuşmayayım, yer yerinden sarsılmasın!”...

Bir de **Salih** var. Akıbeti nice olur bilinmez... Kayserispor’da forma giyen gencecik bir çocuk. Çıkıyor maçtan sonra, bir bir sıralıyor dertlerini peş peşe. Eminim bolca speküle edilecek söyledikleri. Dedim-demedim, öyleydi-böyleydi diye... Önemli değil. Salih, bugüne kadar birçoğumuzun atladığı bir şeyi yapıyor: Birey oluyor. Bir birey olarak konuşuyor. Şikâyet etmiyor, anlatıyor. Saklanmıyor, söylüyor...

Bu haftadan geriye kalan en güzel not da o oluyor benim gözümde. Zira birey olmanın gereklerini yerine getirmedığımız sürece protokol tribününe biber gazı da sıkılır memlekette, biber gazını protokol tribünün de sıkırlar bu gidişle!

Eh biz de şaşıırız, kınarız, ayıplarız... Haaa sonra da unuturuz, itinayla, bir sonraki hadiseye kadar...

ebruka9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olmak ya da olmamak

Ebru Kılıçoğlu 07.05.2013

Galatasaray camiasının uğurlu sayısı artık 19! Bu aynı zamanda Türkiye ligi için yeni bir eşik... Zira en yakın takipçisi ile arasında şimdiden iki fark var. Yani pek sevdiğimiz kibar adıyla "tatlı rekabet" halk dilindeki tabiriyle "sidik yarışı" çerçevesinde, bir takımın başarısının "başarı" addedilebilmesi için önce bu sayıyı egale etmesi ve hatta geçmesi gerekecek. Mümkün mü? Mantalitemiz sözkonusu olduğunda uzak değil! Zira başkanın "kesenin ağzını açmasına" bakıyor sonuçta başarıya giden yol! En azından şu âna kadar şahit olduğumuz çerçevede, Galatasaray'ın 1996-2000 arasındaki gelişmesini dışarıda bırakırsak aslında olan da hep bu!

Galatasaray Fenerbahçe'den iyi gitmeye başladığında hemen başlıyor araştırmalar... Ya da tam tersi! Önemli olan bu gidişe çelme takacak teknik direktörü ve futbolcu bulmak oluyor. Geriye kalan herşey bunun etrafında geliyor. Başka bir deyişle, televizyona göre ev alınıyor çoğu zaman eve göre televizyon es geçiliyor. Bütçe ise hep "hallederiz" başlığına sıkışıyor. Ne de olsa hepimiz bireysel olarak aynı durumda değil miyiz? İstedğimiz bir şey olduğunda üçün beşin önemi kalmıyor. En güvenli ifademizle uzatıyoruz kredi kartını kasaya... Bütçe? Hallederiz sonra, nasıl olsa!

Bu durum yani "günü kurtarmak" kemiklerimize kadar işlemiş durumda. Hatta Türk Milli Futbol Takımı'nın stili diye övündüğümüz "come back" bile böyle... O maçı kurtaracak kadar oynuyor sonrasında olacakları hep sonraya bırakıyoruz. Arada istisnalar çıkmıyor mu? Çıkıyor... Ancak hepsi bir tek kişinin bireysel çabasıyla şekilleniyor. O birey gittiğinde geriye kurum da kalmıyor istikrar da...

Galatasaray'ın eşiği 19'a taşıdığı bu şampiyonluktan sonra en çok düşündüren nokta da bu! Uzatılan her mikrofona yöneticilerin ve teknik heyetin "daha iyisini yapmak için çalışacağız" demesi umut verici... Tabii "daha iyisi"nin tanımı son derece önemli. O iynin içerisinde şampiyonluklar yok sadece aslında... Hatta Şampiyonlar Ligi Şampiyonluğu da değil "daha iyisi"... Daha iyisi, altyapıda yatıyor... Futbol okulları açmakta. Yetenekleri sadece bulmakla kalmayıp yetiştirmekte... Sporun bir "oyun", çok faydalı, son derece eğlenceli ama en önemlisi kitleleri birleştiren faydalı bir oyun olduğunu anlatıp bu kültürü yaymakta. Başka bir deyişle, Amerika'yı yeniden keşfetmekle. Çünkü temelde hiçbirisi bir sır, mucizevî bir formül değil aslında...

Aksi takdirde? Tesadüf olmasa dahi, çok büyük bir emek ve plana dayansa dahi en büyük başarısı, devamında istikrar sağlanamadığı için tesadüf gibi gözükken bir ülkenin evlatları olmaya devam edeceğiz demektir. Başarılar gelir geçer diyen ve sadece "asalet"le yetinen...

ebruka9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ağzına 'biber' sürerim!

Ebru Kılıçoğlu 15.05.2013

Enteresan bir sezonun kapanışını yapıyoruz açıkçası. Herkes kendine bir "**kutlama**" uydurdu, ucundan kıyısından... Kutlamalardan biri de **Beşiktaş**'ta yaşıyor. **İnönü**'ye veda edilecek, kolay değil! Kalpler hem buruk hem coşkulu. Onca anı var biriktirilen. Bir aşk hikâyesi bu sonuçta... Siyah-beyaz film gibi biraz!

Velhasıl, taraftar son maç öncesinde Beşiktaş'ta toplanıyor. Hâliyle coşku artıyor, artınca yol kapanıyor! Yol kapanınca trafik sıkışıyor... Trafik sıkışınca devreye son yılların en popüler başrol oyuncusu giriyor: Adı **biber**! Gaz olarak kullanılıyor. Esiyor, gürlüyor... Ortalığı "**dağıtıyor**"...

Siz eğer trafikte sıkışıp kalan, durmadan klakson çalıp “Eee noluyor bunlara kardeşim” diye arabasında deliren, hele bir de rakip takımın taraftarı olan biriyseniz, hemen haklı oluyor polis! Polis napsın? Yolu tıkıyorlar!!! Tabii ki de önlem alınacak değil mi?

Gelin görün ki, memleketimizde her konuda olduğu gibi bu konuda da bir yaman çelişki söz var ortada... Zira bu **biber gazı** dediğimiz icat, polisimize göre yüzyılın en **faideli** eseri olabilir. Ama bir zekâsı yok sonuçta! Gidip de tam “**yolu tıkayanların**” gözüne gözüne girmiyor? Hedefi 12’den vurup, toplumun düzenini bozanlara “**ne biçim de**” dersini vermiyor?

1 Mayıs’ta polis göstericileri dağıtmak için biber gazı sıkıyor, evlerindeki veya sokakta ekmeğini, gazetesini almaya giden vatandaş mağdur oluyor...

Kayseri’de polis, biletsiz taraftarları “**hizaya getirmek için**” biber gazını basıyor, tribüne sahte olmayan biletyle girmiş çocuk çocuk şenlik seyretmeye gelmiş vatandaş mağdur oluyor...

Beşiktaş’ta, “**trafiği tıkayan taşkınları**” zaptetmek için basıyor biber gazını... O zaman da belki sadece bir hatırası olsun diye ilk defa maça gelen küçük taraftarlar da dâhil olmak üzere yine civardaki bütün vatandaşlar mağdur oluyor...

İkinci çelişkiye gelince... N’apsın poliscik, sonuçta o da toplum düzenini korumak zorunda cümlesinde geçen “**toplum**”un içerisinde biber gazından mağdur olan kesim de var. Diğerlerini korurken aslında esas amaç onlara dersini vermek değil, onlar da korumak, kimse zarar görmeden hadiseyi çözmek aslında...

Bizim tablodaysa hikâye biraz tersten işliyor... “Neaa hamam böceği mi çıktı evde? Yakalım evi” hesabına geliyor iş... Bir pireyi zapt edemeyip yorganı yakacaksak her seferinde o zaman iş “**dersini bir türlü almayan**” topluma odaklanmak yerine işi çocukluğumuzdan beri ağzımıza biber sürerek çözmeye çalışan mantalitede bitmiyor mu? Sonuçta ortaya çıktı ki, mayıs başından bu yana tam üç kere sahne alan biber gazı, hiçbirimizi terbiye etmiyor... Bilakis, sinirlendiriyor, tepki yaratıyor, isyan ettiriyor...

Ve akla ister istemez şu soru takılıyor: Bir gün biberin hem kendisinin hem de gazının yetersiz kaldığı bir ortamda başvurulacak “**ders verme**” çaresi ne olacak acaba?

ebru9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ağır tahrik

Ebru Kılıçoğlu 22.05.2013

Yıllar önce Oscar’lara boğulan bir film vardı: **Sanık/ Accused**. 1988 yapımı film o zaman yeri yerinden oynatmış, derin bir tartışma başlatmıştı. “**Tahrik suçu haklı hâle getirir mi?**”...

O filmdeki “**tahrik**” **Jodie Foster**’ın canlandığı Sarah Tobias karakterinin açık-saçık giyinmeyi seven, hafif meşrep bir kadın olmasıydı. Bir oyun salonunun ortasında, üstelik salonu dolduran onlarca kişi tezahürat

yaparken tecavüze uğrayan Sarah bir de üstüne türlü aşağılanmalar yaşıyordu.

Tahrik edilmekle ilgili verilebilecek onlarca örnek varken, içlerinden bunu seçmemin bir nedeni var: Tahrik başlığı altında toplanan **“haklı”** gerekçenin aslında **“haksız”** olabileceğini göstermek.

Özellikle de olabilecek sınırların hep en ucunda her daim kıyısında yaşana bir memleketin evlatları olduğumuz acı gerçeğinden yola çıkılırsa!

Üzerinden çok fazla geçmedi daha. **Galatasaray- Mersin İdman Yurdu** maçında **Fatih Terim, Süleyman Abay**’ın kendisini **“tahrik”** etmesinden yakınmış, topu yere çarpmasıyla başlattığı hadiselerin hepsini bu başlıkta toplamıştı. Yekûnu 10 maç ceza oldu. Bıraktığı hissiyatsa maalesef **“Yine ağır bir tahrik olsa, yine ceza alabilir”**...

Bunun ardından geldi **Burak Yıldırım**’ın bıçaklanıp hayatını yitirmesi. **Yusuf Ortak**, metrobüsten inen bir grup Fenerbahçe taraftarının kendisine hakaret ettiğini iddia etti. **“Tahrik”** unsuru buydu. 20 yaşında bir katille 19 yaşında bir can oldu...

Fenerbahçe- Galatasaray maçında, iki takımın kaptanı birbirine giriyorlar. Biri öbürünü boğuyor **“ağır tahrik”** gerekçesiyle diğeri tırmalıyor yine aynı sebepten dolayı...

İşin enteresan kısmı bu tahrike **“analarımız”** sebep oluyor giyaplarında edilen küfürlerden dolayı ve hemen ardından diğeri ana nasibini alıyor **“ağır tahrik”** karşılığı olarak...

Hâl böyle olunca, aklıma hep saçma sapan bir görüntü geliyor. İtalya’nın **Abdullah Öcalan**’ı elinde tutup vermediği günlere ait. Bir adamcağız **“Aha bak İtalyan”** demişti gözündeki pahalı gözlüğü çıkartıp yere atarken, sonra üstünde ter ter tepinmişti... Ağır tahrik sonucu **“İtalyanlara gününü göstermek”** amacıyla...

Aradan geçen onca yıla rağmen, hâlâ aynı cinnetlerin eşiğinde olabilmemize **“duyarlılık”** demek çok iyimser bir ifade olacak. Zira tahrikin **“kışkırtma”** olduğundan yola çıkarsak, ve kışkırtanın en büyük keyfinin hâliyle kışkırtabilmek olacağını varsayarak niye ve hâlâ ve inatla **“kışkırtıyoruz”**? İşte bunu ancak akılsızlık açıklayabilir, tahrik edilen ne kadar “âkil” olursa olsun...

Temenni, tahrik unsuru olduğunda akılları bir vites ileri, kalan bütün duyguları birkaç vites geri alabilmek. Ama yapabildik mi dersenez? Nasıl yapalım? İşte gün gibi ortada... Ağır tahrik altındayız sonuçta...

Gelelim başka bir mevzuya... Bu sezon, bu satırları sizinle paylaşmak benim için eşsiz bir keyif oldu. Bu fırsatı tanıyan *Taraf* gazetesine ve **Begüm Doğanay** liderliğindeki özverili spor ekibine teşekkür ediyorum. Özel projelerim nedeniyle **“tahrik”** olmadığı sürece (!) artık yazılı basında bir süre yer alamayacağım. Temennim, futbolun esas oğlan olduğu ve hiçbir figürana rol kaptırmadığı başka platformlarda hem *Taraf* spor ekibiyle hem de sizlerle yollarımın kesişmesi... Sevgi ile...

ebruca9999@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seni sevmiyoruz Kelebeğin Rüyası

Bir **Kelebeğin Rüyası** furyasıdır gidiyor. Görüşlerin, yorumların bini bir para: Film iyi mi kötü mü? Senaryo nasıl? Film sinema tarihimize nasıl bir iz bırakacak? Bu kargaşada, eleştirileri filtrelemek ve yanıtlara ulaşmak henüz mümkün değil. Kesin olan tek bir şey varsa, **Yılmaz Erdoğan**'ın çok konuşulan bir eser ortaya koyduğu.

Film iki edebiyatçıyı konu alınca, sadece sinema değil, edebiyat dünyasından gelen yorumlara da bakmakta fayda var. Söyleyebilirim ki, belli edebiyat çevrelerinde huzursuz fısıltılar başladı: Daha düne kadar filmin konu aldığı iki şairin, **Rüştü Onur** ve **Muzaffer Tayyip Uslu**'nun adını dahi bilmeyenler, bugün onların şiirlerini sahiplenir hâle gelmişler. Hakiki şiirden anlamayan bu gişe insanları, edebiyattan elini çekse çok iyi olurmuş. Şiir, hiç de onların sandığı gibi bir şey değilmiş.

Şaşıran var mı? Bence yok.

Hayatını edebiyat ve benzeri üretim biçimlerine adayan belli kimseler arasında, bir reflekstir bu tip tepkiler. Belli durumları, güvenli alanlarının ihlali olarak algırlarlar. Bu güvenli alanlar, yıllar içinde, kuşaktan kuşağa aktarılan bir gelenekle oluşur ve belli inanışlarca çevrelenir. Yaşam tercihlerinden siyasi görüşe, maddi gelirden popülariteye kadar uzanan bir yelpazede çeşitlenen inanışlardır bunlar. Örneğin, bu alanda, çağın tanımlarıyla **"mutlak bir başarı"** zaten en başından gözden çıkarılmıştır, hatta istenmemektedir. Burada hakiki edebiyat kaale alınır ve hakikati de tabii ki alanın sahipleri belirler. Burada şiirin para getirmedigine, halk tarafından ilgi görmediğine inanılır. Planlar buna göre yapılmıştır ve bu inançlar temelinde bir araya gelinmiştir.

Dolayısıyla, bu inançlara sarılmak gerekir. Sınırlarımız, bizimle aynı kabul edilmişlikler üzerinden yola çıkmayan **"öteki mahalle"**nin çocuklarınca ihlale uğradığında, itme refleksi gösteririz. Kaçınılmazdır: İnsanız. İçeriğin önemi ise, sık sık bu psikolojik bariyerlerin gerisinde kalır. Kaçınılmazdır: Güveni severiz.

Güvenli alan alarmı

Kelebeğin Rüyası'na edebiyat camiasından gelen tepkileri duyduğumda, aklım hemen bu güvenli alanlara gitti. Filmi bahsettiğim üslupla öteleyenlerin asıl meselesi, **"şiir"**in bu film ile popüler dolaşıma girmesiydi. Film, açıkça **"öteki mahallenin çocuğu"** olarak algılanıyordu. Şöyle düşündüm: *Kelebeğin Rüyası* bir gişe filmi olmasaydı, filmi **Yılmaz Erdoğan** çekmeseydi ve başrolünde **Kıvanç Tatlıtuğ** olmasaydı; belli otoritelerin filtresinden geçecekti. Gececek bir filmdi. Sözüünü ettiğim çevrelerde filmin içeriğinden ve üslubundan çok kimliğine ve işlevine takılınması da, bu düşüncemi ispatlıyordu.

Gariptir ki, yaşamın çeşitliliğinden sık sık ilham alan bu çevreler, edebiyatta herhangi bir çeşitlilik görmek istemiyorlar. Nobelliler, çoksatarlar, başarıyı küçük yaşta yakalayanlar, zaten çok para kazananlar, yakışıklılar, farklı fikirleri olanlar... öyle pek de tutulmuyor. Güvenli alan alarmı veriliyor hemen; bir şekilde, bu alana ait olmadığı hatırlatılıyor onlara. Üretimleri hakkında yorum yapmaya ise sıra belki geliyor, belki gelmiyor.

En iyi şiir

Bunun psikolojik temellerini anlamak çok da güç değil. Antik çağlardan beri insanlar kendilerine güvenli alanlar yaratıyor. Ve yeni çağlardan bu yana, azmini birileriyle, bir şeylerle çatışmaktan alıyor. Ama biliyoruz ki, tarih

güvenli alanlarda yazılmıyor ve kitaplar, farkları ve farklıları yazmayı daha çok seviyor. Alışmadıklarımıza karşı direnç duvarları inşa etmek, işte tam da bu yüzden, bu duvarların daha sert kuvvetlerle ve daha can acıtıcı bir biçimde yıkılmasına neden oluyor, ekseriyetle.

Oysa, insan insanın, yazar yazarın aynasıdır ve yalnızca bir başkasında tanımlayabilirsiniz kimliğinizi. Hem iyi de bir haberim var: Hâlâ iyi şiiri, daha iyi ve de en iyi şiiri siz yazabilirsiniz. Kötü olana kötü deme hakkınız ise, bittabi baki.

elifberketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

(Kişi) başımıza kaç kitap düşüyor

ELİF BEREKETLİ 05.03.2013

Böbürlenmeye zemin hazırlamak için değil. Veryansın etmek için değil. Kendini tanımak, hem birey hem de toplum için “daha iyi”ye giden ilk basamak olduğundan ihtiyacımız var Türkiye’nin okuma oranlarını bilmeye.

Şimdi “Var yahu, arada açıklanıyor okuma oranlarımız,” diye düşüneceksiniz, ne ki rakamı tam çıkaramayacaksınız. Neden o rakamı bir türlü hatırlayamadığınızı ben söyleyeyim: Çünkü yayın piyasasının tümü tarafından kabul görmüş bir rakama ulaşmamız mümkün olmadı hiçbir zaman.

Örneğin, resmî ağız olan Yayıncılar Birliği’nin yayımladığı bir veri geçti elimize geçenlerde: Ortalama bir Türkiyelinin **yılda 6,4 kitaba** sahip olduğunu söylüyordu rakamlar. Parlak bir rakam. Lakin, ardından pek çok yayıncı farklı gerekçelerle bu rakamın gerçeği yansıtmadığını, ülkemizde kişi başına bir kitap ancak düştüğünü söyleyecekti. Bu bilgi yalanlanmıştı ama sonrasında gelen UNESCO araştırma rakamları, kişi başına düşen kitap sayısının yüzde 0,001 olduğunu bile iddia edecekti! Bambaşka rakamlar ortaya koyan diğer araştırmalardan söz etmiyorum bile. Peki, neydi bu işin aslı?

Her üretilen tüketilmiyor ki!

Yayıncılar Birliği’nin açıkladığı “**Kişi başı 6,4**” rakamı, bir yılda “**üretilen**” kitap sayısı üzerinden yapılan bir hesaplama. Yani üretilen tüm kitaplar, nüfus sayısına bölünüyor ve elimize bu rakam geçiyor. Bu üretilen kitaplar içinde, okullara dağıtılan eğitim amaçlı kitaplar, çocuk kitapları, kutsal kitaplar ve bunun yanında, üretilen ancak depolarda kalan büyük bir yüzde de bulunuyor. Dolayısıyla, açıktır ki bu rakam, Türkiye’nin kültürel okuma alışkanlıklarını yansıtmıyor. Üstelik, (yukarıdaki gibi) rakamı düşüren faktörler olsa da, rakamı arttıran kimi detaylar da var: Ülkemizde satın alınan kitapların hemen yüzde 60’ını oluşturan **korsan kitaplar** ve **bu yıl basılmayan ancak bu yıl satılan kitaplar** bu rakama eklenmemiş. E tabii, aynı kitabı birkaç kişinin okuyabildiğini gözardı etmemek lazım. Toplu alım yapan firma ve kütüphaneleri de... Yani, elimizdeki rakam bunca faktörle biraraya gelip de tekrar hesaplandığında neye dönecek, hiç mi hiç bilemiyoruz. Aslında bunu derken bir yandan da şunu diyorum: Ortalama bir Türkiyeli okurun eline bir yılda ne kadar kitap geçtiğini hiç mi hiç bilemiyoruz.

Raporlar yeterli mi?

Bu noktada, Bakanlığın 2011 yılında yaptığı **Türkiye Okuma Kültürü Haritası Araştırması**'na değinmek gerek. 0,95 güvenilirlik sınırları içindeki bu araştırma, ülkemizdeki okur profilinin belirlenmesini amaçlıyor ve okur alışkanlıklarına dair önemli bilgiler içeriyordu. Ve rapora göre, **kişi başına düşen kitap 7,1** idi. **"Ne güzel rakam... Fransa ile atbaşıyız"** hevesimin kursağımda hemencecik kaldığını hatırlıyorum. Soru işaretleriyle doluydu benim için bu rapor. Örneğin, düzenli olarak takip edilen yazarlar arasında **Dostoyevski** ve **Ömer Seyfettin** de vardı! Düzenli olarak hiçbir şey yazamayacak olan bu yazarları düzenli olarak takip ettiğini söyleyen hemen yüzde 15'lik bir kesimden söz ediyorum. Yahut, tercih edilen yayınevlerinde en önde Can Yayınları (yüzde 1,19) geliyor, ardından da Zambak Yayınları (yüzde 0,61, Timaş Yayınları (yüzde 0,52) ve Remzi Kitabevi (yüzde 0,34). Bu rakamların da satış rakamlarıyla uyduğu dair güçlü şüphelerim var. Kütüphane kullanma alışkanlığım var diyenler ise, yüzde 50'den fazla mesela...

Okuma oranımız metroda

Çok rakam sayıp kafanızı karıştırdığımı biliyorum. Lakin, bu yazının yazılma amacı tam da bu işte. Bu kadar çok rakama değil, dürüst ve şeffaf satış rakamlarına, baskı sayılarına, kişi başına düşen kitap sayısına ihtiyacımız var. Bu bilgileri güvenilir ve şeffaf bir biçimde, tüm yönleriyle edinene kadar etrafınızda, haberlerde, metroda, kültürel alışkanlıklarda ve 3. sayfalarda ne görüyorsanız, okuma oranımız odur.

elifberketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Edebiyat dergilerimizin mini cinsiyet haritası

ELİF BEREKETLİ 12.03.2013

Tam da zamanında, 8 Mart haftasında internete düştü haber: ABD'li bir edebiyat dergisi, İngiltere ve ABD'nin mühim dergilerini önüne koyup yazarlarının kaçının erkek kaçının kadın olduğunu hesaplamıştı. Sonuç iç açıcı değildi hiç: Erkekler bütün haşmetiyle sürdürüyordu egemenliğini. Örneğin, **London Review of Books**'da, 2012 yılında kitap değerlendirmesi yazarların sadece **yüzde 24'ü kadındı**. Bu rakam, **New York Review of Books**'da **yüzde 16**, **TLS**'de ise **yüzde 30** idi. Kitapları değerlendirmeye tabi tutulan yazarların cinsiyetlerinde de benzer oranlar geçerliydi üstelik. Rakamlara uzun uzun baktığımı hatırlıyorum. Neyse ki kendimi ikna ettim: "Kuru kuru bakıp geçmemeli, aynı testi Türkiye'deki kitap neşriyatlarına tabi tutmak şart." Ama nasıl olacaktı bu? Öncelikle aylık edebiyat dergileri arasında bir seçme yapmak gerekti, sonra da gazetelerin kitap eklerini karıştırmaya başlamak. Defalarca yanlış sayılan sayfalar ve her seferinde baştan yazılan listeler sonucunda bir araştırma çıktı ortaya. Buna belki edebiyat dergilerimizin (mini) cinsiyet haritası bile diyebiliriz.

Hem dergilerin konu ettiği yazarların hem de bu konuların sipariş edildiği imzaların çetelesini tutmaktı amaç. Üstelik, dergilerin yayın kadrolarına bile bile tek tek bakacaktım. Kareli deftere bir çizgi çekildi, üste kadınlar, alta erkekler: Her biri için bir çarpı. Üst üste dizilen dergiler, edebiyat deyince aklımıza ilk gelenlerden: **Notos**, **Varlık**, **Kitap-lık**, **Sözcükler**, **Roman Kahramanları**, **Sabit Fikir**, **Özgür Edebiyat** ve **Yasakmeyve**. Sonra, kitap eklerinin bazıları: Bir yanda **Taraf**'ınki diğer yanda **Radikal**, **Cumhuriyet** ve **Zaman**'ınkiler. Her birinden

bir adet. Ekseriyetle, son sayıları.

Dergilerin yüzde 18'i kadın

Rakamlar, bana ilham olan ecnebi araştırmamanın ortaya koyduklarından çok da farklı değil. **Dergilerimizin kadın yazar ortalaması yüzde 30 civarında seyrediyor.** Kitabı değerlendirmeye tabi tutulan, kendiyle röportaj yapılan isimlerde ise, durum biraz daha farklı. Rakam yüzde 18 civarında. **Roman Kahramanları, TarafKitap ile birlikte kadın yazar ortalamasını en yukarı çeken dergi.** Son sayısındaki kadın yazar sayısı **yüzde 56. Taraf'ta ise yüzde 55.** Kadın yazar ortalamasını en çok düşürenlerin ise **Sözcükler, ZamanKitap ve kitap-lık** olduğunu söyleyebiliriz. Sırasıyla **yüzde 15, yüzde 15 ve yüzde 16** ile. Kadınları en çok konu alan dergilerde ise, **Notos** başı çekiyor. Lakin, kadınlar tamamın sadece **yüzde 38'ini** oluşturuyor burada da. Takip eden, **Radikal Kitap.** Burada da rakam, sadece **yüzde 29.** Düşürenler ise **Varlık ve Sözcükler.** İkisinde de oran, **yüzde 10'un altında.**

Peki, ya editöryal kadrolar ne âlemde? Künyeye yansıyan isimlerin sadece **yazışleri müdürleri, editörleri ve yayın yönetmenlerine** göz attığımda yaklaşık **yüzde 40'ının kadın** olduğunu görüyorum. **Yasakmeyve'de ve TarafKitap'ta** künyeye yansıyan **tüm kadro** (çok dar kadrolardan bahsediyor olsak da) **kadınlardan** oluşuyor ve elbette bu ortalamayı yukarı çekiyor. **Cumhuriyet Kitap ve Özgür Edebiyat'ta ise hiçbir kadının adı künyede gözüküyor.** Bunlar da ortalamayı düşüren faktörler.

Ayrımcılık: en yakın aynada

Bu mini araştırma ile cevabını veremeyeceğimiz çok soru var: Ele alınan kitaplarda, cinsiyetler arası bu görünürlük farkı, acaba üretimdeki eşitsizliğin süreli yayınlara bir yansıması mı? Acaba gelen başvuruların cinsiyetlere dağılımı, yayımlanan yazılardakilerle doğru orantılı mı? Bilemiyoruz.

Lakin, bu rakamlardan ders alarak artık daha rahat görebileceğimiz bir şey varsa o da, cinsiyet ayrımcılığının öyle bazı **"uzak diyarlar"**ın ve **"bize benzemeyen insanlar"**ın meselesi olmadığıdır. Klavye başında kaçınıcı devrimimize imza atan biz dergi editör, yazar ve okurları, Türkiye'de cinsiyet ayrımcılığını kafamızı nereye çevirsek buluruz ya; çok uzakları hedeflemeden, burnumuzun ucuna yönelsek, en azından daha az yorulmuş oluruz.

elifberketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okundukça mı çoğalır, okunmadıkça mı büyür

ELİF BEREKETLİ 19.03.2013

Epeydir, yolda gördüğüm herkesin suratına dikkatlice bakıyorum. Hangi insanlar nasıl göz devirir, kim nasıl dalgın bir biçimde adım atar, ezberimde. Dikkatlice bakıyorum, çünkü içimdeki bir soruyu hiç susturamıyorum:

Şu an aramızda olan, ama adını bilmediğimiz; ancak bizler ölünce gelecek nesillerin taparcasına seveceği o çok kıymetli/gizemli yazar kim olabilir acaba?

Böyle bakınca, karşılaştığınız her insan bambaşka bir potansiyel; yolda yürümek hayli dikkat dağıtıcı. Nasıl ki, yaşarken bir yazar olarak hiç bilinmeyen mesela **Kafka**’nın yaşamının her detayı bambaşka şekillerde fantezileştiriliyorsa bugün, ben de gördüğüm her insanı öyle fantezileştiriyorum kafamda. Peki, günümüzün şanlı şöhretli edebiyatçılarına da böyle dikkatli bakıyor muyum? Hayır. Gözümüzün önünden akan, üstümüzden geçen ve içimizden çıkan onca boyalı ve havalı kurgu lazım ve olsun; ama böyle büyülü konuları konuşurken, bir kenara.

Talep edilen- talep edilmeyen

Meraklanmayın, size zaten pek iyi bildiğiniz o “piyasa eleştirisine bulanmış edebiyat romantizmi”nden yapmayacağım. Kafamda yıllardır yankılanan bu soruyu paylaştım, çünkü aynı soru muhtemel ki kafasına takılmış olan bir sanatçıdan bahsedeceğim size: **Meriç Algün-Ringborg**. Kendisi, bir süredir Avrupa’da yaşayan Türkiyeli bir sanatçı. Son işi “**Ödünç Alınmayan Kitaplar Kütüphanesi**”ni önce İsveç’te sonra da ABD’de sergiledi. Evet, sergi aslında bir kütüphane. Serginin yapıldığı bölgelerdeki kütüphanelerden hiç ödünç alınmamış olan kitapların derlendiği bir kütüphane. Yani, hiç talep edilmeyen, hiç istenmemiş kitaplar sergileniyor bu sergide. Ve tam da bu yüzden, yukarıda yazdıklarımı enine boyuna düşünmek isteyenler için güzel bir neden. Bugün talep edilen kitaplar (ve yazarlar) neden bu kadar talep ediliyor olabilir? Bu onların gelecekte de talep edileceğini gösterir mi? Gelecekte talep edilebilir olmak mı yeğdir, yoksa tam da yaşadığımız an olan bugün mü? Talep edilmek, yeğ midir? İyi kitap nasıl bir şeydir: Okundukça mı çoğalır, okunmadıkça mı büyür?

Yaşadığı dönemde hiç tutulmayıp, nesiller sonra yerlere göklere sığdıramamış yazarlardan ilham alırsak, daha çok soru çıkacak bu sergiden. Ama sakın, aslında kendi de talep edilmek isteyen ama edilemediği için talep edilenleri öyle ya da böyle, sürekli eleştirenlerin kolaycı tavrına kaçmayalım. Yaşadığı çağda talep edilmek kötü müdür? Sanmam. Dünya öyle bir yer ki, yaratılan ve var olan her bir şeyin, başka bir elzem görevi var. (Bazılarının ki biraz daha büyülü olmak üzere.)

Kimolduğubilinmeyen yazarlar

Meriç Algün-Ringborg’un sergisini görmedim. Ama uzak-mesafe yazışmamız ve sergi hakkında okuduklarım sağ olsun, hiç gitmediğim mahallelerde, adını hiç bilmediğim yazarları düşünürken buldum kendimi. İhtimal ki, bilip de rağbet etmediklerimi. Sonraki nesiller rağbet edecek mi bu kimolduğubilinmeyen yazarlara? Mümkün.

Siz de illa bulmanın peşine düşerseniz eğer bu isimleri, aklınızda olsun: Ne kadar bakınırsak bakınalım, yazılan her kelimede define ararcasına arayalım o dehayı; yoldan her geçen canlının gözlerinin içine dik dik bakalım, ıskalamak, mümkün. Hem de ne mümkün. Değerin, rağbet edilebilirlikle ölçüldüğü bir dünyanın çocukları olduğumuzu kim reddedebilir ki? Dünya bize karşı değil. O en sevmediğiniz, ahlakını en çok eleştirdiğimiz adamlarla bile, maksimum 40 nesil öteden akrabayız. Ruhumuzun benzeşliği ise, çok daha yüksek olasılık. İşte bu yüzden, gelecek nesillerin yaşamını didik didik edeceği, her kelimesini çerçeveletip duvara asacağı o kişiyi, gözlerimizi ne kadar kocaman açarsak açalım, bulamayabiliriz. Çok mümkün.

Öyle mümkün ki, işin büyüğü de biraz burada.

elifberketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Londra'dan bize ne kalacak

ELİF BEREKETLİ 26.03.2013

Orhan Pamuk'un Nobel Edebiyat Ödülü'nü alması, dünyanın en büyük kitap fuarı olan Frankfurt'ta konuk ülke oluşumuz, gün be gün Batı'ya daha da fazla açılan edebiyatımız, artan telif ajanslarımız derken, son 10 yılda Türk edebiyatının dünyanın gündemine biraz daha merkezî bir yerden oturduğunu gözlemler olduk. Bu zincirin bir halkası da, önümüzdeki ay yapılacak **Londra Kitap Fuarı**'nda Türkiye'nin "**odak ülke**" olması. Londra'da odak ülke olmamız ne anlama geliyor? Bu fuarın, bizim alışkın olduğumuz kitap fuarları gibi halka açık bir fuar olmadığını söylemekle başlayabiliriz. Fuarda yalnızca sektör profesyonelleri biraraya gelecek ve elbette kültürlerarası diyalog, edebiyatların kaynaşması gibi önemli gayeler olsa da asıl hedef, öncelikli olarak, telif satışı olacak. Yani nihai hedef, Türkiye edebiyatını Anglosakson ve dolayısıyla dünya dolaşımına sokmak.

Peki, kulağa çok güzel gelen bu tablo gerçekleşebilecek mi?

Çeviri edebiyat yüzde 4- yüzde 7 arasında

Arap dünyasından, Güney Afrika, Rusya, Çin ve Hindistan'a kadar çok sayıda ülke odak ülke oldu Londra Kitap Fuarı'na bugüne kadar. Ancak, İngiliz *Guardian* gazetesinde yayımlanan bir yazıya göre, hiçbir fuarın ardından, odak ülkenin dilinden yapılan çevirilerde yüksek bir artış gözlemlenmiyor. Bu elbette, ülkelerin organizasyonel başarısızlıklarından çok, Anglosakson dünyanın kültürel direncine işaret eden bir durum. Nitekim, İngiltere'de çeviri edebiyatın oranı, yayımlanan tüm edebî eserler içinde yüzde 4 - yüzde 7 civarında. **Londra Kitap Fuarı'na her yıl bir ülkenin konuk olduğunu düşünürsek, bu küçücük payın içindeki rekabet de büyük olsa gerek.** Türkiye'nin odak ülke hazırlıklarının kusursuzca planlandığını varsaydığımız bir tabloda dahi, rakamsal başarı olasılığı epey düşük gördüğümüz gibi.

Peki, her şey kusursuzca planlanıyor mu dersiniz? Türkiye gibi çoksesli bir coğrafyada, fuarda Türkiye'yi temsil edecek isimlerden, fuar etkinliklerinin içeriğine ve ön hazırlıklara kadar pek çok detayda denge tutturmak güç iş. Şu âna dek fuar etkinlik takvimi tam olarak açıklanmış değil. Öte yandan, açıklanmış bir liste var elimizde: Fuarda Türkiye'yi temsil edecek yazarlar. Bu liste benim özellikle merakımı cezbediyor; nitekim geçen sene Çin onur konuğu iken, her şeyden çok bu "**davet edilen yazarlar**" listesi konuşulmuştu. Çok sayıda Çinli yazar, resmî makamlarca fuara davet edilen isimlere karşı çıkmış, gerginlik tüm fuara, hatta sonrasına yansımıştı. Etkinliklerde çıkan tartışmalarla ve ardından yapılan açıklamalarla, olaylı bir yıl olmuştu 2012.

Güzel birkaç tartışma

Türkiye'nin de kamplaşma, kutuplaşma ve ateşli tartışmalar çıkarma hususunda herhalde Çin'den arda kalır yanı olduğunu söyleyemeyiz. Ancak şaşırtıcı bir biçimde geçen günlerde açıklanan katılımcı yazarlar listesine herhangi bir tepki henüz gelmiş değil. Listeye göz atıyorum da, bizde, Çin'deki gibi hükümet yanlısı yazarlar-muhafız yazarlar ayrımı yok. **Ece Temelkuran**'dan **Oya Baydar**, **Perihan Mağden** ve **Bejan Matur**'a kadar pek çok muhalif ismi listede görebiliyorsunuz.

Öte yandan, bu listenin Türkiye edebiyatının bugün temsil edecek isimler listesi olup olmadığı, verimli bir tartışma oluşturabilir. Türkiye'de edebiyat deyince aklınıza gelen isimleri bir kenara not edin, sonra da internete girip Uluslararası Kitap Fuarları Organizasyon Komitesi ve British Council tarafından desteklenen isimlere bir göz atın. Sizi şaşırtan neler var, bu listede kimleri görmek isterdiniz? İngiliz yayıncıları hangi isimlerle Türkiye'nin olağanüstü edebî coğrafyasına çekmeye çalışmak daha iyi olurdu? Neden bazı isimler yok ve neden bazı isimler orada hakikaten?

Belki dört beş günlük bir fuarın ardından İngiltere'deki o ortalama yüzde 5'lik çeviri edebiyatı pastasını bir anda istila edemeyeceğiz, ama umarım şu yukarıda yazdığım soruların da dâhil olduğu güzel birkaç tartışma bırakır geriye Londra Kitap Fuarı. Çünkü neden diye sorduğumuz sorular sorunlara götürür bizi ve ancak sorunlar çözümlere...

elifberketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Goodreads Amazon'un oldu mu

ELİF BEREKETLİ 02.04.2013

Nereden almıştı annem hiç bilmiyorum, hep bizdeydi o açık yeşil kitaplık. Önce bir raf, sonra diğer raf derken, tümünü istila etmem birkaç yılımı almıştı. Okuduklarım okumadıklarım, beğendiklerim ve beğenmediklerimle, üst üste sıralanmış o üç beş raf, beni benden çok temsil ediyordu artık. Bize gelen herkese kitaplığımı gösterirdim; aynı şekilde, onlar da bana... Lise boyunca bayıldık bu minik kitaplıklarımızı döşeme ve birbirimize gösterme işine. Oturup her kitap hakkında uzun uzun konuşmadık belki ama, kimin ne kitap okuduğunu gösteren o raflar kendimizi konumlarken ve temsil ederken her zaman elzem oldu.

Yıllar geçti. Beğendiğimiz kazaktan hoşlandığımız adama, sevdiğimiz albümden yakın arkadaşlarımıza kadar her şeyi bir ekrandan, bilgisayar ekranından bulduğumuz bir dünyayla tanıştık. Adı: **İnternet çağı**. İnternet çağı, ben ve arkadaşlarım gibi kitaplarla sosyalleşenleri es geçmeyecekti elbette. **Shelfari**, **LibraryThing** gibi **"kitaplarla sosyalleşme"** siteleri girdi hayatımıza. Ancak bunların bir türdeşi vardı ki, altyapısıyla, veritabanıyla, kullanıcı dostu politikaları ve de kullanıcı sayısıyla, hiçbirine benzemeyecekti: **Goodreads**.

16 milyon kullanıcı

Goodreads

'de kitap ve internet seven hemen herkes buluştu, diyebiliriz. Burada, okuduğunuz, okuyacağınız ve okumak istediğiniz kitapları listeliyor; kitapları değerlendirebiliyor, beğeninize göre öneriler buluyor, arkadaşlarınızın

kitap profillerini görüyor, kitap gruplarına katılıyor; kitaplar aracılığıyla sosyalleşmeye dair aklınıza gelebilecek hemen her şeyi yapabiliyordunuz. Yapmak istiyordunuz, çünkü, minik kitaplığınızın düzenli raflarının önünde arkadaşlarınızla vakit geçirdiğiniz o yıllar gitmişti belki ama, bu ihtiyaç hiç kaybolmamıştı.

Goodreads uzun süre, çok başarılı, bağımsız bir sosyal platform olarak yer etti hafızalarımızda. Ta ki geçen günlerde ekonomi sitelerine düşen bir habere dek: **Goodreads**, sektör devi **Amazon tarafından satın alınmıştı!** Bu haber, elbette çok fazla tartışmaya neden oldu. Dile kolay, 16 milyonluk bir kullanıcı sayısından söz ediyoruz.

Goodreadsciler rahatsız

Amazon, müşteri yorumlarında şeffaflık olmadığı iddiaları ve de e-kitaptaki fiyat sabitleme yönteminin zorlama olduğu yönündeki suçlamalar nedeniyle, Batılı çoğu kitapsever için cazip bir marka değil. Bütün bunların üzerine, Amazonculara her daim yöneltilen bir tekelcilik suçlaması var ki, **Goodreads**'i satın alması ile ayyuka çıkmış durumda.

Sadık Goodreads kullanıcılarının pek çoğu, kendilerine kitap satmak isteyen bir markadan hoşlanmadıklarını, Goodreads'in âlâmetifarıkası olan kitap değerlendirmelerinin artık şeffaf olmayacağını düşündüklerini ve Amazon'un tekelci ve güç anlayışı üzerine kurulu dayatmacı politikalarının Goodreads üzerinde de devam edeceğine inandıklarını söylüyor. Öte yandan, hiçbir firmanın kitap dünyası üzerinde böyle bir 360 derece güce sahip olmaması gerektiğini söyleyen uzmanların sayısı da hiç az değil. Malum, öyle bir noktaya gelindi ki, Amazon'un karşısına aldığı kimsenin çok da fazla yaşam olasılığı yok.

Bu tip dayatmacı politikaların sektörün tadını nasıl kaçırabileceği aşikâr. Amazon'un Türkiye piyasasına gireceği söylentilerinin konuşulduğu bugünlerde, tekelleşme, piyasa devleri, bağımsız oluşumlar ve güç birliği konusunda düşünmemiz için güzel bir vesile olur umarım bu Goodreads satışı.

Bense, haberi aldığımdan bu yana, annemin salonunda mutsuz mutsuz değilse de, dalgın dalgın oturuyor gibiyim. Sanki annemler eski, yeşil kitaplığıma zorla el koymuşlar ve salondaki gıcır gıcır, parlak ve kocaman vitrinin içinde, birkaç raflık bir alan vermişler bana kitaplarımı koymam için. Gözümün içine bakıyorlar sevineyim diye. Annem bilmiyor: Parlak vitrin çok havalı, ama annemin salonunda havalı. Eski kitaplığımın yerine hiçbir şey geçemeyecek.

elifberketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saf mı, düşünceli mi

ELİF BEREKETLİ 16.04.2013

Friedrich Schiller'e göre iki tür şair var: içinden geldiği gibi yazarlar ve düşünüp sorgulayarak yazarlar. Güdülerıyla hareket edenler ve mantığıyla hareket edenler. Yani, saf şairler ve düşünceli şairler.

Bu “saf” ve “düşünceli” ayrımını Schiller’den çok **Orhan Pamuk**’tan dolayı biliyor olma ihtimaliniz var. Şahsen benim de bu ayrımla tanışmam Orhan Pamuk’a dayanır, **Saf ve Düşünceli Romancı** adlı kitabına.

Pamuk’un geçen hafta **Umberto Eco** ile Boğaziçi Üniversitesi’nde yaptığı konuşma sonrasında tekrar kafama takıldı bu iki kavram. Konu kitaplar olduğunda saf ve düşünceli ayrımı daha verimli olsa da, hayatın her noktasında başvurabilirsiniz aslında bu ayrıma. Bu çağda saf olmak mı daha zor, yoksa düşünceli olmak mı? Düşündüğünüzde, hissedemiyorsunuz. Hissettiğinizde, düşünemiyorsunuz.

Piyasa eleştirisi değil

Edebiyat gündeminde bu Umberto Eco- Orhan Pamuk konuşmasının etkisi 24 saat kadar sürdükten sonra sıra geldi son dönemlerin popüler konularından “**transfer**” haberlerine. Edebiyat okurunun en sık takip ettiği mecralarda değilse de, anaakım medyada “**edebiyatta transfer dönemi**” konulu birkaç haberin yapıldığına şahit olduk. Öyle ya, **Orhan Pamuk**’un **Yapı Kredi Yayınları**’na transfer olduğu haberinden sonra, **Ahmet Altan**’ın bilfiil **Everest Yayınları**’na geçmiş, **Murat Menteş**, **Canan Tan** zaten yayınevlerini çoktan değiştirmiş, **Zülfü Livaneli** ve **Kürşat Başar** gibi yazarların da yakın zamanda yayınevi değiştireceği konuşulmaya başlanmış. Edebiyat dünyasıyla ilgili önemli bir haber. Yazarların yayınevi değiştirmesi edebiyat dünyası için önemli bir haber, değil mi?

Ben yazarken durakladım, siz de okurken durakladıysanız eğer, saf bir okur musunuz bilmem ama, saf bir edebiyat takipçisi olabilirsiniz. Saf sıfatını edebiyat takipçileri için kullandım; saf ve düşünceli ayrımı, sadece yazarlar ve okurlar arasında yapılmış olabilir bugüne dek, ama edebiyat takipçilerini de bu iki sıfatla taçlandırabiliriz pekâlâ.

Yazar kişi, yazar. Ama bunu bir de okurla buluşturmak gerekir. Çeşitli alternatif yollardan bahsetmeyeceğim, yazara bir yayınevi lazım. Yayınevi dediğim, bir şeyler basarak bunu okurlarla buluşturmanın fikrini sevecek. Yani, ilk başlarda. Sonra dünya biraz değişecek, yayınevinin sadece fikri sevmesi yetmeyecek, bazen belki de gerekmeyecek. Aracıyla, gereciyle, malzemesi ve üretimiyle bu bir çark hâline gelecek. O çok bildiğiniz piyasa eleştirilerinden birine girmiyorum; amacım bu iki farklı grup arasındaki farklara işaret etmek.

Heyecanlananlar var

Orhan Pamuk’un ya da Ahmet Altan’ın transfer haberlerine gerçekten heyecanlanan insanlar var. Saf takipçiler, büyük yayınevleri arasındaki ticari çekişmeler ve yazarların bu çekişmelerde aldığı pozisyonla ilgili büyük heyecanlar duymaz, mesela. Bütün bu tip ticari gelişmeleri piyasanın parçası olduğu için reddetmek ve ötelemek gibi ahlakçı bir yaklaşımdan söz etmiyorum “**saf takipçi**” gibi (çalıntı) bir ifade kullanırken. Gerçekten ilgilenmemek, haberi aldığında gözbebeklerinin hızında ve kalp hareketlerinde hiçbir değişiklik hissetmemek. Öte yandan, en az yazılanlar kadar, yazarların hangi yayınevince yayımlandığıyla, seçimleri ve nedenleriyle ilgilenmek var. Bağları düşünmek, konumlamak, düşünceli bir takipçi olmak.

Saf yazarları mı, düşünceli yazarları mı daha çok okuyorsunuz; saf bir okur musunuz, yoksa düşünceli misiniz ve en sonunda saf bir takipçi misiniz, yoksa düşünceli mi? Neden? “**Bütününü saf okurlar, metni yazarın kendi hayat hikâyesi ya da yaşadığı şeylerin biraz değiştirilmişşi olarak görürler. Bütününü düşünceli olanlarsa bütün metinlerin hesap kitap ile ayarlanmış kurmacalar olduğuna inanırlar**” diyerek bu ikisinden de uzak durmamızı tavsiye ediyordu Orhan Pamuk. Ve her iki grubun da roman okuma zevklerini

bilmediğini söylüyordu. Edebiyat dünyasını takip etme zevkini bilmek için, bilmem ki transfer haberlerine ne mesafeyle durmak gerekir... Çünkü şimdi öyle bir hâl aldı ki bu dünya, ne kadar saf, o kadar düşünceli.

elifbereketli@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim'in yükü omuzlarımızda...

Eray Özer 19.09.2008

Tartışma malum... Tayyip Erdoğan medyası mı, yoksa Aydın Doğan medyası mı?

Peki ya Fatih Terim medyası?..

Aragones İspanyol Milli Takımı'nın başındayken bir Fransa maçı öncesi Thierry Henry'ye "Kara Köpek" demişti. Aylarca konuşuldu. Üstelik, tabi ki bu bir bahane değil, antrenmanda aklı sıra oyuncularını motive etmek için böyle bir söz sarf etmiş, oradaki basın mensupları bu sözleri duyunca olay manşetlere taşınmıştı. Bizim antrenmanlarda edilen küfürler yazılsa o gazete ya poşete girer, ya toplatılır.

Bugün hâlâ Fenerbahçe kulübesinde Aragones'in yüzünü görünce aklıma o sözler geliyor. O kadar çok konuşulmuş ki kazınıvermiş aklıma.

Peki ya bizim sinyor Terim... Nedir? Yeri geldiğinde Türk milletini Avrupa'da ve hatta tüm dünyada nasıl temsil ettiğiyle övünen, mangalda kül bırakmayan Terim'in bir spor yazarına ağza alınmayacak küfürler etmesinin üzerine mi yatacağız? Görmedim, duymadım, söylemedim mi diyeceğiz?

Baksanıza birkaç istisna hariç kimseden ses çıkmadı. Spor Yazarları Derneği bir kınamayla geçiştirdi ki, bana kalırsa bizzat dernek bile Terim'e dava açabilirdi. Spor yazarlarının büyük kısmı dut yemiş bülbül kesildi. Çiçeği burnunda federasyon başkanı Terim'in iki takım çalıştırmasını tartışıyor sadece. Cem Dizdar yazdı, bu mudur bir spor yazarına sadece kendisini eleştirdiği için küfreden bir adamın Milli Takım'ın patronu olmasına karşı söylenecek tek söz?

Pazartesi akşamı İspanya Başbakanı Zapatero, bizim başbakan ve Terim yemekte biraraya gelmiş. Zapatero Terim'e "Bizim oralara gelsene" demiş. Erdoğan, Zapatero'ya kızmış: "Resmen hocamıza iş teklif ediyorsun ama!"

İnsan ister istemez düşünüyor. Zapatero bu diyalog sonrası baş başa kalınca Erdoğan'a "Ya Tayyip, Aragones'i size verdik, bizim memleketteki küfürbaz teknik direktör sayısında ciddi bir azalma oldu. Dengelemek açısından Terim'i alsak dedim. Ne var bunda..." demiş midir? Yahut Erdoğan "Jose'cim biz Terim üstü Aragones yöntemiyle kareyi kurduk. Hem sizin hoca küfür konusunda zayıf kalmış, staja başlatacağız Terim'in yanında" diye takılmış mıdır meslektaşına...

Kaldı ki sahiden Aragones'in küfrüne buralarda küfür demezler. Bıyığa sakala gireceksin, anayı avratı karıştırıcaksın ki ses gelsin.

Ama öyle demeyin...

En azından ırkçılık yok buralarda arkadaşlar...

Derinin rengine sövülmez, direk bıyığa sakala girilir.

Sonra bütün bunlar olmamış gibi davranılır.

Kendilerine bir futbolcu küfrettiği zaman delirenler, küfreden Fatih Terim olunca kulaklarının üzerine kıvrılıverirler. O olayı yaşanmamış gibi kabul ediverirler. Yoksa Terim kızar. Terim kızarsa fena kızar. Can yakar.

Burası Türkiye...

Burada faşizm yok.

Terimiz var.

Terim tarihin yükünü omuzlayamıyor, biz de Terim'in yükünü... Ne olacak şimdi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aragones'ten Hulusi Kentmen olur mu?

Eray Özer 01.10.2008

Siz bu yazıyı okurken Fenerbahçe-Dinamo Kiev maçı oynanmış olacak. Bu yazıyı maçtan önce yazmayı özellikle tercih ettim. Çünkü alınan sonuç ne olursa olsun yazacaklarım değişmeyecek.

Gelelim meseleye... Fenerbahçe'nin sezon başından bu yana ortaya koyduğu kötü futbolu tartışırken şüphesiz teknik konulara girmemek olmaz. Giden oyuncular... Onların yerine alınan isimler... Bu tercihlerde yapılan hatalar... Oyun anlayışı... Vs... Lakin bunları bir kenara bırakıp şu sürece teknik adam tercihi üzerinden bakmaya çalışalım.

Zico bu takımın başına getirildiğinde Aziz Yıldırım'ın, "Bu adam tecrübesiz" eleştirilerine verdiği önemli bir cevap vardı. Yıldırım, Zico'nun Avrupa tecrübesi olmadığını kabul ediyor ve çok önemli bir şey söylüyordu: "Biz Avrupa'da büyümeyi hedefleyen bir kulübüz. Zico da Avrupa'da bilinmeye ihtiyacı olan bir teknik direktör. Biz Zico'yla, Zico da bizimle büyüyecek."

İlk başta tuhaf gelebilir. İsim yapmamış bir teknik adam... Asya'dan geliyor... Ve Avrupa'da başarı hedefleyen bir kulübün başına geçiriliyor. Niye? Avrupa'da teknik direktör mü kalmadı?

Zico'dan önce bu takımın başında, Türkiye'yi çok iyi bilen bir yabancı teknik adam vardı: Daum...O gittikten sonra takımın başına kim gelirse gelsin büyük bir sarsıntı yaşanacağına inanıyordum. Yanıldım.

Zico, Fenerbahçe'yi başarıya taşıyan en önemli hamleyi görünmez adam olarak yaptı. Evet, en büyük numarası buydu. Görünmez olmak...

Beyaz Pele Zico bir teknik adam olarak kendi çapından büyük bir takıma geldiğini biliyordu. Tam da bu nedenle gelir gelmez kendi egosunu abuk sabuk bir biçimde ortaya koyma yanlışına düşmedi. Kendini geri çekti, gözlemledi, sustu, her biri yıldız olan oyuncuların egolarına müdahale etmedi. En ufak bir hamlede, birbirinden çok da hoşlanmayan bu topluluğun içinde bulunduğu cam fanusu kıracağını biliyordu çünkü.

Dikkat edin, oyuncuların hepsi Zico'yla ne kadar iyi anlaştıklarını anlatır. Çünkü Zico bağırarak konuşan, futbolcusuna hükmeden, ondan çok bildiğini kanırta kanırta gözüne sokan bir adam değil. Fenerbahçe'nin başına geçecek bir Erol Taş bütün dengeleri bozabilirdi, Zico da bunu sezdi. Ve Hulusi Kentmen'lige soyundu, sonunda da kazandı. Amacına ulaştı, özellikle Avrupa'da ciddi başarı elde etti.

Ve Aragones... Öncelikle şunu sormak gerek... Aziz Yıldırım, Zico'yla birlikte büyümek istiyordu, bir yılda ne oldu da Yıldırım'ın "bir teknik adamla büyüme" planı değişti. Bu kısa sürede Fenerbahçe mi çok büyüdü? Hayır. Avrupa'da şaşırlacak bir başarı mı elde edildi? Yooo... E, o zaman plandan niye vazgeçildi de takımın başına 70 yaşında, teknik adamlık kariyerinin sonuna gelmiş, Avrupa şampiyonu bir teknik adam getirildi?

Mantıklı olalım. Aragones, Türkiye'ye iki nedenle gelmiş olabilir: Birincisi para, ikincisi ise bu işleri bırakmadan Milan, Real Madrid gibi takımlara kıyasla bütçesi küçük bir takımla Şampiyonlar Ligi kupasını kaldırmak veya final oynamak istemesi... Veya C şıkkı: İki birden... Aragones'in Türkiye şampiyonluğuyla kişisel bir haz alacağını herhalde hiçbirimiz düşünmüyoruz.

İspanyol, omzundaki Avrupa şampiyonu apoletiyle Türkiye'ye ayak bastı. Kendisinden çok şey bekleniyordu, o da bunun farkındaydı. İşin kötüsü futbolcular için bir teknik adam olarak büyük, kocaman bir egoydu Aragones. Üslup olarak Erol Taş ekolüne daha yatkın, hafiften fırçacı, inceden Terimvari bir tarzı olduğunu söylememe gerek yok sanırım.

Geldi ve denge menge gözetmek gibi bir derdi olmadı. Bahçeye elinde tırpanla dalıverdi. Aslında bu da yanlış bir tutum değil. Lakin Fenerbahçe gibi tarih boyunca hassas dengeler üzerinde, ipte cambaz misali ilerleyen bir takımda bunu yapmak çok zor. Ne mevcut yapıyı tamamıyla değiştirebilirsiniz, ne de bir adım attıktan sonra artık geriye dönebilirsiniz. Böyle Araf'ta kalakalırsınız.

Peki, ne olacak? Aragones'ten, bu yaştan sonra Hulusi Kentmen olmayacağı çok açık. Ya buralarda yapamayacağını anlayıp gidecek. Ya da yönetim Aragones'in kendi çöplüğünü oluşturmaya izin verecek. Korkarım ilki daha olası...

***

Son bir şey... Ligde Yılmaz Vural gibiler için hasat mevsimi başladı. O ve Giray Bulak dökülenleri toplamaya başladı. Erdoğan Arıca'lar, Ümit Kayıhan'lar da yoldadır. "Birileri gitse de biz gelsek" diye bir kenarda bekleyen, "İlk taksitimi alsam kârdır" diye düşünen bu zihniyet yüzünden yeni, genç bir teknik adam yetişmiyor memlekette. Ve en tuhafı da, "Türk teknik adamlara şans tanınmıyor" diyen de yine bu adamlar. Yahu o şans sen tanımıyorsun arkadaşım. İki dakika kenarda dur da yeniler gelsin.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haydi Beşiktaşlılar psikiyatriste!

Eray Özer 11.10.2008

Su sıralar Hava Kuvvetleri Komutanı'yla Sinan Engin'in içinde bulunduğu ruh hali büyük benzerlikler taşıyordur eminim. Biri "Operasyonu golf sahasından yönettim" dedikten bir gün sonra "Vallahi Aktütün saldırısından cumartesi akşamı haberim oldu" demek zorunda kaldı, diğeri "İstifa ettim. Bırak beni gideyim Yıldırım dedim, dinletemedim" tadında bir açıklamadan hemen sonra "Yok valla asıl şimdi istifa ettim" diyerek gidiverdi.

Mustafa Denizli de gözümüzün içine baka baka "Sinan'a gitme dedim ama gitti" dedi. Bizler de yedik.

Gelin Beşiktaş'ın son 15 gününe hızlıca bir bakalım. Takım UEFA'dan eleniyor, teknik direktör "Hayat devam ediyor" diyor. Açıklama, burası bir İngiltere olmadığı için infial yaratıyor ve istifa sesleri yükseliyor. Bir yönetici çıkıp teknik direktöre verip veriştiyor. Başkan başka teknik adamlarla görüşmeler yapıyor. Teknik adam istifa ederken bunu açıklıyor. Menajer "Ben gideyim dedim bırakmadılar" diyor. Eski teknik direktörlerden biri "O menajer takım için kanserdir. Kesip atılmalı" diyor. Başkan, kısa süre önce "Bu kapıdan bile giremez" dediği bir teknik direktörle sözleşme imzalıyor. O teknik direktörün "kanseri" menajeri istemediğini sağır sultan biliyor ama tecrübeli teknik adam yıllar içinde emek verip yarattığı ismini tek bir açıklamayla mahvedeceğini düşünmeden, menajer için "Gitme dedim gitti" diyor.

Pöh...

Yazarken yoruldum...

Yıldırım Demirören, Sinan Engin gibi adamların Beşiktaş'ı getirdikleri nokta burası...

Buradan da şampiyonluğa gidilecekmiş. Mustafa Denizli imza töreninde böyle söyledi.

Vallahi Beşiktaşlının bu noktadan sonra gideceği ilk yer bir psikiyatrist koltuğu olabilir.

***

Ertuğrul Sağlam istifasını açıkladığı basın toplantısında klasik "Yabancı teknik adamlara tanınan fırsat yerlere tanınmıyor" geyiğine girdi.

Bari sen söyleme be Ertuğrul hocam.

Buralarda Fatih Terim'den sonra eğer bir teknik adama daha "Buyur hocam, ne istediysen alalım" dendiye o kişi sensin.

UEFA gidince ligi, lig treni kaçınca kupayı hedef gösterdin kimsenin ‘gık’ı çıkmadı.

Türkiye’nin en oturmuş kadrosu geçen haftaya kadar sana emanetti.

Kaç kere istifa etsin dendi, yönetim o veya bu nedenle “Arkadayız” açıklaması yaptı.

Seni manşetten savunan gazeteler daha geleli birkaç ay olan Aragones’in istifa etmesi gerektiğini yazmaktaydılar.

Senin resminin altına “Yenilgisiz ama istifası isteniyor” yazanlar Skibbe’nin gitmesi için dayanılmaz bir arzu duymaktaydılar.

Bırakalım bunları, sen bu memlekette üzgün ve süzgün halin televizyon ekranına yansıyınca Cumhurbaşkanı’nı, Başbakan’ı telaşa düşüren tek teknik direktörsün.

Fatih Terim’in bile bir Mehmet Ağar’ı, bir Korkut Eken’i vardı, o kadar...

Şimdi kalkıp “Ya bana ‘yerliyim’ diye haksızlık edildi” dersin ayıp olur.

Olmaz.

***

Fatih Terim, Onur Belge’ye açtığı hakaret davasını kaybetmiş.

Dava malum... Belge televizyonda Terim’in kızıyla Emre Belözoğlu’nun evleneceğini söylemişti. Daha doğrusu Emre’nin Terim’in müstakbel damadı olduğu için ceza almadığını iddia etmişti.

Tarihin gördüğü en acayip hakaret davası olabilir mi bu?

Kaybedeceği ta en başından beri belli olan bir dava...

“Senin kızın bilmem kimle evlenecek” diye bir hakaret olabilir mi ya!

“Evlenmeyecek” denmiş olsa daha bir hakaret olur gibi geliyor bana.

Bu lafı hakaret olarak kabul eden Terim tazminat istiyor ha! O zaman Terim’in bıyığına, soyuna sopuna küfrettiği Osman Tamburacı Milli Takım teknik direktörünün bütün mal varlığını istese yeridir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şuradan buradan

Eray Özer 17.12.2008

Ya içimiz fesatsa... Öyle değil mi? Ya sorun bizdeyse... Buralarda insanın kafasının içindeki tilkilere hakim olması çok zor. Söz konusu futbol olduğunda her hafta o kadar çok komplo teorisi boca ediliyor ki üstümüze bu aklın dışına çıkmak neredeyse imkansız. Feldkamp'ı getirdiler, "Ulan kesin yediler Skibbe'yi" dedik. Ya öyle olmadıysa... Feldkamp genç bir vatandaşına öyle otorite figürü olarak değil de bir abisi olarak yardımcı oluyorsa... Herkes bir Sinan Engin olmak, en büyük odayı* kendine almak zorunda mı?

Sonra mesela Aragones'in "Transfer yapmayacağız" açıklamasına karşın Fenerbahçe yönetiminin tam tersini söylemesi sadece iletişimsizlikten kaynaklanıyor olamaz mı? Adamcağız "Dur, yönetimle konuşmadan 'adam alacağız' deyip onları da zor durumda bırakmayayım" diye düşünmüş, yönetim de geçen yaz hoca olmadan transfer yaptığı için bu kez Aragones'in talebi doğrultusunda birkaç oyuncu alarak İspanyol'u rahatlatmak istemiş olamaz mı? Yok mu yani böyle bir ihtimal? Ama yok, aklımız hep kötülüğe çalışıyor.

***

Arsenal'ın izlediği Bursasporlu Sercan Trabzonspor'a ofsayttan attığı golden sonra "Ne var. Maradona da eliyle gol attı" demiş. Hadi buyur... Nerden başlasak, nasıl anlatsak durumu kendisine. Attı evet Sercan'cım ama... Bir: O bir Dünya Kupası'ydı. İki: Arjantin ve İngiltere gibi dünyanın en iyi takımları çeyrek finalde karşılaşıyordu. Üç: Maradona o maçta bir gol daha attı. 2002'de dünyanın gelmiş geçmiş en iyi golü seçildi tüm İngiliz savunmasını çalımladığı o ikinci gol. Ve dört: Maradona eliyle gol atmıştı ve yaptığı hiç de ahlaki değildi. Maçtan sonra çıkıp senin gibi "Ne var! Pele de zamanında bilmem neresiyle gol atmıştı!" deseydi şu anda tüm dünyanın nefret ettiği bir adam olacaktı. "O benim elim değil Tanrı'nın eliydi" gibi yaratıcı bir cümle kurabildiği için şu anda bu kadar seviliyor. Onun için iyisi mi sen bir daha böyle bir şey yaşarsan en azından "Ya evet, ofsaytmış ama bunu ben o an bilemem. Demek hakem görememiş" deyiver. Deyiver ki şu genç yaşında yolun bir gün sahiden Arsenal'a düşsün.

***

Aynı maç sonrası Bursaspor teknik direktörü Güvenç Kurtar takımını savunmaya çektiği iddialarına önce "Ben top bizdeyken santraya kadar çıkın dedim" diye yanıt verdi. Sonra "Emrah'ı oyuna alırken sen savunmanın önünden ayrılma demiştim. Yanlış anlamış, takıma 'Çıkmayın' demiş" dedi. Üstelik taraftar bu oyunu kendisini istifaya davet ederek protesto etmişken... Ne güzel bir yönetim anlayışı değil mi? At oyuncuyu aslanların önüne, kaç git. Şimdi bir sonraki maçta tribünler Emrah'ı protesto etse mesela, Güvenç hoca ne diyecek?

***

Son olarak derbi... Denizli bir açıklamasında "En büyük rakip Galatasaray. Çünkü onların baklavası çok güçlü" demişti. Şimdi o baklavadan bir kişi eksildi Kewell yok. Buna rağmen Nonda da ileri dörtlünün arasında sıırtmadı. Bu yüzden Beşiktaş'ın işi çok zor. Topu yere indiren takımlara karşı ne kadar zorlandıklarını Ankaraspor maçında gördük. Ki Galatasaray bir de yerden oynarken çok hızlı. Beşiktaş'ın arkasına diğerleri kadar kolay sarkarlarsa Beşiktaşlılara eyvahlar olsun. Lakin Galatasaray savunması da sağlam pabuç değil. Ankaragücü maçı 3-0'dan 3-3'e gelemeydi? Onların da savunması oturmuş değil. İşte tam da bu nedenle içimden bir his (eğitilmiş bir his ama...) bizi harika bir derbi bekliyor diyor. Amanın, çok heyecanlı. Yeter ki erkenden çıkacak bir kırmızı kartla oyunun dengesi bozulmasın. Real-Barça pek tatsız tuzsuzdu, umudum bu maçta. "Abarttı" demeyin, görürsünüz.

NOT: Yazı düzensizliğime bir son verebilmek, elimi kolumu bağlamak için buradan deklare ediyorum. Bundan

böyle her çarşamba yazacağım.

* Ertuğrul Özkök yazdı. Ertuğrul Sağlam döneminde tesislerde Sinan Engin'in odası başkan ve Sağlam'ın odalarından bile büyükmüş.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbolun sıradanlığı, sıradanlığın faşizmi

Eray Özer 25.12.2008

En çok farkına varamadığımız, kendisini bize hissettirmeden aramızda gezen faşizmden korkmalı. Kimselere çaktırmadan sinsice dolaşan sıradan faşizmden... Çünkü tam da bu faşizm yüzünden yıllardır bize "Bizde faşizm yok ki hocam" numarasını yedirdiler. Biz de yedik. Bin yıldır yanıbaşımızdaki evde oturan Ermeni'den diplomat yapmadık, komutan yapmadık, başbakan yapmadık... Devleti karıştırmadan biz, siviller bir özür dilemeye kalktık, toprağın altında yağmur yağmasını bekleyen solucan gibi gizlenen yüzlerce asık suratlı adam bir anda çıkiverdi ortaya. Ama bu memlekette faşizm yok... Yersen...

Bir de tabii önüne gelene faşist diyerek ortalarda gezinen bir başka model var. Aslında bu hareketle tam da sıradan faşizmin ekmeğine yağ sürmekte de farkında değiller. Ya da daha da kötüsü farkındalar ve tam da bu yüzden aynı şeyi ısrarla yapmaya devam ediyorlar. Neyse, elinde faşizm terazisi entelektüel pazarına tezgâh açanları şimdilik bir kenara bırakalım. Nihayetinde bir futbol yazısı bu ve "sahici" sıradan faşizmin futbolla ilişkisine dönelim.

Sıradan faşizmin en çarpıcı örnekleri genellikle futbolda ortaya çıkar. Sadece tribünde olsa iyi... Bir gazete köşesinde, bir basın toplantısında, bir canlı yayında... Çok sık yaşanır bu ama herhalde spor camiasının laf ebelerine entelektüeller arasında pek paye verilmediğinden söyleyen de söylenen de adam yerine koyulmaz.

Sıradan faşizmin en güzide örnekleri buralarda neden Türklere şans verildiği, neden çuval dolusu paranın elin gâvuruna harcandığı noktasında hayat bulur. Öyle ya... Türk futbolcusunun, teknik direktörünün ne eksiği vardır gâvurdan... Gâvura hep tahammül edilir de neden Türk teknik adamına bir nebze olsun imkân verilmez.

İşin en trajik yanı bunu söyleyen adam konuyu bir noktada Türk futbolunun gelişimine bağlar. "Bu zihniyetle Türk futbolu gelişmez" der. "Teknik direktörlük kariyerinde bir tane futbolcu yetiştirdin mi? Şu memleket futbolu, üç-beş hafta bir Anadolu takımının başında durup, hadi bir çuval olmasa da çeyrek çuval parayı cebine indirmen dışında ne gördü senden? Bizi mi yiyorsun" diye sorsanız vereceği bir cevap yoktur. Zira hem bizi, hem Türk futbolunu içten, kemirerek yemekle meşguldür bu cinsten Türk teknik adamı.

Samet Aybaba sürekli Türk teknik adamına şans verilmemesinden yakınan teknik direktörlerden birisi. Türk teknik direktörünün fırsat verildiğinde nelere kadir olduğunu yıllardır anlatır durur. Bilmeyenler için, son olarak, kadrodan çıkardığı, göndermeyi düşündüğü El Saka'yla ilgili olarak basın toplantısında "Beni bir Arap'a tercih mi ediyorsunuz" sözleriyle gündeme geldi. Eminim ne dediğinin farkında değildi ve bu sözleri kasıtlı söylemedi. Eminim bu sözler gayet doğal bir şekilde dökülüyordu ağzından. Eminim, çünkü Aybaba'nın içinde bulunduğu zihinsel iklimde bu sözleri söylemenin çok doğal olduğuna inanıyorum. Ve tam da bu yüzden korkuyorum. Eğer Aybaba bir faşist olsaydı, bunu başkaca sözleriyle, siyasi duruşuyla açıkça belli etmiş olsaydı

daha az korkar, daha az üzüldüm.

Aybaba'nın ağzından çıkan sözlerin ağırlığının farkına varmaması, üstelik yetmezmiş gibi ertesi gün kendisini savunurken "İrkçi olsam Sırp kaleci almadım" demesi aslında faşizmin nasıl da çaktırmadan aramızda dolaştığını gösteriyor. Pardon da, kalecileri Sırp veya Sırp olmayan diye mi ayırıyoruz? İyi kaleci/kötü kaleci diye ayırsanız hocam daha iyi olmaz mı?

Ama dediğim gibi Samet hoca o esnada ne dediğinin farkında değil...

Ve dahası bu memlekette hepimizin sıradan faşizmin kazıp üzerini kapadığı bu kuyulara düşme ihtimalimiz var. O halde hepimizin ağızımızdan çıkana azami özen göstermemiz gerekiyor. Hele de "Türk teknik direktörüne şans verilsin" diye dövünüp duruyorsak.

Öyle ya... Aybaba yıllardır Türk teknik direktörlerinin şans verilse dünya çapında başarılı olabileceğini söylüyor. Doğrudur, olabilirler. Lakin bunun için gelişime, kendini geliştirmeye açık olmak gerekiyor. Ve bu gelişim üç tane yeni antrenman tekniği öğrenmekten ibaret değil. Doğusu ve Batısıyla azıcık dünya vatandaşı olabilmek, diline sahip olmak, sokak ağzıyla konuşmaktan imtina etmek, "öteki"ni anlamaya, dünyayı ve hayatı öğrenmeye çalışmak da işin bir parçası. Yani bir insanı Milan'ın başına sadece futbolda başarılı olduğu için koymuyorlar. Kazara koyarlarsa da birkaç ay sonra gerisin geriye yolluyorlar.

Son olarak Samet hocaya kendi adıma yanıt vereyim: Evet hocam bir "Arap'ı" size tercih ediyorum. Siz sezona Bursa'yla başladınız, geçen sezon Rize'nin başında da durmadınız, şimdi Gençlerbirliği'ndesiniz. Tam dokuz yıldır Türkiye'de oynayan ve sadece üç takım değiştiren, Gençlerbirliği'nin en parlak günlerinde görev yapan El Saka'yı iki başarısız sonuçta takımdan ayrılması kuvvetle muhtemel size tercih ediyorum. Gelin görün ki o kulübün başında da futbola sizinle aynı yerden bakan adamlar var ve onlar sizi tercih ediyorlar. Kader! Belki bir gün devran döner. Emin olun o gün bizim teknik adamları dünya kulüplerinin başında göreceğimiz gündür.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sporda mahalle baskısı ve Dinamo Mesken

Eray Özer 01.01.2009

"Futbolla siyaseti birbirine karıştırmayın." Ne çok duyduk bu lafı. Yıllarca futbolun politik bir şey olmadığı, daha doğrusu olmaması gerektiği ne kadar çok anlatıldı. Oysa azıcık mürekkep yalamış herkes çok iyi bilir ki burada söylenen aslında tam tersidir. Futbolu siyasete alet etmeye kalkan ne kadar adam varsa siyasetin futbola karıştırılmamasını talep eder.

12 Eylül'ü düşünün. Toplumun bütün politik unsurlarını saf dışı bırakmaya ant içmiş bir grup asker darbe yaparken kendisini siyaset ötesinde bir yere konumlandırmaya çalışıyor, "anarşiye son" sloganı altında apolitiklik postuna bürünerek aslında kendisini siyasetin göbeğine yerleştiriyordu.

Yıllardır futbolda da aynı oyun oynanır durur. Diyarbakırspor'un ite kaka birinci lige çıkarılmasının bölgede Kürtleri politikadan uzaklaştırma çabasının bir parçası olduğunu hepimiz biliriz. Hatta bu gerçek, en üst politik makamlarca da dillendirilir ama görmezden gelinir. Deniz Baykal'ın, büyük bir aymazlıkla Samsunspor'un ligde

kalmasını, ligden düşmenin kaldırılmasını talep ederken ve bunu toplumun birlik ve beraberliğine bağlarken aslında nasıl bir oy hesabı içinde olduğunu anlamamak için salak olmak gerekir. Salak değildir ama salak gibi davranırız.

Edirneli Maliye Bakanı oradan seçilmeme endişesiyle kendisini Eskişehir’den aday gösterirken eş zamanlı olarak Sergen Yalçın büyük paralarla kulübe bakanın hediyesi olarak getirilir, yıllardır binlerce cefakâr taraftarıyla birinci lige çıkmak için uğraşan kulüp ne tesadüftür ki tam da bu esnada amacına ulaşır, yine susar, Eskişehirspor’u çok sevdiğimizden sesimizi çıkarmayız.

İşte daha önceki günkü Vatan gazetesinden bir haber... Büyüklerin gözdesi Ankarasporlu Özer Hurmacı’nın transferi Melih Gökçek’in adaylığını bekliyor. Gökçek aday olursa Özer tutulacak, yok olmazsa o ve belki birkaç oyuncu daha tereddüt edilmeksizin satılacak. Ankaraspor’un yıllardır yaptığı transferlerin belediye kaynaklarından karşılandığına dair onlarca yazılıp çizilene girmiyorum bile. Ağla doğalgazım ağla...

Geçenlerde bir arkadaşıma onun bir tanıdığı, üyesi olduğu bir federasyona AKP’nin “el atmasıyla” birlikte üyeliğini kaybettiğini, bunun nedeninin kendisinin camiada “dinsiz” olarak bilinmesi olduğunu anlatmış.

Tabii aynı hikâyenin tersi de çok mümkün. Arkadaşımdın o tanıdığı başkan olması halinde başörtülü bir üyeye nasıl bakacaktı, çok derin kuşkularım var. Ayrıca mesela çocukluğumda bir yüzme kulübüne sık gider gelirdim. Orada bir dindar aileyi hayal bile edemiyorum. Her hafta yüzen çocukların ailelerinin bol rakı, bol fasıllı eğlencelerinde biraz sıkıntı çekerler, gitmeseler olmaz, dışlanır ve adeta kendi içinde bir cemaate dönüşen o topluluk tarafından epeyce hırpalanırlardı sanırım. Keza binicilik, golf (üstelik Ahmet Ağaoğlu gibi golfü herkesin sporu yapmaya çalışan bir başkana rağmen) gibi sporlarda, daha doğrusu camialarda, dindarların bir kabul edilme sıkıntısı yaşayacaklarına dair derin bir inanca sahibim.

Sözün özü bugünün popüler kavramıyla söylersek, bu “mahalle baskısı” denen şey sporda da, hem de her iki yönden de kuvvetlice hissedilmekte... Hele futbolda... Üstelik bu durum tam da politik olanın futbolun, sporun ilğine kemiğine sızması şeklinde cereyan ediyor. Örnekler bitmiyor, yazdıkça aklıma örnek geliyor. Bu sonuncusu olsun. İşte CHP’li Sefa Sirmen’in Kocaelispor’a belediye bütçesinden harcadığı tonlarca para ve işte bugün Kocaelispor’un hali... Oyuncuları alacaklarını alamadığı için kaçıyor. Yerel gazetelere bir göz atın, AKP’nin kulüpte tahakküm kurmak için nasıl uğraştığını fakat kendi içindeki çekişme yüzünden maya tutmayınca nasıl yönetimi bırakmak zorunda kaldığını okuyacaksınız. Eh, o destek çekilince (ve musluklar kasıtlı olarak kapatılınca) kulübün geldiği nokta da belli...

Yani futbol, spor politik bir şey... O nedenle bize siyaseti bu işe karıştırmayın diyenler aslında basbayağı “Siz karıştırmayın biz karıştıralım” diyorlar. Karıştırmıyorlar da...

Buna karşılık iyi şeyler de oluyor. 12 Eylül’de milli değerlere aykırı olduğu gerekçesiyle kapatılan Dinamo Mesken yeniden sahalarda! Adını dönemin fırtına takımı Dinamo Kiev’den alan ve Bursa’nın solcu olarak bilinen Mesken ilçesinin gençlerinin kurduğu takım Meskenspor adıyla dönüş yapıyor. İsim yüzünden sıkıntı çıkmasın diye (ne de olsa hâlâ 12 Eylül anayasasıyla yaşıyoruz) Dinamo’yu atmışlar. Takımın eski futbolcularından oyuncu Erkan Can da bu girişime destek veriyor. Dinamo Mesken’e destek lütfen! İyi seneler!

Aydın'ı satan Beşiktaş'ı...

Eray Özer 14.01.2009

Düşünüyorum, birden gazetenin sahibi çalıştığımız odaya giriyor ve bana "Eray seni (mesela) *Sabah*'ın yazışlarına gönderdik" diyor. "Nasıl yani?" diyecek oluyorum, dinlemiyor: "Gönderdik işte. Haydi, biz aramızda konuştuk anlaştık. Bekleme yapma!"

İş hayatında böyle bir şeyi tahayyül edebiliyor musunuz? Patron geliyor ve size bundan sonra neredede çalışacağınızı söylüyor ve kesip atıyor: "Ben söyledim oldu. Konuşacak bir şey yok!"

Bir de bunun daha saçma versiyonu var ki konumuza asıl uygun olan bu: Patron geliyor ve bana "Eray seni Afyon'da bir yerel gazeteye gönderdik" diyor.

E ben İstanbul'da yaşıyorum. Yapacak bir şey yok, bundan sonra Afyon'da yaşayacağım.

Aydın Karabulut'un başına gelen tam da bu. Bir gün Beşiktaşlı yöneticiler geldi ve kendisini Bursaspor'a verdiklerini söylediler. Evet, futbolculuk zaten şehir şehir gezmek demek, evet, genç bir oyuncunun büyük bir takımda yedek kalmasındansa bir Anadolu takımında oynaması yeğdir. Evet, Aydın'ın geleceği için Bursa'da oynaması daha hayırlı olabilir.

Hepsine evet de ya Aydın bunu istemiyorsa... Herhangi bir nedenden olabilir. Ertuğrul Sağlam'ı sevmiyordur, Bursa'da yaşamak istemiyordur, çocukken Uludağ'dan nefret etmiştir. Neyse ne... Ya istemiyorsa...

Buralarda hiçbir futbolcunun böyle bir hakkı yok. Çok para kazanıyorlar ya, kulüpleri ne derse yapmak zorundalar. Lincoln mesela, yurtdışından kendi fizyoterapistini getirmiş, kendini bilmez bir aklievvel televizyondan buyuruyor: "Ne hakla kulübe kendi fizyoterapistini dayatır." Sonunda Sinan Engin'i bile isyan ettiriyor: "Yahu adam takımı sırtlamış. O fizyoterapisti ihtiyacı var belki."

Düşünüyorum ben yılda 3 milyon doları ayaklarım, gençliğim, sağlığım sayesinde kazanıyor olsam bu paranın 200 bin dolarını kişisel diyetisyenime, fizyoterapistime, doktoruma vermekte hiçbir sakınca görmem. İşime yatırım yapıyorum diye düşünürüm. Kulüp bu harcamalarımı karşılamak zorunda değil tabii, cebimden verir, o paraya da hiç acımam. Üç yıl daha fazla futbol oynamamın garantisidir harcadığım o para.

Lincoln de böyle düşünüyor belki. Ama yok, tıpkı Aydın gibi o da düşünemez. Futbolcu çünkü o, onun öyle bir hakkı yok.

Şimdi biz tuttuğumuz takımları sahipleniyoruz ya... Bizim sanıyoruz hani. Ki haksız da değiliz. Bizim değilse kimin o kulüpler, belki en çok da bizim. Yöneticiler de aynı hataya düşüyor, oranın bir müessese olduğunu unutuyor, bir tür tiranlık sanmaya başlıyor. Futbolcu köle, kendileri de o kulübün sahibi.

***

Aydın genç bir çocuk. Üzülüyor Beşiktaş'tan fikri danışılmadan gönderildiği için. Kırılıyor. Ona 'Beşiktaş'ın geleceği' diyorlardı çünkü. Sol kanattaki sorun Aydın'la bitecek diyorlardı. Belli ki Aydın da çok inandı buna. Şimdi "Seni kiraladık. Orada büyü de gel" demiyorlar dikkat edin. "Seni sattık" diyorlar, "Bir ihtimal alabiliriz

ama kesin değil” diyorlar. Aydın belli ki bunu kabullenemiyor. Küçük çünkü, daha çocuk yaşta. Kızmakta haksız mı?

Hadi Chelsea bu parayı buldu diyelim. Ya Arsenal? Ya Manchester United? Ya Everton? Onlar bu parayı "mantıklı" koşullar altında bulamayacaklar, bulamamalıdır. Çünkü oyunun kendisi bu değeri "henüz" üretilmiyor.

Ne dedi Berlusconi? "Kaka'ya City'nin verdiği parayı ben veremem, takım içindeki bütün dengeler çöker." Haksız mı?

Oyun bu değeri üretilmeyince sistem sakatlanacak. Aslında çoktan sakatlandı ama çaktırmıyorlar. Görürsünüz çok yakında FIFA ve UEFA oyuncu ücretlerine kısıtlama getirmek için bir adım atacaklar. İşte kulübün gelir-gider dengesi, buna göre belirli bir kota vs... Peki bunu yapmak konusunda niye çekingen davranıyorlar? Çünkü bu sefer de "açıktan" para ödemeleri başlayacak. El altından, kayıtdışı, vergisiz... Bundan korkuyorlar.

Futbolu yönetenlerin önünde aslında çok güzel bir örnek var: Şu anda dünyayı saran ekonomik kriz. Karşılığında bir değer yaratılmayan, hatta ortada bile olmayan sanal bir para üzerinden bir ekonomi yaratmanın nasıl sonuçlandığını hep beraber görüyoruz. Dönüp dönüp Marks okuyarlar şimdi, "Lan biz nerede yanlış yaptık" diye. "Piyasa"nın her şey olduğunu sananlar yanlışlıklarını anlıyorlar. Futbolda da "piyasa" taraftarın, tribünün, futbolcunun, formanın, kramponun, yani oyunu oluşturan her unsurun bütününün dışına çıkmaya başladı. Bu para futbola bol geliyor. Yakında pantolon düşer, mabad açıkta kalır.

***

Bu devre arasında tuhaf bir şey oldu. Galatasaray ve Beşiktaş aradan önce takımlarının transfere ihtiyaç duymayacaklarına dair açıklamalar yaparken Fenerbahçe'den Ali Koç çıktı ve "Devre arasında birkaç transfer yapacağız" dedi. Yaptı da... Fakat biz haftalardır Fenerbahçe'nin değil Galatasaray ve Beşiktaş'ın transfer hikâyelerini konuşuyoruz. Önce Mehmet Yıldız'ın Galatasaray'a gelip gelmeyeceğiyle, ardından Beşiktaş'ın Yusuf macerasıyla sallandı ortalık. Günlerce "Ümit Karan mı gidecek, Necati mi" derken hiçbir şey olmadı. Yusuf transferinin kopardığı yaygara zaten malum... Trabzon da gürültüye ortak oldu. Fenerbahçe ise gitti, aldı ve geldi. Sessizce, gürültü yapmadan... Yıllarca transfer konusunda sürekli baş ağrıtan Fenerbahçe'de bir şeylerin değiştiği çok açık. Ah bir de gazeteciye küfreden zihniyet bu tavrından vazgeçse... Nihat Özdemir Gaziantep'ten Bekir'i istediklerini açıklarken "500 bin dolar verdik satmadılar. Biz de sezon sonunda bedava alacağız" demese... Daha bir güzel olur sanki...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küfür etme ne olur, çalış senin de olur

Eray Özer 30.01.2009

Ne tribünde, ne de gündelik hayatta "Küfür ne kadar kötü bir şey" diyenlerden olmadım. Bilakis hem tribünde hem de gündelik hayatımda ben de küfür ettim, ederim. Lakin "Tribünde küfür olmasın" denilirken kastedilen, bizim gündelik hayatımızdaki "küfür"den epeyce farklı.

Her ne kadar aksini düşünenler olsa da gündelik hayatta küfür usta ağızlarda zaman zaman yaratıcı bir zekâyı barındırır. Ağza sakız olmamış, nadiren kullanılan "patlamalı" bir küfür, "Hiç hazzetmem" diyeni bile hafiften

gölümsetir. Ama tribündeki küfür başka...

20 bin adamın koro halinde sahada bir o yana bir bu yana koşturan tek bir kişiye (sadece ona mı, eşine, annesine, yedi sülalesine) küfür etmesini herhalde akıllı başında hiç kimse bu sınıfa sokamaz. Basbayağı birisinin canını acıtma isteği bu. Terbiyesizlik. Acımasızlık. Bayağılık.

Alpay Özalan'ı tanımam, televizyondan gazetelerden duyduğum okuduğum kadarıyla da kendisinden pek hazzetmem. Fakat zamanında eşi Cansu'ya edilen küfürleri hatırlayınca insan ister istemez Alpay'la bile bir empati kuruyor, o acayip acayip konuşan adam bir anda gözünüzde mazlumlaşıyor, –ki hatırlarsanız önce Fenerbahçe, Fenerbahçe'ye transfer olunca da Beşiktaş tribünleri küfür etmişti kadıncağıza.

Hafta başında Beşiktaş yöneticisi Levent Erdoğan çıkmış "İyi hakem kendisine küfür ettirmeyen hakemdir" diyor. İyi yönetici de kendisine küfür ettirmeyen yöneticidir ve ben neredeyse her hafta içimden...

Bu hafta *SkyTürk*'teki programa mail atan bir Beşiktaşlının "Küfür sadece İnönü'de mi var?" sorusunun cevabı belli... Tabii ki hayır. Lakin yukarıdaki demeci veren ve hatta bir de "Küfürü önlememiz mümkün değil" diyen bir yönetici tipi sadece Beşiktaş'ta var. Sorun da bu...

Saracoğlu'nda küfür yok mu, ya da Sami Yen'de... Olmaz mı?.. Tabii ki var. Hem de en âlâsından. Lakin misal, Aziz Yıldırım yanındaki yöneticisinin yıllardır durmaksızın küfretmesi konusunda hiçbir şey yapamıyor ama en azından tribününe küfür etmemeleri yönünde telkinde bulunabiliyor. Göstermelik bulsanız da "Bizim stadımızda küfür istemiyoruz" diyebiliyor. Yıldırım Demirören'in böyle bir derdi oldu mu? "Küfüre hayır"ın İnönü'de bir kampanyaya dönüşmesi için ısrarlı bir irade gösterildi mi? Hayır.

Bu küfür meselesi neden bu kadar önemli biliyor musunuz? Hani geçen hafta futbolun sektöre giren para kadar değer üretememesi nedeniyle derin bir krize doğru sürüklendiğini yazmıştım ya... İşte bu yüzden önemli. Bu değer üretilmediği gibi, oyun çirkinleştikçe var olan da harcanıyor.

Şöyle ki: Artık anne-babalar çocuklarını tribüne götürme noktasında eskisinden daha fazla tereddüt ediyor. Mesela ben eğer baba olsam dört yaşındaki oğlumu/kızımı böyle bir tribüne götürmek istemem. E, ama ben futbolu babamın beni götürdüğü tribünde dört yaşında sevdim!

Bu demektir ki bazı çocuklar o tribündeki küfür yüzünden Beşiktaşlı, Galatasaraylı, Fenerbahçeli olamıyor. Bırakın takım tutmayı futbolu sevme şansını elde edemiyor. Çimin kokusunu bir statta alamıyor. Bir insan 20'sinden sonra sevmez bu oyunu. Çocukken bağlanır, ritüellerine âşık olur, tutulur kalır. İşte tribünde küfür eden o büyük kitle çocukların futbolu sevmesinin önüne geçiyor.

Hadi bırakalım bu duygusallığı... En endüstriyel haliyle söyleyelim. Küfür arttıkça oyun potansiyel müşterilerini kaybediyor.

Bugünlerde kiminle konuşsam futboldan soğuduğunu söylüyor. O mânâsız tartışmalardan, bağıra çağıra hakem konuşulmasından... Bana zaten çok uzun zamandan beri benzer bir duygu hâkim.

Tabii ki sadece küfür değil ama küfürün de içinde olduğu çok sayıda nedenden ötürü oyun çevremdekilere de sıkıcı gelmeye başladı.

Federasyon tam da bu noktada hızla harekete geçmeli. Çünkü onların asıl işi bu: Bu oyunu insanlara sevdirmek. Zira buralarda La Liga'ya, Premier Lig'e, Bundesliga'ya ve hatta Serie A'ya Süper Lig'den çok daha fazla muhabbet besleyenlerin sayısı epey arttı. Haberinizi ola!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ernst'in faydalı olması mümkün değil

Eray Özer 04.02.2009

Ve Fabian Ernst geldi... Artık Beşiktaşlılar rahat, Yusuf'la ikisi Beşiktaş'ı kesin şampiyon yapar. Zaten tek dert bu değil mi? Beşiktaş şampiyon olsun, kulübün kasası tam takır kuru bakır ne yazar! Ernst'in Beşiktaş'a basına yansıyan maliyeti 8,5 milyon avro civarında bir para. Bu paranın üç milyon avrosu bonservis, Alman basını ise dört diye yazmış. Borsadan tam rakamı öğrenmek mümkün. *Bild*'e konuşan bir Schalke yöneticisi Ernst'i niye sattıklarını ne güzel anlatmış: "29 yaşındaki bir oyuncu için yapılan bu telifi reddedemedik. Verdikleri para çok iyiydi."

Bu bilgileri bir kenara koyalım ve size seri halde isimler sayayım. Lütfen isimleri hızlıca okuyun. Higuain, Diatta, Runje, Juan Fran, Fatih Sonkaya, Tomas Jun, Schildenfeld... Hızlıca okuyunca "Bu kimdi yahu?" dediğiniz ne çok isim var değil mi? Aralarında bonservis bedeli olmaksızın alınan oyuncular da olmasına rağmen bize futbol açısından hiçbir şey ifade etmeyen bu isimlerin Beşiktaş'a sadece bonservis maliyeti 10 milyon avro. Buna bir de kendi aldıkları paraları eklersek en iyimser tahminle 20 milyon.

Kleberon, Ricardinho, Burak Yılmaz, Ailton gibi bekleneni veremeyen ve bir çırpıda bonservisleriyle 9 milyon avroyu bulan dört ismi, takıma az çok faydaları olduğu ve isimlerini hayatımızda ilk kez duymadığımız için saymıyorum bile.

Keza Holosko, Cisse, Sivok gibi 12 milyon avro bonservis maliyeti olan ve bugün hâlâ Beşiktaş forması giyen isimleri de saymamak lazım. Şimdilik 'tık' yok ama belli mi olur, bir bakarsınız yarın üç isimde büyük bir patlama yapar.

Ama izninizle Zapotocny'ye değinelim. Onun durumu farklı. Kendisini geçen sezonun devre arasında 2,3 milyon avroya alacakken vazgeçildiği ve Schildenfeld'e 2 milyon avro ödendiği, sadece dört-beş ay sonra bu süre zarfında topa ayağını sürmeyen Schildenfeld'in sözleşmesi feshedilerek 4,5 milyon avroya yeniden Zapotocny'de karar kılındığı belgelendi. Sinan Engin belgeyi yalanlarken başkan Demirören "Doğru" dedi.

Ve son olarak bir de Delgado'yu söyleyelim. Ülker'in satın alarak Beşiktaş'ta oynattığı genç Arjantinliyi Beşiktaş 7,5 milyon avroya bonservisiyle birlikte üzerine aldı. Delgado artık Beşiktaş'ın malı... Tabii oynarsa... Üç gün önce Milliyet gazetesinde Bilal Meşe imzasıyla çıkan haber Delgado'nun sakatlığının çok ciddi olduğunu ve futbol hayatının tehlikeye girdiğini anlatıyordu. Şimdi kulübün internet sitesinden kontrol ettim, haber yalanlanmamış.

Çok isim saydık, artık gelelim birkaç gün önceki Divan Kurulu toplantısında ortaya dökülen rakamlara... Kurul üyelerinden Cevat Çangal veryansın ediyor: "Demirören döneminde 51 futbolcu transfer edildi. 34'ü gönderildi ve bu futbolculara 43 milyon avro bonservis bedeli ödendi."

Kulübün 2008 borcu 132 milyon 496 bin 252 TL. “Eyvahlar olsun” demenize gerek yok, sakın olun. Borcun 56 milyon TL’si başkan Yıldırım Demirören’e! Oh, bir an Beşiktaşlılar için çok korkmuştum!

Bu kadar şaka yeter. Tablo çok açık. Kulüp Yıldırım Demirören’in oyuncağı olmuş durumda. Dünyanın hiçbir şirketinde (Beşiktaş borsaya kote bir şirket), hiçbir CEO böyle iş yapamaz. Anında İcra Kurulu veya Yönetim Kurulu tarafından kovulur. Bu kadar borcun içinde 8,5 milyon avro maliyetle oyuncu alamazsınız. O oyuncunun sizi şampiyon yapacağına yüzde yüz emin olsanız –ki asla böyle bir garanti verilemez- bile alamazsınız. Bu yüzden Ernst’in suçu yok, yazının başlığı yönetim hedef alınarak atıldı.

Şu anda Beşiktaş Demirören’e borçlu. Sadece son bir ayda dünyayı sarsan krize rağmen kulübe 5 milyon TL daha borç veren Demirören de belli ki bunu istiyor. Çünkü kulübün ona bu kadar borcu olduğu süreç başkanlığa ondan başka kimse talip olamayacak. Bu saltanat sonsuza kadar sürecek. Ta ki bir noktada baba Erdoğan Demirören devreye girip, “Yeter bu kadar harcanan para” diyene, Yıldırım Demirören parasını alıp gidene kadar. Demirören bu borcu verirken iyi biliyor ki, nasıl olsa Beşiktaş’ta kimsenin parası kalmaz!

51 oyuncu alıp 34’ünü göndererek “efsane menajer”ler yarattı bu kulüp. Bütün bu transferlere rağmen hiçbir sportif başarı elde edilemediği gerçeği orta yerde apaçık duruyorken ortalıkta hala “efsane” diye geziyor bu adam(lar).

Herhangi bir sportif başarı elde edilmiş mi? Hayır!

Borç içinde sürünen basketboldan söz etmedik bile!

Neyse Ernst geldi ya, dertler biter!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Almanya’nın kritik seçimi: Kim iktidar olacak

Ercan Karakaş 21.09.2013

Almanya’da 22 Eylül 2013 Pazar günü Federal Parlamento seçimleri yapılacak. Bu seçimler Almanya’nın Euro krizindeki belirleyici rolü bakımından tüm AB ülkelerince de yakından takip ediliyor. Ekonomik bakımdan Avrupa’da ve dünyada önemli bir yeri olan Almanya’nın seçimi AB’nin gelişmesini ve Türkiye’nin AB’ye üyelik sürecini de etkileyecek önemde.

Peki, 22 Eylül seçimlerinde kim iktidar olacak? Merkel’in başbakanlığı sürececek mi? Hangi partiler koalisyon oluşturabilir? Bu sorulara yanıt vermeye çalışalım.

TEK BAŞINA İKTİDAR MÜMKÜN DEĞİL

Her şeyden önce bu seçimlerde hiçbir partinin, yıllardır olduğu gibi tek başına hükümet kurması söz konusu değil. Ne iktidar partisi CDU/CSU'nun ve ne de SPD'nin böyle bir şansı var. Seçimler sonucunda Federal Parlamento bu kez beş yerine dört gruptan oluşacak gibi görülüyor. Çünkü liberallerin (FDP) yüzde 5'lik seçim barajını aşamama ihtimali yüksek.

Seçimlere giderken esas olarak iki koalisyon bloku oluştu. Bu iki blok karşı karşıya bulunuyor ve hükümet kurmak için yarışıyor. Bloklardan birisi, Almanya'da ifade edildiği gibi, renklerle ifade edecek olursak, **Siyah-Sarı (Schwarz-Gelb)** Yani iktidar partileri olan **CDU/CSU ve FDP arasındaki blok**. İkincisi ise **Kırmızı-Yeşil (Rot-Grün)** Yani **SPD ile Yeşiller'in oluşturduğu blok**.

Bloklarda yer alan bu partiler seçimlerden önce blok olarak iktidara talip olduklarını kamuoyuna açıkladılar. Yani seçimlerde yeterli çoğunluğa ulaşmaları hâlinde, CDU/CSU ile FDP ya da SPD ile Yeşiller koalisyon hükümeti kurulacak.

Ancak her iki blok için de durum pek iç açıcı görülüyor. Çünkü Merkel'in tekrar koalisyon hükümeti oluşturmak için anlaştığı FDP'nin yüzde 5'lik seçim barajını aşması garanti değil. Nitekim bu parti geçen hafta yapılan Bavyera Eyalet seçimlerinde barajı aşamayıp eyalet parlamentosunun dışında kaldı.

FDP BARAJI AŞABİLİR Mİ

FDP'nin barajı aşma ihtimali CDU'nun kendi seçmenlerinin ikinci oyunu bu partiye yönlendirmesiyle mümkün. (Almanya'da seçmenler birisi seçim bölgesi milletvekili adayı, diğeri parti için olmak üzere iki oy kullanıyorlar.) Ancak bu tehlikeli bir oyun. Geçmişte de yaşandığı gibi böylesi bir tercih FDP'yi baraj üstüne taşıırken Merkel'in partisi CSU'nun oylarının önemli ölçüde düşmesine de neden olabilir. Bu ise Merkel'in başbakanlık iddiasının zayıflaması demektir. Nitekim bunun farkında olan Başbakan Merkel, CDU'nun kimseye hediye edecek oyu olmadığını söyleyerek liberal parti FDP'yi düş kırıklığına uğrattı.

Özet olarak söylenecek olursa; **FDP'nin barajı aşamaması büyük ihtimal olarak görülüyor**. Eğer sonuç böyle çıkarsa, Merkel'in kendisine yeni koalisyon ortağı araması gerekecek. Merkel bu durumda **Yeşiller'e** başvurabilir. Olmuyorsa **SPD'ye "büyük koalisyon"** önerebilir. Ancak 2005-2009 yılları arasında Merkel başbakanlığında oluşturulan CDU-SPD "**büyük koalisyon**"undan büyük zarar gören ve oyları tarihte görülmemiş biçimde yüzde 23'lere düşen SPD'nin böylesi bir çözüme evet demesi bence pek mümkün görülüyor.

SDP-YEŞİLLER BLOKU NE YAPAR

Seçim tahminleri, ikinci koalisyon blokunu oluşturan SPD ve Yeşiller'in de hükümeti oluşturamayacaklarını gösteriyor. Çünkü kamuoyu araştırmalarına göre **SPD'nin yüzde 28'in, Yeşiller'in de yüzde 10'un çok üzerine çıkabilmeleri zor**. Son üç dört günde önemli bir gelişme olmazsa iki partinin alacağı toplam oy hükümet kurmaya yetmeyecektir.

Bu durumda, **SPD için üç partili bir koalisyon hükümeti olanağı bulunuyor**. Bu ise iki koalisyon blokunun dışında kalan **Sol Parti'yi** de koalisyon hükümetine dâhil etmek anlamına geliyor. Yani **çözüm, Kırmızı-Kırmızı-Yeşil (Rot-Rot-Grün) hükümeti olabilir**. Ama bu çözümün önünde de zorluklar var. SPD yönetimi Sol Parti ile bir koalisyona hazır görünmüyor. Karşılıklı çekinceler ve önyargılar var. Oysa SPD bazı eyaletlerde Sol Parti ile işbirliği ve koalisyon ortaklığı yapmakta. Bu kez belki bu işbirliği Federal düzeye de taşınabilir. SPD içerisinde bunun denenmesi gerektiğini savunan çok sayıda sol kanat politikacı var. Onlar, Almanya için en iyi çözümün solun çeşitli renklerinin koalisyonu olacağını söylüyorlar.

Sonuç olarak Almanya’da seçim sonucu ortaya çıkacak muhtemel tablo (özellikle liberal FDP’nin barajı aşaması durumunda) yeni hükümetin kolayca kurulamayacağını gösteriyor. Ancak Almanya bu zorluğu partiler arası diyalog, işbirliği ve koalisyon kültürü sayesinde aşmayı başarabilecek bir ülkedir.

ercan.karakas@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Parti içi demokrasi ve önseçim

Ercan Karakaş 24.12.2013

Günümüzde temsili demokrasinin yetmezliklerinin aşılması arayışları demokratik ülkelerin önemli gündem maddelerinin başında yer almaktadır. Belli aralıklarla yapılan seçimlerin gerekli ama yeterli olmadığı, demokrasinin derinleşmesi için halkın iki seçim arasında da çeşitli biçimlerde yönetime katılması için yeni kanalların açılması, üzerinde mutabakat sağlanan çözüm önerilerinin başında gelmektedir.

Bu çerçevede, halkın demokratik katılımının yerel yönetimlerde daha kolay olacağı görüşü de önem kazanmaktadır. Demokratik ülkelerde belediyeler, artık “**başkanlık sistemi**” ile değil halkla birlikte yönetilen, katılımcı demokratik kurumlar hâline dönüştürülmektedir. Ülkemizde de bu alanda yeni düzenlemelere büyük ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle, yerel seçim kampanyasında halkın katılımı konusundaki somut önerilerin geniş biçimde tartışılması da yerinde olacaktır.

AVRUPA’DA PARTİ İÇİ DEMOKRASİ DERİNLEŞİYOR

Demokrasinin birçok ülkede daha katılımcı hâle dönüştürülmesi çabalarına paralel olarak parti içi katılımın ve parti içi demokrasinin güçlendirilmesi çalışmaları da sürdürülmektedir. Çünkü parti içi demokrasi genel demokrasinin bir boyutu olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla demokrasinin derinleşmesini savunan partilerin inandırıcı olabilmeleri için aynı şeyi kendi iç işleyişlerinde yaşama geçirmeleri gerekmektedir.

Özellikle AB ülkelerindeki Sosyal Demokratlar ve Yeşiller, bu anlayışı benimseyerek parti içi katılıma yönelik yeni yöntemler geliştirmektedirler. Bu partiler artık parti yönetimlerinin üyelerce belirlenmesini yeterli görmeyip cumhurbaşkanı, başbakan, genel başkan vb. adaylarını da üyelerin katıldığı önseçimlerle belirlemeyi yeğliyorlar. Bazı partiler önseçimlere parti seçmeni olduğunu beyan eden seçmenleri de katarak, katılımın boyutunu daha da genişletmektedirler.

Bu alanda en yeni uygulama da, **Almanya Sosyal Demokrat Partisi’nin (SPD) Hristiyan Birlik Partileri (CDU/CSU)** ile yapacağı koalisyon hükümetinin kurulmasını üyelerinin kararına bırakmış olmasıdır. Özet olarak, birçok ülkede demokrasinin daha katılımcı hâle getirilmesi yönündeki arayış ve uygulamalar, aynı şekilde partilerin iç işleyişlerinde de hayata geçiriliyor.

TÜRKİYE’DE PARTİ İÇİ DEMOKRASİ SORUNU

Ülkemizde demokrasinin derinleşmesi, daha katılımcı ve halka dayalı hâle gelmesi için yapılması gereken çok şey olduğu bir gerçektir. CHP’nin demokratikleşme konusundaki 19 önerisi de bu ihtiyacı karşılamaya

yöneliktir. Bu önerilerin arasında lider sultasına son verilmesi de yer almaktadır. CHP programı da yerel yönetimlerde halk katılımını sağlayacak bir dizi öneri içermektedir. CHP'nin bu proje ve önerilerinin seçim kampanyası süresince öne çıkarılması ve halkla paylaşılması önemlidir.

CHP belediye başkan ve belediye meclis üyesi adaylarının, katılımcı bir anlayışla, önseçim yoluyla üyeler tarafından belirlenmesi demokratik ve dolayısıyla da en doğru yöntem olacaktır. Çünkü yerel halk ve onun bir bakıma partideki temsilcisi olan parti üyeleri kendi yaşadıkları yerleşim yerlerinin sorunlarını ve ihtiyaçlarını en iyi bilen kişilerdir.

Geçmiş uygulamaların gösterdiği gibi, başta İstanbul olmak üzere, on binlerce üyesi olan kentlerde ve ilçelerde üyelerle önseçim (ya da aynı anlamda eğilim yoklaması) üyelerin partiye olan aidiyet duygularını güçlendirmekte ve de partiye büyük dinamizm getirmektedir. Elbette aidiyet duygusu ve ortaya çıkan dinamizm de seçim başarısına olumlu olarak yansımaktadır.

CHP'nin bu yerel seçimde de yapması gereken bu olmalıdır. CHP'nin binlerce aday adayı, 2 Temmuz'dan bu yana devam eden aday belirleme sürecinin bir an önce üyelerin demokratik katılımıyla sonuçlandırılmasını ve dışa dönük çalışmaların başlatılmasını beklemektedir. Parti içi katılımın ve parti içi demokrasinin, CHP'yi ve ülke demokrasisini daha güçlü kılacağından kuşku duyulmamalıdır.

Sonsöz; demokrat ve sosyal demokrat partilerde önseçim parti içi demokrasinin gereğidir.

ercan.karakas@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İntihara sürüklenmek

Erdal Doğan 09.11.2013

Antik tarihten beri sorulan sorudur.

Bir insan neden yazar?

Yüz yıllardır da bu soruya verilmiş birçok cevap kendi içinde anlam ve tutarlılık taşıdığı kadar bir o kadar da gerçeği gizleyen cevapları içermiştir.

Cevap ne olursa olsun, binlerce yıllık yazma eyleminin başlı başına kendisinin bir mana olduğu gerçeğini değiştirmez.

Öyle ki modernistler insanlık tarihinin başlangıcını yazının bulunuşu ile başlatacak kadar bu mana işini abartmışlardır.

Benim için ise yazmak söz bittiğinde başlar.

Hiç tükenmeyen gündemi ile devir daim olan bir ülkede söz ve konuşma gücünü yitirdiğinde ise yazmamak gerçekten çok zor!

İletişimin ve diyalogun giderek azaldığı, sözün hatta gerçeğin bile gücünü yitirdiği, düşünsel ve duygusal kampaşmaların yoğunlaştığı böyle bir zamanda olup bitene ya da öldürülmeye çalışılana temel insan hakları ve demokratik toplum perspektifinden bakmak, ayna tutmak dünün olduğu kadar bugünün de en acil sorunu olmaya devam ediyor.

Tüm bu girizgâhın bir başka nedeni de acil sorunumuz olmaya devam eden bu gibi konularda, **Söz Biterse** başlığı altında artık bu sayfada düzenli yazmaya başlayacak olmamdır.

Şimdi bu yazının başlığı olan esas konuya gelecek olursak eğer;

Cumhuriyet rejiminin ilan edildiği günden bugüne topluma indirgenememiş oluşu sorunlarımızın temel nedenlerinden biri olduğu kadar cumhuriyetin topluma indirgenmek istenmeyişin de bilinçli bir tercih olduğu unutulmamalıdır.

“İLAN EDİLEN” CUMHURİYETTE DEMOKRATİK TOPLUM VE KURUMLARA GEÇEMEYİŞ

Demokratik toplum ilkelerini, rejimin köhne zihniyeti ve pragmatik seçim siyasetine kurban eden siyasal yapımız, geçen yüzyıl boyunca bu topraklarda olan bitenle tam anlamıyla yüzleşmekten kaçan yapımızın en temel karakteristiğidir. Böyle olunca da ortamda bol miktarda milliyetçi ve muhafazakâr manipölasyonların, dezenformasyonların, düşmanlaştırmaların ve otoriteleşmelerin prim yapması yürütülen siyasetin doğal sonucu olmaktadır. Geçmişle gerçek manada yüzleşememek iktidarı kullanan her kesimi bu çarkın içine itmektedir. O çarka girense memleket yönetmeyi cumhurun gasp edilmiş hakları üzerinde vesayetçi nutuklar atarak sürdürmek sanır.

Cumhuriyetin 90. yılının sonunda bu nutuklar atılmaya devam edilirken halkın en az yarısını teşkil eden ve eşit vatandaş olamamış Alevileri, Kürtleri, Ermenileri, Rumları, Lazları, Çerkesleri, Süryanileri en temel vatandaşlık hakları için miting, panel, platform düzenlemeye, mahkemelerde davalar ikame etmeye devam ededuruyorlar. Onlarca yıldır tüm bu olup bitenler karşısında iktidar olmuş hiçbir siyasi partiden herhangi bir utanç veya bir özre rastlamanız mümkün olmaz!

Vesayetçi yapı ile hesaplaşmak ancak ve ancak geçmişle yüzleşerek olunur. Aksi hâlde halefi olunan rejimin kültürel ve siyasal kodlarından arınmak mümkün olamıyor. Bu mümkün olmayınca da her tür vesayetten kurtulma çaba ve niyeti stratejik değil taktiksel olmaktadır ki o zaman da gelinen sonuca şaşmamak gerekir.

MÜESSES NİZAMIN DEĞİŞMEZLERİ

Milli Güvenlik Kurulu ve onun perspektifi ile çalışan Seferberlik Tetkik Kurulu/ Özel Harp Dairesi ve etkilediği tüm kurumlar ve onların biricik anayasası olan Milli Güvenlik Siyaset Belgesi var oldukça tehdit unsuru olarak görülen halk unsurları değişerek hep var olacaklardır. Tehdit unsuru olan bu halk unsurları ile mücadelede kullanılacak psikolojik harp ve kontra gerilla yöntemlerinde ise hiçbir değişikliğe dahi gerek görülmemeyecektir.

Öte yandan benzer şekilde Diyanet İşleri Başkanlığı, farklı inanç ve inanışlara sahip kesimlerden alınan vergilerle bütçe ve kadrosunu büyötmeye devam etmesi, halkın huzursuzluk ve itirazlarını daha derinleştirecektir.

Darbecilerin dindar nesil yetiştirme ufkı ile getirdiği zorunlu din derslerini kaldırmayarak bunu eksik görüp öğrencileri paketlik seçimlik ders programları ile yeni din dersleri aldırmaya zorlayan yeni eğitim sistemini,

tümüyle imam-hatipleştirmek; vesayetçi cumhuriyetin bitiremediği asimilasyon politikalarını tamamlamaktan başka ne anlama gelmektedir ki?

Düşünceyi ifade özgürlüğü kapsamındaki barışçıl eylemleri başlamadan önlenmesine dair polisiye özlemleri, o çok eleştirilen 1930'lara olan özlemin en çok dışa vuran somut yansımaları olarak, büyüyen ekonomiye rağmen önlenemeyen sosyal adaletsizlik ve fırsat eşitsizlikleri, dünyadaki en çok siyasi tutuklu ve hükümlü bulundurma birinciliğini adeta kimseye kaptırmamak için seri üretimdeki özel yetkili mahkeme ve savcılıkları ve Terörle Mücadele Yasası ile evrensel temel hukuk ve demokratik ilkelerinden uzaklaştıkça gidilecek son varış noktasının muhafazakâr "**ahlakçılık**" perspektifi olacağı malumdur. Herhalde ikinci adım ise muhafazakâr yaşam biçiminin tüm topluma yasalar ve polisiye araç ve önlemlerle dayatılması olacaktır.

Yapılan son açıklamalarla yine öğreniyoruz ki kız ve erkeklerin aynı evi paylaşması vakalarına karşı şimdilik İçişleri Bakanlığı genelgesiyle, gelecekte de yasal düzenlemelerle önlemlerin artırılacağıdır. Tüm bu yapıp etmeleri muhafazakârlığın gereği gibi sunan aklın, Türkiye dâhil tüm dünyadaki evrensel kişi hak ve özgürlüklerinden kopuşu sergilediğinin ne kadar farkında bilemiyoruz. Bu durumun kendisi başlı başına vahamettir! Sonrasında Gezi'den daha büyük bir halk isyanına maruz kalındığında iç ve dış darbeci güçlerin komplo savunusunun herhangi bir yansıma bulamayacağı sanırım hesap ediliyordur. Bir başbakanın mutlak surette sarf etmemesi gereken sözleri siyaseten de olsa kısa vadede seçim yatırımı diye adlandırmak da mümkün değildir. Çünkü en yetkili kamu temsilcisi sıfatı taşıyan başbakanın evrensel hukuk kriterlerinden uzaklaşan kişisel ahlaki düşünceleri partisine daha fazla oy getirtmek veya var olanı muhafaza etmek halkın ahlakçılığını tahrik ederek partisine yeniden seçim kazandırır ama aynı zamanda mezarlıklara da "**namus**" kurşunu ile canını kaybetmiş birçok kadın bedeni de kazandırır.

Hukuk minvalinden uzaklaşan iktidar partisi bu gidişle kendisini hızla intihara sürüklemektedir. Ve maalesef oradan çıkış çok zor!

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ya 'O' olmasaydı, bizler!

Erdal Doğan 17.11.2013

"Ben senin yalanlarınla ve hilelerinle baş edemedim, bu bana dert oldu, ben de senin önünde diz çökmedim, bu da sana dert olsun."

(**Seyit Rıza**, 15 Kasım 1937, Elazığ Buğday Meydanı)

Bugün yaşları 18 ile 40 arasında olanlar, 12 Eylül darbe rejiminin bütün "**verimliliğinden**" fazlasıyla nasibini almış "**şanslı**" bir kuşaktır. Gezi protestoları, bir ara tüm bu verimliliği bir anda buharlaştırmış gibi bizleri fazlaca bir iyimserlik ve romantizme sokmuştu. Hâlbuki bu kuşağın ülke nüfusuna niceliksel oranı kadar niteliksel fonksiyonu da gözönünde bulundurulduğunda konunun pek öyle olmadığı anlaşılabacaktır. Zira, hâlen hatırı sayılır bir çoğunluğun kişisel ve toplumsal özgürlük fikrinden yoksun oluşudur. Daha da trajiği bu grubun, yoksun olduğunun da farkında olmamasıdır. Her fırsatta farklılıklara saygıyı dillendiren mevcut

hükümet de bu durumdan pek şikâyetçi değil ki mevcut hâli kızılı erkekli ayırıp muhafaza etme ve daha da dindarlaştırma derdindedir.

Darbe öncesini mukayese edebilmekten yoksun bu kuşağa okul, medya ve sokağın format atması yetmezmiş gibi, erkeklerinin bir kez de askerde iken Atatürk milliyetçiliği ve devletçiliği üzerinden "**bilinçlendirilmesi**" gerçekleştirilir. Eğitim ve öğretimi tüm aşamalarda birlikte vermeyi vazife edinmiş rejim, bu hedef kuşakları önce 3-5 yaş grubu, sonra da cinsiyete göre değişkenlik gösterecek biçimde 9-13 yaş grubunun duygusal ve düşünsel zekâsı içinde itaatkâr biçimde tutmayı başarabilmektedir! Ergenliğe geçiş girişiminin, makbulü tarumar etmek ve "**hainlikle**" eşdeğer görüleceği inancını benimsetmiş olduğundan kimsenin kolay kolay böyle bir heyecana kapılmayacağını da iyi bilmektedir.

Atatürkçülük, bu müesses nizamın devamı açısından o kuşakları o yaş grubunda tutabilmenin en büyük ideolojik harçlarından biri olagelmıştır. Bu bakımdan 12 Eylül darbesinin ise en büyük 'başarısı', 1930 ve 40'lı yılların ideolojisini yalnız 80'li yıllara değil 2000'li yıllara da yeniden uyarlayabilmesi olmuştur. Yine söylendiğinin aksine Türkiye'yi on yıl değil en az 50 yıl geriye taşıyıp, orada sabitlemiştir. Çünkü hedeflediklerini katledip, yaşamlarını karartırken, sonra, asıl hedefi raydan çıkmışları ve çıkabilme potansiyeli olanları yola sokarak hareketini başarılı kılmıştır!

YAKIN DÖNEMİN EN BÜYÜK ATATÜRKÇÜSÜ

Eski kuşak Atatürkçüler (**Nadir Nadi** gibi) her ne kadar 12 Eylül'ün bu Atatürkçü emektarlarının sarf ettikleri emeklerini beğenmeseler de bence bu, onlara yapılmış en büyük haksızlıktır.

Kenan Evren ve silah arkadaşlarının geçmişteki bu icraatları her ne kadar bugün insanlığa karşı suç olarak hukuki olarak tasniflense de, O aslında aldığı askerî eğitim ve formasyonunun gereğini yerine getirmekten başka bir şey yapmamıştır. O ve arkadaşlarının belki de tek eksikliğinde bahsedilebilir. O da; Atatürkçülüğü/Kemalizm'i rafine etmeden, allayıp pullamadan yani takiyeye ihtiyaç duymadan ruhuna ve aslına uygun biçimde aynen **Koçgiri, Zilan** ve **Dersim**'deki gibi yaşama geçirmiş olmalarıdır!

Kenan Evren öyle bir Atatürk emektarıdır ki; Atatürkçülüğü yalnız şeklen değil fikren de topluma benimsetebilmek için tüm araçları seferber etmekten çekinmemiştir. Antları, marşları, döneme uygun milli şarkıları, yalnız belli başlı günlerde değil, eğitimin, sosyal ve eğlence yaşamın vazgeçilmezi kılabilmiş yegâne bir insandır. "**Yüzyılın eşsiz mucize lideri**" Atatürk'ü hayatlarımızda bir mütemmim cüze dönüştürebilmek için elinden geleni yapmış hatta '**O olmasaydı biz asla var olamazdık**' bilincini yerleştirmekte çok büyük gayretler sarf etmiştir. Bugünkü Atatürkçüler, hâlen onların ektiği ürünün meyvesini yemektedirler. Bu mirası yemekle kalmayıp O'nun Atatürkçülüğüne dair ileri geri laf etmeleri sizce de biraz ayıp olmuyor mu? Peki, yargılandığı davada O'nu yalnız bırakmak çok büyük bir vefasızlık örneği değil mi? Öyle ki bu vefasızlar, geçmişte, Kenan Evren'in biricik eserlerinden olan YÖK ile tüm üniversitelerde eğitim müfredatına Atatürkçülüğü yerleştirmiş olmasını unutarak kendisine verilmiş fahri doktora unvanının geri alınması için bile uğraştılar!

Bizler bugün hâlen **Mustafa Kemal'in İttihat Terakki** ve **Teşkilat-ı Mahsusa**'daki icraatlarını, cumhuru yok sayan Türk/İslam orijini bu cumhuriyet rejiminin 1915'ten itibaren **Talat** ve **Enver Paşa** ile arkadaşlarının Malta yargılamalarından da kurtulma gayretleri ile adım adım nasıl planlayıp örgütlendiklerini bilemiyorsak, Samsun'a çıkışı ile Karadeniz'de, sonradan Koçgiri'de, İstiklal Mahkemelerinde, Zilan'da, Ağrı'da, Dersim'de neler olup bittiği hâlen konuşamıyorsak bunu bugünün Atatürkçüleri kime borçlular? Peki, milli demokratik

devrimci solumuzun önemli kısmının hâlen milli kalabilmesini, kime? Lütfen çekinmeden söyleyin **Kenan Evren**'e değil mi? Bu hatır kıymet bilmezler yüzünden bugün yakın dönemin en büyük Atatürkçüsü sahipsizdir!

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayasofya ve bitmeyen fetih

Erdal Doğan 23.11.2013

19 Kasım'da ajanslara düşen haberlerde, merkezi Paris'te bulunan UNESCO'da düzenlenen 19. **Taraf Devletler Genel Kurulu**'ndaki seçimlerde 21 ülke arasından 121 oy gibi en çok oyu alan Türkiye'nin, 2013-2017 dönemi için BM Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilâtının (**UNESCO**) önemli organlarından **Dünya Miras Komitesi** üyeliğine seçilmiş olduğunu öğrendik.

Bu güzel haberin ardından aynı gün Dışişleri Bakanlığı da kamuoyuna yaptığı açıklamada; *"Tüm insanlığın ortak mirası kabul edilen, evrensel değerlere sahip kültürel ve doğal varlıkları tanıtmak, toplumlarda söz konusu mirasa sahip çıkma bilincini oluşturmak ve çeşitli nedenlerle bozulan kültürel ve doğal değerlerin yaşatılması için gereken önlemleri almakla görevli Dünya Miras Komitesi'nin, Türkiye'nin de 11 alanda kayıtlı bulunduğu Dünya Miras Listesi'ne ilişkin çalışmaları yönetiyor. Dünya Miras Listesi'nde halen 160 ülkeden 981 SİT alanı ve kültür varlığı yer alıyor.*

Türkiye'nin, Neolitik, Helenistik, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi, Anadolu uygarlığının birçok katmanını ve çeşitliliğini temsil eden 11 dünya miras alanının yönetimi ve korunması konularında edindiği deneyim ve birikimini, Dünya Miras Komitesi üyesi olarak uluslararası plana yansıtmayı hedeflediğini, kültürel ve doğal varlıkların evrensel değeri ve bunların korunarak gelecek nesillere aktarımının bir insani sorumluluk olduğu" yönünde seçilmenin de ruhuna uygun biçimde Türkiye'nin konumunu ve görevlerini sıraladı (<http://www.aa.com.tr/tr/haberler/253691>). Buraya kadar her şey çok normal ve gayet güzel.

Fakat bu seçilmenin ve konuşmanın çok değil dört gün öncesinde, 15 Kasım 2013 günü hükümet temsilcisi **Bülent Arınç** İstanbul Ayasofya yakınında Halı Müzesi'nin açılışını yaparken **Trabzon Ayasofya Camii**'nin de ibadete açılması için karar verdiklerini ve bunun üzerine dava açıldığını belirterek; *"İznik Ayasofya'da dava açan olmadı. Ama Trabzon'da dava açan da oldu. Ama çok şükür hukuk devleti olan Türkiye'de artık hâkimler var. Çok şükür Trabzon Ayasofya Camii de hukuk kararıyla cami olduğu tescil edildi ve böylelikle iki tane küçük Ayasofya Camii ibadethane olarak faaliyete geçildi. Darısı demeyeceğim, farklı anlarsınız. Ama Ayasofya Ayasofya derken, sanki gönlüme bunlar geliverdi. Bu mahzun Ayasofya'ya bakıyoruz, inşallah güleceği günlerin yakın olmasını Allah'tan diliyoruz" dedi* (http://www.radikal.com.tr/turkiye/arinc_ayasofyanin_gulecegi_gunler_yakin-1161042).

Arınç'ın bu konuşmasından birkaç gün önce de MHP milletvekillerinden **Halaçoğlu** da Ayasofya'nın camiye çevrilmesi için yasa teklifi sundu.

Bilindiği üzere Yenikapı'da keşfedilen yeni eserlerle, İstanbul'un kent tarihi en az 8000 yıl öncesi Neolitik Çağ'a kadar uzanmış oldu. Bu yeni keşiften önce Haliç, İstanbul Boğazı ve Marmara Denizi arasındaki "**Tarihî Yarımada**" olarak adlandırılan, Ayasofya'nın da yer aldığı bölge içindeki tarihî yapılar 1985 yılında **UNESCO Dünya Miras Listesi**'ne dört ana bölüm olarak dâhil edilmişti. Bunlar; **Hipodrom, Ayasofya, Aya İrini, Küçük Ayasofya Camii** ve **Topkapı Sarayı**'nı da içine alan **Arkeolojik Park**; **Süleymaniye Camii** ve çevresini içine alan **Süleymaniye Koruma Alanı**; **Zeyrek Camii** ve çevresini içine alan **Zeyrek Koruma Alanı** ve **Tarihî Surlardır**.

Avrupa ve Asya'yı birbirine bağlayan coğrafi konumu, iklimi, benzer birçok neden ve güzelliği İstanbul'u, binlerce yılın gözde çekim merkezlerinden biri yapmıştır. **Roma (Bizans)** ve **Osmanlı** İmparatorluklarına yapmış olduğu başkentliği, farklı din ve kültürleri ile bu şehrin dünya tarihinde silinmeyecek izlerden birisi de **Ayasofya**'dır.

Fakat yukarıdaki verilen iki örnek dışında Ayasofya bu günlerde yeniden camiye dönüştürülmesi yönünde sistematik ve yoğun bir çabanın hedefindedir. Bir yandan Dünya Mirası'nı koruma komitesine seçilecekseniz diğer yandan da Dünya Mirası sayılan Ayasofya'yı eksik kaldığı düşünülen fethi tamamlamak için çabalar sarf edeceksiniz!

Ayasofya, resmî açılışının yapıldığı 15 Şubat 360 yılından itibaren yaşadığı yangınlar, depremler, yağmalamalar, mimari değişimlerle tarihini koruyarak bir şehir müzesi olmayı hak eden ilk sıradaki yapılardandır. Öyle ki siz bu müzeyi daha içeriden gezmeden dışından açık bir şehir müzesi varlığı ile sizi bir zaman tünelinden geçirir ve tarihin tüm yorgunluğuna rağmen, içeride ve dışarıda tüm inanç topluluklarına büyük kubbesi altında yer vermek için çabalamış gibidir.

Ayasofya'nın ilk öncül kilise yapıları ile birlikte 1653 yıllık tarihî serüveninde yaşadığı, tanık oldukları ile her din ve inançtan halklar için tartışmasız izleri, dünya insanlık mirasındaki yeri, hukuki mevzuattaki konumu üzerine uzun uzun yazmak mümkün olduğu gibi konuya az da olsa ilgi duyanların çok iyi bildikleri bir konudur. Mesele bunun idrakinde bulunduğu hâlde Ayasofya'nın halen bir fetih, cihat kültürü ile camiye dönüştürme çabasının yarattığı yıkımları anlayamamakta! Diğer inanç ve halk toplulukları, dillendirmeseler de bu fetih kültürünü varlıklarına yönelmiş açık bir tehdit olarak algıladılar! Hukukun da katlini!

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İç içe geçmiş iç ve dış politika!

Erdal Doğan 04.12.2013

Devletler, dış politikalarında uluslararası hukukun gerektirdiği hassas denge ve diplomasiyi gözeterek çıkarlarına en uygun politikayı seçip gerçekleştirirler. Türkiye ise kuruluşundan beri çözümlemeyi bekleyen iki temel meselesini dış politikada ya yok sayıp hasıraltı etmiş ya da inkâr edip düşmanlaştırıcı kampa sokarak sürdür gelmiştir.

Bu iki temel çözülmeyi bekleyen mesele tahmin edileceği üzere **24 Nisan 1915 trajedisinden sonra Osmanlı Ermenilerinin can, mal ve vatandaşlık mağduriyetlerinin giderilmesi** ve yine aynı dönemlerde gündeme gelmeye başlayan **Kürtlerin hukuki statüsüdür**. Son yıllarda bu güzergâhta bazı değişimlere tanık olursa da

ne yazık ki hâlen kısa dönemli iktidar hesapları tüm bu değişimi bir anda tarumar edebilecek güçtedir! Çünkü milliyetçi savunma refleksleri hâlen iktidar hesaplarında birer cankurtaran işlevi görmeye devam ediyor. Yaklaşık yarım asır önce yaşanmış aşağıdaki öykü ise Türk iç/dış politikasını özetler gibidir.

Celal Talabani'nin hatıralarında yer alan bu öyküde; Türk yetkililerinin, 1957 yılında Mısır'da Cumhurbaşkanı **Cemal Abdunasır** zamanında başlanan Kürtçe radyo yayınına karşı girişimleri anlatılıyor. O günlerin birinde Abdunasır, Celal Talabani'yi başkanlık makamına davet eder, o da davete icabet ederek erkenden gider. Makamında başka misafirleri olduğu gerekçesiyle beklemesi istenir. Çok geçmeden Abdunasır Talabani'yi çağırır. Görüşmede Abdunasır Talabani'ye **"Senden önceki misafirlerim kimlerdi, biliyor musun"** diye sorar. Talabani bilmediğini söyler. **Abdunasır**, Türkiye'nin Mısır'daki elçilik görevlileri ve Türkiye'den gelen bir heyet olduğunu söyler: *"Benden Mısır'da yayın yapan Kürtçe radyonun kapatılmasını istediler. Sebebini sorduğumda, 'Bizim Kürtleri etkileyecek yayınlar yapılıyor. Bu, sorunlara sebep olur' dediler. Ben de bildiğim kadarıyla Türkiye'de resmî olarak Kürtler yok. Önerine beyaz bir kâğıt koydum. 'Resmî olarak Kürtlerin Türkiye'de olduğunu kabul edin. Ben de hemen radyoyu kapatayım' dedim. Bunun üzerine kızan Türk heyeti böyle bir kâğıdı imzalayamayacaklarını ve Kürtleri resmî olarak kabul etmeyeceklerini söyleyerek çıktılar."*

O günden bugüne bakıldığında Kürt ve Ermeni meselesinde takınılan tutumda çok ciddi bir değişiklik yok! **Türkiye'de Kürtler hâlen yoklar ve hukuksal statüden yoksunlar.** Suriye'de hukuki statüsünü yaratan Kürtlere karşı ise Türk yönetimi bir dönem (hâlen devam edip etmediği tam belli olmayan) cihatçı kelle avcılarına desteğini sunmaktan çekinmedi!

19 ve 20.yüzyılın Panislamizm ve Pantürkizm'in altüst edici trajik etkilerinden arınmamış ve yüzleşmemiş bir Türkiye'nin, sanki tüm bu olup bitenler kaderiymişçesine içte ve dışta bu politikaları sürdürmeye devam etmesi bugünün de temel sorunudur. Bir türlü vazgeçilemeyen bu temel vizyona **"Yurtta Sulh, Dünyada Sulh"** elbisesi giydirilse de fayda etmiyor. Slogan olmaktan öteye gidemeyen bu söylem, süregiden politik statükoyu bir taraftan sürdürürken öte taraftan iç ve dış politikayı iç içe geçirerek içinden çıkılmaz ölümcül bir girdaba sürüklemektedir.

1923 Lozan müzakerelerinde Türk yetkililer, bahsi geçen bu iki konunun çözümü için aldıkları yükümlülükleri önce unutturmaya, sonra inkâra ve daha sonra da düşmanlaştırıcı bir siyasete malzeme yapmışlardır. İttihat Terakki geleneğini bilenler için bu şaşırtıcı değildir.

Ve bugünün hâlen çözümlenmesi beklenen acil meselesi; 24 Nisan 1915'in 100. yıl meselesinden çok 24 Nisan 1915'ten sonra hayatta kalabilmişlerin çocuklarının tüm dünyaya dağılmış, nüfusu altı yedi milyonu bulmuş Anadolu Ermenilerinin çözüm bekleyen meselesi ve Kürtlerin statüsüdür.

İran'ın bile mevcut iç politik gerçekliğinin ötesine geçerek somut durum gerçekliği üzerinden diyalog aracını sürdürüp kendisine uygulanan ambargoyu kaldırmayı başaramış olması Türkiye'ye çok şeyler anlatması gerekir. Öyle ki İsrail ve Suudi Arabistan'ın şiddetli direncine rağmen İran'ın Batı ile kurduğu ısrarlı köprü gelecekte birçok kilit noktada daha aktif bir rol üstleneceğinin de işaretidir. Bunlar Türkiye'nin yanı başında olup biterken **"komşularla sıfır sorun"** ile yola çıkıp çok sorun edinmeyi başarmış Türkiye ise hâlen 19 ve 20. yüzyılın politik argümanları ile hareket edip AB'ye sırtını dönmeyi düşünecek noktaya gelebilmektedir!

Öte yandan; Ortadoğu'da, Kafkaslar'da ve Asya'da kartların yeniden karılacağı bu yeni dönemde Türkiye'nin dondurucuya attığı Türkiye- Ermenistan ilişkileri ise tahmin edilenin de çok ötesinde önemli olmuştur. Türkiye artık bu yönde çözüm bekleyen meseleleri daha fazla öteleme ve geçiştirme lüksüne sahip değildir! Bu nedenle de Azerbaycan- Ermenistan arasındaki Karabağ meselesi, Türkiye- Ermenistan ve Türkiye- Diaspora Ermenileri arasındaki sorunların çözümünde bir tıkaç veya şart olarak ileri sürülemeyecek kadar dayanaksız

birer mazeret olarak karşımıza çıkıyor. Özellikle de Karabağ meselesinin barış içinde çözümlemesi için kurulan AGİT Minsk Grubu mevcut iken; Karabağ meselesini “**iki ayrı devlet, tek millet**” düsturu ile öne sürmek ne akıl işidir ne de siyaset ve hukuk. Önümüzdeki günlerde, 12 Aralık’ta Erivan’da gerçekleşecek Karadeniz Ekonomik İşbirliği Toplantısı’na katılacak Türkiye, belki de tüm bunları aşarak elindeki kartları yeniden karar ve bu iki temel meselede yol alır. Yeter ki kumdan başını çıkartsın!

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Polis-asker ikileminde Hrant Dink cinayeti

Erdal Doğan 17.12.2013

Hrant Dink katledilmekle kalmadı. Cinayeti üzerinden hâlen psikolojik harp operasyonları polis-asker ikilemi üzerinden sürdürülmeye devam ediliyor. Cinayeti kim ve niçin adım adım örgütledi? Kim yol verdi? Kim soruşturmayı engelledi? Ya da onların insani duygulardan yoksun jargonu ile sorarsak, kafesi kim kurdu? Hangi avın izi sürülüyordu? Hangi sisli ortam beklenildi? Av için kullanılan yem de bir av mıydı? Bir taşla iki kuş mu vurulmak istendi? Bu soruların cevapları aranıp bulunması gerekirken hâlen ortalık manipölasyondan geçilmiyor.

Cinayet öncesi olduğu üzere cinayet sonrası, hükümet üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmediği de bu manipölasyonların sonu gelmeyecek gibi. Nasıl gelsin ki; hükümet görünürde bile suçu sabit olan polis ve bürokratları açığa alıp haklarında suç duyurusunda bulunması gerekirken terfi ettirdikçe, savcılar ve mahkemeler görevlerini savsakladıkça bunlar sürüp gidecek!

En son bu durum sanık Erhan Tuncel’in son savunmasında eskisinin tam tersine önceden akladığı polis şeflerini cinayetin merkezine koyunca yine gündeme geldi. Hâlbuki polislerin sorumluluk vurgusu aylar hatta yıllar öncesinden çokça gündeme gelmiş defalarca dillendirilmişti. En son yine müdahil vekillerinden Hakan Bakırcıoğlu (<http://www.taraf.com.tr/haber/trabzon-ayagi-incelenmeli.htm>) kamu görevlileri hakkında yaptıkları suç duyurusunun ayrıntılarını kamuoyu ile tekrar paylaşmak zorunda kaldı. Öyle ki davanın ilk yıllarında (18 Ağustos 2008’de) Sabah gazetesinden Ecevit Kılıç konu ile ilgili bana yönelttiği sorulara verdiğim cevaplarda yine bu hilkat garibesi soruşturma ve kovuşturmaya dikkat çekmeye çalışmışım. Kılıç’ın “Hrant Dink 301’den yargılandığı zaman mahkeme ve Agos gazetesinin önünde protesto gösterileri düzenleyenler bugün Ergenekon sanıkları, neden Ergenekon iddianamesinde Hrant Dink cinayeti yok” sorusunu şöyle yanıtlamışım: “Evet. Hrant Dink’i mahkemelerde linçe tabi tutan, tehdit eden, O’na ‘Seni bozuk para gibi harcarız’ diyenlerden bir kısmı bugün Ergenekon’da sanıklar. Ergenekon davası ve devam eden soruşturmasında tutuklu bulunan sanıklara baktığımız zaman, Dink davasının üzerinde ciddiyetle durulmadığı ortaya çıkıyor. Somut ilişkilendirmeye gidilmedi. Bu konuda bir çekingenlik ya da ihmal var.

Dink cinayetinin Ergenekon ile somut ilişkilendirilmeye gidilmemesinde nasıl bir çekingenlik ya da ihmal var?

Rahip Santoro, Hrant Dink ve Malatya cinayetlerinde gerçek sorumluların ortaya çıkartılmaması yönünde bir çaba var. Bunun altında da Emniyet içinde birtakım kişilerin, bu cinayetlerde doğrudan sorumluluğunun ortaya çıkacağı korkusunun yattığını düşünmekteyim. Hrant Dink cinayeti sanıklarından Yasin Hayal ve Erhan Tuncel’in mahkeme izniyle yapılan dinlemelerinin, altı binin üzerindeki kaydı, Trabzon Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi

tarafından savcılığa gönderilmedi. Ergenekon'da dava konusu olan koskoca bir Glaido örgütlenmesiye ve devletin her biriminde örgütlendiği de şüphesizse, hani bunun Emniyet ve Yargı içindeki işbirlikçileri ve elemanları? Bunların da açığa çıkartılması lazım. İddianame açıklanmadan önce ve sonra üst düzey Emniyet yetkililerinin 'Hrant Dink'i Ergenekon öldürdü ama yeterli delil yok' açıklamaları bile başlı başına bir ihmaldir. Kanıta dayanmadan konuşulamayacağına göre, savcı biran önce bu yetkililerin ifadelerini almalıydı.

Peki, Dink cinayetinin çözülmesi için ne gerekiyor? Ne olur da veya kim konuşursa tam olarak aydınlanır?

Hrant Dink cinayetinden terör örgütü yöneticisi olarak yargılanan bir sanığın (E. Tuncel) basında gündeme gelmesinden dolayı üzüntülerini belirten, yine bu sanık ile ilgili tutulan 48 sayfalık raporun imha edilmesi için savcılara adeta talimat veren, yine bu davadaki sanıkları arkadaş grubu olarak niteleyen, cinayeti Hrant Dink'in 'Türklüğü aşağıladığı' nedeniyle gerçekleştirdiği yönünde mahkemeye görüş ve rapor sunan EGM İstihbarat Daire Başkanı Ramazan Akyürek var. Akyürek, Dink ve Zirve Yayınevi cinayetinde ihmalleri açık olan Trabzon ve Malatya E.M. İstihbarat ile TEM'deki bazı görevliler, aynı durumdaki jandarmalar görev başında olduğu sürece, Dink cinayetinin aydınlanmayacağını düşünüyorum." (<http://arsiv.sabah.com.tr/2008/08/18/haber,8D97117215674891AB647710C32B3BF7.html>)

Yukarıda aktarılan açıklamalardan da görüleceği üzere işaret edilen kilit sorumluluk noktaları hiç de yeni değil. Sanık Tuncel daha önceki yargılamada beni kurtarın kurtarmazsanız konuşurum tehdidi altında beraat etmişti. Fakat kendisini beraat ettirenlerin gücünün tekrar sanık olmamasına yetmediğini görünce bu kez de onları davaya dâhil ettirip sorumluluğunu tanık pozisyonunda tutma yolunu izlediğini görüyoruz. Çünkü çok biliyor ki artık o ilk zamanlardaki gibi Akyürek ve ekibinin bu soruşturma ve kovuşturmada esamisi okunmuyor ve Yargıtay da İstanbul 14. A.C. Mahkemesi de onca delil, belge, tanıklara rağmen Ergenekon'a fazlasıyla alerjililer. O zaman geriye kalan mesajın doğru yere doğru zamanda iletilmesi ki beraat yine gelsin.

İlk zamandan beri Ergenekon'a külliye yalan diye tempo tutturup yayın yapan ulusalcı basın, sanık Tuncel'in bu açıklamalarına bir cankurtaran simidi gibi sarılması elbette ki şaşırtıcı olmadı. Çünkü bu grup; cinayet öncesi Hrant Dink'i nasıl ki manşetlerinde hedef yapmışlarsa cinayetten sonra da Ergenekon ve Balyoz sanıklarının cinayete dair ilgi ve bağlarına dair onlarca bilgi, belge, tanıkla birlikte fotoğrafı tam görmeye direndiler. Yalnız bunları mı? MİT Raporu'nun, Özel Harp Dairesi Belgelerinin, Kafes Eylem Planı'nın, Zirve Davası iddianame ve eklerinin, ses kayıtlarının, Genelkurmay açıklamalarının hatta hatta Hrant Dink'in "Neden hedef oldum" başlıklı son yazısından sonra aldığı tehdit, yaşadığı fiziki ve yargısal linçlerin birer masal, yalan, sahte, uydurma olduğundan o kadar emindiler ki bahsini dahi etmediler ve ettirtmediler! Ve hâlen Hrant Dink üzerinden iktidar kavgaları verilmeye devam ediliyor.

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kozmik oda soruşturmasına ne oldu

Erdal Doğan 27.12.2013

17 Aralık'ta başlayan yolsuzluk soruşturması hükümeti, kamunun çıkarlarını kollamakla sorumlu savcılarının yetkilerini tırpanlamaya yöneltti. Hem de kendi döneminde Meclis'ten geçirdiği yasal bir normu idari bir işlemle kaldırarak. Hükümetin bu davranışı, devletin geleneksel refleksini sergilemekten başka bir şey değildi. Bugüne kadar devlet, eğer yasa veya anayasa ile kişiler ve kamu lehine düzenlemeler getirilmişse yaptığı ilk iş tez elden bir yönetmelikle o hakkı kısıtlamak. 21 Aralık 2013 tarihinde de aynen böyle oldu. CMK 160, 161., Anayasa'nın 36, 107. maddeleri ile AİHS'in 6 ve 13. maddelerine tümünden aykırılık oluşturan düzenlemelerle **Adli Kolluk Yönetmeliği** değiştirildi. Aslına bakarsanız bu değişikliğin hukuk dünyasının normlar hiyerarşisinde hiçbir hukuksal değeri yok. Yani herhangi bir savcı yasa ve Anayasa'ya aykırı bakanlığın bu düzenleyici işlemini hiç dikkate almayabilir. Aynı şekilde adli kolluk görevlisi de. Çünkü yasaya aykırı görev icra etmek başlı başına suçtur. Fakat tahmin edeceğiniz üzere ülkemizde durum böyle gerçekleşmiyor. Suç oluşturan veya yasaya aykırılık oluşturan bir yönetmelik iptal edilene ya da değiştirilene kadar uygulamacıların biricik başvuru mevzuatı oluyor. Trajik ama durum böyledir ve Türkiye bırakın bir anayasa devleti olmayı tam anlamıyla bir yasa devleti bile değildir. 90 yıldır da pozitif hukuku uygulamayan bir yönetmelik ve talimatlar ülkesidir. Denebilir ki, kardeşim peki mevcut anayasa, taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve onlara uygun çıkarılmış yasalar da neyin nesi oluyor? Maalesef bunların her biri ya da tümü bir modern devlet kostümü ya da makyajından öteye gidemiyor. Elbette ki bunun böyle olmasını sağlayan yalnızca idareciler değildir. Aynı derecede uygulamadaki savcı ve yargıçlar da bu sonucun oluşmasında eşit sorumluktaki aktörlerdir. Belki de daha fazla. Çünkü onlar bu keyfi yönetmelik ve talimatlara uygulayıp onlara sürekli hayat öpücüğü vererek bir bakıma **Mahmut Esat Bozkurt**'un vasiyeti olan bu rejimin bekçiliğini muntazaman sürdürmüşlerdir. Çünkü onların çoğu daha stajyerken kendilerini devletimizin o kutsal ideolojik kollarına bırakıverirler ve aralarından halk yararına inisiyatif alıp görev yapanlar pek azdır. O yüzden onların ihtiyaç duyacağını devlet bilir ve yasaların nasıl uygulanacağını yönetmeliklerle belirler. Yanlış yapmışsa tekrar düzeltir, değiştirir.

Türkiye'nin bir yönetmelikler devleti olmasının belki de en önemli dayanağı; Türk hukuk sistemine, ruhuna ve pratiğine hayat veren belgenin de bir yönetmelik statüsünde oluşudur. O belgenin kendisi **Milli Güvenlik Siyaset Belgesi**'nden başkası değildir. MGK'nın halktan gizleyerek ve beş yılda bir yenilediği bu belge gerçekte Türkiye'nin de gerçek anayasasıdır. **Kırmızı Kitap** olarak da adlandırılan bu anayasa yalnız başbakan ve kabinesini değil aynı zamanda tüm yasa uygulayıcılarına gerekli zamanda verilen seminerlerle yol gösteren bir rehberdir. Hani Başbakan'ın sürekli atfı yaptığı o milli irade var ya işte o milli iradeyi her an ve mekânda çöpe atan güç ve irade işte bu belgededir. Ve ne yazık ki Başbakan, milli iradeyi ve çıkarlarını gasp eden bu darbe talimatnamesi ve kurumundan hiç şikâyetçi değildir.

Şikâyetçi olmaması gibi Başbakan'ın her hükümet krizinde iç ve dış paralel devleti birden hatırlayıvermesi trajikomiktir. Hâlbuki o paralel devleti öyle esrarengiz bir hâle sokup çıkarmaya gerek yok. Hükümet olarak bir parçası olduğu ve halkın iradesi üzerinde konuşlanmış anlı şanlı MGK'ya dönüp baksa, esas devleti de paralel devleti de tüm haşmetiyle orada görecektir.

Belki de Başbakan zaman zaman kendi çevresi dâhil her kesimden piyasaya sürülen propagandalardan fazlaca etkileniyor. Etkileniyor ki MİT'e, Ordu'ya, Jandarma'ya ve Emniyet'e ve bu kurumların istihbarat örgütlerine hükmettiğini sanıyor! Bu sanıyı en çok güçlendiren adımı da **Hrant Dink** cinayetinde sorumluluğu açık olan Emniyet, Asker ve MİT istihbarat görevlilerini kovuşturmayıp terfi ettirerek fazlasıyla göstermişti.

Başbakan benzer böyle bir sanıyı 4. yılını bu hafta dolduran **Kozmik Oda soruşturması**nda da gösterdiğini görmekteyiz. Çünkü Kozmik Oda soruşturması, kamuoyunun yeterlice bilgi sahibi olamadığından dolayı fazlaca ilgisizliğine maruz kalan ve Türkiye'nin belki de tarihî fırsatı olabilecek bir soruşturma iken şu anda adliye koridorlarının dehlizlerinde kaybolmak üzeredir. Kamuoyuna yansıyan en son bilgilerde (<http://siyaset.milliyet.com.tr/-kozmetik-silahlar-yeniden-dosyada/siyaset/detay/1763370/default.htm>) 24 Aralık 2009 tarihinde başlayan bu soruşturmanın bu ay sonu neticeleneceği idi. Hâlbuki bu yönde hiçbir ses, belirti

veya kırırtının duyulmadığı ve görülmediği gibi son bir yıldır **Zirve Katliamı** davasına bakan Malatya 3. ACM'nin bu soruşturma savcılığından istediği bilgilerin de her seferinde "**soruşturmanın selametinin tehlikeye düşeceği**" bahanesi ile gönderilmemesinden de anlaşılmaktadır. **Genelkurmay Başkanlığı**'nın Ankara'daki **Özel Harp Dairesi Bölge Başkanlığı**'na ait 11 ve 16 nolu **kozmik odalarda** 25 gün boyunca ölüm tehditleri altında soruşturma yürütmüş hâkim ve savcıların elde ettiği belge ve bilgilerin ne zaman bir iddianameye dönüşeceği hiç belli değil!

Şimdi sormazlar mı size paralel devlet deyip duruyorsunuz da bu çok önemli paralel devlet soruşturmasının akıbeti ne oldu diye? Yoksa soruşturmaya hükümetinizden bilmediğiniz kişiler ya da paralel devletten müdahaleler mi oluyor ki soruşturma bir türlü tamamlanamıyor? Yoksa soruşturma yalnız **Arınç**'a yönelik suikast girişimi ile sınırlı tutulacak ve gerisi unutulmaya mı bırakılacak? Yoksa sizin o çok şikâyet ettiğiniz paralel devletin gizli sırlarının ifşa edilmesi gerçekte istenmiyor mu? Veya bilmediğimiz üzere **Mehmet Ağar**'ın rehberliğine mi ihtiyaç görüldü de o ünlü tuğlayı yerinde bırakıyorsunuz? Ya da diğer önemli soruşturmalardaki savcı ve hâkimlerde gördüğümüz üzere soruşturmaya bakan savcı **Mustafa Bilgili** de usulüne uygun terfi ettirilip dosya elinden mi alınacak ve soruşturma küllendirilecek? Sorular bitmiyor ve insan düşünmekten de kendini alıkoyamıyor. İnsanın aklına gelen bir başka soru da acaba soruşturmadan herkes etkilenecek diye paralel devlet oligarklarının uzlaşma veya ittifak çağrısı gerçekleşti de savcı bypass mı edildi? Bu "**art niyetli**" soruları da nereden buluyorsun diye sormayın. Asıl onca yıldan, olaydan ve son yolsuzluk soruşturmasında yapılan müdahalelerden sonra insan sormazsa merak edin?

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cemil Çiçek'in hukuki manifestosu

Erdal Doğan 06.01.2014

Geçtiğimiz hafta yeni yılın manifestosu sayılabilecek tespiti, TBMM Başkanı **Cemil Çiçek** yaptı. Çiçek'in, **Anayasa**'da mahkemelerin bağımsızlığını düzenleyen **138. Madde**'nin "**..bu memlekette ölmüştür**" yönündeki beyanları, mikrofonların açık olduğu bir sırada ve özellikle herkesin duyacağı bir şekilde tüm dünyaya ilan ettiği bir haftaydı.

Fakat hemen kara mizaha bağlayıp Çiçek'e karşı çok acımasız olmamak gerek. Çünkü hukukçu kimliğine rağmen kimse bugüne kadar Çiçek'e 1921 Meclis'i ve Anayasa'sının nasıl bypass edilerek onların yerine bugünün siyasi ve hukuki yapılanmaları olan Meclis ve 1924 Anayasa'sının geçirildiğini, yargı gibi birçok temel organın daha o vakitler ölü doğrulduğunu söylememiş. Elbette ki üzücü bir durum ama ben Çiçek'te hiçbir suç veya kusur bulmam. Çünkü ona yıllardır bu kadar vazife tevcih edilmişken Sayın Çiçek onca iş ve güçten nasıl vakit bulabilsin ki tüm bunları öğrenebilsin? Her zaman için eleştirmenin kolay olduğunu ve zor olanın empati olduğunu biliyoruz. Ben tüm sorumluluğu ona adalet bakanlığı dâhil 30 yıla yakın bu kadar vazife yükleyen ve yüklemekle kalmayıp üstüne üstlük halen cumhurbaşkanlığı bile düşünenlerde bulurum.

Vazife aşkı ile yanıp tutuşmuş bir kişi, 1923'te olan biteni bilemeyeceği gibi daha sonra 27 Mayıs darbesi ile devlet ve rejimi halka karşı korumak için getirilen yeni supapları da bilememesi kadar normal ne olabilir ki. Sayın Çiçek eğer bu satırları okursa, bilmece gibi kalsın. Bu son getirilen supap kurumları MGK ve Anayasa Mahkemesi'dir Sayın Çiçek. Bu iki kurumun işlevsel döngüsü ise o "**milli iradeye**" ayar vererek oluşabilir.

Bu gibi ayarlamalar basına çok küçük haberlerle yansıyınca yine Çiçek'in haberdar olmaması kadar doğal bir şey olamaz. Hatta en son bu iki kurumun asıl bileşenlerinin son altı ay içinde biraraya gelerek yemek yiyip Ergenekon ve Balyoz sanıklarının hukuki durumunu müzakere etmiş olduğunu Çiçek kuvvetle muhtemel kaçırmıştır. Sayın Çiçek eğer ilk bizden duyuyorsanız sizden ricamız lütfen sakın ve kâmil olun, hemen, nedir bu rezalet deyip şoka girerek tansiyonunuzu yükseltmeyin, sizin bu ülkeye vereceğiniz daha çok hizmet yılları var. Siz de takdir edersiniz ki ülke artık normale giriyor ve bu gibi haberler manşet olmuyor.

Sayın Çiçek, normalleşme derken size birkaç hususu hatırlatmayı görev bilirim ve özellikle Sayın Başbakan'a da iletmenizi rica ederim.

Sayın Başbakan, oğlu Bilal Erdoğan'ın kurucusu olduğu iddia edilen bir vakıfla ilgili geçenlerde bazı sözler sarf etti. Bilal Erdoğan'ın Belediye'den vakıf lehine imar değişikliği gibi talepleri olmuş. Sayın Başbakan sanırım çoğu zaman olduğu üzere başdanişmanına sorup öğrenmiş olmalı ki kendinden emin biçimde **"..bu suç mudur"** diye soruverdi! Şimdi Başbakan her şeyden bağımsız olarak İstanbul'a bakınca da anlamış olmalı ki, böyle bir suçun olamayacağına kesin olarak kanaat getirmiştir. Ama Sayın Çiçek, Başbakan'a söyleyin, bu başlı başına bir suçtur. Hatta deyin ki, **Sevan Nişanyan** gibi dünya ölçeğinde bir marka, turizm köyü yaratmış kişi imar yasasına muhalefet edip, mühürlenmiş mührü bozdu diye cezaevine girdi! Eğer şaşıp da "nasıl" diye sorarsa çekinmeden deyin ki, bu Sevan Nişanyan adlı Ermeni yazar, dilbilimci, turizmci, yaptığı kendine has köy evleri ile öyle Sultanahmet ve Süleymaniye camilerinin silüetini bozmadığı gibi Zeytinburnu'ndaki binalar ve Haliç metro köprüsü gibi çirkinlikler de inşa etmediği hâlde cezaevine girdi! Ama haklı olarak şimdi diyeceksiniz ki, kardeşim sonuçta o bir Ermeni, dünya güzellikleri de yaratsa onun cezası en hafifinden hapistir. Elbette ki bir Ermeni'yi bir Türk'le aynı kefeye koymakla haddimi aşmıyorum. Hele ki Başbakan'ın oğlu ile bir tutmak, hâşâ!

Fakat Sayın Çiçek en azından sizin çok sevdiğinizi bildiğim için bu kadar rahat rahat bu Ermeni yazarın durumunu aktardım. Bir gün bakarsınız ki, herkes o Ermeni gibi muamele görebilir bu memlekette!

Ayrıca sizin ne kadar farklılıkları içselleştirdiğiniz ve hukuka güveninizin sonsuz olduğu çok iyi bilinir. Hani şu 138'e dair o çok imanlı olduğunuz dönemlerde yargıda TCK 301'den **Hrant Dink** yargılanıyordu. Hrant Dink'e ırkçılık ve ayrımcılık üzerinden hukuki cinayet işleniyor diye herkes yırtınırken sizin o ideal vakur hâlinizle kalkıp **"hele durun acele etmeyin, önce şu TCK 301'in bir uygulamasını görelim"** dediyiniz unutulur gibi değil! Ama siz nereden bilecektiniz ki, yargının yemeyip içmeyip jet hızıyla hukuki cinayeti işleyeceğini ve sonra da o idam fermanının tetikçilerinin savunmasına yetiyeceğini.

Sayın Çiçek belki de siz Anayasa'nın 138. maddesi ölmüştür derken Hrant Dink aklınıza geldi. Bilmiyorum aklıma geliverdi öyle. Belki de hiç şiddete, ranta bulaşmamış, yasal siyaset yürüten binlerce **KCK'lı tutuklu** geldi. Belki de görevlerini icra eden Öcalan'ın avukatları ya da ÇHD'li avukatlar, ya da şiddet heveslilerinin ellerini ovuşturduğu **Sebahat Tuncel** hakkındaki kararın jet hızıyla geçirilmesi ya da bugüne kadar Suriye'deki kelle avcısı cihatçılara silah yardımı yapanlara hiç soruşturma açılmamış olması, belki de beraat ettirildikten sonra ısrarla mahkûm ettirilen **Pınar Selek?**

Geçen hafta bu kadar üst üste davalar gündeme gelince hâliyle sizin neyi düşünerek söylediğinizi tahmin etmekte zorlandılar. Ama ben çevreme ya Cemil Çiçek düşünse düşünse bunları düşündü ve haklı olarak canına tak etti öyle söyleyiverdi diyorum.

Sayın Çiçek hukuki duyarlılığınıza inancım tam olduğundan bunları sizinle paylaşıyorum. Biliyorsunuz 17 Aralık'la başlayan yolsuzluk soruşturması, rejimin tüm siyasi ve hukuki sorunlarını adeta yeni yılın ilk haftasına boca etti. Zaman, metanetli ve güçlü durma zamanı. Siz ve arkadaşlarınızın bu soyut hukuki tartışmalar ve siyasi manevralarla kirli ittifaklar kurulmasına, devletten pay kapıp, seçim yatırımı yapılmasının önüne set

olacağınıza inancım tam. Hatta hukuki yapı üzerindeki garabeti kaldırarak gün ışığında yönetim ve denetime geçerek Anayasa'nın 138. maddesine hayat öpücüğü vereceğinize de... Böylelikle hepimizin derdi olan devletteki çetelerden de derin yapılanmalardan kurtulmuş olacağız. Yoksa ben çok mu saf konuşuyorum öyle, çare başka mı Sayın Çiçek?

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pardon, paralel devlet mi demiştiniz

Erdal Doğan 17.01.2014

1945 sonrasında devletler, **insan hakları** alanındaki gelişmelere paralel olarak **yönetim tarzlarını** da bu yeni esasa göre uyarlamaya çabaladılar. Yalnızca ulusal bazda değil uluslararası alanda da amaçlanan hedef **demokratik bir toplum inşası**ydı. Devletlerin **denetlenebilir, hesap sorulabilir** olması bu hedefe ulaşmakta ilk temel şart olarak görüldü. Aynı zamanda o tarihten itibaren bu temel şarta uygunluk iktidarların hukuki meşruiyetlerinin eşiği kabul edilegeldi. Bu denetim mekanizmalarından, **tarafsız ve bağımsız yargı** ise olmazsa olmazlardan yalnızca biridir.

Bu yeni dönemin hukukuna devletlerin uyumunun öyle hiç de kolay olmayacağı tahmin etmek zor olmasa gerek. Devletler, eski geleneklerini sürdürmenin çekiciliği yanında hukuki denetimden de muaf tutulmak için mevcut yapılarının daha derinine gizledikleri bir başka **paralel devlet** oluşturmakta tereddüt dahi duymadılar.

Türkiye'nin de, geçmiş devlet geleneği tecrübesi ile birlikte bu yeni dünyada kendine paralel devlet oluşturmada hiç yabancılık çekmediğini tahmin etmek zor olmasa gerek. Çünkü bu devamlılıkta özellikle 20. yüzyıl başının etkin kurumlarından Teşkilat-ı Mahsusa'nın, önemli kadroları ile birlikte Cumhuriyet'in yeni istihbarat teşkilatı MİT'te ve devlet idaresinde bulunduğu varlığın yalnızca fiziksel değil fikirsal anlayışı da işaret ettiği hep vurgulanıp duruldu. Bu nedenle, daha sonra NATO bünyesinde oluşturulagelen Gladio'nun üye devlet Türkiye'de köklü ve rahat biçimde yuva bulmasına şaşkırmamak lazım.

DERİN YA DA PARALEL DEVLET

Fakat sonraki yıllarda Avrupa ülkelerinde **paralel devlet** deşifre oldukça, bazıları bu hesaplaşmayı hukuken ve siyaseten gerçekleştirip normale dönerken, bazıları ise vatandaşına her tür hesabı vermeye doğru kendini terbiye ederek bu normalizasyonu gerçekleştirmiştir. Toplanan verginin tutarından ne kadarının nerelere harcandığına, kamu hizmetinin niceliğinden niteliksel dönüşümüne, adil ve etkin hak aramanın sağlanmasından ordunun denetim ve kontrolüne kadar birçok alanda gün ışığında yönetime geçiş bir bakıma **derin devlet** ya da **paralel devletle** yüzleşmekle eş tutulmuştur.

Bizde ise derin devlet ya da paralel devlet hesaplaşması ancak seçim meydanlarında oy toplamakta kullanılan birer seçim vaadi olmaktan öteye geçememiştir. Başbakan'ın siyaset üzerindeki askerî ve kurumsal vesayetleri kaldıracağız taahhütlerinin özellikle son iki seçimde kendisine ciddi destek olarak yansıdığı bilinmektedir.

Bu güzergâhta somut bir adım atılmamasının en can alıcı örneklerini vesayet döneminin binleri bulan faili belli ama meçhul bırakılan cinayetlerde açılan dava sayısının azlığı göstermektedir.

Bu satırlar Başbakan tarafından okunuyorsa hemen yerinden doğrulup "ya kardeşim sen ne diyorsun o kadar dava açıldı hiçbirinden mi haberin yok!" deyişini duyar gibiyiz.

BİLMİYORUZ...

Açılan dava sayısının onlarla ifade edilmeyecek sembolikliği yanında ve bu davalarda dönemin karar merciindeki bürokratik ve siyasi sorumluluklara dokunulmaması ayrı bir eksikliktir. Mesela Tuğgeneral **Bahtiyar Aydın** cinayeti ile birlikte katledilen 14 kişi ilgili açılan davanın iddianamesinde adı geçen sıralı komutanların cinayetlerdeki sorumlulukları birer hatırat gibi verilmiş, sorumluluklarına yer verilmemiştir. Başbakan bunun neden böyle olduğunu ve daha sonra bu kişilerin nerelerde görev yaptığını hiç merak etmiş midir, bilmiyoruz?

Ya da **Roboski katliamının** hemen sonrasında teşekkür ettiği Orgeneral **Özel**'in (özel konutunda) katliam talimatını vermiş olması O'nu rahatsız etmiş midir, onu da bilmiyoruz? Bu konuda toz kondurmadığını bildiğimiz MİT yetkililerinin Hava Kuvvetleri Komutanlığı savaş uçaklarının müdahale etmesi için ısrarla bölgeye yönelik verdiği istihbaratsal bilgi, rapor ve yönlendirmeleri kamuoyuna yansıyacak kadar ortada iken bu kurumu teftiş ettirip sorumluları ortaya çıkarmak yine aklına gelmiş midir, bilmiyoruz? Ya da **Ömer Güney** adlı suikastçının Paris'te cinayetleri işlemeyen önce Ankara'da hangi otelde ne kadar kaldığına, kimlerle görüştüğüne kadar bilgiler bir yıldan fazla süredir adli ve idari kurumlarda mevcutken hiçbir işlem yapılmamış olmaması yine kendisine garip gelmiş midir, bilmiyoruz. Ayrıca cinayet öncesi bu tetikçinin MİT'ten görevliler olduğu iddia edilen kişilerle görüştüğüne dair ses kayıtları kamuoyuna yansıdığına MİT'in tatmin etmeyen açıklamaları yine Başbakan'ı hiç tedirgin etmiş midir, onu da bilmiyoruz?

Başbakan olarak, bildiri okuyan savcının elinde kaç çuval torba evrak olduğunu bilecek kadar bilgi sahibi iken ve o savcıcı meydanlarda hedef alırken yine aynı savcının 19 Ocak'ta katlinin 7. yılı dolmasına rağmen davasında bir arpa yol alınmamış olan **Hrant Dink**'in cinayetinde sorumluluğu olan kamu görevlilerinin dosyasına da baktığını biliyor mudur, onu da bilmiyoruz. Bu savcının bu soruşturmayı neden yıllardır neticelendirmediğini merak etmiş midir, onu hiç bilmiyoruz. Hrant Dink'i valinin odasında tehdit eden MİT'ten kişileri, neden yargılatmadığını da bilmiyoruz.

Aynı şekilde hazırlık soruşturması yaklaşık 1,5 yıl süren yolsuzluk soruşturmasından habersiz olmayacağını düşündüğümüz MİT'in neden kendisini habersiz bıraktığını da bilmiyoruz?

Sanırım tüm bunlar Başbakan'ın MİT'i yalnızca **Hakan Fidan**'dan ibaret sanmasından mı kaynaklanıyor, onu da bilemiyoruz.

Fakat tahmin ettiğimiz bir husus var ki o da; Başbakan'ın üzerine titrediği o MİT'in, Emniyet'ten Yargı'ya, Jandarma'dan MİT'e, Özel Harp Dairesi'nden Genelkurmay'a kadar her birimde örgütlendiği iddia edilen TUSHAD adlı yapıya dair, mahkemelere cevap vermezken kendisine de bilgi vermemiş olmasıdır ve kendisinin bunu hiç yadırgamamış olmasıdır?

Örnekleri çoğaltabiliriz; bunlar birkaçı.

Şimdi bu birkaç örnek dahi size bir darbeyi ya da hazırlıklarını düşündürtmüyor mu Sayın Başbakan? Derin devlet ya da paralel devlet ise, bunlar derin devlet ya da paralel devlet değil mi? Arayacaksanız derin devleti ya

da çeteyi buralardan aramaya başlayın demezler mi size? Yoksa böyle giderseniz etrafınızda darbe çığılığınıza inanan yalnızca başdanışmanınız kalacak gibi.

erdaldoga@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hukukun gerçek sahipleri

Erdal Doğan 29.01.2014

Hukuk fakültesine başladığım daha ilk yıllarda vardığım en somut tespit; hukukun hukukçulara ve iktidarlara bırakılmayacak kadar hayati bir mesele olduğuydu; aynen tarihin tarihçilere bırakılmayacak kadar ciddiyeti gibi. Tabii bunu söylerken hukuku güncel çıkar ve iktidar hesaplarına sos yapıp tersyüz eden siyasetçilerle onların yörüngesindeki gazetecilere bırakılmasını kastettiğim sanılmasın.

Kastedilen hakların gerçek sahibi, kendi hâlinde yaşamını sürdürmeye çabalayan tüm memleket sakinleridir. Ne zaman ki onlar yaşamın olmazsa olmazı haklarına sahip çıktıkları zaman hem ilkesizleşen hukuk ilkelileşecek hem de mevcut sistemi doğrudan demokratik yönetime kavuşturmuş olacaklar.

Ama şimdi yine yerinizden kalkıp diyecekseniz ki, kardeşim öyle bir ülkede yaşıyoruz ki nerden tutacağımızı bilemiyoruz. Her gün bir aksiyon her gün bir altüst oluş. Aksiyon dediksek de kendi türündeki filmlere bin kez rahmet okutacak, onları banalleştirip, silikleştirecek türden. Güne öyle uyanıp aynen öyle devam edip uyuyoruz.

KURŞUN ASKERLER

Nasıl bir devlet ki bu devlet, herkes birbirini çelmeleyerek iktidara yerleşme peşinde. İktidara gelmek de kesmiyor, iktidarın her tür rantını yemekle yarışıyorlar. Rantla da bitmiyor, ömür billah devlete kapaklanıp diğerleri üzerine hegemonya kurma peşindeler. Nerden bakarsan bak her biri birbiri içine geçmiş matruşka bebekler gibi. Her boyu bir iktidar âşığı ve başkasına yaşam hakkı tanımayan geçmiş ile yüzleşmemeyi maharet ve kahramanlık sanan bir devlet parçacığı. Yine her biri tarafgillerini kurşun askere dönüştürmeye çabalayan geleneksel ortaoyuncuları gibiler.

Kurşun asker olmak kolay mı; elbette ki kolay değil! Komutan cephe değiştirdikçe cepheden cepheye koşmak ve yaptığı sadakatlik yeminine bağlı kalmak! İlkesellik çoktan kimsesizler mezarlığının dün dündür bugün bugün oportünizm taşlı mezarına gömülmüştür zaten. Dünün inkârı günün kılıçk ayrıntıları ile meşruluğuna kavuştukça dünü tersyüz etmek ve bugüne evirmek neden zor olsun ki? Mesele devletten pay ya da rant almak olunca herşey mubah ve teferruat olmuyor muydu bu devlet terbiyesinde. Dünün cinayetleri, bombalı, fişlemeli kaos darbe failleri bugünün başı tacı edilen mağdurları olacak elbette ki! Yeter ki komutan sağlam iradeli olsun belediye, cumhurbaşkanlığı ve genel seçimler etkilenmesin.

Hani vesayet “**kaldırılmıştı**” ve ordu eskisi gibi ultimatolar vermiyordu. Neden bu korku, ki sürekli darbe denip duruluyor?

MATRUŞKA BEBEKLER

Darbe olacaksa, o sağlam iradeli yönetim yine gerek gördüğünde usul, yasa dinlemeden binlerce polisi, onlarca savcı ve hâkimi hallaç pamuğu gibi oradan oraya savurduğu gibi, bu kez daha yasal ve daha usulünce darbecileri de derdest edemez mi? Yoksa ordu konuşmasa da Roboski'de yaptığı gibi ne yapabileceği çok iyi bilindiğinden mi Ergenekon'un önünde diz çökerek ondan medet umar hâle gelindi? Yoksa bütün dert hak ve adaletti de yeni mi fark edildi hukuki ilkeler?

İradesiz olunmadığı açık.

O zaman ne oldu da 13 yıl boyunca polis ve yargıya gözler kapandı? TMK eski hâli ile zaten zulüm iken dokuz yıl önce Genelkurmay ile el ele verip o zulmü daha katmerleştirecek ön alıcı savaş doktrinine neden uyarladınız o zaman? Onlarca yıldır düşmanlaştırılan onbinlerce Kürt, Alevi, Türk uyduruk polis soruşturmaları ile hazırlanmış fezleke/ iddianamelerle onlarca yıla mahkûm edilirken, tutuklanırken ve gözaltına alınırken, mahkeme koridorlarında, salonlarında sürdürülürken vicdanlar tatilde miydi? Onların ailesi aile olarak görülmedi mi ki polis efsaneleştirildikçe efsaneleştirildi, yargı kutsandıkça kutsanarak Türkiye dünyanın en çok **"terörist"** üreten ülkesi hâline getirildi? Yoksa o kesimlerin ne darbe yapacak ne de ihale verecek güçleri olduğundan mı gücünüz onlara yetiyordu? Bir gün bu terör hukukunun gelip hepinizi evlerinde vurmayacağına o kadar mı emindiniz?

Ya geçen hafta vatan haini ilan edilmiş matruşka bebeklerden TÜSİAD?

Onları da ne cezaevleri ne de işlerinde ki düşman ilan edilmiş onbinlerce insan ilgilendirmiştir. Ne trajik ki TÜSİAD'ın **"vatan haini"** ilan edildiği 24 Ocak günü **"terörist"** ilan edilenlerin avukatlarının **"Tehlike Altındaki Avukatlar"** günüydü. Konu Montpellier insan hakları savunucularını ilgilendirdiği kadar sınıfı gereği liberal olması gereken yeni **"vatan haini"** TÜSİAD'ı ilgilendirmedeği zaten belli. Onları ilgilendiren ve vatan haini ilan edilmesine sebebiyet verecek birincil mesele olsa olsa vergi denetimi ve cezaları olur!

İktidarın yolsuzluk soruşturması ile Ergenekon'dan medet umar hâle gelmesi ile TÜSİAD'ın vergi cezaları karşısında dış sermaye gruplarının yatırım yapmamasından medet umar hâle gelmiş olması aralarında bir tür asimetrik kardeşlik bağı örmüşse de ne yazık ki bu durum yine de TÜSİAD'ı **"vatan haini"** olmaktan kurtaramamıştır.

Soykırım kurbanlarının mülk gaspları, devlet destekli krediler ve ordu vesayeti altında tarihteki sınıfsal gelişimine tezat biçimde burjuva olabilmiş bir Türk sermayesinin demokratik açılımı da ancak bu kadar olur. Hâliyle darbeler gölgesinde işini gören bir sermaye grubu olsa olsa dünyanın en statükocu ve korkak sermaye grubu olur ancak. Türkiye'nin kanayan yaralarına, demokratik hukuk devleti olma çabalarına da ancak birkaç ürkek rapor yazdırma girişimi dışında hiçbir katkısı olmayan bir sınıf, içteki desteğini başkasına kaptırmışsa hâliyle kendisi de dış desteğe dayanacaktır.

Görüldüğü üzere hukuk ve ilkeleri iktidar grupları arasında bir mezedir. Asimetrik de olsa tüm iktidar gruplarının fikir ortaklığında yarattıkları bu terör hukuku, düşmanlaştırdıkları büyük halk kesimlerini onlarca yıldır ezip geçerken, şimdi ise birbirlerine karşı kullandıkları birer şantaj ve pazarlık konusu olmaktadır. Anlayacağınız hukuk ancak hukukun gerçek sahipleri tarafından sahiplenildikçe hukuk olacaktır. Gerisi teferruattır, ranttır, devletin parsellenmesi, ötekine hegemonik düşmanlık, tahammülsüzlük ve ırkçılıktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsanlık Anıtı

Erkan Doğanay 12.08.2010

Türkiye'nin heykelle imtihanı, sancılı yakın tarih ve ideolojik sanat izlerini taşır. Belki de bu nedenle arkaik köklere uzanan bu sanatsal disiplin bir türlü istenilen yere ulaşamadı bu coğrafyada... Dönem dönem kamuoyu gündemine taşınan; yıkılma, taşınma ya da kaldırılma haber ve tartışmaları gerçekte bu sanat alanının ciddi bir biçimde tartışılması ve analiz edilmesi gerçeğinin üzerini suni söylemlerle örtmektedir. Diğer bir yandan daha da politikleştirilmektedir, tabi bu politikleşme rejim ve ideolojik bir yaklaşımla iyice itaatkârlaşarak derinleşmekte. Hatta sanatsal olarak tartışılması gereken gerçeğin o kadar uzağında seyreden bir üslup ve bakışla tartışmalar alevlendirilmektedir ki heykel üzerinden iş ilercici-gerici boyutuna bile vardırılmaktadır. Oysa tartışılması gereken başlıklar arasında bir heykelin estetik dışı bir garabeti andırması, kuralsızlığı, harcanan belediye imkanları, farklı görüşlerin uzlaşısı, sanatsal değeri gibi ayrıntılar ele alınmadan sırf iktidar muhalifliği ya da bilinçsiz bir değerlendirme ile savunulması işi saçma sapan boyutlara taşımaktadır. Bu mesele ile ilgili olarak iki önemli örneği hatırlayalım; profesör ünvanı almış akademisyen bir heykeltıraşın Çanakkale Şehitliği'ne yaptığı altı parmaklı hatalı figürleri ve Antalya Kemer'de iktidar çatışmasına dönüşen teneke yığını Aşk Çeşmesi gibi yakın tarihli örnekler sanırım konuyu açıklamaya yardımcı olacaktır.

Kültür Bakanlığı'na düşen...

Bir süredir Mehmet Aksoy'un Kars'ta üç yıl gibi uzunca bir sürede yaptığı ve henüz tamamlayamadığı "İnsanlık Anıtı"nı tartışmaktayız. Kars Kalesinin karşısındaki tepeye çelik kalıplara dökülerek kurulan betonarme anıt 35 metre yükseklikte ve Ermenistan'dan da görülebilmekte. Aksoy; Türk- Ermeni meselesi üzerinden hareketle ikiye bölünmüş ve karşı karşıya konularak birbirine düşman edilmiş bir insanı betimleyen anıtlarla, yönetimlerden yönlendirilen insan olgusunu sorgulayarak barışa giden yolu sanatıyla aralamaya çalışmış. Anıta yerleştirilecek ve bir figürü ikiye ayıran parçaları birleştirecek üç metre boyutundaki "el" yerine monte edilemeden yapıyı durdurulunca dostluğa uzanabilmek için Kültür Bakanlığı ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun kararını bekliyor. Ermenistan ile olumlu görüşmelerin, sınır açılması gibi planlamaların, dostluk arayışlarının, iktidar eliyle ülkede ve dünyada yaşanan değişimlerin bir olumlu yansıması olarak Kültür Bakanlığı üzerine düşen "İnsanlık Anıtı" ile ilgili iki önemli karar vermelidir. Bir; gerekçeli kararlar her ne olursa olsun bu anıtın açılmasını sağlamalı; ikinci olarak da kamusal alanlara heykel konurma işlemine yasal bir çekidüzen verilmeli.

Heykel ve ideoloji

Demokratik toplumlarda park, bahçe, meydan vs. gibi toplumun ortak kullanım alanlarında her belediye istediği biçimde değişiklik yapamaz, bir konsensus, uzmanlara danışma ve çeşitli kurullarca karar gerekmektedir ama maalesef Türkiye'de bu işlem ve sonrası tartışmalar seçilmiş yerel yöneticinin kişisel yaptırımları olarak ele alınmaktadır ki bu da mevcut duruma baktığımızda yerinde bir değerlendirme ve tartışmadır. Seçilmiş yerel yönetici kişisel istek, beğeni, anlayış, beklenti ve yaptırımlarını

uygulamak/uygulatmak için kimseye danışma gibi bir anlayışta olmadığı için genellikle kamusal alana yapılan her türlü müdahale kişisel bir tartışma etrafında sürüp gitmektedir. Oysa yukarda da değindiğim gibi demokratik toplumlarda bu tür alanlara her türlü müdahale öncelikle o alanı kullananların uzlaşıları ile ancak mümkün olmalıdır. Ve ancak böylesi bir düzenlemeden sonra bizler Türkiye'nin heykel tarihini, heykel sanatının itaatkârlığını, sanatsal boyutunu tartışabileceğiz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türklerin Atatürk sanatı

Erkan Doğanay 26.08.2010

Türklerin Atatürk sanatı Türkiye'de Atatürk heykellerinin üstlendiği görsel imaj sistemin gücü ve temsili gibi duruyor. Pek çok yaşam alanında fotoğrafları ya da heykelleriyle karşılaşmak mümkün. Türkiye'nin görsel ideolojisini tekeline alan Atatürk imajı acaba bu imajla yaşayanlar ya da karşılaşmak zorunda kalanlar için ne ifade etmekte. Atatürk imajının zihinlerdeki karşılığının ne anlama geldiğine dair ara ara tartışmalar yaşansa da konu üzerine ciddi araştırmalar henüz yapılmış değil. İşte tam da böylesi bir alanda geniş çaplı bir araştırma kitabı olarak fikir verebilecek, 12 yılda hazırlanmış Ata'nın Devleti adlı kitap çalışması Amerika'dan sonra Türkiye'de de satışa sunuldu. Atatürk'ün imajı bugün Batılılaşmanın bir sembolü ve İslamcı politikanın karşıtı olarak görülüyorsa da, görsel sanatlar alanında çalışan, biri Amerikalı diğeri Türk iki sanatçı, Mike Mandel ve Chantal Zakari, 12 sene boyunca konuyla ilgili çalışarak, bu karmaşık ilişkiyi bu kitapta işlediler. Mandel ve Zakari Taraf'ın sorularını yanıtladı.

Fikrin başlangıcına dönersek başından beri nasıl bir rota izlemeyi planlıyordunuz ve Ata'nın Devleti yolculuğunuzu yeterince aktarabiliyor mu?

Bizim ilgimizi çeken Atatürk imgesinin halk içinde nasıl kullanıldığını görmek ve buna dayanarak bir sanat çalışması yapmaktı. 1997 yılında çalışmaya başladığımızda Atatürk'ün fotoğrafı Türkiye'nin her yerinde, her şekilde görülüyordu. Bu imgenin bugün yaygın olduğunu ve yarın öbür gün bu kadar yaygın olmama olasılığı bize dokümanter fotoğraf çekmenin önemini hatırlattı. Fakat dokümantasyon bizi tek ilgilendiren konu değildi. Bazı sanat olayları yaratmak, kendi kompozisyonlarımızı da çizmek istedik. Fluxus sanatçıları gibi yazıyla fotoğrafçılığı birleştirmek, yeni bir anlatım yaratmak ve bu imgeye başka açılardan bakabilmek istedik. Çalışmalarımızda halk ile dialog kurduk. Arşivleri dolaştık, akademisyenler ile konuştuk ve sokaktan geçenler ile de ilişki kurabilmeyi istedik. Aslında başından beri bir kitap çalışması yapmak istediğimizi biliyorduk.

Aslına baktığınızda bir anlamda kutsala dokunuyorsunuz yaptığınız çalışmayla bu açıdan işin zorlayıcı tarafları oldu mu?

Bu imgenin kutsal olduğunun farkındaydık. Fakat kutsal imgeler hakkında da konuşabilmemiz ve bunları tahlil edebilmemiz gerek. Aslında bizim çalışmamız, Atatürk'ün kendisi hakkında değil de halkın onun resmini nasıl kullandığıyla ilgili olduğundan, çalışmamız Türk halkına yönelikti. Mesela çok ilginç durumlar ile karşı karşıya geldik: Şişli'de yol üstünde duran heykelin resmini çekmemiz için özel bir izine ihtiyacımız olduğunu söyleyen bir polis ile karsılaştık. Aslında bu başımıza birkaç defa geldi, kamusal bir alanda olan heykelin resmini çekmek için niçin izine ihtiyaç olsun ki? Fakat kısa bir zamanda bunun bir çözümünü bulduk. Oradaki görevliyi de kareye kattığımız zaman aramızda daha insancıl bir ilişki kurulduğundan heykelin fotoğrafını çekmekte hiç güçlük çekmedik.

1997 yılında provokatif bir eylem yaptığınız yazıldı çizildi. O günden bugüne ne gibi algı değişiklikleri oldu sizce?

Çalışmamız ideolojik bir çalışma değil. Yani belli bir amaç, propaganda mesajı ile yola çıkmadık. Bir soruşturma isteğiyle işe giriştik. Kitaptaki 12 mülakatı bir ritim yaratmak için sembolik duraksama noktaları olarak kullandık. Türbanlı feminist, akademisyen, tarihçi, genç ülkücü, heykeltıraş hepsinin Atatürk simgesiyle olan ilişkileri değişik. Atatürk'ü Kurtuluş Savaşı'nın simgesi olarak görmek saygı uyandırıyor, onu bir devrimci olarak görmek veya daha sonra onu ideolojik bir simge olarak görmek ise, anlaşılması güç bir durum. Biz bu karmaşıklığı ilginç buluyoruz.

Çalışmanızı; çarpık, kirli, zorba, biçimsiz gibi sıfatların başlığı altında toplanabilecek önemli ayrıntıları Türkiye'nin heykel tarihi üzerinden yer yer okumayı gerektiriyor.

Uşak'ta bir hayli soyut olan bir Atatürk heykeli gördük. Halkın heykeli beğenip beğenmediklerini merak ettik. Ama yoldan geçenlere bu soruyu sorduğumuzda herkes "biz Atatürk'ü çok severiz" diye cevaplandırdı. Kimse heykel hakkındaki fikirlerini bize söylemek istemedi. Sonradan öğrendiğimize göre aslında halk bu heykeli hiç sevmezmiş. Atatürk'ü at üstünde görmek isterlermiş. Ama yanlış anlaşılmasın diye söylemiyorlarmış. Yani önce bu tabuyu kaldırmamız gerek ki biçime açık bir şekilde bakabilelim. Heykeltıraş arkadaşımız Ekin Erman bize kitabımızda Atatürk'ün boyutlarını nasıl değiştirdiğini anlattı. Boyutlarını değiştirmede yaptığı heykelin beğenilmediğini ifade etti. Aslında toplum olarak bir kahramanın heykelinden neler beklediğimizi gözden geçirmek gerek. Atatürk heykelleri birkaç yıl önce yapılmış olsalar bile, 1930'lu yılların toplum sanatı estetiğini taşıyorlar. Bugün 21'inci asırda bir Atatürk heykelinin neye benzemesi gerektiğini düşünmemiz gerek; yoksa bu sanatımızın ilerlemediği anlamına gelir. Türk heykeltıraşlar çağdaş sanatta çok ilerlemiş. Fakat kamu sanatındaki bu değişikliği yalnız sanatçılar yapamaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ameliyathanede mekân tahlilleri

Erkan Doğanay 14.10.2010

 Ameliyathanede mekân tahlilleri Bir dönemin olağanüstü imkân ve koşullarını yaratan, destekleyen, barındıran mekânlar yaşanan değişimle birlikte ya atıl alanlara ya da terk edilmiş mezbeleliklere dönüşmekte. Ya da bu alanlar bir bakmışsınız ki bu değişimin aktörleri tarafından havuzlu, alışveriş merkezli ultra lüks konutlara dönüştürülerek yaşam alanlarına bir biçimde dahil edilmekte. Yıkım ve yeniden yapılanma süreci haliyle görsel ve terk etme ya da uzaklaşma açısından pek çok kimsede duygusal ve travmatik izler bırakabilmekte. Etrafımızdaki görsel algı kodlarının değişmesini insanî duygularla çalışmalarına yansıtan sanatçılar, bir anlamda bu değişimi içselleştiren toplumsal bakışın da belleğini oluşturmaktalar. Mekân ve zaman kavramlarını irdeleyen isimlerden Burcu Perçin'in Yok Yer adlı sergisindeki çalışmalarda bu bellek kayıtlarından birini ya da önemsenmesi gereken bir detayına ışık tutmakta. Amerikan Hastanesi Sanat Galerisi Operation Room'da, 14 kasım tarihine dek izlenebilecek sergi yakın geçmişe yönelik arkeolojik izlerin takibi, endüstri sonrası geleceğin planlanmasında geçişin travmatik gerçekliğini aktarıyor. Bir dönemlerin umut kaynağı olarak görülen mekânların artık günümüz şartlarına uyum sağlayamamaları sonucunda terk edilmeleri, yalnızca bu mekânların işlevsizleşmesi anlamına gelmiyor diğer bir yandan bu mekânların var olma sebebiyle ilişkili hayal kuran, umut besleyen kimselerinde bu beklentilerinin üzerine enkaz gibi çöküyor. Mesela; yakın bir tarihe kadar müzikle ilgilenenlerin tapınağı gibi algılanan İMÇ günümüzde bütün vasıflarından arındırılmış neredeyse şehrin orta yerinde işlevsiz bir yığın gibi ayakta kalma, zamana direnebilme mücadelesi vermekte.

Cam ve metal, boşluk ve doluluk

Perçin, daha endüstriyel alanları kendisine konu edinmekte. Bu alanların temel dokusunu oluşturan cam ve metal, boşluk ve doluluk gibi ikilemlerini öznel iç mekân kurgusu ile çalışmalarına aktaran Perçin için vazgeçilmez elemanlardır. Kirli, paslı görünüm, su birikintileri, etrafa dağılmış demir parçacıkları, kimselerin uzun zamandır uğramadığı fabrika kalıntıları duygusal izler taşımaktadır. Zaman ilerler fakat bu resimler o anın ve mekânın o an içinde kaydedilmiş döküm anıdır. Zamanın ilerleyişini Burcu Perçin'in sanatsal izleğinde de görürüz; daha dışavurumsal etkilerin görüldüğü ilk işlerinin yerini figürden tamamen arındırılmış, boya tıpkı bir kimyager edasıyla araştırılıp etüt edildikten sonra uygulanmış, yüzeyler üzerine ancak uzun uğraşlar sonucunda düz hali verilerek verniklenmiş son dönem çalışmaları takipçisini de bu sürece ortak eder.

Yavaş yavaş terk edilen mekân

Özellikle bu sergide yer alan çalışmalarında, sanatçının mekânsal aidiyeti bile ortadan kaldıran biçimsel müdahaleleri, resimsel bir mekân oluşturma özelliği ile leke ve çizgilerin ortak uyumunu sergilemektedir. Soyutlamadan gitgide ilerleyerek daha abstre bir görselliğe izleyiciyi sürüklemekte. Perçin'in eskiden beri bilinen tavrı elbette takdir edilmelidir; ağır işçilik gerektiren çalışmaların ortaya çıktığı yoğun çalışma temposu ve tıpkı bir laboratuara dönüştürdüğü atölye süreçlerinde ısrarla vazgeçmediği ve hatta daha da derinleştirerek incelemeye aldığı pentür ve iç/dış mekân çalışmaları ilgi çeken bir görselliği ortaya koyması açısından, onu ayrıcalıklı kılmaktadır. Yeriniz yok olmadan "yok yer"leri 14 kısıma dek Amerikan Hastanesi Operation Room'da mutlaka görmelisiniz. İçiniz titreyerek yaşadığınız ıssızlığı fark edeceksiniz....

doganayerkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yahşi sanat yahşi para

Erkan Doğanay 02.12.2010

Aslında bu yazının başlığını Yahşi Sanat Vahşi Para ya da Vahşi Sanat Yahşi Para koymayı planlıyordum ama sanırım metnin tam karşılığını kullandığım bu başlık yeterince açıklıyor.. Bilindiği üzere Azeri lehçesinde, yahşi; güzel, hoş anlamına gelmekte. Çünkü artık sanatın özü, biçimi değil de bütün tartışmalar parasal karşılığı üzerine yapılmakta... Kafasına, Burhan Doğançay'ın kurdele serisinden bir tablo özenilerek geçirilmiş Yahşi Baraz, inancından vazgeçip inançsızlığını ilan etmiş bir rahibe benziyor. Ama bu benzerlik içsel ya da felsefi bir benzeşmeyi içermiyor, yalnızca görsel bir çarpıcılıkla kesişiyor ve bu olsa olsa hınzır bir reklamcının işi olabilir algısını yaratıyor. Baraz'ın (Soyadı aynı zamanda kurumsal bir yapıyı da temsil etmekte. 70'li yılların ortasından itibaren sanat galerisi olarak faaliyetlerine devam eden Galeri Baraz, sanat dünyasında özellikle 1984 ve 1995 arası önemli bir rol üstlenmişti.) Doğançay ya da çağdaş sanatçıların özellikle de boya işlerinin ilgi görmesine karşı böylesi bir çalışmada yer alması, bu alanın yüksek alımlarına ciddi ve tartışılabilir bir eleştiri getirmesi ya da bu paralelde Baraz'ın resim alım satımından vazgeçmesi anlamına da gelmiyor. Baraz, hâlâ birileri adına müzayedelerde bayrak kaldırarak bu ilginin kanaat önderlerinden biri olarak anılıyor. Bir tezatlık var ve bu çatışma Altındere imzalı bu işten daha çok içerikte yer alan figürün yani Baraz'ın kendisi ile hesaplaşması olarak da okunabilir. Daha önceleri pek çok kez Türkiyeli sanatçıların orijinallik sorunu olduğunu dile getiren ve

hemen herkesi birileri ile kesiştirebilen “duayen” için daha önce yapılmış bir işle benzeşmek dayanılmaz bir durum olsa gerek, maalesef bu defa kendisi tökezlemekte. Geçtiğimiz aylarda Aksanat’ta çalışmalarını izlediğimiz Erwin Wurm, birkaç yıl önce Avusturya’daki Dorotheum Müzayede Evi için özel bir performans hazırlamış ve Dorotheum’un klasik eser eksperleri Dr. Peter Wolf’un kafasına bir Rönesans tablosu geçirerek “sanat ve para” ilişkisine dikkat çekmişti.

Güncel ve kavramsal sanat alanında iş üreten Halil Altındere’nin *Bir Sanat Tacirinin Portresi* adlı fotoğraf/video çalışmasının başrolünde olan Yahşi Baraz, aslında otokontrolü yüksek, ketum bir kişilik... Kolay kolay ve açık bir dille birilerini, sistemi, siyaset aktörlerini eleştirmekten kaçınan birisi... Tartışmak/tartışılmak istemiyor, eleştirilerin hedefi olmaksızın asla kabulleneceği bir durum değildir. Peki, ne oldu da bu ketum adam bir anda Burhan Doğançay’ın tablosunu kafasına geçirebildi? Bu işte yer alması için oldukça yüksek bir bedel mi aldı yoksa araya kıramayacağı, resim sattığı birileri mi girdi acaba... Bunu şimdilik bilemiyoruz. Ama bilinen bir gerçek var ki o da Yahşi Baraz’ın uzun yıllar Doğançay’ın çalışmış olduğu galericisi, dostu, destekçisi olduğu... Hatta Doğançay resimlerini, Burhan Doğançay’ın kendisi gelemese bile Amerika’dan Türkiye’ye taşıyıp, sergiler düzenleyip sattığı da bilinmekte.

Şimdi kafaya geçirilen tablo eğer bir şeyleri tartıştıracaksa bence önce Baraz’dan başlanmalı. Sanat-para ilişkisinin en önemli aktörü olarak anılan Yahşi Baraz ve onun adıyla kurumsallaşan galerisi, yeni kuşak galericilerin karşısında kendi miadının dolduğunu ilan etmekte.

doganayerkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kural tanımak!

Fatih Kuşçu 18.10.2013

Hollanda maçını kaybederek eleniş sürecimizi resmen tamamladık. Hem sportif hem yönetsel açıdan kalan dersleri iyi okumak gerek. **Fatih Terim**’in, maç öncesi **“Elenebiliriz, sonra TFF ile oturup yarına yönelik değerlendirme ve planlamayı yaparız”** sözlerinin açılımını bekliyoruz. Terim, kendi tarafını söyledi; **“İmza atmadım, söz verdim. Tanıyanlar bilir, sözüm senettir. Bu iş bitmiştir. Mayıstan önce de imza atmayacağım”** dedi. Biz de, sözleşmesiz teknik kadro çalıştırmanın hangi kuralla gerçekleştiğini anlamaya çalışıyoruz.

Luis Van Gaal’in basın toplantısı çok daha renkliydi. İki farklı teknik direktörle Hollanda’ya karşı oynadık, ikisini de 2-0 kaybettik. Aradaki fark soruldu, Van Gaal **“Seyirciydi”** dedi, gülerek. **“Yetenek yetmez, takım olmak gerek”** diyerek... Sonra kural vurgusu yaptı, kısacık toplantıda hem de iki kez.

Hollanda FIFA sıralamasında dokuzuncu basamakta, Dünya Kupası’nda ilk sekiz takım seri başı olacak. 2010’un finalisti, 2014 kurasına ikinci torbadan girecek. Van Gaal, **“Kural buysa tartışmak yersiz”** dedi. **Van Persie**’nin ofsayt diye verilmeyen golü, sarı kart ve faullerde de hakemi hatalı gördüğünü belirtti ama **“kuralı uygulayan hakemdir, yapacak bir şey yok”** tavrı sundu. Spor, büyük bir mekanizmadır ve kuralları vardır.

1968 Meksiko City Olimpiyatı... 200 metre yarışında ABD’li **Tommie Smith**, altın madalyayı dünya rekoru (19.83) ile kazanır. Avustralyalı **Peter Norman** ikinci, ABD’li **John Carlos** üçüncü sırayı almıştır.

ABD’de ırkçılığın sosyal yaşamın her alanında yaşandığı, insani tepkilerin iyice yükseldiği bir süreçtir. Büyük insan hakları savunucusu **Martin Luther King** 4 Nisan’da öldürülmüş, yaklaşık beş ay sonra, iki siyahî atlet, Olimpiyat kürsüsüne çıkmıştır. Aralarındaki beyaz sporcu **Peter Norman**’la birlikte, ceketlerinde “**insan hakları**” rozeti taşımaktadırlar. İki siyahî atlet, ayakkabı giymemiş, kürsüye, siyah çorapla çıkmışlardır. Şampiyon Smith’in boynunda, “**kara gurur**” dedikleri, siyah bir boyunbağı vardır. ABD milli marşı çalınırken, siyah eldiven takılı ellerini yumruk yapar, gökyüzüne doğru tutarken, başları öne eğik kalır. Bu, bir siyahî hareketten çok, insan hakları eylemi derler. Sonrası malum; haklı ya da haksız “**spora siyaset karışmamalıdır**” düsturuyla IOC cezalandırır, madalyaları geri alınır. Geriye **Tommie Smith**’in tarihi açıklaması kalır: ***Kazanırsam Amerikalıyım, siyahî Amerikalı değil. Ama kötü bir şey yapsam, bana sadece “zenci” diyecekler. Bizler zenciyiz, siyahî olmaktan gurur duyuyoruz.***

1997’de **Liverpool**’un büyük golcüsü **Robie Fowler**, **Brann Bergen**’e attığı golün ardından, formasını sıyırmış, grevdeki liman işçilerine destek verdiği tişörtü göstermişti. UEFA, 2000 İsviçre Fransı ceza vermişti.

Oysa üç gün önce, kaleci **Seaman**’ın kendisine dokunmadığını söyleyip, lehine verilen penaltıya itiraz ettiğinde, dönemin FIFA Genel Sekreteri **Blatter** , “**Fowler gibi oyuncular, oyuna saygınlık getiriyor**” diyerek teşekkür etmişti.

IOC, FIFA, UEFA, gözümüzün önündeki her figür, önce kuralına sahip çıkarken, bizde iki unsur göze çarpıyor: Önce kurala uymuyor, sonra kuralı sorguluyoruz. Oysa kural kırmanın nedeni sorgulanmaz.

3 Temmuz’dan bu yana adli süreç tamamlanamadı. Ama sportif yargılamada cezalar birbirini kovaladı. Türk futbolunu koruma şemsiyesi altında, yayıncı kuruluşu yani sektörün para kaynağını koruma gayretiyle, kurallar yerle yeksan oldu. Bir türlü ağzımızdan çıkmayan sözler, UEFA ve CAS’tan duyuldu, cezalar “**şike**” yüzünden verildi. Milli takım, Terim, tribün operasyonu, şiddet, şike, teşvik için konuşma süreci çoktan sona ermiştir. Türk futbolunun yarınını görmek için, öncelik kuralları uygulamaktır.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çalimbay ve anlamak!

Fatih Kuşçu 22.10.2013

Yıllar önce Larry King, büyük fizikçi Stephan Hawking’e sormuştu, “Sizin için mutluluk nedir?” diye. Yanıt, tek sözcüktü: anlamak!

Bu değerli bakış, futbolumuzun her alanında olduğu gibi, Beşiktaş’ta da sıkıntılar ve sorularla bütünleşiyor. Çaykur Rizespor maçına dakikalar kala, ısınırken Sivok sakatlanıyor. Ersan Gülüm ilk 11 soyunuyor. İki solak stoper savunmanın ortasında. Fernandes, üretken değil. Kalabalık Ç.Rize orta alanı kolay aşılamıyor. Oysa, Gökhan Töre ve Olcay Şahan fazlasıyla iştahlı görünüyor.

Tribünler bomboş, 50 bin hedefleyen dişi kartalların yaklaşık 2 bini çağrıya uymuş. 34’te ince sesli seyirci “heryer Taksim” tezahüratına başlıyor. Ortada bir Süper Lig maçı, milyonlarca Avroluk ayaklar, ortam, sektörün ciddiyetinden fazlaca uzakta. Yunus Yıldırım, 24’te Ç.Rize’nin penaltı beklentisine devam diyor, 35’te Almeida,

karşı karşıya pozisyonda, topu kaleci Serkan'a nişanlıyor. Dakikalar tükenirken akılda sadece 2 şut kalıyor.

Rıza Çalımbay, takımını Beşiktaş karşısına savunma ağırlıklı çıkarmamış. Hücumda hızla çoğalarak gol aradılar, son pas tercihleri skor getirmedi. 20'lik Ali Adnan büyük yetenek, her duran topun gerisinde tercih ediliyor. Ama, asli görevi savunmada, aynı sorumluluğu gösteremiyor. Cernat'ı önde tutan beşli orta alan, rakibi iyi karşılıyor. Beşiktaş, kanada gelemiyor, geldiğinde de Ali Adnan'ı da, kaleci Serkan'ı da sıkıntıya soktuğunu gördük.Şanslıydılar, Biliç'in tercihi, yaratıcılıktan uzak duruyordu.

Yüksek mücadele gücünü öncelik benimseyen Beşiktaş, golü sadece rakip hatasından bekler şekildeydi. Almeida'nın karşı karşıyayken ezdiği toparla 1 saat geride kaldı.

Basın tribününde "Biliç kenarda olmayınca olmuyor" sözleri yükselirken Hırvat çalıştırıcı tribünde kendini yiyordu. "Beşiktaş'ın maestrosu Biliç" diyenler de var. Oysa, kenardaki aklı skora taşıyacak olan sahadaki ayaklardır.Orta saha bu kadar sıkıntılıyken, Kerim Frei neden oynatılmadı, bunu da anlamadık. İsterse oynayan kişilikli Fernandes etkisiz, Dentinho beceriksiz, Gökhan yetersizdi. Hiçbiri Çalımbay'ın hakkını teslim etmeye engel değildir.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uyanış

Fatih Kuşçu 24.10.2013

G.Saray kendini hatırladı bu maçta. Epeydir ilk kez, sahaya çıkmadan kazanılmış gibiydi. Tribünler tamamen dolu, "vefa" pankartlarıyla karşıladılar takımı. Sebastien Perez, Capone gibi isimlerin bile tek tek yazıldığı onlarca pankart açıldı. Aralarında Fatih Terim ve Hagi de vardı ama bu kez "imparator" tezahüratı yapılmadan.

Sonra maç başladı. G.Saray, Spor Toto Süper Lig'in kontenjan sıkıştırmamasından kurtulmuş, 8 yabancıyla Kopenhag karşındaydı. İlk yarıda 3 gollük üstünlüğü neler sağladı, sıralayalım:

4-1-4-1 görünen diziliş, zaman zaman 4-2- 3-1'e dönüşüyordu.Bu sezon ilk kez, geriden oyun kurmayı başarmıştı G.Saray. Selçuk ve Melo, savunma etkinliğini, atak organizasyonunda da sergiledi.

Bunu gerçekleştiren hamle, Sneijder'in doğru yerde konumlanmasıydı. Drogba'nın arkasında, serbest oynuyordu. Burak solda etkisiz, Bruma sağda şahaneydi. İki asist yapan Eboue'ye, son ara pasları veren Bruma'ydı. Ayrıca, rakip kale önünde başlayan pres, Sneijder'in serbest oynayabilmesiyle etkinleşti. İlk yarı biterken Drogba'nın attığı gol, Muslera ile başladı. Uruguaylı, topu hep ayağa oynadı. O gol, Muslera'nın Melo'ya pasıyla başladı. Melo Bruma'yı, Bruma Eboue'yi kaçırdı, gol geldi.

Tribünler 3. gol sevinci yaşarken, Mancini, dönmüş, Muslera'yı alkışlıyordu.

Kopenhag, fizik gücünü öne çıkaran anlayışıyla, özellikle havadan sonuca gitmeyi umdu. İlk yarıda kullandıkları kornerler tehlikeli, G.Saray savunması o denli başarılıydı. Savunma arkasına pasları beceremediler, hızlı çıkışlarda çoğalamadılar, Melo-Chedjou-Semih direnci arasında eridiler.

Kopenhag, her yıl Şampiyonlar Ligi'nde yer alabilir, çünkü liginin kontenjanı var. 22 yılda 10 şampiyonluk kazanmak, ülke sınırları dışında önem arz etmiyor. Fizik, her sporun öncelikli koşulu ancak futbol, iyi futbolcuyla büyür. G.Saray'ın usta ve deneyimli ayakları, favori çıktıkları maçı, favori gibi oynadı.

İkinci yarı, kaybedecek birşeyi kalmayan Kopenhag, oyun disiplininin kopmadı. Ama G.Saray da aynıydı. Oyunu, 20-25 metre içinde tutarak, fizik üstünlüğüne prim tanımadı. Bunu, Terim'li G.Saray, Beşiktaş maçında da uygulamış ve başarılı olmuştu.Kaleciyle karşı karşıya atamayan, Drogba'nın harika ortasına kafayı uzatamayan Burak, tribünden hep destek gördü. Umutlar tazelendi, Mancini'nin "imparator" sesleri duymadığı ilk maçın ardından.G.Saray kendini hatırladı bu maçta. Epeydir ilk kez, sahaya çıkmadan kazanılmış gibiydi. Tribünler tamamen dolu, "vefa" pankartlarıyla karşıladılar takımı. Sebastien Perez, Capone gibi isimlerin bile tek tek yazıldığı onlarca pankart açıldı. Aralarında Fatih Terim ve Hagi de vardı ama bu kez "imparator" tezahüratı yapılmadan.

Sonra maç başladı. G.Saray, Spor Toto Süper Lig'in kontenjan sıkıştırmasından kurtulmuş, 8 yabancıyla Kopenhag karşısındaydı. İlk yarıda 3 gollük üstünlüğü neler sağladı, sıralayalım:

4-1-4-1 görünen diziliş, zaman zaman 4-2- 3-1'e dönüşüyordu.Bu sezon ilk kez, geriden oyun kurmayı başarmıştı G.Saray. Selçuk ve Melo, savunma etkinliğini, atak organizasyonunda da sergiledi.

Bunu gerçekleştiren hamle, Sneijder'in doğru yerde konumlanmasıydı. Drogba'nın arkasında, serbest oynuyordu. Burak solda etkisiz, Bruma sağda şahaneydi. İki asist yapan Eboue'ye, son ara pasları veren Bruma'ydı. Ayrıca, rakip kale önünde başlayan pres, Sneijder'in serbest oynayabilmesiyle etkinleşti. İlk yarı biterken Drogba'nın attığı gol, Muslera ile başladı. Uruguaylı, topu hep ayağa oynadı. O gol, Muslera'nın Melo'ya pasıyla başladı. Melo Bruma'yı, Bruma Eboue'yi kaçırdı, gol geldi.

Tribünler 3. gol sevinci yaşarken, Mancini, dönmüş, Muslera'yı alkışlıyordu.

Kopenhag, fizik gücünü öne çıkaran anlayışıyla, özellikle havadan sonuca gitmeyi umdu. İlk yarıda kullandıkları kornerler tehlikeli, G.Saray savunması o denli başarılıydı. Savunma arkasına pasları beceremediler, hızlı çıkışlarda çoğalamadılar, Melo-Chedjou-Semih direnci arasında eridiler.

Kopenhag, her yıl Şampiyonlar Ligi'nde yer alabilir, çünkü liginin kontenjanı var. 22 yılda 10 şampiyonluk kazanmak, ülke sınırları dışında önem arz etmiyor. Fizik, her sporun öncelikli koşulu ancak futbol, iyi futbolcuyla büyür. G.Saray'ın usta ve deneyimli ayakları, favori çıktıkları maçı, favori gibi oynadı.

İkinci yarı, kaybedecek birşeyi kalmayan Kopenhag, oyun disiplininin kopmadı. Ama G.Saray da aynıydı. Oyunu, 20-25 metre içinde tutarak, fizik üstünlüğüne prim tanımadı. Bunu, Terim'li G.Saray, Beşiktaş maçında da uygulamış ve başarılı olmuştu.Kaleciyle karşı karşıya atamayan, Drogba'nın harika ortasına kafayı uzatamayan Burak, tribünden hep destek gördü. Umutlar tazelendi, Mancini'nin "imparator" sesleri duymadığı ilk maçın ardından.

Kaos mu var

Fatih Kuşçu 25.10.2013

Galatasaray, son yılların en tuhaf sürecinden sıyrılmaya çalışıyor. Sportif başarıyı finansal ve yönetsel başarıyla bütünleştirmekten söz ediliyor. Ama hangisi ne kadar başarılı, yönetim kendi analizini ne kadar gerçekçi yapıyor, asıl tartışılması gerekenler.

Amiral gemisi futbolda durum karmakarışık. Ligde sekizinci hafta, her maçına favori çıkma geleneğine rağmen, beş maç kazanılamadı. Bir önceki sezon çeyrek final oynadığı Şampiyonlar Ligi, bunun tam tersine, 6-1'lik Real yenilgisi ardından beraberlik ve galibiyetle yürüyor.

Hâkim kültürümüz kaos, her alan gibi futbolda, tabii G.Saray'da da varlığını koruyor. **Kopenhag** maçı öncesi, tribünde, localarda, yönetimde hâlâ **Fatih Terim** konuşuluyor. Hâlâ sonuçlanmamış bir hesaplaşma gündem oluşturuyor. Terim'in ayrılış sürecinde başrol atfedilen **Bülent Tulun**, genel olarak sessiz kalmayı tercih ederken, iki cümlelik bir İngilizce deyiş sunuyor:

"Some guys are wise, some are otherwise!"

Kimileri âkildir, kimileri de **'bunun dışındadır'** gibi bir söz... Şu süreçte, âkil olma, âkil davranma konusunda öncelikle G.Saray yönetimi eleştirilirken. Hedef Fatih Terim; artık tüm ülkenin bildiği kimliğiyle, sürecin ana sorumlusu olarak sunuluyor. Oysa öyle mi?

Fatih Terim'in üç yıl için 7 milyon 125 bin euro olan maliyeti, Divan Kurulu'nda, yanlış rakamlarla eleştiriliyor. Hem de **Mancini**'nin üç yıl için 12,5 milyon euroluk maliyeti gözardı edilerek. Konu finansa geldiğinde, **Ünal Aysal** yönetiminin 396 milyon euroluk borcu, 600 milyon euroyu geçmiş durumda.

Sermaye artırımı girişimi bir türlü gerçekleşmiyor, zaten gerçekçi değil deniyor.

Yönetim, **"Fatih Terim konusu kapanmıştır, gündemimizde yoktur"** diyor, her sohbet onunla başlıyor.

Her şeyi toparlamak da, Mancini'ye kalmış görünüyor, başarıyla sorunlara set çekmek üzere. Kopenhag maçından sonra, **"Takım çok iyiydi, kaostan çıkıldı mı"** sorusuna, **"Kaos mu var, samimiyetle bundan haberim yok"** diyen Mancini'ye...

Bu hafta G.Saray **Kayseri** deplasmanında, 6+0+4 sınırlamasıyla oynayacak. **Sabri- Aydın** yerine, **Eboue-Bruma** ikilisi sağ kanatta neler yapıyor, Kopenhag maçında gördük. İlk 11'de sekiz yabancı vardı, kimileri 18'e bile giremeyecek. AB statüsündeki yabancılara izin G.Saray için kurtarıcı olacaktır.

BAKMAK/ GÖRMEK

Kopenhag maçında, G.Saray'ın simge oyuncularından bir teknik direktörle konuşuyoruz. **"Selçuk İnan, ilk yarıda üç dört kez, en uygun durumda, kendini gösteren Sneijder'e pas atmadı, görmesine rağmen kafasını çevirip terse ya da geriye oynadı,"** dediler, yanıt önemliydi: **"Öyle görmek istemiş olabilirsiniz. Sahada, top kullanımınız bir andır. Ona vermeyeyim, şuna vereyim diye düşünemez insan. Düşünebilecek insan beyni olduğunu sanmıyorum. Bazen görmek istediği gibi bakar insan. Bakmayın, görün"** dedi.

DROGBA'DAN EMEĞE SAYGI

G.Saray üçüncü golü attı. UEFA'nın açılış sayfasındaki resim her yerde, golü atan **Drogba** diz çökmüş, pası veren **Eboue**'nin ayakkabısını parlatıyor. Oysa ilk anda, Eboue diz çöküp Drogba'ya aynı hareketi yapmak istemişti. Fildişi Sahilli golcü, onu durdurup, kendisi diz çöktü. Gözden kaçmasın!

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sporcu/ yarışmacı

Fatih Kuşçu 01.11.2013

Cumhuriyetimiz 90 yaşında ve tamamlanamayan dönüşümün sıkıntılı süreci devam ediyor. **Atilla Gökçe** ustanın sözüyle, "**Türk sporu, Cumhuriyet'in şumarık çocuğu**". Olimpiyat hayali rafta dururken temel strateji ve planlama hâlâ sorgulanıyor. En azından artık sorgulanıyor. Önümüzdeki yıl onlarca organizasyonun arasından ikisi öne çıkıyor: **Basketbolda, Kadınlar Dünya Şampiyonası'nın evsahibiyiz** ve **Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu 50. yaşını kutlayacak**. Federasyon Başkanı **Emin Müftüoğlu**, Yarış Direktörü **Abdurrahman Açıkalın** ile birlikte, tura inanılmaz ivme kazandırdı, kategori yükseltti. Ama biz, doping ucuzluğuyla, yılların çabasını yaralamaktan korunamadık. Kadın basketbolunun en ciddi liglerinden birine sahibiz. Dünya Şampiyonası'nı beklerken ne salona seyirci çekecek ne de tv'den izleyecek fırsatlar sunuluyor. **Avrasya Maratonu** kabuk değiştirdi, **Vodafone İstanbul Maratonu** adını aldı. **Alpaslan Baki Ertekin**'in müthiş çabası, daha güçlü ve iddialı atletleri İstanbul'da koşturmaya yetmiyor. Kente katkısı, en az spora verdikleri kadar önemli. **Ama, bisiklet gibi, halter-güreş gibi, atletizmimiz de doping lekeli.**

90 yılda spor kültürüne eremedik. Anlayamadık. Sporcu olamadık, yarışmacı olduk. Kimi zaman başı göklerde, ayakları yere değmeyen anlayışla. **Galatasaray, Eczacıbaşı, Efes Pilsen, Vakıfbank, Fenerbahçe**, Avrupa ve Dünya Şampiyonlukları getirdi. Ama sadece başarıyı ödüllendiren zihinle, her türlü etik dışı kazanan gördük. Hiç koşmadık, bisiklete binmedik, hatta derbiler dışında, futbolu bile seyretmedik. Yarışıyoruz hâlâ, Olimpiyatlar'ı neden İstanbul'a vermediklerini hâlâ anlayamadan...

HESAPLAŞMA

Bu spor anlayışı içinde, sportif değerlendirmelerin tamamen unutulduğu ortamda, bir de şike davası yaşadık. Beş spor mahkemesi, (**PFDK- TFF Tahkim- UEFA Disiplin Kurulu- UEFA Tahkim** ve **CAS**) tarafından cezalandırılan isimler, suçsuz olduklarını savunuyor. Başaktör **Aziz Yıldırım. Mehmet Ali Aydınlar**'ı, süreçte Fenerbahçe'ye zarar vermekle itham ederek, F.Bahçe Kongresi'ni hesaplaşmaya çağırıyor. Camianın gözbebeği **Ali Koç'a, "Yönetim kadroma gir, benden sonra da başkan olmanı istiyorum"** diyor. Kulübü vesayet altında bırakan tavrı sorgulanmıyor.

2000 yılındaki kongre öncesi "**Bırakacak kimse yok, istemiyorum ama yeniden adayım**" diyen, **Aziz Yıldırım**. Yıllar içinde, "**Ben istemediğim sürece başkanlığı alamazlar**" sözlerinin sahibi. Bu haftasonu, istediği hâlde yeniden seçilebilecek mi sorusu yanıtlanacak. 2012'de, tutukluyken başkan seçilmişti. F.Bahçe

Kongresi, sadakatini göstermişti. Şike ve teşvik lekesi Fenerbahçe'nin üzerindeyken, hayli gergin ve kaotik bir kongre bekliyor hepimizi. Akıl, vicdan ve sağduyu kazanır umarım.

AHLAK

Trabzonspor Başkanı **İbrahim Hacıosmanoğlu**, yine Federasyon'daydı. Şike ve teşvikten cezalandırılan Fenerbahçe'deki kupayı resmen istedi. "**Türk futbolunun ahlak sorunu var!**" vurgusuyla, Fenerbahçe'yi hedef alan açıklamalarına devam ederek. Bu yara kapanana dek kaşımaya devam edeceğiz anlaşılan.

DERBİYE DOĞRU

G.Saray, hem Kopenhag hem de Kayserispor maçlarına aynı düzenle çıktı. **Mancini**, dört forvet kullanıyor: Sağda **Umut**, solda **Burak**, ortada **Drogba**, bu üçgenin içinde de **Sneijder**. Güçlü, değerli ve üretken. Ama 6+0+4, özellikle G.Saray'da kısırılmış çaresizlik hissi oluşturuyor. **Melo** ve **Muslera**'dan vazgeçilemiyor. Dolayısıyla, **Riera- Amrabat- Chedjou- Dany- Bruma** ve **Eboue**'den sadece ikisine yer kalıyor. Kopenhag maçındaki **Eboue- Bruma** sağ kanadı, Kayseri'de **Sabri- Umut** ikilisine dönüşmüştü. Sol kanat yıllardır çözümünü bulamadı. 10 gün var derbiye, bol gollü derbiye.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

G.Saray'ın derbi derdi

Fatih Kuşçu 08.11.2013

Galatasaray'ın Kadıköy'de galibiyeti hatırlaması giderek güçleşiyor. "**Derbinin favorisi olmaz**" anlayışı, bu maça yakışmıyor. Sürpriz, G.Saray'ın puan(lar) almasıdır. **Fenerbahçe favori** hem de alt alta sıralanacak çok nedenle.

Kaleciler, **Volkan- Muslera- Eray**; savunmalar, orta sahalar, forvet hattı karşılaştırılınca, G.Saray'ın transfer eksikleri iyice ortaya çıkıyor. F.Bahçe tümünde ağır basıyor. Ama daha önemlisi, biri sürekli güçlenen bir oyun karakterine sahipken diğeri, tatmin etmiyor.

SELÇUK NEREDE?

Selçuk İnan, büyük yetenek ama adeta 1,5 sezondur yok. Yani **Sneijder**'in gelişinden bu yana. Çünkü, G.Saray'ın kanatları, savunmada beklerini desteklemiyor. **Melo** ve **Selçuk**, kanat/bek açıklarına da koştuktan oyun yapamıyor. Asist ya da asist önü pasın Selçuk'tan gelmesine alışıyoruz. Önce **Terim**, ardından **Mancini**, Selçuk'u bir hamle daha geriye çekti. İstanbul'daki Kopenhag galibiyeti, önemli bir göstergedir. Ancak altı yabancı kadroyla bu hiç kolay değil. İşte bu yüzden **Muslera**'nın sakatlığı, kontenjan açısından değerli bir

eksikliğe dönüşebilir, bir yabancıya daha yer açacak. Mancini, o alışıldık Kadıköy atmosferinde, **Sow- Kuyt- Emenike (Webo)** üçlüsünden başlayacak baskıyı nasıl aşacak, açıkçası en büyük soru işareti budur.

BURAK MI UMUT MU?

Mancini'nin ilk maçıydı. Juventus ile deplasmanda, **Umut** 11'de, vazgeçilemeyen **Burak** yanındaydı.

Haftalar geçti, Umut yanında Burak sahada. Burak golü hatırladı diye sevinenler var elbet, ama ya yitip gidenler? Mancini, Tugay Kerimoğlu işbirliği, daha değerli çözümlerle konuşulmalı.

ANTALYA'YA ÖZEL STRATEJİ

Bu yıl **Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu**, 50. yaşını kutlayacak. Federasyon harıl harıl çalışıyor. Alanyalı Başkan **Emin Müftüoğlu**, şehrinin doğal avantajlarını bisiklette çok iyi kullanıyor. Geçtiğimiz günlerde yaş gruplarından takım şampiyonalarına, peş peşe yarışlar arasında dikkat çekici bir organizasyon yaşandı. Sahilden Alanya Kalesi'ne 4 km.'lik tırmanış yarışında, 32'si kadın 134 kişi yarıştı. Avrupa Şampiyonu **Ahmet Arslan**, kızlara üç, erkeklere 1,5 dk. avans verdi. Şampiyona geçilen eleniyordu. Altı kişi önde kalmayı başardı. Birinciler, Slovenya'daki 400 m. tırmanış yarışına katılım kazandı. 15-35 yaş arası yarışmacılar gördüm. Onlar, sporun katılımı başladığını idrak edenler. Yeni adıyla **Vodafone İstanbul Maratonu** öncesi, bu fikrin hâlâ var olduğunu görmek değerli. Şimdi gözler Antalya'da. **THY Open 2013**, dünya golfunun önde isimlerini topladı. Geçen sezon, yaklaşık 12 bin golfçunun, beş yıldızlı otellerde konaklayarak ürettiği ekonomi, her yıl yükseliyor. Güneş turizmi, ilkbahar ve sonbaharda golf ile, kışın ortasında da futbol takımlarının kamplarıyla bütünleşiyor. Bu durum da, Antalya turizminin spor içeriği için, ayrı ve özel bir strateji üretilmesini gerektiriyor, spor yöneticilerini dışlamadan...

KÖPRÜ

E.L.&P'in unutulmaz eseri, **"Bridge over troubled water"** sanki İstanbul için yazılmış gibi. Sorunlu, durulmayan suları aşan bir köprü oluşturmuyoruz. **"Tiger Woods Türkiye'de"** cümlesi bile bütün dünyaya haber oluyorken, büyük bir organizasyon yapılıyor. Köprüde golf oynanmasını küçümseyenler, trafik sıkıntısıyla ilgili yalan yanlış bilgilendirmelerle, işin değerini küçültüyor. Dünya medyası **"Woods'dan tarihî vuruş"** başlıklarını kullanıyor. Bizdeyse, o ânı, köprüde bulunma şansıyla yakalayan sürücü, tadını çıkaracağına, sarkıyor camdan beline kadar ve küfrediyor. Vuruştan 20 dk. sonra Kadıköy'den yola çıktım, 24 dk. sonra Levent TSYP tesislerindiyim. Siyasi hesaplarını trafik üzerinden spora köprüleyenler, ayıp ettiler.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğan Ağabey...

Fatih Kuşçu 15.11.2013

Pek çok futbolsever gibi yazılılarıyla tanıdım onu. Sonra, "**Spor Yazarlığı**" dersinde hocam oldu. İstanbul Üniversitesi'nde, şimdiki İletişim Fakültesi, Basın-Yayın Yüksekokulu'nda okurken. Bırakın dersi, koridorda rastlamak bile değerliydi, çünkü merakınıza karşılık verirdi. Sonra onlarca yayın yaptık birlikte, seyahatlerde, basın tribünü sohbetlerinde, o hep hocaydı. Öğretendi her an, hem sıcak hem ilgili hem saygı dolu tavrıyla. Mensubu olduğum TSYP'nin (Türkiye Spor Yazarları Derneği) kurucularından (1963), eski başkanım. Galatasaray'dan kopmayla oluşan, Ateş-Güneş adıyla kurulan ve Atatürk'ün kararıyla Güneş adını alan takımda da yer almış, Galatasaray forması giymiş bir sporcu. O çok yüksek numaralı gözlüğü, elinden düşürmediği not defteri, gülyüzlü ciddiyetiyle, her an soran sorgulayan Doğan Ağabey... Sığ tartışmalar dünyasının, temiz derinliyi **Doğan Koloğlu**. Bilginin ışığını bırakmadı elinden. Ne mutlu ki "**Doğan Ağabey**" diye seslenecek, sohbet edebilecek, dinleyebilecek anlarım oldu. Ne mutlu!..

PHİDİPPİDES- ATİNA- İSTANBUL

Pers Ordusu'na karşı Sparta'dan yardım istemeye giden Atinalı **Phidippides**, 225,5 km, mesafeyi 36 saatte koşar. Sparta'nın "**olur ama dolunayı bekleriz**" cevabını iletmek için de aynı yolu koşarak döner. Sonra, Atinalılar, sayıca dört kat fazla Pers ordusunu beklenmedik bir saldırıyla püskürtür. Phidippides, 42 km. koşar **Maraton Ovası**'ndan, **Atina**'ya; meydanda "**Niki**" yani "**zafer!**" diyebilir sadece ve can verir. **Maraton koşuları** böyle başlar. 1908 Londra Olimpiyatı'nda, kraliyet konukları, finışı izleyebilsin diye düzenlenen parkur, 42.195 metredir ve mesafe 1924'te böyle tescil edilir.

Bu pazar, onbinlerce atlet, iki kıtayı koşarak birleştirecek. Ayrıca, 15 ve 10 km.'lik halk koşusuna onbinler katılacak. İBB Spor A.Ş. Genel Md. **Alpaslan Baki Ertekin**, göreve geldiği günden bu yana, "**hareket et İstanbul**" cümlesini şiar edinmiş. Obeziteye, kalp-damar hastalıklarına, pek çok sağlık sorununa çare spor elbet. **Vodafone İstanbul Maratonu** da, bunun taçlandırıldığı organizasyon. Ama, katılım, her sene yükselse de, New York, Berlin, Londra gibi, yüzbinler olamıyor bir türlü.

SPORA NE LAZIM?

Olimpiyat'ı İstanbul'a getiremedik. Nedenleri uzun, ayrı tartışma konusu elbette. Ama bu, ülkede spor adına üretilen çabayı, dev organizasyonları gözardı etmeyi gerektirmiyor. Cengâver ruhlu yöneticilerle, dünyanın izlediği, ilgilendiği işleri üretebiliyoruz.

50. Yılı'nı kutlamaya hazırlanan **C.Başkanlığı Turu**, klasmanda 2HC kategoride. Yani, Fransa/ İtalya/ İspanya/ Avustralya ile oluşan klasik büyüklerin bir altında.

Vodafone İstanbul Maratonu; New York/ Boston/ Londra/ Berlin klasiklerinden sonraki kategoride.

Golfte de, ortalama 150 yıllık klasikler var: US Open, Masters, PGA Tour.

Antalya'da, **Tiger Woods**'un varlığıyla taçlanan **THY Open** da, bisiklet ve maratonda olduğu gibi, mümkün olan en yüksek kategoride devam edecek. Ama mümkün olan! Katılanların dünya sıralamasındaki yeri, dağıtılan ödül, en önemli kriterler. Bisiklet ve maratonda da durum aynı. Spor Bakanlığı; yurtlar, tesisler, kadrolar vs. işlerin arasında, federasyonların uluslararası hamlelerine gereken desteği veriyor görünmüyor. Elbette hiçbir iş parasız olmuyor ama her öneri "**bütçe**" sözünün soruya dönüşmesiyle karşılanıyor, sonra "**kim yapacak**" sorusuyla devam ediyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı desteğiyle yapılan golf turnuvasında, ödül törenine Spor Bakanı geliyor. Bisikleti, atletizmi, golfü büyütmek öncelikle Spor Bakanlığı'nın görevi değil mi?

Spor stratejisini bilemediğimiz, göremediğimiz ülkede, Spor Bakanlığı, tesislerle övünüyor, tıpkı Aziz Yıldırım gibi.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmparator, vizyon ve TFF

Fatih Kuşçu 22.11.2013

Türkiye Futbol Direktörü ne iş yapar? Yanıtı, düne bakarak arayalım. Kısım de olsa aynı göreve daha önce getirilen bir isim vardı: **Ersun Yanal**. TFF Futbol Geliştirme Direktörlüğü, Türk futbolunun ana yapısıdır. Bu bölüm, buzdağının altı gibidir. Antrenör, hakem eğitimleri, lisanslamaları, futbol okulları, yaş grupları milli takımları, futsal, plaj futbolu, kadın futbolu kapsama alanıdır. Eğitim ve planlama öncelikli alanıdır. Sadece ligler, kupa ve büyük milli takımlara karışmaz. Dolayısı ile Türk futbolunu FGD oluşturup yönlendirir.

Ersun Yanal, başındayken, “**ne yaptığını anlayamadık**” diyen **M.Ali Aydınlar** yönetimi tarafından görevden alındı. **Tolunay Kafkas**, Trabzonspor’dan teklif aldı, gün dolmadan ayrıldı.

Fatih Terim’in **Türkiye Futbol Direktörü** görev tanımı bu iki örnekten de farklı. Çünkü hem **FGD’nin yapılanmasını** hem de **A Milli Takım Teknik Direktörlüğü’nü** içeriyor. Aslında Terim, doğru bir görev tanımlamasıyla, **TFF’nin CEO’su** konumuna geliyor.

Fatih Terim her zaman tartışılan bir isimdir. Ama, tartışılmayacak gerçekleri önümüze koymayı da başarmıştır. **Euro ’96**, ilk katılımdı. **2000 UEFA Kupası**, tesadüf değildir. **Euro 2008 Yarı Finali**, Volkan’ın degajıyla Semih’in attığı gol dâhil, çalışma ve planlamanın ürünüdür. Tüm bunların arasında, 60 yaşın deneyimi birikmiştir. Zaman zaman eleştirilen tavır, bizim resmimizdir. Yanlışları vardır ve kendisi de vurgulamaktadır. Ama, ülke gerçeklerinden soyutlayarak yorumlamak körlüktür.

Halefi **Mancini**, **G.Saray**’dan bu sezon 3,5 milyon euro alıyor. Seneye 4,5 milyon euro Alacak. Terim’in TFF’den yıllık alacağı Mancini’yle aynı, hatta daha azdır. Para için gittiği doğru değildir. **G.Saray**’dayken **Advocaat**, **Lippi** ve **Hagi** ile de görüşen yönetim, “**bizim isteğimiz dışında gitti**” diyebilmiş; şaşırtıcı bir şekilde, **Yıldırım Demirören**, yakışan yanıtı vermiştir: “**Bir antrenör, yönetiminin iradesi dışında ayrılıyorsa, o yönetim dönüp kendini sorgulamalıdır!**”

Son yıllarda süregiden “**marka değeri**” tartışmaları arasında, Demirören yönetimi, ender doğrularından birini üretmiş ve Fatih Terim’i Türk futbolunun patronu yapmıştır. Markanın, değerinin ne olduğunu bilmeden; düzeni, geliri bozulmasın diye, türlü saçmalıklarla Türk futbolunu yerle yeksan edenler, (yayın geliri- yayıncı- TFF- Şike- UEFA- FIFA- CAS kelimeleriyle cümle kurunuz) Terim’le doğru bir hamle yapmıştır. Liglerin düzenlenmesinden, milli takım projeksiyonuna, yıldız üretmekten uluslararası turnuvalara, Türk futbolu atılıma geçecektir. Eğitimciler doğru eğitilecek. Türk futbolu bir strateji ve planlama içinde yürüyecek. Kolay gelsin.

DEĞER ÜRETEEN İSİMLER

Alpaslan Baki Ertekin: Vodafone İstanbul Maratonu, giderek büyüyor. Önce Altın Kategori'ye sıçradı. Katılım her sene yükseliyor. Köprü ne kadar dayanır bilinmez ama A.Baki Erteki pes etmiyor.

Emin Müftüoğlu: Bisiklet Fed. Başkanı. C.Başkanlığı Bisiklet Turu, 2014'te 50. yaşını kutlayacak. Artık iyice deneyimli, sıkıntılarla şevkini kaybetmeyen, dev bir ekiple çalışmalar başladı. Yarış Direktörü **Abdurahman Açıkalin** ile birlikte, turu bir üst kategoriye taşımıştı. Hâlâ büyük gayret gösteren yılmaz bir isim.

Murat Özyer: Fenerbahçe Ülker ve Anadolu Efes gibi dev yapılar arasından geçen sezon zirveye oturan **G.Saray'ın, basketbol şube koordinatörü.** İlkere devam ediyor. Bireysel yetenek geliştirme antrenörü getirdi. **Alain Digbeu,** altyapıda, gençlerle bire bir çalışıyor. Hem kız hem erkeklerde, A2 takımları oluşturdu. Demirel federasyonunu organizasyona zorunlu kılıyor. Basketbolda, Kulüpler Birliği'nin öncü adımları atıyor. Ve bu vizyon sahibi spor adamı, bilgisizce "**sakatlıklar araştırılsın**" diyenlerce eleştiriliyor.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir röportajın anatomisi

Fatih Kuşçu 29.11.2013

Bir değerli röportaj, geçtiğimiz hafta spor gündeminde hayli yer buldu. Kahramanı bir kadın. Şike sürecinde, eksik ve yönlendirilmiş bilgilendirmelerle **F.Bahçe** camiasının nefret listesine giren bir isim. TFF'de, **M.Ali Aydınlar** döneminin Genel Sekreteri, **Demirören**'in "**size güvenmiyorum**" diyerek yol ayırdığı kadın. İngilizce, Almanca, Fransızca bilen, 2011'de **Stadium Business** tarafından "**Yılın Yöneticisi**" ödüllü, iki çocuk annesi bir kadın. İlk Türk kadın sutopu takımının oyuncusu. "**Erkek oyunu**" futbolda, hem de geleceği planlayanlar, parayı yönlendirenler arasında, varolma savaşını yöneticilikle birleştiren bir kadın.

Röportajı yapan **Mihir Bose**; medyanın, televizyonculuğun en büyük okulu **BBC**'nin ilk spor editörü. Yer Zürih, **Uluslararası Futbol Arenası Konferansı**. FIFA Başkanı **Sepp Blatter**, Juventus Başkanı **Andrea Agnelli** kalibresinde davetliler arasında tek Türk ve tek kadın. Gazetecilik refleksiyle, en çarpıcı bölümü arayan bir grup meslektaşın oluşturduğu algıyla, Köksal'ın açıkladığı hedef: "**Bir gün başkan olacağım!**"

Ebru Köksal, upuzun ve değerli bir sohbetin sonunda, hedefini açıklıyor: Başkan olmak, Galatasaray'a, TFF'ye, UEFA'ya ya da FIFA'ya... Ve pek çok konuda, son derece değerli içeriğe sahip söyleşi, bir iki cümleyle bu başlığa sıkıştırılıyor.

Köksal, söze kadın olmakla başlıyor. Futbolun tek sorunu ırkçılık değil, cinsiyet ayrımcılığı da unutulmamalı diyen Bose, hem kadın hem de Türk kadın olmayı soruyor Köksal'a. Olimpiyat İstanbul'a neden verilmedi?

Türbanlı kadın futbolcular için fikrin nedir gibi sorularla birlikte. Bakın Köksal neler anlatmış:

» 13 yıldır futbolun içindeyim. Her aşaması zorlu geçti. Türkiye’de **Faruk Süren**, Avrupa’da **K.H. Rummenigge**, bir kadın olarak sektörde varoluş çabamı, hem teşvik etti hem de destek verdi. Girdiğim her seçimde, (bir kadın olarak) yeterliliğim sorgulandı.

» Türkiye’ye karşı özel bir tavır hissetmiyorum. Ama genel olarak, tüm İslam ülkelerine karşı bir önyargı var. Olimpiyat, Müslüman ülkelere hiç verilmedi. Son seçimde, sunumumuz çok başarılıydı. Finansal kararlılığımız doğru değerlendirilse, İstanbul kazanabilirdi. Ama önyargılar bunu engelledi.

» Yönetimde neden kadın yok diye sorduğumda, **“bulamıyoruz”** derler. Aynı mantık. Neden Türkiye’ye oy vermediniz diye soruyorum **“Müslüman bir ülkesiniz, en üst stnadartları gerçekleştirebileceğinizden emin olamıyoruz”** diyorlar...

» Türk futbolu, Avrupa’nın 7. büyük ekonomisi ama kulüpler ve milli takımı 37. sırada. Kaynakların doğru kullanılmadığının göstergesidir. Bu endüstride bir şeyleri değiştirmek istiyorum. G.Saray’ın, geçen yıl 139 milyon euro geliri vardı. Bu yıl beklentimiz 150 milyon euro civarında. Biz, operasyonel değişikliklere başladık.

» Süper Lig kendini yönetebilmeli. Federasyondan bağımsız olmalı. Bu radikal değişikliğin örneği, La Liga ve Premiere Lig’de yaşıyor. Yapıları biraz farklı da olsa, temeli şu; kulüpler kendi geleceklerini kontrol edebiliyor. Bu yapı, kulüp gelirlerini de artırır. İngiltere, İspanya, İtalya, Almanya ve Fransa, 19,4 milyar euro ile Avrupa futbolunun yüzde 48 büyüklüğüne sahip. 6. Rusya, 630 milyon euro. Türkiye 7. sırada ama büyüklüğü, İngiltere 2. Ligi kadar. Ayrıca FIFA ve UEFA hesapları şeffaf olmalı, denetlenebilmeli.

» Türbanlı futbolculara saygım var. Şekiller, sembollere fazla takılmamalısınız. Kafanın içindekilerle ilgilenilmesi daha doğru.

Ebru Köksal, **Madeleine Albright**’ın bir sözünü anımsatıyor: **“Cehennemde, diğer kadınlara destek olmayan kadınlar için ayrı bir yer var!”** Nefret ve kaos kültürünü birarada yaşayanlar için, kadın ya da erkek olmak fark etmiyor oysa...

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hedef saptırma

Fatih Kuşçu 06.12.2013

“Günde üç öğün savunma çalışmalıyız” diyen **Mancini**, **Fatih Terim**’den enkaz mı devraldı? Soruyu, isimlere bakarak yanıtlamaya çalışalım. Kaleciler malum, kendi yaş grubunda dünyanın en iyisi görülen **Muslera** ve

arkasında özgüven dâhil çok sorunlu üç kaleci. Savunmanın yerlileri, **Sabri, Semih, Gökhan** ve **Hakan**. Tüm eleştirilerle birlikte, A Milli Takım'ın savunmasında, Avrupa üçüncülüğü kadrosundan. Yabancıları; **Eboue, Dany, Chedjou** ve **Riera**; tümü milli. Takım savunmasının yapısı, düzeni kadar isimler de belirleyicidir elbet. Ama, Mancini'nin yaklaşımı Terim'e haksızlık, futbolcularına da saygısızlıktır. Bir iki hafta değil, 60 günü aşkın süredir Florya'da. Sürpriz, bilinmedik genç bir takım değil **G.Saray**. Son iki yılın şampiyonu, son iki süper kupayı **F.Bahçe**'den alan, bu sezona da elinde Emirates Cup ile giren takım. Kötü başladığı sezonda, **Eskişehir** ve **Bursa** deplasmanlarını yenilmeden geçen, Terim'in son maçı, **Beşiktaş** derbisine de, ligin tek namağlup takımı olarak çıkan takım.. Terim, tümünü aynı oyuncularla gerçekleştirdi.

Mancini enkaz devralmadı. Terim döneminin kimi sıkıntıları hâlâ sürüyor. **Hamit**'in yokluğu, sadece sağ kanadı değil tüm savunma kurgusunu etkiler hâle dönüşüyorsa, yılların sol bek sorunu, aşılamıyorsa, gol makinesi **Burak** susuyor, **Drogba** kaprislerle gündeme geliyorsa, **Selçuk İnan** kendini hatırlamıyor, **Engin- Yekta** hatırlanmıyor, **Ceyhan** jokere(!) dönüşüyorsa, adres Terim ve oyuncular değildir. "**Terim eğer takımın başında kalsa bu defansı bir şekilde organize eder, yine G.Saray'ı yarışmacı kimliğine oturtur ve yoluna devam ederdi**" diye yorumlar da yapılıyor. Terim'in varlığını, etkisini, motivasyonla sınırlandıranlar, bu sözleri dikkatle değerlendirmelidir. Sağ bakıştan uzaklaşanlar, teknik beceri ve futbol vizyonuna, ve tabii ki yöneticiliğine saygı duymalıdır.

Önce yönetim ve **Mancini** (tabii **Tugay Kerimoğlu**) için sorgulama zamanı çoktan gelmiştir. Oyuncular ve Terim'e göndermede bulunmak, Mancini adına, kariyerine ve beyefendi kimliğine yakışmadı.

SESİ GÖRENLER LİGİ

Bir parçamız, görmüyor, bir parçamız duymuyor... Bu parçamız, engelliler grubu, hayata pek çok unsurla tutunma yolu ararken futbol aşkını pas geçmiyor, oynuyorlar. Dâhil olduğum bir grup medya mensubu, **Metin Tekin, Bülent Korkmaz, Ali Gültiken, Tümer Metin, Mehmet Topal** gibi profesyoneller ve görme engelli futbol milli takımından oyuncularla karıştık; gözlerimiz bantlı, maç yaptık. Yapmaya çalıştık. Engellilerin futbol keyfine tanıklık ederken heyecanlarını paylaştık. Empatiyi anladık. Attığı golü görmese de nasıl sevindiğini, o golü atışını, savunmada "**voy voy voy**" sesiyle uyarılarını paylaştık.. Top durdu, içindeki zil sesine yönelen görmez topçular durdu. Hakemin, topu yerinde sallayarak ürettiği zil sesine doğru koşmayı öğrendik. Yarım saat için de olsa, sesi gördük. **Turkcell Sesi Görenler Ligi**, görme engellilerin de futbol aşkını büyütüyor. **TFF**'ye, **Turkcell**'e, **İz İletişim**'e, **Görme Engelliler Spor Fed.**'na, maçı izleyen **Fatih Terim**'e, **Acun Ilıcalı**'ya, engellileri bir gün anıp 364 gün unutmayanlara teşekkürler.

YAŞAMIN KANATLARI

Dev bir organizasyon daha geliyor. 4 Mayıs'ta gelmiş geçmiş en büyük koşu etkinliklerinden biri yapılacak. 35 ülkede 40 farklı lokasyonda, yüzbinler, **omurilik felçlileri** için koşacak. Türkiye'de Alanya'da yapılacak **Wings for Life World Run** için kayıtlar başladı. ABD'de 50 dolar, İspanya'da 40 euro, Türkiye'de 50 lira veren her sağlıklı, koşuda yer alabilecek. Unutmayın, sadece Türkiye'de 150 bin üzerinde omurilik felçlisi var ve yüzde doksani tekerlekli sandalye ya da bir başka kişiye bağımlı yaşıyor. Dünya, koşamayanlar için koşarken, orada olmak gerek. Bilgi ve kayıt için: (www.wingsforlifeworldrun.com)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gaz, Kar, Mandela...

Fatih Kuşçu 11.12.2013

 Gaz, Kar, Mandela... Galatasaray Juventus maçı, Mandela ve ceza tartışmalarıyla başladı. Avrupa'da kader maçına çıkarken, "Huzur içinde uyu" ve "Teşekkürler" yazılı tişörtleri, Drogba ve Eboue'yi PFDK'ye sev ettirmişti. FIFA ve tabii alt kuruluşu UEFA, üç ana soruna odaklanmış durumda: Irkçılık, Yasadışı Bahis/Şike ve Doping.

İrkçiliğe karşı, insan hakları ve özgürlük savaşının 1 numaralı simgesi Nelson Mandela, iki siyahî oyuncu tarafından anılır elbet. Ama keşke, bu oyunculara gelene dek, haber alındığı anda organize olunsu ve TFF, takımları Mandela'ya saygı pankartlarıyla çıkartsaydı. Bireysel girişimlere gerek kalmazdı zaten. Öte yandan, kural, forma içi/üstüne hiçbir şekilde siyasî slogan yazılamaz, cezalandırılır, diyor. Vicdanen rahatsız etse de kural budur. Bizi şaşırtan, kuralın hatırlanış biçimi; "Yüce Atatürk" yasak, rabia işaretiyle sevinç serbest, Mandela'ya saygı yasak. Aslında, şaşırtan değil şaşırtmayan... Galatasaray yönetimi, en azından, tartışmanın Mandela yönüne nokta koydu. Juventus maçına gelenleri, stadın dışına asan dev gibi bir poster karşılıyordu; Mandela onuruna. Saygı sunan iki yıldız Drogba ve Eboue'yi de kollayan aynı zamanda.

Bir kez daha Akif Kurtuluş dizeleri: uzun bir kış yaşadım, kar suyu sızmakta tırnaklarımdan...

Galatasaray, İstanbul'un karla buluştuğu gecede, taraftarın ateşiyle ısınarak çıktı sahaya. Kıbrıs'tan, Antakya'dan, İzmir'den, Ankara'dan, dört bir yandan gelenlerle doluydu stat. Söz, Reyhanlı'dan bir öğretmenin: "Her zaman umut vardır Galatasaray'da!

İtalya'daki ilk maçın kahramanı, Umut kenarda, Drogba-Burak-Sneijder sahadaydı. Juve'nin kontrollü çıkışları, Galatasaray cephesinde de aynıydı. Kar, sahayı beyaza, topu kırmızıya dönüştürürken, her iki takımın da yürekleri ağza getiren pozisyonları vardı. Ama en önemlisi, ilk 20'de, 4 kez korner kullanacak araştırmaydı. Kopenhag'dan, Real'in gol haberi geldiğinde, İstanbul üşüyordu. 32'de saha çizgileri görünmemeye başladı. Tribünler zıplayarak ısınmaya çalışırken, maç ertelendi. Bize de şans doğdu, aynı maçı iki kez izleyeceğiz. Umut vererek başladı Galatasaray sahada. Keşke saha dışı da o kadar başarılı olsaydı. Keşke Ali Sami Yen Spor Kompleksi Türk Telekom Arena, doğalgazla buluşsa, ısıtma çalışsa, maç oynansa, Galatasaray hız kesmeseydi. Umarım, keşkeler, ikinci buluşmaya kalmaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çatının saçakları

Fatih Kuşçu 14.12.2013

16 Ocak 2011'de alevlenmişti TT Arena tartışmaları. Dönemin TOKİ Bşk. Erdoğan Albayrak "Özhan Canaydın acz içinde bize gelip destek isterken..." diye söze girerirken protestolar yükselmiş, Başbakan ısıklanmış, Ali Sami Yen Spor Kompleksi Türk Telekom Arena'nın açılışı tarihe geçmişti.

Ardında TBMM’de Cemil Çiçek açıklamıştı: Ali Sami Yen Stadı arazisi 1 milyar 25 milyon TL’ye satıldı, 475 milyon TL TOKİ’ye kaldı, stat 191,5 milyon TL’ye yapıldı. Başbakan’ın, “G.Saray’ın cebinden kuruş çıkmadan stat yapıldı” sözleri, açılıştaki tepkilere yanıtı, ama TOKİ’nin neredeyse yüzde 200 kâr ettiğinden dem vuran yoktu.

G.Saray, devletten TT Arena’nın 49 yıllık üst kullanım hakkına sahip. Peki, ne aldı, ne verdi? Ali Sami Yen’in 35,5 dönüm arazisini verdi, karşılığında, Seyrantepe’de 364 dönüm arazi. 120 dönüm stat için. Gerisini, ilk anlamaya uymamasına karşın devlete iade etti, 264 dönüm. Stat, deprem öngörülerek yapıldı. Olası depremde, İstanbul’un toplanma merkezlerinden olacak. Bu nedenle açılır kapanır çatılı olması planlanmış, ıslanmadan top oynamak için değil. Stat dışındaki araziye kulüp, spor salonu ve tesis öngörüyordu. Sağlık Bakanlığı’na devredildi, hastane yapılacak.

Dönemin GS 2. Başkanı Işın Çelebi’nin anlattıkları da, anlaşılabilirliği artırıyor.

Aysal yönetimi, GS tarihinin en yüksek gelirleriyle borç batağından sıyrılamıyor. Fatih Terim’i bünyede tutamıyor, çatıyı yapmıyor, finans sözü hep dilinde, ancak kalıcı yatırım sıfır. Peki, ne yapıyor?

11 Temmuz 2011’de olağanüstü kongrede, büyük yetkiler aldı. Riva arazisi dâhil, kulüple ilgili her türlü tasarruf hakkına sahip görünüyor. Sermaye 13 milyon 970 bin TL’ye artırıldı, var olan hisselerin yüzde 28,5’i satıldı ve 125 milyon TL nakit gelir sağlandı. Tek yapılan, Kalamış’ta Adnan Polat’ın başladığı havuzun tamamlanması. Gider, 400-600 milyon TL eşiğinde, düşüremedi. Madonna konserine karşı çıktığı için, Yeşim Toros gibi deneyimli ve başarılı stat yöneticisini, bir anda siliverdi.

Sonuç; Ünal Aysal, yüksek yetkileri ve sağladığı girdilere rağmen, kulübü maddeten rahatlatamadı. Terimsüreci başta olmak üzere, vicdani rahatsızlıklar var. Hayri Kozak, Işın Çelebi gibi camianın duayenlerine kulak vermek yerine, palyatif çözümler arıyor. “139 TL’ye aldığım hisse 28 TL’ye düştü, dolandırıldım mı?” diyen kongre üyelerini duymuyor.

ARENA, İNÖNÜ VE KADIKÖY

İtalya, İspanya, Portekiz, Yunanistan gibi ülkelerde, çatısı kapalı kaç stat var? Yanıt: sıfır! Koca Avrupa’da toplam dört adet: Stad De France (Fransa), GelreDome ve Amsterdam Arena (Hollanda), Veltins Arena (Almanya). Aziz Yıldırım, yapı ruhsatı/izni almadan, gecekondu gibi, tribünleri yıkıp yenileyip, şahane bir stat yaptı. GS ve BJK; bütçenin yanısıra, devlet, belediye vs. izinler arasında sıkışıp, yıllarca gerisinde kaldı FB’nin. GS’nin durumu ortada. BJK, bu süreci sağ salim atlatabilecek mi sizce? Bence futbol kadar sürprizlerle dolu bir süreç geçireceğiz.

DEVLERİN AŞKI

Hem G.Saray hem deelediği Juventus, Man Utd.’tan Nani’yi istiyor. Bülent Tulun’un geçen yıldan ön görüşmelere başladığı Nani, “Juve’yi n’apayım, işime yaramaz. G.Saray Şampiyonlar Ligi’nde” demiş. İşte o büyük arenanın etkisi! Umarım Serdar Aziz ve Nani transferleri gerçekleşir.

GÜNDE ÜÇ ÖĞÜN

Başlık, Mancini'den. Juve'yi de dize getiren takımına, daha iki hafta önce, "Günde üç öğün savunma çalışmamız gerek" diyen oydu. Tebrik etmek gerek, iki hafta dolmadan 30 öğünde işi çözmüş.

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Drogba-Melo ve diğerleri

Fatih Kuşçu 16.12.2013

Galatasaray, Mancini'nin son kararı 3-5-2 dizilişiyle sahaya çıktığında, bakın Muslera'nın önünde kaç savunmacı yer alıyor: Eboue-Chedjou-Gökhan-Semih- Hakan-Melo-Selçuk. Zaten oyunun yükünü çeken Melo ve Selçuk, önlerinde savunma desteği görmediği sürece hem atakta hem savunmada zora düşüyor. Dolayısı ile, 5'te Sneijder'ın kaçırdığı top iki pasla Petkovic'e geliyor, bir ara pası, 6'da Stancu'nun golü...

Oysa, 3 büyüklerin her daim baskın karakter olduğu ligimizde, örneğin Gençlerbirliği karşısında da bu kadar defansif anlayış, rakibi, oyuna ortak olmaya itiyor.

Mancini, 37'de düzeni tamamen değiştirdi. Yunus Yıldırım, gözünün önündeki faullere devam deyip, hızla gelişen ataklarda avantaj uygulamayıp, Galatasaray'ın zaten düşük olan hızını kesiyordu.

Mehmet Özilek, bütün oyuncularıyla rakibi sahasında karşılıyordu. Hücumda, Petkoviç/Tosic/Stancu üçlüsüne en az 2 oyuncu daha katılıyor, hemen geri dönebiliyordu. Devre sonunda Kulusic'in aşıline basmasıyla yerde kalan Drogba'ya, faul vermek bir yana, "kalksana" diye koşturan da Yunus Yıldırım'dı. 10 dk.'lık 4-3-3 skoru değiştirmede.

Fenerbahçe 4 gol atmış, hedefin 103 gollü rekoru kırarak şampiyonluk olarak anlatıyor, tüm Galatasaray takımı, Fenerbahçe'nin dört forveti kadar gol atamıyor. Kuyt-Sow-Webo- Emenike 27 gole ulaştı. Galatasaray, Ankara'ya giderken 22 golü vardı. Mancini, uzun toplanlarla Drogba'yı bulup onun servisleriyle gol aramaktan başka çözüm üretmelidir. Galatasaray, top ayağındayken duruyor. Herkes kafayı kaldırıp Drogba'yı arıyor. Her maçın yıldızı aynı; Melo ve Drogba!

Barcelona gibi oynamasını bekleyen yok, ama insan biraz feyz alır. Savunmamız kötü deyip savunmacı doldurmanın çare olmadığını Stancu gösterdi. Galatasaray, mucizeler yaratan küçük bir takım değildir, büyük bir isimdir. Türkiye'nin tek dünya markasıdır ve Mancini'nin bunu bir an önce idrak etmesi gerekir. Haftaya diğer Avrupa gururu, Trabzonspor maçı, Mancini'nin sandığından rahat geçebilir. Drogba'ya yıkılma alışkanlığından biraz uzaklaşabilirse...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe ve diğerleri

Spor Toto Süper Lig'in puan tablosuna bakınca, zirvede tek başına görünmesi değil başlıkta kastedilen. "Herkes bize düşman", "hepsi bize karşı ittifak içinde" gibi bir yaklaşımı var F.Bahçe'nin. Dahası, bu fikir, hem de yetkili ağızlarca, her fırsatta dile getiriliyor. Bu yalnızlaşma doğrudur. Ama birincil etken Fenerbahçe'nin bunu tercih etmesidir. Bu tercihi vurgulayan söylem ve tavırla yürümesidir. Son örnek, yabancı kuralı tartışmaları ekseninde. Kulüpler Birliği, Fenerbahçesiz 17 takımın ortak görüşüyle, "sahaya çıkmayacak yabancı kontenjanı istemiyoruz, TFF kuralı değiştirsin" diye karar alıyor. Fenerbahçe'den gelen açıklama, altına TFF imzası konabilecek şekilde yapılıyor. TFF'nin bu kararı nasıl aldığı, neden aldığı, nasıl değiştirebileceği ve neden değiştirmemesi gerektiği, TFF kurallarıyla açıklanıyor. Hem TFF'ye gözdağı veriliyor, hem de diğer kulüplerin tümüne, TFF üzerinden meydan okunuyor.

1 Haziran 2011'de, Erman Toroğlu ile o dönem bünyesinde bulunduğum tv kanalında bir söyleşi yapmıştık. (Meraklıları hâlâ internet üzerinden izleyebilir.) "Türk futbolunu kim yönetiyor" sorusuyla başlarken, Toroğlu'nun ilk yanıtı, "TFF'nin yönetmesi gerekir, ama Aziz Yıldırım yönetiyor" şeklinde olmuştu. Bu söyleşiden 32 gün sonra 3 Temmuz'a geldik. Süreç, herkesin gözü önünde yaşandı. Aziz Yıldırım, gözaltına alındı, tutuklandı, hapis yattı, çıktı, kongreler kazandı, ceza aldı, itiraz etti... Derken, bugüne geldik. Yargıtay'dan itirazın kararı beklenirken, Yıldırım yönetimi, Toroğlu'nu yine haklı çıkaracak yapısından uzaklaşmıyor.

Fenerbahçe'nin zirvedeki yalnızlığı, Aykut Kocaman'la başlayan oyun anlayışının, Ersun Yanal'ın akılcılığı ve yönetimin transfer becerisinin buluşmasıyla gerçekleşmiştir. Ne Terim, ne Bilic ne de Mancini, yıllardır solbek sorununu çözemezken, Fenerbahçe, Hasan Ali Kaldırım, Caner, Kadlec hatta Ziegler ile fazlasıyla öne geçmiştir.

Genç bir şair (Hakan Kadioğlu), Baudelaire'in yalnızlık içeriklerine atfen yazdığı dizelerde şöyle der: Yalnızlık, bir dürtü beni iten; önce insanların dışına, sonra içine!..

Fenerbahçe, bu dizelerin ikinci aşamasına bir türlü geçemiyor. Geçmiyor. Ama geçmeli. Önce kendi büyüklüğünü doğru idrak için. Sonra pek çok neden sıralayabiliriz. En önemlisi de memleket hâli. "Büyük mozaik" diye tanımlanan memleket, her parçasını ayrı ayrı görmeye, ana resimden uzaklaşıp, parça parça ses vermeye, her renk ayrı parlayıp, göz kamaştırıcı bütünlükten uzaklaşırken, Fenerbahçe'nin daha fazla aykırı ve düşmanca tavır üretmesi anlamsız. Sorumluluk ve sağduyu! Tarihiyle övünen Fenerbahçe'nin, buna yakışan tavra dönmesi gerek, bütünü içine!

GEREMİ'DEN BRUMA'YA

Bir teknik direktörümüz, yorumluyor: "Bruma, Balıkesir maçındaki asist ve golüyle, iyi bir ışık verdi. Ancak hâlâ çok yetersiz. Ve ne yazık ki, biz son 30 yılda, 'pek çok şeyi A. Madrid'de öğrendim' diyen Arda dâhil, oyuncu yetiştiremedik. Bu nedenle, umudum yok, verilen 13 milyon dolar bonservise de yazık! "

İlk bakışta haklılık arzeden yaklaşım, büyük eksiklere sahip. En önemlisi de inanç ve stratejik değerlendirme. Geremi, G.Birliği'nden Real Madrid, Chelsea, Newcatle Utd'a uzanan kariyerinde, elbette Türkiye'de kendini geliştirmiştir. Ama daha önemlisi, o seviyede oyuncu olduğunun ışığını vermiştir. Bruma 19 yaşında. İlk kez, ümit vaat eden bir yetenek, yüksek bonservisiyle birlikte alınıyor. Takıma katkısı kadar, kulübe katkısı olabileceği öngörülüyor. O bonservis, fazlasıyla geri dönebilir. Türk futbolunun eksikleri, Bruma'yı yolundan alıkoymaz. Öncelik, yetenek ve kendi kararlarıdır.

Önder Özen ve Beşiktaş

Fatih Kuşçu 27.12.2013

Sezona girerken en heyecan verici yapılanma ışığı **Beşiktaş**'tan geliyordu. **Sloven Bilic**'in teknik direktörlüğü ile **Önder Özen**'in futbol direktörlüğü, yılların hayali için güçlü bir adımdı: **Yarışmacı takımla birlikte, gelecek yapılanması**. Galatasaray maçına dek, hiç de fena gitmiyordu Beşiktaş. Bir yandan stat hamleleri hız kazanıyor, bir yandan **Veli/ Oğuzhan/ Olcay** omurgasıyla, iddialı yürüyordu. Sonra, Bilic'in sözüyle herkesin sırayla ve aynı anda ceza aldığı süreç yaşandı; Bilic, futbolcular, taraftar vs...

Tüm bu süreç içinde, Beşiktaş şampiyonluk yarışından uzakta, kupadan elenmiş, Avrupa'da yasaklı mevcudiyetiyle, **İnönü Stadi**'ni yıktı, yapımına başladı. Günlük koşuşturma arasında, **Önder Özen**'le beklenen geleceğe bakan yapılanma hamlesi de büyük yara aldı.

Önder Özen, **Fenerbahçe**'de, **Daum**, **Zico** ve **Aragones** ile çalıştı. "**Antrenman programlamayı dünyada benden iyi yapacak tanımıyorum, en fazla benim kadar yapabilirler**" diyecek kadar konusuna hâkim. Bilgili ve deneyimli. Doğrudan Başkan'a bağlı. Sadece ona hesap veriyor. Doğası da farklı, ziyadesiyle ketum. Dolayısıyla, yönetimin geri kalanı ile içli dışlı olamıyor. Hadi açık konuşalım, olmuyor. Onlar da **Önder Özen**'i sevmiyor. Kendini "**Eskişehirsporlu**" olarak tanımlayan adama, yıllarca çalıştığı yer yüzünden "**Fenerbahçeli**" yaftası yapıyorlar. Yolları ayırmak için de fırsat kolluyorlar.

Önder Özen, **Bilic**'in işine karışmıyor. Ama her talebinde ona destek olacak doneleri sunuyor. **Bilic**, "**İstanbul'daki kariyerimin en önemli şanslarından biri**" diyerek **Özen**'in varlığını büyütüyor. Ama sezon başında, **Sezer Öztürk** ve **Eneramo** transferlerine karşı çıkan futbol direktörü, bir grup yöneticiye yaranamıyor.

Bir dönem yöneticilik yapan değerli bir Beşiktaşlı ile sohbet ediyoruz, şöyle diyor: Yönetim iki yıl için seçiliyor. Herkes gelecek vs. diye söze giriyor ama yarışmadan uzak kalma korkusu, planlamayı bitiriyor. Bu korkularla **Önder Özen**'in önünü açmıyorlar. Bilgi ve deneyimi çok yüksek. Ama yetki ve sorumluluk alanı daraltılıyor. Kasımpaşa maçında yaşananlar ortada. Adını duyurmak isteyen her yönetici, medyada boy gösteriyor. Futbol direktörü, ağzını açamıyor, Beşiktaş'ın en sorumlu ismi olması gerekirken... Sistem üretmek, gelecek planlamak, yapılanmak, ne başkanın ne de yönetimin önceliği olabilir. Kongre hesap sorar. Siz de iki yıl içinde, medyada yer bulacak, sansasyon üretecek işler ararsınız. **Guti**, **Quaresma**, **Almeida** gibi transferler bu işlere de yarıyor. **Guti**'nin gece kulüpten çıkıp kaza yapması bile, bu şov dünyasının parçası olabiliyor. Stat hamlesi önemli, çok önemli. Ama yeterli değildir. **Ronaldinho**'dan vazgeçen yönetim, ciddi ciddi ilgilendiği **Pirlo**'yu getirebilse keşke. Ama bu parasızlıkta çok zor. **Uğur Boral- Franco** gibi transferler yapacaklarına, **Önder Özen**'e güvenseler biraz. Tamam, **Rıza**'ya (**Çalimbay**) güvendik, tuttu **Youla**'yı getirdi. Kastettiğim bu değil ama bu adama, değerini ortaya çıkarma fırsatı sunulmalıydı.

Beşiktaş yönetimi, hem mali hem sportif açıdan çok zor bir süreçte. **Beko**'yla 16,5 milyon dolarlık, çok değerli bir anlaşma imzalanıyor. Ama durum o kadar kötü ki, başkan, bu miktarın KDV'sini de, sanki kulübe kalacakmış

gibi, 42 milyon TL'lik anlaşma diye sunuyor. Stat bir yılda bitirilecek deniyor ama bunu mümkün gören inşaatçı yok.

Sonra herkes dönüyor, kendi alanını parlatıp büyüterek, sorunları başka yöne kaydırıyor. Anadolu takımlarında, Kasımpaşa'da çok başarılı olacağı öne sürülen **Önder Özen'e**, olanak tanınmıyor. Sadece Beşiktaş'a değil, Türk futboluna çok şey getirebilecek, bilgili ve dürüst **Önder Özen'e**...

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beşiktaş'ın Çilesi Sürüyor

Fatih Kuşçu 28.12.2013

 Beşiktaş'ın Çilesi Sürüyor

İlk yarının son maçına çıkarken, Beşiktaş, deplasman havasından uzaktı. Bir meslekdaşın "okulunu, evinden uzakta okuyan çocuğun evi gibidir" dediği Ankara'da, taraftarı müthişti. "İç sahada her maçımızın favorisiyiz!" diyen Özdilek, orta sahayı kalabalık tutup, uzun toparla Stancu ve Zec'i arıyor, hızlı çıkmayı planlıyordu. Bu da ilk yarıda tuttu.

Biliç'in sıkıntısı, bitmeyen cezalar, sakatlıklar üzerinden takım oluşturmaktı. Kendisi, seyircisi, oyuncular, takımı, kulübü cezalar aldı; stadı yok, 2. yarı nerede oynayacak hala belirsiz ve yarış devam ediyor. Ancak Oğuzhan ve Fernandes'in yokluğunda, Biliç, sunduğu anlayışla şaşırttı. İleride Almeida tek forvet, Olcay'ı, başarıyla yer aldığı soldan ortaya çekmiş, Holosko sağda Tosic'i aşamıyor, Gökhan Töre, sadece koşuşturur halde. Topa basıp, atakta akıl olacak oyuncu yok. Bu, Biliç'in devre arasında transferi önemseyin mesajı için seçtiği yöntemse, bedeli pahalıya patlayabilirdi. 20'de Almeida'nın içeri çevirdiği top, Olcay'ı aşır Gökhan'a geldi. Ama bunu sadece biz gördük. Çünkü Gökhan topa sırtı dönük, duruvermişti. 30 saniye sonra, Uğur Boral'ın kötü kullandığı taç, Gençlerbirliği atağına dönüştü ve Ermin Zec, nefis bir gol attı. Geçen hafta, nefis bir dönüş yapan Uğur, Olcay'ın sola çekilmesiyle yine etkin olmaya başladı.

Aymaz tavırlı Gökhan Töre yerine Mustafa Pektemek girdiğinde, karşılıklı ataklarla oyun tempo kazanmıştı. Beşiktaş'ın her maçı vukuatlı geçiyor. Olcay'ın, ağlara gönderdiği bir frikik var; Özgür Yankaya işaretimden önce kullanma diyor, sonra kenara çekiliyor. Kaleci Ramazan'ın hazırlığını tamamlayamaması, rakibi bağlamaz. Sanki, Olcay işaret etmiş gibi dursa da, bunu bizim çözebilmemiz olanaksız. Ama, hakem, "top nereye gidiyor" diye bakıyor, ağlara gidince, dönüp düdük çalıyor. Yine bir Beşiktaş maçı, yine fantastik bir hakem kararı! İlk yarı bilançosu ortada, 8 galibiyet, 5 berberlik, 4 yenilgi! İkinci yarıya dikkat; siyah, beyaza baskın çıkabilir Beşiktaş'ta...

90 dakikanın öyküsü

Spor Toto Süper Lig’de ilk yarının son haftasında Beşiktaş deplasmanda Gençlerbirliği ile karşı karşıya geldi. Ankara 19 Mays Stadi’nda oynanan karşılaşmayı ev sahibi ekip 1-0’lık skorla kazandı. Gençlerbirliği’ne galibiyeti getiren golü 21. dakikada Ermin Zec kaydetti. Kalan dakikalarda Beşiktaş’ın baskısı sonuç vermezken, siyah-beyazlıların 56. dakikada Olcay Şahan’ın şutu sonrasında ağları bulan topu da maçın hakemi Özgür Yankaya tarafından gol olarak değerlendirilmedi. Bu skurun ardından Beşiktaş 29 puanla 4. sırada kaldı. Gençlerbirliği ise puanını 21 yaptı ve maç fazlasıyla 11. sıraya yükseldi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahlak, fayda ve ödev

Fatih Kuşçu 03.01.2014

Buenos Aires’te, “**2020 Olimpiyat Oyunları’nı Tokyo aldı!**” dendiğinde, İstanbul’un neden alamadığı konuşuldu, Tokyo’ya neden verildiğinden daha çok. Finans, bütçe, tesis, ulaşım, Müslüman olmak, sporcu/ sporsever vs. pek çok başlığın arasında, büyük vurgu alan bir konu vardı: **Doping!** Tarihte, hiçbir sporcusu doping cezası almayan Japonya, gururla bunu da dile getiriyordu. Bizim kimi federasyonlarımız, yöneticilerimiz, “**örnekleri Almanya’ya değil Yunanistan’a göndermeliydiniz. Bu maddeler orada tespit edilemiyor!**” diye hezeyan içinde yaşarken...

Zeki ve çevik sporumuz, ahlak konusunda ziyadesiyle geride. Ahlakın amacını, Samoslu **Epiküros**, mutluluk yani yaşamdan “**haz**” alabilmekle açıklar. Elbette aranan, ruhun huzura kavuşmasıdır. Faydacılara göre, mutluluk, insanın tutkularına engel olması, toplumun çıkarının kişisel çıkarlardan üstün tutulmasıyla gelir. **Kant’a** göre ise ahlâki eylemin amacı mutluluk değil “**ödev**” olmalıdır. Ödev, iyiyi istemedir. Bunun gerçekleşmesi ya da gerçekleşmemesi önemli değildir.

Neredeyse her branşta, ama elbette lokomotif, futbolda, ahlak/ ilke sorunlarıyla bir yıl daha geride kaldı. Temeli, “**kural uygulama**” sıkıntısına dayanıyor. Uygulanmıyor ya da duruma/ olguya/ kişiye göre yorumlanıyor, içinden çıkılmaz hâle dönüşmesi yeğleniyor. Örneğin, şike davası sonuçlandı. Gerçekten sonuçlandı mı? UEFA, CAS vs. cezaları, TFF’nin mevcut kurallarıyla örtüştü mü? Spor yasası uygulandı mı? Kasımpaşa- Beşiktaş maçı karara bağlanabildi mi? Beşiktaş- Galatasaray maçının kararı haftalar sonra açıklanmadı mı?

“**Yüzde 50’yi evinde zor tutuyorum**” diyen Başbakan’dan feyzalmış görünen **Ahmet Nur Çebi**, “**Günah bizden gitti. Taraftarı artık tutamayız. Kasımpaşa da böyle bir eziklikle yaşamak istemez!**” sözleriyle, sorumluluk (!) anlayışını sergiledi. Yöneticileri sorumsuz kılan düzen, yasanın varlığına rağmen değişmiyor. Kasımpaşa, bu kışkırtmayı yanıtladı: BJK yöneticilerinin mağduru oynayan, yüzüstü ve ezik tutumunu...

Çok çabuk kışkırtılabiliriz. Yapımız, her alanda aynı reaksiyonu gösteriyor. Dolayısıyla, karar mekanizmasında yer alanlar, bu karmaşadan besleniyor, süreç uzuyor, tavsiyor, gevşiyor. Kaos kültürünün hâkim olduğu memlekette, kural ve ceza tanınmıyor. Sonra oturup, “**ahlak nedir?**” yazıları yazıyoruz.

MANCINI GÜNLERİ

Devre arası Antalya’da geçireceği sürenin ardından, G.Saray’da, “**Mancini’nin/ Terim’in takımı**” tartışmaları bitecek. Transferlerle birlikte, İtalyan teknik adamın hâkimiyeti çıkacak sahaya. Bir tarafta, son iki sezonun en çok atan en az yiyen şampiyonu, Fenerbahçe’den üst üste iki Süper Kupa’yı alan, TT Arena’daki ilk maçına

Emirates Kupası ile çıkan **Fatih Terim**'in G.Saray'ı; diğer tarafta, **Aykut Kocaman**'dan aldığı bayrağı **Emenike/ Alper/ Alves** takviyesiyle zirveye taşıyan **Ersun Yanal**'ın Fenerbahçe'si. Bu iki takımla kıyaslanması bitmeyecek. 34. haftayı, şampiyon tamamlayamadığı sürece...

FERNANDES'TEN RONALDINHO'YA

Beşiktaş'ın heyecan verici çabası sürüyor. Tamam dediler, vazgeçtik dediler ama sona erdirmediler.

Barcelona'daki şaşaalı günlerinde, kimi zaman dans ederek, kimi zaman topu okşayarak, kimi zaman da ısınlanmış gibi yer değiştirerek, adam geçerek oynuyordu. Seyrine doyulmayan maçlar sundu bize. **Fernandes**'i yönetemeyenler, **Ronaldinho**'yla nasıl başa çıkacak diyenler var. Gelsin. Yeter ki gelsin. **Drogba** gibi, bir büyük dünya yıldızı, kariyerinin sonlarında da olsa gelsin. Futbol keyfi, futbol aşkı için gelsin. Bu topraklardan **Ronaldinho** da geçti, densin!..

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir konuşsam...

Fatih Kuşçu 24.01.2014

3 Temmuz 2011, bir pazar günüydü. Sabah, **Aziz Yıldırım**'ın evinden alındığı haberiyle uyanmış, şaşırmış, bu noktaya gelemeyeceğini konuşmuştuk. Güç yenilmezdi memleketimizde.. Haklılık, adalet, sonra tartışılan unsurlardı ya!.. Sonrası farklı gelişt, davalar, tutuklamalar, hükümler... Adli yargı sürerken, Fenerbahçe hep öndeydi, ülkenin en büyük sivil toplum hareketi sıfatıyla. Dolayısıyla adı geçen diğer kulüpler, kişiler, hep geri planda kaldı. TFF, sportif yargılamada vicdanları rahatlatamadı bir türlü. UEFA'nın kararları, cezalarıyla bile örtüşemedi. Çünkü Fenerbahçe cephesi, baştan beri "**bu bir komplo, şike yok, delil yok**" diyor, savunmasına G.Saray'ı katarak "**bakın, bu işler böyle yapılır. Onlar yaptı, biz yapmadık**" diyordu.

Yaşananlar herkesin malumu, Yargıtay kararı sonrası, evine "**kahraman**" gibi girdi Aziz Yıldırım. Öyle ya, kaçmamıştı. Zaten hapis yatarken başkanlığı yenilenmiş, çıktığında, M.Ali Aydınlar'ı ezerek seçilmişti. Başbakan'ın yeniden yargılanma ışığı vermesi; Balyoz, KCK, Ergenekon davalarına benzer içerik anlatılması, Cemaat'in hedefleştirilmesi, F.Bahçe cephesinin elini güçlendirmişti. Üstelik taraftarın büyük bölümü, hem hükümeti protesto ediyor hem de Yıldırım'dan vazgeçmiyordu.

Bütün süreç, müthiş bir karmaşaya dönüşmüş durumda. Oysa, arkaya yaslanıp süreci yukarıdan görme zamanı, daha sağlıklı yaklaşım için. Sürecin başından bu yana ikilemler üretildi. Şike var/yok. Cemaat mi AKP mi? Fenerbahçeliler ve karşıtları. Aziz Yıldırımcılar ve düşmanları. Temiz futbolcular, şikeciler.

Bu ikilemlerden en çok beslenen de Aziz Yıldırım oldu.

"**Fenerbahçe kimin**" sorusuna yanıt ararken, "**futbol kimin**" ve hatta "**memleket kimin**" sorularıyla da yüzleşme fırsatı çıktı. Birincisine yanıt taraftar, üçüncüsüne yanıt vatandaşdır. Her ikisinin temeli, ağırlıklı olarak 2. sorunun yanıtıdır: **İşçi sınıfı**. Futbolu, en büyük sosyal olguya çeviren de budur. Egemen güç, en çok bu sınıfın hareketi, kontrolüyle ilgilenir, manipüle etmek ister. Bu da futbolu en önemli araçlardan birine dönüştürür. Taraftar, "**ölene dek...**", "**canından çok...**", "**ölürüm...**" hisleriyle ortadadır. **Die For You** (Ölürüm Sana), taraftar grubu, **Kill For You** (Öldürürüm Senin İçin) oluşumuyla yanıtlanır.

İkilemler, kuşkuyu besler. Süreç, hepimizi, herkesten ve her şeyden kuşku duyar hâle getirdi. Ama 55. yaşını idrak eden ligimizde, şikenin de teşvikin de varlığı, her sezon her takım için konuşulmadı mı? Meclis araştırma komisyonlarında konuşulanlar, asla kamuya açıklanmadı. Hep ima edildi. Biliyorum ama söylemem! Aziz Yıldırım, duruşmalarında, **“konuşsam yer yerinden oynar”** diyerek, başkalarını tehdit etmedi mi?

3 Temmuz’u, yasaların sınırlayıcılığına rağmen temiz futbol için milat hâline dönüştüremedik. Meclis, kuşkulu yargılamalar, yeniden yargılamalar yerine, bir kez, sadece bir defaya mahsus, cezasız bir yargılama olanağı oluştursa, başta Aziz Yıldırım, Türk futbolunun karakutusu olarak adlandırılabilir **İlhan Cavcav** ve aklınıza gelen tüm büyük isimler, konuşsa... Sınırsız konuşup anlatsa. Arınsak! Yüzleşsek! Sonra kaldığımız yerden değil, sıfırdan başlasak...

1863’te, **Free Masons Tavern**’de buluşan arkadaşlar, günümüze ulaşan modern futbolun kurallarını belirlerken, şüphesiz, futbolun bu büyüklüğünü öngörememişlerdir. O futbol 150 yaşını geride bıraktı. İki dünya savaşı, binlerce maç, milyon gol geride kaldı. En büyük golü atma fırsatı, şimdi Meclis’te. Mutsuz, bereketini sorgulayan, demokrasiye aç ve en önemlisi kuşkucu hâlimizden sıyrılma fırsatı var. Tencere dibin kara yarışmasına galip aramadan, eteğindeki taşları dökebilse herkes...

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeniden yargılanma aklar mı

Fatih Kuşçu 31.01.2014

Paralel devlet, manidar zamanlama, yeniden yargılanma, kupa, şike, teşvik, sahaya yansıma/ yansımama... Bu sözcükler, 3 Temmuz’da başlayan şike davası sürecinin en çok kullanılan kavramlarına dönüştü. Tüm savlar gerçek ya da tümü gerçekdışı olabilir. Mevcut durumu, mevcut yasalar ve kararlarla değerlendirmek ise, öncelikli olmalıdır. Aksi, sonraki aşamadır. Hukuka saygı çerçevesinde kalmak isteyenler için tabii.

Davanın pek çok unsuru arasında, elbette **Aziz Yıldırım** ismi en önde olacaktı. Fenerbahçe’nin büyüklüğü, davada lokomotif hâline dönüştürmeye yeterlidir. Yargıtay’ın, 16. Ağır Ceza’nın kararlarını onamasının ardından, yeni bir boyut daha eklendi tartışmalara: **Aziz Yıldırım yeniden yargılanacak mı?** Ben buna bir de ek sunuyorum: **Yeniden yargılama gerçekleşirse, kimin lehine olacak?**

Aziz Yıldırım, **“örgüt kurmak”** suçundan iki yıl altı ay, **“şike ve teşvik”** suçundan, üç yıl dokuz ay, toplam **altı yıl üç ay ceza aldı** ve üçte ikisinin infaz edilmesi bekleniyor.

Kritik hatırlatma; **TFF, şike ve teşvik iddialarında, Aziz Yıldırım’ı suçlu bulmamıştı**. Fenerbahçe’nin iki asbaşkanı ise ceza almıştı.

Davanın içerik ve sonucundan etkilendiğini savunanlar arasında, en büyük zarar görenler, **Trabzonspor** ve **Bursaspor**. Biri şampiyonluk, diğeri Şampiyonlar Ligi hakkı ve edimleri peşindeydi.

Fenerbahçe cephesinin, ısrarla öne sürdüğü, hatta Başbakan’ın da vurgu yaptığı **“yeniden yargılama” TFF’de de yapılabilir mi?**

Tahkim Kurulu Talimatnamesi'nin "**Kararların Kesinliği**" açıklamasını yapan 14. maddesi, "**Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun** (HMK) **kararların açıklanması, maddi hataların düzeltilmesi ve yargılamanın yenilenmesi hakkındaki hükümleri saklıdır**" ifadesiyle, HMK'ya uygunluğunu açıklar.

HMK'nın 375. maddesi, "**Yargılamanın İadesi**" başlığı taşıır, 1. bendi şöyle der:

"Bir dava sonunda verilen hükmün kesinleşmesinden sonra tarafları, konusu ve sebebi aynı olan ikinci davada, öncekine aykırı bir hüküm verilmiş ve bu hükmün de kesinleşmiş olması."

Geliyoruz **TFF Müsabaka Talimatnamesi**'ne:

26. Madde, müsabaka sonuçlarının tescilini açıklar. Son bendi şöyledir:

"Müsabaka sonucunu etkileme eylemi, müsabakanın sonucunun tescilinden sonra anlaşılrsa dahi tescil iptal edilir. Tescilin iptali, kulüplere herhangi bir tazminat ve sair talep hakkı vermez."

Bu bendin 2. cümlesi, 58. Madde'nin değiştirildiği (şike ve teşvikte, kişilerle kulüpleri ayıran görüşün gerçekleştiği) kongrede, Şike davası sürerken eklenmiştir.

Bir grup hukukçu, HMK dayanağıyla, Trabzonspor ya da Bursaspor'un, Tahkim'e değil, PFDK'ya yeniden başvuru için, şartları daha ayrıntılı incelemelerini savunuyor. Kimileri, bu işin dayanağı yoktur diyor. Ancak, UEFA Disiplin Kurulu, kişilerle ilgili cezaları açıkladığında, bu konuda ceza uygun görmeyen TFF'ye sert yaptırımlar da gelecek iddiası da var. Süre daralıyor...

MANCINI'NİN BİLGİSAYARI

Meraklıları hatırlar, **Championship Manager** (sonra **FM** oldu), diye efsanevi bir futbol oyunu vardır. "**A good manager is an acting manager**" "**iyi hoca aksiyon üretendir**" gibi klişe bir mesajı vardır. Koca takımları, büyük yıldızları, oradan oraya savuran sanal teknik direktörler, bir de başarılı olursa, bu cümle düşmez dillerinden. Koskoca Mancini'nin koskoca Galatasaray ile bu oyunu anımsatmasıysa hiç hoş olmuyor. 23 maça çıkmış takımın başında, hâlâ arayış olur mu?

OKYANUS'A KALPLİ BAYRAK

Volvo Ocean Race'te bir de Türk takımı olacak; **Alvimedica**. Ama Yelken Federasyonu bundan habersiz görünüyor. Davet edildikleri tanıtım toplantısına bile icabet etmiyorlar. Bu anlayış değişse artık!

ifakuscu@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadro mühendisliği

Ara transferle birlikte, ligde son hafta maçları, şampiyonluk yarışı, etik/ etik dışı savlarını, yeniden konuşur olduk. Transferin gözde ismi **Galatasaray**. Alınan her oyuncu, gerekli. Tümü genç, yetenekli.

Solbek, stoper, sol kanat, sağ kanat, savunma önü, orta saha. Forvet ve kaleci dışında her mevki. Peki, bu kadar kötü ve eksik bir takım mıydı G.Saray? **Fatih Terim**'le önceki iki sezonun, en az yiyen, en çok atan takımı değil miydi bu? Her mevkiin oyuncuları, kendi milli takımlarında, gayet başarılı değil miydi? Süreç ortada, yönetim Terim'i, Terim de takımı yönetemedi sezon başında; bu sonuca varılıyor. Çünkü, tekrar şampiyonluk yarışında iştahlanan, Şampiyonlar Ligi'nde yürüyen de eleştirilen oyuncuların takımıydı. **Mancini- Terim** değişimiyle.

İkilemler, G.Saray yönetiminin bu transferdeki başarısını gölgelememeli. **Burdisso, Telles, Hayroviç, Veysel, Koray ve Ontivero**, her maçta ilk 11 oynayabilecekleri güvenini verdi. Terim'le birlikte Galatasaray'dan ayrılan **Hasan Şaş**'ın, transferleri etkisiz ve yetersiz bulduğu yorumunu neye dayandırıldığını anlamak güç. Elbette, onun da vurguladığı gibi, gelecekte de yararlanılacak isimler. Ama bugünün sıkıntılarına da çaredir bu oyuncular.

NİHAYET SOLBEK

Türkiye'de bir numaralı solbek, tartışmasız **Caner Erkin**. Hatta, **Melo** ile birlikte, sezonun en formda oyuncuları. Milli takım da ona emanet. Oradaki yedeği de takım arkadaşı, **Hasan Ali Kaldırım**. İkisi de Fenerbahçe'de. G.Saray, **Hakan Balta**'ya sevinir haftaların ardından, **Riera, Eboue, Dany** ve hatta **Sabri** ile solbek sorununa çare aradı. Nihayet, aylardır, ilk kez, sol köşe gönderinden, solbek korner kullanabildi. Tokatspor maçında, **Alex Telles**. Çıkıyor, etkili ortalar yapıyor, çabuk dönüyor. Üstelik 21 yaşında.

NİHAYET EMRE

Maçın ardından eski bir G.Saraylı yöneticiyle biraradaydık. İlk sözü **Ontivero**'ydu: *"Emre gibi, bizdeki ilk çıkışı gibiydi. Hem basıyor, hem çalım atıyor, dikine gidiyor, yerinde durmuyor."* Türk futbolu, ikinci bir **Emre Belözoğlu** çıkaramadı ne yazık ki!.. 16 yaşındaydı, G.Saray'ın ABD turnuvasında, muhteşem bir frikik golüyle açmıştı perdeyi. Uçaktan indiği gün, TSYD turnuvasında Beşiktaş'a altı atan takımın, o maçtaki yıldızıydı. Sonrası malum; **Okan Buruk**'un en formda günlerinde bile yedek hatta kadro dışı kaldığı Inter'de, ilk 11 oynuyordu. Ahlaki olarak, defalarca defolarını sundu bize. Ama onun yeteneğinde bir Türk oyuncu çıkamadı hâlâ. **Ontivero**, bu ışığı verdi. Ahlak olarak uzak olur, yeteneğiyle Emre'yi aratmaz umarım.

SEBA'NIN GOLÜ

Bir büyük figür hasta. İyiyeye gidiyor. Koca çınarlar, daha bir ay önce tesadüf etmiş, nezaketi ve özbenliğini geride tutan eşsiz tavrı karşısında, gözümüzün içine baka baka konuşmasının heyecanını, keyfini yaşamıştık. Stat mevzuunu soran arkadaşlara, *"Yönetim biraz fazla şey ediyor, Olimpiyat'ta pekâlâ oynar Beşiktaş"* diyerek, RTE Kasımpaşa Stadı tartışmalarını noktalamıştı, daha o günlerde. O meşhur ve meşhut tezahürat hâlâ akıllarda maalesef. Akın akın hastane ziyaretinde, başı önde, elde çiçek gidenler arasında, o seslerin sahipleri de var; **Atilla Gökçe** ustanın dediği gibi, onların çocukları da. Değerbilirlik üzerine bir örnek daha, yaşanmasaydı keşke. Ve kahramanı **Süleyman Seba** olan bir film değil bu, Türk futbolunun, Beşiktaş'ın, Türkiye'nin abidesidir sözkonusu. Tavrıyla saygı gören başka başkan anamadığımız günlerde, bir Süleyman Seba'mız var. 19 Mayıs 1947'de, İnönü Stadı'nın açılışında, Beşiktaş-AIK (İsveç) maçında, ilk golü atan isimdir. Haydi başkan, büyük başkan, bir gol de şu hastalığa ativer!..

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçekten hangi teknik adamın eli öpülmeli?

Fatih Toraman 30.11.2008

Mustafa Denizli hafta içi "Göğsümüzü gere gere Kadıköy'e gideceğiz" demişti ama sahaya sürdüğü kadro ile temkinli olmayı yeğlediği açık mal beyanı gibiydi. Tello ve Holosko'yu yanına oturtan Denizli, Serdar Özkan ve Ekrem ile Fenerbahçe'nin etkili kanat adamlarına hem kelepçe vurmayı hem de hücum alanını genişletmeyi planladı. Dede ise klasik kalıplarının dışına çıkarak tek ön liberoya dönmüştü. Deivid'e orta saha organizasyonunu teslim ederken, Colin Kazım ile kanat varyasyonlarını zenginleştirmek istedi. Denizli'nin yaptığı malumun ilanıydı belki ama Aragones şaşırttı açıkcası!

Beşiktaş oyun planına bağlı olarak yelpaze gibi açılıp kapanarak başladı. Hızlı pas alış verişleri ve Nobre'nin ileri uçtaki dağıtıcılığı sayesinde organize ataklarla Fenerbahçe kalesine yüklendi ve başarılı da oluyordu. Lakin oyunun adı derbi olunca dizilişlerin pek de bir anlamının olmadığı Selçuk'un ön direktte attığı kafa golüyle belgelendi esasında. Duran top sihirbazı Alex, şapkadan Selçuk'a bir asist daha çıkardı. Rüştü ve Volkan'ın uzun paslarıyla gelen iki golü izah etmeye çalışmak ise Türk futbol tarihini inkar etmek anlamına gelir ki sorgulayan çarpılır kanımızca. Bize yakışan gollerdi netekim!Güiza'nın estetik gol vuruşuna şapka çıkarmamak, Cisse'nin sahanın ortasında kırmızı kart görmesine kızmamak ise ayıp. İlk yarının tek cümle ile özeti ise Beşiktaş göz zevkine, Fenerbahçe skora hitap etti.

Aragones, ikinci yarı skor ve sayısal üstünlüğüne güvenerek Beşiktaş'ı yarı sahasında beklemeyi planladığını ilk dakikadan belli etti. Dede geri dönmüştü! Alex ve Uğur Boral da kenara alınınca psikolojik üstünlük Beşiktaş'a geçti ve saldırmaya başladı Denizli'nin öğrencileri. Fenerbahçe ise onların bıraktığı boş alanları kullanmamakta inatçıydı. Ta ki Beşiktaş yoruluncaya kadar. Duran toplara umut bağlayan Beşiktaş autları döverken, Roberto Carlos eski günlerine nazire yaptı son bölümlerde.

Aragones, Fenerbahçe aşısını bekleyenler daha uzun süre sabredecekler gibi görünüyor, Denizli ise bu ülkenin en iyi iki teknik adamından birisi olduğunu inkar edenlere gereken cevabı vermiştir artık.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aslan'ın hesapları tuttu ya Trabzon...

Fatih Toraman 16.03.2009

Bülent Korkmaz, savunmacı yönünü bir kez daha gözler önüne serdi. Lincoln'ü kulübeye çekip, Ayhan, Barış ve Mehmet Güven'den oluşturduğu baklava dilimli orta saha modeli ile oyuna başlayarak, savunmanın direncini arttırmayı ve ani ataklarla gol bulmayı planlamıştı. Savunmadaki eksiklikler düşünüldüğünde haksız sayılmazdı.

Orta sahanın önünde organizatörlük görevini üstlenen Arda, aynı zamanda sol kanatta savunmaya destekle yükümlüydü. Hamburg maçının yıpranmışlığı düşünülüşünde yükü ağır oldu. Korkmaz çift forvet tercihinde ise Ümit Karan'a savunmayı hırpalama misyonunu verdi. Böylece Baros'a gol koridorları açılacağını düşündü. 4-3-1-2 dizilişi tahta üzerinde mantıklıydı ama yenilen gol evlere şenlikti. Savunmanın her zamanki yerleşim ve kademe yanlışları Sabri ve Emre Aşık eskortluğunda devam edince Galatasaray, oyuna 1-0 geride başladı. İşte o andan itibaren sarı-kırmızılılar için şanslı dakikalar başladı. Düşen voltajlar sonucu oyun durunca, panik havası yaşanmadı ve kısa devre arası sonrası Arda, öyle güzel bir çıkardı ki Baros en iyi bildiği işi yaparak skoru dengeledi. Gol öncesi Yunus Yıldırım'ın gözüne inen perde ise şüphesiz çok tartışılacak. Korkmaz'ın planları işlemeye başlamıştı. Galatasaray hem oyunu dengeli götürmeye hem de sinisi akınlar yapmaya başladı. Arda'nın hazırladığı pozisyonlarda Ayhan ve Baros biraz dikkatli olsaydı devreye önde gidebilirlerdi.

İkinci devreye de oyun planını bozmadan başlayan Galatasaray, Trabzonspor'un hata yapmasını sabırla bekleyeceği görüntüsünü verdi. Sylva, avuclarının arasındaki topu Baros'un önüne yuvarlaması bekledikleri andı. Onun vuruşunda defanstan dönen topu tamamlamak ağır işçiliğe soyunan Arda'ya kismet oldu. Kızırgan anlarda Korkmaz'ın kırmızı görme belirtileri gösteren Baros'u çıkartması çok doğru bir hamleydi ancak Yaser'in aynı tuzağa düşmesi talihsizlikti. 11 kişi oynamak Galatasaray'a haram oldu galiba! Yenilen beraberlik golünün günahı genç Yaser'i ipe götürebilirdi ama bu sonuç Galatasaray'ın hesaplarına uyar, Trabzonspor'u ise bozar...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Süt dökmüş kediye dönünce...

Fatih Toraman 20.03.2009

Kâbus dolu bir yirmi beş dakika... Hamburg ilk maçın dezavantajını ortadan kaldıracırmek adına tempoyu yükseltiyor, yüklendikçe yükleniyordu. Aslan süt dökmüş kediye dönmüş kuyruğunu kıstırmış köşesine çekilmişti...

Kolay değildi... Üst üste gelen aksilikler Korkmaz'ı yeni arayışlara itmiş, Serkan Kurtuluş'u sağ beke almıştı. Kewell için "Stoper oynarsa gözlerime inanmam" diyen Martin Jol'un gözlerini ovuşturmasını istemiş, orta sahaya sürdüğü Sabri ile dinamizm ve hızlı atak planlamıştı. Ne var ki yeni defans kurgusu ile Galatasaray, haklı olarak oyuna çok tedirgin başladı. Serkan Kurtuluş, rüya görmediğini anlayana kadar acemiler mangası askerlerini andırıyor, Sabri onun koridorunu kollamak adına atağa çıkamıyordu. Ayhan ve Barış ise Lincoln ile Baros'tan gerekli desteği görmeyince Hamburg'un baskısı altında ezildi. Oynayıp oynamayacağına dair fallar açılan Arda da tedirgin haliyle dikkat çekti ve Aslan ecel terleri döktü...

Neyse ki Hamburg'un temposu ilk yarının ortalarından itibaren düşmeye başladı ki böylece Galatasaray, topa hâkim olmaya, yavaş yavaş kükremeye başladı. Arda'nın süreklediği atak Baros'un düşürölmesiyle penaltıdan gole dönüşünce keyifler de yerine geldi...

Arda'nın ip üzerindeki sirk cambazlarını aratmayan hareketleri sonrası Baros'a attırdığı gol sonrası ise Ali Sami Yen bayram yerine dönmüştü ama...

Galatasaray'ın yalancı savunması üç dakika ara ile yerleşim hataları sonucu, Guerrero'ya iki gol şansı verince şok dakikaları başladı. Halbuki ilk gol sonrası oynamaya pek de niyeti olmayan Lincoln dışarı alınabilir ve oyun

biraz soğutulabilirdi...

Son bölümde Korkmaz, formuz Ümit Karan ve Hasan Şaş'ı sahaya sürerek son kozlarını oynamak istedi ama bir şeyi unutmuştu: Eski takım arkadaşları çoktan emeklilik günlerinin hayalini kurgulamaya başlamış. Boşalan orta saha Hamburg'a gol pozisyonları olarak geri döndü. Tur artık mucizelere kalmıştı...

Kadıköy'de final hayalleri Olic'in Hamburg'u üstünlüğe taşıyan sayısı sonrası Hasan Şaş'ın ısıklanmasına dönüştü. Aslan, kükrerken düştü. Sakatlıklar, cezalılar vesaire... Bir sürü mazerete evet ama bu yakışmadı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim, kendi felsefesine ihanet edince...

Fatih Toraman 29.03.2009

Galatasaray'ın Avrupa'da başarıdan başarıya koştuğu yıllardı. Fatih Terim, içeride ve dışarıda Hagi, Arif ve Hakan üçlüsü ile ofansif oynamayı tercih ediyor, rakip kim olursa olsun geri adım atmamayı marifet biliyordu. Aynı Terim, önceki gün İspanya önünde sahaya süreceği kadroyu açıkladığında ise yorumlar 'çılgınlık' diyordu...

Unutulan 'Terim felsefesi' başlama düdüğü ile birlikte kendisini hatırlattı. Ay-yıldızlılar beyaz forma sayesinde Boğaların kırmızıya karşı olan zaafını bertaraf etti, oyunu karşı alana yıkarak pozisyonlar buldu ve hocasını haklı çıkardı...

Nihat, Arda ve Semih, rahatlıkla gol yapacakları bu pozisyonlarda Bernabeu gerilimi mi yaşadı bilinmez ama Tuncay'ın asist krallığını çaldıkları kesindi. İlk yarı boyunca en büyük artımız İspanya'ya topa çok fazla sahip olma şansı tanımamak oldu ki bu onların en büyük silahıydı. Her şey tabii ki toz pembe değildi. Arda, sol kanatta İbrahim Üzülmüş'ü, Ramos karşısında yalnız bırakırken, hücumda da alıştığımız varyasyonlarından uzak kaldı. Emre Belözoğlu ise her zamanki etkisiz eleman rolünü üstlenmişti.

Derken cesur kadrosu ile paye kazanan Terim, 57. dakikada Semih'i kenara aldı. İsviçreli hakem Massimo Busacca da Torres'in artistik patinaj puanına katkı sağlamak adına yanlış bir faul düdüğü çalınca, olanlar oldu. 'Öleceksen cesur öl' felsefesine ihanet eden Terim, bedelini ağır ödedi...

Artık İspanya matador, Türkiye yaralı boğa konumundaydı. Onlar her pas alış-verişi ile öldürücü bıçak darbeleri indirmeye, bizse şuurumuzu kaybetmeye ve yavaş yavaş dizlerimizin üzerine çökmeye başladık. Terim'in, Gökhan Ünal kozuyla yeniden dengeleri sağlamaya çalıştığı anlarda ise can çekişen hastaya dönmüştük...

Son Avrupa şampiyonuna pozisyon vermeden yenilmek intihar elemindeydi. Halbuki onların değil bizim ihtiyacımız vardı puanlara.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Denizli değil Sivas öttü

Fatih Toraman 05.04.2009

Denizlispor-Sivasspor karşılaşması öncesi eldeki doneler zevkli bir mücadelenin sinyallerini veriyordu. Şimdiye kadar yedi kez karşılaşan iki takım hiç berabere kalmıyordu. Denizlispor tam altı maçtır kaybetmiyor, beş maçtır ise yani 491 dakikadır rakiplerine gol şansı tanımıyordu. Sivasspor'un hem lig lideri olması hem de üç kez ile ligin en az kaybedeni olduğu gerçeği cazibeyi artırıyor. Kısacası su yolunda kırılma ihtimali bulunan birçok testi bulunuyordu...

Hem Mesut Bakkal hem de Bülent Uygun galibiyet hesapları içerisinde olduklarını ilk dakikalardan itibaren belgeliyor, bir an önce golü arzulayan oyun planları hazırlıyordu. Orta sahaların uzun topraklarla geçildiği maçta pozisyonları bulan Sivasspor oluyordu...

7. dakikada Carlos Alberto geri pası teşebbüsü ile Mesut Bakkal'ın sinir katsayısını yükseltiyor, Kamanan ise hangi köşeyi bulacağını düşünürken kaleci Özden'e takılınca tribünde oturan Bülent Uygun'u üzüyordu.

20. dakikada Yiğido'nun bir diğer gol ayağı Mehmet Yıldız, Herve Tum'un pasını penaltı noktasından dışarı yuvarlıyordu. Forvetlerin yapamadığını ise 30 dakikada Sedat bayrak yapıyor, kornerden gelen topa mükemmel yükselerek bir Hakan Şükür nostaljisi yaparak hem doksanı buluyor hem de bu sezonki ilk golünü atıyordu: 0-1.

37. dakikada Şener'in Sivasspor arkasına sarkıttığı topu Fatih Yiğen, güle oynaya ağlara yolluyor ama ofsayt bayrağını takılıyordu. Lig Tv pierosunun yalancısı olarak bize kırılma anı olduğunu söylemek düşüyordu...

Hemen akabinde 39. dakikada Mehmet Yıldız, pasörlüğe soyunuyor, ortasına Musa'nın vurduğu kafa Carlos'un göğsünden Tum'un önünde kalınca, Özden'in üzüntüsü iki kat artıyordu: 0-2. Tum bu sezon altıncı kez fileleri sarsarken, Denizlispor da altı maç sonra yenilmezliğe veda mı ediyordu?

Mesut hoca ikinci yarıya forvet takviyesi ile başlıyor oyunu Sivasspor yarı alanına yıkma emri veriyordu. 49'da Çağlar, frikikten şansını deniyor, çok güvendiği sol ayağı kendini yanıltıyordu. 59'da taze kuvvet Engin Memişler, Bangoura'nın muz ortasını müsait durumda dışarı vururken zorlanıyordu. 63'de Gineli Bangoura, Şener'in çevirdiği topa olanca gücüyle sağ çarprazdan asılıyor, sadece kale arkasındaki taraftarların yüreğini ağzına getiriyordu. Denizlispor fırtınası çok sürmüyor, Uygun'un Kamanan-Sezer değişikliği ile dinginleşiyor, oyun kilitleniyordu sonraki dakikalarda.

Her testi illaki su yolunda kırılır. Denizlispor altı maçlık yenilmezlik serisini ve 491 dakikadır gol yememe unvanını Sivas'a teslim etti ama pozitif futbol ile ilerleyen dönemde can yakmaya devam edeceğini gösterdi. Asıl söz hakkı ise Sivasspor'un tabii ki. Onlar hem dış saha fobisine nokta koyuyor hem de asıl mesajı takipçilerini üzerek veriyordu: "Sonuna kadar savaşacağız."

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cesur yürek filmlerde kalmış

Fatih Toraman 07.04.2009

Galatasaray'ın İstanbul'da UEFA Kupası'nda finale yürümeyi hayal ettiği Hamburg karşılaşmasında Ümit Karan ve Hasan Şaş, kritik anlarda sahaya sürülüyordu Bülent Korkmaz tarafından...

Sonrası herkesin malumu Hasan Şaş boş ortaları kale arkasındaki top toplayıcı çocuklara gönderince ısıklar arasında yuhalanarak, Ümit Karan ise yere yatmaktan yorulunca kendisini soyunma odasına taşıyacak sedye arayarak bitirdi o maçı. O kadar güçsüz, o kadar mecalsizdiler ki...

Aynı Ümit Karan, en ufak tökezlemede gelecek yılın hayallerini kurmaya başlayacak olan Galatasaray'ın zorlu Gaziantep deplasmanında gol ayağı olarak sahada. Öyle ya Lincoln milli maçlar arası tatil yaptı, zayıf ve güçsüz; hakkaniyet gereği sahada olması ayıp ama ya kulübedeki genç filizler...

Ümit, yıllardır bizim tanıdığımız defansları hırpalayan her topa ayağını sokan adam olmayı çoktan bırakmış, duyurulur. Galatasaray'ın koskoca doksan dakika boyunca ortaya koyduğu tek olumlu görüntü Ayhan ve Arda işbirliği ile saman alevi gibi parlayan dar alanda kısa paslaşmalar... Bir de Milan Baros'un devrimci bir ruha sahip olması. Çek forvet ülkesinin kökenlerinden dolayı olsa gerek tek başına direniş cephesi kurdu ileride.

Hafta boyunca Gaziantepspor'un ayağa çok iyi top yaptığından, ligin topa en çok sahip takımı olduğundan, Galatasaraylı oyuncuların milli maç yorgunu olduğundan dem vurulacak. Gaziantepspor'un ilk 10 dakika hariç artılarının hiç sahaya yansımadığı düşünülüğünde, kolay pozisyonları birer birer De Sanctis'in eline teslim ettiği görüldüğünde, Korkmaz kendisini nasıl savunacak doğrusu merak ediyorum. Ümit'e 73 dakika sabreden, oyun dinamiğine kenardan hiçbir katkı sağlayamayan zihniyet mi Galatasaray'ı şampiyon yapacak? İkinci oyuncu değişikliği 86. dakikada Hasan Şaş olunca, bir kurt düşüyor insanın içine...

Şimdi manşetleri ve cafcıflı skor yazarlarını merak ediyorum doğrusu... Galatasaray'ın hangi tarafını allayacak hangi tarafını pullayacaklar? Hangi oyunu hangi ifadelerle sayfalara taşıyıp taraftarın gözünü boyayacaklar?

Korkmaz o kulübede neyi bekliyor, nasıl oyuna müdahale etmeden dayanıyor, gençlerin yüzüne nasıl bakıyor, bir bilen açıklasa da öğrensek gerçekten merak ediyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Onlar oynadı ötekiler sevindi

Fatih Toraman 13.04.2009

Galatasaray'ın oyun planı açıldı. Bülent Korkmaz, oyuncularına ilk yarım saatte Fenerbahçe kalesine kayıtsız şartsız yüklenme emri vermiş, orta sahada uçan kuşa dahi pres uygulanmasını istemişti. Çok haklı gerekçeleri vardı genç hocanın elinde çünkü Galatasaray'ın fizik gücü itibarıyla ancak tek devreyi kaldıracak atımlık barutu vardı...

Bülent hocanın tahta üzerinde ezberlettiği ikinci olgu ise çarpraz paslarla iki kanat adamı Kewell ve Arda'yı savunmanın arkasına sarkıtmak ve çizgiye inecek yetenekli adamların Baros ve Ümit'e pozisyon yaratmaktı...

Galatasaray, Bülent Korkmaz'ın öngörüsüne biat ederek başladı. Fenerbahçe'nin temkinli oyun tercihi ve Gökhan Gönül'ün bir süre sakat sakat oynaması da plana işlerlik kazandırdı. Lakin hep bir eksik adam

faktörüne takıldı Galatasaray; Ümit Karan geçen haftaki Gaziantepspor maçının aksine daha istekli ve daha diri görünmesine karşın ne yazık ki son pas tercihlerini futbolunun son döneminde olmasına rağmen hala kavrayamadı ve Baros'un sevdiği gol yollarının bekçisi oldu çoğu kez. Topla buluşma anına kadar Kewell hep bu plana sadık kaldı ama üstün yeteneğini yanlış pas tercihleri ile heba etti. Sıfıra yakın bir noktadan çıkardığı şut bile bu gerçeği değiştirmede. Dolayısıyla gole uzanmak Fenerbahçe defansının hatalarına kaldı. Galatasaraylı oyuncuların temposu da düşünce yarım saatin sonunda oyunda denge kuruldu...

Ta ki Fenerbahçe'nin ikinci yarıdaki baskılı oyunu üzerine Korkmaz, Ümit-Lincoln değişikliğine gidinceye kadar... Lincoln kah faul alarak kah top tutarak temposu iyice düşen Galatasaray'ı karşı kaleye taşımaya başladı. Fenerbahçe'nin tamamen kontrataklara ümit bağladığı bu dakikalarda Galatasaray, gömülü alan savunması karşısında pozisyon bulmakta zorlandı. Ceza sahasına kadar rahat gelen Galatasaray, yorulan yıldızların diyetini fazlası ile ödedi. Arda, Kewell ve Baros beyinlerine hükmedi, zorlandıkça zorlandı...

Bülent Korkmaz'ın gözü de kulübeye ancak 89. dakikada beraberlik kaçınılmaz sonuç oldu. Sivasspor, Beşiktaş ve Trabzonspor'a müjdeler olsun...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Lige elveda kupaya merhaba

Fatih Toraman 19.04.2009

Bir tarafta Aykut Kocaman... Fenerbahçe forması altında attığı gollerle camianın sembollerinden olmuş, teknik direktörlük yaptığı dönemde de sarı-lacivertlileri pek üzememiş. Yönettiği takımlar 13 maçta sadece üç kez gülerek ayrılmış sahadan. Aykut talihsizliğine son verebilecek miydi?

Diğer tarafta Luis Aragones... İspanya Milli Takımı'nı Avrupa Şampiyonu yapmış, Atletico Madrid'i yıllarca başarıyla çalıştırmış ama Türkiye'de bir türlü aradığını bulamamış. Aragones'in Fenerbahçe'si bu sezon Ankara deplasmanında üç maçta sekiz puan bırakmış. Dede talihsizliğine son verebilecek miydi?

Derbi yaralı Fenerbahçe sakat ve cezalıları nedeniyle yepyeni bir kurguyla sahaya çıkıyor, antrenmanda dahi bir araya zor gelen Ali Bilgin, Önder, Yasin ve Roberto Carlos'a kalenin güvenliği teslim ediliyor, Semih'in yokluğunda problem çocuk Kazım forma şansı bulunca Deivid'den yarı Alex yarı Semih yaratmaya çalışılıyordu. Aragones, savunmaya uygulattığı ofsayt taktiği ile Ankaraspor'a duvar örüyor ancak gol ümitlerini Güiza'nın makus ayaklarına teslim ediyordu. Aykut ise uzun toplanlarla acemi Fener defansını delmeyi planlamıştı ama ilk yarı bittiğinde hesaplar tutmadı.

10'da gole çok yaklaştı Ankaraspor. Mehmet çakır'ın ortasını Neca cömertçe dışarı yuvarladı kale önünden. 16'da Emre'nin kornerine Güiza kafayı umutsuzca vurdu. 21'de yine Emre kornerde topun başına geçti bu kez Yasin iyi bir vuruş çıkardı ama Senecky'i dikkatliydi. 30'da Ankaraspor ilk kez Fenerbahçe'nin ofsayt taktiğini delecekti ki yan hakem 'olmaz' dedi ve Bilal'in hevesini kursağında bıraktı.

47'de Ali'nin ortasını Güiza tamamladı ama Senecky'i kalsinde sağlam durdu. Sonrasında Gökhan Emreciksin ve Vederson değişiklikleri ile bir nebze hız kazandı sarı-lacivertliler. Fenerbahçe'ye hız kazandırdı. 64'te Gökhan'ın ortasında Güiza bu kez ayak koydu ama makus talihi yakasını bırakmadı. 66'da Vederson frikikten

şansını denedi direği sıyırıp top ağırları bulmadı.

Fenerbahçe'nin gol için ümitlendiği bölümde suskun golcü Mehmet Çakır kendisini hatırlattı. 74'te sürüklediği topa öyle sert ve düzgün vurdu ki yaklaşık 20 metreden Volkan Babacan'ın müdahalesine rağmen ligin devresinden sonra ilk golünü buldu: 1-0.

Ankaraspor ligde 10 maç sonra kazanarak Aykut'un Fenerbahçe karnesine bir daha yazdırdı, Fenerbahçe ise şampiyonluğu istemediğini Sivasspor'un puan kaybettiği haftada dostu düşmana ligdeki sekizinci mağlubiyeti ile ilan etti. Marş marş kupaya...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şeytan ayrıntılarda, liderlik elde gizli

Fatih Toraman 20.04.2009

Her zaman olduğu üzere, şeytan ayrıntılarda çıkış arıyordu ... Adam gibi adam Ertuğrul Sağlam, Beşiktaş'ı bırakıp gittikten tam 195 gün sonra İnönü'ye adım atıyor, eski göz ağrısının liderlik umutlarına çelme takmak istiyordu. Malum Bursaspor son haftalardaki çıkışı ile UEFA Kupası'na göz kırpyordu. Beşiktaş, Ertuğrul'u hem futbol oynadığı hem hocalık yaptığı dönemde üzmüştü. Şimdi üzülmeye sırası kimdeydi?

Mustafa Denizli, Beşiktaş'ı devraldığı günlerde hep umutlu konuşuyor, takımına olan güvenini dile getiriyordu. Oysa ki Galatasaray'a 4-2 kaybettiği ve lige ara verilen 16. hafta sonunda 28 puanla ancak altıncı basamakta yer alıyordu. O gün lider Sivasspor'un tam sekiz puan gerisindeydi. Şimdi nihayet beklediği fırsat avuçlarının arasındaydı Denizli'nin. Bursa'dan alınacak yarım sıfırlık galibiyet dahi Kartal'ı zirveye uçuracaktı. Kahin Denizli, rüyalarına kavuşacak mıydı?

Bursaspor'un 'Şen' çocuğu Volkan'dan ısıltılar ile başladı korakor mücadele... Orta sahaya sıkışan oyun 14. dakikada Tello'nun kornerine Sivok'un vurduğu kafa ile renklenmeye başladı. 17'de Tello, uzaklardan Ivankov'u yokladı, sonuç alamadı. 20'de Delgado uzun pasıyla Holosko'yu kaçırdı sahadaki varlığı ancak hissedildi, Slovak golcü kafası ile indirdiği topu uzak köşeye göndermek istedi, olmadı.

30'da İbrahim Toraman, plonjona yeltenince sarardı, kazanılan frikik golle sonuçlanmasa da Bursaspor cesaretlenmeye başladı. 36'da Koreli Shin Young, sağ kanattan gelen ortayı ağlara nişanladı, önce (17 Bursa maçında yenilgi yüzü görmeyen) Rüştü çeldi sonra direğe takılan top havalanarak Volkan'ın kafasına kondu. Bursa'nın hayalet tribünleri gol diye ayağa kalkarken ilahi kuvvetler bir kez daha direği devreye soktu.

Devrenin son anlarında İbrahim Toraman kornerden gelen topu voleybol topu zannederek smaç çalışması yapınca kızardı. Beşiktaş tribünleri de uygun bir dille hakem Deniz Çoban'a Bobo'nun penaltı istediği pozisyonu hatırlattı.

10 kişi kalan Beşiktaş ikinci yarının hemen başında golle burun buruna geldi. Bobo'nun arapasına hareketlenen Holosko, dünyanın en çok gol atan kalecilerinden Ivankov'u alt edemedi.

51'de Delgado'nun şutunu Ömer elle karışık kornere çelerken, İbrahim Üzülmüş'in plonjonu anımsattı ama

hakem Çoban unutmuşu benziyordu.

67'de önce Bursa'nın sonra Beşiktaş'ın hevesi kursağında kaldı... Gökhan Güleç, sağ çarprazdan pas vermek yerine kaleyi tercih edince takımını golden etti. Dönen topta Bobo'nun cömert pasına Yusuf kötü vurdu. Denizli'nin Cisse ve Yusuf kozları Beşiktaş'ın değil Bursa'nın 10 kişi oynadığını düşündürüyor, siyah-beyazlılar yükleniyordu son bölümde...

75'de Ekrem, Serdar Özkan'ın çizgiye inerek geriye çevirdiği topu Ivankov'un ellerine yuvarlayınca liderlik güneşi yavaş yavaş battı. Şeytan ayrıntılardan sıyrılıp Toraman'ın elinde gerçeğe döndüğünde umutlar zaten kararmıştı. Artık başka bahara Mustafa hoca...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yıldızlar tribüne, emekçiler sahaya

Fatih Toraman 26.04.2009

Ne kadar yetenekli ayaklara sahip olursanız olun fizik gücünüz ve mücadele azminiz yoksa bu oyunda sonuca gitmeniz o kadar zor. Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş'ın oyuna yağdırdığı rakamlar yanında Sivasspor'un ki devede kulak kalıyor. Trabzonspor'un da bu sezon itibarıyla üç büyüklere özenerek kasasını boşaltması acı gerçeği değiştirmiyor...

En basiti ile Alanzinho örneği tüm çıplaklığı ile gözler önünde. Brezilyalı oyuncu dört milyon avro bonservis bedeli ile kurtarıcı postu sırtına geçirilerek, bordo-mavili renklere bağlandı ama şampiyonluk mücadelesinin 28. dakikasında duşa gönderildi! Gökhan Ünal'ın bonservisi beş milyon avroydu, şu anda ligde golkarlığı koltuğunda oturan Milan Baros'un ise sadece 500 bin avro daha fazla!

Genç yaşına rağmen Sivasspor'un emektarı payesine şimdiden ulaşan Hayrettin...Belki bir Yattara, bir Alanzinho hiç değil ve uzun bir sakatlık süreci sonrası sahalarda ama futbolun emek ve özveri oyunu olduğunu belgeliyor. Nasıl mı? Yürüyerek sadece tribünlere oynayan sözde yıldızların yüzüne bir gol ve bir asisti tokat gibi patlatarak...

Ersun Yanal, haftalardır yıpranmış oyuncularını ile oynama geleneğini sürdürüyor. Trabzonspor'un savunmasının güven vermediği, orta sahasının etkili olamadığı gün gibi ortadayken, kasanın boşaltılmasına katkı sağlayan diğer ayakların nerede olduğu bilinmiyor. Ve asıl acı gerçek Ersun hocanın çalıştırdığı takımların rüzgâr gibi esip, balon gibi söndüğüdür. Denizlispor, Manisaspor, Gençlerbirliği, Ankaragücü ve nihayet Trabzonspor. Hepsi aynı sarmalın içerisine yuvarlandıysa bu kadar tesadüf mide bulandırıyor.

Bülent Uygun, sonuna kadar övgüyü hak ediyor... Geçen yılki başarısına gölge düşürmek isteyenler şimdi Sivasspor'un şampiyonluğuna şapka çıkarmaya hazırlanıyor. General ve askerleri ismini verdiği filmi vizyonda kapalı gişe oynamayı sürdürüyor. Mehmet Yıldız da dahil olmak üzere Sivasspor'un kaç tane oyuncusuna üç büyüklerin forması layık görülür?

Tabii ki çalışan, emek veren ve oyun planına sadık kalan kazanacaktı. Sivasspor, ilk yarım saatte Trabzonspor'un direncini kırmayı başardı. Yıldızları yoktu ama Mehmet Yıldız-Sezer-Hayrettin organizasyonu ile gelen ilk gol

tüm artistik hareketleri bir kalemde silerdi. Taç atışından gol yemek Trabzonspor'un ayıbyıdı belki ama ya üçüncü goldeki Hayrettin'in vuruşuna ne demeli?

Gökhan Ünal ve Umut Bulut, saç baş yolduran pozisyonları harcayan isimler olarak yine eleştirilecektir ama haftalardır sahada yürüyen Hüseyin, Selçuk, Song ve Serkan'a mı kızmalı yoksa kulübeye dönüp bakmamayı marifet bilen Yanal'a mı? Cevap hakkı beyaz bayrak çeken Trabzonspor yönetimine düşer...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Delgado varsa, Yusuf oynar

Fatih Toraman 27.04.2009

Sivasspor'un, Trabzonspor karşısındaki gövde gösterisi sonrası Beşiktaş, Eskişehirspor önüne stresli çıktı. Nobre'den sonra Bobo'nun hafif sakatlığı ve haftalardır süren formsuzluğu, Mustafa Denizli'yi Holosko tercihine sürükledi. Hareketli ve gezgin oyunu ile Holosko'ya, Delgado ve Tello'ya gol koridorları açma görevi verilmişti. Ne var ki gerek Tello gerekse Delgado organize gelişen ve tek top hünerleri ile yakalanan bu pozisyonların tümünde ya direkleri sıyırdı ya da genç kaleci Sinan'a antrenman yaptırdı...

Denizli'nin hücum hattında yarattığı bol varyasyonlu oyun planı işlerliğine şüphesiz Eskişehirspor'un kolunu kanadını kıran eksiklikler göz yumdu. Kaleci Ivesa ve defansın sigortası El Saka'nın yokluğunda siyah-beyazlı oyuncular, Eskişehir ceza alanında cirit attı. Denizli'nin sürpriz ismi Serdar Özkan, bu bölgede yakaladığı birçok topu her zaman olduğu gibi pas veya çalım tercihindeki alt yapı eksikliğinden dolayı heba edince devre arasında kemendi yedi. Sivok da görev yeri olan orta saha yerine Gökhan Zan ve İbrahim Toraman'ın gölge kademesine girmeyi tercih edince Özkan'la aynı kaderi paylaştı...

Böylece Denizli'nin tartışılan oyuncu tercihleri ikinci devrede gelen değişikliklerle alışılan düzene döndü. Ancak Fabian Ernst'in bilinen temposunun çok altında kalması, Cisse'nin her zamanki suya sabuna dokunmama tercihi, Beşiktaş'ı zorlamaya başladı. Youla ile kontra şansları yakalayan Eskişehir, Rüştü'ye korkulu anlar yaşatırken ilk yarıda takım arkadaşları ile kavga eden Engin Baytar'ın bu dönemde kenara alınmış olması Es-Es adına büyük talihsizlikti...

Beşiktaş'ın zorlanmaya başladığı anlarda golü bulması ise büyük bir piyango oldu. Tello'nun akıl dolu ara pasında Bobo, gol vuruşu nasıl yapılır örneği verdi. Ofsayt pozisyonunu çok iyi süzen yan hakeme de kocaman bir bravo. Ve ayrı bir parantez Yusuf Şimşek'e...

O ne kötü bir şakadır ki yolda yürür numarası yapıp, üç kişiyi kandırıp, elini kolunu sallaya sallaya Holosko'nun önüne topu yuvarlamak. Tanrı vergisi yeteneği ile böyle çalımları halı sahada atsa kavga sebebi olur. Bu adamı izlemek bir zevk ve Delgado'nun yarım yamalak futbolunu gördükten sonra "Mustafa hocam bizi bu zevkten mahrum etme" demek geliyor insanın içinden...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasan Şaş'ar, Korkmaz asla

Fatih Toraman 02.05.2009

Sezonun kaybedenleri olarak sahne alıyordu Galatasaray ve Hacettepe...

Evsahibi gücü ölçüsünde misafirin kalesini yoklamaya çalışıyordu ilk yarım saatlik dilimde. 23'de Ümit Tütüncü'nün ceza yayı üzerinden şutu kale direğini sıyrınca sonuç getirmiyordu. 25'de Patiyo, sıkıcı oyunun en tehlikeli hareketini yaparak yürekleri ağza getiriyordu. Dominikli oyuncunun röveşata teşebbüsü Emre Aşık'ın işgüzarlığına takılınca pozisyon faul ile kesiliyordu.

Birbirine çarparak domino taşı etkisi yaratmaya çalışan Galatasaraylı oyuncular ise ilk devrenin son çeyreğinde biraz kıpırdanınca pozisyonlar üst üste geliyordu. 31'de Baros, karşı karşıya kaldığı kaleci Ercüment'i avlayamıyor, 35'te ise çerçeveyi tutturamıyordu. 42'de Lincoln'ün vals yaparak uzattığı topu Baros, al da at diyerek Yaser'e yuvarlıyor, ilk kez ilk 11 şansı bulan genç oyuncu inanılmazı başarıyordu. 45'te ise Patiyo, De Sanctis'i üzmemeyi maharet biliyordu.

Galatasaray, ikinci yarı ile birlikte yine en iyi uyguladığı taktik olan 'rölantide oyna kendini yorma' modelini tercih ediyordu. Kabak tadı veren mücadele Bülent Korkmaz'ın 58. dakikada Volkan Yaman'ı oyuna sürmesi ile renk değiştiriyordu. Aynı dakikada Zoko ortalıyor, Volkan Yaman refakatindeki Patiyo ayak içi plase ile tabelayı 1-0'a getiriyordu.

65'de Kewell, Galatasaray'ın üzerindeki ölü toprağını belgeliyor, koskoca kalede topu yuvarlayacak açığı bulamıyordu.

Ve insaf! Veteranlık günlerini fiziksel olarak şimdiden yakalayan Hasan Şaş, 68'de Korkmaz'ın ikinci hamlesi olarak sahaya adım atıyordu. Hasan'ın bonusu Ümit Karan ise 78'de taze kuvvet oluyordu Korkmaz'a. Arap yarımadası civarından cazip teklifler aldığı söylenen Hasan Şaş doğru kararı verecektir, lakin Bülent hocayı da olmazsa olmazı olarak yanında sürüklemek zorunda!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dananın kuyruğu haftaya kesin kopar

Fatih Toraman 25.05.2009

Dile kolay tam altı yıl önce yine bir 33. hafta sonunda siyah-beyazlılar yine Galatasaray'ı yenerek mutlu sona ulaşmış... Bıyık altından gülüşmeler eşliğinde fısıltılar dolaşüyor maç öncesi stada akan taraftarlar arasında: "Abi biz kazanırız, Sivas kaybeder ve şampiyon oluruz." Tarih tekerrür etsin beklentisi hâkim yediden yetmişe herkesin beyninde... Gelin gibi süslenmiş İnönü Stadı ise önce sahaya çıkan oyuncuları sonra üç büyükleri şampiyon yapan teknik adam apoletini takmaya hazırlanan Mustafa Hoca'yı coşkuyla selamlıyor... Tribünlere

asılan pankartların çokluğu dikkati çekiyor, ama farklı dillerde de olsa verilen mesaj net : "İşte beklenen an."

Beşiktaş, fırtına gibi giriyor oyuna ama çabuk duruyor... 2. dakikada Tello'nun kornlerden gönderdiği ortayı Sivok dolduruyor, Sabri çizgi üstünde beklemenin mükâfatını görüyor. Denizli'nin Ekrem ile güvenceye aldığını düşündüğü sağ kanadı Arda, 4. dakikada yol geçen hanına çeviriyor ama pasını iyi çıkaramıyor. Arda'nın ateşlediği Galatasaray mı top göstermiyor yoksa Beşiktaş mı çok fazla temkinli bilinmez ancak 15. dakika dolduğunda Galatasaray'ın topa hakim olma oranı yüzde 64'ü gösteriyor.

Beşiktaş'ın rakip defansın hatalarına bel bağladığı bu anlarda, Galatasaray ikramda kusur etmiyor...13'te Topal'ın yanlış pasını yakalayan Holosko, Ekrem'i kaçırıyor onun pası ise hedefi bulmuyor. 23'te bu kez Cisse Galatasaraylıların ikramı ile hızlı bir slaloma başlıyor, Emre keyfine limon sıkınca, son adam mı değil mi tartışmaları tribünleri sarıyor. Galatasaray'ın en istekli ismi Arda, 26'da Kewell'a lokum tadında bir asist yapıyor, Avustralyalı kendine yakışanı yapamıyor. 34'te Baros, tribünlerin "eyvah" çığlıkları arasında defansı peşine takıp sürüklüyor ne var ki Sabri'nin önüne topu kötü yuvarlıyor.

Galatasaray, rakip kaleye atamadığı golü, kendi kalesinde görüyor 41'de... En acıklısı ise gol bir sarı-kırmızılı oyuncudan geliyor. Tello, serbest vuruşta sağ arka direğe kesiyor, Bobo'nun vuruşu Mehmet Topal'ın kafasından ağırlara selam veriyor, Sivas'ın mağlup olduğu haberini çoktan almış olan tribünler şampiyonluk marşlarına başlıyor.

Beşiktaş, ikinci yarıya Tello-Yusuf değişikliği ile start veriyor. 47'de Baros, yine tüm defansı arkasına takıyor, bu kez kötü vuruşuna Rüştü set çekiyor. Hemen iki dakika sonrasında İnönü yasa bürünüyor bir anda. Kewell sağ çarprazdan yürüme ayağı ile Beşiktaşlılara 'O kadar kolay değil' mesajını iletiyor: 1-1.

Aynı dakikalarda Sivas'tan gelen gol haberleri moralleri bozmak üzereyken, Yusuf niye sahada olduğunu hatırlatıyor. Sabri, Emre, Orkun derken geçecek başka oyuncu kalmadığında golü atmak aklına geliyor: 2-1. 10 yıl geç vizyona giren ama hâlâ Oscar'ı alabilecek bir filmi hatırlatan bu adama yine de futbol adına bir teşekkür borç!

Dakikaları saymaya başlıyor sonrasında İnönü tribünleri, Yusuf ve İbrahim Üzülmez'in penaltı beklentileri hakem Halis Özkahya'dan kabul görmüyor, siyah-beyazlı ayaklar titremeye ve stresi iyice yaşamaya başlıyor ve beklenen an gelecek haftaya kalıyor. Artık dananın kuyruğu orada kopar!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arenada ayakta kalan Barcelona

Fatih Toraman 28.05.2009

Gladyatörler şehri olarak bilinen Roma, tarihi Flavinaus Amfitiyatrosu'nda yani tanınmış ismi ile Colosseum'da halkı eğlendiren dövüşlere sahne olmuş yıllarca. Avrupa futbolunun iki gladyatörünün de bu anlamda Roma Olimpiyat Stadı'nda kozlarını paylaşması anlamlıydı.

Dev mücadele öncesi Katalan temsilcisi Barcelona'nın Marquez, Dani Alves ve Abidal'dan yoksun olması, Manchester United'ın bir adım önde olduğu yorumlarına yol açıyordu.

Ferguson'un baskın emriyle hızlı başlayan United, bu yorumları ilk 10 dakikalık dilimde haklı çıkarttı. Geçen yıl dünyanın en iyi futbolcusu seçilen Cristiano Ronaldo, bu bölümde biri frikten olmak üzere iki kez Katalanların tartışılan kalecisi Victor Valdes'in yüreğini ağzına getirdi.

Oysa ki ağır sıklet iki boksörün kapışmasında erken yargılara varmanın çok yanıltıcı olduğu çabuk belgelendi. Son dönemlerde düşüş yaşadığı söylenen Kamerunlu Eto'o kolay kolay Barça forması giyilemeyeceğini, Manchester'ın tecrübe abidesi kalecisi van der Sar dahil herkesi terse yatıran burun ucu vuruşu ile gözler önüne serdi. Iniesta'nın asistteki rahatlığı, Eto'o'nun rakibini ekartesi gladyatörlere yakışan bir ziyafetti.

Ve oyunda tüm dengeler değişmeye başladı... İspanya ve Avrupa'da gol sağanağı yaşatan Barça, golün dayanılmaz hafifliği ile hafif meşreb ezgiler çalmaya başladı. Şiir misali topu yuvarladı, rakibini koşturdu ve 'oyunun ustası benim' mesajı yeşil alanın her metrekaresine yayıldı.

Alex Ferguson ve takımının inatçı karakteristiğini bilenler ikinci raundda oyunun renginin değişeceğini düşünüyorlardı haklı olarak. Barça ise krokiye düşürdüğü rakibine ayağa kalkma fırsatı vermemekte kararlıydı. Henry, Xavi ve Eto'o üst üste yumruklarla nakavta yeltense de Van der Sar ve kale direği hazin sonu geciktirdi.

Dünyanın en iyi oyuncusu hangisi sorusunun muhatapları Ronaldo ve Messi, düellosuna dönmeye başlayan oyunda Portekizli bir nebze olsun takımını ayağa kaldırmak için dirense bile son yirmi dakikaya girildiği anda Messi, Iniesta'nın ardından İspanya'nın diğer asist profesörü olan Xavi'nin ikramı ile gerçeği haykırıyordu: "En büyük bu yıl benim."

İspanya Milli Takımı'nı da başarıya götüren ayağa hızlı pas ve yetenekli ayaklara sınırsız özgürlük modeli Barcelona ile tavan yapıyor, İngilizler 'üst üste iki kez Şampiyonlar Ligi kazanılmaz' yargısını kıramıyordu. Guardiola sezon başında bu kadar başarılı olabileceğini ve kurtlar sofrasında yem olmayacağını biliyor muydu bilinmez ama takımını taşıdığı nokta tartışılmaz.

Neticede hak eden kazandı ve Avrupa'nın tek gladyatörü olarak Barça kaldı...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devler Sivas'ı ziyaret edecek

Fatih Toraman 31.05.2009

Galatasaray, Avrupa; Sivasspor ise bırakın şampiyonluğu, lig ikinciliği hedefini dahi yakalayamama tehlikesi altında Ali Sami Yen'de sahne alıyordu... Galatasaray taraftarı, eski kaptanı ve göz ağrısı Tugay'ın hatırına olsa gerek beklenenin aksine tribünlere akın ediyor, Blackburn efsanesine zamanında gösteremediği vefayı

gösteriyordu. Hasan Şaş ve Ümit Karan ise evde oturmayı yeğleyerek kendi vedalarını gerçekleştiriyordu.

Galatasaray, geçen hafta lider Beşiktaş'a uyguladığı güzel futbol tarifesini başlangıç düdüğü ile birlikte Sivasspor'a uyguluyor, hızlı pas trafiği ile başını döndürdüğü rakibinin kalesini ablukaya alıyordu...

Sivasspor'u hiç beklemediği bir skor yükünün altında kalabileceği ilk yarım saatlik dilimde Galatasaray'ın pozisyon fırtınası, 9. dakikada Shabani Nonda ile başlıyor, Kongolu altıpastan çerçeveyi bulamıyordu. Stres yüklü Sivasspor'un acizliği, Ayhan, Sabri ve Baros üçgeninde dolaşan meşin yuvarlağı, Kewell'in çapraz koşusu ile boşalan defansın arkasına nazlana nazlana sarkan Arda'nın ayağı ile buluştuğunda filelere uzanıyordu dakikalar 12'yi gösterdiğinde.

Sonrasında 15'te Baros'un, 17'de Kewell'in, 19'da Nonda'nın, 25'te Kewell'in, 28'de Baros'un ve 33'te Nonda'nın pozisyonları kah işgüzarlıklarına kah futbol ilahlarının azizliğine takılıyordu.

Ve nihayetinde atamayana atarlar kuralı işliyor, Kamanan ve Musa değişiklikleri ile ikinci devreye başlayan Sivasspor, 47'de İbrahim Dağışan'ın kullandığı kornere Herve Tum'un vurduğu kafa ile beraberliği yakalıyordu.

İlk yarıdaki tek taraflı oyun yap-boza dönerken iki takım pozisyon üstüne pozisyona giriyordu akabinde. Ligin gol kralı Baros, 53'te ayağı ile 66'da ise kafası ile yedi metre kaleyi bulamıyor, Çek oyuncunun penaltı itirazları ise iki kez hakem Cüneyt Çakır'dan kabul görmüyordu. Sivasspor'da ise 58'de Mehmet Yıldız'ın sert şutu Orkun'un parmaklarına takılıyor, 71'de ise Musa'nın sol ayak plasesi dışarıya gidiyordu.

Derken dakikalar 82'yi gösterdiğinde Arda taşıdığı topu şutluyor, kaçırdığı gollerle tepki toplayan Nonda'ya çarpan meşin yuvarlak ilk kez Galatasaray'ı sevince, Aslan Avrupa'nın kapısını açıyor, Sivas ise Fener'in işbirliği ile yine de Devler'in arasına giriyordu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aslan'ın yıldızları Rüştü ve Serdar

Fatih Toraman 13.09.2009

Yılın ilk derbisi... Galatasaray'ın önüne geleni devire devire ilerlemesi, Beşiktaş'ın gemisinin her hafta biraz daha su alması karşılaşmanın önemini farklı boyutlara çekiyor. Dolayısıyla gözler, sahadaki kramponlardan daha çok, ilk kez karşılıklı olarak satranç masasına oturan Frank Rijkaard ile Mustafa Denizli'ye çevriliyor. Hollandalı'nın saha içi düzeni üç aşağı beş yukarı biliniyor, merak edilen ise sürprizleri seven Denizli'nin hamleleri...

Galatasaray, psikolojik üstünlüğünü kullanarak (son 11 maçta Ali Sami Yen'de Beşiktaş'a bir kez kaybettiler) oyuna baskın başlıyor, semeresini de çabuk alarak, Denizli'nin oyun planını ilk dakikalarda taca atıyordu. Mustafa hocanın orta saha direncini Ekrem Dağ ile arttırmak istemesi, tekniği ile rakiplerinin belini bükten Keita'nın karşısına Yusuf'u koyarak o kanatta topa sahip olma fikri ve dahası, Rüştü tercihinin takılıyordu. Tecrübeli kalecinin bakışları arasında süzülen Arda Turan korneri, Mustafa sarp'ın kafasından filelerle

buluştuğunda Rijkaard'ın hanesine yine bir duran top golü olarak yazılıyor aynı zamanda, futbol tanrısının Galatasaray'dan yana olacağı izlenimini yaratıyordu.

Öyle ki Arda'nın milli maçlar sonrası yorgun ve bezgin hali, Kewell'in pas isabetindeki düşüklük, Keita'nın her fantastik hareketi sonrası biraz daha tribünlere oynama isteği, Galatasaray'ı zor durumlarda bırakabilirdi. Her şeye karşın Kewell'in çok doğru gol vuruşlarının çerçeveyi bulmaması Avustralyalı adına talihsizlikti ve Galatasaray'ın devreye rahat girmesine engel oldu.

Galatasaray, ikinci yarıya hafif mağmur başlamanın bedelini ise neredeyse ağır ödeyecekti. Bobo ve Fink'i sahaya süren Denizli, orta saha dinamizmini takımına kazandırdı. Serdar Özkan'ın üretken futboluna karşın, son vuruşlardaki beceriksizliği Galatasaray'ın efsunlandığını akla getirse de Rijkaard'ın, Arda-Elano değişikliği ile yaptığı müdahale oyunun yörüngesini belirledi. Kaleci Leo Franco'nun ceza sahası dışında topu elle müdahale etmesine Bülent Yıldırım'ın ses çıkarmadığı dakikalarda ise Baros, Rüştü'nün ikramını geri çevirmeyerek derbinin galibini belirledi.

Galatasaray, ilk ciddi sınavından alnının akıyla çıkarken, Baros'un ikinci golü oyunun süsüydü. Aslan, kötü oynadığı hatta çok zorlandığı rakipler karşısında dahi her an skoru değiştirebilecek ayaklara sahip olmanın mükafatını gördü. Ne var ki Rijkaard'ın öğrencileri kötü bir gününde olan Rüştü ve cömertçe pozisyon harcayan Serdar Özkan'a tebrik borcu olduğunu unutmamalı. Bu derece geriye yaslanarak oynamak ve yumuşak bir karna sahip olmak hayra alamet değil!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çifte kavrulmuş Türk filmi

Fatih Toraman 22.09.2009

Frank Rijkaard'ın, hafta boyunca oyuncularına yaptığı "Kasımpaşa'yı küçümsemeyin" uyarısı gazete manşetlerini süslüyordu. Puan tablosu ise hep aksini söylüyordu. Kasımpaşa tüm yazılarda hep sıfır çeken tembel öğrenci; Galatasaray ise yıldızlı pekiyi ile karne hediyesi almak için eve koşmaya hazırlanan dahi portresi çiziyordu.

Gözler, geçen hafta Yılmaz Vural ile toparlanma belirtileri gösteren Kasımpaşa ile görkemli zaferlere karşın zaman zaman S.O.S veren Aslan'ın saha içi mücadelesine çevrildiğinde ise havaya çifte kavrulmuş Türk filmi senaryosu yayılıyordu. Brezilyalı Moritz henüz ilk dakika dolarken Güney Amerika'dan ezeli rakibi Arjantinli kaleciye gözdağı vererek, kan davası güden adamı...

7'de Elano frikik atışı için geçtiği topa nazlana nazlana vurması ve rakiplerini küçük gören tavırları ile zengin ailenin şımarık çocuğunu...

8'de Elano'nun vuruşunu çizgi üzerinde kesen Ali Güneş, dolandırıcı bankeri; yaşanan cinayete göz yuman hakem İlker Meral, kötü adamı ve Galatasaraylı oyuncular ise topluca pikniğe çıkan mahalleliyi andırıyordu.

Rijkaard'ın tüm prensiplerine ihanet eden ve piknik sonrası mahalle çayırında top oynadığını zanneden talebelerinin cezası gecikmedi. Galatasaray'ın aksine ayağa toplanan az ama öz atağa çıkmaya çalışan mavi-beyazlılar, 26'da Paşa'landığında filmin ilk senaryosu gerçek oluyor, Moritz kan davalısı Leo Franco'yu,

Sancak'ın şık pasıyla avlıyordu: 1-0.

45'e kadar ağır yemek komasından çıkamayan Aslan'da Baros'la rolleri değiştişen Arda, kaleyi şaşırınca devre sona eriyordu.

Arda'nın kah direkler ve çizgi kah da kaleciden seken vuruşları sonrası ise güçlü ve iyi kalpli olan, kötü adamı da tüm zorlukları da yener ve film mutlu sonla bitere dönülüyor; yardımcı aktör rolüne soyunan 'Karaoğlan Nonda' 62, 89 ve 90'da attığı gollerle esas oğlanlığa doğru adım atıyor, gerisi tefarruata kalıyordu.

Medyaya ve bilumum ahaliye düşense altıda altı yaparak Galatasaray'a en parlak lig başlangıcını yaptıran Rijkaard'ı alkışlamak düşüyordu. Oysa ki görünen köy klavuz istemez ki en iyi değerlendirmeyi Hollandalı yapar elbette!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rijkaard ev ödevi yapacak

Fatih Toraman 05.10.2009

ANKARAGÜCÜ-GALATASARAY

Adı rotasyon üstadına çıkan Rijkaard, ilk kez mecburiyetten taşların yeriyse oynuyor ama kale önü zenginliğinden hiçbir şey kaybetmiyordu. Öyle ki Hollandalı'nın sahaya sürdüğü ilk 11'de Servet, Hakan Balta ve Mustafa Sarp'ın dışındaki tüm ayaklar, hücum nosyonları ile dikkat çekiyordu. Hikmet Karaman ise üçüncü bölgede baskı yapılmasını istiyor, böylece tehlikeli ayakları kalesinden uzak tutmayı planlıyordu.

Ankaragücü'nün ön alandaki baskısına ve yavaş pas organizasyona takılan Galatasaray, 29'da Elano'nun serbest vuruşunda kilidi açamıyor, 31'de ise Uğur-Aydın verkaçında kağıt üzerindeki sağ bek, -hücumda hep etkili oldu- direğe takılıyordu. 41'de El Saka ile Hürriyet'i kördüğüm eden Arda, pas yerine dar açıdan şut tercihi ile saç baş yoldurunca devre golsüz kapanıyordu.

İkinci devrenin düdüğü ile birlikte Ankaragücü, ön alan baskısından vazgeçerek kontralara ümit bağlıyor ve böylece Ceyhun Eriş'in, tek kişilik şovu başlıyordu. Milli takıma seçilmesi yadırganan tecrübeli oyuncu, Galatasaray'ın başına çorap öreceğinin işaretlerini veriyordu 46, 47 ve 50'de kaleyi yoklayarak. Özellikle Arda ve Ayhan ile uzun satranç seansları oyuncularını andıran Galatasaray ise beş düşünüp bir uygulamaya karar veriyordu. Haftalardır S.O.S veren Galatasaray savunmasının göbeği, Ankaragücü'nün kontra tuzağına çabuk yanıt veriyordu. 57'de Metin Akan, 50 metreden gelen topu, sinsice sarktığı savunmanın arkasında Leo Franco'nun üzerinden aşırıyor ancak üst ağları buluyor, 67'de ise Semavi direğe takılıyordu.

Bireysel şut tercihleri ile kaleyi yoklayan Galatasaray, bu periyotta sadece 53'te Baros'un, kargaları avlaması ile hatırlanıyordu. 74'te Kewell'in bireysel becerisi ile sürüklediği meşin yuvarlığı Serkan'ın kucağına nişanlayan Nonda ise hazin sonu hazırlıyordu.

83'te Ceyhun'un ara pasını yakalayan Murat Duruer, hücum varyasyonlarında yorgun düşen Uğur'un belini kırıp ağlarında bulduğunda, Galatasaray'ın vidaları gevşiyor, 88'de Emre Aygün top sevdalı Servet'in ikramını geri çevirmiyor, 89'da ise Hürriyet ağır işçiliğinin ödülünü skora katkı yaparak alıyordu.

Beşiktaş derbisinden bu yana akıllanmayan Galatasaray, İstanbul'a bir yığın ev ödeviyle dönüyor, geçmiş olsun.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akademisyenin suratına inen 'Osmanlı Tokadı'

GÜLDEN TÜMER 21.01.2013

 Akademisyenin suratına inen 'Osmanlı Tokadı' Duraklama ve çöküş dönemi, padişah soyundaki bir gen sapmasıyla açıklanabilir, deli veya kadın düşkünün sultanlar tüm kötülüklerin anası sayılabilir. Burada bir sıkıntı yok. Ama yükselme dönemindeki padişahlara toz kondurmak zinhar yasaktır.

Kanuni Sultan Süleyman da resmî tarihimizin izin verdiği ölçüde, yani tüm yükselme dönemi padişahları gibi yere göre sığdıramaz bir şekilde anlatılmalıydı. Bu yüzden **Muhteşem Yüzyıl**, herhangi bir eleştiri getirmese de yeterince kahramanlık öyküleri anlatmadı, at üstündeki serüveni konu etmedi diye topa tutuldu.

Osmanlı'nın ne kadar tartışmaya kapalı bir alan olduğunu bir kez daha görmüş olduk. Tartışmak isteyen, alternatif kaynak ve bilgi sunan akademisyenler de payına düşeni aldı. Şimdi sıra işin hikâyesini anlatmakta.

TRT'de yeni bir dizi başlıyor; **Osmanlı Tokadı**. Başrolünde **Hasan Kaçan**'ın rol aldığı yapımda Kaçan, bir yeniçeriye dönüşmüş önüne gelene Osmanlı Tokadı'nı basıyor. Şiddetin komedi unsuru olarak normalleştirilmesi işin bir yanı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki yanımda iki polis, ellerim kelepçede

GÜLDEN TÜMER 28.01.2013

 İki yanımda iki polis, ellerim kelepçede Günlerdir ünlü isimlerin de yer aldığı ve hatta sadece onlarla anılan **narkotik operasyonu** izliyoruz. **Kimin evinden ne kadar esrar çıkmış, kim içiciymiş, kim temin ediciymiş** pek çok iddia var ortada. Medyadan, bu kadar ünlü ismin yer aldığı bir operasyonu gözardı etmesini beklemek imkânsız. Peki, **bu iş daha farklı yapılamaz mıydı?** Uyuşturucu içtiği şüphesiyle gözaltına alınan insanlar, Emniyet'te ifade verir, oradan adli hekimliğe gönderilir, kan, tükürük, kıl örneği alınır ve tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılır. **Denetimli serbestlik** kapsamında belli bir süre takip edilir. Ünlüler için de bu süreç

işledi kuşkusuz. Ama onca polis eşliğinde o kadar tantana koparıldı ki, çete liderine, mafya babasına yapılan muameleyi aratmadı Emniyet görüntüleri. **Belli ki “işlem” yapmak kadar teşhir etmek de amaçlanmıştı.**

Bu mu cesaret

Sanatçı; zekâyâ, yeteneğe, söz söyleme ihtiyacına- derdine ve özgün bir bakış açısına ihtiyaç duyar. Tüm bunların yanında da cesarete. Ne denli cesursa yaptığı işin rengi o denli değişir. **Emre Altuğ** da bir “sanatçı” olarak cesaretini göstermek istemiş ve **iç çamaşırıyla poz vermiş. “Oyunculuğumdaki ve kişiliğimdeki cesareti fotoğraflarla ispat etmek istedim”** diyor bu karelerin yer aldığı röportajında. Oysa sanatçının cesareti böyle ölçülmez. Yaptığı işe bakılır. Altuğ bu konuda da kendine güveniyor. Ne denli cesur olduğunu anlatırken, sinemada kötü adam rollerini dahi korkusuzca oynadığını söylüyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eleştirilmesi teklif dahi edilemez

GÜLDEN TÜMER 04.02.2013

 Eleştirilmesi teklif dahi edilemez Tarihe **“Muhteşem Yüzyıl değişikliği”** diye geçecek olan düzenleme RTÜK’ün gündeminde. Eğer yasalaşırsa **“yayınların milli ve manevi değerlere aykırı olamayacağı”** ifadesindeki **“yetersizlik”** giderilmiş olacak. Yasaklamada bir sınıf daha atlanacak ve artık yapımlar, milli ve manevi değerlerin yanı sıra **“toplumun milli değerleri içerisinde kabul edilen tarihî olayları ve şahsiyetleri küçük düşürücü, aşağılayıcı, çarpıtıcı veya olduğundan tamamen farklı gösterir”** nitelikte **olamayacak.**

Cezalandırma nasıl yapılır insan onu merak ediyor. Kanunî’yi canlandıran oyuncunun dizide sevişmesi karşısında ki artık bu tür sahneler kesinlikle çekilemiyor **“Tarihî şahsiyeti küçük düşürdü”** mü denilecek. **“Sevişti diye bir tarihî şahsiyet neden küçük düşsün ki”** şeklinde bir savunma yapıldığında RTÜK ne cevap verecek?

Tabii artık kimse genel kabul görmüş tarihî olaylarla ilgili bilinmeyen, gizlenen kaynaklardan yola çıkarak bir öykü de anlatamayacak. Anlatmak istese RTÜK karşısına dikilecek. Zira o yapım **“tarihi çarpıtmış”** olacak. Tarih kadar sübjektif bir konuda çarpıtma nasıl ispatlanacak o da meçhul. **“Sen bilmiyorsun ya da gizliyorsun ama gerçek bu”** diye bir savunma yapılabilir pekâlâ. Bir diziye ceza verilecek diye kaynak yarışına mı girilecek?

Keşke açık açık yazsalar; **“Tarihî olayların veya kişilerin resmî ideolojinin anlattığı şekliyle anlatılması esastır. Aksi takdirde iş çarpıtılmış olur ve bu zinhar yasaktır”** diye.

Ölüm: Son gösteri

Ünlüler, özelde de yazarlar, ölenlerin ardından mektup, hatırat ve günlüklerin basılmaya başlandığını gördüklerinden bu yana, ölümden sonra kendilerini bu dünyada neyin beklediğini merak eder oldular. **Kafka** gibi **“Ben yok olduğumda yazdıklarımı da yok edin”** diye vasiyet eden yazarların, bırakın yazdığı, yarım

bıraktığı eserlerinin bile basıldığına şahit olduk.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Midyat'ın değil İvedik'in babaannesi

GÜLDEN TÜMER 11.02.2013

 Midyat'ın değil İvedik'in babaannesi Son günlerin en çok konuşulan filmi **Hükümet Kadın**. Mardin'deki galası, birinin çıkıp (çıkılmazsa olmaz çünkü) **"bizi kötü gösteriyor"** diye dava açması, ekibin **"O adam yanlış filme gitmiştir"** cevabı, en çok da **Demet Akbağ**'ın oyunculuğu... Her ne kadar adeta şov yaptığı, coştugu, coşturduğu yazılıp çizilse de afişine bakınca ufaktan bir soru işareti oluşuyor bende. Gerçekliğin içine nüfuz etmeden yaratılmış bir karakter gibi duruyor resimdeki kadın. Biraz makyaj, biraz kostüm, biraz mimikle ortaya çıkmış komik bir tip. Zorlasak **Recep İvedik**'i hatırlatacak. Onun babaannesi sanki.

Hâlbuki ülkenin en iyi oyuncularından biridir Demet Akbağ. Ama o da yeni moda komedi filmlerinden nasibini almıştır, almaya da devam etmektedir. Senarist ve yönetmenin ki bu çoğu zaman aynı kişi olur gözünde önce bir tip canlanıyor kolay komedide. Karakterin, durumun komikliğinin yetmeyeceğine inanılıyor. Sonra o tip, karakterin de, durumun da önüne geçiyor.

Hükümet Kadın da öyle bir film. Yazıp yöneten **Sermiyan Midyat**'ın gerçek hikâyesiymiş bu. Midyat'ın babaannesi Xate Hanım, Güneydoğu'nun ilk belediye başkanı. Kocasını öldürdü bu görevi ondan devralmış. Sekiz çocuğu varken hem de. Hem de okuma yazma bilmezken. Sene 55 ile 60 arası.

Demet Akbağ, **"Sermiyan bu kadarını söyledi 'tamam' dedim"** diye anlatıyor filme dâhil oluş öyküsünü. Bu kadarı yeter gerçekten. Kimbilir ne ilginç, komik, trajik, şaşırtıcı bir öyküdür diye düşünüyor insan. Ancak izleyince anlıyorum ki gerçek öyküye fazla müdahale edilmiş. Biraz mesaj fazlaca komedi kaygısıyla değişmiş babaannenin hayatı.

1955 yılında 55'li yaşlarında bir kadın, hiç okuma yazma bilmezken adının Kürt alfabesindeki X ile yazıldığını biliyor mesela. Olabilir mi? Olabilir. Bu harfler ilk kez 1932'de Şam'da basılan *Hawar* dergisinde kullanılıyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arda ne kaybetti Bayrampaşalılığından

GÜLDEN TÜMER 18.02.2013

 Arda ne kaybetti Bayrampaşalılığından Sevgililik, ilişki sıralamasında yok hükmündedir bizde. Her zaman ne zaman evleneceğindir önemli olan. Evlenirsin ama yetmez, toplumsal kurallara göre yaşamak zorundasın onu da. İnsanlar, çerçevesi çok önceden çizilmiş bu kuralları güncellemek istese de **"derin toplum"**un müsaadesi yoktur.

"Bizim düzen, iyi düzen gelmezse bir bozan" diyenlerce yönetilen bu toplumda ayrı olmak, tek olmak hakkı

son derece sınırlı sayıda üretilmiştir. Bu sınırları zorlayacağından şüphe duyulan ünlüleri ise gözetim altında tutmak gerekir. Büyük gözün esaretinde hata yapmaları kaçınılmazdır ne de olsa. Elbette yer yer yalnız dışarı çıkmak, eğlenmek isteyeceklerdir. O vakit vurun kahpeye: Bilmemne hanımı yanınızda göremiyoruz? Bilmemne beyler yoklar, hayırdır?

İlişkinin orta yerinde yeşeren kamuoyu merakı, kamunun vekili gazeteciler sayesinde çiçek açar. Tüm ünlü kadınlar mükemmel kadına göre sıralanır artık. Geleneksel kadın rollerinin yanı sıra mesleğini en iyi şekilde icra edecek, zarafetinden, güzelliğinden taviz vermeyecek her şeyiyle dört dörtlük olacaktır. Tüm erkekler klasmanında ise durum biraz farklı. Orada erkeklik girer devreye. Hiçbir şeyi mükemmel yapmaları gerekmez, geleneksel çizgide kalmaları yeter.

O çizgiden sakın ha sapma, zoraki ve ille de orada dur. Ve gösteri başlasın.

Geçtiğimiz hafta en bereketli haftalardan biriydi bu açıdan. Malum **14 Şubat Sevgililer Günü**'nü idrak ettik. Tüm ünlü ilişkiler ortaya dökülecek, içlerinden en şanssız derin toplum tanrılarına kurban edilecekti ki çaba sarf etmeye hiç gerek kalmadı. **Romantik Komedi 2** gösterime girdi 14 şubatta. Gözler derhal **Sinem Kobal-Arda Turan** çiftine çevrildi. Malzeme bol, mevzu hazır.

Acaba Arda ne kaybetti Bayrampaşalılığından? En büyük merak bu. Kırmızı pantolon giyebilir, saçını uzatabilir, İspanya'da yaşayabilir.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bütün duygularımız ağır yaralı

GÜLDEN TÜMER 04.03.2013

Bütün duygularımız ağır yaralı **Müslüm Gürses** kocaman bir ses, kocaman bir değerdi. **Arabesk** şarkılar söylediğinde kıymetini bilmeyenlere, müzikal yeteneğini görmek istemeyenlere bunu böylece gösterip gitti. Şimdi ağlamak en çok onu sevenlere; Gülhane Parkı konserlerine gidenlere, kendini jiletleyerek bu dünyanın elemiyle baş etmeye çalışanlara, belki bir deterjan kutusunu ters çevirip rakı sehpası yapanlara, Şahin'e, Doğan'a binip tepelere çıkan, oralarda bağır bağır **Müslüm Baba** dinleyenlere yakışır ama o, herkese sesini duyurmayı başardı da gitti. Ve bu yüzden şimdi sadece onun "evlat"larının değil **hepimizin "duyguları ağır yaralı"**.

Asistanı, **"Hayat bana zordu ama güzeldi. Tek bir isteğim var, hakkınızı helal edin"** diyerek girdiğini söylüyor ameliyathaneye. Onca çabaya, onca duaya, onca bekleyişe rağmen gözlerini açmadı, açamadı. Herkes nasıl yaşarsa öyle ölüyor ya, bir beyaz Türk'ün ardında kalanlar nasıl soylu bir acıya düşüyorsa, Müslüm Gürses'i sevenlerin de ciğerine bir şey oldu. Dünyanın kahrından bıkanlar, cennetinde cehennem dertleri çekenler, hatrı çiğnenen kalbi kırılanlar, karasevdaya düşenler, **"kötüysem, düşkünsem kime ne bundan"** diyenler öylece çöktü kaldı.

"Kadere isyan edenlerin" sesi oldu

Bunca sevilmesinin pek çok sebebi var elbette. **Kadere isyan edenleri dinledi, dertlerine derman olmasa da tercüman oldu.** Az şey, kolay şey değildi bu. 70'li yıllarda kalkınma planları yapıp hızlıca kalkınacaktık. Ve bunu sağlayan çocukların omuzlarında yükselirken yaşam seviyemiz, onlara hiçbir nimetini vermediğimiz dünyada isyan etmeyi bile çok görecektik. O çocukların deyimiyle hor görecektik. Onlar, her şeyini memleketinde bırakıp gelirken büyükşehirlere, yoksulluğu, yoksunluğu da geride bırakmayı ümit ediyorlardı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mor makyajlı kadınlar

GÜLDEN TÜMER 11.03.2013

 Mor makyajlı kadınlar Medyada kadın gösterme- sergileme hevesi çoğu zaman içeriğin önüne geçiyor. Güzel fotoğraf veriyor çünkü kadın. Öyle ki pek çok alanda tartışması dahi bitti bu işin. Herhangi bir dizinin başrol oyuncusunun, güzellikten yeterince nasibini almamış biri olması düşünülemiyor artık. Sunucusu, spikeri için de aynı şey geçerli elbette.

Sınırlar iyiden iyiye genişledi. Güzel olmayan kadın, televizyona çıkamıyor neredeyse. Bilgi yarışmaları mesela. Orada da kriterler değişti. Devreye güzellik, hoşluk kriteri girince yaş ortalaması hayli düştü. O eski emekli öğretmenleri mumla ara ki bulasın. Genç ve tecrübesiz, ne bildiğinden, ne bilmediğinden daha çok nasıl görüldüğünü önemseyen insanlar arttıkça yarışmalarda, izleyici kitlesi de değişti hâliyle. Dert bilginin ölçülmesi değil artık. Dert, dört başı mamur bir şov sunabilmek.

Münevver Karabulut fotoromanı

“Yapılan bir şovsa kadın da güzel olacak tabii” noktasına çoktan geldiğimiz ya da getirildiğimiz için şovun başladığı yer, bu konuda sesin, itirazın sustuğu yer oluyor. Sadece bilgi yarışmaları değil, eşli bir şekilde yarışılan eğlence programları, ya da bir adada hayatta kalma mücadelesini ekrana yansıtan Survivor’larda da durum farklı değil. Bilgi gerektiren hâllerde bir ihtimal var olması kabul edilebilecek kadınlar, buralarda tamamen liste dışı.

Bu kadar ayıklama yapan televizyonlar, gazeteler kadın mağdur olduğunda da tavrını değiştirmiyor. Hatırlayalım; **Cem Garipoğlu**’nun amcasının tanınır bir işadamı olması, ya da Garipoğlu’nun cinayetten sonra kaçmayı başarmış olması haberdirdi ama bunu fotoromana çeviren **Münevver Karabulut**’un gencecik gülümsemesiydi.

Kadına yönelik şiddet, fotoroman olmasa da hemen her gün irili ufaklı haberler şeklinde medyada yer alıyor. Ve biz bu kadar yayınlanması özendirici olabilir mi ya da sıradanlaştırıyor mu yoksa böyle gündeme gelmesi dikkat çekmeye, tedbir almaya mı yarıyor ikileminde her gün haberdar oluyoruz solup giden kadın ömürlerinden.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü yaklaşırken bu meseleye daha fazla dikkat çekmek isteyen projelerle karşı karşıya kaldık. Bu sene her zamankinden daha fazlaydı. Pek çok ünlü isim, farklı şirketlerin sponsorluğundaki projeler

kapsamında objektif karşısına geçti. En çok içinde **Hülya Avşar**'ın da bulunduğu proje konuşuldu. Bu projede **sekiz ünlü kadının her biri makyajla şiddet gören ve sonunda öldürülen bir kadına dönüştürülmüştü.**

Evet, dikkat çekmek önemli ama daha önemli bir şey varsa o da **bu işi bu konuda duyarlı insanlarla yapmak.** Yıllarca bu işe kafa yoran kadınlarla biraraya gelmek, birlikte kafa yormak, projeye destek verecek isimleri beraber belirlemek ve öyle çıkmak ortaya. İşte o zaman; **bir derdi olan kadınlarla, ünlü oldukları için daha geniş kitlelere hitap eden isimlerin biraraya gelmesinden faydalı bir şey çıkabilir ancak.**

Vicdan yetmiyor bu işe

Belki bu tür duyarlılıkları olan bir ekip tarafından organize edilseydi bu iş, tercih edilen isimlerden biri **Hülya Avşar** olmayacaktı. Zira kendisi çok uzak geçmişte değil sadece geride bıraktığımız ayda, **Aile İçi Şiddete Son** kampanyası için düzenlenen kermese katılmış ve **“Sadece erkekler dövüyor diye bir şey yok kadınlar dayak yiyor gibi geliyor. Kadının kaşınanı var, kaşınmayanı var, akıllı kadın dayak yemez”** şeklinde açıklamalar yapmıştı.

İşte bu yüzden **şiddet belası üzerine yeterince düşünmemiş bir kadının yüzüne mor boya sürerek fotoğrafını sergilemek kayda değer bir mesaj vermiyor topluma.** Daha bir ay önce bu demece maruz kalan vatandaş, kendisi gibi düşünen Hülya Avşar'ı yüzü boyalı görünce bakıyor ve geçiyor sadece. Düşünmüyor, çünkü düşünecek bir şey yok.

Projeyi tek bir isme indirgemek haksızlık olur tabii. Durumu daha iyi kavramış bir şekilde çalışmaya destek veren isimler de vardır kuşkusuz. Ama işte böylesi toplumsal projelerde tek tek vicdanlı isimlerin varlığı yetmiyor. Gerçekten bu işe gönül koymuş, kafa yormuş isimler gerekiyor. Ancak bu şartta etkili işler çıkıyor ortaya. Aksi hâlde birbirinden güzel kadınların yüzleri mor boyalı fotoğrafına dönüyor iş.

Ve böylelikle, dizilerden, yarışmalardan, eğlence programlarından sonra şiddet meselesi de güzel kadınlarla sunulmuş oluyor. Şiddetin içeriği, neden var olduğu nasıl önlenebileceği, devletin sorumlulukları ise teferruat olarak kalıyor.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şimdi gözümde canlandılar

GÜLDEN TÜMER 18.03.2013

 Şimdi gözümde canlandılar Birlikte tanıyıp birlikte sevdiğimiz o eski günlerden kalan pek çok ünlü isim, terk ediyor bu dünyayı ardı ardına. Biz de onlarla, daha çok da o eski zamanlardan tanıyıp sevdiğimiz halleriyle vedalaşıyoruz. **Tekin Akmansoy** için **“Nöri Kantar'ı kaybettik”** diyoruz. **Dinçer Çekmez**'i uğurlarken **“Şiki Şiki baba”**yı mırıldanıyoruz. Çocuklar, gençler anlamıyor tabii. Çünkü dünya kendilerinin etrafında dönerken birden eksen kayıyor. Onlar kendilerinden önce kurulan dünyayı bilmezler, biraz büyüyünce de beğenmezler. Geçmişe duyulan özleminden hele hiç haberdar değildirler. Geçmişe özlemek için yaşın kemale ermesi gerekir.

Peki, kim özler geçmiş, kim oralı olmaz?

Şimdiden memnun olanlar geçmiş anar elbette ama deli gibi özleyenlerden değildir. Geçmiş öyle özlemek için şu andan memnuniyetsizlik esastır.

Hatıralarıyla barışık olmayanlar geride bıraktığı zamanları özlemez. İnsanlar; yolda eski bir dostu gördüğünde kucağına atlayanlarla, yolunu çevirenler olarak ikiye ayrılabilir. İşte bu yolunu çevirmek isteyenler için ne geçmiş kıymetlidir ne de onu konuşup yâd etmek. Onlar barışamadıkları o günleri katlayıp bir kenara kaldırmıştır ve naftalin kokusunu sevmezler.

Âşık olanlar da eski vakitleri özlemez. Âşık olmak bugünü ve olası mutlu yarınları düşünmektir. Bugünün şarkıları da onlar içindir.

Hayali olanlar geçmiş özlemez. Onlar hayallerini gerçekleştirecekleri yarınları beklerler. Geçmiş ancak ders alınacak eski bir defterdir. Arada notlara bakılabilir sonra yine ve daha fazla çalışmak gerekir.

İnsan yaşamadığı günleri de özler

Eskiye özlem sadece kendi yaşantımızla sınırlı değildir tabii. İnsan zaman zaman yaşamadığı günleri, yılları da özler. Bu meseleyi anlatan **Woody Allen** imzalı **Paris'te Geceyarısı** adlı film, 20'ler Paris'ine giden ve o dönemin büyüğü entelektüel dünyasına giren bir yazarın hikâyesini anlatır. Çok da güzel anlatır. Herkes başka zamanları düşlemiştir ve izlerken filme kaptırır kendini.

Tam hikâyenin büyüğüne kapılmışken, o düşlediğimiz zamanlardaki insanların da bir geçmiş özlemi olduğunu fark ederiz. *Paris'te Geceyarısı* bize gösterir ki, genç yazarın gitmek istediği dönemde de büyük savaşların henüz yaşanmadığı **belle époque**'a özlem vardır. O dönemlerde yaşayanlar da daha önceki zamanları düşler. Herkesin bir altın çağı vardır yani. Yıllardır coverları yapılan **Those Were The Days** de başka bir büyüğü vaktin; 68 kuşağının şarkısı değil midir zaten?

Pek parlak olmasa da

Geçmişe özlem, bir boşluktan kaynaklanır. Hiç tamamlanmayacak olmanın yarattığı bir hâldir. Özlediğimiz o eski zamanlarda da benzer eksiklikler, çaresizlikler tecrübe etmişizdir aslında. Bizi o sıkıntılı dönemleri mutlulukla anmaya itense her şeyin bitmiş gitmiş olmasıdır.

Cahit Sıtkı Tarancı, **"Öyle parlak bir mazim olmadığı hâlde yine eski zamana mesela çocukluğuma rücu etmek isterdim"** der kız kardeşine yazdığı bir mektupta. Yalnız ve karamsar. Çocukluğunu özlemektedir. Pek parlak olmasa bile.

Ekip dağıldı bir kere

Tek başına o eski günleri geri getiremeyeceğine inanan insan bugün için pek bir şey yapmaz. Geçmiş beraber yaşayan insanlar dağılmıştır ve artık tek başına ne yapsanız fayda etmeyecektir. **Metin Altıok** bir şiirinde bu gibi sebeplerle şimdiki zamandan vazgeçenlerden bahseder:

**Geçmiş güzellikleri yaşatmak için
gönlü yok kimsenin gül yetiştirmeye.**

Eskiyi anma törenleri sıklıkla güncellenir. Hatırlayın bir zamanlar ne modaydı **“Nerede o eski bayramlar”** diye hayıflanmak. Şimdi soranı sopayla kovalayacaklarmış gibi kimseler söylemez oldu. 70’ler, 80’ler anmaları da eskimeye yüz tuttu. Şu ara 90’lar modası hâkim. Müziklerini hatırlıyoruz yeniden. **Hadi Yine İyisin**’i söyleyen **Tayfunlar, Ferda Anıl Yarkınlar, Ozan Orhonları** anıyoruz.

Bu işin de bir sırası var demek ki. Gün gelecek bugünü de anacağız. Ve o gün Twitter’ı, Facebook’u hatırlayınca yüzümüzde bir gülümseme belirecek.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Küfre sabitlenmiş komediler

GÜLDEN TÜMER 25.03.2013

 Küfre sabitlenmiş komediler Komedide enteresan bir erkek egemen dünya kurulmuş vaziyette. Neredeyse futbol maçına döndü iş. Erkekler, **“Bir gülme zevkimiz var ona da karışmayın”** diyen ve buna anlayış gösterilmesi gerektiğine gönülden inanan hemcinsleri için film çekiyorlar.

Kadınların önünde ise iki seçenek kalıyor. Ya bu duruma toptan karşı çıkmak ya da içlerinde iyi şeyler de olabilir diye şans tanımak. Ben ikinci yolu seçtim. **“Mizah zaten sinsi bir zevktir”** dedim. Kurbanı gülme işidir neticede. Erkek hikâyeleri de komikse neden gülmeyeyim ki?.. Hem sinema salonları, insana normal hayatta gülemeyeceği durumları keyifle izleme şansı tanıyor. Yanınızda öfkeden deliye dönen bir adamın çaresizce küfretmesi komik olabilir ama buna gülme şansınız yoktur. Zor durumda kalan birinin hâllerine tebessüm etmek de ayıp kabul edilir. Gündelik hayatın o en komik hâllerini sinemaya iyi bir şekilde aktaranlara **“Ya burada niye küfür var”** demeyenlerdenim.

Ama dedik ya işin rengi değişti. Hayatın içindeki küfür başrole çıktı. Artık küfürleri ardı ardına sıralamak için karakterler yaratılıyor. **Sabit Kanca** onlardan biriymiş. Bilmiyordum. **Recep İvedik**’le kıyaslayarak hatta ondan daha kültürlü bir tiplere olduğunu söyleyerek filmin tanıtımı yapılıyor. Ben de hem böyle bir film nasıl olmuş diye bakmak, şansım varsa da gülmek için izlemeye gittim. **Hayatımda hiçbir sinema salonunda zekâma bu kadar hakaret edildiğini hatırlamıyorum.** Salona girmemle çıkmam 15 dakika sürdü.

Karakterin tüm genel kültürünün küfür üzerine olduğunu tahmin edememişim. Tabii bir de tiplermenin yaratıcısı **Alper Mestçi** ve rolü canlandıran **İsmail Baki Tuncer**’in **“Küfür yok ima var”** açıklamalarının ciddiye alınmaması gerektiğini. Zira 10 dakika boyunca imadan çok daha fazlası vardı. Hatta başka hiçbir şey yoktu. Senaryo yazarken sadece küfürleri düşünüp bunları sıralamak bir tercihtir tabii ama bu tercihi yapanların piyasaya bunu söyleyerek çıkmaları gerekir. Oysa onlar **“Filmdeki küfür hayatta olduğu kadar”** diyorlar. Ben böyle bir hayata tanık olmadım. Bir de tanıtımı Recep İvedik üzerinden yapılıyor. Hâl böyle olunca izlediğim kadarıyla karşılaştırmaya bir iki madde ekleyeyim dedim:

» Recep İvedik'le ilgili toplumsal hayata olumsuz katkılarıyla ilgili de olsa bilimsel makale yazılmıştır. Herhangi bir bilim insanının Sabit Kanca'yı izleyip böyle bir çaba gösterme ihtimali yok denecek kadar azdır.

» Recep İvedik, serinin ikinci filminde fazlaca kıl, fazlaca erkeklikle bezenmiş hâinden sıyrılmış, daha geniş kitlelere hitap etmiştir. Sabit Kanca, bırakın ikinci filmi, ilk filmin sonuna dair bile merak duygusu uyandırmamıştır.

» Recep İvedik izlemek arabesk dinlemek gibidir. Kimileri bütünü beğenmediği ve karşı durduğu için güldüğü kısımları da yok sayar. Hatta bu durumdan utanır. Birileri de, kendi entelektüel seviyesinin altında olmasına rağmen filmi beğendiye bunu söylemekten çekinmez. Tüm bu kitleler için Recep İvedik bir mesele olabilir. Ama Sabit Kanca mesele dışıdır.

» Recep İvedik serisinin ilk filmi iki haftada çekilmiştir. Film, sevenlerin birbirine tavsiyesiyle duyulmuştur. Sabit Kanca ise bilinçli bir dezenformasyonla geniş kitlelere ulaşma peşindedir.

» Recep İvedik bir karakterdir. Ve onu sevenler vardır.

Kameralar geniş açıdan vazgeçsin artık

Son dönemde tartışma ve sohbet programlarında bana dert olan bir hadise var. Eskiden talk show'larda olurdu. Konuklarla birlikte sohbet eden kişi şarkı söylemek için sahneye çıktığında arkasındakiler onu dinlemeyip kulaktan kulağa konuşunca kendimi şarkı söyleyen insanın yerine koyar, rahatsız olurdum.

Bilgisayar ve hatta iPad çıkınca rahatsızlığım ikiye katlandı. Kimi zaman bir tartışma kimi zaman da bir sohbet programında kamera, konuşan kişiye odaklanıyor. Sanıyorsun ki diğer kişi de tıpkı senin gibi konuşanı dinliyor. Kamera açısı genişleyince durumun hiç de öyle olmadığını anlıyorsun. Çünkü diğer kişi genellikle bilgisayarına, gelen maillere, tweet'lere bakıyor. Bu da bana hiç olmaması gerektiği hâlde dert oluyor.

Hem dinlenilmeyen kişi adına dertleniyorum hem de anlatılanın önemli olduğuna dair düşünce yerle bir oluyor. Kameramanlar bu duruma hassasiyet gösterse de öyle anlarda açığı derhal daraltsa, yine sadece konuşan kişiyi çekse diyorum. Biz de karşılıklı sohbet ettiklerine inanmaya devam etsek. Olmaz mı?

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne çektik be Vasfiye Teyze

GÜLDEN TÜMER 01.04.2013

 Ne çektik be Vasfiye Teyze **Yalan Dünya**'nın son rengi **Vasfiye Teyze** oldu. Şu sıralar diziyi izleyen ya da karakter ünlenince *YouTube*'ta videosunu tıklayan herkes onu konuşuyor. Vasfiye Teyze, bir kâbus gibi girdi

diziye. Gülistan ve annesi Servet Hanım gözyaşları içinde hatırladılar onu. Yıllar evvel komşuluk etmişler ve sivri dilinden çok çekmişlerdi. Hatıralar canlanınca biz de tanıştık bu eski komşuyla. Servet Hanım ve Gülistan ne kadar ağladıysa biz o kadar güldük. Kimsenin duymak istemediği şeyleri söyleyiveren bu kadın, komedinin en temel kurallarına sadık kalarak yaratılmış bir karakter olarak çıkmıştı karşımıza.

Gülmek için şartların olgunlaşması gerekti

İnsan en çok **“Hakikaten de var böyleleri”** dediği tiplere güler. Tabii böylesi ağır sözler eden birine gülebilmek için türlü şartların olgunlaşması gerekir. Örneğin bizim de Vasfiye Teyze gibilerle karşılaşmış ve geride bırakmış olmamız şarttır. Yaşarken gülmek zordur çünkü. Vasfiye Teyze, Gülistan'ın bir genç kız olarak kendine koca ararken yaptığı kurabiyelerden bahsederken, Servet'in kocasını elinde tutmak için ne çok uğraştığını ya da Selahattin'in içgüveysi olarak ne çok paralandığını anlatırken onlar bizim gibi gülemiyordu mesela. İnsan bu kadar acının böylesi açık ve net şekilde söylenmesi karşısında her zaman hazırlıksızdır çünkü. Kalkıp gitsen olmaz, sussan dinlesen gönül razı değil.

Vasfiye Teyze'nin kurbanları da ne diyeceğini bilemez hâlde geçiştirmeye çalışıyorlar ama nafîle. O destikçe deşiyor. Ağlamaklı olduklarında bile peşlerini bırakmıyor üstelik: **“Akıt derdini akıt. Ağlıycanız tabii, ağlamayıp da napıcaңыз, o acıyı kusacaңыз bir yerde. Mecbur eleminizi, kederinizi akıtcaңыз.”**

Karakteri fenomen yapansa tüm bu güldüren sözlerin de ötesinde tek bir cümle oldu: **“Ne çektin be Gülistan.”** O cümle olmasa yine komik olacaktı kuşkusuz ama bu kadar gündelik hayatın içine girmeyecekti. Şimdi diziye izleyen pek çok kişi birbirinin biraz acınası çokça da komik hâlden bahsederken bu cümleyi kullanıyor.

Karaktere hayat veren **Gonca Vuslateri** bir röportajında **“Ne çektin be Gülistan”**ın nasıl ortaya çıktığını anlattı: *“Enerji düşürme potansiyeline sahip kadınlar vardır. Ben çocukken annemle babam boşandığı için girdiğimiz ortamlarda Vasfiye Teyze'nin tonunda dibimde konuşan kadınlar vardı. ‘Ah yavrum, ne çektin be... Ana bir yerde baba bir yerde’ derlerdi. Bir gün Gülse Birselle ‘Ne çektin be’ diyerek bu hikâyeyi anlattım. Gülse, Vasfiye Teyze'yi getirdi.”*

Patavatsız şefkatten nasibimiz aldık

Herkesin tıpkı Vuslateri gibi çocukluk yıllarında Vasfiye Teyze'ye benzer komşuları olmuştur. *Yalan Dünya* bir komedi dizisi olduğu için karakter oldukça abartılmış tabii. Bu kadar kötüsü var mıdır bilmem. Bizimkilerde iyi niyet mevcuttu. Yetmezdi ama vardı.

Evinize gelir, hayatınızın belki en büyük yarasını büyük bir şefkatle sarmaladığını düşünerek ve hatta sizi takdir ederek kapatmak istediğiniz ne varsa ortaya döküverir bu teyzeler. Yaşınız çok küçükse, siz orada olmanıza rağmen giyabınızda konuşur. En çok babasını veya annesini kaybeden çocuklar ya da anne-babası boşanmışlar bu patavatsız şefkatten nasibini alırlar.

Yaşınız biraz büyükse artık muhatabı olmuştunuzdur. Siz elini öpüp hızla uzaklaşmak istesenez de peşinizi bırakmaz. Yoksulsanız ve bu yoksulluğu bertaraf etmeye çalışıyorsanız, **“Çalış çocuğum çalış, çalışmayıp da napıcan, bak babanın durumu ortada”** gibi takdir cümleleriyle yapışır yakanıza. Yaş biraz daha ilerlediğinde evlilik meselesi gündeme gelir. Daha da ilerledikçe çoluk, çocuk. Bu teyzelerin, üzdüğünüz annenizin tercümanı

olmak gibi bir misyonu da vardır: **“Annenizi üzmeyin çocuğum, o sizi yetiştirinceye kadar neler çekti.”** Yer yer hiç gülmeyeceğiniz şakalar yaparak, sizin yanınızda olduğunu hissettirmeye de çabalar. Ama elbette boşuna çabalar.

Yaş ilerledikçe ve *Yalan Dünya*’da böyle bir karakterle karşılaşınca o teyzelerle barıştığımı hissettim. Hatta hak verdim onlara. Gerçekten de neler çekiyorduk ve her ne kadar gizlemeye çalışsak da kimsenin gözünden kaçmıyordu. Şimdi o teyzelerden biriyle karşılaşsam **“Ne çektim di mi”** diyebilirim hatta.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanatta ve barışta Ayşen Gruda rengi

GÜLDEN TÜMER 08.04.2013

 Sanatta ve barışta Ayşen Gruda rengi Âkiller Heyeti kuruldu ve tüm hafta onları konuştuk. İçlerinde sanatçılar olunca popüler kültürün de gündemindeydiler. Henüz heyet kurulmadan önce, daha bahar havası bu kadar güçlü esmezken *Taraf*, farklı kesimlerden isimlerle barışın mümkün olduğunu konuşmuştu. Onca isim arasında öne çıkansa **Ayşen Gruda** oldu. Çünkü Gruda sadece **“bu kan dursun”** demedi, onu ne çok sevdiğimizi hatırlattı. En önemli katkısı da buydu. **“Bana görev versinler dağa çıkar, mağaralardaki o çocukları ikna ederim. Onlar da benim filmlerimle büyüdüler bana bir şey yapmazlar”** deyince herkes dondu kaldı. Büyürken aynı filmlerde aynı insanları seyrettiğimizi, aynı insanları sevdiğimizi iki cümleyle anlattı. Birlikte büyüyen çocukların aslında küs kalamayacağını da.

Serdar Ortaç’la Elia Kazan aynı yerde

Ama âkiller listesinde yer almadı Gruda. Meseleleri çözmeye karar vermek cesaret işi. Ve cesaret çok yakışır sanatçıya. Pek çok insan tek kişilik hayatını yaşarken korkularla sarmalanır kimse bir şey demez de sanatçının ki unutulmaz. Cesareti de korkaklığı da. Amerika’da komünist avına çıkan Amerika Karşıtı Faaliyetleri Soruşturma Komitesi’ne meslektaşlarının ismini veren **Elia Kazan** nerede, Komite’nin karşısına çıkıp **“Komünist olmak en doğal hakkımdır”** diyen **Charlie Chaplin** nerede bugün. Ya da **“Kürtçe şarkılar söylemek isterim”** diyen **Ahmet Kaya** ile ona çatal bıçak fırlatan ve yıllar sonra bile eli yüzü düzgün bir özür dileyemeyen **Serdar Ortaç** nasıl da iki başka yere yerleşti.

Tiyatro kapatmak cami kapatmak gibi

Ne diyorduk liste ve Ayşen Gruda. Ayşen Gruda çıkıp cesur sözler etmişti. **“Analar ağlamasın”** da diyebilirdi, **“Yeter artık bitsin bu kan, gözyaşı”** da. Ama o görev verilse mağaralara gidebileceğini söyledi. Sanatçılar apolitik olunca onları suya sabuna dokunmamakla itham eden ama politik sözler söylediğinde de pişman eden bir milletiz biz. Bu yüzden çok tepki alacağını iyi biliyordu Gruda. Ama söyledi. Tiyatroların kapatılmasını camilerin kapatılması gibi tehlikeli bulduğunu dile getirecek kadar yaptığı işin toplum için önemini kavramış bir oyuncudan bahsediyoruz. Sanatın da sanatçının da ne demek olduğunu biliyor. Ve cesaret ona çok yakışıyor.

Meseleleri çözmeye karar vermek cesaret işi evet. Karar verip de harekete geçildiği andan itibaren kimi zaman akıl kimi zaman duygu giriyor devreye. Çünkü aklına hürmet ettiğiniz insanların akli başında şeyler söylemesi önemli ama söylenen sözün kalbinize değmesi de gerekiyor. Tabii kalbinizde yer etmiş birinin söylemesi de.

Filmlerin vazgeçilmez rengi

Âkiler Heyeti'nde yer alanlar yapacaktır bunu elbette. Ama Gruda'nın bu kez de başrole çıkmaması insana yazı yazdırıyor işte. Dönüp Yeşilçam filmlerini hatırlıyorum da... Güzel, saf, masum, bağışlayıcı ve daha akla gelebilecek her türlü iyilikle bezenmiş kadın başrollerin filmleri geliyor aklıma. Alın birini bir filminden, diğerini koyun yerine. Bir de öyle izleyin. Hepsi değil ama pek çoğu aynı hazzı verecektir izleyene. Oysa Ayşen Gruda'yı hangi filminden çıkarırsanız çıkarın o film eksik kalır.

O bir renktir ve bu yüzden söyleyecekleri önemliydi.

Ama nasıl ki başrolünü üstlenmediği o filmlerin vazgeçilmez karakteri oldu Ayşen Gruda, heyette olmasa da barışı isteyen, onu özleyen sanatçılar arasında yerini çoktan aldı. Bundan sonra da *Taraf'a* söylediklerini dinlediğimiz gibi yine ne söylese kulak kesiliriz: *"Benim nüfus kâğıdımda Türk olduğum yazar ama akli başında bir insan için bunların hiçbir önemi yoktur. Bakın bir belgeselde izledim. Para veriyorsunuz sizin bütün kökeninizi çıkarıyorlar. Ben de bir Kızılderili olabilirim. Dünya birbirinin içinde. Neyin ispatı ve kavgası içindeyiz. O Kürt çocukları da anne, baba kuzusu. Küçük hesaplar yüzünden iki taraf da ölüyor. Eğer ki bu konuda bir katkı olacaksa mağaralara kadar gitmeye razıyım. PKK mağaralarına giderim. Çünkü onlar bana bir şey yapmazlar. Ben de endişeliyim ki o filmlerin neresinde yanlış yaptığımı düşünüyorum. Hiç korkmadan mağaralara gidip o insanları ikna ederim. Masal anlatsam bile beni dinlerler."*

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsan endişeden yaratılmıştır*

GÜLDEN TÜMER 15.04.2013

 İnsan endişeden yaratılmıştır* **Onur Ünlü**'nün son filmi; **Sen Aydınlatırsın Geceyi**, İstanbul Film Festivali'nde gösterildi. Önceden biletlerini alan lale kartlılardan olmadığımдан, gidecek ve basın mensubu olduğumu söyleyip giriverecektim içeri. Bu gibi denemelerimde hep "Basın da olsanız biraz doğru dürüst iş yapın, bir haber verin" muamelesiyle karşılaşmaktan çekinirim. Ve fakat aynı yöntemle **John Malkovich** oyununu bile izleyebildiysem burada sorun çıkmaz diye düşündüm. Öyle de oldu.

İlk girişim tamam. Şimdi sıra iyi bir yer bulmada.

Erkenden salondayım. Her şey planladığım gibi giderse bilet almış birileri mutlaka gelmeyecek ben de filmi rahat rahat izleyeceğim. Kâfi miktarda temkinli olduğumdan en iyi basamakta yerimi ayırdım. Ne olur ne olmaz...

Biri geldi yanıma oturdu: "Ben ışık koordinatörüyüm de." Işık, koordinatörü ve ben yan yana dizildik. Bunlar iyi dakikalarımış bilmiyordum. Birden kapılar açıldı ve tüm basamaklar doluverdi. Artık korkmaya başlamıştım. Aralarında "buradan sahneyi görme ihtimalimiz on üzerinde üç" diye olasılık hesaplaması yapanlar yavaş yavaş

ilerledi. Biri önümüzden geçerken bizim ışık koordinatörüne dönüp, "Sen mi aydınlatacaksın geceyi" diye şakasını yaptı gitti. Derken kalanlar yere çöktü ve biz birbirine fazla yakın oturan bir kitle olarak filmi beklemeye başladık.

Biri "Abi ağır festival filmiyse çekemem, çıkar giderim" dedi. Ne kadar ağır olmasından korktu bilmiyorum ama film başlar başlamaz **Ali Atay** duvardan geçince şöyle bir baktım ne yapıyor diye. Duruyordu. Böyle, yerde oturup film izlerken insan yanındakinin ne yaptığını daha çok merak ediyor.

Bir keresinde de **Yüksel Aksu**'nun **Entelköy Efeköy'e Karşı** filmini basamakta Yüksel Aksu'nun yanında seyretmişim. Seyircinin güldüğü sahnelerde "acaba nasıl bir ruh hâlinde" diye düşünmekten alıkoyamamışım kendimi.

Film başlayınca herkes kendi dünyasına döndü. **Euripides**'ten bir alıntıyla açıldı sahne; **İnsan endişeden yaratılmıştır**. Siyah-beyaz bir kasabada, neden doğaüstü yeteneği olduğunu kendi de bilmeyen ve yeteneklerine tenezzül etmeyen insanların hikâyesi başladı.

Ölüm kalım, yalan dolan, düğün dernek her şey var bu filmde. Ama işin ilginç yanı hiç o kadar çok mevzua dalıp çıkmıyor gibi. Hayatın içinden enteresan tipler var karşımızda. Kendi sıradışılıklarının hiç farkında olmayanlardan.

Gözünden sürekli kan akan bir adam var mesela. Film bittikten sonraki söyleşide bir soru üzerine Ünlü açıklıyor:

Neden kan geliyor gözünden adamın.

Çok düz ve basit, adamın içi kan ağıyor.

Evet, Onur Ünlü'nün absürtlüğünde böyle bir şey var. Direk söylüyor söyleyeceğini. Filmde bir yanılsa düşmek üzere olan iki insanın kafasına taş yağıyor mesela. Bildiğin taşlar kafayı gözü yarıyor. Gerçekten de insan az yaralanmaz hatalarından.

Filmi seyrederken bir uçtan bir uca dolaştık durduk ama bütünlük hiç dağılmadı. Ölümü de hayatı da pek ciddiye almayan bir hikâye bu. Karakterler de öyle. Ölüme de meydan okuyorlar hayata da. Bir sahnesi var ki Onur Ünlü sinematografisi denince mutlaka akla gelecek. Cemal ve Yasemin'in bir çay bahçesinde gazoz yanında ilaç içip uçtukları sahne. Göklere çıkıyorlar. Yerlere düşüyorlar.

"Fantastik film güzeldir" dedirtiyorlar.

Ne olacak ayakları yere basacak da...

Böyle böyle devam ederken (daha fazlasını anlatmayayım sürprizi kaçmasın!) yine etkileyici bir sahneyle kapanıyor film. Ve bu defa **Onur Ünlü**'sünden **Ali Atay**'ına, **Demet Evgar**'ından, **Serkan Keskin**'ine her bir usta oyuncu sahneye çıkıyor ve soru-cevap kısmı başlıyor. Alkış kıyamet.

Anlıyorum ki insanlar soru sormak için değil sohbet etmek ve içlerindeki absürtlüğü paylaşmak için oradalar. Akhisar'dan gelen biri **"Tabela da Akhisar'ın rakım ve nüfusu neden yoktu"** diye soruyor mesela. Böyle sorular, arada alkışlar, takdirlerle bitiyor gece.

guldentmr@gmail.com

Burada soruları ben sorarım

GÜLDEN TÜMER 22.04.2013

 Burada soruları ben sorarım **Ellen Show**, **Ben Burdan Atlarım** ve **Mastermind**... Alakasız gibi duruyorlar ama bir gün içinde art arda izledim ve ciddi alakalar tesbit ettim. Önce Amerikalıların ünlü talk show'u **Ellen Show**'a yüreği ağzında bir genç çıktı. Ben son derece durağanken gencin fazla heyecanı dikkatimi çekti. Ne anlatacak diye merak ettim. New York'ta metroda dans ediyormuş. Oralarda ünlenince televizyona çıkıp bu başarısını genç nesillere aktarması farz olmuş. Tek amacı para biriktirip okulundan mezun olmakmış. Ama işler iyi gidiyormuş. Kimi zaman yoksul annesine bile para gönderiyormuş. Karşılaştığı zorluklardan da bahsetti tabii; metrodaki **"lanet olası"** adamdan. Bizimki dansa başlayınca **"cık cık"** yapıyormuş bu adam da. Heyecanlı genç durur mu? O da **"cık cık"**ları ritim saymış kendine, dansa devam etmiş. O adamı da kazanmış anlayacağınız.

Amerikalı olmadığımдан olsa gerek böyle coşkuyla anlatanlar da çılgınca onu alkışlayanlar da biraz safça görünüyorlar bana. Ama oğlanın yüzünde öyle mutlu, öyle başarmış bir ifade vardı ki stüdyodakiler ayağa fırlayıp **"yes we can"** falan diye haykırsa şaşırmayacaktım.

Ben yaparım işinde daha ilerideyiz

Bu coşkulu programdan sonra zap yaparken **Ben Burdan Atlarım**'a denk geldim. Az evvel **Ellen**'daki gencin o yapabilirsin, edebilirsin hâllerinin etkisinde olduğumdan program adındaki **"ben"** vurgusu dikkatimi çekti hemen. (Programlar arasında alaka kuracağımı söylemişim. Yarışmada bir grup ünlü insan çeşitli stillerde olimpiik havuza 5, 7,5, 10 metre yükseklikten atlıyor. Sonra da çıkıp jüriden puan topluyorlar.

Ben Burdan Atlarım, pek çok yarışma formatı gibi Hollanda menşeli. Oradaki adı **Sterren Springen**. *Google translate*'e göre **Yıldız Atlama**. Amerika'ya da transfer edilmiş. **Celebrity Splash** yani **Ünlü Sıçrama** adıyla. Vay be dedim. Biz bu, ben yaparım ben ederim işlerinde Batı'yı bile geride bırakmışız; **Ben Burdan Atlarım** noktasına gelmişiz.

Evet, ekran başındayım. Ve atlamalar... Tabii böyle bir yarışmada çivileme atlamayı hiç beklemiyor insan. **"Eee bunu ben de yapardım"** dememek için zor tutuyorum kendimi. Neyse bilmediğim konu neticede. Yarın çıkar bir uzman, **"Başarılı bir çivileme atlayış balıklamadan zordur!"** der hiçbir şey diyemem. Sadece o da değil. Böyle programlarda **"hiçbir şey bilmememe rağmen geldim"**, **"yaşıma rağmen geldim"**, **"başıma rağmen geldim"** diyenler oluyor ki onu da anlamak güç. Biz de iyi bir atlama izlemek için gelmiştik ama...

Sorgu odası demişler ama

Anlayacağınız isim çok iddialı olsa da programda aynı iddiayı göremedim ve **Mastermind**'a geçtim. Bu da yeni bir yarışma programı. Dört kişi yarışıyor. Önce yarışmacılar bildirdikleri uzmanlık alanında soruları cevaplıyorlar. İkinci turda da genel kültür alanındaki sorulara geçiliyor.

Sunucu **Altan Erkekli**. Her bir yarışmacıya geçmeden önce **“Burada soruları ben sorarım”** diyor ve **“uzmanlık alanındaki sorularınız yöneltiyorum”** gibi bir cümle kuruyor. Yine **“ben”** vurgusu var. Tam **“zincirleme alakalandırma”** diye düşünüyorum ki araştırmalarım beni yanıltıyor. Burada durum biraz farklı.

Stüdyoda siyah deri koltuğa oturuyor yarışmacılar. Altan Erkekli de korkutuyor onları; **“insanı geriyor değil mi”** falan diye. Pek korkmuş görünmüyorlar ama yaratılmak istenen hava o. Zira 1972’de İngiltere’de başlayan *Mastermind*’in fikir babası **Bill Wright**, Almanya’da savaş esiri olduğu sırada **sorgu odalarında** yaşadığı tecrübelerden hareketle hazırlamış formatı. Ortada bir sorgucu ve sorgulanan kişi var. Öyle bir atmosferde geçiyor hikâye. Sorgucu bu yüzden **“Burada soruları ben sorarım”** diyor.

Tabii bizim Altan Erkekli bu cümleyi sarf ederken zoraki söylediği o kadar belli ki korkmak ne mümkün? Demeyeydi iyiydi diye geçiriyorum içimden hatta. Emin misin, son kararın mı gibi de değil. Eğreti duruyor.

Bir akşam boyu televizyon izledikten sonra vardığım sonuç; **“Bu ithal işine çok mu girdik ne?”** (Veya **“Taş yerinde ağırdır”** da olabilir.)

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne kadar çok ödül verirsek o kadar iyi mi

GÜLDEN TÜMER 29.04.2013

 Ne kadar çok ödül verirsek o kadar iyi mi Türkiye’de televizyon sektörü hızla gelişirken, sabah erken kalkan ödül dağıtırken, **Okan Bayulgen** yarıştan düştüğünden beri **Beyaz** ödül toplamaktan helak olurken, Antalya bu işte de marka olmaya soyundu. Bu arada **“Antalya Film Festivali, yerini Adana’ya kaptırmışken”** de demek lazım tabii. Zira artık geçtiğimiz yıl iyice ayyuka çıktı bu durum. Vali vekilinin, belediye başkanının konuşma yaptığı, **Kemal Kılıçdaroğlu**’nun ödül verdiği, **Ömür Gedik**’in şarkı söylediği, büyük ödülün kurdeleler kesilerek koca bir çek hâlinde takdim edildiği gece; Antalya Film Festivali’nin sektör içindeki varlığının nasıl yokluğa düştüğünü gözler önüne sermişti.

Şimdi Antalyalılar film den dizi sektörüne transfer oldular. İyi de oldu. Çünkü her aklına esen ödül dağıtınca değil ülkenin ciddiye aldığı bir etkinlik yapılırken konuşuluyor bazı şeyler.

Antalya Dördüncü Televizyon Ödülleri’nde tam da bu oldu. Ödül alanlar da, ödül verenler de oranın siyaset arenası değil ödül gecesi olduğunun farkındaydılar. En samimi ve en gerekli konuşmayı ise **Meryem Uzerli** yaptı. *Muhteşem Yüzyıl*’ın Hürrem’i Uzerli önce kendisinin üçüncü kez aday gösterildiği bu gecede ödül almaktan dolayı mutlu olduğunu söyledi. Birinci adaylığında alamamış **“normaldir, yeniyim”** demiş. İkinci adaylığında alamamış **“olsun, aday olmak da güzel”** demiş. Ve sonunda ödülünü aldı. Bunun mutlu gecelerinden biri olduğunu söyleyen Uzerli bazen hayatta çok mutsuz olduğunu, acı çektiğini de paylaştı izleyenlerle. Ve konuyu dizilerin uzunluğuna getirdi. Malum Türkiye’de insanüstü bir performansla çekiliyor diziler. Her bölüm iki saat sürüyor. Her hafta bir film çekiliyor yani. Uzerli de tüm kanallardan ricada bulundu.

Peki, dinlerler mi? Şimdilik öyle görünmüyor. Ama başka türlü de güç. Hayatlarını sette geçiren onca insanın mutsuzluğu gitgide daha büyük bir sorun hâline gelecektir. Ve bu duruma tepki göstermekten çekinen pek çok isim, sesinin yükseltenlerin yanında yer alacaktır.

Sadece onlar da değil. Seyircinin tepkisi de ortada. Bu yıla iddialı giren pek çok dizi on üç bölümü bile göremeden ekrana veda etti. Artık birbirinin aynı dizilere tahammül kalmadı. İzleyici ekran başında yine ama ilk tercih eskisi gibi diziler değil artık.

Batı'nın kısa dizilerini örnek alalım

Yapımcıların da destek vermesiyle büyüyecektir bu iş. **Birol Güven**'in köstek olduğu konuşmasını bir kenara bırakırsak yapımcılardan pek ses çıkmıyor henüz. Ne demişti Güven; **"Türk izleyicisi kısa dizi izlemez. Bizim izleyicimiz Lost'u falan da arka arkaya altı bölüm izliyor"**. Evet biz Batılılar gibi; dışarıda bir hayat sürüp televizyona da kafa dağıtmak için şöyle bir bakan, 20 dakikalık sitcomlar seyreden bir millet değiliz belki. Ama uzadıkça uzayan ve böyle olunca da kabak tadı veren yapımları ilelebet seyredecek bir millet de olmayabiliriz. O yüzden Batı'nın iyi yönlerini örnek alalım lütfen! Kısa süre, yüksek kalite.

Ödül gecesine dönecek olursak dikkat çekici başka bir mesele de kategoriler oldu. Kategori bolluğuna bakılacak olursa **"Ne kadar ödül dağıtırsak o kadar iyi"** diye düşünülmüş herhalde. Zira hem en iyi dram dizisi ödülü veriliyor hem de en iyi sezon dram dizisi ödülü. Böylelikle **Muhteşem Yüzyıl**'a da **Karadayı**'ya da ödül verilmiş oluyor. Oysa dram dizisinde yenisine eskisine bakmaya gerek yok. Tüm sezon hangisi önde götürdüyse bu işi, hangisi daha çok izlendi, daha çok konuşulduysa o alır ödülü de.

Aynı durum komedi kategorisinde de geçerli. En iyi komedi dizisi **Seksenler**, en iyi sezon komedi dizisi de **İşler Güçler** oldu. Dram dizisini seyretmediğim için yorum yapmadım da komedide sessiz kalamayacağım. **İşler Güçler** açık ara öndeydi. İzleyicisi olduğumdan biliyorum. Ama izlemesem de bilirdim. Sosyal medya yıkıldı. Herkes onları konuştu. Televizyonlar onları ağırladı. Üniversiteler onları çağırdı. Neden en iyi komedi ödülü varken daha junior bir ödülle dönmek zorunda kalıyorlar anlamak güç.

Bu kadar önemli bir sektörde marka olma yolunda ilerlerken daha seçici olmakta fayda var. Emin olun ödül alanlar da böyle olsun ister.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir selamın adı mı olur Justin

GÜLDEN TÜMER 06.05.2013

 Bir selamın adı mı olur Justin Türkiye'den **Justin Bieber** geçti. Ve böylece onu seven genç kızlarımızı daha yakından tanıma fırsatı bulduk. Ben çevresinde bu yaş grubundan tek bir insan bile olmayan biri olarak şaşırdım biraz. Ama ne yalan söyleyeyim eğlendim de. "Gösteri Toplumu"na renk katıyorlar neticede.

İlk haber Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan geldi. Kimlik kontrolünden kaçmış, ortalığı karıştırmıştı. Yavaş yavaş Justin havasına giriyorduk. Bu genç oğlan elbette türlü kaprisler yapacak ve biz de izleyecektik. En azından birkaç gün bunu konuşacaktık. Ama öyle olmadı. Sosyal medya icat olduğundan beri çalışmadığımız yerlerden çıkıyor konuşacağımız mevzular. Bu konser meselesinde de 13 yaşındaki küçük bir kız rol çaldı koskoca! dünya starından.

Havaalanına hayranı olduğu şarkıcıyı bir iki dakikalığına da olsa görmeye gitmiş **Aybike**. Saatlerce Justin'i beklemiş. Neden? Şarkıcı dönüp onlara bi **"hi"** desin diye. Ama olmadı. Yaşadığı hayal kırıklığını uzatılan mikrofona anlattı: **"Biz sabahdan beri Justin'i bekliyoruz. Ama yaptığı tavır çok kötü. Ben bir daha Justin dinlemeyeceğim. Sabahdan beri bekliyoruz ve Justin bize bir 'hi' bile diyemiyor."** Ne olduysa ondan sonra oldu. Sosyal medya yeni konusunu bulmuştu, kolay kolay da bırakmadı. Küçük kızla dalga geçenler, onun adına utananlar ve ona şefkat duyanlar sarıldı klavyesine. Ben şu yazıyı yazarken sırf ekşi sözlükte 286 entry vardı. Etrafta konuyu gereksiz yere fazla abartanları bir kenara bırakırsak iyi espriler de yapıldı:

Bir Davos'a küsen Tayyip değildir

Şimdi Justin düşünsün

Keremcem'le avunsun... gibi.

Yetmedi *Beyaz Show*'a konuk oldu Aybike. Burada da Justin'i artık sevmediğini tekrarladı. Söylediklerini **"anlık bir saçmalık"** ve **"duygusal karmaşa"** olarak nitelendirdi. Beyaz Justin'in haklı gerekçelerini sıralasa da barışmaya niyeti yoktu. **"Ondan da ziyade internet sitelerinde çok fazla küfür almışım, benim üzüldüğüm bu"** dedi. Ben de üzüldüm. Karşısındakinin 13 yaşında bir çocuk olduğunu aklından çıkarıp, ona küfür eden ve bu şekilde toplumsal tahlil yaptığını sananlarla aynı memlekette yaşıyoruz neticede.

Dünya kocaman biz küçüktük

Biz ergenliği sosyal medyadan önce yaşayan şanslı bir nesiliz. Şimdi konuşmak kolay. O hâllerimiz kameralara, internetlere düşseydi bu kadar rahat olamazdık kuşkusuz. Bir **belieber**lar var (**Justin Bieber hayranları**) bir de **directioner**ler (**One Direction severler**) var ve düşmanlar birbirlerine, bizim zamanımızda da **New Kids On The Block** grubundan **Joe** ve **Jorden** severler vardı. Ya da *Evimiz Hollywood*'da dizisinde **Brandon** ile **Dylan** hayranları. Anladım ki işler pek değişmemiş. İkiye bölünme, kendi adamını seçme falan aynı. Ama biraz daha bakınca önemli bir fark çıkıyor ortaya. Bizde takım tutar gibi ayrılma yoktu bu kadar (Tabii bu takım örneği Türkiye için geçerli). Serseri erkeklere ilgi duyanlar **Dylan**'cı, efendiyi seçenler **Brandon**'cıydı (Gerçek hayatta efendi seçilebilir de dizide niye Brandon'cı olunur hiç anlamadım ama konumuz bu değil). Kimse kimseye düşman değildi. Şimdi bırakın tarafların düşman olmasını aynı gruptakiler bile birbirini yiyor. Misal bir directionerlar var bir de sahte directioner olmakla suçlananlar.

İnternette genç bir kızın yazdıklarını okuyunca anladım gerçek bir directioner neler yaparmış. Zira kendisi sahtelikle suçlanınca şöyle yazmış:

"Eğer ben sahte directioner olsaydım bir yıldır onlardan bıkar ve her gün onlar için ağlamazdım. ,

Bir posteri için aynı dergiden 2-3 tane almazdım.

Onlar için tt'lere katılıp canım çıkana kadar oy vermezdim.

Taylor Swift fanlarıyla kavga ederken yanlışlıkla directioner kardeşimi onlardan sanıp küfür edince saatlerce ağlamazdım.

Lou dışlanıyor dediklerinde postere sarılıp onun üzülmemesi için dua etmezdim."

Liste böyle uzuyor. **"Ve kimseyi tanımadan yargulamaya hakkınız yok"** diye bitiyor. Farkı daha iyi anlıyorum. Biz bu kadar birey değildik. Dünya bizim etrafımızda dönmüyordu. Annem babam **"hadi gidip havaalanında saatlerce Justin'i bekleyelim"** desem ne derdi tahmin edebiliyorum. Söz söyleme mecralarımız da yoktu. Biri bize sahte Dylan'cı dese internetten cevap veremezdik. Kısaca dünya kocaman, biz küçücük. Şimdi işler değişmiş. Daha ne kadar değişir onu da anlamak güç. Çok da akla yatkın bir hâl almamış sanki. Tam yargılayacağım o da olmuyor, genç kız onun da önünü kesmiş. **"Kimseyi tanımadan yargulamaya hakkınız yok"** demiş. Vazgeçiyorum. Ama okuduklarıma gülmeden de edemiyorum. Bu kadarına hakkım vardır herhalde?

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anneannemin masalları

GÜLDEN TÜMER 13.05.2013

 Anneannemin masalları İnsan ne kadar zamandır bilmiyorum ama hikâye dinlemeyi seviyor. Birileri de çıkıp onlara hikâyeler anlatmayı. Bugün (ben bu yazıyı yazarken) Anneler Günü ve bana annelik yapmış anneannemden bahsetmemek olmaz. Bize masallar anlatırdı. Daha da eskiden; televizyon yokken alanında bir numaraymış. Tüm mahalle toplanır onun tek gözlü canavarlarını, sultanlarını, hazinelerin dinlermiş. Biz ondan masal dinleyen son nesildik. Bizden sonra televizyon kanalları da çoğaldı ve bıraktı masal anlatmayı anneannem.

Büyüyünce hiç sormadım o masalları kimlerden dinlediğini, aklında nasıl tuttuğunu. Kendinden neler kattığını da bilemiyorum ama anılarımızı bile anlatırken yaşadıklarımızı tekrar tekrar güncelliyorsak sultan hikâyelerine gönlünce müdahale etmiştir diye tahmin ediyorum. İyi ki de etmiştir.

İnsanlar kendi yaşadıklarının hikâyesini dinlemekte zorluk çeker. Oysa, yaşayamadıklarını, hayallerini, görmek istediklerini, yapacağı muhtemel kötülüklerin sonuçlarını, yapmadığı iyiliklerin ödülleri, aşkı, cesareti dinlemekten, izlemekten keyif alırlar.

Masal dinlerken bir kuşun kanadında göklere yükselmeyi hayal ettiğimi hatırlıyorum ama bu hayal beni Pokemon'a özenip balkondan atlayan çocuğun dramatik sonuna sürüklememişti. Görsellik işleri değiştirdi. Hayalle gerçeğin arası kapandı. Gittikçe de kapanmaya devam ediyor. Üstelik çocuklar için değil hemen her yaş grubu için geçerli bu durum.

İzliyor ve izlemeye devam etmek istiyoruz. Özellikle diziler çok daha fazla bağımlılık yaratıyor. Öyle ki **Yeşilay** buna el koymaya karar vermiş. Şu malum torba yasada var bu önlem hevesi. O torbaya nasıl girdi bu düşünce ve torbadan neler çıkacak merakla bekliyoruz.

“Diziye devam et” tehditleri

Onlar ne yapacak kestirmek güç ama dizi müptelaliği hız kesmeden devam ediyor. Önceki gün gazetemizde **“Bir romanı sona erdirmeye yazarın bile gücü yetmez”** başlığıyla ilginç bir haber yayımlandı. Romancı **Charlaine Harris**, *True Blood* dizisinin de ilham kaynağı olan **Sookie Stackhouse** serisini noktaladı. Haberde bundan sonra yaşananlar konu ediliyor. Hayranları Harris’i seriye devam etmesi için tehdit yağmuruna tutmuş. İntihar edeceğini, yazarı katledeceğini söyleyenler de varmış. Kolay değil. Telepatik garson Sookie Stackhouse’un vampirlerle ve doğaüstü güçlerle bezeli bir dünyada yaşadıklarını anlatan seri tam 13 yıl sürmüştü ve vedalaşmak zordu.

Son günlerde bizde de benzer bir vedalaşamama durumu yaşanıyor. **Behzat Ç.** hayranları son bölümü önümüzdeki cuma yayınlanacak dizi için harekete geçti. **İmza.la** adlı platformda kampanya yürüten Behzat Ç.severler, dizi bitmesin diye imza topluyor. Beş bin imza atıldı bile. *True Blood* hayranlarına göre çok daha naif bir eylemle karşı karşıyayız. Tabii sonuç almak zor gibi görünüyor.

En iyisi vakitlice vedalaşmak aslında. Yoksa Yeşilay gönüllüleri her an kapınıza dayanabilir.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hürrem’i bile tükettiler

GÜLDEN TÜMER 27.05.2013

 Hürrem’i bile tükettiler Gösteri dünyasının en önemli gündem maddesi **Meryem Uzerli**’nin ortadan kayboluşuydu. **Muhteşem Yüzyıl**’ın son bölümü yayınlanmadı ve ortalık karıştı. Söylenen o ki dizinin en önemli karakteri; Hürrem kendini pek de iyi hissetmedi ve soluğu Berlin’de bir psikiyatri kliniğinde aldı. Teşhis ise **tükenmişlik sendromu**. Oyuncu tam olarak ne yaşıyor, nelerle baş etmeye çalışıyor bilemeyiz fakat hastalıkla ilgili doktorların söylediği tek bir şey var o da kişinin tempoyu düşürmesi gerektiği. Yoğun iş temposu nedeniyle bir süre sonra işine karşı duyarsızlaşma, işe ve genel olarak hayata karşı negatif bir tutum sergileme... diye gidiyor. Uyku, yeme içme hepsi birbirine giriyor. Kişinin ilişkilerini etkilememesi de mümkün değil tabii.

Çok karşılaştığımız bir durum değildi. Önce şaşırdık. Pek çok ünlü bu ve bu gibi sebeplerden yoğun stres altında yaşarken, bu arada hakkında çıkan dedikoduları bertaraf edip her şey yolunda izlenimi vermeye çalışırken, ikili ilişkisine yüz bin göz müdahil olurken kolaylıkla saldırganlaşabiliyor. Meryem Uzerli öyle yapmadı. Her zaman güleryüzlü ve kibardı. Geçtiğimiz günlerde bu durumdan şikâyet ederken de öyleydi. **Antalya Televizyon Ödülleri**’nde **En İyi Kadın Oyuncu** ödülünü aldığında bu konuyu gündeme getirdi. **“Dizi süreleri çok uzun. Bu manyaklık, ben mutsuzum”** dedi özetle. Bunun üzerine zam yapıldığı söyleniyor. Anlaşılan o ki bir işe yaramamış. Tabii aynı yoğun tempoda ve fakat çok daha az paralara çalışan onca insan var. Ve böyle bakıldığında Uzerli’nin zaten çok kazandığı parasını daha da arttırmış olması onu diğer çalışanlara göre avantajlı bir konuma yerleştiriyor. Normal şartlar altında çok paranızın olması, sizinle aynı şartlarda çalışmasına rağmen az para kazananlardan daha mutlu biri yapar sizi. Ama normal şartlar altında. Oysa herkes kendi hikâyesini yaşıyor. Uzerli’nin yaşadıklarını şımarıklık başlığı altında ele alınması bu yüzden anlamlı değil.

Tabii hazır konu açılmışken Meryem Uzerli'den yola çıkarak tüm sektör çalışanlarının sorunlarına dikkat kesilmemiz mümkün. Maalesef bizim dikkat kesilmemiz yetmiyor. Bir şeylerin değişmesi için her konuda olduğu gibi bu alanda da çeşitli patlamalar yaşanacak önce. Bu onlardan biriydi. Kimi yazarlar neden böyle bir görev üstleniyorlar anlamak mümkün değil aba altından sopa gösteriyorlar Uzerli'ye. Bu şekilde çalıştığı kurumu ortada bırakmaya ne hakkı varmış, ya da böyle yaparsa bir daha iş bulamazmış vesaire.

Vahşi kapitalizm şartları geçerli

Ben de şunu merak ettim aslında; acaba çalıştığı kurum Uzerli ödül konuşması yaparken ve mutsuz olduğunu söylerken ona zam yapmayı düşünmek dışında ne yaptı? Sanırım hiçbir şey. Herkes ağız birliği etmişçesine yoluna devam ediyor. Vahşi kapitalizm şartları geçerli. Çok çalışacaklar, birkaç ünlü isme para verilecek diğerleri az paraya çalışacak. Sonra yine çok çalışacaklar; günde 15 saat falan. Sendikaya zinhar uğramayacaklar (Sendika üyesi pek çok oyuncuyu dizilerde göremiyoruz nicedir). Sonra yine çok çalışacaklar, yaptıkları işler sadece o zaman değil sonrasında da para kazanmaya devam edecek (Dizilerin tekrar tekrar yayınlanması). Ancak o diziye emek verenler bundan fayda sağlayamayacak. Yasal yollardan da hak arayamayacaklar zira yasa yapıcılar onları pek de ciddiye alıp dinlemeyecek (Bu konuda kazanılan tek bir dava var. **Sıdika** dizisinin oyuncularının açtığı dava. Sadece 11 yıl sürdü). Böyle böyle devam edecek işler. Arada şikâyet edenler mızımızlanmış sayılacak. Sektörün gerçeklerini gözden kaçırmakla suçlanacak. Biraz daha devam ederse aforoz edilecek.

Ancak atladıkları bir şey var. O da bu dizilerin izleyiciler için yapıldığı. Ve tabii o izleyicinin seyrettiği oyuncularla duygu bağı kurduğu. Şu son olayda izleyici sosyal medyada Meryem Uzerli'ye sahip çıktı. Yeni bir Hürrem arayışına da pek sıcak bakmadı. Yani aforoz edilecek isimlere dikkat etmek gerek. Ya da iş oralara varmadan biraz çekidüzen vermek. Aslında çok zor değil.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine mi güzeliz yine mi biber

GÜLDEN TÜMER 03.06.2013

Yine mi güzeliz yine mi biber Türkiye bir haftadır Gezi Parkı'nı konuşuyor. Kimsenin ummadığı şekilde insanlar sokaklarda. Bir parkta başlayan, Taksim'e, oradan da tüm Türkiye'ye yayılan bu eylemlerde pek çok ilke tanık olduk.

İlk kez ağaçlar için sadece çevreciler değil halk kitleleri sokağa çıktı.

Alıştığımız gibi **"Onların derdi ağaç falan değil"** dediler.

İlk kez ağaçlara sahip çıkmak isteyenler Gezi Parkı'nı mesken tuttu.

Alıştığımız gibi parkı onlara dar ettiler.

İlk kez parktan atılanlar gitmek yerine Taksim’de kalıp direnmeyi tercih etti.

Alıştığımız gibi Taksim’de kalabalık görünce tepesi fena atanlar **“gaz”**a sarıldı. Ve artık dert gerçekten de parktan, Başbakan’ın söylediği gibi üç beş ağaçtan çıktı, polisin izansızca önüne gelene parfüm sıkar gibi gaz sıkmasına tepkiye dönüştü. Ve ardından tepki daha da büyüdü; istediği yere her istediğini yapabileceğini düşünen, İstanbul için **“fazla acil”** eylem planlarını hayata geçiren hükümete karşı isyan hâlini aldı.

Kimse Taksim’de çukura düşmedi

İlk kez bu kadar birikmiş öfke karşısında gaz fazla uçucu kaldı ve Taksim daha da kalabalıklaştı. Üstelik 1 Mayıs’ta korkulan da olmadı. Onbinlerce kişiden bir tanesi bile çukura düşmeden ayakta durmayı o kovalamacada bile başardı.

İlk kez bir eylem sosyal medya üzerinden örgütlendi. İnsanlar tweet atarak haberleşti, konuştu, paylaştı.

İlk kez Türkiye’de neler oluyor diye Twitter’a baktık.

Alıştığımız gibi televizyonlar sessiz kaldı.

İlk kez bir eylemde bu kadar farklı politik görüş biraradaydı. Bir ara **Osman Pamukoğlu**’nun da eyleme katılıp gaz yediği haberleri yayıldı. Nerdeyse **“Osman Pamukoğlu, Sırrı Süreyya Önder, Gürsel Tekin omuz omuza”** diyecektik ki bu kadarı da aklın sınırlarını zorlayacağından bi durduk. Kısa sürede Osman Pamuoğlu’nun eyleme katılmadığını öğrendik.

İlk kez politik ünlüler değil dünya görüşünü, pek de bilmediğimiz ünlüler de sokaktaydı, sokakta olmayanlar da sosyal medyadaydı.

Bugüne dek sadece birkaç kez Twitter başına geçen **Cem Yılmaz** kendi rekorunu kırdı ve **“Yahu şu gaz sıkma işini bi bitirin. Bu insanlar düşman mı? Kaç yerden mesaj geliyor öleceğiz diye. Günahtır, ayıptır ya! Kimi kimden koruyorsun”** diye tweetler attı.

1 Mayıs’ta 1 Mayıs’ı sadece işçilerin kutlaması gerektiği yönünde temelsiz ve bir o kadar da anlamsız fikirlere sahip olduğunu göstermiş **Şahan Gökbakar** bile şaşırttı ve bu eylemin sadece yeşiller tarafından yapılmamasını garipsemedi.

Eser Yenenler: “Gazla müdahale ettiğin her kalabalık artık daha kalabalık, sansürlenene her haberden gençler daha haberdar. İnternet var yeni bir yer çok güzel.”

Ahmet Kural: “Taksim metrosunda ‘kapılar açıldı meydana çıkabilirsiniz’ diye anons geçip sonra çıkanları gaza boğan polis artık organize suç örgütüdür.”

Kıvanç Tatlıtuğ: “Aklımız Taksim’de diren Gezi Parkı susmayın, kimse susmasın, orantısız kullanılan güç, tek bir evladı bile yıldırmayacaktır.”

Sıla: “Art niyetinizi devreye sokacağınıza şuurunuzu, vicdanınızı devreye sokun. İnsanlar perişan. Ayıptır.”

Gonca Vuslateri: "Hoş bir selam çaktı polis. Tebrik etti oyunculuşumu. Çok teşekkür ederim dedi. Gülümsedik. Girdim parka. Gazı yedik. Emir büyük yerden."

Aylin Aslım: "Gidin görün. Korkmayın, bir şey olmaz. Funlarınızın sayısı eksilmez müzisyen arkadaşlar."

Hülya Avşar: "Bu kadar da değil artık!!! Bu nasıl demokasi? Korkuyorum."

Ata Demirer: "Yine mi güzelizzz? Yine mi biberrr..."

Nurgül Yeşilçay: "Haydi akşam gezi parkına. Onlar durmuyorsa biz de durmayalım."

Ve daha pek çok ünlü isim uzun yıllardır görmediğimiz bir şey yaptı. Ünlüler için steril olmayan eylemlere katılmak pek de tercih edilir bir şey değildi. Hatta son yıllara kadar popüler dünyada apolitik olmak normalleşmiş, politik olmak marjinal kabul edilir olmuştu. AK Parti nefretiyle hareket eden ünlülere kalmıştı politik meydan. Ama bu kez meydana diğerleri de çıktı. Hayatlarını bu nefrete endekslemeyen pek çok isim seslerini yükseltti. Onların varlığı, görünürlüğü eyleme yapıştırılabilecek **"marjinal"** yaftasını kaldıran faktörlerden biri oldu.

Ve sonuçta ilk kez bir eylemde **"biz marjinal gruplara müdahale ediyoruz"** diyen irade pes etti. Gaz sıkımlar değil gaz yiyenler kazandı.

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aşırı ucu olan var mı

GÜLDEN TÜMER 10.06.2013

Aşırı ucu olan var mı Gezi eylemleri daha ne kadar devam edecek, neye evrilecek şu an için kestirmek güç. Pek çok siyasi analiz yapılırken gözden kaçırmanın mümkün olmadığı bir gerçek var ki o da eylemlerin insanları güldürmeyi başarmış olması; mizahın önlenemez yükselişi.

Mizah, hayatın rutinine ayak uydurduğın zamanlarda çıkmaz ortaya. İnsanın en temel eğilimlerinden biridir ayak uydurmak ve yola devam etmek. **Mizah, ayak dirediğinde gösterir yüzünü;** günlük gerçeklik diye kabul ettiğimiz sınırları zorlama biçimi olarak mesela, ya da hayatla kurduğumuz bağları gözden geçirmek için. Dalga geçmek, hem olan bitene bir itiraz hem de baş edebileceğine dair bir umut içerir. Korkulan bir şeyle açıktan dalga geçmek mümkün değil. Korktuğun şey karşısında sadece korkarsın. Umut da yoktur o anda. Ancak ve ancak korkunun kırıldığı anda ortaya çıkar mizah. Ve önce, korktuğun şeyi gözünde hiçleştirmek için gülersin.

Bu yüzden **Gezi eylemlerinde eğlencenin ana temalarından biri polis şiddeti**. Polisin şiddeti korkuttu ama kaçırmadı çünkü. Gaz kapsülleri isabet ettiği için gözlerini kaybeden, ağır yaralanan insanlar var. Son derece korkutucu olan bu gelişmelere rağmen **alanlara gidenlerin elindeki silah haksızlıklara karşı direnme isteği**ydi. Sonra mizahı başladı işin. Tunalı Hilmi Caddesi **TOMA'lı Hilmi Caddesi** oldu bu yüzden. Duvarlara **"Ya ameliyat yerime gelseydi"** diye yazılar yazıldı. **"Gaz kaçağını çakmakla kontrol eden bir milleti gazla korkutamazsın"** diye kafa tutuldu; gülündü, geçildi.

Yol ver gidelim Miniatürk'ü ezelim

Rus eleştirmen **Mikhail Bakhtin**, *"Gülme bir nesne karşısındaki, bir dünya karşısındaki korkuyu ve acıma duygusunu ortadan kaldırır, onu tanınan bir nesneye dönüştürür ve böylece özgürce araştırılması için bir zemin oluşturur"* diyor. Evet, şimdi şiddeti araştırabiliriz. Neden var, nasıl ortaya çıkıyor, yok etmek mümkün mü?..

Neticede gaz tehdidi ortadan kalktı Gezi'de. Ama mizah, sadece geride bıraktığımız korkuların üzerine gitme aracı değil; şimdi yaşadığımız ya da yaşama ihtimalimizin yüksek olduğu korkularla da mücadele yöntemi. Bu yüzden şiddetle ya da **"şiddet gösteririm"** tehdidiyle dalga geçmeye devam ediyoruz. **"Yüzde elliyi evinde zor tutuyorum"** ya da **"Yol ver gidelim, Taksim'i ezelim"** ifadeleri normal şartlar altında ülke iklimini son derece gerçek bir gerçeklikken buradan da espriler üretilerek korkuyla baş ediliyor. Ciddiye almadığını gösteriyor insanlar. **"Şarjım şu an yüzde 50, diğer yüzde 50'yi zor tutuyorum"** ya da **"Yol ver gidelim Miniatürk'ü ezelim"** gibi tweetler o dehşeti dağıtıyor. O dehşet ihtimali baki olsa da...

Gezi mizahının en önemli kaynaklarından biri de olanı tarif etme isteği. Sen tarif etmezsen üzerine atılı kimlikler seni tanımlayacak çünkü. Alanın ulusalcı heveslerle doldurulduğunu söylüyorlar mesela. Orada **"Mustafa Kemal'in askerleriyiz"** diye slogan atan bir kitle elbette var. Ama asla tüm Gezi'yi temsil etmedikleri gibi yüzbinler içinde sayıca çok azlar. Hâl böyle olunca insanlar kendilerini tanıtmak, tarif etme ihtiyacı duyuyor ve yine eylemin ruhuna uygun bir biçimde yapıyorlar bunu da. Duvarlara **"Mustafa Keser'in askerleriyiz"** diye yazıyorlar.

Bir başka yakıştırılmaya çalışılan imaj ise aşırı uçta oldukları. Böylesine kabalık aşırı ucumuz yoktu bizim. Hâlâ da oluşmuş değil. Sayılar yalanlıyor bu iddiayı ama en büyük ve eğlenceli yalanlama açılan pankartlardan geliyor: **"Aşırı ucu olan var mı?"**

Gülme isteği açgözlüdür. Bir filme gittiğinizde size komedi vaat ediliyorsa gülebildiğiniz kadar çok gülmek istersiniz. Gezi eylemlerinde iş biraz bu noktaya gelmiş durumda. Artık *Twitter*'a nerede ne oldu diye baktığımız kadar komik ne var diye de bakıyoruz ve gülmek kalabalıkken daha keyifli olduğu için gördüklerimizi birbirimizle paylaşıyoruz. Her yerde **"Şöyle bir tweet okudum, koptum"** sohbetlerine rastlamak mümkün.

Tabii bir tarafta bu olup bitene hiç gülmeyen, öfkeden deliye dönen insanlar da yok değil. Onlar da şöyle mi diyor acaba; **"Son gülen iyi güler..."**

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peki, ama kim bunlar

Peki, ama kim bunlar Sokak hareketine pek alışık değiliz. Ya da sokağa çıkılmasına alıştık ama çıkanların da başlarına ne gelirse gelsin buna hazırlıklı olması gerektiğini söyleriz hep. Kimliğinin, sınıfının hakkını aramanın bir bedeli olmaması gerektiğini anlayamadık bir türlü. Sanatçılar, şairler, yazarlar hak aramanın bedelini hep ödediler, şimdi de ödüyorlar.

Ülke kurulduğundan beri düşmanlar hiç değişmedi. **Kürtler, mütedeyyinler, solcular.** Listeyi çeşitlendirmek elbette mümkün. Bu kitlelerin haklarını savunan sanatçıların işi hiç kolay olmadı. Kürtlerin ödediği bedeller başlığını açsan kapatamazsın. Bir kitap basacaklarsa, müzik yapacaklarsa yıllarca hapiste yatmayı göze aldılar. Ağır bedeller ödendi ve artık Kürtler kendi dillerinde ürün ortaya koyma özgürlüğüne sahipler. Ama yine de **Rojin** için **TRT**'nin genel müdürü küfürlü sözler söyleyebiliyor hâlâ. Çok değil iki yıl önce PKK saldırısının hesabı **Buika**'yla sahneye çıkan **Aynur Doğan**'dan soruldu.

Kısaca sorunlar tam anlamıyla çözülmemese de **Kürtler** merkeze gelmeyi başardılar, artık kendi dillerinde kitap basmaları, şarkı söylemeleri yasak değil. Bu ülkenin özgürlük mücadelesinin artı hanesine yazıldı bu bir kere. Geri dönüş olmayacak. Hazmedemeyenler olsa da...

Mütedeyyin kesimi de tıpkı Kürtler gibi merkezde görmek istemeyen bir yapı bu aynı zamanda. Şüphayle yaklaşıldı hep. Merkeze kabul etmek, birlikte yaşama kültürü geliştirmek kolay olmadı. Yıllarca dizilerde, filmlerde tek bir başörtülü karaktere rastlayamadık.

Ama ülke bu anlamda da değişti, değişmeye de devam ediyor. Başörtülü bir kadına saldıran Kabataş saldırganları gibi; bu değişimden, daha doğru bir ifadeyle **"insanlıktan"** nasibini alamayanlar hâlâ var. Ama onlar artık azınlıktalar. Mütedeyyin kesim de artık merkeze gelmeyi başardı.

Gelelim **solculara**. Gezi eylemlerinin en belirgin rengi kim ne derse desin, kim neresinden görmek isterse istesin **soldu**. Oraya giden onbinlerce kişiyi, ne yaptığını bilmez çocuklara ya da darbecilere indirgemek büyük haksızlık. Evet, çocuklar, gençler çok önemli bir renk kattılar bu işe. Ama solu; kabul etmeyen, itirazını dile getiren, daha çok özgürlük, daha çok eşitlik talep edenler olarak zenginleştirirsek o çocuklar da kesinlikle bu kefedeydiler. Yalnız onlar değil. Şimdiye kadar siyaset yapan pek çok kişi, grup, parti Gezi'de yer buldu kendine.

Nasıl ki Kürtler, dış mihraklarla birlik olup milli birlik ve beraberliğe zarar veriyor endişesiyle özgürlüklerinden oldularsa, mütedeyyinler ülkeye şeriat gelecek endişesi nedeniyle inançlarını özgürce yaşayamadılarsa soldan yükselen sesin huzur ve istikrarı boğma ihtimalinden dem vuranlar da, orada söylenen sözlere kulak tıkadı.

Başbakan: "Aaah benim feminist kardeşim"

Başbakan'ın ağzından sürekli **"bunlar"** ya da **"onlar"** diye tarif edilen bir kitleden söz ediyorum. Başbakan, ilk günlerde parkına samimi duygularla sahip çıkanları ayırıyor ama sonra **"Bunlar yakarlar, yıkarlar"** diyor. Oysa sonrasında da, yakma yıkma eylemine hiç girişmeyen, bugüne kadar siyasi argümanlar üreten, üretmeye de devam edecek olan kitleler gitti parka. Varlıkları fena hâlde görmezden gelindi. Kabul edildiği yerde de maşa olmaya indirgendiler.

Küçük bir örnek: Küfürler yazıldı duvarlara. **Feminist** kadınlar gidip o küfürleri sildiler. Verdikleri siyasi mücadeleler sonucunda bu ülkedeki töre yasalarını değiştiren de onlardı. Yani siyasi hayata önemli katkılar

sundular. **“Solcular şöyledir böyledir”** deme kolaycılığına kapılmak yerine orada var olan feministlere kıymet verebilmeyi öğrenmeliyiz.

Hayal ama Başbakan **“Aaah benim Kayserili kardeşim hakkında küfürler yazdılar”** diyor ya, sözlerini şöyle sürdürse mesela: **“Aaaaaah benim feminist kardeşim, sen de gidip o küfürleri silmişsin. Bu ülke siyasetinde erkek egemen dille mücadele ediyorsun. Yaptıkların takdire şayan...”**

Özetle feministler, sendikalılar, öğrenciler, çevreciler, şehrine sahip çıkan mimarlar, mühendisler, LGBT bireyler, her grup, kendi durduğu yerden bu ülkenin demokratik ruhuna katkı sunuyor. Artık onlara da merkezde yer açmanın vakti geldi de geçiyor.

Ve gelelim **Gösteri Toplumu**’na. Bu eylemin içinde yer alan sanatçılar da ağır bedeller ödemek zorunda kalmasa artık... **Memet Ali Alabora**’yla uğraşmasalar daha fazla. Başbakan bizzat **“terörist”** demese, birilerine terörist demek bu kadar kolay olmasa, tiyatro oyunundan devrim çıkaracağı hezeyanlarına kapılmasak da kimsenin hayatı tehlike altına girmese...

Ahmet Kaya’ya yapanlar yaptığından çok utandı sonra. **Hrant Dink** de manşetlerin yardımıyla düştü yerlere. Tüm bunlardan ders alsak da **Memet Ali Alabora**’yı yedirtmesek...

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaygı bozukluğu

GÜLDEN TÜMER 01.07.2013

 Kaygı bozukluğu Gezi eylemleri başladığından beri pek çok duygu döküldü ortaya.

İsyan etme hakkı - İsyanı adlandırma, iç ve dış mihraklarla ilişkilendirme ve akabinde bastırma hakkı

Kalabalık olma coşkusu - Birlik olma coşkusu

Haksızlıklara itiraz - “Tek haksızık yapan ben miyim” itirazı

Yaşam tarzını koruma gayreti - İnsanların üzerinde anlaştığı var sayılan bir yaşam tarzını koruma gayreti

Ötekini bulma, onu dinleme, anlamaya çalışma - Ötekilerin birarada duramayacağını anlatmaya çalışma

Daha pek çok karşı karşıya gelmiş ruh hali mevcut. Duygular döküldü bir kere ortaya ve en öne çıkanlardan biri de kaygı. Taraf olmasan da kaygılanman mümkün çünkü. Çünkü ülkede bir şeyler oluyor ve daha neler olabileceğini kestirmek güç. Pek çok kişi ya da kurum kaygı verici havayı dağıtmak adına elinden geleni yapmaya çalışırken son olarak 100 aydın, kaygılı olduklarını dile getiren bir metne imza attılar.

Eylemlerin ilk günlerinden itibaren pek çok sanatçı Gezi’yi destekledi. O zamanlar henüz faiz lobisinden bahsedilmiyordu. Tek gerçek; çadırların sabaha karşı yakılması ve itiraz edenlere karşı sergilenen polis şiddetiydi. Pek çok aydın o zaman tavır koydu. Ve bu tavır sonuç verdi.

Şimdi bir ay sonra bir metne imza atmanın yaratacağı etkinin, o eylemlere o zaman destek vermek kadar güçlü olacağını sanmıyorum. Çünkü artık toplu imza atılan soğuk metinlerdense gerçekliği hissedilerek söylenen bireysel sözler daha makbul. Hele bu bireyler eylemlere katılmış, gaz yemiş hatta bu sebeple tehdit edilmiş kişilerse...

Cumartesi günü bu kaygılıyız ilanı yayımlandığında sosyal medyada harıl harıl paylaşılan yazı Orhan Alkaya'nın yazısıydı. Kaygılıyız metni bir haber olarak geçiyordu sadece. Ama Alkaya'nın metni belli bölümleri alıntılanarak paylaşılıyordu:

Memet Ali'ye karşı her şeyden evvel "zeka suçu" işlenmiştir. Bu suçu üzerime alıyor ve tarihe ihbar ediyorum.

Memet Ali'ye karşı "vicdan suçu" işlenmiştir. Arkadaşımız üzerinden cümlemiz "vicdansızlığa" davet edilmiş bulunuyoruz. Bu ahlaksız davetin cevabını da bugün görmeyenler için tarih elbette defterine kaydetmiştir.

Memet Ali'ye karşı bir de "ceza suçu" işlenmiştir ki, elbette bu ülkenin namuslu savcılar er ya da geç ama mutlaka gereğini yapacaktır.

Evrensel değerlerden başlayalım mı

Kaygılardan kurtulmanın hep birlikte bir yolunu bulmalıyız. Güçten düşeriz diye değil, birileri bizi bölmek istiyor diye değil, birilerinin isteklerini kabul edersek yarın tepemize çıkarlar diye de değil "daha eşit, daha özgür bir hayat" daha iyidir diye birlikte yaşamının yolunu bulmalıyız. Bu ülkeyi ortadan ikiye bölme hevesinin parçası olmaktan en sağlıklı şekilde böyle kurtuluruz.

Aksi takdirde kendini şu veya bu tarafta tanımlamayanlar dahi bir yerinden giriyor bu girdaba. Kimi zaman bile, isteye kim zaman farkında bile olmadan. Mesela bu kaygılı aydınlardan bazıları Ergenekon davaları zamanında da bir hayli endişeliydi. Endişe ayrı ama metne imza atan Ferhan Şensoy falan açıkça darbeden medet ummuştu o vakitler.

Şimdi "sen darbecilerle aynı safa düştün" diyenlerin kendileri de, eğer sadece iki taraf varsa, katillere methiyeler düzerek şarkı söylediğini sananlarla aynı tarafa düşmüşler demektir.

Oysa biliyoruz. Bu hazin bölünmeye itiraz edecek çok kişi var. Ve yapılacak çok şey, söylenecek çok söz de. Birlikte arkasında durulacak evrensel değerleri hatırlamaktan başlayabiliriz pekala.

Sokağa çıkmak haktır, sokağa çıkanda niyet ya da maşa olma potansiyeli aranmaz.

Sokağa çıkıp hakkını arayana kurşun sıkılmaz.

Hukuksuzluğun gerekçesi olamaz.

Hukuksuzlukların cezalandırılmasını talep etmek ve bunu sağlamak yeni hukuksuzlukların ortaya çıkmasını engelleyecektir gibi...

guldentmr@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bol pozisyon tek gol

Hakan Eren 13.06.2010

Arjantin'in ya da bir başka ifadeyle Messi ve arkadaşlarının Nijerya karşısında turnuvaya nasıl bir start vereceği merakla bekleniyordu. Gerçi bunun fazla bir gösterge olmadığı 2006'da ortaya çıkmıştı. Tangocular grupta şov yapmışlar ama çeyrek finalde Almanya önünde Pekerman 120 dakika boyunca akıl tutulmasına yakalanıp Messi'yi oynatmayınca tarihi bir fırsatı kaçırmışlardı. Kaderin garip bir cilvesi olarak 1994'teki Dünya Kupası'nda Nijerya maçıyla futbolculuk hayatı son bulan Maradona ise bu sefer teknik direktör olarak Afrika temsilcisinin karşısına çıkıyordu. Arjantin'in kupaya güç bela gelebilmesi ve seçtiği kadroyla çok eleştirilen Maradona'nın çıkardığı onbir daha çok 1970'lerden kalma bir hücum takımıydı.

Maçta zaten buna uygun başladı. İlk dakikalarda Messi arkadan kurulup sahaya sürülmüş gibi maça başladı. Önce Higuain'e 'al da at' dedi. Arkadaşı 'boş kaleye atmayayım ayıp olur' diyerek ikramı geri çevirdi. Daha sonra Messi'nin 6'da ceza sahası dışından gönderdiği füzeyi Nijerya kalecisi Enyeama çıkardı. Veron'un korner atışında ise Heinze kafayla topu doksana astı. 21'de Tevez'in lokum tadında bir pasla Enyeama ile baş başa bıraktığı Higuain'in golü kaçırmasından sonra akıllara kulübedeki Milito geldi.

Arjantin'in kadro yapısından dolayı Nijerya da çok rahat rakip kaleye gelebiliyordu ama 29'da Obasi'nin şutunda olduğu gibi son hamlelerde acemi davranıyorlardı. 37'de futbol sihirbazı sihirli sol ayağını konuşturdu ama Enyeama'dan yine vize alamayınca devre tek golle bitti.

65'te önce Messi sonra Higuain en az oyuncular kadar ilgi çeken hocalarını rahatlatacak golü bulamadılar. 70'te Taiwo'nun şutu direğin dibinden auta giderken Maradona derin bir nefes alıyordu. 81'de günün pozisyonu tekrarlandı Messi vurdu, Enyeama çıkardı. Bir dakika sonra ise Uche futbol literatüründe olmayan bir vuruş deneyince doğal olarak sonuç alamadı, Arjantin üç puanla kupaya başladı. Maçlarının keyifle izleneceği de gerçek ama hedef kupaysa bu kadro yapısıyla İspanya ya da Brezilya karşısında iş ilahi güçlere kalır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gana penaltıdan altın buldu

Hakan Eren 14.06.2010

Bakmayın siz Dünya Kupası'nda yedi-sekiz favori var diyenlere. Herkesten farklı olan İspanya ve kalite olarak onun biraz gerisindeki Brezilya kupayı kaldırmaya en yakın iki takım. Onların dışında da içlerinde Arjantin ve İngiltere'nin dahil olduğu ikinci bir grup var. İşte Sırbistan da Avrupa'nın devlerinde oynayan oyuncularından oluşan kadrosuyla bu ikinci kategoride yer alıyor. Kupanın en zorlu gruplarından biri olan D Grubu'nda Almanya, Avustralya ve Gana ile mücadele etmeleri ise onlar adına bir şanssızlık. Sırbistan ile ev sahibi görünümündeki Gana'nın maçı futbol olarak çok şey vaat ediyordu ancak iki takım da istekli olmasına rağmen gol ümitleri duran toplara kalmış gibiydi. 19. dakikada Türk basınının transfer dönemlerindeki favori oyuncularından Ganalı Mensah müsait pozisyonda kafa vuruşuna hazırlanırken, Vidic'in ufak dokunuşu hesaplarını bozdu. 29'da Real Madrid'in gözdesi Kolorov'un frikiği turnuvanın en güzel golünü getirmedi. İlk yarı şimdi pozisyon olacak derken bitiverdi.

52'de Tagoe'nin sağdan ortasında arka direkte boş kalan Ayew fırsatı değerlendiremezken ilk gol pozisyonunun seyretmenin mutluluğunu yaşıyorduk. Yavaş yavaş ataklar olgunlaşmaya defanslar açık vermeye başlamıştı. 58'de Pantelic'in pasında Zigiç kaleye vurmak yerine topu ortaya çıkartınca nedense aklımıza kral bir golcümüz geldi. 60'da Gyan'ın kafasında top direğin dışına çarpıp auta gitti. 74'te Lukovic çok gereksiz bir pozisyonda ikinci sarı kartını görüp takımını eksik bıraktı. 79'da Krasic'in füzesinde Kingson gole izin vermedi.

85'de bu sefer de Kuzmanovic anlamsız bir penaltı yapınca Gyan affetmedi. Uzatma dakikalarında ise Gyan'ın vuruşu direktten dönerken Gana tek golle çok kritik üç puanın sahibi oldu. Sırbistan ise oyuncularının acemi hareketleri kalan iki maçta telafi etmenin telaşına düştü.

Ağa takılanlar

» Gelenek bozulmadı. 2006 Dünya Kupası'nın en genç takımı olan Gana, 2010'da da kupanın en genç kadrosuna sahip.

» **Gana-Sırbistan maçında forma giyen iki kaleci de geçen sezon Wigan formasını terletti fakat ikisi toplamda sadece 4 Premier Lig maçında görev alabildi.**

» Gana'nın kalecisi Richard Kingson, Dünya Kupası tarihinde kendi doğumgününde forma giyen sekizinci kaleci oldu. Kingson bir dönem Galatasaray forması da giymişti.

» **Sırbistan'ın 4 numaralı oyuncusu Pantsil'in ilk yarıda giydiği formanın arkasında 'Panstil yazıyordu.**

» Gana'nın Sırbistan maçında kullandığı penaltı, 2010 Dünya Kupası'nın ilk penaltısı oldu. Penaltıyı gole çeviren Asamoah Gyan, 2006'daki kupada Çek Cumhuriyeti'ne karşı takımı adına bir penaltıdan yararlanamamıştı.

SIRBİSTAN

1- Stojkovic 5
6- Ivanovic 6
5- Vidic 6
13- Lukovic 5
3- Kolarov 6
17- Krasic 5
10- Stankovic 5
11- Milijas 5
(22- Kuzmanovic 62) 5
14- Jovanovic 6
(20- Subotic 77) -
15- Zigic 5
(8- Lazovic 69) 5
9- Pantelic 5
TD: Radomir Antic

GANNA

22- Kingson 6
4- Pantsil 6
5- Mensah 6
15- Vorsah 5
2- Sarpei 6
6- Annan 5
21- Asamoah 5
(10- Appiah 73) -

13- Ayew 5
23- Boateng 5
(19- Addy 90) -
3- Gyan 7
(20- Owusu 90) -
12- Tagoe 5
TD: Milovan Rajevac

» Stat: Loftus Versfeld »Hakem: Hector Baldassi (ARJ)

» Gol: Gyan dk.85 (pen) » Sarı Kartlar: Zigic,
Kuzmanovic / Vorsah, Tagoe » Kırmızı Kart:Lukovic dk.74

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rengi aynı, tadı çok farklı

Hakan Eren 20.06.2010

Hollanda E Grubu'ndaki ikinci maçında Japonya'yı Sneijder'in tek golüyle yenerek puanını altıya çıkardı. Futbol kalitesi vasatın altında kalan maçta Portakallar yine eski günlerinden çok uzaktı

Dünya Kupası'nın 1974'ten bu yana en renkli takımlarından biri olan Hollanda gruptaki ilk maçında Danimarka'yı iki golle geçerken, kendisinden beklenen hücum zenginliği yerine sağlam bir defans anlayışı ile dikkat çekmişti. Bu da akıllara yoksa Portakallar gönüllerin şampiyonu olmaktan sıkılıp gerçek şampiyon olmaya mı karar verdiler sorusunu getirmişti. Cevabı öğrenmek için kupaya Kamerun'u yenerek çok iyi başlayan Japonya maçını beklemek gerekiyordu. Hollanda daha sonra saman alevi olacağı belli olacak bir hızla maça başladı. 10'da Kuyt Japonların çizgi filmlerinden iyi bildikleri bir röveşata golü denediyse de gerçek hayatta öyle her top alev alıp kale filelerini delmiyordu.

Japonya her zaman olduğu gibi sahanın her yerinde pres yaparak rakibinin hazırlık paslarını bile rahat yapmasını engelliyordu. Sahadaki futbol ise her geçen dakika bir önceki akşam oynanan İngiltere ile Cezayir arasındaki maçı bile aratır düzeye gelmişti. Japonya 2004 Avrupa Futbol Şampiyonası'ndaki Yunanistan ile Boston Celtics karışımı bir savunma yapıyor, Hollanda ise portakal renkli efsane forması olmasa tanınmayacak bir futbol sergiliyordu. İlk devre hamaklarında maçı seyreden yazlıkçılar için iyi bir uyku ilacı olurken, bazıları kuş avlayan sadece altı şutun olması 'yok artık' dedirtti.

İkinci yarıya Hollanda futbol oynama niyetiyle çıkınca işler değişti. İlk yarıda hasret kaldığımız bir-iki gol denemesinden sonra 53'de Sneijder'in füzesi Kawashima'nın elinden aktarmalı olarak filelerle buluştu. 65'de Japonya'nın en iyisi olan Okubo'nun şutundan sonuç çıkmadı. 85'te ve 88'de Afellay bir gol bu maç için yeter derken, uzatmalarda Okaza'nın müsait durumdaki şutu kaleyi bulmayınca maçın sonucu ortaya çıktı.

Hollanda'nın artık sadece tabelaya oynaması futbolseverler için kötü haber; 2. turdan itibaren Robben'in de oynamaya başlayacağını düşünürsek rakipler için daha kötü haber

AĞA TAKILANLAR

- » Wesley Sneijder'ın Japonya'ya attığı golü, Brezilyalı Maicon'nun Kuzey Kore'ye golü ile birleşince, İtalya şampiyonu Inter'in turnuvada mücadele eden isimlerinin ikinci golü gelmiş oldu.
- » Hollanda, Dünya Kupası gruplarında üst üste sekiz maçını kaybetmemiş durumda. Portakallar, Kamerun'u da yenerse bu istatistikte İngiltere ve İsveç'i yakalayacak.
- » *Hollanda, son dokuz milli maçını (dostluk maçları hariç) kazanıp ülke futbol tarihinin en iyi serisini yakaladı.
- » Japonya, 2010 Dünya Kupası grup mücadelelerinde rakip kaleye en az şut atan takım oldu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değişimin uğramadığı ülke

Hakan Eren 22.06.2010

Andy Warhol herkesin bir gün 15 dakikalığına ünlü olacağını iddia etmişti ama herhalde bu ünün ömür boyu süreceğini tahmin etmemişti. Ama Türkiye'yi yakından tanısaydı eminim tahmin ederdi.

Bazı meslekler vardır onları icra edenlerin o görevlerini sürdürmeleri için kendilerini geliştirmeleri, bilgi sahibi olmak için sürekli araştırmaları gerekir hele medya gibi sürekli göz önünde olan bir mesleke yaptıkları, saklanma, yetersizlikleriyle hâlâ görevde kalma gibi bir lüksleri yoktur. Pardon en azından yakından tanıdığımız bir ülke hariç.

Şampiyonlar Ligi'nin ülkemizdeki ezeli ve ebedi yayıncı kuruluşunun nasıl böyle bir kadroyu bir araya getirdiğini merak eder dururuz yıllardır. Ama biz merak etmeye, bu kadro da Dünya Kupası'nı da seyrettikten sonra ne büyük nimet olduğunu bir kez daha anladığımız Devler Ligi'ni hiç fire vermeden nakletmeye devam eder.

Televizyonlar bu kadar üstün teknolojiye rağmen neden spikerin sesini duymadan sadece tribünleri dinleyebileceğimiz bir seçenek sunmazlar. En azından bir ülkede yoğun talep göreceği kesin bu televizyonların. Ya da ligimizin yayıncı kuruluşu anket yapıp bir saat önceden başlayan maç öncesi yorumlarını kaç kişi izliyor, kaç kişi yorumcuları dinlemeye dayanamadığı için santraya yakın kanalı açıyor diye araştırırsa.

Dünya Kupası'nda oynanan futbol sıcak havalarda insanlarda uyuma isteği uyandırıyor. Böylesi durumlarda devreye spikerler ve yorumcular girer. Seyircileri maça dahil etme, onların kanal değiştirmesini engellemek için vardır onlar. Gerçi bazen spikerlerin izleyicileri uyandırdığı oluyor. Bir futbolcunun ismini aslında olmayan harflerle anons ederken, ya da dünyaca ünlü Arsene Wenger'i, Aime Jacquet diye tanıttınca. Dört yılda bir yapılan bu şöleni tek yorumcuyla yayınlamak, hiçbir ekstra programa imza atmamak da zor iştir aslında.

Maç öncesi ve sonrası maçları Güney Afrika'daki bir stüdyoda değerlendirmek değildir ki marifet. Elde bu kadar imkân varken Fransa'dan, İtalya'dan, İngiltere'den canlı bağlantılarla sıcak sıcak oradaki hayal kırıklıklarını vermektir, gazetelerin, televizyonların hangi yorumları yaptığını, hangi ilginç notların olduğunu duyurmaktır asıl iş.

Dünya Kupası maçlarını Turkcell Süper Lig mantığı ile yorumlamak da değildir iş. 'Henry gibi adam nasıl yedek kulübesinde oturur, madem yaratıcı oyuncu eksiğin var, Cassano ve Totti'yi neden kadroya almazsın' gibi kimsenin aklına gelmeyecek eleştirilerde bulunmak, yorumcusuna verdiği para Quaresma'yı kışkandıracak düzeyde iken 32 takımı tek kişiyle takip etmek de Dünya Kupası'nı dolu dolu vermek değildir. Ünlü dizi oyuncularını ile Dünya Kupası'nı değerlendirmek gibi fikirler de sadece bizden çıkar. Örneğin Lost dizisinin

karakterlerine Lakers- Celtics serisini yorumlatmayı Amerikan televizyonlarının yöneticileri akıllarına getiremezler. Dünya Kupası bitecek ve Turkcell Süper Lig başlayacak. Yayıncı kuruluştan gelen haberlere göre de yayıncılıkta yapmaları gereken devrim yine gerçekleşmeyecek. Yani iki spikerle maç anlatmanın decoder satışlarını patlatacağını hesaplayan o ilginç mantık süreci.

Daha sonra ise eylül ayında tüm Avrupa için Şampiyonlar Ligi şovu başlayacak bizim için ise sesi kısma dönemi. Bağırmanın maç anlatmak sayıldığı, hiçbir süzgeçten geçirilmeden ilk akla gelenin söylendiği, tribünde oturan oyuncunun topla buluştuğu söylendikten sonra özür dilemek yerine o buluşsaydı ne kadar farklı olurdu diyerek işin pişkinliğe vurulduğu, futbol için güzel yayıncılık için talihsiz günlere gelecek sıra Ve korkarız ki biz birçok olayda olduğu gibi kaderimizmiş gibi bunları yaşamaya devam edeceğiz. Çünkü değişimin kendisi bile değişmekten bu kadar korkmuyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devler Portekizce anlaştı...

Hakan Eren 26.06.2010

Tam 510 yıllık bir serüven onlarınki. 1500 yılında Portekizli denizci Pedro Alvares Cabral tarafından keşfedilen Brezilya üçyüz yıldan daha uzun bir süre Portekiz sömürgesi olarak kaldı. Ta ki 1822 yılında bağımsızlığı ilan edene kadar. Bu yaşananlara rağmen iki ülke arasında yakın bir ilişki olması ise bu bağımsızlığın kan dökülmeden kazanılmış olmasına bağlı.

Son yıllarda Portekiz ekonomik anlamda gerilerken tam tersine Brezilya 2002'de devlet başkanlığına seçilen Lula da Silva ile herkese örnek olacak bir gelişme gösterdi ve kendisini yüzyıllarca sömüren ülkeye karşı artık ekonomik anlamda da üstün duruma geldi. Gelelim bizi ilgilendiren asıl kısma yani futbola. Bu kadar geçmiş olan iki ülke Dünya Kupaları'nda sadece bir kez karşılaştılar. 1966'da İngiltere'deki buluşmada gülen Pele'li Sambacılar karşı 3-1'lik skorla Eusebiolu Portekizdi. Belki de Kara Panter'in iki gol attığı bu maç onlara Avrupa'nın Sambacıları lakabını getirmişti.

Bu iki takım tam 44 yıl sonra tekrar bu sefer tarafsız bir kıtada buluşuyorlardı. Brezilya 2. turu garantilerken, Portekiz'in, Fildişi Sahili'ne averajla geçilmesi için Isner- Mahut maçına benzer yeni bir mucize gerekiyordu. Ancak Kuzey Kore'ye karşı Fildişi'nin dakikada bir gol pozisyonuna girmesi ve ilk yirmi dakikada farkı ikiye çıkarması acaba dedirtirken, işini garantiye almak isteyen ve forvetsiz sahaya çıkan Portekiz bir puan olsun benim olsun diyordu.

İlk yirmi beş dakika uzaktan mükemmel gol arayışlarıyla geçen mücadelede ilk pozisyon Fabiano'nun harika pasında direğe takılan Nilmar'ın şutuyla geldi. 39'da Maicon'un ortasında arka direkte topla buluşan Fabiano net fırsatı harcamakta bir sakınca görmedi.

Portekiz ikinci yarıya bir falcı İspanya'nın akşam grup lideri olacağını garanti etmiş gibi başladı. 48'de Ronaldo orta yapmak yerine Cesar'ın boşattığı kaleye vurmaya akıl edemedi. Fildişi Sahili'nin iki golde kalması sonucunda rahatlayan Avrupa'nın Sambacıları Simao'yu da oyuna alıp amacını belli ediyordu. 59'da Ronaldo çalımrlarla ceza sahasına girdikten sonra Lucio sen zahmet etme ben asisti yaparım dedi ama Kuzey Kore maçının golcüsü Meireles zoru başarıp topu auta attı. Son dakikada Brezilyalı Ramires'in gol denemesinden de sonuç gelmeyince beraberlik Brezilya'yı bir Portekiz'i ikinci sıradan son 16'ya taşıdı. İki takımın zor da olsa yarı finalde buluşma ihtimali var. Bu gerçekleşirse o maçın daha zevkli geçeceğini söylemek için falcı olmaya gerek yok.

AĞA TAKILANLAR

- » Brezilya, 95'inci Dünya Kupası maçına çıkarak bu alanda Almanya ile rekoru paylaştı.
- » Portekizli Caentrao, maçtaki yedinci sarı kartı görürken müsabaka da bu kupada bir maçın ilk yarısında en fazla sarı kart çıkan karşılaşma olarak kayıtlara geçti. Dünya Kupaları tarihinde bu rekor, 11 Haziran 2002'de oynanan ve Almanya'nın Kamerun'u 2-0 yendiği maçın ilk yarısında çıkan 9 sarı kart.
- » Brezilyalı Fabiano'nun 39. dakikadaki kafa şutu, 'Sambacılar'ın kupada kafayla ilk gol girişimiydi.
- » Kuzey Kore Milli Takımı, 27 yıl 11 gün yaş ortalamasıyla bu ülkenin Dünya Kupası tarihinin sahaya çıkan en yaşlı kadrosu oldu.
- » Kuzey Kore Milli Takımı, Güney Afrika'daki turnuvada oynana üm maçlar içinde rakibine en fazla atak izni veren takım olarak tarihe geçti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu takım Almanya mı?

Hakan Eren 04.07.2010

Futbolculuğu döneminde olduğu gibi teknik direktörlüğünde de bambaşka bir çizgide olan Maradona'nın son bombası takımının çift kalesine ağızında puro ile katılmasıydı. Her zaman sınırları aşmayı seven futbol efsanesi Dünya Kupası'nda dörtte dört yapınca eleştiriler rafa kalkmıştı. Almanya ise en antipatik takımlar listesinde zirveden inmeye 2006'da karar vermişti. Bundan 20 yıl önce birisi bu günleri tahmin etseydi en büyük kahinler arasına girerdi çünkü Güney Afrika'da tarihinin en hücumcu takımıyla yer alan Panzerler futboluyla keyif veriyorlardı.

Akil oyunları ve yaşanan tartışmalar ile saha dışında başlayan Arjantin-Almanya mücadelesine iki takım da ekstra hiçbir önlem almadan ve ofansif güçlerinden ödün vermeden başladılar. Karşılaşmaya 1970 Brezilyası gibi giren Almanya duran toptan Müller'in kafa golü ile öne geçip ikinciye aramaya koyuldu. Arjantin'in ilk maçından sonra takım defansındaki sorunların onları kupa yolunda zorlayabileceğini özellikle kulüp takımı gibi uyumlu oynayan İspanya ve Brezilya karşısında işlerinin çok zor olduğunu düşünmüştük. Diğer maçlardaki ufak değişiklikler bu savunma sorunlarını aza indirmişti ancak Almanya'nın çok organize atakları Tangocuları zor durumlara düşürdü.

Podolski'yi sol kanatta kullanan Türkiye'de olsa yan yana oynarlar mı tartışmaları bir sezon sürecektir Mülller ile Mesut'u korkmadan sahaya süren Löw'ün üzüntüsü ise devreyi sadece tek farkla önde bitirmektir.

İkinci yarıda Almanya'nın hızı azalmıştı ve Arjantin'de hırsıyla oynuyordu ama futbol sadece istekle oynanmıyor. Akıl, takım oyunu ve her şeyden önemlisi paslaşmak gerekiyor. Tabii bir de Otamandi gibi oyuncularla böylesine maçları kazanmak mümkün olmuyor. Her geçen dakika Messi'nin sahne almasını bekleyenler hayal kırıklığına uğradı ve fizik olarak da rakibine üstünlük sağlayan Almanya maçı başladığı gibi bitirdi. İngiltere'yi dörtleyen Panzerler, Tangocular'ı da aynı tarifeyle geçerken herkese bu takım gerçekten Almanya mı dedirtiyordu.

Bir yanda mükemmel takım oyunuyla hücum zenginliğini harmanlayan Almanya diğer yanda işler zora girdiğinde her geçen dakika kişisel oynayan ve hiçbir alternatif planı olmayan Arjantin. Sonuçta takım

oyunlarının değişmeyen kuralı yine gerçekleşti: Tek başına kimse bir takımı yenemez. Dünya Kupası'nın sonucu ne olur bilinmez ama Lw her koşulda böyle bir takımı ortaya çıkartan adam olarak kupanın teknik direktörü olmayı hak etti. Maradona'yı yine Dünya Kupası'nda görmek güzeldi ama artık takım elbise yerine formasıyla tribünlere geri dönme vakti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Hollanda finalde

Hakan Eren 07.07.2010

Dünya Kupası gibi organizasyonlarda sadece iyi futbol oynamak yetmez, ileri turları görebilmek için bunun yanında şans ve taşlardan arınmış güzel bir yol gerekir. Güzel ama kupasız lke Hollanda taktik değiştirmiş ve 'bu turnuvanın enayisi ben miyim' diyerek 'kontrollü futbol oynarım yıldızlarımla bir gol bulurum' stratejisiyle finalin eşiğine gelmişti. İlk yarıda ucuz kurtuldukları Brezilya'ya karşı yukarıdaki başarı maddelerinden şans da Melo'nun kendi kalesine attığı golde onların yanındaydı.

İlk Dünya Kupaları'nın efsane takımlarından Uruguay ise modern dönemdeki en büyük başarisına ulaşırken bunu golcleri Suarez'in çeyrek finaldeki Gana maçında yaptığı mkemmek kurtarışa borçluydular. Maçın ilk devresi iki takımın kupadaki oyunları göz önüne alındığında hiç de sürpriz değildi. Çöldeki su misali pozisyona hasret kalınan mücadelede doğal olarak goller de ceza sahası dışından atıldı. nce Giovanni van Bronckhorst neredeyse tribünden vurduğu şutla Portakalları ne geçirdi daha sonra Hollanda'nın iyi defansına karşı Uruguay nasıl gol atacak sorusunun cevabını Diego Forlan klasik vuruşlarından birini yaparak verdi.

Teknik direktörlerin takım üzerindeki etkisi tartışılır sürekli olarak. Güney Afrika'daki Hollanda ise çok kısa bir sürede takımın patronunun kararının oyun stilini tamamen değiştirebileceğini gösterdi. Rakibi sahasına hapseden, göze çok hoş gelen bir futbolla sürekli atak varyasyonları deneyen Portakalların bu turnuvadaki oyunu sürekli tartışılan bir başka soruyu da yine gündeme taşıdı. Kaybetmeyi göze alarak iyi futbol oynamak ve herkesin izlemekten keyif aldığı bir takım mı olmak? Yoksa riski minimize edip, defansif oyunla izlenmese de olur takımlar kategorisine mi girmek? Tabii ki en iyisi Barcelona gibi ikisini bir arada gerçekleştirmek ama o da ancak X Men'deki karakterlerin bir araya gelmesiyle mümkün oluyor.

İşin ilgini Hollanda, oyun stilini değiştirmesine paralel olarak futbol şansını da takıma transfer etti. Dengede giden oyunda tam planladıkları gibi sahneye çıkan iki yıldız Sneijder ve Robben, finalin ilk ekibini belirlediler. Sonuçta tüm tartışmalar geride kaldı. 32 yıl sonra finale çıkan Hollanda'da oyun sisteminin değişmesi şu anda kimsenin umurunda değil.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İspanya talandı

Hakan Eren 12.07.2010

Futbola yön veren ülkelerden İspanya için en büyük hasretine son verme fırsatı ayağına kadar gelmişti. Zaten en büyük favorilerdi ama beklenenin altında bir performans sergilemişler, altı maçta sadece 7 gol atmışlardı. Buna rağmen beklenildiği gibi finalin bir köşesini sarıkırmızı renklere boyamışlardı işte. Hollanda ise herkesin sevgilisi olmalarına neden olan futbol yapısından ödün vermişti ama sonuçta ülkede reyting rekoru kıran yarı final maçından sonra mutluluk sarhoşu olmuşlardı.

İki ülkeden birisinde yıldönümleri kutlanacak bir bayram yaşanacak, tatmadıkları bir duyguyla tanışacaklardı ama hangisi? Del Bosque yarı finalde işleyen makineye dokunmamıştı. Merak edilen ise Hollanda'nın, Almanya'nın bile karşı koyamadığı mükemmel pas organizasyonuna cevabının olup olmayacağıydı.

İlk 10 dakikada bu sorunun cevabı hayırdı. Almanya maçında bıraktığı yerden başlayan İspanya erken bir gol bulup rakibinin planlarını alt üst etmek niyetindeydi. Hollanda ise daha önceki turnuvalarda rakiplerinin kendilerine karşı uyguladığı bir taktiği devreye soktu: Sertlik. Kırmızı karta göz kırpan faullerle oyunun hızını düşüren Portakallar hücumda ise tüm umudunu Robben'in slalom yeteneklerine bağlamıştı.

İkinci yarıda Van Bommel'in sınırı aşan centilmenlik dışı hareketleri turuncu formaya hiç yakışmazken, ülkelere ilk kez böylesine büyük bir mutluluk yaşatacak olmanın heyecanıla mıdır bilinmez ama Robben, Villa, Ramos akıl almaz golleri kaçırıyorlardı.

Maçın ilk uzatma devresinde Fabregas'ın oyuna girmesiyle birlikte temposunu arttıran İspanya'da futbolcular girdikleri pozisyonlarda pas vermek yerine kahraman olmak isteyince son 15 dakikaya da golsüz girildi.

Beklenen kırmızı kart Heitinga'ya çıkarken, tüm İspanya'yı sevinçten ağlatan gol Fabregas'ın harika pasında Iniesta'nın ayağından geldi. Belki beklenenden çok daha zor oldu ama sonuçta tarihin en iyi jenerasyonlarından birinin kazanmadığı başarı kalmadı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Açılış Sercan'dan

Hakan Eren 17.08.2010

Bursa 16 mayısta tarihinin en büyük mutluluğunu yaşamış ve beşinci şampiyon ne zaman çıkacak sorusundaki rakamı altıncı olarak değiştirmişti. Yeşilbeyazlılar Şampiyonlar Ligi müziğiyle sahaya çıkarılarken yeni timsahlardan Stepenov, Vederson ve Nunez şampiyon kadroya eşlik ediyorlardı.

Konyaspor ise lige yeni çıkan takımlarımız için değişmeyen kuralı uygulamaya sokmuş ve tüm takımı değiştirmişti. Ekonomik olarak sıkıntı yaşayan yeşil-beyazlılar buna rağmen durumu biraz abartıp 21 oyuncuyla sözleşme imzaladılar. Bunlardan beşi de teknik direktör Ziya Doğan'ın eski takımı Diyarbakırspor'un oyuncusu.

Bursa Atatürk Stadı Şampiyonlar Ligi makyajıyla harika görünürken, her zaman seyir zevkini azaltan o köşe gönderlerindeki karanlık bizim keyfimiz için değil Avrupa'nın baskısı olunca ortadan kalkmıştı.

Güzel futbol için her şart müsaitti ama Konyaspor'un rakip kaleye gitmek için vize ve pasaport işlemlerine gerek duyan ilk onbirinin etkisi ve Bursaspor'un her zamanki kontrollü oyun anlayışıyla pozisyonuz dakikalar birbirini kovaladı. Ertuğrul Sağlam'ın Süper Kupa maçında olduğu gibi yedek kulübesinde maça başlattığı Sercan ise sakatlanan Turgay'ın yerine takımdaki yerini aldı. İlk yarıнын ilk heyecan verici anı 35'de geçen sezonun kahramanlarında Ozan İpek'in ortasında Nunez'in ayağına oturmayan topun Gökhan'da kalmasıydı. 41'de Sercan en büyük özelliği olan süratini kullandı, en büyük eksiği olan gol vuruşunu da güzel yapınca şampiyon yeni sezonun siftahını yaptı.

İkinci yarıya Konyaspor iki hücum oyuncusuyla başlarken, 56'da Nunez'in füzesinde Gökhan 'daha ilk haftada sezonun golünü atman ayıp olur' diyerek topu kornere çeldi. 70'de ise Nunez bu sefer ceza sahası çizgisinden rövaşata golü denedi bu sefer de yılın golüne direk engel oldu. 84'de maçın yıldızlarından Ergic'in şutunda

Gökhan yine gole engel olurken sezona üç puanla başlayan Bursaspor özellikle ikinci yarıdaki futboluyla bu sezon da zirvenin eteklerinde dolaşacağını gösterdi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oyun zor skor rahat

Hakan Eren 04.09.2010

Avrupa Şampiyonası'na katılacak takım sayısının 24'e yükseleceği yani katılamayanın dayak yiyeceği 2016'dan önceki son şampiyonanın startını Asya'da veriyordu millilerimiz. Kulübümüzde bir dünya markası Hiddink vardı ama sahadaki onbir, yıllar boyunca bir arpa boyu yol gidemediğimizin ispatıydı. Yine uzun zamandır oynayamamış ya da çok formsuz isimlere güvenmek zorundaydık.

Play-off kabusuna kalmadan grup birincisi olarak finallere gitmek için herkesin nefret ettiği takımdan herkesin sempati duyduğu takım statüsüne tırmanmış Almanya'yı geçmemiz gerekiyor. Buna inananlar parmak kaldırsın! Gerçekçi hedef ise kış uykusundan uyanan Belçika'ya ikinciliği kaptırmamak. Bunun için de derede boğulmamak gerekiyor.

Futbola son yıllarda su gibi para harcayan Kazakistan'ın 200 milyon dolarlık gururu olan Astana Arena Stadyumu'nun suni çim zemininde ilk pozisyon 23'te Kazakistan'dan geldi. Bizim için bir korku tüneli olan korner atışında kadrodaki en güvendiğimiz isim Onur boşa çıktı ama onu kurtaran boş kale yerine kafayı auta vuran Kislitsyn oldu.

Maç çok zor geçecekmiş gibi dururken futbolun ilginçliği bir kez daha kendini gösterdi. Önce 24'de kazandığımız duran topta yeni milli Ömer'in kafası çizgiyi geçecekken Arda birkaç santimle golü kendine yazdırdı. 27'de ise Emre'nin ceza sahası dışına kullandığı korner atışında Hamit milli takımın tarihindeki en güzel gollerden birini atıp farkı ikiye çıkardı.

Yine Hamit'in direğin dışına çarpıp auta giden şutuyla tamamlanan ilk yarının ardından 49'da Nurgaliev'in şutunda Onur milli takım kariyerindeki ilk ciddi kurtarışını yaptı. 68'de ise Kislitsyn'in vuruşunda herkesin bakışları altında top auta gitmeye karar verdi. Otuz yıl önceki ya da günümüzün bazı spikerlerinin deyişiyle bir an önce geçmesini istediğimiz dakikalardaydık. 70'de üste üste iki kez kimsenin ismini doğru yazamayacağı Zhumaskaliyev'in frikik atışında Onur yine maçın kritik hale gelmesini engelledi.

75'de ise Arda'nın harika pasında Nihat nostaljik bir kontrol yapıp kaleciyi çalımladı ve farkı üçe çıkarıp son noktayı koydu. Maçın genelinde futbol olarak zorlandığımız maçta gerekli dakikalarda bulduğumuz gollerle dereyi rahat geçtik. Şimdi sıra salı akşamı asıl sınav olan Belçika maçında.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadıköy'ün sihri yetmedi

Hakan Eren 20.09.2010

Fenerbahçeliler sahalarında seyircili oynayacakları ilk lig maçının sezonun geleceğini belirleyeceğini düşünmemişlerdi herhalde. Ama durum tam da buydu. Ülke içinde maddi güç olarak herkesten üstün olunmasına rağmen gelmeyen sportif başarıların üstüne bu sezona da olabilecek en kötü senaryoyla giriş

yapılınca sabır taşı bile çatlar duruma gelmişti. Ama Fenerbahçe'nin son yıllarda en iyi başardığı şey bu durumlarda Şükrü Saracoğlu'ndaki önemli bir maçtan zaferle ayrılmaktı.

Schuster'in çıkardığı kadro da sarılacivertlilerin bu isteği için biçilmiş kaftandı. Alman teknik adama bir haftada bu ülkede vezirken nasıl kolay rezil olunabileceğini gösterecek Nihat ve Nobre tercihlerinin yanında Aurelio tanıdık topraklara bu sefer düşman olarak dönüyordu.

Beşiktaş maça iyi başlarken 5'de defansın arkasına sarkan İsmail ne yapacağını şaşırp ofsayttaki Quaresma'ya topu atınca pozisyonu çöpe attı. 10'da iki oyuncunun arasından çıkan Guti derbiye Real Madrid sosu kattı ama ara pasına koşan Higuain değil Nobre olunca gol gelmedi.

İlk yirmi dakikada Beşiktaş oyun üstünlüğünü skora yansıtamayınca Kadıköy klasiği devreye girmeye başladı. İlk tehlikeli atakta golün geleceğini herkes tahmin ediyordu ki 26'da Hakan hata yaptı, Mehmet'in direktan dönen kafasını tamamlayan Niang oldu. Golden sonra Ekrem ve Hakan'ın sakatlanmasıyla hamle şansı azalan Beşiktaş'ta oyuncuların da disiplinden kopmaya başlaması ile senaryo tamamlanmıştı ki 43'te Niang, uzatma dakikalarında ise Alex ilk yarıda farkın birde kalmasını tercih ettiler.

İkinci yarıya Fenerbahçe'nin Emresiz başlaması Beşiktaş için yeni bir umuttu. 51'de Guti'nin ortasında bomboş durumdaki İbrahim topa omzuyla vurmaya tercih etti. Emre'nin yokluğunda maç Rus ruletine dönmüştü. Orta sahayı geçen takım soluğu rakip ceza sahasında alıyordu. 60'tan sonra Beşiktaş oyunu rakibinin sahasına yıktı ama pozisyon gelmiyordu. 80'de Özer'in verdiği mükemmel pasta Dia, Fenerbahçe'yi rahatlatacak golü kaçırdı. 82'de Volkan önce Quaresma sonra Bobo'nun şutlarında başarılıydı. 85'te ise Volkan'ın, Bobo'yu düşürmesi nedeniyle kazanılan penaltıda Guti derbiye 1-1'lik eşitliği getirdi. Beşiktaş, büyük moral verecek bir puanla Kadıköy'den ayrılırken, Fenerbahçe için Kadıköy'ün sihri bile yeterli olmadı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ali Sami Yen'e güzel veda

Hakan Eren 28.09.2010

Fenerbahçe, Ali Sami Yen'deki son maçına tesadüf bu ya, genelde olduğu üzere yine kötü bir durumda çıkıyordu. Olası bir puan kaybında daha altıncı haftada sarı-lacivertli oyuncular "önümüzdeki maçlara bakacağız" klişesi yerine rahatlıkla "önümüzdeki sezonlara bakacağız" açıklaması yapabilirlerdi. Bu durumlarda büyük takımların maçı kazanması olağandı da rakip üç puana nefes gibi ihtiyaç duyan Kasımpaşa ve onların da antrenörü, her maç rakip Fenerbahçe olsa Real Madrid'den teklif alacak Yılmaz Vural olunca işin rengi değişiyordu.

Bir de forma renginde sınır tanımayan Kasımpaşa, 6'daki ilk atağında Şahin ile golü bulunca işin artık şakası kalmamıştı. Ama Volkan işin ciddiyetin anlamamıştı. 14'te ceza sahasında çalımamaya çalıştığı Ersen Martin'e çarpan top auta gitti. Böylece Volkan'ın da Fenerbahçe kariyeri bitmedi. Ersen bu sefer 15'de kendi ceza sahasında son hafta olsa derdini Marko Paşa'ya bile anlatamayacağı bir şekilde topu elleyip penaltı yapınca Alex'e durumu eşitlemek kaldı.

Maç bu dakikadan sonra freni tutmayan kamyon gibiydi. Orta sahayı geçen rakip kaleci ile buluşuyordu. 21'de Emre haftanın mükemmel gollerine bir yenisi ekleyip sarı-lacivertlileri öne geçirdi. 24'te Fenerbahçe'nin en iyisi Dia'nın getirdiği topta Niang formaliteyi tamamlayıp farkı ikiye çıkardı. 26'da Kasımpaşa'nın organize atağında topu önünde bulan Ersen maçı tekrar ortaya getirdi. Devrenin geri kalanında da pozisyonların arkası kesilmedi ama takımlar santra yapmaktan yorulmuş olduğundan yenisini yapan çıkmadı. İkinci yarıda Aykut Kocaman,

Bilica ile Santos'un yerine Yobo ile Caner'i koyarken, karşılaşma da normal bir Süper Lig maçı kıvamına gelmişti. Pozisyonsuz dakikaların ardından 64'te Kasımpaşalı oyuncular Nuri Alço'nun ikram ettiği gazozu içmiş gibi uyuyunca önce Alex, Dia'yı gördü onun pasında da Niang fileleri havalandırdı. 83'de Şahin'in şutu direktte patlayınca Kasımpaşa'nın umutlanma şansı kalmadı. 90'da ise Alex'in pasında Niang skoru beşledi, uzatmada ise Alex sonucu 6-2 olarak belirledi. Ali Sami Yen'e galibiyetle veda eden Fenerbahçe'nin lig için umutlanıp umutlanamayacağını görmek için 'önümüzdeki maçlara' bakacağız.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İş bitirici Niang

Hakan Eren 03.10.2010

Fenerbahçe geçen hafta Ali Sami Yen'de Kasımpaşa'yı altı golle yenmişti yenmesine ama ligin ilk haftalarında Yeşilçam filmlerindeki zengin şımarıklar gibi öyle hovardalık yapmıştı ki her maç kendisi için hadi final demeyelim de bir yarı final niteliğindeydi. Hele Bursaspor her şartta puanları üçer üçer cebine indirince puan durumuna bakıldığında durum daha net ortaya çıkıyordu. Gençlerbirliği ise Galatasaray gibi forvet oyuncularından arka arkaya sakatlık haberleri alıyordu ama sahaya yine de Yeni Zelanda'nın forveti Smeltz ile çıkabilecek bir kadro genişliğine sahipti.

Geçen hafta son düdük çalmamış gibi sahaya çıkan Fenerbahçe'de ilk olarak 6'da Alex rakip kale direğini sallayıp kendine getirdi, daha sonra 8'de Mehmet Topuz'un vuruşunda Özkan fotoğraf çekmesini bilene poz verdi. Gençlerbirliği oyunda biraz dengeyi kurmuştu ki 21'de Caner son yıllardaki en iyi ortasını yaptı, Niang da bir forvet kafa vuruşunu nasıl yapar diye meslektaşlarına ders verdi. 25'de Senegalli önce attığı çalımlarla Kulusiç'e bayağı ayıp etti daha sonra da Aykut'a çarptırarak topu ağlarla buluşturup Semih Saygıner'e selam gönderdi. Son yıllarda rahat yüzü görmemelerine sebep olan forvetlere alışmış Fenerbahçe taraftarları bu sefer maçı çözen bir isme sahip olmanın şaşkınlığı ve mutluluğu yaşarken ilk yarının son düdüğü geldi.

İkinci yarıya ise sarılacivertliler klasik biz işimizi bitirdik rahatlığıyla başladılar. Bundan yararlanmak isteyen Gençlerbirliği 53'te Patiyo'nun ortasında Serkan ile gole çok yaklaştı ama Volkan'ın ayakları buna izin vermedi. 61'de Dia ona yakın olan taraftarları üşütecek bir süratle ceza sahasına girdi ama vuruşunda topu reklam panolarıyla buluşturdu. Gençlerbirliği kendisini umutlandırarak golü arıyordu ki 67'de Jedinak cumartesi akşamı İstanbul'da yapacak daha önemli işleri olduğundan olsa gerek ikinci sarı karttan kendisini attırmayı başardı. 85'de Alex'in kullandığı kornerde Mehmet Topuz bomboş durumda zoru yapıp topu auta atmayı başardı ama 88'de kaleciyle baş başa kaldıkları pozisyonda Gökhan Gönül'ün pasında Santos boş kaleye topu yuvarladı. Fenerbahçe üst üste ikinci galibiyetini de farklı bir skorla kazanırken, milli maç arasında bu takım 103 golü geçer mi haberleri için basına malzeme verdi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Puan böyle kaybedilir

Hakan Eren 04.10.2010

Bursaspor puan cetveline göre beşte beş, kural kitapçığına göre ise altıda altı yaparak kendisinde alışkanlık yaratan zirveye kurulmuştu. Ertuğrul Sağlam ise belki de bunun özgüveniyle 'Ülke sınırları içinde nasıl olsa her koşulda kazanıyoruz' diyerek rotasyon uygulamasını biraz abartmıştı sanki. Mustafa Keçeli'nin sağbek olduğu,

orta saha ikilisinin Hüseyin ve Bekir'den oluştuğu, forvette de Turgay'ın tercih edildiği kadro ile yeşil-beyazlılar bu maçı da kazansa Ali Sami Yen'de kupa töreni yapılsa kimsenin itirazı olmazdı.

İstanbul B.B ise Olimpiyat Stadi'nin zemini U2 kurbanı olduğundan yeni evinde lidere ilk çelmeyi takmak amacındaydı. Abdullah Avcı'nın öğrencilerinin yıllardır en sevdiği maçlardı bunlar.

21 puana 21 bin Timsah sloganı güzel bir temenni olarak kalsa da, İstanbul'un en güzel zeminine ev sahibi gibi çıkan Bursaspor maça daha iyi başlayan taraftı. 5'te Almanya'da olsa taraftarların biralarnı tokuşturarak golü kutlamaya başlayacakları pozisyonda Turgay ceza sahası yayı üzerinden topu Yeni Açık'ın üst katına atmayı başardı. 21'de Volkan, Can Arat'ın içinden geçti ama Hasağıç'e yaptığı feyk onu değil kendisini şaşırttı. 32'de Insua solunda iki arkadaşı bomboş durumdayken 25 metreden kaleye şut attığında Türk misafirperverliği yüzünden olayı ucuz atlattı. Dakikalar ilerledikçe Belediye maқта yavaş yavaş etkinliğini hissettirmeye başlarken 38'de İbrahim Akın, Ivankov ile sohbet edecek kadar baş başa kaldığı pozisyonda golü atmayı unuttu. 40'ta Belediye ceza sahasında oluşan karambolde Turgay'ın röveşata vuruşunda Hasağıç golü yeseydi ayıp olurdu. İkinci yarıda tıkanan oyunu açmak için iki teknik adam da rezerv güçlerini oyuna soktular. Sağlam'ın Batalla ve Sercan hamlelerine Avcı'nın cevabı İskender oldu. Ancak son paslar bir türlü yerini bulmayınca yayıncı kuruluş üç dakikalık özet görüntülere ikinci yarıdan hangi pozisyonu koyacak diye düşünürken 76'da sert vuruşu az farkla auta giden Volkan onlara yardımcı oldu. 79'da İskender, Tum'un perdelemesinden geciktiği pozisyonda çarprazdan vuruşunda Ivankov'u geçemedi. 86'da ise Vederson'un ortasında Batalla'nın üç puanı getirecek kafa vuruşunda Hasağıç'in parmaklarından seken top direktten döndü. Bursaspor'un son dakikalardaki büyük baskısı sonuç getirmeyince şampiyon bu sezonki ilk puanlarını kaybetti ama puan kaybediyorsan da böyle kaybedeceksin dedirtti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Millilerden nostalji futbol

Hakan Eren 09.10.2010

Maçın ismi milli takımlar bazında derbi niteliği taşıyan Almanya- Türkiye olunca, bir de bunun üstüne Arda'nın sakatlığı eklenince Guus Hiddink'in Sabri'yi sol bek oynatacağı öğrenilinceye kadar saha içinde nelerin olacağı pek konuşulmadı.

Üç yıl önce bugün de kulübede olan Oğuz Çetin, Fatih Terim'in yanındayken Norveç'e karşı 45 dakika denedikten sonra yanan sobayı ellemiş gibi pişman olduğu tercihin tekrarlandığı öğrenilince maçıtan umutlar kesildi. Ama son yıllarda ayyıldızlılar, kendisinden kağıt üstünde çok güçlü olan takımlara karşı oyun olarak hiç ezilmemişti. Umut da burada gizliydi. Bir de maçın en büyük Türk şehirlerinden biri olan Berlin'de oynanmasında...

Milliler maça ayağa paslarla iyi başlar gibi gözükse de rakip meslektaşları gibi Türkiye macerası iyi bitmemiş Löw'ün öğrencileri dünyanın en iyi hücum takımlarından biriydi. Bekleriyle birlikte rakiplerinin üstüne kabus gibi nasıl çöktüğünü birkaç ay önce tüm dünyaya gösteren Panzerler ilk 10 dakikadan sonra yağ gibi kalemize akmaya başladılar. Aurelio'nun sakatlanmasının ardından Selçuk İnan oyuna girecekken teknik heyet Tuncay tercihi ile gidemediğimiz rakip kaleye gitmeyi planladı ama Almanya kalemizin önünden ayrılmaz oldu. Acaba ne zaman bir maçıtan önce tasarladığımız oyun planına sadık kalmayı başarabileceğiz? Günlerce Almanya maçına hazırlanıp daha 23. dakikada onun yanlış olduğuna inanmak belki de asıl yanlıştı. Orta sahayı verimli Alman toprakları gibi kullanmaya başlayan Panzerler golcülüğün kitabını yazmış Klose'nin fırsatçılığıyla da hak ettiği şekilde devreyi önde kapattı.

İkinci yarıda oyuncu anlamında bir değişiklik yoktu ama Almanya derbi maçta skoru koruma psikolojisine girince milliler için rakip kaleye gitme şansı oldu. İki ülke arasında futbola bakış açısı, planlama, kalite anlamında büyük bir fark ama Halil kolayı yapıp golü atsa milliler bir kez daha sihir yaratıp beraberliği sağlayacaktı.. Ama zaten sorun da bu ya... Ne zaman sihirle, mucizeyle değil futbolun gerçekleriyle sonuca gideceğiz o zaman kalıcı başarılarla imza atacağız. Ya da kalecilerimizin geri paslarında topa çocuk gibi vurduğunu görmediğimiz günlerde...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Favori Kanarya olunca...

Hakan Eren 25.10.2010

Sarı renkleri gibi ortak yönleri de bulunan ama kırmızı ile lacivert kadar da birbirine uzak iki ezeli rakibin yeni buluşmasından önce bazı tuhaflıklar vardı. Örneğin alışılmışın dışında bu sefer kesin favori olan taraf Fenerbahçe, maç öncesi kriz yaşayan ve Ali Şen'vari şekilde teknik direktör değiştirerek umut arayansa Galatasaray'dı.

Futbolculuğundaki 103 gollü efsane kadronun bir benzerini oluşturma hayalini kuran Aykut Kocaman herkesin tahmin edebileceği bir 11'i oluşturma huzurunu yaşıyordu. Cimbomdaki ikinci deneyimine de çok kötü bir tabloda başlayan Hagi'nin ise en önemli oyuncularının yokluğunda eli kolu bağlanmıştı ama yine de sarı-kırmızılı taraftarlar Hakan, Mustafa gibi isimleri tercih etmesini beklemiyorlardı.

İlk düdükle birlikte sürpriz bir durum yoktu aslında. Zaten Galatasaray genelde maça daha iyi başlar ve ilk pozisyonu da yakalardı ama maç öncesi oluşan ortam nedeniyle herkes şaşkındı. Hagi'nin sağ kanada Elano, sol kanata Misimovic, forvette de Pino taktiği tam anlamıyla tutmuştu. Sarı-kırmızılıların rakip kaleye çok rahat gitmesini sağlayan bu üçlüden küskün adam Elano, Brezilya'daki oyunlarını aratmazken, Kolombiyalı ise gollerle burun buruna geliyordu. Ama karşılaşma öncesi az farklı bir mağlubiyete razı olan Galatasaraylılar bir de gol isteyecek kadar kendilerini bilmez değillerdi.

Fenerbahçe ise ilk yarıda sahaya rakibi karşısında zaten kazanmışta sadece formaliteyi tamamlamak için çıkmış gibiydi. Sekiz maçta üç gol ortalamasıyla oynayan müthiş hücum hattı ikili sıkıştırmalar karşısında bir alternatif üretilmiyordu. Sarı-lacivertlilerin en önemli oyuncusu olan Emre de oyuna dahil olamayınca Fenerbahçe'nin gücünün bir kademe aşağı düştüğü yine ortaya çıkmıştı. Kadıköy'ün sihrini oluşturan duran toplardan da bir sonuç çıkmayınca sarı-lacivertliler net bir pozisyona giremeden ilk devreyi tamamladı. İkinci yarıya da sarı-lacivertlilerin iyi başlaması sürpriz olmadı. Alex ve Niang ile gole yaklaşan Fenerbahçe'nin yapamadığını Servet-Aykut ikilisi yapsaydı herhalde derbinin oynanmaması gündeme gelirdi. Hagi'nin yaşadıkları baskıya cevabı beş yıl önceki uygulamalarına paralel olarak Misimovic'in yerine Barış'ı dahil ederek direnci arttırmak oldu. Direnç artmıştı ama sarı-kırmızılılar topu rakip sahaya taşıyamayınca Fenerbahçe 60'dan sonra oyundaki üstünlüğünü iyice hissettirmeye başladı. Ama sarı-lacivertliler seriyi 11'e çıkartacak golü bulamazken 21.yüzyılda Kadıköy'deki ilk puanını alan sarı-kırmızılılar son dakikalarda üç puanı alma şansını başka bir yıla bıraktı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bursa'nın inadı inat

Hakan Eren 07.11.2010

Avrupa Kupaları'nda oynayan her takım için lige dönüşler sorun yaratır. Bu Barcelona için de böyledir, Inter'le dalga geçtikten sonra Bolton'a kaybeden Tottenham için de. Ancak yeşil-beyazlıların asıl hedefi bu sezon Avrupa değil yine ligdi. Bu nedenle de hep deplasmana denk gelen üç eve dönüş maçında yedi puan çıkarmasını bilmişti.

Hafta arasında yeni stat istekleri için panel düzenleyen ev sahibinin ise tribünde yine seyircisi, kadroda da Necati'si yoktu.

Volkan ve Ergic'in olmadığı yeşil-beyazlılarda Sercan da yedekler arasındaydı. Son maçlarda kaçırdığı gollerden uzun metrajlı bir film yapılabilecek genç oyuncunun değeri yokken anlaşılmıştı. Mükemmel bir kanat oyuncusu olabileceken 'hayır sen forvet olacaksın ve kaçırdığın gollerle saç baş yolduracaksın' denilerek en uçta oynatılmakta ısrar edilen Sercan'sız Timsah çok zorlanıyordu.

Mücadelede pozisyon bile yaşanmazken doğal olarak devreye duran toplar girdi. 24'te Tita'nın ortasında Uğur'un kafa vuruşunun gol olduğunu anlamak için filelerin havalanması gerekmedi. Maçta senaryo değişmemişti ki 45'te Antalyalılar'ın, yazının başında ismi geçen bir takımı anımsatan paslaşmalarının sonunda Kerem, mükemmel bir şutla farkı ikiye çıkardı.

İkinci yarının başında beklenen değişiklik Sercan'dı ama oyuna giren Kirita oldu. 52'de ise gol beklenen Nunez, harika bir orta yaptı, ortalarına alıştığımız Ali ise kafa vuruşuyla Bursa'yı sevindirdi. Ama asıl sevinç rakibiyle çarpıştan sona herkesi korkutan tecrübeli oyuncunun sedyeyle ambulansa giderken kendine gelmesi oldu.

74'te Insua'nın kullandığı kornerde şampiyonluğun baş mimarlarından, bu sezonun ise kayıp isimlerinden Ozan İpek, eşitliği getirdi. 77'de Nunez maçta girdiği tek pozisyonda fırsatı harcadı. 81'de ise Djehoua, Ivankov'a takıldı. Kirita, 86'da kariyerindeki kırmızı kart sayısına bir yenisini ekledi. Berabere biten maçın sonunda namağlup unvanını koruyan Bursaspor, iki puan mı kaybetti bir puan mı kazandı tartışılır ama işlerin bu kadar kötü gittiği maçı bile çevirebilecek duruma getiren takımın şampiyonlukları ikileme ihtimali tartışılmaz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Günü kurtaracak galibiyet

Hakan Eren 15.11.2010

Beşiktaş'ın fiyakalı başlangıcından sonra "Galatasaray da geçen sezon böyle başlamıştı sonunu ne siz sorun ne ben söyleyeyim" diyenlere siyahbeyazlılar felaket habercisi Gandalf muamelesi yapmışlardı. Ama yine Gandalf haklı çıktı. Sezon başında şampiyon ilan edilen takım, diğer İstanbullu kardeşleri gibi kader maçlarına çıkar hale gelmişti. Schuster için de çanlar kulakları sağır edecek şekilde çalmaya başlamıştı. Daha ülkemizde yolun sonu gözükmüşken kendisini kurtlar sofrasından kurtarabilen çıkmamıştı ama Alman teknik adamın tek bir şansı vardı. Beşinci haftadaki Fenerbahçe maçından sonra ilk kez bir arada Gençlerbirliği'ne karşı sahaya çıkan Guti-Quaresma ikilisi.

Nitekim daha 5. dakikada Portekizlinin şutunda Serdar'ın güçlkle çıkardığı topu Tabata şaşırtmayarak auta attı. 20'de Brezilyalı bu sefer frikte köşeyi gördü ama Serdar başarılıydı. İlk devrenin geri kalanında pozisyon kuraklığı yaşanırken, Guti'nin dördüncü sarı kartını görerek cezalı duruma düşmesi, Quaresma'nın istediği kararı vermeyen yardımcı hakemin başını okşaması en heyecanlı anlardı. Zec'in yokluğuna ve Hurşut'un da futbolu unutmuş gibi oynamasına rağmen maç dengede gidiyordu ki 45'de Tabata'nın yerde kaldığı

pozisyonunda Abdullah Yılmaz'ın canı düdük çalmak istedi. Geçen hafta son dakikada penaltı kaçıran Guti de bu sefer ters köşe yaptı.

49'da rakiplerini düğümleyen Quaresma, aut çizgisinde Serdar'ı geçemedi. 57'de Hurşut, Portekizliye özendi ama topu kaleye yuvarlayacak birisi çıkmayınca attığı çalımın boşa gitti. Karşılaşmadaki futbol düzeyi aynen ilk yarıda olduğu gibi önce duraklama daha sonra da gerileme dönemine girdi. Beşiktaş oyuna hükmedemiyordu zaten her hafta örneklerini gördüğümüz üzere üç İstanbullunun öne geçtikten sonra fark aradığı günler çok uzaklarda kalmıştı. 80'de Serkan'ın füzesinde önce Rüştü'nün müdahalesi sonra da direk beraberliğe izin vermedi. Uzatmanın son dakikasında Quaresma'nın pasında Hilbert'in golüyle üç puanı iki farkla alan Kartal uzun bir süre sonra huzurlu birkaç gün geçirecek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beraberlik büyüü

Hakan Eren 22.11.2010

Bugünlerde en çok kullanılan klişe 'Galatasaray tarihinin en zor dönemini geçiriyor' cümlesi. Bu durumun farkında olmayan ise sadece sarı-kırmızılıların karar vericileri herhalde. Oysa ki Galatasaraylı taraftarların tek istediği geleceğe umutlu bakmak. Kayserispor deplasmanına büyük bir takımda oynamayacakları noter tasdikli oyuncularla değil de gerçek bir operasyonun başladığının sinyalini veren isimlerle çıkmak gibi bir umut. Demek ki sorun sadece Misimovic'deymiş.

Rakibinin aksine harika bir sezon geçiren Kayserispor'da ise tek galibiyetini 36 yıl önce aldığı Galatasaray'a karşı tarihinde ilk kez sahaya favori olarak çıkmanın mutluluğu ile lider Trabzonspor'u yakalama şansının heyecanı birbirine karışmış durumdaydı. Maça da favori hızlı başladı ama 2.dakikada Santana misafirperverlik gösterip müsait pozisyonunda topu auta attı. 15'te akıl almaz bir gol kaçtı. Sabri, Kewell'ı kaleyle baş başa bıraktıysa da Avustralyalı topu kontrol edene kadar mevsim geçti ama pozisyon geçmedi. 'bari sen at' diye topun uzatıldığı Elano zoru başarıp topu Souleymanou'ya çarptırdı. Kazanılan kornerde Brezilyalı biraz önce iki metreden yapamadığını denedi ama bu sefer de direk gole izin vermedi. 19'da ceza sahası içinde Hasan'ın, Elano'nun ayağına basmasına hakem Barış Şimşek devam dedi. 38'de Ömer sağ çaprazdan kaleyi bulamadı. Bir dakika sonra ise Kewell'ın ortasında oluşan karambolde, Pino ben golcü değilim diye haykırırken, İstanbul'un sarı-kırmızılısı üstün oynadığı ilk yarıyı sessiz bitiriyordu.

İkinci yarı da pozisyonla başladı. 47'de Kewell'ın şutunda Souleymanou başarılıydı. 51'de Zaleyata gole santimlerle uzak kaldı. 52'de ise önce Pino'nun şutunda Kayseri file bekçisi başarılıydı, seken topta ise Barış'ın vuruşunda top direktten döndü. 71'de Santana ani atakta karşı kaldığı Ufuk'a topu teslim etti. Tam bir düelloya dönüşen maçta topu alan takım soluğu rakip kale sahasının çevresinde aldıysa böyle bir karşılaşmada gol olmaması aklın sınırlarını zorladı. Son düdükle iki takımın Kayseri'deki beraberlik serisi beşe, ev sahibinin de rakibine karşı galibiyet hasreti 37 yıla çıktı. Galatasaray'a gelince... Doğru sistem kötü oyuncularla mücadele sürece iyi oynadığı maçlardan ağızda buruk tatla ayrılmaya devam eder. Ama anlaşılan protokol tribününden maçlar başka görünüyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beşiktaş lige devam dedi

Hakan Eren 06.12.2010

Yazdan kışa jet hızıyla geçiş yapan İstanbul'da uzun zaman sonra ilk kez böylesine önemli bir maç pazar gündüz oynanıyordu ama futbol şöleni bize çok uzak bir kavram ne yazık ki... Yıllardır Beşiktaş-Bursaspor maçlarında deplasmana niye seyirci götürülüyor deniyor, sonra da yasak kalkınca dünkü görüntüler ortaya çıkıyor. Statlara futbol seyretmek dışında her şeyi yapmak için gelenler en az milletvekillerimiz kadar dokunulmazlar. Futbolda şiddet yasası bu yüzyılda (!) meclisten geçecek mi acaba?

Sahaya indiğimizde maçın önemi için puan cetveline göz atmak yeterliydi. Bir yanda devreyi lider bitirmek için üç puanla dönmek isteyen Bursaspor... Diğer tarafta ise 'Galatasaray'ı yendik hâlâ nasıl Trabzonspor'un 12 puan gerisinde kalıyoruz' diye düşünen Beşiktaş.

Maçın ilk heyecanlı anını 8'de Guti yaşattı. İspanyol yıldız, geçen sezon Ronaldo'ya attığı paslardan birini Holosko'ya servis etti ama sonuç Madrid'deki gibi olmadı. 11'de Guti'nin ortasında Toraman'ın topa dokunuşundan sonra ismi anons edilmedi. 40'da ise ceza sahasının dışında topu dışarı atan Ivankov'un kaleden uzak kalmasını fırsat bilen Üzülmaz, taçı çabuk kullandı. Ernst'in ortasında Holosko'nun kafası direktten döndü ama daha sonra Slovak oyuncunun meşin yuvarlağı eliyle filelere göndermesi sarı kartı getirdi.

Sağlam'ın devreyi berabere ve 11 kişi ile bitirme planını bozan Volkan oldu. 45'te İbrahim'i düşürdüğü için sarı kart alan sağ kanat oyuncusu hakemi alkışlayınca sezon başında Ali Sami Yen'de olduğu kadar şanslı olmadı ve kendini çıkış tüneline buldu. Öncesinde de alacağı bir maçlık cezayı Aydınus'u iterek katlamayı ihmal etmedi. 56'da Tabata'nın güzel pasında Holosko üç direğin arasını yine bulamadı. 63'te bir yerli kaleci geleneği olan boşa çıkma kuralını Cenk uyguladı ama Bursaspor sonuç alamadı. 65'te ise Hilbert'in pasında Holosko bu kez çaprazdan ağırları havalandırarak birkaç dakika önce kendisini pek hayırlı anmayan Beşiktaş seyircisini sevince boğdu. 77'de Cenk'in erken verdiği yılbaşı hediyesinde Serdar direğe takılırken, Batalla da gole santimlerle uzak kaldı. Sahaya atlayan canlı yabancı maddeden birkaç dakika sonra çalan son düdükle birlikte Beşiktaş lige bu hafta da devam dedi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şans da yardım edecek

Hakan Eren 14.12.2010

Fenerbahçe, Kayseri ve Beşiktaş'ın kaybettiği haftada Bursaspor için iki hedef vardı. İlki bu rakiplerle aradaki farkı açıp ikinciliğini sağlamlaştırmak, diğeri de lider Trabzonspor ile olan puan farkını beşte tutmak. Bu iki hedefi gerçekleştirmek için de tek yol vardı: Kasımpaşa'yı mağlup etmek. Ama güzel bir futbol maçı için gerekli olan her şeyin tam tersi vardı Atatürk Stadi'nda. Beşiktaş deplasmanının hatırası olarak seyircisiz bir ortam ve bir hafta önceki güneşli günleri çabuk unutturan karla kaplı bir saha.

Bunların üstüne bir de karlı havaların kırk yıllık kırmızı renkli futbol topu yerini Futbol Federasyonu'nun Nike ile olan anlaşması gereğince sarı renkli topa bırakmıştı. Görülmesi en rahat top olarak lanse edilmişti ama izleyenler alışana kadar ilk on dakika bir şey göremediler. Aynı sebepten midir bilinmez maçta 10. dakikadan sonra hareketlendi. 14'te Kasımpaşa'nın ilk atağında Hüseyin'in ortasında Ömer bu havalarda zincirsiz trafiğe çıkan arabalar gibi kontrolünü kaybetti. Yekta da affetmedi.

Ama Bursaspor'un her türlü olumsuz koşula rağmen pes etmeye niyeti yoktu. 22'de Batalla'nın kafa vuruşunda Tolga-yan direk işbirliği golü kurtardı derken Turgay yarım kalan işi tamamlayarak eşitliği getirdi. 29'da

Vederson'un füzesinde üst kale direğindeki karlar temizlenmiş oldu. 40'da bu sefer Vederson defansta alışkanlık haline gelen hatalarından birini yaptı ama Varela topu Ivankov'a teslim ederek meslektaşını üzmedi.

İkinci yarının ilk tehlikesi ev sahibinden geldi. 60'da Sercan sıfıra inip ortasını yaptı ama ön direkte Turgay fırsatı değerlendiremedi. 76'da Vederson ceza sahasının hemen önünde kazanılan frikik atışında Tolga'yı geçemedi. 81'de Hüseyin'in ceza sahasında şutunda Ivankov'un çeldiği topun dönüşünde Bulgar file bekçisi Gökhan Güleç ile olan mücadelesinden de galip çıktı. Mutlak kazanmak isteyen Bursaspor'un son dakikalarda forvette geçiren kaptanı Ömer'in 89'da kafasının ucuyla dokunduğu top direktten dönerken bu sefer freni tutmayan Tolga meşin yuvarlağı kendi ağlarına gönderdi. Böylece Trabzonspor zirvede fazla yalnız kalmamış oldu.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsraf edilen imkân

Hakan Eren 23.01.2011

Atasözlerimiz arasında "ezeli rakipler birbirinin krizine muhtaçtır" diye bir söz belki yok ama yıllardır yaşadığımız durum aynen böyle. Son bir aydır Galatasaray o kadar toz duman kaldırdı, gündemi o kadar meşgul etti ki Fenerbahçe'nin durumu arada kaynadı. Sarı-lacivertliler ligdeki kötü gidişlerinin ardından bir de "finale çıkıyoruz da ne oluyor bari daha gruplarda elenelim" diyerek kupaya da veda etmişlerdi ama yukarıdaki nedenlerden dolayı gölgede kalmışlardı. Trabzonspor maçtan bir saat önce beklenmedik iki puan kaybedince haftaya sahasında rakibini ağırlayacak Kanarya için Antalya karşılaşmasından sonra ya zirve için bir şans belirecek ya da yaşayacağı krizle ezeli rakibiyle rolleri değişecekti.

Maça Niang, Semih, Alex üçlüsüyle başlayan Aykut Kocaman, farklı bir şeyleri denemenin vakti geldi diyordu. Ev sahibi ise Ali Turan, İbrahim Dağışan, Mehmet Yılmaz gibi yeni transferlerine yer veriyordu.

Sarı-lacivertliler için maçtan önce bir ışık yanmıştı yanmasına ama Fenerbahçe'nin takım yapısında Avrupa'nın en iyi forvetlerinden Niang'ı bile sıradan gösteren ciddi sorunlar vardı. Dengeli iki takımın maçı gibi gelişen mücadelede farklı tek oyuncu olarak Alex gözüküyordu. İlk devrede sadece pozisyonumsu birkaç an yaşanmıştı ve devre golsüz sona erecek denirken sahneye çıkan Gökhan 41'de milimetrik bir aşırma golüyle Fenerbahçe'yi öne geçirdi.

Sarı-lacivertli oyuncular ikinci yarılarda oyundan düşüyoruz diyorlar, Kocaman bu zaafın farkında olduklarını söylüyor ama söylemekle durum değişmiyor. Antalyaspor ikinci devrenin başında beraberlik için rakibinin kalesine yüklenmeye başlamışken, sarı-lacivertliler oyunun üstünlüğünü rakibe vermekte bir sakınca görmediler. Mehmet Özdilek'in takımı ise kalite alınan puan orantısında lig lideri olduğunu kaleye her yaklaştıklarında gösterdi. İkinci yarıda ilk devrenin bir başka versiyonu şeklinde geçerken, tek bir pozisyonun yaşanmadığı mücadeleyi Fenerbahçe kazandı ve lider Trabzonspor ile puan farkını yediye indirdi. İyi de Antalyaspor'u bu futbolla yenmek için tüm bu imkânlarla ne gerek var?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bursa güle oynaya

Hakan Eren 30.01.2011

Ligde bazı haftalar vardır ki onlar karar zamanlarıdır. Takımların sezonun kalan haftalarında hangi amaç için oynayacağını o haftalar belirler. 19. haftadaki durum aynen böyleydi. Konya'da piyango bileti almayı unutan Bursaspor bu sefer Fenerbahçe-Trabzonspor maçının olduğu hafta fırsatı kaçırmak istemiyordu. Son bir ayda gündemi saat saat değişen Galatasaray ise Kaf Dağı'nın ardında gibi gözüken ikincilik şansı için tırmanışa başlamak amacındaydı. Yeşilbeyazlılarda bonservisleri için milyon avroların havalarda uçtuğu Sercan ile Volkan kulübede, tüm gözler ise İskoç gol makinesi Miller'daydı. Cimbom'da ise yeni isimlerin ilk büyük sınavdan nasıl bir not alacağı merak konusuydu.

Maç futbol maçından çok ragbi mücadelelerini andıran bir şekilde başlarken, omzundan sakatlanan Barış yerini Mustafa'ya bıraktı. Futbolu andıran ilk pozisyonda 9'da Yekta'nın pasında Sabri'nin vuruşunda top auta gitse de Ivankov işini şansa bırakmadı. Hagi'nin zorlu deplasmanlarda uyguladığı strateji iyiydi ama takımın toplam kalitesindeki eksiklik yüzünden sanki her an bir çuval incir berbat olacaktı gibi duruyordu.

Batalla 35'de ortaladı, Ufuk'un yumrukladığı top pozisyonda yarım adım önde olan Miller'ın açık eline çarptı ve İskoç golcü boş kaleye topu yuvarlayarak siftahı yapmış oldu. Böylece 'hakemler üç büyükleri kolluyorlar' lafı yerine 'camia olarak birlik olmayı başaran takımların lehine daha rahat karar verilir' sözünü kullanmak gerektiği bir kez daha ortaya çıktı. Devre böyle bitecek denirken Vederson'un çok çok uzaklardan vurduğu şutta topu elinden kaçırarak Ufuk, Zapata'nın önümüzdeki hafta kaleyi devralmasını sağladı. İkinci yarıya Stancu hamlesi ile başlayan sarı-kırmızılılar biraz hareketlenmişti ama Ayhan 64'te çift sarı karttan oyun dışı kalınca maç pratikte bitmiş oldu. Bursa önemli bir üç puan aldı ama her maç bu kadar kolay geçmez eğer şampiyonlukları ikilemek istiyorlarsa oyun kalitelerini yükseltmeliler. Galatasaray ise en azından önümüzdeki sezon yeni statlarında heyecanlanmak için enkaz kaldırma çalışmalarına devam edecek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fener Kadıköy'e sevdalı

Hakan Eren 15.02.2011

Futbol iyi oyuncularla oynanır klişesinin genişletilmiş hali iyi lig iyi takımlarla oynanırdır herhalde. Büyük bir tesadüfle tam anlamıyla Sevgililer Günü haline gelen 14 şubatta onbinlerce kişiyi Şükrü Saracoğlu'nda toplayan neden de sadece sarılacıvertli renklere olan sevdadır değil rakibe duyulan saygıydı aynı zamanda.

Sadece altı yıl önce bu sefer 20 şubatta Fenerbahçe'nin Kayserispor'u 7-0 yendiği maç çok gerilerde kalmıştı. Her sezon üstüne koyan sarı-kırmızılılar bu sefer Kadıköy'e ünlü yıldızlarıyla şampiyonluk yarışına ortak olmak için gelmişti. Fenerbahçe'nin ise hedefi ise çok açıktı. Hem önemli bir engeli daha aşmak hem de 10 yıl aradan sonra sezonun ikinci yarısına dörtte dörtle başlamak.

Ancak maç öncesi yapılan tüm planları bozan isim Fenerbahçe'nin eski, Kayserispor'un yeni yedek kalecisi Volkan Babacan oldu. Souleymanou'nun sakatlığında kaleyi devralan file bekçisinin 3. dakikadaki hatalı pasından sonra Özer- Mehmet-Niang üçgeninde Senegallinin topu filelere göndermesi ışık hızıyla oldu.

Kadıköy'de maçlara zaten 1-0 önde başlayan Fenerbahçe'ye karşı yapılması gereken şoku kısa sürede atlatıp ikinci golü yemeden eşitliği yakalamaktı ki 13'de bu gerçekleşiyordu. Ziani'nin Xavi pasında topla buluşan Amrabat pozisyonda sosu fazla katınca bu gerçekleşmedi.

24'te ise ev sahibinin diğer Senegallisi Dia sosu da yerinde kullandı ama son vuruşu tatsızdı. Devrenin geri kalanında Kayseri oyunu tamamen dengeledi ama Fenerbahçe'nin tempoyu düşürme taktiği bir kez daha saat gibi işliyordu.

İkinci yarıda da oyun yapısı değişmedi. Rakip kaleye yaklaştıkları sırada sürekli tercih hataları yapan Kayseri bir türlü istediği fırsatları yakalamazken, sarı-lacivertliler son darbeyi vurmak için fırsat kolluyordu. 59'da bu fırsat bilindik bir yolla geldi. Alex'in korner atışında Lugano ön direkte farkı ikiye çıkardı ve işi bitirdi. Arada bazı tarihi kazalar olsa da Fenerbahçe sevgili stadı Şükrü Saracoğlu'nda yine kritik bir maçı kazandı. Kayserispor ise herkesin assolistliğe soyunmaya çalışmasının faturasını ödedi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşler yoluna girince

Hakan Eren 27.02.2011

Sporda en zor şey zaten herkesin rahat kazanmanızı beklediği bir maçta beklentileri karşılamaktır. Kalesi Şükrü Saracoğlu'nda Kasımpaşa'yı ağırlayan Fenerbahçe için de tek handikap bu olabilirdi en azından kağıt üstünde. Sarılacivertliler son altı maçını kazanmanın ve şampiyonluk rotasına girmenin coşkusuyla, bu sezonki forma seçiminin ürün satışlarını nasıl etkilediği büyük merak konusu olan Kasımpaşa ise son iki haftadaki galibiyetlerinin morali ile seromonide yerini aldı. Maça başlayan konuk ekip daha bir dakika dolmadan yeniden santra yapacaktı ki Mehmet Topuz, Galatasaray altyapısından yetişen Fırat'ın üstüne nişan aldı. Fenerbahçe erken gol bulup yazının başında belirtilen riskten kurtulmak istedi ama sarılacivertliler tek kale halinde oynanan maçta aradığını bulamadı. 28'de kalesinde buz tutan Volkan'ın tereddüt etmesinden ise Halil faydalanamadı. Derken 32'de hiç alakasız bir yerden kullandığı frikikte Alex, topu eliyle koymuş gibi filelerle buluşturdu. Türkiye Ligi seviyesinde onun gibi bir oyuncu ile zaten şampiyonluk yarışının içinde olmamanız mümkün değil, asıl onunla mutlu sona ulaşamıyorsanız yönetimsel anlamda ciddi sorun var demektir. Son haftalarda önemli bir hata yapacağının sinyalini veren Yobo topa ceza sahasında eliyle müdahale edip maça heyecan getirmek istedi. Ancak 43'te Varela'nın penaltısını kurtaran Volkan'ın böyle bir şeye niyeti yoktu.

Fenerbahçe şu anda en büyük sorunu olarak gözüken öne geçtikten sonra şalteri indirme hastalığına yine tutulmuş gibi gözüküyordu ikinci yarının başında. Ancak sarılacivertliler için işler yoluna girmişti bir kere. Maçın ilerleyen bölümünde girilecek stresin önüne geçense 55'te Dia'nın uzak direğin dibine yaptığı vuruş oldu. Takımını dün rahatlatan asıl isimse kurtardığı penaltının yanında 63'te de Azar Karadaş'ın kafa vuruşunu çıkartan Volkan oluyordu. Seyircilerin ödedikleri bilet fiyatının üçte birini geri alma hakkını tanıyacak kadar hararetsiz oynadıkları son 30 dakikanın ardından Fenerbahçe kağıt üstündeki üç puanı resmileştirmenin sevincini yaşıyordu. Zaten çoğunluk için asıl önemli olan bu değil mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Belediye'yi avlamak zor

Hakan Eren 07.03.2011

Bursaspor geçen hafta Bucaspor'u yenerek Ertuğrul Sağlam yönetiminde ligde iki maç üst üste kaybetmeme geleneğini devam ettirmekle kalmamış aynı zamanda sahasında 4-1 mağlup olduğu Gaziantep mücadelesinden sonra tekrar ayağa kalkmasını bilmişti. Zirveyle arasındaki puan farkı üçe inen yeşilbeyazlılarda hafta içinde ise gündem Sercan'ın yalan rüzgarına dönen Lokomotif Moskova'ya transferi meselesiydi. Yeşilbeyazlı yönetimin garip uygulamaları nedeniyle transferi gerçekleşmeyen genç oyuncuyu maç öncesi tribünler takıma gelen yeni bir isim gibi karşılıyordu. Abdullah Avcı'nın öğrencileri ise kupada yarı

finalist olmanın morali ve kendi deyimleriyle 'şampiyonu yerinde görmeye gelen' taraftarları Boz Baykuşlar ile sahadaki yerlerini almışlardı.

Maçın henüz 2.dakikasında Mahmut'un topu ayağının altından kaçırarak verdiği hediye Miller kabul etmedi. 8'de konuk ekipte İbrahim'in kullandığı korner atışında Ivankov boşa çıktı ama Marcin Kus'un kafa vuruşunun gol olması için kalenin yanında bir kale daha olması gerekiyordu. Bu dakikadan sonra karşılaşma genelde Bursaspor'un üstünlüğüyle geçse de iki takımda ciddi bir pozisyona giremedi. Taa ki 36.dakikada Altidore'in vurduğu etkisiz şutta topu yarı yolda yakalayan Batalla'nın sakın bir plaseyle Bursaspor'un devre arasına önde girmesini sağlayana kadar. Timsahlar ikinci yarıya da iştahlı başladı. 47'de Altidore'un kafa vuruşunda top direğin hemen yanından dışarı çıktı. Mücadelede Bursaspor ikinci golü bulacakmış havası vardı ama 63'te İbrahim ortladı, İskender indirdi ve Efe maça eşitliği getirdi. Hatta İstanbul BB. 80'de Marcin'in vuruşunda öne bile geçiyordu. 89'da Batalla'nın pasında Miller topla buluştuğunda Bursalılar üç puanı aldık dediler ama Amerikalı beklenmedik bir vuruşla topu auta attı. Son baskı da sonuç vermeyince yeşil-beyazlılar şampiyonluk yolunda kritik iki puan kaybetti ama herhalde kimse pes edeceklerini beklemiyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hedefsiz futbol bu kadar

Hakan Eren 12.03.2011

Şampiyonluk olmak güzeldir, önemlidir ama daha önemlisi o heyecanı mümkün olduğunca yaşatmaktır. Beşiktaş gibi kağıt üstünde uzak ara yapacağını düşündüğünüz (zaten sorun da oradaydı) bir kadro daha mart ayının başında havlu atarsa taraftarlar için haftalar geçmek bilmez. Hele bir de Fenerbahçe maçında yaptığı yıllarca unutulmayacak olan Ferrari üç maçlık cezası biter bitmez ilk 11'deki yerini alıyorsa umut Kaf Dağı'nın ardında demektir. Siyahbeyazlıları maça heyecanlandıracak tek nedense solbek sıkıntısından dolayı şans bulan genç Doğukan'ı izlemektir.

Sezon başındaki hedefi renktaşından ışık yılı kadar uzak olan Manisaspor'un motivasyonu ise maçtan üç puanla ayrılırsa 25.haftayı rakibinin üzerinde tamamlayacak olmasıydı.

Bir takım için düşündürücü diğeri için sevindirici şekilde başa baş giden maçın ilk pozisyonu sevinenden geldi. 19'da Simpson'un yaptığı ortada Manucho'nun uçarak kafayla gol atma isteği sadece fikirde kaldı. 25.dakikadan sonra Beşiktaş oyunda üstünlüğü sağladı ama sezon başında çok rahat rakip kaleye inen siyah-beyazlılar için o günler çok gerilerde kalmıştı. Gol atması rakip defansın yapacağı bir hataya ya da iyi kullanılacak bir duran topa bağlı olan Beşiktaş için ikisi de gerçekleşmedi. Manisaspor da elde ettiği kontra atak şanslarını olgunlaştıramayınca ilk yarı uyku sorunu çekenler için iyi bir terapi oldu.

Maçın ikinci yarısında hareketlenme bekleyenler hayal kırıklığına uğradılar. Futbola benzer ilk olayın 70'de Bobo'nun ceza sahasına girip kaleyi yokladığı pozisyon olması durumun ne kadar vahim olduğunu gösteriyordu. Teknik direktörler Kahe ve Quaresma hamleleri ile maça hareket getirmek istediler. 75'te Fernandes'in şutunda İlker kolaylıkla kontrol etmesi gereken topu elinden kaçırıp aksiyonu arttırdı ama Bobo bu maça gol yakışmaz diyerek meşin yuvarlağı dışarı yolladı. Brezilyalı oyuncu 84'te Ekrem'in pasında topu auta atarken fikri değişmemişti. Beşiktaş son yirmi dakika futbol oynamaya karar verdi ama bu yeterli olmadı. Zaten olmamalı...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kâbus değil gerçek

Hakan Eren 14.03.2011

Galatasaray bu sezonki tarihi(!) başarısından sonra maç bitse de gitsek söylemini biraz genişleterek sezon bitse de gitseğe çevirdi. Ancak futbolda bilgisayar oyunlarındaki gibi işler kötüye gitmeye başladığı zaman yeniden başlat tuşuna basamıyorsunuz. Fenerbahçe maçı öncesi Gheorghe Hagi, kart cezası sınırındaki oyunculardan Culio'yu kadroya almayıp, Kazım ve Yekta'yı da yedek oturturken, yanında bir de tanıdık isim vardı: Arda!

Ankaragücü'nde de ise sezon başında Galatasaray'dan niye gönderildiğini hiçbir mantıklı canlının çözemediği Uğur Uçar, İstanbul defterini kapatan Serdar Özkan ve Fatih Tekke ilk 11'deydi.

Karşılaşmada gol pozisyonuna nasıl girilecek diye merakla beklerken önce 16'da Kewell sol çaprazdan şansını denedi, hemen bir dakika sonra ise Sestak'ın şutu Zapata'nın kucağına gitti. 24'te ise Galatasaray'ın kullandığı korner atışında oluşan karambolde topu önünde bulan son haftaların formsuz golcüsü(!) Servet, Umut Bulut'a özenip topu auta attı.

32'de Kewell, Premier Lig pasıyla Pino'yu kaçırdıktan sonra çok ender görülen iki şey oldu. Kolombiyalı harika bir pas verdi, Aydın da gol attı!

41'de ise Serdar Özkan'ın vuruşunda başka bir doğaüstü olay gerçekleşmedi ve devre tek golle sonuçlandı.

48'de Ankaragücü'nün serbest atışında Rajnoch'un kafasında top direği sıyırdı. Galatasaray'ın özgüveni o kadar yerlerde ki biraz baskı gördüklerinde gol yememeleri kaçınılmaz oluyor. 52'de bir türlü uzaklaştıramayan topu Çağlar zoru başararak kornere attı. Sestak da arka direkte fileleri havalandırdı.

62'de ise Dünya'nın ekseni biraz daha kaydı. Aydın'ın ceza sahasının dışından yaptığı mükemmel vuruşta üst direği sallayan meşin yuvarlağı Pino, diğer kanattan uzak köşeye biraz daha mükemmel şekilde yolladı:1-2.

71'de Uğur'un ortasında Zapata'nın hatalı çıkışında Sapara'nın vuruşu üstten dışarı giderken Hagi'nin Barış ve Mustafa gibi Galatasaraylıların tüylerini hareketlendiren hamlelerinden sonra son tercihi Arda oldu.

Son beş dakikada ise Hagi dışında herkesin düşündüğü olay gerçekleşti. Sestak önce 85'te arka direkte ilk golün kopyasını attı sonra da 88'te üçüncü golüyle maçın skorunu belirledi.

Komik goller yemekten bıkmayan ve bu sezon olabilecek her türlü felaketi yaşayan Galatasaray'da yine bir Fenerbahçe maçı öncesi kadroda operasyon kapıda gözüküyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadıköy'de gülen Trabzon

Hakan Eren 04.04.2011

Fenerbahçe'nin geçen sezon son maçta travmatik bir şekilde Bursaspor'a kaybettiği şampiyonluğun temeli 22 Şubat 2010'da atılmıştı. Sarı-lacivertliler 2-0 öne geçtikleri mücadelede akıl almaz bir durgunluk yaşamış ve Ertuğrul Sağlam'ın öğrencileri, 3-2'lik zaferle mutlu son için dev bir adım atmıştı. Tarihe geçen o maçtan sonra Fenerbahçe Kadıköy'de 19 maçı yenilgi yüzü görmüyordu.

Sarı-lacivertliler rövanşı alıp bu sefer gerçekten 18. şampiyonluğuna ulaşma yolunda üst üste 11. zaferini elde etmek, Bursaspor ise azalan Şampiyonlar Ligi umutları için yeniden umutlanmak istiyordu.

Fenerbahçe'nin daha istekli başladığı mücadelede ilk pozisyon konuktan geldi. 11'de Miller ceza saha önünde topu göğsüyle ustaca yumuşattı ama plasesinde Volkan rahattı. Ali'nin 15'teki ortasında Ozan'ın kafa vuruşunda top planladığından fazla yükseldi. 36'da Mehmet Topuz'un ortasında Niang'ın arka direktteki vuruşu akıllara İspanyol bir forveti getirdi. Hakemlik mesleğinde niye ısrar ettiği yıllardır anlaşılamayan Kuddusi Müftüoğlu ilk yarının son dakikasında ceza sahası içinde Semih'in, Serdar Aziz'e yaptığı çengel hareketiyle avantaj sağlamasına daha sonra da genç oyuncunun yaptığı boyunduruk hareketine devam dedi. Oluşan karambolde ise Ivankov'un, İbrahim'den seken topu yakalamasından sonra yapılan geri pası itirazı iyimserdi.

İkinci yarının başında da görüntü aynıydı. Fenerbahçe'nin baskısına yeşil-beyazlılar ani ataklarla cevap veriyordu. 50'de Ozan'ın pasında Miller maçın en net pozisyonuna girecekken dengesini kaybetti. 60'da ise büyük fırsatı kaçıran ev sahibi oldu. Yobo'nun çalımlarından sonra ortaladığı topu Niang indirdi ama Türkiye'deki 200. resmi maçına çıkan Alex'in uçarak vurduğu kafa vuruşu bir metre önündeki Ivankov'da kaldı. 76'da Müftüoğlu düdükten sonra topa vuran sarı kartlı Ozan'ı oyunda tuttu. 81'de Niang duvar görevi gördü, Gökhan füzeyi gönderdi ama top hedefi bulmadı. 85'te Alex derbideki gibi yükseldi ama bu sefer maçın yıldızlarından Serdar'ın müdahalesinden dolayı yumuşayan topu Ivankov köşeden çıkardı. Son dakikalarda Fenerbahçe'nin büyük baskısı sonuç getirmezken, sarı-lacivertlilerin 10 maç aradan sonra kaybettiği iki puan aynı zamanda liderliğin Trabzonspor'a geçmesi demekti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elm Sokağı Kâbusu da ne

Hakan Eren 05.04.2011

Galatasaray'ın bu sezon yaşadıklarının yanında bazı kâbuslar bile Adile Naşitli, Münir Özkullu filmler gibi kalırdı. Sarı-kırmızılılar asla hatırlamak istemeyecekleri bu sezon üçüncü teknik direktörleri Bülent Ünder ile Antalya'da yeni bir görev savmanın peşindeydi. Çünkü gittiği yerden dönmek bilmeyen o meşhur 2000 ruhunun en önemli temsilcilerinden biri olan tecrübeli teknik adamın çıkardığı 11 yine günü kurtarmak içindi. Yıllardır sorunlu olan kalede Emirhan ya da Eray'a sol bekte Berk'e şans verilmeyen kadroda yine bilindik isimler görevdeydi. Zaten son yıllarda hep böyle olmuyor mu? Tam bir teknik direktör kadroda radikal bir değişiklik yapma noktasına geliyor o anda görevine son veriliyor.

Ülkenin en modern statlarından biri olmasına rağmen ulaşım zorluğu ve en ucuz biletin 100 lira olması gibi bize özgü nedenlerle boş tribünler önünde başlayan maçın 10.dakikasında Arda kendine has ortasını yaptı ama Servet kaptanının asistini yedi. 31'de ise bir Galatasaray klasiği izledik. Antalya'nın kullandığı kornerde bir türlü uzaklaşmayan pozisyonda Erkan ceza sahası yayının üstünden mükemmel vuruşla bu sezonki ilk golünü attı. 38'de vizyonda başka bir klasik vardı. Sarı-kırmızılıların kullandığı kornerin dönüşünde Kerem'in mükemmel pasında Necati topu Ufuk'a nişanladı.

İkinci yarının başında Galatasaraylıları hoş(!) bir sürpriz bekliyordu: Pino'nun yerine oyuna giren Barış Özбек. Sarı-kırmızılılar son pası atmamak ya da gol vuruşu yapmamak için yine yemin etmişlerdi. Oysa ki rakiplerine gol pası verirken çok cömertlerdi. 58'de olduğu gibi. Serkan'ın asistinde Necati bu sefer ağları havalandırıp farkı ikiye çıkardı. 69'da Ufuk, Zitouni'yi indirdi. Penaltıyı Necati gole çevirdi. 3-0'lık sonuç Antalya'nın beş maç aradan sonra sahasında kazanması demekti. Şaşıran oldu mu? Galatasaray'ın durumunu artık mantık çerçevesinde değerlendirmek mümkün değil. Barış yine sadece kendisinin anladığı hareketleri yapmaya

başladığında aklıma abimin sözü geldi: “Florya’ya giren teknik direktör aklını yitiriyor.” Gerçekten bu kadar fiyaskodan sonra hâlâ milyonlarca kişiyle dalga geçilircesine çünkü oyuncular sahada oynuyorsa bilimsel açıklamalar yetersiz kalıyor demektir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İzmir’de tarihi zafer

Hakan Eren 25.04.2011

Her şeyin kendi elinizde olması çok güzel bir duygudur ancak aynı zamanda artık kaybedilecek şeyden sorumlu olunacağından insanda garip bir tedirginlik de yaratır. Fenerbahçe için Trabzonspor’un puan kaybıyla şans bir kez daha kapıyı çalmıştı. Hedef basit bir matematik işleminden ibaretti. Beş çarpı üçle 15 puan toplamak. Bucasporlu yöneticiler de matematik işlemi yapmış ve 10 bin kapasiteli kendi statları yerine Fenerbahçe ve iki hafta sonraki Trabzonspor maçları için Atatürk Stadı’nda oynayarak kazanacakları hasılatı hesaplamışlardı. Aslında İzmir’in Süper Lig’deki tek temsilcisi bu kararı biraz da bu temsilin fazla uzun sürmeyeceğini düşünerek almıştı ama Sivas’ın kaybetmesiyle puan farkını beşe indirme şansını yakalamıştı.

Konuk ekibin üstünlüğü ile başlayan mücadelede gol kağıt üstündeki ev sahibinden geldi. 15’te yapılan ortada arka direkte topla buluşan Abdülkadir kafa pasıyla Musa’ya golü attırdı. Fenerbahçe’de başlayacak strese ilaç Emre’den geldi. Milli oyuncu 17’de ceza sahası dışından yaptığı mükemmel vuruşla eşitliği getirdi.

Bucaspor oyundaki dengeyi sağlamıştı ki 38’de uzun süren paslaşmaların sonunu harika getiren Ragıp’ın hanesine Abdülkadir vole vuruşuyla asist yazdırıyordu. Fenerbahçe bu sefer cevabı çabuk veremeyince beklentilerini ikinci yarıya erteledi. Ancak hiç hesapta olmayan işler oluyordu. Devre arasında Kayserispor’dan gelen Abdülkadir 53’de ceza sahasının sürdüğü topu uzak köşeye çok klas gönderdi. Ancak bazı oyuncuların olduğu yerde umut bitmez. Alex önce 58’de Bünyamin Gezer’in uzun süre tartışılacak penaltı kararını gole çevirdi, daha sonra 61’de de Mehmet’in ortasında klasikleşmeye başlayan müthiş kafa vuruşlarından birini yaparak skoru tekrar dengeledi. Maç inanılmaz bir hal almıştı ama hiç kimse 71’de olacakları düşünemezdi. Futbol oynadığı günler çok uzaklarda kalan Güiza oyuna girdikten bir dakika sonra golü attığında maç unutulmazların arasına girmiş, Santos’un uzatma dakikalarındaki füzesiyle Fenerbahçe şampiyonluğa bir adım daha yaklaşmıştı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Daha fazlasına layıkız

Hakan Tahmaz 05.10.2013

Demokratikleşme Paketi Türkiye’nin demokratikleşmesi açısından önemli unsurları içeriyor. Toplumsal zemini elverişli hâle getirici açılımlar sözkonu. Bunları görmezlikten gelmek veya küçümsemek demokrasi ve barış mücadelesine katkı sağlamaz.

İlkokullarda “**And**”ın ve kamu alanında başörtü yasağının kaldırılması, siyasi partilere devlet yardımı kapsamının genişletilmesi, eşbaşkanlık düzenlemesi, farklı dil ve lehçelerde propaganda serbestliği, nefret suçları ve ayrımcılık konusunda yapılan düzenleme, özel okullarda farklı dil ve lehçelerde eğitim hakkı tanınması, Nevşehir Üniversitesi’nin isminin Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi olarak değiştirilmesi, Mor Gabriel Manastırı’na arazisinin iade edilmesi, Roman Dil ve Kültür Enstitüsü kurulması gibi bu kapsamda

değerlendirilebilir.. Ancak, **yeni anayasa, Terörle Mücadele Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Alevi sorunu, Heybeliada Ruhban Okulu ve kamuda anadilde eğitim** gibi sorunlardan hiç söz edilmemesi de kayda değer olduğu kadar kaygı vericidir de.

KÜRT SORUNUNDA ÇÖZÜM SÜRECİ

Çözüm süreci başladığından bu yana iki noktayı ısrarla dile getirdik. **Barış yolunda hızla ilerlemek için önce AKP, Kürt sorununda idrak problemini aşmak zorunda. Kürt sorunun doğru tanımlamak durumunda.** Bu başaramadığı sürece kalıcı çözüm mümkün olmayacak. Toplumsal katılımı, değişim ve dönüşümü güçlendirmek için süreçte katılımcı ve şeffaf bir yöntem izlenmelidir.

Paket, çözüm sürecinin ilerlemesi konusunda pek az umut verdi. Bu yönüyle pek çok eksiği var. Yaratılan beklentinin asgari ölçülerde olsun karşılanabilmesi, paketin diyalog ve müzakere ile hazırlanmasını gerektirmektedir. On aydır ölümlerin önüne hangi yolla geçildiyse aynı yoldan yürünerek hazırlanacak paket hiç kuşkusuz bizi kalıcı barışa daha hızlı ulaştırabilir. Bu nedenle **“kimseyle müzakere edilmedi”** sözlerinin bir başarıymış gibi kullanılmasına son verilmelidir. Bu sözler çekingenliğin veya yanlış yolda yürümenin bir ifadesi olabilir. **Müzakere etmenin yanlış bir tarafı yoktur.**

Çözüm sürecine ilişkin acil olarak atılması gereken adımlar aciliyetini koruyor. TCK ve TMK’da değişikliğe gitmemek, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’na konulan çekinceyi kaldırmamak, bu yıl başlayan diyalog ve görüşme sürecini rahatlatacak hiçbir düzenlemenin pakette yer almaması çözüm ve barış sürecini zora sokan gelişmelerdir. Anadilde eğitimi özel okullarla sınırlamak ise sorunun kamusal boyutunun derinliğinin farkında olunmadığını gösteriyor.

Paket açıklanmadan önce hükümet yetkilileri **“paket açıklandığında birçok kişi şaşırarak”** türü açıklamalar yaptılar. Türkiye’nin demokrasi ve barış yolunda emin adımlarla yürüyüşü için bu anlamda toplumu şaşırtacak adımlara gerçekten ihtiyaç vardır. **Türkiye insanı, açıklanandan çok daha fazlasına layıktır.** Sorunlarımız, demokratik siyaset güçlendirilerek aşılabaksa, bu konuda ikircikli davranmak, küçük hesaplar yapmak ve beklentilere asgari ölçüde bile yanıt vermemek zaman ve enerji kaybetmektir. **Demokratik siyaseti güçlendirmek ve çözüm sürecini ilerletmek müzakere ve diyalogla olabilir. Meclis’i işlevli kılmakla olur.** “Ben yaptım oldu” yaklaşımıyla değil.

BAŞBAKAN’A VE PARTİ LİDERLERİNE ÇAĞRI

Başbakanın paketi açarken yaptığı konuşmadan ve paketin içeriğinden anladığımız kadarıyla paketin son hâli önümüzdeki günlerde netleşecek. Yeni yasama yılı görevli olacağı benziyor. Dolayısıyla, **açıklanan paket bir tartışma zemini olarak kabul edilmeli ve değerlendirmeli.**

1) Paketin Meclis’te mümkün olduğu kadar geniş bir mutabakatla çıkarılması için başta Adalet ve Kalkınma Partisi olmak üzere herkes sorumlu davranmalıdır.

2) CHP ve BDP tarafından Meclis’e sunulan demokratikleşme önerileri de dikkate alınarak, paket Âkil İnsanlar Heyeti’nin raporlarında dile getirilen öneri ve talepler ile evrensel hukuk ve insan hakları çerçevesinde genişletilmeli. Bunun için sorunun muhataplarının, Âkil İnsanlar Heyeti’nin, sendikaların, meslek örgütlerinin, Meclis dışı partilerin ve STK’ların sürece etkin katılımları için gerekli zeminler yaratılmalıdır.

3) Ana muhalefet partisi CHP başta olmak üzere sivil toplum örgütleri iktidar partisinin tutum ve davranışını bahane ederek sürecin gelişmesini zorlaştıracak tutum ve yaklaşımlardan uzak durmalı.

4) Meclis'teki partiler, demokratik bir ülkenin ve kalıcı barışın yolunu açmak için yeni anayasa hazırlığı konusundaki tutumlarını gözden geçirmeliler. Yeni bir tutum belirlemeliler. Bu yeni tartışma ortamı, demokratik bir anayasa yapmak ve bunun önündeki engelleri açığa çıkarıp bertaraf etmek için fırsata dönüştürülmelidir.

hakan_tahmaz@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karşıyaka Arena'dan çıkış yok mu

KEMAL ILIKKAN 12.12.2012

 Karşıyaka Arena'dan çıkış yok mu Haftaya sekizde sekizle giren Ergin Ataman'ın Galatasaray'ı, tıpkı Fenerbahçe Ülker ve Beşiktaş gibi Karşıyaka Arena'dan çıkamadı. Müthiş seyirci desteğini arkasına alarak sarı-kırmızılıların yenilmezlik serisine son veren Pınar Karşıyaka'da günün kahramanı Bora Hun Paçun'du. 12 sayı, 10 ribaund, iki asist ve iki bloklu performansının yanı sıra, Kaf-Kaf'ın geri geldiği son üç dakikada yaptığı işlerle bu prestijli galibiyetin altında imzası var. Yaz transfer döneminde Fenerbahçe Ülker'in neredeyse kapısından dönen 2.10'luk pivot, belki de kariyerinin en doğru adımını atmıştır, kimbilir. Hep yerli kalitesinden bahsettiğimiz Pınar Karşıyaka, işte bu hafta onlardan biriyle kazandı. Tabii ki bunda en büyük pay, yerli oyuncularına güvenmekte tereddüt etmeyen koç Ufuk Sarıca'nın. Aynı maçta Lee Dixon'ın 27 sayısını ve Galatasaray point guardı Ender Arslan'ın 6/9 üç sayılık isabet oranıyla ürettiği 20 sayıyı da es geçmeyelim.

Bu sezon Karşıyaka Arena'dan "çıkabilen" tek takım olan Banvit, Fenerbahçe Ülker deplasmanında beklenmedik bir fark yedi. THY Euroleague'de yarın kader maçına çıkacak olan Pianigiani'nin sarı-lacivertli takımı, Bandırma temsilcisine 20 sayı fark atarken Ömer Onan yüzde 100 ile oynayarak 22 sayı üretti. 11. hafta oynanacak Galatasaray derbisi öncesi galibiyet sayıları eşitlenmiş durumda.

Hafta arası kadrosuna önemli takviyeler yapan iki takımın maçında Beşiktaş evinde Antalya BŞB'yi rahat geçti. Siyahbeyazlılarda yeni transfer Daniel Ewing, konuk ekipte ise Jermareo Davidson ilk kez yeni takımlarının formasını giydi. 2009-10 sezonunda Darüşşafaka Cooper Ties formasıyla ligin "ribaund kralı" (10.7) olan Amerikalı "power forward" Davidson, Beşiktaş potasına tam 33 sayı bırakarak haftanın en skorer oyuncusu oldu.

Royal Halı Gaziantep BŞB'in yıldızı Joey Dorsey üçüncü maçında ikinci kez "doubledouble" yaparken, Güneydoğu temsilcisi yeni koçu Cem Akdağ ile çıktığı ilk maçta Türk Telekom'u mağlup etti. Haftanın iki deplasman galibiyeti; Erdemir'e 28 sayı atan Mehmet Yağmur'lu Olin Edirne ve uzatmaya giden maçta Aliağa Petkim'e 30 sayı atan Michael Wright'lı Mersin BŞB'den. TOFAŞ ise Hacettepe Üniversitesi'ni mağlup ederken Can Altıntığ'ın ekstra işleri dikkat çekiciydi. Can'da tıpkı Bora gibi o ünlü 87 jenerasyonundan.

Kapanış ise haftanın sürprizine sahne oldu. Anadolu Efes, ilk çeyrek 30 sayı atıp soyunma odasına sekiz sayı önde girdiği maçta TED Ankara Kolejliler'e deplasmanda yenildi. Bitime sadece bir saniye kala skor 86-84 iken serbest atış çizgisine gelen Jordan Farmar ikide bir atınca maç TED Ankara Kolejliler'in oldu.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sayı makinesi Sasha Vujacic

KEMAL ILIKKAN 19.12.2012

 Sayı makinesi Sasha Vujacic Beko Basketbol Ligi'nde dokuzuncu haftanın en etkileyici performansı Anadolu Efes'in skorer guardı Sasha Vujacic'ten geldi. Mersin BŞB karşısında 33 sayı (9/10 iki sayı, 4/5 üç sayı!) dört asist ve dört top çalmayla takımının bu sezon ilk kez 100 sayı barajını aşmasında etkili olan Sloven yıldız, lacivert-beyazlı formayla en yüksek sayılarına ulaştı. Farmar'ın yokluğunda tüm skor yükünü üstlenen Vujacic, son haftalardaki skorer oyununu ve savunmadaki gayretkeşliğini Euroleague TOP 16 grubunda da sürdürmesi halinde, Oktay Mahmuti için işler kısa sürede yoluna girer gibi görünüyor.

Sezonun ilk Fenerbahçe Ülker- Galatasaray Medical Park derbisi bugün oynanacak. İki taraf da haftayı kazasız atlattırken, Pianigiani'nin sarı-lacivertli ekibi Bo McCalebb'in yüzde yüz hazır olması ve Cantu zaferinin moraliyle bir adım önde görünüyor. Hacettepe deplasmanında altı oyuncusu çift hanelere ulaşan Fenerbahçe Ülker'de derbinin kazanılması özgüvenin geri kazanılması anlamında bir hayli önem taşıyor. Ergin Ataman cephesinde ise ligin en iyi altıncı adamları arasında gösterebileceğimiz genç Göksenin Köksal'ın sakatlanıp sezonu kapatması moralleri bir hayli bozdu. Ancak, sarı-kırmızılılarda her maç bir kahraman çıkabiliyor. TOFAŞ maçını kazandıran Jamont Gordon bu haftanın kahramanıydı örneğin.

Ligde bu hafta sekiz maçın altısını deplasman ekipleri kazandı. Aliağa Petkim karşısında son üç çeyreği geride tamamlamasına rağmen ilk çeyrekteki farkla kazanan Beşiktaş, sezonun ilk deplasman galibiyetini aldı. Aynı sevinci yaşayan bir başka ekip de Olin Edirne deplasmanından galibiyetle dönen TED Ankara Kolejliler oldu. Pınar Karşıyaka, Jon Diebler'in fark yarattığı maçta Antalya BŞB'yi devirirken, Akdeniz temsilcisinin yeni uzun forveti Jermareo Davidson ikinci maçında da kalitesini konuşturdu. Haftanın nefes kesen maçında Erdemir başkent deplasmanında Türk Telekom'u üç uzatma sonunda mağlup etti. Makine düzeninde devam eden Orhun Ene'nin Banvit'i ise Royal Halı Gaziantep BŞB'yi ağırladığı maçta rahat bir galibiyet daha aldı.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Emir Bodiroga

KEMAL ILIKKAN 22.12.2012

 Emir Bodiroga Yılın son derbisi, Ergin Ataman ile Simone Pianigiani'yi karşı karşıya getirdi. İtalya'nın Montepaschi Siena takımına sınıf atlatan Ataman ile o günlerdeki yardımcısı ve kendisinden sonra takımı Avrupa'nın zirvesine oynatan Pianigiani arasındaki ilk randevu sezon öncesi Türkiye Kupası'nda oynanmış ve Ataman selefi karşısında gülen taraf olmuştu. Bu kez ise 74-67'lik sonuçla Pianigiani kazandı. Maçın yıldızı, Bojan Bogdanovic ile birlikte Emir Preldzic. Beş hariç her pozisyonda oynayan, dört numarada bile oyunun iki tarafında iyi işler yapan, müthiş saha görüşüyle akıl almaz paslar dağıtan Preldzic, Sırp'ların unutulmaz yıldızı Dejan Bodiroga'yı anımsatan bir "winner" karakteri çizdi. Sezona sekizde sekiz galibiyetle başlayıp rekor kıran Galatasaray Medical Park bu sonuçla ligde son üç maçtaki ikinci yenilgisini alarak zirveyi de ezeli rakibine kaptırmış oldu.

Geçen sezon unutulmaz bir final serisine tutuşan Beşiktaş ile Anadolu Efes'in randevusundan lacivert-beyazlılar galip ayrılırken, Sinan Güler fark yaratan (dokuz asist) oyuncuydu. Cumhurbaşkanlığı Kupası'ndan bu yana iki takımın geldiği noktaya bakıldığında, o maçı kazanan Beşiktaş'ın durumu pek iç açıcı değil. Haftanın dikkat çeken performansları arasında Gaziantep BŞB'nin Euroleague şampiyonu pivotu Joey Dorsey, Hacettepe karşısındaki 18 sayı, 21 ribaund ve üç blokluk üretimi ile en tepede. Aynı maçta, dokuz sayı, dokuz ribaund, beş asist ve üç top çalma ile oynayan 1992 doğumlu kısa Mustafa Baygöl'ü, bu hafta yine (üç haftadır üst üste) "haftanın genç oyuncusu" seçtik. Banvit'li Sammy Meiya'nın skorlar kimliğiyle dikkat çektiği 11. haftada Mersin BŞB guardı David Holston da top kaybı yapmadığı Olin Edirne maçını 10 asistle tamamlayarak iyi bir hafta geçirdi.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TOP 16 öncesi moraller yerinde

KEMAL ILIKKAN 26.12.2012

 TOP 16 öncesi moraller yerinde Pınar Karşıyaka'nın başında "üç büyükler"i deviren Ufuk Sarıca, bu hafta Anadolu Efes'i sallasa da yıkamadı. Oyunu uzun süre önde götüren ve son topa kadar oyunun içinde kalan "Kaf- Kaf", haftanın kaybetse de kazanan takımı. Ayhan Şahenk'te takımlarını yalnız bırakmayan Karşıyaka taraftarları, Final- Four'un en güçlü adaylarından birini deplasmanda elinden geçirip üzülen bir takım yarattığı için Ufuk Sarıca'yla ne kadar gurur duysa azdır herhalde. Anadolu Efes cephesinde ise TOP 16 öncesi alınmış bu prestijli galibiyette Sasha Vujacic ile Kerem Gönülüm'ün payı büyüktü.

Antalya BŞB deplasmanında umduğundan daha dirençli bir takımla karşılaşan Fenerbahçe Ülker, Barış Ermiş'in son toptaki üçlüğüyle kazanmayı başardı. Sarı-lacivertliler böyle anlarda ne yapmasını bilen görüntüsüyle ve kadrosuna kattığı iki yeni oyuncusuyla (Uros Tripkovic&Shelden Williams) TOP 16 öncesi umutları arttırmış durumda. Hep bahsedilen, takımın oturması için gereken zaman yavaş yavaş gelmiş gibi görünüyor. Bundan sonraki haftalarda daha iyi bir Fenerbahçe Ülker izleyeceğiz kesin.

Beko Basketbol Ligi'ndeki ilk deplasman galibiyetini 10. haftada elde eden Beşiktaş, bu hafta da ikincisiyle tanıştı. Olin Edirne karşısında rahat kazanan siyah-beyazlıların şimdi tek düşüncesi; TOP 16'ya Khimki Moskova

karşısında iyi bir başlangıç yapabilmek.

Haftanın takımı ise Erdemir. Tecrübeli başantrenör Hakan Demir ile yollarını ayıran Zonguldak temsilcisi, yardımcı antrenör Özhan Çıvgın'la çıktığı maçta Mersin BŞB'yi farklı bir skorla mağlup etti. Koç değişikliğinin ardında "verilen transfer sözlerinin tutulmaması" mı var bilemiyoruz ama ligin Erdemir'e ihtiyacı olduğu kesin. Haftanın bir başka çarpıcı sonucuda başkent derbisinden çıktı. Türk Telekom'u 55 sayıda tutup 89 sayı atan TED Ankara Kolejliler, üst üste dördüncü galibiyetini aldı ve play-off için iddiasını bir kez daha hatırlattı. Aliağa Petkim ise Lionell Chalmers'ın haftanın en iyi performanslarından birini çıkardığı maçta kötü gidişe TOFAŞ karşısında "dur" dedi.

Makine düzenindeki Banvit, ligin zayıf takımı Hacettepe Üniversitesi'ni deplasmanda 21 sayı farkla geçti. Maçta süre olan tüm oyuncularından skor katkısı alan Orhun Ene'yi önümüzdeki hafta nefes kesecek bir Galatasaray Medical Park maçı bekliyor. Haftaya Bandırma'ya konuk olacak sarı-kırmızılar da bu hafta, eski bir Galatasaraylı olan Cem Akdağ'ın çalıştırdığı Royal Halı Gaziantep BŞB karşısında beklenenden daha kolay bir galibiyet elde etti.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Potanın üç büyükler masalı

KEMAL ILIKKAN 02.01.2013

 Potanın üç büyükler masalı Cumartesi günü ligde üç maç olmasına rağmen hiçbirinin televizyondan yayınlanmaması fazlasıyla can sıkıcıydı. Ne yazık ki yayıncı kuruluş "Üç büyükler + Anadolu Efes" şeklinde bir yayın politikası izliyor. Kendilerine göre doğruları ve kaygıları az çok tahmin edilebilir ama bunlar basketbolun doğrularıyla fena halde çatışıyor. En azından potada da üç büyükler düzeninin hüküm sürmesini istemek doğru değil. Maçları canlı yayınlananlar ve diğerleri şeklinde devam eden işleyişe federasyon müdahale etmeli. Yoksa, basketbolun gelişiminden söz ederken aslında "üç büyükler" masalının büyümesinden mi söz ediyorlardı sorusu geliyor akıllara.

Banvit makine düzeninde

Haftaya aynı galibiyet sayısı ile giren Banvit ile Galatasaray Medical Park'ın Bandırma'daki karşılaşmasından Orhun Ene'nin takımı galip ayrıldı. İç sahada bu sezon sekizde sekiz yapan turuncu yeşilliler, 2011-12'nin normal sezonunda 15 maçın 13'ünü, 2010-11'de ise 15 maçın 12'sini kazanmıştı. Bu iki sezon da da fireler Galatasaray'a karşı verilmişti. Her sezon üzerine biraz daha koyarak büyüyen Banvit, sezon başından beri bu köşe de belirttiğimiz gibi daha fazla saygıyı hak ettiğini bir kez daha göstermiş oldu. Bandırma'yı kısa sürede bir basketbol kentine dönüştürmek, zirveyi zorlayan takımdan şampiyonluğu hedefleyen takıma çevirmek, hatta altyapıdan oyuncu yetiştirip NBA'e göndermek (İzzet Türkyılmaz), "en sevdiği top, turuncu büyük top" olanlar için adeta bir rüya.

TED Ankara Kolejliler, Anadolu Efes zaferiyle başlayan galibiyet serisini bu hafta Mersin BŞB önünde beş maça çıkardı. Başkent temsilcisinin Yeni Zelandalı oyuncusu Kirk Penney attığı 30 sayıyla (Michael Wright ile birlikte) haftanın en skorer ismi oldu. Joey Dorsey transferiyle ligde kalıcı olmak istediğini net bir şekilde gösteren

Royal Halı Gaziantep BŞB, bu hafta Antalya BŞB'yi devirerek içerde üst üste üçüncü galibiyet sevincini yaşadı. Pınar Karşıyaka, doğuştan şutör oyuncusu Jon Diebler'in dış atışlarda 6/8 ile oynadığı maçta Olin Edirne'yi rahat geçti Beşiktaş süre alan tüm oyuncularının skora katkı sağladığı maçta geçen haftanın flaş takımı Erdemir'i 62 sayıda tutup galibiyet sayısını sekize çıkardı.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe Ülker tepetaklak

KEMAL ILIKKAN 09.01.2013

Fenerbahçe Ülker tepetaklak Ligin 11. haftasında Galatasaray'ı yenip zirveyi devralan Fenerbahçe Ülker, bu hafta bir diğer ezeli rakibi Anadolu Efes'e mağlup olup ilk sıradaki yerini kaptırdı. Semih'in 27 sayıyla sezonun en yüksek rakamlarına ulaştığı maçta dördü hücum altı ribaund ve dört top çalmalık katkısı lacivert-beyazlıların rahat kazanmasında belirleyiciydi. TOP 16'deki CSKA maçının ilk yarısındaki ve son Panathinaikos maçındaki oyununu sürdüren Anadolu Efes yeni yıla iyi bir başlangıç yaptı. Ancak Fenerbahçe Ülker için aynı şeyi söylemek zor. Son üç maçında üç Euroleague deviyile karşılaşan Pianigiani'nin ekibi Barcelona'dan 100, Siena'dan 98 ve Anadolu Efes'ten 94 sayı yedi! Bu sonuçlardan sonra sarılacivertlilerin vasat Beko Basketbol Ligi (BBL) takımlarını yüzlemesi pek bir anlam taşıyor. Doğrudan rakiplerine karşı bu denli ağır yenilgi serileri almış bir Fenerbahçe ya da Ülker hatırlamıyorum. Erman Kunter'in Beşiktaş'ında ise işler yolunda gidiyor. Euroleague TOP'da ikide sıfır yapsalar da kendi oyunlarını oynama konusunda gösterdikleri gayret gözden kaçmamalı. Siyah-beyazlılar BBL'de de aynı karakteri gösterip bu hafta TED Kolejliler'in beş maçlık galibiyet serisini bitirdi. Başkent ekibinin 18 top kaybı, maçın kilit noktasıydı.

Carlos Arroyo ilk maçında

Ergin Ataman yeni takımı Galatasaray Medical Park'a David Hawkins ve Erwin Dudley'den sonra Carlos Arroyo'yu da nihayet getirmeyi başardı. Sarı-kırmızılı formayı ilk kez bu hafta Hacettepe Üniversitesi karşısında giyen Porto Rikolu guard, süre alan tüm oyuncular gibi skora katkı (13 sayı) yaptı. Galatasaray'ın üçüncü çeyrekte 20-0'lık seri yakalamasına engel olamayan Hacettepe ise hem kadro kalitesi hem de oynadığı basketbolla serbest düşüşüne devam edecek gibi. Haftanın uzatmaya giden maçlarında Banvit deplasmanda Antalya BŞB'yi, TOFAŞ da Olin Edirne'yi mağlup etti. Haftanın dikkat çekici performanslarının başında Aliağa Petkim'in Royal Halı Gaziantep'i yüzlemesi geliyor. Altı oyuncusu çift haneli sayılara ulaşan İzmir temsilcisinin Amerikalı guardı Lionell Chalmers da 12 asistle oynayarak haftanın en iyi oyun kurucu performansına imza attı. Haftanın en skorer oyuncusu, daha önce bu ligde sayı krallığı bulunan Michael Wright (Ali Karadeniz) oldu.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

B numunesi değil, B planı gerek

KEMAL ILIKKAN 24.01.2013

 B numunesi değil, B planı gerek Unics Kazan'ın sayı makinesi Henry Domercant'i transfer edip neredeyse hiç faydalanamayan Ergin Ataman'ın Galatasaray Medical Park'ı, tıpkı Domercant gibi Göksenin Köksal'ı da sakatlığa kurban vermişti. Şimdiyse, takım kaptanı David Hawkins ile yollarını ayrılmak durumunda. Peki, yüksek hedeflerle başlanan bir sezonda üçüncü firesini veren bir takım, bu hedeflerine ne kadar ulaşabilir? Şu günlerde Galatasaray taraftarlarının ya da basketbol severlerin onlar adına sorduğu soru bu.

Beko Basketbol Ligi'nin (BBL) geçen sezonki MVP'si Hawkins'in idrar örneğinde "keyif verici yasaklı madde"ye rastlanması, Amerikalı forvetin Galatasaray kariyerini bitirmiş görünüyor. Sarı-kırmızılılar her ne kadar B numunesinin de incelenmesi için talepte bulunsun da, bu tip konularda sonucun değişmesi az rastlanan bir durum. EuroCup'taki Ulm maçının ardından Ergin Ataman, yıldız oyuncunun kendisine bir şey kullanmadığı söylediğini aktardı. B numunesinden sonuçların gelmesi yaklaşık iki haftayı bulacak ama Galatasaray, Hawkins'in yerine takviye yapmak zorunda. Üstelik bu oyuncuyu EuroCup'ta oynatabilmek için kalan süre sadece dört gün. Hawkins etkisi yaratacak birini bulmak ise ufak çaplı bir mucizeye eşit.

Kriz yönetmek

Ataman'ın kriz yönetmekteki hünerini geçen sezon Beşiktaş'ın başındayken yaptıklarından hepimizi iyi hatırlıyoruz. İsterseniz basketbol şansını diyelim, isterseniz başarıya giden yolu "coaching" faktörüyle açıklayalım. Ama şu bir gerçek ki; Deron Williams ve Semih Erden, NBA lokavtının ardından takıma veda ettiğinde yerlerine alınanlar, rüya sezonun başrol oyuncularından olmuştu. Mire Chatman sakatlanana kadar bir rol oyuncusu olan Hawkins'in takımın bir numaralı skor opsiyonu olmasından sonra sezon bitene kadar yaptıkları ve bugün gördüğü saygı ortada. O takımdan Ataman ile birlikte Galatasaray'a geçen Erwin Dudley'in yanı sıra, Carlos Arroyo'nun da kısa süre önce takıma dahil olması büyük şans. Takımın yeni liderinin kim olacağı, Hawkins'ten artan sürelerin kime nasıl paylaştırılacağı ve benzeri konularda yaşanacakları tahmin etmek güç değil. Kulüp tarihinin en pahalı bütçesiyle çıkılan yolda, en büyüğü sonuncusu olmak üzere üç sarsıcı darbe alındı ama eldeki malzeme hem EuroCup'ta hem de ligde zirveyi zorlamak için yetersiz görünmüyor. Kulüp bir yandan B numunesi sonucu beklerken, Ergin Ataman diğer tarafta B planını devreye sokmaya hazırlanıyor. Ve üst üste ağır darbeler aldığı anda dahi nasıl ayakta kalması gerektiğini en iyi bilen kişi o.

O Beşiktaş'la üç kupa kazanan koçun, Hawkins'siz şu Galatasaray'da hedeflerinden uzaklaşması fikri bile rahatsız edici. Bekleyip göreyeceğiz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bandırma kalesi yıkılmıyor

KEMAL ILIKKAN 30.01.2013

All-Star arasının ardından Beko Basketbol Ligi'nde (BBL) ikinci yarı başladı. Play-off resmi giderek netleşirken kalan 14 haftada ilk altı pek değişeceğı benzemiyor. Hatta TED Ankara Kolejlileri de resme dahil edersek son bilet için kıyasıya bir rekabet olacağı ortada. Sezonun ilk yarısında evinde oynadığı dokuz maçı da kazanan Banvit, ikinci yarıya Anadolu Efes galibiyetiyle başlayarak seriyi 10 maça taşıdı. Bandırma temsilcisinde süre alan tüm oyuncuların skora katkı yapması, hücumda top kullanımının orantılı dağılması, diğer takımların aksine istikrarlı kadro yapısı gibi karakteristik özellikler sürerken, Sammy Meija'nın oyun içi liderliği de böylesi daha zorlu maçların kazanılmasını kolaylaştırıyor. Anadolu Efes gibi bir takıma maçın son dört dakikasında yalnızca dört sayı şansı tanıyan savunma ise Orhun Ene'nin yarattığı bu takımın alameti farikası.

Cimbom yeni liderini Arroyo

"Yasaklı madde" depreminin ardından takımın bir numarası David Hawkins'i kaybeden Galatasaray Medical Park'ta bu rol beklendiğı gibi Carlos Arroyo'ya verildi. Ergin Ataman'ın takımı bu hafta Antalya BŞB'yi rahat geçerken Porto Rikolu guard üzerine düşeni fazlasıyla yaptı. Sarı-kırmızılılar, ligde normal sezonu lider bitirme hedefine ulaşmak için ikinci yarı daha kolay bir fikstüre sahip. Hawkins'in yerine alınan Markoishvili'yi ise yeni takımıyla ilk kez önümüzdeki hafta izleme şansımız olacak.

Euroleague'de Khimki'yi yenerek biraz da olsa kendine gelen Fenerbahçe Ülker, Emir Preldzic, Ömer Onan ve David Andersen'den yoksun mücadele ettiği maçta Erdemir'i son çeyrek performansıya devirdi. Yoluna Özhan Çıvgın ile devam eden Zonguldak temsilcisi ilk üç çeyreği önde tamamlamasına rağmen Bojan Bogdanovic'i durduramayınca bir ekstra galibiyet fırsatını değerlendirememiş oldu. Play-off'un son biletine talip takımlardan Aliğa Petkim, deplasmanda Hacettepe'ye, TOFAŞ ise evinde TED Ankara Kolejlilere kaybetti. Geçen sezonki skoreri Ricardo Marsh'a geri dönen Hacettepe, Cameron Bennerman'ın yerine de İtalya İkinci Ligi sayı kralı unvanlı skorer Dwight Hardy'yi alarak ligde tutunmaya çalışacak. All-Star arasında dünya çapında bir şutör olduğunu kanıtlayan Kirk Penney de TOFAŞ deplasmanında performansıya bir kez daha basketbolseverleri kendisine hayran bıraktı.

Yerli rotasyonunu Can Maxim Mutaş ile güçlendiren Pınar Karşıyaka, Mersin BŞB deplasmanında da çıkışını sürdürdü. İkinci yarıdaki tüm maçlarını içerde oynama avantajına sahip Mersin BŞB de play-off için ciddi bir aday. Akdeniz temsilcisi için bir not: Michael Wright son 11 maçının 10'unda 20 sayı üzeri attı! Jelinek in yerine Bulgar sayı makinesi Videnov ile yeniden anlaşılan Olin Edirne, artık oturmuş bir takım görüntüsü veren RH Gaziantep BŞB'ye yenilmekten kurtulamadı. Haftanın kapanışında ise Siena'yı sallayıp yıkamayan Beşiktaş, Türk Telekom'u Ankara'da 26 sayı farkla geçip Maccabi maçı öncesi olumlu sinyaller verdi.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ufuk Sarıca ile zirveye

Ufuk Sarica ile zirveye Yeni kurulan bir takım olmasına rağmen beklentilerin çok üstünde bir performans sergileyen Pınar Karşıyaka, neler yapabileceğini bu hafta da Beşiktaş deplasmanında kazanarak gösterdi. Savunma karakterli iki takım belki de sezonun en iyi maçlarından birini oynarken, hücumda ekstra skoreri bulan taraf maçı kazandı. Pınar Karşıyaka başantrenörü Ufuk Sarica, yerli oyunculardan verim alma konusunda herkesten bir adım önde görünüyor. İzmir'deki Galatasaray maçını Bora Hun Paçun'un son çeyrek performansı ile kazanan Kaf-Kaf, bu kez de Can Maxim Muta ile sonuca gitti. Fenerbahçe Ülker'de yüzüne bakılmayan oyuncu, kiralık olarak geldiği yerde bir Euroleague takımını deviren adam oluyorsa, burada "coaching"e ekstra pay vermek gerekir. Sarica'nın Efes'in başındayken Tunçeri-Sinan-Cenk üçlüsünü nasıl canlandırdığını da hatırlatmakta yarar var.

Aliğa çemberden sekti

Burak Bıyıktaş'ın Aliğa Petkim'i haftanın sürprizine çok yaklaştı. Galatasaray Medical Park'ı ağırlayan yeşil-beyazlılar, büyük bölümünü önde götürdüğü, geriye düşmesine rağmen tekrar öne geçmeyi başardığı ve son saniyeye kadar oyunun içinde kaldığı maçta belki de tecrübesizliğine yenildi. Sezon başından beri kadrosunda çeşitli sıkıntılarla boğuşan Ergin Ataman'ın Galatasaray'ı, EuroCup'taki Ulm faciasının hemen ardından Aliğa'ya da yenilseydi eğer, bir psikolojik sınır aşılmış olabilirdi.

Fenerbahçe Ülker, TED Ankara Kolejliler deplasmanında beklenilenden çok daha rahat bir galibiyet aldı. Geçen hafta Erdemir'e 26 sayı atan Bojan Bogdanovic, TED potasına da 25 sayı bırakarak, sarılacıvertlilerin arızalı olmayan tek parçası olduğunu yine gösterdi. Banvit, takım karakterini Olin Edirne deplasmanında da sergiledi. 11 oyuncusu skora katkı sağlayan Bandırma temsilcisi, zorlandığı bir maçtan da galip ayrılmayı bildi. Haftanın uzatmaya giden tek maçında TOFAŞ, Mersin deplasmanından sürpriz sayılabilecek bir galibiyetle döndü. Ukrayna'nın devşirme Amerikalı oyun kurucusu Steven Burt ile yollarını ayıran Bursa ekibinde yerine gelen Litvanyalı Mindaugas Lukauskis de fena işler yapmıyor. Gerrod Henderson ile coşan Erdemir, RH Gazintep BŞB'yi, Barış Güney'in dokuz asistlik ekstra katkısıyla Türk Telekom da Antalya BŞB'yi mağlup etti. Beko Basketbol Ligi'nde 17. hafta Anadolu Efes'in Hacettepe Üniversitesi karşısında haftanın en farklı (30) galibiyetini aldığı maçla sonlandı.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ataman'ın Aslanları

KEMAL ILIKKAN 20.02.2013

Ataman'ın Aslanları Ergin Ataman'ın Galatasaray Medical Park'ı sezon başından beri umulmadık aksiliklerle boğuşuyor. Üç hedeften ikisini (Türkiye Kupası ve EuroCup) aynı hafta içinde yitiren sarı-kırmızılılar, Euroleague'de esip kükreyen Anadolu Efes karşısına da Cenk Akyol ve Jamont Gordon'dan yoksun çıkmış, Markoishvili'nin henüz ilk altı dakikada faul problemine girmesi ise tüm bunların üzerine tuz-biber ekmişti. Beşiktaş'ın başındayken de, üst üst ağır darbeler almasına rağmen bir türlü nakavt olmayan boksör misali bir

performans sergileyen Ataman, cebinde taşıdığı sihri Efes maçında da parkeye serpti. Sarıkırmızılılar, zaten potansiyelli olan oyuncularından maksimum verimi alınca, yitirmek üzere oldukları prestiji bu önemli galibiyetle yeniden korumaya aldı. Ve hâlâ şampiyonluğun ciddi favorisi olduğunu hatırlattı. Engin Atsür'ün istatistik kağıdının anlatmaya yetmeyen performansını da atlamayalım.

Tekrar Mehmet Yağmur'a dönen Olin Edirne, Hacettepe deplasmanında stratejik bir galibiyet elde ederken, Belaruslu pivotu Artsiom Parakhouski 12 sayı-12 ribaundluk "doubledouble" ına üç asist, dört de blok ekleyerek maçın kahramanı oldu. Haftanın uzatmaya giden maçında TED Ankara Kolejli, her geçen hafta zorlaşan bir deplasman olan Royal Halı Gaziantep BŞB'yi geçerek, play-off iddiasını hatırlattı. Güneydoğu temsilcisinin Euroleague şampiyonu pivotu Joey Dorsey'nin 18 sayı, yedisi hücum 16 ribaund, altı asist ve dört top çalmalık performansına ise şapka çıkarılır. Altar Tunçkol ile yollarını ayıran Antalya BŞB, Reha Öz'ün skorer oyunuyla Aliğa Petkim'i devirdi. Ege temsilcisinin koçu Halil Bıyıktaş yenilginin ardından üç yıllık görevinden istifa etti. Antalya BŞB'nin yeni koçu Timuçin Meriç olurken, Aliğa Petkim de belirsizlik sürüyor.

Haftaici kozlarını Euroleague'de paylaşan Beşiktaş ile Fenerbahçe Ülker, 19. haftadaki randevuları öncesi kayıp yaşamadı. Curtis Jerrells'ı göndermeye hazırlanan siyahbeyazlılar TOFAŞ'ı zorlanmadan geçerken Fenerbahçe Ülker, Mersin BŞB deplasmanında maç sonunu iyi oynayarak kazandı. Avrupa'da doludizgin ilerleyen Pınar Karşıyaka ile Banvit de makine düzenindeki işleyişlerini bu hafta da bozmadı.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Arrivederci Simone

KEMAL ILIKKAN 27.02.2013

Aydın Örs, Bogdan Tanjevic, Neven Spahija derken Simone Pianigiani de Fenerbahçe Ülker'in müthiş potansiyelini harekete geçiremeden eskiler arasındaki yerini aldı. Montepaschi Siena ile başlayan başantrenörlük kariyerinde şampiyonluktan başka derecesi olmayan, İtalya Milli Takımı'nı çalıştıran, Euroleague'de takımını her sezon Final-Four'un doğal favorisi haline getirmiş bir koçtan bahsediyoruz. Ama 43 yaşındaki koç ilk yurtdışı deneyiminde CV'sinde yazanların yanına bile yaklaşamayacak bir performans sergiledi. Kısacası (Gökhan Türe'den ödünç bir tabirle) "headcoach-başantrenör"dan çok bir "headache-başağrısı" durumu söz konusuydu. İtalyan koçu, meşhur dört kısıl sistem inadı, yerli oyuncuları benche mahkum eden maç içi tercihleri, Emir Preldzic'den dört numara yaratma fantezisi ve Euroleague'de 90'dan az yemeyen takımın koçu olarak hatırlayacağız. Kimbilir, belki de bir başka İtalyan takımın başında bir Euroleague maçı için İstanbul'a geldiğinde yeniden görüşeceğiz... Jerrells olmadan asla Pianigiani'nin ardından başa geçen Ertuğrul Erdoğan, ilk maçında Beşiktaş'ı kendi seyircisi önünde yenerek ilk sınavından anının aklıyla çıktı. İki ezeli rakibini son 15 gündeki üçüncü randevusundan da Fenerbahçe Ülker'in galip ayrılması, Beşiktaş cephesinde moralleri bir hayli bozmuş olmalı. Siyah-beyazlıların Abdi İpekçi'deki son karşılaşmada Curtis Jerrells'ı fazlasıyla aradıklarını söylemek mümkün. Her iki takımda da sezonu tamamlayamayan Jerrells'ın yerine alına Ricky Minard ise ilk maçında üç dakika süre alıp üç faulle kenara gelerek hayalkırıklığı yarattı. Oyuna girer girmez aldığı ribaundla potaya drive edip, İlkan'dan hoşgeldin bloğu yemesi de bir başka olumsuz ilk izlenim örneğiydi. Ligde haftanın sürprizi Hacettepe'den geldi. Clay Tucker gibi bir oyuncuyu kadrosuna katmayı başaran başkent temsilcisi, Erdemir deplasmanından çıkardığı galibiyetle ligde kalmak adına özgüven tazeledi. Dylan Page ile güçlenen Royal Halı Gaziantep BŞB ise Mersin BŞB'yi dış sahada 98 sayıyla geçti.

Güneydoğu ekibinde, kariyer sezonunu yaşayan Mutlu Akpınar ile Euroleague şampiyonu pivot Joey Dorsey'in uyumu dikkat çekiyor. Galatasaray Medical Park, Olin Edirne'yi Markoishvili'nin skorer oyunuyla geçerken, Anadolu Efes de Antalya BŞB karşısında neredeyse ikinci beşyle 96 sayıyı buldu.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bölgenin basketbol lokomotifi

KEMAL ILIKKAN 06.03.2013

Royal Halı Gaziantep BŞB, Cem Akdağ'ın başantrenörlüğe getirilmesiyle yükselen çizgisini sürdürüyor. Seyircisi önünde Beşiktaş'ı deviren Güneydoğu temsilcisi, doğru yatırımlarla nelerin yapılabileceğinin bu sezon net bir göstergesi. Joey Dorsey ve Dylan Page gibi oyuncularını kadrosuna katarak herkesi şaşırtan Gaziantep organizasyonu, özellikle son dokuz haftadır müthiş skor katkısı sağlayan Mutlu Akpınar ve Issiah Swann ile Jerome Collins gibi isabetli Amerikalı tercihleriyle ligdeki ilk sezonunda play-off'a koşuyor. Her şeyden önemlisi; bölgenin tek takımı olan mavi-beyazlılar, Gaziantep'te bir basketbol kültürü oluşturuyor. Bu sezon hiçbir "büyük maç"ı kazanamayan Beşiktaş ise şu görüntüsüyle "ille de Jerrells" dedirtmekte. Erman Kunter'in ekibi haftaya Banvit'i yenip, "büyük maç" da kazanabildiğini ispat etmek zorunda. Zira, Bandırma temsilcisi bu hafta Mersin BŞB'yi deplasmanda iki sayı farkla yenerek ligdeki üst üste 11. galibiyetini aldı.

Bobby Dixon'a rağmen...

Haftanın maçında Fenerbahçe Ülker son topa kadar süren mücadelede Pınar Karşıyaka'ya üstünlük sağlamayı başardı. Ertuğrul Erdoğan'a emanet sarılacıvertliler, yeni koçuyla çıktığı ilk lig maçında çok ciddi bir sınav verdi. Pianigiani sonrası bir şeylerin değiştiğinin en önemli kanıtı maç boyunca 23 asist üretilmesiydi. Fenerbahçe Ülker bu asist performansı ile haftayı zirvede tamamladı. Haftanın en iyi bireysel performansı da bu maçta 7/14 üçlük oranıyla 29 sayı üreten Bobby Dixon'dan geldi.

Seyircisi önünde Galatasaray Medical Park'ı elinden kaçırarak Aliğa Petkim bu hafta da Anadolu Efes'i sallayıp yıkamadı. Aliğa'nın Amerikalı pivotu Torin Francis'in 20 ribaundla oynadığı maçın yıldızı Efesli Dusko Savanovic'ti.

Ergin Ataman'ın Galatasaray'ı düşük profilli takımlara 20 üzeri fark atma alışkanlığını bu hafta Erdemir karşısında da sergiledi. Olin Edirne, Bulgar sayı makinesi Filip Videnov'un öldürücü dış şutlarıyla Antalya deplasmanından galibiyetle dönerken, Türk Telekom da TOFAŞ karşısında play-off iddiasından kopmamak adına önemli bir galibiyet elde etti. Ankara derbisinde ise TED Kolejliler, Clay Tucker'lı Hacettepe'yi 92-85 ile geçti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TOFAŞ'tan basketbol dersi

KEMAL ILIKKAN 13.03.2013

Fenerbahçe Ülker geçen hafta ligin en çok asist üreten takımı olarak, Pianigiani sonrası bir şeylerin değiştiğine dair ufak bir emare göstermişti. Hafta içi THY Euroleague'de Maccabi'den Ülker Sports Arena'da 94 sayı yiyen sarılacıvertliler, Beko Basketbol Ligi'nde (BBL) de TOFAŞ'a deplasmanda yenilince anlaşıldı ki; İtalyan koçun marifeti olan travma sanıldığından daha da büyümüş. Bursa'daki maçı 12 asistle tamamlayan Fenerbahçe Ülker'de beş asistin Sato'dan gelmesi, düzen dışılığın sarıh bir resmi zaten. Takımın ayakta kalan tek ismi Bojan Bogdanovic'in en az 10 gün parkelerden uzak kalacak olması ise iyiye giden hiçbir şeyin olmadığına habercisi... Ahmet Çakı'nın TOFAŞ'ı farkı bir ara 23 sayıya çıkardığı maçtan, playoff'a son bileti alabilmek adına önemli bir galibiyetle ayrıldı.

Karşıyaka Arena'da rakiplerine sahayı dar eden Ufuk Sarıca'nın takımı, ligin tam anlamıyla "flaş" ekibi Royal Halı Gaziantep BŞB'ye mağlup oldu. Pınar Karşıyaka yine rakibini 70 sayının altında tuttu ama 4/33'lük dış şut yüzdesiyle sadece 57 sayı atınca haftanın sürprizi gerçekleşmiş oldu. Güneydoğu temsilcisinin yeni Amerikalı forveti Dylan Page, bu maçta kalitesini gösterdi. Evet, transfer böyle yapılır.

"Büyük maç" kazanamadığı için eleştirilen Beşiktaş, BBL'de 11 maçlık galibiyet serisiyle Abdi İpekçi'ye gelen Banvit'e de yenilerek, eleştirileri savuşturamadı. Bandırma temsilcisi, bu kritik deplasman galibiyetiyle BBL'de zirveye yerleşmiş durumda.

Türk Telekom karşısında zor anlar yaşayan Anadolu Efes, Jamon Lucas faktörüyle maçı kazanmayı bildi. Lacıvertbeyazlılar, büyük takıma yakışan "bir şekilde maçı kazanma" alışkanlığına ve gücüne fazlasıyla sahip. Haftanın uzatmaya giden maçında, Olin Edirne sahasında Aliğa Petkim'e yenilerek play-off'a havlu attı. İzmir temsilcisinde Chalmers- Shumpert-Francis üçlüsü, play-off umutlarını sıcak tutuyor. Galatasaray Medical Park, TED Ankara Kolejliler deplasmanında Ender Arslan müthiş basketboluyla kazanırken, Antalya BŞB de Erdemir deplasmanında yokları oynadı. Akdeniz temsilcisi önümüzdeki sezonun planlarını yapmaya şimdiden başlamış olabilir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Play-off yarışı kızıştı

KEMAL ILIKKAN 20.03.2013

Beko Basketbol Ligi'nde asıl rekabet, play-off'un son biletine sahip olmak adına yaşıyor. Normal sezonun bitimine sekiz hafta kala sekizinci sıraya gözünü diken dört takım birbirleriyle karşı karşıya geldi.

Geçen hafta kendi evinde Fenerbahçe Ülker'i farklı yenerek play-off iddiasını ortaya koyan TOFAŞ, bu kez de Royal Halı Gaziantep BŞB'yi deplasmanda devirerek hedefi doğrultusunda büyük bir adım daha attı. Ahmet Çakı'nın takımı, basketbol sohbetlerinde "o eski TOFAŞ"ı ne kadar az anımsatırsa o kadar başarılı. Kaldı ki; oynadıkları basketbol ve elde ettikleri sonuçlar ortada. Son örnek de Gaziantep deplasmanı. Her ne kadar Joey Dorsey bu maçta forma giymese de Güneydoğu temsilcisini içerde 70 sayının altında tutmak önemli bir gösterge.

Kendi evinde Galatasaray ve Anadolu Efes'e kök söktüren Aliğa Petkim, play-off için çekiştiği Erdemir'e yenilmekten kurtulamadı. Özhan Çıvgın'ın takımı bu kritik deplasman galibiyetiyle üç hafta önceki Hacettepe kazasını telafi etmiş oldu.

O meşhur "87 jenerasyonu"nın en büyük hayal kırıklıklarından Emre Bayav beş blokluk performansıya maçın "x faktör"ü olmayı başardı. Haftayı iki kritik deplasman galibiyetiyle kapatarak play-off'un sekizinci takımı olma adına önemli birer adım atan Erdemir ile TOFAŞ'ın randevusu ise ligin 30. haftasında...

Antalya tempo yaptı

Anadolu Efes, son üç haftadır sallansa da yıkılmıyor. Büyük takım olmanın anlamı da burada saklı zaten. Lacivert-beyazlılar Olin Edirne'yi bir sayı farkla geçerken düşme hattında Hacettepe ile Antalya BŞB arasında geçmesi beklenen rekabete Gökhan Taştımur'un ekibi de dahil oldu. Geçen hafta sadece 50 sayı atabilen Antalya BŞB, dört oyuncusunun 20 sayıyı geçtiği maçta tempo basketbolunun Türkiye ayağı TED Ankara Kolejlileri 100'leyerek moral buldu. Beşiktaş, Fenerbahçe Ülker ve Galatasaray Medical Park, hafta rahat birer deplasman galibiyetiyle kapatırken, gözler önümüzdeki hafta oynanacak Beşiktaş- Galatasaray derbisine çevrildi.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kartal geçen sezonu Arroyo

KEMAL ILIKKAN 28.03.2013

THY Euroleague'de M. Siena'yı Tutku'nun son saniye turnikesiyle devirerek TOP'da hedeflediği galibiyeti elde eden Beşiktaş, derbi maçta Galatasaray'a yenilerek bu sezon yüksek profilli takımları karşısındaki başarısızlığına bir yenisini daha ekledi. Siyah-beyazlılar, Jerrells'sız sistemine alışmaya çalışıyor ama henüz fazla yol alındığını söylemek mümkün değil. Birlikte bir peri masalı yaşadıkları Ergin Ataman'a yönelik protestoları ise anlamak mümkün değil. Zira, Ataman geçen sene bu zamanlar "Beşiktaş'ın çocuğu"ydu.. Maçın genelinde rakibine üstünlük sağlayan sarı-kırmızılarda Carlos Arroyo'nun kusursuza yakın performansı play-off öncesi bir gövde gösterisi gibiydi. Fenerbahçe Ülker'in Sırp guardı Uros Tripkovic, ilk kez potansiyelini sergileme fırsatı buldu.

Sarılacivertliler, antrenman havası şeklinde geçen maçta RH Gaziantep BŞB'ye 36 sayı fark atarken, Tripkovic 17 sayıyla maçın en skoreri oldu. Eruğrul Erdoğan sonrası bir şeylerin yavaş yavaş değiştiği ortada. Haftaya oynanacak Banvit maçı ise ciddi bir sınav niteliğinde.

kilikkan@gmail .com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergin Ataman zirveyi ele geçirdi

KEMAL ILIKKAN 03.04.2013

Tribün olayları nedeniyle seyircisiz oynanan maçta Pınar Karşıyaka'yı beklenenden kolay geçen Galatasaray Medical Park, galibiyet sayısını 21'e çıkardı. İlk yarıda üç sayı farkla yenildiği rakibini Abdi İpekçi'de 21 sayıyla geçip sezonun en farklı yenilgisini tattıran sarı-kırmızılılar, Fenerbahçe Ülker'in Banvit deplasmanından mağlup ayrılmasıyla zirvenin yeni sahibi oldu. Ergin Ataman'ın takımı, Carlos Arroyo liderliğinde kalan altı haftada da yerini koruyacak gibi görünüyor.

Fenerbahçe Ülker, Bojan Bogdanovic'in sakatlıktan 15 sayıyla döndüğü maçta Banvit'e Serkan Erdoğan'ın son saniye üçlüğüyle yenildi. Euroleague'de Olympiacos'u birkaç basit hatayla elinden kaçırın sarı-lacivertliler, Bandırma deplasmanında da 24 asistle oynayarak en azından oyun karakterinde değişimler olduğunu gösterdi. Ertuğrul Erdoğan'ın ekibinde amaç; playoff'a mümkün olduğunca özgüven toplayarak girmek. Bandırma deplasmanından alınacak bir galibiyet bunu yeterince sağlayabilirdi ancak Sammy Meijs'in "triple-double"a yakın performansı ve eski "sharpshooter" lardan Serkan Erdoğan'ın üçlüğü her şeyi değiştirdi.

Guardın kadar konuş

Beko Basketbol Ligi'nde bu hafta guard performansları bir hayli ön plandaydı. Olin Edirne evinde Erdemir'i farklı geçerken uzunlarından ziyade 11 asistli Mehmet Yağmur ve 22 sayıyla oynayan Filip Videnov'la güldü. Beşiktaş'a Antalya deplasmanında 90 sayılı galibiyeti başta Tutku Açık (20 sayı, 7 asist) olmak üzere diğer kırsalar Serhat Çetin, Daniel Ewing ve Ricky Minard getirdi. Mersin Büyükşehir Belediye'yi 10 sayı farkla geçen Aliağa Pektim de Lionel Chalmers 27 sayı üreterek haftanın en skorer oyuncularına arasına girdi. TOFAŞ'ın 17'lik yıldız adayı ve ülke basketbolunun geleceği sayılan Kenan Sipahi ise Hacettepe deplasmanında o örnek aldığı Dimitris Diamantidis'den örnekler sergiledi.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beşiktaş play-off'ta çok can yakar

KEMAL ILIKKAN 10.04.2013

Galatasaray Medical Park, TOFAŞ deplasmanından galip ayrılarak normal sezonu lider bitirme hedefine bu hafta bir adım daha yaklaştı. İki takımda da süre alan tüm oyuncuların skora katkı verdiği maçta TOFAŞ'ın dört maçlık galibiyet serisi sona ererken, Galatasaray Medical Park ligde üst üste 12. Galibiyetini alarak kulüp rekorunu geliştirdi.

Hafta içi ezeli rakibi Fenerbahçe Ülker'i THY Euroleague TOP 16 turunu son maçında yedi sayı farkla yenip (18 sayı geriden gelmişti) ikili averaj üstünlüğünü ele geçirerek sıralamada üste çıkan Beşiktaş, bu morali lige de yansıttı. Playoff mücadelesi veren Aliğa Petkim'i ağırlayan siyah-beyazlılar, maçı ikinci yarıda koparıp haftayı galibiyetle kapadı. Erman Kunter'in Jerrells'sız Beşiktaş planı her hafta biraz daha belirginleşiyor. Artık daha çok asist üzerinden oynayan, guardları oyun içerisinde daha fazla sorumluluk alan dolayısıyla paylaşımın arttığı bir takım var elinde.

Fenerbahçe Ülker ise kümede kalma savaşı veren Hacettepe Üniversitesi karşısında ecel terleri döktü. Barış Ermiş'in 27 sayı (kariyer rekoru), 10 ribaund ve 3 top çalmalık performansı sarı-lacivertlilere galibiyeti getirdi. Yerli bir oyun kurucunun bu istatistikleri en son ne zaman yakaladığını hatırlamıyorum bile. Hacettepeli Polat Kaya'nın 5/10'luk üçlük isabetiyle 24 sayı ürettiğini de atlamayalım.

Play-off mücadelesi veren TED Ankara Kolejliler ve Erdemir, TOFAŞ ile Aliğa Petkim'in yenildiği haftada rakiplerini devirerek yarışın içinde kalmayı sürdürürlerken, zirve takipçisi Banvit zorlu Gaziantep deplasmanından galibiyetle döndü. Euro Challenge Final- Four'unu düşünen Pınar Karşıyaka da Antalya BŞB karşısında haftanın en farklı galibiyetini elde etti.

Efes'e Final-Four yakışır

THY Euroleague'ı çeyrek final playoff'unda Olympiacos ile eşleşen Anadolu Efes, son şampiyona karşı bugün ilk maçına çıkıyor. İlk iki maçı deplasmanda oynayacak lacivert-beyazlılar birinden galip ayrıldığı takdirde İstanbul'da oynanacak 3. ve 4. maçları kazanıp Londra vizesini alacak güçte. Ben bu eşleşmede Efes'i daha önde görüyorum ve Final-Four'a inanıyorum. Bize şimdilik, ülke basketbolunun lokomotifine, ihtiyacı olan şansın yanında olmasını dilemek düşüyor.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derbiyi kazandı Engin'i kaybetti

KEMAL ILIKKAN 17.04.2013

Ligin en formda takımı Galatasaray Medical Park, moral-motivasyon ve form olarak son yılların en kötü dönemini geçiren Fenerbahçe Ülker'i beklenenden de rahat mağlup etti. Ezeli rakipler bir daha böylesi zıt kutuplarda karşı karşıya gelir mi bilinmez ama sarı-kırmızılılar Beko Basketbol Ligi'nde üst üste 13. maçını kazanarak kulüp rekorunu bir maç daha geliştirdi. Ergin Ataman'ın uzunları maç boyunca rakibin zayıf karnı

olan boyalı bölgeyi iyi işledi ve 40 dakika boyunca olası geri dönüş senaryolarını hep boşa çıkardı. Gününde bir Ender Arslan da böylesi maçlarda Carlos Arroyo etkisi yaratabileceğini bu maçta bir kez daha gösterdi. Maçın talihsiz anı ise Engin Atsür'ün sakatlığıydı. Kariyeri boyunca sakatlık problemleri yüzünden bir türlü potansiyelini ortaya koyamayan 1985 doğumlu oyun kurucunun daha önce bir buçuk sezon kaçırmasına neden olan tendon sakatlığı tekrar etti. Engin'in bunu da atlayacağını ve bıraktığı yerden devam edeceğini biliyoruz...

Hacettepe havlu attı

Normal sezonun bitim artık dört hafta var ve kümede kalma mücadelesinde ilk fire belli oldu gibi: Hacettepe Üniversitesi. Geçen hafta Fenerbahçe Ülker'i elinden kaçırarak başkent temsilcisi bu kez de evinde Royal Halı Gaziantep BŞB'ye kötü maç sonu oyunuyla kaybetti. Bitime bir dakika kala hala kazanma şansı olan takımın başantrenörü Alp Bayramoğlu, aldığı o teknik faulü belki de uzun yıllar unutamayacak, kim bilir. Antalya BŞB ise evinde TOFAŞ'ı geriden gelerek mağlup etmeyi başardı. Zagreb havası alıp geri gelen Amerikalı guardı Jordan Theodore'un maç boyunca tam 40 atış kullanıp (!), 32 sayı ürettiği maçta Akdeniz temsilcisi galibiyet sayısını altıya yükseltti. Altı galibiyetli Olin Edirne de yedi galibiyetli Mersin BŞB'yi deplasmanda yenince, Antalya BŞB'nin umutları arttı. Play-off'ta sekizinci bileti almak isteyen takımlar içerisinde bu hafta tek kazanan Royal Halı Gaziantep BŞB idi. TOFAŞ-Banvit maçının tekrarlanacak olması, Cenk Akdağ'ın takımını yarıştı bir adım öne geçirmiş durumda. Hep beraber göreceğiz.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Play-off için son bilet TOFAŞ'ın

KEMAL ILIKKAN 07.05.2013

Beko Basketbol Ligi'nde normal sezon beş erteleme ve iki tekrar maçı haricinde tamamlandı. Galatasaray Medical Park, kulüp tarihinin üst üste lig galibiyeti rekorunu Türk Telekom karşısında 17'ye yükselterek normal sezonu lider bitirdi. Sarı-kırmızılılar play-off ilk turunda sekizinci sıradan gelen rakibini ise TOFAŞ oldu. Bu hafta Erdemir deplasmanından kritik bir galibiyetle dönerek playoff'un son biletini iki maç eksikliğine rağmen ortaya koyan Bursa temsilcisinin lider karşısındaki performansı da merakla bekleniyor. Ahmet Çakı'nın takımı eski yardımcısı Özhan Çıvgın'ın Erdemir'ini 79-70 mağlup ederken, John Stockton'ın kolejdaşı (Gonzaga) Amerikalı forvet Josh Heytvelt haftanın en dikkat çekici performansına imza attı.

Efes ikinciliği istiyor

Kalan maçlar play-off aritmetiğini çetrefil bi hale sokmuş durumda. Üç maçı eksik Anadolu Efes, en az bir galibiyet alması halinde ikinci olup TED Ankara Kolejli (7) ile eşleşecek. Orhun Ene'nin Banvit'i eğer erteleme maçında TOFAŞ'ı yenerse ve Pınar Karşıyaka da üçte üç yapamazsa normal sezonu üçüncü bitiriyor. Bu durumda dördüncülüğe düşecek Fenerbahçe Ülker için ise play-off'taki en yakın rakip Pınar Karşıyaka gibi görünüyor. THY Euroleague'de kabus yaşatan sarı-lacivertliler, ligin en dişli ekiplerinden biri olan Pınar

Karşıyaka'ya çeyrek finalde elenirse, ben dahil pek çok basketbolsever şaşımayacaktır herhalde...

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Galatasaray'a A lisans yakıştır

KEMAL ILIKKAN 18.06.2013

 Galatasaray'a A lisans yakıştır Basketbolu izlemeye, takip etmeye başladığı yıllar Efes Pilsen ve Ülker'in şampiyonluğu domine ettiği o döneme denk gelenler iyi bilir; "Üç büyükler" potansiyelini harekete geçirmek üzere refleks göstermez, yöneticilerin gözüne basketbol şubesi angarya görünür, bu iş pek ciddiye alınmazdı. Öyle ki; 1991-92 sezonundan 2005'e kadar "müessese kulüpleri" şampiyonluğu kimselere bırakmamıştı. Bu dönemde maliyeti düşük Amerikalılar, küçük bütçeler ama en önemlisi vizyonsuzluk Galatasaray'ın, Beşiktaş'ın genel görünümüydü. Ne olduysa (!), Ülker ile Fenerbahçe'nin 2005'teki birleşmesiyle o vizyon da değişti. Birleşmenin ardından geçen yedi sezonda Efes'in yalnızca bir şampiyonluğu (2008-09) bulunuyor. Rekabete ayak uydurulmuş olmalı ki, son iki sezonda o kupa Beşiktaş ve Galatasaray'ın müzesine girdi.

Euroleague kriterlerine uygun

Beşiktaş geçen sezon 37 yıl aradan sonra, Galatasaray ise bu sezon 23 yıl sonra basketbolda şampiyonluk yaşadı. İki takımın başında da Ergin Ataman vardı. -İkisinde de elinde iyi bir bütçe vardı ama hatırlayın, sezona başladığı ilk beş ile sezonu bitirmek mümkün olmadı.- Beşiktaş tarihinde ilk kez katıldığı Euroleague'de altı ülkenin şampiyonunun bulunduğu (Barcelona ile CSKA, Final-Four'a kadar gitti) gruptan çıkmayı bile başarmıştı. Galatasaray Medical Park'ın bugün geldiği noktada ise kulübün CEO'su Lütfi Arıboğan, "Euroleague A Lisansı"nın hakettiklerini, Türkiye'nin A Lisanslı üç takımı olması gerektiğini dillendiriyor. Sarı-kırmızılılar önümüzdeki sezon ikinci kez Euroleague'de mücadele edecek.

Meseleye Avrupa basketbolu ölçeğinde bakıldığında, televizyon yayın hakları, yerel ligin FIBA sıralamasındaki yeri, seyirci sayısı, salon doluluk oranı, gelirler, şehir ve benzeri parametreler hepsi olumlu. Euroleague yönetiminin A lisanslı 14 takımı yeniden tanımladığı zaman Galatasaray'ı da hesaba katmaması için bir sebep yok. Yeni sezonda kurulacak kadro da şimdiden heyecanlandırmaya başladı bile.

Geçmiş zaman olur ki

Galatasaray'ı 1989-90 sezonunda şampiyonluğa taşıyan kadronun kaptanı şu an basketbol federasyonu başkanı. Lütfi Arıboğan kulübün CEO'su, Recep Şen Anadolu Efes yardımcı antrenörü, Burçin Badem Abdi İpekçi Arena'nın yöneticisi, Emir Turam akademisyen... O sezon finalde Galatasaray'a kafa tutan Harun Erdenaylı Paşabahçe'nin oyun kurucusu Orhun Ene ise 24 yıl sonra bu kez Banvit koçu olarak yine kaybeden taraftı.

kilikkan@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Spanoulis gelir mi

KEMAL ILIKKAN 06.07.2013

 Spanoulis gelir mi Şimdilerde bütün Galatasaraylılar bu soruyu soruyor. İki sezondur **Olympaicos'u Euroleague** şampiyonluğuna taşıyan ve MVP ödülünü kimseye kaptırmayan Yunan guard **Vassilis Spanoulis** sarı-kırmızılı formayı giyer mi? Sonda söyleyeceğimi başta söylüyorum: **Gelmez**. Neden, ben kimim, nereden biliyorum?

Biliyorum çünkü; **kariyerinin zirvesinde bir oyuncu final-four hedefi olmayan bir takımda oynamaz**. Mesele bu kadar basit. Ama yazılıp çizilmesi, bir ihtimal varmış gibi yapılması hoşumuza gidiyor. Avrupa basketbolunu yakından takip edenlere sorun, Avrupa'daki basketbol sitelerine bakın, yorumları okuyun. Göreceksiniz. Galatasaray 23 yıl sonra gelen şampiyonluğun coşkusu ve Euroleague'e iddialı bir kadroyla girmesinin hesapları içerisinde bu transferi dillendiriyor ama sonuç alınamayacağına adım gibi eminim. **Ergin Ataman** ile menajerlerinin aynı kişi olması sadece bir ihtimal yaratıyor. Paranız varsa **Navarro**'ya da talip olabilirsiniz, o başka.

Gelmem demişti

Geçen sezon **Efes** ile Atina'da oynadıkları play-off beşinci maçı sonrası Olympiacos soyunma odasında kendisiyle konuşma şansım olmuştu. Bu sayfalarda haberleştirdiğimiz kısa sohbetimizde "**Bir gün Türkiye'de herhangi bir takımda oynamak ister misin**" diye sorduğumda hem verdiği "**hayır**" cevabını hem de vücut dilini hatırlıyorum. Ve tekrarlıyorum **Spanoulis gelmez**.

V-Span, Panathinaikos ile Euroleague şampiyonluğu yaşayıp MVP seçildikten sonraki sezon Olympiacos'a geçmişti. Üç sezon önce **Anadolu Efes'in** müthiş bir kontratla kapısını çaldığı Spanoulis'in verdiği cevap şöyle rivayet edilir: "**Olympiacos'a geçtim ve Yunanistan'ın yarısı benden nefret ediyor. Türkiye'ye gidersem bütün ülke nefret eder.**"

Spanoulis'in vergiler dâhil 13 milyon avro tutan üç yıllık kontratı 1 temmuz itibariyle sona erdi. **Piraeus** ekibinde rüya gibi geçen üç sezonun ardından sözleşme yenilemeyebilir. Ancak bilindiği gibi **Barcelona** ve **CSKA Moskova'nın** da devrede olmasına rağmen önceliği Olympiacos'a verdiğini söyledi. Taraftarın nabzını yoklayan, tansiyonu düşürmek üzere yapılmış bir açıklama gibi duruyor. Onu seneye Barcelona formasıyla izlemek ise yüksek ihtimal.

Potaya sıçrayan rekabet

Son yıllarda potaya sıçrayan **Fenerbahçe- Galatasaray** rekabetinin bir uzantısı olarak, sarı-lacivertliler tutup Avrupa'nın en iyi koçu **Zeljko Obradovic**'i getirdi. Geçen sezonki fiyasko unutuldu bile. Galatasaray bu transfere tek bir isimle cevap verebilir: Spanoulis. Yani biraz futbol medyasının gazıyla işliyor süreç. Hatırlayın; Obradovic'in basın toplantısında kaşarlanmış bir Fenerbahçe muhabiri (basketbolla alakasız biri belli) "**Size basketbolun Mourinho'su diyorlar...**" şeklinde bir soru sorabilmişti. Oysa ki Obradovic ilk kez Avrupa şampiyonu olduğunda **Mourinho, Sir Bobby Robson**'ın tercümanlığını yapıyordu. 10 yıl önce Avrupa'nın zirvesindeki isimler **Sarunas Jasikevicius** veya **Theo Papaloukas** iken iki efsanenin Türkiye'ye transferi cümle içinde dahi kullanılamıyordu. Çünkü futbol medyası için içine henüz girmemişti.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaş baltalarıyla siyaset yapmanın devri kapandı

Kumru Toktamış 23.06.2013

Çağdaş İngiliz dili edebiyatının belki en şiirsel yazarı **Jeanette Winterson, Powerbook** adlı kitabında, Antakya tarihinden uzun uzun söz ettikten sonra, her zamanki yakıcı ve keskin diliyle tarihin en evrensel gerçeklerinden birini şöyle özetler: *"Her zaman bir kent vardır. Her zaman bir uygarlık vardır. Her zaman elinde baltasıyla bir barbar vardır. Bazen sizsiniz kent, bazen uygarlık sizsiniz, ama o kent, o uygarlık olabilmek için siz de bir zamanlar elinize bir balta aldınız ve nefret ettiklerinizi yok ettiniz... ve nefret ettikleriniz aslında hiç anlamadıklarınız idi."*

Ülkenin siyasi tarihine damgasını vuran, İslami kesim ile laikçi kesim arasındaki çatışma aslında hep bir kent ve kentleşme çatışması idi. Coğrafyanın batı kasabalarında, köylerinde, kentlerin varoşlarında varlıklarını sessiz sessiz ve sürdürenler, artık kentlerin de bir parçası olmak, kentlerde de gözükmek istediklerinde, kent seçkinlerini çok rahatsız etmişlerdi. Kurulu otoriter düzenin hiyerarşisini zorluyor olmalarından duyulan sancılar ve tepkilere karşın, hayatlarını daha İslami bir anlayışla düzenlemek isteyen kalabalıklar sonunda iktidara gelmekle kalmadılar, üretimleri ve tüketimleri ile bizzat kentin ta kendisi de oldular. Başkente ve kentliliğe damgalarını vurmak istediklerinde, artık mazlum değil, iktidar sahibi idiler.

Kimin barbar, gerici, otoriter olduğu, kimin özgürlükçü, uygar olduğu mutlak değil akışkan ve değişkendir. İddialarımızla, ideolojilerimizle değil, eylemlerimizle eli baltalı barbar veya kentli uygar oluruz. Laikçi kesimin uzun yıllar anlayamadığı ve hâlâ kabul edemediği, İstanbul Belediye başkanlığından gelen Başbakan'ın doğma büyüme kentli olması idi. Kentlileşememiş olmasının ise sorumluluğu kentin eski efendilerinin seçkinci mutlak otoriterliğinde aranabilirdi. Ancak geline nokta gösterdiği tepki ve uyguladığı politikaları ile yıllardır eleştirdiğimiz, Türkiye Cumhuriyeti tarihine damgasını vurmuş otoriter söylem ve eylemlere yönelmiş olduğu andan itibaren Başbakan Erdoğan sadece tutum ve politikaları eleştirilecek bir politikacı değil, siyasi gücü sınırlanması gereken bir çoğunluk lideri olmuştur.

Ortadoğu'nun gevezesi, **New York Times** köşe yazarı **Thomas Friedman**, geçen hafta yayımlanan yazısında, Türkiye'deki kalabalıkların ayaklanmasını "**bu bir devrim değil, bir tikslenme/ uzaklaşma hâlinin ifadesi**" şeklinde değerlendirmiştir. Bunca farklı, çizgi ve renkten kentlinin kent merkezine sahip çıkarken, yeter diyerek biraraya gelmesini tikslenme ifadesi gerçekten iyi anlatıyor. Bu tikslenme/ uzaklaşma hâlinde devrim umanlar da var, laik cumhuriyet ruhu çağırانlar da. Ama gerçek olan şu ki, iktidar eline baltayı aldığı anda kenti ve kentliyi kaybeder. O noktadan sonra, çoğunluğun veya mutlak bir yoğunluğun temsilcisi olmak aynı zamanda iktidar olmak anlamına gelmez.

Aristoteles'ten bu yana demokrasi üstüne kafa yoran bütün düşünürlerin ortak kaygısı, '**çoğunluğun tiranlığı**' olmuştur. Antik çağların düşünürü sırf bu nedenle demokrasiyi erdemden yoksun bir rejim olarak tanımlar. O gün bugündür kimileri, mülksüzlerin oluşturacağı çoğunluğun tiranlığından korkarlarsa da yaygın kanaat daha çok eşitlik ilkesinin bu şekilde zedelenebileceğidir. 18 yüzyılda henüz daha yeni kurulmuş ABD'de yaşanmakta olan demokrasi deneyimini şaşkın bir hayranlıkla izleyen Fransız aristokrat **de Tocqueville**, demokrasinin en zayıf yanının çoğunluğun azınlık üstünde kuracağı baskı olduğuna dikkati çekerek, bunun engellenmesi yönünde yapılar oluşturulmaz ise yurttaşların eşitlik ilkesinin çökeceğini söyler.

Bir rejimin demokratlığı çoğunluğun yönetimi ile değil iktidarın muhalefetine yaptığı muamele ile ölçülür. Demokrasinin kriteri yönetimin arkasında ne büyük bir kitlenin olduğu ile değil, muhalefetin sesinin ne denli duyulabilir olduğudur. Bu anlamda AKP'nin zaten giderek karanlıklaşan sicili, 27 Mayıs 2013 tarihinden itibaren bu partinin Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca karşı karşıya kaldığımız baskıcı, otoriter rejimlerden hiçbir farkının olmadığını ortaya koymaktadır. Oysa geçtiğimiz haftalarda defalarca, iktidara hâkim liderlik sergileme imkânları ortaya çıkmış olduğu hâlde bu imkânların neden kullanılmamış olduğunu uzun yıllar boyunca sormaya devam etmek zorundayız.

Muazzam bir özgürleşme dalgasının üstünden iktidara gelen AKP, bugün kendisini iktidara taşıyan Türkiye'deki özgürleşme rüzgârının çok gerisinde kalmış, ve Cumhuriyet tarihi boyunca çok yakından bildiğimiz ve tanık olduğumuz baskı ve şiddet üstünden iktidar kuran hükümetlerden biri olmuştur. Daha önemlisi varolan toplumsal görüş ayrılıklarını polis baskısı, gaz ve tazyikli su ile bertaraf etmeye çalışan Başbakan demokratik bir lider olmaktansa şiddet yoluyla iktidara tutunmaya çalışan bir siyaset adamı durumuna gelmiştir. Bu yaşananlar, polis baskısı veya sokaklara dökülüp gövde gösterisi düzenleme mantığı ile çözülemeyeceği gibi toplumumuzu bugüne kadar yaşanmamış bir kutuplaşmaya da sürükler. Böylesi bir kutuplaşmanın ne siyasi bir anlamı ne de iktisadi bir faydası olacağı açıkken, Başbakan ve hükümetini bu yöne iten nedir?

Türkiye'nin büyük kentlerinin meydanlarında, silahsız halka karşı ölçsüz şiddet kullanılmış olması, özellikle Başbakan'ı hedef alan bir öfkeye dönüştüğünde bu durumun ister istemez parti içi bir hesaplaşma açısından da ne anlama gelebileceği üstüne düşünülmesini gerektiriyor. Sokaklarda yaşanan güç gösterisinin parti içinde ne şekilde yankılanmakta olduğuna dair şimdilik pek bir belirti yoksa da, kimi suskunluklar meydanlarda söylenmekte olanlardan daha anlamlı olabilir.

Kent meydanında hâlâ sürmekte olan çok katmanlı bir hesaplaşma yaşanmaktayken hepimizin ortak sorusu bu hesaplaşmadan kimin kazançlı çıkacak olduğu ise barbarlık ile uygarlık arasında seçim yapabilmekte herkesin ortak kaygısı olabilir. AKP ve R.T. Erdoğan kentler hepimizin diyerek iktidara gelmişti. Gezi Parkı'nda eylem yapan gençler ülkenin en azından batısındaki geleneksel otoriter çizgilerin sultasına son verildiği yıllarda polis korkusu, asker cuntası, gözaltında işkence tehdidi olmaksızın yetiştirler. Şimdi bu gençlerin karşısına aynı otoriterliğin başka bir versiyonu ile dikilmek, onların gencecik taleplerine sahip çıkamamak, eline baltayı almak, hepimizin ortak yaşam alanı olan kenti uzun yıllar karanlığa sürükleyecektir. Kutuplaşmadan, nefretten medet ummanın artık çok eskilerde kaldığını Gezi Parkı'ndaki gençler hepimize gösterdiklerine göre artık onları anlamaya yönelik çaba içinde olmanın da zamanı geldi. Geçen yüzyılın Türkiye'si'nden kalma söylemlerle, geçen yüzyılın baskıcı rejimlerini aratmayan yöntemlerle hesap kapatmaya çalışmak yerine hep birlikte, rengârenk kentliler olunabileceğini gördüğümüze göre savaş baltalarından siyaset yapmanın artık devri kapanmış, meşruiyeti tükenmiş demektir.

kumru@optonline.net

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öykünün dönüm noktası

Kumru Toktamış 14.07.2013

George Orwell, bir dostuna yazdığı mektubunda, **Hayvanlar Çiftliği**'ndeki metaforların ne anlama geldiği sorusunu yanıtlarken, Kronstad ayaklanması ile domuzların süt ve elmaları sadece kendilerine ayırmaları arasında benzerliğe dikkat çekerek **"öykünün dönüm noktası burası olabilirdi... eğer diğer hayvanlar tam bu noktada seslerini çıkartabilselerdi herşey yoluna girerdi"** der. Bir kaç cümle sonra ise adeta kendisi ile çelişerek Sovyet Devrimi için **"bana sorarsanız sürecin bu olacağı, Bolşevik Partisi'nin doğası gereği baştan belliydi. Örneğin Bertrand Russel gibi çok küçük bir grup bunu en başından öngörebilmişlerdi"** diye ekler.(1)

Türkiye'de uzun bir süredir ve özellikle Gezi direnişi ile birlikte muhalefetin çeşitli kanatları arasındaki hâkim tartışma **"bu işin böyle olacağı baştan beri belliydi"**cilerle **"bu durum belli kırılma noktalarında bu hâle geldici"**ler arasında sürmekte. Daha sıradan ifadelerle **"biz başından beri AKP'nin ne mal olduğunu biliyorduk, biz size demedik mi, yetmez ama evet derken aklınız neredeydi"** şeklinde bitmez tükenmez hesap sormalarla, bugün yanı başlarında omuz omuza AKP yönetiminin zorba uygulamalarını eleştirenlere hınçla yüklenmeye devam eden bir kesim olduğu açık. Farklı demokrasi anlayışlarına denk düşen bu çatışma Gezi direnişine kadar üç dişlik canı kaldığından hepimizin emin olduğu muhalefeti hâlâ içten içe kemirmekte olan bir gerilim.

İster devrim olsun, ister demokrasi, kitlelerin geniş katılımı ile şekillenen siyasi ve toplumsal süreçlerin ne yöne evrileceklerinin baştan beri bilinebiliyor olduğu varsayımı aslında tüyler ürpertici bir mutlakçılık içeriyor sanki. Demokrasi dediğin (ya da devrim dediğin) birtakım kelli felli, görmüş geçirmiş, okumuş yazmış, oturmasını kalkmasını bilen adamlar (ve belki kadınlar) tarafından ortaya sürülen, hatta gariban halk kitlelerine armağan edilen bir paket programdır anlayışı, ister istemez hayatın içinden çıkan gerçek siyasi katılım talepleri ile karşılaşınca, ister Türkiye'de olsun, ister Mısır'da demokratlıktan hemen vazgeçebiliyor. Demokrasinin tercihan frak giymesini bilen adamlar ve başını örtmeyen kadınlarla (devrimin de Che şapkası veya duruma göre Troçki sakalı ile) ifa edilebilir bir seçkinlik hâli olduğu sanısı ve biçimciliğinin coğrafyamızda hâlâ görülebiliyor olması demokratlıktan çok abisinin ceketini giymeye çalışan bir yeni yetmenin iğretiliğini taşıyor. Zaten bu iğretiliğin kendileri de farkında olan **"bu işin böyle olacağını baştan beri bilen"**ler seçimle işbaşına gelmiş bazı uygunsuz şahıs ve şahsiyetlerin gerekirse dipçikle kovalanmasında da hiç bir sakınca görmüyorlar.

Bu tür bir mutlakçılığın en kaygı verici yanı hayatın akışkanlığını yakalayamıyor olması. Daha da kaygı verici olan ise demokrasiyi baştan niyet edilerek ulaşılabilen bir şıklık hâli sanıyor olması. Hayatı veya demokrasiyi önceden hazırlanmış şablonlar icabı yaşanması gereken bir modernlik sanmak bir yana, olgular ve kitleler karşısında esneyememe hâli hiyerarşik bir dünya görüşüne tekabül ediyor. Bu hiyerarşik dünya görüşüne göre doğruları zaten başından beri bilenler (neden bilirler acaba? vahiy geldiği için mi? Peygamber sözü olduğu için mi? Bu bir laik imamlık hâli değil de nedir?) bilmeyenleri dinlemek değil eğitmekle, bilinçlendirmekle yükümlüler! Eğitimi bir bilgi paylaşımı değil yukardan aşağı ışık saçma becerisi olarak gören bu anlayışın kulakları ister istemez kendisi gibi düşünmeyenlere tıkalı olmak ve tam da bu nedenle değişime, dönüşüme ve katılımcılığa kapalı olmak zorunda.

Yazının tam bu noktasında durup kendi kendime şu soruyu sormak zorunda hissettim **"kimden söz ediyorsun yahu şimdi? AKP iktidarının ne menem bir şey olduğunu başından beri bildiğini iddia eden muhalif kesimden mi yoksa şu anda AKP'de yaygın olarak duyulmakta olan seslerden mi?"** Ne kadar da birbirlerine benziyorlar. Neredeyse **"memleketin suyunda var galiba bu mutlakçılık!"** diyesi geliyor insanın.

Oysa AKP, bütün baldırı çıplaklığı ile, daha önceleri tek tipçi siyaset anlayışı gereği önu kapalı olan halk kesimlerine yol açabildiği iddiası ile, siyasi katılımın önünü kesenlere karşı duruşu ve bir demokrasi dalgası ile iktidara yürümüştü. **“Bunun böyle olacağı baştan belliydi zaten”**cilerin asla kabul edemedikleri, demokrasinin, bazı büyük adamların niyetlerinin eseri değil halk taleplerini dile getirirken bir yan ürün olarak, süreç içinde gelişen ve genişleyen bir siyaset eyleme hâli olduğu. AKP de niyetlerinden çok, dün kendisine iktidar yolunu açarken de, bugün zorbalığı siyasi yöntem olarak uygularken de, geniş halk kesimlerini harekete geçirebilmiş olması hâli ile demokrasi tarihimizde yeri olan bir parti.

Bir paradoks gibi görünse de bugün meydanlarda, genç insanlar, AKP’ye rağmen aşk ile el ele tutuşarak muhalefet yapıyorlarsa bu noktaya AKP demokrasi dalgası ile ulaşıldı. Sosyal tarihimizde yazılacaktır, rahmetli **Ruhi Su’nun** 1985 yılında geniş kitlelerin yürüdüğü cenazesinde el ele tutuştukları için feministler tarafından bile eleştirilmiş insanların tarihidir Türk solunun geçmişı. AKP’nin bu paradoksun hem üreticisi hem de ürünü olarak kendini tüketme noktasına gelmiş olmasının nedenini **“böyle olacağı baştan belli olduğu”** için değil, belli kırılma noktalarında gerekli basireti göstermekte yetersiz kalmış olan muhalefetin artık kendi sesini bulabiliyor olmasında aramak lazım.

Hazır muhalefet sesini buluyorken, kimin daha uzun zamandır AKP düşmanı olageldiğinin yarışmaları ve öğreten adam bilinçlendirmelerinin gerçekten bir anlamı ve ayrıca faydası var mı? Daha da önemlisi, ben aynı rekabetçi kesimin Mısır’da yaşanmakta olan darbeye de bakıp iç geçirmekte olduklarını düşünürken acaba yanılıyor muyum?

Bizim demokrasi öykümüzün kırılma noktalarında gerek iktidarın gerek muhalefetin baştan beri varolan niyetleri değil, hiç de beklenmedik ama yine de kaçınılmaz bir biçimde açığa çıkan olaylar sırasında verdikleri tepkiler yatıyor. Siyaset insanları da, siyasi hareketler de bu tepkileri ile küçülüyor, siliniyor veya büyüyor, zenginleşiyorlar.

(1) George Orwell, *Life in Letters*, Liveright, 2013

Pratt Enstitüsü, Brooklyn NY

kumru@optonline.net

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sevgili Dostum

Mehmet Betil 25.06.2013

Kanaatim önyargı olarak da algılanabilir.

Uyarına ve dostça yaklaşımına teşekkürler.

Hepimiz kendi inanç ve algılarımıza göre değerlendiriyor ve yorumluyoruz.

Doğal ve gerçekçi olan da bu.

Taksim'e/ Gezi Parkı'na ben de iki kere gittim.

AKM üstündeki flamaların yeni ile bir ilgisi yoktu. Hepsi eskinin çökmüş, gitmiş devrimcilik ideolojisinin delilleriydi.

Ergenekoncu "solcu"nın havasını taşıyorlardı.

Temel hakların talebine ilişkin tek slogan, flama göremedim.

Dayatmacılığa karşı da bir şey okumadım..

Parkın bir bölümünde yine sol, diğer tarafında da kemalist- ulusalcı dünya görüşünün temsilcileri bulunuyordu.

Eğlence biçimleri de eski günlerden kalmaydı.

Gerçekten bireysel haklarını isteyenler, dayatmacılığı reddedenler bu büyük kalabalığın içine serpilmişler ve kendileri durumdan vazife çıkarmak, gelişmenin kaymağını yemek isteyenlerin arasında kaybolmuşlardı.

Kısaca ben Park'ın/ Taksim'in büyük bölümünde hayal kırıklığı yaşadım.

Yakılan otobüsler, devrilen, yakılan muhtelif araçlar ile çatışmalar şiddetlendi.

Bunların sorumlusu ise işte o eski sol zihniyetin sırtına binmiş sırtlanlar, hâlâ eski düzeni yeniden tesis etmek isteyenlerdi.

Gerçekten hak arayanlar, bireysel özgürlüklerini kazanmak isteyenler biraz geç de olsa durumun farkına vardılar ve *Twitter*, *Facebook* üstünden muhteşem bir mizah ile bunları tasfiye ve kontrol etmeye de çalıştılar.

Çatışma teşvik edilen yerlerde olmadılar, gidilmemesi için de uyardılar.

Bu, kitle açısından kısa gözlem ve yorumum.

Hükümet cephesine gelince:

Erdoğan vesayet düzeninin savunucularını kendi içinden, Polis'ten, MİT'ten tasfiye etmedi, edemedi, etmek istemedi.

Onlar da ona 29 Mayıs sabahı saat 5:00'te o korkunç, ilkel, kalles, aşağılık saldırı ile bir kere daha oyun oynadılar.

Tıpkı Uludere'de, Reyhanlı'da oynadıkları gibi.

Edhem Eldem'in Nostalgia (Turkey is False Nostalgia, 16 Haziran 2013, **NY Times**) isimli yorumunda belirttiği gibi, Erdoğan, despotizmini polise yaslanarak sürdürmek hevesinde.

Bunu da ancak çatıştırmaya, dövüştürmeye, bizleri birbirimize kırdırarak, düşman ederek becerebilir.

Ancak artık buna ne uluslararası, ne de ulusal zemin uygun.

Bu topraklarda yaşayan büyük çoğunluğumuz barışı istiyoruz.

Bu krizi yönetmede gösterdiği anlayışsızlık ile duvara tosladı.

Son on yılda birçok alanda kazandırdığı olumlu imajı, 20 günde kötü yönetimi, kıt dünya görüşü, devirecekler paranoyası ve aldığı yanlış/ hatalı istihbarat sonucu sergilediği basiretsiz yönetim ile nerdeyse tüketti.

Bundan hepimiz zarar göreceğiz.

Sevindirici tek yan ise temel haklar zeminli, sivil sorumlu vatandaşlık anlayışı ile donanmış bir muhalefetin ana rahmine düşmüş olması.

medbetil@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Korkmazsan atarsın

Mert Aydın 15.06.2008

Bir an hayal ediyorum Pazartesi sabahını. Çekler'i geçmişsek, "Çekler'i bozdurduk", elenmişsek, "Çekler karşılıksız çıktı" başlıkları. Ne güzel, ne yaratıcı!

Milli takımımızın rakibi Çekler de aslında bize benziyor. Kendi kendilerine sorun yaratıyorlar. Medya, kendi kadrosunu Karel Brückner'e dikte ettirmeye çalışıyor. İlk maçtan önce, "Baros'un ne işi var takımda? Koller tek başına yeter" kampanyası vardı. Brückner etkilendiğinden mi bilinmez bunu uyguladı. Sonuç az daha felaket oluyordu. İsviçre'yi yendiler ama şans yanlarındaydı.

İkinci maçta rakip Portekiz'di. Bu kez Koller, 125 yıl sonra zannediyorum ki, yedek kulübesindeydi. Portsmouth'ta pek de iç açıcı bir performans gösteremeyen Baros sahadaydı. Baros, adam eksiltti, Portekiz savunmasını bir oraya bir buraya götürdü. İyi oynayan Çekler kaybettiler ama Baros'un farkını gördüler.

?imdi Türkiye karşısında Brückner ne yapacak? Ya da Baros'un yanına emektar Koller'i ekleyerek, bizim savunmanın kırılğanlığını mı kullanacak? Bu kez böyle bir şey denerlerse bu kez orta sahada sıkıntı yaşayabilirler. Rosicky'nin yokluğunda ve Plasil'in ilk iki maçtaki etkisizliğinde daha çok sağ kanattaki Sionko ile forvete katkı yapan orta saha bir kişi eksilince ne yapar? Bence Brückner bu riski göze almaz. Koller tek olursa sanırım işimiz daha kolay olur. Galasek ve Polak orta sahadaki defansif isimler. Onların üzerine gidip yıkmak gerekir.

Savunma çok deneyimli oyunculardan kurulu. Orta sahadan savunmaya destek gelirse geçilmeleri daha da zorlaşıyor. Ama bazen uyuyorlar. Sağda Grygera, ortada Ujfalusi ve Rozehnal, solda Jankulovski formda ve uyanık olduklarında forvetler için tehlikeli. Zafiyetleri ağır olmaları. Ama içleri rahat. Çünkü arkada Cech var.

Peter Cech, 2002 Avrupa Ümitler ?ampiyonası finalinde kurtardığı 4 penaltıyla piyasaya çıkmıştı. Ama tek hünerinin penaltı kurtarmak olmadığı kısa sürede anlaşıldı. Ona bakan, Medusa'yı görmüş gibi çarpılıyor ve gol vuruşunu yapamıyor. Sanki o, kalenin içindeyken kale küçülüyor, küçülüyor. Portekiz maçında yediği ilk golde

bile topun içeri girmemesi için öyle uğraştı ki inanılmaz!

Galiba Cech konusunda yapılması gereken onu görmezden gelmek. Yani kalede sıradan biri varmış gibi davranmak. Ondan korkan Cristiano Ronaldo'nun ?ampiyonlar Ligi finalinde nasıl penaltı kaçırdığını hatırlayın! Korkmazsan atarsın.

15.06.2008

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Viyana'da tarih yeniden...

Mert Aydın 21.06.2008

"Mucizeler zaman alır" demişti Fatih Terim o güleryüzle başlayan ama sonrasında öfke seline dönüşen basın toplantısında. Hırvatistan maçı öncesind ekafamızda olan bir mucize değildi. Karşımızda sağlam, iyi bir takım vardı kuşku yok ki. Ancak bu takımı yenmemizi bir mucize olarak adlandırmak doğru olmazdı. Kafaları karıştıran daha doğrusu bulandıran savunmadaki eksikler ve Aurelio'nun yokluğuydu galiba.

Bizim için en korkulan yer savunmamızın ortasıydı. Sanki oyunun bu bölgeye gelmesini engellercesine topa sahip olduk ve Hırvatlar'ın sadece bizim peşimizde koşmalarını sağladık. Belki de bu turnuvada ilk defa bir maçın ilk yarısında rakibimizden daha organizeydik.

Ne yazık ki oyun olarak daha iyi olduğumuz bir 45 dakikayı doğru dürüst pozisyon bulamadan geçirdik. Hırvatistan geride iyi kapanıyor ve Nihat'ı adeta tüm Türk takımının izole ediyordu. Kağıt üzerinde forvet görünen Tuncay da aslında orta sahadaydı. Hırvatlar'ın ilk yarıdaki stratejisi daha çok kenarlardan gelmekti. Beklerimizin uyuduğu bölümlerde birkaç boş top buldular. Biri direktten döndü.

İkinci yarının başında kontrollü oynarken Gökhan korkunç bir hata yaptı. Allah'tan Olic atamadı. İlk yarıda olduğundan daha fazla rakibin topla oynamasına izin verince işimiz zorlaştı doğal olarak. Çünkü Hırvat orta sahasında hemen her oyuncunun topla akrabalığı var. Pas yüzdeleri yüksek.

Kazım beklenen etkiyi sağlayamadı. Hatta zaman zaman içeri girip Nihat'a yardım beklentimiz de boşa çıktı. Bu maça kadar 1 dakika bile oynamayan Uğur Boral'ın oyuna sokuluşu da aslında kenarları hareketlendirmek içindi.

İlk 45 dakika başka bir Türkiye izledik devamında başka. İlk devrede pas yapmayı tercih ettik, ikinci yarıda oyundan düşüp savunmada kalmayı. Ama Mehmet Topal-Semih değişikliği Terim'in gol istediğini gösteriyordu.

Semih'in girişiyle hareketlenen Türkiye, Klasnic'in golüyle yenik duruma düşse de, yedek golcünün muhteşem vuruşuyla milliler yine geri gelmeyi bildi. Rüştü kurtardığı penaltıyla hatasını affettirince Türkiye tarih yazdı.

21.06.2008

Kazanan alkışlanır

Mert Aydın 28.07.2008

“Beni bisikletime bindirin”. Bu sözleri 1967 yılında Fransa Turu'nda aldığı amfetaminler yüzünden bilincini yitirerek bisikletinden düşen İngiliz Tom Simpson söylemişti. Simpson, hiçbir zaman bisikletine bindirilemedi. Çünkü kısa süre içinde yaşamını yitirdi. Ama Fransa Bisiklet Turu deyince akla gelen en büyük simgelerden biri bu olay. Tıpkı 9 kez Tur'da podyuma çıkmasına karşın 1 kez bile şampiyonluk göremeyen Raymond Poulidor gibi, tıpkı 1906 yılında Tur'u kazandıktan birkaç ay sonra kimbilir hangi nedenden canına kıyan Rene Pottier gibi.

Herkes Armstrong'u, Indurain'i, Anquetil'i, Merckx'i, Hinault'yu anımsıyor. Ama ya Henri Desgranges'ı hatırlayan var mı? Politik açıdan pek sempatik tavırlar sergilemese de 1903 yılında Fransa Bisiklet Turu'nu spor literatürüne sokan adam o. L'Auto gazetesinin sahibi, yıllar sonra adı L'Equipe olarak değişecek bu basın organıyla öylesine bir popülerite sağlamıştı ki bugünlerde dağlarda gördüğümüz kalabalığın temelleri taa 100 yıl önce atılmıştı.

Desgranges, turuna öylesine bağlıydı ki 2.Dünya Savaşı nedeniyle verilen arada yitirmişti yaşamını. Onu hayata bağlayan şeydi Tur. Tıpkı Korsan lakaplı Marco Pantani gibi. Hani bu öldüresiye yıpratıcı turda yarışabilmek için neredeyse tamamı doping alan adamlar arasında günah keçisi ilan edilen İtalyan. Pantani'nin aşırı dozda kokain nedeniyle ölümü, Desgranges'dan sadece şekil olarak farklıdır. Mana aynıdır. Lance Armstrong'un yaşamla bağı da Tur sayesinde kurulmuştur. Yakın arkadaşı Casartelli'nin yollardaki ölümünün intikamını almak ona düşmüştür. Kanseri yendikten sonra yaşamda yenilmeyecek bir rakip kalmamıştır artık. Belki de 7 şampiyonluk kazanan ruhtur kansere nanik yapan.

O ruh, Rominger'e dağlarda ezip geçildiğine inanıldığı sırada kimse anlamadan rakibini yakalayan Miguel Indurain'de de vardı. Ya da mucizevi bir zamana karşı etapla, Tur'u kazandığına inanan Fignon'u üzüntülere gark eden Greg Le Mond'da. Ya peki 1938 ve 1948'de şampiyon olarak 2.Dünya Savaşı arasında pek bir şey değişmediğini ortaya koyan Gino Bartali'ye ne demeli?

Şimdilerde farklı isimler var ortalıkta. Tamam doping denen bela yüzünden birincilerin birinciliğinden şüphe etmek için en kolay yoludur. Ama o eskilerin ruhu, o eskilerin gururu için alkışlayın Zafer Takı'nın altında ödül alan adamı. Çünkü Fransa Turu, yaşamın ta kendisidir. Kimi zaman düz, monoton, kimi zaman yokuş yukarı, ıstıraplı kimi zaman ise yokuş aşağı tempolu, hızlı.

Ya 3-0 olsaydı ne olacaktı?

Mert Aydın 14.08.2008

Fenerbahçe için Şampiyonlar Ligi'nde geçen sezon gelinen nokta unutulmuyor. Çeyrek finalin, Chelsea gibi bir devle karşılaşmanın tadını almış sarı-lacivertliler için ön eleme büyük şeyler ifade ediyordu. Sonuçta rakip Partizan belki bu kupada final oynadığı 1966 yılındaki kadar güçlü değildi ama belli bir geleneğin takımıydı. Buna bir de politik fikirleri Radovan Karadžić'le bire bir örtüşen bir taraftar grubu eklenince iş daha da zorlaşacak gibi duruyordu.

Daha oyunun 9. dakikası oynanırken Fenerbahçe savunmasının arkasına atılan topu Bogunoviç takip etti. Volkan'ı çalımladı ve boş kaleye bıraktı. Lugano hızır gibi yetişip çıkardı. Ama 11'de Fenerbahçe, bu kadar şanslı değildi. Stevanoviç'in sağdan ortasına uzak direkt Gökhan'ın ve kaleci Volkan'ın eskortluğunda Paunoviç kafayı vurdu: 1-0.

Daha sarı-lacivertliler, şoku üzerinden atamadan ikinci gol geldi. Bogunoviç'in ara pasında Fenerbahçe'nin başının belası Diarra hareketlendi. Volkan çıkıp onun topunu kesti. Ama boşta kalan topu Bogunoviç ağırlara yolladı: 2-0.

Fenerbahçe 30. dakikadan sonra top yapmaya ve Partizan'ı kendi sahasına hapsetmeye başladı. Ama 35'te boş kaleye topu gönderemeyen Diarra'ydı. 39. dakikada Roberto Carlos'un müthiş frikiğinde kaleci başarılıydı. 40'ta Alex'in sağdan kullandığı kornerde Lugano kale dibinde bomboş dengesiz bir kafa vurdu ama dışarı gitti.

Devrenin sonunda Alex, kendin pişir kendin ye formülüyle önce penaltı yaptırdı. Ardından kaleciyi terse yatırıp umut getirdi: 2-1.

İkinci yarıya bu golün moraliyle giren Fenerbahçe, 50'de beraberliği buldu. Lugano sağdan uzun upuzun bir orta gönderdi. Semih kendine has kafa asistlerinden birini Güiza'nın önüne servis etti. Turkcell Süper Lig gol kralının hediyesini La Liga gol kralı affetmedi: 2-2. Aynı Güiza 77'de boş kaleye topa dokunamadı.

Fenerbahçe, maçın ilk yarım saatlik bölümünde konsantrasyon problemi yaşadı. Niye bilemiyorum? Çünkü Partizan'ın sahasında bu kadar laubali olmanın anlamı var mı? Eğer Partizan geri çekilmese ya da o arada bir üçüncü gol bulsalar Fenerbahçe, Şampiyonlar Ligi için havlu atmaya yaklaşıacaktı. Bundan kurtulmuş gibi görünüyorlar. Ama İstanbul'da aynı lakayt tavırlardan uzak kalmak ve Diarra ile Bogunoviç karşısında daha ciddi olmak gerekiyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Phelps ve Bolt

Mert Aydın 18.08.2008

Şimdiden Pekin Olimpiyatları'na damgasını vuranlar belli oldu. Usain Bolt ve Michael Phelps. Bu iki sporcu izlerken hiçbir şeyin imkansız olmadığını öyle iyi anladık ki sormayın. Sokaklarda çocuklar, kendi ülkelerinden birini değil bu sporcuları idol olarak görüyorlar.

Michael Phelps, iki olimpiyattır Mark Spitz'in efsanevi yedi altınlık rekorunu gözüne kestiriyordu. Atina'da 6 altında kalmış ve yanına 2 bronz eklemişti. Ama Pekin'de özellikle Jason Lezak'ın 4x100 serbestteki katkısıyla sekiz altına ulaştı. Tabii uzun süre tartışılacak 100 metre kelebek altını da bu başarının ne kadar heyecan verici olduğunun kanıtı.

Phelps birçok rekoru tarihe gömdü. 8 altınla Mark Spitz'i, toplam 14 altınla Carl Lewis, Paavo Nurmi gibi efsaneleri geride bıraktı. Toplam madalyası ise 16 oldu. Eğer dört yıl sonra Londra'da 27 yaşında rengi ne olursa olsun iki madalya daha alırsa jimnastikçi Larissa Latynina'nın 18 madalyalık rekorunu egale edecek. Üç madalyayla da bir numara olacak.

Bu başarılar tesadüf değil. Michael Phelps'ün düzenli çalışması, konsantrasyonunu iyi bir şekilde sağlaması başarıyı getirdi. Hiperaktif bir çocuk olarak zoraki başladığı yüzmeyi bir yaşam biçimi haline getirmesi de ilginçti. Karbonhidrat ağırlıklı beslenerek yine farklı bir beslenme tarzı benimsedi.

Usain Bolt'un 100 metre dünya rekorunun kırıldığı yarışı unutmak mümkün değil. Hepimiz ileride hafızalarımızdaki o bağırان Bolt figürünü kalıcılar klasöründe tutacağız. 9.69 öyle kolay kırılacak bir derece değil. Ne var ki Jamaikalı atlet öyle bir şekilde finiši gördü ki insanın aklında 100 metre dünya rekorunun sınırı konusunda soru işaretleri oluşuyor. Jamaikalı'nın güle oynaya yaptığı bu derece, gülüp oynanmadığı takdirde 9.60'a kadar uzanabilecek fantezileri akıllara getirebilir.

Düşünün bu adam eğer 1 haziranda 100 metre dünya rekorunu kırmasaydı antrenörü Glen Mills, onu 100 metrede yarıştırmayacaktı. Neyse ki New York'ta o yarış koşuldu. 1996 Atlanta Olimpiyatları'ndan bu yana ilk kez bu en büyük platformda 100 metre dünya rekoru kırılmış oldu.

Şimdi sıra 200 metrede. Bu moralle 200 metrede Usain Bolt'un altını kaptırması kolay olmayacak tabii ki. Ne var ki beklentiler yükseldi. Artık herkes Michael Johnson'ın Atlanta'da kırdığı ve yanına yaklaşılmaz denilen 19.32'lik rekorunun ölümsüz olmadığına hemfikir. Bunu kırabilecek adam da belli. Usain Bolt acaba Pekin'de bu rekoru kırabilecek kapasitede mi? Seçmelerde nasıl bir durumda olduğunu göreceğiz. Ama hayal etmesi bile güzel açıkçası. Hem bu rekoru da kırarsa Michael Phelps'in kahramanlık öykülerini iyiden iyiye gölgede bırakacak.

Michael Phelps ve Usain Bolt bizden biri gibi oldular. Sporun evrenselliği yine ağır bastı. Dünyanın hemen her yerinde bu ikisinin başarıya ulaşmaları için belki dua bile edildi. Bir kez daha anladık ki spor ve tabii ki olimpiyatlar, insanları farklı bir tarzda da olsa birleştiren kavramlar.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sistemsizlik kurbanı

Mert Aydın 19.08.2008

Nevin Yanıt 100 metre engellide serisinde sekizinci olarak finalin kapısından geri döndü. Derecesi 13.28. Kendi en iyi derecesi 12.76'nın çok uzağında. Sonuç olarak baktığımızda 12.70 koşanın finale yükseldiği bir yarı finalde üzüldük. Ama şunu belirtmek gerekir ki teknik bir sprint dalında yarı final koşmak bir Türk atlet için başarıdır.

Fakat yarış başlamadan önce sporcuların yüzlerini teker teker televizyondan izlerken Nevin Yanıt'ın son sırada yer alacağını hissetmek için uzman olmaya gerek yoktu. Bembeyazdı Mersinli kızın yüzü. Bir

yanında Birleşik Amerikalı Lolo Jones, ki bu seride 12.43'le yılın en iyi derecesini yaptı, diğer yanında Avustralyalı Sally McLellan. Yaşamında ilk kez Olimpiyat yarı finalinde yarışan bir kız için büyük bir yük.

Cüneyt Yüksel tarafından yetiştirilen ve yine Mersinli Esen Kızıldağ ile yaşadıkları rekabetle dünya çapında bir engelci haline gelen Nevin'in finale kalamayışı değil bu yüz ifadesidir beni üzen. Bunun nedeni de aslında sistem sorunumuzdan kaynaklanıyor.

Nedir bu sorun? Şimdi atletizm takımımızın bir mentörü var. Ziya Koruç eminim işinin ehli bir profesyonel. Ama merak ettiğim şu. Koruç ile Nevin, Pekin'e gelene kadar kaç kez görüştüler? Nevin Yanıt'ın kağıt gibi bembeyaz yüzünü engelleyebilecek bir birliktelik için Nevin Yanıt'ın yıllardır birlikte çalıştığı bir profesyone ihtiyacı yok muydu? Bunları görünce insan üzüyor. Dedim ya yoksa elenmesi değil benim için önemli olan.

Bu sadece atletlerimiz için geçerli değil. Peş peşe çekilen sıfırlar sırasında haltercilerimiz ya da sonrasında güreşçilerimiz ne kadar destek aldı? Ya da şöyle soralım. Aldıkları desteği veren kişiyle Pekin'e gelmeden önce konuşmuşlar mıydı? Çünkü bu tip destekler ancak kişilerin güvendikleri ve tanıdıkları kişiler tarafından verildiğinde fayda sağlar.

SÜME'YE HAKEM MARKAJI • Yazımızın sonunu boksörümüz Yakup Kılıç'la noktalayalım. İlk tur maçında kimselere güven vermeyen Yakup, Cezayirli rakibine karşı farklı bir görüntü çizdi. Madalya sıkıntısı çektiğimiz Pekin'de serinletici bir şekilde madalyayı garantiledi. Rengine artık kendisi karar verecek.

Maçı izlediğimiz arkadaşlarla aramızda espri yapıyorduk. Antrenör Cahit Süme yine kontrolünü kaybedip havlu atar mı diye. Neyse ki Kazak hakem, Süme'yi içeri göndererek bu minik endişemizi de ortadan kaldırdı. Şaka bir yana Süme'nin Furman'la yaşadıklarından sonra biraz sinirlerine hakim olmayı öğrendiğini düşünüyorduk. Yaşananlar yanıltığımızı gösterdi. Acaba mentörlerin antrenörlerle görüşmesi yasak mı?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sindirim bozukluğu

Mert Aydın 24.08.2008

Türkiye'de başarılı bir sporcu olmak zordur. Hep kazanmanız hep kazanmanız istenir. Hep kazanırsanız da sizi kıskananlar çoğalır ve aleyhinize çalışmaya başlarlar. Dedim ya zordur burada başarılı sporcu olmak.

Elvan Abeylegesse örneğin Almanya'ya gitseydi 15 yaşında Etiyopya'dan. Ve 2008 Pekin Olimpiyatları'nda iki gümüş çıkarsaydı atletizmde. Bakın Almanya diyorum. İki nedenle. Hem ırkçılık konusunda sabıkaları olduğu için hem de atletizmde iki gümüşle bir ilke ulaşmayacakları için.

Bu iki madalyadan sonra Elvan, Almanya'da el üstünde tutulurdu. İnanın tribünde ön sıralarda mutlaka bekleyen bir atletizm federasyon yetkilisi, Alman bayrağını uzatırdı tur atması için. Ve hiçbir Alman spor yazarı, "İçime sindiremiyorum" yazmazdı. Bilmem anlatabildim mi?

Elvan'ın rengi midir insanları sindirim bozukluğuna uğratan? Yoksa sadece bir başka ülkeden gelişi midir? Yahu bu ülkede nice insan göçmemiş midir bu yurda Osmanlı'nın Avrupası'ndan? Etnik kökenleri çok farklı 70 milyon insanın oluşturduğu bir ülkede yaşamıyor muyuz?

Vatandaş olan bir kişinin ülkeyi temsil etme hakkı vardır. Buna sportif nedenler dışında itiraz etmek, bundan hoşlanmadığını belirtmek ırkçılıktır. Büyük harflerle yazayım: IRKÇILIKTIR. Burada Elvan olayını bir yana bırakırsak çok fazla yabancı asıllı sporcunun olimpiyatta ülkemizi temsil etmesi eleştirilebilir tabii ki. En azından ulusal bir spor politikası üretmemekte ısrarlı bir ülkede kahraman yaratmaktan öte günü kurtarma amaçlı transferler, spora zarar verir. Bunu dile getirmenin ise ırkçılıkla bir alakası yoktur.

Elvan Abeylegesse, onu sindiremeyenlerden daha az Türk değildir. Birçoğundan daha iyi Türkçe konuşur, daha düzgün cümle kurur. Onu sindiremeyenlerin birçoğu gibi kanunları göz göre göre çiğnemez, kurallara uyar. Zeki, çevik ve ahlaklıdır. Spor yaşamı dışında yaptığı hiçbir hareket göze batmaz. Kendisine saldıranlara sadece madalya alarak yanıt verir. 10 bin metrede ikinci olduğu için özür bile diler.

Yarışması bittikten sonra tribüne bakar Elvan. Kendisine verilecek bir Türk bayrağı arar. Şansına ona bayrak getirecek yetkili taa 50 metre yukarıdan gelmeye çalışırken düşmemişse ve sonrasında karakola götürülmemişse o ay-yıldızlı bayrakla tur atar. Bayrak gelmediğinde hayal kırıklığına uğrar. Ama espriyle karışık kendisine Etiyopya bayrağı sunanları elinin tersiyle iter.

Elvan, onu sindiremeyenlerin sindirebildikleri ama başarılarını göremedikleri bazıları gibi anlı şanlı sitelerde havuzlu villalarda yaşamaz. Ama dünyada onlardan daha fazla tanınır. Öyle yalandan gariban takımlara iki-üç gol attığı için değil dünyanın izlediği yarışmalarda madalya aldığı için tanınır. Ben de birçok şeyi sindiremiyorum mesela. Olimpiyat şampiyonluklarına, madalyalarına azıcık yer ayıranları, oturduğu yerden kafatasçılık yapmayı düşünce bildirme olarak algılayanları, insanları yanlış ve sahte kahramanlara yönlendirenleri, Elvan'a bir bayrağı çok görenleri, federasyonlara açık çek vermeyi politika üretmek sayanları içime sindiremiyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terim'in gemisi

Mert Aydın 07.09.2008

Ağrı Dağı'nın bir ucu Türkiye'dedir bir ucu Ermenistan'da. Oralarda Ararat derler o yüce dağa. Nuh'un Gemisi, bu dağın üzerinde bir yerlerde midir bilinmez ama onun torunlarının dünyayı paylaşamamaları derdinden kurtulamadığımız kesin. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Ermeni meslektaşı Sarkisyan'la tribünleri selamlaması belki geminin kaptanına yapılmıştır.

Son dakika oynayıp oynamayacağına karar verilecek futbolcularımızın tamamı sahadaydı. Emre, Aurelio, Arda ve Servet, Euro 2008'deki büyümlü günleri hatırlatırcasına maça çıkmışlardı. Erivan'da belki dostça bir atmosfer yoktu ama Atina'da 4-1 kazanırken daha dostça bir taraftar grubu mu karşılamıştı ay-yıldızlıları?

Maçın başındaki ilk birkaç dakika hariç 45 dakikalık bölümün hakimi bizdik. Bu hakimiyet, takım olarak iyi pas yapmamızdan kaynaklanıyordu. Kötü zemine rağmen orta sahayı geçerken zorlanmadık. Ama efektif bölgelerde bir şey yapamadık.

Belki Gökhan Gönül sağdan inme konusunda iyi denemeler yaptı ama solda ne Hakan ne de Arda'da hareket görebildik. Bu bölümde Mevlüt'le yakaladığımız iki fırsat vardı. Birisi Tuncay'ın cinliğinin diğeri ise Ermeni savunmasının hediyesiydi.

İkinci yarının başında Terim, tıkanıklığın sürdüğünü gördü. 55'te Mevlüt'ün yerine Kazım'ı oyuna sokarak bir hareketlilik getirmek istedi oyuna. Arda ve Tuncay'ın da maçın içine iyice girmesiyle gol de geldi. Açıkçası bu Kazım'ı çözmek mümkün değil. O Karaibli tarafıyla ve double ismiyle Usain Bolt'tan enstantaneler sunuyor bizlere. Golün pasını verirken Terim'in değişiklik tercihinin doğru olduğunu da gösteriyordu.

Biraz gereksiz dan dun yaptıysak da kalite farkıyla ikinci golü de buldu milli takım. Açıkça söylemek gerekirse rakip birazcık bu politik gerilim düşürme sırasında pilav gibi olmuştu. Kaliteleri de dediğimiz gibi bizimle mücadele etmeye yetmedi. Ama hepsinden önemlisi milli takımımız, rakibi açamadığı dönemde bile oyundan düşmedi. Bu da işi sadece bizim oyunumuzu ve konsatrasyonumuzu bozmak olan Ermenistan'ı bitirdi.

Türk Milli Takımı, gğruba iyi bir başlangıç yaptı. Bunu göz ardı etmeyelim. Eğer bizim grupta Ermenistan'a Belçika ve Bosna puan kaybederse şaşırmayın. O kötü zeminde oynamak hiç kolay değil. Bu 3 puanı kutlayalım ve Nihat'la Hamit'in gelmesiyle bu takımın İspanya'yı da zorlayabileceğini unutmayalım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe treni kaçırdı

Mert Aydın 14.09.2008

Aslında Fatih Terim ve milli takım konusundaki polemiklerin arasında eridi suni çim mevzuu. Hıncal Uluç ile Erman Toroğlu'nun şişme kadınlardan kazmalara uzanan polemik klasığı gözlerden gönüllerden ırak kaldı. Böyle olunca Ankara 19 Mayıs Stadi'nın suni çimini ancak Hacettepe-Fenerbahçe maçı başlarken hatırlayabildik.

Fenerbahçe'nin eksikleri vardı. Lugano, uçak bulamamıştı. Yerli futbolcuların böyle bir şansı yok. Mesela Volkan, "Taksi bulamadım" diyemiyor. Edu, Semih ve Emre de oynamıyordu. Kısacası yeni transfer Josico sahadaydı.

Hacettepe'nin Fenerbahçe'nin yıldızlarına boş alan bırakması intiharla eş anlamlıydı. Alex istediği gibi oyunu yönlendirdi. Kazım da sağ tarafta hızını çok iyi kullandı. Ne var ki savunmasına aynı biçimde yardım etmeyince Hacettepe'nin sol kanadına yardımcı oldu.

Fenerbahçe golü attıktan sonra geriye çekilip kontra bulmayı amaçlıyordu. Ama ilk yarıda bir kez böyle bir fırsat yakalayabildi. Devre biterken yenilen gol herhalde Mel Brooks'un bir türlü çekemediği film gibiydi. Uçan tekmeyle topa vuran Can ve kayıp yere düşen Volkan.

İkinci yarıya daha akıllı başladı Hacettepe. Bir kere artık Fenerbahçeli futbolculara geniş alan vermiyorlardı. Bunun yanında Roberto Carlos ve Uğur'un arkasına sarkmak akıllarına gelmişti. Sarı-lacivertliler ise bir türlü rakibin presini geçemiyordu. Bunun yanına bir de Can'ın kendi kalesine attığı gol eklenince Fenerbahçe için tehlike çanları çalmaya başladı.

Fenerbahçe'nin akıllı başına ilk yarıda gelmeliydi. Rakip yolları açmışken maçı getirecek golleri bulabilirdi. Beceremediler. İş sona kalınca da stres başladı. Akıllı başına gelmiş Hacettepe de bulduğu üstünlüğü kolay vermek istemiyordu.

Açıkçası Josico futbolu bilen bir adam. Ama bu yeterli olacak mı? Çünkü Maldonado da benzer bir görüntü çiziyor. Belki ilerleyen maçlarda Josico daha fazla oyunun içine girecek. En azından ondan beklenen bu.

Şunu da gördük ki Fenerbahçe'nin Edu ve Lugano'yu pamuk içinde koruması gerekiyor. Olmadıklarında yaşananları gördük. En azından Can'ın yerine Önder denenebilirdi.

Fenerbahçe'nin eksikleri bu futbol ve sonuç için bahane olabilir mi? Gaziantepspor maçında o eksikler tamamlandı ama. Porto önünde böyle bir futbol intihar anlamına gelir. Bu biline!

Deplasman fobisi

Mert Aydın 27.09.2008

Hafta boyu Alex'in adalesindeki ağırları dinledik. Oynamayacağı söylendi hep. Öyle ya salı akşamı Dinamo Kiev'le çok kritik bir maç yapılacaktı. Dinlendirilecekti güya. Ama Luis Aragones geçmişte iyi bir futbolcuydu. Hepimizi ters köşeye yatırdı. Ya da takımdaki en formda futbolcuyu oynatmazsa puanların gideceğini düşündü. Hangisi bilinmez ama Alex sahadaydı işte.

Sivas hayli konuksever bir ilimiz. Geçen sezon, hani o ligin tozunu attıkları sezon, üç büyüklere 9 puan verdiler. Bundan iyisi olur mu? Bülent Uygun'un öğrencileri beklentilerin aksine bu sezona yine gayet iyi başlamışlardı. Bu kez amaç kötü ev sahipliği idi.

Oyunun ilk 20 dakikasında topu iyi kullanan Fenerbahçe'ydi. Alex'in yönetiminde oyunu genelde sağa doğru yönelten Fenerbahçe 16'da seberst vuruş kazandı. Alex'in serbest vuruşunu Petkovic ancak çelebildi. Önder bomboştu ama hücumda olduğunu unutup dışarı attı topu.

Sivasspor'un 10 dakika sürecek silkinişini başlatan Gine'nin eskisinden gelen Sylla oldu. 21'de Sylla, orta sahada Tomba'yı bile kışkandıracak bir slalom gösterisi sundu. Soldan girdi ceza alanına. Volkan Babacan, kalesinden çıkarak vuruşu önledi.

24'te ofsayttan kurtulan Musa bomboş durumda Volkan'la baş başa kaldı. Güzel bir aşirtma izledik. Volkan da izledi. Ama üst direk izlemedi. Sivasspor baskısını bitiren de 29'da Güiza'nın sağ çaprazdan şutunun yan direktten dönüşüydü.

34'te Alex'in sağdan kullandığı korner atışını ön direktte Selçuk kafayla kaleye yönlendirdi. Petkovic de Avustralya'ya doğru açılınca top içeri girdi: 0-1.

50. dakika iki Sivas pozisyonuyla renklendi. Sezer'in uzun menzilli füzesi, Volkan'ın güvenlik kalkanına takıldı. Hemen ardından Musa'nın kafası yine kalecide kaldı.

Şaşkınlık Fenerbahçe savunmasını 1 dakika sonra yine yakaladı. Musa yine Volkan'la karşı karşıya kaldı. Ama ı-ıh! Volkan yememeye niyetliydi. 63'te de Mehmet Yıldız'ın kaleye giden vuruş yine malum kişiden döndü. Musa da tahmin edileceği gibi dışarı attı.

65'te de kaçırmaya sırası Fenerbahçe'deydi. Güiza'nın topuk pasında Alex pozisyona girdi. Aşırtma denemesi Petkovic'e takıldı. 77'de ise Sivasspor bu kez kaçırmadı. Sezer'in serbest atışında rahatça kafaya çıkan Murat Sözelmez köşeyi buldu: 1-1. 88'de Sezer ceza alanı dışından öyle bir vurdu ki Volkan bile çıkaramadı: 2-1.

Fenerbahçe, bu maçın sonucu bir yana verdiği pozisyonları Avrupa'da verse ne olacaktı? Ya da Dinamo Kiev önünde verirse neler yaşanır? Bunların sorgulanması gerekiyor. Kaleci Volkan Babacan kazanıldı. Ama peş peşe üçüncü deplasman yenilgisinden ne dersler alınacak?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kovalım gitsin

Mert Aydın 05.10.2008

Koca koca adamlar oturup maç seyrediyor. Sonra karar veriyorlar, “Kovalım gitsin.” Türkiye’de işin sırrı burada. Şimdi topun ağzında Ertuğrul Sağlam var. Önceki gün Aragones vardı. Daha öncesinde de Skibbe. Anadolu takımlarının üç günde bir değişen teknik adamlarını zaten saymıyorum.

Her zaman söylediğim ve tekrarlayacağım bir şey var. Eğer bir teknik direktörle başarı gelmiyorsa bunun suçu ondan çok yönetime aittir. Ya istediği oyuncular alınmamıştır ya istemediği oyuncular alınmıştır. Ya da en önemlisi bu teknik adam yetersizdir ama yönetim, bunu analiz edememiştir. Ana fikir bellidir. Kovulması gereken teknik direktör değil yönetimdir.

Özele gelelim. Yani Ertuğrul Sağlam’a. Lig başlayalı yıllar geçmedi. Sağlam’ın geçen sezonki hali, tavrı, futbol anlayışı da bu arada değişmedi. Yönetim, geçen sezon sonunda reyini istikrardan yana kullanıp Ertuğrul Sağlam’la devam etme kararı aldı.

Bir Belediye beraberliği ve Metalist maçı mıdır fikir değiştiren? Ya da Beşiktaş, Metalist’e 2-1 yenilip turu geçseydi oynanan kötü futbolu unutacaklar mıydı? Burası Türkiye ve iki sorunun da yanıtı burada evet. Yıldırım Demirören ve yönetimi, göreve geldikleri günden bu yana tartışmalı kararlar alıyorlar. Bunun sonucunda da Beşiktaş, şampiyonluklardan uzak kalıyor. Acaba diyorum eğer Ertuğrul Sağlam’ı kovma kararı alındıysa gerçekten, bunu değiştirip kulüpten kovulanların adı hanesine yönetim kurulu listesini koymak daha doğru değil mi?

Bir soru daha geldi aklıma. Eğer Ertuğrul Sağlam kovulursa Sinan Engin, görevinin başında kalacak mı? Yoksa onun hiçbir suçu yok mu? Masumiyet Müzesi’nin en nadide parçası mı? Bir soru dedik ama soru sayısı artıyor.

Biz en iyisi Türkiye’deki kulüp yöneticilerine şöyle bir bakıp burun kıvrıalım ve, “Kovalım gitsin” diyelim.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Umut ocak ayında

Mert Aydın 23.10.2008

Fenerbahçe, Arsenal'e 5-2 yenildi. Açıkçası sarı-lacivertliler çok da gol kaçırdı.

Ne var ki sahada oynanan futbol o kadar farklıydı ki. Yani Fenerbahçe kaçırdıklarını atsa Arsenal daha fazlasını atacakmış gibiydi. Dikkat edin Fenerbahçe attığı gollerden sonra kalesinde gol gördü.

Fenerbahçe birkaç yıl önce Old Trafford'da Manchester United'a 6-2 yenilmişti. Arsenal maçı kadar gol kaçırmamıştı. Ama öyle oynamıştı ki umutluydu herkes. Kimse bir felaketten söz etmemişti. Daha çok Daum'un Fatih Akyel'i ön libero oynatması ve Rooney'nin at koşturması üzerinde durulmuştu.

Bence sorun burada. Yani Fenerbahçe'nin kadrosu yetersiz. Aragones'in hataları yok mu? Kesinlikle var. Ama Türkiye'yi tanımayan bir teknik adama önemli silahları gönderilmiş ve yerlerine daha iyisi alınmamış, yedekleri yetersiz bir kadro vererseniz sonucu bu olacaktır. Yoksa insanların üzüntüsü maçın sonunda ortaya çıkan farklı skordan değil.

Zico dünyanın en iyi teknik direktörü değildi. Çok hata da yapıyordu. Hatta ilk göreve geldiği sezon Şampiyonlar Ligi'ne girememiş ve ligde takımı tanıyana kadar puanlar kaybetmişti. Ama elinde bunu döndürecek bir oyuncu kadrosu vardı. Geçen sezon takım, Inter'i, Sevilla'yı, Chelsea'yi yenerken yavaş ama sağlam bir oyun sergilemişti.

Sezon başında Zico'nun zam istediği için gönderildiğini söyledi Aziz Yıldırım. Aurelio için de benzer ifadeler kullandı. Ama yerlerine daha büyük paralar verilerek Aragones ve Josico alındı. Ve şu ana kadar gidenlerden daha yüksek verimle çalıştıklarını söylemek yanlış olur. Arsenal maçında kulübe bakıp rahatlayan bir Fenerbahçeli var mıdır? Olsa olsa Fenerbahçe kulübesine bakarak rahatlayan Arsenalli vardır.

Fenerbahçe'nin Avrupa'da geçen sezon açtığı başarı sayfasını devam ettirme şansı zor. Olsa olsa UEFA'da devam edebilir. Bu yüzden de ocak ayında gelmesi muhtemel, ki yaz aylarında yapılan tercihlere benzer tercihler yapılırsa iş daha da zorlaşır, önemli transferler en azından UEFA Kupası'nda ve ligde toparlanmaya yol açabilir.

Fenerbahçe için ocak ayına kadar yapılması gereken ligde liderle farkı en fazla 4-5 puan civarında tutmak ve Avrupa'da UEFA'ya geçmek. Yoksa yeni gelen yıldızlar da bir işe yaramaz. Aragones konusuna girmek bence şimdilik abes. Çünkü adamın elinde, "Bu kadroyla bu kadar" kozu aslanlar gibi durmakta.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atmosfer içleri

Murat Kapkuner 08.06.2012

Seksen öncesi hapishanedeyim. Aslında solcularla ilk kez yakın temasım oluyor. Hasan, Filistin gerillası. Kimi gençlerin eline birer defter vermiş, aynen ilkököl öğrencilerinin yetiştirilmesi gibi onlara "defterinize şunu yazın" demiş olmalı ki bir gün o gençlerden birinin defterinde yazılı olan şu şeyi gördüm (izniyle): "Devrim: Kurulu düzeni yıkmaktır." Gence, "Ya kurulu düzen sosyalistse?.." dedim. Genç bana hak verip hocasına koştu ve bir yaygaradır koptu karşı tarafta. Genci sosyalizmden kurtarmıştık. Yani komünizmden; o yıllar sosyalizm değil, komünizm tesmiye ediliyordu.

Şimdi aradan otuz yıl geçmiş, diyorum ki acaba yanlış mı yapmışım. Ve evet yanlış yapmışım. Çünkü solculuk değişimden yana olmak, kaba hatlarıyla söylersek, faşizm de statikoculuk.

Atmosfer içi ne demek. Şairane bir başlık diyebilirsiniz. Ama ben bu başlıkla şiir yazmadım. Ya da yazmadığımı sanıyorum.

İnsanları iki kategoride değerlendirmek olası gibi geliyor bana: Atmosfer içinde işini kotaranlarla, işi, atmosfer içinde bitmeyenler.

Şair, yazar, ressam, düşünür, kompozitör, ürün veren, vermeyen kim varsa ya atmosfer içindedirler ya da bu atmosfer onlara yetmemektedir.

Şair bir gülden bahsetmektedir ama bu gül hepimizin bildiği, bildiğiniz gül. Poetika'mda, "Şair gül demeli ama bizim bildiğimiz gül ilgisiyle bilmediğimiz bir gülü çağrıştırmalıdır. Anne derken şair, kendisini doğuran kadını değil, aşkın bir anneyi tedai ettirmelidir" demiştim. Velhasıl şair, bizim ayaklarımızı yerden kesmelidir. Söylemek istediklerimi düşünörlere, ressamalara, tüm edebiyatçılara, siyasilere uygulayın; şablon sizi yanıltmayacaktır: Atmosfer içi konuşan (yazan, yaşayan)larla atmosfer üstünü arayanlar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biraz daha özen lütfen

Murat Kapkır 15.06.2012

Yıllar önce **Yeni Şafak** benzeri bir gazete de köşe yazmıştım. O günlerden sonra (o günlerden öncede de olduğu gibi) gazete okumuyorum. Yayına başlayalı beri *Taraf* müstesna. Elbet ilk dönem *Yeni Şafak*, *Yeni Devir*'ler de müstesna.

Yeni Şafak yayına başladığında (eski *Yeni Devir* gibi) nitelikli bir gazeteydi. **Rasim Özdenören**, **Fehmi Kuru**, **Nabi Avcı** gibi yazarların bulunması bile o nitelik için yeterliydi. *Yeni Şafak*'ın başına ne gelmiş bu arada onu anlamaya çalışıyorum şimdi. Gene düzeyli ama rahatsız olduğum durumlar da var. Köşe yazmaya başlayınca gazete okumanız zorunlu.

Konya/Ladik'te doksan yaşında bir pir-i fani, yıllar süren bilinçsizlikten bir an ayılıp, ifakat halindeyken çocuklarına sormuş: "Şimdi Ladik'te kimler hoca, kimler köylünün âlimi?"

Çocuklar da, "Filancaların filan ile falancaların filan" deyince, derin bir esefle, "Öyle miii. Bütün köyün dini bunlara mı kaldı" demiş. Aynen böyle değil ama şimdiki *Yeni Şafak*'ın biraz özensiz olduğu kanaatine kapıldım.

O yaşlının teessürüne benzer bir teessürle yazıyorum. O yaşlıdan da pek farkım yok. Az önce söyledim.

Bir yazar, daha ikinci yazısında patronunu savunmaya soyunursa bu hoş bir şey değil. Ama benim İslam'dan nasibim, "adaleti ayakta tutmak", kendini savunacak donanımı olmayandan yana olmaklığım kaldı. Ahmet Altan İslam'ın kaynaklarını sizin kadar bilmiyor diye mi onunla konuşurken dikkatsiz, özensizsiniz.. Ki mümkün olsa da sizinle İslam'ın özünün ne olduğu konusunda konuşsak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Kafdağı masalı (aşka dair)

Murat Kapkır 22.06.2012

Malûmunuz, Müslümanlar arasında yüzyıllardır süren bir tartışma var: İnsan ne için inanır, ne için emir ve yasaklara uyar.

Bir bölüm, davalarını naslarla ispat edip, "Cennet için" demiş, konuyu kesinleyen ayetleri sıralamışlar. Bazı imanı zayıf(!)larla karşılaştıklarında da (Allah var) tenezzül edip bir milyon da mantikî gerekçe sunmuşlar. Böylece Kelam İlmi gelişmiş ve bu konu Kelam (akait) kitaplarına da bilittifak girmiş. Bu bölüm, Ehl i Sünnet velcemaattir ve tarih boyunca ekseriyeti oluşturmuştur. Elan, son devrin Kelam kitaplarına göre de şu söz küfüdür, böyle söyleyen Din'den çıkar: "Cennet Cennet dedikleri üç beş köşkle üç beş huri/ İsteyene ver sen ânı, bana Sen'i gerek Sen'i." Aynı kitaplarda maddelenmiş: "Küfr ü şenia sarihtir" (Edepsizce inkâr açıktır), (*Ebussuud Efendi Fetvaları*, Hazırlayan Ertuğrul Düzdağ). "Küfüdür; Allah'ı isterim dense dahi", (Mehmet Zahit Kotku Hz).

Bu dizeler biliyorsunuz, birkaç varyantı olsa da Yunus'a izafe ediliyor. Şiirin kimin olduğu önemli değil, önemli olan tarih boyunca bütün dervişlerin inancının bu yolda olması. İkinci bölüm de bunlar. İkinci bölüm, anılan kelimacı ve fıkıhçılarcı tekfir edilmişse de berikiler, onlar Cennet'i istedi diye kimseye kâfir dememiş. (Bu küçük fark birden aklıma geldi.)

Meseleye Fıkıh açısından bakınca gerçekten çok basit: Allah, Kitab'ında Cennet'i övmüştür, Allah'ın övdüğünü küçümsemek de küfüdür. Bunu mahalle imamı bile bilir ve doğrudur.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadınlar

Murat Kapkır 29.06.2012

Eşimle ciddi ciddi konuşuyorduk. Bana bir arkadaşının, genç kızlığında gördüğü bir düşü anlatıp yorumlamamı istedi. Ayıptır söylemesi benim biraz **Freudyen**, biraz **Nablusi** karması bir düş yorumlama yeteneğim var; Tanrı'nın dilediği saatte ve O'nun dilediği kadar.

Genç kızın düşü şu: Kendisini fırına verilmek üzere hazırlanmış, bir sini (tepsi) baklava olarak görüyor. Eşim dedi ki: "Bunun sence yorumu nedir?" Cümle samimiyetim ve ciddiyetimle, "Arkadaşının gördüğü düş (Peygamberlerinki müstesna), evrende görülmüş en sahil (en gerçek) düştür; Abraham Lincoln'inki dâhil" demiştim.

Kişisel olarak ben de ne zaman (ister-istemez)yarı çıplak- çıplak bir kadın (bikini) görsem aklıma hep pirzola gelir; Şöyle Bursa Uludağ'da beslenmiş, etin kendisinin kekik koktuğu kuzu pirzola.

Aktarmak istediğim iki anekdot daha var: Merhum **Ahmet Haşim**'in, cümle edebî görkemine karşın, hayatı lümpen balıkçılar arasında geçti. Hatta anlatılan şu ki, cenazesinde devrin ileri gelen şair ve yazarları kimi konuşmalar yapıp onun edebî kişiliği üzerine önemli şeyler söyledikten sonra oradan bir balıkçı da söz alır, "Rahmetli hakkında ben de bir şey söylemek istiyorum" der. "Buyur" derler ve adam mikrofonu alınca, **"Siz Ahmet Bey'i ne sanıyorsunuz; Ahmet Bey şiirler de yazardı"** der.

Yine ucu Ahmet Bey'e ulaştırılan bir rivayet de şöyle: Bekâr olduğu için, ihtiyacını umum evlerden karşılıyor. Nazının geçtiği dostları: **"Yahu Ahmet! Seni sevmediğini bildiğin bir kadınla nasıl beraber oluyorsun"** derler. Yanıt şu: **"Ben tavuk yerken tavuğun benden hoşlanıp hoşlanmadığını sormam."**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir harf kaybettim; hesab edin ki daha neler kaybetmişim

Murat Kapkır 06.07.2012

Rahmetli Ağabey'im Cemal Oruç'un dedesimerhum Bulgurcu Hoca, Malatya'nın üç evliyasından biriydi. Ben, Bulgurcu Hoca'nın oğlu, Cemal Abi'nin babasına da kavuştum. Bizim mahallenin, Mücelli Camii'nin imamıydı.

1930'lu yıllar. Ankara'dan bakan gelmiş. Şehrin bütün bürokratları, bu arada ilmiyeden Bulgurcu Hoca çağırılmış. Halk Eğitim Merkezi^'nde toplanılmış. Bakan ve şürekâsı alkollü, kafalar güzel.

Bakan sahnede konuşuyor. Birer hurafe yığını olan İslami menkulattan bahsettikten sonra, gözü salonun dibinde sarığıyla cübbesiyle oturan ilmiyeden Bulgurcu Hoca'ya takılıyor ve ona hitaben:

"Yahu Hoca! Bu Kur'an'da bahsedilen huriler bize, bunu anlıyoruz da, yahu şu gılmanlar kime" diye kahkahalarla soruyor.

Bulgurcu Hoca, salonun o en dibinden ayağa kalkıp, aşağı yukarı salladığı koluyla Bakan'ı göstererek: "Onlar da anaya bacıya! Onlar da anaya bacıya!" demiş.

Ben bir Malatyalı ve Hoca'nın torununun arkadaşı olarak bu rivayetin sıhhatinden emin olduğum için yıllar önce bu yanıtta acıklı Türkçe sorununa değinmiştim.

Eskiden elifbamızda 'nun'un yanında bir de bir 'kâf u nun' vardı. Hâlâ Türk illerinin Kril alfabesinde var. Fransızların okunan 'é'siyle okunmayan 'e'sine benzetilebilir. Ki Türkçemizde de son derece önemlidir. Birine soru babında 'e..' diyen sesinizle, mesela 'emekli' dediğinizdeki ses çok farklıdır. Kril alfabesinde elan bu harfler de ayrı ayrıdır.

Yeni Türkçe'de kaldırılmış olsa da Anadolu halkı bu harfi kullanıyor.

Örnek veriyorum: Bir yazıda yahut konuşmada iki anadan bahsedeceksiniz. Biri Muhatabınızın anası. Öteki de herhangi bir ana. Diyorsunuz ki "Ananın yarası ağır".

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diyanetin cinayeti

Murat Kapkır 13.07.2012

Teslim edersiniz ki aşağıda göreceğiniz gibi akademik bir yazı bir köşe yazısına sığmaz. Ben artık yayın yönetmenlerimize sığınıyorum. Ya bana üç beş paragraflık daha yer verirler ya bu yazıyı bölerler. Onların sorunu.

Gazetemiz geçenlerde manşet attı: “Alevilik dindir, ibadethanesi cemevidir”. Ahmet Altan da iki gün aynı konuda yazılar yayınladı.

Altan’ın aydınlatılması gerekiyor. Onu aydınlatmayı başarmaya çalışacağım ki o aydınlanırsa onun gibi bi milyon samimi insan daha aydınlanmış olur.

İlkin bilinmesi gereken şu: Sünnilik, mesela Hanefilik, Şafilik veya Şiilik gibi bir mezhebin adı değil. Sünnilik denilenle amaçlanan, Kutlu Çağ’da Peygamber ve sahabenin yaşadığı İslam ile onların inançlarıdır. Yani atma-katmaların bulaşmadığı İslam. (mezhep tarafgirliğini düşünenler lütfen oryantalist [gâvur]lere baş vursun). Batı diliyle söylersek Ortodoks. Elbet karşılamıyor çünkü Protestanlar İslam’a daha yakın.

İmdi Sünnilik orijinal İslam olunca elbet onun içinde mezhepler var olacak. Şu ki: Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır. Bu mezhepler (Sünni mezhepler) tarih içinde (bilinen) dört mezhebe irca edilmiş: Hanefilik, Şafilik, Malikilik ve Hanbelilik. Beşincisi yok mu elbet var. Mesela kimsenin pek bilmediği Zahirilik de Sünni mezheptir.

Mezhep, oy, rey, görüş demekse de bilimsel olarak metod demektir. Bir gazete yazısında şu kadarını söyleyebilirim ki Sünni’nin metoduyla Alevi’nin metodu arasında uçurum var. Sünni’ye göre metodik kaynaklar şöyle: Kur’an, Hadis, İcma ve kıyas-ı fukaha. Yani önce Kur’an, ardından Peygamber’in sözleri, sonra o çağda yaşamış sahabenin ittifak ettikleri, daha sonra da müçtehitlerin içtihatları.

Alevi’yle kaynaklarda anlaşıyorlarsın: Kur’an tamam (her alevi için değil Caferi için). Sonra Ehli sünnetin bin küsur yıldır üzerinde çalıştıkları bütün hadis külliyyatının hiçbir değeri yoktur ve kaynak değildir onlara göre. Bu babda ellerinde bir Nehcul Belağa adlı kitap var ki bizim cami önü kitaplarımız, Ali Cenklere, Kesik Baş gibi kitaplardan çok farklı değildir. Bu kitap dışında kaynak kabul etmiyorlar. Sahabenin zaten hemen hepsi hain.

İmdi başlıktaki fetva ilgisiyle söyleyeyim: “Alevilik İslam içi bir mezheptir dolayısıyla ibadethanesi camidir.”

Fetvanın ayrıntılarını bilmiyorum ama hemen şunları söyleyeyim: Karmatiler İslam’dan başka bir dinden mi serpildiler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Polis ya da git bildiğin yere...

Murat Kapkuner 20.07.2012

İki anekdot aktaracağım; Almanya'dan. İki taksi şoförü arkadaşşımdan.

1. Bir gece vakti alkollü bir Alman arabasına binmiş, çek şuraya demiş. Şuraya gelince adam taksi ücretini ödememiş. Ufak bir tartışmadan sonra arkadaşım polisi aramış. Biri hanım iki polis gelmişler. Adam sarhoş. Param yok, bulamıyorum diyormuş. Polisler lütfen şu cebine de bak, lütfen bu cebine de bak diyorlarmış. Arkadaşım kenara çekilmiş izliyormuş. Bu 'lütfen'ler epey zaman almış ve sonunda hanım polis elindeki on markı sallayarak arkadaşşıma muştuyla gelmiş: "Aldık! Aldık".

2. Bu arkadaşım da gene gece geç saatlerde bir Alman'ı arabasına almış. Alman, taksicinin Türk olduğunu anlayınca yol boyu aşağılamış onu: "Sizi fırınlara göndereceğiz".

Adamı indirirken aşağılamalar devam ediyormuş. O yerde bir başka taksi durağında nöbetçi bir Alman şoför duymuş bunları. Müşteri arayınca, giderken; "Beni tanık göster" demiş.

Polis çağırılmış, Alman götürülmüş. Sonunda da 1000 Mark cezaya çarptırılmış; avukatı özür dilediği halde.

Bu, elbet bizim Akçadağlı'nın, traktörün römorkunda kasabadan ayrılırken, hemşerilerine; "Uşax! Vukuat çıkarsa beni şahat (şahit) yazmayı unutman ha!" demesine benzemiyor. Çünkü, Alman mahkemeye gelip vatandaşı aleyhine tanıklık yapmış.

Gözümün nuru oğlumu hayata alışsın diye bir işe (hamallık gibi bir şeydi) soktum. Bir ay kadar sonra işine son verip parasını vermediler. İşyerinin muhasebecisiyle telefon irtibatı kurdum: "Beş kuruş vermem" diyor. Kendimi iyi tanıdığım için mahallemizin Çinili Karakolu'na gittim. Durumu anlattım. "Biz karışmayız; mahkemeye git" dediler.

"Şimdi gidip o adamı öldürsem gelir misiniz" dedim (saraka yaptıklarını sanmıyorum): "O zaman geliriz" dediler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Godot'yu beklerken (+18)

Murat Kapkuner 27.07.2012

Bozo(n) geldi. Bildiğiniz gibi **Beckett'**çiler **Godot'**nun Tanrı olduğu konusunda hemfikir. Sanırım şunda da hemfikir: Godot (Tanrı) gelmemekte. Bu konuda bir yazı yayınlamış şunları söylemişim: **Godot geliyor ama Bozo şeklinde, negatif Tanrı olarak geliyor.**

Yanlış anlamışsam siz düzeltin: Atomun parçalanmasıyla bilim, maddenin enerjiye çevrilebildiğini göstermiş oldu. Şimdi bu **CERN** de enerjinin maddeye çevrilebileceğini, anladığım o ki, kanıtlamış oldu.

Bu buluş, benim için penisilinin bulunmasından daha heyecan verici bir şey değil.

Tanrı parçacığı. Ben bunun bir metafor olduğu kanısında değilim. Daha doğrusu şu: Yazılıp çizilenlerden, yorumlardan **bana öyle geliyor ki kimileri bu buluşu ateizmin kanıtlanmasına yoruyor:**

Tanrı parçacığı. Ötesini söyleyeyim: **Büyük Patlama tam olarak açıklanırsa Tanrı da açıklanmış olacak gibi bir şeyi mi demeye getiriyorlar acaba?** Buluşun sahibi **bilim adamı**, ate olduğu hâlde şöyle demiş: **“Bu Tanrı Parçacıkları takdimi beni rahatsız ediyor, çünkü inananları rahatsız eder.”** Bu, sizce şunu da içermiyor mu: İnananların dünyası yıkılmaya yıkılmıştır da ben efendi ve saygılı biri olarak onları bu acılı günlerinde üzmem istemem.

Ben gene de iç sesime uyup kimin ne demek istediğini çok iyi anladığımı söyleyerek tartışmaya gireyim. Şunu demek istiyorlar sanırım: Patlama’yı kanıtlayıp, saptayıp, teyit edip sizin Tanrı’nızı açıklamış olduk; gördüğünüz gibi. Oysa **Dostoyevski** bizim kabiledendi ve diyordu ki: **“İsa (Tanrı)’nın gerçek olmadığı matematiksel olarak ispat edilse, ben yine de İsa’dan yanayım.”** Bu inanç abidesinin vahyi doğrusunu şimdilik unutup, kaldığım lisan ile devam edeyim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

‘Mâkâlat’ta kadın bilgeliği

Murat Kapkîner 03.08.2012

Almanya’dan bir okurum, **Kelam** (İslam felsefesi) hakkında konuştuklarımdan rahatsız olmuş olmalı ki bir gün bana Osmanlı’nın son devir şeyhülislamlarından **Mustafa Sabri Efendi**’nin, yaklaşık 300-400 sayfalık **Kader** adlı eserini verip “Abi lütfen oku” dedi. Bazı yerleri atlayarak da olsa okudum. Merhum yüzlerce sayfada bir şeyler söylüyordu ama Kitab’ının son cümlesi şuna benzer bir şeydi: **“Kader konusu bilinemez, onu ancak Allah bilir.”**

Gençle ilk karşılaşmamızda bu kez ben sordum:

“Gülüm! Bana bu güne kadar Kelam’ın çözdüğü bir İslami sorun söyler misin.” Biraz zorlanıp, ardından: **“Allah birdir”** dedi. **“A gülüm bu Kelam’ın çözdüğü bir sorun değil; ayet”** dedim.

Gerçekten bu güne kadar Kelam’ın çözdüğü bir tek İslami sorun yok. Demişler, bir şeyler demişler de (akıl yürütme olduğu için) hepsi itirazı kabil şeyler. En baba meseleden örnek vereyim: Kader konusu. Ehlisünnet kelamcıları bir “irade i cüz’iyye” uydurup beni kandıracaklarını sanmışlar. Yani şu: Evet, Tanrı’nın külli iradesi içinde insanın da bir küçük iradesi vardır. Ben hemen soruyorum: Kulun edimi bir olduğuna göre ve onun küçük de olsa bir iradesi varsa, bu küçük irade, Tanrı’nın külli iradesinden hesaben düşülmez mi. Sormaya devam ediyorum: Kulun o iradesi ne kadarsa o kadar irade Tanrı da yok demektir ki kabul edilemez. Çünkü irade Tanrı’yla paylaşamaz.

Bereket versin bugün için bu bilim dalı sahada yok. Sokaktan kimi çevirip sorarsanız sorun, kendilerinin Hanefi, Şafi vs.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evliya

Murat Kapkır 10.08.2012

Benim için son derece değerli bir dostum "ben Müslüman'ım" diyenlere şaşıyor ve, "**Biz İslam'ı bilmeyenlere, ulema İslam'ı anlatsın**" diyordu.

Çok önemseydiğim için bu minvalde yazılar yayımladım.

İslam'a hiç de uygun olmayan bir muhabbet ortamında ate dostuma "Sen evliyaullahtansın" dediğimde bana tuhaf tuhaf bakmış, galiba içinden "deli" demişti.

Şimdi de cümle samimiyetle desem ki o dostum kendilerinden bilgi istediği İslam'ı onlardan daha iyi bilip yaşıyor, siz de bana ya kâfir diyeceksiniz ya daha temkinli olanlarınız yine deli diyecek. Çünkü onların İslam'dan nasibi, İmam Gazzali'nin dediği gibi, abdest alırken ensenizi parmaklarınızın içiyle mi dışıyla mı ıslatacağınızdır. Kur'an'daki "amel-i sâlih" adam gibi adam olmaktır. Bunlarsa abdest ve namaza indirgemişlerdir. Oysa ibadetlerin tümünün adı Kur'an'da "hikmet" amel-i sâlih değil. Amel-i sâlih, yaşamın getirdiklerini doğru tepkilerle karşılamak. Sözünde durmak, yalan söylememek, emanete hıyanet etmemek, mazlumdan yana olmak, zalimle savaş veya savaşım vermek, paylaşmak ila ahir...

Benim deliliğim vesikalı olsa da bu konularda değil; aklım başımda konuşuyorum:

Burada söyleyeceklerimi Ahirette de söyleyeceğim, imanı olan inansın.

Velayet nedir; Veli kimdir:

Sözlük anlamı kamuslarda şu: Sahiplenen, sahip çıkan.

Kur'an-ı Kerim'e göre de şu; bir üçgen oluşturuyor: **Tanrı, inananların velisi, inananlar Tanrı'nın velisi, tüm inananlar da birbirlerinin velisi**. Bunlardan biri aksıyorsa ortada velayet yok. Mesela biri dese ki: "Ben Tanrı'yı sahipleniyorum ama şu inananları sahiplenmem gerekmez.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Açlığın ötesindeki anlam

Murat Kapkır 17.08.2012

"Andolsun sizi, korku, açlık, mallardan, canlardan, ürünlerden eksiltmekle deneriz: Sabredenleri müjdele."

Şemsî aylardan aralık nasıl, **Ahmet Arif**'in dediği gibi netameliyse (nemelazım netameli aydır) Ramazan da kamerî ayların netamelisi. Ramazan, oruç tutsun tutmasın, her mümine zorluklarla gelir. Ramazan bir ayın adıdır ve bizatihi farklıdır; oruçla ayrıca güçlendirilmiş bir patlayıcı gibi.

Ramazan'da mutlu olmak hiçbir zaman kabahat değil ama, durup durup Ramazanlarda rahatlamak farklı değil mi.

Doğrusu, adam on bir ayı dinî dünyası açısından, etkin sınav dönemleri; Ramazan'ı da tatil sanıyorsa ne olacak. Kalbin, ruhun, bedeninin rahat ve huzura kavuştuğu ay. Bu anlamda on bir ayın sultanı. Kavganın gürültünün kesildiği, şeytanların bukağılarla bağlandığı, zincirlere vurulduğu ay.

Buyurun **İman Çağı**'na bir göz atalım:

İslam tarihinin en önemli, en çetin savaşı Ramazan'da.

Uhud: Bütün bir Ramazan korku, endişe, tedbir, tedirginlikle geçtikten sonra Bayram'ın yedisinde kapışma.

Hendek: Bayram'ın biri.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Roni Margulies kimdir

Murat Kapkır 24.08.2012

Zalim ve cahil, kâfir, hain, nankör, berbat bir şeyden yaratılmış, (Tanrı'ya) apaçık düşman, iyilik diye kötülüğü isteyen, kıyamet onun başına kopacak ve cimri. (Kur'an'ı Kerim: 14/34, 15/26, 16/4, 17/11, 17/13, 17/67, 17/100)

Bunlar Kur'an'a göre Uludağ Üniversitesi akademisyenlerinden Süleyman Sayar'ın vasıfları. Elbet insansa.. Çünkü bunlar Kur'an'a göre insanın vasıfları.

Ben elbet insan olmadığım için hiçbirini üzerime almıyorum Çünkü ben âdemoğluyum.

Bu konuyu işlediğim *Hece Dergisi*'nin 177. sayısındaki yazımın başına Batılı bir yazarın bir aforizmasını epigraf yapmıştım: "Şeytan bizim illa insan kalmamızı istiyor." (Yazı internetten bulunabilir.)

Ben de öteden beri, "Tanrı bizi insanlıktan çıkarıp kendisine benzetmek istiyor" derdim. Akraba düşünce epigrafa almıştım. Kur'an'da **insan** hiç de hayırla yâd edilmemiş; yukarıda gördünüz. Ama **âdemoğlu** öyle değil. Âdemoğlu yarar-yaramaz Tanrı'nın kulları ve bu dikkatle veda hutbesini tekrar anımsayın: "Hepiniz Âdem'in çocuklarıdır." İnsan denmiyor. İnsan soyu denmiyor. Demek ki esasen birbirimize Âdem'in çocukları gibi, kardeş gibi davranacağız.

Süleyman gibiler var oldukça ben daha, Ronilere, atelere çok yalakalık (!) yaparım.

Anılan zatın Yahudilerin karakteri babında yayımladığı makale bizim Roni'yi bir Yahudi ve haklı olarak son derece üzmüş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tesadüf mü dediniz...

Murat Kapkır 31.08.2012

*Eylül gölgesi düşmüş güneşe
Ağlamak bir şey değil
Hançer sokuyorlar adamın sırtına*

İslamcılar (Müslümanlar demiyorum) handiyse cami kapısına gönderir olmasalardı, başıma bu kaza gelmeyecekti!

Muhterem babası Çetin Altan'ın, Mehmet Akif'in damadının sefil gününde imdadına yetişmesi gibi oğul Altan da, altı yıl önce beni *Taraf* ekibine katmasaydı, bu kaza başıma gelmeyecekti!

Eğer kendisine; "maddi manevi dibe vurduğum, sana çay getireyim şurada" demeseydim, O da bir estağfurullah çektikten sonra, adı olsun için bana redaktörlük vermeseydi, bu kaza başıma gelmeyecekti!

Taraf'ta iki buçuk yıl çalışıp; "yeter yük oldum" diyerek ayrılmasaydım, bu kaza başıma gelmeyecekti!

Geçen yıl şu İstanbul'un berbat semtlerinde ne işim var deyip, göç kararı almasaydım, bu kaza başıma gelmeyecekti!

Konya'da ev bulup parasını vermeseydim, kamyon tutmasaydım, eşyayı toplamasaydım, cuma günü ev sahibine pazartesi yeni kiracın gelebilir demeseydim, cumartesi ev sahibi caymasaydı, panikleyerek, Küçükkuşu yazlıkısı arkadaşımı arayıp kiralık ev istemeseydim, onun da "var, gel abi" demeseydi, bu kaza başıma gelmeyecekti!

Belde dışında ev bulmasaydım, ekmek, gazete vs.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cihat mı dedin Xalo(*)

Murat Kapkır 07.09.2012

Seksen öncesi (sonraları ibretle gördüğüm gibi ilahiyat fakültesi dekanı olan) a'ver (şaşı) bir mahalle imamının bir kitabı ülkücülerin el kitabıydı.

O kitap da İslam'ın beş şartı olduğu gibi Türklüğe inkılâb ettirilmişti: Zekât ancak ve sadece Türklere, Türk illerindeki Türkçü ülküdaşlara verildi. Cihat: Türklük için savaşmaktı vs.

Berlin'deyim. Müslümanlar Kreuzberg'de bir salon kiralamışlar orada buluşuyorlar. Bir PKK'lıdan bahsediyorlar: **"Abi, delinin biri bir eli bisikletin gidonunda öteki elinde bir hançerle kalabalığa dalıp önüne geleni bıçakladı."** Hafazanallah!

Anılan salona gittiğimde baktım ki bütün Müslümanlar dışarıda. Beni görünce açıkladılar: **"Abi, andığımız provokatör geldi; içeride Kürtçe şarkılar çalıyor."**

"Öyle mi" dedim sakince, "madem öyle gidip biraz provokeye gelelim". Ve içeri girdim. Oğlan bacaklarını uzatmış, içeride tek başına yüksek sesle Kürtçe müzik dinliyor.

“Sen nerelisin” dedim. “**Kürdistanlıyam**” dedi. “**O zaman Kürt’sün**” dedim. “He” dedi.

“Ula terbiyesiz! Ben de Kürt’üm. Kürt saygılıdır, Kürt efendidir, Kürt zalim değildir; bura dingonun ahırımı. Burası bir dernek. Ne saygısız adamsın sen” dedim, “**gelmiş burada kimseye sormadan bir şeyler çalyorsun**”.

Derhal teybi kapattı. Özür dileyip gitti.

Ertesi gün önümü kesip kendisine zaman ayırmamı istedi. Ayırdım. Çok şey konuştuk. Ayrılırken bana birtakım kitaplar verdi. Bunlar PKK’nın Diyanet yayınlarıydı ve aynen Zekeriya Beyaz’dı: Din’in her bir şurutu Kürtler içindi. “**Yavrum**” dedim, “**eğer ben ırkçı olacak olsaydım Zekeriya Beyazcı olur, Diyanetçi olurum**”.

O yıllar (seksen öncesi), bir dönem inzivaya çekildim. Binde bir çay ocağında birilerine yakalanmışsam, sormuşlarsa: “**Benim dinimde cihat yok**” diyordum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bütün gelişmiş ülkelerin seri katili var; bizim niye olmasındı

Murat Kapkuner 14.09.2012

Norveç’te adamın biri 70 küsur masumu katletti. Bunu katliamcı sınıfına sokmayın. Çünkü soğukkanlılıkla, zamana yayarak, “avlayarak” yaptı. Bu kişi katil değil, katliamcı değil; seri katildir.

Amerika’da da adamın biri bir gece bütün ailesini katledebiliyor. Ya da kafayı sıyrınca aynı anda, tarayarak, on-on beş vs. kişiyi öldürebiliyor. Bizde de böyle oluyor. Bu cinayetlerde eşitiz; bizde de var: adamın biri psikotik bir nöbet esnasında birkaç kişiyi aynı anda öldürebiliyor. Bu cinayetlerde gelişmiş ülkelerle gelişmemiş- yarı gelişmiş ülkeler arasında bir fark yok.

(Bu yazının, politik amaçlı ...çocuklarının gerçekleştirdiği katliamlarla ilgisi yok.)

Benim kafamı karıştıran bizde niye seri katil yok: elâlemin var ama bizim yok. Üzülmeli miyim sevinmeli miyim. İtiraf ediyorum bu beni üzüyor. Çünkü bu da bir gelişmişlik- gelişmemişlik göstergesi gibi duruyor çarpık zihin yapım önünde.

Diyorum ki bizim katillerimiz neden bir anda “lan ananızı...” diyerek önüne kim gelirse öldürüyor da elin gâvurunki hesap kitap, sabır ile, zamana yayarak serinkanlılıkla birer birer adam öldürüyor.

Üzüntüyle düşündüm: gene bir nitelik üstünlüğü vardı gâvurunkinin.

Büyük Marmara Depremi’ni sanırım çoğunuz anımsıyorsunuz. Şu kadar bin kişinin öldüğü haberlerde verilince, bütün Türkiye’den (bireylerin) erzak yüklü kamyonları gözyaşlarıyla yollara düştü. Kurumların yardımlarını saymıyorum. Orada öyle bir gıda birikmesi oldu ki üç beş gün içinde milyarlarca liralık gıda maddesi kokuştı.

Bir ay sonra mı: depremzedeler açlıkla savaşıyordu.

Batı'da olsa bu nasıl olurdu. Bir defa kimse kendi kamyonlarıyla yardıma gitmezdi; çünkü devlet gerekeni yapardı. İkincisi eğer çok duygusal vatandaşlardan böylesine bir yardım gelecek olsaydı onlar önce soğuk hava depolarına kaldırılır daha sonra da ihtiyaca göre dağıtılırdı.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hırsızın hiç mi suçu yok

Murat Kapkır 21.09.2012

Taraf yazarı sevgili **Demiray Oral** bir taksi şoföründen duyduğu, belli ki kendisini çok etkileyen, vurucu bir tümceyle yazısını sonlandırmış: "Uğruna ölünecek hiçbir şey yoktur." **Taraf** yazarı **Markar Esayan** da Müslümanların Masumiyeti adlı Müslümanları kışkırtıcı film konusunda şunları söylüyor: "Doğu'nun paradigma üretmedeki zayıflığının mı, komplekslerinin mi, ya da burada hassas olmaya —öfke aczdir— yerleşik hâllerinin tamamı mı nedir bilmiyorum."

"Rahipleri, Hrant'ı, misyonerleri öldürdüler. O sıralarda bu toplumda, kimseden o anlamda bir tepki gelmemişti."

"İsa adına yapılmamış... 'hakaret' yok... ama benim için, bu bile ifade özgürlüğünün içine giriyor."

"Bir insan... İsa'nın bir sahtekâr olduğunu söyleyebilmeli... benim için hakaret olan bu (söz —MK) ifade özgürlükleri içinde değerlendirilebilir. Bütün dünyanın benim kutsal bulduklarına göre yaşamasını, buna göre davranmasını nasıl bekleyebilirim."

Ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum ama Eskimolar, geleneklerine göre misafirlerine eşlerini ikram edermiş.

Yine nerede okuduğumu anımsayamadığım bir efsane daha var aklımda. Eski Yunan'da şöyle bir âdet varmış ailenin babası yaşlanıp, belli bir yaşa gelince ailenin büyük oğlu babasını saçından sürükleyerek kapı eşiğine getirir orada boğazlamış. Hatta bir gün babanın biri, oğlu kendisini eşikten bir karış fazla sürükleyince "Oop!" demiş, "ben babamı buraya kadar sürüklemiştim."

Sevgili Demiray, "Uğruna ölünecek hiçbir şey yoktur" diyorsun. Sana bir sorum var: Bu hayatta uğruna yaşanacak bir şey var mı yok mu? Var diyorsan, ölünecek şeylerin var olması da zorunludur. Yok diyorsan, şöyle bir tiplene yapmış olursun bize: Kendisini bağlayan hiçbir ilkesi olmayan ar-namus tertemiz bir adam, yani ölü; anasına sövsen de tepki vermiyor, dünyanın bütün mutluluğunu ona bindirsen de tepki vermiyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Neşet Ertaş

Murat Kapkır 28.09.2012

Bu başlığı gene deliliğime verenler olabilir. Muhterem üstadımız Çetin Altan'ın üç beş yazımdan çıkarsadığı şu tahlili yapamayanlardır onlar: "Nevi kendine münhasır... Özel bir kişiliği olan şair yazar Murat Kapkırer..."

Son derece isabetli. Deliler hakkında bir yerlerde şöyle bir şeyler okuduğumu anımsıyorum: **"Delilik diye bir şey yok; tek kişilik dünya görüşü var."**

On beş- on yedi yaşlarındaydım. İllaki türkücü olacaktım. Hevesliydim; kendime göre çalışıyor, söylüyordum; sahnelere çıkıyordum.

Bir gün radyodan tuhaf, hiç alışılmadık kaba bir sesle okuyan ve yine hiç alışılmadık tarzda bağlama çalan birini dinleyince aynen **Elias Canneti**'nin **Kafka**'yı keşfettiğinde söylediği şeyleri söyledim: **"Aradığımı buldum."** Bu kaba sesin okuduğu "Karadır bu bahtım kara" türküsü üstelik maveradan geliyordu. Ben ki din nedir, İslam nedir bilmeyen genç "bu ses ahretten" demiştim.

O günden yaklaşık kırk yıl sonra yayımladığım poetikamda; "Şiirin, soylu sanatın, ötelere gelmesi gerektiğini" yazacaktım.

O gün bugün şu 63. yaşımda merhumun etkisindeyim. Bu yüzden olsa gerek, bir iki eserini yeryüzünde bir o çalıp okurdu (övünmek gibi olsun) bir de ben.

Yirmi yaşında Konya 3. Hava Üssü'nde astsubaydım. Radyodan bir kazada ölenlerin adları sayılırken bir isim benzerliği olarak Neşet Ertaş da anılınca ben babam ölmüş gibi gözyaşlarına boğulmuştum. Arkadaşlarım saraka yapmışlardı. Bir de şimdi gözyaşlarımı tutamıyorum.

Aslında onunla 70'li yılların başında Malatya Hürriyet Aile Çay Bahçesi'nde birkaç saniye görüşmemiz oldu. O sahnenin assolisti bendim. Elbet Neşet Ertaş ekibiyle bir gece için gelince bize kenara oturup dinlemek düştü. Her zamanki saflığı, sakarlığıyla o gecenin Neşet Ertaş'a ait olduğunu unutup kulise girdim ve adı Reşat olan tonmaysterimizi sordum: **"Reşat'a bakmıştım"** dedim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neşet Ertaş (2)

Murat Kapkırer 05.10.2012

Dünyaca ünlü, Pakistanlı Müslüman şair, filozof **Muhammet İkbâl**'e (1873-1938), ülkenin ileri gelen İslamcı kanaat önderleri, randevu ile gelerek: **"Üstat! Ümmet-i Muhammed'in iyiliği için neler yapabiliriz; yüksek fikirlerinizi, tavsiyelerinizi almaya geldik"** demişler. O da: **"Ümmet-i Muhammed'e Müslüman olmadığınızı söyleyin"** demiş.

Bilmem anımsıyor musunuz; ben de bir yazımın sonunda bu kimseler için: **"Allah'a inanın, inanmak iyidir, Müslüman olun"** demiştim.

Mesela şu kardeşimiz ve benzerleri, Müslüman olmadıklarını, İslami kimlikle söylemediklerini deklare etseler Ümmet-i Muhammed'e iyilik mi etmiş olurlar kötülük mü?

Merhum Üstat **Neşet Ertaş**'ın, mezarında daha eti bozulmadan, hakkında ileri geri konuşanlar...

Bakınız mesela iş bu **İskender Pala**, bir “fenomen”, bir “vak’a”.

Diyor ki: “...erotizmin, nezih ve zarafete bindirilmiş kısmı başımla beraber, heyecan duyar, lezzet alırım.”

Ondan sonra Üstad’ın şu muhteşem türküsünü “nezih ve zarafete bindirilmemiş” erotizm için örnek veriyor:

**“Gönül dağı yağmur boran olunca
Akar can özümde sel gizli gizli
Bir tenhada can cananı bulunca
Sinemi yaralar dil gizli gizli”**

“**Bir tenhada can cananı bulunca**”yı nereye kadar düşersen düşle” diyor.

Buradan ilk anlaşılması gereken, bi defa Hoca’nın erotizmi de bilmediği. Çünkü erotizm, zaten nezih, zarif olan şeklidir cinselliğin.

Size ne diyorum: Fenomen. Çocuklarımızı bunlar mı okutuyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eğitim değilse de öğrenim şart

Murat Kapkır 19.10.2012

Dostoyevski’nin Delikanlı adıyla Türkçeye çevrilen romanında bir baba tiplmesi var. Yahudi, Hristiyan, İslam kaynaklarını samimiyetle kullanan biri. Bir gün şöyle diyor: “Allah, Kur’an’da bir yerde ‘insanlara farelere baktığın gibi bak’.” Çevirmen dip not düşmüştü: Yazar, orijinal metinde de “Allah” diyor.

Kur’an’da böyle bir ayet yok. Epey düşündüm; acaba hangi ayet Rusçaya böyle kötü çevrilmiş olabilir diye; anlaşılmadığı için. Sanıyorum buldum: “...onlar hayvanlar gibidir; hayır onlar çok sapıktır.” Olsa olsa bu ayet olabilir. Ve evet bu ayetteki “hayvan” sözcüğü fareyi de kapsar; fare demese de.

Her ne düşünsük düşünelim, Dostoyevski’nin eline geçen çeviri fevkalade bir cehaletin ürünü. Şuraya gelmek istiyorum: Bu konuda Dostoyevski kınanamaz; İslam’ı, Kur’an’ı bilmiyor diye. Bir Hristiyan ortamında, Rusya’da yetişmiştir ve eline ne verilmişse onu bilmektedir.

“...Bildiğimiz gibi Yahudilik anneden geçer, İslam ise babadan. Bir annenin doğurduğu çocuk zaten doğum ânında Tanrı karşısında dini belli bir insan olarak belirmektedir. Bebeğin dininden şüphe edilemez. Ama İslam babadan geçtiğine göre, babanın kim olduğundan yani Tanrı’ya karşı bir sahtekârlık yapıp yapılmadığından emin olunmalıdır. Başka dinden bir babanın çocuğunu İslam ümmetinden biri olarak tanıtmak Tanrı’ya karşı işlenmiş büyük bir günahdır.”

Bunlar kaydedildikten sonra (herhalde yazara mantıklı görünüyor) şöyle bir çıkarsamada bulunuluyor:

“Bu günahdan uzak durmanın en kestirme yolu ise kadını baskı altına almak ve mümkün olduğu kadar başka erkeklere kapatmak, onlarla gizlice görüşmesini imkânsız kılmaktır.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kumarcının kumarcıya borcu olmazmış

Murat Kapkır 26.10.2012

"Tanrı'yı ispat etmek olanaksız; yadsımak hafifluktur."

Ben size hep, "Ülkemizden (gerçek müminin çıkmasının zor olması gibi) gerçek ate de çıkmaz; çıksa çıksa Allah düşmanı çıkar" diyordum inanmıyordunuz.

Bertrant Russel'ın 1948'de rahip **F.C. Copleston**'la *Radyo BBC*'de Tanrı'nın varlığı ya da yokluğu üzerine yaptıkları tartışma...

Tartışmada Russel, rakibinin sorusu üzerine kendisinin ateist değil agnostik olduğunu söylüyor ve evet her bağlamda olduğu gibi bu düzlemde de bilimsel tutum budur: "bilmiyorum". Bilmemek yadsımayı da içerir ama "Yok öyle şey" diyenden farkı bilimsel olmasıdır; epigrafa aldığım varoluşçuların aforizması gereği.

Üzülüyorum. Niye: bizden böyle Russellar ve ilahiyatçı olarak Coplestonlar çıkmamasına. Russel doğru konuşuluyor. Zira ateizm de "imaniye" de, davalarını ispattan yoksun oldukları için, bilimsel değildirler ama "bilmiyorum" diyen agnostikin tutumu bilimseldir.

Siz Avrupa'dan bu gibi bilimsel tartışmaların dışında, birbirlerine söven, tarafların aşağılamadan ötürü mahkemelik olduğu tartışmaları anımsıyor musunuz hiç. Ya da bizde böyle düzeyli bir tartışma. Anımsamıyorsunuz. Çünkü orada samimi Hristiyanlarla samimi ateler var; bizdeki gibi ikbal peşinde Müslüman geçinenle, Allah düşmanları değil. Birbirini aşağılamakla meşgul iki eçhel güruh. Ya Adanalıların lümpenleri gibi "Allah'ını..." diye başlarlar, ya da "filan ayet böyle diyor" derler.

Medyayı, sosyal medyayı izleyin; kendilerini ateist sanan, şu iki imzadan düzeyli bir tümce bulursanız yalvarırım beni de haberdar edin: **Fazıl Say, Sevan Nişanyan**.

Biri "rakı" diyor, "adam ezanı şu kadar zamanda okudu" ve saire diyerek, hayır, kesinlikle atelik yapmıyor, (Bertrant Russel'i aşağılama olur) Müslüman'la, inançla alay ediyor.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkent'te bir hidayet imamı, yani Kant onun Hristiyan versiyonuydu (1)

Murat Kapkır 02.11.2012

"Âşuka Bağdat sorulmaz."

(Bağdat'ı, Şam'ı, hükümete, muhalefete, bilcümle medyaya soruyorlar zaten).

Anatole France, aynı zamanda bir eleştirmen olarak: "Eleştirmen, herifçe, işin başında, şimdi filan yapıt veya yazar ilgisiyle aslında kendimden bahsedeceğim demelidir" diyor. Aşağıda okuyacaklarınız her bakımdan ben değilim ama benim duyumsamamdır.

Önce, sanıyorum herkesi şaşırtan, daha önce de merhum **Neşet Ertaş** için kullandığım, şu **Beni İsrail Peygamberi** ya da **hidayet imamlarına** açıklık getirmek gerekiyor. Bu sözcük Farsça. Türkler, üçüncü sudan, yani, kaynağından Maverâünnehr'e, oradan İran'a, oradan da kendilerine ulaşmış olan İslam'ı üçüncü elden almış oldukları için hemen bütün dinî terimler de Farsça. Bugün kullandığımız: **Namaz, abdest, oruç, peygamber** vs. gibi.

Bunu bir yana bırakıp kaynağa dönersek de ben şu kelamî tartışmaya, terim olarak girmek istemiyorum: **Rasul** ile **nebi** arasındaki farklar ya da aynı şey midirler?

Rasul sözlük anlamıyla **elçi, nebi** de **haber veren** demek.

Bu anlamıyla bakarsak **her rasul nebidir** de; **ama her nebi rasul olmayabilir**. Rasul kendisine gelen haberi birilerine duyurmuş, haber vermiştir. Ama bir nebi aldığı haberi kimseye bildirememiş olabilir. Tek başına yaşayıp ölen nebilerden bahsedilmekte. Esasen kendi kendisinin rasulüdür.

Bu yazıda altını çizmek istediğim asıl şu: **Risalet devam etmekte ve Hz. Muhammet'le sona ermedi**. Sona eren şu: Her rasul toplumsal, siyasal görevlerle ve kendisine uyulması Tanrı tarafından emredilmiş olarak var olmaz. Ötesi, elan, Cebrail (as) ve sair melekler daimi surette bize vahyetmekte, yani elçilik etmekteler.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkent'te bir hidayet imamı, yani Kant onun Hristiyan versiyonuydu (2)

Murat Kapkuner 09.11.2012

Rasim Özdenören'in kayda geçirdikleri önceki yazımda da (*Taraf*, 2 kısımda) söylediğim gibi , özü itibariyle, verili şeyler. Eğer öyle olmayaydı mesela **Shopenhauer**'a şu tarihî eleştiriye getiremezdi: "O, aşkın metafiziğini değil, gene fiziğini anlatıyor." Gerçekten kaç kişinin dikkatini çekti bilmiyorum Shopenhauer'a göre aşk, erkeğin tohumunu bırakacağı verimli bir tarla aramasıdır.

Rasim Özdenören anmamış ama **İbn-i Hazm**'ın **Tavk el Hamame**'si (*Güvercin gerdanlığı*) da aynıdır. **Sezai Karakoç** bu kitabı aşk adına mı bizimle buluşturdu bilmiyorum. Eğer öyleyse feci şekilde yanılıyor. Çünkü kitap baştan sona kadın-erkek ilişkisindeki racunu, hovardalığı anlatıyor. Bir kız tavlama rehberi de diyebiliriz.

Tasavvuf geleneğimizde şeyhler iki kısımda değerlendirilmiş: Zikir şeyhi ve sohbet şeyhi. Ve doğrudur. Kişisel deneyimlerimden yola çıkarak bu taksimatı doğruluyorum. Kimi şeyh konuşmayı sevmez yahut konuşacak bir şeyi yok ve fakat bu şeyhin yerine kerametleri konuşur. Bir de sohbet şeyhi var ki kerametleri yok ama onun bir tümcesine tüm kerametleri kurban edersiniz: İşte Rasim Özdenören. Ve evet afdal olan sohbet şeyhi.

Ve işte o şeyhin (filozofun, hidayet imamının) **Aşkın Diyalektiği(*)** sohbetini okumanızı tavsiye ederken, son on beş yirmi gündür TYB’de sürdürülen **“Sevgili”** nin yadsınmasına ilişkin tartışmayla oranlamanızı da tenbih ediyorum. Bu arada, o tartışmada, meallerde, Hz. Peygamber’e hitap edilirken **“habibim (sevgilim)”** denmesine ben de karşıyım. Bu başka şeydir, Tanrısal aşkı yadsımak başka: Çünkü Tanrı’nın bir adı da **Vedûd (sevgili)**. Bir adı: **Cemal**. Cemal’den bir zülûf bile görmemiş olan, âşık olmamış olan, bu tartışmaya girmemeli.

“...ve aslında ciddi mutasavvıflar, beşeri aşkla ilahi aşkı sıkıca irtibatlandırırılar.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özgür birey üzerine

Murat Kapkır 16.11.2012

İtalyan feminist gazeteci (röportajcı) **Fallaci**, gazeteciliğini iki röportajla taçlandırdı. Biri İmam **Humeynî** ile yaptığı, öteki unutulmaz Rus yönetmen **Tarkovski**’yle gerçekleştirdiği söyleşi. İkisi de karizmalarını sonuna kadar koruyan, mülakat vermeyen, fotoğraf bile çekertmeyen imzalardı.

Ama bu yazının konusu; **Tarkovski**.

Yaklaşık yirmi yıl önce okuduğum söyleşiden (tartışmadan) aklımda kalanlarla başlamak istiyorum.

Fallaci: “Yaptığın filmdeki kadının kendi kişiliği yok, birey değil. Kocasında kendisini fani kılmış bir zavallı. Kocasının efendisi” diyor. Tarkovski: “Bir hanım olarak sizin karşı cinsinizle ilişkiniz nasıl” diye bir karşı soru soruyor.

“Benim erkek arkadaşım kendi kişiliğinde bir birey ben de kendi kişiliğimde bir özgür bireyim.”

“İyi ama hanımefendi bu dünyada böyle bir şey yok; başka dünyalarda varsa bilmiyorum.”

“Aaa’! Ne demek istiyorsunuz”

“Şunu: Bu, kendimizi içinde bulduğumuz dünyada senin söylediğin bir yaşam biçimi yok. Eğer iki kişiden fazla birileri varsa ortada, son sözü söyleyecek birinin olması zorunlu. Aile de en küçük sosyal birim. Birinden biri son sözü söylemeli; yönetmeli; bu evrensel bir yasa. Bana deseniz ki evde benim sözüm geçer; kabulüm ama; o, odur ben de ben: işte bunu anlayamam. Bahsettiğiniz kadın annemdi ve son derece mutlu öldü.”

Kur’an’a göre **“aleka”**, erkeğin sperminin, kadın yumurtasına girdiğinde o yumurtanın anne karnına yapışmış hâli. Elan kullandığımız **“alaka”**. O yumurta anne karnına yapışmış ve artık alakalı olup insan olmuştur. Aynı kökün türevleri Arapçada **aşk, yapışmak**.

Bizim alakasız olamayacağımız anamızın karnından başlıyor. Sonra?

Sonra mı? Çağdaş kimi eğilimlere göre, insan önce birey olmayı başarabilmelidir: Özgür yurttaş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adaşım, Belge Ağabey'le sohbet

Murat Kapkuner 23.11.2012

Murat Abi, benim için hep olduğu gibi, geçen 17 kasım nüshamızda da önemli şeyler söyledi. İdam tartışmaları ilgisiyle, idamın: "Hammurabi Kanunu" olduğunu hatırlattı. Elbet doğru bir şey yaptı.

Murat Abi'nin şunu demek isteyip istemediği konusunda ikircimim vardı: "Ey inananlar! Sizin kutsal diye bildiğiniz Kitap, kendinden asırlar önceki bir hukuk sistemini almıştır."

Bu ikircimi, kendisini izlediğim yıllar içindeki duruşuyla bertaraf ettim: Murat Belge, herhangi bir din ya da öğretinin yanında veya karşısında olmaz; o bir bilim adamıdır.

Murat Abi'ye katıldığımı, katırları ürkütmeden, nasıl anlatabilirim.

Kendisi benden çok çok iyi bilir: Dinlerin materyalleri dâhil, birbirinden alışverişi olmamış hiçbir öğreti yok. Evrensel öyküler, mesela ab-ı hayat öyküsü vs. dâhil.

Kur'an'da "Hammurabi Kısası" var. Tevrat'ta da var; bu da doğru. Şimdi sorun ne?

Bence sorun şu değil: Çağdaş hukuki birikimlerden bakınca, hangi kutsal metinde, neyin nasıl geçtiği, **aslında** nereden kaynaklandığı.

Kur'an'da, benim bildiğim, eski hukuku cerh eden bir tek yasa var, o da: "zina edenin idam edilmeyeceği."

Bunun dışında, bırakın Hammurabi yasalarını, cahiliyeden gelen ne varsa Kur'an benimsemiştir. Bütün bu el kesmeler, şariat vs. hepsi cahiliye yasalarıdır. Kur'an, o gün için, bu geleneklere kırmızı ışık yakmamıştır ve bunlar Kur'an'ın yeniliği de değildir. Yeniliği mesela, "zina edenin öldürülmesinin gerekmediği", kadınlara pay verilmesini de içeren miras hukuku vs.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akıl oyunları ya da kalbini kırmadan adam öldürmek

Murat Kapkuner 30.11.2012

Kış geliyor. Gelin biraz o uzun kış geceleri oyunlarından oynayalım.

İki tanesini biliyorum. Birinde karşıdaki kişiye, "İçinden bir sayı tut" diyorsun. "Tuttum", "tuttuğun kadar da filandan al", "aldım", "iki de ben veriyorum", "tamam", "toplamın yarısını suya at (sil)", "attım", "filaninkini geri ver", "verdim", "geriye bir kaldı?"

İkincisi de şöyle: İskambil kartlarını daire şeklinde diziyorsunuz. Altına, daireye sap oluşturacak şekilde, birkaç kart daha koyuyorsunuz. Karşınızdakine içinden tuttuğu sayıyı, alta konulanlardan başlayarak önce dairenin sağına doğru, bittiğinde geriye doğru, aynı sayıyı sayarak, yayı tamamlamasını söylüyorsunuz. "Dairenin solundaki filan kartta bitti."

Oyunlar burada bitti. Şimdi de bunları anımsatan kimi siyasi mantık oyunlarına geçelim.

Rivayete göre Eski Yunan'da filozofun biri, "Atinalıların tümü yalancıdır" deyince yargılanmış. Yargıç demiş ki: "Bütün Atinalılara yalancı dedin." Filozof, "Ben de Atinalı olduğuma göre, gördüğünüz gibi yalan ve bu hesapça bütün Atinalıların doğrucu olduğunu söylemişim" demiş.

Tansu Çiller, başbakan olduğu yıllar, bir defasında: "**Bizim zamanımızda şu kadar adam ölmüş; bizden öncekilerin zamanında daha fazla ölmüş**" gibi bir şey demişti. O günler, **Ahmet Altan**, "**Sarışın mantık**" başlığı altında yukarda anlattığım, atraksiyon mantığı çok güzel anlatmıştı. Akıllı adam yemiyordu bu katakullileri.

Daha çok siyasilerde gördüğümüz bu köylü kurnazlıkları ve bunlar gibi tuhaf akıl yürütmeler bu ülkenin tarihinde var ve vatandaşın çoğu da bunları yuttu.

Ama şimdi anlatacağım mugalâta değil. Malatya Merkez Vaizi **Bahaattin Bilhan** Hoca, yaklaşık kırk yıl önce, kürsüde vaaz veriyor:

"Cemaati Müslimîn! Diyorlar ki, Hz.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ombudsman bir Ermeni yurttaşımız olmalı

Murat Kapkırer 07.12.2012

Bilenler düzeltsin lütfen: Sendikacılık sanayi devriminden sonra veya esnasında ortaya çıktı. Adamlar öldü. Amele (halkın bütünü demektir) ile devlet arasında uzun zaman (düne kadar) meydan muharebeleri yaşandı. Vahşi kapitalist devletlere karşı işçi örgütlenmişti. (**Hoffa** muhteşem bir film.)

Ben **John Steinbeck**'i, bu arada **Gazap Üzümleri**'ni, yetmişli yıllarda okuduğumda, bir propagandist olarak abartıyor demiştim.

Aynı yıllar, astsubaylıktan atıldıktan sonra, elektrik ustabaşı olarak birkaç özel sektör fabrikasında çalıştım.

Malatya'nın açları, mesela on altı yaşındaki kızıdan, yetmiş yaşındaki hastalıklı şişman kadına kadar yüzlerce kişi fabrikanın önünde iş için bekledi. Müdür seçmeye çıktığında, aynen köle pazarlarında olduğu gibi, en sağlıklı ve gençleri seçerdi. Bu arada amelelerin uğultusu içinde yetmiş yaşındaki şu kadının yakarışını unutmuyorum: "Vallaha yaparım, Billaha gücüm yeter."

On altı yaşındaki mahbube kızın kazma kürek, yirmili yaşlarında, biri birkaç aylık ve tezgâhın kenarındaki çir sandığında, öteki beş yaşlarında eteklerinin altında dolaşan iki çocuklu taze annenin Hz. Hacer annemiz gibi bir bebeğine, bir öteki çocuğuna bir takip edip çalışması gereken tezgâhına seğırttiğini unutmuyorum.

Müdürü dövdüm, grev kırdım; bu zavallı insanlar jandarma dayağı yemesin diye. İki militan tarafından, sendikası, sigortası bu "cep harçlığı"na çalışan biçareler kışkırtılıyor, jandarma dayağı yiyip geliyorlardı.

Daha sonra (biraz portakal rengi de olsa) oraya sendikayı soktum.

John Steinbeck'in hiç abartmadığını yakinen deneyimlemiştim. Ve zaten kendisi de anılan o portakal bahçelerinde doğmuş biriydi.

Bu sendika işini başından beri anlamadığıma gelecektim: Devlete karşı, devletin yurttaşının hakkını korumak için örgütlenmek?.. Yani devlet zalim, haramzade. Adil bir devlette böyle şey olur mu derdim. Sonuç: İslam'da sendika olmaz. Çünkü devlet yurttaşı içindir ve adildir.

Haksız çıkmadım. O vahşi kapitalist, zalim devletler gidip yerini sosyal devletler aldıkça Batı'da sendikacılık bitti sayılır.

Cumhurbaşkanları tarafsız olabildi mi. 65-75 yıllık siyasi Demirel bir yeminle nasıl aniden tarafsız olabildi.

Sayın Gül'ü istisna ederek söylüyorum: Demirel de merhum Özal da tarafsız gibi göründüler ama işin aslında, inadına, o denli taraftarlar ki partilerinin kontrolü ellerinden kaçıyor diye, hatta, partilerine ters düştüler.

Yani böyle bir backgroundu olanlardan tarafsızlık beklemek biraz haksızlık bile olabilir demeye getiriyorum.

Yukarıda andığım sendikalarla devlete bir arabulucu, bir hakem tayin edilmek zorunda kalınsaydı, bu kişi mesela ABD'nin bir yüksek bürokrati olabilir miydi. Ya da sendikalardan birinin başkanı.

Üçüncü kişi olması gerekmez mi sizce de.

Şimdi diyorlar ki ombudsman, devletle, milletin ihtilafında hakem olacak. Nasıl yani? Birbirine denk iki dinamikten bahsetmiyoruz ki böyle bir şey olsun. Elinde başta silah olmak üzere, ülkenin ekonomisine, hukukuna, sosyolojisine, her şeyine egemen olan bir güç ile hiçbir şeyi olmayan millet karşı karşıya.

Bir defa bu oluşum, düşünce, her neyse, felsefesinden, mantığından itibaren yanlış. Tarafların durumlarının böyle olduğu bir limoni durumda hakemlik diye bir şey olmaz.

İkincisi, turalım ki oldu. Yalan da olsa, oldu. Bu kez de taraf olan birini yapamazsınız. Mesela devletin bir yüksek bürokrati devletle millet arasında hakem olamaz. Kendisi taraftır. Onu kimlerin seçtiğini de bilmememe karşın, sanıyorum seçenler de devletin adamları. Haklısınız vasat bir yurttaş da olamaz; o da Türk ve Müslüman olacağından biri ulusalcılığından, öteki hem ulusalcılığı hem dindarlığından ötürü aziz devletine sahip çıkacak, milletini satacaktır. (Şek. 1'den 1.000.000 kadarda görüldüğü gibi).

Üçüncü kişinin gereğini yukarıdan beri anlatmaya çalışıyorum. Yurtdışından, lekesiz, mesela bir Alman'ı görevlendirebiliriz. Ne bileyim, Tanzanyalı filan. Samimi söylüyorum: Felsefi açıdan, mantık açısından pratik açısından **hakkaniyetli bir şey yapmak istiyorsak...**

Samimiyetimle söyleyeyim: **hakkaniyetli** bir şey olacak olsa ülkemizde, **ombudsmanın gerçekten bir Ermeni yurttaşımız olması gerekir**. Musevi ve Süryani de olabilir. Ya da devlet hizmeti, deneyimi olmadığı gibi Türk ve Müslüman da olmayan bir yurttaşımız. Bunlar üçüncü kişilerdir çünkü.

Mümkün en olumsuz, kinli bir Ermeni yurttaşımızı seçtik diyelim.

Azınlıklar devletten çok çekti, adil olamazlar dersiniz. Türklerden oluşan devletten çekti onlar. Türk'e de devlete de eşit mesafede duracaktır en kinli Ermeni bile. Zalimler eşitse en adaletsiz hakem, adil olma zorunda kalır, çünkü kantar bir milim kaysa bir zalime yardım etmiş olur.

Oysa, böyle kinli Ermeni yurttaşımız da zaten pek yok.

muratkapkiner44@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstatistikler ve intiharlar

Murat Kapkuner 14.12.2012

Okulu da sayarsanız ortalama yedi kûsur yıl askerliğim var. '69'da kıtaya katıldığım da 18 yaşımdaydım. Erler de benden büyüktü ve onlara ağabeylerimmiş gibi de davranırdım.

Askerlikten hep **Namık (Çınar)** Ağabey bahsedecek değil ya; bizim de bir iki lafımıza, izin verilmeli herhalde. Benim, Askerlikle, kıtaya tanışmamla öteki eratin tanışması arasında bir fark yok. Onlar da ben de analarımızın kucağından **Peygamber Ocağı**na gelmiştik.

(Başka birlikleri, başka tarihleri bilmiyor ve salt kendi gördüklerimi söylüyorum; tüm TSK'yı tenzih etmek isterim.) 90 derece eczacı alkolü içildiğini, 24 saat kadar kumar oynandığını, oynayanların (tabur komutanıyla oynamışlardır) ertesi gün yoklamada, şakalarla, kumar istirahatlısı sayıldığını, ve oğlancılığı, evet o ve sonra ki birliklerimde, hayatımda ilk kez gördüm ben. Bunlar erler değil; Subay astsubaylardı.

Anadolu'da askerlik anılarından geçilmez. Hele susturmazsanız, sabaha kadar hasretle anlatırlar. Neyi mi mesela: komutanlarından yedikleri dayakları. Evet ben şimdiye kadar askerde yediği dayak yüzünden eski komutanına, orduya öfkelenen bir tek Anadolu çocuğu görmedim. Çünkü onlar zaten davul-zurnayla askere gönderilirken dayak yemek için gönderildiklerinin bilinci ve övüncündedirler.

Ağa, bir gün köyün en biçare delikanlısıyla ilk kez karşılaşmış ve güler yüzle, "N'aber lan eşek sıpası" demiş. Genç, coşkuyla köyü dolaşp herkese muştulamış: "Ağa bana eşek sıpası dedi. Ağa bana eşek sıpası dedi."

Geçende Genelkurmay'ın sözcüsü durumunda, **GATA Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanı Prof. Nahit Özmenler**, intihar eden askerler konusunda doğrularla yanlışları telbis eden bir savunma yaptı TSK için.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yaşamım kısa ama güzel oldu' (Danton)

Murat Kapkuner 21.12.2012

*"neyleyim sarayı neyleyim köşkü
içinde salınan yar olmayınca"*

Bereket ki Baba'mız, Gazete'yi, biz yazarlara değil, okuyuculara emanet etti.

Allahaismarladık.

muratkapkuner44@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taraf'a merhaba

M.Şefik Öncü 13.05.2011

Her ne kadar Antik-Yunanlı büyük düşünür **Platon** başlangıcın yolun yarısı olduğunu söylemiş olsa da, başlangıcı başarının da yarısı diye kabul edenleri ve öylece işlerini yarım bırakanları düşündükçe, başlangıcı hakikaten sadece başlangıç ve yerine getirilmesi gereken zorlu bir işin startı olarak algılamayı tercih ediyorum.

Taraf'ı yayına başladığı günden bu yana dikkatle izliyor, okuyorum. Bu kadar sınırlı olanaklar ve bu kadar dar bir kadro ile nelere kadir olduğuna hep beraber şahit olduk. Gazeteciliğin onuru sayılacak, sayılması gereken böyle bir gazetede yazıyor olmam, bana heyecan veriyor. Elbette *Taraf'ı*, *Taraf'ın* üç-dört yılını değerlendirecek değilim. Bu yazımla *Taraf'a* küçük, büyük, az ya da çok emeği geçen herkese, *Taraf'ın* tercihi ve bilinçli okuruna merhaba diyorum.

Yaşıma başıma rağmen kendimi zengin, her istediğini elde eden petrol şeyhinin doğum günü hediyesi olarak babasından bir harem hediye alan şaşkın oğlu durumunda görüyorum. Babası büyükçe bir çadırda oğluna her biri ötekisinden güzel hatunlardan oluşan bir harem hediye eder ve oğlunu çadırda onlarla yalnız bırakır. Bir süre sonra oğul düşünceli bir şekilde çadırın dışına çıkar. Babası, "Ne o" der, ve ne yapacağını bilip bilmediğini sorar. Oğul sorunun ne yapıp ne yapmayacağı değil, nereden başlayacağını olduğunu söyler.

Her ne kadar futbolu ilk kez yazmasam da, uzun sayılabilecek bir aradan sonra ilk kez Türkçe yazıyorum. İşimi ve dolayısı ile başlangıcı kolaylaştırmak için, ondan söz etmenin ayıp sayıldığı zamanlarda bile ilgimi saklamadığım futbol ile başlamak istiyorum. Futbol başlangıcı değil finali zor olandır.

Futbol sadece bir oyun mu?

Futbolun bir strateji ve taktik anlayış gerektiren kolektif oyunların başında geldiğini belirtmeye bile gerek yok. Bugün tartışılan strateji ve taktiksel bütünlük değil, ikisinin uyumuna yorumlanan oyun anlayışı ya da birbirlerinden elbette özellikleri ile ayrılan oyun sistemleri ve futbolcu ile ilişkileridir.

Biraz da Soğuk Savaş'ın yeşil sahalarda devamı olan rekabetin de neden olduğu futbolun görece gelişme gösterdiği II. Dünya Savaşı sonrası, sistem arayışları, futbolcudan çok, kendi katı özelliklerini dayatan ama adeta sol ve sağ örgütlerimizin sığ işleyişleri gibi, futbolcuyu itirazsız uymaya ve uygulamaya zorlayan anlayış hem Doğu Avrupa ama hem de Almanya gibi futbolda söz sahibi ekollerde belirleyici oldu. Bu anlayışın futbolun henüz kişilik bulmadığı ya da, kriz dönemlerin de başarılı olduğuna, olabildiğine tanık olduk. Bu hak edilmeyen başarı birçok teknik ve futbol adamını uzun süre adeta kendisine esir etmeyi sağladı. Öyle ki birçok kulüp teknik adam ararken, şu ya da bu sistemi uygulasin diye teknik adam arar oldu.

Ancak futbol milyarlarca insanın gönül verdiği, yüz binlerin peşinde koştuğu ama dahası başlı başına büyük ticari bir pazar da yaratan bir spora dönüşünce, sistem ve oyuncu yapı ve karakterleri arasında ilişkiyi kavramayan, futbolcunun kişisel becerilerini gözönüne almayan anlayışlar tıkandı.

Birçok iletişim bilimcisi bugünkü futbolu milyarlarca insanı ama şüphesiz trilyonlarca doları de harekete geçiren görsel bir şova dönüştüğü inancındadır. Şüphesiz bu tesbit doğrudur. Bir doğru daha var ki; o da her şovun yıldızının ya da yıldızlarının olduğu gerçeğidir. Bir film, bir opera, hatta kaç oyuncudan oluşursa oluşsun bir tiyatro oyunu da kolektif eserlerdir, ancak yine de her birinin yıldızı ya da yıldızları vardır. **Michael Curtiz**,

Humphrey Bogart ve **Ingrid Bergman**'sız ve onların yüksek düzeyde kolektivitesi olmaksızın *Casablanca*'nın bir dünya klasiği olabileceğini iddia edecek bir akıllı henüz çıkmadı.

Adları ve sahadaki dizilişleri ve hatta edindikleri başarılar ne olursa olsun, 1990'lı yıllara gelinirken, bu sistemlerin tıklandıklarını ve giderek tükeneceklerini gören bir futbol dâhisi çıktı. Ve bu dâhi ne futbolun beşiği sayılan Adalardan, ne de ikişer üçer kez dünya şampiyonu olmuş Almanya ve İtalya'dan çıktı. Bu dâhi, bugün büyük bir keyifle izlediğimiz, büyüleyici futbolun, total futbol anlayışının beyni ama aynı zamanda ilk uygulayıcısı Hollandalı **Johann Cruyff**'tur. Ben sistem ne olursa olsun, kadro özellikleri ve yıldızları ile uyumlu ve barışık olamayanın başarılı olamayacağına inananlardanım.

Konumuz futbol oldukça, kuskusuz Johann Cruyff'tan, *Total Futboldan* ve şu an en iyi temsilcisi ve uygulayıcısı **FC Barcelona**'dan sıkça söz edeceğiz.

Güzel günler tüm insanım diyebilenlerin olsun!

***

* Bergeh Kürtçe bir kelimedir ve bakış anlamına gelmektedir.

shetikoncu@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanat ve Dedikodu

Okan Ayan 19.07.2009

Son zamanlarda en yetkili ağızlardan bile duyduk, "Türkiye'de hiçbir şey gizli kalmaz." Bu aynı zamanda "hiçbir şey gizli kalmasın," demek. Hatta bana göre, "herkes ne biliyorsa anlatsın," demek. Benim de bildiklerim var. Daha fenası, duyduklarım var. Şunu da öğrendim: memlekette bir şey duyuyorsanız, genellikle doğrudur, olmamışsa bile olacaktır. Bir kez konuşulmayagörsün. Ben sadece konuşulanları yazıyorum. Duyan taraf olmakla kalmayayım, yazan taraf da olayım diye.

Yazar Nasıl AŞK'a Geldi?

Sinan Çetin uzun zamandır bir Mevlana filmi projesi üzerinde çalışıyordu, fakat alışlageldiği gibi bir türlü senaryo yazılamıyor, yazdırılamıyordu; fikirler, hikâyeler, sahneler havada uçuşuyor, bunları derleyip toparlayacak ya da bunların hiçbirini dikkate almadan layıkıyla senaryo yazacak birileri bulunamıyordu. Ve günlerden bir gün Elif Şafak ile kesişti Sinan Çetin'in yolu. Konuştular, anlaştılar. Elif Şafak Mevlana ile Şems'in aşkının önce romanını yazacak, sonra da o roman senaryoya uyarlanacaktı. İşte bugünlerde en çok satanlar listesinin en tepelerindeki kitaplardan biri olan *Aşk* böyle çıktı ortaya, istek üzerine. Peki, şimdi ne olacak? *Aşk* sinemaya mı uyarlanacak? Her şeyi ilk bilen büyüklerimizden öğrendiğim o ki, *Aşk* bir film projesi olarak Sinan Çetin'e pek parlak gelmemiş. Bunun yanında, *Aşk*'ın satış rakamı 200.000'e dayandı... (Zihin tazeleme adına söylemekte yarar var, Orhan Pamuk'un Nobel Edebiyat ödülü almasının hemen ardından piyasaya çıkan kitabı *Masumiyet Müzesi* 120.000 adet satmıştı...) Kitabı ne pahasına olursa olsun en geniş kalabalıklara nasıl ulaştırabiliriz peşine düşen Doğan Kitap ve Elif Şafak olabildiğince agresif bir tutumla, zaman zaman da, kantarın topuzunu kaçırmaya pahasına, şaşırtıcı bir üslupla, kitabın reklam ve tanıtım faaliyetlerini

sürdürmekte. Hafızam beni yanıltmıyorsa, yazarının, yazarın vücudunun, eserin bu denli önüne geçtiği bir reklam kampanyası hatırlamıyorum. Dahası, erkek okuyucular da utanmadan, sıkılmadan, omuzları dik, alınları açık okusunlar diye, kapağı farklı renkte özel bir baskı yapıldı... Her şeyi “Kütüphane Söyleşileri”ne katılan Şafak’ın bir erkek okuru ateşlemiş: “Pembe kapaklı bir kitapla ortalıkta dolaşamıyorum...” Şaşırtıcı bir gerçek... Ne Elif Şafak ne Orhan Pamuk ne de bildiğimiz bir başkası... Bunların hiçbirisi aslında kitapları en çok satan yazar değil... Bildiğimiz en çok satan kitap da aslında en çok satan değil. Hiçbir zaman listelere girmeyen, kayda geçmeyen şu üç kitabın her biri 5 milyonun üstünde satmış. Arif Pamuk’un *Güllü Yasin*’i, Yusuf Tavaslı’nın *Namaz Hocası*, Mustafa Varlı’nın *Yasin Cüzü* ve *Namaz Hocası*... Neden mi yazdım bunları? Duyulmazı duyan ağabeylerimiz söyledi: Elif Şafak’ın kitabı için düşündüğü ve yakın çevresinin beğenisine sunduğu ilk isim *Aşk Şeriatı*’ymış. Hata mı etmiş acaba kitabın isminden “Şeriat”ı atmakla... Bilemedim.

***

Kim Bunlar?

Ali Poyrazoğlu 90’lı yılların başında TRT’de “Kim Bunlar” isimli bir skeç programı yapmıştı. “Kim Bunlar” alanında tekti ve Türk televizyonunda absürd mizah anlayışıyla yapılan ilk programdı. Levent Tülek, Levent Kazak, Pelinsu Pir, Nilüfer Açıkalın, Peker Açıkalın ilk defa bu program ile TV seyircisiyle buluşmuşlardı. Genç bir ekiptiler ve bomba gibi patladılar. Programın müziği de hâlâ birçoğumuzun hatırladığıdır: *Kim bunlar, kim bunlar, iyi ama kim bunlar*... Hatta yıllar yılı futbol fanatiklerinin dilinden düşmeyen bir marş olmuştu müziğin sözleri ve ezgisi: *Kim bunlar, kim bunlar, olsa olsa p.. bunlar*... Aradan yıllar geçti Ali Poyrazoğlu “Kim Bunlar”ı yeniden yapmaya karar verdi. Ekip değişmişti. Bu defa da yine genç ve yeni yüzlerle yola çıktı Poyrazoğlu. Kanal D ile anlaşıldı. 8 temmuzda program yayına girecekti. Fakat hazırlıklar tamamlanamadı; üstüne üstlük Ali Poyrazoğlu programı yapmak üzere yola çıktığı yapımcısı ile bazı sorunlar yaşıyordu. Nihayetinde bu yapımcı ile yollarını ayırdı ve Fatih Oflaz’ın sahibi olduğu Medyavizyon isimli yapım şirketi ile yola devam etme kararı verdi. Hazırlıklar süratlendi. Önce alelacele bir tanıtım filmi çekildi; 90’lı yıllar kokan, demode bir tanıtım çıktı ortaya. Kanal D başlangıçta tanıtımı yayınlamak istemedi fakat artık ince eleyip sık dokuyacak zaman kalmamıştı. Kanal D programı ve yayın gününü anons etmişti, gemiler yakılmıştı yani. İlk anons edilen tarih 8 temmuzdu. Hazırlıklar tamamlanamayınca yayın 15 temmuza ertelendi. Her nedendir bilinmez 15 temmuz günü de Kanal D programı yayın akışına dahil etmedi. En iyisini bilenlerden işittiğim kadarıyla, Ali Poyrazoğlu ve ekibinin programdaki performansı Kanal D’nin içine sinmemiş. Skeçler komik değilmiş, oyuncuların performansı da vasatı aşamamış. Birkaç gün evveline kadar Kanal D’de sıklıkla dönen “Kim Bunlar”ın tanıtımı yayından kaldırıldı. Yetmedi, Kanal D’nin web sitesindeki program tanıtımı da sırra kadem bastı. Yine ağır ağabeylerin kulağıma fısıldadıklarına göre, Ali Poyrazoğlu ve Medyavizyon müstakbel bir yayıncı kanal arayışındalarmış. Taraflardan henüz bir ses yok. Programın yayınlanıp yayınlanmayacağını ise henüz kimse bilmiyor. Bakalım Ali Poyrazoğlu karizmayı çizmeden bu işin içinden çıkabilecek mi? Bekleyip göreceğiz...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haksızlıklar kitabı

Okan Ayan 25.07.2009

Geçtiğimiz günlerde Hamdi Koç'un yeni kitabı çıktı: *Bir Eski Kocanın Öğleden Sonrası*... Yazarın evvelki kitaplarından *Melekler Erkek Olur*'daki hikâye devam ediyor bu yeni kitapta... İlk kitapta, ihanet eden kahramanımız Murat, bu defa ihanete uğrayan taraf olarak çıkıyor karşımıza.

Bir Eski Kocanın Öğleden Sonrası, "insan kırk yaşından sonra ailesini geride bırakıp yeni bir hayta başlayabilir mi", "ailesinden ve geçmişinden özgür olabilir mi" sorularını sade ama eşine az rastlanır bir sürükleyicilik, zarafet ve estetik içerisinde okuyucuyla paylaşıyor... Okumanızı tavsiye ederim. Bu arada roman geçtiğimiz hafta 4. baskıyı yapmış diye duyduk.

Peki, Hamdi Koç bugünlerde neler yapıyor? Duyulmazı duyan ağabeylerimden işittim, yazarımız yeni romanını 2010 sonbaharına çıkarmak istiyormuş ve yaz sıcakları demeden, tatil filan demeden, harıl harıl çalışıyormuş... Yeni romanında, Türk edebiyatının yeri doldurulamaz merhum bir yazarının hayatından yola çıkarak, Cumhuriyet döneminin entelektüel buhranlarını sorguluyor, yakın tarihin çetin bir vicdan muhasebesini yapıyormuş... Romana koyduğu isim de, ilk defa bizden duymuş olun, *Haksızlıklar Kitabı*'ymış... Merakla bekliyoruz...

Bu yıl trafik çok yoğun

Geçenlerde sinemaların yeni sezondaki vizyon takvimine bir göz attım. Sevindirici bir manzara var aslında... Son 20 yıldır, bu kadar çok yerli filmin arka arkaya vizyona girdiği ve bu kadar büyük bir rekabetin yaşanmasının beklendiği bir sezon hatırlamıyorum. İşte size birkaç örnek: Cem Yılmaz *Yahşi Batı*'yla, Ata Demirel *Eyvah Eyvah*'la, Yılmaz Erdoğan *Neşeli Hayat*'la, Levent Semerci *Nefes*'le, Çağan Irmak *Karanlıktakiler*'le, Kurtlar Vadisi ekibi *Kurtlar Vadisi: Gladio*'yla, Şafak Sezer *Kolpaçino*'yla, Şahan Gökbakar *Recep İvedik*'le izleyiciyle buluşacağı günü bekliyorlar... 2009 yılı, 48 filmin vizyona girdiği ve 169.204.548 TL hâsılat elde edilen 2008 yılını hayli farkla geride bırakacak gibi...

Sinan Çetin'i gören var mı?

Sizin de dikkatinizi çekiyor mu? Sinan Çetin'in uzun zamandır sesi soluğu çıkmıyor. Bu yılki vizyon listesinde de filmi görünmüyor... *Romantik*'ten sonra seyirciye mi küstü acaba diye soruyorum kendime, ama en iyisini bilen ağabeylerimiz öyle demiyor. Üç filmi post-produksiyon aşamasındaymış: *Banka*, *Yankee Go Home*, *Kâğıt*. Sinan Çetin'in bu denli uzun aralıklarla sinemalarda görünmesi Türk sineması için bence büyük kayıp.

Zira beklettiği filmlerin her biri izleyiciyle buluşmayı hak ediyor, mühim mevzulara büyüteç tutuyor. Dahası, *Banka* ve *Yankee Go Home*'un oyuncu kadrosu oldukça dikkat çekici. Kanunlar olmadan da bir düzen kurulabilir mi, düzeni bozan kanunlar olabilir mi? sorularına cevap arayan *Banka*'da Daryl Hannah, bir kuşağın efsane kadını, namı diğer Emmanuelle, Sylvia Kristel, Teoman, Ragga Oktay, Ali Sürmeli ve rahmetli Feridun Karakaya oynamış. Bu film aynı zamanda Feridun Karakaya'nın son filmi...

"Hayat" ile "ölüm", "aşk" ile "devrim" arasında kalmış bir gencin ölüme sürüklenişini anlatan *Yankee Go Home*'da ise, yine ilk bizden duyuyorsunuz, dünyaca ünlü iki oyuncu, LeeLee Sobieski ve Jerome Krabbe genç bir ekibe eşlik ediyormuş. Bu film Sinan Çetin'in hayatından izler de taşıyormuş. Açıkçası ilk bakışta *Prences*'i anımsatmıyor değil. Bilmeyenler için bir not, *Prences* yönetmenin hayatında ciddi bir kırılmaya sebep olmuş,

sol/sosyalist camia bu filmin ardından Sinan Çetin'i aforoz etmişti. Zor günler geçirmişti bu filimin ardından Sinan Çetin. Üzerinde hâlâ bir ürkeklik olabilir mi dersiniz? Bence olmamalı.

Diğer film, *Kâğıt'ın* ise yine iddialı bir kadrosu var: Ahmet Mekin, Ayşen Gruda, Öner Erkan, Zeynep Beşerler vs. Hiçbir şey gizli kalmayın diyen ağabeylerimiz söyledi, Sinan Çetin, çekimlerin bitmesinin üzerinden uzun bir zaman geçmesine rağmen hâlâ filme ek çekimler yapıyormuş. Kurgusu da hâlâ bitmemiş filmin... Karasızmış filmi vizyona çıkartıp çıkartmama konusunda... Ne yalan söyleyeyim, ağabeylerimiz de bu sefer pek kendilerinden emin konuşmadılar... Onlar da karasızmış. Vizyona çıksın mı, çıkmasın mı?

Anlat anlat bitmiyor. Yarın devam edeceğiz.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Los Angeles hatıraları

Okan Ayan 26.07.2009

Sinan Çetin'i gören var mı diye sormuştum dün. Haber gelmekte gecikmedi. Biz, sesi soluğu çıkmıyor, köşesine çekildi zannederken; meğer Sinan Çetin Los Angeles'ta iş bağlıyormuş. Biz, kasada bekleyen üç film var, ne zaman çıkacaklar acaba vizyona diye meraklanıp dururken; yeni bir filme başlama telaşındaymış Sinan Çetin. Benim gelip o filmleri bitirmemi bekliyor herhalde...

Yönetmenimiz star avına çıkmış Los Angeles'ta. Bazı menajerler ve ajanslarla birebir görüşmek için gidilmiş onca yol. Lakin tarihlerde ufak bir karışıklık olmuş, LA'a varış tarihi 4 Temmuz haftasına denk gelmiş. Malumunuz o haftanın birkaç günü Amerika'nın bağımsızlığına kavuşmasının yıldönümü hasebiyle resmî tatil. Bizimkilerin telefonunu kimse açmamış birkaç gün, onlar da ne yapsınlar, LA plajlarının tadını çıkartmışlar, otel lobilerinde akşam keyfi yapmışlar. Rivayete göre Lindsay Lohan'le bir göz teması da olmuş Sinan Çetin'in... Kışkandım doğrusu... Birara kendisinden dinlemek isterim...

Bir aya yakın bir vakit geçirilmiş LA'ta. Sonradan Serdar Erener de katılmış kafiye. Siz benden duymuş olmayın ama hiçbir şey gizli kalmayın diyen abilerimiz söyledi, Sinan Çetin Burt Reynolds ile uzun metraj bir sinema filmi çekmek üzere prensipte anlaşmış. Bakalım neler olacak?

Maşallah

Plato Film her daim böyle tuhaf şeylere tanıklık etmiyor. İyi şeyler de oluyor arada bir. Malumunuz, Sinan Çetin 2006 yılında Plato Film Okulu adında özel bir eğitim kurumu kurarak sinema eğitimi verme işine teşebbüs etti. Fakat, öyle işittim, bugüne kadar Okul'un layıkıyla faaliyet gösterdiği söylenemezmiş. Hatta eğitmenlere para ödemekten bıkan Sinan Çetin, geçtiğimiz eğitim döneminde bütün eğitmenlerle yollarını ayırmış. Sonra ne mi olmuş? Tahmin ettiğiniz gibi, Okul kapanmamış. Plato Film'de çalışan, hâlihazırda maaş alan kim var kim yok ders vermeye başlamış Okul'da. Ben de ilk duyduğumda şaka zannettim, değilmiş.

Bilinmezi bilen abilerime yemin ettirdim. Vallahi billahi öyleymiş. Sinan Çetin'in asistanı "Sinema Tarihi", "Yapımcılık" dersi veriyormuş mesela...

Bakmış böyle de olmuyor, Sinan Çetin son çare işi profesyonellere emanet etmeye karar vermiş. İlk defa bizden duyuyorsunuz, Sinan Çetin'in Plato Film Okulu önümüzdeki eğitim-öğretim döneminde artık YÖK'e bağlı bir meslek yüksekokulu statüsünde olacakmış: Plato Film Meslek Yüksek Okulu. İş bununla da kalmayacakmış, yakın zamanda Yüksek Okul'u da üniversiteye terfi ettireceklermiş. İlk bizden duyduğunuzu unutmayın, ismi de, Sinan Çetin Üniversitesi'ymiş.

Sinan Çetin'in eğitim alanındaki bu son teşebbüsü, evvelkilerin aksine, mutlu sonla bitebilir. Zira, tüm bu eğitim faaliyetlerinin idare edilmesi için sürpriz bir isimle anlaşılmış. Prof. Atilla Yayla, önümüzdeki eğitim-öğretim yılından itibaren Gazi Üniversitesi'ndeki görevinden emekliye ayrılarak, Plato Film Meslek Yüksek Okulu'nun başına geçecek; bir taraftan da Sinan Çetin Üniversitesi'nin hazırlıklarını müstakbel kurucu rektör sıfatıyla koordine edecekmiş...

Ya sonra!

Hatırlayacaksınız, geçtiğimiz yayın döneminde *Kanal D*'de "Aşk Yakar" isimli bir dizi yayınlandı. Dizinin senaryo danışmanlığını Yavuz Turgul yapıyor; Özcan Deniz ve Meltem Cumbul başrolleri paylaşıyordu. Yavuz Turgul ismini işiten tüm şakşakçılar dereyi görmeden paçayı sıvayıp, hakkında henüz terk kelime duymadıkları dizi hakkında övgü dolu sözler sarfetmeye başlamıştı. Fakat zannedilenin aksine dizi beklenen ilgiyi görmedi. Sezon sonunu zor getirdi. Dahası, yapımcısı Şükrü Avşar'ı da büyük zarara uğrattı. Eh işte, asılsız alkışla, hakkı verilmemiş çalışmayla dizi gemisi yürümüyor.

Avşar Film'in sahibi Şükrü Avşar şimdilerde bu zararı telafi etmenin peşindeymiş. Özcan Deniz'le bir sinema filmi yapmak üzere anlaşmış. Filme konu olan öykü Özcan Deniz'e aitmiş. Öğrendik, filmin adı *Ya Sonra*, filmde Özcan Deniz'e eşlik edecek güzel bayanın ismi de Fahriye Evcen'miş... Bir not daha, filmi Amerikalı bir yönetmen çekecekmiş.

Hal böyle. Artan sıcaklar olayların oluş hızını arttırıyor mudur nedir, haber duymaya doyamıyoruz. Bakalım bu hafta neler duyacağız.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanallar ne âlemde?

Okan Ayan 01.08.2009

Reklam gelirlerinin azalması hasebiyle ekonomik krizin doğrudan ve dolaylı etkilerinden menfi manada en fazla nasibini alan sektörlerden biri de TV yayıncılığı oldu. Kriz, TV kanallarını kemer sıkma, bazen de radikal tedbirler alma yoluna itti. Yüksek bütçeli yeni işler iyi ihtimalle krizin sonu görünene kadar rafa kaldırıldı. Düşük

bütçeli, alternatif yapımlar yeni dönemin gözdesi oldu. Tabii “düşük” derken, krizden önceki bütçelerle mukayese edildiğinde düşük, yoksa anılan rakamlar sade vatandaşın duyduğunda küçük dilini yutacağı cinsten...

Yaz dönemini en iyi değerlendiren yayıncının **Kanal D** olduğunu söyleyebiliriz. Kendi tabirleriyle, deneysel bir sezon geçiriyorlar. *Geniş Aile* isimli drama dışında yaz sezonunu oldukça düşük maliyetli, fakat iyi bir fikir üzerine bina edilmiş programlarla geçiriyorlar. Kuvvetle muhtemel bu programlardan birkaçını da yeni yayın döneminde devam ettirecekler.

Gelelim **Show TV**'ye: Yakın bir zaman öncesinde uzun yıllardır kanalın genel müdürlüğünü yapan Saner Ayar'ın kanal ile yollarını ayıracağı söylentisi ayyuka çıkmıştı. Zira Show TV'nin içinde bulunduğu mali darboğaz artık kanal yönetiminin de elini kolunu bağıyor, onlara bir hareket alanı bırakmıyordu. Ayar'ın ATV'ye veya STAR TV'ye transfer olacağı konuşuluyordu; fakat beklenen olmadı, Karamehmet ne yaptı yaptı, Saner Ayar'ı kanalın başında kalmaya ikna etti. Kanalın mali darboğazı aştığı söylenemez, fakat tüm menfi şartlara rağmen Show TV bugün, raiting ve share ölçümleri dikkate alındığında performans sıralamasında Kanal D'nin arkasından ikinci büyük kanal unvanını taşıyor.

Star TV'de ise birkaç ay evvelinde işler pek de iyi gitmiyordu. ATV'nin Çalık Grubu'na devrinin ardından buradaki görevinden istifa ederek, ATV'nin başına geçen Fatih Edipoğlu'nun kendisinden sonraki yöneticilere pek de iyi bir miras bıraktığı söylenemez. Önce Aydın Doğan'ın kızı *Begümhan Doğan* Faralyalı Star TV icra kurulu görevine atandı, ardından da Kanal D'nin eski genel müdürü, Doğan TV İcra Kurulu üyesi Murat Saygı Operasyonlardan Sorumlu Genel Müdür koltuğuna oturtuldu. Star TV bugün itibariyle raiting ve share performansı bakımından üçüncü büyük kanal durumunda; Show TV'nin yakın takipçisi.

Bu arada, Star TV'yle ilgili bir not. Hiçbir şey gizli kalmasın diyen ağabeylerimizin kulağına çalınmış: Begümhan Doğan, Tarkan ile bir program yapmak için bir süredir yoğun bir çaba içindeymiş, fakat bir türlü Tarkan'ın içine sinen bir program formatı bulamamışlar. Neyse ki, Tarkan'ın ilk menajeri, Alpay Aydın imdada yetişmiş. Alpay Bey ile Tarkan 15 yıl aradan sonra barışmışlar ve Alpay Bey geçici ismi “Tarkan vokalistini ve dansçısını arıyor” olan ve hakları şahsına ait bir programı Tarkan'a sunmuş. Tarkan da, Star TV de çok sevmiş programı. Programın yapımcılığını Tarkan'ın sahibi olduğu Hit Prodüksiyon yapacaktı. Önümüzdeki günler ne gösterir bilemeyiz, bekleyip göreceğiz...

Neyse, biz konumuzu fazla dağıtmayalım, gel gelelim **ATV**'ye... ATV'de uzunca bir süredir sular durulmuyor... Fatih Edipoğlu'nun kaptanlığındaki yönetim ne yaptıysa kanalı istikrarlı bir performansa kavuşturamadı. Edipoğlu, ikinci kez ATV'nin genel müdür koltuğuna oturduğu günden bu yana ATV'de toplam 25 dizi/program yayına girmiş. Bunlardan 18 tanesi yayından kaldırılmış, 7 tanesinin ise yayını devam ediyor. Yüzdeye vurursak, yüzde 38'lik bir başarı söz konusu. Dahası, Edipoğlu döneminde yayına başlayan ve yukarıda yayını devam eden işler arasında saydığımız, kanalın en başarılı işlerinden biri olan *Canım Ailem* de, ATV'nin eski genel müdürü Adem Gürses döneminde planlanmış ve imzaları atılmış bir projeymiş. Hülasa, ATV'nin bugünkü resmî sezon için pek umut verici değil... Bilinmezi bilen ağabeylerimiz söyledi, ATV hareketli günlere gebeymiş...

Bu sene Altın Portakal...

Okan Ayan 15.08.2009

Geçtiğimiz günlerde NTV’de yayınlanan “Haber Merkezi Hafta Sonu” isimli programa katılan Antalya Kültür Sanat Vakfı Genel Yayın Yönetmeni Vecdi Sayar’ın Altın Portakal Film Festivali’nin bu yılki organizasyonu ile ilgili sözleri kanımı dondurdu. Bu ilk değildi. Sözünü ettiğim programdan birkaç hafta evvel de, Antalya’nın yeni belediye başkanı ile birlikte düzenledikleri ortak basın toplantısında buna benzer kelimeler etmişlerdi. Aklımda kalanlardan bir tanesi, Altın Portakal’ın otel odalarına kapanan seçkin sinemacıların değil, halkın festivali olacağıydı. Eyvah dedim, “keçi boynuzu” festivali yapacaklar. Arkası da geldi nitekim. Vecdi Sayar, festivalin artık tatil festivali; sözde, esamisi okunmayan ünlülerin uğrak yeri olmaktan çıkacağı mealinde bir açıklama daha yaptı.

Bildiğiniz gibi Altın Portakal Film Festivali’nin organizasyonunu dört yıldır, Engin Yiğitgil’in Yönetim Kurulu Başkanı olduğu TURSAK Vakfı yapıyordu. Entelektüel namus, vicdan sahibi herkes bunu takdir edecektir; TURSAK, vizyonu ile Antalya’yı körlerle sağrıların birbirini ağırladığı bir kumpanyadan, kelimenin gerçek manasıyla bir film festivali haline getirdi. Festival beynelmilel olma yolunda önemli yollar kat etti. Takdir etmek, TURSAK’ın bu hizmetlerini saygıyla anmak gerekir.

Bu yazıyı bir müdafî hüviyetiyle değil, vicdanımın, hakkaniyet duygumun sesiyle yazıyorum. Yazdıklarım da söylenen sözlere ve asılsız iddialara yanıt mahiyetinde değiller. (En azından bu maksatla kaleme alınmadılar.) Gözlem ve tespitlerimi aktarmaya çalışıyorum. Dolayısıyla ne Festival’in yeni tertip komitesinin söylediklerini tek tek yazacağım, ne de TURSAK’ın hizmetlerini. Niyetim yolunda gitmeyen bir şeyleri huzurunuzda ifşa etmek.

Geçen sene Festival’e katılan yabancı konuklardan aklımda kalanlardan birkaçı şunlar: Miki Rourke ve Marissa Tomei Festival’in özel gösterim bölümünde izleyiciyle buluşan Darren Aronofsky’nin *The Wrestler* isimli filmi vesilesiyle Antalya’daydı. Adrien Brody (Roman Polanski’nin Oscar ödüllü filmi *The Pianist*’in başrol oyuncusu) The Brothers Bloom ile Antalya’daydı. *Robocop*, *Temel İçgüdü* gibi filmlerin yönetmeni Paul Verhoeven uluslararası yarışmanın jüri başkanı olarak Antalya’daydı.

Bu sene kimler mi katılacak? Festivale iki ay kaldı. Henüz teşrifi bizi heyecanlandıracak bir isim ilan edilmedi. Nastassja Kinski’yi çok istiyorlarmış. Herhalde ustalara saygı kontenjanından ağırlayıp, onur ödülü verecekler.

Hülasa, kişisel husumetlerin, hırsların, öfkelerin en olgunumuz olmasını icap ettiren yaştaki Vecdi Sayar’ın işinin bu denli önüne geçmesini yadırgadım doğrusu. Bir de, bu kadar büyük ve acımasız açıklamalar için erken değil miydi biraz? Festival bu sene 17 ekimde bitiyormuş. 18 ekimde bakalım kimler ne konuşacak...

Borç yiğidin kamçısı mıdır?

Sanatçıların işlerinin yanında ticaret ile iştigal etmesi alışlagelmiş bir durum. Herkes gibi onlar da birkaç işi

birarada yapabiliyorlar. Başarılı örnekleri mevcut. Gel gelelim icra ettiği sanatın “business” tarafını da bizzat vazife edinenlerin başarı oranı ilk durumdaki ile mukayese edildiğinde hayli düşük görünüyor. Zira, her biri yek diğerinden farklı müşevvikler, motivasyonlar icap ettiriyor. Hele ki, ticaret erbabı bir ekibiniz yoksa vay halinize...

Böyle trajik bir hikâyenin kurbanlarından biri de Ezel Akay. 2005 yılında vizyona giren *Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü* isimli filmin yapımcısı ve yönetmeni. Film, örneğine az rastlanır titizlikte hazırlanan bir dönem filmi. Fakat filmin yapım bütçesi ve yapım sonrası müstakbel kazanç ile ilgili öylesine fahiş bir hata yapılmış ki; Ezel Akay’ın sahibi olduğu, reklam yapım dünyasının da yakından tanıdığı, başarılı bir yapım firması olan IFR bu filmin ardından tarihin tozlu raflarındaki yerini almış. Söylentilere göre, Ezel Akay filmin çekimi için ihtiyacı olan bütçeyi kendi imkânları ile karşılayamayınca yaklaşık altı milyon dolar miktarındaki parayı tefecilerden borç almış. Film de vizyonda beklenen performansı gösteremeyip, yapım harcanan para dahi karşılanamayınca icraların ardı arkası kesilmemiş. Nihayetinde IFR iflasını istemiş ve firma kapanmış. Borçların bir miktarı ödenmiş fakat hâlâ kayda değer meblağda alacağı olan borçlular tahsilât peşindeymiş. Faizler de cabası.

Borç yiğidin kamçısı mıdır bilinmez, Ezel Akay bugünlerde Nurgül Yeşilçay’ın sahibi olduğu Usta Film’in yapımcılığını üstlendiği *Yedi Kocalı Hürmüz* filminin yönetmenliğini yapıyor. Bildiğimiz *Yedi Kocalı Hürmüz*’ün re-make’i. Bir dönem filmi. Nurgül Yeşilçay, Sarp Apak, Gülse Birsnel de film de oynuyormuş. Film 27 kasımda vizyona girecekmiş.

</div>

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ah TRT ah!

Okan Ayan 22.08.2009

TRT ile ilgili daha evvel yazarken de benzer hislerle hareket ettim. TRT yönetiminin iyi niyetli olduğu kanaatindeyim. İbrahim Şahin’in de büyük bir bürokratik hegemonya ile harp ettiğini, ne kadar ağır bir yükün altında olduğunu biliyorum. Fakat iyi niyet her vakit her derde deva olmuyor.

TRT bürokrasinin en sağlam kalelerinden biri. Herhangi bir özel TV yönetiminin hayal edemeyeceği kurullar, makamlar, unvanlar ve memurların işgali altında. Öyle ki, zaman zaman TRT’yi İbrahim Şahin ve ekibinden ziyade, bu bürokrasinin sevk-ü idare ettiğini söylemek mümkün. Yazının başında da söyledim ya, İbrahim Şahin ve ekibinin iyi niyetle kanalı yukarıya taşıma gayreti içerisinde olduğu kanaatindeyim. Bu gayretin bir veçhesi olsa gerek, TRT 1 Kanal Koordinatörlüğü adında yeni bir birim oluşturulmuş ve birimin başına da TRT Ankara Televizyonu Müdürü Kürşat Özkök getirilmiş. Böylece Repertuar Kurulu’nun kararı, Yönetim Kurulu’nun onayı beklenmeden, TRT 1 kendisiyle ilgili kararları kendisi verecekmiş. Mantıklı bir hamle. Fakat ihmal edilen şu: Sorunlar, o sorunları yaratan vizyon ve ekiple çözülmeye çalışılıyor.

Bu denli karamsar olmamı tetikleyen şeylerden biri, TRT’nin sözünü ettiğim bu yeni biriminin de üyesi olduğunu sonradan öğrendiğim bir şahısla yaptığım sohbetteki birkaç söz oldu. İsmi bende saklı beyefendi heyecandan yerinde duramaz şekilde TRT’nin AGB’yi nasıl ve neden mahkemeye verdiğini ve TRT’nin aslında ne kadar çok izlenen bir kanal olduğunu anlatırken lafın arasına girdim ve “TRT reytingleri bu kadar dert etmek

ve performansını kendi ölçmek gibi bir gafletin içine düşmek yerine acaba tamamen ölçüm dışı mı olsa” dedim. “İyi ama nasıl olur, Türkiye’nin en büyük kanalı yarıştan çekildi dedirtmeyiz” dedi.

Anlaşılan TRT yönetimi bu manasız savaştan ve şimdiye kadar aldığı yaralardan hiç ders almadı. TRT şayet özel teşebbüslerin müşevvikleriyle hareket edecekse, o halde işletmelerin tâbi olduğu kurallara tâbi olmalı, yani başarılıysa yaşamalı, başarısızsa işi daha iyi yapanlara yerini bırakmalı. Yani ya “iflas etmeli” ya da topluma iade edilmeli, yani özelleştirilmeli. Madem ki reyting savaşından vazgeçilmiyor, kılıçlar çekildi, o halde savaşın neticelerine katlanılmalı. Aklımın kestiği en iyi çözüm bu...

TRT’nin izaha muhtaç garip icraatları saymakla bitmiyor. TRT, Bosna-Hersek menşeli, Prime-Time isimli bir animasyon stüdyosu ile toplam değeri 7 milyon avro olan doksan dakikalık *The Birds Like Us* isimli bir animasyon filmin yapımı için 2008 yılında bir protokol imzalıyor. Proje üç yılda tamamlanacak. Projenin muhteviyatı hakkında net bir bilgi yok. Tek malumatımız, Genel Müdür İbrahim Şahin’in şu sözleri: “Özellikle Asya, Şark yahut da Doğu kültürü biraz da Batılıların dikkatini çeker diye böyle bir projenin içinde olmayı arzuladık.”

TRT’nin, animasyon filmler yaptırırken bugüne kadar ödediği maksimum meblağ dakika başına 3.500 TL. Söz konusu film için dakika başına ödenecek bedel ise 70.000 TL civarında. Şüphesiz, ihale edilen işin mahiyeti ve kalite beklentisine göre fiyat tasarrufunda bulunmak TRT yetkililerinin elinde. Fakat bu kadar fahiş bir farkla teamül dışına çıkıldığı vakit, harcanan paraların sahiplerine bir izahta bulunmak gerekiyor sanırım. Yarın devam edeceğiz.

İdama Beş Kala

Cavid Bey, Osmanlı’nın son dönem maliye nazırlarından. Liberal bir iktisatçı, siyasetçi. *İlm-i İktisat* isimli kitabın yazarı. Yaşadığı dönemde yaptığı iktisadi tespitler ve savunduğu fikirler ile ne kadar muhterem bir şahsiyet, büyük bir entelektüel olduğunu ispat etmiş: “**...Malların yabancı malların rekabetinden korunması, içeride her türlü ilerlemeleri engeller; fiyatları yükseltir, tüketicileri fazla fedakârlığa mecbur eder.**”, “**...Devletin vazifeleri arasında sanatkârlık ve tacirlik yoktur. Sektörlerin, fertlerin teşebbüs kuvvetleri sahasına açık bulunması gerekir. Devlet bu hususta fertler ile rekabet edemez.**”, “**En kötü tekel devlet tekeli.**” Bunlar *İlm-i İktisat* adlı eserinde Mehmet Cavid Bey’in yüz yıl önceki tespitlerinden bir kaç.

Cavid Bey’in hayatı oldukça dramatik bir şekilde sonlanıyor. 1926 yılında İzmir Suikastı’nın tertipçilerinden biri olduğu iddiasıyla İstiklal Mahkemeleri tarafından idam ediliyor. Rivayete göre, idamın gerçekleştirildiği Ankara’daki Ulucanlar Cezaevi’nin bahçesine defnediliyor. Fakat kabrin gerçek yerini bilen yok. İdamından evvel hapisneden eşi Aliye Nazlıyar Hanım’a yazdığı 35 mektup, Liberte Yayınları tarafından *İdama Beş Kala* ismiyle yayınlanmış, okumanızı tavsiye ederim.

Bugünlerde de Yılmaz Karakoyunlu Cavid Bey’in hayatını konu alan bir tiyatro oyunu yazıyormuş. 2010 yılında sahnelenecekmiş. Heyecanlandım doğrusu...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ah TRT ah! -2

Okan Ayan 23.08.2009

Her iktidar baştan çıkmaya, bozulmaya meyyaldir. Bir Latin atasözü durumu özetliyor: İktidar bozar, mutlak iktidar mutlaka bozar.

Kamu kurumlarında her daim, her iktidar döneminde, hukuk tanımaz eylemler, usulsüzlükler olur, olacak da. Bunlardan bazıları bireysel suçlar iken, bazıları ise daha koordineli, planlı ve organize bir görüntü arz ederler. Ürkütücü olan bu ikincisi.

Dün de söylemiştim, şahsım adına hâlâ TRT yönetiminin iyi niyetli olduğunu düşünüyorum. Fakat, az sonra yazacağım iddialar doğruysa ve hak, hukuk ve vicdana karşı bu denli hiddetle kılıçlar çekiliyorsa durum biraz vahim.

TRT ile Uğur Böceği isimli bir yapım şirketi arasında mayıs 2006'da *Dede Korkut Hikâyeleri* isimli 12 bölümlük bir dizinin yapılması için protokol imzalanıyor. Söz konusu dizi dokuzuncu bölümden sonra yayından kaldırılınca, yapım firmasından alınan süreli teminat mektubunun nakde çevrilip gelir kaydedilmesi gerekiyor, fakat bu yapılmıyor; zira, ilgili evrakı odasında muhafaza eden TRT görevlisi evrakı kaybetmiş. Ardından TRT teftiş kurulu devreye giriyor ve görevlendirilen müfettiş tarafından bir rapor hazırlanarak Kurul'a takdim ediliyor, Kurul da raporu Genel Müdür'e sevk ediyor. Raporda, dönemin Televizyon Daire Başkanı Muharrem Sevil, o dönemde drama yapımlarından sorumlu Televizyon Dairesi Başkan Yardımcısı Nurullah Karakaş, Drama Koordinasyon ve Bütçe Kontrol Müdürü Gülnur Kaya ve yardımcısı Nimet Ersin'in kusurlu oldukları ve sorumluluklarının bulunduğu ve Kurum'un zarara uğratıldığına kanaat getiriliyor ve bu zararın olayda müteselsil sorumlulukları tespit edilen, Muharrem Sevil, Nurullah Karakaş, Gülnur Kaya ve Nimet Ersin'den tahsil edilmesi talep ediliyor. Ayrıca, bu şahısların "kınama" ile cezalandırılmaları isteniyor. Fakat ilgili şahısların sicil durumları gözönüne alınarak "kınama" cezaları "uyarı"ya çevriliyor, daha sonra da bu "uyarı" cezaları disiplin kurulu tarafından kaldırılıyor.

Tüm bunların ardından gelişen olaylar silsilesi ise şöyle:

Muharrem Sevil TRT Türk'ün koordinatörlüğüne, Nimet Ersin Televizyon Dairesi Başkanlığına, Gülnur Kaya da Televizyon Dairesi Başkanlığı Darama Programları Müdürlüğüne terfi ediyor.

Ne diyelim ki?

Anadolu'nun Kayıp Şarkıları

Cengiz Çandar geçtiğimiz günlerde kaleme aldığı bir yazısında “demokratik açılım” olarak adlandırılan süreçte yapılması planlanan şeylerin siyasi düzenlemeler ile bir yere kadar yapılabileceğini, asıl kaynaşmanın, yakınlaşmanın, barış içinde birarada yaşamanın, yüzyıllardır aynı coğrafyayı paylaşan halkaların müşterek değerler üzerine bina ettikleri kültürel sahadaki sivil yakınlaşma ile olabileceği mealinde kelimeler sarf etmişti.

Bugüne kadar müzisyen kimliğiyle tanıdığımız Nezih Ünen’in *Anadolu’nun Kayıp Şarkıları* isimli yarı belgesel filmi işte bu sözünü ettiğim zenginliği, çeşitlilikten özgürlüğe giden yolu, çok kültürlülüğü, hoşgörüyü ve güven duygusunu en yalın, en çıplak haliyle, yorumsuz izleyiciyle paylaşmış. Anadolu yazmış, Nezih Ünen çekmiş...

Anadolu’nun Kayıp Şarkıları’nın temeli, Nezih Ünen’in Anadolu kültüründeki müzikleri modernize etme amacıyla uzun soluklu bir çalışma ve geniş bir araştırmadan sonra Anadolu’yu iki defa dolaşarak otantik müzik, dans ve ritüelleri videoya çekmesiyle atılmış. Ardından, Mardin’in Süryani ilahilerinden, Diyarbakır’daki pamuk işçilerinin türkülerine, Ahmet Dede’nin Bektaşî nefesinden, Sema yapan dervişlere, Trabzon’da Horon’a kadar gökkuşağının bütün renklerini ustalıkla filme almış ve gökkuşağının seslerini belki de ilk defa birarada duyma fırsatını sunmuş.

Filmden birkaç not: Yaklaşık 500 saat çekim yapılmış. Filmin yapımında sekizi kameraman, toplam altmış bir kişi çalışmış. Tüm araçlar toplam 40.000 km yol katetmiş (yaklaşık bir dünya turu). Filmde yer alan müziklerin düzenlenmesi üç yıl sürmüş. Filmde yer alan karakterlerden beş kişi, eserin vizyona girişini göremeden vefat etmiş.

Merak edenler filmin fragmanını [www. anadolununkayipsarkilari.com](http://www.anadolununkayipsarkilari.com) web adresinden izleyebilirler.

Filmde yer alan müzikler sonbaharda bir albüm olarak dinleyiciyle buluşacakmış. Vizyon tarihi ise henüz net değilmiş. Ocak ya da en geç mart 2010’da ise film vizyonda olacakmış.

Projenin, doğru takdimi halinde, hem yurtdışında Türkiye’nin tanıtımında hem de demokratik açılım sürecine etkili bir sivil katkı sağlayacağı bir gerçek... Nezih Ünen’e desteği esirgememek lazım...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terzi kendi söküğünü dikemezmiş

Okan Ayan 29.08.2009

Bugünlerde televizyonda yoğun bir sıklıkta yayınlanan, başkanlığını Mehmet Ali Yalçındağ’ın yaptığı Türkiye Reklam Konseyi’nin “Alın, Verin Ekonomiye Can Verin” mottolu reklam kampanyasının filmlerine rastlamışsınızdır. Garanti Bankası eski Genel Müdürü Akın Öngör simitçi, ekonomi yazarı Meliha Okur çiçekçi, Merkez Bankası eski Başkanı Yaman Törüner oyuncakçı, ekonomist Deniz Gökçe bakkal rolüyle izleyicinin karşısına çıkıyor. Kampanyada, harcanan en ufak paranın, yapılacak en küçük alışverişin dahi ekonomik döngüye katkı sağlayacağı ve ekonomiyi ayakta tutmaya destek olacağı mesajı verilerek, bireyler alışverişe

teşvik ediliyor. "Para harcamaktan imtina etmeyin, uzun vadede bu hepimizin yararına" deniliyor. Fakat, tuhaf bir dilemma, kampanyanın yaratıcısı olan DDB Reklam Ajansı, kampanyanın sahibi Türkiye Reklam Konseyi ya da kampanya koordinatörü Reklamcılar Derneği'nden bu hizmetinin karşılığında herhangi bir ücret almamış. Yapım firması ve kampanyanın diğer aşamalarında çalışan ekipten de bu işi bila bedel yapmaları rica edilmiş.

"Sakız deyip geçmeyin. Siz bu sakızı aldığınızda onu size satan bakkal evine ekmek götürecek, fırıncı kazanacak, fırına un satan değirmen kazanacak" vb. mealinde diyaloglar var filmlerde. İnsan düşünmeden edemiyor; bu metin yazarı para almazsa, yönetmen akşam evine eli boş dönerse, yapımcı kazanmasa nasıl olacak bu işler?

Hatırat...

Hatıratlar ne mühimdir hâlbuki. Bireysel tecrübelerden müteşekkil değillerdir sadece. Bir döneme ışık tutarlar. Anlattığı dönemin modası gizlidir satır aralarında mesela. O dönemin "ruh hâli"nin ipuçlarını verirler; kimi zaman tozlu raflardaki soluk suretlerin ehemmiyetini, kimi zaman ne denli büyüleyici bir tekâmül geçirdiğimizi anlamamıza vesile olurlar. Pusula misalidirler, ıssız bir ormanda yol alırken cebimizde durması gerekir, tedbir olarak...

Ve ne kadar az mühimdir yazın hayatımızda hatıratlar.

***

Garanti Bankası'nın eski genel müdürlerinden Akın Öngör, görevde bulunduğu 1991-2000 yılları arasında tanıklık ettiği olayları, şahsi tecrübelerini, Garanti Bankası'nın da bir nevi biyografisi diyebileceğimiz bir üslupla kitap haline getirmiş.

Öngör'ün hizmet verdiği kurumda nasıl köklü değişime ön ayak olduğu, mikro ölçekli bu değişikliklerin giderek sektörün tabiatında nasıl bir dönüşümün önünü açtığını satır aralarında okumak mümkün.

Şöyle diyor Akın Öngör:

"...O zamana kadar bankacılar, işlerini 'mevduatı toplayıp, parayı idare etmek' olarak tanımlıyorlardı. Ben bizim bankada bu tanımın yanlış olduğunu anlatmaya çalıştım. Bankacılık, müşterinin ihtiyacı olan finansal hizmetleri vermektir. Sadece paranın idaresine dönük bir yönetim anlayışını değiştirmek zor oldu. Müşteriye, onun ihtiyaçlarına ve onu memnun etmeye odaklanan bir hizmet kuruluşu olma hedefine yöneltmek kolay olmadı. Bankacıları başlarını kendi işlerinden kaldırıp, müşteriye bakar hale getirdik."

Doğan Kitap tarafından yayımlanacak kitap Kasım 2009'da okuyucularla buluşacakmış.

Film var "film" var

Yerli sinema son yıllarda en kârlı sektörlerden biri olma yoluna girdi. Hal böyle olunca, sektör, önce sektör dışı

işadamlarının, ardından da sinemadan büyük paralar kazanabileceğine ikna olan herkesin ilgi alanına girdi. Yarın, kimler bu yolda hüsrana uğradı, kimlerin ne planı var, biraz kurcalayalım istedim.

</div>

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Parayı veren düdüğü çalar mı?

Okan Ayan 30.08.2009

Sinema profesyoneli olmayıp da sinemanın kârlı, dolayısıyla yatırım yapmak için cazip bir sektör olduğuna kanaat getirenlerin sayısı günden güne artıyor. Gerçekten de, yapılan yatırım ile elde edilmesi muhtemel kâr ve bu kâra ne kadar kısa bir zaman dilimi içerisinde ulaşılabileceği düşünüldüğünde, sinema dünya üzerindeki en kârlı sektörlerden biri.

Masallarda lir çalan peri kızları vardır hani; tepkisiz kalamayacağınız muhteşem bir ezgi, peri kızlarının dayanılmaz güzelliği sizi yolunuzdan döndürmeye çalışır. Bir nevi sınavdır bu. Sinema sektörünün de, işdünyası için böyle tehlikeli bir cazibesi var.

Piyasa ekonomilerinde yatırımcılar istedikleri alana yatırım yapmakta serbesttirler. Yani piyasaya giriş ve çıkış serbesttir. Para kazanma veya kaybetme riski de tamamen yatırımcıya aittir.

Ben de merak ettim, sordum soruşturdum, kimlerin ağzı yanmış bu sektörden, kimlerin keyfi yerindeymiş diye.

Sinema sektörünün sektöre yatırım yapmayı planlayanlar için en büyük tehlikesi, bu uğraşın, yapımcılığın, yönetmenliğin tıpkı mühendislik, doktorluk gibi bir meslek olduğu gerçeğinin ihmal edilmesi oluyor. Şunu söylemeye çalışıyorum; para bir film yapmak için ihtiyaç duyulan şeylerden yalnızca biri. Para ile yetenek satın alınabilir, kiralanabilir; doğru kişiler doğru zamanda biraraya getirilerek istenilen neticeye ulaşılabilir; fakat bunu yapmayan, kısa yoldan büyük paralar kazanma arzusunda olan uyanık yatırımcılar için sinemanın güvenli sular olduğunu söyleyemeyeceğim.

Saadettin Saran başarılı bir işadamı. Tuttuğunu altın eden cinsten. Neye el atsa yüzü kara çıkmamış. Mazisinin verdiği güven ve şahsiyetinin bir parçası olan hırsı, günün birinde onu sinemada da başarılı olabileceğine ikna etmiş. "Yaparsam en iyisini yaparım"ı kendine ilke edinen Saran, Çanakkale Savaşı ile ilgili bir film yapmaya karar vermiş. İddialı demeçler vermeye başlamış arka arkaya. Mel Gibson ile Russel Crowe'u oynatacakmış filmde. Sadece bu iki oyuncunun maliyeti 30 milyon dolarmış ve film bugüne kadar yapılmış en pahalı yerli prodüksiyon olacakmış. Projenin senaristi de Turgut Özakman'mış.

Burada bir nefes alalım; "yapımcı" ile yapımcının farkı burada açık bir şekilde tezahür ediyor. Bir projeye doğru senarist seçmek, iyi senaristin kim olduğunu tespit edebilmek, iyi bir hikâyenin iyi bir senaryoyu beraberinde getirmeyebileceğini anlayabilmek bir yapımcılık yetisi. Turgut Özakman iyi bir oyun yazarı; geçmişte film senaryoları yazma konusunda denemeleri olmuş, fakat senarist dendiğinde akla gelen isimlerden birisi değil. Mel Gibson'ın oynaması temenni edilen bir sinema filminin senaryosunu Turgut Özakman'a emanet etmesiyle Saran'ın az evvel gözlerimizi kamaştıran yapımcılık vizyonu ikinci sınavında ikmale kalıyor.

Bir süredir projenin akıbeti ile ilgili Saran cephesinden ses çıkmıyor. Saran Film'in Çanakkale filminden evvel, çerez niyetine yapımcılığını yaptığı *Kirpi* isimli filmin de, oldukça yoğun bir reklam kampanyasına rağmen gişede büyük bir hüsrana uğraması heveslerini kırmış olabilir mi?

Bu konuya devam edeceğiz.

Yok mu bir babayiğit?

Sinema salonlarında film başlamadan evvelki uzun reklam kuşakları hepimizin canını sıkıyordur. Peki, tüm bu reklam kuşaklarının sahibinin, reklam yayınlanabilecek bu alanı reklam verene kiralayanın tek bir şirket olduğunu biliyor muydunuz? Fida Film. Yani neredeyse 45 milyon dolarlık bir reklam pastasını sadece bir şirket kontrol ediyor.

Reklam ile ilgili bütün mecralarda çetin bir rekabet yaşanırken, sinema reklamlarının neden sadece Fida Film'e terk edildiğini anlamak güç. Bundan birkaç yıl evvel yönetmen Abdullah Oğuz'un eski eşi Selay Tozkoparan'ın sahibi olduğu Energy Media AFM sinemaları ile yaptığı anlaşma işe AFM'nin sahibi olduğu salonlardaki reklam kuşağının kiralamasını yapıyordu, sonra o da sessiz sedasız bu işten çekildi. Çekilme sebebinin yaptığı işten para kazanamamak olduğunu zannetmiyorum.

Bu durum size de enteresan gelmiyor mu?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geri kazanılan toprak ve bir 'Çirkin Kraliçe'

Onur Akmeriç 08.06.2010

Evinin arka bahçesiymiş Roland Garros. Dört yıl üst üste orada kazanmış, tek bir maç dahi kaybetmemişti. 2008'de tek bir set dahi kaybetmeden şampiyonluğa ulaşmıştı.

Fakat dizindeki sakatlıklar onun elini kolunu bağladı geçen yıl. Evinin arka bahçesine giren bir işgalci onun oyuncağını elinden aldı. Federer değildi Nadal'ın elinden kupasını alan, Söderling'ti. İspanyol raket her ne kadar "intikam" olarak görmese de bunu, sevgilisini elinden alan adamı hayal kırıklığına uğratmak isteyeceğini hepimiz biliyorduk.

İsveçli ise çok önemli bir başarıya imza atmış ve iki yıl üst üste finale kalmıştı. Geçen sene Federer karşısında maçın büyük bir bölümünde varlık gösteremeyen Söderling bu yıl da finalde uyuyan taraftı.

Nadal'ın bu zaferi aslında o sağlıklı iken toprakta her zaman muzaffer olan taraf olacağının bir göstergesi.

Müthiş bir sporcu, azimli bir mental istikrar abidesi. Paris'teki beşinci zaferinden sonra tekrar dünya 1 numarasını eline geçirdi İspanyol.

Son şampiyon Federer ise çeyrek finalde muazzam oynayan Robin Söderling'e elendi. İsveçli raket iki yıl üst üste son şampiyonu alt etti.

Yarı finallerde sürpriz iki isim vardı. Tomas Berdych ve Jürgen Melzer. Avusturyalı Melzer üçüncü turda bu yılın toprakta en çok maç kazanan ismi David Ferrer'i set bile kaybetmeden geçerken çeyrek finalde Novak Djokovic'i iki set geriden gelip mağlup ederek tüm dikkatleri bir anda üzerine topladı.

Berdych ise Andy Murray ve Mikhail Youzhny'i alt ederek son dörde ulaştı. Fernando Verdasco, Andy Murray, Andy Roddick ve Fransız tenisçiler yine turnuvanın hayal kırıklıkları oldular.

Kadınlar tarafında ise sürpriz bir final vardı. Zeminin karakteristiği nedeniyle çok ince dokunuşları olan oyuncuların burada istenilen performansı gösteremediğine rastlanmışken, daha çok koşan ve mücadeleyi seven raketler her zaman başarılı olmuşlardır.

İşte beklenmedik finalde Avustralyalı Samantha Stosur'ın karşısına çıkan İtalyan Francesca Schiavone rakibini iki sette mağlup edip eski şampiyonlardan Mary Pierce'in elinden Suzanne Lenglen kupasını alırken yüzüne düşen kocaman gülümseme mutluluğunu tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyordu.

Paris'in 'çirkin' kraliçesinin kupalı güzelliği göz kamaştırıyordu.

2001'den bu yana yitik ve zevksiz finalleri hep tek taraflı geçmiş müsabakalardan sonra iki sette sonuçlanmasına rağmen 2010 Roland Garros finali kadınlarda seviyeyi yükseltti.

Tabii turnuva finallerinin son 10 yılda bu kadar sönük geçmesinin nedeni Justine Henin. Juju o kadar domine etmişti ki Paris'i, karşısına kim çıksa direnemiyordu.

O gittikten sonraki iki finalin de kötü geçmesinin nedeni ise Dinara Safina'ydı.

Bu sefer ters yönden etkiledi. Hiçbir şey oynamayarak rakiplerine kupayı vermişti Rus raket.

Kadınlar tablosu turnuvanın başlarında biraz daha sürprizliydi.

Roma şampiyonu Maria Jose Martinez Sanchez, Madrid şampiyonu Aravane Rezai, başarılı bir toprak sezonu geçiren Lucie Safarova dördüncü turu bile göremediler.

Dinara Safina daha ilk turda yaşının iki katı, boyunun yarısı bir tenisçiye mağlup olurken son şampiyon Svetlana Kuznetsova üçüncü turda vatandaşları Kirilenko'ya boyun eğdi.

Geçen yıl İpek Şenoğlu'nun çiftler partneri olan Kazak raket Yaroslava Shvedova teklere daha çok ağırlık vermeye başlamıştı.

Bu çalışmanın sonucunu çeyrek final görerek alırken karışık çiftlerde partneri Julian Knowle ile birlikte finale yükseldi.

Çift kadınlarda Williams kardeşler geçen yıl tek kazanamadıkları kupayı 11 yıl aradan sonra tekrar kaldırmayı başardılar. Çift erkeklerde Daniel Nestor/Nenad Zimonjic ikilisi zafere ulaştı.

Fransa Açık 2010'a genel olarak bakarsak ilk turlarda geceye sarkan programlar sorunlar yaşattı.

İlk iki turda çoğu akşam maçı ertesi güne sarkarken bundan oyuncular şüphesiz ki olumsuz yönde etkilendiler, hatta bazı tenisçiler beş gün arka arkaya korta çıkmak zorunda kaldı. Bu kadar köklü bir organizasyonun böyle basit hatalar yapması şaşırttı.

Tabii ki doğa da yine iş başındaydı. Yağan yağmur ve soğuk hava yüzünden tribünler hiç olmadığı kadar boş kalırken maçlar da sık sık kesintiye uğradı.

Neticede Rafa'nın tekrar kraliyetinin başına geçtiği, kadınlarda ise sürpriz bir şampiyonun çıktığı çekişmeli bir turnuva daha tarihteki yerini aldı. Şimdi yolculuk biraz daha kuzeye, Wimbledon'a. Yeni kesilmiş çim kokusunda güzel anılar saklı.

akmeric@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vasat Avrupa derbisi

Onur Akmeriç 15.06.2010

Afrika kıtasında düzenlenen ilk Dünya Kupası organizasyonunun gruplar aşamasındaki ender Avrupa eşleşmelerinden ilki. 1988'in Avrupa şampiyonu Hollanda, bir sonraki turnuvada unvanı devrettiği Danimarka ile karşılaşılıyor. Vikingler'in 92'de yarı finalde Portakallar'ı penaltılarla elemesini, van Basten'in kaçırdığı penaltıyı kim unutabilirdi. O yıl kırmızıbeyazlılar, Yugoslavya'nın oyunlardan ihraç edilmesinin ardından şıpidık terliklerle tatil yaptıkları plajdan gelip, kupayı kaldırmıştı.

Tribünlerin doluluğu ise başlama vuruşu öncesinde dikkat çekiyordu. Nasıl olmasın, Güney Afrika'da Hollandalıların varlığı yüzyıllar öncesine dayanıyordu. Turuncular son 19 maçını kazanmanın verdiği özgüvenle ancak Robbensiz olmanın tedirginliği ile sahaya çıkıyordu.

Müsabakanın ilk şutu 10. dakikada Kuyt ile geldi. van der Vaart ise bencilliğini konuşturup bir dakikada iki pozisyon harcadı. Danimarka en etkili atağını 27'de geliştirdi. Bendtner'in kafa vuruşu reklam panoları ile buluştu. İlk yarım saatte daha ısırın taraf Portakal renkli forma iken, Danimarka kısa paslar ve kontralarla pozisyona giriyordu. 34'te topu önünde bulan Rommedahl, Stekelenburg'u nişanlayınca ilk yarıdan gol sesi çıkmadı.

İkinci yarı ise gol sesi ile başladı. Savunmadan gönderilen topta van Persie ceza sahasının solunda topla buluştu.

Peşine Rüştüvari takılan kaleci Sorensen kalesine dönmeye çalışırken yaptığı ortaya defansta Poulsen'in kafası Agger'e çarpıp fileleri buldu. Sahada gezinen van der Vaart'ın yerine oyuna giren Elia, sol kanadı ve uyuyan Hollanda'yı uyandırmaya yetti. 82'de Sneijder'in ceza alanı dışından füzesi direğe takılırken, 85'te defansın arkasına sarkan Elia'nın direktten dönen şutunu Kuyt tamamlayınca, Hollanda rahatladı.

Kendi kalesine gol atan Poulsen, son anlarda çizgiden topu çevirdiyse de iş işten çoktan geçmişti. Tutuk Hollanda muradına ererken Danimarka'nın şapkasını önüne koyup düşünmesi lazım.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bugün yeşil bayram

Teniste dört büyükten üçüncüsü bugün başlıyor. Çoğu tenissevene göre Grand Slam'lerin en asili, en gösterişlisi ve en prestijlisidir Wimbledon. Britanyalı kendini beğenmişliği ve dik kafalılığı akar her yerinden. Kendine göre seribaşı belirleme sistemi, beyaz kıyafet giyme zorunluluğu, uzun yıllar yağmura aldırmandan korta çati eklememek... E çim sezonu bu kadar kısa iken bu şımarıklığa da tahammül etmek gerekir.

Bırakın genç tenisçileri, akranlarının bile yakınından geçerken önünü iliklediği Roger Federer işte bu özel seribaşı belirleme sistemine göre dünya iki numarası olmasına rağmen bir numaralı seribaşı olarak tablonun en üstünde arz-ı endam ediyor. Novak Djokovic ise her zamanki gibi kortun uzmanının tarafına düşmeyi başardı. Sırp raket çimde Federer'in, toprakta Nadal'ın tarafına düşmekten helak oldu, psikolojik olarak çöktü. İsviçreli'yi zorlayacak isim bulmak zor ama hani kim biraz tırmalayabilir dersek dördüncü turda olası rakibi Feliciano Lopez ve çeyrek finaldeki olası rakipleri Berdych ve Alman veteran Schüttler. Yarı finalde ise karşısına Roddick veya Hewitt çıkabilir. Djokovic'in Federer'den önce düşünmesi gereken iki önemli rakip. Roddick son sekiz yolundaki rakipleri Cilic ve Llodra da tehlikeli isimlerden sadece ikisi.

Rafael Nadal ise şampiyon olarak bırakmıştı burayı. Geçen yıl sakatlığı nedeniyle mücadele edemedi. Bu yıl da iddialı. Çeyreğine baktığımızda daha ilk turdan ters bir adam karşılıyor. Genç Japon Kei Nishikori. Bu özel yapım çocuk Bollettieri Akademisi çıkışlı ancak biraz üretim hatası olmuş olacak ki çok sık sakatlanıyor. Yine de can sıkıntısı yaratabilir Nadal'da. İspanyol'u ileride bekleyen tehlikeler ise James Blake ve John Isner. Gulbis sakatlığı nedeni ile çekildi. Buradan sağ salim çıkarsa dünya 1 numarası, çeyrek finalde Söderling veya Baghdatis onu bekliyor olabilir.

Nadal'ın yarısına düşen Britanyalı Andy Murray oldu. Vatandaşlarının Grand Slam şampiyonluğu kazandığını gören son İngilizlerin yaşını hesaplamak için karbon testleri yetersiz kalırken artık İskoç kökenli bu arkadaşımızın Wimbledon'ı kazanma vakti geldi de geçiyor. Çeyrek final yolundaki rakipleri Gilles Simon ve Sam Querrey gibi duruyorken çeyrek finalde Verdasco ya da Tsonga onu bekliyor olacaklar.

Kadınlar tablosunda erken final

Kadınlar tarafında çok heyecanlı dördüncü tur eşleşmeleri mevcut. Henüz ilk bölümde 1 numaralı seribaşı Serena Williams ile Maria Sharapova'nın olası dördüncü tur eşleşmesi bizleri altı yıl öncesinin finaline götürecek. Orada 17 yaşında kupayı Amerikalı'nın elinden söken Sharapova sakatlıklarla boğuştuğu dönemin acısını çıkartabilecek mi? Yoksa Tanasugarn ya da Hantuchova bu buluşmayı engelleyebilecek mi?

İlk çeyrekte bu iki tenisçiyi zorlayacak başka isim şu an yok ama her turnuva kendi sürprizini çıkarır tabii ki. Buradan çıkacak oyuncuyu yarı finalde karşılamaya aday isimler çok. Fransa Açık finalisti Stosur, Azarenka, Jie Zheng, Wozniacki, Rezai ve Rybarikova son dörde kalmak adına kıyasıya bir mücadeleye girecekler. Azarenka'nın ilk turdaki rakibi 1999 yılı yarı finalisti Mirjana Lucic. Elemelerden tırmanmak zorunda kaldı buralara 81 doğumlu tenisçi. Çok ilginç ilk tur maçları birinin baş aktörü oldu. Ana tablonun alt tarafında mutlak favori Venus Williams. Çeyrek finale kadar önünde hiçbir engel yok neredeyse. Belki toparlanırsa Ana Ivanovic ki onun da bunca şeyden sonra dördüncü tur görmesini şampiyon olmuş gibi karşılayabiliriz. Çeyrek finalde Bartoli ya da Fransa Açık'ın sürpriz şampiyonu Schiavone ile olası eşleşmeleri var Amerikalı'nın. Ve son çeyreğe geldiğimizde iki Belçikalı, Kim Clijsters ile Justine Henin'in olası eşleşmeleri göz yaşırtıyor bir nostalji albümü gibi.

Kariyerindeki tek eksiği kapatmak için tenise geri dönen Juju'yu bu kupayı kaldırırken görmek isteyenlerin sayısı oldukça fazla. Belçikalı'nın bunun için Petrova, Clijsters ve olası çeyrek final rakibi Jankovic'i geçmesi gerekecek.

Marsel bugün kortta

Türk tenisçilerden Marsel güzel kura çekti. Hani olur da turları birer birer atlarsa Federer ile çeyrek finalde karşılaşma olasılıkları kalplerde taşıkardı yaratıyor. İpek Şenoğlu da çiftlerde geçen yıl üçüncü tur gördüğü turnuvada bu yıl yeni bir partner Anabel Medina Garrigues ile ilk turda Jankovic/ Scheepers ikilisi ile karşılaşacak. Garrigues çok deneyimli bir çiftler oyuncusudur. Marsel İlhan İlk tur maçında bugün Marcos Daniel ile 17. kortun ikinci maçında çime basacak.

akmeric@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maya için zaman lazım

Onur Akmeriç 30.07.2010

Bira kavramını değiştirenlerin şehri Plzen'de Beşiktaş, güzel futbolu ile taraftarını sarhoş etmek için sahaya çıkıyordu. Değişik tat arayışlarına giren bira üreticileri burada, 19. yüzyıldan önce farklı bir üretim sürecinden geçen ve rengi daha koyu olan birayı alıp tadını daha farklı, içilebilir bir hale sokmuşlardı. Bu bira daha sonra sevilmiş ve yaygınlaşmış, kaynağının ismini alıp Pilsen olarak anılmaya başlanmıştı.

Beşiktaş ise çok uzun süredir göze hoş gelen futboldan uzaktı. Göze hoş gelen bir şekilde yönetilmekten de uzaktı. Farklı bir şeyler yapılması gerekiyordu. Schuster ilk hamleydi. Quaresma transferi bile kesmeyince Guti alındı. Farklı bir renge bürünmüştü siyah-beyazlılar ama o muhteşem tadı alabilecek miydik?

Alman teknik adam, Bobo yerine Nobre'yi tercih ederken Hilbert de ilk defa bir resmi müsabakada formasını sırtına geçirdi. Defansta çok beğendiği söylenen Zapo yedekte iken Toraman-Sivok ikilisine görev vererek başlıyordu maça Schuster. Delgado-Quaresma-Hilbert üçlüsü ile "sıkıntı" olmaz mıydı?

Oldu da. Beşiktaş beklenen tempodan çok uzaktaydı. İlk yarım saatte ev sahibi, siyah-beyazlıların üzerine sağ kanattan gidiyordu. İbrahim Üzölmez çok yalnız kalıyordu. Ama Hakan kadar değil. 25. dakikada çok iyi uzayarak bir kafa vuruşu çıkartan file bekçisi, 28'de Plzen'in çalışılmış serbest vuruş organizasyonunda Limbersky ile bulduğu gole engel olamadı. Bu golle doymayan ev sahibi 10 dakikada üç kez Hakan ile karşı karşıya kaldı ama 21 numara, kalesinde 100 puanlık performans sergiledi. 41'de Nihat, serbest vuruştan direği vururken iki dakika sonra garip bir penaltı kazanan Kara Kartal, Delgado ile beraberliği yakaladı.

İkinci yarının başındaki Necip değişikliği doğrudu da Nihat'ın değil, Delgado'nun yerine girmesi takımı daha fazla toparlardı. Savunma anlamında direnci artan Beşiktaş hala şuursuzca oynuyordu ancak. Hilbert sol bekteydi bir ara. İkinci yarıda da oyun sıkıcılık anlamında bir başyapıttı. Plzenli biracıların biraya getirdiği yeniliğe bakarsak Beşiktaş'ın mayası şimdilik tutmamış gibi duruyor.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıkıntı

Orhan Pamuk 24.02.2013

 Sıkıntı Çok sık gördüğüm bu manzaraya beni aşkla bağlayan şey ayrıntılar değil, görüntünün verdiği duygu. Şairin, "hava kurşun gibi ağır," dediği şeye benziyor bu duygu ama tam o değil. Karamsarlık? Belki biraz, ama fotoğraftan daha güçlü bir ışık demetinin geleceğini de seziyoruz. Gene de manzaranın bana verdiği duyguyu ve kelimeyi anlamaya çalışırken kafam karışıyor. Belki de "sıkıntı" kelimesini şu son altı ayda herkes çok sık kullanmaya başladığı için. Eskiden "dert", "mesele", "problem", "sorun", "huzursuzluk", "zorluk", "kafa karışıklığı" dediğimiz şeylere son altı ayda hep bir ağızdan "sıkıntı" demeye başladık. Geçmişte daha çok "iç sıkıntısı" ve "zorluk" anlamında kullandığımız kelime şimdi çok yaygınlaştı ve sözlük köşelerinden çıkıp hayatının en şenlikli günlerini yaşamaya başladı. "Bir sıkıntı yok efendim, ödemeniz gelmiş," diyor telefondaki sekreter. "Orada bir sıkıntı var," diyor gerçeği tam söyleyemeyen iyi niyetli arkadaş. "Bir sıkıntı kalmadı!" diyor, mutfaktaki tıkalı boruyu açan tesisatçı, elinde çanta kapıdan neşeyle çıkarken. "Yedi harfli kelimeler genellikle sıkıntı yaratıyor," diyor bilmece programını sunan sevimli bey bizi de şaşırtmak isterken. Kelimenin böyle böyle yeni anlam ve çağrışımlar yüklenerek hamaratlıkla çok iş görüp yaygınlaşması beni heyecanlandırıyor. Fakat bu yeni kullanım ve anlamların da –başka kelimelerin başına bir zamanlar geldiği gibi– yavaş yavaş unutulacağını, güngörmüş pek çok eski kelime gibi "sıkıntı"nın sözlükte bilinen alçakgönüllü kullanımına geri döneceğini yazar tecrübesiyle biliyorum. O hâlde, manzara şimdi bana bunu sezdiriyor. Şimdi çok sıkıntı var.

FOTOĞRAF VE YAZI ORHAN PAMUK

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski kitaplar

Orhan Pamuk 03.03.2013

 Eski kitaplar Bombay'de beni eski kitapçılara çeken şey okuyacak yeni ve ilginç bir metin bulma umudu değil; bir zamanlar bu umudu benim gibi duymuş olan yorgun insanlarla özdeşleşme isteği... Batı'dan, İngiltere'den gelmiş ve pek çok evin baş köşesinde yer tutmuş bu kitaplar, o insanlar da bu dünyadan çekip gidince, daha da kötüsü, çocukları meteliksiz kalınca bu kitapçıya gelmişler. Eski İstanbul'dan çok iyi tanıdığım bir toz ve küf kokusu; toz ve küfün ima ettiği şeylerin, tam tersini, hatırlatıyor bana. Okuyarak daha iyi, daha derin, daha akıllı bir insan olabiliriz belki! Kitaplardaki bu sihirli gücü fark etmiş saygılı biri, bu eski şeyleri dikkatle sınıflamış, kendine göre takımlara ayırmış, desteleri özenle birbirine bağlamış ve onları bir müzede sergiler gibi dükkânının raflarına yanlamasına dizmiş. Tuhaf bir utançla, suç işler gibi, raflar arasında geziniyor, eskiden "üçüncü dünya" denen âlemde, Batı'dan gelen kitapları okumanın, onlara sahip olmanın çağrıştırdığı duyguları bir bir hatırlıyorum: Öfke ve umut. Mutsuz şimdiyle, masalsi gelecek. Ve bütün bunları kalbinde taşımanın verdiği gurur. Dışardaki ölümsüz güneşe çıkmadan önce raflar arasında biraz daha eşeleneyim ve ayıp olmasın diye bir tane de kitap alayım. Paramı öderken kitaplar kadar solgun kitapçıyla göz göze gelince içimdeki Asyalının beni hayata bağladığını bir kere daha anlıyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Niye çekiyorsun bu fotoğrafı?

Orhan Pamuk 17.03.2013

 Niye çekiyorsun bu fotoğrafı? Heyy, şşşt, fotoğrafçı, sana söylüyoruz. İşitmiyor musun bizi? Öğle tatilimizde işyerinden çıkmış, gevşemiş, kıkırdıyoruz işte; sen nereden çıktın, uzun boylu, gözlüklü, komik adam; çekmesene resmimizi! Çeksen de fark etmez; ama bir izin alsana, ne bu samimiyet! Senin okul yıllarını hatırlatan insanlığımıza, gülüşüp eğlenmemize güvenip, bizi çok tanıdık bulup her şeyi yapabileceğini sanıyorsan yanılıyorsun. Öyle sesimiz çıkmaz, küçük çocuğuz sanma sakın artık bizi. Aslında biz de çektirecektik elimizdeki makineyle bir fotoğraf, ama hizayı istikamete bakmak, şöyle bir düzene, disipline girmemiz gerekir diye düşünüyorduk. Tırnaklarımız ojeli ve bakımlı.

Yakalarımızda şirketimizin arması var. İşyerimize gelen ciddi insanlar, siyah ceketlerimize, beyaz gömleklerimize bakıp etkilendikleri için bu dar ve Avrupalı kıyafetleri bütün gün giyiyoruz ve içlerinde daralıyor, daralıyor, daralıyoruz... Öğle tatilinde düğmelerimizi ve kendimizi gevşetivermemiz işte bundan. Aa, arkamızdaki tarihî şey mi? Onunla biz de çok şeyiz, çünkü büyük bir tarihî şeyden geliyoruz. İlginize teşekkür ederiz... Ama bu gurur, öğle güneşinde sizin gibi, eli fotoğraf makineli adama bakıp kikirdeyerek gülmemize hiç de mani değil. Zaten hiçbir şey gülmeye mani değil diye seviyoruz hayatı. Niye mi gülüyoruz? Çünkü hâlâ anlayamadık, hem bizi tanı mıyorsun, hem de hâlâ sen niye çekiyorsun bu fotoğrafı? 22 Mayıs 2008, saat 12:50, Pekin-şehir merkezi.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hortum

Orhan Pamuk 31.03.2013

 Hortum “Napoli civarında iki boş günün varsa Kapri Adası’na git,” demişti bir arkadaşım. Ben de gittim. Sabahları romanımı yazıyor, akşamları turist kafileleri adadan çekilince sokaklarda yürüyordum. İkinci günümün sabahında, adanın uzak bir köşesindeki otel odasında Masumiyet Müzesi’nin bir sayfasını yazıyordum ki manzaranın çağrısını hissettim. Ve bir pencerenin önünde, roman yazarken sık sık yaptığım gibi, gözümün ucuyla aşağıdaki âleme bir bakış atmak istedim. Bu istek bu sefer tuhaf bir şekilde güçlüydü. Başladığı cümleyi bitirmek için hızlanan dolma kalemimin ucundan ve kağıttan başımı kaldırıncı da işte bu manzarayı gördüm. “Aaa, bu ne!” dedim kendi kendime. Rüya gibi sessiz bir şeydi. Etrafta hiç rüzgâr yoktu, yaprak kıpırdamıyordu ve beyaz şey ağır çekilmiş bir filmdeki gibi yavaşça ilerliyordu. Heyecana, telaşa kapıldım ve fotoğraf makineme sarıldığım gibi birkaç resim çektim. Evet, bu bir hortumdu, ve bir tek bana görünmüştü sanki. Birkaç fotoğraf daha çektikten sonra hortumun varlığına alışıp sakinleştim. Beyaz su tanecikleri sütununun kurşunu deniz üzerinde ağır ağır ilerleyişini iştahla seyrettim. Sonradan kitaplardan okuyup öğrendiğim gibi, fırtınasız, dalgasız havalarda da hortum oluşabileceğini henüz bilmediğim için, manzara bir mucize gibi görünmüştü bana. Kafam, roman kahramanımın aşk dertlerinden bir anlığına uzaklaşıp, deprem, sel, fırtına gibi daha büyük doğal hareketlerin karşı konmaz gücüyle büyülenmişti. Hortuma şaşkın şaşkın bakarken “Bu âlemde niye varız”, “Hayatta ne yapmalı” gibi sorular soruyordum kendime. Bu sorulara cevap aramanın en iyi yolunun da, yazı ve roman yazmak olduğunu aklımın bir yanıyla aslında biliyordum. Hortum zayıflayıp yok olmadan heyecanla masama oturdum ve yazmaya devam ettim. Başımı yazının mucizesinden kaldırdığımda ise hortum kaybolmuştu bile.

19 Eylül 2006, Kapri, saat 11:50

Her diziye bir âkil insan

Şenay Tanrıvermiş 08.04.2013

 Her diziye bir âkil insan Çok sevgili okurlarım merhaba.

Hepinizi ve tüm TV programlarını olumlayarak yazıma başlıyorum. "Yaşasın pasif izleyici, aktif sessizlik ve dikizleme kültürü" diyerek yüksek enerjimi etrafa bol keseden döküp saçıyorum. İstiyorum ki 24 saat yaygın izleme estetiğinde çığır açalım, her şeyi izleme kültürünü daim kılalım. Bu nedenle olsa gerek, Kimesoka Eyaleti'nde aldığım 2,5 saatlik köklü eğitim ışığında verdiğim TV koçluğu seminerlerine ilgi elbette çok fazla!

Öncelikle tüm dizilerdeki erkek kardeşler arası rekabet ve iktidar savaşının artık son bulması için Freud'a rahmet diliyor, evrene pozitif enerji yolluyorum. Yayına yeni giren *Karagül*'de Özcan Deniz, ağabeyi tarafından öldürülünce barış sürecinin baltalanmasına ramak kalmıştı. Artık kardeş kavgasına son verilmesi, atmosfere barış, sevgi, adalet salınması ve tüm dizilere en az bir âkil insan konması ivedidir. Aksi takdirde Yavuz Bingöl gibi az yakışıklı biri dizinin başrolüne oturur ve tüm dizilerde sıkıcı adamlar izlemek zorunda kalabiliriz. Şimdi Türkiye dizilerdeki kardeşler savaşına karşı el ele vermeli ve gerekirse Kuzey'le Güney'in arasını yapmak için de bir âkil adam bulunmalıdır.

Acun'a da iş düşüyor

Bu arada sürecin kesintiye uğramaması adına büyük TV düşünürü Acun Ilıcalı'ya da çok iş düşmektedir. Ne yapıp etmeli Duygu'nun *Survivor*'dan elenmesini engellemelidir. Zira henüz filizlenmek üzere olan süreç, Duygu ülke sınırlarına girdiği andan itibaren otomatikman yerle bir olacaktır. Herkes herkese kan, kin, nefret kusacak ve yarışmacı kızımız mümkün değil barışa yanaşmayacak, uzlaşmayacak, sakinleşmeyecektir. Acaba kendisinin sinirinde Amerika'nın parmağı mı var gibi ciddi şüpheler henüz netlik kazanmadığı için bir şey diyemiyoruz. Deyip de başımıza bela açmak istemiyor ve kendisine bol bol pozitif enerji yolluyoruz.

Yollamayıp da ne yapacağız değil mi ama? Sonuçta Vasfiye Teyze gibi negatif enerji boru hatları memleketin her tarafını sarmış durumda. *Yalan Dünya* ekibine de bir süre daha dişlerini sıkmalarını ve sürecin hatırına, bu negatif enerji boru hattını dışarıya bırakmamalarını vatan borcu ilan ediyoruz. Vasfiye Teyze çıkar sokakta konuşursa süreç baltalanmakla kalmaz paramparça oluruz, dağılırız, bölünürüz, ayrılırız.

Gün, kahkaha atma günüdür

Bu dönemde Saba Tümer'de elini taşın altına koymalı elbette! Gürültülü, gereksiz, yersiz ve uzun kahkahalarını tüm negatif enerjililerin üzerine üzerine atmasının zamanı gelmiştir. Özellikle farklı cenahlardan gelen tepkiler ve savaş yanlılarına karşı ani kahkaha ataklarıyla sunacağı katkı büyük olacaktır. Tek kişilik örgütlü kahkahasının püskürtme etkili olduğu ve düşmanı çaresiz bırakacağı kesindir. Sayın Saba Tümer ağırlığını ortaya koymalı ve şiddetli kahkahalarıyla silahların susmasını ve barışın gelmesini sağlamalıdır. Gün, kanaldan çıkıp düşmanın üstüne kahkaha atma günüdür!

Şimdi hep beraber yüksek sesle olumlamamızı yaparak kapatıyoruz. Hey ayağa kalk Türkiye! Senin karşında çocuk konuşmuyor! Kimesoka Eyaletinde 2,5 saatlik köklü bir eğitimden geçmiş uzman TV koçunuz olumlama yapıyor; kendime bayılıyorum. Aktif TV izleme yeteneklerimi geliştirerek daha pasif, huzurlu, güvenli ve refah dolu programları seçtiğim için Allah benden razı olsun...

Karşılıklı çığlıklar, alkışlar, sevgiler, saygılar, teşekkürler!

senayt@windowslive.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Best of Devlet Bahçeli

TALAT MAVİKUŞ 01.09.2012

Devlet Bahçeli'yi nasıl bilirsiniz? Asık suratlı, sinirli, yüzü gülmeyen. O zaman siz onu sadece her salı kağıttan okuduğu bol hainli, kalleşli konuşmaları kadar tanıyorsunuz. Gerçek dünyadaki Bahçeli o. Sevmemek hakkınız. Ama bir de sanal dünyadaki Devlet Bey'i tanısınız. Sanal dünyadaki MHP, sanki Milliyetçi Hareket Partisi değil, Sevgi, Hoşgörü ve Çiçek Böcek Partisi, amblemi de üç hilal değil Hello Kitty. O asık suratlı Bahçeli de sanki bir Dale Carnaige, "İçinizdeki kurdu uyandırın" diye kitapları olan bir yaşam koçu. İki yıl önce açılan hesabın bütün tweetlerini bizzat kendisi yazıyor. Şöyle duyurmuştu bunu:

@dbdevletbahceli Twitter ailesine katılımım yaklaşık 7 saat oldu. Alaka çok yüksek. Anlaşıyor ki bu aile beni benimsedi. Biliniz ki her kelime bana aittir.

Şüphesi olanlar için de hemen kült matematik hesaplarından birini paylaşmıştı Hatırlayalım:

@dbdevletbahceli Bir yazın yanına üç sıfır ekleyin. Sıfırlardan birisi zeka ve kabiliyet, diğeri bilgi ve eğitim, sonuncusu birikim ve tecrübe olsun.

@dbdevletbahceli Bulduğunuz 1000 sayısından biri silerseniz kalan üç sıfırdır. Bir anlam ifade ediyor mu? Hayır. Öyleyse bir (1) size göre ne olmalıdır?

Siz o sorunun cevabını düşünürken bu iki yıldaki best of Devlet Bey tweetleriyle devam edelim. Birlik ve beraberliğe her zamankinden daha fazla duyduğumuz ihtiyacı her zamanki laflarla ifade etmemek lazım değil mi:

@dbdevletbahceli Tarhana da bizim, erişte de bizim. Manti da, yufka da bizim. Saz da bizim, türkü de bizim. Oymacılık da bizden, ustalık da bizim maharetimiz

@dbdevletbahceli Biz aynı rüyaya bin yıl önce dalan, aynı beşikte ninniyle kardeşliğimizi büyüten benzerlikleri ayrırlıklardan çok üstün olan bir milli şuuru.

@dbdevletbahceli Maskeli balonun sonlanması, gerçek niyetlerin anlaşılması ve fitne müsameresinin gösterimden çekilmesi için mücadele veriyoruz.

@dbdevletbahceli Yüreğimize kar yağdırmayı hedefleyenleri, beraberliğimizi, huzurumuzu ve kardeşliğimizi dondurmayı isteyenleri aklımızdan çıkarmıyoruz.

@dbdevletbahceli Etnik volkanın püskürttüğü ayrılıkçı lavlar, bin yıllık kardeşlikten alınan güçle mutlaka tesirsiz hale gelecektir.

@dbdevletbahceli Fanatizmin yağmurundan kaçayım derken, tedavi edilemez körlüğün ve tarafgirliğin dolusuna tutulanlar aramıza ayırık otu ekenlerdir. Memleketin durumunun kötülüğü hiç bu kadar güzel anlatılmamıştı:

@dbdevletbahceli İçimiz alev topuna, bağrımız hazan mevsimine ve yüreğimiz susuzluktan çatlamış çorak topraklara döndü.

@dbdevletbahceli Yüreklerde beslenen ümit alevi, ülkemizi baştanbaşa saracak fazilet meşalesine dönüştürülemiyor.

@dbdevletbahceli Fırtınanın ortasında dalgaların insafına terk edilmiş metruk bir tekne misali çaresizliğin girdabına doğru yol alıyoruz.

Ve karşınızda hoşgörü abidesi, tasvir ustası yaşam koçunuz Devlet Bahçeli:

@dbdevletbahceli Elleriindeki tahlil fenerini, ruhlarının sarnıçlarındaki yosunlara tutarak aydınlanmaları gerekirken yüzlerine ve çıkarlarına çeviriyorlar.

@dbdevletbahceli Hakkı çiğnemen, önyargıların fırtınasında üşüyen ve ikinci sınıf insan muamelesine uğrayan kadınlarımızın arkasındayız.

@dbdevletbahceli Sıcakın kollarında, rahatlığın ve kolaylığın etrafında bağdaş kurup oturanlar için mesele yok.

@dbdevletbahceli Unutmayalım hayata hoşgörü dairesinden bakmadıktan ve zarafeti pusula yapmadıktan sonra şiddet dalgalarının tahribatını çaresizce izleriz.

@dbdevletbahceli Meçhule doğru yelken açan bir ruhun tedirgin, çekingen, endişeli ve yılığın olması şaşırtıcı görülmemelidir.

Ve hâlâ sırrı çözülemeyenler:

@dbdevletbahceli İkbal yolunda hakikat çizgisinden çıkarak yanlışta uzlaşmaya çağırانlar davete icabet beklentileri ile olmayacak duaya amin diyorlar.

@dbdevletbahceli Doğru ok, yanlış yay gibidir. Ok hedefe varır, yay elde kalır.

En azından Devlet Bey’le ilgili önyargılarınız elinizde kaldı değil mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Egemen Bağış’ın sanal başmüzakereciliği ya da Zırt Brüksel...

TALAT MAVİKUŞ 02.09.2012

Bir gün Türkiye Avrupa Birliği'ne girer de, kabul töreninde Egemen Bağış "girme" fiiliyle ilgili bir espri yaparsa, o an tekrar 1960'lardaki Roma Anlaşması'na geri gönderiliriz diye çok endişe ediyorum.

Geçen gün kamyon sürdüm Leonardo da Vinci'yi biliyorsunuzdur. Neyse ki duyulmadı. Duyulsa da anlaşılamadı. Brüksel'de anlamaya çalışanlar syntax error verdi. Yoksa Kıbrıs'ta limanları açmayı bırak, KKTC'yi lağvetsek anca ikna ederdik Avrupa'yı.

Egemen Bağış aslında başmüzakereciliğe kendini adanmış biri. Nereye baksa Avrupa Birliği'ni görüyor, nereye gitse aklında AB var.

Mesela balık avı yasağı bitti ya. Bakın şu tweet'lerde bir adanmışlık yok mu sizce de:

@Egemen_Bagis Sezon başlarken Avrupa'da bulanık sularda ava çıkan vizyonsuz siyasetçilere de hatırlatalım: Türkiye'yi kaçırmayın. Kaçan balık büyük olur.

Pendik'te katıldığı Köfte Festivali'nden:

@Egemen_Bagis Avrupa'nın bizden bazı beklentileri var. Bizim de onlardan vizesiz seyahat beklentimiz var. Onlara dedim ki 'ne kadar ekmek o kadar köfte'.

Esnaf odası ziyaretinde:

@Egemen_Bagis AB'ye TEKLİF ETME VERESİYE, DOST KALALIM ÖLESİYE diyoruz Türkiye ile veresiye bir müzakere süreci, AB'nin geri kalmışlığının peşin kabulüdür

Bisiklete binerken:

@Egemen_Bagis Bisikletin üzerindeyken pedalı çeviremezseniz düşersiniz. AB'nin bisikleti üzerinde de pedallı çevirmek için kararlılığımızı ortaya koyuyoruz.

Bu da Oflular Gecesi'nde. Konu AB değil. Ama kelime oyunları ile mesaj bir tür bağımlılık:

@Egemen_Bagis Allah herkese Of'un ve Of'luların dostluğunu nasip etsin, dualarını üzerimizden eksik etmesin. Bu millete hiçbir zaman da "OF" dedirtmesin.

Tabii bazen böyle şeyler de olabiliyor:

@Egemen_Bagis Fatih Sultan Mehmet 1453'te İstanbul'u fethetti. 1994'ten beri de Recep Tayyip Erdoğan ve arkadaşları İstanbulluların gönlünü fetih ediyor.

Bakalım bu esprileriyle Egemen Bağış Avrupalıların gönlünü fethedebilecek mi? Yeni bir espri yapmamak üzere söz verirse neden olmasın...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Plastik çiçekli Türk kolonyalizmi

TALAT MAVİKUŞ 04.09.2012

 Plastik çiçekli Türk kolonyalizmi Türk ve Kürt milliyetçileri birbirlerine pipilerini gösteriyor yine. Demirtaş'ın "400 metrekare bizimdir lan var mı yan bakan" çıkışına, Türkiye Türklerindir gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni, Şemdinli manzarasına beyaz örtülü masa atıp kahve içerek cevap verdi. PKK, adam öldürmek yerine buna cevap olarak karşı dağa çilingir sofrası kursa mesela? Yok öyle olmadı.

GAP tişörtünden kolonyalizm kokusu almadım nedense. Ben saf bir adam olarak, onu herhalde Güneydoğu Anadolu Projesi'nden verdiler diye düşündüm. Yıllarca "Şu GAP bitsin, PKK da biter" diye büyütülmüş bir kuşaktanız, ne yaparsın. Bana daha çok plastik çiçekle verilmiş "kırolar bunlar işte" mesajı ve fincanda kahve İngilizliği dokundu. İnce belli kaçak çay da içse o kolonyal tadı almazdım.

Yine de yazı o kadar da militarist değildi, hatta iyi bir izlenim bile sayılabilir.

Twitter pek benim gibi düşünmedi ama. Gün içinde TT olan Enis Berberoğlu için yazılanlara şöyle bir bakalım:

@ceelall Yandık heval! Enis Berberoğlu ve beyaz örtülü masası gelmiştir + Hemen bölgeyi boşaltın, kaçın, canınızı kurtarın! (PKK telsiz anonsu)

@ceelall Enis Berberoğlu Şemdinli'ye masa dikmiş.

@unsalunlu Dün Ayşe Arman'ın Balyoz Davası fotoları, bugün Enis Berberoğlu'nun Şemdinli'si. Sırada ne var? Doğan Hızlan'la Hatay kent meydanında halay mı?

@alperrrrrrrr Enis Berberoğlu'nun Şemdinli dağında kahve içme ucuzluğu, aynı Çernobil dönemi bakanının radyasyon yok diye TV'de çay içmesine benziyor.

@gayretlim Enis Berberoğlu Şemdinli'de ttneti alabiliyor muydu acaba, biz şehir merkezinde alamıyoruz da, merak ettim?

@volkitalking Enis Berberoğlu arabasının bagajına masa ve kahve takımlarını da atarak Şırnak Beytüşşebap'a doğru yola çıkmış haberi geldi, doğru mudur?

@orkkokenliturk Enis Berberoğlu'ndan sora Şemdinli'ye bir de Vedat Milor'u göndermeyi deneseler ya. Belki o kayda değer bir şeyler anlatır Türkiye'ye.

@seydaye_gero Enis Berberoğlu çiçekleri gelmiştir...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beni, beni, beni, Bihter'ini...

TALAT MAVİKUŞ 08.09.2012

Twitter'da günün hatta ayın olayı kesinlikle dün Kanal D'de tekrarı yayınlanan Aşk-ı Memnu 'nun TT listesini sallamasıydı. İki yıl sonra öğleden sonra bir saatte yayımlanan dizinin finali, Bihter'i, Behlül'ü, Adnan'ı, Beşir'i, hatta "Behlül Kaçar"ı TT yaptı. Bu başarı herhalde televizyon tarihine geçer, dizinin finalinin hepimize ne fena koyduğunu da gösterir.

Buradan “Beni, beni, Bihter’ini” derken yürek parçalayan Bihter Yöreoğlu’nu rahmetle anarken, Kuzey’e doğru kaçan Behlül’ü, saflığını son bölüme kadar koruyamayan Adnan Bey’i, amcasının oğluna göz koymaya utanmayan Nihal’i, Firdevs Hanım’a inme inince terk eden hedonist Çetin Özder’i, son karede arabanın ön koltuğuna atlayarak Adnan’ın yuvasını yıkan kadın olduğunu ispatlayan Fransız mürebbiyesi Matmazel’i, boş konuşmalar şampiyonu Bülent’i ve ölüm döşeğinde çenesini tutamayan Beşir’i şiddetle telin ederim.

Bakınız günün binlerce RT alan retro Aşk-ı Memnu finali tweetlerine:

@tekerleklibavul Aşk-ı Memnu finali > Şampiyonlar Ligi finali + Dünya Kupası finali + Lost finali + Prison Break finali + Final Dergisi Dershaneleri.

@Ferdicarrefour Kanal D’nin Aşk-ı Memnu’dan 15 saniye sonra Akasya Durağı’nı yayınlaması, Adriana Lima’yı izlerken hanımın odaya girmesi gibi... Çok acı.

@UtkuCakir Aşk-ı Memnu Behlül’ün Yolu çekileydi, iyiydi.

@DuzAdam_Sami Aşk-ı Memnu’da ölsen bile denize nazır gömülüyorsun. Zenginlik böyle bişey demek.

@istiklalAkarsu Yalnız Nebahat Çehre’nin Aşk-ı Memnu’da yüzüne, Muhteşem Yüzyıl’da komple vücuduna felç geldi, kadın kadersiz, kadın bahtsız.

@10uncuKoylu ÖSYM > Aşk-ı Memnu.. (Entrikaysa entrika, kayırmaysa kayırma, skandalsa skandal, vurgunsa vurgun..)

@PuCCaa Bihter, ruhun huzur bulsun. Hep kalbimizdesin hep ama... Histerik, fallik, dengesiz, şuursuzdun ama çok sevdik seni :((((kalbim durdu yine.

@CemreGuner Aşk-ı Memnu’nun her seneki finalinde Bihter ölüyor. Bir kere de Nihal ölsün arkadaş.

@utkuugulden Oraya kadar gitmişsin Behlül kaçır diyeceğine bi fatiha okusana g.t...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kahrol savaş kahrol

TALAT MAVİKUŞ 06.10.2012

 Kahrol savaş kahrol Bütün sloganlar hızla kirleniyordu birinciliği “savaşa hayır” a verdiler. Dünyanın en savaşkan, milliyetçi, militarist savaş karşıtları Türkiye’de yaşıyor olabilir. Bu her gün birilerinin canını alan yerli savaş için ağzını açmamış sanatçıların portakal vitaminindeki savaş için, içine girdikleri John Lennon ruh haline yakından bakalım... Ama önce Nihat Doğan’ın savaşkan mesajları:

» Kürt’lere gelince Eser’siniz, Esed’e gelince pamuk şekersiniz... Kürt’lere gelince Deliyürek, Esed’e gelince Fatih Ürek.

» En iyi Kürt ölü Kürttür diye slogan atan mal beyinli faşist kafaların, ölen insanımıza rağmen EN İYİ ESED ÖLÜ ESEDDİR tag’ini açmaması neden.

» Ey Menemen’i 1 Kubilay için yakan ATAM, Urfa’da 6, düşen uçakta 2 toplam 8 Şehidimiz var. Yattığın yerden

kalksan da Esed' i bize yakın desen.

"Suriye ile değil İsrail'le savaşmalıyız" diyen savaş karşıtı örneği için:

» **Mahsun Kırmızıgül:** Daha dün kadar Esat'la kol kola öpüşüp koklaşan devlet, bir anda Esat'la düşman oldu. İsrail vurunca sus, Suriye vurunca kükre. İki yüzlülük.

O son taarruzu yapmayacaktın Atam:

» **Müjdat Gezen:** Son taarruzu yapmak istemiyordum. Fakat Yunanlıları Anadolu'dan kovmak için başka bir yol bulamadım. (ATATÜRK-26 Eylül 1922) Savaşa Hayır

Jedi'in dönüşü

» **Ece Temelkuran:** Yeterince sustum. Artık geri dönme zamanı. Çünkü savaşa hayır! Çünkü öldürmiyoruz ölmiyoruz kimsenin askeri olmıycaz! Yapmıştık yine yaparız!

Komploculuk sanatçılığın şanındandır

» **Levent Üzümcü:** Takip ettiklerimden RT edilen "savaş isteyen denyo" tivitleri görüyorum. Ne severmişiniz ABD ve İsrail'i, ne karakter zaafıymışsınız. Savaşa Hayır.

» **Yıldız Tilbe:** Suriye, İran, Irak bizim kardeş ülkelerimiz; ne olursa olsun barış olsun. NATO bizi savaş için destekleyeceğine, silahlarını üslerini dünyadan çeksin dünya huzura kavuşur.

Tam olarak öyle olmadı ama...

» **Mehmet Aslan:** Suriye için vatan evlatlarını harcayan kim varsa ona lanet olsun...

Çıkmamış savaş için ayılıp bayılanlar, uykusu kaçanlar. Bana aşırı kahve gibi geldi.

» **Berna Laçın:** Çocuklar için, çocuklarla birlikte, bir çocuk gibi korkuyorum... "Savaş çıkmış mıdır" diye yarım yamalak uykundan korkuyla sıçramak!

En sevdiğim, Ne Mutlu Türkiye'den sonra yine bir Helin Avşar klasiği

» **Helin Avşar:** Yok inanmam... Savaşa falan inanmam... Biz barıştan yanayız...

Ve her şeyin özeti...

» **Yılmaz Morgül:** Herkes içindeki savaşla barışsın.

Bu Türk ünlülerin savaş karşıtı tweetlerini John Lennon okusa en yakın askerlik şubesine giderdi herhalde...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezar'ın hakkı Hamza Hoca'ya

Uğur Kubat 30.10.2013

2012-2013 sezonunda, küme düşmekten son haftalarda kurtulan **Akhisar Belediyespor**, Süper Lig'e fırtına gibi başladı. Geçen yıl 19 Mayıs Stadı'ndaki son dört maçını kazanan, bu sezon da **SB Elazığspor**, **Trabzonspor**, **Gaziantepspor** ve **Galatasaray** karşılaşmalarından zaferle ayrılan Akhisar, **Beşiktaş** ile 3-3 berabere kalarak evinde dokuz maç sonra ilk kez puan kaybı yaşadı. Yeşil-siyahlılar karşılaşmada 3-1 öne geçmesine rağmen Beşiktaş karşısında kapanmadı. Doğru oyun muydu tartışılır ama Akhisar Teknik Direktörü **Hamza Hamzaoglu** göze hoş gelmeyen "**takımı defansa çekme**" taktiğini gerçekleştirmedi. Beşiktaş karşısında korkusuzca ve mücadeleci futbolla siyah-beyazlılara kafa tuttu. Akhisar'ın, Hamza Hoca'yla geleceği

çok parlak görünüyor. **Beşiktaş**'ta ise **Bilic**'in kulübeye dönüşü, iki farklı geriye düştükten sonra maçta etkisini gösterdi. Orta sahalarda çok rahat geçilmeye başlanmışken 71. dakikada **Atiba** ve **Kerim**'i oyuna alması, siyah-beyazlıların oyunu önde tutmasını ve **Manisa**'dan bir puanı kurtarmasını sağladı.

Geçen hafta **Kopenhag**'ı harika bir futbolla deviren **Galatasaray**'ın ise **Kayserispor** karşısında ne yapacağı merak konusuydu. Sarı-kırmızılılar yabancı kontenjanı nedeniyle yine farklı bir 11'le sahaya çıkmak zorunda kaldı (özellikle de savunmada). Galatasaray, ilk 25 dakikadaki oyunuyla maçı kopardı derken, son anlarda yediği iki gol Kayserispor'u oyuna ortak etti. Fakat ikinci yarıdaki Galatasaray farkı yine ortaya çıktı ve Aslan, ezeli rakiplerinden Beşiktaş'ın puan kaybettiği haftada 4-2'lik skorla üç puanı hanesine yazdırdı. Fakat Galatasaray'ın devre arası transferinde mutlaka bir stoper ve bir sol bek alması gerektiğini benim de yinelemem gerekiyor sanırım. Savunma, tribünlere "üçlü" çektiirmekle olmuyor. Galatasaray, ligin dibindeki takımdan bile sağdan soldan ataklar yemeye devam ediyor.

Gelelim **Ersun Yanal**'ın lider **Fenerbahçe**'sine. Sarı-lacivertliler, Kadıköy'de **Gaziantepspor**'u 3-1'le geçti. Sezon başında Ersun Hoca için yüksek seste homurdanmalar vardı ama Yanal çok doğru yolda. Ligin ilk haftalarındaki görüntüsünden çok uzakta Fenerbahçe. Yanal, agresif, sürekli ileriye dönük bir takım yaratmak istiyor. Bunu da Antep maçının ilk yarısında çok net bir şekilde gördük. 45 dakika boyunca sarı-lacivertliler futbol adına her şeyi yaptılar ve taraftarlarını oldukça mutlu ettiler. İkinci yarıda ise skorun avantajı biraz rahat getirdi ve Gaziantepspor oyuna ortak oldu. Fakat o gece Ersun Yanal'ın bir doğrusu daha vardı: "**Salih Uçan**'ı oyuna almak." Genç futbolcu, **Emenike**'ye asistini yaptı ve hocasına ben buradayım dedi. Salih konusunda neden ısrar edilmesi gerektiğini söylediğimiz için de bizleri bir kez daha haklı çıkardı genç yıldız adayı.

Süper Lig'in kapanış maçına bakalım bir de. **Trabzonspor** da ezeli rakiplerine uydu ve bol gollü bir karşılaşma izlettirdi bizlere. Yukarılara oynamak isteyen iki takımın mücadelesinde hak eden kazandı. **Kasımpaşa**, mücadelecisi, hırslısı, rakibe basan futboluyla Fırtına'yı 3-2 geçti ve ligde ikincilik koltuğuna oturdu. Trabzonspor'un ise **Colman**'ın boşluğuna hâlâ çare bulamadığını gördük bu maçta da.

Ligde kötü günler geçiren iki takımın mücadelesinde **Gençlerbirliği**, **SB Elazığspor**'a konuk oldu. Başkent ekibi, yeni teknik direktörü **Mehmet Özdemir**'le ilk galibiyetini aldı ve derin bir oh çekti. (0-1) Fakat bu skor Elazığspor teknik direktörü **Trond Sollied**'i koltuğundan etti ve yerine de **Okan Buruk** getirildi.

Eskişehirspor ise **Ç. Rizespor**'u 4-1'le geçerken, altı hakem uygulaması ilk meyvesini verdi bu hafta. Es-Es'in dördüncü golünde top çizgiyi geçti mi geçmedi mi tartışmaları, en azından bu maç için yaşanmadı.

Pazar gününün diğer maçında da **Daum**'lu **Bursaspor** yoluna kayıpsız devam etti ve konuk olduğu renktaşı **Torku Konyaspor**'u 1-0'la geçti.

Yiğidolar da, ligde kötü günler geçiren bir diğer Kayseri temsilcisi, **Kayseri Erciyesspor**'u 2-0'la mağlup etti. **Roberto Carlos**'un öğrencileri ligde altıncı sıraya yerleşti.

Haftanın ilk maçında da **K. Karabükspor**, **MP Antalyaspor** karşısında öne geçmesine rağmen **Uğur**'un kendi kalesine attığı gol nedeniyle bir puana razı olmak zorunda kaldı.

ugur.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

90+ tesadüf mü

Uğur Kubat 06.11.2013

Son dakikaları çılgın bir maç izledik **Bursa**'da. **Fenerbahçe**, 90+1'de golü yedi, 90+4'te attı ve üç puanı hanesine yazdırdı: **(2-3)**. Sarı-lacivertlilerin, Kasımpaşa ve Kayseri Erciyesspor karşılaşmalarından sonra son saniyelerde kazandığı üçüncü maç oldu bu mücadele. Peki, bu tesadüf müydü? Tabii ki hayır. "**Şampiyonluğa giden bir takımın yanında olan şans faktörü**" Fenerbahçe'de de var bu sezon kesinlikle. Ama hepsi bu kadar değil. Son anlarda golü yemiş olmasına rağmen bu üç karşılaşmada da oyunu ve mücadeleyi bırakmadı Fenerbahçe. O yüzden kazandı ve kazanmaya da devam edecek. Neyse, Bursa'daki maça dönelim tekrar. İki takım adına da '**git-gel**'lerin olduğu bir karşılaşmaydı. Fakat böyle maçların devamında yedek kulübesi ve fiziki kalite ortaya çıkar. Bursa'da da tam anlamıyla bu oldu. Yeşil-beyazlılar, ilk 45 dakikada bütün enerjisini harcadı. İkinci yarıda da sürekli pres yapan, rakibi ısırın, boş toplara bile koşu yapan **Webo** ve kulübe faktörü de ortaya çıkınca, Fenerbahçe için galibiyet kaçınılmaz oldu.

Gelelim **Galatasaray**'a. Sarı-kırmızılılar, **Torku Konyaspor** karşısında oldukça zorlanarak galip geldi: **(2-1)**. Fakat Galatasaraylı taraftarlar, bu karşılaşmada da diken üstünde maç izlemekten kurtulamadı. Torku Konyaspor, Arena'da 1-0 öne geçtikten sonra da çok net pozisyonlar harcadı ve ikinci gole çok yaklaştı. Hatta üçü bile bulabilirlerdi. **Mancini**'nin gelmesinin üzerinden beş hafta geçti. İtalyan teknik adam, savunma için zamana ihtiyacımız var diyor ama Galatasaray'da henüz bir kıpırdanma bile yok. Mancini, **Fatih Terim**'den enkaz bir takım almadı. Galatasaray son iki yılın şampiyonu ve devler liginde çeyrek final oynamış bir takım. Zamanı, henüz yeni kurulan bir takım için istersiniz. Oturmuş bir kadro için değil! Bu arada zamanı dolan başka bir konu daha var. **Sabri Sarıoğlu**. Galatasaray'ın rakiplerinden çok "**kaptanına**" önem alması gerekiyor. Eğer **Muslera**'ya attığı orta-şut karışımı pas gol olsaydı, tüm dünyada izlenme rekorları kıracaktı "**Galatasaray kaptanı**".

Olaylı derbiden sonra bir türlü toparlanamayan **Beşiktaş** ise **Kardemir Karabükspor**'u ağırladı: **(0-0)**. Beşiktaş, 113 km. koştu bu karşılaşmada. Koştu ama koşmak yetmiyor. Siyah-beyazlılar, gol atamadığı için değil, savunma yapamadığı için maç kazanamıyor. Rakipleri, Beşiktaş'ın orta sahasını çok kolay geçiriyor. **Bilic**, Akhisar maçındaki bir puanı, 71'de **Atiba**'yı oyuna sokarak kurtarmıştı. Beşiktaş'ta **Olca Şahan** koşuyor ama savunma yapmıyor, **Gökhan Töre**, ilk haftalardaki performansından çok uzak, **Fernandes** ise hiç yok. Sezon sonunda sözleşmesi bitecek futbolcu böyle oynamaz, oynamamalı. İki kişinin arasına girdiğinde hemen kendini bırakıyor ve hiç mücadele etmiyor Fernandes.

Kayseri Erciyesspor'u, deplasmanda **3-1** mağlup eden **Kasımpaşa** ise ligde dolu dizgin gidiyor. Lacivert-beyazlılar, puan tablosunda ikinci sıraya yerleşti. Burada teknik direktör **Şota Arveladze**'yi kutlamak gerekir. Harika bir takım yarattı. Transferde ince eleyip sık dokudular. **Glasgow Rangers** ve **Ajax**'tan antrenörler getirtti. Kulüpte hiçbir futbolcunun alacağı yok. Cuma günleri futbolcuların paraları tıkr tıkr hesaplarına yatıyor. Ama taraftarlar beklentilerini hemen yüksek tutmamalı. Bir iki sene daha ilk beş için mücadele edip, şampiyonluğu daha sonra düşünürlerse zafer kaçınılmaz olur.

Ligde üç haftadır galip gelemeyen **Trabzonspor**, **Sanica Elazığspor** karşısında nihayet kazandı: **(4-0)**. Bordo-mavililer, **Onur**'un kurtardığı penaltıdan sonra bu sezonki en rahat maçını oynadı. **Okan Buruk** ise teknik direktörlük kariyerine ağır bir yenilgiyle başladı. Fakat maçta başrol yine "**Çukurcu Bilica'nındı**". Karşılaşma sonu **Olcan**'a yaptığı hareketler yenilir yutulur gibi değil. Futbola ve Okan Buruk gibi Türk futbolunun efendi isimlerinden birinin oyuncusu olmak yakışmıyor bu oyuncuya.

Ligde harikalar yaratan bir başka takım ise **Sivasspor**. **Roberto Carlos**'un öğrencileri. **Gaziantepspor**'u deplasmanda **4-0** mağlup ederek üçüncülük koltuğuna oturdu. Bir de **Mehmet Özdilek** farkı var bu ligde. Geçen hafta, Gençlerbirliği ile çıktığı ilk maçta ilk galibiyetini alan Özdilek, pazartesi akşamı da **Eskişehirspor**'u **2-0**'la geçti. Bu sezon kötü günler geçiren **Kayserispor** ise galibiyet hasretini sonraki haftalara bıraktı ve **MP Antalyaspor**'la **2-2** berabere kaldı. Ligin iki iyi takımı olan **Ç.Rizespor**- **Akhisar Belediyespor** karşılaşmasından ise gol sesi çıkmadı: **(0-0)**.

ugur.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ben demiştim

Uğur Kubat 27.11.2013

6 Kasım'daki "**90+ tesadüf mü**" başlıklı yazımda **Fenerbahçe**'nin son dakikalarda kazandığı maçlara değinmiş ve bunların bir tesadüf olmadığını, sarı-lacivertlilerin bundan sonra da bu şekilde maçlar kazanacağını belirtmiştim. Çünkü **Fenerbahçe** artık oyunu ve mücadeleyi bırakmayan temposuyla resmen bir takım oldu. Sarı-lacivertlilerin, dünyaca ünlü yıldızları yok ama sorumluluk almayı ve ne yaptığını bilen oyuncuları var. **Medical Park Antalyaspor** deplasmanında da bunu izledik aslında. **Fenerbahçe**, ilk 45 dakikada özellikle de **Gökhan Gönül**'ün mükemmel oyunuyla soyunma odasına 4-0 önde girebilirdi, fakat ilk yarı 1-1 sona erdi. İkinci yarıda ise teknik direktör **Ersun Yanal**, Fenerbahçe'nin ileri ucunu dörtlledi. Bu da sarı-lacivertlilerin orta sahada derin boşluklar vermesine ve Antalyaspor'un da bir ara oyunun kontrolünü eline geçirmesine sebep oldu. Fakat Ersun Yanal hatasını çabuk fark etti. **Selçuk Şahin**'i oyuna alarak orta sahayı tekrar üçledi ve oyunun tekrar Fenerbahçe lehine dönmesini sağladı. Son dakikalarda gelen **Sow**'un golü ise Fenerbahçe'ye hem üç puan hem de Beşiktaş derbisi öncesi büyük moral getirdi: **(1-2)**

Beşiktaş demişken... Siyah-beyazlılar sadece kadın ve çocukların izlediği maçta **Torku Konyaspor**'u ağırladı. Kara Kartal, ilk 45 dakikadaki oyunuyla karşılaşmayı bitirdi: **(3-1)** İkinci yarıdaki rahatlık ise oyunun bazı bölümlerinde siyah-beyazlı taraftarları ve teknik direktör **Slaven Bilic**'i biraz endişelendirdi. Karşılaşmada ise üç isim öne çıktı. **Olca Şahan**, **Gökhan Töre** ve **Oğuzhan Özyakup**. Olca'yın çabukluğu, Gökhan'ın (nihayet) topu ezmeden doğru kullanışı ve Oğuzhan'ın oyun zekâsı, Kadıköy'de de en büyük kozu olabilir Beşiktaş'ın.

Gelelim **Mancini**'nin **Galatasaray**'ına. Son dört haftada üç maçını kazanan sarı-kırmızılılar, Arena'da altı maçtır kaybetmeyen **Sivasspor**'u ağırladı. Dört kırmızı kartın çıktığı, üç topun direktten döndüğü ve **Drogba**'nın penaltı kaçırdığı maçta gülen taraf **2-1**'lik skorla ev sahibi takım oldu. Maçtan çok benim bahsedeceğim konu ise **Selçuk İnan**. Selçuk, Galatasaray'ın gerçek 10 numarası, gerçek kaptanı, gerçek lideri... Sneijder ve Drogba oyunda olmadığı zaman ipleri nasıl eline aldığını çok açık bir şekilde gördük. Penaltının, Arena'nın tavanına ya da Kadıköy'de kalecinin kucağına atılmayacağını da net bir şekilde gösterdi takım arkadaşlarına. Yıldız futbolcu, sahadaki teknik direktördü resmen. Eğer Selçuk'u doğru kullanırsanız, son iki sezonda olduğu gibi kupayı alır getirir size. Ama kullanmazsanız ya da kullanamazsanız, dokuz puan geriye düşersiniz veya Dünya Kupası'nda da işinizi son maça bırakırsınız...

Trabzonspor da haftayı üç puanla kapatan diğer büyüklerden. Bordo-mavililer Avni Aker'de **Eskişehirspor'u** **1-0** mağlup etti. **Onur Kıvrak**'ın harika performansı ile üç puana ulaşan Karadeniz temsilcisi, perşembe günü **Limassol** ile oynayacağı UEFA Avrupa Ligi karşılaşması öncesinde moral depoladı.

Ligde haftayı mutlu kapatan takımlardan birisi de **Gaziantepspor** oldu. Kırmızı-siyahlılar hafta içinde **Sergen Yalçın**'la 1,5 senelik anlaşma imzaladı. Sergen de kulübeye çok yakıştı doğrusu. Gaziantepspor yeni teknik direktörüyle çıktığı ilk maçta **Sanica Boru Elazığspor'u** **3-1** mağlup etti. Sergen, reklamlarda "**kızlar, ben koşsam Barcelona'da oynardım**" diyor. Futbolculuğunda olmadı ama teknik direktörlük kariyerinde inşallah olur. O kıvrak zekâsı bunu hak ediyor çünkü.

Evinde dokuz maçtır kaybetmeyen **Akhisar Belediyespor** ise kendi sahasında **Kardemir Karabükspor'a** 1-0 mağlup oldu. Büyük takımlara oynadığı futbolla övdüğümüz Akhisar'ın, beş maçtır kazanamadığını da hatırlayım sizlere. Bir de **Hamza Hamzaoğlu**... Mağlubiyetten sonra basın toplantısında gazetecilere çattı Hamzaoğlu. Sanırım Milli Takım'da Fatih Terim'le çalışmak, onun performansını farklı şekilde artırmış. Ligin önemli takımlarından **Bursaspor** ve **Kasımpaşa**'nın maçında ise gülen taraf olmadı. Karşılaşma **1-1** eşitlikle sonuçlandı. 12. haftanın en mutlu ili ise Kayseri oldu. Süper Ligde iki temsilcisi bulunan şehir, **Kayserispor'un** **Çaykur Rizespor'u** **2-0**, **Kayseri Erciyes'in** de **Gençlerbirliği'ni** **1-0** geçmesiyle puan tablosunda derin bir nefes aldı.

ugur.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne derbiydi ama

Uğur Kubat 04.12.2013

Son yılların en zevkli derbisini geride bıraktık Kadıköy'de: **(3-3)** Altı gol, iki kırmızı kart, verilmeyen kartlar, verilmeyen penaltı ve verilmeyen goller... **Bilic**'in **Beşiktaş**'ı, ilk 45 dakikadaki performansı ve 11'i ile resmen kazanmaya geldiğini gösteriyordu Saracoğlu'na. İlk yarı tam da siyah-beyazlıların istediği gibi gitti. 1-0 öne geçtiler, ardından iki gol yediler, **Meireles** kırmızı kartla oyun dışı kaldı ve sonrasında da iki gol daha attılar. Takımlar devre arasında soyunma odasına giderken, **Beşiktaş** farka gider yorumları yapıyordu. İkinci yarıda ise bambaşka bir **Fenerbahçe** vardı. Sanki 10 kişi kalan, **Beşiktaş**'tı ve sahanın en iyisi **Tolga Zengin**'di desek ne demek istediğimi anlamış olursunuz. Üç gol yedi ama yine de harika bir performans ortaya koydu. Zaten siyah-beyazlılar galibiyet trenini **Bilic**'in oyuna bir türlü müdahale edememesiyle kaçırdı. Çünkü o da ikinci 45 dakikada bu kadar coşkulu ve tempolu bir **Fenerbahçe** beklemiyordu. (Hırvat teknik adam şu âna kadar iki büyük maç oynadı siyah-beyazlılarla. Ne **Galatasaray'a** ne de **Fenerbahçe'ye** karşı saha kenarında bir hoca olduğunu hissettirdi bizlere.) Buna büyük maçlarda bir türlü kendisini göremediğimiz **Fernandes** de eklenince sıkıntılar daha da arttı **Beşiktaş** için. Portekizli futbolcu yine defans blokunun arasında kayboldu Kadıköy'de. Önde **Fernandes**'in yerine **Oğuzhan**'ı kullansa çok daha etkili olur **Beşiktaş**. Genç futbolcunun oyun zekâsı siyah-beyazlıların hücum organizasyonlarını bambaşka bir hâle getiriyor. **Fenerbahçe** için ise bir şey söylemek istemiyorum. Haftalardır yazdığımı tekrar özetlesek yeter. **Fenerbahçe**, tam bir "**takım**" oldu. Ve bir de **Cüney Çakır**. İlk yarıda iyi bir hakem izledik ama bu güzel maçı kıskanmış olmalı ki benim de çorbada tuzum olsun diye düşünerek girdi soyunma odasına sanırım. **Mustafa Pektemek**'in pozisyonuna penaltı çalmadı,

Emenike'ye kırmızı kart, **Sivok**'a da sarı kart çıkartamadı. **Ersan**'ı ikinci sarı karttan atamadı. **Alves**'e de gösteremediği bir sarı kart var. İptal ettiği gol de halen tartışılıyor. Neyse her iki takıma da teşekkür ediyoruz böyle lezzetli bir maç izlettirdikleri için bizlere.

Ve ruhunu kaybetmiş **Galatasaray**... Ezeli rakiplerinin puan kaybettiği haftada **Kasımpaşa**'ya konuk oldu sarı-kırmızılılar. Hafta içinde 10 kişilik **Real Madrid**'den dört yiyen **Galatasaray**, buradan alacağı galibiyetle hem puan farkını azaltacaktı, hem de taraftarını tekrar kazanacak ve üstündeki kara bulutları dağıtacak. Olmadı. Karşılaşma 1-1 eşitlikle sonuçlandı. Gerçi **Kasımpaşa** biraz becerikli olsa ilk yarı farka gidebilirdi. İlk 45 dakikada **Galatasaray**'ı sahasına hapsedtiler. Genelde **Semih Kaya** 10 toptan altısını kalecisine yolluyorsa, bu maçta 10 pastan dokuz tanesini **Eray**'a yolladı. İzlerken "**bak yine kaleciye dönecek**" diye diye dilimizde tüy bitti. Takımını, özellikle de kalecisini (ki bu kaleci **Eray**) sıkıntıya sokan, inanılmaz kötü bir alışkanlığı var. Bu yılki performansı da evlere şenlik zaten. Buna bir de adı "**sözde defans oyuncusu**" olan futbolcular eklenince komedi filmi gibi bir gol daha yedi **Galatasaray**. Her neyse **Galatasaray** bugün bu hâldeyse burada en suçsuzu **Roberto Mancini**. Onun takımı değil bu. **Dany**'yi, **Chedjou**'yu, **Riera**'yı "**o**" getirtmedi. **Amrabat**'a 8,5 milyon euro verin diye "**o**" tutturmadı. Oynadığını bir türlü göremediğimiz **Hamit**'i alın alın diye baskıyı "**o**" yapmadı. **Muslera**'ya alternatif düşünmeyen, **Aydın** ve **Sabri**'yle sözleşme yenileten de "**o**" değildi. Defans oyuncusu yerine **Drogba**'yı isteyen, **Fatih Terim**'in kurduğu son iki yılın "**en şanslı takımı**" bu takım sadece...

Trabzonspor ise ligde kötü günler geçiren **Kayseri Erciyesspor**'u ağırladı: **(3-1)** Fırtına, daha ilk dakikalarda rakibine yüklendi. Bu anlayışla da öne geçti. Zaten ne olduysa bundan sonra oldu. Oyunun kontrolü **Erciyes**'e geçti ve iş yine **Onur Kıvrak**'a düştü. İki harika kurtarış yaptı milli kaleci. **Trabzonspor** farkı ikiye çıkartıp rahatladım düşüncesine kapılınca da fark tekrar bire indi. Bordo-mavililer savunmadan gelişi güzel toplarla çıkmaya çalıştıkça kalesinde tehlikeli anlar yaşadı. Neyse ki üçüncü golü buldu ve üç puanı aldı. Sonuçta oyun iç açıcı değildi ama kazanan her zaman haklı işte.

Ligin diğer maçlarında ise **Sergen Yalçın**'lı **Gaziantepspor Gençlerbirliği**'ni **3-1** mağlup etti. Haftanın sürprizini ise **Sivasspor**'u **3-0** yenen **Antalyaspor** yaptı. **Bursaspor** da **Elazığspor**'u **2-1** ile geçerek haftayı mutlu kapattı. **Kayserispor**- **Akhisar Belediyespor**, **Eskişehirspor**- **Kardemir Karabükspor** karşılaşmaları ise **golsüz** berabere bitti. Haftanın son maçında ise **Torku Konyaspor**, sahasında **Çaykur Rizespor**'u **2-1** mağlup etti.

ugur.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Webo'suz olmaz

Uğur Kubat 11.12.2013

Süper Lig'in 14. haftasında da yine o klasiği yaşadık, "Fenerbahçe klasiği". Sarı-lacivertliler, Çaykur Rizespor'a konuk oldu ve karşılaşmayı da yine son dakikalarda attığı golle 2-1 kazandı. Ersun Yanal'ın öğrencileri, sezonun en kötü maç başlangıcını yaptı ligde. İnanılmaz durgun bir Fenerbahçe vardı ilk 45 dakikada ama ikinci yarıda işler tabii ki değişti. Ersun Hoca'nın, Webo'yu oyuna alması Rize'nin oyun planlarını iyice bozdu. Evsahibi takım, Rıza Çalımбай'ın oyuncu değişiklikleri nedeniyle iyice geri yaslandı. Kweuke- Sezer değişikliği oyunu tamamen Rizespor ceza alanına kilitledi. Stoper Sezer sol beke, Ali Adnan da onun önüne geçti. Kısacası bu karşılaşmayı

kazanan, maç içinde dört forvete dönen Ersun Yanal'ın cesareti, kaybeden ise Rıza Çalımbay'ın korkusuydu. Webo'ya da ayrı bir parantez açmak lazım. Çaykur Rizespor karşısında 71'de oyuna giren ve 83'te galibiyet golünü atan Kamerunlu golcü, Süper Lig'de bu sezon altıncı golüne ulaştı. Webo bu gollerden beşini deplasmanda, dördünü de oyuna sonradan girerek attı. Birilerinin kulağına küpe olsun.

Ve Mancini'nin tercihleri... İtalyan teknik adamın Elazığspor karşısında ne yapmaya çalıştığını anlamak için düşünürken, ilk yedi dakikada işi bitirdi Galatasaray. Selçuk İnan ve Burak Yılmaz attıkları gollerle iki yıl öncesine götürdü bizleri. Takımın başına geldiğinden beri savunmadan dert yanan Mancini, Gakkoşlar'ın karşısına üçlü savunma ile çıktı. Başarılı oldu mu tartışılır. Çünkü tek kurtarıcı tarafı kafasındaki değişikliği sıkıntı yaratmayacak bir maçta denemesi oldu. Neyse sarı-kırmızılılar karşılaşmayı 2-0 kazandı ve kazanan sonuçta daima haklıdır, değil mi? Üstelik Galatasaray, o gece sadece galip gelmedi. Sarı-kırmızılılardaki taraftar-futbolcu huzursuzluğu da bu maçla sona erdi. En azından şimdilik. Ve bir de dipnot. Aydın Yılmaz nihayet yoktu bu karşılaşmada ama Ceyhun Gülselam maalesef hâlâ oynamaya devam ediyor.

UEFA Avrupa Ligi'nde gruptan çıkmayı garantileyen Trabzonspor ise Gaziantepspor deplasmanından çok kötü bir futbolla puansız döndü: (3-2). Koşmayan, mücadele etmeyen, oyunun bütün yükünü kalecisi Onur Kıvrak'ın omuzlarına bırakan bir bordo-mavili takım vardı sahada. Trabzonspor'a kupadaki Balıkesir maçına kadar hep şansı yardım etti. Sahada ekstra iş yapan bazı bordo-mavili futbolcular, çekirgeyi birkaç zıplattılar ama sonuç ortada. Balıkesir, Trabzonspor'u kupadan elledi. Ardında bir ceza da Gaziantepspor kesti Karadeniz temsilcisine. Ve Sergen Yalçın farkı. Üçte üç yaptı Gaziantepspor onunla, İnşallah da böyle devam eder. Futbol Sergen Yalçın'la güzel, Sergen Yalçın da futbolla.

Beşiktaş da haftanın kaybedenlerinden. Kazansa puan tablosunda ikincilik koltuğuna oturacaktı Kara Kartal. Siyah-beyazlılar evinde kadın ve çocukların izlediği maçta Sivasspor ile berabere kaldı: (1-1). İlk yarıda neredeyse beş net pozisyon harcadı Beşiktaş. Üstelik Fernandes'siz. Portekizli oyuncu sürümden kazanıyor başka bir şey yaptığı da yok sahada. Sadece adı var. Beşiktaş'a oyuna katkısı sıfır. Üstelik Bilic, onu saha kenarına aldığı da çocuk gibi küsüyor. Fernandes, Beşiktaş'ı kafasında bitirmiş ama artık siyahbeyazlıların da Fernandes'i bitirmesi lazım artık. Onun görevini yine Atiba yaptı sahada. Beşiktaş'ı kullandığı isabetli paslarla o sırtında taşıdı. İkinci yarıda da işin rengi değişince Roberto Carlos'un Yiğidolar'ı, bir puanı kaparak döndü Sivas'a. Bir de Beşiktaş'ın sakat oyuncularını. Hepsi adale sakatlıkları yaşıyor. İdmanlarda bile. Biri işini iyi yapmıyor ama kim?..

Spor Toto Süper Lig'in 14. haftasında oynanan diğer maçlarda ise Akhisar Belediyespor, sahasındaki maçta Torku Konyaspor'u 2-1 mağlup etti ve ligde altı hafta sonra kazandı. Medical Park Antalyaspor ile Kasımpaşa, Antalya'daki maçta 1-1 berabere kaldı. Ligde kötü günler geçiren Kayserispor, deplasmanda Kardemir Karabükspor'a 1-0 mağlup oldu. Bir diğer Kayseri temsilcisi Kayseri Erciyesspor da sahasında Eskişehirspor'a 2-0 yenilmekten kurtulamadı. Bursaspor ise temposu yüksek maçta Gençlerbirliği ile golsüz berabere kaldı.

Süper Lig'in 14. haftasında 20 gol atıldı. Dört maçı ev sahibi, iki müsabakayı deplasman takımları kazandı. Üç karşılaşma da berabere bitti. Gol krallığı yarışında, Beşiktaşlı Almeida ve Sivassporlu Chahechouhe dokuz, Scarione ise sekiz golle ilk üç sırada yer aldı.

Kurtlar Vadisi

Uğur Kubat 18.12.2013

Kasımpaşa'nın Beşiktaş'ı ağırladığı maçta, Olimpiyat Stadı'ndaki Galatasaray karşılaşmasında çıkan olayların devam filmini izledik bu hafta. Tek fark sadece "bir" taraftar sahaya girdi ama o da yaptı yapacağını. Fernandes'i tekmeledi sonra Motta ve Almeida da taraftara saldırdı. Dünya futbolu ırkçılıkla uğraşıyor, biz ise kavga ve gürültü. Hatta bu hafta Bölgesel Amatör Lig'de (BAL) Muğla Atatürk Stadı'nda oynanan Muğlaspor-Ispartaspor karşılaşmasında, hakemin Ispartasporlu oyuncular tarafından dövülmesi sonrası maç tatil edildi. Ispartaspor takım kaptanı Emrah ve diğer oyuncular orta hakem Sercan Murat Gündüzler'e tekme tokat saldırdı.

Futbolumuzdaki şiddetin lig klasmanlarıyla ilgisi yok. Neden? Çünkü "ağır" cezalar yok. Hatta bu tribünler cinayet bile işledi hatırlarsanız. İnönü Stadı'nda 23 Kasım 2004'te oynanan Beşiktaş- Çaykur Rizespor maçının devre arasında, kapalı tribündeki taraftarlar arasında kavga çıktı. Kavgada bıçaklanarak ağır yaralanan 16 yaşındaki Cihat Aktaş, hayatını kaybetti. Fenerbahçe- Galatasaray maçında çıkan taraftar olaylarına girmek bile istemiyorum. Televizyonlarda 10 yıldır devam eden ve bitmek bilmeyen "Kurtlar Vadisi " dizisi gibi devam ediyor bu olaylar. Yeter artık! Neyse maça dönelim. Beşiktaş, 2-1 kaybetti karşılaşmayı ve zirveden de iyice uzaklaştı. Slaven Bilic'in şunu anlaması lazım artık. Bu takım defans yapamıyor. Samet Aybaba zamanında da böyleydi. Öne geçtiği kaç tane karşılaşmadan boynu bükük ayrıldı ben sayısını unuttum. Siyah-beyazlı oyuncuların zaten kırılğan bir yapısı var. Golü yiyince de iş çıkırından çıkıyor. Haftalardır söylüyorum ama yine söyleyeceğim Oğuzhan'ın forvet arkasında Fernandes'in yerinde oynaması gerekiyor. Yoksa bu maçta olduğu gibi sağ kanada hapsolür gider o müthiş yetenek.

Haftanın zirveden kopan bir diğer takımı da Galatasaray'dı. Sarı-kırmızılılar, Gençlerbirliği deplasmanında 1-1 berabere kaldı ve lider Fenerbahçe ile arasındaki puan farkı 11 oldu. Mancini, yine üçlü savunmayla oynamayı seçti. Seçti fakat bu futbolcular savunma yapmayı bilmiyorlar ki, bir de üç kişiyle defans yapsınlar. Hepsinin pozisyon bilgisi ile büyük sıkıntıları var. Üstelik maçın son dakikalarında kurtarıcı olarak da Sabri ve Aydın'ın oyuna girmesi de cabası... Akıllar bir de Juventus destanında olunca puan kaybı kaçınılmaz oldu Galatasaray için. Allah, Mancini'ye sabır versin.

Ve lider Fenerbahçe. Sarı-lacivertliler, Akhisar Belediyespor'u rahat bir oyunla 4-0 mağlup etti. Karşılaşmanın ilk dakikaları Akhisar kalecisi ve Fenerbahçe arasında gidip geliyordu ki konuk takımın 10 kişi kalması, Fenerbahçe'nin işini iyice kolaylaştırdı. Ersun Yanal, Webo'yu da oyuna alınca farklı galibiyet kaçınılmaz oldu sarı-lacivertliler için. Geçen haftaki yazımın başlığı "Webo'suz olmaz" idi. Kamerunlu futbolcu farkını yine çıkardı ortaya. Emenike kötü futbolcu değil ama sırtı kaleye dönük oynuyor ve bu da rakip savunmaların işine geliyor. Fakat Webo, süratiyle defans hattının dengesini bozuyor. Üstelik Süper Lig'de bu sezon yedinci golünü atan Webo, bu gollerden beşini oyuna sonradan girerek attı.

15. haftanın puan kaybeden diğer büyüğü ise Trabzonspor oldu. Telaşlı, ne yaptığını bilmeyen bir bordo-mavili takım vardı yine sahada. Bursaspor'un orta sahası oyunu çok iyi elinde tuttu. Bir de Serdar Aziz'in savunmadaki direnci, ev sahibi takıma pozisyon bulmakta oldukça sıkıntıya soktu. Bordo-mavili ekip adına artı hanesine yazılacak tek şey, iki defa geriye düştükten sonra maçtan kopmaması oldu. Fakat son dakikada gelen beraberlik golü ise Trabzon için çok da sevinilecek bir durum değil. Çünkü birkaç haftadır oynanan bu oyun

Trabzonspor taraftarının hoşuna gitmiyor.

Haftanın diğer karşılaşmalarında ise Seren Yalçın'ın liderliğinde çıkışa geçen Gaziantepspor, sahasında Kayseri Erciyesspor'u 2-1 yendi ve dördte dört yaptı. Alt sıralardan kurtulma çabası veren Kayserispor, sayısız gol fırsatı harcadığı karşılaşmada Eskişehirspor ile 1-1 berabere kaldı. Gakkoşlar ise Okan Buruk'la ilk üç puanını kazandı. Elazığspor sahasında Medical Park Antalyaspor'u 4-1 yenerek, 11 hafta sonra üç puanla tanıştı. Kardemir Karabükspor ise deplasmanda Torku Konyaspor'u 3-2 yenmeyi başardı. Sivasspor da sahasındaki maçta Çaykur Rizespor'u 3-1 mağlup ederek haftayı kapattı. Spor Toto Süper Lig'de bu hafta 32 gol atıldı. Beş maçı ev sahibi, bir müsabakayı deplasman takımları kazandı. İki karşılaşma ise berabere sona erdi. Gol krallığı yarışında Beşiktaşlı Almeida ve Sivassporlu Aatif 10'ar golle ilk sırada yer alıyor. Kasımpaşalı Scarione dokuz ve Fenerbahçeli Sow ise sekiz golle iki futbolcuyu izledi.

u.kubat@hotmail.com

twitter/UurKubat

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaleciler fark yarattı

Uğur Kubat 25.12.2013

Süper Lig'in 16. haftasında iki Avrupalı takım **Galatasaray** ve **Trabzonspor**, Arena'da kozlarını paylaştı: **2-1**. Lider **Fenerbahçe**'nin puan kaybetmesi de karşılaşmanın önemini daha fazla artırdı. İlk 20 -25 dakika yüksek temponun olmadığı bir maç izledik. Fakat daha sonra çok heyecanlı bir karşılaşmaya döndü maç. Özellikle ikinci yarıda **Sneijder**, **Selçuk**, **Drogba**, **Burak** ve Trabzonspor'un kalecisi **Onur Kıvrak** gözlerimizin pasını sildi. Bordo-mavili takımın savunması (özellikle de **Bamba**'nın performansı) **Galatasaray**'ı ceza sahası dışından şutlara yöneltti. **Wesley Sneijder**, belki de sezonun en iyi topunu oynayarak **Inter** günlerini anımsattı bizlere. **Colman**'ın kırmızı kartla oyun dışı kalması, sarı-kırmızılı takımın baskısını daha da artırmaya kolaylık sağladı. Karşılaşma **Galatasaray** lehine çok farklı bir skorla bitebilirdi ki, orada da bu sezon kaledeki performansı ile şov yapan **Onur Kıvrak** çıktı sahneye. Galatasaraylı taraftarlar, sezon başında **Onur**'u alsa mıydık acaba diye düşünürken, **Muslera**, **Henrique**'nin kafa topunu öyle bir çıkardı ki akıllardan o soru da saniyesinde silindi. Ve bir de **Selçuk İnan**. **Galatasaray**'a geldiğinden beri en kötü performansını gösteriyor. Bunun nedenini de daha önce söylemiştim. **Selçuk**'u nasıl oynatacağınızı bilmeniz lazım. **Trabzonspor** maçında soldaydı. **Gençlerbirliği** karşılaşmasında sağda oynadı. Oyunun gidişatına göre de savunmanın önünde oynuyor. Aynı maçta üç kez pozisyon değiştirdiği de oluyor. Bir futbolcuyla ve takımla bu kadar oynanmamalı. Ki bu futbolcu **Selçuk İnan** ise... **Selçuk** normalde yapması gerekenleri, sahada başka şeylerle uğraştığı için yapamıyor. Bu da yıldız futbolcunun performansını gözümüze batırıyor. **Mancini** devre arası kampında buna bir çare bulmalı. Bulursa **Selçuk** ve **Sneijder**'in yükselen performansı **Galatasaray**'ı zirveye daha da yaklaştırır.

Ve lider **Fenerbahçe**. Haftalardır sarı-lacivertlilerin tam bir takım olduğunu söylüyordum. Fakat o takım, puan farkı da 11 olunca devre arası tatiline çoktan girmiş. Hatta yabancı oyuncuların bazıları yılbaşını nerede kutlasam tavrındaydı. Hâl böyle iken **Karabükspor** deplasmanındaki mağlubiyet kaçınılmaz oldu **Fenerbahçe** için: **(2-1)**. Biz, **Webo**'suz olmak dedikçe, teknik direktör **Ersun Yanal** Kamerunlu futbolcuyu bir saat yedek kulübesinde bekletmeye devam ediyor. Gerçi deneyimli teknik adamı belki de sadece bu yönüyle ciddi bir şekilde eleştirebiliriz. Çünkü ligin ilk yarısı biterken rakipleriyle arasında ciddi bir puan farkı yarattı **Ersun Yanal**.

Fenerbahçe için abartılacak bir puan kaybı değil ama diğer takımların iştahını kabarttı bu yenilgi.

Karabükspor'u da tebrik etmek gerekir. **Volkan Demirel**'in olağanüstü performansı yüzünden çok farklı bir galibiyeti kaçırdı kırmızı-mavililer.

Ligde üst üste puan kayıpları yaşayan **Beşiktaş** ise **Sanica Boru Elazığspor**'u konuk etti. Siyah-beyazlılar altı futbolcusundan yoksun çıktığı karşılaşmayı **4-1** kazandı. Pek çok oyuncusu sakat olmasına rağmen o isteği ve coşkusu değişmemiştir **Beşiktaş**'ın. Konuk takım da açık oyunu oynamayı tercih edince çok rahat bir galibiyet oldu siyah-beyazlılar adına. Haftalardır oynamayan **Uğur Boral**, **İsmail Köybaşı**, **Filip Holosko** ve **Mustafa Pekmetek**'i tebrik etmek gerekir. Çok karakterli bir oyun sergilerdiler. Sonuçta **Beşiktaş** kazandı ama büyütmemek gerekir. Rakip nede olsa **Elazığspor**'du.

Haftanın diğer karşılaşmalarında ise, **Sergen Yalçın** yönetiminde dörtte dört yapan **Gaziantepspor** ligdeki ilk yenilgisini alarak **Eskişehirspor**'a **2-0** mağlup oldu. **Gençlerbirliği**, deplasmanda **Medical Park Antalyaspor**'u **3-2** mağlup etti. **Bursaspor** da sahasında **Kayseri Erciyesspor**'u **3-1** yenerek, üç puanın sahibi oldu. **Akhisar Belediyespor**, sahasındaki başarılı sonuçlarına **Sivasspor** maçını da ekledi. Manisa ekibi, rakibini son dakikada attığı golle **2-1** yenerek üç puana ulaştı. 16. haftanın gol sesi çıkmayan karşılaşmalarında ise **Çaykur Rizespor**, **Kasımpaşa** ile, **Kayserispor** da **Torku Konyaspor** ile **0-0** berabere kaldı. Spor Toto Süper Lig'in 16. haftasında toplam 25 gol kaydedildi. Altı karşılaşmayı evsahibi, bir maçı deplasman takımları kazanırken, iki müsabaka da berabere sonuçlandı. Gol krallığı yarışında **Sivassporlu Aatif** ve **Beşiktaşlı Almeida** 10'ar golle ilk sırada bulunuyor. **Galatasaraylı Burak Yılmaz** ve **Kasımpaşalı Scarione** ise dokuzar golle iki futbolcuyu izledi.

ugur.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kalite "fark"ı

Uğur Kubat 01.01.2014

Lider Fenerbahçe, ilk yarının son maçında ligde kötü günler geçiren Kayserispor'u ağırladı. Sarılacivertli futbolcular, geçen hafta Karabükspor maçında 11 puanlık fark nedeniyle kafa olarak erken çıktıkları devre arası tatilinden, Kayserispor karşılaşmasının ikinci yarısında döndüler. Fenerbahçe ilk 45 dakikada kötü bir oyun sergiledi. Ev sahibi takım, buna rağmen yakaladığı üç net pozisyonu da göz göre göre harcadı. Kayserispor, karşılaşmada 1-1'lik eşitliği yakaladıktan sonra Ersun Yanal, tekrar Pierre Webo'ya sarılacak diye beklerken, Fenerbahçeli futbolcular inanılmaz bir reaksiyon gösterdi. Yanal'ın hamlelerine gerek kalmadan oyuncular tarafından yükseltile vites, sarı-lacivertlilerin karşılaşmadan 5-1 galip ayrılmasını sağladı. Ersun Yanal, ligin ikinci yarısında Pierre Webo'yu oyunun 90 dakikasında kullanıp, Salih Uçan'a da güvenmeye başlarsa mükemmele ulaşacak bir Fenerbahçe izleyeceğiz.

Ve Galatasaray. Trabzonspor maçında son iki sezonun tatlı hatıralarını anımsatmıştı sarı-kırmızılılar. Kayseri Erciyesspor deplasmanında da Sneijder'in maçın başında attığı gol, karşılaşmayı erkenden bitirdi. Galatasaray'ın arzulu ve presli futbolu ikinci yarı için taraftarlara oldukça umut verdi. Gerçi rakip ligin dibindeki Kayseri temsilcisiydi ama Galatasaray'ın nice kötü takımlara puanlar kaptırdığına geçmişte çok şahit olduk. Neyse, ben Mancini ve Galatasaray'dan çok umutluyum. Bence bu sene tek şanssızlıkları Fenerbahçe'nin inanılmaz bir ritim bulması.

Beşiktaş ise Gençlerbirliği'ne 1-0 kaybederek sezonun ilk yarısını zirvenin oldukça uzağında kapattı. Siyahbeyazlılar, ilk yarıda saha içinden çok saha dışı olaylarla uğraştı. Bitmek bilmeyen sakatlıklar, Galatasaray maçındaki olaylar, Kasımpaşa ile yaşanan gerginlik, Fernandes... Bunların hepsi Beşiktaş'ın oyununa yansdı. Maça dönecek olursak Oğuzhan Özyakup ve Manuel Fernandes'in eksikliği Beşiktaş'ın yaratıcılık anlayışına balta vurdu. Stancu'nun kaçırdığı evlere şenlik pozisyon da futbolcuları uyandıramadı. İkinci yarıda nasıl bir futbol sergiler Beşiktaş, bilemeyiz ama kesin olan bir şey var ki şampiyonluk uzaklarda kalmış görünüyor siyahbeyazlılar için.

Ligin 4 büyüklerinden Trabzonspor ise 3 hafta aradan sonra 3 puanla tanıştı. Bordo-mavililere bu sevinci, Emre Güral'ın sakatlanma pahasına attığı kafa golü yaşattı. Doğal olarak da maçtan çok Emre Güral'ı konuşmak gerekir. Trabzonspor'un Salih Uçan'ı da bu futbolcu. Mustafa Reşit Akçay, genç oyuncuya daha fazla şans vermeli. Sonradan oyuna girdiği maçlarda attığı gollerle daha fazlasını kesinlikle hakediyor Emre Güral. Diğer futbolcular ise aynı. Biri var biri yok. Öte yandan Fırtına'nın, Avni Aker tablosunu da görmemek olmaz. Ligde geçen sezon 17 Şubat 2013'te Fenerbahçe ile oynadığı karşılaşmayı 3-0 kaybeden bordomavililer, o tarihten itibaren Hüseyin Avni Aker Stadı'nda mağlubiyet yüzü görmedi.

Bu sezonun flaş takımlarından Kasımpaşa ise sahasında Akhisar Belediyespor'a 4-2 yenilerek büyük bir sürprize imza attı. Haftanın bol gollü bir diğer maçında Torku Konyaspor sahasında konuk ettiği Eskişehirspor'u 4-1'lik sonuçla geçti. Geçen hafta Fenerbahçe'yi mağlup eden Kardemir Karabükspor ise deplasmanda Sivasspor'a boyun eğdi. (3-1) Sergen Yalçın'lı Gaziantepspor, sahasında Bursaspor ile 0-0 berabere kalırken, Elazığspor ise Çaykur Rizespor'u Serdar Özkan'ın golüyle 1-0 yendi. Spor Toto Süper Lig'in 17. haftasında 30 gol kaydedildi. 6 karşılaşmayı ev sahibi, 2 maçı deplasman takımları kazanırken, 1 müsabaka da berabere sonuçlandı. Gol krallığı yarışında ise Sivassporlu Aatif, Beşiktaşlı Almeida ve Galatasaraylı Burak Yılmaz, 10'ar golle ilk sırada bulunuyor. Bu futbolcuları, 9 golle Kasımpaşalı Scarione takip ediyor.

u.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mancini ve Önder Özen ne iş yapar

Uğur Kubat 29.01.2014

İlk olarak **Galatasaray** ile başlayalım. Sarı-kırmızılılar, ligin ikinci yarısının ilk maçında **Gaziantepspor**'a konuk oldu. Karşılaşma golsüz sona erdi: **(0-0)** Galatasaray, eğer bir mucize olmazsa, şampiyonluk yarışından da tamamen koptu. Bugün itibariyle Fenerbahçe ile aradaki puan farkı 10'a çıktı. Maç içerisinde **Mancini**, takımın sistemini dört kere değiştirdi. Galatasaray'ı kimlik bunalımına soktu. Geldiği zaman, "**takımı tanımıyorum**" diyordu. Buna eyvallah, kabul. Ama "**devre arası kampında Antalya'da ne yaptın**" diye sorarlar adama. Bir takımın dizilişiyle bu kadar oynanmaz, hele ki maç içerisinde asla. Oyuncular, görevleri ve mevkileri sürekli değişince verebilecekleri performanslarının iyice altına düştüler. Mesela, Kayseri'den alınan sağbek **Salih**'in, forvet oynatılması gibi. Futbolcunun da akli karışmıştır, "**beni hangi bölgeye transfer ettiler**" diye. Neyse, Galatasaray belki şampiyonluğu Gaziantep'te bıraktı ama bunun tabii ki tek sorumlusu Mancini değil. Yönetimin de payı büyük. İtalyan teknik adam transfer, transfer diye tutturdu kamp boyunca (özellikle de

stoper). Ama geç kalma becerisini yine harika kullandı sarı-kırmızılı yöneticiler. Üstelik **Amrabat** ve **Riera** operasyonu ise bambaşka bir konu. Bir gece ansızın gelebilirim, gibi oldu. Amrabat'ı maçı kurtarması için oyuna sok ama 24 saat geçmeden gönder. Şampiyonlukla birlikte, oyuncuya ödenen sekiz milyon euro da çöpe gitti. Yazık.

Gelelim ne iş yapar dediğim bir diğeri isim Beşiktaş Sportif Direktörü **Önder Özen**'e. Siyah-beyazlılar da devre arasının transfer mağdurlarından. **Beşiktaş**'ın eksikleri çok net. Nereye transfer yapılması gerektiğini sokaktaki çocuk bile söylüyor ama hiçbir hareketlilik yok. Hep laf var. Her gün birisi çıkıyor ve "**Şunu transfer edeceğiz, bunu transfer edeceğiz. Stoper öncelikli bölgemiz**" diyor. Hani nerede? **Ronaldinho** sevdasına kapılıp, Beşiktaş'ın ikinci yarısını da harcadılar. Belki Brezilyalı oyuncuyu reklam için yönetim istemiş olabilir ama o zaman senin buradaki vasfın nerede Önder Özen. Demek ki seni kimse dinlemiyor. Demek ki masaya yumruğunu vurup "**bir dakika beyler**" diyemiyorsun. Önder Hoca'nın imza töreninde bir gazeteci abim, "**Sen tanrı paçacığın mısın**" diye sormuştu. Çünkü öyle pembe bir tablo çizmişti ki sportif direktörümüz, ligin ilk beş haftasıyla birlikte şampiyonluk ilan edilmişti. Ama olmadı. Bugünün tek sorumlusu transferler için masaya yumruğunu vuramayan Önder Özen. Her neyse **Beşiktaş**'ın lig maçına dönelim. **Trabzonspor**'a konuk oldu siyah-beyazlılar. Karşılaşma 1-1 sonra erdi. Beşiktaş, göbekte **Necip- Ersan** ikiliyle maça başladı ve üç puanı Trabzonspor'a altın tepsikle sundu. Bordo-mavililer ise öne geçmesine rağmen **Mustafa Reşit Akçay**'ın taktiksel hatalarıyla Beşiktaş'ı maça ortak etti. **Hugo Almeida** da bu hataların cezasını kesti ve bir puanı kurtardı Trabzon'dan.

Ve lider **Fenerbahçe**. 11 puanlık, belki de şampiyonluk maçına çıktı sarı-lacivertliler. Galatasaray, Beşiktaş, Kasımpaşa ve Trabzonspor'un ikişer puan kaybettikleri haftada, **Torku Konyaspor**'u 2-1 mağlup etti Fenerbahçe. En yakın takipçisi Galatasaray ile arasındaki puan farkını da 10'a çıkarttı. Eğer büyük bir aksilik yaşamazsa bu puan farkını ya daha da açacak ya da koruyup mutlu sona ulaşacak sarı-lacivertliler. Fakat pazartesi akşamı oynanan oyunda kafalarda soru işaretleri de oluşmadı değil. Konuk takım, Kadıköy'de kafa kafaya top oynadı. Fenerbahçe'yi çok sıkıntılı durumlara soktular. Maçı da kazanabilirlerdi. Sarı-lacivertlilerin böyle bid görüntü vermesini, ikinci yarının ilk maçı ve puan farkının getirmiş olduğu rehavete bağlıyorum. Uzatmaya gerek yok. Fenerbahçe için söylenecek tek bir şey var. "**Şampi...**"

Haftanın diğeri karşılaşmalarında ise sezonun flaş takımlarından **Kasımpaşa**, **Kardemir Karabükspor** ile 0-0 berabere kaldı. **Bursaspor**, yeni transfer **Fernandao**'nun katkısıyla **Eskişehirspor**'u 3-1 mağlup etti. (Bu oyuncuyu dikkat diyorum.) Başkent temsilcisi **Genlerbirliğı** de **aykur Rizespor**'u 3-1'le geçti. **Sanica Boru Elazığspor**, **Akhisar Belediye**'yi 2-1 mağlup ederken, **Sivasspor**, sahasında **Kayserispor**'u 3-0, **Medical Park Antalyaspor** da **Kayseri Erciyesspor**'u 3-1'lik skorla yendi. Süper Lig'in 18. haftasında 23 gol kaydedildi. Beş karşılaşmayı evsahibi, bir maçı deplasman takımları kazanırken, üç ma da berabere sonuçlandı. Gol krallığı yarışında Sivassporlu **Aatif 12** golle ilk sırada yer alıyor. Beşiktaşlı **Almeida**'nın 11, Galatasaraylı **Burak Yılmaz**'ın ise 10 golü bulunuyor.

ugur.kubat@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ABD medyası çözüm görüşmelerini nasıl görüyor

Kürt sorununun çözümüne yönelik görüşmelerin hız kazandığı son süreç Amerikan medyasında da kendine yer buldu. Bu yazıların büyük çoğunluğu görüşme sürecini özetlemekle yetinirken, görüşmeleri neden-sonuç bağlamında değerlendiren yazılar da yok değil. Wall Street Journal'da çıkan bir haberde çözüm görüşmelerinin altında yatan nedenin Ankara'nın Kuzey Irak'ın ardından Kuzey Suriye'de de merkezi otoritenin zayıflamasıyla beraber güçlenen bölgesel Kürt siyasetiyle Türkiye siyasetini uyumlandırma telaşı olduğundan bahsediliyordu. Wall Street Journal'a göre Esad Hükümeti, Türkiye'nin Suriye iç savaşında muhalefet güçlerine desteğine yanıt olarak Kürt güçlerinin hareket alanlarını genişletmesine izin verdi. Bu anlamda Türkiye'de güneydoğuda son bir yıl içinde artan şiddetin Suriye'deki iç savaştan bağımsız olarak düşünülemeyeceğinden dem vuruluyor. Ankara'nın şiddetin daha fazla artmaması için PKK ile doğrudan görüşmelere başlamayı göze aldığından bahsediliyor.

Amerikan medyasına yansıyan diğer bir görüş ise geçtiğimiz iki ay içinde görüşmeleri baltalamaya yönelik girişimlerin yarattığı endişeydi. Özellikle Paris'te 3 Kürt kadın siyasetçiye yönelik suikastın PKK'nin görüşmelerden çekilmesini amaçladığı anlatılıyordu. Washington Post'a göre suikastlar şüpheleri Türkiye'nin derin devletine çekip Abdullah Öcalan'la ile Türk güvenlik güçleri arasındaki görüşmelere son vermeyi hedefliyordu. New York Times'ta Aliza Marcus tarafından kaleme alınan haber-yorumda çözüm görüşmelerinin yalnızca güvenlik ekseninde değerlendirilmesinin yanlış olacağından bahsedilirken, Başbakan Erdoğan'ın PKK temsilcileri yerine öncelikli olarak BDP ile görüşmesi gerektiği savunuluyordu. New York Times'da Diyarbakır'daki cenaze töreni sonrası yayınlanan haberde cenazeye katılan kalabalığın verdiği barış mesajının müzakerelerin devam etmesi yönünde Kürt halkının arzusunu yansıttığı anlatılıyordu. Benzer şekilde Başkan Obama'nın Başbakan Erdoğan'ın çabalarını takdirle karşıladığı demeçleri Amerikan medyasında yer aldı. Voice of America, BDP'li milletvekillerinin ocak sonunda İmralı'ya yapmak istedikleri ziyaretin Türk jetlerinin Kuzey Irak'taki hedefleri vurmasını eleştirmeleri nedeniyle hükümet tarafından iptal edilmesini görüşmelerin ilerlemesine engel olarak niteledi. O nedenle İmralı'ya yeni bir heyetin BDP, İmralı ve AKP'nin anlaşması üzerine ziyaret etmesi Amerikan medyasında olumlu karşılandı.

Amerikan medya kuruluşları çözüm görüşmelerini yansıtırken alışılmışın dışında temkinli bir dil kullanıyor. Amerikan haberciliğinde yaygın olan olayların ayrıntılı işlenmesi geleneğinin oldukça dışında olan bu tutum biraz da barış görüşmelerindeki gizliliğin önemini gösteriyor. Önümüzdeki günlerde Abdullah Öcalan'ın İmralı heyetiyle göndermiş olduğu mektupların içeriği netleştikçe Amerikan medyasının değerlendirmelerinde de daha açık bir yaklaşım görmek mümkün olacak.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kerry ilişkileri temkinli yürütecek

ULAŞ DOĞA ERALP 05.03.2013

 Kerry ilişkileri temkinli yürütecek ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'nin Türkiye ziyareti umulduğu ölçüde başarılı geçmedi. Başbakan Erdoğan ve Kerry'nin görüşmesinde mesafeli bir hava hâkimdi. Başbakan Erdoğan geçen çarşamba günü Viyana'daki Birleşmiş Milletler himayesi altında düzenlenen Medeniyetler ittifakı toplantısı sırasında İslam karşıtlığının da siyonizm, faşizm ve anti-semitizm gibi insanlık suçu kabul edilmesi gerektiğini söylemişti. Washington'dan görüldüğü kadarıyla, ABD Dışişleri Bakanlığı, Başbakan Erdoğan'ın siyonizm karşıtı sözlerinin İsrail-Türkiye arasındaki zaten sorunlu ilişkilere daha da zarar verdiğini düşünüyor.

ABD kendi politikasını arıyor

Obama yönetimi ikinci dönemde NATO müttefiki Türkiye'den Irak ve İran konularında açık destek bekliyor. ABD'nin Ortadoğu'daki iki büyük ortağı İsrail ve Türkiye arasındaki ilişkilerin hâlâ rayına oturmamış olması ise Amerikan yönetimini kaygılandırıyor. Washington'daki baskın İsrail yanlısı lobi Obama yönetimine İsrail konusunda Türkiye'ye karşı daha sert bir tavır takınması için baskı yapıyor. Amerikan-İsrail Kamu İşleri Komitesi'nin (AIPAC) haftasonu Washington'da başlayan ve bugün son bulacak olan İsrail ve Ortadoğu politikalarının tartışıldığı yıllık toplantısında Türkiye ve İsrail ilişkileri önemli bir yer tutuyor. Bilindiği üzere Obama'nın Mayıs 2011'de Ortadoğu Barış Sürecinde iki devletli çözümü desteklediği ve bu çözümün ancak 1967 sınırlarına bağlı kalınarak mümkün olacağı yolundaki demeçleri AIPAC'in büyük tepkisini çekmişti. İsrail ve AIPAC, 1967 sınırlarına çekilmenin İsrail'in savunmasına zarar vereceğini savunuyor. İsrail lobisinin baskısı ve Ortadoğu'nun yeni gerçekleri arasında kendi politikasını arayan ABD için Türkiye'nin İsrail politikası eskisinden de önemli.

İlgi yeniden Ortadoğu'ya döndü

Kerry dışişleri bakanı seçilmesinden sonraki ilk gezisini Batı Avrupa ve Ortadoğu'ya düzenleyip yeni bir Ortadoğu barış sürecinin önünü açmaya çalışıyor. Suriye'deki iç savaşın gittikçe derinleşmesi, İran'la nükleer görüşmelerdeki tikanıklığın bir türlü aşılammaması, Lübnan ve Irak'ta belirsizliğin artmasının yanı sıra Mısır'da devrim sonrası bir türlü önüne geçilemeyen siyasi istikrarsızlık ve ekonomik küçülme ABD'nin ilgisini yeniden Ortadoğu'ya yöneltti.

ABD Türkiye'nin Suriye politikasını desteklemekle birlikte Ankara'nın istediği biçimde net bir tutum almaktan kaçınıyor. Ankara'nın Maliki hükümetiyle arasını düzeltmesi gerektiğini savunan Washington, öte yandan İran'la düşe kalka süren nükleer enerji müzakerelerinde Türkiye'nin kendine daha yakın bir tutum almasını istiyor. Washington kaynaklarına yansıdığı kadarıyla Kerry, Türkiye ziyaretinde İsrail ve Türkiye arasında bir yumuşama ortamı yaratmayı umuyordu. ABD için bölgedeki en önemli iki müttefiki İsrail ve Türkiye arasındaki ilişkilerin düzelmesi Ortadoğu'nun istikrara kavuşması için çok gerekli. Türkiye ve İsrail arasındaki tarihsel işbirliğine atıfta bulunan Kerry için Başbakan Erdoğan'ın sözleri beklenmedik bir darbe oldu. Bundan sonra Kerry'nin Ankara'yla olan ilişkilerinde daha temkinli bir yol izlemesi beklenebilir. Bu yeni temkinlilik hali ABD'nin İsrail ve Türkiye arasındaki arabulucu rolünden vazgeçmesi anlamına gelmiyor.

İsrail ile barıştırmaya çabaları sürececek

Türkiye'nin ardından Mısır'a geçen Kerry, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'ı da ziyaret ediyor. Kerry Mısır'da muhalefetin büyük tepkisine rağmen Mursi hükümetine açık destek verdi. Bilindiği üzere Mursi kasımda da İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısını kişisel arabuluculuğuyla sona erdirerek ABD'nin takdirini kazanmıştı. Kerry aynı zamanda geçen hafta Suriye'nin Dostları Grubu'nun Roma toplantısında Suriye Muhalefeti Koalisyonuna 61 milyon dolarlık şiddet-dışı yardımda bulunmayı taahhüt etmişti. Suriye'deki iç savaşın sona ermesinden sonra başlayacak geçiş döneminde Washington için İsrail'le arası düzelmiş bir Türkiye çok daha tercih edilir bir aktör olarak gözükmüyor. Ortadoğu'da belirsizlik arttıkça ABD, İsrail ve Türkiye'nin

barışması için daha fazla çaba sarfetmeye devam edecek.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Chavez'in ölümü ve ABD

ULAŞ DOĞA ERALP 12.03.2013

 Chavez'in ölümü ve ABD Cumartesi gecesi Amerika'nın ünlü "Saturday Night Live" programında şarkıcı Justin Timberlake, Latin görünümlü Elton John kıılığında Hugo Chavez için "Candle in the wind" şarkısını söylediğinde olumlu olumsuz birçok tepki aldı. Bu skeç aslında ABD'nin sınırın güneyinde kalan ülkelerle olan ilişkisini güzel özetliyordu. ABD'nin büyük ağabey gibi davrandığı, Güney ve Orta Amerika ülkelerinin içişlerine müdahale etmekte sakınca görmediği bu ilişkilerde 20'nci yüzyıl boyunca Latin Amerika kendine özgün tepkiler verdi. Küba Devrimi, ardından Şili'de Allende'nin iktidara gelmesi, Nikaragua ve Guetemala'daki sol hareketler ABD'yi Soğuk Savaş boyunca kaygılandıran belli başlı olaylar oldu. Son dönemde ise Hugo Chavez'in 1999'da iktidara gelmesiyle başlayan sol dalga Washington'un Güney Amerika'daki siyasi etkinliğini nihai biçimde yitirmesine neden oldu.

Pastalı kutlama ve bayraklar

Chavez yaşamını yitirince bunun Washington'a yansıması kaçınılmazdı. Öncelikle gözüme çarpan her gün işe giderken önünden geçtiğim, elçiliklerin bulunduğu Massachussets Avenue'daki hemen tüm Latin Amerika büyükelçiliklerinin bayraklarını yarıya indirmiş olmasıydı. Diğer tepkiler ise CNN'den evimize yansıdı. Güney Florida'da yaşayan Venezuelalı bir grup Chavez'in ölümünü pasta keserek kutluyordu. Senato'daki dış ilişkiler komitesinin başkanı New Jersey'den Demokrat senatör Robert Menendez, Chavez dönemini Venezuela demokrasinin kan kaybına uğradığı bir dönem olarak niteliyordu. Temsilciler Meclisi Dış ilişkiler Komitesi Başkanı Kaliforniyalı Cumhuriyetçi Delege Ed Royce ise "diktatör"ün ölümünün de hayırlı bir olay olduğundan dem vuruyordu.

ABD'den gelen tepkilerin hepsi bu kadar olumsuz olmadı. Başkan Obama, Chavez'in ölümünün ardından Venezuela halkına olan desteğini yinelerken ABD'nin Venezuela hükümetiyle yapıcı ilişkiler geliştirme arzusunda olduğunu belirtiyordu. Eski Amerikan başkanlarından Jimmy Carter ise, Chavez ile ilk olarak Venezuela'da seçim gözlemciliği yaparken tanıştığını belirtip, Chavez'in ülkesinin iyiliği için çalıştığını, izlediği yöntem konusunda hemfikir olmasa da halkının ezilmiş kesimlerinin daha müreffeh bir yaşam sürmesi için uğraş verdiğini söyledi.

Seçilmiş bir halk önderiydi

Temsilciler Meclisi'nden Jose Serrano ise Chavez'in Latin Amerika'daki yoksulların 400 yıl boyunca dışlandıktan sonra kendilerini ezen düzen karışında haklarını arayan bir öndere ihtiyaç duyduklarını anladığını, o nedenle

sadece Venezuela'daki yoksullara değil, dünyadaki tüm kıyıda köşede kalmış kesimlere hak ettikleri itibarı teslim etme arayışında olduğunu anlatıyordu. Serrano, Chavez'in Bronx'taki yoksul ailelere kışın ısınmaları için indirimli yakıt dağıttığını anlatarak Chavez'in demokratik yollarla seçilmiş bir halk önderi olduğunun Kuzey Amerika'nın da artık kabul etmesi gerektiğini söylüyordu.

Chavez'in en akılda kalacak yönlerinden birisi espritüel ve sıradışı kişiliğiydi. 2006'da New York'taki BM Genel Kurulu'nda kendisinden 24 saat önce kürsüde konuşma yapmış olan George W. Bush'un derin bir sülfür kokusu bıraktığını söyleyerek gündeme oturmuştu. Ardında doldurulması zor bir boşluk bırakarak aramızdan ayrıldı. Chavez'in kızıl bereli papağanı Bolivar artık yaşamına yalnız devam edecek.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Washington'lu Wojnowski'ye Papa ne cevap verecek

ULAŞ DOĞA ERALP 19.03.2013

 Washington'da Vatikan Büyükelçiliği önünde her gün iş çıkışı, elinde Papa'nın tüm pedofil rahipler adına özür dilemesi gerektiğini söyleyen bir pankartla bekleyen yaşlı bir amca var. Polonya kökenli John Wojnowski, 1998'den beri her gün onca hakarete ve saldırıya rağmen Vatikan Büyükelçiliği önünde küçükken kendisine sarkıntılık eden rahip adına Papa'nın kendisinden özür dilemesini talep ediyor (Wojnowski'nin öyküsüne www.rotontop.com isimli kişisel web sitesinden ulaşabilirsiniz). Wojnowski İtalya'da küçük bir çocukken gittiği Katolik okulunda rahipler tarafından suiistimale uğramış yüzlerce kurbandan sadece birisi. 16'ncı Benediktus istifa edince Wojnowski'ye bir sonraki Papa'dan ne beklediğini sordum. O da bana pek bir değişim beklemediğini, tam tersine birkaç gün önce büyükelçilikten gelen birinin suratına tükürdüğünden bahsetti.

Gelelim Papa Francesco'nun öyküsüne. Bilindiği üzere Papalık seçimleri dünyadaki 1.2 milyarlık Katolik Hristiyan için önemli bir dönüm noktası. Dünyadaki Katolik nüfusun yarısına yakınının Latin Amerika'da yaşadığı düşünüldüğünde Yeni Papa'nın Arjantinli olması daha bir anlamlı. Daha önce Buenos Aires'te başpiskopos olarak görev yapan Jorge Mario Bergoglio yoksullara olan yakınlığıyla biliniyor. Başpiskoposluk makamına ait olan özel aracı kullanmayıp kamu araçlarıyla yolculuk eden Bergoglio alçakgönüllü bir görüntü sergilemeye özen gösteriyor. Francesco lakabını da, yalın bir yaşam sürmüş olan Assissili Aziz Francesco'ya atfen, alçakgönüllülüğü nedeniyle tercih eden Bergoglio, cumartesi günü medya ile yaptığı ilk görüşmede kilisenin yoksullaşması ve yoksullardan yana olması gerektiğini belirtti. Yeni Papa'nın bu açıklamalarının Vatikan'ın bin yıllık şaşasına ve altın yaldızlara bürünmüş dinî gösterilerine pek fazla etki yapması mümkün görünmüyor. Papa Francesco'nun asıl sorunu cunta sırasındaki eylemleri, daha doğrusu eylemsizliği.

"Cuntaya yakın" iddiası

Arjantin'i 1976-83 arasında yöneten cunta döneminde 30 bini aşkın muhalif ortadan kaybolmuştu. "Kırlı Savaş" olarak da adlandırılan bu dönemde Buenos Aires başpiskoposu olan Bergoglio'nun cuntayla yakın bağları olduğu öne sürülüyor. Koyu bir muhafazakâr olan Papa Francesco o dönemde Latin Amerika'da Marksizm ve Katolikliği birarada harmanlayan kurtuluş teolojisine açıkça karşı çıkıyor, bağlı olduğu Cizvit tarikatının siyasi

gelişmeler karşısında tarafsız kalmasını savunuyordu. Bugünün yoksul dostu Papa Francesco'nun o dönemde Buenos Aires gecekondualarında yoksullarla birlikte yaşayan iki solcu Cizvit rahibin üstündeki korumayı kaldırdığından bahsediliyor. Cunta tarafından gözaltına alınan iki rahip beş ay boyunca Arjantin Deniz Kuvvetleri'ne bağlı Teknik Okul'da işkenceden geçirilmişti. Vatikan sözcüsü bu suçlamaların solcuların eski karalama kampanyalarından ibaret olduğunu öne sürdü. Burada ilginç olan Papa Francesco'nun suçlu olup olmamasından ziyade, ilk defa bir Papa'nın bu kadar açıktan bir siyasi suçlamayla karşı karşıya kalmış olmasıdır.

Seleflerinden farklı olmayacak

Papa Francesco , Vatikan'ın başını ağrıtan eşcinsel evlilikler, gebelikten korunma yöntemleri, kürtaj, pedofil rahipler gibi alışılmış sorunlar karşısında selefleri Papa 2'nci Jean Paul ve 16'ncı Benediktus'tan farklı bir yöntem izlemeyecek. Ancak cunta dönemindeki hak ihlallerinde doğrudan olmasa da herhangi bir rolü bulunuyorsa bunu ancak Bergoglio ve yeryüzünde temsil ettiğini iddia ettiği tanrısal güç bilebilir. Washington'lu John Wajnowski ise özür beklemeye devam edecek.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Obama'nın ziyareti ve Kürt meselesi

ULAŞ DOĞA ERALP 28.03.2013

ABD Başkanı Obama'nın Ortadoğu gezisi beklenenden başarılı geçti. İsrail'e açıkça kur yapan Obama, üç sorunlu konuda net tavır aldı. İlk olarak İsrail'in İran karşıtı tutumuna açık destek veren Obama, Batı Şeria'daki El Fetih yönetiminin İsrail'le görüşmelerin yeniden başlaması yönündeki isteğinin Netanyahu yönetimi tarafından net biçimde algılanmasını sağladı. İsrail'in geçen yıl dondurduğu mali yardım kaynaklarını açması Obama'nın ricası sonucu gerçekleşti. Kamu çalışanlarının maaşlarını ödemekte zorlanan ve meşruiyet kriziyle karşı karşıya olan Filistin Başbakanı Salam Fayyad'ın eli rahatlamış oldu. Önümüzdeki dönemde İsrail'in Batı Şeria'daki yerleşimlerin inşasını dondurmasına şaşkınlık gerekmez. Üçüncü olarak Obama, Erdoğan ve Netanyahu'nun arasını bir telefonla düzelterek Suriye'deki Esed hükümetinin çöküş sürecini hızlandırmayı umuyor. İsrail'in bölgedeki hüznü yalnızlığına son verirken, Erdoğan ve Washington arasında bir süredir esen soğuk rüzgârları da dindirmiş oluyor. Erdoğan'ın da belirtmiş olduğu gibi Obama'nın sesini duymak güzel gelmiş olmalı.

Güçlü bir destek gerekli

Gelelim Kürt meselesine. Derin kökleri olan çatışmalarda tarafların uzlaşması genelde güçlü bir üçüncü tarafın verdiği destekle mümkün oluyor. Kuzey İrlanda barış görüşmelerinde ABD'nin, ETA ve İspanya arasındaki süreçte AB'nin üstlenmiş olduğu kolaylaştırıcı rol çözüm yönündeki girişimlere olumlu katkı yaptı. Türk hükümetinin PKK ile olan görüşmelerini sadece Türkiye özelinde sınırlamak mümkün değil. Bu süreçte Kuzey Irak'taki bölgesel Kürt yönetimi de önemli bir rol oynuyor. Özellikle PKK'lı militanların Türkiye sınırları dışına

çekilmeleri sonrasında çoğunun silah bırakacak olması, bu kişilerin sivil yaşama dönmeleri anlamına geliyor.

Washington'ın tavır alması zor

Çatışma çözümlemesi külliyatında DDR (demobilization-disarmament-reintegration) olarak bilinen bu sürecin başarılı olabilmesi için önemli finansal kaynaklara gerek duyuluyor. Öcalan'ın bahsettiği Misak-ı Milli işte tam da buna işaret ediyor. Militanların sivil hayata katılımları, iş edinmeleri, aile kurmalarının mali olarak desteklenmesi Türkiye'nin Kuzey Irak petrollerini batıya taşıma kazancıyla karşılaması bekleniyor. Washington bu konuda taraflara henüz açık destek vermekten kaçınıyor. Ankara'nın Bağdat'la ilişkilerinin gerginleşmesi, öte yandan Maliki hükümetinin İran'ın, Esed hükümetine silah yardımı için topraklarını kullanmasına izin vermesi Washington'un net bir tavır almasını zorlaştırıyor. Kürt sorununun çözümü görüşmelerine desteğini yineleyen Washington, İsrail'le arasını düzeltmiş, Kürt sorununun çözülmesi yönünde ilerleme kaydetmiş bir Türkiye'nin sadece Suriye konusunda değil, İran karşısında da net tutum almasını bekleyecektir.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çatışma çözümlemesi açısından barış süreci (1)

ULAŞ DOĞA ERALP 02.04.2013

Diyarbakır'daki coşkulu Nevruz kutlamalarında Abdullah Öcalan'ın silahlara veda konuşmasının ardından tüm Türkiye'yi temkinli ve umutlu bir bekleyiş sardı. Ben daha çok temkinli olan taraftanım. Bunun içte ve dışta birçok nedeni var.

İç boyutlar:

1- Çözüm görüşmeleri sadece PKK ve hükümet arasında ilerliyor. İmralı, Kandil ve Ankara arasındaki görüşmelerde kolaylaştırıcı ve yardımcı roller BDP ve Kuzey Irak Kürt Yönetimi tarafından üstlenilmiş durumda. Bu rol dağılımı ilk dönemde faydalı gibi gözükse de sürecin kalıcılığı için tüm aktörlerin dahil edilmesi gerekiyor. MHP ve CHP'nin etkin katılımının olmadığı barış süreci büyük ihtimal ile sekteye ugrayacaktır. Gerek Güney Afrika'da, gerek Kuzey İrlanda'da barış süreçleri tüm önemli oyuncuların katılımıyla gerçekleşmiştir.

2- BDP'nin güç kaybı. Hükümet zaman kaybetmemek ve doğrudan sonuç almak için Abdullah Öcalan ve Kandil'deki PKK yönetimiyle görüşmeyi tercih ederek BDP'nin Kürtler'in seçilmiş temsilcisi olarak otoritesini tanımadığını söylemiş oldu. Halen birçok BDP'li politikacı hapiste. Deklarasyon sonrası dönemde BDP'ye şu anki yardımcı actor rolünden çok daha fazlası düşecek. Siyaseten temsil meşruiyetini PKK'ye devretmiş bir BDP Tayyip Erdoğan'ın olası başkanlığı sonrası elemine olacaktır.

3- MHP'nin açıkça süreci baltalama politikasını benimseme olasılığı. Bu olasılık gerçekleşir, Ülkü Ocakları harekete geçer, batıda Kürt nüfusun ağırlıklı olduğu mahallelere etnik nitelikte saldırılar gerçekleşirse,

oluşabilecek karşılıklı şiddet sarmalı barış ihtimalini yok eder. Bu nedenle MHP'nin yöneticilerinin AKP tarafından şu noktadan itibaren süreç hakkında sürekli bilgilendirilmeleri gerekiyor.

4- Erdoğan'ın bu süreci 2015'e kadar götürüp, istediği Anayasa değişikliklerini gerçekleştirip, başkan koltuğuna oturmasından sonra kurumsallastıracağı baskı düzeniyle Kürtler'in elde etmiş olduğu hakları teker teker ellerinden alma olasılığı. Erdoğan'ın son on yıllardaki demokrasi karnesi ani dönüşleriyle dolu. Başkan Erdoğan'ın kazanılan hakları 2015'te geri alması büyük olasılık.

Dış boyutlar:

1- Erdoğan silah bırakacak olan PKK militanlarının Türkiye'ye geri dönmelerini istemiyor. Militanların önüne iki seçenek sunulacak.

a. Kuzey Irak Kürt güvenlik güçlerine entegrasyon

b. Silah bırakıp Kuzey Irak'ta sivil yaşama geçişlerinin sağlanması.

Bu ekonomik maliyeti milyar dolarları bulan bir seçenek. Türk hükümeti bunun hesabını K. Irak Kürdistan hükümetiyle beraber petrol satışı gelirlerinden karşılamayı planlıyor.

2-Bağdat'la Ankara'nın arası bozuk. İran Kürt sorununu çözmüş olan bir Türkiye'nin kendisi için Ortadoğu'da daha büyük bir başağrısı olacağını düşünüp Maliki'yi Kerkük'e karşı hareket etmeye zorlayabilir. Çözümün finansmanın ortadan kalkması durumunda PKK militanlarının yerleşimi sorun olabilir. Önümüzdeki dönem beklenti ve hayalkırıklıklarının birbirine geçtiği bir dönem olacak. Önemli olan hayalkırıklıklarına rağmen barışı istemeye devam etmek.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çatışma çözümlemesi açısından barış süreci (2)

ULAŞ DOĞA ERALP 05.04.2013

Geçen yazımda çözüm sürecinde etkisi olacak iç ve dış boyutları sıralamıştım. Bu yazımdaysa çözüm sürecinde kullanılabilecek araçlar hakkındaki düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Gündemimizdeki Akil İnsanlar yöntemiyle başlayalım. Akil insanlar olarak tanımlanan yöntem tepeden inme bir yöntem. Daha önce Batı Afrika'da ve Endonezya'da Aceh'de kullanılan Akil İnsanlar Komisyonu yöntemi toplumca bilinen, sözü dinlenen, iki taraftan da saygı gören kişilerden oluşuyor. İç savaş sonrası geçiş süreçlerinde önemli konu başlıklarını tartışmak ve öneriler geliştirmekle yükümlü olan akil insanların yaşama güçleri yok. Süreç sonucunda geliştirilen öneriler listesi hükümete iletiliyor, hükümet de kafasına yatarsa önerilerin bir kısmını yasama yoluyla kanunlaştırıyor. Olayın özeti bu. Tabii Türkiye'deki baskıcı siyasetin gereği AKP hükümetinin hoşuna gitmeyecek önerilerin uygulanmayacağı, çözüm sürecinin içeriğinin Erdoğan'ın oluru dışına

çıkmayacağı çok net. O nedenle Erdoğan akıllıca bir yol izleyerek sonuçtan çok süreci ön plana çıkararak perdeleme yapıyor.

Güney Afrika ve Peru örnekleri

Akil İnsanlar yerine düşünülebilecek bir başka olasılık ise Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonlarının kurulması. Yerel düzeyde oluşturulacak komisyonlar 1984- 2013 yılları arasında PKK ve Devlet tarafından işlenen insan hakları ihlalleri, adam kaçırmalar, yakılan köyler, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı gibi konuları inceleyecek, gerçekleri ortaya çıkararak uzlaşmanın önünü açacak. Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma komisyonları örnekleri arasında başta Güney Afrika ve Peru geliyor. Güney Afrika'da Apartheid rejiminin sona ermesinden sonra eski rejimin polisleri ve kurbanlarının ailelerinin biraraya geldiği bu süreçte yeni rejim, suçlarını itiraf eden güvenlik güçlerini cezasız bırakarak dokunulmazlık zırhıyla ödüllendirmişti. Siyah çoğunluk Apartheid döneminde işlenmiş olan suçları ülkenin geleceği açısından affetmişti.

Apartheid'ın bitmesinden 19 yıl sonra Güney Afrika'da gelir dağılımındaki beyazlardan yana olan eşitsizlik, toprak mülkiyetinin ve sermaye birikiminin de beyazların kontrolünde olması, ayrımcılığın yasal olarak bitmesine karşın pratikte devam ettiğine işaret ediyor. Peru'da Aydınlik Yol gerillaları ve hükümet arasındaki şiddet dönemini irdeleyen Peru Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu ise 2001-2003 yılları arasında toplanarak, son raporunu büyük bir törenle TV'den canlı olarak yayımladı. Rapor 90'lı yıllarda gerçekleşen şiddet olaylarında en büyük sorumluluğun Aydınlik Yol'a ait olduğunu vurgularken, ikinci sırada ise Peru Hükümetini sorumlu tuttu. Çatışma döneminde en çok zarar gören Aymara yerlilerinin ekonomik talepleri ise halen karşılanmış değil.

En önemli unsur adalet

Kısacası barış süreçlerinin kalıcı olması için en önemli unsur adalet. Ekonomik ve siyasi adaletin sağlanmadığı süreçlerde Akil İnsanlar, Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonları gibi araçlar etkisiz kalacaktır. Önemli olan dönüştürücü bir adalet anlayışının hakim kılınması. Hem Kürtlerin hem de Türkiye'nin geri kalan haklarının adil kabul edeceği yeni bir paylaşım ve yönetim biçimi gerçek anlamda barışı getirebilir.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt sorunu hakkında gözlemler (3)

ULAŞ DOĞA ERALP 09.04.2013

 Kürt sorunu hakkında gözlemler (3) Önceki iki yazımda barış sürecine dair gözlemlerimi paylaştım. İlk yazımda sürecin iç ve dış boyutlarında etkili olabilecek aktörleri inceledikten sonra, ikinci yazımda olası çözüm yöntemleri üzerinde kafa yordum. Burada belirtmek gerekir ki oluşturulan Akil İnsanlar Grubu başarısız olacak diye bir kaide yok. Ancak yöntemin tepeden inmeciliği ve hükümetin son sözü söyleyecek oluşu, içeriği ne

kadar verimli olursa olsun, çıkacak olan önerilerin etkinliğini kısıtlıyor. Alternatif çözüm yöntemleri olarak yerel ölçekte gerçekleri araştırma ve uzlaşma komisyonlarının kurulması gerektiğinden bahsettim. Bu yöntemin denendiği Güney Afrika ve Peru gibi ülkelerden deneyimleri paylaştım. Bu yazımda ise barış sürecinin kalıcı olması için hedef birlikteliğinden söz etmek istiyorum.

Sürecin sonunda hedeflenenin ne olduğunu net olarak saptamakta fayda olduğunu düşünüyorum. Türkiye kamuoyunda ve medyada yaygın kanı sürecin sonunda Kürt sorununun çözümü olduğu yönünde. Ancak bu çözüm düşüncesinin içinin doldurulması gerekiyor. Ne var ki siyasi baskının egemen olduğu ülkelerde çatışmaların çözülmesi aynı zaman da rejimin de çözülmesi anlamına gelir. Bu nedenle Kürt sorununun çözümü sadece Kürt sorununun dönüşmesiyle kısıtlı kalmıyor, Türkiye'deki baskı rejiminin de dönüşmesi anlamına geliyor. Demokrasi meselesi kriz yönetimi yaklaşımıyla değil, özgürlükler temelinde çözülebilir. Kürt kökenli yurttaşların haklarından bir takım sınırlamaları kaldırarak Türkiye'nin demokrasi sorununu çözmek mümkün değil. Olması gereken herkes için demokratik hakları güvence altına alarak Kürt kökenli yurttaşların sorunlarına çözüm üretmek.

Tek parti-devlet yönetimi

Silahlı Kuvvetler ve seçilmişler arasındaki güç mücadelesinin seçilmişler lehine sonuçlanmış olması ne kadar sevindiriciyse, seçilmişlerin çoğunluk üzerinden yeni bir baskı rejimi kurmak yerine toplumun tüm bileşenlerinin hak ve özgürlüklerine sahip çıkması o kadar önemli. Baskıcı siyasi anlayış sadece militarist gelenekle sınırlı değil, aynı zamanda Türkiye'deki sağ muhafazakâr düşüncede de çok yaygın bir yaklaşım. Kendi içinde tek adam kültü yaratmış olan AKP'den toplumun geneline özgürleştirici hamleler beklemek ne yazık ki pek olası gözüküyor. Kürt hareketinin arzu ettiği demokratik özerklik, yerinden yönetim, kendi kaynaklarını yönetmek benzeri reform talepleri AKP'nin son 10 yılda ülke genelinde valiler üzerinden kurmaya çalıştığı tek parti-devlet yönetimiyle örtüşüyor.

Etnik soruna demokratik çözüm

Akil insanların belki de akıl yorması gereken Türkiye siyasetini tek merkezden yerel merkezlere yaymanın yollarını aramak olacak. Ancak bunun gene tepeden-inmecı yöntemle, iki ay gibi kısa bir sürede ne kadar gerçekleşebileceğini sorgulamak gerekir. Avrupa Yerel Yönetimler Şartını onaylamış olan Türkiye yerel yönetimler reformunu tartışmaya başlarsa demokrasi adına çok büyük bir kazanım olur. Etnik sorunların çözümünde etnik yaklaşımlar değil demokratik çözümler etkili olur. Bölgesel meclislerin kurulması, temsilcilerin seçim yoluyla belirlenmesi, o bölgelerde yaşayan yurttaşların etnik kökenleri ne olursa olsun siyasete katılımlarını sağlayacaktır. Bölgesel meclislerinin demokrasi ve özgürlükler konusunda ulusal meclislerden daha etkili çözümler üreteceği beklenebilir. Demokrasinin yerele inmesi ülkenin etnik ve dini temelde bölünmesi değil, yurttaşın yönetimde daha fazla söz hakkına sahip olduğu, yöneticilerden açılan dil kursları kadar, verilen yol ve AVM ihalelerine kadar hesap sorabildiği bir düzenin kurulmasını sağlar.

ulasdoga@yahoo.com

Açan kiraz çiçekleri Türkiye için neyin habercisi

ULAŞ DOĞA ERALP 18.04.2013

 Açan kiraz çiçekleri Türkiye için neyin habercisi “Ah,kiraz çiçekleri
Keşke sizin gibi
Düşebilseydim.”

19. yüzyılın ikinci yarısında yaşayan büyük Haiku ustası Masaoka Shiki, kiraz çiçeklerini böyle görmüş. Washington’un meşhur japon kirazları çiçeklenmeye başlayınca ben de önümüzdeki iki ayın Türkiye için nelere gebe olduğunu düşünmeye başladım. Washington’da Türkiye’yi mevsimsel olarak ilgilendiren olayların başında her 24 nisanda yaşanan Ermeni soykırımı atışması geliyor. Türkiye geçmişte Amerikan Ermeni toplumunun Kongre’deki soykırımı tanıtma çabalarına karşı Yahudi lobileriyle hareket ediyordu. Ancak son yıllarda Türkiye-İsrail ilişkilerinin gerilmesi bu durumu ortadan kaldırdı. Türkiye giderek daralan hareket alanını ABD’nin Ortadoğu politikalarındaki vazgeçilmez rolünü ön plana çıkararak genişletmeye çalışıyor. 3 yıl önce Kongre’deki oylamayla gerilen Türk-Amerikan ilişkileri Beyaz Saray’ın Türkiye’nin stratejik konumunu gözetererek geliştirdiği uzlaşıcı yaklaşımla yumuşamıştı. Amerikan Ermeni toplumu, tüm enerjisini soykırımı yüzüncü yılında Beyaz Saray’a tanıtmaya odaklandı. O nedenle 2013’ü pas geçecek, 2014’te yoğun bir kampanyaya odaklanacaklar. Türkiye’nin en önemli kozu Ortadoğu’da ABD’nin azalan etkisini dengeleyecek stratejik ortaklık perspektifi.

Mayısta Erdoğan’ın Washington’a yapacağı gezi bahar gündeminin ikinci ve en önemli konusu. Gezi, Ortadoğu’da Amerikan-Türk stratejik ortaklığının önümüzdeki iki yıldaki hedeflerini netleştirecek. Bu hedefler iki eksenle tanımlanabilir. Birincisi İran’ın nüfuzunun kırılması. İkincisi ise İsrail ve Filistin arasında kalıcı barışın şartlarının oluşturulması. İki konuda da ABD, Türkiye’nin yardımına ihtiyaç duyuyor.

Konuşulacak konuların başında Türkiye’nin İran’a yönelik ikircikli tutumu geliyor. Özellikle Kongre’nin çok hassas olduğu İran konusunda Obama yönetimi Türkiye’den daha açık ve İran karşıtı bir duruş sergilemesini bekliyor. Beyaz Saray özellikle Suriye konusunda İran’la çıkarları çelişen Türkiye’nin nükleer müzakereler konusunda batıdan yana tavır koymasını istiyor. Ne var ki Erdoğan İran’la açıkça bir restleşmeye girmek istemiyor. Erdoğan’ın ziyaretinde Washington Ankara’dan küçük adımlar atmaya devam etmesini isteyecek. Türkiye ise yeniden arabuluculuk rolü önermeyi gündemine alabilir.

Erdoğan’ın ziyaretininin diğer önemli konusuysa Türkiye-İsrail yakınlaşmasının ABD’nin diriltmeye çalıştığı Ortadoğu barış sürecine yapacağı katkı. Ankara, Hamas ve El Fetih arasında kolaylaştırıcı bir rol oynamak isterken, bu isteğini El Fetih reddetti. Erdoğan, Gazze’ye yapmayı planladığı geziyi ABD ziyareti sonrasına erteleyerek, Washington’un endişelerini gidermeyi amaçlıyor olabilir. Taraflar bu gezinin barış sürecine katkı yapacak bir şekilde yeniden tasarlanmasını müzakere edecekler. Washington’un Erdoğan’ın gezisine sürpriz olarak Tel Aviv’i eklemesini istemesi şaşırtıcı olmaz. Ne var ki Türk-İsrail ilişkilerinde kiraz çiçeklerinin açmasını beklemek için bir hayli zamana ihtiyaç var.

ulasdoga@yahoo.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Boston sonrası ABD’de hortlayan Müslüman endişesi

 Boston sonrası ABD’de hortlayan Müslüman endişesi Doğrusunu söylemek gerekirse kimse Boston maratonunda patlayan bombaların arkasından Çeçenlerin çıkmasını beklemiyordu. İki hafta önce evdeki kitapların tozunu alırken bulduğum Polonyalı gazeteci Wojciech Jagielski’nin Çeçenistan üzerine yazdığı “Towers of Stone” kitabını yeni bitirmiştım. Bu ülkenin gündemden ne kadar da çabuk düştüğünü düşünüyordum. ABD medyası da Çeçen kökenli Tsarniev kardeşlerin neden bu işe kalkıştıklarını anlamakta zorlanıyor. Medyanın 11 Eylül sonrası ağzına sakız olan radikal İslamcı terör argümanları saldırının gerçekleşme sebebini açıklamakta eksik kalıyor. ABD’liler için yakın zamana kadar, köktenci radikal terör, genelde Avrupa’da, topluma uyum sağlayamamış Müslüman göçmenler arasından taraftar bulan, ABD dışında kaynakları olan bir kavramdı. Daha önceleri El Kaide’ye bağlı terör gruplarına katılan Amerikalılar vardı, ancak bu kişiler Amerikan kuvvetlerinin yurtdışı hedeflerine saldırıyorlardı. 2009’dan itibaren ise ABD topraklarında Müslüman Amerikalılar tarafından yapılan saldırılarda bir artış görünüyor.

Yine “Guantanamo” sesleri

Ana akım medya gerek televizyon, gerek Hollywood üzerinden Amerikan rüyasının ülkeye gelen tüm göçmenleri kucaklayan bir rüya olduğunu pompalar. Bu anlayışa göre ABD vatandaşı olmuş bir kişi doğal olarak Amerikan bireyciliğini, özgürlüklerini ve serbest piyasayı kabul etmiş sayılır. 11 Eylül sonrası süreçte İç Güvenlik Bakanlığı ülkedeki Müslüman cemaatleri yakın takibe aldı. Buna rağmen zanlının yakalanması sonrasında Bostonlular’ın “USA, USA” sloganlarıyla güvenlik güçlerini kucaklamaları Müslümanların Amerikan toplumu içinde yabancı, eritilmesi mümkün olmayan bir unsur olarak görülmeye devam ettiğini gösteriyor. Obama başkanlığı döneminde İç Güvenlik Bakanlığının Müslüman Amerikalılar’a yönelik kapsayıcı bir dil kullanmasına özen gösterdi. Saldırganların yakalanması sonrası düzenlediği basın toplantısında yaşanan şiddetin Müslüman cemaatine mal edilmemesi gerektiğinin altını çizdi. Cumhuriyetçi senatörler ise şimdiden senatoda bulunan göçmenlik yasasında Müslümanlar’a yönelik bir takım yaptırımların getirilmesini savunmaya başladılar. İçlerinde Senatör McCain’in de yer aldığı Cumhuriyetçi senatörler sağ yakalanan ABD vatandaşı Cohar Tsaniev’in “düşman saldırgan” statüsünde hâlâ açık olan Küba’daki Guantanamo üssünde 6 ay boyunca avukata erişimi sağlanmadan sorguya tabi tutulmasını savunuyorlar. Şu anda “kamu güvenliği” nedeniyle Miranda Hakları olarak bilinen konuşmama ve avukat edinme hakları okunmayan Cohar Tsaniev’in nasıl yargılanacağı belirsiz.

Çeçenistan ne tarafa düşer

Olayın Çeçenistan boyutu hakkında ise ABD’de büyük bir bilgisizlik hakim. ABD’nin Prag Büyükelçisi, Çek Cumhuriyeti ve Çeçenler arasında herhangi bir ilgi olmadığını söylemek zorunda kaldı. Dağıstan Mücahitleri Örgütü ise Tsarniev kardeşlerin kendileriyle herhangi bir ilgilerinin olmadığını, mücadelelerinin ABD’ye değil, Rusya’ya karşı olduğunu belirttiler. Görünen o ki ABD’de suların durulması biraz daha zaman alacak. Bu sırada Müslümanlara yönelik nefret saldırılarının artmasını beklemek şaşırtıcı olmaz.

24 Nisan ve sözcükler

ULAŞ DOĞA ERALP 30.04.2013

 24 Nisan ve sözcükler Türkiye bir 24 Nisan'ı daha zararsız atlattı. Türk Büyükelçiliği önündeki geleneksel kaldırım tutma savaşını Türk- Amerikan dernekleri kazanırken, Ermeni-Amerikan dernekleri yolun karşı tarafındaki kaldırım konuşturdular. İki taraf da taşıdığı pankartlarda birbirlerini terör ve şiddetle suçluyorlardı. Başkan Obama 24 Nisan sabahı yaptığı açıklamada "Soykırım" sözcüğünü kullanmadan "Büyük Felaket"ten bahsetti. 1915 senesi Doğu Akdeniz coğrafyası için hiç de hayırlı bir sene olmadı. Büyük varoluş savaşlarının verildiği, birçok topluluğun Anadolu'dan, Balkanlar'dan, Ortadoğu'dan kökünün nihai olarak söküldüğü bu dönem, Türkiye'de yaşayan çoğu insanımızın bilinçaltında on yıllar boyunca hatırlanması istenmeyen trajik bir dönem olarak kaldı. Yeni bir ülke, yeni bir toplum, yeni bir gelecek ülkeleriyle kurulan Türkiye Cumhuriyeti için zamanın başlangıcı 1923 yılı oldu. Daha önce yaşananlar başka bir devre başka bir zamana aitti.

Ne var ki trajedilerin kazananı olmaz. Anadolu topraklarından sürülen ve dünyanın dört bir yanına dağılan Ermeniler için 24 Nisan tarihi unutulmaması gereken, birleştirici bir unsur olmuş. 4. Kuşak diaspora Ermenileri Kanada, Avustralya, Arjantin, ABD, Fransa, Lübnan gibi birbirinden farklı ülkelerde ayrı dilleri konuşan bir topluluk. Bu kadar farklı bir topluluğu bir arada mesafe ve zaman ayırdetmeden bir arada tutan 24 Nisan oldu. Türkiye'nin uzun yıllar varlığını bile reddettiği, 1980'li yıllarda büyükelçilerimizin ASALA örgütü tarafından katliyle gündemimize bir anda oturan 24 Nisan diaspora Ermenileri için kimliklerinin ana bileşeni. Mesele bir özürden, tanımadan çok daha derinlere gidiyor. Adını ne koyarsanız koyun çekilen acıları yok etmek mümkün değil. Mümkün olan çekilen bir acı olduğunu kabul etmek. Sözcükler yaşananları anlatmakta yetersiz kalır.

Bildiri bir başlangıç olabilir

2015 yılı yaklaştıkça Ermeni-Amerikan derneklerinin "soykırımın" tanınması konusunda Amerikan hükümeti üzerindeki baskılarını yoğunlaştırmaları bekleniyor. Türkiye'nin ise bu kampanyalara nasıl bir karşı strateji geliştireceği merak konusu. Daha önceleri Amerikan-Yahudi lobilerine verilen büyük mali destek karşılığında bu grupların kongredeki etkinliği kırılmıştı. Ancak halen gerginliğini koruyan İsrail- Türkiye ilişkileri böyle bir işbirliğini eskisi kadar mümkün kılmıyor. Türkiye'nin yaklaşımını değiştirmesi ve Ermeni- Amerikan dernekleriyle daha yakından ilişkiler kurması gerekiyor. Bu ilişkiler diaspora gruplarının Türkiye'den isteklerinin gerçekleşeceği anlamına gelmiyor.

Ancak bu gruplarda yer alan kimselerle ilişki kurmak, en azından eskisi kadar sert restleşmelerin olmasını engelleyecektir. O nedenle Türk-Amerikan derneklerinin 24 Nisan'da Beyaz Saray'a göndermiş oldukları bildiri bir başlangıç kabul edilebilir belki.

Bildiri de açıkça Türk-Amerikan toplumunun Amerikan Ermenileriyle daha yakın ilişkiler kurmak istediği belirtiliyor. İki toplumun da imparatorluğun çöküş döneminde büyük acılar çektiğinden bahsedilirken, katliamların olduğu ancak bunun BM Sözleşmesindeki "soykırım" tanımına uymadığı anlatılıyor. 2015 yaklaştıkça diaspora dernekleri arasında dostane olmasa bile en azından karşılıklı tartışabilecekleri platformlar oluşturmak en etkili yöntem gibi gözüküyor. Sözcükler üzerinde anlaşılmasa bile en azından diaspora arasında bir diyalog dili oluşturmak önemli bir kazanım olacaktır.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan'ın Washington ziyaretinde açılacak başlıklar

ULAŞ DOĞA ERALP 08.05.2013

 Erdoğan'ın Washington ziyaretinde açılacak başlıklar Başbakan Erdoğan'ın gelecek haftaki Washington ziyareti yaklaşırken Bipartisan Policy Center'da izleyici olarak katıldığım bir oturumda ABD dış politikasının ileri gelenleri Türkiye'nin Suriye politikasını ele aldı. ABD'nin eski Türkiye büyükelçilerden Morton Abramowitz, Eric Edelman ve Temsilciler Meclisi'nin Dış ilişkiler Komitesi'nden Alan Makovsky'nin katıldığı oturumda Suriye İç Savaşı'nın geleceği konuşuldu. Öne çıkan noktalar Türkiye'nin Sünni kampına bu derece yakın olmasının Suriye'de etkili bir Türk-Amerikan işbirliğine engel olduğu, Türk ordusunun Suriye'ye müdahale isteğinin olmadığı ve Kürt sorununun çözüm sürecinin Türkiye'nin Suriye'deki Sünni Arap ve Kürt grupları birleştirme amacı güttüğünden bahsedildi. Gelin bu üç başlığı inceleyelim.

Türkiye ve Sünnî Kampı

Türkiye Arap Baharı'na kadar Ortadoğu'da ortada bir konum alırken, diktatörlerin birer birer devrilmesiyle iktidar giderek Müslüman Kardeşler'i destekleyici bir rol üstlenmeye başladı. Suriye'de iç savaşa giden sürecin başlarında Beşar Esad ile ilişkileri koruyup büyük ağabey rolünde nasihat vermeye yeltenen AKP hükümeti, bu girişimlerinin sonuçsuz kalması üzerine Mısır'da devrimi sonradan ele geçiren Müslüman Kardeşler'le işbirliği içine girdi. Uzun zamandır Katar'la çok yakın ekonomik ve siyasi ilişkiler kuran AKP iktidarı Suriye'deki silahlı Sünni güçlerine desteğini dolaylı yoldan dile getiriyor. ABD'li eski büyükelçilere göre bu politika Türkiye'nin bölgede daha etkili bir politika kurmasına ve ABD ile olan işbirliğine engel bir durum.

TSK'nın Müdahaleye Uzak Durması

AKP'nin Suriye'ye müdahale isteği olsa bile bunun TSK'de karşılık bulmadığı da bahsedilen konulardan biri oldu. Yüksek kademelerdeki birçok muvazzaf üyesi halen cezaevinde olan TSK'nın Suriye'ye olası bir müdahaleyi gerçekleştirecek operasyonel güçten uzak olduğu öne sürüldü. Türk kamuoyunun zaten Suriye müdahalesine karşı olduğu biliniyor. Son dönemdeki sınır ihallerinde güvenlik güçlerinden yaşam kaybı olmasına rağmen TSK'nın Suriye içlerine yönelik bir harekâta girişmemesi yüksek riskin bir göstergesi.

Kürt Sorununun Çözülmesinin Suriye Muhalefetine Etkisi

Türkiye Kürt sorununun çözümünde mesafe kaydedebilirse bunun Suriye'de ÖSO ve PYD arasındaki anlaşmazlığa son vereceği, Kürt ve Sünni gruplar arasında Türkiye ve Kuzey Irak Kürdistan hükümeti tarafından desteklenen yeni bir ortaklık kurulacağından bahsediliyor. Hatta PKK'lı bazı militanların da PYD ile savaşılabileceğinden bahsediliyor. İşte bütün bu başlıklar açılmak üzere Tayyip Erdoğan'ın Washington ziyaretini bekliyor.

Teşekkürler

ULAŞ DOĞA ERALP 14.05.2013

Türkiye, ekonomisi büyüdükçe dünyada sahnesinde daha fazla sözü dinlenen bir ülke olmak istiyor. Ne var ki, ülkenin yöneticileri değişime ayak uydurmakta zorlanıyor. Güneyde Suriye'deki kriz, Irak'ta artan şiddet, İran'da süren nükleer gerginlik, Kıbrıs'ta çözümsüzlük, Ermenistan'la ilişkilerin halen donuk devam etmesi gibi birçok konu Türkiye'nin dışpolitikadaki yetkinliğini zorluyor. Sahra-altı Afrika ülkelerinde giderek daha fazla etkinlik gösteren Türkiye etkinliğini düzenli bir şekilde yönetemiyor. İç politikadaki demokrasi eksikliğini nasıl bir vidayı gevşetip bir diğeri sıkıştırarak aşmaya çalışıyorsa aynı şekilde dış politikada da Suriye İç Savaşı'ndaki yıkıcı rolünü, Somali'deki yapıcı rolüyle gidermeye çalışıyor. Ne var ki Türk dış politikasının ortak bileşeninin ne olduğu konusunda büyük soru işaretleri var. Çatışma süreçlerinde yangına körükle gidenlere kolaylık sağlayan da Türkiye, Batı Balkanlar'daki barış sürecinin önünü açan da. Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun stratejik derinlik perspektifi bir bakış açısı sunsa da ne yazık ki Türk dış politikasını ortak bir düşünce birliğine oturtmaktan uzak kalıyor.

Erdoğan'ın Washington'a yapacağı ziyaret Türkiye'nin çelişkililerle dolu dış politikasını bir kere daha göz önüne serecek. Hükümete yakın düşünce kuruluşlarının durmaksızın çığırtkanlığını yapmaya çalıştığı yükselen yıldız Türkiye kavramı hala içi boş duruyor. Yükselen yıldızın yörüngesinin artık belirlenmesi gerekiyor. Küçük bir uyduyken etrafında sorgulamadan döndüğü ABD'nin kütlesinden giderek uzaklaşan Türkiye dünya politikasındaki yerini daha net belirlemek zorunda. Örneğin, Türkiye'nin Suriye politikasının Katar ve Müslüman Kardeşler'in politikasından ne kadar bağımsız olduğu sorgulanmalı. Gene benzer şekilde Ermenistan'la olan münasebetlerimizin Azerbaycan'ın kendine göre oldukça haklı olan siyasetinden ne kadar farklılaşabildiği tartışılabilir. Ülkeyi yönetenlerin eleştiriye kapalı tutumları, özeleştiriden oldukça uzak tavırları Türkiye'nin varolan potansiyelini gereksiz yönlendirmelere kurban ediyor.

Bir yandan Osmanlıcılık özlemi, öbür yandan İslam kardeşliği söylemi, öte yandan 3. Dünyacı söylemler biraraya gelince kakafoni yaratıyor. Özellikle İsrail'le olan ilişkilerin daha kontrollü yönetimi, Türkiye için Ortadoğu'da son derece önem taşıyor. Başbakanın ziyareti esnasında Beyaz Saray ve ABD Dışişleri açıkça Türkiye'ye İsrail'le arasını tam olarak düzeltmezse Ortadoğu Barış Süreci'nde rol alamayacağını belirtecek. Buna hükümetin nasıl bir karşılık vereceği bilinmiyor. Uluslararası ilişkiler yapı itibarıyla kaosun denetimi ve gücün dengeli kullanımı üzerine kurgulandığı için Türk dış politikasının oyun kurucularının Türkiye'nin potansiyel ve gerçek gücünü iyi analiz edip o şekilde hareket etmeleri gerekiyor.

Geçen üç ay boyunca sizlere Türkiye siyasetinin Washington'dan nasıl gözüktüğünü aktarmaya çalıştım. Umarım okuduklarınız sizlere dış politika konusunda bir nebze olsun taze bir bakış açısı getirebilmiştir. Başka bir yerde ve zamanda görüşmek dileğiyle.

Bir tek Tanrı zar atmaz!

Yalçın Çakmak 02.07.2013

Albert Einstein’ın, kâinattaki olağanüstü düzene atıfta bulunarak dile getirdiği “**Tanrı zar atmaz**” sözü, İslamcı camia içerisinde de kabul gören ve inanç bağlamında kullanılagelen bir argüman olmuştur. Tanrı’nın kudretini nitelemeye yönelik kullanılan bu söz, aynı zamanda mükemmelliğine de vurgu yapan ve yarattıklarının onun nezdindeki pozisyonunu belirleyen bir anlamı da çağrıştırmaktadır. Tam da bu noktada, onun yeryüzündeki gölgesi olmaya öykünerek her türlü tasarrufta bulunma hakkını kendilerinde bulan yöneticilere karşı, **Ali Şeriatî**’nin dile getirdiği kavurucu uyarıyı not düşmekte fayda var: “**Kim gücü, ilmi, ırkı ve servetiyle büyüklenir, başkalarından üstün olduğunu ileri sürer, insanlara kendi iradesini dayatır ve keyfine göre yönetirse tanrılık iddiasında bulunmuş; kim de bunu kabul ederse şirke düşmüş olur.**”

Şeriatî’nin yukarıdaki sözünün, Kemalizmin mutasyonu hâline gelen Türkiye’nin yeni yönetici elitinin ruh hâline tekabül ettiği söylenebilir. En basitinden, bugün yaşanan birtakım gelişmeler üzerinden bu yönde bir uyarlamaya gitmek pekâlâ mümkündür. Özellikle de Başbakan’ın, destek aldığı toplumsal tabanın gücüne dayanarak, söylem ve icraatlarına yansıyan “**insanüstü**” tutumu, kendini yanılmaz ve mükemmel bir varlık olarak görmesine yol açmakta. Böylelikle şahsı, aleni bir şekilde gerçekleştirmiş bulunduğu olumsuzluklarının tartışılmasına bile tahammül göstermeyerek, yanlışlarını dahi mucizevî bir unsur olarak sunmaktadır!

Rahatsızlığın görünürleşmesi

Gezi’de başlayarak en son **Diyarbakır Lice**’deki olaylarda meydana gelen ölüm ve yaralanma hadiseleri üzerinden şekillenen Türkiye’nin siyasal panoraması üzerine birçok şey söylendi ve bundan sonra da söyleneceği muhakkaktır. Hiç kuşkusuz ki, AKP ve özelde de Başbakan Erdoğan’ın karizması etrafında şekillenen iktidarın, meydana gelen bütün bu gelişmeler üzerinde doğrudan bir etkisi vardır. Bunun doğal bir sonucu olarak da, bakan **Nabi Avcı**’nın da ifade ettiği gibi AKP, “**muhalefetin senelerce uğraşarak başaramayacağı bir şeyi beş günde başararak, biraraya gelmesi düşünülemeyecek olan birçok kesimi biraraya getirme başarı ve becerisini**” göstermiştir. Bu itiraf iyi okunduğunda, Gezi Parkı olaylarında biraraya gelen AKP karşıtı muhalefet cephesinin haklılığına da dolaylı bir göz kırpmayı beraberinde getirdiği görülecektir. Zira buna dair dile getirilecek bir NEDEN sorusunun, çeşitli endişelere sahip, farklı toplumsal kesimler tarafından verilecek birçok cevabı vardır.

Hormonlu aydınlar

Buna rağmen, bugün direnişe karşı olan ve esasında da bunu kendi cennetlerini karartacak bir kıyamet belirtisi olarak değerlendiren AKP’nin insan kaynakları mühendisliğine soyunmuş “**hormonlu aydınları**”ysa bitip tükenmek bilmeyen ısrarlı bir eforla, sokaklara çıkan insanların endişelerini gölgeleyecek karşıt bir kamp olarak, “**AKP’nin yurttan sesler korosu**”nu oluşturmuştur. Onların, iktidarın dilinden tahvil ederek taçlandıkları argümanlar, ne sinesine sığındıkları liberal düşüncenin izanına, ne de bir zamanlar kendileriyle birlikte hareket edip, mütedeyyinlere yapılan haksızlıklara karşı duran insanların vicdanıyla örtüşmektedir.

An itibarı ile gelinen noktada, var olan uzlaşmaz çelişkinin bugün artık AKP ve karşıtları olarak iki kutuplu bir Türkiye üzerinden kategorize edildiği söylenebilir. Oysaki bugün Gezi’de yer alan bir kısım insanın, daha dün kadar sırf Türkiye’nin demokratikleşmesi adına “**demokrasi takiyyesine bürünen**” bu iktidar kompetanlarıyla örtüşen bir söyleme sahip oldukları ne tez görmezden gelindi? Bu da demek oluyor ki Türkiye’de bilimin, entelektüelliğin ve onurlu olmanın yegâne kıstası için, haşmetliler ve onlara alkış tutan reayanın gönlünü kazanmak tek adres olarak gösterilmektedir!

Kürtler mi demiştiniz?

Bir yanda bunlar olurken, diğer yanda 30 yılı aşkın bir savaşın mağduru olan Kürtlere yönelik de incitici bir söylem dolaşıma sokuldu. Buradaki en yaralayıcı husussa, bunun bizzat Gezi’de yer alan ve ona destek sunan karşıt cephe tarafından dile getirilmiş olmasıdır. Sol’un tamamını kapsamamakla birlikte, Kürt hareketinin sözkonusu direnişe doğrudan destek sunmadığı yönünde dile getirilen eleştirilerin, esasında tam da iktidar tarafından istenen bir yalnızlaştırma ve uzun vadede muhalefeti parçalama operasyonuna yağ sürdüğü ısrarla görmezden gelinmekte.

Gezi olaylarını Türkiye için bir “**ahir ve evvel**” arabeskine çeviren bu mantığa göre, Kürtlerin samimiyetlerini göstermek adına, yaşanan Gezi “**sürecine**” bütün güçleriyle destek sunmak dışında çıkar bir yolları yok gibidir! Oysa bu anlayış aynı zamanda, ifade ettiğimiz gibi, Kürt sorunu ekseninde yıllardan beridir iğneyle kuyu kazarak biraraya gelen Türkiye’nin Kürt ve diğer halklarına karşı yapılmış büyük bir haksızlıktır da. Allahın sopası yoktur demek bu olsa gerektir ki, Kürtleri Gezi olayları üzerinden samimiyet sınavına tabi tutanların, şimdi Lice’de meydana gelenler üzerinden kendilerinin de bir sınava gireceği günlere tanık olmaktadır. Hazır mesele sınav mevzuundan açılmışken, şu anda tam da **Hz. İsa’nın “İlk taşı günahsız olanınız atsın”** dediği kadar alenileşen bir sınava tabi tutulduğumuzu da unutmamamız gerekiyor!

Portakal açılımlar

Başbakan’ın, “**bitmek tükenmek bilmeyen Cumhuriyet sevdasının şevkine uyarladığı**” hedef 2023 rotası, en son meydana gelen gelişmelerle birlikte, su almaya başlayan kayığını onarma telaşı yüzünden, vites küçültücü bir hamleyle önümüzdeki 2014 ve 2015 seçimlerine yöneltildi. Bu nedenledir ki kendisi, seçimlere daha yakın bir süre için Alevilerin ağzına çalacağı “**bir parmak bal politikasını**” Gezi olayları sonucu meydana gelen muhalefet cephesini ayrıştırmak adına şimdiden devreye koymuştur. Üstelik de, kibir ve nobranlığın verdiği haşmetli hâlden ötürü düne kadar Alevilere karşı olan bilinç hâllerini tüm çıplaklığıyla sere serpe ortaya koyan kendisi değilmiş gibi, şimdi de **Yavuz Sultan Selim Köprüsü** ismine karşılık, ruhları zaten başından itibaren teslim alınmış birkaç üniversiteye Alevi önderlerinin ismini vererek, Alevilerle bir pazarlığa girilmektedir. Burada yapılan mukayesenin tutarsızlığı gayet açıktır. Unutulmamalıdır ki, üniversitelere isimleri verilmesi düşünülen **Hacı Bektaş-ı Veli** ve **Pir Sultan Abdal**’ın tarihî değeriyle, **Yavuz Sultan Selim**’in Alevi belleğindeki karşılığını aynileştirmek büyük bir insanlık ayıbıdır. Bunun da yeni bir “**Alevi açılımı**” olarak piyasaya sürülmesi, olsa olsa **Necati Şaşmaz**’ın tabiriyle “**acil değil ama çabuk çabuk**” kabukları soyulan bir “**portakal açılımı**”na tekabül etmekte. Kabuklar alınıp masal bitirilince de, kralın çıplak olduğu nihayet görülecek!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akordu bozulmuş ‘mağduriyet lobisi’

Yalçın Çakmak 16.07.2013

Gezi Parkı olaylarıyla birlikte, yıllardır rehavet içerisinde olan ve demokrasinin '**parlamentar vitrininde**' bir türlü temsiliyet imkânı bulamayan önemli bir toplumsal kesimin muhalefet gücüne tanıklık ettik. Yanısıra, iktidar ve karşısındaki muhalefetin geliştirmiş olduğu uygulama ve söylemlere yansıyan değişiklikleri de değerlendirme imkânına kavuşmuş bulunmaktayız. Burada belki de ilk söylenecek şey, **Sol** açısından da ezber bozucu birçok gelişmenin yaşanmış olduğudur. Sol'un bugüne değin, sosyalizm eksenli geliştirdiği '**kurtuluş teolojisi**' birer '**ruhban sınıfı kastı**' oluşturarak toplum için fakat topluma rağmen öykündüğü mühendisliğin de iflasın eşiğine geldiği görüldü. Ayrıca, çoğu zaman diğerlerini '**sarılık**' itham eden birçok sendikanın da ateşli bir '**sarıhumma nöbetine**' yakalandığı gözlemlendi.

Bu bir yana, Gezi direnişiyle birlikte iktidar temsilcisi AKP ve destekçilerinin de yıllardan beridir bilinçaltılarında sakladıkları birçok maraz gün yüzüne çıktı. Bu nedenledir ki ilerleyen satırlarda, esas olarak AKP ve siyasal İslamcılarının bu hâl-i pür melali üzerine bir tartışma yürütmeye öncelik vereceğiz.

Erdoğan'ın kibri

Meydana gelen protestoları faiz lobisinin gerçekleştirdiği bir tertip olarak değerlendiren Başbakan, bunu başından itibaren takınmış olduğu taviz vermez kibriyle, dökülen benzine kibrit çakan '**başarılı bir lider**' olduğunu göstererek ispatladı. O bunları yaparken, mağduriyet korosunun demokrat maskeli diğer omuzdaşları da, hep bir ağızdan tutturdıkları "**Başbakan'ı yedirmeyiz**" şarkısıyla, geleceğin meclisinde kapacakları koltuklar için '**AKP yeteneğini arıyor yarışmasında**' canhıraş bir ikbal yarışına tutulmuş bulunmakta. Gerek Erdoğan gerekse kendi gibi düşünenlerce sarf edilen sözler, bırakınız somut bir karşılığa tekabül etmeyi, idrak sınırlarından dahi yoksun olmasına rağmen '**İslamcı camianın değer yargılarını kıskırtan provokatif bir dile uyarlanarak, onlara karşı yönelmiş bir tehlike**' olarak sunulmaktadır.

Burada bir parantez açarak, Erdoğan'ın sandığa endekslediği '**demokrasi fantezisinin**', onun temsiliyetine soyunduğu halkın geleceği için ileride ne denli büyük bir tehlikeyi barındırdığını da eklemek gerekiyor. Bu mantığa göre, çoğunluğun oyunu aldığı için kendine oy vermeyen halkın yaşamı üzerinde gerçekleştirilmiş bulunan her türlü tasarrufun dayanağı olarak, sandık demokrasisi gösterilmektedir; ki, sandığa mahkûm edilen bu demokrasinin de, esas itibarı ile doğa yasalarındaki gibi, güçlünün güzsüzü alt ettiği vahşet kanunlarından öte bir anlamının olmadığı görülecektir. Böylelikle Erdoğan'ın, olur da '**bir gün sandıktan tavşan çıkarıp**' yeniden mütebedeyyin kesimin başına tüneyecekler için şimdiden içtihat kapısını araladığını söyleyebiliriz! Diğer türlü ifade edecek olursak, "**oyu alan düdüğü çalacaktır!**".

Güç istenci

Bugün AKP, üzerinden yükseldiği toplumsal kesimin (Başbakan'ın tabiriyle zor zaptedilen yüzde 50) mağduriyetlerini kullanıp, adeta bir '**gönüllü kulluk ordusu**' olarak muamele ettiği bu tabanın teveccühleri sayesinde, kontrollü bir gerilim siyaseti izlemektedir. Hiç şüphesiz ki böylesine bir politika gütmesinin, karşısında etkin bir muhalefetin söz konusu olmamasıyla da yakın bir ilişkisi vardır. Başbakan kendi tabanından aldığı destek ve iktidar olmanın verdiği güç ile kedinin fareyle oynadığı gibi Türkiye halkının her türlü yaşamı üzerinde söz söyleme hakkını ne yazık ki kendinde bulmakta. Bunu yaparken de tamamen otoriter bir dil kullanarak, padişahlar misali herkesi '**benim**' olarak nitelendirip, kendi reayası olarak görmektedir.

AKP'nin bu politik hünerlerini yansıtan manidar örneklerin başındaysa, Başbakan'ın "**one minute**" çıkışıyla tavan yaptığı İsrail benzeri, '**mazlumiyeti**' etkin bir propaganda malzemesi olarak kullanması gelmekte. Keza Erdoğan da İsrail gibi yaptıklarını meşrulaştırırken, geçmişte maruz kalınan haksızlıklardan beslenip '**mazlumiyetten güç devşirici**' pragmatist bir siyaset izlemektedir.

Baki kalan Alevi düşmanlığı

Geçen süre içerisinde, özellikle bazı AKP'liler tarafından sosyal medyada, dizginlerinden boşalmış bir dille, meydana gelen protestoların arkasındaki itici güçlerden biri olarak Alevilerin gösterilip, hedef hâline getirildiği görüldü. Bu vesileyle, başlangıcından itibaren Alevilere yönelik göstermelik bir '**sevgi takiyesine bürünen**' bu iktidarın, esas olarak Alevilere karşı nasıl da hasmane bir tavır içerisinde olduğu gün yüzüne çıktı. Buna rağmen AKP'nin, tekrardan bir açılımla, Aleviler içerisinde yeni bir '**veresiye ticarete**' soyunduğuna da tanıklık ediyoruz. En azından şimdilik bu dalganın, Alevileri köklerinden koparıp, Sünni İslam'a entegre etmenin ince metotlarıyla işlendiğini not düşmekte fayda var.

Bu da yetmezmiş gibi başbakan, 2 Temmuz 2013 tarihli grup toplantısında diline doladığı Kılıçdaroğlu'nun kimliğine bir kez daha vurgu yaparak onu "**cellâdına yaranmak isteyen, cellâdına yaranmak ve zencilikten beyazlığa geçebilmek için her çirkinliği meşru, mubah gören bir genel başkan**" olarak nitelendirdi. En azından Erdoğan'ın, sarf ettiği bu sözlerle karşılık şunu bilmesinde fayda var: '**Kabahat Kılıçdaroğlu'nun olduğu kadar, aynı zamanda gönül verdiği bu devletin başında bulunan kendisi için de geçerlidir!**' Neden bir genel başkan Türkiye'de Alevi olduğunu rahatlıkla söyleyemez ve neden bir mendil her defasında kanatılır Sayın Başbakan?

Millet-inanç birlikteliği

Erdoğan'ın millettten kastıysa, Anayasa'nın tartışmalı 66. maddesinde belirtilenden öte bir anlama tekabül etmekte. Anlaşıldığı kadarıyla, adı geçen maddede yer alan "**Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür**" ibaresindeki millet vurgusu, Başbakan tarafından şu şekilde idrak edilmektedir: '**Türk Devletine Sünni-Hanefi İslam kaidesiyle bağlı olan herkes millettir!**' Bunun da tarihsel bir izdüşümle, Osmanlı'daki gibi İslam eksenli gelişen millet tarifine bire bir tekabül ettiği söylenebilir. Zira Osmanlı'da bunun, "**din ü devlet, mülk ü millet**" olarak ifade edilip, millettten kastın ise din olduğu malumdur. Aynı şekilde Başbakan da milleti, İslam anlayışına sahip bir tasavvur olarak değerlendirip, bunun dışındakileri ötekileştirmekte bir beis görmemektedir.

Buna rağmen kendisi, İslam dışındaki bütün öteki kimliklerin yok edilmesinden ziyade, onları, kendi kontrollerinde geliştirdikleri gerilim siyaseti için '**pastörize edilmiş bir muhalefet**' aracı olarak '**kullanmayı**' daha tercih edilir bulmakta. Yer yer bu farklılıkları '**İslamcı tabana karşı yönelen bir korkuluk**' olarak sunup mütedeyyinleri onlardan kurtaracak kahraman olarak da kendini sahneye atmaktadır. Üstelik de rolünü, '**laik ve demokrat**' olduğu iddia edilen bir devletin yöneticisi olmaktan ziyade, vatandaşlar arasında apaçık ayrıma giden, yanlı bir başbakan olduğunu kabul etmeyecek denli acemice oynuyor!

Hatırlatma notu: Bu vesileyle de Başbakan'ın, iyi bir Kemal Sunal izleyicisi olduğunu öğrenmiş olduk. Baksanıza, her başı sıkıştığında "**bana mazlumu getirin**" diye siyasete seslenmekte!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünyaya gururla bakmak

Yalçın Çakmak 23.07.2013

Dünyanın her yerinde olduğu gibi, tiksindirici apoletleriyle siyasetin orta yerine kazık çakan askerî elitin, şimdi de Mısır'da boy gösterdiği heyhat bir durumla karşı karşıyayız. Türkiye'nin darbe karşısındaki tutumunansa bir kısmı hariç tutulmak şartıyla meseleye objektif yaklaşımdan yoksun, içerideki kutuplaştırıcı atmosferden beslenen ideolojik yorumsamalar ile yüklü olduğu söylenebilir. Sözün kısası, nereye bakıldığından ziyade, hangi değer yargılarıyla ve nasıl bakıldığı gibi bir anlamlar dünyasının içerisindeyiz.

Bu bağlamda özellikle de muktedirlerin, içerideki her türlü olayı başa dönen bir '**dış mihrak**' makarasıyla ifade ettiği '**politik dehalıkları**' şimdi bizzat kendilerinin de farklı bir ülkenin iç meselesine karışıp, bu mihraklardan medet umar hâlâ geldiklerini göstermekte. Zamanca, Mısır'da ayaklanan halkın baharından rol devşiren AKP, şimdi de **Musri**'nin mağlubiyetinden ne yağ çıkaracağını hesabını gütmekte. Dışişleri Bakanı **Ahmet Davutoğlu**'nun Mısır'daki darbeyi '**28 Şubat**' ile benzeştirmesi de böyle bir arayışın tezahürüydü. AKP'nin buradaki amacı, meseleyi '**Türkiye darbeler karnavalından**' usanmış halka karşı kullanıp, Gezi olayları nedeniyle sorgulanmaya başlanan gerçek yüzünü gölgelemektir. İktidar partisi, bir yandan darbeye karşı ayaklanan Mısır halkına demokrasi güzellmeleri düzerken; diğer yanda Gezi'deki tepkilere kulaklarını tıkamakla da kalmayıp, her ağzı açıldığında buraya suizanla yaklaşmayı da elden bırakmamaktadır. Diktatörlüğü üniformadan, demokrasiyi de sandıktan ibaret görenlerin yakalanacağı akıl tutulması bu olsa gerek. Üstüne üstlük, kendi tarihlerindeki darbe destekçiliğini görmezden gelmeleri de cabası!

Çapulcu muhalefeti

Hatırlayanlarımız bilir, Başbakan **Erdoğan** aylar önce katıldığı bir televizyon programında gazeteciler tarafından yöneltilen bir soruyu şöyle cevaplamıştı: "**Eğer gündemi ben belirleyemezsem başbakan olamam. Bu tür tartışmaların zamanlamasını ben belirliyorum. Bazen arkadaşlarımızın bile haberi olmuyor.**" Bu sözlerinde haksız da sayılmazdı. Çünkü karşısında, bırakınız güçlü bir muhalefetin olmasını, onların reflekslerini dahi yönlendirebilen bir iktidar hüneri sergiliyor(du). Gezi olayları ve hemen arkasından patlak veren Mısır hadisesine kadar da bu böyle sürüp gitmekteydi.

Etkileri hâlâ devam eden bu gelişmelerden sonra, Başbakan'ın gündem belirlemeye yönelik meziyeti de birdenbire tepetaklak oldu. Diğer türlü bir ifadeyle, Başbakan gündemi belirleyeceğine gündem Başbakan'ı belirlemek için ipleri eline aldı. Erdoğan'ın tahammül sınırlarını zorlayıp gittikçe hırçınlaşmasına neden olan da, iddia edildiği gibi şeker hastalığı değilse, tamamen bu gündemi belirleyememe aczidir. Onun mantığıyla konuşursak, artık gündemi belirleyemeyen '**başarısız bir başbakan**' tarafından yönetildiğimizi kabul etmemiz gerekiyor. Bu başarının sorumluluğu da, grand tuvalet muhaliflerden ziyade, baş olması bir türlü hazmedilemeyen ayak takımına ait: Nam-ı diğer, çapulcular. Öyle ki, parlamentonun süslü muhalifleri bile, dibe çakıldıkları anda adeta imdatlarına yetişen bu hava yastıklarına sarılmayı hâlâ elden bırakmış değil.

Ulusalcılığın çıkmazı

AKP yakın bir döneme kadar, Ortadoğu'daki gelişmelere müdahil olma (hamiliğe soyunma) eksenli geliştirdiği siyasetiyle büyük bir devlet imajı oluşturmaya çalışıyordu. Aynı şekilde bu durumu, iç siyasetteki varlığını güçlendirecek bir araç olarak da kullanmaktaydı. Suriye'deki tökezleme ve hemen akabinde Mısır'daki darbenin yarattığı şok etkisine değin de bu böyle sürüp gitmekteydi. Meydana gelen son gelişmeler, AKP'nin

siyasal öngörülerinin tartışılmasına yol açmakla birlikte buradan devşirdiği taşıma suyla siyaset yapamayacağını da göstermiş oldu. Netice olarak da AKP'de, Ortadoğu'daki baharın tilki kaderi misali dönüp dolaşıp yine aynı yere varmasının yarattığı bir düş kırıklığı hâkim diyebiliriz. **Nasrettin Hoca'nın "kazanın doğurduğuna inanıyorsun da, öldüğüne neden inanmıyorsun"** fıkrası tam da bugünler içinmiş!

Amma velakin karşısında hâlâ güçlü bir muhalefet bloku olmadığı için, bu krizden de az bir zayıfla sıyrılmanın avantajlarına sahip. Ana muhalefet partisinin bu konudaki tutarsızlığı iktidar partisi için tepside sunulmuş bir nimet gibi. En son, **Birgül Ayman Güler** ve bazı CHP'lilerin Mısır'daki darbenin desteklenmesine dair yaptığı açıklamalar, AKP için '**kör istedi bir göz, Allah verdi iki göz**' misallik bir koz malzemesi oldu. Zira bir yanda darbeyi kınayan CHP Genel Başkanı, diğerindeyse desteklenmesi gerektiğini ifade eden partisinin milletvekilleri var. CHP'nin buradaki tutumsuzluğundan ötürü, kafalarda bazı soru işaretleri de oluşmadı değil: CHP gerçekten de darbelere karşı mıdır? Ya da, CHP'nin darbe karşıtlığının nerede başlayıp nerede bittiğinin kıstası nedir?

Bunlardan öte bir diğer tartışma konusuysa, Güler ve benzeri ulusalcıların genel başkanlarına rağmen yaptıkları bu çıkışlarının, AKP'ye karşı muhalefet etmekten ziyade, Kılıçdaroğlu'nun elini siyaseten zayıflatıp, onu parti başkanlığından alaşağı etmeye yönelik bir hamle olduğu şüphesidir. Daha doğrusu, CHP'nin en dip ulusalcılarının güçlü bir Kılıçdaroğlu faktörü karşısında parti içinde tutunamayacakları ve beraberinde tasfiyeye uğrayacaklarına dair korkularının bu yönde hareket etmelerine neden olduğu düşünülmekte.

Kupür siyaseti

Başbakan Erdoğan'ın CHP'ye karşı siyaset yaparken kullandığı araçlardan biri de, arşivlerden çıkardığı gazete kupürlerini, grup toplantılarında büyük bir hünerlerle sergilemesidir. İddialarını belgelere dayandırarak konuşmayı hüner bilen Erdoğan'ın, mensubu bulunduğu geleneğin de geçmişte ne manşetler attığından acaba haberi var mıdır?

Konuyla ilgili, Mazlum-Der eski başkanı **Ayhan Bilgen** tarafından kaleme alınan "**Darbeye karşı olmak**" başlıklı yazıda, AKP ve onun yan sanayii hâline gelen birçok muhafazakâr demokratın ikiyüzlülüğü çarpıcı bir şekilde ortaya konulmaktaydı. Özellikle de, "**Kendi ülkesinde seçilmiş belediye başkanları elleri kelepçeli tutuklanırken hiçbir tepki göstermeyen muhafazakâr demokratlarımız, Mısır'da aynı manzaraya şahit olunca tüyleri diken diken olmuş, insanlıklarından utanmışlar**" ibaresiyle, "**Türkiye muhafazakârlarının birkaç gurubunu istisna tutarsanız, 12 Mart'ta muhtıraya, 12 Eylül'de darbeye alkış tutan makaleler kaleme aldıklarını, dergilerinde, orduya övgü dolu kapaklar, gazetelerinde, muhaliflerin başının görüldüğü yerde ezilmesi gerektiğine dair manşetler attığı**" ifadesi, sahte yere fokurdayan bu muhafazakâr kazanın üstüne oturmuş, kapak değerindeki tarihsel gerçekliklere işaret etmektedir. Demek ki, bugün hâlâ birilerinin kendi tarihlerine rağmen dünyaya gururla bakmaktan anladığı şey de böyle oluyormuş!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarihi susturulduğu yerden başlatmak

Yalçın Çakmak 27.07.2013

Türkiye tarihiyle alakadar vicdan sahibi birçok insanın **Dersim (Tunceli)** üzerine bir çift sözü yahut da hikâyesi vardır. Öyle ki, harcını gözyaşıyla yoğuran bu coğrafyanın tarihine dair sarf edilen her sözün kapısı, sonunda boğazlarda düğümlenen bir acıya aralanır. Evliyalara ve erenlere diyarı olarak bilinen Dersim'in geçmişi, adeta bugün ve gelecek denen zamanların üzerine de çökmüş bir karabasan gibidir. "**Yüzleşmeden hiçbir şey geçmiş değildir**" denen şey, tam da bu olsa gerek.

Dersim... Katliamlar ile susturulmaya çalışılan bir halkın, kendine reva görülen onca zulme rağmen, acısını dahi anlatamadığı hüznün kenti... Devletin 1938'de gerçekleştirdiği katliamdan sağ kurtulanların, bugün hâlâ yaşadıkları vahşeti anlatamamalarının da anlaşılabilir bir yanı var. Bu suskunluklarının nedeni kendi yaşamlarından korktuklarından değil; anlattıkları ve anlatacaklarından ötürü çocuklarının da zarar görmelerindendir. İntikam duygularıyla hareket eden bir devletin tahakkümü altında olmalarından ötürü haksız da sayılmazlar. Bunun için çok uzağa gitmeye bile gerek yok. Zira 90'lı yıllarda köyleri boşaltılarak yaşamları bir kez daha altüst edilen, kimisi işkence tezgâhlarından geçirilen, kimisi de infaz edilen çocuklarının kanları hâlâ kurumadı. Bu yüzden, Dersim'in yaşlıları ve bu acıyı boyunduruk olarak taşıyanları nezdinde devletin hiçbir zaman için olumlu bir imajı olmadı. Onlar için hakikatin tecelli bulacağı ve haksız olanın er geç hesap vereceği yegâne yer, tanrı huzurunda dara durulacak '**ulu divan**' oldu. Zalimleri Allah'a havale etmek ve her defasında ona "**bizi kulun zulmünden koru**" diyerek yalvarmak da Dersim inancının bir parçasıdır.

Ayrıca, Dersim Katliamı için '**gerekirse özür dilerim**' makamında konuşan başbakan Erdoğan'ın, kendi iktidarı döneminde meydana gelen Hozat fişlemelerinin asıl sorumlularını hâlâ gün yüzüne çıkarmamış olmasının da devlete karşı duyulan bu güvensizlikte payı var. Bir diğer problemse, Dersim'in doğasını büyük bir tahribata uğratacağı gün gibi aşikâr olan baraj projelerini belirli periyotlar ile gündeme getirip yöre halkını sürekli germektir. Yaşadıkları coğrafya ile bütünleşen bu insanların, inançları açısından olmazsa olmaz bir rol teşkil eden doğanın rolünün ısrarla görmezden gelinmesinin, ne ahlaki ne de vicdani bir açıklaması olabilir. Cami, kilise ve havra belirli inanç mensupları için ne denli önemliyse, Dersim'in Kızılbaş Kürtleri için de doğa o kadar önemlidir. Bu nedenledir ki Başbakan'ın, bu hassasiyetleri gözetererek Dersim'in doğası ve kutsal mekânlarının sular altında kalmasına neden olacak barajların yapımını bir kez daha gözden geçirmesi gerekmekte.

Şarkılar barışın dağları için

Yukarıda dile getirdiğimiz bu problemleri tartışmak üzere, bu yıl 13. düzenlenen **Munzur Doğa ve Kültür Festivali**'nin 26-27 Temmuz tarihlerindeki Hozat programına katılmak üzere ilçe merkezine geldik. İlçe Belediye başkanı **Cevdet Konak**'ın büyük özverileriyle şekillenen festivalin bu ayağında, **Kalan Müzik**'in arşivlerinde yer alan ve hiçbir yerde yayınlanmayan **Dersim 38 Katliamı**'yla ilgili resim ve belgelere tanıklık edeceğiz. Aynı zamanda farklı fikirlere sahip birçok araştırmacı ve siyasinin de katılım sunacağı birbirinden değerli iki panel olacak. Birinci gün düzenlenen (26 Temmuz) panelde '**Yazılı ve Sözlü Tarihte Dersim 38**'i konuşurken, ikinci gündeysa (27 Temmuz) '**Demokratikleşme ve Kürt Sorunu**' üzerine yoğunlaşacağız. Festivalin hemen akşamındaysa **Şevval Sam**, **Selçuk Balcı** ve **Grup Yorum**'un da arasında yer aldığı sanatçılar tarafından verilecek bir konserler şölenini dinleyeceğiz. Programdaki bir diğer gelişmeyse, **Beşiktaş Çarşı Gurubu**'na Gezi olaylarında göstermiş oldukları duyarlılıktan ötürü '**1. Toplumsal Duyarlılık Ödülü**'nün verilmesi olacak.

Belediye Başkanı Konak ile yapmış olduğumuz ilk görüşmelerden edindiğimiz intiba, festivalin dolu dolu geçeceğinin ilk işareti gibi. Başkanın kendi sözleriyle ifade edecek olursak "*Bu festival Dersim'in bugüne değin susturulan tarihini başlatmak için kamuoyuna yönelik yapılmış bir çağrı işlevi görecek. Aynı zamanda*

Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren inkâr edilen Kürt, Alevi ve diğer bütün halkların barış ile tesis edilecek olan ortak iradelerini yükseltecek bir manifesto da olacak. Bütün özverimiz, dağlarımıza barışın gelmesi ve hükümetin de bu konuda üzerine düşen bütün sorumlulukları yerine getirecek adımları atmasına yönelik olacak."

Hozat'tan yükselecek bu haklı taleplerin üstüne daha fazla söz söylemek haksızlık olur. Umarım zaman, **Walter Benjamin**'in de ifade ettiği gibi **"tarihsel kavrayışla olgunlaşan besleyici meyvenin içinde nadide ama tatsız bir tohum"** olarak, Türkiye'nin bütün halklarına layık olduğu değeri bu sefer sunacaktır...

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Kürdistan da Türklerindir(!)"

Yalçın Çakmak 02.08.2013

Suriye'de yaşanan son gelişmeler ve en son PYD'nin Rojava'da (Suriye Kürdistanı) sağlamış olduğu hâkimiyet, 7'sinden 70'ine bütün **Türk ulusalcılarını** şimdiden rahatsız etmeye yetti. Anlayacağınız, yakın bir zamana kadar kart kurt zırvalamalarıyla Kürtleri reddeden ama yumurta gelip dayanacağı yere dayanınca da ince saz eşliğinde demokrat kesilenlerin bu aralar dertleri başlarından aşkın. Şükürler olsun ki, taziye evinin tek müdavimleri sadece bunlar da değil. Her daim milli takımın yedek kulübesiyle sahaya çıkan Kemalizm'in ürünü kimi 'ulusal sol(u) canlar' da hemen yanı başlarında peyda oldular ki; artık baş başa verip birbirlerine, bayılana limon ayılana gazoz ikramlarında bulunabilirler. Çünkü Kürtlerin, Ortadoğu'nun efendi-köle diyalektiğine bayrak saplamaları onlar açısından hiç de yenilir yutulur bir iş değil. Olur mu da hiç! O Kürtlere ki bugüne değin, emperyalistlerin maşası olmanın yanı sıra, idrakten ve kullanılmaktan başka tarihsel bir rol biçilmedi. Nasıl olur da, dün Irak bugün de Suriye denen zindandan iğneyle kuyu kazıp gün yüzüne çıkarlar, değil mi ama? Maazallah, maazallah ki bir an gözleri dönüp misak-ı milli sınırlarına da kastederlerse nice olur hâlimiz! Hem PYD dediğiniz de PKK ile ilişkili bir örgüt değil mi, dört ülke tarafından (Türkiye, İran, Suriye, Irak) paylaşılan Kürt topraklarında kazan kaldırma sırası en nihayetinde Türkiye Kürtlerine de gelecektir, vs. vs...

İşte, Kürtleri önce inkâr, olmayınca da etle tırnak edebiyatına sarılıp kardeşlikle ikrara razı etmeye çalışanların şuan geldiği son nokta, yukarıda dile getirdiğimiz yönde gelişmektedir. Yıllarca Kürtleri reddedip, onları kendi varlık koşullarının öncelikli ötekileri arasına koyan patolojik devlet aklının bu yılmaz savunucuları, şimdide gözlerini Ortadoğu'daki hadiselerle dikip **'Kürtler geliyor Kürtler'** paranoyalarıyla bir galeyan havası oluşturmaya çabalamakta. Buna bir de, inkârın medenileştirilmiş hâli olan **'Kürt ve Türklerin kader birlikteliği'** söylemi de dâhil edilip, Kürtlerin özgür iradeleriyle meydana getirecekleri her türlü tasarruf hakkı engellenmeye ve bir nevi de Türklerle bağımlılıkları sürdürülmeye çalışılmaktadır. Özellikle de bir kesim tarafından, Gezi eylemlerindeki haklılığı, kangrenleşen Kürt sorununun üstünü örtmeye çalışma çabaları tam da buna tekabül etmekteydi. Bu nedenledir ki **Hürriyet** Gazetesi, 60 yılı aşkın bir süredir kullandığı **'Türkiye Türklerindir'** sloganına ek olarak **'Kürdistan da Türklerindir'** ifadesini eklerse, hiçbirimiz şaşırmayalım lütfen!

Kadere konulan ipotek

Şu an bilinen bir gerçek var ki, o da Kürtlerin dünya üzerindeki nüfuslarının yaklaşık 40 milyonu bulmasına rağmen, devlet kuramayan tek halk olarak rekorlar kitabına girmeye aday olduklarıdır. Bugüne değin, kendi

iradeleri ve özgül güçleriyle kaderlerini tayin konusunda dile getirmiş oldukları her talep, özellikle de çeşitli sosyalist ve sol gruplar tarafından da ötelenip, bu grupların kontrolünde gerçekleştirilecek bir devrimin sonrasına ertelenmekteydi.

Leninist ideolojiden kotarılan bu anlayışa göre *"Her ulusun kendi kaderini tayin hakkı vardır, yalnız bunun yeri devrimin arifesinde değil, sonrasında lütfedilecek olan boşanma hakkının, ezilen ulus tarafından tercih edilip-edilmemesiyle şarta bağlanmıştır"*. Ayrılma yahut boşanma hakkını kullanacak ezilen ulusun, sonradan emperyalizme yem olacağı da önceden öngörüldüğünden, teorinin sonuna **'gitme kal bu devrimde'** nakaratının iliştilmesi de bir gereklilik olarak olduğu yerde durmaktadır. Siz buna ister stratejinin körlüğü, isterse de ormana bakıp ağacı görmeme hâli deyin. Ama bilinen bir şey var ki, bu ülkedeki **sol** kültür siyaseten taktik üretme konusunda ne yazık ki pek bir başarı sağlayamamıştır. Demem o ki, Dersim'in herhangi bir köyünde **Mao'nun Üç Dünya Teorisi'**ni tartıştılarak mahkûm etmeye giden sol geleneğimiz, bu **'başarısını'** onların kendi kimliklerinin bilincinde olmaları hususunda pek gösterememiştir!

Kerameti kendinden menkul bu iyi niyetin mealine göre, Kürtler sosyalist devrime kadar beklemelidir. Aksi takdirde, **Marksizm**'in yasalarının da işaret ettiği gibi, devrim öncesi kendi kaderlerini tayin etmelerinin bilimsel ve somut bir karşılığı olmayacaktır. Ettiklerini düşünseler dahi, bu aslında bir yanılsama ve emperyalizmin oyununa gelmekle eşdeğer olacaktır. Bu nedenledir ki, Suriye'deki dengelerden faydalanarak kendilerine has özerk (ya da bağımsız) bir yapı oluşturmalarının, emperyalizm okumalarıyla birlikte yürütüldüğü, ezber bir değerlendirme hâliyle karşı karşıyayız. Çünkü Esad, **'ülkesini bölmeye çalışan emperyalistlere karşı mücadele verdiğinden olsa gerektir ki'** buna yem olup, durumdan faydalanmaya çalışan Kürtlerin yaptıkları asla kabul edilir gibi görülmemektedir. Bu akla göre zaman birlik zamanı olduğu için, Suriye'deki bütün millet cümbür cemaat Esad'a destek verip, tekrardan onun iktidarını sağlamlaştırmalıdır. Sonrasındaysa sanki Esad insafa gelip **'bugüne değin size çok ayıp etmeme rağmen siz beni ele güne karşı yalnız bırakmadınız, bundan sonra ülkeyi beraber yönetelim'** diyecekmiş gibi saf bir beklenti de el altından pohpohlanmaktadır.

Bunun gibi bir diğer hayal ürünü seçenek de **'Esad savaşı kazansın ve Türkiye'de olduğu gibi yine Kürtleri baskı altında tutarsa Kürtler Suriye'nin devrimcileriyle birleşip devrim yapılanaya kadar bekleyerek sonrasında kendi kaderlerini tayin etsinler'** yönünde şekillenmektedir. Bir nevi ölme eşeğim yaz gelsin havası...

Kardeşlik hukukunun ağır boyunduruğu

Bu tartışmaya dâhil edilecek bir diğer konuysa, vaktiyle *Bianet*'te kaleme aldığımız **"Zamanın mezarlığında 'barış' aramak"** başlıklı yazıda temas edilen **'halkların kardeşliğine'** dair dile getirdiğimiz ifadeye yönelik olacaktır: *"İktidarın yeni bir yanılsama yaratmak maksadıyla uygulamaya soktuğu ve (ne yazık ki) birçoğumuzun da akıl süzgecinden geçirmeden dile getirdiği 'Türk ve Kürt haklarının kardeşliği' söylemi de problemlili bir yapıya sahip. Kürt halkının ve onların yaşadıklarına sessiz kalmayan Türklerin sırf birlik ve beraberlik adına da olsa bir kardeşlikten bahsetmeleri iyi niyetli bir yaklaşım olmasına rağmen, esasında egemenin diliyle bütünleşmek ve Kürtleri bilinçsizce egemenin bu oyununa ortak kılmaktır. Bilinmelidir ki, Türk ve Kürtlerin dünya üzerindeki bütün halklar gibi 'Âdem ve Havva'nın ilk gecesinden' kalma kardeşlikleri dışında farklı bir kardeşlik bağları yoktur. Daha düne kadar Osmanlı İmparatorluğu çatısı altında yaşayan Balkan ve Ortadoğu halkları ile kardeş olan Türklerin, buralarda yaşayan milletlerin kendi ulus-devletlerini kurarak, Osmanlı'dan ayrılmaları sonucu onlarla kardeşliklerini feshettikleri bilinmeyen bir gerçek değildir. Demek ki Türkiye'deki egemen ideolojisinin telkin ettiği kardeşlik, tamamen kendisinin kurmuş olduğu tahakküme razı*

gelen bir niyeti barındırmaktadır. Buna maruz kalan ve '**kardeşlikle taltif edilen**' halkların benzer şekilde bu söylemi kullanmaları ise, farklı bir sosyo-psikolojik duruma tekabül etmektedir."

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üzülmeyin, devlet babanızdır! Döver de sever de...

Yalçın Çakmak 10.08.2013

5 temmuzda karara bağlanan Ergenekon duruşmaları, Türkiye'nin sancılı demokratikleşmesi ve yargılama sürecine dair yapılagelen tartışmalara sunduğu katkıdan ötürü önemli bir işleve sahip. Mevzubahis olunan bu gelişmenin gerek yakın geçmiş, gerekse geleceğin şekillenmesinde edindiği rol de gözardı edilemez.

Yargılamaların özellikle AKP iktidarı döneminde gerçekleşmesinin kendine has bir dokusu bulunmakta. Diğer türlü bir ifadeyle, "**AKP gibi, Kemalist askerî vesayetin mühendisliğinden mustarip kılınmış büyük bir toplumsal kesimin desteğini alan bir parti olmasaydı, Ergenekon adı verilen bu yapılanmaya dair herhangi bir müdahaleden bahsetmemiz kısa vadede pek mümkün olmayacaktı**". Mamafih, Erdoğan ve partisinin 10 yıllık serüveninden önce, devlet içerisinde ayyuka çıkan bu çeteye dair müdahalede bulunacak bir alternatiften söz etmemiz mevzubahis bile değildi. Bu nedenle, ister bir iktidar hesaplaşması isterse de bir tasfiye operasyonu (ya da siz ne dersiniz deyin) olsun, yargılananların tamamını kapsamamakla beraber, tavuk öldürür gibi insan öldüren katillerin layık oldukları cezayı almaları, hayırhah bir gelişme olmuştur.

Bu durum aynı zamanda, darbeciliği sanat hâline getirenlerin, babalarının çiftliği gibi tasarrufta bulundukları devlet idaresi üzerinde hoyratça tepinmelerine de okkalı bir cevap oldu. Bundan, AKP döneminde meydana gelmiş ve hâlen de gelmekte olan hukuksuzlukları gözardı ederek, iktidara yönelik gözü kapalı bir güzelleme yapma uğraşısı içerisinde olduğumuz anlaşılmamalı. Anlayacağınız, hakkını teslim ettiğimiz "**Sezar'ın Sezarlığını da unutacak değiliz**". Fakat yine de mırıltıları duyar gibiyim. Burada bir es verip, uzun zamandır lüzumlu gördüğüm bir açıklamayı yapma gereği hissediyorum. "*Bunları, yayın hayatına başladığı andan itibaren liberal, Sorosçu, Cemaat'in gazetesi gibi gırla ithama muhatap kılınan **Taraf** gibi bir gazete de söylemenin büyük bir bedeli gerektirdiğinin farkındayım. Açık olmak gerekirse, burnundan kıl aldırmayan, dünyanın endemik tüm ukalalarının bulunduğu bir popülasyonun nezdinde, ne söylediklerinizin ne de o âna değin dile getirmiş olduğunuz haklı tepkilerin bir hükmünün olmadığını gördüğüm için, yapılacak eleştirileri de zerre-i miskal dikkate almış ve de alacak değilim. Bu nedenle de, benimle aynı minvalde düşünenler yarın AKP iktidarının zulmüne maruz kaldıklarında, '**biz demiştikçilerin**' yine aynı vızırtıları tekrarlamalarının bir kıymetinin olmadığını şimdiden belirtme ihtiyacı hissediyorum. Siyaseti tribün holiganlığına çevirenlerin '**ya bizdensin ya da diğer taraftan**' gibi saçma sapan dayatmalarına karşı gerçek, doğru ve vicdanlı olanın yanında yer edinmenin, insani faziletlerin en değerlileri olduğuna inananlardanım. En nihayetinde de gerçek yürüyüşüne devam ediyor ve hiçbir çakıl taşı da bu tarihsel akışı bugüne değin durduramadı!" Şimdi yine kaldığımız yerden devam edebiliriz.*

Bilinen bir gerçek var ki, o da bugün Ergenekon'a dair yapılagelen yorumların tek başına AKP karşıtlığı üzerinden inşa edilmesinin taşıdığı sakıncalardır. AKP'nin gerçekleştirmiş olduğu düzinelerce olumsuzluğa odaklanıp, her türlü icraatını mahkûm etmek; toplumsal dinamiklerin tesirleriyle yapmak zorunda

kaldığı ya da toplumun kendisine de bir faydasının dokunacağı aşikâr olan icraatları görmezden gelmek olacaktır. Öyle ki, bugün AKP'ye muhalefet eden Ergenekon tescilli çevrelerin, kendi geçmişlerindeki kirliliklere rağmen hâlen demokrasi havariliği yaparak AKP'yi eleştirmelerinin de iler tutar bir yanı yoktur. Yani, Kemalist diktatörlüğü ilericilik olarak gören, askerî darbelerle elleri çatlarçasına alkış tutan ve orduyla birlikte Milli Demokratik Devrim yapma heveslerine kapılanlara, demokrasinin 'd'si hep kalın geldi!

Amasız bir YETMEZ!

Ergenekon, başından beri İslam, Kürt, gayr-i Müslim ve Alevileri birer korku hâline getiren ve sonrasında da bu korkuları daimi kılarak toplumsal çatışmayı alevlendirenlerin takip ettiği sürecin adı oldu. O yüzden AKP'nin bu oluşumu sadece kendine yönelmiş bir tehdit olarak gösterip, öncesini görmezden gelmesinin kabul edilebilir bir yanı bulunmamakta. İktidar bu konuda samimi davranmayıp, yargılamaları göstermelik bir sirk oyununa çevirerek, perde arkasından da bunu ileride bir pazarlık malzemesi olarak kullanmayı düşünüyorsa, feci hâlde yanılıyor demektir. AKP'nin rüştünü ispatlaması için, Ergenekon'un bugüne kadar yaratmış olduğu tahribatın asıl mağdurları için 90'lı yıllar ve öncesine kadar uzanan süreci de mercek altına alması gerekiyor.

Çünkü Ergenekon'u bir de, soludukları havanın her bir ânına sirayet eden, OHAL (olağanüstü hâl) adlı kâbuslar diyarında geçiren bu mağdurlardan dinlemeli. Şüphesiz ki, onlardan öğrenilecek daha çok şey var. Dili yasaklandığı için şarkısını söyleyemeyen; köyleri yakılıp, yaşamları alt üst edilmiş; ölüm ve işkence gibi insanlık suçlarından öte, kendilerine insanca bir muamele bile reva görülmeyen; uzatmalı bir çavuşun general edasıyla yazın sıcağında, kışın soğukunda sıraya dizip, saatlerce falakaya yatırdığı bu halktan dinlenecek onlarca dert birikmiş bulunmakta. Olur da bir gün gerçekten de bu kanlı tarihle yüzleşmeye yeltenilirse, suçu, dağlara çıkmak dışında kendilerine başka bir seçenek bırakılmayanlarda aramaktan ziyade; devletin bekası yalanlarının arkasına sığınıp, içlerindeki her türlü caniliği ifşa edenlerde olduğu da cesurca dile getirilmelidir.

Düne kadar devlet baba edebiyatıyla gününü gün eden, bugün de mahpusa düşenler hiç gocunmasın. Yabancı değil, kutsadığınız devlet babanızdır sizi hem dövüp hem de seven. Daha ne istiyorsunuz, onlarca devrimci ve solcunun ölümleri pahasına atıldıkları F Tipleri için, siz değil miydiniz **"yıldızlı otel yakıştırmasında bulunan"**. Şimdi o oteller de siz de gününüzü gün edin! Dileğiniz kutlu olsun!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üniversitede olmak ya da olamamak

Yalçın Çakmak 16.08.2013

Üniversiteler, bir ülkedeki bilimsel etkinliklerin niteliğini göstermenin yanı sıra, o ülkenin toplumsal meselelerine yönelik ürettikleri çözüm öneriyle de önemli bir işleve sahip olmuştur. Buna rağmen sözkonusu kurumların Türkiye'deki ahvali, istisnai birkaç örnek dışında pek de iç açıcı değil. Bunun da bizzat ülkedeki toplumsal yapı ve bu yapıyı şekillendiren insani malzemeyle yakın bir ilişkisi bulunmakta. Bu nedenledir ki **Dostoyevsky'nin "Bir ülkenin suçluluk oranını ölçmek istiyorsanız, o ülkenin cezaevlerine bakın"** sözünü, **"bir ülkedeki düşünsel özgürlüğü görmek istiyorsanız, o ülkenin üniversitelerine bakın"** yönlü bir kalıba uyarlamaktan geri duramayacağım. Çünkü Türkiye'de üniversitelerin, biçimsel ve içerik olarak, demokratik ve

hakkaniyetten uzak bir kabak görünümünde, ulu orta sırttıkları söylenebilir. Nedeniyse, bu kurumların her dönemin iktidarıyla sıkı bir ilişki ağı içerisinde bulunuyor olmasıdır. Hâl böyle olunca da, gerek üniversite yönetimlerini oluşturan senatoların, gerekse akademik personelin öncelikli uğraşları arasında, iktidarın kendisine yaranmak adeta bir hiyerarşik varlık sebebi oluşturmaktadır. Sonuç olarak, hocaların üniversite yönetimine, üniversite yönetiminin de iktidara şirin gözükmek uğruna girişmiş olduğu bu sevimsiz mizansenin, garabet bir hâle bürünmesi de adeta kaçınılmazlaşmaktadır.

İKTİDARA TABİİYET

Rektörlerin eyalet valisi edasıyla **'astığım astık, kestiğim kestik'** gibi bir davranış içerisinde olmalarının, varlıklarını ve koltuklarını borçlu oldukları iktidara sundukları destek ve verdikleri tavizlerle sıkı bir ilişkisinin olduğu şüphesiz. Bunu başarabilen rektörlerin, kendi muhitlerinde nasıl da acımasızlaştıkları ve devlet içinde devletçilik oyunlarına öykünerek ne tür skandallara imza attıkları bilinmeyen bir şey değil. Vakti zamanında, özellikle de türbanlı ve anadilde eğitim kampanyaları düzenleyen Kürt öğrencilere yönelik devrin devlet aklıyla hareket ederek, ne tür büyük acımasızlıklara neden olunduğu hâlâ unutulmuş değil. Solculara yapılanları da varın siz düşünün!

Buna rağmen şimdi de geçmişî aratmayan uygulamalara tanık oluyoruz. Üstelik de bu, 28 Şubat sürecinin asıl mağdurlarından ziyade, bu mağduriyetin omuzlarına basarak yükselenler tarafından daha bir acımasızca yapılmakta. Yer yer basına düşen haberlerden de aşına olduğumuz bu vakaların, her geçen gün çığ gibi büyümekle de kalmayıp, buna maruz kalanların çeşitli çekincelerden ötürü susmayı tercih ettikleri de görülmekte. Bir nevi, **'Demoklesin kılıcı tepelerinde sallanırken daha fazlasını istemekten ziyade, ellerinde olanı korumaya yönelik bir korku hâli'** diyebiliriz. Ya kaybedecek bir şeyi olmamasına rağmen susanlar ya da olanı kazanmayı en çok hak edenlerin yaşadıklarına ne demeli?

AKADEMİK SELEKSİYON

Meseleye aşına olmayanlar için şu bilgi notunu başında eklemekte fayda var: Herhangi bir üniversiteye akademik düzeyde yerleşebilmeniz için, ilgili üniversitenin, belirlemiş olduğu kıstasları gösterir ilanını YÖK'ün internet sitesinde 15 gün boyunca yayınlaması gerekmekte. Buna göre, Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşayan insanların böylesine bir merkezî sistemi takip ederek, uygun koşulları taşımaları hâlinde başvuru yapmalarının önü de açılmaktadır. Buraya kadar bir sıkıntı yok gibi. Ama asıl mesele, üniversitenin, ilanı, başından beri almak istediği kişinin koşullarına göre düzenlemesidir. Bu ilanı gören yabancı bir kişi, sözkonusu özellikleri taşımasına rağmen, ilanın özel bir şahıs adına çıkarıldığını anlayarak başvuru konusunda çekimser kalmakta. Çünkü sıralamaya girse bile, sonrasında üniversitede yapılacak olan yazılı sınavda eleneceğini ve üniversitenin önceden belirlediği kişiyi alacağını düşüneneğinden, hevesi kırılmaktadır.

Diğer bir ilan şekline de öğretim üyesi alımlarında başvurulmakta. Buradaki usul de, üç aşağı beş yukarı aynı olup, alınmak istenen adayın özelliklerine göre düzenlenen ilanlara göre yapılmaktadır. Üniversitenin resmî internet sitesinin yanı sıra Basın İlan Kurumu üzerinden de verilen bu ilanlarda benzer bir işleyiş uygulanmakta. Öyle ki, Rize'deki Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nde meydana gelen skandalda, alınmak istenen doçentlerin isimleri de ilanda aleni bir şekilde yazılıp (*Hürriyet*, 2 Ağustos 2013), dikkat çektiğimiz bu rezalet tüm çıplaklığıyla gözler önüne serilmiştir.

Yetmezmiş gibi hemen akabinde, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde de benzer bir skandala imza atılıp, Psikoloji Bölümü'ne alınacak öğretim üyesinden **"yaşam olaylarına dinî yaklaşım konusunda çalışmış olmak"** konulu bir şart koşularak, ilana çıkıldı (*Gazetecileronline*, 12 Ağustos 2013). Rize'deki skandalın

rektörün istifasıyla sonuçlanmasına rağmen, Çanakkale’de rektörlük görevini sürdüren ve aynı zamanda *Star* gazetesinde de köşe yazarlığı yapan **Sedat Laçiner**’in kendi üniversitesindeki bu durumu nasıl izah edeceğini büyük bir merakla bekliyoruz.

Yeri gelmişken de belirteyim. Son dönemlerde üniversitelere alınan ilahiyatçı sayısında büyük bir artışın olduğuna ve bunların da olur olmaz, sosyal bilimlerin farklı bölümlerinde istihdam edildiklerine şahit olunmakta. Yakında fen bilimlerine ait bölümler için de ilahiyatçı şartı konulursa kendim adına şaşırarak değilim. Ama insan bu kadarına da pes doğrusu demeden geçemiyor. Üstelik yaşananlar sadece bunlardan da ibaret değil! Bunun bir de muhalif kimliğiyle bilinen öğrenci ve akademik personele yaşatılan düzinelerce haksızlığı var. Diğer bir yazımda örnekleriyle birlikte bunları da konu edeceğim. **Taraf** okurlarından ricam bu yönde yaşamış oldukları her türlü sıkıntıyı çekinmeden bildirmeleridir. Şimdilik bütün meselemiz bu olacak!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gündem belirlemekten gündemin dışına düşmek...

Yalçın Çakmak 09.09.2013

Vaktiyle Türkiye siyasetine dair konuştuğumuzda, iktidar için bir meziyet fakat buna maruz kalan halk açısından zehirlenmeye vardırıran, anlık ve hızlı bir “**gündem**” değişikliği sözkonusuydu. Öyle ki, sabah tartışılan konuyla öğle saatlerinde gündemleştirilen arasında derin uçurumlar oluşmaktaydı. Bu vesileyle, hep birlikte iktidarın, kontrolü dışında patlak veren olayları gündemden düşürmek uğruna, havada uçan sineğin yağından bile medet umarak piyasaya sürdüğü ‘**yeni gelişmelerin**’ kuyruğuna takıldığımız çok oldu.

Başbakan’ın, gündemi belirlemeye yönelik sarf ettiği ve siyaseten de kendi hanesine bir başarı olarak kaydettiği bu hüner, en son Gezi olaylarıyla tersine döndü. Daha önce de ifade ettiğimiz gibi “**Başbakan gündemi belirleyeceğine halkın oluşturduğu gündem başbakanı belirlemek için, ipleri eline doladı**” bir kere. İktidarın bu durum karşısındaki tutumu, Gezi süreciyle birlikte geliştirdiği yeni bir faydacı yaklaşımla göstericileri öcü, tepki ve taleplerini de ‘**değersiz bir yalnızlık**’ siyasetiyle mahkûm etmek oldu. Beş kişinin yaşamını yitirdiği, çoğunun da yaralanarak sakat kaldığı bu olaylar esnasında, evlerinde zor zapt edilen yüzde 50’lik kesime de, ‘**hatt-ı müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır**’ denircesine, bir talimatlar silsilesiyle seslenilmekten bir an olsun geri durulmadı.

AHLAKIN ESNEKLİĞİ

Bütün derdimiz bu olsa iyi. Osmanlı rüyalarıyla tepetaklak daldığımız Ortadoğu siyasetinin angaryası da bir anda omuzlarımıza yüklendi. Bahar nidalarıyla coşagelip, yarabbi şükür dedirtircesine ellerimizi ovuşturduğumuz Mısır’da, akabinde meydana gelen katliamı şimdilik sadece uzaktan seslenip, izlemekle yetiniyoruz. Bir yanda Batı’yı, bu katliama sessiz kaldığı için kınayıp dururken, diğerinde Suriye’deki kimyasal saldırı için müttefikleştirmeye çalışıyoruz. Doğruluk ve ahlak abidesi olarak bir tek kendimizi gördüğümüzden olsa gerektir ki, var olan bütün ilkeleri, kendi pratiğimiz üzerinden anlamlandırmaya yeltenmekteyiz. Başından beri Suriye’ye müdahale için can attığımız ama bir türlü de yeltenemediğimiz bu hâlimize, sırf kendi çıkarları uğruna ‘**yardıma koştuğu**’ için Batı’yı alkışlayacağımız günler pek yakın. Eli kulağındaki bu müdahaleyle, çoktandır ‘**iştah kabartılan koyunu yemek için**’ gün sayılıyor. AKP iktidarı adeta, kurdun üstte suyun başını

tutarak, altta duran koyunu suyu kirletmekle suçlayıp, oyalaması gibi hareket etmekte. Sonu hazin olsa da koyunun kurda verdiği cevap da bir o kadar ibretlik: Ben biliyorum ki senin niyetin beni yemek, suyun başında durarak kirleten de sensin, madem öyle bu bahaneyi niye öne sürüyorsun ki!

(+) MİLİTANLIĞIN ÇİFTE STANDARDI

Ayyuka çıkan Sünni siyasetiyle, Türkiye'deki kamplara yerleştirilen Suriyeli mülteciler arasında bile ayrıma gidip, aynı savaştan kaçan Alevileri parklarda yatırmamız (*Taraf*, 31 Ağustos 2013), ne denli tarafsız olduğumuzun kanıtı! Diğer yandan Başbakan Erdoğan'ın, Mısır'daki katliamda yaşamını yitiren kız çocuğuna ağlarken, Gezi olaylarında ölen ve cenazesine dahi müdahale edilen **Ethem Sarısülük** ile diğer maktuller için neden gözyaşı dökmediğiye hâlâ 'büyük' bir merak konusu. Acaba bu çifte standart, ölenlerin ona karşı olmaları ya da Alevi olduklarında mı kaynaklanmakta? Zira bu ülkenin ve başbakanın kendi vatandaşları bu soruya hâlâ cevap bekliyor. Bilsin ki, elini vicdanına koyup, bu soruyu cevaplandırmadığı sürece, bundan sonra kimseye ne demokrasi ne de insanlık dersi verebilecektir. Çünkü tanrının bize bahsettiği en değerli emanetlerden olan vicdanın dili, mezhep ve millet taraftarlığıyla köreltilmeyecek denli mukaddes kılınmıştır!

Kamuoyu bu sorulara cevap beklerken, Başbakan hâlâ Mısır'daki katliam ile Gezi protestoları arasında zoraki bir ilişki kurma derdinde. Onun ve kurmaylarının mantığına göre, Mısır'daki darbeyi destekleyenlerle Gezi'ye katılanlar arasında hiçbir fark yok. Erdoğan, kurduğu bu benzerliği her defasında dile getirerek, Mısır'daki zulme isyan eden Türkiye'nin İslamcılarının duygularına hitap edip, seçimlerde partisine tekrar oy vermeleri hususunda bir istikrar sağlama arayışında. **Cengiz Aktar**'ın sözleriyle **"AKP'nin sanki seçime değil bir nevî savaşa gidiyor olması, sadece kendi seçmenine mesaj verme arzusu, safları sıklaştırma ihtiyacı artık sınırlı sayıda yurttaşla hitap eden ve hizmet veren bir iktidarın varlığına işaret ediyor. Dışarıda Mısır ve Suriye politikası, içeride olduğu gibi dışarıda da dostlar, kardeşler, yandaşların el üstünde tutulduğunun kanıtı"** gibi. Ama ne kadar çabalanırsa çabalansın, artık hiçbir şey şu gerçeği değiştiremeyecek: Gezi'dekilerin çoğunluğunu, Türkiye'deki darbelerden zarar görüp, yeni bir darbe tehdidi karşısında duracaklar oluşturdu. O nedenle, gerek darbe şakşakçılığını özendiren ulusalcı solcular, gerekse onların yapıp ettiklerinden mağduriyet devşirenler boş yere çabalayacaklarına, kendi mağaralarında avuçlarını yalasalar iyi olur!

(=) İKTİDARIN VEDA YEMEĞİ

Artık hiçbir şeyimizle övünmesek de, **'değerli yalnızlığın'** aktörlerince yılın bütün günlerine yaydırılan bu **'yerli malı siyaset'** sayesinde, dünya insanlığına karşı boynu bükük kalmayacağız, kesin. Garabet, siyasal literatüre peş peşe hediye ettiğimiz bu akıllara zarar katkının, su almaya başlayan gemimizin dümeninde oturanların ayaklarını henüz ıslatmamasından kaynaklanmakta. **'Durmak yok, yola devam inadi'** bu olsa gerek!

Şimdiden hepimize afiyet olsun! Umarız, sofrayı büyük bir iştahla kuranlar, sonrasında toplayacak gücü de kendilerinde bulurlar.

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Patolojik birlikteliğin 'hayalî mutlulukları'

Benedict Anderson'un ***Hayali Cemaatler*** adıyla Türkçeye çevrilen *Imagined Communities* adlı eseri, ulus ve milliyetçilik üzerine gerçekleştirilmiş başarılı çalışmalardandır. Öyle ki eser, ele aldığı konu üzerine mesai harcayan bilim insanı ve araştırmacıların yanı sıra, döneminin koşullarını anlamaya çalışan birçok insan açısından da hâlâ etkileyici bir içeriğe sahip. Bunun nedenlerinin başında, kitabın isminden de anlaşılacağı gibi , yazarın "**ulus ve milletleri hayalî bir cemaat teşekkülü**" olarak ele almış olması gelmektedir. Hâl böyle olunca da, kuruluşundan itibaren bu yönde bir çaba içerisinde bulunan Cumhuriyet'in, Türk milleti ve ulusunu inşa etmeye yönelik gerçekleştirdiği her türlü çalışmanın, tam da bu minvalde bir uygulamaya tekabül ettiği söylenebilir. Bu nedenle Anderson'un çalışması, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu birçok dünya ülkesinin, uzun bir zaman aralığı boyunca sürdürdüğü **ulusçuluk** projelerini anlamlandırmak açısından, okuyucularına genel geçer bir çerçeve sunmaktadır.

'LEKELENEN' KİMLİKLER

Yukarıda da bahsedildiği gibi, yazarının farklı ülkeler üzerine gerçekleştirdiği gözlemler ve tarihsel okumalar sonucu ortaya koyduğu bu çalışmanın ana tezi (**ulus ve milletlerin hayalî, tasarlanmış birer cemaat oldukları**), Türkiye özgülünde de anlam bulan bir gerçekliğe tekabül ediyor. Özellikle de, Cumhuriyet'in başlangıcından itibaren uygulamaya konulan Türkçülük tasavvuru ve sonrasında buna eklemlenen İslami çerçevenin (**Türk-İslam Sentezi**), bugün hâlâ devlet politikasında kabul gören önemli sacayaklardan biri olduğu söylenebilir. Sağlanan bu konsensüsle birlikte, Türklük ve İslam dışında yer alan gayrimüslim, Alevi, Kürt ve diğer topluluklara yönelik imha ve inkâra dayalı birçok uygulamanın günümüze değin sürdürüldüğü görülmektedir. Bunların yetersiz kaldığı durumlardaysa, asimilasyona yönelik pratikler devreye konulmuştur. "**Kürtlerin dağ Türkü olduğu, Aleviliğince başlangıçta Türklerin Orta Asya inançlarının orijinal hâlini koruyan bir 'Türk dini'; sonrasında İslam'a yönelişle birlikte ona müdahil edilip, İslam'ın dışında yer almaktan ziyade, içindeki bir inanış olduğu**" yönündeki tezler, hep bu geleneksel devlet siyasetin ürettiği argümanlardan olmuştur.

Farklı din ve milletlere mensup Ermeni, Rum ve Yahudilerinse, çeşitli numaralarla kayıt altına alınıp (AGOS, 2 Ağustos) devlet tarafından kontrol edildikleri, yakın bir zaman önce ortaya çıkarıldı. Üstelik de durum, bu topluluklar açısından daha da vahim sonuçlar sunmakta. Çünkü her ne nedenle olursa olsun, kendi vatandaşlarına karşı intikamcı duygularla hareket eden bir devletin hiçbir DNA koduyla uyuşmaması, bu insanların içindeki korku hâlini bugün ve gelecekte de sürekli canlı tutacaktır. Bu yüzdendir ki, **Hrant Dink**'in bahsettiği '**güvercin tedirginliği**', tepelerinde dolanıp duran bu şahin görünümlü devlet var oldukça sürüp gidecek. Gayrimüslimleri bu şekilde huzursuz kılan nedenlerin başında, onları var eden kimliklerini (din ve millet) değiştirseler dahi, devlet nezdinde, bir kere her zaman güvenilmez insanlar olarak fişlenip, bundan ötürü sürekli yara alan bir ruh hâliyle yaşamaya mecbur kılınmalarının, değişmez bir kader olarak kendilerine dayatılması gelmektedir.

DEMİR AĞLARA HAPSEDİLEN MİLLET

Buraya kadar ki bütün değerlendirmeler, esas olarak şu gerçekliğe işaret ediyor: "**Devletin, Türk ve İslam'ın Sünni yorumuna mensup olanların dışında, herhangi bir inanç veya millete karşı tahammülü ne yazık ki sözkonusu değil.**" Bunun için, yer yer Türklüğü yer yer de İslam'ı referans alan kurucu ve güncel devlet aklı, bu her iki '**ilahi momentin**' dününü, bugününü ve geleceğini besleyen hayalî kurgulardan da bir an olsun geri durmamaktadır. Özellikle de tarih, sözkonusu bu kurguların iskeletini oluşturması açısından iki yönlü bir

dezenformasyon (**bilgi çarpıtma**) işlevine sahip. İlki, resmî algının ilahlaştırdığı Türk ve İslam kimliklerini yücelterek, beslemesinden oluşurken; diğeri, bunun dışında kalan ötekileri ya kendine benzetmek için geçmişlerine müdahale etme (**inkâr ve asimilasyon**), ya da bunun gerekli görülmediği yerlerde düşmanlaştırıp, imhasına makbul bir görünüm kavuşturmaya yöneliktir.

Devletin bu hususta sergilediği pratik, kendi kontrolü altındaki ideolojik aygıtlarla manipüle ettiği toplumun durumundan rahatlıkla izlenmekte. Buna göre aile, okul, asker ocağı, din, medya gibi çeşitli etkenler sayesinde '**militanlaştırılan**' birey, damarlarına enjekte edilen '**asil kan**' edebiyatıyla, bunu kendi ve sonrasında gelecek kuşaklara aktarmada da doğal bir '**havari**' rolü üstlenmektedir. Dolayısıyla devlet, bir yandan yücelterek moralize ettiği Türkleri, diğer millet ve inançlardan gelecek sözde saldırılara karşı kendi varlığının bekasını korumak için kullanırken; aynı zamanda üzerlerinde sağladığı bu '**afyon niteliğindeki tahakküm**' sayesinde, onları da (Türkler) kontrol altında tutan, çift başlı bir fayda amacı gütmektedir. '**Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur**' gibi korkulara hitap eden nice düşmanlaştırıcı slogan sayesinde, hem Türk milletinin zihnini demir ağlara hapseden, hem de bunun sayesinde Türkiye'yi diğer halklara zindan eyleyen bir hüner sergilenmekte. Yalan yok, iktidarını güçlendirmenin verdiği hazzın keyfini de tek başına sürmeyip, geriye kalan kırıntıları da dağa-taşa serpiştirerek, nakşettiği "**mutlu Türk milletine**" lütfetmekte! O da sadece sözde kalmak şartıyla. Sürecek

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özde Türkçülüğün 'iftiharlık meziyetleri'

Yalçın Çakmak 03.10.2013

Bir önceki yazıda (**Patolojik birlikteliğin 'hayali mutlulukları'**, *Taraf*, 18 Eylül 2013) bıraktığımız yerden devam edersek, devletin şerefli olmakla taltif ettiği (**Ne Mutlu Türk'üm Diyene**) Türklüğü de kendi çıkarları açısından kategorize ettiğini söylenilebiliriz. Zira Türklük, her daim resmî otoritenin makbul vatandaş standartlarına uymak gibi yapısal bir zorunluluğa sahip olmuştur. Böylece işin, çizilen oyunun sınırları dışına çıkan Türklerin kanından şüphe etmeye kadar vardırıldığı söylenebilir. Tam da bu hususta, yıllardır dile getirilen bir tevatürü taşımış olduğu anlamlı mesajdan ötürü ifade etmenin faydası var. Buna göre, Türk olan **İsmail Beşikçi**'nin "**Kürtçülük propagandası**" yapmasını yadırgayan mahkeme hâkimi, Beşikçi'ye dönerek şu soruyu yöneltir: "**Hadî bunların yapmasını anlıyorum da, sen bir Türk olarak bunu nasıl yaparsın?**" Buna karşı, mahkeme de bulunan **Musa Anter (Ape Musa)** hâkime dönerek, "**Kürt olan Ziya Gökalp üzerinden yıllarca Türkçülük yapılırken sorun yoktu da, şimdi Beşikçi'nin Kürtlere sahip çıkmasını mı yadırgıyorsunuz!**" diyerek, çıkışır.

Bu hadiseden de anlaşıldığı gibi, devletin kendi varlık ve bekasıyla özdeşleştirdiği Türklükten kastı, oluşturduğu tahakküme gönüllülükle bağlananlardan elde ettiği faydayla yakın bir ilişki içerisinde olmasıdır. Aksi takdirde '**muhtaç olunan kudrete kaynaklık eden damarlardaki asil kanın**' kıymeti de kendi bağlamında sorgulanmaya açık kılınacaktır! Demem o ki, kıymetin de bir bedelinin olduğu ve bunun da devletin ürettiği resmî ideolojiye minnet eylemekten geçtiği gayet açıktır.

ANLADIK! DÖRTNALA GELİNDİ. PEKİ, YA DİĞERLERİ NE OLDU?

Bu toprakları tamamen Türkleştirme uğraşısında olanlara göre, Anadolu'nun kapıları, 1071'deki Malazgirt Savaşı'yla Türklere açılmış kabul edilir. Şair **Nâzım Hikmet**'in o '**talihsiz dizelerine**' de yansıdığı gibi "**dörtnala gelip uzak Asya'dan, Akdeniz'e bir kısarak başı gibi uzanan bu memleketin**" asıl sahiplerinden (Türkler) önce, Anadolu toprakları adeta birer dutluk olarak görülmüştür! Kapıları açtıranlar hızını almamış olmalı ki, tüm pencereler de sonuna kadar açtırılıp, bunun yarattığı cereyana kapılmanın verdiği ruh hâliyle, Anadolu'nun Türkler öncesindeki tarihi de bilinçli olarak görmezden gelinir. Böylelikle, Anadolu'nun Türklerle başlayan bu '**ahir ve ezel kurgusu**', inşa edilen Türkçülüğün hayal sınırlarını sürekli genişletip, gerçeğin tarihsel mirasıyla yer değiştirecektir.

Bir milletin, kökenini tarih içerisinde ne kadar dibe götürürse, o kadar meşru ve haklı olduğunu besleyen milliyetçi inanç, görmezden gelinen Anadolu'nun kadim halklarının Türk olduğunu iddia etmekle de güçlendirilmeye çalışılmıştır. O yüzden de, bu toprakların asıl sahibi olarak bir kez Türkler kabul edilince, üzerine ayak basmış ve basan herkesin Türk olduğunu iddia etmek de adeta vaka-i adiyeden sayılacaktır. Aynı zamanda, "**tarihi yazanlar, tarih yapanlara sadık bırakılmadığından**" olsa gerek, '**süpürüldükleri bu toprakların**' altından başlarını çıkaran diğer millet ve inanç mensuplarına da, sürekli bir misafir ve her ne hikmetse, ekmeğini yedikleri bu toprakların '**asıl sahiplerini**' arkadan vuran, birer hain damgası layık görülmüştür. Ki durum hâlen de böyledir! Bir de, '**saf Türklere**' hizmetçilik yapmaları için boyunduruk altına alınmalarını ekleyebiliriz. Bu hususta sözü, egemenliği kayıtsız şartsız millete devrettiğini dillendiren Cumhuriyet'in hukukçu kisveli ideologlarından olan **Mahmut Esad Bozkurt**'a bırakalım: "**Benim fikrim, kanaatim şudur ki, dost da, düşman da, dağ da bilsin ki bu memleketin efendisi Türk'tür. Öz Türk olmayanların Türk vatanında bir hakkı vardır, o da hizmetçi olmaktır, köle olmaktır.**"

TÜRKÇÜLÜK VE 'YAN SANAYİLERİ'

Böylelikle, üstün gayretler sonucu meydana getirilen bu meziyetler sayesinde, "**kendinden başka dostu olmayan, yalnızlaştırılmış bir Türk milleti**" yaratılmıştır. Sonradan buna, çeşitli nedenlerden ötürü Türkleşmek zorunda kalanlar da müdahil olur. Hatta ve hatta Türkleşen bu insanların sıradan bir milliyetçiden bile daha fazla Türkçülük yaptıklarının birçok örneği mevcuttur. Bir Kürt olup, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer alan **Abdullah Cevdet**'in, intihar teşebbüsünde bulunan **Ziya Gökalp**'e tedavi maksadıyla yardıma koşan ilk insanlardan olmasına rağmen; bir müddet sonra Gökalp'in Türkçü düşüncelerinden ötürü hayıflanarak "**keşke kurtulmasaydı da memlekete Türkçülük gibi geri fikirleri yaymasaydı**" yönlü ifadeleri, bu rahatsızlığa dair duyulan tepkilerdendir.

Sonradan Türkleşen (tamamı olmasa da) millet ve etnik grupların bu yeni kimliklerini o denli özümsemelerinin, içinde bulundukları çaresizliği perdelemek gibi farklı birçok nedeni olmuştur. Yaşadıkları topraklardan göç etmek zorunda kalan ve artık gidebilecek bir yerleri olmayan çoğu topluluk için Türkiye, son bir şans ve her koşulda savunulması gereken bir hayat memet meselesi olarak görülünce, devletin resmî ideolojisi Türkçülüğe dört elle sarılmak da, adeta bir varlık-yokluk nedeni olarak görülecektir. Başından itibaren bu topraklarda yaşayan diğer halkların Türklüğe meyletmek '**zorunda**' bırakılmalarının da, hayatta kalmak gibi yaşamsal bir gerekçesi olmuştur. Fakat bu sefer tehlike, dışarıdan ziyade bizatihi içeriden, yani devletin kendisinden gelir. Çünkü '**varlıklarını Türk varlığına hediye etmeyenlerin**' sonu ya kara toprak, ya da atalarının yüzyıllarca kök saldığı bu topraklardan alelacele göç edip, soluğu başka diyarlarda almak oldu ve de olur!

Siyasette fil hastalığı ve düşündürdükleri

Yalçın Çakmak 14.10.2013

Gezi, Cami-Cemevi Projesi ve derken en son **Demokratikleşme Paketi** de gösterdi ki, aynı dünyanın misafirleri olmamıza rağmen, hâlen **"farklı kutupların"** havasını soluyoruz. Öyle ki, her ne sebeple olursa olsun (sağ, sol, İslamcı, Alevi, Kürt, gayrimüslim, vd.) yedisinden yetmişine halkın birçok kesiminden insanın müdahil olduğu bu gelişmeler, her defasında karşımıza şu gerçeği getirip dikivermekte: **"AKP iktidarıyla birlikte demokratikleşme adına patlatılan sevinç naraları, yerini giderek feryatlı ve figanlı ahlardan oluşan tepkilere bırakıyor."** Hiç şüphesiz ki bundaki en büyük kabahat de, yine bizzat AKP iktidarının kendisinden kaynaklanmakta.

Başlangıçta, giydiği ateşten gömlekle üzerine bindiği fili sürmenin keyfini çıkaran iktidar, şimdi o filin süregelen hastalığını (iç organlarının giderek büyümesi) çözmekten ziyade, belirli aralıklarla file yaptığı ağırı kesicilerle, mevcut durumu kotarma siyaseti yürütmekte. Üstelik de kabahat sadece bu olsa iyi! Şöyle ki, fille bu denli hemhâl olmuş iktidar partisinin kendisi de giderek bir rahatsızlık hâline gelip, derdi zaten başından aşkın olan file zarar vermeye başlamış bulunmakta. Böylece, hem **Hipokrat**'ın ilk tıbbi ilkesi (**önce, zarar verme**), hem de siyasetin çözüm arayışlarının yerinde yeller esmeye başladı desek yeridir. Özellikle de son açıklanan demokratikleşme paketi, bu yönde yapılan tartışmaları alevlendirmek açısından manidar bir örnektir.

YETMEDİNİZ Mİ ARTIK?

Biliyoruz ki birçok insan açısından bu paket, yol alınan demokratikleşme süreci açısından önemli bir adım olarak görülüyor. Özellikle de, toplumsal kutuplaşma açısından her defasında namlunun ucuna sürülen **"yetmez ama evetçiler"**in sergilediği yaklaşım üç aşağı beş yukarı bu minvalde bir seyir izlemekte. Eline aldıkları çekiçten ötürü, gördüğü her şeyi çivi sanarlarsa, **"yetmez"** ve **"evet"** kelimelerini yan yana telaffuz edenlere zaten başından itibaren kıl oldukları için, **"hayır"** demek dışında pek de **"hayırlı"** bir yol sürmüyorlar. Bir kesim evetçinin, iktidarın niyetini gözardı ederek sunduğu mutlak desteğin yanlışlığı kadar, hayırcıların da her koşulda dile getirdiği olumsuzlamalarının iler tutar bir yanının olmadığını belirtmek gerek! Çünkü siyasetin ve üzerinden geliştiği konjonktürel dengenin, ne **"evet"** demekle iktidar yandaşlığı ne de **"hayır"** demekle iktidar karşıtlığı yapmak gibi bir anlamı söz konusu. Bu nedenle, her koşulda **"evet ya da hayır"** demekten ziyade, yer yer **"evet"** ama yer yer de **"hayır"** diyebilmenin önemli bir meziyet olduğunu ifade etmek gerekiyor. Öyle ki, ne daha düne kadar anayasa için **"evet"** diyenlerin bugünkü demokratikleşme paketi için **"hayır"** demesinde, ne de **"hayır"**cıların **"evet"** yönünde bir fikri benimsemesinin tutarsız bir yanı vardır.

Dile getirilmesi gereken diğer bir husus da, **"hayır"**cılığın bütünsel bir kategori içerisinde ele alınıp, değerlendirilmesine yöneliktir. Bu yanlış algının ve **"hayır"** kavramı üzerinde kurulan hegemonyanın da sorgulanmaya muhtaç yanlarının olduğu gayet açık. Bunun içindeki bir kesimin CHP, MHP ve İP gibi ulusalcılardan, diğerlerininse sol ve sosyalistlerden meydana geldiği görülmedikçe, kimin hangi kaygılarla **"hayır"** dediği anlaşılmamakta ve hepsinin de sanki AKP karşıtlığı üzerinden bir karar birlikteliğine giderek, ortak hareket ettikleri gibi bir algı oluşturulmaktadır. Keza AKP tarafından yürütülen siyasette, bunun sıkça başvurulmuş bir argüman hâline getirilmesi tesadüf olmasa gerektir. Hâl böyle olunca, solculuğu ve devrimciliği kendi tekellerine almış gibi hareket eden kimilerinin, sanki bunun patent hakkı kendilerindeymiş de, ancak onlar kimin solcu ve devrimci olduğuna karar veriyorlarmış gibi hareket etmelerine ne demeliyiz! Bu eğer AKP'ce yürütülen **"kontrollü gerilim siyaseti"**nin değirmenine su taşımak değilse, nedir o hâlde? Diğer türlü sorarsak, AKP'nin de parçası hâline geldiği ve sorunu gittikçe büyüten **"fil hastalığı"**na yakalanmak değil

midir? Bunun için **Gezi olayları** başlı başına bir örnektir. Zira Gezi'deki tepki, sadece iktidarın kendisine değil, aynı zamanda muhalefetin de yürütemediği muhalefetsizliğe bir tepkiydi.

'BEDELLEŞTİRİLEN' İNSAN HAKKI

Mevzu Türkiye olunca, insan olmanın en tabii haklarının dahi uğruna büyük bedeller gerektirdiğini görüyoruz. Devlet içinse durum, bu bedeli ödettikçe ne kadar devlet olduğunu göstermekten geçiyor. Bırakınız eşit vatandaşlığı, sözde torpil geçilen Türk ve Müslümanların hâli bile **'içler acısı'**. Alevi korkusuyla Sünnilerin sırtında bir kambur hâline getirilen Diyanet'ten tutun da, 'Kürtler ve Ermeniler ülkemizi parçalayacak' diye varını yoğunu onlara karşı mücadeleye adayan ve bu yüzden de kendi hakkından, hukukundan feragat eden milyonlarca Türk var bu ülkede.

Olur da bir gün devlet **'insafa'** gelirse, **'anadan asker doğurttuğu'** her Türk'e lütfettiği bedelli askerlik gibi, Kürtlere de kendi anadillerini bedelleştirerek öğrenme hakkı verir. Ama şükürler olsun ki bugünleri de gördük! Devlet babamız, anadilimize bir sayaç takıp, **'Türkçe konuş ey vatandaş'** saçmalığını nihayet geride bıraktı. Şimdiden bu lütf, parası olana ana sütü gibi helal olsun. Olmayan mı? Onlar da bir zahmet ceketini satıp, çocuğunu okutsun kardeşim! Alevilere tavsiyemse, **"hayvanat bahçesi açılışı yapılırken yüzlerce koyunun boğazlandığı bir ülkede, demokrasi paketi açıklanırken neden onlardan bir canın daha öldürüldüğünü"** iyice bir düşünmeleridir!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bilmek acı çekmektir...

Yalçın Çakmak 04.11.2013

Bilmek, insanın varoluşundan itibaren içinde bulunduğu çevreyi ve evreni anlamak uğruna gerçekleştirdiği öğrenme sürecinin **'meyvesi'** (bu kelimeyi özellikle tercih ediyorum) olagelmıştır. Burada bir nevi, **'insanın nasıl insan olduğu'** ve sonrasındaki serüveniyle de ilişkili bir hikâye söz konusudur.

BİLMEK İÇİN İLK BAŞKALDIRI

Tevrat'taki anlatıma göre, Âdem ile kadının (Havva) cennetten kovulmasına neden olan hadise de, bizzat tanrı tarafından kendilerine meyvelerinin yenilmesi yasaklanmış tek ağaç, yani **'iyiyle kötüyü bilme'** ağacının meyvesinden yemeleri olmuştur. İnsanın daha ilk günden itibaren, sırf bilme uğruna tanrıya olan bu ilk başkaldırısı, **kendi eliyle cehenneme çevireceği yeryüzü** sürgünün hikâyesini de başlatmış oluyordu. Böylece, onları yoldan çıkaran yılanın deyimiyle, **"Tanrı biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek onun gibi olacaksınız"** ihtirasını gerçekleştirmelerinden sonra, koca bir dünya, adeta onlara ve soyundan gelecek insanlığa lanetli bir şekilde de amade kılınıyordu! Ama önce sıra, bilme merakları nedeniyle tanrısallığa öykünen bu ilk insanlara, yasaklanan meyveden yedikleri için verilecek ilk cezadaydı: **ACIYI BİLMEK**. Ki öyle de oldu ve Tanrı kadına, "çocuk doğururken sana çok acı çektireceğim, ağrı çekerek doğum yapacaksın" cezasını bir alın yazısı olarak layık görmekten geri durmadı.

Bu durum aynı zamanda, insan ile Tanrı arasında meydana gelecek yabancılaşmanın da ilk alametiydi. Başlangıçta, '**bildiğim bir tanrıya neden inanayım**' diyerekten, onu akıl ve düşünce üstü bir yerde konumlandırarak, '**kendi bilgisizliği ve korkusuyla onurlandıran**' insanın kendisi; zamanla bu fikrini terk edip, tersine, '**bilmediğim bir tanrıya neden inanayım**' ilkesini benimsemeyi daha tercih edilir buldu. Bir vakit sonra insan, sadece kendisine bahşettiği kudretin gücüyle, tanrılarını kendi yaratmaya soyunurken, bir zaman geldi ki, hem onun ihtiyaçlarına cevap vermeyen bu tanrıların, hem de onları yaratan kendisinin akıbeti, tarihin çöp sepetinde yer edinmek gibi makûs bir kaderle düğümlenmiş oldu.

KANI ELLERİMİZDE BİR TANRI

Ama küstahlık ve kibir, giderek fitratımızın vazgeçilmez birer unsurları olarak, alttan alta ruhumuza işlemeye devam ediyorlardı. Çünkü devir, o eski devir değildi artık... Yine de tamamen korkusuz da sayılmazdık. Hâlâ, Tanrı'yı terk etmiş değildik. Hem bir yığın bilinemezlik ortada kol gezerken, bu nasıl mümkün olabilirdi ki!

Bir müddet sonra, en büyük olmak adına sürekli birbirimizi öldürmekten fırsat bulamadığımız bu kan deryasında, dünyanın her fanisinin tadacağı ölümün kapısını, bu kez Tanrı'ya aralamak için elleri sıvadık. Sonuçta, herkesin elbirliğiyle işlediği bu cinayeti, Âdem ve Havva yüzünden lanetlenen toprağın altına götürmek için, birbirimizden büyük bir sır olarak saklamayı daha da tercih edilir buluyorduk ve öyle de yaptık. Biz Tanrı'yı, onun için bir mezar hâline getirdiğimiz dört duvar arasındaki mabetlere gömerken, o çoktan çareyi, bu dünyadan sessiz ve sedasız çekip gitmekte bulmuştu. Suçlu herkesken, nedense ortada bir tek katil zanlısı bile yoktu! Ne de olsa, '**birbirinin kurdu olmayı öğrenen insan**' için asıl tehlike, artık Tanrı'nın kendisi olmaktan çıkıp, içinde bulunduğu bu kurtlar sofrasında düşeni yiyen diğer kardeşlerinden geliyordu. Ben vurduğum kadar cesur bir kahraman henüz dünyaya gelmemişti.

Ta ki **Nietzsche**, unutmaya yüz tuttuğumuz bu çıplak gerçekliği suratımıza vurana değin. Tanrıyı öldürmemizin diyetini, yine bize bunu hatırlatana ödetmek dışında başka bir çıkar yolumuz kalmadığından, bu itirafı esas alarak bütün suçu Nietzsche'ye yüklemekten de bir an olsun geri durmadık. Bir tek **Camus** buna karşı gelip, "**Nietzsche'nin Tanrı'yı öldürmediğini, aksine doğduğu çağda onu ölü bulduğunu**" söyleyerek, elbirliğiyle işlenen bu cinayetin asıl suçlularına, yani tüm insanlığa dikkatleri bir kez daha çekene değin!

BİLİNİR ÇARESİZLİĞİMİZ

Neticede, Tanrı'nın cennetinde geçirdiğimiz o bir nefeslik andan sonra, onunla dünya üzerinde giriştiğimiz bu uzun soluklu rekabetin galibi olmayı '**hak eder**' oluyorduk. Oysaki her şey tam da bitti dediğimiz yerde başlıyor olmasın mıydı? Acaba bütün bu kavganın galibi gerçekten de biz miydik, yoksa Tanrı'nın öyle olduğumuzu sanmamız için başından itibaren bize layık gördüğü laneti mi? Benim fikrim, lanetin galip geldiği yönünde. Hâlâ o lanetin boyunduruğu altında inşa ettiğimiz sahte krallıktan gözlerimizi alamadığımızdan olsa gerek, ellerimizle yarattığımız sefaleti bir an olsun göremiyoruz. Ne garip değil mi, bir vakit İsa'yı çarmıha götürürlerken aşağılamak adına başına taktıkları o '**dünyevi tacı**', şimdi biz kendi ellerimizle başımıza geçirmiş hâldeyiz!

Ey, sırf iktidar olmak adına **bilmeye** çırpınıp duran dünyanın fanileri! Hâlâ farkında değil misiniz? Her bildiğimiz şey bizi ya gittikçe daha da **kirletmekte**, ya da bildikçe ne kadar **çaresiz olduğumuzu** göstermekte! Çünkü vahşetlerimizle giderek daha da çekilmez bir hâle getirdiğimiz şu dünyanın sırrı, artık kendi dışımızdaki bilinemezlerin kendisinden değil; bizzat bizim bildiğimiz kadar acı çekmemizden geçiyor! Duymuyor musunuz yoksa? Büyük usta **Neruda**, boylu boyunca uzandığı toprağın altından bize hâlâ şöyle fısıldamaya devam ediyor: "**Bilmek acı çekmektir. Ve bildik...**"

Asimetrik savaşın, simetrik sonuçları!

Yalçın Çakmak 31.12.2013

AKP iktidarı ve Cemaat arasındaki gerilimden ötürü yaşanan son gelişmelerin, bugüne değin, belirli aralıklarla siyasete damgasını vuran '**gündem trafiğinin**' en yoğun hâllerine tekabül ettiğini görüyoruz. Olayların bu yönüne dair epey bir yazılıp çizildiği için, buna dair yapılan yorumlara bir yenisini eklemeyi, en azından şimdilik pek gerekli görmüyorum. Öyleyse nedir derdim!

21. yüzyıl Türkiye'sinin ilk çeyreğine damgasını vuran AKP ve onunla ittifak hâlinde olan Cemaat'ın, yakın bir zamana değin, belirli bir mağduriyet retoriği üzerinden iktidar paylaşımı hususunda birlikte hareket ettikleri, hemen hemen herkesin malumudur. Her iki kesim de, bir yandan karşılarına aldıkları vesayet rejimi ve onun meydana getirdiği toplumsal travma ile '**mücadele**' ederken; diğer yandan, içeriden kaçınılmaz olarak, birbirlerinin aleyhine yönelik bir genişlemeyi de peyderpey yürütmekteydi. Geline nokta itibarıyla, sözkonusu olan bu birlikteliğin sona erdiği ve Cemaat'ın **de facto** bir güç odağı olarak, bırakınız AKP'ye gözdağı vermeyi, bu 'gözleri dağlamaya' değin işi götürdüğünü görüyoruz. Bu nedenle, AKP'nin ciddi bir bunalım içine girdiğini söylemek mümkündür. Peki ya diğer türlü, yani Cemaat'ın bundan ötürü neler kaybettiği hususu! Öyle ki, en son Fethullah Gülen'in ettiği beddualar sonrasında, bu kaybedişin biraz daha netleştiğini görebilmek de olanak dâhilinde. Yalçın Akdoğan'ın '**kaybet kaybet sarmalı**' olarak ifade ettiği raddenin başlangıcı da bu olsa gerek. Şöyle ki...

KOLUN, YENİ DIŞINDA KIRILMASI

Gerek AKP'nin gerekse Cemaat'ın siyasal söylemlerinde, İslam'ın temel bir referans kaynağı olarak kullanılıp, bunun da özellikle, büyük çoğunluğu bu dine mensup olan Türkiye ahalisi nezdinde, etkili birer '**araç**' olduğu görülmekte. Her ne kadar ikisi de, İslam'ın birer araçtan ziyade '**amaç**' olduğu fikrini savunsa da, birbirlerinin aleyhine gerçekleştirdikleri uygulamaların, anlata geldikleri kendi İslam anlayışlarıyla da iler tutar bir yanının olmadığı söylenebilir. Bunlar, olayın tali tarafında yer alan meseleler! Esas olarak, Cemaat'ın AKP'ye karşı aldığı pozisyonun tek başına AKP'yi değil de, AKP'yle birlikte hem kendisini, hem de her ikisine gönül veren toplum açısından Cemaat'ı suçlayıcı bir algıya neden olduğundan söz edilmekte. Zira AKP'ye oy veren mütebedeyin kesimin, bu parti ile ilgili olarak ortaya çıkan iddialara inanıp inanmaması bir yana, nihai kertede yine AKP'yi tercih edip, yoluna onunla devam edeceği gibi bir durumla da karşı karşıyayız. Onlara göre AKP, inançlarını bastırana karşı, yine bu inanç üzerinden tahkim ettikleri kimliği temsil eden bir '**sembol**' ve aynı zamanda, üzerine bu sembolün nakşedildiği ve ele güne karşı da yere düşürülmemesi gereken bir '**bayrak**' hâlini aldı. Bu nedenle tepkileri, ismi yolsuzluklara karışanlarla birlikte, daha çok bu yolsuzlukların ifşa edilmesinde parmağının olduğu düşünülen Cemaat'ın kendisine yönelecektir! Neden mi? Çünkü AKP'ye oy verenler de en az vermeyenler kadar, parası '**deniz**' olan devletle girilen her türlü ilişkilimenin, bu '**parayı**' yemeyenin adeta 'kerizden' sayılacağı bir toplumsal kültürün hem '**üreticisi**' hem de '**muhatabıdır**'. Buna bir de, son günlerde tartışıla gelen Cemaat- CHP yakınlaşması eklenince, kırılan kolun daha erken bir sürede kaynatılıp, meydana gelen irtifa kaybının bir an önce engellenmesi de adeta bir gereklilik hâline gelmektedir. Yanı sıra, sözkonusu gelişmelerin AKP tarafından uluslararası bir komplo olarak nitelendirilmesinin ve ayrıca Kılıçdaroğlu'nun ABD

ile ABD Türkiye Büyükelçisi'ni ziyareti ve son olarak da Amerika üzerinden Gülen'in pozisyonunun tartışılmaya açılması, AKP'nin bu krizden çıkmak için tabanına vereceği mesajların neler olacağını şimdiden gösterir gibi. Bu nedenle AKP'nin seçimlerde, üçlü '**şer**' eksenine Amerika, Cemaat ve CHP'yi oturtup, '**anti**' yönü ağır basan bir İslamcı söylemi kullanacağını tahmin edebilmek için kâhin olmaya gerek yok! Yapacaklarının sadece bununla sınırlı kaymayacağını düşünmek bir yana, o hâlde en kazançlı çıkan kesim kim olacak?

Kanaatime göre, 90'lı yıllardan itibaren devam edegelen hükümet krizleri üzerinde belirgin bir ağırlığı olan Kürt siyaseti, bu güç ve tecrübelerinin de farkında olarak, resmettiğimiz bu ikili kamplaşmanın dışındaki bir üçüncü cephe olmanın avantajıyla, bu atmosferde en fazla '**oksijeni**' soluyan taraf olacak. Çünkü AKP'nin İslamcılığına dair dile getirilen eleştirilerden ötürü Doğu'daki seçmeninden kaybedeceği oyların büyük bir kısmının, yine seçmen açısından, bu kez de Kürt kimliğinin ön plana getirilerek BDP'ye yönelmesi gibi güçlü bir ihtimal söz konusu. Bunun için BDP'nin, bundan sonra AKP'ye karşı yürüttüğü politikada, İslami yanı daha ağır basan bir söylemi tercih etmesinin ne tesadüf, ne de tutarsızlık olacağı söylenebilir. Hele ki önümüzde CHP gibi bir şaşkın ördek yavrusu duruyorken!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ey devlet, gücün ancak namuslulara yeter!

Yalçın Çakmak 15.01.2014

Hani bir Ebuzer vardı, Gıfarlı olan: **Ebuzer el Gıfari**. Bu adı, bugün dini ve imanı dilinden düşürmeyip halkına karşı örgütlenen bu devletin hâlihazırdaki yöneticilerinin ağzından duymuş olamazsınız! Çünkü **Hz. Muhammed'in ilk sahabelerinden** olan Ebuzer, İslam adına yetkili olanların İslam'la bağdaşmayan tasarruflarının karşısına canı pahasına da olsa dikilen bir '**kıymıktı**'. Döneminin iktidarına karşı doğruyu ve inandığı İslam'ın değerlerini söylemekten bir kez olsun geri durmayan bu onurlu insanın, ne devletle işi oldu, ne de devletin çirkin yüzüne karşı bir eyvallahı. O nedenledir ki, **Muaviye** ile **Hz. Osman** onu hiçbir zaman için sevmədiler. Öyle ki, ona karşı beslediği düşmanlıktan ötürü gözü dönen Osman, bu nedenle onu ve ailesini Rebeze Çölü'nde sürgüne yolladı. Çölde bir kızı ve oğlunu açlıktan kaybetti. Açlıkla gelen ölüm onun da kapısını çalınca, son nefesini verirken bile şu cümleleri söylüyordu: "**İçinizden kim devletin habercisi, yöneticisi, komutanı veya casusuysa beni kefenlemesin.**" Çünkü Ebuzer, devletin ne menem bir şey olduğunu ve insan ahlakını nasıl kirlettiğini kendi tecrübeleriyle sınamış, buna rağmen bir kez olsun doğruyu ve haklı olanı söylemekten geri durmamıştı.

DEVLET GERÇEKTE KENDİNİ AKLIYOR

Haklı olarak, bu hikâye de nereden çıktı diyenleriniz olacak. Bu aslında, 17 Aralık'tan beri yaşananlardan ötürü sık sık aklıma gelen bir olaydı. Üstüne bir de **Milliyet** ve **Taraf** gazetelerinde yer alan fişleme skandalları haberleri eklenince, yazmamak olmazdı. Fakat biz milletin derdine ses olalım derken, bir de ne öğrendik: Meğerse bu fişlemeleri yapanlar, herkes gibi beni ve ailemi de fişlemişler. **Taraf**'ın söz konusu haberde ortaya koyduğu gibi, bu fişlemede bile her türlü sahtekârlığa başvurmuşlar (10.01.2014). Peki, bunu ne adına yapmışlar? Vatan ve milletin bekasına tecavüz eden bölücü ve yıkıcı terör örgütlerine mensupmuşuz da, onlar

buna engel olup, devleti kurtaracaklarmış! Nerede yapmışlar bunu, Hozat Emniyet Amirliği'nde. Yani, bu devletin bir kurumunda!

Şimdi soruyorum, bu ülkeyi, on yılı aşkın bir süredir Müslümanlık edebiyatı yapan bir hükümet yönetiyor mu? Yönetiyor! Bu hükümetin başında, "**Bizim dönemimizde fişlemeler bitti**" diyen bir başbakan var mı? Var! Peki, bu fişlemeler hangi zaman aralığında yapılmış? AKP'nin iktidar olduğu dönemde. Hadi yapıldılar, bunu yapanlar cezalandırıldı mı? Hayır. Bırakın cezalandırmayı, daha birkaç ay önce konuyu Meclis gündemine taşıyan CHP milletvekili **Oktay Ekşi**'ye cevap veren dönemin İçişleri Bakanı **Muammer Güler** bakın ne dedi: "**Yapılan araştırma sonucunda, ismi geçen devlet görevlileri hakkında yapılan ihbar ve şikâyetin işleme konulmamasına karar verildi.**" (*Radikal*, 28.06.2013). Yani bir araştırma olmuş ve bu araştırma sonucunda da ismi geçenlerin suçsuz olduğuna karar kılınmış! Ama *Milliyet*'in aynı haberine göre, fişlemelerin bulunduğu bilgisayar klasöründen hem fişlemeyi yapan polisin eşinin resmi, hem de bazı polislerin kendi adlarıyla dosya açtıkları tespit edilmiş (08.01.2013). Anlayacağınız, bir gazete muhabirinin kendi olanaklarıyla tespit ettiği bu gerçeği, devletin kendisi her ne hikmetse bir türlü tespit edememiş! Neden mi? Çünkü o polisler bunu kendi keyiflerinden değil de, yıllardan beridir devam edegelen devlet politikasının emirleri doğrultusunda yaptılar da, ondan. Olanlar sadece bununla da sınırlı değil!

ORALARIN "AHLAKI" DA DEVLETEN SORULUR!

Meğerse bizim devletin '**bazı polis memurları**' tam bir ahlak abidesiymiş de bizim bunca zaman haberimiz yokmuş! Neden mi? Gaziantep Üniversitesi'nin İslâhiye'deki fakültelerinde okuyan öğrenciler el ele, kol kola gezip, duygusal ilişki yaşamışlar da, bu vatan aşkıyla yanıp, kavru lan polislerimiz onları fişlemeyi de devlet görevinden bilmişler. Memuru '**magazinciliği**' ve '**dedikodu**' meslek hâline getirmiş bir devletin düşeceği aciz işte tam da bu olsa gerek. Eminim ki, bunu yapan o polisler, hayatlarında bir kez olsun, karşı cinsten birinin elini tutma '**ahlaksızlığı**' ve '**terbiyesizliğini**' sergilememişlerdir. Hâl böyle olunca insan, onları ve çocuklarını da ancak '**leylekler**' getirmiştir diye düşünmekten kendini alamıyor!

Hazır söz Gaziantep Üniversitesi'nden açılmışken, geçtiğimiz ay içerisinde üniversite yönetimi tarafından görevine son verilen **Ahmet Bülent Özer**'i de burada zikretmeden geçmek olmaz. Hani şu Kürt, Alevi ve solcu olduğu için bin bir türlü haksızlığa maruz kalan o akademisyen arkadaşımız. Kendi beyanlarına göre, "**verdiği ders içeriklerinin sorgulandığı, dedikodu yoluyla itibarsızlaştırılmaya çalışılıp, tehdit, şantaj, fiziksel ve psikolojik saldırının yanı sıra siyasal fişleme ve iş özgürlüğü bir dizi zorbalıkla kısıtlanan**" o öğretim görevlisi (*Evrensel*, 12 Aralık 2013).

Bütün bunlar, devletin devlet olmaktan çıkıp, bir hükmünün kalmadığının açık birer delilidir. Maruz kalınan haksızlıklara dair dile getirdiğim örneklerin hepsi, AKP iktidarı döneminde gerçekleştirilen icraatlardır! Hâl böyle olunca da, düne kadar Müslümanlık adına mağduriyetten dem vuranların iktidar olunca nasıl bir değişim geçirdiklerini de tüm çıplaklığıyla görüyoruz.

Şimdi Ebuzer'in, devlete bulaşmanın nasıl bir kirlilik ürettiğini 14 yüzyıl önce görüp, bundan canı pahasına neden uzak durduğunu anladınız mı? Bana göre, devletin mayasının bozuk olduğunu bizzat gördü de, ondan!

yalcincakmak82@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anlatacaklarım var!

Yiğit Karaahmet 05.10.2013

Gezi direnişi hepimize gaz bombalarının nasıl tekmeleneceği, üç kilo fasulyeden bir park dolusu insana yetecek yemeğin nasıl pişirileceği, kriz ânında kadınların sutyenlerini nasıl gaz maskesi yapabileceği gibi hayatta kalmanın 10 yolundan başka çok önemli bir şey daha kazandırdı. Bu zamana kadar hiçbir şekilde politik olmayanlara, '**Aşk Örgütlenmektir**' önerisini ciddiye almayanlara, susmanın bir erdem olduğuna inanlara, Y kuşağına, aptal sandığımız 90'lılara bambaşka bir vizyon getirdi.

Artık hepimizin söyleyecek pek çok sözü var.

Artık hepimiz bu dünya düzeninin manasızlığı ve sonsuz hiçliği içinde kendi fikirlerimizi korkmadan, korkutulmadan, kimseyi de korkutmadan duyurmak istiyoruz. Konuşmak, anlatmak, neyi düşünürsek onu olabildiği kadar net ifade etmek ve artık ağız dolusu kahkaha atmak peşindeyiz.

Bunun için de çeşitli mecralar var. Kimisi bunu o süreç içinde duvarlara yazarak, avaz avaz haykırarak, sokakları boyayarak yaptı. Kimisi gözüyle ya da hayatıyla...

Dedikleri gibi kimimiz içinse şiir gerçekten sokakta.

Benim şiirim de maalesef, kaderime neden yazıldığını anlamadığım bir şekilde, gazete sayfalarında. Neden Hollywood Bulvarı değil de bir üçüncü hamur kâğıt onu bilmiyorum. Ama içimden bir his günlük gazeteye geri dönmek gerektiğini, birilerine başka yollardan da ulaşmak gerektiğini söylüyor.

Evet, benim de anlatacaklarım var... Hem de pek çok şey.

Mesela **Sibel Can**'ın Cote d'Azur'da yeni aldığı yeni evindeki neredeyse her gri saten minderle çektiği yumuşak yuvarlak fotoğrafları gibi... Mesela, **Neşet Ertaş**'ı anma törenlerinde ki Ertaş'ın gizli gay'ler için yazdığı '**gel gizli gizli**' adlı şarkıyı söyleyen, bir kolormatik boya bıyıklı **Orhan Gencebay**, bir kübik türban şapkalı **Bedia Akartürk**'ten oluşan **Nuh'un Gemisi** ekibi gibi... Mesela park direnişinden sonra artık oradan hiç ayrılamayan, evlerinden kaçıp İstanbul'a gelmiş **Genç Zırılar** ve **Genç Çarşılılar** arasında başlayan süper gerçek aşkın detayları gibi.... Mesela Beyoğlu'ndaki sokakların ismini değiştirmek için halka fikrini soran pek nazik **Ahmet Misbah Demircan**'a **Elton John Avenue** ya da **Kırıkbeyaz Çıkmazı**'nı önermek gibi... Mesela **Ali Babacan**'dan **Hilal Cebeci**'ye uzanan sevdiğim portreler serisi gibi... Mesela tekrar bir gazete için Tunceli'ye pardon Dersim'e gidip oradaki genç erkeklere **kanka** yerine **qanqa** diyebilme ihtimali gibi....

Çok ama pek çok şey hakkında anlatacaklarım var. Çünkü benim şiirim de üçüncü hamur kâğıda basılı.

Yıllar sonra o hamur kâğıda döndüğümde ise günlük gazete bana hoşgeldin dedi. Dün ilk sayfadan artık **Taraf**'ta olduğumu duyururlarken soyadımı yanlışlıkla **Karaahmet** değil, **Karamehmet** olarak yazmışlar.

Sanki bana TMSF el koymuş gibi. Ecevit'i bir gün önce öldürme haberi hâlâ efsane olan eski gazetemın eski patronu **Mehmet Emin Bey**'in laneti üstümden hiç ayrılmayacak galiba.

Türk gazeteleri hâlâ Freudyen kayıyor, hâlâ çılgın, hâlâ unutkan.

Ama bu belki de bir işarettir. Belki de Karamehmet olarak başladığım bu yolculuk bir GSM şirketinin yüzde 51 ortağı olmamla sonuçlanır. Ya da medyaya giren her yiğidin başbakan danışmanı olması gibi beni de böyle bir kader bekliyordur.

Dedim ya anlatacaklarım var...

Ay resmen günlük gazete.

Hoşbuldum ayol!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyefendinin botoksları

Yiğit Karaahmet 08.10.2013

Başbakan Erdoğan, günümüz Türkiye'sinin en büyük kanaat önderlerinden birisi.

Pek çok insan onun karizmasından, hâl ve tavırlarından aşırı etkilenip, vücudunun bir bölümünde biten bir kıl parçası olmak isteyebiliyor.

Ya da onu gece rüyasında da görenler vardır, eminim.

Fakat bu ülke sadece onlardan oluşmuyor.

Burada bizler de varız ve ister inanın ister inanmayın bu toplumda yaşayan bir birey olarak benim de kendisini rol model olarak benimsediğim bir alan var.

O noktada kesinlikle onun gibi olmak istiyorum.

Son dönemde çok büyük bir krize sahibim.

Alnımda çıkan ilk kırışıklıklarımla yüzleşmeye çalışıyorum.

Birdenbire geldi.

Bir sabah uyandığımda sol üst kaşımın üstünde bir çizgi fark ettim.

Yastık izi sandım ama ertesi sabah da vardı.

Sonraki sabah da...

Bir sonraki sabah da...

Kabul etmek istemedim.

Yastığımı değiştirdim, yatağımın yerini değiştirdim, kafamı değiştirdim...

Maalesef bir sonraki sabah yine vardı.

Çok zorlanarak da olsa artık onun bir çizgi olduğunu itiraf etme zamanı gelmişti.

Şu anda günümün büyük bir bölümü ayna karşısında yüzümü inceleyerek geçiyor.

Eskisi kadar cildim esnek mi?

Yoksa sağ tarafta da mı bir çizgi var?

Çıldırmaq üzereyim ve tabii bu sürecin sonunun nereye gittiğinin çok farkındayım.

En geç iki yıla kadar botoks geliyor.

Ve botoksta geleceğim noktanın kesinlikle Başbakan'la aynı seviyede olacağına da hiç şüphem yok.

Şimdiden bunu görebiliyorum.

İtiraf etmem gerekirse hangi estetisyenle çalışıyorsa kesinlikle ona gitmek istiyorum.

İşlerini çok iyi ve çok dikkatli yapıyorlar.

Aynı ifadeyi, tepeye doğru dikilen o kaşları, öfkelenince uçları titreyen o bıyıkları sanki yeniden inşa edilmiş pırl pırl bir yüze oturtmayı başardılar.

Artık yaşı ve yaşadığı yoğun stresten dolayı eskisi kadar dinç olmadığı ortada olan beyefendi sanki başka bir galaktik evrenden gelen bir enjeksiyon yöntemiyle yeniden yapılanmış gibi.

Arada bir televizyonda yakaladığımda kendisini, detaylıca cildini inceliyorum.

Eski fotoğraflarıyla yenilerini de karşılaştırdım.

Yanaklar, şakaklar ve alnının büyük bir bölümü neredeyse pürüzsüz bir pırıltıya sahip.

En az Seda Sayan'ın çamaşır suyu reklamlarında bizi çamaşırları elinde kendisi yıkayan bir ev hanımı olduğuna ikna edebilmesi kadar inandırıcı ve doğal görünüyor.

Estetikteki bence en önemli şey '**bırak doğal görünsün**' ilkesi gereği, tüm yüze baştan sona müdahale etseler de alnının ortasındaki üç derin çizgiye dokunmamışlar, onu sabit bırakmışlar.

Çünkü o üç çizgi kendisinin gerginlik seviyesini ve artık yüzüne oturmuş olan o kızgın ifadeyi temsil ediyor.

O gergin ifadesi olmadan inandırıcılığını yitirir diye korkuyorlar.

Ondan vazgeçemezler.

Tıpkı benim iki kaşımın ortasındaki, ileriki yıllarda arasına işaret parmağımın girebileceğine emin olduğum düşünce çizim gibi.

Ben de kaşımın ortasını beyefendinin alnındaki üç çizgi gibi yaptırmaya karar verdim.

O da benim estetiksizmişim gibi görünme şeklim olacak.

Beni bu alnımda çıkan kırışık sendromundan kurtaracak tek şey beyefendinin botoksta geldiği son nokta.

Ben onun alnındaki, hiçbir estetik müdahaleyle giderilemeyen, alamet-i farikası gergin ifadeyi veren üç derin çizgiyim.

Kendisi de benim bu konudaki lazer epilasyon ışığım.

Yolundayız.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dekolteli bacı

Yiğit Karaahmet 12.10.2013

Ülke olarak bir gurur kaynağı kadınıımız daha oldu: **Dekolte bacı**. Artık kırmızılı kadın gibi, siyahlı abla gibi oyuncu-sunucu **Gözde Kansu**'nun pencereli dekoltesi bir sembol olma yolunda ilerliyor.

Ayşe Arman'ın, Kansu'yla yaptığı bol mimikli bir röportaj çıktı geçenlerde **Hürriyet**'te. Muhtemelen 44 beden olup 40 beden kıyafetin içine hoff'laya poff'laya girip fotoğraf çekirtme fırsatını asla (elbette ve tabii ki) kaçırmayan Ayşe Arman müjdeliyordu. Pencere dekolte elbise, dekoltesine karışıldığını düşünen kadınlarımızın tepkisini gösterebilmeleri için halkın kullanımına açılacakmış. Yani gidip o kıyafeti giyerek fotoğraf çektirebiliyorsunuz gibi saçma bir kampanya var artık. Vücuduna güvenen hanımlar gidip Ayşe Armanmışçasına o elbiseye sıkışmaya çalışabilir.

Kansu'ya mağduriyetinden dolayı birazcık sempati varsa röportajındaki **"İzmirliyim, güzelim, özgürüm, herşey bu yüzden başıma geliyor"** sabuklamaları nedeniyle kısa sürede sönuverdi. Üstelik **"Benim bedenim, benim dekoltem, benim performansım"** adlı pankartla çektiirdiği, muhtemelen Ayşe Arman'ın kötü prodüksiyon fikirlerinden birisi daha olan fotoğraftan sonra, insan gerçekten hayret ediyor. Tatlım, kendini savunmak için **'benim bedenim, benim dekoltem ve benim performansım'**ı sunuyorsan eğer sana verecekleri cevap şu olacaktır: Benim programım, benim kanalım ve benim param. Bir sloganın içini boşaltarak lafa girersen eğer, söyleyecek başka şeyin kalmıyor. Artık gidip senin bedeninin, senin dekolten ve senin performansını, **Kandemir Konduk** tiyatrosunda gönül rahatlığıyla sergileyebilirsin. Onlar da kendi kanalları ve kendi televizyon programlarına senin yerine, kendisini hâlâ sabah şekeri sanan (ve bunda gerçekten çok yanılan) seyrek saç, dökme demir vücutlu **Murat Başoğlu**'nu alırlar sunucu olarak. Umarım onu da dekoltesi yüzünden **Fatma Şahin** kovdurur da her işe atlamak neymiş öğrenir.

Dekolte bacı faslının ikinci perdesinde ise kafama takılanlar kabinenin televizyon alışkanlıklarıyla ilgili. Bu adamlar ülkeyi yönetecekleri zamanı televizyon izleyerek mi geçiriyor? **Hüseyin Çelik** ne yapıyor mesela akşamları işten gelince: Yemekten sonra meyve tabağını eline alıp, terliklerini ayağına geçirerek; bir yandan gri çoraplarına **'Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'** arması işleyip, bir yandan da sevmediği dekolte mi kovduruyor?

Peki, ya diğerleri?

Başbakan Erdoğan'ın sıkı bir **Muhteşem Yüzyıl** izleyicisi olduğunu tahmin etmek güç değil. Dizinin daha ilk sezonundan **"Böyle ecdat olmaz olsun"**u çıktı. Zaten öyle bir ego'nun da gidip Sultan Süleyman dizisini izlemesi en doğalı.

Ahmet Davutoğlu, Vedat Milor izleyicisi olabilir mi? 186 adet servis tabağından oluşmuş kahvaltı sofrasında çekilmiş fotoğrafından sonra boğazına düşkün biri olduğu anlaşılıyor.

Egemen Bağış? Bence kendisi seyahat programlarına; başka kültürleri keşfetmeye çok meraklı. Avrupa Birliği'nden o sorumlu ya, mesleği hesabaabı. Üstelik arada bir attığı **Oukl, Rö** gibi süper anlamlı tweetlerinde bu programlardan edindiği ve geliştirdiği ikinci yabancı dilinden gayet seçkin örnekler sunuyor.

Bülent Arınç? Kesinlikle bir **Müge Anlı** izleyicisi olduğuna çok eminim. Canım. Barınç, tam bir Müge Anlı insanı değil mi? Mahallenin dramatik teyzesi. Sabah kahvaltının ardından kocayı işe, çocukları okula göndersin, çayını koyup açsın Müge Anlı'yı. Elti, gelinini öldürmüş ona ağlasın. O bitsin, dünürü tüpçüyle kaçmış ona ağlasın. O bitsin Nuriye'nin yıllardır kayıp kızkardeşi bulunmuş ona ağlasın.. Ağlasın da ağlasın. Sanki kendi derdi kendine yetmezmiş gibi...

Ne, dekoltem yüzünden beni de mi kapatacaklarmış?

Daha da açıcam kimse karışamaz!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zorlu olacak...

Yiğit Karaahmet 15.10.2013

Bayramda İstanbul'da kalanlar için ardı ardına sıralanan önerilerden biri, neredeyse gidilip görülmesi bir zorunluluk hâline getirildi. **Zorlu AVM**'den bahsediyorum. Haftalardır bununla ilgili; '**açıldı, açılıyor, açılmak üzere, biraz açıldı ama daha tam değil**'e varan bu pompalarla yaşıyoruz.

Aaa, duymadınız mı hâlâ çok ayıp!

Medyanın yandaşı, kardaşı nasıl görevlerini hiç aksatmadan yerine getiriyorsa pek çok diğer hayat, magazin, stil çöplüğü de kendi biatlarını layıkıyla yerine getiriyor. Yine bir bedava gezi varmış anlaşılan yakınlarda. Bombardıman öyle başladı. İtalya'ya, bu AVM'nin içinde yer alacak '**restaurant zinciri**'nden birine gittiler ve hepsi birbirinin aynı tornadan çıkmış sorularla güzellemler döşediler. Üstelik henüz açılmamış restoran için yapıldı bunların hepsi.

Büyük pazarlama tam istenildiği gibi ilerlerken, PR döneminde sıra AVM'nin açıldığı tarihe yani geçen haftaya geldi. **Aslı Sayar, Yaprak Baltacı, Başak Soykan...** Bu hanımların ismini hafta sonuna kadar hiç duymamıştım. Hafta sonu (benim gördüğüm) iki yazıda birden isimleri '**aman unutulmasın**' kıvamında über dikkatle kullanılmıştı. Biri genetik mühendis, diğeri atomu parçaladı ya da bir diğeri uzaya uçtu değil...

Makarnacılar.

Zorlu'nun içinde makarnacı açmışlar.

Bütün bu övgüler, heyecanla beklenen açılışlar, tüm bu goy goy'lar ne için yapılıyor peki. Altı üstü bir AVM için. Pardon Zorlu'nun burasının **Demirören**'den ya da **Gezi Parkı**'na dikilmesi planlanandan ne farkı var? Tek farkı **Zincirlikuyu**'da açılmış olması mı? Türkiye'nin '**şu an için**' en büyük olanı olması mı?

Hatırlarsanız bir zamanlar **İETT Otoparkı** olan bu devasa araziye park yapma önerileri vardı. Araziyi satın alan beyefendi, buraya yapılacak **şey**'in (şey diyorum kusura bakmayın) zaten mimarisiyle yemyeşil olacağını falan söylemişti. Evet canım, tepesine üç tane çalı dikmişler. Çok yeşil gerçekten, içi huzur doluyor insanın.

Zorlu AVM'nin açıldığı gün içeriyi gördükten sonra ağlayanlar olmuş. O kadar beğenmişler ki bu muhteşem; **alışveriş- mutluluk- ofis- rezidans- otel- çay bahçesi konseptinden** içeri girince ağlamışlar.

Böyle insanlarla da aynı topraklarda yaşıyoruz. AVM'lere ağlayanlarla. Kalbim kadar temiz bu sayfalardan onlara da hitap etmek istiyorum.

Bence de bu bayram Zorlu AVM'yi görmeye gidin.

Ama gitmeden önce bir **Kuzguncuk**'a geçin, karşı kıyıdan bakın o siluetin ortasında ne denli muhteşem, ne denli **Gotham City**, ne denli **'betonarme 101'** durduğunu görün önce.

Sonra da hemen koşa koşa özel arabalarınıza binin, her yere egzoz dumanınızı saçıp, zaten sıkışık trafiği iyice felç ederek AVM'nize ulaşın. Otoparka park eder etmez, kendinizi binanın içine atın (Elbette hepinizi yetecek kadar açık-kapalı otoparkları mevcut).

Acıkmışsınızdır.

Koşa koşa makarnacıya gidip, kusana kadar makarna yiyin. Burnunuzdan kulaklarınızdan karidesli, ıstakozlu penne'ler fışkırana kadar yiyin. Üstüne bir tane özel tatlı, sonra da bi adet de bolonez soslu makarna daha yiyin.

Hey dostum. Şimdi biraz para harcama zamanı, Türkiye'nin en büyük AVM'sindeki en büyük alışveriş zincirleri sizleri bekliyor. İstedığınız her şey ama her şey var. Kredi kartlarınızın limitlerini çok uzun bir süre göçertmeye yetecek kadar kıyafet, mücevher, aksesuar mevcut. Bir alana bir patates soyucu, bir adet de dikiş seti benden. Aldıklarınızı 78 taksite böldürün, mayısta ödemeye başlayacağınız formüller geliştirin. Gidin, çıldırmışçasına alışveriş yapın.

Belki rahatlarsınız, biraz gözünüz doyar.

Gidin mutlaka bu Zorlu AVM'yi görün. Ne de olsa bu hafta şehirde biz bizyiz. Hepimizin bol bol vakti var.

AVM'lerin tam zamanı.

Herkese iyi bayramlar!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram notları

Yiğit Karaahmet 19.10.2013

Epey bir aradan sonra ilk kez uzun bir tatili, şehirde kalarak geçirdim. En yeni kıyafetlerimi giyip, çocukları tarafından Erdek'e terk edilmiş bir albay emeklisi gibi elimde bir paket Kent çikolatamla hiç evden çıkmadan kurban eti bekledim. Tüm şehri kan gölüne boyayan o devasa mezbaa'dan bir adet bile et parçası bize düşmedi. Eti geçtim bir porsiyon köfte ısmarlayan bile olmadı. Kurban sucks!

» *The O.C.* dizisinin Türk çakması olan **Medcezir**'de çok tuhaf bir şey oluyor. Zengin çocuğun babasını oynayan **Barış Falay** bir gay baba performansı sergilemiyor mu? Yani o kaşlar, gözler, o aşırı beyazlatılmış surat ve **Çağatay Ulusoy**'u her gördüğünde imalı imalı dönen gözleriyle her an öpüşmeye başlayacak gibiler. Sanki Ulusoy onunla garajda tartışırken **'şöyle bi değdirse'** dizinin tüm dramatik sıkıcılığı çözülecek.

» Bayramda en güzel harçlığı, namaz çıkışı beyefendiden 200 lirayı kopartan kız aldı. Başbakan'ı takip etmek o

kadar sıkıcı bir iş olmalı ki gazeteci kendisi magazin yaratmak için böyle bir hamlede bulunmuş. Tabii **“Başbakanım yaa, ben daha babama gidemedim yaa, harçlığı siz verin yaa?”** üslubunu konuşmak gerek, o ayrı. Ama yine de bayramda en çok o kızı kışkandım.

Peki, bir namaz takip eden gazeteci 200 TL harçlık alıyorsa eğer mesela **Yiğit Bulut** ne kadar harçlık aldı acaba? Bir otoyol ihalesi kadar mı? Ya da herhangi bir AVM’de kahve zinciri?

Peki, ya **Akif Beki** ne kadar almış olabilir? Hiçbir yere ilerletemediği bir televizyon programı daha? Bir başka gazeteye daha yine hiçbir yere varmayan yazıları için transfer mi? (Yandaş medyanın en tuhaf insanı bence **Akif Beki**. Diğer herkese ucundan kıyısından bir cevabım var ama **Akif Beki**’de yapılan bu ısrar neden, onu hiçbir zaman anlayamıyorum.

» **Yılmaz Erdoğan** ‘baş yapıtı’ **Kelebeğin Rüyası**’nı Oscar için hazırladığı kurgusuyla yeniden gösterime soktu. Pardon o kurguda bizi tekrar sinemaya çekecek ne yapmış olabilirsin? **Kıvanç Tatlıtuğ**’u birinci dakikada öldürdün mü?

Ayrıca madem film için olması gereken kurgu buydu, o zaman ilk hâlini izleyen bilmem kaç milyon insana biraz yazık olmadı mı?

» İstanbul’da herhalde bir avuç insan kalmıştı ve şehri uzun zamandır bu kadar boş görmemiştim. Arap turist bile yok gibiydi öyle söyleyeyim. Bayramı şehir dışında geçirenler, gittiğiniz yerler gerçekten çok güzel değil mi? Mesela bayramda memleketine giden kardeşim... O bakraç bakraç yoğurtları, o bol oksijenli havayı, eski toprağını, köklerinin seni çağırdığı yeri özlememiş misin? Büyük şehrin sana göre olmadığını artık çok net anlamadın mı?

Ya sen bayram tatilini güneşli bir tatil beldesinde ya da yurtdışının o medeni diyarlarında geçiren beyaz yakalı arkadaşım... Artık yeteri kadar çalışmadın mı? Bodrum’da o hayalin olan evi alıp, bundan sonra sadece kendi bahçende yetiştireceğin organik marullarla beslensene. Ya da artık koy tüm birikimlerini cebine git sana insan gibi davranılan yerlerde yaşa, düzenli metro saatlerinden faydalan, Türkiye gündeminin eksikliğiyle boşalan kafanı güncel sanat sergilerini dolaşarak yaşa... İstanbul sana da göre değil biliyorsun değil mi?

Keşke hepiniz gittiğiniz o yerlerden dönmeseniz, orada kalsanız.

Sizsiz burası o kadar güzel ki...

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Topbaş’ın çikolata fabrikası

Yiğit Karaahmet 22.10.2013

Bazen Türk medyasındaki eksik mizah anlayışını ve fantastik hayal gücünü takip etmek için yandaş basını okumak inanılmaz iyi geliyor. Onlardaki bu mizansen yaratma ve yıkama yağlamanın getirdiği saçmalık başka hiçbirinde yok.

Bu haftanın şanslısı, **Sabah Pazar**'da **Ersin Kalkan** imzalı sayfalar dolusu yayımlanan haber oldu. Bu haber yepyeni bir çılgın projeyi daha başlıktan müjdeliyordu: "**Haliç'le Karadeniz buluşacak.**"

Oley!

Bu projeye göre, 1. Dünya Savaşı sırasında **Silahtarağa**'ya kömür taşımak için kurulan, bir ucu **Terkos**'a dayanan ve 1952'de kapatılan **demiryolunu** tekrar canlandıracaklar. Ülkemizin en çok yatırım yapılan ulaşım biçiminin demiryolu olmadığı gayet ortadayken şimdi durduk yere bu demiryolunu neden tekrar canlandırmaya karar verdiler acaba?

Cevaplar aslında projenin satır aralarında da gizli. Bu demiryolunun güzergâhı **Belgrad Ormanları**'nın içinden geçiyormuş. O bir türlü imara açamadıkları, **Ağaoğlu**'na istedikleri izni çıkarıp 1453 projesini gerçekleştirmedikleri Belgrad Ormanı'nın içinden bu sefer de demiryolu geçirmeye karar vermişler.

Madem demiryoluna bu kadar önem verdiler, o zaman buna ilk adım olarak bence hemen Devlet Demiryolları'nın internet sitesine girerek başlasalar daha iyi olur aslında. Ben Türkçe bildiğim hâlde şu âna kadar asla tren saatlerini doğru öğrenemedim, bir kere bile bilet almayı başaramadım, hangi trenin kaçta nereye gittiğini bir türlü anlayamadım. Dünyanın kullanımı en zor sitesi.

Üstelik tahminlerime göre memleket hattının en çok ihtiyacı olan demiryolu sahası da bu güzergâh değil. Şu an İstanbul'dan Ankara'ya trenle gidemediğimiz bir dönemde şahsen ben Silahtarağa'dan Terkos'a uzanan bir yolculuğun ne derece gerekli olduğunu anlayamadım.

Ve bu projenin en güzel tarafı tıpkı yazının başlığında müjdelendiği gibi **Haliç ve Karadeniz**'in birleşmesi olacak. Sadece Haliç ve Karadeniz'de değil, çevre yolu ve üçüncü köprü vasıtasıyla Anadolu yakası da birleşecekmiş.

Kadir Topbaş her yeri birleştiriyor, aşkım.

Pardon siz daha **Şişhane**'yle **Taksim** arasındaki on adımlık metro durağını birleştiremediniz, neden bahsediyorsunuz? Millet trafikte aklını kaçıırken, en yakın metro hattına verdiğiniz tarih 2016 yılı. Şaka herhalde.

Tüm bu projenin en şirin tarafı ise kafası bir muhallebi kadar tatlı çalışan **Kadir Topbaş**'ın güzergâhtaki köylerin isimlerini **çilek, elma, kiraz, nar ve vişne** köyü olarak değiştirmesi olacakmış. Sanki belediye başkanı değil de **Willy Wonka** mübarek. **Umpa Lumpa**'lar ve çikolata şelalesi de olacak mı, canım benim?

Üstelik belki biz akıl edemeyiz diye bu yolculuk sırasında neler yapabileceğimizi de Topbaş şöyle açıklıyor: İstedığımız köyde inip, ağaçlardan elma, tarladan çilek, bahçeden çiçek toplayıp bir sonraki trenle yolumuza devam edebilirmişiz. Bizim için böyle de bir program da yapmış. Sanki ben geri zekâlıyım, trenden inince ne yapacağımı bilmiyorum. İndim bir bahçeden çiçek topladım, birinden elma topladım, birinde kır çiçeklerinden saçlarıma taçlar yaptım şimdi geri dönmek istiyorum ama nasıl dönsem? Yürüsem mi? Uçak mı beklesem? A, doğru bir sonraki trene bineyim neden bunu akıl edemedim?

Benim önerim ise bu hat arasına trenden ziyade bir tane **roller coaster** yapmaları. Silahtarağa'dan binelim döne döne Haliç'e inelim. Oradan da su kaydırağına binelim, denize düşelim. Sonra da denizaltına binelim **Eyüp**'e çıkalım. Oradan da kızağa binelim **Kasımpaşa**'ya kayalım.

Kadir Topbaş'ın henüz açıklanmayan seçim kampanyası bize şimdiden bir lunapark vaat ediyor.

Eğlenceye bir dönem daha hazır mıyız İstanbul?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir satışın anatomisi

Yiğit Karaahmet 26.10.2013

Son günlerde takip ettiğimiz kadarıyla **Deniz Palas** yani halk arasındaki adıyla **İKSV binası** komşularıyla aynı kaderi paylaşmak üzere. Yani o zarif binayı da, içindeki **Leyla Gencer Müzesi**'ni de, **Salon**'u da, binanın duvarlarındaki özel yapılan sanat eserlerini de **kentsel dönüşüm, yani otel olmak bekliyor**.

Ne acıklı. Daha 2009 yılında buraya taşınırken verilen mutluluk röportajları gözümüzün önünden eskimedi bile.

Bu hikâyeye baktığımızda bizim meselemiz buranın artık ne olacağı değil. **Bülent Eczacıbaşı**'nın açıkladığı gibi 35 milyon doları bulan borçlar yüzünden satılması da bizi ilgilendirmiyor. Buradan sonra vakfın artık hangi ofiste çalışacağı da meselemiz değil. İsterlerse gitsinler Perpa'da bir yer tutup orada çalışsınlar. **İKSV** sonuç olarak binasıyla hayatımızda olan bir kurum değil, **içindekilerle ve yaptıklarıyla önemli**.

Bizim için burada temel mesele Türk burjuvazisinin parayla olan saplantılı ve açgözlü tavrı. Yani **her şey költürdür, sanattır, köklü bir ailedir falan aslında bir hikâyeymiş**, bunu bir kere daha gördük. Bir konuda işin ucu paraya gelip dayandığı anda; o şey ne kadar ailenin hatırası da olsa, sonuçta büyük bir rant varsa eğer gözünün yaşına bakmadan, ne olursa olsun satılabiliyor olması mesele.

Bu biraz da insanoğlunun yeri geldiği zaman para için babasını bile satmasıyla alakalı bir durum.

Yani ister Adanalı bir zengin çocuğu ol, kumar borçları yüzünden babandan kalan, içinde dedelerinin gömülü olduğu pamuk tarlalarını sat. İster Eczacıbaşı ol duvarında soyisminin çakılı olduğu binayı sat. İkisi de aynı şey değil mi? Üstelik biri sadece kendini kurtarmaya çalışırken, diğeri **kurmaya çalıştığı tüm imajı ve algıyı yerle bir ediyor**.

Sonuçta bu ülkede költür- sanatın hâli ortada. Zaten her şey yeteri kadar zor ilerlerken, adı ülkenin en büyük költür- sanat vakfıyla anılan bir ailenin, bu işte en ortada olan ailenin, gidip elindeki **költür ve sanat kurumunu kâr amaçlı satması açıkça söylemek gerekirse fazlasıyla acıklı**.

Zenginin parasını konuşmak çok tatlı. Milyon dolarlardan bahsedince sanki benimmiş gibi hissediyorum (Ben bugün kutumda büyük hissediyorum Acun Bey). Mesela *Wikipedia*'da yazdığına göre **Bülent Eczacıbaşı**'nın 2012 yılında **Forbes** dergisinin açıkladığı kişisel serveti 1,2 milyar dolar (Söylemesi bile çok zevkli. Bir nokta iki milyar dolar. Nokta aşkım).

O zaman onun için 35 milyon dolar nedir ki? Mümkünse bi zahmet o borcu kendi cebinden versin, daha mantıklı değil mi? Ya da Oya Hanım gerdanlıklarını satsın, ne bileyim?

Bu zamana kadar toplam 32 milyon adet biletli izleyicileri olmuş. Türkiye'deki neredeyse her kurum İKSV etkinliklerinin sponsoru, insanın çıkartıp onlara borç veresi geliyor cidden.

Madem matematikten gidiyoruz o zaman bu satışla ilgili kafamdaki soruları da sormak istiyorum.

Peki, **bu bina yapılırken pek çok insan İKSV'nin kendine ait bir yeri olsun diye bağışta bulundu. Şimdi burayı kâr ederek sattığınızda bu bağışta bulunan gariban diğer zenginlere ne olacak? Paraları geri**

ödenecek mi yoksa satıştan pay mı verilecek?

Binanın alt katında yer alan **Salon** kapatılınca şehrin kendini entelektüel bir Norveçli gibi hissetmek isteyen müzikseverleri nereye gidecek? Siz aynı zamanda bir kültür kurumusunuz son kertede. Salon başka bir yerde ve özel performanslarda tekrar açılacakmış. Salon'u olmayan Salon adlı bir yer biraz tuhaf değil mi?

Deniz Palas binasının içinde pek çok sanatçının ücret almadan binaya katkıda bulunmak için yaptıkları eserler var. Bu bina otel olunca, bu sanatçıların işlerini ne yapacaklar? Telif mi ödenecek, yoksa onlar da Emek Sineması gibi 'orijinalinin aynısı' olarak bir üst kata mı taşıyacaklar?

Bu para musluğu, bu havuzu ne kadar zamanda dolduracak ve bu rantın bir gün sonu gelecek mi?

Binanın adındaki **Nejat Eczacıbaşı** tabelasını da taşınırken duvardan söküp bana satar mısınız?

Yatak odama asmayı düşünüyorum. Bir Eczacıbaşı plaketi başucumda çok zengin duracak.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İyi komşu

Yiğit Karaahmet 09.11.2013

Tam olarak '**bi deli kuyuya taş attı**' hikâyesi değil mi öğrenci evleri meselesi? Basına kapalı yapılan Kızılcahamam buluşmalarında mıdır nedir, beyefendinin ağzından bir şey çıktı ve yine o çirkin gündemin içinde kendimizi buluverdik.

Yine o çok bildiğimiz süreç başlamadı mı tekrar? Beyefendi lafı söyler, Barınç mevzuyu en son öğrenir onu da yanlış öğrenir ama zaten önemli değildir hiç kimse onun fikrini takmaz. Kraldan daha çok kralcı 40 akıllı Anadolu valisi kadraja girmek için meseleyi gündeme alır. Muammer Bey boyun problemi nedeniyle mevzuyu hemen teröre bağlar. Beyefendi, **Angry Birds**'ün ana vatanına seyahate çıkar. Son olarak da '**en favori yüzde 50'miz**' olan Tophanelilerin '**apart**'lara yaptıkları baskınla süreç ilerler.

Hâlbuki bu ülkede bu iş, öğrenci evleri ve bekâr yaşayanların hikâyesi, asırlardır olduğu gibi başbakanda değil, komşuda biten bir mesele. Kim ne derse desin, bu sorunu komşunla halledeceksin. Sonuçta apartmanlar da bizim kendi minimal ölçekli Türkiyemiz.

Sadece şimdi mi kızlar ve erkeklerin birarada oturmadığını sanıyorsunuz? Afyon'da eskiden de oturamazdınız, şimdi de oturamazsınız. Konya'da da el ele giden kız ve oğlana '**Al buyur canım Mevlana Loft'u senin diyeceklerini**' sanmıyorum. Anadolu'ya açılmaya gerek yok, İstanbul'un belirli bölgelerinde de kızlar ve erkekler hâlâ beraber ev tutamaz. Bekâra ev vermeyen emlakçi ilanı hiç mi görmediniz? Bunlar senelerdir var ve olmaya devam edecek.

Bu iş devlet politikasından öte senin kişisel ilişkilerinle hallolan bir şey. Ve bu da tıpkı pek çok şey gibi bir mücadele ve bunun için devam etmemiz lazım.

Hayatımın büyük bir çoğunluğu öğrenci evlerinde geçti. 20 yaşında ilk oturduğum evde yan komşum aynı zamanda evsahibim, hacı bir teyzeydi. Ve benim gece kulüplerine giderken evden kürklerle çıktığım bir dönemdi. Tek sorunumuz '**dolma tabaklarını boş mu göndersem dolu mu göndersem**'den ibaretti.

Bir sonraki evimde apartman kararı olarak, aileye ev verdimiyorduk. O apartmanda tek şart ölümcül bir vaka yoksa müzik sesi yüzünden kimsenin kimseyi uyarmayacağıydı. Biz de o zaman tersine mahalle baskısı yapıyormuşuz şimdi anladım.

Tüm bu birbirinden garip insanlarla geçirdiğim komşuluk ilişkilerim sırasında sadece tek bir kişiyle kavga ettim. O da ülkemizde yaşayan İngiliz bir gazeteci. Görsen dünyanın en modern insanı dersin, oysaki gerçek bir ruh hastası. Onun dışında hiç kimseyle öyle büyük bir sorun olmadı.

Aramızda bir sorun olmadı çünkü ben '**iyi bir komşu**'yum. Komşularımı severim, onları her gördüğümde hatırlarını sorarım, apartmandaki yaşlıların çöplerini atarım, ağır yükleri varsa taşırım, bir parti vereceksem haber veririm, gürültüden rahatsız olurlarsa onları anlamaya çalışırım, bakkalla muhabbet ederim, apartmanı temizleyen kadına bahşiş veririm... Gerçek bir hayat bilgisi kitabı '**komşuluk**' maddesi klişesi gibiyim ama tüm bunların hepsini isteyerek yapıyorum. Komşularıyla bu tür bir ilişki içinde olmayı seviyorum. Sonuçta o insanlarla bir şekilde aynı çatı altında yaşıyorum. Başıma bir şey geldiğinde ilk kapısını çalacağım kişi onlar.

Böylece karşılıklı bir alanda buluşabiliyoruz. Zor değil. Çünkü bizler '**bir gece evini basabilirim**'den ziyade birbirimizin külüne muhtaç olma ihtimaline göre yetiştirilmiş insanlarız. Her şeyden önce iyi insanlar olmak gerekiyor yoksa bu anlayışta olmayan bir komşu senin evini bastırmak için zaten bir kararname çıkmasını beklemes.

Börekleri istiyorsanız komşularınıza iyi davranın, derim.

yigitkaraahmet@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hoşgeldin Ali Bebek

Yiğit Karaahmet 16.11.2013

Sevgili Ali Bebek,

Bu satırlar yazıldığında sen adına hayat dediğimiz yolculuğun henüz ilk gününün içinde olacaksın.

Çok acayip bir şey bu bence. Hiçbirimiz ilk günümüzü hatırlamıyoruz, sen de hatırlamayacaksın; belki bundan yıllar sonra doğduğun günün gazete sayfalarını taramak istersen bu yazı da tarihin tozlu yaprakları arasından çıkıp karşına gelebilir. Zaten bu satırların yazarını da yazıyla ilgili en çok etkileyen şey hep bu oldu.

Gazetelerde hastaneye senin doğumuna gelmiş aile bireylerinin, fotoğrafları var. Herkes çok mutlu. Heey! Tabii ki de mutlu olacaklar, herkes seni çok seviyor. Bebekler yaşadığımız çağda her zaman çok sevilir. O an Türkiye'nin pek çok hastanesinde doğan bebeklerin de anneleri babaları en az seninkiler kadar mutludur ama hepsine tek tek zaman ayıracak yerimiz yok. Senin bu yazıya konu olmana sebep olan bizim de hayatımızda epey önemli bir figür olan aile bireyin de çok mutluydu. Hatta uzun zaman sonra onu ilk kez bu kadar mutlu gördük.

Beyefendi'den bahsediyorum. Büyükdeden. Senin isminin Ali olacağını da bir hafta kadar önce o açıkladı. Adını aldığını Hz. Ali'yi pek tanımıyorum. Peygamberler pek kadrajımda değil. Ama resimlerinde gördüğüm kadarıyla

epey yakışıklı bir adam. Umarım sen de en az onun kadar yakışıklı biri olursun.

Sana büyükdedenin ne kadar önemli biri olduğunu anlatmayı küçük halana bırakıyorum. O seve seve bunu sana bıkmadan usanmadan tekrarlayacaktır. Ama sana dedenle ilgili küçük bir gıybet verebilirim: Geçenlerde Finlandiya'ya gitti ve oradan diğer kuzenlerine bavullar dolusu **Angry Birds** oyuncaklarından aldı. Bence hemen o oyuncakların peşine düş.

Burcun akrep. Hırslı, güçlü, tuttuğunu koparan biri olacaksın. Vaktim olsa şimdi doğum saatine göre, yükselen burcunu da hesaplardım ama akşam yetişmem gereken bir parti var. Senin doğduğun yılda İstanbul'da bir yerden bir yere gitmek epey mesele. Umarım sen büyüdüğünde uçan otomobillerle veya uçan metrobüslerle bu sorun çözülmüş olur. Uçan metrobüs ne mi? Vallahi Ali Bebek, şu an normalini de anlatmak o kadar zor ki sana uçaının nasıl olduğunu söyleyebileyim.

Bu şehir ve gelecek tıpkı aynı jenerasyonu paylaştığın akranların gibi ileride senin olacak. Keşke sen de bizim yaşadığımız pek çok şeyi yaşayabilsen. Göremeyeceğin şeyler var ve bunların hayatında olmasını çok isterdim.

Mesela ileride dedenin de doğduğu **Haliç** kıyılarını görebilmeni çok isterdim. Her yerden yapılan duble yollar, adım başına kondurulacak AVM ve oteller olmazsa eğer asırlardır buralarda var olan gizemli hayaletlerin izlerini takip edebilirdin. Her penceresinden ayrı musikinin uzandığı eski **Tarlabası**'nı görmeni de çok isterdim ama artık sadece oraya yapılacak otellerden birinde plastik bir gece geçirmekten başka şansın yok. Gönül isterdi ki şimdi beton bir çöl gibi duran eski **Taksim Meydanı**'ndan yola çıkıp bin bir türlü masalla bezenmiş **Beyoğlu**'nun arka sokaklarında kendi hikâyesini ara.

Bu ülkede şu anda birer '**büyük**' olarak yaşayan abi ve ablalarının sana güzel bir yer bırakmak için epey mücadele ettiğini de bil ama. Umarım günün birinde gidip **Gezi Parkı**'ndaki ağaçlardan birinin altına uzanıp güzel bir öğleden sonra geçirebilirsin. **Boğaz**'da günbatımını seyret, ülkenin üç bir yanını kuşatan sahillerde arkadaşlarınla denize gir, HES denen şeylerle mahvolmamış dağ kaldıysa oralarda sabah yürüyüşlerine çık.

Uzun, mutlu ve huzurlu bir hayatın olması dileğiyle.

Aramıza hoşgeldin!

yigitkaraahmet@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benim Ahmet Kaya'm

Yiğit Karaahmet 23.11.2013

Ahmet Kaya benim için, ergenlik çağlarım demek. Hiçbir politik görüşümün olmadığı, sağın ve solun sarımsakla soğandan ibaret olduğu dönemlere denk gelen zamanlar. Ahmet Kaya, 90'lı yıllarda taşrada büyüyen genç erkek ve kızların var olabilme çabaları demek.

Benim Ahmet Kaya'm evden okula diye çıkıp, bambaşka noktalarda biten seyahatlere denk geliyor. Benim Ahmet Kaya'm babalarının arabalarını kaçırmış genç erkeklerle beraber yapılan Ordu- Giresun arası yolculuklar demek. O yüzden bazı '**özel**' Ahmet Kaya şarkılarını hâlâ dinlediğimde koku hafızamın derinlerinden burnumun ucuna, yeni alınmış bir otomobilin deri kaplamalarının kokusu gelir. Yepyeni bir arabanın deri

koltuğu, yakalanma korkusunun tedirginliği, yanımda o zamanların en önemli insanı, kafamda binlerce soru, önümde uzanan pürüzlü bir yol, ehliyeti olmayan bir erkek elinin acemi dokunuşlarla tuttuğu direksiyon, üzerimizde akan şehirlerarası otoban ışıkları...

Benim Ahmet Kaya'm, Ahmet Kaya dinlediğini saklamak demek. Yerli olan, Türkçe olan, politik olan her şeyin '**Ay bu ne yaa? Köylü müsün sen?**' olarak tanımlandığı ve bu yüzden büyük şehirde bahsi pek açılmayan bir sır. Ahmet Kaya dinleyicisi olmaktan utanılan ama asla vazgeçilemeyen bir eski gençlik anısı demek.

Ama yıllar sonra benim Ahmet Kaya'm bol dumanlı bir rakı masasında gecenin sonunda açılan bir şarkıdır da aynı zamanda. Ölümlere, düğünlere, ayrılıklara, aldatmalara, vedalara, küsmelere, barışmalara, buluşmalara özel bir Ahmet Kaya şarkısı...

Herhalde dinlediğim ve sevdiğim '**erkek erkek**' tek şarkıcı Ahmet Kaya'dır. Hiçbir feminen detayın hâkim olmadığı bir müzik anlayışı. Sanki bütün müziği sadece erkekler için yapılmıştır ama satır aralarında ya da melodinin bilinmeyen bir köşesinde genç bir kızın kalbinin, asi ve serseri erkek için attığını da ikisinin aynı isyanı paylaştığını bildiren bir müzik. Tüm serserilere, isyankârlara, anarşistlere, dağdakilere, ovadakilere, plazalardakilere yazılan, hepimizi birleştiren bir dua gibidir Ahmet Kaya.

O yüzden ben, benim Ahmet Kaya'mı çirkin politik fikirlerin arkasındaki gündem çabalarıyla tartışmak istemiyorum. Çünkü Ahmet Kaya ne kadar dibine kadar politik olsa da, tüm bu kirli siyaseti aşan bir başka dile sahip. Bunun adına da sanat diyoruz, iyi müzik diyoruz, fikir önderliği diyoruz.

Aynı zamanda benim Ahmet Kaya'm sadece çatal bıçak fırlatılan bir geceden de ibaret değil. O'nu sadece o geceye, magazin esnafı tarafından sahneden kovulan bir figüre indirmek öncelikle kendisine yapılan en büyük haksızlık. Bu tartışmayı sadece bu konuda özür dilemiş, haksızlığını binlerce kere dile getirmiş, **Serdar Ortaç'a** indirmek de çözüm değil. Ahmet Kaya'nın kendisi bile hayatta olsaydı Serdar Ortaç'a yapılan bu lincin karşısında dururdu gibi geliyor bana. En azından özrünü kabul edeceğini düşünüyorum. Tüm hayatı mücadeleyle geçmiş olan Ahmet Kaya, Ortaç'la harcayacak bir dakika bile zamanın olmadığını çok farkında olurdu. Onun sırtını sıvazlayıp "**Affediyorum gözüm**" derdi.

Yaşasaydı eğer sazını alıp bir gece, '**Ulan**' hepimiz o parkta nöbetteyken, kimseye haber vermeden gelip bize bir şarkı söyleyeceğine de eminim. O'nun nerede duracağını tahmin etmek, hayatında bir kere müziğini dinlemiş bir insan için pek zor olmasa gerek.

Benim Ahmet Kaya'm çok kişiseldir. Bana özeldir. Başka herhangi bir insanla tartışacağım bir beğeni değil bu. Onunla ilişkimiz o yıllardan başlayıp bu zaman kadar yanımda taşıdığım kişisel bir antoloji gibi.

Benim için pek çok şeyden daha kıymetli.

Bazı günler, tek başımayken bir şarkısını açıyorum ve o'nu baharmış gibi, o'nu Diyarbakir'miş gibi düşünüyorum.

yigitkaraahmet@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şöhret müessesesi

Yiğit Karaahmet 30.11.2013

Hayatım boyunca hep ünlü olmak istedim. Nedenini bilmiyorum ama sanırım sevgi yetersizliğiyle alakalı bir eksiklik bu. Daha da çok sevilmek, herkes tarafından sevilmek, insanların bana olan sevgisinden beni içlerine sokmalarını istiyorum. En az **Sibel Can** kadar ünlü ve saygın olmak tek arzum.

Kendi yarı şöhretimden biliyorum, ünlü olmak tuhaf bir durum. Gecenin bir yarısı hayatınızda ilk kez gördüğünüz bir insanın tanışmak istemesi, bedavaya güldüğü bir esprimi bana satmaya kalkması, özel hayatımı merak etmesi ya da arkadaş olduğumuzu sanması... İlginç cidden. Onlarla ruh hâlime göre iletişim kuruyorum. Ya hiç cevap vermiyorum, bazen onları merdivenden itiyorum, bazen zorla içki ısmarlatıyorum, bazen onları öpüyorum...

Benim şöhretim, benim hayranım, benim kararım!

Ama ünlülükle ilgili bir noktayı anlayamıyorum, o da kendisine hakaret ettiği için hayranlarını şikâyet edenler. Bu bence hakedilmeyen bir şöhretin hazımsızlığından başka bir şey değil. 2011 yılında **Murat Boz**, bir hayranını kendisine '**Adam ol**' dediği için mahkemeye verdi. **Demet Akalın** da yine aynı dönemde bir başka hayranını yine hakarettten hapse attırdı.

Şimdi ise **Aylin Aslım** bir Twitter troll'üne, kendisine hakaret ve tehdit ettiği için hapis cezası aldırdı. Sebep olarak Twitter'da yapılan sistematik saldırıları gösteriyor.

Peki, şöhret dediğimiz bu alacalı bulacalı, fiyonklu hediye paketi sadece övgüler, '**seni çok beğeniyorum**'lar, '**ay bir imzalı fotoğrafınızı alabilir miyim acaba**'dan mı ibaret sadece? Şöhret sadece onun güzel taraflarını alabileceğimiz, kaka şeylerini bir başka yana bırakıp yolumuza devam edebileceğimiz bir kurum mu?

Maalesef pek değil.

Bu paket iyiyi de, kötüyü de birarada getiriyor. Adına şov dünyası dediğimiz bu renkli kuruma adımımızı attığımızda, ünümüzle birlikte cebimizi doldururken, aynı zamanda bunun yanında getirdiği negatiflikleri de arkada bırakmak olmuyor. Her kim bundan rahatsız oluyorsa eğer kusura bakmasın, bunu ünlü olmadan önce düşünecekti.

Üstelik tüm bu sürecin Twitter'da olması da ayrıca can sıkıcı. Gerçekten büyük egolarınızla, şöhretinizle, kıt espri anlayışınızla, ironi yoksunluğunuzla ve dokunulmazlık duvarlarınızla kirlenmediğiniz bir orası kalmıştı. Yani dünya üstünde gerçekten insanların özgürce sevgilerini, nefretlerini, çirkin esprilerini, berbat mizahlarını korkmadan dile getirebilecekleri herhangi bir mecra olmayacak mı?

Twitter da böyle bir müessese hayatım. Orayı o kadar çok sevmemizin temel sebebi bu. Orada herkes, ünlüsü de, ünsüzü de birbirine bir el mesafesi kadar yakın. Twitter aynı zamanda bence gayet demokratik de bir müessese. Hoşlanmadığın insanı görememek bir tık uzağında, blokluyorsun ve hop! İnternet çöplüğünde sonsuza kadar yok oluyor.

Ama Twitter, birisi ünlü olduğu için özgürce at koşturabileceği diğerinin ise o ünlü hakkındaki fikrini söylediği için hapse atılabileceği bir yer asla değil. Beğenmiyorsan çekip gitmekte de bir ünlü olarak özgürsün. Pek çok şöhret bu topa girmek istemediği için Twitter kullanmıyor. Bu şikâyetleri ve tacizleri de görmüyor.

Şöhret dediğimiz müessesenin elemanlarının bir gerçeği kabul etmesi lazım, sevgi de nefret de iki aynı duygunun başka versiyonu. Gerekiyorsa imza dağıtacaksın, gerektiğinde albümünün tanıtımını takipçilerine yapıp konserlerini dolduracaksın, gerektiği zaman da aşırı sevgiden **Andy Warhol** ya da **John Lennon** gibi vurulacaksın.

Gerçek bir star her zaman hayranları için vardır, onlar tarafından yok edilmeyi bile göze alması gerekir. Öbür türlü biraz kenar mahalle şöhreti ki benim o taraklarda hiç bezim yok.

Halkım için varım, onların hayranlığıyla en üst basamağa tırmanacağıma adım gibi eminim.

Alkışlarınız için sağolunuz, varolunuz.

yigitkaraahmet@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anıtkabir'in askerleri

Yiğit Karaahmet 07.12.2013

Geçtiğimiz hafta sonu bozkırların incisi, çorak toprakların birincisi, über gergin insanların başkenti Ankara'daydım.

Bu seyahatte bence Ankara'da yapılacak tek güzel şey olan Anıtkabir ziyaretini damarlarımda dolaşan laik atak kanın eşliğinde de gerçekleştirdim. İpek eşarbım, ejderha işlemeli gözlüklerim ve diz altı döpiyes takımımla Ata'mın huzurundaydım. En son sanırım on yaşında falan gitmişim bu sefer biraz alıcı gözle bakma fırsatım oldu.

Ve şunu söyleyebilirim ki Anıtkabir'deki askerler çok zor durumda. Bence o askerler Türkiye'de en zor şartlar altında askerlik yapan insanlar.

Şöyle ki çağımız teknolojisi gereği artık her Türk'ün bir akıllı telefonu, tableti, seyyar fotoğraf makinesi var. Ve insanlarımızı biliyoruz. En ufak bir su birikintisinde, çalı dibinde, ağaç gölgesinde, taş yığınının ortasında fotoğraf çektirip onu *Facebook* profil fotoğrafı yapmaya bayılıyor.

Ve maalesef Anıtkabir'de nöbet tutan askerlerin hepsi ziyaretçi Türkler için sadece birer fotoğraf dekoru. Bir gün içinde yüzlerce fotoğraf karesine girmekten bahsediyorum. Bu sayı muhtemelen 29 Ekim'lerde, 10 Kasım'larda binleri buluyor.

Bence gerçek bir ıstırap bu. O askerlere, askerlikleri boyunca fotoğraf çektirmek istedikleri sorulmuş mu?

Askerlik tanımının içinde sorgusuz sualsiz her önünüze gelen sizin fotoğrafınızı çekebilir diye bir madde mi var? Asker: Sabah kalk. Yüzünü yıka. Tıraş ol. Koş. Atla. Zıpla. Sonra kıyafetlerini giy ve fotoğraf çektir.

Neden: Mustafa Kemal rahat uyuyacak diye.

Valla Mustafa Kemal gayet rahat uyuyor gibiydi. Onun keyfi yerinde ben size söyleyeyim. En tepeye kondurmuş kendisini, etrafında görüş açısını bozacak tek yüksek bir bina bile yok, tam karşısında İsmet, 7/24 yaverler bekliyor, bahçesi her daim düzenli, ağaçlar milimetrik kesilmiş, geleni gideni de bol...

Oh ne âlâ ebedi istirahat.

Ama aynı şey oradaki askerler için de geçerli mi acaba?

Yani bazen insan kendisini gerçekten fotoğraf çektmek için hiç iyi hissetmez. Bu çok doğal bir şey. İnsanlık hâli bazı günler yüzün düşük oluyor, bazı günler içinde fotoğraf hevesi olmuyor, insan her ılık altında güzel çıkmıyor, bazı insanların sadece belli açılardan pozları iyi (mesela ben sadece sol omuzum üstünden Cate Blanchett gibi baktığımda istediğim gibi çıkıyorum).

Tüm bunları geçtim, fotoğraf çektirirken en doğal hakkınız olan poz verme hakkı da elinizden alınmış. Değil poz vermek hatta kıpırdamadan da durmanız gerekiyor.

Ne münasebet yani?

Tüm bunları gözardı edip, o yakışıklı genç erkeklere o seksi üniformaları giydirip Türklerin akıllı telefonlarının önüne atmak, onları buna zorlamak bence çok ciddi bir mobbing. Şahsen ben Beytüşşebap'ta olmayı tercih ederim. Hiç olmazsa istediğim tertiple istediğim fotoğrafı çekirme hakkım var. Tanımadığım insanların aile albümünde benim isim ne?

Ama bir yandan da o askerlerin fotoğrafını çekmek istememek de çok zor. Çünkü kıyafetleri muhteşem. O bele oturan kaşe kabanları, dar pantolonları, o siyah- lacivert- haki tonları, o insanları darbe dönemi mahkemeye götürür gibi sert ve keskin yürüyüşleri en kalpsiz olanın bile kalbini yumuşatır.

Bu askerleri fotoğraf ıştırabından kurtarmanın yanı sıra aslında onlar için bambaşka bir önerim daha var. Anıtkabir'e çıkan yol üstünde askerlerin soğuk günlerde içinde durması için nizami sıralanmış pek çok şeffaf kabin bulunuyor. Bence Anıtkabir'de nöbet bekleyen askerler bazı günler o kabinlerde duş alsınlar. Ve ziyaretçiler de atalarının huzuruna, karlı kış günlerinde buğulu kabinlerde duş alan askerlerin refakatinde çıksın. Eğer bunun çok erotik ya da çıplak olacağı düşünülüyorsa, askerler üniformalarıyla da duş alabilir. Hatta kaskları da kalabilir.

Düşünsenize Ankara'nın olmayan ve muhtemelen hiç olmayacak turizmi bu şekilde patlamaz mı?

Eminim yaşasaydı bu fikir '**gerçek bir trendsetter**' olan **Mustafa Kemal**'in de çok hoşuna giderdi.

yigitkaraahmet@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Makyaj çantası notları

Yiğit Karaahmet 14.12.2013

Hep söylerlerdi inanmazdım. Taraf Gazetesi'nin toplum üzerinde ne kadar büyük etkisi varmış öyle. Ay Başbakan tarafından vatan haini ilan edildik, bundan daha güzel bir şey olabilir mi? Artık bütün arkadaşlarım beni çok önemli biri sanıyor. Yalnız karakter olarak biraz 'attention whore' olduğum için, (Türkçesini de yazayım da Anadolu'nun her yerine ulaşsın. Dikkat sürtüğü diye kibarca çevirelim) kendimi biraz geri planda kalmış hissediyorum. Yine rolüm çalındı.

- Mehmet Baransu mu? Hayko Bağdat mı? Kesinlikle Mehmet Baransu. Bir kere ve en öncelikle sakal bıyık kombinasyonu Baransu'ya daha çok yakışıyor. Ayrıca birinin bavullar dolusu belgesi var, diğeri neredeyse 'ismi lazım değil bir kaynak'tan gelen gaip ten sesler düzeyinde.

- Son dönemde 'pastanede çalışmak' gibi bir trend patladı. Rüzgâr Erkoçlar'ın Şişli'de bir fırın tezgâhını ovalarken görüntülenmesiyle başlayan bu süreç, Emrah'ın oğlu küçük öksüz masum yetim Tayfun'un da pastanede çalışmasıyla devam ediyor. Tayfun haberlerin çıktığı ertesi gün işten atıldı. Ama zaten bu aslında biraz vitrin bir hikâyeymiş. 23 yaşındaki genç, şimdi oyunculuk, mankenlik, 'reklamcılık' gibi bir işle ilgilenmek istiyormuş. Hayırlısı olsun.

- Hayatı boyunca arabeski kanırtmış, tüm kariyerini insanları üzme, ağlatmak ve ne kadar acıların çocuğu bir yetim olduğuna inandırmak üzerine kurmuş Emrah'ın oğlunun babasının filmlerindekiyle aynı kaderi yaşıyor olması biraz ironik değil mi? Hayat ne garip. Üstelik bir çocuğa da ancak bu kadar babalık yapılmaz. Her şey bir yana Emrah'ın menajerinin yaptığı şu kadara ev aldık, bu kadara dershaneye gönderdik açıklamaları da pespayeliğin diğer adı. Ayrıca ben anlamadım bu çocuk yarım trilyon parayı 23 yaşına kadar nasıl yemiş olabilir? Zaten çocuğu aşığı yukarı beş yıl önce kabul ettiler.

- Reklamcılık demişken bir şey daha yazmadan duramayacağım: Yani Serdar Erener'in önce THY'den ardından da Turkcell'den kovulmasından o kadar büyük bir mutluluk duydum ki anlatamam. Sessiz sedasız kovulsa bu kadar sevinmezdim ama kaybettiği her işin ardından çıkıp ağlaması, kendini savunmaya kalkması, af dilemesi o kadar güzel ki. Tıpkı Sertab'ı opera söylemeye çalışırken dinleyip, onun adına utanmak kadar keyifli bir süreçti.

- İdo mu? Emrah'ın oğlu Oliver Twist Tayfun mu? Cevap: İdo.

- Pırlıltı geri döndü. Geçtiğimiz hafta iki kere Nupera'nın içinde yeni açılan Pop'a gittim. Tanrım! O ne öyle. İlk gece locanın tekinde Güzide Duran ve yakışıklı mimar kocası koparken, bir sonraki gece Vogue ekibi ve modeller şampanya şişelerini ardı ardına patlatıyordu. Son dönemin en eğlenceli yeri olmuş. Yalnız tek bir sorunu var içerideki herkes aşırı derecede genç, güzel ve yakışıklı. Başarılı ve güzel insanlar beni sadece mutsuz etmeye yarıyor. O yüzden her çıktığımda biraz üzgün oluyorum.

- Size bir öneride bulunacağım. Hadi, hemen şu an elinizdeki 'önemli' işinizi bırakın ve gidipYozgat Blues 'u seyredin. O kadar tatlı ve o kadar naif ki. Türk taşrasına samimiyetsiz bir cool'luk çabası, derin bir hüznün çukuru ve küçük insanların büyük dramı düzeyinde bakılmasından o kadar sıkılmışım ki. Yozgat Blues işte bu toplara hiç girmeden son derece harika bir hikâyeyi Türk taşrasının en ortasından Yozgat'tan bildiriyor.

- Ercan Kesal'ın peruğunun, Ayça Damgacı'nın o muhteşem performansının, Nadir Sarıbacak'ın şalının ve Tansu Biçer'in sarı bıyıklarını titretmesinin etkisinden çıkmak epey zor. Mahmut Fazıl Coşkun ikinci filminde çıtayı epey yukarı taşımış. Sonunda bir diğer işini merakla bekleyeceğim bir yönetmen çıktığı için, mutluyuz, gururluyuz ve tıpkı filmdeki gibi 'Bence de müzik'...

yigitkaraahmet@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kış güneşi

Yiğit Karaahmet 21.12.2013

Her şeyi çalmışlar! Dul, yetim edebiyatından hiç hoşlanmam ama dulun yetimin, evlinin bekârın, üç çocuklunun beş çocuklunun, açın tokun, Alevi'nin Sünni'nin her şeyini çalmışlar, satmışlar, paraları ayakkabı kutusunda saklamışlar... Mor çarşafly yatak odalarında her gece evlerine götürdükleri paraları makinelerle tek tek saymışlar, bitmek tükenmek bilmeyen bir hırsla götürdükçe götürmüşler...

Hani bu topraklar daha önce de yolsuzluk görmüştü, sonuçta bi Norveç değiliz ama bu kadarını, bu derece aç gözlüsünü, bu kadar pişkinini, daha önce görmemiştik. Öncekiler hiç olmazsa bizi kendi içimizde soyuyordu. Bunlar bir de dışarıyı da karıştırdılar işin içine. Lokal değil global çapta neyimiz var neyimiz yoksa hep beraber elden geçirmişler.

Taşı toprağı altın memleketimizin taşını yurtdışına, toprağını inşaat şirketlerine, altınlarını da Reza Zarrab'a satmışlar. Üstelik bu daha buzdağının görünen kısmı, daha açıklanan skandalın yüzde 10'u.

Yuh! Boyunları olmadığını biliyorduk ama omurgaları da yokmuş.

Her zehrin bir panzehiri vardır hayatta. Bu 12 yıllık zehrin panzehiri de kendi içlerinden çıktı işte. Öyle harika bir sarmala bulandılar ki kendi pislikleri içinde boğulmalarını izliyoruz. Çırpındıkça daha da beter çöküyorlar, çıkmaya çalıştıkça daha da fena aşağıya göçüyorlar...

Tanrım bu ne büyük bir mutluluk. Bu ne harika günler. İnananlar ya da inanamayanlar için bir ilahi adalet varsa eğer tüm ezilenler, soyulanlar ve hakkı gasp edilenler olarak son derece müteşekkirimiz.

Peki, şimdi ne yapacağız? Ne olacak?

Şimdi bizim için kendi kendilerini yok etmelerini seyretme zamanı. İlk kez biz bir taraf değiliz çünkü. En güzel esprilerimizi yapacağız, en orantısız zekâmızı kullanacağız ve hâllerine kahkahalara güleceğiz.

Tıpkı bizim çocuklarımız Ankara sokaklarında bir parka kısıtılıp öldüresiye dövülürken onların yüksek rakımlı tepelerdeki evlerinden para sayma makinesinin tıkırtısı eşliğinde umarsızca izlediği gibi izleyeceğiz.

Tıpkı bizim kadınlarımız gözüaltılarda tacize uğrayıp, oraları buraları ellenirken hiçbir şey yapmayıp sessizce kafalarını çevirmeyi tercih ettikleri gibi sessizce bakacağız.

Henüz 30'lu yaşlarını bile görememiş kardeşlerimiz gazlarla boğulurken, gözleri çıkartılırken, kolları kırılıp, sopalarla öldürülürken insafsızca dalga geçtikleri gibi onların şimdiki hâllerine kahkahalarla güleceğiz.

Çocukları öldürülen annelere cesetleri vermeyip onları cenazede bile gazlarken, herkese utanmadan ebeveynlik dersi vermeye kalkarken, Roboskili annelere ağıtlar yaktırıırken ne hissediyorlarsa şu anda kendi çocuklarının rezillikleri için de aynı şeyleri hissettiklerini görmeyi bekleyeceğiz.

En azından bizim çocuklarımız temizlerdi, elleri çalınmış paralarla kirlenmemişti, en azından inandıkları bir şey için öldüler. Kendi çocukları ise sadece genetik bir açgözlülüğün kurbanı oldu. Buna ister mazlumun âh'ı deyin ister keser döner sap döner... Kendi ettiklerinin cezasını çekiyorlar.

Çanlar artık sizin için çalıyor.

Ding dong! Ding dong!

Bir çöküşü izlemek ne kadar da keyifliymiş. Tıpkı en karanlık günlerde birden bire ortaya çıkan kış güneşinin insana unuttuğu bir mutluluğu hatırlatması gibi bir duygu bu. Aralık ayının sonunda, yeni yıla bir hafta kala çıkan bir güneşin birden bire ortalığı pırıl pırıl yapması gibi.

Tıpkı bugün gibi...

Şu anda tepemizde tatlı tatlı bir serin sıcaklık yayan kış güneşi parlıyor. Kış geliyor demiştik. Evet, artık kış geldi. Ama sırada yaz var. Sıcacık, tüm sahillere yayılan bir şişe bira mutluluğunda, kızlar erkekler hep beraber el ele serin sulara gireceğimiz bir yaz var önümüzde.

Kış güneşi bize yazı hatırlattı.

12 yıldır özlemini içimizde büyüttüğümüz bir yazı.

Bekleyin, çok az kaldı.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yılın En'leri

Yiğit Karaahmet 28.12.2013

Yılın en 'inandırıcı' monologu: "Beş milyar ağaç diktik. Bizden daha çevrecisini bulamazsınız."

Yılın duran adamı: Abdullah Gül. Duran ve imzalayan, bazen de arada bir hayret eden adam olarak yedi yıldır Çankaya Köşkü'nde. Neyse ki boşu boşuna yer işgal etmesinin de yeni yılla birlikte sonuna geldik.

Yılın kakılmışı: Barınç. Aile ve Kadından Sorumlu Devlet Bakanlığı'na kesinlikle Barınç'ın gelmesi lazımdı. Kocalarından şiddet gören, bir türlü derdini anlatamayan, hep itilip kakılan kadınları en iyi o anlayabilir. Ama aslında ondan da fazla bir şey beklememek gerek, ne yaparsan yap sonuçta elde var Ayten.

Yılın komiği: Egemen Bağış. Bakanlar Kurulu'nda olması bile modern dünyada bir şaka olarak anılması gereken bu sevimli yumurcağın gidişi de fıkrayla oldu. Umarım bundan sonraki hayatında onu, esas layık olduğu mesleği yaparken İstiklal Caddesi'nde yüzünde kırmızı bir palyaço burnuyla, tek ayak üstünde top çevirirken görürüz.

Yılın gıybeti: Bilal Erdoğan'la ilgili belgeleri basına kardeşi Burak Erdoğan'ın sızdırdığı dedikodusu. Sanki Shakespeare'in kardeş kavgalarını anlattığı Güller Savaşı tragedyaları gibi. Ay resmen III. Richard!

Yılın demodesi: CHP. O kadar çağımızın dışında ve eskiler ki vatka bile onlardan daha popülerdir, öyle diyeyim.

Yılın güvenilmezi: BDP. Gezi'de de yoktular, yolsuzlukta da. Bazı Kürtler sevdik aslında hiç yoktular.

Yılın plastiği: Melih Gökçek. Bazı maddeler vardır doğada yok olmaz, aradan binlerce yıl geçse de etkileri bitmez, çevre ve insanlık için çok tehlikelilerdir. Tıpkı plastik gibi.

Yılın en kötü emlak yatırımı: Nagehan ve ROK'un yalısı. Hangi bir çift gerçekten parayı bu kadar yanlış zamanda bu kadar yanlış yere yatırır. İşte bu açgözlülüğün bir başka sonucu. Ah be Nagehan, ah be güzel kızım. Senin nene gerek sekiz odalı yalı. Camlarını nasıl sileceksin, tüm evi nasıl temizleyeceksin bunu hiç düşündün mü?

Yılın içeceği: 2,5 litrelik kola. Artık seviştikten sonra erkek arkadaşınızı ayağınızla tekmeleyip daha sonra komodinin üstünde duran kola şişesini tek seferde kafaya dikebilirsiniz.

Yılın şarkısı: Don't cry for me Azerbaijan. Tabii ki Ebru Gündeş'in sesinden, tabii ki Türkiye'den 12 tam puan.

Yılın göz altı torbası: Fethullah Gülen. Hocam sağolun, var olun, iyisiniz hoşsunuz da bir beddua da şu göz altı torbalarınız için alsak?

Yılın en seksi bıyığı: Zekeriya Öz'ün yeni bıraktığı bıyığı. Sayın savcım bıyığınız çok yakışmış.

Yılın Noel Baba'sı: Abdullah Öcalan. Artık beyaza bağlayan bıyık-saç kombinasyonuna bir de uzun sakal takarsak eğer belki onu bacadan kaçırabiliriz. Hadi çocuklar eğer uslu durursanız bu yıl Noel Baba size istediğiniz her şeyi verecek.

Yılın osuruklusu: Polisler. Kendileri de söyledi: Gaz sıkmasınlar da osursunlar mı?

Yılın reklam kampanyası: THY reklamı. Havaalanı/iç-gün. Serdar Erener ağlamaktan şişmiş gözleri ve elinde Charles Saatchi'nin biyografisiyle alana gelir. Uçağa biner, ekonomi bölümünde orta koltuğa oturur. Uçak Zambiya'ya doğru gözden kaybolur. Reklam biter.

Yılın reklam jingle'i: Çar çur har vur. Deli gibi savur. Paraları, paraları ÇAL ÇAL ÇAL!

Yılın kaybedeni: Başbakan Erdoğan. O artık kaybetmeye mahkûm. Ve sanıyor ki sonu Feto'dan olacak. Feto'dan değil tatlım. Ego'dan. Senin sonun ego'dan olacak.

Yılın sloganı: Kahrolsun bağızı şeyler!

Yılın en güzel araba arkası yazısı: Babam Sağolsun. Bilal Erdoğan'ın arabası.

Yılın çocukları: Abdullah Cömert. Ethem Sarısülük. Mehmet Ayvalıtaş. Ali İsmail Korkmaz. Medeni Yıldırım. Ahmet Atakan. Ve daha bu satırlara sığmayan, yaralanan, sakatlanan gözü çıkan, gaz yiyen binlercesi.. Bir ağacın tek bir yaprağına zarar gelecek diye şehirlerin kaldırımlarını barikat yapan bütün o güzel çocuklar...

Herkese iyi yıllar. 2014 hepimiz için aşk, isyan ve özgürlük dolu bir yıl olsun.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bilimkurgu

Yiğit Karaahmet 04.01.2014

Yeni yıl haftası, bir klasik olarak birkaç güne yayılan bir partileme süreci içinde geçti. O yüzden bu hafta dersime çalışmadım. **'Bu hafta sonsuz yıllık iznimin bir bölümümü kullanıp, yazmıyorum'** da deyip kaytara da bilirdim ama sırf böyle söyleyip, sizin yüzünüzden kendimi beceriksiz hissetmek de istemiyorum. Ne münasebet!

O yüzden bu hafta hazır da yeni yıla girmişken, herkes de geleceğe dair heyecan ve umut dopdoluyken sonsuzluğa dair kara kaplı defterime aldığım endişe notlarımı paylaşmak istiyorum. Biraz içinizi karartayım.

- Mars'a kurulacak ilk koloninin şanslıları belli oldu. 200 bin kişinin başvurduğu bu projede, şansa bakın ki finale altı tane Türk de kaldı.

Bence bu insanlar akıllarını kaçırmışlar ve oraya intihar etmeye gidiyorlar. Kusura bakmasınlar ama asla şu anda Mars'a falan gitmem. Evden Bostancı'ya giderken bile on kere düşünüyorum. Ne giyeceğim? Saat kaçta çıkmam lazım? Ne zaman dönerim? Kaç saatte gideceğiz? Yolda mola verilecek mi?

Bir de çok riskli bir süreç değil mi bu? Bakın 200 bin kişi arasına bile altı Türk sızmayı başarmış, sadece üçü isminin açıklamasına izin vermiş. Üçü de kadın. Dönmemek için Mars'a gideceğim ve kimlerle gittiğimi bilmeyeceğim. Mars değil de Mavi Tur'a çıktığınızı düşünün orada bile kimin olacağını istemez misiniz? Kim o insanlar, çocuk var mı mesela aralarında. Mars'a çocuk götürülebiliyor mu? Çocuk varsa asla gitmem.

- Bundan yıllar sonra, mesela en az bir 100 yıl sonra, bu zamana kadar yazdığımız tüm e-mailler, telefon mesajları, Whatsapp yazışmaları, facebook beğenileri ve yüzbinlerce tweet gelecekte yaşayan insanlar tarafından tarihin tozlu arşivinden çıkarılıp, ilerideki insanlık tarafından okunacak mı? Ve bu dijital buluntular arkeolojik keşif olarak, o zamana kadar kalırsa eğer, ulusal galerilerde sergilenecek mi?

Çok tuhaf bence. Mesela şimdi müzelerde sergilenen eserleri düşünün. Arkeolojik çağlardan kalan kaşıklar, çanaklar, testiler, resimler... Hepsi o zaman günlük hayat içinde kullanılan eşyalardı. Fakat yüzyıllar sonra arkeolojik birer buluntu olarak sergilenecekler. Aynı şeyler gün içinde yazdığımız yüzlerce e-mail ya da telefon mesajının başına neden gelmesin?

- Geçenlerde arkadaşlarım söyledi. Dünyadaki tüm kaynaklar bitince insanların paralel kolonilere yerleşmesi için şimdiden denemeler yapıyorlmuş. Gidilecek yerlerde tüm işleri robotlar yapacakmış, bizler günlük hayatlarımıza robotları kontrol ederek devam edeceğiz. Bence öyle bir şey olsa bile biz gidemeyiz. Çünkü işin içinde robot falan varsa eğer, bizim oraya paramız yetmez. Cem Uzan gitsin mesela.

İnsanların tüm bunları yapması, koloniler kurması, Mars'ta yaşam çabalarında bulunması.. hepsi maalesef zavalıca ölümsüzlük arayışı bence. Herkes bir şekilde hayatın bu en acımasız gerçeğinden yırtılmanın peşinde.

- Mars'a gitmeyi falan hayal etmiyorum ama mesela gerçekten yaşadığım süre içinde ışınlanmayı bulurlarsa ve ben de bunu görürsem eğer, kendimi çok şanslı hissedeceğim. Çok harika bir şey değil mi ışınlama? Gecenin bir vaktinde Akbil basıyorsun ve evine ışınlanıyorsun.

Mesela ışınlama cihazı ki tahminime göre bu bir kapsül olacak keşfedilip, cep telefonu gibi yaygın kullanılmaya başlandığında, gelecekte yaşayan insanlar onu evlerinde hangi bölüme koyacaklar? Salona mı? Bir anda otururken içeriye anneniz mi ışınlanacak? Yatak odasına da koyamazlar, o da tuhaf olur. Antreye koyulacak herhalde. Kapının hemen yanına. Peki, ışınlanan Türkler antrede bulunan kapsülden çıktıklarında, ayaklarını hemen aletin önüne koyulan paspasa silerek mi içeri girecekler?

Ya da camiye ışınlırsak eğer, kapsülün dışında ayakkabılarımızı çıkarmak zorunda mı kalacağız?

İşinlanma ve ayakkabı ilişkisi gelecekte nasıl çözülecek?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Esrar serbest

Yiğit Karaahmet 11.01.2014

Amerika'nın Colarodo eyaletinde referandumun ardından, 1 Ocak 2014'te 21 yaşını doldurmuş kişilere esrar satışı serbest bırakıldı. Colaradolu genç esrarkeşler, gayet memnun.

Sırada ise dünyanın başkenti Washington var. İşin keyif veren bölümünü bir yana, Washington ve Colarado'yla birlikte Amerika'da tam 21 eyalette ise '**medical marihuana**' (tıbbi amaçla kullanılan) an itibarıyla serbest. Biz susalım bilim konuşsun beyler, esrar, sandığımız kadar da zararlı değilmiş. **Canabis** bitkisinin özellikle yeme bozuklukları çekenlere, en önemlisi de kemoterapi gören kanser hastalarına faydalı olduğu yapılan son araştırmalarla ispat edildi.

ABD'de böyleyken oradan epey uzakta üç tarafı denizlerle çevrili Asya ve Avrupa'yı birleştiren bir ülkede ise durum şu şekilde: Ülkenin yüzde 50'si oyunu AKP'ye vermişken geri kalan yüzde 50'si de denetimli serbestlikte.

Çünkü ABD polisi insanların evlerinde yasal miktarlarda esrar kullanmasını özel hayat olarak görürken, Türk polisi ise cebinde yakaladığı küçük bir paket sigaradan dolayı herkesi AMATEM'e denetimli serbestliğe göndermekle meşgul. Kimseye zararı olmadan sigarasını alıp evinde muhabbet ederken içecek olan gogocu arkadaşımı, esrarkeş bacımı toplum zararlısı ilan ediyorlar.

İşte bu yüzden memleketin uyuşturucu tedavi merkezleri ağzına kadar insanla dolu. Peki, tedavi merkezleri gereksiz yere ve üstelik hiç de bir sonuca ulaşmadan tıka basa insanla dolarken, gerçekten tedaviye ihtiyacı olan uyuşturucu bağımlıları ne olacak? Bunu hiç düşündük mü? Minik bir paket esrardan neredeyse bir vatan haini yaratılırken gerçekten bu işten kurtulmak isteyen insanın ciddi bir tedavi görmesi nasıl sağlanacak?

Artık biraz büyüün bence. Bir paket esrarla, eroini aynı şey olarak görmek yaşadığımız dönemde biraz Viktoryen dönem gibi duruyor. Üstelik vergilendirilemeyen, ne kadar para transferinin bilinemediği bir sektörden bahsediyoruz. Esrarkeşleri denetim altına almaya çalışacaklarına bu parayı denetleseler daha güzel olmaz mı? Türkiye'nin dış borcunun ödenebileceği bir miktardan bahsediyoruz. Hadi dış borçları ödemedik diyelim, kabinede yeteri kadar götürememiş pek çok bakan oğlu var. Neden onların boynu bükük kalsın, neden diğer küçük Barış'lar ağlasın?

Esrar serbest kalırsa olacakları biraz daha genişletelim. Neden Diyarbakır'ın Lice ilçesi bir Amsterdam olmasın? Neden Bitlis'ten bir Kaliforniya yaratmayalım?

ABD'deki esrar satışının yasallaşmasıyla yepyeni meslek kolları doğdu. Mesela **Denver Post**, bir adet marihuana editörünü işe aldı. Aynı şey Türk medyası için de güzel olmaz mı?

Mesela **Hürriyet**'in esrar editörü kim olacak?

Ertuğrul Özkök ilk cıgaralığını içtiğinde o eski çakma Paris komünü günlerini hatırlayıp, aryalar dinleyerek **'Aşk, genç erkek bedeni ve otun buğulu dumanı'** adlı bir makale yazacak mı?

Vedat Milor mançiz olup gidip McDonald's'ı patlatacak mı?

'Ayşe Arman, abla oldu Hacıhüsrev'de esrar sattı?' izlenim dizisini okuyabilecek miyiz?

Uyuşturucu kullanımının hatta muhabbetinin bile hâlâ bıçak sırtı olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Ama unutmamak gerekir ki bu topraklar sadece temiz aile çocuklarının, kolejlin sütlü bebelerinin, pırıltılı saçlı kız çocuklarının ülkesi değil. Bu topraklarda esrarkeşlerin de, alkoliklerin de, serserilerin de en az diğerleri kadar söz söyleme hakları var. Hadi onları da geçelim en azından bize dayadıkları GDO'lu besinlerden kanser olan ve kemoterapi görenlerin kendilerine yararlı maddeleri kullanma inisiyatifleri olsun. Şu üç günlük dünyada kalan günlerini istedikleri gibi geçirsinler.

Keyif bölümünü bırakıp işe sağlıktan başlayalım o zaman. En azından hastalar için, esrar serbest demenin artık vakti gelmedi mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Babla

Yiğit Karaahmet 18.01.2014

Memleket olarak acayıplıkta pek sınır tanımıyoruz, bu konuda bir günlük tüketim miktarımız Norveç'in elli yıllık gündem stokuna eşit sayılır. Ülke tarihimiz gariplikler silsilesi mevzularla dolu. Ama tüm bu tuhaflıkların, hafızalarda iz bırakan pek çok insanın arasında biri var ki, bence Türkiye'nin başına gelmiş en acayip şeylerden biri:

Bülent Ersoy. Ya da kısaca **Babla.**

Kendimizi şanslı hissetmemiz gereken, iyi ki bu ülkede ve bu dönemde yaşıyoruz dedirten bir mesele Bülent Ersoy. Yani eğer hem Türkiye'de doğup hem de Bülent Ersoy'a şahit olamayan bir kuşakta yaşasaydım

gerçekten bileklerimi keserdim.

Yine tek bir hareketiyle tüm Türkiye gündemini kilitlemeyi nasıl başardı? İnanılmaz bir şey.

Türban türban olalı herhalde bu kadar kısa sürede bu kadar çok konuşulmamıştı. Üniversitelerdeki türban meselesi bile en az 10 yılda çözüldü, Bülent Ersoy'un türbanı bir televizyon programı sırasında tüm bu 10 yılın toplamı kadar hit aldı. Türkiye'deki türban meselesi için iktidarlar değişti, **Merve Kavakçı** Meclis'ten kovuldu, ikna odaları çıktı, sinir krizleri geçirildi ve en sonunda rayına oturdu. Bülent Ersoy ise kendi televizyon şovunda aynı anda islamofobiyle homofobiye tek bir potada eritmeyi başardı.

O sırada ekranları başında bunu izleyen türbanlıların, onların ailelerinin, kocalarının, kızlarını zorla kapatmış babaların, devlet erkânının türbanlı hanımefendilerinin, onların saygıdeğer kızlarının; Bülent Ersoy'u televizyonda gördükleri andaki surat ifadelerini düşünebiliyor musunuz? Bir kavramın içi ancak hem bu kadar doldurulur hem de bu kadar boşaltılabilirdi.

Ve tabii bunu Türkiye'de sadece Babla yapabilirdi. Benim canım Bülent Ablam, sen hangi ara o günün Mevlit Kandili olduğunu hatırladın, türbanla çıkma fikrini buldun, kanal yönetimini buna ikna ettin ve o ekrana türbanla çıkmayı başardın?

Bu sadece o yaptığında bu kadar etkili olabilirdi, çünkü Bülent Ersoy gerçek bir şov kızı. Yıllardır bildiği en iyi şey bu ve onu da yapmaya devam ediyor. Şu an 62 yaşında ve her hafta bıkmadan usanmadan eli artırmaya devam ediyor.

Bülent Ersoy'la ilgili en çok tartışılan konulardan biri hiçbir toplumsal eyleme destek vermemesi, trans'ların ve eşcinsellerin mücadelesine katılmaması, bu konuda konuşmaması, onur yürüyüşüne katılmaması gibi şeyler.

Bunları yapsa ne iyi olur ama yapmak zorunda mı? Asla değil. Çünkü o zaten farkında olsun ya da olmasın bireysel olarak çok önemli politik bir figür. O zaten senelerdir tek kişilik mücadelesini vermeye devam ediyor. Hiçbir şeye katılmak ya da herhangi bir fikri desteklemek zorunda da değil. O Bülent Ersoy, hepimizi donunda sallar ayol!

Bazı insanlar sadece varlıklarıyla bile pek çok politik eylemden, pek çok mücadeleden daha önemlidir. 'En güzel meme bende' diye göğüslerini açıp gezen travesti de kendi başına politiktir, zırlılığından hiçbir şekilde taviz vermeden muhafazakâr mahallesinde yaşamaya devam eden gay de bir o kadar politiktir bana göre. Bülent Ersoy'un varlığı da, ekrana türbanla çıkması da bu mücadelede en az onur yürüyüşü kadar, en az eşcinsel milletvekilleri kadar önemli bence.

O var oldukça bu ülkenin sıkıcı ezberi her seferinde biraz daha bozulacak. Sonra bir gün bir bakacağız ki Bülent Ersoy'un sarstığı bu ezberi elbirliğiyle toptan devirmeyi başarabilmişiz. Bülent Ersoy da isteyerek ya da istemeyerek o eli senelerdir bize veriyor aslında. Yeri geliyor o kırık şarkıcı adayını Ebru Gündeş'e karşı savunuyor yeri geliyor vicdani reddini açıklıyor. Hem de bunları prime time'da yapıyor. Bundan daha büyük destek olabilir mi?

Müteşekkir olmalıyız kendisine.

Bablacığım iyi ki varsın. Kız kardeşlerin kurban olsun sana.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Galiba bizi klonladılar matmazel

Yiğit Karaahmet 25.01.2014

İnsanlar şok anlarında yaşadıkları olaya yabancılaşıp, tıpkı bir film izler gibi, o sırada olanları sanki başkasının başına geliyor gibi izleyip, dışarıdan bakabilirmiş. Aslında her şey kendi başına geliyor, o an orada tüm meseleyi yaşayan kişinin kendisi ama durum o kadar tuhaf ki sanki '**Bu olayı ben yaşayamam, başkası olmalı mutlaka**' diyor. Şu an tamamen aynı durumdayım.

Kusura bakmazsanız ve vaktiniz varsa eğer, burada biz bize olduğumuzu düşünerek bu zamana kadar yaşananların kısa bir sağlamasını yapmak istiyorum. Akıl sağlığım açısından bu olayların gerçekten yaşandığını ve doğru olduğunu bilmem gerekiyor. Bende mi bir hata var acaba?

17Aralık sabahı bu ülke tarihin en büyük yolsuzluğuna uyandı? Doğru.

Bu yolsuzluğa üç adet bakanın oğlu karıştı? Doğru.

Ebru Gündeş'in kocası da bu işin içinde? Doğru.

Ortaya dökülen telefon kayıtlarında açıkça rüşvet verildiği görülüyor? Doğru.

Eski İçişleri Bakanı'nın oğlunun yatak çarşafı mordu ve kasalar dolucasına paralar saklanmıştı evde? Doğru.

Bu bakan oğulları ve operasyona katılanlardan bazıları şu anda Metris Cezaevi'nde? Doğru.

Dört eski bakan için fezleke hazırlandı? Doğru.

O paraları, kutuları, telefon kayıtlarını, para sayma makinelerini hepimiz gördük? Doğru.

Adı bu çapta bir yolsuzluğa karışan hükümet görevden alındı? Yanlış.

Çok pardon ama bu nasıl olabiliyor?

17Aralık'ın üzerinden bir aydan fazla zaman geçti ve farkında mısınız bilmiyorum ama bu hırsızlar ordusu muhteşem bir manipülasyonla gündemi değiştirmeyi başardılar. Yok savcı, patlayana kadar Dubai'de yedi, yok HSYK hadsiz bir açıklama yaptı, yok devlet içinde devlet var, yok Emniyet mensuplarının görev yerleri değişti...

Bunlardan bana ne? Bize ne peki?

Hepimiz bu hükümetin görevlendirdiği bakanların oğullarının, babalarının ismini kullanıp yolsuzluğa karıştığını açıkça gördük. O eski bakanların telefon konuşmalarını okuduk. Bu yoksul halkın ceplerinden çaldıkları paraları evlerinde tuttuklarını, kutulara sakladıklarını gördük. Bu aşamadan itibaren savcının ne yaptığı, ne yapacağı, görevini kötüye kullanıp kullanmadığı beni ilgilendirmiyor. Beni tek ilgilendiren şey çaldığınız param. Her şeyden önce bu yolsuzluğun hesabının sorulması lazım; sonra kim görevini düzgün yapmadıysa onunla uğraşabilirsiniz. Ama önce bu hırsızlığı açığa kavuşturalım.

Allahaşkına evime her gün çiçekler gönderen, beni pahalı hediyelere boğan muhterem hocam daha ne yapsın? Altın tepsi içinde kellelerini gönderdi, tek yapılması gereken şey iplerini çekmekti. Ve beceremedik. Çekemedik o ipi. Türk tarihinin en afişe olmuş skandalı, en ayan beyan rezaleti unutulmak üzere. Bunu aklım almıyor, insan bazen gerçekten hayret ediyor. Sanki böyle bir şey hiç yaşanmamış gibi.

Bazen tüm bu olanların bizim değil de klonlarımızın başına geldiğini düşünüyorum. Aynı şeyi Gezi Parkı olaylarında da düşünmüştüm. Tüm ülke tek bir gündeme kilitlenmişken beyefendinin birbiri ardına, gözümüzün içine bakarak televizyondan sıktığı yalanlar sırasında da bizi klonladıklarından şüphelenmiştim. Biz

parkta beklerken bir lazer ışınıyla (**Yiğit Bulut**'a göre telekinezi de olabilir) klonlayıp, yaşadığımız evlere klonlarımızı gönderdiler, hiç kimse yokluğumuzun farkında değil, biz parkta yaşıyoruz ama paralel bir evrende bu yalanlarla klonlarımızı yönetiyorlar. Hayat da böyle sessiz bir film gibi akıp devam ediyor...

Şimdi de aynı şeyi hissediyorum. Bir ay içinde her şey nasıl bu kadar değişebilir? Gündem nasıl bu dev hırsızlıktan bu kadar uzaklaşıp **Zekeriya Öz**'ün Milkalarına, Hocaefendi'nin ananaslarına, Beyefendi'nin ifadeye gitmeyen oğluna uzandı? (Bu bile beni o kadar ilgilendirmiyor biliyor musunuz, bu bile sonra çözülmesi gereken mesele.)

Nasıl bu noktaya gelmiş olabiliriz?

Sanırım bu sefer gerçekten bizi klonladılar matmazel.

Uyanın klonlar, kendinize gelin koyunlar... Çalınan paralarımız unutturulmak üzere.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Teşekkürler Latif Abi

Yiğit Karaahmet 01.02.2014

Yani normalde bu kadar renksiz bir insan değilimdir. Ne zaman o haftanın yazısını yazmak için otursam aklıma sadece beyefendi, onun ailesi ya da Barınç'tan başka bir şey gelmiyor.

Kendimi sıkıcılıkta bazen Hayko Bağdat'la yarışır gibi hissediyorum. Tek ilgi alanım AKP ve topik'in tarçın kıvamıymış gibi (En sevdiğim topik, trending topik). Hiçbir konu beyefendi, ailesi ya da Barınç kadar çatlatıcı ya da asap bozucu olmuyor. Tamamen mesleki deformasyona uğradım. Memelerime yaptırmam gereken estetikten önce, deformasyona uğramış olan mesleki bölümüme mi estetik yaptırmak zorunda kalacağım?

Bu haftanın konusu da elbette beyefendi, siz sevgili Gullüm Abla okurları. Hafta boyunca manyaklar gibi internete düşen tüm telefon konuşmalarını takip ettim. Bunun için hızlı davranmak zorundaydım çünkü en fazla iki gün dolaşımda kalıyorlar sonra gizli bir el onları uçurup tarihin tozlu sayfalarına gönderiyor (Bu arada soundcloud'u her kim kapattıysa rabbim evine ateş topu düşürsün. Ahmet Misbah stayla çektiirdiği fönü asit yağmurunda bozulsun. Her sabah güne Nagehan'ın sesiyle başlamak zorunda kalsın. Uykudan önce Barınç'ın munis sesinden ninniler dinlesin).

Bizler Tansu Çiller'in boş havuzun içinde güneşlenirken çekilmiş fotoğraflarını gören, Turgut Özal'ın şortuyla asker selamladığı döneme şahit olan insanlarız sonunda, Türk siyasi tarihinin en tuhaf ailesinin de özel hayatına dair bir şeyleri, bu telefon konuşmaları sayesinde öğrenebildik.

Öğrendik ve gördük ki paçozluk diz boyuymuş.

Yani bir ülkenin başbakanı bir müteahhitle (Latif abi) telefonda gevrek gevrek taharet musluğu muhabbeti yapıyor. Klozet bide olsun mu olmasın mı, gündeme bakar mısın? Ay Latif Abi, resmen boşa tutuyorsun adamı. Git yap işte nasıl yapıyorsan. Adam villanın arazisini halletti, taharet musluğunun nasıl olacağını da o düşünmesin artık.

Beyefendiyi de anlıyorum aslında. Adam için en önemli yer 'orası' olmalı haklı olarak. Malum 'oradan' hastaydı biliyorsunuz (Geçmiş olsun canım), temizliğine önem vermek imandan gelse gerek. Bir de çok çalışıyor, rahatlamak onun da hakkı. Tüm gün 74 kavşak aç, ekonomiyi düzlüğe çıkar (yersen), nükleer santral ihalesi al,

Barınç'ı ağlatacak açıklamalar yap, üç milyar ağaç dik... E akşam eve geldiğinde Yeni Akit gazeteni alıp tuvalete girdiğinde, tüm günün stresini atmak istemek çok doğal. İnsan o anda, tam da 'o' noktaya bir sıcak su pompası ister. Haklısın tatlım.

"Selamünaleyküm Latif Abi. Ben notlarımı aldım size mi söyleyeyim" diye başlayan bir enteresan telefon konuşması da küçük prenesten geldi.

Ay canım yazık sana yaa.

Yapacak işi gücü yok tabii, sıkıntıdan patlıyor; oturmuş notlar almış, havuz orada mı olsa burada mı olsa diye kafa patlatmış, havuzun perdesini nereye koyarsak annem ikinci kattan görünmez diye düşünmüş, dünya tatlısı yeğenlerinin (Her biri ay parçası maşşallah) oyun parkını planlamış, sonra da bu muhteşem mimari ve mühendislik yeteneğini paylaşmak istemiş.

Canım, çok üzülüyorum senin için. Gerçekten. Latif Abi bile seni telefonda **'Hı, hı evet canım. Evet. Oraya yapacağız havuzu. Hı hı..'** diye sallıyor bilmem farkında mısın? Ama kabahat sende. Kızım, sen küçük prenesten büyük düşünsene. Sana mı kaldı havuzun perdesi? Boşver ne yaparlarsa yapsınlar, sen git Ankara'da muhtemelen bir ormanlık araziye yeni yaptırdığınız en sevdiğin AVM'den 174. krem rengi pardösünü al, stilinin vazgeçilmez bir parçası olan boğazlı body'lerinden o gün hangisini giyeceğini düşün...

Ah be Latif Abi. İyi ki varsın gerçekten. Bu haftamı da sen şenlendirdin.

Ay resmen oyun havası!

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evdeki kamu

Y. Meryem Eroğlu 17.01.2012

"Bu kitabı gerçek adımla yayımlama konusunda uzun süre çekimser kaldım" diyor **Elif Güney Pütün Bir Odadan Diğer Odaya** adlı otobiyografik kitabının önsözünde, "Babam için düşündüklerimden utanıyordum". Baba adı; Yılmaz Güney. Babanın adı.

Babanın duvardaki fotoğrafı giriyor hayatına önce Pütün'ün. Sonra beyazperdede beliren yansıması. Cezaevi görüşünde kısacık gerçekliği. İşte baba cezaevinden çıkmış; gazetede bir fotoğraf; baba kucağında yabancı bir erkek kardeşle gülümsüyor... Tüm gerçekliği ve cismiyle yeniden belirttiğinde, çocuk Pütün'ün örgülü saçlarını bir makas darbesiyle kesiveriyor baba Pinokyo'nun burnu gibi. Pinokyo gibi değilse de bir biçimde iğdiş oluyor Pütün de... "Bok bulsan da onu da yiyeceksin" diyor baba ilerleyen yıllarda. "İşte benim kızım. Aptal ve çirkin. Kusuruna bakmayın" diyor. "Bu gidişle sen bir baltaya sap olamazsın" diyor. Diyor da diyor.

Utanıyor sıkılıyor, 46 yaşına kadar içine atıp susuyor ama nihayet babasıyla hesaplaşma kitabını kaleme alabiliyor Pütün. Tabii ki başka bir dilde. Çünkü Türkçede baba dendi miydi aklın ve realitenin suları durulup, yerini bir vıcık duygu deresine bırakıyor. *Yaprak Dökümü*'nde Ali Rıza Bey elini sıkışan kalbine götürü götürüverirdi çocukları her yeni boka bulandıklarında. O çocuklar mantar gibi ağaç gölgelerinde gövermediklerinden ve dahi bir ana bir baba tarafından büyütüldüklerinden. Bir Allah'ın seyircisi de çıkıp, "Be hey Ali Rıza Bey! Bu çocukları bunca beceriksiz, dirayetsiz, bencil eyleyen bizzat siz değil misiniz" demiyordu. Ama mesela anne Hayriye Hanım'a saydırmayı biliyordu herkes. Über süper insani değerleriyle soyut soyut kahırlanan Ali Rıza Bey'in yanında ne yapsın eldeki somutluklarla aş pardon çocuk pişirmeye çalışan Hayriye

Hanım'ın tansiyonu fırladığında kimsecikler korkudan donakalmıyordu anne elden gidiyor diye... Kurucu babamızın kaybının yanında... Lafı mı olur?

Türkçede de kızların babalarını anlattıkları kapsamlı bir kitap var; **Kızlar ve Babaları**.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türklerde kombin eksikliği

Y. Meryem Eroğlu 24.01.2012

 Türklerde kombin eksikliği Yemekteyiz büyüterek sönmüldükten sonra kanallar, Türk izleyicisinin artık Seda Sayan'ın stüdyosunda durunamayacağını anladılar. Biz ki yıllarımızı Türklerin evlerinde Türklerin zevklerini izleyerek geçirmiştir.

Ama et ve patates püresiyle de nereye kadar. İşte bu yüzden, sırf bu yüzden işte, yeni bir tema buldum sana; ekranlarda moda fırtınası. Türklerin Zevki/ Chapter 2: Moda.

Bu programlar, yarışmalar sayesinde görmüş olduk ki Türk'ün zevkinin Türk'ten başka dostu yok. *Bana Her Şey Yakışır*'da beş adet memleketimiz kadını, ellerine tomarla avro verip Paris çarşılarına saldırlar. Şık bir akşam yemeği için giyinip gelecekler, olay bu. Ve fakat Paris sokaklarında bir Nişantaşı abiyecilerinin stil tadını alamayan kadınlarımız, kostüm dükkânlarında French Maid kostümler mi denemediler, Fransız berberlere maşa mı öğretmediler... Bir tanesi sivri topuk üstü altın varaklı ayakkabı bulma umuduyla babet mağazasına girmesin mi yanlışlıkla. Yanlışlıkla kiliseye girmiş vampir perişanlığıyla çıkmasın mı.

Zaten her Türk erkeği asker doğuyorsa her Türk kadını da ağzında bir çift topuklu ayakkabıyla doğuyor. Eziyeti meziyet bellemek, kısaca. İşe de onlarla gidiliyor, arkadaş toplantısına da, bakkala da, Akropolis turuna da. 2004 yılında eşiyle beraber Yunanistan'a giden Emine Erdoğan'ın Yunanistan Başbakanı'nın eşiyle beraber Akropolis'i gezdiği fotoğrafları hatırlayalım. Nataşa Karamanlis babetlerini çekmiş, pire gibi sekerken Emine Erdoğan o sivri topukların üzerinde sendeliyor, yalpalıyor. Oradan, Cumhurbaşkanı Gül'ün İngiltere ziyaretinde, sarayın merdivenlerini başarıyla çıkmış Hayrünnisa Gül ve dev topuklarına şok ve dehşetle bakan Kraliçe fotoğrafına geçelim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geçmiş pazarın izinde

Y. Meryem Eroğlu 31.01.2012

Anayurdumda bir gazetede yazmaya başlamış olmanın verdiği sorumluluk ve panik hissiyle pazar pazar erkenden kalkıp bütün gazeteleri aldım. Kaldığım pansiyonun Alman sahibesi, kolumun altındaki tomara imalı bir bakış fırlattı odama girerken (Madem bunlara verecek paranız var, odanın kirasını neden geciktiriyorsunuz Miss). Gözlerim bir roman kahramanındaki gibi konuşabiliyor olsa; bunları kırıp kırıp yazı yapacağım, o yazılar birikip nakde dönüşecek derdi. Ama gözlerim bir roman kahramanındaki gibi konuşamıyordu. Kafamı eğip hızla

geçtim önünden.

Sabah gazetesinin ilavesinde Karolin Fişekçi'ye adanmış bir sayfa görünce kazıklandığımı, geçen haftanın gazetelerini aldığımı sandım ilkin. Kadın *Teke Tek'e* çıkmış bir, Perihan Mağden üstüne yazı yazmış iki. Onun yazısının üstüne senin yazının baştan kadük hatta güdük kalacağını bile bile ("Böyle kelime oyunları yapan yankesicilik bile yapar"). Bu da bir yöntem dedim yeni gelen kediye pataklamakta olan Nubiye'ye; nasıl Elif Şafak Billie Holliday'in *Strange Fruit* adlı şarkısının gelmişini geçmişini bir *Wikipedia* yazarı kıvamında (eksisi var artısı yok) ortaya döküp kaleminin ucuyla san'atçının görevi kendi tarihine bla bla diye bağlayarakten köşe kotarıyorsa.

Oysa Kanat Atkaya *Hürriyet*'in rölyefi temalı yazısında bir kitaptan "aynen" aktardığı sekiz paragraflık bilgiyi, ancak yazarların bilebileceği nice hünerlerle kulağından tutup, tez vakitte taşıyoruz, rölyefimizi de götürüyoruz güncelliğine bağlayıvermiş. "Karanlıktan Aydınlığa" adlı bu rölyef eserde ortada duran genç kadın figürünün karanlıkta kalanlara uzattığı tasta alevli bir ışık saçmaktaymış. Atkaya'nın tam burada araya girip figürü olsun, taşı, alevi olsun *Hürriyet* sit-com'unun şununa bununa benzetmemiş olmasını yazın adına kaçırmış bir tren olarak görüyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşgüzar tarih

Y. Meryem Eroğlu 07.02.2012

Laurence Sterne *Duygu Yolculuğu*'nda gezginlere, gezilere ve Fransa'ya dair ilk izlenimlerini duran bir atlı arabada kaleme alır. Kan ter içinde arabadan indiğinde meraklı bir gezgin arabanın neden öyle sallandığını sorar. Sterne hiç istifini bozmaz "Önsöz yazmanın heyecanıdır".

Bir yazının girişi hem arabayı hem de okurları haşince sallamalıdır. Misal Halil Berktaş 4 şubat tarihli köşe yazısına resmen şöyle başlamış "Direkt Nabi Yağcı'dan söz etmek istiyorum. Son yazılarında çizdiği rotayı madde madde aktaracağım. Ancak sonra, ayrıntılı eleştirisine gireceğim. Bazı yerlerde, görüşlerini kısaca özetleyip italikledim. Bazen de tırnak içinde ve gene italiklerle alıntılardım. Dolayısıyla geriye kalan bütün düz puntolar, ya yayın tarihleri ve başlıklar, ya da benim ilk reaksiyonlarım, ara-yorumlarım". Bir bilim adamı, bir aşçı, bir aktar ciddiyetiyle yazılan bu ilk paragraf, okuru daha fazlası için nasıl da kışkırtıyor. Nasıl da merak ettiriyor gelecek paragrafları.

Ben ise bir Martin Eden kabalığıyla (en doğrudan duyguların insanı) ancak şu kadarını yapabiliyorum; Uluslararası Müzeler Komisyonu Türkiye'yi üyelikten atmış (Telesiyej'in yalancısıyım). Telesiyej de bu vesileyle müzelerimizin düşürüldüğü betör böcek hallere bir ağıt kaleme almış.

Ah masum çocuk! O müze dediğin yerlere olup olacağı birkaç Japon gidiyordu ki zaten. Sen üç beş Japon; gitsen ne olur gitmesen ne olur!

Gençlik edebiyatının mürekkebi kurumak bilmeyen kalemi İpek Ongun, ölümsüz eseri *Bir Genç Kızın Gizli Defteri/ Kendi Ayakları Üstünde*'de, Atatürkçülüğüyle olsun vasatlığıyla olsun ideal genç kız prototipi Serra'yı Anadolu Medeniyetleri Müzesine götürür "İlginç bir yer, görecek ne çok şey vardı ve hepsi de akıl almayacak kadar eskilere uzanıyordu".

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çok başka büyüyenler

Y. Meryem Eroğlu 21.02.2012

Yani bir insan yazmaz yazmaz da yazmadığı gün yılın en balıklama konulu sevgililer gününe mi denk gelir. (Kaçırılmış fırsatlar, yürünmemiş yollar ve sevilmemiş kadınlar habis bir ur gibi büyüdü içinde. O artık kimseyi sevemezdi.) Tüm Müslüman âleminin sevgililer gününü kutladı bir amca Esra Erol'da, samimiyetle. 50 yıldır evli bir çift bu hale gelmelerinin sırrını açıkladı; sabır. İki ömre yayılmış diş sıkma pratiği. Sonra kalpli balonlar balonlar. Hepsı de günün esas anlamını örtbas etmek için kurulmuş birer komplo; gün, dünya öykü günüydü. Eşim dostum ellerinde amatör öyküleriyle kapıma dayandıklarında hatırladım. Derhal mumları yakıp halının etrafında bir çember oluşturduk (sanat çemberi). Çevirdiğimiz şişenin ağzı kimi işaret ediyorsa o öyküsünü okudu biz alkışladık, o öyküsünü okudu biz alkışladık (Wonderful! Wonderful!). Pencere kenarındaki teneke saksıda kurumakta olan sardunya yeniden yeşerdi öykülerle. Sonra el ele tutuşup bir kitapçıya gittik. Dünyanın bütün öykülerini verin bize, dünyanın bütün öykülerini istiyoruz diye bağırdık. Kasada rakamı görünce diğerleri biraz yabancılaşır gibi oldu; "Kimse iyi niyetinin kötü tesadüflerin elinde oyuncak olmasını istemez". Ben geri basmamak için, özet de olur açısından, **Füruzan**'ın danışmanlığı felan yaptığı **Dünyanın Öyküsü**'nü alıp çıktım.

Yıllarımı bu tip dergiler okumaya vermiş biri olarak, artık şu soruların cevabını öğrenmek hakkım diye düşünüyorum;

- 1- Öykü neden ille de muhalif, uzlaşmaz bir edebî türdür?
- 2- Neden ele avuca sığmamaktadır?

Flaubert Beylik Düşünceler Sözlüğü'nü yeniden kaleme alsa, vasatlara hazır cevaplar rehberi, Öykü: Edebiyatın haşarı çocuğu maddesini de ekletirebilirdi mesela. Sıfır kanıt. Durduk yere kul hakkı yemeyelim (yaşım belli olmasın diye dindar nesle aitmişim gibi yapıyorum): **Sevinç Özer** "Kısa Öykü Kuramının İdeolojik Bir Yorumu" başlıklı yazısında "edebiyatın liberal kanadı" demiş öyküye, "sosyalizmin gücünü kıran bir silah".

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yazar başına bir roman!

Y. Meryem Eroğlu 28.02.2012

Flaubert'in Papağanı'nda **Julian Barnes**, bir edebiyat diktatörü olsa yasak koyacağı roman konularını sıralar. Mesela bu emeline ulaşsa "Mezbahalarda geçen romanlar olmayacak"tır, "İtiraf edeyim ki şimdilik pek önemli bir tür değil bu; ama geçenlerde kısa öykülerde gitgide artan sayıda mezbaha kullanılmakta olduğu dikkatimi çekti. Bu tutumun başı küçükken ezilmeli"

Taraf Kitap bu ayki sayısında 23 yazarımızdan tezgâhtaki romanlarına dair ön bilgilendirme almış, “Yazıyorlar, Yazıyor, Yazıyorlar” başlığı altında. (Ki bu başlık bir Rus romanında gerçekçi romanlardan nefret eden prensin ağzına ne de yakıştırdı “Engelleyemiyoruz efendim; yazıyor, yazıyor, yazıyorlar...”). Şimdi 23 yazarımızın tam beş tanesi, Türkiye’nin geçmişine batırmışlar kalemelerini. Maalesef biz vaktiyle Barnes gibi uyanık davranmayıp bu illet temanın başını küçükten ezmediğimiz için semirdi büyüdü. **Oya Baydar** “Türkiye’nin geçmiş karanlıklarına göndermelerle ete kemiğe bürünecek” bir hikâye yazmaktaymış, muştuladığına göre. Hayır, bana sorsalar ben de söyledim Baydar’ın ne yazabilmekte olduğunu; yaptıkların yapacaklarının teminatıdır. **Ahmet Ümit** şimdi şuracıkta işlenen bir cinayetin failini bulabilmek için –sıkı durun– 500 küsur yıl önceye yolculuk yapmak zorunda olan tarihçileri konu alıyormuş. Siyasi genetik, cinayet kültürü, bizim büyük şiddet tarihçemiz çözümlemeleri romanda cirit atacak; Türkçesi. Sonunda da katil uşak falan çıkar artık (bir uşağın da tarihinden etkilenmeye hakkı vardır!) **Adnan Gerger** alışageldiğimiz üzere “nakış gibi işlediği” romanında “... yakın tarihe izdüşüren, geçmişte unutulmuş, unutturulmuş istenen olayları ve acıları” önümüze getirme sözü veriyor. “Bu romanı okuyanlar o dönemlerin, belki de hiçbir zaman bulunamayacak karanlık yüzleriyle de hesaplaşacak.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biten bir sit-com’un ardından

Y. Meryem Eroğlu 13.03.2012

Ertuğrul Özkök’ün idam kararını öğrendiğimde Paris’te soğuk bir kış sabahıydı. Her zamanki gibi Türk gazetelerinin geldiği tek cafe’ye oturmuş kahve ve kruvasanımı söylemek üzereydim ki. “Özkök böyle bir şey söylediyse şerefsizdir!” başlığıyla burun buruna geldim. Bir **Aydın Doğan** tarafından Özkök’ün şerefsiz olabilme ihtimalinin dahi böyle hunharca seslendirilmesi beni öyle bir yeise sürükledi ki boşverdim kruvasanı. “**Une café crème s’il vous plaît**” diye bağırdım garsona. Aslında sadece café crème desem de yeterli olurdu. Ama muasır memleketlerin muasır garsonlarına Fransız gramerimin şahane olduğunu göstermeden duramadım işte. O yeis ânında bile kişiliğim yakamı bırakmıyordu.

Sonrası daha da acıklıydı. Bu koca çınar baltayı dibine dibine yerken bittabi önce yapraklar ihanet ediyordu kendisine; **Yaprak Dökümü**. Beraber kutsal topraklara gittiği, yüzüne nurlar indiğinde canlı canlı şahidi olan bir **Ahmet Hakan** “Her nimetin bir külfeti vardır Ertuğrul Bey” üçüncü şahsın şiiri toplarına girerken iki **Ayşe Arman**; alakamız yok, arada sırada asansörde felan karşılaşıyoruz o kadar tanımazlıklarında “40’ını geçen kadınlara Omega 3 şart” yazıları tellendiriyordu. Heyhat; bir kişi olsun Özkök’ün şerefsiz olmadığına kalıbını basamıyordu (Türk dizileri ağızla).

Yıllardır ne müdanasız ne otoriteye disipline gelmez ne kendi yolunu çizen bir birey olduğunu yazılarında olsun röportajlarında olsun dillendirmeye doyamayan Özkök de bir Ali Rıza Bey kadar olsun atarlanamıyordu 18 yıllık patronuna. Ki **Fatih Altaylı**’nın yazısına göre o Özkök ki patronunun içkisini arabasının bagajında taşımış vaktiyle. “Dün gece bir televizyon kanalında, bana atılan bir iftiraya cevap vermek üzere bu televizyon kanalına bağlanmışsınız” diyor ucunu yakıp da Doğan’a gönderdiği güya istifa mektubunda (yazarken eli titrediğinden herhalde, dil üslup hak getire), “Size her zamanki saygımla bir kez daha teşekkür ediyorum.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Avucumdaki doktrin

Y. Meryem Eroğlu 20.03.2012

Rusya'nın ilk Avrupalı centilmenlerinden Şeremetevo 1770 yıllarında, "Altın ve inci ile dikilmiş kaşkorse, benekli siyah kadifeden frak, çeşitli kurdela, 36 teneke briyantın, altı düzine kan yapıcı şurup" sipariş ediyordu stilini muhafaza edebilmek için. Değişen zamanlarda "haute couture erkek giyimi" uzmanı sayılan(mış) Ferruh Karakaşlı, *Akşam* gazetesinin *Pazar* ilavesinde altın Rolex yerine Patek Philippe'in "daha ortalama" bir modelini öneriyor geleceğin centilmenlerine; "Parlayan hiçbir şey klas değildir".

Parlayan hançerler basın ortamında nasıl bir köşe yazarı kalbini ruhunu umumi yerlere seriyorsa, editörler muhabirler de bedenlerini de çılgın kalabalığın gözleri önünde sergilemek zorunda kalıyor, herhalde. *Akşam* ilavesinin "25 Adımda Klas Olma Rehberi" başlıklı yolun başındaki muhteris kifayetsiz stil önerilerinde "Modelimiz Gerçek", gazetenin internet sitesinde çalışan talihsiz bir editörü konu mankeni olarak öncesi-sonrası yapmışlar kocaman kocaman. "Serkan, 26 yaşında genç bir gazeteci. Üniversiteyi bitirdikten sonra muhabir olarak başladığı gazetecilikte, editörlüğe kısa zamanda yükselmiş ama idealindeki köşe yazarlığı için hayli yolu var. Bu yolu kısaltmak mümkün mü; bu rehberi uygularsa o yol kısalır mı göreceğiz...". Öncesi fotoğraflarında işinde gücünde, normal bir insana, handiyse köşe yazarına benzeyen bu Genç Serkan, sonraki fotoğraflarında mateessüf köşe yazarı olarak değil mantarı önleyen mucize parmaklı çorap satıcısı olarak ikmal basamaklarını tırmanacak gibi görünüyor. Gri takım elbise, sivri burun ayakkabı ve göğüs cebinde saten mendil ("Pantolon, jilet ve frak/ Bunlar hiç de Rus değildir").

Radikal gazetesi daha oyuncaklı bir stil sorununa el atıp anne kız birörnek şıklığını ele almış aynı gün.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ailenin dostluğu

Y. Meryem Eroğlu 03.04.2012

Demiray Oral 4+4+4 üzerine fikir beyan etmemek üzerine bir köşe dolusu yazı tellendirmiş, dün. İki değişik masa üzerinden. Oral'ın ilk oturduğu masada "Masa fertlerine göre sıkı, bana göre sıkıcı bir eğitim tartışması dönmekte. Herkes bir yerinden çemkiliyor yeni yasaya". Üslubundan, masa arkadaşlarından daralmış hatta tümüyle tiksime raddelerine gelmiş olduğunu çıkarttığımız köşe yazarımız, her nedense çay parasını bırakıp gideceğine oturup dinlemeye devam eder kös kös. Ancak masadakilerden biri aralarındaki kara koyunu anlayıvermiştir: "Ve bu arada benim suskun kalmam karşısında masada giderek hiddetlenen biri var. Bir arkadaşımın arkadaşı kontenjanından orada bulunduğundan kendisini tanımıyorum." Evet, üslup her şeydir. Filmlerde yönetmen nasıl seyircinin empati kurmasını istemediği karaktere aynalı güneş gözlüğü taktırıyorsa, köşe yazarı da "arkadaşımın arkadaşı" dış kapının mandallamasıyla bu şahsı okurun empati halesinden çıkarıp atıverir bir kalemde. Yetmezmiş gibi şahıs "...ortaokulda 'armut' lakabını taktığımız ve kafamızın tepesine pençesinin, pardon avucunun içiyle 'çot' diye ökleştiren hocamıza çok benziyor". (Kendisini eş dost ortamında sanırken köşelere malzeme olan insanların haklarını korumak için de bir dernek filan gerekmiyor mu?)

Nedir; bu "sıkıcı", "çemkiren", ileriki safhalarda armutlaşan insanları yazarımızdan ayıran geniş geniş bir deniz vardır. "Onların ideolojileri var, benim yok."

İlk masanın defterini böylece dürdükten sonra ikinci masaya geçer Oral. Bu masadakilerle düşüp kalkmaktan öylesine hoşnuttur ki değil arkadaşımın arkadaşı ötelemeleri, mesleklerini dahi teker teker sayar: arkeoloji okumuş halkla ilişkilerci, iç mimarlık diplomalı müzisyen ve bittabi kendisi, hukuk tahsil etmişken gazetecilik mikrobuna yakalanmış Oral.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bulala yena!

Y. Meryem Eroğlu 10.04.2012

Doris Lessing'in **Kedilere Dair** kitabı çokça da annesine dairdir. Çocukluğunun geçtiği Rodezya'da (şimdiki Zimbabwe), tek tük beyazın ve envaiçeşit hayvanın yaşadığı çiftlikte kediler, dişi kediler, doğurup doğurup tehlikeli bir şekilde çoğalırlar. Birilerinin bu çılgın nüfus artışını dengelemesi gerekir. "Bulala yena!" lafı dalgalanır durur çiftlikte sürekli; "Öldür onu!" Yaralı, hasta hayvanlar, ekinlere dadanan kuşlar ve bir bıraksan yeri göğü kaplayacak kediler. "Evde bir tüfek bir de tabanca vardı ve onları annem kullanırdı." Lessing'in annesi hayatın nasıl yürüdüğünü bilir takımındandır, her kadın gibi. Birilerinin bu gidişata dur demesi gerekir ve böyle pis, realist işler kadınlara yakışır.

Ne zaman kendisi de kendi evlerinde kedi beslemeye başlar Lessing, annenin adı kitaptan buharlaşır, vazifesini Lessing'e devretmenin iç huzuruyla. Artık yavruları öldürmese de birilerine vererek evdeki kedi popülasyonunu belli sınırlar içinde tutma vazifesi Lessing'indir. Hasta kedisini bir nevi kızgınlıkla (neden iyileşmiyor bu neden!) tedavi etme vazifesi de.

Erkek yazarlar kedilere türlü metafor, bilgelik, esasen kendilerine dair olan emanet sıfatlar yükleyedursun ("Okuyorum okuyorum kedim kadar bilemiyorum"), kadın yazarlar hayatın nasıl yürüdüğünü bilirler ve tabancayla tüfeği kullanmak da bizzat onlara düşer.

Benim annem daha kapıda dur derdi hayvanlara. Cıvciv gagalar, kedi tırmalar, köpek ısıırır. Evin dışı tehlikelerle dolu bir cangıl, anneme göre. Ben nasıl pamuklu atletleri attıysam hayatımdan üniversiteye başladığım gün, ayı çıkmadan bir de kedi sahibi oldum; senin gibi olmayacağım anne.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Briç masasında cinayet

Y. Meryem Eroğlu 17.04.2012

Reha Muhtar pazar günü 3571 vuruşluk yazısında 23 kere "kahvaltı" kelimesini kullanmış, başlık dâhil; "Kahvaltı Kadınları". Mükerrer kahvaltılar 184 karaktere denk geliyor –ki yaklaşık olarak yazının 17'de 1'i kahvaltıda geçmiş. Erkekler akşam yemeğine çıkartacak kadın arar, kadınlarsa kahvaltı edecekleri erkek bla bla. Sıradaki şarkı da Sinem Kobal'dan gelsin; "Rakıyı sek kadını tek seveceksin ki çarpmasın". Her halk hak ettiği köşe yazarlarıyla taltif edilir.

Dedektiflik dönemi çoktan bitmiş; ben ancak yeni yeni ve ağır ağır bilgilendiriliyorum bu konuda (Polisiye Yazarlar Birliği'nin ilanlar-duyurular köşesine aboneliğimi yenilemem lazım). Nihayet. İçime sıkıntılar gelmişti yerde çömelip sigara izmariti aramaktan, şeri içip gri hücrelerimi çalıştırmaktan. Ben de kendimi matematiğin lafının üstüne laf söylenmez taş gerçekliğine vurdum. Topluyorum, çıkarıyorum, bölüyorum çarpıyorum. Çantamı sırtıma vurup Türk basınının 28 Şubat davası münasebetiyle taşındığı ücra matematik köyüne gitmek ve taze soğan yetiştirmek istiyorum (bir de buradan markalaşayım, organikte çok para var).

İşte 28 Şubat davasına en nesnel duygularla bakan gazetelerimizin cumartesi günkü manşetleri; **Hürriyet**, her zamanki yuvarlayıcılığıyla **"Paşalara 10 soru"**. Ayrıntılardaki titizliğiyle **Vatan** **"Gözaltında 6 soru"**. Tenzilata giden **Radikal** **"Savcının 5 sorusu"**.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadın bakışıyla

Y. Meryem Eroğlu 07.05.2012

Bu sayfalarda adımı görmekten ötürü ben de en az sizler kadar şaşkınım. Niyetim hoş birkaç alıntıyla ironilendirilmiş (sos), politik doğrucu, sonuca değil sürece vurgu yapan hanım hanımcık bir yazı peydahlamakten... Beşiktaşlıyım... Hayatında ilk defa göz atmanın ötesinde maç izleyen biri olarak ilk yarıda katiyen maşist olmayan ifadelerle tepkimi dile getirdim.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz gezisi üzerine sonbahar notları

Y. Meryem Eroğlu 14.09.2012

Muhteşem Yüzyıl olsun *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* olsun nasıl beklediyse perdeleri açmak için eylül ayını, ben de bekledim (kurdun günü). "Yazarımız yıllık izninin bir bölümünü kullandığı için bu hafta köşesini yazmamıştır" tabelasını da iyi ki iliştiirmemişim köşenin orasına burasına. Haftalar haftalara aylar aya... Masamın üzerinde deniz kıyılarından toplanmış taşlar, yuvalarından sökülüp çıkarılmış süngerler inciler (mutlaka güneşten kararmış tenlerine tezat bembeyaz dişleriyle gülümseyen, vurgun yemesinler diye burunlarına balmumu doldurulmuş sünger ve inci avcılarından hediye)... Annem erkeklerden çiçek ve çikolata dışında hediye kabul etmemi yasakladığı için gizli saklı yazıyorum bunları.

Trene binip günler ve gecelerce Slav diyarlarına yolculuklar mı yapmadım; aktarma yaptığım küçük ve soğuk istasyonlarda yıllar önce kaybettığım amcamla mı karşılaşmadım... Slav kederinden bıkip Akdeniz nadanlığına mı vurmadım kendimi. Sahiller plajlar boyu ilişki tavsiyesi yiyip moda tavsiyesi kustum; öyle entelektüel okumalar. *Cosmopolitan*'ın yazlık bir sayısında bir kadın yazar **"Kadına şiddete evet"** yazısı yumurtlamıştı; tabii ki kadının hak ettiği istisnai durumlarda. Bizim **Brigitte Jones**'umuz güya **Pucca**, her şey dâhil otellerde deforme vücutlarıyla zengin Türk erkeklerini yağlayan Rus kızlarına kin ve öfke ve beddua ve dahi kusmuştu

köşesi aracılığıyla... Jones'un orijinali saflık ve iyi niyetle dopdoluyken... Her türlü kültürel çıktının dibinin dibi itinayla gösterilir; buralarda.

Rusya'da kopek hâlâ geçiyormuş. Arabaya atlayıp "Hızlı gidersen beş kopek fazla veririm arabacı!" diye bağırabiliyorsunuz, hâlâ.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dere boyunca

Y. Meryem Eroğlu 21.09.2012

İnsanın 35 yaşında, yolun kalan yarısını nasıl yürümek zorunda kalacağı az buçuk belli olmuşken (artık bir astronot olamam, artık yetim fillere kendini adayacak bir zoolog bir veteriner), hiç de giriştiği meslek için doğurulup büyütülmediğini anlaması çok acıklı. Bu gazetenin bu sayfalarının editörü **Sibel Oral** mesela, çocukluğunda eve giren **Milliyet Sanat** dergilerini okuyarak büyümüş; 16 eylül tarihli *Milliyet Sanat* ekibiyle yaptığı röportaj girişinden öğreniyorum bunu (yoksa kimse şahsen bir şey anlatmıyor bana). Bizimkiler eve hiç öyle şeyler almadılar. Ha, vaktiyle duruma aysaydım annemin gazete promosyonu giysi patronlarını (ona bile özel para ayrılmamış mesela; çocukluğun pinti geceleri) haritam kabul edip bu teğel teğel dünyanın içinde yolculuklara çıkabilirmişim. Kaçırılmış trenler istasyonu.

İhsan Oktay Anar flaş flaş flaş röportajında, **Habertürk**'teki, Anar soyadının tâ nerelerden ne egzantriklerden süzülüp geldiğini anlatmış mesela. Polis büyük amcası Abdülhakematlı, Amasra'da bir Rum kadına âşık olmuş ancak karşılık bulamamış. Amca da "Seni hep anacağım" (handiyse tehdidini) savurup dönmüş İstanbul'a. Soyadı Kanunu'yla beraber de "anmak"tan gelen Anar'ı alıp... Elâlem iki nesil önce başlıyor dil oyunları yapmaya. Benim soyadımın böyle ortamlarda anlatılacak hoş bir hikâyesi yok. Büyük amcalarım dedelerim olsa olsa akıllarına oyuncaklı bir şey gelmediğinden ya da her küçük ada yakışsın diye ya da soyadı memurlarına yalakalıktan (hangisi daha kötü bilemeyeceğim), kör gözüm parmağına Eroğlu'nu alıvermişler. Hayır ileride yazar felan olsam röportajlarımda kendime dair ne söyleyip de sevenlerimin ağzına iki çift anekdot çalacağım meçhul.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir söyleşinin izinde...

Y. Meryem Eroğlu 05.10.2012

Yıllar önce **Cosmopolitan**'da olsun, türevi başka bir kadınlara sesleniş dergisinde olsun, hangi tür erkek nasıl tavlansın civarı bir yazı vardı. Türk kültürünün tam göbeğinden gövermiş dergiler oldukları için bunlar, spor tutkunuydu tuttuğu beyzbol takımının kepini takın minvalinde öğütlerle işte (ha sizi terk ederse de o kepi kesmeniz öneriliyor minör bir intikam olarak) donattıkları yazıda bir de entelektüel erkek oltasına takılacak yem maddesi vardı. Mealen; entelektüel erkeği tavlama için **Proust** okumanız gerekir. Ve fakat hakikaten edebiyat kuşu bir insan-kadın değilseniz, değil Ahmet'i Mehmet'i, Prens William'ı tavlama için okunmaz o Proust.

Kitlesinin zevk, konsantrasyon, edebî standart gibi içler acısı özelliklerine gözlerini kapatamayan yazar burada küçük bir hile öneriyordu. Av-erkeklerle beraber yenen bir akşam yemeğinden erken kalkan avcı-kadın **Kayıp Zamanın İzinde**'nin ünlü giriş cümlesini savurmalı **"Yıllardır geceleri erken yattım"** ve muzip bir gülümsemeyle **"Ve bundan vazgeçmeye de hiç niyetim yok"** diye de eklemeliydi (plana göre). Böylece avcı-kadınımız hem **Proust**'u hatmetmiş bir dahi hem mizah anlayışının Everest'i hem de sohbet başlamadan kesildiği için romanın gerisini bilmelerin lüzumu yok. Bir vuruşta yedi can ("Ne yaptın Handan?").

Mesela ben de tenezzül etsem, tavlama için yanıp tutuştuğum entelektüel **Taraf** okurlarına bu oltaları savurabilirim (**"Biz de biliriz sizin kadar ve kim bilmez böyle şeyleri"**): yıllarca geceleri geç yatıp öğlenin köründe uyandım'ı savurup, muzip bir gülümsemeyle bu yüzden gazeteleri geç okuyup gündeme geç katılabildim diyebilirim.

Ezgi Başaran'ın **Radikal**'de **Sinan Çetin**'le **"söyleştiği"** 22 eylül nere 5 ekim nere bittabi... **"Hiç askerlik yapmamak için bir milyon dolar, 20 günlük 200 bin dolar, bir aylık 100 bin dolar, iki aylık 10 bin dolar falan diye gider liste.**

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşünme köşesi

Y. Meryem Eroğlu 12.10.2012

TRT ekranlarında **Süper Dadı** diye bir program arz-ı endam ediyor, ben bu yazıyı teyellerken (yazarken mutlak bir sessizliğe, olmadı klasik müziğe ihtiyaç duyuyorum). Şimdilik anne babalarının hayatını gündelik cehenneme çeviren, ileride eşlerine dostlarına hayatı zehir edecekleri apaçık çocukları ya da onları bu raddeye getiren ebeveynlerini yol yakinken durdurmak için bilim ve pedagoji (ağır) silahlarını kuşanmış bir adet Süper Dadı, ortama müdahale ediyor, kısaca. Çekyatlarıyla, halılarıyla pür klasik bir Türk evinin bir duvarına bir karton kondurmuş Süper Dadı; **Düşünme Köşesi**. Ağlayan, tepinen, çığlıklar ve dahi tekmeler savuran zannımca 10 yaşlarında bir çocuk, egemen güçler (baba) tarafından Düşünme Köşesi'ne sürükleniyor an itibarıyla (ben çocukların o masum diline aşina olmadığım için bu esnada söylediklerini ekranda beliren alt yazıdan takip edebiliyorum "G.tü b.klular... S.d.kliler").

Süper Dadı'nın bilimsel yöntemlerine göre çocuk, kartonun imlediği üzere bu köşede (yaşı ederince dakika) dikilip düşünce ve yaptığıının yanlış olduğunu anlayacak.

Ki ne kadar bilimsel bir yöntem olduğunu **Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonu 28 Şubat- 27 Nisan Alt Komisyonu** vesilesiyle gördük. Araştırma komisyonu köşesine çekilen **Aydın Doğan "441 El Kaosa Kalktı"** manşetinin hata ("Ben Bodrum'daydım, oradan haberim oldu"), **Ahmet Kaya**'ya atılan **"Vay Şerefsiz Vay"** objektif haberciliğinin kastı aşan fiil ("Keşke bu kadar keskin ve sert başlık atılmasaydı") olduğunu mesela; iyice idrak etmiş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

El erotizmi

Y. Meryem Eroğlu 19.10.2012

"Mandalina Bahçesi ve İçerisinde Villa" ilanının az ötesinde, *Hürriyet*'te, "Radikal'de yazmak için Oral Çalışlar olmanıza gerek yok" başlıklı bir diğer ilan var 17 ekimde. Nedir, *Radikal* okuru yazışlarına canlı bağlanıp üfurebilir, dilediği haber hakkında yorum yapabilir, kesmediği yerde kendi haberini kendi yapabilir, miş.

Görsel yayınlar da bu şikâyet ve dilek kutusunun modern versiyonuna uyanıp artık senaryo yazımı mı olur çekimi mi açiverseler işte kendilerini takipçi akıl fikirlerine (*Yaprak Dökümü*'nü yazmak için Ece- Melek olmanıza gerek yok). Mesela 17 ekim tarihli *Akşam*'ın "Dizi fanatiklerinden iki yeni oyuncuya 'istemazük' tweet'i" üst; "Twitter'da isyan var", "Sosyal medyada kazan kaldırıldı", "Çığ gibi büyüyen tepkinin..." alt başlıklı **Türk Twitter Baharı** haberlerine gerek kalmayacak.

Yer de kalmayacak yakında. *Hürriyet* enden üç santim çekmiş (azalarak bitme dedikleri bu muydu?). Kalsiyum ve bilumum takviyeler çağından önce menopoza girmiş kadınları gibi bir acıklı küçülme. Sanatçısından siyasetçisine sormuşlar. "Güzel dudaklara sahip olmak istiyorsanız ağzınızdan sadece güzel laflar çıksın" mottosunda **Türkan Şoray**; "Hürriyet benim için her hâliyle çok güzel. Dün de güzeldi bugün de güzel ve halkın sesi olmaya devam ettiği sürece hep güzel olacak" (iki cümlede karşınızdakinin içini beş kere baymanın yolları). MHP Kocaeli Milletvekili **Lütfü Türkan**, *Hürriyet*'in küçülmüş hâlini "fit" bulurken; MHP Grup Başkanvekili **Oktay Vural** "Ancak umarım gazetenin daralması, haberlerin de daralması anlamına gelmez" mesajlı beğenisiyle.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gönül ve sülfürik asit

Y. Meryem Eroğlu 09.11.2012

Bir dönem dizisinde çalışan kız kardeşim kahvaltıya geldi bana, repo gününde (meslek argosunda izin günü demek oluyor). Ben rokaların yanına yuvarlak yuvarlak kestiğim portakalları dekore edip tulum peynirini cevizlerle süslemeye çalışırken; onun da eli kitaplığa uzamış ki bir iki kitap aşırıp dekor yapacak dizisinde. Onca yanlış anlaşmanın mağduru karakterler benim Maupassant biyografimi niye ellerinde tutsunlar dekor diye, oldum.

Sonra sonra bir korku bürüdü içimi. Kitaplığım bir dönem dizisi aksesuarına mı dönüşmüştü yoksa? Yoksa ben bu dönem aksesuarlarını okuya okuya "Beyba geldiğinde zat-ı âliniz yemeğe kalacaklar mı?" diye konuşan; kendinden fularlı gömlekler giyen bir insana dönüşmüştüm de eşim dostum mu yüzlemiyordu? Geçmişten bir ânın flash-back'i çaktı birden gözlerimin önünde.

Sahne 2 Flash-back/ Dış-Gün: Y. Meryem bir kafede oturmaktadır. Üzerinde kahverengi, diz kapağına kadar bir gömlek elbise vardır. O sırada kafeye gelen bir arkadaşı Y. Meryem'i görüp ona doğru yönelir. Merhaba nasılsın faslından sonra arkadaşı Y. Meryem'in üzerindeki elbiseyi gösterip "Mürebbiye gibi olmuşsun" der. Y. Meryem safça atılır "I am. Çocuk bakıcılığına başladım".

Sahne 3 Ev Giriş/ İç-Gün: Y. Meryem kedinin bacağına sürtünmesiyle şimdiki âna döner. Kendi kendine mırıldanır "Ferit bu yüzden uzaklaşmış olmalı benden".

Derhal bilgisayarın başına koşup *Vatan Kitap*'ın internet sayfasına girdim (hangi gazete hangi gün kitap eki çıkarıyor çizelgesini buzdolabının üstüne, kedilerin anneler gününde bana yaptığı resimlerin yanına magnetlemem lazım artık). Dünyanın bütün yeni çıkan romanlarını istiyordum. Bir çağdaş roman kuplesi olarak; **Tuna Kiremitçi**'nin "beklenen romanı" **Gönül Meselesi**'nin *Vatan Kitap* ayrıcalığıyla ilk sayfasını okuyarak başladım işe.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uyum adına

Y. Meryem Eroğlu 16.11.2012

Bir ekmek, bir paket sigara, bir kilo patates, beş yumurta, bir *Vatan* bir de *Milliyet* istedim bakkaldan; kitap ekleri varmış da bugün diye ekledim niyeysel. "Aaa o zaman veremeyiz, biz okuyoruz kitap eklerini kahkahkah" yaptı bakkal da niyeysel. Ne kadar uyumlu, şen bir insan olduğumu kanıtlamak istercesine eşlik ettim; kahkahkah (kim ister semt esnafı arasında adının soğuk nevaleye çıkmasını)... Böyle karşılıklı, bir bakkalın kitap eklerini okuması pek gülünçlü bir şeymiş gibi açtık sabahı.

Semt esnafıyla kahkaha trenlerine binmiş yol almaktayken *Milliyet* kalmamış sana *Cumhuriyet* verelimlere itiraz edecek durağı çoktan kaçırmıştım. Maksat ekse bunda var ek kendimi avutarak...

31. TÜYAP Kitap Fuarı'nın onur yazarı **Gülten Dayıoğlu**'ymuş. *Cumhuriyet Kitap*'ın dört atlısı öncelikle mail kapısını çalmışlar galiba bu öğretmen yazarın "size kucak dolusu soruyla geldik". Harbiden oku oku bitmeyen bir röportajcı ki Dayıoğlu da cevapla cevapla bitirememiş. "Çocukluğunuzdan başlayarak bugüne doğru yürüyelim istiyoruz, ne dersiniz?" diyor röp'çüler mesela ; "Lisede astronomi hocamız 'Dersi anlamadığınız zaman bana soru yöneltin' derdi. Ama tek kişi bile soru sormazdı. Bir gün hoca patladı 'Bir konuda soru üretebilmek için, o konuyu iyi bilmeniz gerekiyor. Sizler bu dersle ilgili bilgi sahibi olmadığınızdan bana soru bile soramıyorsunuz. Ben sizlerle ne yapacağım?' diyerek bas bas bağırды" diye başladı" diye başlayıp Dayıoğlu, sevgili astronomi hocasının Fransalarda yükseköğrenim yapmasından allâme oluşuna, hâlbuki kendileri devlet okulunda birer Fadiş.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile bağları

Y. Meryem Eroğlu 30.11.2012

Bir arkadaşımın denizci babası, denize açılmadan önce bir seferinde, annesine olsun abisine olsun (arkadaşımın) görece duygulu sözlerle veda ettikten sonra bizimkine bakıp bakıp "Sen de odanı toplamayı

unutma" deyivermiş.

Benim arkadaşımda şuncacık bir san'at, bir duygu damarı olsa "Babam, erkeklerin sevgiden bahsetmesinin nahoş bulunduğu bir nesle mensuptu. Ancak dili itaat etse de kalbi isyanla kavruluyordu. Yürek ırmağının suları yeraltına çekilmişti toprağın üstünden akması engellenince. Kullandığı sözcükler artık birer gizli örgüt şifresiydi aramızda; baba kız sevgisi örgütünün. Bana yatağını topla derken aslında seni seviyorum kızım, dünyalar, gittiğim denizler kadar seviyorum demek istiyordu" temalı bir kompozisyon peydahlayabilirdi bu anının ardı sıra. Ve fakat kendisi marangoz olduğu için...

Benim rahmetli babam laf kıtlığından değil tersine son derece oyuncaklı bir bilinç akışından mustarip etmişti bizi yıllar ve yıllar boyunca. Kız kardeşimin kahvaltı sofrasında anlattığı tuhaf üstü komik bir rüya, misal geçen ay vuku bulmuş uygunsuz bir davranışımızın anısını hortlatır, eski defterler, ne ara doldurulduğunu bilmediğimiz yeni defterler burnumuzun dibinde şaklayıverirdi birdenbire. Ev, usulüne uygun gömülmemiş durumların zombileşmeye hazır beklediği bir bataklık gibiydi.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değirmenimden hatırlananlar

Y. Meryem Eroğlu 07.12.2012

Belediye ekipleri evimi basıp da (komşuların şikâyeti üzerine), tavanlara dek yükselen gazete ve dergi kesiklerinin arasından çekip çıkardığından beri beni (elimde küflü bir peynir parçası, kemirirken, elbette): internetten kopyala yapıştır yapıp word'de biriktiriyorum yazınsal çöplerimi (belediye ekiplerine göre çöp, elbette). Bilgisayar çöktüğünde de bugünkü gibi. Alıntının kaynağına testi dayayıp dolduramayacağım, sorry. Siz de bu yazıyı azıcık kusurlu sevin; "Handan'ın zavallı, aciz kadın elleri diye...".

İclal Aydın uzak bir diyarın artık lokantasında mı kafesinde mi otururken, kafası **Perihan Mağden**'in **Yıldız Çarpması**'yla dopdolu, karşısına **Marilyn Monroe** oturuvermiş o romandaki star benim! ben! diyerekten (ve de göz göz göz süzerekten). Vaktiyle **Elif Şafak** da yazardı havaalanında yanına **Athusser**'in boğduğu karısının hayaletinin oturup sohbete durduğunu filan. Gümüş çaydanlığım ve birörnek sütlüğümle donatmama rağmen, benim masama ölü ya da diri hiçbir ünlü oturmuyor. Ya da ünsüz. Mecbur, yan masaya uzatıyorum kulaklarımı; tilkili beremin içinde saklayarak, elbette.

"**Şeytan dürttü kızım**" diyor yan masamdaki kız, arkadaşına. Şeytan bunu düрте düрте sabahın dokuzunda kaldırıp, facebook'un başına götürmüş. Meğer Oktay? Berk? Mert? o gece toplayıp âlemi üç mekân yapmamış mı art arda... Althusser'in ölü karısının anlatabilecekleri kadar olmasa da sohbet beni öyle sarıyor bu yağmurlu havada öyle bulutsuz geliyor ki öz be öz bir Türk chick-lit'i alma hevesiyle kitapçıya koşturuyorum.

Ki chick-lit'lerin insana en iyi gelen tarafları 1- Hakiki edebiyatın değirmenine su taşımaksa (**Brigitte Jones'un Günlüğü**'nün nefis bir Aşk ve Gurur yap-boz'u olması gibi göğsünü gere gere), 2- Kadınlar tarafından kadınlara yazıldığı için natürel olarak kadın dostu olmaları. En azından Türk karasularına vurana kadar böyleyken. Kesilmesi gerekirken mezbahada unutulmuş bir inek, diyor elime çarpan bir Türk chick-lit'inin kahramanı bir başka kadın için. Çirkinsin bari sevimli ol da diyor. Kadınlar tarafından yazılan ve kadınlar tarafından ancak satın alınacak bir tür dâhi kadın düşmanlığından yakayı sıyıramıyor.

Değirmenimden akılda kalanlarda, **Cem Erciyes Oya Baydar**'ın **O Muhteşem Hayatınız** adlı romanını **Radikal Kitap** için yazsın diye **Irmak Zileli**'ye göndermiş. Sonra son anda, Zileli'nin yazdığı yazıyı gördükten ve **O Muhteşem Hayatınız**'ı muhteşem bulmadığını öğrendikten sonra demek ki ("Ne yaptın Handan?"), biz röportaj yapmayı daha bir uygun buluyoruz gerekçesiyle reddedivermiş. Gayetle derli toplu, medeni ve saygı çerçevesinde bir yazıyı üstelik. Onun yerine "İstanbul Kitap Fuarı'nda **Radikal** standında görüştüğümüzde kitabınıza ilham kaynağı olan olaydan bahsetmiştiniz" tarzı şeytanın aklına gelmedik sorularla taçlandırmışlar Baydar'ı ve de romanını. O da sağolsun üç yıl kadar önce tanımadığı birinin kendisinin çocukluk fotoğraflarını bulduğunu bildiren bir mail aldığından başlayıp bla bla... **Taraf**'taki röportajında da aynı anlatıya maruz kalmıştık ki böyle döne dolaşa tekrarlamak romanının gizli labirentlerinde neye ışık tutmuştur bilemeyeceğim artık. Zileli'nin yazısının baltalayacağı hangi ormanı kurtarmıştır bu röportaj, ayrıca.

İnci Aral da **Cumhuriyet**'te bir yazısında, **Eleştiri Susuzluğu** başlığı altında, beğenmediğini de yazacak eleştirmenlerin azaltıldığından şikâyetlenmiş tanıtım ajansları filan eliyle (kendisinin bir sonraki romanını ve üstüne yazılacakları heves ve arzuyla bekliyoruz). Doksanlı yıllarda beğenmediğini beğenmekten çekinmeyen eleştirmenler gözden düşmüş; dar çevrelerindeki tanıdık yazarlara ve onların içki sofralarına oturttukları çömezlelere yönelirken ilgi (Edebiyat dünyası fantezileri; Sahne 1, Meyhane, İç-Gece).

Nabokov bir **Dostoyevski**'yi dahi beğenmeyebilirken (ikinci sınıf bir yazar ilan ederek hem de, ne cüret!): biz bir **Oya Baydar**'ı beğenmeme lüksüne dahi sahip değiliz. **Edebiyat Dersleri**'nin (**Nabokov**'un yine) **Flaubert** bölümünden apart tüm eleştirimiz "Biçem budur işte. Sanat budur".

Ve fakat bu bir **Flaubert** değildir.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kastı aşan hâller

Y. Meryem Eroğlu 14.12.2012

Misafirine bahçesinden gül kopartırken dikenini eline batmak suretiyle ölen yazarlar da mevcutmuş (böyle romantik ayrıntıları bulmakta uzman yazarlardan öğreniyoruz). İlle de ölmem lazımsa ben, **Sherwood Anderson** gibi Panama'da bir partide martinimi fondiplerken zeytinin kürdanı boğazıma batmak suretiyle... (işte ben böyleyim hancı; Hobbitler'in galasında martinisiz zeytinleri yerken bile aklımda edebiyat fikrimde edebiyat.)

Esir Şehrin İnsanları'nda işgalcilerle al takke ver külah Hala Hanım, "Ordu dağılınca erler köylerine gidip rençperliğe başlar, ya subaylar ne halt eder" der, "zanaatları gereğince dövüşmekten başka bir şey bilmeyen" bu meslek erbabının vatani kurtarma çabalarını yorumlarken. Zanaatı gereği Orta Dünya'yı kötülükten kurtarmaktan başka bir şey bilmeyen işgüzar büyücü Gandalf da (köyüne gidip rençperlik yapamayacağından) vay üç trol vadiye inmiş aman beş org peşlerine düşmüş çok alametleriyle 13 cüceyi terkisine atıp kafasına göre savaş çıkarmaya yeltenmişken. "Senden başka muhafızlar da var" diyor bir başka büyücü Gandalf'a.

Orhan Pamuk (ve **Libération**'da yayımladıkları mektubu beraberce kaleme aldığı diğer dört yazar arkadaşı) Orta Dünya'yı kötülükten kurtarmaktan başka zanaatlara da sahipler, oysa. Köylerine dönüp kitap yazmaya devam edebilirler Beşar Esad'a "İstifa et!" aklı vermek yerine.

[Yazının devamını okumak için tıklayın.](#)

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)